ΠΡΟΕΔΡΙΑ Ν. ΣΤΡΑΤΟΥ—Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

Β΄ ΔΙΠΛΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΤΟΜΟΣ Α΄

(8 Ἰανουαρίου 1911—12 Ἰουλίου 1911)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1911

266

ΟΟ2
ΠΡΒ
ΠΕΡ. Β
Αναθ/ιαί
(Διπλή)
1911
Τ. 1 Β

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΘ'

Τῆς Τῆς Μαΐου 1911

Ὥρα ἐν 40' μ. μ. ἀπερατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου, ἡ Βουλὴ συρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 189 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς·

1) Ὁ ἐκ Καλαβρύτων Σ. Σπανὸς διαμαρτύρεται διότι τηλεγράφημά του παραδοθὲν ἐκ Καλαβρύτων τὴν 9 Ἀπριλίου 1911 διὰ τὴν Στρέζοβαν δὲν παρεδόθη. 2) Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Δουνέϊκα, Ἀλποχωρίου καὶ Κερτιζεΐκου τῶν δήμων Ἐλίσσης καὶ Λετρίνων παρακαλοῦσιν ὅπως συστηθῇ τῇ Ἑταιρίᾳ τῶν σιδηροδρ. Π.Α.Π. νὰ διαταχθῇ ἡ στάσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 401 ἁμαξοστοιχίας εἰς Δουνέϊκα. 3) Ὁ Ἠλίας Π. Πατριαρχέας τέως τελωνοσταθμάρχης ἐκκαθαρισθεὶς ζητεῖ ἐπαναφοράν. 4) Οἱ κάτοικοι Πύλου ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πύλου. 5) Οἱ σταφιδοκτηματίαι τοῦ Δήμου Σικυῶνος ζητοῦσι νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος ἡ Ἐνιαία. 6) Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Πρινέλλα, Πάγων, Βατωνιῶν, Βελονάδων, Κληματιᾶς, Καββαλοτρίου, Κυνοσιαστῶν, Στρινέλλα, Ψωραρῶν καὶ Νυμφῶν τῆς Κερκύρας ζητοῦσιν ἐπιψήφησιν τῆς προτάσεως νόμου τῶν κ. Βουλευτῶν Κερκύρας.

Ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. **Ν. Βάρθης** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ ἐκτελέσεως τῶν τοκογλυφικῶν δανείων». Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς καταθέτει τὰ ζητηθέντα ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Μπακοπούλου ἔγγραφα, σχετικῶς πρὸς τὸ νομοσχέδιον περὶ δανείου τοῦ Σ.Π.Α.Π.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Οἱ κ.κ. **Ι. Δογάνης** καὶ **Ι. Ἀκρίδας** ζητοῦν τὴν πρόταξιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς πληρωμὴν τῶν φόρων ἀροτριώντων κτηνῶν, ἀμπέλων, ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν χρήσεων τοῦ 1909 καὶ 1910.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι δὲν

εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρόταξις ἐφ' ὅσον ἀπουσιάζει ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός.

Δ. Κλάδης. Ζητεῖ τὴν πρόταξιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μνταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΓΧΞΓ' (3663) νόμου.

Ὁ κ. **Ποθητὸς** λέγει ὅτι οὐδεμίαν πρόταξιν περὶ προτάξεως εἶνε δυνατὸν νὰ δεχθῇ ἐφ' ὅσον δὲν ὑποστηρίζεται αὕτη ὑπὸ δέκα βουλευτῶν, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ Κανονισμός.

Συνεπῶς ἡ Βουλὴ προβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν περὶ τῶν ἀναθεωρητέων Διατάξεων τοῦ Συντάγματος. Κατὰ τὴν ληφθεῖσαν ἤδη ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς τὰ ἄρθρα 85 καὶ 86 θέλουσι συζητηθῇ ἐνιαίως.

(Ἀναγινώσκονται τὰ ἄρθρα 85 καὶ 86).

Ι. Φουρίδης (5.50'). Ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 85 καὶ συνιστᾷ ὅπως ἡ πλειονότης τοῦ Συμβουλίου ἀποτελῆται ἐκ τακτικῶν μελῶν τὸ δ' ἐλάχιστον ἐξ ἐκτάκτων πάντα δὲ τὰ μέλη νὰ ἔχωσι δικαίωμα ψήφου. Ὑποβάλλει ἐπίσης καί τινας ἄλλας τροποποιήσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ἡ διεξαχθεῖσα ἤδη ἐπὶ τοῦ θεσμοῦ συζήτησις εἶνε τοσαύτη ὥστε νὰ καθίσταται πλέον περιττὴ ἡ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 85 καὶ 86 συζήτησις. Φρονῶ ὅτι πρὸς ἐπιψήφισιν τῶν ἄρθρων τούτων θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις τὸ σχέδιον τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν ἐξ βουλευτῶν. Ἀναπτύσσει ἀκολούθως τροποποιήσεις τινὰς ἐπὶ τῶν ἄρθρων τούτων τὰς ὁποίας καὶ καταθέτει.

Ν. Βοζίκης ὑποδεικνύει ἐπίσης τροποποιήσεις τινάς.

Μ. Δαΐζης (6,10') Ὁμιλῶν γενικῶς περὶ τοῦ θεσμοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, θεωρεῖ τοῦτον καὶ σκόπιμον καὶ ἐπιβαλλόμενον ὅπως ἰσορροπήσῃ τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τοῦ Κράτους, ὡς ἀποτελοῦντα δὲ μεγάλην ἐξουσίαν ἀπόλυτον καὶ ἀνεύθυνον, διὸ φρονεῖ ὅτι κατὰ τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ πολιτεύματος δέον τὰ μέλη αὐτοῦ νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τάξεων ἢ ἐκλογέων ὡρισμένων προσόντων. Καθ' ὃν ὅμως τρόπον μελετᾶται ἡ συγκρότησις αὐτοῦ δηλοῖ ὅτι θὰ καταψηφίσῃ τούτου, διὰ τοῦ ὁποίου, λέγει, θὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν μία μικρὰ Βουλὴ λόρδων.

Ὁ κ. **Π. Ἰατρόπουλος** παραιτεῖται τῆς ὁμιλίας του.

Φ. Νέγρης (6.18') Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀγόρευσίν

μου παρέστησα τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν δίδω εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Ἀλλ' ἂν δίδω τοιαύτην σημασίαν φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ καταβληθῇ καὶ πᾶσα φροντὶς ὅπως καταστήσωμεν αὐτὸ ὡς οἷόν τε ἀνεξάρτητον. Καὶ θέλει κατορθωθῇ τοῦτο ἐὰν ἐκλείψουν ἀπὸ τοῦ Συμβουλίου τὰ ἔκτακτα μέλη.

Σ. Δραγούμης (6.21'). Δὲν ἔχω κανένα λόγον ὥστε νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν προτίμησιν τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς, διότι ἀμφότερα τὰ σχέδια ἔχουν πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα. Ἐπὶ ἑνὸς ὅμως ζητήματος θὰ ἐπιμείνω. Καὶ ἐξακολουθῶν προτείνει ὅπως ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀποδεχθῇ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ Ὑπουργοῦ πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὸ Συμβούλιον θέλει καταστῇ τὸ φυτώριον τῆς ἀντικαταστάσεως Ὑπουργῶν ἐν ἡμέραις κρίσεως. Τελευτῶν συνιστᾷ ὅπως τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου μείνωσιν ἀκηλίδωτα ἀπὸ τῆς ἀναμίξεως εἰς τὴν πολιτικήν.

Α. Βαζίκης (6.28). Φρονεῖ ἀντιθέτως πρὸς τὸν κ. Στ. Δραγούμην ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας πρέπει νὰ καταστῇ τὸ φυτώριον τῶν ἀχρόων Ὑπουργείων. Ὁ μόνος φόβος, λέγει, εἶνε ὅτι τὰ κόμματα θὰ δύνανται νὰ διαφθείρωσι τοὺς Συμβούλους ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει τῆς παροχῆς χαρτοφυλακείου, ἀλλὰ καὶ τοῦτο φρονεῖ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ.

Σ. Δραγούμης δευτερολογῶν ἀπαντᾷ, ὅτι διὰ τῆς προτάσεώς του ἐπεζήτησε ν' ἀπομακρύνῃ τὸ Συμβούλιον ἀπὸ πάσης ἀναμίξεώς του εἰς τὴν πολιτικήν. Παρακαλεῖ δὲ ἰδιαιτέρως τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως δεχθῇ τοῦτο.

Α. Παπαναστασίου (6. 38'). Τὸ ζήτημα δέν μοι φαίνεται ἄξιον τόσον μεγάλης σημασίας, οἵα τῷ ἀπεδόθη ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων προαγορευσάντων. Ἀναγνωρίζων ὅμως ὅτι εἶνε ἀναγκαῖος ἐνίοτε ὁ σχηματισμὸς ἀχρόων Ὑπουργείων θὰ ἐπεθύμουν ὅπως ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρύτερος εἶνε ὁ κύκλος εἰς ὃν θὰ ἠδύνατο νὰ καταφεύγῃ, ἐν ἐνδεχομέναις περιστάσεσιν ὁ ἀνεύθυνος ἄρχων. Διὰ τοῦτο τίθεμαι ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς Κυβερνήσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον τῆς θητείας φρονῶ ὅτι θὰ ἤρμοζεν ἡ ἰσοβιότης καὶ οὐχὶ ἡ ἀναγραφὴ ὡρισμένου χρονικοῦ ὁρίου. Τελευτῶν προτείνει

ὅπως ἀπαλειφθῇ ἡ τετάρτη παράγραφος ἢ νὰ προστεθῇ ὅτι διὰ νόμου ἐπιτρέπεται νὰ προστεθῇ καὶ τάξις αἱρετῶν ἐκτάκτων συμβούλων.

Α. Διομήδης (6. 45′). Διαφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Δραγούμη διότι δὲν ἔχει τὴν γνώμην ὅτι, καὶ ἂν ὑπάρχῃ τὸ συμβιβαστὸν τοῦ Συμβούλου πρὸς τὸν Ὑπουργόν, τὸ Σῶμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶνε δυνατὸν νὰ διαφθαρῇ. Δὲν βλέπει ὁποία θὰ προέλθῃ ζημία ἐὰν ὁ Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας δύναται νὰ γίνηται Ὑπουργὸς χωρὶς ἐν τῷ μεταξὺ νὰ χάνῃ τὴν θέσιν του.

Σ. Δρανγούμης. Ὁ ἔντιμος συνάδελφος ἠρώτησε ποία ἆρά γε θέλει εἶναι ἡ ζημία. Ἐγὼ ἀντερωτῶ, ἐὰν ὁ Σύμβουλος ἤθελε μείνῃ ἐπὶ δύο ἔτη ὡς Ὑπουργός, εἶνε δυνατὸν ἐξερχόμενος τῆς ἐξουσίας μετὰ δύο ἔτη νὰ εἶνε τοσοῦτον ἀνεξάρτητος ὡς θὰ ἦτο ἂν μὴ ἐλάμβανε μέρος εἰς τὴν ἀρχήν. Ἡμεῖς ἠθελήσαμεν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐντελῶς ἀνεξάρτητον τῆς πολιτικῆς ἐνῷ, ἂν μὴ γίνῃ ἡ τροποποίησις, οἱ Σύμβουλοι εἰσέρχονται πλησίστιοι εἰς τὴν πολιτικήν. Φρονῶ ὅτι ἡ διάταξις, ἐὰν ἐφαρμοσθῇ, θὰ εἶνε ἀτυχής.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Κύριοι βουλευταί· ἀπαιτεῖται χρῆσις εἰδικῶν φακῶν διὰ ν' ἀνεύρῃ τις κηλῖδας εἰς τὴν διάταξιν, τὴν ὁποίαν προτείνομεν εἰς τὴν Βουλήν, ὅπως ἀποδεχθῇ καὶ οἱ φακοὶ αὐτοὶ βεβαιωθῆτε, ὅτι πρέπει νὰ περιέχωσιν αὐτοὶ τὰς κηλῖδας διὰ νὰ ἀνευρεθῶσιν εἰς τὸ πρᾶγμα, εἰς ὃ ἀναζητοῦνται ν' ἀνευρεθῶσιν.

Ἡ διάταξις εἶναι σκόπιμος, κύριοι βουλευταί, ἀφ' ἑνὸς διὰ νὰ ἐξυψώσῃ τὸν θεσμὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀφ' ἑτέρου διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ φόβον διὰ τὸν ἀξιότιμον ἐξ Ἀττικῆς συνάδελφον, φόβον, διότι θὰ ἔχωμεν ἐν φυτώριον διὰ τὴν λῆψιν ἐξ αὐτοῦ Ὑπουργῶν ἀχρόων Ὑπουργείων, ἐγὼ τὸ θεωρῶ πλεονέκτημα τοῦ θεσμοῦ καὶ ὄχι μειονέκτημα.

Ἂν αἱ ὑπηρεσιακαὶ κυβερνήσεις ἀποτελοῦσιν ἀνάγκας πολιτικὰς καὶ εἰς αὐτὰ τὰ κοινοβουλευτικὰ πολιτεύματα ἡ διευκόλυνσις τῆς εὑρέσεως τῶν καταλλήλων προσώπων πρὸς συντέλεσιν κυβερνήσεως ὑπηρεσιακῆς εἶνε συμφέρον οὐχὶ ἁπλῶς προσωπικὸν τοῦ Στέμματος, ἀλλὰ συμφέρον αὐτοῦ

τοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου τὰ συμφέροντα ἐπιβάλλουσι τὴν συγκρότησιν ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως.

Διατὶ ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους φοβεῖσθε, ὅταν ἔχητε ἐν Σῶμα τόσον ὑψηλὰ ἱστάμενον ἀκριβῶς διότι περιβάλλεται μὲ τὰς ἐγγυήσεις μὲ τὰς ὁποίας τὸ περιβάλλομεν καὶ ἀκριβῶς διότι ἔχει ὅλας τὰς ἐξουσίας καὶ τὰς δικαιοδοσίας, τὰς ὁποίας τῷ ἀπονέμομεν;

Διατί φοβεῖσθε ὅτι, ἔχοντες ἐν τοιοῦτο Συμβούλιον, δυνάμεθα νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν πρὸς συγκρότησιν τῶν ὑπηρεσιακῶν κυβερνήσεων, ἀφοῦ ἀκριβῶς, ἐπαναλαμβάνω, τοῦτο εἶνε τὸ πλεονέκτημα τοῦ θεσμοῦ, ἂν καὶ φοβῆσθε ὅτι θέλουσι χρησιμοποιηθῇ τὶς οἶδε πρὸς ποίους ἀνομολογήτους σκοπούς;

Δὲν νομίζετε ὅτι εἶναι εὔκολον εἰς τοὺς συγκροτοῦντας ἑκάστοτε τὰς Κυβερνήσεις νὰ παραλάβωσιν οἱαδήποτε μέλη θέλουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ὑπηρεσιακὴν καὶ νὰ βεβαιώσῃ αὐτοὺς ὅτι τὰς θέσεις των θὰ τὰς θεωρήσῃ κενὰς καὶ θὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὅταν θὰ ἔλεγεν ἡ ἐν τῇ ὑπηρεσιακῇ Κυβερνήσει ἀποστολὴ αὐτῶν; Καὶ δὲν ἔχομεν παράδειγμα Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. . .

Ἰω. Παπαδόπουλος. Προέδρου καὶ ἀντιπροέδρου.

Ἐμ. Βενιζέλος . . . τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὅστις ἐγένετο Ὑπουργὸς καὶ τοῦ ὁποίου ἡ θέσις ἔμενε κενὴ διὰ νὰ ἐπανέλθῃ οὗτος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Ἰω. Παπαδόπουλος. Ὁ Δεϊμέζης καὶ ὁ Κετσέας.

Ε. Βενιζέλος. Καὶ δὲν νομίζετε ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀφήνοντες τὰ πράγματα νὰ διεξάγωνται κατὰ τοιοῦτον τρόπον οὐχὶ ὁμαλὸν οὐχὶ σύμφωνον οὐχὶ προβλεπόμενον καὶ ρυθμιζόμενον ὑπὸ τοῦ πολιτεύματος, ἀφήνομεν τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου, νὰ γίνωνται μέλη τῆς ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως, ἐκτεθειμένα ὑπὸ ἕνα κίνδυνον ἐπιδράσεως, ὁ ὁποῖος θὰ ὑπάρξῃ ἐν τούτῳ, ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον, ἂν δὲν ἀρέσκῃ ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν, νὰ μὴ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐξ ἧς ὡρμήθησαν καὶ προσελήφθησαν νὰ μετάσχωσι μιᾶς ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως; Θὰ εἶναι ἀκριβῶς μία ἐγγύησις τὸ γεγονός, ὅτι, προσκαλούμενοι ἐκ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἵνα μετάσχωσι Κυβερνήσεως ὑπηρεσιακῆς, δὲν χάνουσι τὴν θέσιν των, ἀλλ' εἰς πᾶσαν

στιγμὴν, ὅταν εὑρεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραιτηθῶσιν ἢ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ Συμβούλιον, θὰ ἔχωσι αὐτοδικαίως τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν εἶχον καὶ τέως.

Καὶ ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπηρεσιακὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παραταθῇ ἐπὶ χρόνον μακρόν. καὶ τοῦτο τὸ προσθέτω, ἵνα ἴδῃ ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς, ὅτι ὁ φόβος αὐτοῦ, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ παρακωλύηται ἡ ὑπηρεσία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δὲν ἔχει σύστασιν, διότι πρόκειται περὶ ὑπηρεσίας ἑνός, δύο, τριῶν μηνῶν κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Ἀλλὰ σᾶς εἶπεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἀττικῆς, ὅτι κινδυνεύομεν νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν ἄλλην κατάχρησιν, τὴν κατάχρησιν καθ' ἣν καλούμενός τις, ἵνα σχηματίσῃ Κυβέρνησιν, θὰ προσλάβῃ μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῆς ἕνα ἐκ τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας διὰ νὰ κατορθώσῃ, χαριζόμενος οὕτω πρὸς αὐτόν, νὰ τὸν ἔχῃ ὄργανόν του μετὰ ταῦτα ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡς Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας. Ἀλλὰ νομίζω, κύριοι, ὅτι ὅλοι οἱ φόβοι καὶ ὅλοι οἱ ἐνδοιασμοί, οἱ ὁποῖοι γεννῶνται εἰς τὸ πνεῦμα ἡμῶν κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος καὶ οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ἀγάγωσιν ἡμᾶς εἰς τὴν λῆψιν τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἀποφάσεως, πρέπει νὰ εἶναι φόβοι καὶ ἐνδοιασμοὶ σοβαροὶ καὶ τοιοῦτοι οἱ ὁποῖοι νὰ δικαιολογῶνται ἐξ αὐτοῦ τοῦ παρελθόντος, ἐξ αὐτῆς τῆς ἐξελίξεως παρ' ἡμῖν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολυτεύματος.

Καὶ σᾶς ἐρωτῶ: Φαντάζεσθε ὡς δυνατὸν ὅτι Κυβέρνησις κοινοβουλευτικὴ καλουμένη νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐξουσίαν θὰ παραλάβῃ ὡς τακτικὸν μέλος τοῦ Ὑπουργείου ἓν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ νὰ τὸ κρατήσῃ ἓν καὶ δύο ἔτη καὶ νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ ταῦτα, ὅταν θὰ ἐξήρχετο τῆς ἀρχῆς; Νομίζετε ὅτι θὰ ἦτο ἀληθῶς κοινοβουλευτικὴ Κυβέρνησις τοιαύτη Κυβέρνησις, ἡ ὁποία θά κατεβιβάζετο εἰς τοιοῦτο σημεῖον συναλλαγῆς, ὁποῖον φοβεῖται ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἀττικῆς;

Βεβαίως αἱ διαβεβαιώσεις τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ἔχουσι μεγάλην ἀξίαν. ἀλλὰ δύναμαι νὰ βεβαιώσω τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Ἀττικῆς ὅτι ὀψέποτε τὸ φιλελεύθερον κόμμα θὰ ἐκαλεῖτο εἰς τὴν ἀρχὴν βεβαίως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρήσω ὅτι θὰ ἦτο νόθευσις τοῦ πολιτεύματος

ἂν προσελαμβάνετο καὶ ἂν ἐδεχόμην νὰ προσληφθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἓν τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Στ. Δραγούμης. Δὲν ἔκαμεν ὑπόθεσιν δι' ὑμᾶς.

Ἐμ. Βενιζέλος. Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον, εἶπον δ' ὅτι αἱ διαβεβαιώσεις τῶν προσώπων ἔχουσι μεγάλην ἀξίαν. Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς νῦν ἢ τοὺς ἐνδεχομένους ἀντιπάλους ἐν τῷ μέλλοντι εἶμαι ἐντελῶς ἥσυχος ἀπέναντι Κυβερνήσεως ἀντιπάλου, ἡ ὁποία θὰ ὑπέπιπτεν εἰς τὸ θεμελιῶδες σφάλμα κατὰ τὴν συγκρότησιν αὐτῆς νὰ κατέλθῃ εἰς τοιοῦτον σημεῖον συναλλαγῆς ὥστε νὰ προσλάβῃ καὶ μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οὐδὲ θὰ ἤμην δυστηρεστημένος νὰ τὸ ἴδω, ἂν δὲν ἦσαν οὕτω τὰ πράγματα, ὥστε νὰ εὔχωμαι νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολὺ ἡ κατάστασις, καὶ δὲν θὰ ἀνησύχουν, διότι θὰ εἶχον τοιαύτην ἀντίπαλον Κυβέρνησιν. Νομίζω, κύριοι, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται ἀφόβως νὰ ψηφίσῃ τὴν διάταξιν, ὅπως ἔχει.

Τὸ παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Παπαναστασίου ἰσχυριζόμενον, ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θέλει νὰ μετέχωσι τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οὔτε τακτικὰ οὔτε κἂν ἔκτακτα. ἀλλ' ὁ ὅλος θεσμός, ὅπως διατυποῦται ἐν τῷ Συντάγματι, οὐδαμῶς πηρακωλύει, ὅπως κατὰ τὴν ἐκποίησιν νομοσχεδίων ἢ σχεδίων διαταγμάτων ἐπιτρέπηται ἡ πρόσληψις καθ' ὑπόδειξιν ἐξ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ διαφόρων προσώπων διαφόρων τάξεων, περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἀρκαδίας, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσι ψῆφον ἀποφασιστικήν, ἀλλὰ θὰ ἔχωσι ψῆφον συμβουλευτικήν. ἡ δὲ συμβουλευτικὴ ψῆφος, θὰ ἔχῃ τοσούτῳ μᾶλλον μεγάλην ἀξίαν, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἀποφάσεως, τὴν ὁποίαν θὰ λαμβάνῃ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ γνώμης, τὰ δὲ πρόσωπα, περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησε προσλαμβανόμενα καὶ ἐκθέτοντα τὰς γνώμας αὐτῶν θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπηρεάσωσι κατὰ τὸ δυνατόν, καθ' ὅσον εἶναι δυνατὸν ἐκ τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων τὴν ὁποίαν θὰ ὑποστηρίζωσι, τὰς γνώμας τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία ὁριστικῶς ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν νόμων, ἢ τὰς γνώμας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ὁριστικῶς ἀπορρίνεται ἐπὶ τῶν ἐκτελεστικῶν Διαταγμάτων.

Διὰ τοῦτο νομίζω ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ψηφίσῃ τὰ ἄρθρα μὲ τὰς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ἐνώπιον ὑμῶν.

Θ. Καστοῦπης (7. 10′). Κηρύσσεται κατὰ τῆς γνώμης περὶ τοῦ μὴ ἀσυμβιβάστου τῶν καθηκόντων τοῦ Συμβούλου πρὸς τὰ τοῦ Ὑπουργοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔκτακτα μέλη τίθεται ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ κ. Παπαναστασίου καὶ φρονεῖ ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ εἶνε αἱρετά.

Δ. Ροῦφος (7. 20′). Ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ ἀσυμβίβαστον τῆς θέσεως τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας μὲ τὴν τοῦ Ὑπουργοῦ συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἔλαβον ὅμως τὸν λόγον διὰ νὰ ὑποβάλω σκέψεις τινὰς ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς θητείας καὶ τὴν ἀνανέωσιν ταύτης. Ἐπειδὴ ἀποκρούεται ἡ ἰσοβιότης θὰ ἐπεθύμουν νὰ τεθῇ ὅριον θητείας ἀνώτερον τῆς 10ετίας, 15ετίας ἴσως, ἀνανέωσιν τοῦ 1]3 ἢ τοῦ 1]2 μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου τούτου, ἀλλὰ μὴ ἐπαναδιορισμὸν τῶν οὕτως ἐξερχομένων. Διότι αἱ θέσεις αὗται θὰ εἶνε λίαν περίβλεπτοι καὶ φοβοῦμαι πολὺ μὴ τυχὸν τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἔχοντα πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἔξοδον καὶ τὸ δυνατὸν τοῦ ἐπαναδιορισμοῦ, μὴ τυχόν, λέγω, ἀρχίζωσιν ἀπὸ πολὺ ἐνωρὶς ὑποκύπτοντα εἰς πᾶσαν ἀξίωσιν καὶ περιποιούμενα πᾶσαν Κυβέρνησιν διὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸν ἐπαναδιορισμόν των. Τοῦτον τὸν κίνδυνον διατρέχομεν καὶ διὰ τοῦτο ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ κάμω τὰς παρατηρήσεις ταύτας.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Δὲν θὰ εἶχον καμμίαν ἀντίρρησιν, ὡς ἐδήλωσα καὶ εἰς μέλη τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ ἐδέχετο ἡ Βουλὴ ἰσοβιότητα τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Φωναί. Ὄχι, ὄχι!

Θ. Πετμεζᾶς (7. 23′). Θεωρεῖ τὴν διάταξιν σκόπιμον διότι ἀφίνει ἐλευθερίαν ὅσον ἀφορᾷ τὸν σχηματισμὸν ἀχρόου ὑπουργείου, τίθεται δὲ διὰ τοῦτο ὑπὲρ τῆς διατυπώσεως τῆς Κυβερνήσεως.

Π. Πολυχρονιάδης (7. 25′). Ὑποβάλλει ἐπίσης παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῶν ἄρθρων 85 καὶ 86.

Ι. Χρυσοβελώνης (7. 28′). Τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἰδέας

τοῦ ἀσυμβιβάστου καὶ παρακαλεῖ ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν γνώμην της.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** κηρύσσει εἶτα τὴν συζήτησιν περαιωμένην.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ προσχεδίου τοῦ Συντάγματος ὑπάρχει τροπολογία τοῦ κ. Ι. Φουρίδου, ἥτις ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως, ἔχουσα οὕτω·

Μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 85 ρᾶσιν (τῶν δὲ ἐκτάκτων) νὰ τεθῇ ἡ ρᾶσις «οὐδέποτε μείζων τῶν τακτικῶν» ἀντὶ τῆς νῦν τεθειμένης (οὐχὶ μείζων τῶν δέκα πέντε).

Ἀποσύρεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 85 τροπολογία τοῦ προσχεδίου τῶν ἐξ βουλευτῶν, ἔχουσα ὡς ἐξῆς·

«Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶνε τακτικὰ καὶ ἔκτακτα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὁριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑπτά, οὐδὲ μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἐκτάκτων οὐχὶ μείζων τῶν δεκαπέντε. Τὰ τακτικὰ μέλη ἔχουσι βαθμὸν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὰ δὲ ἔκτακτα, λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου».

Γίνεται εἶτα δεκτὴ δι' ἀναστάσεως τροπολογία τῶν ἐξ ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν βουλευτῶν καθ' ἣν «διαγράφονται τὰ ἐδάφια 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς».

Ἐπίσης γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ κάτωθι τροπολογία τῶν ἐξ βουλευτῶν.

«Τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ προσχεδ'ου τῆς Ἐπιτροπῆς τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς·

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶνε τακτικὰ καὶ ἔκτακτα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὁριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑπτὰ οὔτε μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἐκτάκτων οὐχὶ μείζων τῶν δέκα. Τὰ ἔκτακτα μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου».

Μετὰ τοῦτο γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 85 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν ἐξ βουλευτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν, ἔχον ὡς ἐξῆς.

Ἄρθρον 85.

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι τακτικὰ καὶ ἔκτακτα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὁριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑπτὰ οὔτε μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἐκτάκτων οὐχὶ μείζων τῶν δέκα. Τὰ ἔκτακτα μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἀποσύρονται εἶτα αἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ νομοσχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαι 1) τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Ι. Φουρίδη, ἔχουσα οὕτω·

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου (86) νὰ προστεθῇ ἡ ἑξῆς παράγραφος: «Πρὸς καταρτισμὸν ἀπαρτίας καὶ ἔκδοσιν νομίμου ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία μείζονος ἀριθμοῦ τακτικῶν μελῶν».

2) Τῶν ἐξ βουλευτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν, ὑποβεβλημένη διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Συντάγματος προσχεδίου αὐτῶν ἔχουσα οὕτω·

«Τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου αὐτῶν εἶνε δεκαετής, ἐκεῖνοι δέ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου.

Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσὶν ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἱουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου, πλὴν τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ. Οὐδέποτε δὲ ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἐνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ συμβούλου τῆς ἐπικρατείας

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς δεκαετοῦς θητείας των, καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας».

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου α΄ τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπι-

τροπῆς τροπολογία τῶν ἐξ βουλευτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν ἔχουσα ὡς ἑξῆς·

«Τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου αὐτῶν εἶναι δεκαετής, ἐκεῖνοι δέ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου. Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τοῦ μὲν ἑνὸς τρίτου τῶν μελῶν, διὰ κλήρου ὁριζομένων, θὰ θεωρηθῇ λήξασα ἡ ὑπηρεσία ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὀγδόου ἔτους τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἑτέρου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δεκάτου καὶ τοῦ τελευταίου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δωδεκάτου ἔτους.»

Γίνεται ἐπίσης δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου β' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τροπολογία τῶν αὐτῶν βουλευτῶν ἔχουσα ὡς ἑξῆς·

«Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσὶν ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἱουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου πλὴν τῶν τοῦ καθηγητοῦ τῶν νομικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ· Ἀλλ' οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἐνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας.»

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 86 τοῦ προσχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογία τῶν αὐτῶν βουλευτῶν δι' ἧς προστίθεται τὸ ἑξῆς τρίτον ἐδάφιον.

«Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς θητείας, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας».

Γίνεται μετὰ ταῦτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ ἄρθρον 86 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν ἐξ ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν βουλευτῶν, ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 86.

«Τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπη

ρεσίας ἑκάστου αὐτῶν εἶναι δεκαετής, ἐκεῖνοι δέ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου. Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τοῦ μὲν ἑνὸς τρίτου τῶν μελῶν, διὰ κλήρου ὁριζομένων, θὰ θεωρηθῇ λήξασα ἡ ὑπηρεσία ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὀγδόου ἔτους τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἑτέρου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δεκάτου καὶ τοῦ τελευταίου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δωδεκάτου ἔτους.

Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσὶν ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἱουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου πλὴν τῶν τοῦ καθηγητοῦ τῶν νομικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἀλλ' οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἐνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς θητείας, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας »

Πρόεδρος. Ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΓΧΞΓ' (3663) νόμου.

Δ. Κλάδης συνιστᾷ ὅπως συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν παραγραφὴν καὶ τὰ κακουργήματα.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) ἀπαντᾷ σχετικῶς πρὸς πληροφορίας αἰτηθείσας ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Βοζίκη ὅτι αὐταὶ δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν προσθήκην ἐν τῷ νομισχεδίῳ καὶ τῶν κακουργημάτων.

Τ. Ἠλιόπουλος. Ὁμιλεῖ ἐπίσης δι' ὀλίγων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπαινῶν τὴν ἐξενεχθεῖσαν γνώμην νοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Α. Θεοδωρόπουλος. Τὸ ζήτημα εἶνε καθαρῶς ζήτημα σκοπιμότητος, ὄχι ἐπιστημονικῆς συζητήσεως περὶ τοῦ ἀναδρομικοῦ ἢ μὴ τῶν νόμων τῶν συντεμνόντων τὴν παραγραφήν. Τὸ νομοσχέδιον λέγει, δὲν θέλω τὴν ἀναδρομικὴν ἢ μόνον ἐπὶ τῶν πλημμελημάτων. Τοῦτο εἶνε δικαίωμα τοῦ νομοθέτου, καὶ κηρύσσομαι ὑπὲρ τῆς διαστολῆς ταύτης, διότι διαβλέπω μεγάλους κοινωνικοὺς κινδύνους, ἂν ἐπεκτείνεται ἡ ἀναδρομὴ καὶ εἰς τὰ κακουργήματα. Ὄχι ἑκατοντάδων κακούργων, ὡς εἶνε πιθανόν, ἀλλὰ καὶ ὀλιγωτέρων τὸ ἀκαταδίωκτον αἴφνης ἐπερχόμενον, θὰ διεσάλευε δεινῶς τὴν πεποίθησιν τοῦ κοινοῦ εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων καὶ θὰ ἔκαμνε κακίστην ἐντύπωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐν ᾧ συμφέρον ἔχομεν νὰ ἐνισχύσωμεν τὴν πεποίθησιν ταύτην. Διὰ τοῦτο κηρύσσομαι ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου.

Χ. Δικαῖος κηρύσσεται κατὰ τῆς παραγραφῆς τῶν ἀδικημάτων.

Δ. Κάβουρος ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ἡ παραγραφὴ πρέπει νὰ εἶνε δεκαετής.

Δ. Γκιολιᾶς φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ κακουργήματα εἰς τὴν παραγραφήν.

Α. Πετρομιχάλης. Φρονεῖ ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ ἐπεκταθῇ ἡ παραγραφὴ καὶ εἰς τὰ κακουργήματα καθόσον δὲν πρέπει ν' ἀπονεμηθῇ χάρις εἰς 800 κακούργους.

Π. Λογοπάτης φρονεῖ ὅτι ἡ ἔννοια τῆς παραγραφῆς εἶνε ὅτι ἐξαλείφεται ἐντελῶς ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, συνεπῶς τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ ἐξαιρεῖ τὰς προτετελεσμένας πράξεις, δὲν εἶνε σύμφωνον πρὸς τὸ Σύνταγμα.

Μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον, μεθ' ὃ ἀπορρίπτεται διὰ ἀναστάσεως ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῶν κ. κ. Ν. Χαριτάτου καὶ Ν. Πετροπουλάκη. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νομοσχεδίου, ὑποβάλλει τροπολογίαν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, μεθ' ὃ γίνεται τοῦτο ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρον μόνον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΓΧΞΓ' τοῦ 1910, μετὰ τὴν περικοπὴν τῆς φράσεως «ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς 15 Μαρτίου 1910», τίθεται ἡ ἑξῆς προσθήκη:

«Αἱ δὲ περὶ παραγραφῆς διατάξεις αὐτοῦ ἐφαρμόζονται

καὶ εἰς τὰ πλημμελήματα καὶ πταίσματα, τὰ τελεσθέντα πρὸ τῆς 15 Μαρτίου 1910».

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Πρόεδρος. γ' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ λειτουργίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 58 τοῦ Συντάγματος ἐξεταστικῶν τῶν πραγμάτων ἐπιτροπειῶν.

Οὐδενὸς ζητήσαντος τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου γίνεται τοῦτο δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχήν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2.

Ἐπὶ τοῦ 3ου ἄρθρου ὁ κ. **Μπακόπουλος** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του λέγων ὅτι ἐπιβάλλεται εἰς πάντα πολίτην νὰ προσέρχηται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ὅταν καλῆται, ἀφοῦ πᾶς πολίτης εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ προσέρχηται καὶ ἐνώπιον τοῦ κακουργιοδικείου.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἀντικρούει τὰς τροπολογίας τοῦ κ. Μπακοπούλου καὶ τοῦ βουλευτοῦ Ψαρρῶν κ. Ἠλία.

Α. Βούτσης. Φρονεῖ ὅτι δὲν εἶνε σκόπιμος ἡ τροπολογία τοῦ ἐξ Ἀρκαδίας βουλευτοῦ.

Μ. Γαλανός. Φρονεῖ ἐπίσης ὅτι δὲν ἔχει λόγον ὑπάρξεως ἡ ὑποβληθεῖσα τροπολογία.

Γ. Ἠλίας. Ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν του περὶ μὴ ἐπιβολῆς ὅρκου εἰς τοὺς προσερχομένους ἐνώπιον τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπειῶν.

Ι. Πατσουράκος. Λέγει ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θέλει πολὺ ὑψηλὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Ἀρκαδίας, ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὅρκον κηρύσσεται ἐναντίον αὐτοῦ.

Μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως αἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογίαι τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ι. Μπακοπούλου καὶ Κ. Λιδωρίκη, γίνεται δὲ δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 3 εἰς γ' συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 4, 5 καὶ 6 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ κ. Κ. Λιδωρίκη, μεθ' ὃ γίνεται τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 γίνεται δεκτὴ ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ κ. Κ. Λιδωρίκη, μεθ' ὃ γίνεται τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 12 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Περὶ τῆς λειτουργίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 58 τοῦ Συντάγματος ἐξεταστικῶν τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρον 1.

Πᾶσα κατὰ τὸ ἄρθρον 58 τοῦ Συντάγματος διοριζομένη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐξεταστικὴ τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπὴ συγκροτεῖται, διασκέπτεται καὶ ἀποφασίζει κατὰ τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς διαγραφομένους κανόνας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνεργεῖ πᾶσαν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς ἀναγκαίαν ἐξέτασιν δυναμένη νὰ ζητῇ πρὸς τοῦτο πληροφορίας ἐγγράφους ἢ προφορικὰς παρά τε τῶν διαφόρων ἀρχῶν καὶ παρὰ τῶν πολιτῶν.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δικαιοῦται νὰ ἐξετάζῃ μάρτυρας καὶ νὰ διατάττῃ πραγματογνωμοσύνην ὑφ' οὓς ὅρους καὶ διατυπώσεις ἐνεργεῖ ταῦτα ὁ ἀνακριτής, πλὴν τῶν ἐν ἄρθροις 204 καὶ 205 ποιν. δικονομίας ὁριζομένων.

Οἱ μάρτυρες δύνανται νὰ ἐξετασθῶσι καὶ ἐνόρκως· ἡ ὅρκισις δ' αὐτῶν γίνεται κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 121 τῆς ποινικῆς δικονομίας διαγραφόμενον τύπον.

Δύνανται ν' ἀρνηθῶσι τὴν μαρτυρίαν οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 115 ἀριθ. 1 καὶ 2 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἀναφερόμενοι, ἔτι δὲ οἱ ἰατροὶ καὶ αἱ μαῖαι ὡς πρὸς ἐκεῖνα ὅσα ἐν τῇ ἀνασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν διεπιστεύθησαν εἰς τούτους. Δημόσιοι δὲ ὑπάλληλοι δύνανται ὡς πρὸς τὰ μυ-

στικὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ν' ἀρνηθῶσι τὴν μαρτυρίαν μόνον ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις δὲν συγχωρεῖ τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν ἕνεκα ἀπειλουμένης βλάβης τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους.

Οἱ μάρτυρες δύνανται προσέτι ν' ἀρνηθῶσι τὴν μαρτυρίαν:

1) Ἐπὶ ἐρωτήσεων, ἡ ἐφ' ὧν ἀπάντησις ἤθελε προκαλέσει ἄμεσον περιουσιακὴν ζημίαν εἰς τὸν μάρτυρα ἢ εἰς πρόσωπον μεθ' οὗ οὗτος διατελεῖ εἴς τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 114 τῆς ποινικῆς δικονομίας σχέσιν.

2) Ἐπὶ ἐρωτήσεων, ἡ ἐφ' ὧν ἀπάντησις ἤθελε προκαλέσει ἀτιμίαν εἰς τὸν μάρτυρα ἢ εἰς πρόσωπον μεθ' οὗ οὗτος διατελεῖ εἴς τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 114 τῆς ποινικῆς δικονομίας σχέσιν, ἢ ἤθελεν ἐπισύρει κατ' αὐτῶν τὸν κίνδυνον ποινικῆς καταδιώξεως.

3) Ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐφ' ὧν ὁ μάρτυς δὲν δύναται ν' ἀπαντήσῃ χωρὶς ν' ἀποκαλύψῃ μυστικὸν τέχνης ἢ ἐπιτηδεύματος.

Ὁ μάρτυς ὀφείλει, προσκαλούμενος, νὰ βεβαιώσῃ καὶ ἐνόρκως τὸ γεγονὸς ἐφ' οὗ στηρίζεται κατὰ τἀνωτέρω ἡ ἄρνησις τῆς μαρτυρίας.

Ἄρθρον 4.

Πρὸς κατάπαυσιν τῶν συμπιπτόντων θορύβων κλπ. ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχει τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 181, 182 καὶ 189 τῆς ποιν. δικονομίας ἀπονεμόμενα τῷ ἀνακριτῇ δικαιώματα.

Ἄρθρον 5.

Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ περιορίσῃ τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἐξουσίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ νὰ χορηγήσῃ κατὰ τὰς περιστάσεις τῇ Ἐπιτροπῇ ρητῶς καὶ τὰς ἐξουσίας τῆς κατ' οἶκον ἐρεύνης, καὶ τῆς κατασχέσεως ἐγγράφων καὶ ἄλλων πειστηρίων. Τὰς ἐξουσίας ταύτας ἀσκεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὑφ' οὓς ὅρους καὶ διατυπώσεις ἀσκεῖ αὐτὰς κατὰ τὴν ποινικὴν δικονομίαν ὁ ἀνακριτής, ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 6.

Ἄρθρον 6.

Τὴν προσαγωγὴν δημοσίων ἐγγράφων ἢ ἄλλων, κατατεθειμένων ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Κράτους, δικαιοῦται ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ζητήσῃ παρὰ μόνων τῶν Ὑπουργῶν. Οἱ Ὑπουργοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ προσαγάγωσι τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα, πλὴν ἂν κρίνωσιν ὅτι ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως αὐτῶν ἀπειλεῖται βλάβη τῶν συμφερόντων τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 7.

Τὴν ἐνέργειαν εἰδικῶς ὡρισμένων ἐξεταστικῶν πράξεων δύναται ν' ἀναθέσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς ἓν ἢ πλείονα τῶν μελῶν αὐτῆς ἢ εἰς Ἐφέτην ἢ Πρωτοδίκην διωρισμένους ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐν ᾗ μέλλει νὰ διεξαχθῇ ἡ ἐξεταστικὴ πρᾶξις. Οἱ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐνέργειαν τῶν εἰδικῶς ὡρισμένων ἐξεταστικῶν πράξεων, ἔχουσιν ὡς πρὸς ταύτας τὰς αὐτὰς ἐξουσίας ὅσας ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ Πρόεδρος αὐτῆς. Δύναται ὅμως ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ περιορίσῃ ὁποτεδήποτε τὴν τοιαύτην ἔκτασιν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν.

Ἄρθρον 8.

Ἐπὶ τῶν ἐξ ἀπειθείας μὴ ἐμφανιζομένων μαρτύρων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 195 ἐδ. 1, 196 καὶ 197 ἐδ. 2 τῆς ποιν. δικονομίας, μὴ ἀπαιτουμένης ὅμως τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς ποιν. δικονομίας ποινῆς. Τὰ ἐντάλματα δὲ περὶ βιαίας προσαγωγῆς τῶν ἀπειθούντων μαρτύρων ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις ὑπὸ τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐνέργειαν ὡρισμένης ἐξεταστικῆς πράξεως προσώπου καὶ διαβιβάζονται εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα, οὗ ἐπιμελείᾳ καὶ ἐκτελοῦνται κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 9.

Εἰς τὴν ποινὴν τοῦ ἄρθρου 195 τῆς ποιν. δικονομίας ὑποβάλλονται καὶ οἱ μάρτυρες οἱ ἐμφανισθέντες μέν, ἀλλ' ἄνευ νομίμου λόγου ἀποποιηθέντες τὴν μαρτυρίαν ἢ τὸν ὅρκον. ἐὰν δὲ οὗτοι ἐπιμένωσιν ἀποποιούμενοι τὴν μαρτυρίαν ἢ τὸν ὅρκον, ὑποβάλλονται εἰς τὴν ποινὴν τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 10.

Ἄρθρον 10.

Ὁ ἐν γνώσει βεβαιώσας ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐνέργειαν ὡρισμένης ἐξεταστικῆς πράξεως προσώπου ψευδῆ πράγματα ἢ ψευδεῖς σχέσεις ὑποβάλλεται εἰς φυλάκισιν τὸ πολὺ ἓξ μηνῶν ἢ εἰς χρηματικὴν ποινὴν τὸ πολὺ 1000 δραχμῶν.

Ἄρθρον 11.

Αἱ ἀποζημιώσεις τῶν προσώπων, ὧν ἐζητήθη ἡ συνδρομὴ κατὰ τὴν ἐξέτασιν, κανονίζονται συμφώνως πρὸς τὴν διατίμησιν ἐν ταῖς ποινικαῖς δίκαις ἢ τῇ ἀποφάσει τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὰ ἰσχύοντα περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὁδοιπορικῶν αὐτῶν δαπανῶν, ἐπιβαρύνουσι δέ, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς ἐξετάσεως δαπάναι τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς, ἥτις διώρισε τὴν ἐξεταστικὴν ἐπὶ τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπήν.

Ἄρθρον 12.

Αἱ ἐξουσίαι τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἀναστέλλονται ἐν περιπτώσει λήξεως τῆς συνόδου, παύουσιν ὅμως ἐν περιπτώσει λήξεως τῆς Βουλευτικῆς Περιόδου, ἢ διαλύσεως τῆς Βουλῆς τῆς διορισάσης τὴν Ἐπιτροπήν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις τῇ 9 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν 10 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Τὴν 10 καὶ 40′ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ κατέθηκεν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν ἄρθρων 88—98 τοῦ Συντάγματος ἥτις τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Ἄρχεται ἡ α′ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας καὶ τοῦ ὁμωνύμου Πρωτοδικείου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Α. Τριγώνης. Λέγει ὅτι θὰ ἦτον ἄντικρυς ἀδικία νὰ ὑπαχθῇ καὶ ὁ δῆμος Παρακαμπυλίων, ὡς ἐγγύτατα τῆς πόλεως Ἀγρινίου κείμενος, ὅθεν πρέπει ν' ἀποσπασθῇ τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας καὶ νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν τοῦ Ἀγρινίου.

Ὁ κ. βουλευτὴς ζητεῖ νὰ καταθέσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν 1) τὰς κατὰ τὸ ἔτος 1886 πράξεις τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Τριχωνίας καὶ Εὐρυτανίας περὶ ὑπαγωγῆς διοικητικῆς καὶ δικαστικῆς τοῦ δήμου Παρακαμπυλίων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριχωνίας. 2) Τὰς ἐπανειλημένας πράξεις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Παρακαμπυλίων καὶ τὰς

διαφόρους ἀναφορὰς τῶν κατοίκων περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς τοιαύτης ὑπαγωγῆς τοῦ δήμου τούτου.

Α. Π. Κανικάρης. Δηλοῖ ὅτι θὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ἐὰν καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον Κεφαλληνίας ὑπαχθῇ εἰς τὸ Ἐφετεῖον Πατρῶν.

Ε. Ἰγγλέσης. Λόγοι ἠθικοὶ καὶ ὑλικοὶ ἐπιβάλλουν τοῦτο καὶ ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἶνε δίκαιος πόθος τῶν Κεφαλλήνων.

Δόγάνης. Ζητεῖ νὰ ἐκτεθῇ ὑπὸ τῶν ὑποβαλλόντων τὴν πρότασιν νόμου ὁ λόγος αὐτῆς.

Γ. Ἰατρίδης. Λόγος τῆς ὑπαγωγῆς εἶνε ἡ εὐκολία τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἔνθα ἄλλως τε ἡ Δικαιοσύνη λειτουργεῖ καλλίτερα. Τὴν πρότασιν τοῦ συναδέλφου κ. Τριγώνη θεωρῶ τελείως ἀπαράδεκτον, διότι ὁ δῆμος Παρακαμπυλίων δὲν ἔχει ἴδιον Εἰρηνοδικεῖον, ἀλλὰ ἔχει κοινὸν μετὰ τοῦ δήμου Ἀρακυνθίων, ἐδρεῦον ἀλλαχοῦ τὸν χειμῶνα καὶ ἀλλαχοῦ τὸ θέρος. Δὲν εἶνε δὲ ἀκριβὲς ὅτι ὅλα τὰ χωρία τοῦ δήμου αὐτοῦ εὑρίσκονται ἐγγύτερον τοῦ Ἀγρινίου παρὰ ἐγγύτερον τοῦ Καρπενησίου.

Ι. Δογάνης. Ἐμπορικῶς οἱ Εὐρυτάνες συναλλάσσονται μὲ τὰς Πάτρας, καὶ οἱ πλεῖστοι δὲ δῆμοι τῆς Εὐρυτανίας συγκοινωνοῦσι καλῶς μὲ τὸ Μεσολόγγιον καὶ τὰς Πάτρας, ἐὰν δὲ ψηφισθῇ ἡ πρότασις αὕτη νόμου θὰ ἔχωμεν καὶ ὁμοίας ἀπαιτήσεις παρ' ἄλλων ἐπαρχιῶν.

Δ. Χρυσοχοΐδης. Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ γενικὴ ἀσκόπησις τῆς διαστικῆς διαιρέσεως, ἀναλόγως τῆς νέας συγκοινωνίας. Λέγει σχετικῶς ὅτι πρέπει νὰ ἐνισχυθῶσι καὶ τὰ ἐπαρχιακὰ Ἐφετεῖα, διότι δὲν πρέπει ν' ἀκούεται ἐν τῇ Βουλῇ, ὅτι ἡ δικαιοσύνη λειτουργεῖ καλλίτερον ἐν Ἀθήναις.

Κηρύσσεται κατ' ἀρχὴν ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς προσαγάγῃ νομοσχέδιον νέας ἁρμοδιωτέρας δικαστικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους.

Π. Μητροπουλάκης. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ἐπειδὴ φρονεῖ ὅτι οἱ ἁρμοδιώτεροι διὰ νὰ κρίνωσι περὶ τῆς καλλιτέρας ἐξυπηρετήσεως τοῦ συμφέροντος μιᾶς ἐπαρχίας εἶνε οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς Θεωρεῖ δὲ ὡς ἐνδεδειγμένην καὶ τὴν διαρρύθμισιν τῆς δικαστικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους.

Πελ. Παλιόπουλος. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν

ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὅπως προσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν στατιστικὸν πίνακα τῆς δικαστικῆς κινήσεως τοῦ Πρωτοδικείου Εὐρυτανίας, διότι ἐλπίζει ὅτι ἡ Βουλή, ἐν γνώσει οὖσα τῆς κινήσεως αὐτῆς, ἴσως λάβῃ ριζικώτερα μέτρα καὶ ἀποφάσεις περὶ τοῦ Πρωτοδικείου αὐτοῦ. Ἐπίσης παρακαλεῖ τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης κ. Ὑπουργόν, ὅπως μιμούμενος τὸν συνάδελφόν του Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις διὰ τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων φέρει ἀλλοίωσιν εἰς τὰ τῶν δήμων, διαρρυθμίσῃ καὶ τὴν δικαστικὴν διαίρεσιν ἀναλόγως τῆς συγκοινωνίας, τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ δημοσίου. Παριστᾷ τὴν ἄμεσον ἀνάγκην τῆς ὑπαγωγῆς τῆς Ὀλυμπίας εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἠλείας, ὡς ἐπιζητοῦν οἱ κάτοικοι καὶ οἱ κ. ἀντιπρόσωποι ἐξ Ὀλυμπίας, καὶ τάσσεται μὲ τὴν προσθήκην τοῦ κ. Ρούφου ὅπως ὑπαχθῇ ἡ Κεφαλληνία εἰς τὸ Ἐφετεῖον Πατρῶν.

Α. Μιχαηλακόπουλος. Ὑποβάλλει γνώμην περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς προτάσεως νόμου μέχρις οὗ βεβαιωθῇ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἂν πράγματι συγκοινωνία τῆς Εὐρυτανίας μετὰ τῶν Πατρῶν ὑπολείπεται τῆς μετὰ τῶν Ἀθηνῶν.

Ι. Ταγκόπουλος. Θεωρεῖ οὐχὶ σοβαρὰν τὴν πρότασιν ταύτην.

Κ. Ζαβιτσιάνος. Λέγει ὅτι ὄντως ἔδει νὰ ληφθῇ γενικωτέρα μέριμνα διὰ τὴν περιφέρειαν καὶ τὴν δικαιοδοσίαν ἑκάστου Ἐφετείου, ἐκανονίσθησαν αὗται ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἑκάστοτε ἰσχυρῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Συνιστᾷ νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς ἀναβολῆς.

Γ. Ἰατρίδης. Δηλοῖ ὅτι ἀποσύρει, ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν συνυπογραψάντων, τὴν πρότασιν τοῦ νόμου, ἀφοῦ αὕτη, ὡς μὴ ὤφελε, προύκάλεσεν ἀντίδρασιν, βλάπτουσαν τοπικὰ δίκαια ἀναμφισβήτητα.

Ὁ **κ. Πρόεδρος** λέγει ὅτι, μετὰ τὴν δήλωσιν ταύτην, περιττεύει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ περὶ τῆς προτάσεως περὶ ἀναβολῆς.

Ἄρχεται ἡ Β' συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 201, 807, 808 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Κ. Ρακτιβάν. Κηρύσσεται κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου. Ἀναπτύσσει ὑποβεβλημένην τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ὑποβάλλει παρατήρησίν του ἐπὶ ὑστέρου σημείου αὐτοῦ.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Λέγει ὅτι, ἡ ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ γ' ἄρθρον, τροπολογία τοῦ ἀξιοτίμου προαγορεύσαντος εἶνε ὀρθοτάτη καὶ θὰ περιληφθῇ εἰς τὸ νομοσχέδιον διὰ τὴν γ' συζήτησιν αὐτοῦ. Θεωρῶ ἀξίαν προσοχῆς καὶ τὴν ἄλλην παρατήρησιν αὐτοῦ.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον εἰς β' συζήτησιν.

Ἀκολουθεῖ γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαθηκῶν.

Ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν.

Ἀποσύρονται αἱ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 20 καὶ 30, τροπολογίαι τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Θ. Πέρρου.

Ὁμοίως ἀποσύρονται αἱ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 24, 31, 32, 38, 50, 51 τροπολογίαι τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας κ. Σπ. Λάσκαρη.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ 4ου ἄρθρου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Χ. Δικαῖος ὑποστηρίζων ὑποβεβλημμένας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίας.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπ. Δικ.) Ὁ προσβάλλων διαθήκην τινὰ ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὑπηγορεύθη αὕτη ἐν καταστάσει μὴ παροδικῆς ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, νοσηρότητος τῆς ψυχῆς. Ὁ ἀντίδικος ὀφείλει, διὰ ν' ἀνατρέψῃ τὴν προσβολὴν ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὑπῆρχε φωτεινὸν διάλειμμα. Αὐτὸ εἶνε τὸ περιεχόμενον τῆς πρώτης προτάσεως τοῦ ἄρθρου. Ἐπιτρέπεται δὲ ἀνταπόδειξις τῶν φωτεινῶν διαλειμμάτων εἰς τὴν α' πρότασιν τοῦ ἐδαφ. 4 τοῦ ἄρθρου 4.

Ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ἀπορ-

ρίπτει δι' ἀναστάσεως τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Χ. Δικαίου ἐπὶ τοῦ 4ου ἄρθρου.

Ὁμοίως ἀπορρίπτει δι' ἀναστάσεως τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Φθιωτιδοφωκίδος κ. Ξηροῦ ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὸ 4ου ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ ἑπομένου 5ου ἄρθρου ἀναπτύσσει ὑποβεβλημένην τροπολογίαν του ὁ βουλευτὴς Μεσσηνίας κ. **Χ. Δικαῖος**

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ν' ἀποφανθῇ δι' ἀναστάσεως ἂν δέχεται τὴν τροπολογίαν. Ἡ Βουλὴ ἀπορρίπτει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ν' ἀποφανθῇ δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. Ι. Ἀθανασάκη εἰς τὸ 5ον ἄρθρον. Ἡ Βουλὴ ἀπορρίπτει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζεται τὸ ἄρθρον 5ον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Χ. Πετρέας. Ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ σπουδαιοτάτου Νομοσχεδίου περὶ διαθηκῶν, διότι, φρονεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πρέπει νὰ ψηφισθῇ μετὰ εὐρεῖαν συζήτησιν.

Εἰς τὸ 6ον ἄρθρον ὑπάρχουσι τροπολογίαι τῶν κ. κ. Σ. Λάσκαρη, βουλευτοῦ Κερκύρας, Μ. Δαζέα, βουλευτοῦ Μεσσηνίας, Χ. Πετρέα, βουλευτοῦ Λακωνίας, Χ. Δικαίου, βουλευτοῦ Μεσσηνίας, Λ. Κ. Ρούφου, βουλευτοῦ Ἀχαϊοήλιδος.

Ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ Προέδρου ἐπὶ ἑκάστης τῶν τεσσάρων πρώτων τροπολογιῶν, ἀπορρίπτει αὐτὰς δι' ἀναστάσεως.

Οἱ κ. Χ. Δικαῖος καὶ Λ. Ροῦφος ἀποσύρουσι τὰς ἑαυτῶν τροπολογίας.

Ψηφίζεται τὸ 6ον ἄρθρον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὸ 7ον ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Χ. Πετρέας.** Ὑποστηρίζει τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ἀπάλειψιν τῶν λέξεων «καὶ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα» διότι ὁ γιγνώσκων, νὰ γράφῃ καὶ δυνάμενος νὰ συντάξῃ μόνος ἰδιόγραφον διαθήκην εἶναι ἄδικον νὰ

στερηθῇ τοῦ δικαιώματος τούτου, ἀφ' οὗ τὴν διαθήκην θὰ τὴν γράφῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος.

Ἐπὶ τοῦ 8ου ἄρθρου ὑπάρχουν δύο τροπολογίαι τῶν βουλευτῶν κ. κ. Χ. Πετρέα καὶ Χ. Δικαίου. Ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐπὶ ἑκατέρας τούτων παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ἀπορρίπτει αὐτὰς δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζεται τὸ 8ον ἄρθρον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὰ ἄρθρα 9ον, 10ον, 11ον, καὶ 12ον.

Εἰς τὸ 13ον ἄρθρον ὑπάρχει τροπολογία τοῦ κ. Χ. Δικαίου, τὴν ὁποίαν ἀπορρίπτει ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, μεθ' ὃ ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὸ 13ον ἄρθρον.

Ἀποσυρθείσης τροπολογίας τοῦ κ. Χ. Δικαίου εἰς τὸ 14ον ἄρθρον, ψηφίζεται καὶ τοῦτο παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Ἀπορριφθεισῶν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τῶν εἰς τὸ 15ον ἄρθρον δύο τροπολογιῶν τῶν κ. κ. Χ. Δικαίου καὶ Χ. Πετρέα, ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἀπορριφθείσης δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Μ. Δαζέα εἰς τὸ 16ον ἄρθρον, ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ 16ον ἄρθρον.

Ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. Χ. Πετρέα εἰς τὸ 17ον ἄρθρον.

Γίνεται δεκτὴ εἰς τὸ 17ον ἄρθρον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Λαρίσης κ. Ι. Χρυσοβελώνη, προστεθεῖσα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ὡς ἐδάφ. β', ἔχουσα οὕτω:

«Ἐπὶ πολυφύλλων πράξεων αὐτάι δέον νὰ ὑπογράφωνται καὶ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου φύλλου».

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ 17ον ἄρθρον, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὸ 18ον ἄρθρον.

Ἀπορριφθείσης δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τρο-

πολογίας τοῦ κ. Χ. Δικαίου εἰς τὸ 19ον ἄρθρον, ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὸ 20ον ἄρθρον.

Ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. Χ. Πετρέα εἰς τὸ 21ον ἄρθρον.

Ψηφίζεται τοῦτο παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὰ ἄρθρα 22ον, 23ον, 24ον, 25ον, 26ον, 27ον, 28ον καὶ 29ον.

Ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. Χ. Δικαίου εἰς τὸ 30ον ἄρθρον.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογία εἰς τὸ 30ον ἄρθρον τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Χ. Δαζέα.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὸ 30ον ἄρθρον.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογία τοῦ κ. Μ. Δαζέα εἰς τὸ 31ον ἄρθρον καὶ ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὰ ἄρθρα 32ον, 33ον, 34ον, 35ον, 36ον, 37ον καὶ 38ον.

Ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. Χ. Δικαίου εἰς τὸ 39ον ἄρθρον καὶ ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὸ 40ον ἄρθρον.

Ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. Χ. Πετρέα εἰς τὸ 41ον ἄρθρον καὶ ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζονται κατόπιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἄρθρα 42ον καὶ 43ον.

Ἀπορρίπτεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Κυκλάδων κ. Π. Γρυπάρη εἰς τὸ

44ον ἄρθρον, ὅπερ ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὰ ἄρθρα 45ο 46ον, 47ον καὶ 48ον ἀποσυρθείσης τροπολογίας εἰς αὐτὸ τοῦ κ. Χ. Πετρέα.

Ἀπορρίπτεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τροπολογία τοῦ κ. Χ. Πετρέα εἰς τὸ 49ον ἄρθρον, ὅπερ ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὰ ἄρθρα 50, 51, καὶ 52.

Ἀπορρίπτεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τροπολογία τοῦ κ. Β. Δαζέα εἰς τὸ 53ον ἄρθρον, ὅπερ ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ 54ον ἄρθρον.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ Ἰ. Ἀθανασάκη εἰς τὸ 55ον ἄρθρον, ὅπερ εἶτα ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ἀπορρίπτεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Φθιωτιδοφωκίδοι κ. Ν. Ξηροῦ εἰς τὸ 56ον ἄρθρον, ἀποσύρεται τροπολογία εἰς αὐτὸ τοῦ κ. Χ. Δικαίου καὶ ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ 56ον ἄρθρον, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογία τοῦ κ. Β. Δαζέα εἰς τὸ 57ον ἄρθρον καὶ ψηφίζεται τοῦτο παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ἀποσύρεται ἡ «Τελικὴ παρατήρησις» ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ κ. Χ. Δικαίου.

Ψηφίζονται καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα 58ον καὶ 59ον τοῦ νομοσχεδίου δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Περὶ συντάξεως διαθηκῶν.

α'. Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 1.

Διαθήκη συντάσσεται μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατυπώσεις.

Ἄρθρον 2.

Πλείονες τοῦ ἑνὸς δὲν δύνανται διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως νὰ συντάξωσι διαθήκην.

Ἄρθρον 3.

Διαθήκη, δι' ἧς τὴν σύνταξιν δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου, εἶνε ἄκυρος, ἂν μὴ ἄλλως ὁρίζῃ ὁ νόμος.

Ἄρθρον 4.

Ἀνίκανοι πρὸς σύνταξιν διαθήκης εἶνε :

1) Οἱ μήπω συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν·

2) Οἱ δικαστικῶς ἀπηγορευμένοι·

3) Οἱ ἕνεκα ἀσωτίας ὑπὸ δικαστικὸν ἀντιλήπτορα τεθέντες·

4) Οἱ διατελοῦντες ἐν καταστάσει νοσηρᾶς διαταράξεως τῆς λειτουργίας τοῦ νοῦ, ἀποκλειούσῃ τὴν ἐλευθέραν βούλησιν, ἐφ' ὅσον ἡ κατάστασις αὕτη δὲν εἶνε ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς παροδική· ὡς καὶ οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης διατελοῦντες ἐν καταστάσει ἀσυνειδησίας ἢ παροδικῆς διαταράξεως τῆς λειτουργίας τοῦ νοῦ.

Ἡ ἀνικανότης κατὰ τὸ ἐδ. α' ἀριθ. 2 καὶ 3 ἄρχεται ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς αἰτήσεως, ἐφ' ᾗ ἐχώρησεν ἡ ἀπαγόρευσις ἢ ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντιλήπτορος.

Ἄρθρον 5.

Ἐὰν ὁ ἀπαγορευθεὶς συνέταξε διαθήκην πρὶν ἢ καταστῇ τελεσίδικος ἡ τὴν ἀπαγόρευσιν ἀπαγγέλλουσα ἀπόφασις, ἡ ἀπαγόρευσις δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς διαθήκης, ἂν ὁ ἀπαγορευθεὶς ἀποθάνῃ πρὸ τῆς τελεσιδικίας.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, ἂν ὁ ἀπαγορευθεὶς συνέταξε διαθήκην μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς πρὸς ἄρσιν τῆς ἀπαγορεύσεως αἰτήσεως καὶ ἡ ἀπαγόρευσις ἤρθη συμφώνως τῇ αἰτήσει.

Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων ἐφαρμόζονται

καὶ ἐπὶ τοῦ ἕνεκα ἀσωτίας ὑπὸ δικαστικὸν ἀντιλήπτορα τεθέντος.

β'. Κοιναὶ διαθῆκαι

Ἄρθρον 6.

Ἡ *ἰδιόγραφος* διαθήκη γράφεται καθ' ὁλοκληρίαν διὰ χειρὸς τοῦ διαθέτου, χρονολογεῖται καὶ ὑπογράφεται ὑπ' αὐτοῦ. Ἐκ τῆς χρονολογίας δέον νὰ προκύπτῃ ἡ ἡμέρα, ὁ μὴν καὶ τὸ ἔτος.

Ἡ *ἰδιόγραφος* διαθήκη εἰς οὐδένα ἕτερον τύπον ὑπόκειται.

Ψευδὴς ἢ ἐσφαλμένη χρονολογία δὲν ἐπάγεται καθ' ἑαυτὴν ἀκυρότητα τῆς *ἰδιογράφου* διαθήκης.

Ἁπλαῖ προσθῆκαι ἐν περιθωρίῳ ἢ ἐν ὑστερογράφῳ δέον νὰ ὑπογράφωνται ὑπὸ τοῦ διαθέτου· ἄλλως λογίζονται ὡς μὴ γεγραμμέναι. Διαγραφαί, παρεγγραφαί, ξέσματα ἢ ἄλλα τοιαῦτα ἐξωτερικὰ ἐλαττώματα, βεβαιούμενα ὑπὸ τοῦ δημοσιεύοντος τὴν διαθήκην δικαστηρίου, δύνανται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ νὰ ἐπαγάγωσι τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει.

Ἄρθρον 7.

Ἡ *ἰδιόγραφος* διαθήκη δύναται νὰ κατατεθῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου παρὰ συμβολαιογράφῳ πρὸς φύλαξιν κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις περὶ καταθέσεως ἐγγράφων.

Ἄρθρον 8.

Ὁ ἀνήλικος καὶ ὁ μὴ δυνάμενος ν' ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα δὲν δύναται νὰ συντάξῃ *ἰδιόγραφον* διαθήκην.

Ἄρθρον 9.

Ἡ *δημοσία* διαθήκη συντάσσεται δηλοῦντος τοῦ διαθέτου τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν μαρτύρων ἢ δευτέρου συμβολαιογράφου καὶ ἑνὸς μάρτυρος, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἑπομένων ἄρθρων 10—20.

Ἄρθρον 10.

Ὡς συμβολαιογράφος ἢ μάρτυς δὲν δύναται νὰ συμπράξῃ πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης :

1) Ὁ σύζυγος ἢ ὁ διατελέσας σύζυγος τοῦ διαθέτου.

2) Ὁ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βα-

θμοῦ ἐκ πλαγίου συγγενὴς ἐξ αἵματος ἢ κηδεστὴς τοῦ διαθέτου.

Ἄρθρον 11.

Ὡς συμβολαιογράφος ἡ μάρτυς δὲν δύναται νὰ συμπάξῃ πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης ὁ τετιμημένος ἐν αὐτῇ ἠδιοριζόμενος ἐν αὐτῇ ὡς ἐκτελεστής, ἢ ὁ διατελῶν πρός τινα τετιμημένον ἢ διοριζόμενον ὡς ἐκτελεστὴν ἐν τῇ διαθήκῃ εἴς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 ἀναφερομένων σχέσεων.

Ἡ σύμπραξις προσώπου ἀποκλειομένου κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον συνεπάγεται μόνον τὴν ἀκυρότητα τῆς διατάξεως ὑπὲρ τοῦ τετιμημένου ἢ τοῦ διοριζομένου ὡς ἐκτελεστοῦ.

Ἄρθρον 12.

Ὡς δεύτερος συμβολαιογράφος ἡ μάρτυς δὲν δύναται νὰ συμπράξῃ πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης ὁ διατελῶν πρὸς τὸν συντάσσοντα τὴν διαθήκην συμβολαιογράφον εἴς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 ἀριθ. 2 ἀναφερομένων σχέσεων.

Οἱ μάρτυρες καὶ ὁ δεύτερος συμβολαιογράφος δὲν πρέπει νὰ διατελῶσι πρὸς ἀλλήλους εἴς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 ἀριθ. 2 ἀναφερομένων σχέσεων· ἡ παράβασις τῆς διατάξεως τοῦ παρόντος ἐδαφίου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 13.

Ὡς μάρτυρες πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης δὲν δύνανται νὰ συμπράττωσιν :

1) Οἱ ἐντελῶς ἐστερημένοι τῆς ὁράσεως ἢ ἀκοῆς·
2) Οἱ ἱερεῖς·
3) Οἱ γραφεῖς ἢ ὑπηρέται τοῦ συμβολαιογράφου.
4) Οἱ ἀνήλικοι καὶ
5) Αἱ γυναῖκες.

Δὲν πρέπει νὰ προσλαμβάνωνται ὡς μάρτυρες πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης οἱ ἀλλοδαποὶ καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου στερούμενοι τῆς ἱκανότητος τοῦ μαρτυρεῖν ἐν συμβολαίοις, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνικανότης αὕτη· ἡ παράβασις τῆς διατάξεως τοῦ παρόντος ἐδαφίου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 14.

Ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες πρέπει νὰ εἶνε γνωστοὶ τῷ συντάσσοντι τὴν διαθήκην συμβολαιογράφῳ.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ συμβολαιογράφου δὲν εἶνε γνωστὸς αὐτῷ, οἱ μάρτυρες πρέπει νὰ βεβαιώσωσι τὴν ταυτότητα τοῦ διαθέτου.

Ἐὰν πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης συμπράττῃ καὶ ἕτερος συμβολαιογράφος, ὁ διαθέτης ἀρκεῖ νὰ εἶνε γνωστὸς τῷ ἑτέρῳ συμβολαιογράφῳ.

Μόνη ἡ ἀπόδειξις, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἠγνόει πράγματι τὸν διαθέτην ἢ τοὺς μάρτυρας, ἢ ὅτι οἱ μάρτυρες ἠγνόουν τὸν διαθέτην ἢ δὲν ἐβεβαίωσαν τὴν ταυτότητα αὐτοῦ, δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 15.

Ὁ διαθέτης δηλοῖ προφορικῶς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων. Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ὑπαγορεύῃ ἐκ σχεδίου ἢ νὰ ποιῆται χρῆσιν σημειώσεων.

Τὰ κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης συμπράττοντα πρόσωπα δέον νὰ εἶνε παρόντα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πράξεως.

Οἱ μάρτυρες ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τοῦ διαθέτου, ὅτι θὰ τηρήσωσι μυστικὰς τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς· ἀπαγορεύεται δὲ ἡ κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης παρουσία παντὸς ἄλλου πλὴν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων. Ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐδαφίου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 16.

Περὶ τῆς διαθήκης συντάσσεται πρᾶξις ἑλληνιστί.

Ἡ πρᾶξις αὕτη δέον νὰ περιέχῃ :

1) Τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος καὶ τὸν τόπον τῆς συντάξεως αὐτῆς·

2) τὸν προσδιορισμὸν τοῦ διαθέτου, ὥστε νὰ μὴ γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος.

3) τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων· ἔτι δέ, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν ἕδραν τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων.

4) Τὴν δήλωσιν τῆς τελευταίας βουλήσεως τοῦ διαθέτου καὶ τὴν μνείαν, ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν ἄρθρῳ 15 ἐδ. α' καὶ β' διατασσόμενα.

Ἡ πρᾶξις πρέπει νὰ ποιῆται μνείαν, ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν ἄρθροις 14 καὶ 15 ἐδ. γ' διατασσόμενα· ἡ παράλειψις τῆς διατυπώσεως ταύτης δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 17.

Ἡ πρᾶξις δέον ν' ἀναγνωσθῇ τῷ διαθέτῃ εἰς ἐπήκοον καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων καὶ νὰ βεβαιωθῇ ἐν αὐτῇ ὅτι τοῦτο ἐγένετο.

Ἡ πρᾶξις δέον νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων. Ἐπὶ πολυφύλλων πράξεων αὗται δέον νὰ ὑπογράφωνται καὶ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου φύλλου. Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῇ πράξει βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἄρθρον 18.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 186, 187, 188, 189 τοῦ νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς πράξεως τοῦ καταρτισμοῦ δημοσίας διαθήκης.

Ἄρθρον 19.

Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι εἶνε κωφός, δέον προσέτι νὰ δοθῇ αὐτῷ ἡ πρᾶξις πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ νὰ βεβαιωθῇ ἐν τῇ πράξει ὅτι τοῦτο ἐγένετο.

Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι εἶνε κωφὸς καὶ ὅτι ἀδυνατεῖ ν' ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα, ἡ διαθήκη συντάσσεται ἐνώπιον πέντε μαρτύρων ἢ δευτέρου συμβολαιογράφου καὶ τριῶν μαρτύρων.

Ἄρθρον 20.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ συμβολαιογράφου ἀγνοῇ τὴν ἑλληνικήν, ἢ ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι ἀγνοεῖ τὴν ἑλληνικήν, προσλαμβάνεται διερμηνεύς. Ὡς πρὸς τὸν διερμηνέα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ μαρτύρων διατάξεις τῶν ἄρθρ. 10, 11, 12 καὶ 13.

Ὁ διερμηνεὺς δέον νὰ ὁρκισθῇ, ὅτι θὰ διερμηνεύσῃ πιστῶς τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου, καὶ νὰ μεταφράσῃ εἰς ἐπήκοον τὴν πρᾶξιν, πρὸ τῆς ὑπογραφῆς, εἰς τὴν γλῶσσαν εἰς ἣν ἐκφράζεται ὁ διαθέτης.

Ὁ διερμηνεὺς πρέπει νὰ εἶνε τῆς ἐκλογῆς τοῦ διαθέτου καὶ νὰ ὁρκισθῇ, ὅτι θὰ τηρήσῃ μυστικὰς τὰς διατάξεις τῆς

διαθήκης μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς· ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἐδαφίου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἡ πρᾶξις δέον, πλὴν τῶν ἐν ἄρθροις 16 καὶ 17 ὁριζομένων, νὰ περιέχῃ τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διερμηνέως καὶ τὴν βεβαίωσιν, ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν τοῖς ἐδαφ. α' καὶ β' ὁριζόμενα, καὶ νὰ ὑπογραφῇ καὶ ὑπὸ τοῦ διερμηνέως· πρέπει δέ, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης, νὰ περιέχῃ ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν τῷ ἐδαφ. γ' ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 21.

Ἡ μυστικὴ διαθήκη συντάσσεται, ἐγχειρίζοντος τοῦ διαθέτου εἰς συμβολαιογράφον, ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν μαρτύρων ἢ δευτέρου συμβολαιογράφου καὶ ἑνὸς μάρτυρος, ἔγγραφον σὺν τῇ προφορικῇ δηλώσει, ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦτο περιέχει τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν.

Ἄρθρον 22.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 10, 11, 12, 13, 14 ὡς πρὸς τὸν συμβολαιογράφον καὶ τὰ λοιπὰ συμπράττοντα πρόσωπα ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς μυστικῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 23.

Τὸ ἐγχειριζόμενον ἔγγραφον, γεγραμμένον ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἢ ὑπ' ἄλλου προσώπου, δέον, ἐπιφυλαττομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 26, νὰ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου· ἂν εἶνε γεγραμμένον καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει ὑπ' ἄλλου, δέον νὰ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου καὶ εἰς ἕκαστον ἡμίφυλλον.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 ἐδ. δ' ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα.

Ἄρθρον 24.

Τὸ ἐγχειριζόμενον ἔγγραφον, ἢ τὸ περικάλυμμα αὐτοῦ, ἂν δὲν εἶνε ἐσφραγισμένον οὕτως, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἀνοιχθῇ ἄνευ ῥήξεως ἢ βλάβης τοῦ σφραγίσματος, δέον κατὰ τοιοῦτον τρόπον νὰ σφραγισθῇ ἐνώπιον τοῦ διαθέτου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων.

Ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐσφραγισμένου ἢ σφραγιζομένου ἐγγράφου, ἢ περικαλύμματος αὐτοῦ, ὁ συμβολαιογράφος δέον νὰ σημειώσῃ τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διαθέτου καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐγχειρίσεως, ἡ δὲ σημείωσις αὕτη νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου καὶ τῶν

συμπραττόντων προσώπων. Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῇ σημειώσει βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 ἐδ. β' ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα.

Ἄρθρον 25.

Περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς μυστικῆς διαθήκης δέον νὰ συνταχθῇ πρᾶξις.

Ἐπὶ τῆς πράξεως ταύτης ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 ἐδ. α' καὶ ἐδ. β' ἀριθ. 1—3, καὶ τῶν ἄρθρων 17. 18 καὶ 19 ἐδ. α'. Ἐν τῇ πράξει δέον νὰ βεβαιῶται προσέτι, ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 ἐδ. β' καὶ ἐν τοῖς ἄρθροις 21 καὶ 24 ὁριζόμενα.

Ὁ συμβολαιογράφος πρέπει νὰ σημειοῖ ἐπὶ τοῦ ἐγχειρισθέντος αὐτῷ ἐγγράφου ἢ τοῦ περικαλύμματος αὐτοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς πράξεως καὶ νὰ προσαρτήσῃ ταῦτα εἰς τὴν πρᾶξιν· ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 26.

Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δύναται μὲν ν' ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα, ἀλλ' ὅτι δὲν δύναται νὰ γράφῃ, ἢ δὲν ἠδυνήθη νὰ θέσῃ τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ εἰς τὸ ἔγγραφον τὸ περιέχον τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν, δέον πρὸς τούτοις νὰ δηλώσῃ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων ὅτι ἀνέγνωσεν αὐτὸ καὶ νὰ ὁρίσῃ καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐκωλύθη νὰ ὑπογράψῃ τοῦτο. Πάντα ταῦτα δέον νὰ βεβαιωθῶσιν ἐν τῇ πράξει.

Ἄρθρον 27.

Ὅστις κατὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ συμβολαιογράφου εἶνε ἄλαλος ἢ ἄλλως κωλύεται νὰ λαλῇ, δύναται νὰ συντάξῃ μυστικὴν διαθήκην. Ἐπὶ τούτῳ δέον νὰ γράψῃ ἐπὶ τοῦ ἐγχειριζομένου ἐγγράφου ἢ τοῦ περιέχοντος τοῦτο περικαλύμματος ἰδιοχείρως τὴν δήλωσιν, ὅτι τὸ ἔγγραφον εἶνε ἡ διαθήκη αὐτοῦ· ἐὰν δὲ τὸ ἔγγραφον ἐγράφη ὑπ' ἄλλου, καὶ ὅτι τοῦτο ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ διαθέτου.

Ἡ δήλωσις αὕτη δέον νὰ γραφῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων καὶ νὰ βεβαιωθῇ τοῦτο ἐν τῇ πράξει.

Ἄρθρον 28.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ συμβολαιογράφου ἀγνοῇ τὴν ἑλληνικὴν ἡ δήλωσις ὅτι ἀγνοεῖ τὴν ἑλληνικήν, ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ ἐπὶ τῆς μυστικῆς διαθήκης αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20.

Ἄρθρον 29.

Μυστικὴ διαθήκη ἄκυρος ἰσχύει ὡς ἰδιόγραφος, ἂν εἶνε ἔγκυρος ὡς τοιαύτη.

Ἄρθρον 30.

Ὁ ἀνήλικος καὶ ὁ μὴ δυνάμενος ν' ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα δὲν δύναται νὰ συντάξῃ μυστικὴν διαθήκην.

γ. Ἔκτακτοι διαθῆκαι

Ἄρθρον 31.

Ὁ εὑρισκόμενος ἐπὶ πλοίου Ἑλληνικοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν θαλασσίου ταξιδίου δύναται νὰ συντάξῃ διαθήκην διὰ προφορικῆς δηλώσεως γινομένης :

ἐπὶ πολεμικῶν πλοίων ἐνώπιον τοῦ προϊσταμένου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, ἐν ἐλλείψει δὲ ἢ κωλύματι αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ κυβερνήτου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος τοῦτον·

ἐπὶ τῶν λοιπῶν πλοίων ἐνώπιον τοῦ πλοιάρχου, ἐν ἐλλείψει δὲ ἢ κωλύματι τούτου, ἐνώπιον τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων ἡ διαθήκη τοῦ προϊσταμένου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας δύναται νὰ συνταχθῇ κατὰ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ περιστάσεις ἐνώπιον τοῦ κυβερνήτου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος τοῦτον, ἡ δὲ διαθήκη τοῦ κυβερνήτου, μὴ ὑπάρχοντος προϊσταμένου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας ἢ τούτου κωλυομένου, ἐνώπιον τοῦ ἑπομένου τῷ κυβερνήτῃ κατὰ τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας. Ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων ἡ διαθήκη τοῦ πλοιάρχου δύναται νὰ συνταχθῇ κατὰ τὰς αὐτὰς περιστάσεις ἐνώπιον τοῦ ἐρχομένου μετὰ τοῦτον ἐν τῇ τάξει τῆς ὑπηρεσίας.

Καθ' ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἡ διαθήκη συντάσσεται πάντοτε ἐνώπιον δύο μαρτύρων. Περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς διαθήκης δέον νὰ συνταχθῇ ἔγγραφον. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ γίνεται μνεία τῆς ἐλλείψεως τυχὸν ἢ τοῦ κωλύματος τοῦ πρὸ τοῦ συντάσσοντος τὴν διαθήκην ἁρμοδίου πρὸς σύνταξιν αὐτῆς προσώπου· ἀλλ' ἡ παράβασις

τῆς διατυπώσεως ταύτης δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης. Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἑτέρου τῶν μαρτύρων εἶναι ἀπαραίτητος· ἂν δὲ ὁ ἄλλος μάρτυς ἀδυνατῇ ἐξ ἀγνοίας ἢ ἄλλου κωλύματος νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεία τούτου καὶ τῆς αἰτίας. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης διαθήκης αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 10—20.

Αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφ. α' ἕως γ' δὲν ἐφαρμόζονται, ἐὰν τὸ πλοῖον εὑρίσκηται ἐντὸς ἡμεδαποῦ λιμένος, ἐν ᾧ ὑπάρχει συμβολαιογράφος, πλὴν ἂν κατὰ τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ βεβαίωσιν τοῦ συντάσσοντος αὐτὴν ὁ διαθέτης ἀδυνατῇ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν ξηράν.

Ἄρθρον 32.

Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ἐν γένει οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ στρατοδικείων δύνανται, ἐν περιπτώσει ἐκστρατείας, ἀποκλεισμοῦ ἢ πολιορκίας ἢ αἰχμαλωσίας παρὰ τοῖς πολεμίοις, νὰ δηλώσωσι τὴν τελευταίαν αὐτῶν βούλησιν προφορικῶς ἐνώπιον ἀξιωματικοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ ἑτέρου ἀξιωματικοῦ ἢ ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων. Ἐπὶ τραυματιῶν ἢ ἀσθενῶν τὸν συντάσσοντα τὴν διαθήκην ἀξιωματικὸν δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐγκρίσει τοῦ Κράτους λειτουργοῦντος νοσοκομείου.

Ὡς πρὸς τὰ συμπράττοντα πρόσωπα ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 10, 11, 12 καὶ 13.

Περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς διαθήκης συντάσσεται ἔγγραφον. Τὸ ἔγγραφον, φέρον καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς συντάξεως αὐτοῦ, ἀναγινώσκεται τῷ διαθέτῃ εἰς ἐπήκοον καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων καὶ βεβαιοῦται ἐν αὐτῷ ὅτι τοῦτο ἐγένετο· ὑπογράφεται δὲ ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ὑπὸ τοῦ συντάσσοντος τὴν διαθήκην καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων. Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ γράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῷ ἐγγράφῳ βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης. Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἑτέρου τῶν μαρτύρων εἶνε ἀπαραίτητος· ἐὰν δὲ ὁ ἄλλος μάρτυς δηλώσῃ, ὅτι δὲν δύναται νὰ γράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῷ ἐγγράφῳ βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἡ παροῦσα διαθήκη εἰς οὐδεμίαν ἄλλην διατύπωσιν ὑπόκειται.

Ἄρθρον 33.

Οἱ εὑρισκόμενοι ἐπὶ πλοίου πολεμικοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ δύνανται νὰ συντάξωσι διαθήκην καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 32.

Ἄρθρον 34.

Διατάξεις ὑπὲρ ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου, μὴ συγγενῶν ἢ κηδεστῶν τοῦ διαθέτου, περιεχόμεναι ἐν διαθήκῃ συνταχθείσῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 31 καὶ 33, εἶνε ἄκυροι.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, καὶ ἂν αἱ τοιαῦται διατάξεις περιέχωνται ἐν διαθήκῃ ἰδιογράφῳ, συνταχθείσῃ ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις.

Ἄρθρον 35.

Ὁ διαμένων ἐν τόπῳ, ὅστις ἕνεκα ἐνσκήψεως νόσου ἢ ἄλλων ἐκτάκτων περιστάσεων εἶνε κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀποκεκλεισμένος, ὥστε ν' ἀποβαίνῃ ἀδύνατος ἢ οὐσιωδῶς δυσχερὴς ἡ κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις σύνταξις διαθήκης δημοσίας ἢ μυστικῆς, δύναται νὰ συντάξῃ διαθήκην κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 31 ἐδαφ. γ' ἐνώπιον συμβολαιογράφου, εἰρηνοδίκου, δημάρχου, δημαρχικοῦ ἢ εἰδικοῦ παρέδρου, ἀστυνόμου, διευθυντοῦ νοσοκομείου ἢ λοιμοκαθαρτηρίου, ἢ ὑγειονόμου.

Ἐπὶ τῆς διαθήκης ταύτης δύνανται νὰ ὦσι μάρτυρες καὶ γυναῖκες, ἔτι δὲ καὶ ἀνήλικοι, συμπληρώσαντες ὅμως τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 36.

Διαθήκη συνταχθεῖσα κατὰ τὰ ἄρθρα 31—35 λογίζεται ὡς μὴ συνταχθεῖσα, ἂν παρῆλθον τρεῖς μῆνες, ἀφ' ἧς ἔπαυσαν διὰ τὸν διαθέτην αἱ περιστάσεις αἱ ἐπιτρέπουσαι τὴν σύνταξιν αὐτῆς καὶ ὁ διαθέτης ζῇ εἰσέτι.

Ἡ ἔναρξις καὶ ἡ διαδρομὴ τῆς προθεσμίας ἀναστέλλονται ἐφ' ὅσον ὁ διαθέτης δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ συντάξῃ διαθήκην δημοσίαν ἢ μυστικὴν κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις.

Ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 31 ὁ διαθέτης πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ἐπιχειρήσῃ νέον θαλάσσιον ταξίδιον, ἡ προθεσμία διακόπτεται οὕτως, ὥστε μετὰ τὸ πέρας τοῦ νέου ταξιδίου ἄρχεται τρέχουσα ἐκ νέου ὁλό-

κληρος ἡ προθεσμία. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 32 καὶ 33.

Ἄρθρον 37.

Ὁ συντάσσων ἑκατοντάετη διαθήκην ὑπομιμνήσκει τὸν διαθέτην τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καὶ γίνεται μνεία τούτου ἐν τῇ πράξει· ἀλλ' ἡ παράλειψις τῶν διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου διατασσομένων δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 38.

Τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 31—37 συνταχθεῖσαν ἑκατοντάετη διαθήκην παραδίδει ὁ συντάξας αὐτὴν πρὸς συμβολαιογράφον ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ πρὸς ἑλληνικὴν προξενικὴν ἀρχὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ὁ παραδίδων τὴν διαθήκην ὀφείλει συνάμα νὰ γνωστοποιήσῃ τῷ συμβολαιογράφῳ ἢ τῇ προξενικῇ ἀρχῇ τὸν τυχὸν ἐπελθόντα θάνατον τοῦ διαθέτου καὶ πᾶσαν ἄλλην γνωστὴν αὐτῷ πληροφορίαν περὶ τοῦ τόπου τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ διαθέτου, γίνεται δὲ μνεία τούτων ἐν τῇ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἐδάφιον πράξει παραδόσεως.

Περὶ τῆς παραδόσεως τῆς διαθήκης συντάσσεται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου πρᾶξις, ὑπογραφομένη ὑπό τε τοῦ παραλαμβάνοντος καὶ τοῦ παραδίδοντος τὴν διαθήκην. Ἀντίγραφον τῆς πράξεως ταύτης ὑποχρεοῦται ὁ παραλαβὼν τὴν διαθήκην συμβολαιογράφος ἢ Προξενικὴ ἀρχὴ νὰ πέμψῃ ἀμελλητὶ πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον.

Ἡ παραδοθεῖσα διαθήκη φυλάσσεται ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἢ τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, δημοσιεύεται δὲ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 48 κ. ἑπ. ὁριζόμενα.

Ἡ μὴ τήρησις τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ὁριζομένων δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 39.

Ὁ συντάξας διαθήκην κατὰ τὰ ἄρθρα 32 καὶ 33 ὀφείλει πρὸς τούτοις νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ τὴν σύνταξιν αὐτῆς δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὴν ἀμέσως προϊσταμένην στρατιωτικὴν ἀρχήν.

Περὶ τῆς συντάξεως διαθήκης κατὰ τὰ ἄρθρα 31 καὶ 33 γίνεται ὡσαύτως μνεία ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ πλοίου.

Ἡ μὴ τήρησις τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ὁριζομένων δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Περὶ ἀνακλήσεως διαθηκῶν

Ἄρθρον 40.

Διαθήκη δύναται ν' ἀνακληθῇ :

α') διὰ συντάξεως νέας διαθήκης·

β') διὰ δηλώσεως, γινομένης ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν μαρτύρων καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς διατυπώσεις τῶν συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων· ἐὰν ἡ δήλωσις αὕτη ἀνακληθῇ καθ' ὁμοιον τρόπον, ἡ διαθήκη ἐνεργεῖ ὡσεὶ μὴ εἶχεν ἀνακληθῇ.

Ἄρθρον 41.

Ἰδιόγραφος διαθήκη δύναται προσέτι ν' ἀνακληθῇ, ἐὰν ὁ διαθέτης, ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ ν' ἀνακαλέσῃ ταύτην, καταστρέψῃ τὸ ἔγγραφον αὐτῆς ἢ ἐπιχειρήσῃ ἐπὶ τούτου μεταβολάς, δι' ὧν συνήθως ἐκφράζεται ἡ βούλησις περὶ ἀνακλήσεως ἐγγράφου δηλώσεως.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατέστρεψε τὸ ἔγγραφον τῆς διαθήκης ἢ μετέβαλεν αὐτὸ κατὰ τὸν σημειωθέντα τρόπον, εἰκάζεται ὅτι ἐσκόπει τὴν ἀνάκλησιν τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 42.

Διαθήκη μυστικὴ λογίζεται ἀνακληθεῖσα, ἐὰν ὁ διαθέτης ἀναλάβῃ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 ἐσφραγισμένον ἔγγραφον τὸ περιέχον τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ἰδιόγραφος διαθήκη συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 29.

Ὁ διαθέτης δύναται, ὁποτεδήποτε ἂν θελήσῃ, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀνάληψιν. Ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἐγγράφου δύναται νὰ γενῇ μόνον εἰς τὸν διαθέτην προσωπικῶς.

Περὶ τῆς ἀποδόσεως συντάσσεται πρᾶξις κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις κάτωθι τῆς πράξεως τοῦ καταρτισμοῦ τῆς μυστικῆς διαθήκης.

Αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφ. β' καὶ γ' ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἰδιογράφου διαθήκης κατατεθείσης εἰς συμβολαιογράφον κατὰ τὸ ἄρθρον 7· ἡ ἀνάληψις ὅμως αὐτῆς δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἰσχὺν τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 43.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4 ἐδ. α' ἀριθ. 1, 2, 4 καὶ ἐδ. 6' καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 5 ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως καὶ ἐπὶ ἀνακλήσεως διαθήκης. Οἱ ἕνεκα ἀσωτίας ὑπὸ δικαστικὸν ἀντιλήπτορα διατελοῦντες δύνανται ν' ἀνακαλέσωσι διαθήκην. οὐχὶ ὅμως καὶ ν' ἀνακαλέσωσι τὴν ἀνάκλησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ δημοσιεύσεως διαθηκῶν.

Ἄρθρον 44.

Συμβολαιογράφος, παρ' ᾧ ὑπάρχει διαθήκη, ὀφείλει ἀμελλητί, ἅμα λαβὼν γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, ἐπὶ δημοσίας μὲν διαθήκης ν' ἀποστείλῃ ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ ἀρμοδίου Πρωτοδικείου, ἐπὶ μυστικῆς δὲ ἢ ἐκτάκτου διαθήκης νὰ παραδώσῃ ταύτην αὐτοπροσώπως ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὸ ἀρμόδιον Πρωτοδικεῖον δημοσίᾳ συνεδριάζον· ἀρμόδιον εἶνε τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐδρεύει ὁ συμβολαιογράφος. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ συμβολαιογράφου ἐδρεύοντος ἐν τῇ περιφερείᾳ Εἰρηνοδικείου κειμένου ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Πρωτοδικείου, ἡ παράδοσις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ καὶ πρὸς τὸν εἰρηνοδίκην.

Ἡ κατὰ τὸ ἐδ. α' παραδοθεῖσα μυστικὴ ἢ ἔκτακτος διαθήκη δημοσιεύεται, ἐπιφυλαττομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἑπομένου ἐδαφίου γ', προτ. 3, ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, ἡ δὲ εἰς τὸν γραμματέα τῶν Πρωτοδικῶν πεμφθεῖσα δημοσίᾳ διαθήκη δημοσιεύεται ἐν τῇ πρώτῃ συνεδριάσει.

Ἐπὶ μυστικῆς διαθήκης πρὸ τῆς πρὸς δημοσίευσιν ἀποσφραγίσεως αὐτῆς γίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἡ βεβαίωσις τοῦ ἀλυμάντου τῶν σφραγίδων, παρισταμένου καὶ τοῦ συμβολαιογράφου. Κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ἀλυμάντου τῶν σφραγίδων δύναται νὰ παραστῇ καὶ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον· οὗτος δὲ δικαιοῦται, κατ' αἴτησιν, νὰ ἐξετάσῃ ταύτας. Τὸ δικαστήριον δύναται πρὸ τῆς ἀποσφραγίσεως κατ' αἴτησιν ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐξετάσῃ τοὺς συμπράξαντας εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς διαθήκης μάρτυρας, κλητευομένους πρὸς τοῦτο ἐπιμελείᾳ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν αἴτησιν ἢ τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου.

Περὶ τῆς δημοσιεύσεως συντάσσεται πρακτικόν, ἐν ᾧ

καταχωρίζεται ὁλόκληρος ἡ διαθήκη καὶ ἡ βεβαίωσις περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 ἐδ. δ' προτ. τελευτ. ἐξωτερικῶν ἐλαττωμάτων. Τὸ πρωτότυπον ἐπὶ μυστικῆς ἢ ἐκτάκτου διαθήκης μετὰ τοῦ περικαλύμματος αὐτῆς κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ δικαστηρίου, ἀφ' οὗ προηγουμένως αὐθωρεὶ ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ Εἰρηνοδίκης σημειώσῃ ἰδιοχείρως ἐπί τε τοῦ πρωτοτύπου τῆς διαθήκης καὶ τοῦ περικαλύμματος αὐτῆς τὴν λέξιν «ἐθεωρήθη», χρονολογήσῃ δὲ καὶ ὑπογράψῃ τὴν θεώρησιν. Ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τούτου ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἐδαφ. α' προτ. τελευταίᾳ ὁ γραμματεὺς τοῦ Εἰρηνοδικείου ἀποστέλλει παραχρῆμα εἰς τὸν γραμματέα τοῦ κατὰ τὸ ἐδαφ. α' ἁρμοδίου Πρωτοδικείου.

Ἄρθρον 45.

Ἐὰν ὁ διαθέτης δὲν εἶχε τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Πρωτοδικείου ἢ Εἰρηνοδικείου, τοῦ δημοσιεύσαντος τὴν διαθήκην, ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς δημοσιεύσεως ἀποστέλλεται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς τελευταίας τοῦ διαθέτου κατοικίας ἢ διαμονῆς, ὅπως κατατεθῇ ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ Πρωτοδικείου τούτου, συνταχθησομένης περὶ τούτου πράξεως, ἣν ὑπογράφουσιν ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ παραλαμβάνων τὸ πρακτικὸν γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου.

Ὅμοιον ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς δημοσιεύσεως ἀποστέλλεται ὡσαύτως κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 46.

Προξενικὴ ἀρχή, παρ' ᾗ ὑπάρχει διαθήκη, ὀφείλει ἅμα λαβοῦσα γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, ἐὰν μὲν ἐδρεύῃ παρ' ἑαυτῇ πολυμελὲς Προξενικὸν δικαστήριον, νὰ δημοσιεύσῃ ταύτην ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τοῦ Προξενικοῦ τούτου δικαστηρίου κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 44 ὁριζόμενα· ἐν πάσῃ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει νὰ δημοσιεύσῃ ταύτην ἐν τῷ Προξενικῷ γραφείῳ ἐνώπιον δύο μαρτύρων καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ προξενείου, ἂν ὑπάρχει τοιοῦτος, συνταχθησομένου πρακτικοῦ, ἐν ᾧ καταχωρίζεται ὁλόκληρος ἡ διαθήκη. Τὸ πρακτικὸν ὑπογράφουσιν ὁ προϊστάμενος τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ μάρτυρες. Ἐπὶ ἰδιογράφου, μυστικῆς, ἢ ἐκτάκτου διαθήκης τὸ πρωτότυπον μετὰ τοῦ τυχὸν περι-

καλύμματος, ἀφοῦ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 44 ἐδ. τελευτ., προσαρτῶνται τῷ πρακτικῷ καὶ φυλάσσονται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ προξενείου.

Ἄρθρον 47.

Διπλοῦν ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ ἀποστέλλεται ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης τὸ ἓν μὲν ἀντίγραφον πέμπει πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν Πρωτοδικῶν τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ διαθέτου, ὅπως καταθῇ εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ Πρωτοδικείου τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 45. τὸ ἕτερον δὲ ἀντίγραφον εἰς τὸν γραμματέα τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἄρθρον 48.

Πᾶς κατέχων ἰδιόγραφον διαθήκην ὀφείλει ἀμελλητὶ ἅμα λαβὼν γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου νὰ ἐμφανίσῃ ταύτην πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον εἴτε τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ διαθέτου, εἴτε τῆς ἰδίας αὐτοῦ διαμονῆς. Ἡ δημοσίευσις γίνεται κατὰ τὸ ἄρθρον 44 ἐδ. τελευτ. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 45 ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα.

Ἐὰν ὁ κάτοχος διαμένῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δύναται νὰ ἐμφανίσῃ τὴν διαθήκην πρὸς δημοσίευσιν καὶ τῷ προϊσταμένῳ τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, ὅτε ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο αἱ συνθῆκαι καὶ ἡ ἐγχώριος νομοθεσία.

Περὶ τῆς γενομένης πρὸς τὸν προϊστάμενον τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς παραδόσεως τῆς διαθήκης πρὸς δημοσίευσιν συντάσσεται πρᾶξις, ἣν ὑπογράφουσιν ὁ λαβὼν καὶ ὁ παραδοὺς τὴν διαθήκην.

Ἄρθρον 49.

Ὁ αἰτῶν τὴν δημοσίευσιν ἰδιογράφου διαθήκης ἐνώπιον δικαστηρίου δύναται κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς νὰ προσαγάγῃ τρεῖς μάρτυρας, οἵτινες δόντες τὸν νενομισμένον ὅρκον μαρτυροῦσι περὶ τῆς γνησιότητος τῆς γραφῆς ἢ ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου. Τὸ δικαστήριον μετὰ τὴν ἀκρόασιν αὐτῶν δύναται κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης νὰ κηρύξῃ πρὸς τούτοις ταύτην κυρίαν.

Ἐὰν ἡ δημοσιευθεῖσα ἰδιόγραφος διαθήκη ἐκηρύχθη

κατὰ τὸ ἐδ. 1 κυρία, εἰκάζεται γνησία μέχρις ἀνταποδείξεως, ἐὰν ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς δὲν ἠμφισβητήθη ἡ γνησιότης τῆς διαθήκης ἐν δίκῃ μεταξύ τινος τῶν ἐκ ταύτης ἐλαύντων δικαιώματα καὶ τινος τῶν ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς βλαπτομένων.

Ἄρθρον 50.

Οἱ γραμματεῖς τῶν Πρωτοδικῶν καὶ Προξενικαὶ ἀρχαὶ τηροῦσιν εἰδικὸν βιβλίον τῶν δημοσιευομένων διαθηκῶν. Ὁ δὲ γραμματεὺς τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν τηρεῖ βιβλίον τῶν δημοσιευομένων διαθηκῶν ὑπό τε τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν Πρωτοδικείων καὶ τῶν Προξενικῶν ἀρχῶν. Τὰ περὶ τῶν βιβλίων τούτων κανονισθήσονται εἰδικώτερον διὰ Β διατάγματος.

Ἄρθρον 51.

Ἡ μὴ τήρησις τῶν ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ διατάξεων δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 52.

Τὰ τέλη τῶν ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ἀναφερομένων πρακτικῶν καὶ λοιπῶν ἐγγράφων καὶ ἀντιγράφων προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, εἰσπράττονται δὲ ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἐκ τῆς κληρονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἀκροτελεύτιοι διατάξεις.

Ἄρθρον 53.

Ἕλλην ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἑπομένου ἐδαφίου, συντάσσει ἢ ἀνακαλεῖ διαθήκην, εἴτε κατὰ τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῷ τόπῳ τῆς συντάξεως ἢ ἀνακλήσεως τύπους, εἴτε κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει τὰ καθήκοντα τοῦ συμβολαιογράφου ἐκπληροῖ ἐπὶ δημοσίας ἢ μυστικῆς διαθήκης ὁ προϊστάμενος τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, ὅστις δύναται νὰ προσλάβῃ ὡς μάρτυρας καὶ ἀλλοδαπούς γνωστοὺς αὐτῷ καὶ γνωρίζοντας τὸν διαθέτην.

Ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς μὴ χριστιανικαῖς χώραις ἐν αἷς τὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν ἀσκοῦσιν οἱ πρόξενοι, ὁ Ἕλλην συντάσσει ἢ ἀνακαλεῖ διαθήκην μόνον κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου· καὶ ἐπὶ διαθήκης πρὸς συντέλεσιν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται ἡ σύμπρα-

ξις συμβολαιογράφου, μόνον ἐνώπιον τῆς ἑλληνικῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης ἐνώπιον τῆς ἀλλοδαπῆς Προξενικῆς ἀρχῆς, εἰς ἣν εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ προστασία τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων, ἢ ἐν ἐλλείψει καὶ ταύτης ἐνώπιον τοῦ δυνάμει τῶν προνομίων καὶ τῶν ἐθίμων ἁρμοδίου πρὸς σύνταξιν διαθήκης λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ διαθέτης· κατὰ τὰς δύο τελευταίας περιπτώσεις ἡ διαθήκη δύναται νὰ συνταχθῇ ἢ ἀνακληθῇ ὡς καὶ νὰ δημοσιευθῇ καὶ κατὰ τοὺς τύπους, οὓς διαγράφει τὸ δίκαιον τῆς Πολιτείας εἰς ἣν ὑπάγεται ὁ συντάσσων τὴν πρᾶξιν Προξενικὸς ὑπάλληλος, ἢ τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἣν ὑπάγεται ὁ συντάσσων τὴν πρᾶξιν ἐκκλησιαστικὸς λειτουργός.

Ἄρθρον 54.

Αἱ περὶ διαθηκῶν διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ κωδικέλλων.

Ἄρθρον 55.

Ἡ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου σύνταξις ἢ ἀνάκλησις διαθήκης ἢ κωδικέλλου κρίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τέως ἰσχύοντος δικαίου. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 52 ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν μήπω δημοσιευθεισῶν διαθηκῶν προσώπων ἀποβιωσάντων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 56.

Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἀνήλικοι εἶνε ἱκανοὶ νὰ συντάξωσι διαθήκην καὶ δὴ ἄνευ συναινέσεως τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου. Ἔχουσιν ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς αἰτίᾳ θανάτου διαθέσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν τῆς τε ὑπὸ τὴν νόμιμον πατρικὴν ἐπικαρπίαν ὑπαγομένης καὶ τῆς μὴ τοιαύτης. Ἀλλ' εἶνε ἀνίκανοι ὅπως διαθέτωσι δι' αἰτίᾳ θανάτου δωρεῶν.

Ἄρθρον 57.

Συμβολαιογράφος παραβαίνων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ διάταξίν τινα τοῦ παρόντος νόμου ὑποβάλλεται εἰς πειθαρχικὴν ποινὴν προστίμου δραχμῶν ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων· ἂν δὲ ἡ παράβασις ἐπαγεται ἀκυρότητα, ὑποβάλλεται προσέτι καὶ εἰς ποινὴν προσκαίρου παύσεως τριῶν μέχρις ἓξ μηνῶν. Δύναται δὲ κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ νὰ ἀπολυθῇ ὁριστικῶς τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 58.

Καταργοῦνται τὸ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 ψήφισμα περὶ διαθηκῶν, τὰ ἄρθρα 878—882, 884—888, 890—892, 899—914 τοῦ Ἰονίου Κώδικος, τὸ ἄρθρα 883, 889 καὶ 891 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ΜΖ' νόμου τοῦ Ζ' Κοινοβουλίου τῆς Ἰονίου Πολιτείας, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 177, 178 ἐδ. 1, 179, 181—185 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καθ' ὅσον ἀναφέρονται εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς αὐτόν.

Ἄρθρον 59.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται μετὰ παρέλευσιν ἐνενήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως. Ἰδιόγραφοι διαθῆκαι προσώπων, ἀποβιούντων μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἔχουσι κῦρος καὶ ἂν δὲν εὑρεθῶσι μεταξὺ τῶν χαρτίων τοῦ διαθέτου.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 1 καὶ 5' μεταμεσονύκτιον ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Σ. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κουρεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Π'.

Τῆς 4 Μαΐου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5 καὶ 35' ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 188 βουλευτῶν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς· 1) Ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Τζουζάνης ζητούντων νὰ τοὺς χορηγηθῇ ἐθνικὸν λειβάδιον ἐκ 2.000 στρεμμάτων. 2) Ἀναφορὰ καταδίκων τοῦ Σωφρονιστηρίου Κερκύρας περὶ ἄρσεως τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν μεταγωγῶν. 3) Ἀναφορὰ τῆς Μαρίας χήρας Κυρκιλέση περὶ βοηθήματος, ὡς φονευθέντος τοῦ υἱοῦ της, χωροφύλακος ἐν Πειραιεῖ, ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ὄντος μόνου προστάτου της. 5) Ἀναφορὰ Α. Σκιαδα-

ρέση βουλευτοῦ Κερκύρας περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν κοραλλιορόρων παραλίων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἱδρύσεως βιομηχανικοῦ καταστήματος κατεργασίας αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι. 5) Ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Καρδαμύλης ζητούντων ἀναστολὴν τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν ἐράνων μέχρι τῆς συγκομιδῆς τοῦ ἐλαίου. 6) Ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Βαρυπατάδων, Συναράδων, Λαύτη, Ποταμοῦ, Παυλιανῶν, Περιθείας, Κάτω Γαρούνου ὑπὲρ ἐπιψηφίσεως προτάσεως ἀγροτικοῦ νόμου ὑποβληθείσης παρὰ τῶν βουλευτῶν Κερκύρας.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν.

Ἄρχεται α' συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 18 Μαρτίου ἐ. ἔ. συμβάσεως μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Π.Α.Π.

Ι. Παπαδόπουλος (ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σχεδίου νόμου). Κατὰ τὸ σημείωμα τοῦ Ὑπουργοῦ, τὰ χρέη τῆς Ἑταιρίας ἀνέρχονται εἰς 24.875.000 περίπου. Ἡ σύμβασις δὲν εἶνε συντετελεσμένη μεταξὺ τῆς Ἑταιρίας καὶ τῶν χρηματιστῶν. Ἡ Ἑταιρία εἰς μετρητὰ θὰ λάβῃ μέρος ἐκ τοῦ δανείου 2,119.000 περίπου. Οἱ μέτοχοι, τὸ σύνολον τῶν μετοχῶν, ζημιοῦνται οὕτω 2.437.500 κλπ. Ἕκαστος δὲ μέτοχος ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκπλειστηριάσῃ τὴν γραμμήν. Κινδυνεύει νὰ γίνῃ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ὅ,τι καὶ μὲ τὴν τομὴν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου. Διότι ἡ Ἑταιρία εἶνε ἀνεπαρκής, ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις της παρ' ὅλην τὴν συνδρομὴν τῆς Πολιτείας.

Διὰ δὲ τῶν 10.062,500 ἄτινα ἰδανικῶς θὰ λάβῃ ἡ Ἑταιρία — διότι πραγματικῶς δὲν θὰ λάβῃ τίποτε — θὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς ὑποχρεώσεις ἃς ἀναγράφει τὸ νομοσχέδιον; Γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει ὑποθήκη ἑκατομμυρίων ἐπὶ τῶν γραμμῶν παρ' Ἀγγλων δανειστῶν, οὗτοι δὲ δὲν θ' ἀφίσουν νὰ καταστραφῇ ἡ γραμμή, νὰ λείψῃ ἡ συγκοινωνία, ἐὰν ἀφίσῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Βουλὴ τὴν Ἑταιρίαν, ἀρνουμένη πᾶσαν συνδρομήν, νὰ ἐκπνεύσῃ. Ὥστε δὲν ὑπάρχει φόβος διακοπῆς τῆς συγκοινωνίας.

Τὰ 3,000.000 τῆς ἄλλης συμβάσεως εἶχον δοθῇ πρὸς ἀποξήρανσιν ἑλῶν καὶ τελμάτων, τὰ χρήματα ἀνέλαβε τὸ Δημόσιον καὶ τὰ ἔχει εἰς τὴν Τραπέζαν ὅπου πληρώνει τόκον.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἡ Ἑταιρεία ἔχει ἤδη δικαίωμα συνομολογήσεως δανείου 20.000,000. Ὑπάρχει ἐψηφισμένη σύμβασις. Τοῦτο ἄγει εἰς τὴν γνώμην ὅτι πρέπει ἀκριβῶς νὰ σπεύσωμεν εἰς τὴν ψήφισιν συμβάσεως περὶ συνομολογήσεως δανείου μόνον 12½ ἑκατομ. Ἔχει ἀνάγκην καὶ ἀτμαμαξῶν καὶ βαγονίων νέων. Μὲ τὴν τιμὴν τῆς ἐκδόσεως τῶν 80 γινόμενον τὸ δάνειον τῶν 20.000,000 δὲν ἐξασφαλίζει εἰς τὴν Ἑταιρείαν εἰμὴ 16,000,000. Καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου θὰ θέλῃ 111,042 δρ. ἐπὶ πλέον Διὰ τῆς νέας συμβάσεως τῆς ὑπὸ συζήτησιν τὰ τῶν ὑποθηκῶν κανονισθήσονται ἄλλως. Ἡμεῖς δὲ ἐζητήσαμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων ἃς ἀναλαμβάνει συναρῶς μὲ τὸ δάνειον ἡ Ἑταιρεία. Καθιστῶμεν διὰ τῆς διατάξεως τῆς συμβάσεως ὑποχρεων τὴν Ἑταιρείαν νὰ διαθέσῃ τὸ ποσὸν τὸ ὑπόδικον εἰς ὡρισμένας ἀνάγκας. Δὲν θὰ δύναται νὰ διαθέσῃ οὔτε ὀβολὸν ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Πρόκειται δὲ περὶ ἐμπορικῶν ἀναγκῶν μεγάλης σημασίας, οὐχὶ περὶ πολυτελειῶν.

Ὡς πρὸς τὸν ὅρον τῆς προμηθείας, καὶ ἂν δὲν εἶνε φανερός, πάντως ὅμως θὰ ὑπάρχῃ, θὰ εἶνε κύριος. Εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑταιρείας, δι' ἃς ζητεῖ τὸ δάνειον θεωρῶ περιττὸν ὅλως νὰ φέρω τὸν λόγον. Ἡ Ἑταιρεία ἐζήτησε καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τὴν συγκατάθεσιν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν καταλλήλου χώρου διὰ τὸν Σταθμὸν Πατρῶν.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Κρύπτεται ὑπὸ τὴν σύμβασιν αἰσχρὰ κερδοσκοπία. Ὁ Ὑπουργὸς συνηγορήσας πρὸ ὀλίγου ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας, ἐλησμόνησε νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους. Μέρος τοῦ προγράμματος τῆς Ἀνορθώσεως ἦν καὶ ὁ αὐστηρότατος ἔλεγχος ἐπὶ τῶν Τραπεζῶν ἐπὶ τῶν διαφόρων κερδοσκοπικῶν καὶ χρηματιστικῶν ἱδρυμάτων. Ὁ κ. Ὑπουργὸς νῦν δίδει ἄδειαν δανείου εἰς Ἑταιρείαν χρεωκοπημένην σχεδόν. Θέλει ἡ Ἑταιρεία τὰ χρήματα διὰ σταθμούς, ἀνακαίνισιν τροχαίου ὑλικοῦ καὶ διὰ νὰ μείνῃ εἰς αὐτὴν καὶ μέρος ὡς μέσον κινήσεως. Τοιαύτη Ἑταιρεία, προσπαθοῦσα νὰ στηριχθῇ εἰς βάρος τοῦ Κράτους, δὲν εἶνε ἐν καταστάσει πτωχεύσεως;

Οἱ ὅροι τῆς συνάψεως τοῦ δανείου τῶν 12,500.000 εἶνε ἐπαχθέστατοι διὰ τὸ Κράτος. Ἐὰν τὸ Κράτος ἤθελεν εὑρεθῇ

εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξασκήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγορᾶς ἤθελε καταβάλει ὅλον τὸ ποσόν, ἐὰν ἤθελε εὑρεθῇ νῦν εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην θὰ καταβάλῃ 24 ἑκατομ. περίπου διότι θὰ καταβάλῃ ἐν ταυτῷ καὶ τὸ ποσὸν τῶν $4^1/_2$ ἑκατομ.

Ζητῶ τὴν παραπομπὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς συμβάσεως εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπήν.

Φ. Πετρουλιᾶς. Ἐκθέτει τὰ τῆς καταστάσεως τῶν βαγονίων καὶ σταθμῶν τῆς Ἑταιρείας, καλεῖ αὐτὴν κακόπιστον, ζητεῖ νὰ ἐξασφαλισθῶσι τελείως ἐν τῇ συμβάσει αἱ ἐκτελέσεις τῶν ἔργων δι' ἃ πρόκειται νὰ διατεθῇ μέρος τοῦ δανείου.

Δ. Γκιόλιας. Τὸ παρελθὸν κύριοι τῶν συμβάσεων μᾶς ἀναγκάζει νὰ ὑποπτευώμεθα πᾶσαν σύμβασιν. ἐν τούτοις ἡμεῖς θὰ δώσωμεν τὴν ψῆφόν μας, ἀλλὰ πρὸ τούτου θὰ συστήσωμεν πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ κανονίσῃ οὕτως ὥστε ἡ ἑταιρία νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς λαϊκὰς τάξεις καὶ ἰδίᾳ νὰ διευκολύνῃ τὸ ἐμπόριον λ. χ. νὰ δημιουργήσῃ σταθμὸν ἀξιοπρεπῆ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν εἰς Πάτρας, νὰ σταματᾷ εἰς τὴν γραμμὴν Πατρῶν ἡ ἀμαξοστοιχία ἡ διερχομένη τὴν 4 μ. μ. εἰς Ἀλισσόν, Δουνείκα Καρδαμᾶ κλπ. καὶ ἰδίᾳ νὰ μεταβάλῃ τὴν στάσιν Ἀνδραβίδος εἰς Στάθμόν· μόνον ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας θὰ δώσω τὴν ψῆφόν μου ἐν τούτοις δὲν δύναμαι ἢ νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅστις μὲ ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ δημιουργηθῇ ὁ Σταθμὸς τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ὁ ὁποῖος τυγχάνει πολίχνη καὶ ὑπὸ ἔποψιν ἐμπορικῆς κινήσεως ἀμιλλᾶται εἰς τὴν πρώτην γραμμήν.

Γ. Πάπ. Ἡ Ἑταιρία εἶπε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν· Ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογήσωμεν δάνειον 20,000,000 καὶ δὲν μᾶς δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογήσωμεν δάνειον 12 1]2 ἑκατομμυρίων;— Ἀλλ' ἡ περίπτωσις αὕτη, ἣν ἐξόχως εὐνοϊκὴ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ τὰ τῆς προηγηθείσης καὶ πραγματοποιηθείσης συμβάσεως, νὰ μάθῃ διατί ἐδίδοντο μερίσματα καθ' ὃν χρόνον ἐπληρώνοντο χρέη, καὶ νὰ ἀναγνώσῃ τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς Ἑταιρίας αὐτῆς. Θὰ ἔβλεπεν ὅτι ἐντὸς ἔτους ἐπῆλθεν ἐλάττωσις 400,000 περίπου εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Μὴ ἐμβαθύνας ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς τὰ μυστήρια τῶν χρηματιστι-

κῶν περιπλοκῶν παρουσίασε πρὸ ἡμῶν τὴν ἣν σύμβασιν παρουσίασε. Λαθροχειρικῶς δὲ κανονίζονται τὰ τῆς προμηθείας, ἀφοῦ οὐδὲν ὡρισμένον ἀναφέρεται ἀναφέρεται περὶ αὐτῆς ἐν τῇ συμβάσει καὶ γνωρίζομεν τί δύναται νὰ συμβῇ ὄπισθεν τοιούτου φαινομένου.

Ἡ Κυβέρνησις εἶνε βεβαίως καλῆς πίστεως ἐν τῇ ὑποθέσῃ ταύτῃ, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν συγχωρήσωμεν διὰ τὴν σπουδὴν καὶ τὸ πεῖσμα της, ὤφειλε νὰ συγκατατεθῇ εἰς λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τοῦ πράγματος.

Ἡ Ἑταιρία ἔλαβε διὰ τῆς Βουλῆς τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1910 ἄλλο δάνειον καὶ δὲν εἶχε τότε κἂν σκεφθῇ εἰς τί θὰ ἐχρησιμοποίει τοῦτο.

Ηλ. Παλάσκας. Ὅπως φέρεται καὶ παρουσιάζεται εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν ἡ Σύμβασις πρὸς παροχὴν ὑρισταμένης ἤδη ἀδείας πρὸς σύναψιν μεγαλειτέρου δανείου, δὲν δύναται ἢ νὰ παράσχῃ τὴν ἄδειαν κατὰ τροποποίησιν τοῦ Νόμου πρὸς συνομολόγησιν μικροτέραν δανείου. Βεβαίως ἐὰν δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νέα ἀνταλλάγματα ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ κοινοῦ θέλει ἐπιδιώξει τοῦτο, ἐκεῖνο ὅμως δι' ὅπερ παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως ἐπιμείνῃ εἶνε ἡ πραγματοποίησις τῶν ὑπαρχουσῶν ὑποχρεώσεων τῆς Ἑταιρίας, ἰδίᾳ ἡ περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ Σιδηροδρομικοῦ Σταθμοῦ Πατρῶν. Εἶνε κακὴ καὶ ἐλεεινὴ ἡ κατάστασις τοῦ τροχαίου ὑλικοῦ ὅπερ μεταχειρίζεται ἡ Ἑταιρία ἀπὸ Πύργου εἰς Ὀλύμπια, εἰς τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον χῶρον τὸν ὁποῖον τόσοι ξένοι ἐπισκέπτονται, καὶ οἵτινες διὰ μελανοτάτων χρωμάτων παριστῶσι τὴν κατάστασιν ταύτην. Πρέπει ἡ Κυβέρνησις χάριν, ὡς ἐλέχθη, τῆς Βιομηχανίας τῶν ξένων, νὰ ἐπιζητήσῃ ὅπως ἡ Ἑταιρία ἑνώσῃ τοὺς Σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς Πύργου-Κατακώλου καὶ Πύργου-Ὀλυμπίων καὶ μεταχειρίζεται ἀνεκτὸν ὑλικόν, διὰ νὰ μὴ ὑποφέρωσιν οἱ ξένοι ἀπὸ ναυτίασιν ὡς διαμαρτύρονται ταξειδεύοντες εἰς Ἑλληνικοὺς Σιδηροδρόμους. Παρακαλῶ ἐπίσης τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν Ἑταιρίαν τὴν ὑποχρεωτικὴν στάσιν εἰς Δουνείκα καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ σταθμοῦ Πλατάνου, ὅστις εἶνε ὁ μόνος σταθμὸς δι' οὗ ἐπικοινωνοῦν οἱ ὀρεινοὶ δῆμοι Ἠλείας ὡς καὶ οἱ ἐκ Τριπόλεως καὶ Καλαβρύτων.

Θ. Κουτσόπης. Δηλοῖ ὅτι θὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὰς ἐπομένας συζητήσεις τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἀπαράσκευος νῦν.

Η. Βουρλούμης. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ πρὸ τῆς β' συζητήσεως νὰ διατυπωθῶσιν ἐν τῇ συμβάσει ὅλαι αἱ εὐχαὶ τοῦ παρελθόντος περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς γραμμῆς, αἱ μὴ πραγματοποιηθεῖσαι ἔτι, ὥστε ἡ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ σκοπίμως.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπ. Ἐσ.). Πρόκειται περὶ μειώσεως ποσοῦ δανείου ἐγκεκριμμένου ἤδη—ὡς πρὸς τὴν ἐξασφάλισιν δὲ τῆς συντελέσεως τῶν ἔργων, δι' ἃ θὰ διαθέσῃ μέρος τοῦ ποσοῦ ἡ ἑταιρία, ὑπάρχει σχετικὸς ὅρος ἐν τῇ συμβάσει ἱκανοποιητικώτατος.

Β. Μιχαλέας. Εἶνε καὶ ἡ ἑταιρία αὕτη κακῆς πίστεως, ὡς δυστυχῶς αἱ πλεῖσται τῶν ἑταιριῶν. Πρέπει ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ νὰ δοθῇ αὐτῇ πικρὸν μάθημα. Ἐπεβράδυνε τὸ ἔργον τῆς στδ. Τριπόλεως—Σπάρτης διὰ νὰ μὴ χάσῃ 350.000 δρ. κόμιστρα. Καιροφυλακτεῖ δὲ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἀντὶ 12.000,000 δραχ. Ἂς καλέσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τοὺς ὑπευθύνους τῆς Ἑταιρίας καὶ ἂς τοὺς ἐρωτήσῃ διὰ τὴν γραμμὴν Πύργου—Κυπαρισσίας. Εἶνε γραμμὴ ἡ ὁποία καὶ διὰ κτήνη δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιῆται.

Εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἀνορθώσεως ἐτέθη ἤδη ἡ βάσις, παρ' ὅλας τὰς ὑλακὰς τῶν ἐξωθι λύκων. Ἀλλὰ περιφανὴς αὐτοῦ κορυφὴ θὰ ὑψωθῇ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ ἐκτείνῃ τὸν βραχίονα κατὰ μιᾶς σπείρας, μιᾶς καὶ μόνης, συγκεντρωμένος ἐν Ἀθήναις, ἐξ ἧς ἀπορρέουν ὅλαι αἱ πολυώνυμοι ὑποπτοι ἑταιρεῖαι καὶ αἱ πληγαί. Οὕτω θὰ σωθῇ καὶ θὰ ἐξυγιανθῇ ἡ Ἑλλάς.

Α. Πετρομανιάτης. Συνιστᾷ νὰ ἐξασφαλισθῇ πυκνοτέρα καὶ ταχυτέρα συγκοινωνία ἐπὶ τῆς γραμμῆς Πειραιῶς—Καλαμῶν, χάριν κυρίως τοῦ ἐμπορίου.

Ι. Μαυρομιχάλης. Ζητεῖ ἐξήγησιν τινὰ ἐπὶ τοῦ 6' ἄρθρου.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις.

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ψηφίζει δ' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον εἰς α' συζήτησιν κατ' ἄρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Κ. Ραπτόπουλος. Ποιεῖται εἰσήγησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς

ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἄρθρων 88—98 τοῦ Συντάγματος, τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ὑποβάλλεται παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. **Ι. Ἀθηνογένους** πρότασις περὶ παρεμβολῆς ἄρθρου ἐν τῷ ἀναθεωρουμένῳ Συντάγματι περὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, πρὸ τοῦ κεφαλαίου περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀργολιδοκορινθίας κ. **Ν. Ἀροβαντινοῦ** ὑποβάλλεται προσθήκη εἰς τὸ 95 ἄρθρον, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. **Κ. Γόντικα** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ 95 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. **Ι. Παπουράκου** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ 95 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8 καὶ 30' ὥραν.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 10. 30' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Πρόεδρος. Συζήτησις περὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Ι. Μαυρόπουλος. Παρακαλεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων τοῦ Συντάγματος καθόσον μόλις πρώτινος διενεμήθη ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐγένετο ἡ ἐπὶ ταύτης εἰσήγησις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν λοιπῶν νομοσχεδίων τῶν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

Ὁ **κ. Ν. Γαρδικιώτης**, ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος, ἥτις καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπήν.

Πρόεδρος. Συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ταμείου πληρωμῶν παρ' ἑκάστῃ τῶν Μεραρχιῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου ΓΧΠΒ' (ὑπ' ἀριθ. 3682) τοῦ ἔτους 1910 δι' οὗ συνέστη τὸ Γενικὸν Ταμεῖον τοῦ Στρατοῦ.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Γ. Πώπ** φρονῶν ὅτι διὰ τῆς συστάσεως τῶν μεραρχιακῶν ταμείων δὲν περιρρουροῦνται τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἀλλὰ τοὐναντίον ὑποβοηθεῖται ἡ μέθοδος τῶν παγίων προκαταβολῶν. Καθ' ὃ τρόπον διαρρυθμίζεται τὸ νομοσχέδιον ὄχι μόνον δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας ἐν καιρῷ πολέμου, ἀλλὰ καὶ προλαμβάνει τὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν τὴν ὁποίαν προτίθενται νὰ ἐφαρμόσουν οἱ ξένοι ὀργανωταί. Συνιστᾷ ὅπως μείνῃ κατὰ μέρος τὸ νομοσχέδιον μέχρις ὅτου ἀποφανθῶσιν οἱ ξένοι ὀργανωταὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως.

Ὁ κ. **Θ. Κουτσούπιας** λέγει ὅτι ἀφορμὴ τῶν καταχρήσεων δὲν εἶνε ἡ μέθοδος τῶν παγίων προκαταβολῶν. Εὑρίσκει ὅτι ἡ σύστασις τριῶν ταμείων δὲν εἶνε ἐπωφελὴς διότι πλὴν τῶν ἄλλων δημιουργεῖ καὶ νέας θέσεις.

Ε. Βενιζέλος. Δὲν θὰ γίνῃ αὔξησις θέσεων διότι θὰ πληρωθῶν δι' ἀποσπάσεων.

Θ. Κουτσούπιας. Ἀργότερον ὅμως θὰ ζητήσουν τὴν αὔξησιν τῶν στελεχῶν. Ἱδρύονται αἱ ὑπηρεσίαι καὶ κατόπιν δημιουργοῦνται αἱ θέσεις. Ἐπιφυλασσόμενος νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὴν β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου κηρύσσεται δι' ὀλίγων κατὰ τῆς συστάσεως τῶν διαφόρων ταμείων.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ὁριστικὴ μέριμνα περὶ πάντων τούτων τῶν ζητημάτων θέλει βεβαίως ληφθῇ ὅταν ἡ Γαλλικὴ ἀποστολὴ ὑποβάλῃ τὸ πόρισμα τῶν μελετῶν της εἰς ἃς ἤδη καταγίνεται. Ὑπῆρχεν ὅμως ἀνάγκη νὰ διορθωθῇ τὸ παρατηρούμενον ἄτοπον, καθ' ὃ τὸ Δημόσιον, καίτοι εὐπορούν χρημάτων, δὲν κατορθώνει ἐν τούτοις ἐγκαίρως νὰ πληρώνῃ τὰς ὀφειλάς του. Τοῦτο ἠθέλαμεν νὰ διορθώσωμεν διὰ τῶν δύο ὑποβαλλομένων νομοσχεδίων, παρακαλῶ δὲ τὴν Βουλὴν ὅπως ψηφίσῃ τὰ νομοσχέδια ὡς ἔχουν.

Θ. Κουτσούπιας. Ἀπαντᾷ δι' ὀλίγων εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως λεχθέντα.

Γ. Πώπ. Λέγει ὅτι προτιμώτερον θὰ ἦτο ἐὰν ἔμενεν τὸ καὶ ἤδη, ἐν λειτουργίᾳ ὑπάρχον Γενικὸν Ταμεῖον τοῦ Στρατοῦ ἀντὶ τῶν τριῶν ταμείων τὰ ὁποῖα ἱδρύονται διὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Δίδει

συμπληρωματικάς τινας πληροφορίας σχετικῶς πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Ψαρρῶν.

Ἡ συζήτησις μετὰ τοῦτο κηρύσσεται περαιωμένη ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπίσης ψηφίζονται εἰς α' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Πρόεδρος, α' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ παγίας προκαταβολῆς τοῦ Στρατοῦ.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1ου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ν. Καντακουζηνός**, ὅστις λέγει ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ ὑπάρχῃ παγία προκαταβολὴ μεγαλητέρα ἐκείνης ἡ ὁποία ὑπάρχει εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2 1]2 δωδεκατημορίων.

Ψηφίζεται μετὰ τοῦτο εἰς α' συζήτησιν τὸ ἄρθρον ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 2, 3, 4 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' συζήτησιν.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς α' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Πρόεδρος γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 201, 807, 808 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινός**, ὅστις ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ζητεῖ τὴν ἀναβολήν.

Γ. Πώπ. Ζητεῖ ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου φρονῶν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ Κανονισμοῦ ἔπρεπε, μετὰ τὰς νέας τροπολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, νὰ γίνῃ νέα ἐκτύπωσις καὶ διανομὴ τοῦ νομοσχεδίου.

Π. Πλιόπουλος λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ γ' συζήτησις διότι δὲν ἐπεκυρώθησαν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ε. Κουκουμπάκης συμφωνεῖ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ ἡ γ' συζήτησις ἐφ' ὅσον δὲν ἐκυρώθησαν τὰ χθεσινὰ πρακτικά.

Πρόεδρος. Ἡ παρατήρησις τῶν κ. κ. Βουλευτῶν ὅτι

δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου ἀφοῦ δὲν ἐπεκυρώθησαν τὰ χθεσινὰ πρακτικά. Δὲν ὁρνοῦμαι ὅτι εἶνε δεδικαιολογημένη. Διότι οὐδεμία ἀμφισβήτησις δύναται νὰ ὑπάρξῃ περὶ τοῦ ὅτι ἡ σημερινὴ συνεδρίασις εἶνε ἄλλη καὶ οὐχὶ συνέχεια τῆς χθεσινῆς. Ἐφ' ὅσον τοιαύτη ἀμφισβήτησις δὲν ἐγείρεται ἡ παρατήρησις τῶν κ. κ. βουλευτῶν δὲν ἔχει λόγον, διότι ἡ ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν δὲν γίνεται δι' ἄλλον λόγον παρὰ ὅπως βεβαιωθῇ ἡ ἀκριβὴς διατύπωσις. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ πρακτικά, ταῦτα δὲν προσήχθησαν ἕνεκεν τῶν νομοσχεδίων τὰ ὁποῖα περιέχονται ἐν αὐτοῖς καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔδει νὰ γίνῃ ἐπισταμένη ἐπίβλεψις.

Π. Ἀραβαντινὸς ἐξακολουθῶν, προσθέτει τινὰ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου.

Κ. Δεμερτζῆς. Ἐκθέτει ἐπίσης δι' ὀλίγων τὴν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων γνώμην του διαφωνῶν πρὸς τὸν προλαλήσαντα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ νομοσχεδίου παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν τοιαύτην εὕρυνσιν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Μετὰ τοῦτο λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 12.50 μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Ὁ Πρόεδρος
Νικ. Στράτος

Οἱ γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ'.

Τῆς 5 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 10.35' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 187 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς· 1) οἱ ἐκ Σύρου κατασκευασταὶ ὑφασμάτων καὶ νηματουργοὶ ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐδαφίου Β' τῆς 159 κλάσεως τοῦ τελωνειακοῦ δασμολογίου. 2) ὁ Γ. Πίσας παραπονεῖται ὅτι μένει ἄνευ συντάξεως. 3) οἱ καραγωγεῖς Ἄργους παρακαλῶσιν ὅπως, ἀφοῦ πληρώσωσιν ἐπιτήδευμα καρραγωγέως, ἀπαλλαγῶσι δηλώσεως ζώων. 4) οἱ κατάδικοι Κυπαρισσίας παραπονοῦνται ὅτι δὲν προσδοτοῦνται ἐπαρκῶς καὶ 5) οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀγροῦ, Ἀθηνῶν καὶ Ῥαφαλάδων ζητοῦσιν ἐπιψήφισιν τοῦ Ζαβιτσανικοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Δ. Διζάκης** ζητεῖ κατάθεσιν πληροφοριῶν τινων ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Κ. Βερβενιώτης καὶ Πύρρος Καραπάνος ζητοῦσιν ἄδειαν ἀποδημίας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὁ μὲν πρῶτος 15ήμερον ὁ δὲ δεύτερος τρίμηνον.

Ἡ **Βουλὴ** ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου** ἐγκρίνει τὴν παροχὴν ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἀδειῶν.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

(Ἀναφοραί)

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς πολιτῶν Ἀθηναίων παρακαλούντων ὅπως ληφθῶσι μέτρα κατὰ τῶν Ἐφημερίδων τῶν δημοσιευουσῶν ἀνιέρους μεταφράσεις τῶν Ἱερῶν Γραφῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Νέας Σμύρνης λαμβάνει τὸν λόγον καὶ συνηγορεῖ ὑπὲρ αὐτῆς ὁ κ. **Π. Σταμούλης**.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἁγ. Γεωργίου τῶν Βεναρδείκων λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Δ. Γιαβῆς**, ὅστις παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως διατάξῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς συνηγορεῖ ὁ κ. **Βέροιος**.

Πελ. Ἠλιόπουλος. Συνιστᾷ καὶ προκαλεῖ τὴν τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἁγίου Γεωργίου τῶν Βεναρδείκων, ὑποδεικνύει τὴν ἀκύρωσιν τῆς γενομένης δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως χωρὶς νὰ τηρηθῶσι τὰ παρὰ τοῦ νόμου διατεταγμένα καὶ χωρὶς νὰ προκηρυχθῇ δημοπρασία καὶ δὴ πρὸ 7 μηνῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς προϋπαρχούσης ἐνοικιάσεως ἐπὶ μεγίστῃ βλάβῃ τῶν δημοσίων συμφερόντων. Ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ, ἐπαινεῖ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ μέριμναν τοῦ Γεωπόνου κ. Ξανθοπούλου ὅστις παρ' ὅλας τὰς ἐλλείψεις παρουσίασεν ἀγαθὰ ἀποτελέσματα καὶ

λίαν ἐπωφελῆ ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν ὡς μαρτυροῦν περὶ τούτων τὰ ἐκεῖ ἔργα.

Διαγράφεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 4 ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Μαραθιὰ τῆς Εὐρυτανίας.

Δ. Χουσοστόμου συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ἱερέων τῶν χωρίων Χαλκίδος, ζητούντων ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ ἐνοριῶν.

Α. Χριστόπουλος καὶ **Ν. Σακελλάριος** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Τρικκάλων τῆς Κορινθίας. περὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων.

Α. Καρομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ ἀναφορὰ θὰ ληθῇ ὑπ' ὄψιν.

Α. Χριστόπουλος καὶ Ν. Σακελλάριος συνηγοροῦσιν ὑπὲρ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Τρικκάλων τῆς Κορινθίας περὶ ἐπισκευῆς ἑτοιμορρόπου γεφύρας καὶ κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Ξυλοκάστρου.—Ρίζης.—Ζούγρας—Τρικκάλων.

Ἐπίσης συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Πολιτικοῦ Συλλόγου Ξυλοκάστρου «Ἀνόρθωσις».

Δ. Λαζαρὶς συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς Ὁσίου Λουκᾶ ἥτις, πολύτιμος ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἀπόψεως, κινδυνεύει νὰ ἐρειπωθῇ ἐλλείψει κυβερνητικῆς προνοίας. Μέχρι τοῦδε, καίτοι ἐπανειλημμένως ἀπεφασίσθη νὰ γείνουν τὰ ὀφειλόμενα ἔργα, οὐδὲν ἔγεινεν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὁδὸς ἀπὸ Λεβαδείας εἰς τὴν Μονὴν δὲν προύχώρησε παρὰ μέχρι Διστόμου. ἐνῷ χάριν τῆς Μονῆς ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία διέθεσε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χρήματα.

Α. Ἀλεξανδρὶς (Ὑπουργὸς Παιδείας) λέγει, ὅτι θὰ ἦτο ἀξιόμεμπτος ἡ Πολιτεία ἂν δὲν ἐλάμβανε μέτρα ὑπὲρ ἱστορικοῦ μνημείου τοιαύτης ἀξίας. Ἐξιστορεῖ τὰ τῶν μελετῶν, αἵτινες ἔγιναν διὰ τ' ἀπαιτούμενα ἔργα καὶ τὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν προηγουμένων Κυβερνήσεων. Λέγει δὲ ὅτι καίτοι ἀρχικῶς ἡ ὅλη ἐργασία προϋπελογίσθη εἰς 295 χιλ. δραχ. ἔχουν δαπανηθῇ μέχρι τοῦδε 139 χιλιάδες χωρὶς νὰ γείνῃ τίποτε. Διότι ἔγινεν ὁδὸς ἀπὸ Λεβαδείας εἰς Δίστομον ἐντελῶς ἄχρηστος διὰ τὴν Μονὴν καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀναστηλώσεως, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ μεταφορὰν εἰς τὴν Μονὴν βαρέος ὑλικοῦ καὶ ἐργαλείων.

Π. Μερλόπουλος. Ἐπὶ ποίας Κυβερνήσεως ἔγειναν αὐτά;

Α. Ἀλεξανδρὶς. Ἐπὶ Κυβερνήσεως Θεοτόκη.

Σ. Θεοδωρόπουλος. Ἐπὶ Κυβερνήσεως Μπουρίδου.

Α. Ἀλεξανδρὶς. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν 139 χιλιάδων, αἵτινες ἐδαπανήθησαν ἀσκόπως εἰς ἐπαρχιακὰ ἔργα, ἐδωρήθη εἰς τὸν ἐργολάβον ποσὸν ἄνω τῶν 30 χιλιάδων, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἀρχικὴν συμφωνίαν ἔπρεπε νὰ περιέλθῃ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἐξ ἐκπτώσεως ἐπὶ τοῦ ἀρχικῶς ὑπολογισθέντος ποσοῦ. Σήμερον ὁπότε τὸ χρῆμα ἐσπασαλήθη ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκεται πρὸ ἀνυπερβλήτου ἐμποδίου τῆς ἐλλείψεως χρημάτων.

Ἤδη γίνεται συνεννόησις ὅπως αἱ ἐνδιαφερόμεναι Μοναὶ τῆς Δομποῦς καὶ τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ συνεισφέρουν τὰ ἀρχικῶς κανονισθέντα καὶ ἡ Κυβέρνησις συμπληρώσῃ.

Ὁ κ. Δ. Λαζαρὶς ὁμιλεῖ πάλιν περὶ τοῦ κινδύνου. τὸν ὁποῖον διατρέχει ἡ στέγη τῆς Μονῆς. Οἱ μοναχοὶ χαρίζουν τεμάχια τοῦ θαυμασίου μωσαϊκοῦ εἰς τοὺς ἐπισκέπτας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὁδὸν ὑπολείπονται ἀκόμη 2.400 μέτρα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαιτοῦν ὑπέργκον δαπάνην παρακαλεῖ ὅπως περὶ τούτων τοὐλάχιστον ληφθῇ μέριμνα.

Π. Πλαΐσιανὸς λέγει ὅτι ἡ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ εἶνε ἐν ἐκ τῶν ἐνδοξοτέρων κειμηλίων τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἐκεῖ ὑπάρχοντα Μωσαϊκὰ ὑπερέχουν ὅλων τῶν ἄλλων εἶνε ἀνυπολογίστου ἀξίας, καὶ ἐπιμένει τὴν ἀδιαφορίαν πρὸς συντήρησιν αὐτῶν καὶ συνιστᾷ ὅπως ληφθοῦν σύντονα μέτρα πρὸς διατήρησιν τῶν ἀπαραμίλλων τούτων κειμηλίων διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ χρωματισμὸν τῶν ὁποίων ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἐδαπανήθησαν ὁλόκληρα ἑκατομμύρια.

Μ. Νεγροπόντης λέγει ὅτι τὸ ζήτημα δύναται ἐν μέρει μὲν νὰ λυθῇ ἐὰν ζητηθῇ ἡ ἐπιστροφὴ τῶν χρημάτων ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ συνομολογήσεως νέου δανείου δι' οὗ οὐχὶ μόνον τὸ ἔργον τῆς στερεώσεως τοῦ ναοῦ καὶ τῆς πρὸς τὴν μονὴν τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ ὁδοῦ ἠδύνατο νὰ περατωθῇ ἀλλὰ καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποπερατωθῇ καὶ ἡ ὁδὸς Ἀραχώβης Διστόμου.

Φωναί. Νὰ συσταθῇ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπή.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Συνιστᾷ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀπόφασις τῆς Βουλῆς μέχρις οὗ μελετήσῃ τὸ ζήτημα ἡ Κυβέρνησις.

Θ. Σκάσης. Υποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Σύρου περὶ Κυριακῆς ἀργίας καὶ συνιστᾷ ὅπως μεταρρυθμισθῇ ὁ νόμος οὗτος, ὥστε ἐν τῇ ἐφαρμογῇ του παρουσίασε πλείστας ἐλλείψεις.

Τ. Παπαβάσ. Συνηγορεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς.

Α. Θεοδωρίδης. Φρονεῖ ἐπίσης ὅτι εἶνε ἄτοπον τὸ νὰ ἔχωσι τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια δικαίωμα νὰ ὁρίζωσι τοπικὰς Κυριακὰς ἀργίας.

Ε. Ρέπουλης (Υπουργὸς Ἐσωτερικῶν). Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ἐπὶ τοῦ νόμου περὶ Κυριακῆς ἀργίας λέγει ὅτι, πράγματι, ἀνερευνῶν τις τὸν νόμον δὲν ἀνευρίσκει τὸν ἐκπληρούμενον σκοπὸν δι' ὃν ὁ νόμος οὗτος συνέστη καὶ καταλήγει λέγων ὅτι θέλει ὑποβάλει προσεχῶς νομοσχέδιον, ὅπερ, ὡς ἐλπίζει, θὰ ἄρῃ πάντα ταῦτα τὰ ἄτοπα, ἅτινα παρατηροῦνται σήμερον.

Τελευτῶν ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 140 χιλιάδων διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἰδίου κτηρίου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς» θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Δ. Θεοδωρόπουλος. Συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν ἐπιθεωρητῶν τῆς ἑταιρείας τῶν Τροχιοδρόμων, ζητούντων ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος.

Συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς οἱ κ. κ. Π. Ἠλιόπουλος καὶ Θ. Σκάσης.

Α. Βασιλαρίου. συνιστᾷ ἀναφορὰν τῶν πομένων ὑπενοικιαστῶν τῆς χορτονομῆς τῶν λειβαδίων τῆς Μονῆς Δαφνίου.

Δ. Γκλαβᾶς. Ὁμιλεῖ ὑπὲρ ἀναφορᾶς τῶν ἐμπόρων τοῦ δήμου Πηνείων καὶ συνιστᾷ ὅπως μεταρρυθμισθῇ ὁ νόμος περὶ ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων, ὅστις εἶνε ἀπηρχαιωμένης ἐποχῆς.

Ηελ. Ἠλιόπουλος Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῶν ἀναφορῶν τῶν ἐμπόρων καὶ ἐλπίζει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει διατάξει τὰς ἁρμοδίας ταμιακὰς ὑπηρεσίας ὅπως διαγράψουν τὸν ἐπιζητούμενον ἤδη φόρον ἐπὶ τῶν ὠνίων ὡς ἀντισυνταγματικόν. Διατραγωδεῖ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῆς Πηνείας, μολονότι ἡ Πολιτεία εἰσπράττει τόσους φόρους ἐν τούτοις εἰσέτι δὲν ηὐτύχησαν ν' ἀποκτήσουν οὐδὲ βατὴν ὁδόν.

Παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως συντόνως μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἐπιβεβλημένης ἀνάγκης πρὸς κατασκευὴν καὶ ἐκεῖ τῶν ἀναλόγων μέσων συγκοινωνίας.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τῶν Ἱερέων Αἰτωλικοῦ.

Π. Ἀποστολίδης. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰς τοῦ Δημάρχου Ἀμαλιαπόλεως.

Α. Χρυσοστόμου καὶ **Γ. Μπένος.** Ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Χαλκίδος περὶ μεταθέσεως τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμάρχου.

Διαγράφεται εἶτα ἡ ἀναφορὰ ὑπ' ἀριθ. 18 περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν νόμου.

Ἀναβάλλεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 19 ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Μεσσήνης περὶ ἐγκρίσεως συμβάσεως Δήμου καὶ Ἑταιρίας πρὸς ἠλεκτροφώτισιν.

Διαγράφονται εἶτα αἱ ἀναφοραὶ τῶν κατοίκων Πελλήνης (ἀρ. 20), τοῦ Ε. Δεσύλλα φαρμακοποιοῦ (ἀρ. 21), τοῦ Συλλόγου Ξυλοκάστρου «Ἀνόρθωσις» (ἀρ. 22), καὶ τοῦ ἐκ Μαραθίας Ε. Σερπέκου (ἀρ. 23).

Οἱ κ. κ. **Ι. Κουρτάκης** καὶ **Φ. Πετρουλᾶς** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν φαρμακοποιῶν καὶ ἰατρῶν ὅπως ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἀνθιπατροι καὶ ἀνθυποφαρμακοποιοὶ ἔφεδροι.

Οἱ κ. κ. **Φ. Νέγρης** καὶ **Χ. Θεοδωρόπουλος** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κορινοποιῶν Ἀθηνῶν, δι' ἧς ζητοῦσιν οὗτοι ἀπαλλαγὴν ἐκ τοῦ φόρου τοῦ ἐπιτηδεύματος.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι θέλει ὑποβάλῃ τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ δασμολογίου.

Β. Μιχαλάκης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν προσφύγων Στενημαχιτῶν.

Διαγράφονται εἶτα αἱ ἀναφοραὶ ὑπ' ἀρ. 27 τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας Ἀλεξανδρείας περὶ τοῦ ἐκεῖ προξένου καὶ ἀρ. 28 τοῦ Γ. Οἰκονομοπούλου περὶ τῆς Ἐνιαίας.

Οἱ κ. κ. **Β. Μιχαλάκης** καὶ **Π. Πετροπουλάκης** συνιστῶσι τὴν ἀναφορὰν τῆς χήρας Α. Οἰκονομοπούλου, ἐγγονῆς Κ. Κανάρη.

Διαγράφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 30 ἀναφορὰ τῶν ἐφοπλιστῶν Σύρου.

Ὁ κ. Κ. Ἀλαβάνος ὁμιλεῖ συνηγορῶν ὑπὲρ ψηφίσματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἑρμουπόλεως.

Ὁ κ. Σ. Θεοδωροπούλος συνιστᾷ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Συλλόγου «οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι».

Οἱ κ. κ. Θ. Γρηγορίου, Ν. Γαβαλιώτης, Β. Μιχαλόπουλος καὶ **Θ. Σκάφας** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν ἐν Καρδίτσῃ ἰατρῶν, ζητούντων ὅπως οἱ στρατιωτικοὶ ἰατροὶ περιορίζωνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ στρατιωτικοῦ ἰατρικοῦ αὐτῶν ἐπαγγέλματος, νὰ λῃσθῶσι δὲ προστατευτικὰ ὑπὲρ τῶν ἰατρῶν μέτρα.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρα 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 5. 35 μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Διαγράφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 1 ἐπερώτησις τοῦ κ. Πετμεζᾶ ἐπὶ μὴ κατατεθείσης ἀπαντήσεως ἐκ μέρους τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἀπὸ 2 Ἀπριλίου ε. ε. ἐρώτησίν του.

Θ. Κουτούπης. Ἐπερωτᾷ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργὸν διατὶ δὲν ἐπληροφόρησε τὴν Βουλὴν περὶ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα θὰ λάβῃ ὅπως πληρωθῶσι τὰ καθυστερούμενα ἐνοίκια εἰς οἰκήματα διὰ σχολεῖα.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς Παιδείας) δίδει πληροφορίας τινὰς σχετικῶς πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος.

Ε. Γαρουφαλιᾶς ζητεῖ ὅπως προταχθῇ ἡ ἐπερώτησίς του ὑπ' ἀρ. 53 ἀφορῶσα τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἑλληνορουμανικῶν σχέσεων.

Ι. Γρυπάρης (Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν) Δὲν ἔχω οὐδεμίαν ἀντίρρησιν.

Χ. Σῦρος. Νὰ γενικευθῇ ἡ συζήτησις κ. Πρόεδρε.

Πρόεδρος. Δέχεται ὁ κ. Ὑπουργὸς τὴν γενίκευσιν;

Ι. Γρυπάρης. Μάλιστα.

Πρόεδρος. Λοιπόν, ἀποδεχομένου καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν προτάσσεται καὶ γενικεύεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 53 ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Ε. Γαρουφαλιᾶ.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν διατὶ δὲν ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ γεγονὸς τῆς ἐπαναλήψεως τῶν Ἑλληνορουμανικῶν σχέσεων καὶ διατὶ δὲν ἀνεκοινώθησαν εἰς τὴν Βουλὴν οἱ ὅροι ἐφ' οἷς ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐπανάληψις τῶν διπλωματικῶν σχέσεων Ἑλλάδος καὶ Ῥουμανίας.

Ι. Γρυπάρης (Ὑπουρ. τῶν Ἐξωτερ.) Ἐλέγχομαι διότι παρέλειψα ἐνδεδειγμένον καθῆκον, τῆς ἀνακοινώσεως τῆς ἐπαναλήψεως τῶν μετὰ τῆς Ῥουμανίας σχέσεων. Ἐπιτραπείτω μοι νὰ ὁρονῶ ὅτι εἰς ζητήματα τοιαῦτα ἡ ὑπεύθυνος ἀρχὴ εἶνε ἡ μόνη εἰς ἣν ἀπόκειται ὁ καθορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ἀνακοινώσεως. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἡ Κυβέρνησις ἔκρινεν ὅτι ἡ ἀνακοίνωσις ἔπρεπε νὰ γένηται ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῶν διαπιστευτηρίων τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1896 ὅτε ἡ ἀνακοίνωσις τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων ἐγένετο πρὸς τὴν Βουλὴν ὅταν ἔπρεπεν. Ἀλλ' ἡ ἐπερώτησις τοῦ κ. βουλευτοῦ, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀφορᾷ καὶ τὸ ζήτημα τῶν ὅρων τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων. Ὡς γνωρίζει ἡ Βουλή, καὶ πρὸ τῆς ἐπισήμου διακοπῆς τῶν μετὰ τῆς Ῥουμανίας σχέσεων ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν διακοπὴν πλέον ἡ ἄπαξ αἱ Δυνάμεις φιλικῶς διακείμεναι πρὸς ἀμφότερα τὰ Κράτη εἶχον παρέμβει πρὸς ἀποκατάστασιν φιλικῶν σχέσεων. Ἡ παρέμβασις αὕτη ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεννοήσεως καὶ τῆς ἀποράσεως τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων. Ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει ὅτι ταὐτόχρονος ἐπηκολούθησεν ὁ διορισμὸς Πρεσβευτῶν καὶ ταὐτόχρονος ἡ δημοσίευσις εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως». Ἐπηκολούθησεν ἐπίσης τὸ ἄνοιγμα τῶν σχολείων καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἐφημερίδων, πάντα δὲ τὰ μέτρα κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἤρθησαν ὡς μᾶς ἐβεβαίωσεν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς φίλης Δυνάμεως ἡ ὁποία ἀντιπροσωπεύει τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα. Ἐκ τῶν διαπραγματεύσεων ἡ Κυβέρνησις ἐσχημάτισε τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν πεποίθησιν ταύτην ἐπέρρωσαν καὶ αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις, ὅτι ἡ Ῥουμανία τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ συζητήσῃ περὶ τοῦ πρωτοκόλλου, εὐχαρίστως δ' ἠκούσαμεν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ὅτι ἡ Ῥουμανικὴ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν, ὅτι καὶ μεθ' ὅλην τὴν διακοπὴν τῶν σχέσεων οὐδέποτε ἔπαυσεν ἀναγνωρίζουσα τὰς ἐν Ρου-

μανίᾳ ἐκκλησίας καὶ τὰ σχολεῖα ὡς νομικὰ πρόσωπα· Ἀλλὰ πρὸς τῇ βεβαιώσει ταύτῃ ἐλάβομεν καὶ ἑτέραν ὅτι ἐν ἀνάγκῃ ἡ Ῥουμανικὴ Κυβέρνησις εἶνε πρόθυμος ν' ἀναγνωρίσῃ πάντα ταῦτα καὶ δι' ἐσωτερικῆς πράξεως.

Οὕτως, ἔχουν τὰ πράγματα τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων· ἐν τῷ ζητήματι δὲ τούτῳ ἡ Κυβέρνησις νομίζει ὅτι ἐπετέλεσε τὸ καθῆκόν της. Διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων θὰ προστατευθοῦν τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα, διότι ἐν Ῥουμανίᾳ βιοῦσιν ἤδη 20 000 Ἑλλήνων. Ἐνόμισεν ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις, ὅτι ἐπεβάλλετο εἰς ἑαυτὴν τὸ καθῆκον νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰς μετὰ τῆς Ῥουμανίας σχέσεις. Οὕτω ἡ Ἑλλὰς διατελοῦσα εἰς φιλικὰς σχέσεις πρὸς τὴν ὅμορον Ἐπικράτειαν, πρὸς τὰ Κράτη τοῦ Ἄϊμου καὶ πρὸς τὰς Μεγάλας Δυνάμεις θὰ δυνηθῇ ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων, ἀποτελοῦσα οὕτω παράγοντα εἰρήνης ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καὶ Κράτος ὅπερ θὰ ἔχῃ πλήρη τὴν συναίσθησιν τῆς ἀξιοπρεπείας του. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Ε. Γαρουφαλιᾶς** λέγει ὅτι ἐκ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καταφαίνεται ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν ἀντάλλαγμα ἔλαβεν ἐπαναλαβοῦσα τὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ῥουμανίας. Ἔχομεν δεδομένον ὅτι τὸ πρωτόκολλον ἀποκλείεται πάλιν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπομένει ἀκέραιον τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ῥουμανικὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀρνῆται τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ πρωτοκόλλου, ἐπανελήφθησαν αἱ σχέσεις χωρὶς νὰ περιρρουρηθοῦν τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Σ. Σῆφος** λέγει ὅτι καλῶς ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησις ἀποκαταστήσασα τὰς μετὰ τῆς Ῥουμανίας σχέσεις χάριν τῶν συμφερόντων τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων.

Συνεχίζων λέγει ὅτι οὐδέποτε παρὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων, δύνανται νὰ ὑπάρξωσι σχέσεις φιλικαὶ μετὰ τῶν Ῥουμάνων, οἵτινες μισοῦσι τοὺς Ἕλληνας. Φρονεῖ μάλιστα ὅτι ἡ παροῦσα Ῥουμανικὴ Κυβέρνησις ἦτο ἡ μόνη ἥτις ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ τὸ θάρρος τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων καὶ ὅτι οὐδεμία ἄλλη θὰ ἔπραττε τοῦτο λόγῳ τῶν προλήψεων τοῦ Ῥουμανικοῦ ὄχλου κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Καὶ διὰ τοῦτο συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ πάντα

τὰ δυνατὰ μέτρα ὅπως μὴ διακοπῶσι πλέον αἱ διπλωματικαὶ μετὰ τῆς Ῥουμανίας σχέσεις.

Δ. Καλλέργης ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ διεξαχθῇ τοιαύτη συζήτησις, οὐδὲ νὰ λεχθῶσιν ὅσα ἐλέχθησαν

Δ. Καλλέργης. Ἡ ἐπιφύλαξις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Βουλὴν θὰ ἦτο δικαιολογημένη ἂν μὴ εἶχε γίνει ἀνακοίνωσις τῆς ἐπαναλήψεως τῶν σχέσεων πρὸς τὰς διπλωματικὰς ἀρχάς. Ὡς πρὸς τὴν ἐπανάληψιν τῶν σχέσεων φρονῶ ὅτι χάριν γενικωτέρων συμφερόντων ἔδει νὰ ἐπιδιώξωμεν ταύτην, οὐχὶ ὅμως ἐπὶ θυσίᾳ ἰδιαιτέρων τινῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων καὶ Ἑλληνικῶν συμφερόντων ἐντὸς τῆς Ῥουμανίας. Αἱ μεσολαβήσασαι Δυνάμεις ἐπενέβησαν εἰλικρινῶς. Ἀφορμὴ τῆς διακοπῆς ἦσαν οἱ λεγόμενοι Μακεδονορωμοῦνοι, χάριν τῶν ὁποίων ἐζήτησεν ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Ῥουμανίας ἀπὸ τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Δ. Ράλλην ἐπέμβασιν παρὰ τῷ Οἰκουμ. Πατριάρχῃ πρὸς ἀναγνώρισιν ἰδιαιτέρων Ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων ἐν Μακεδονίᾳ. Ἔλαβε τὴν δέουσαν ἀπάντησιν, ἐπηκολούθησαν ἐκδικήσεις κατὰ τῶν ἐν Ῥουμανίᾳ Ἑλλήνων ὑπηκόων, προσβολὴ τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας, ἱκανοποίησις δὲν ἐδόθη, διεκόπησαν αἱ σχέσεις ἀνακληθέντων τῶν πρεσβευτῶν. Ἡ Ρουμανία κατήγγειλε κατόπιν τὴν σύμβασιν τὴν ἀναγνωρίζουσαν ὡς νομικὰ πρόσωπα τὰς ἐκκλησίας τὰς Ἑλληνικὰς καὶ τὰ σχολεῖα τὰ Ἑλληνικὰ ἐν Ῥουμανίᾳ, συνεσχέτισε τὸ ζήτημα τοῦτο μὲ τὰ ἐν Μακεδονίᾳ τελούμενα τότε, τὰς δῆθεν παρ' Ἑλλήνων πιέσεις καὶ καταδιώξεις Μακεδονορουμάνων. Τὸ ζήτημα ἔμεινεν εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὤφειλεν ἤδη νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν διὰ διαιτησίας τοὐλάχιστον λύσιν τῶν ἐκκρεμῶν ἐκείνων ζητημάτων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ σχολείων διότι αἱ καλαὶ διαθέσεις αἱ ἐκδηλούμεναι παρὰ τῆς Ρουμανίας σήμερον, μόνον τῆς παρούσης Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως εἶνε διαθέσεις.

Θ. Τσιτσές. Τέσσαρες μόνον κοινότητες εὑρίσκονται νῦν ἐν Ρουμανίᾳ, ὁ Ἄρειος Πάγος τῆς Ρουμανίας ἀνεγνώρισεν ἤδη τὴν τοῦ Γαλαζίου, ἄλλως τε ἡμεῖς ἔχομεν μεγάλα συμφέροντα ἐν Ρουμανίᾳ, οἱ Ρουμᾶνοι ἐνταῦθα οὐδὲν σχεδόν.

Σ. Δραγούμης. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν

Ἐξωτερικῶν νὰ δηλώσῃ ἂν αἱ μεσολαβήσασαι Δυνάμεις καὶ ἐπιτυχοῦσαι τὴν ἀμοιβαίαν πρὸς ἐπανάληψιν τῶν σχέσεων συναίνεσιν καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρουμανίας, ἂν ἠγγυήθησαν διὰ τὰς γενομένας παρὰ τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ μὴ ἐπαναληφθέντος πρωτοκόλλου δηλώσεις. Ἐρωτᾷ πρὸς τούτοις ἂν ἐγένετό τις συνεννόησις περὶ ἐμπορικῆς καὶ ναυτιλιακῆς συμβάσεως καὶ ἂν κατὰ τινα τρόπον διηυθετήθη ἡ παρακόλουθος ὑπόθεσις, ἡ γεννηθεῖσα ἐκ τῆς συνομολογήσεως ταχυδρομικῆς συμβάσεως μετὰ τῆς Ρουμανικῆς ἀτμοπλοΐας.

Γ. Γούναρις (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν). Ἐπὶ τῇ βάσει δεδομένων βασίμων, ὅτι δηλ. ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἐδέχετο τὴν ἀνανέωσιν τοῦ πρωτοκόλλου, καὶ ἐπὶ τῇ ρητῇ βεβαιώσει ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς διακοπῆς τῶν σχέσεων ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις δὲν ἔπαυσεν ἀναγνωρίζουσα τὰς Ἑλληνικὰς κοινότητας ὡς νομικὰ πρόσωπα καὶ ἦτο πρόθυμος ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐπικυρώσῃ διὰ διοικητικῆς τινος ἐσωτερικῆς πράξεως τὴν ἀναγνώρισιν ταύτην, ἐπὶ τῇ ρητῇ ταύτῃ βεβαιώσει ἐγένετο ἡ ἀναιέωσις τῶν σχέσεων.

Ὡς πρὸς τὴν συνομολόγησιν ἐμπορικῆς συμβάσεως οὐδεμίαν δυσκολίαν θὰ εἶχεν ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ αὐτῆς, δεδομένου ὅτι μεγάλα σχετικὰ συμφέροντα ἔχει ἡ Ρουμανία. Ὡς πρὸς τὴν Ταχυδρομικὴν σύμβασιν ἁρμοδιώτερος ἐκ τῶν πραγμάτων ν' ἀπαντήσῃ εἶνε ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρ. Κυβ.). Δηλοῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἀσχέτως πρὸς τὸν πόθον της, δὲν θέλει νὰ παρακωλύσῃ τὴν γενίκευσιν τῆς συζητήσεως.

Γ. Ψύπ. Θεωρεῖ εὐχάριστον καὶ ἀνυψωτικὴν τοῦ Κοινοβουλίου τὴν γνώμην ταύτην τῆς Κυβερνήσεως. Τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος ἐγκεινται εἰς τὴν μὴ διακοπὴν τῶν ἐπαναληφθεισῶν σχέσεων, διότι ἄλλως θὰ σημειωθῇ νέα περίοδος ὁριστικοῦ ἐξευτελισμοῦ. Οἱ ὅροι τῆς ἐπαναλήψεως ἀποσοβοῦν τοιοῦτον κίνδυνον; Θὰ προσβληθῇ καὶ πάλιν τὸ πρωτόκολλον ἐκεῖνο, ὅπερ καὶ νομοθετικῶς εἶχεν ἐπικυρωθῇ ἐν Ρουμανίᾳ; Ἡ γνώμη μου εἶνε, ὁπωσδήποτε, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῶν σχέσεων, βασιζομένη εἰς ἐγγυήσεις μεταφυσικὰς μᾶλλον παρὰ τῶν μεσολαβησασῶν Δυνάμεων, αἵτινες ἐγγυήσεις εὐκόλως

δύνανται νὰ διαταλευθῶσι. Ἡ νύξις τοῦ ζητήματος ἐν τῇ Βουλῇ ἂς συντελέσῃ καὶ αὐτὴ τοὐλάχιστον ὅπως κατὰ τὸ στάδιον τῶν διαπραγματεύσεων ἐπιτύχῃ ἡ Κυβέρνησις ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλειτέρας ἐξασφαλίσεις.

Ε. Κονδυλιώτης. Δὲν ἐγένετο μεσολάβησις Δυνάμεως, ἀλλὰ Δυνάμεων. Αἱ αἰτίαι τῆς διακοπῆς δὲν ἐνῆσαν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ, ἀλλ' ἀλλαχοῦ, ὅπου καὶ ἤδη εὑρίσκονται καὶ θὰ εὑρίσκωνται πιθανώτατα καὶ εἰς τὸ μέλλον. Δύναταί τις δὲ νὰ ἐρωτήσῃ, εὑρισκόμεθα σήμερον, ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ διαχύσεων, εἰς ἀρχὴν εἰρηνικῆς ταξινομήσεως τῶν πραγμάτων ἢ εἰς ἀρχὴν ἐμπολέμου καταστάσεως;

Ε. Βενιζέλος (Πρ. τῆς Κυβερ.). Αἰτία τῆς δευτέρας διακοπῆς τῶν σχέσεων δὲν ὑπῆρξε βεβαίως τὸ πρωτόκολλον, ἀλλὰ ἡ ἀξίωσις νὰ ἐπέμβωμεν ἡμεῖς εἰς τὰ γενόμενα ἐν ξένῳ Κράτει. Μετὰ τὴν διακοπὴν κατηγγέλθη ἡ σύμβασις καὶ τὸ συναφὲς αὐτῇ πρωτόκολλον. Ἡ μορφὴ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι κατὰ τὰς πρὸς ἀποκατάστασιν συνδιαλέξεις δὲν ἐζήτησε νὰ λύσῃ καὶ τὰ ζητήματα ταῦτα, εἶνε κενή. Ἐπεβάλλετο ἀπεναντίας πλήρης σιωπή. Ρυθμισθέντων δὲ τῶν ἄλλων ζητημάτων, τῶν δημιουργηθέντων ἀκριβῶς ἐκ τοῦ ζητήματος ἐκείνου, ὅπερ ἐπεβάλλετο ὡς εἶπον νὰ παρέλθῃ ἐν σιωπῇ κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐδίστασε νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων. Τὸ ζήτημα ἐκεῖνο εὐλόγως ἐπεζητήθη νὰ ριφθῇ εἰς τὴν λήθην.

Εἶχεν εὑρεθῇ Κυβέρνησις ἥτις συνῆψε σύμβασιν ἀτμοπλοϊκήν, Βουλὴ ἥτις τὴν ἐκύρωσε, ἑτέρα Κυβέρνησις, ἥτις τὴν ἐξετέλεσε.

Σ. Δραγούμης. Ἐξ ἀνάγκης, καὶ ἐπὶ λογαριασμῷ ἀφοῦ διεμαρτυρήθημεν ἀνεκοινώσαμεν δὲ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι ἐπὶ τηρήσει λογαριασμοῦ τῆς διαφορᾶς ἐγένετο δεκτὴ ἡ καταβολή.

Ε. Βενιζέλος. Καλῶς ἐπράξατε νὰ τὴν ἐκτελέσητε ἐξ ἀνάγκης. Ἡμεῖς ὅ,τι ἐχόμεν νὰ δώσωμεν πρὸς τὴν Ρουμανίαν τὸ προκατεβάλλομεν οὕτω γενναιότατα, εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν αἱ σχέσεις ἦσαν διακεκομμέναι. Ἡ Κυβέρνησις ὑπῆρξεν ἐν τῷ ζητήματι συνεπὴς καὶ πρὸς τὸ πρόγραμμά της, ὅτε ἀνέλαβε τὴν ἀρχήν, καὶ πρὸ τοῦ γεγονότος τούτου δι' ὅσων

ἐλέχθησαν διὰ τοῦ στόματος τοῦ Προέδρου αὐτῆς. Ὅτι δηλ. ἐπεβάλλετο ἡ ἄρσις τῶν παρεξηγήσεων καὶ προστριβῶν πρὸς τὰ Κράτη τοῦ Ἄϊμου, ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ῥουμανίας ἀπετέλει μείωσιν τῆς διεθνοῦς θέσεως τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἀποκατάστασις ἀποτελεῖ εὐκαιρίαν μείζονος ἐξωτερικοῦ προσανατολισμοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ λεχθέντα περὶ τὸ θέμα ἐνόμισα ὅτι δὲν εἶνε ἄξιον οὔτε τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀπαντήσῃ, οὔτε τῆς Βουλῆς νὰ ἀκούσῃ.

Ε. Κουλουμβάκης. Τὴν ἐπιδοκιμασίαν θὰ τὴν ζητήσωμεν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὡμίλησε καὶ περὶ γενικῆς πολιτικῆς, ἔθεσεν ὡς δόγμα τὴν πλήρη εἰρηνοποίησιν μετὰ τῶν περιοίκων Κρατῶν. Ἀλλὰ εἰς τοῦτο δὲν δικαιούμεθα ἡμεῖς, ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶνε πολιτικὴ ἐμπορικὴ ἢ αἰσθηματική, εἶνε πολιτικὴ διαγραφομένη παρὰ τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως, ἐξ ἧς οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξέλθῃ».

Ἐπὶ ἐπερωτήσεως διὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ «Παναιγειρατικοῦ Συλλόγου ἡ Πρόοδος» ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. **Α. Σκιαδαρέσης** παρακαλεῖ ὅπως πρὶν ἢ κηρυχθῇ περαιωμένη ἡ συζήτησις ἀκουσθῶσι καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν οἰνοφόρων ἐπαρχιῶν, αἵτινες κατεστράφησαν διὰ τῶν προνομίων ἅτινα ἐδόθησαν εἰς τὴν ἑταιρείαν.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προτείνει ὅπως ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης ἀναβληθῇ διὰ τὴν μεταπροσεχῆ Δευτέραν, 16 Μαΐου 1911 διαρκῆ δὲ ἑκάστη ἀγόρευσις ἐπὶ 20′ λεπτὰ καὶ διατεθῇ μία μόνον συνεδρίασις τὸ ὅλον διὰ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ δέχεται αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Ὁ κ. **Ν. Πετροπουλάκης**. Ὑποβάλλει νομοσχέδιον δι' οὗ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀπαγγελουσῶν προσωπικὴν κράτησιν εἴτε ὡς μέτρον συντηρητικὸν εἴτε ὡς ἀναγκαστικὸν ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν ταμιῶν ἢ ὑποταμιῶν δι' ὧν ὀργάνων εἰσπράττονται τὰ δημόσια ἔσοδα, καὶ παρακαλεῖ τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν νὰ μελετήσῃ

τοῦτο διότι ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον τὸ ὁποῖον τὸ Κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ προστατεύσῃ, διότι δυστυχῶς αἱ ὡς ἄνω ἀποφάσεις μετὰ δυσκολίας μεγάλης ἐκτελοῦνται.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8ην ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Ἄλκ. Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΒ′

Τῇ 6 Μαΐου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5ην καὶ 35′, ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, παρόντων 186 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς 3ης 4ης καὶ 5ης Μαΐου.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν αἴτησιν τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Γ. Β. Τσυχόνη περὶ παραχωρήσεως αὐτῷ δημήνου ἀδείας παρὰ τῆς Βουλῆς ἕνεκα σπουδαίας ὑποθέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, παρέχει τὴν ἄδειαν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τούτοις πρὸς τὴν Βουλὴν 1) Ἀναφορὰ τοῦ ἐν Λαμίᾳ καταδίκου Χ. Ἀρβανίτου περὶ μεταφορᾶς αὐτοῦ, ὡς πάσχοντος ἐξ ἑλωδῶν πυρετῶν. 2) Ἀναφορὰ τῶν καταδίκων Κορίνθου περὶ ἐπιψηφίσεως προτάσεως τινὸς νόμου ὁμάδος βουλευτῶν περὶ ἐκτελέσεως ποινῶν.

Ὁ **Δημητρακόπουλος** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Προτείνει νὰ προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ εἰς α′ ἀνάγνωσιν καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν εἰς β′, διὰ τὸ ἐπείγον αὐτοῦ, τὸ ὑπ' ἀριθ. 11 ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τῆς προτάσεως, δέχεται αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. Μὴ ζητήσαντος οὐδενὸς τῶν κ. βουλευτῶν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου,

ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, εἰς α' συζήτησιν, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Κ. Διαμαντόπουλος. Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ὁμιλεῖ περὶ προτάξεως προτάσεως νόμου μεταρρυθμιζούσης τὸν περὶ Κυριακῆς ἀργίας καὶ τονίζει τὰς ζημίας ἃς ὁρίστανται ἐκ τοῦ ἤδη ἰσχύοντος νόμου οἱ γαλακτοπῶλαι καὶ ζαχαροπλάσται.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς νομοσχέδια: α') Σχέδιον νόμου περὶ συστάσεως θέσεως Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ. β') Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΙΣ' (3716) τῆς 7 Ἀπριλίου περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Μικτοῦ Ἐπιτελείου. γ') Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΦΜΘ' (3549) τῆς 23 Ἰανουαρίου 1910 περὶ τροποποιήσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τῶν περὶ τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης νόμων. δ') Περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρων τοῦ νόμου ΓΤΟΑ' (3371) τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1909 «περὶ διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ». ε') Περὶ τροποποιήσεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΙΕ' (3715) τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 «περὶ προσθήκης ἐδαφίων εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ νόμου ΓΦΝΣ' (3556) τῆς 11 Φεβρ. 1910 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ». ς') Περὶ προσθήκης ἄρθρου ἐπὶ τοῦ νόμου ΑΣΝΔ' τῆς 26 Ἰουλίου 1885. ζ') Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας διατάξεως τοῦ ΓΨΙΕ' (3715) τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 περὶ προσθήκης ἐδαφίων εἰς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ νόμου ΓΦΝΖ' περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ. η') Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ ΓΥΑΒ' νόμου περὶ καταρτισμοῦ στελέχους ἀξιωματικῶν ἐφεδρείας τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ. θ') Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΦΝΖ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ. ι') Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς χαρτογραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ συστάσεως διαρκοῦς χαρτογραφικοῦ συμβουλίου τοῦ Κράτους».

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων τοῦ Συντάγματος, πρώτην ἐγγεγραμμένην εἰς τὴν Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν.

Ἄρχεται συζήτησις τῶν ἄρθρων τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν Δικαστικὴν ἐξουσίαν.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Προτείνει τὴν ἕνωσιν ἐν τῇ συζητήσει τῶν 3 ἄρθρων 88, 89, 90 τοῦ Κειμένου τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, μένοντος νὰ γίνῃ χωριστὰ ἡ ψήφισις αὐτῶν.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη, δέχεται τὴν πρότασιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Δηλοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι, ἀφικομένου εἰς Ἀθήνας τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Γεωργίας κ. Ε. Μπενάκη, ἔπαυσεν ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν διεύθυνσις τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Γεωργίας, ἀναλαβόντος καὶ πάλιν αὐτὴν τοῦ τακτικοῦ Ὑπουργοῦ.

Ν. Γιαβασιώτης (6.21). Εἰς τρόπος ἀνορθώσεως τῆς Δικαιοσύνης ἐνδείκνυται, ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν. Ὑπέβαλα τροπολογίαν εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος. Θὰ ἐξετάσω ἐν τῇ συζητήσει διὰ τῆς προτάσεώς μου, κατὰ πόσον ἐπιβάλλεται, ἢ ἀντενδείκνυται ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς Δικαιοσύνης, ἡ ἀναστολὴ αὕτη.

Ἤδη θὰ εἴπω ὀλίγα τινὰ μόνον, ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ προσχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς εἰσαγομένων μεταρρυθμίσεων ἐν ἄρθρῳ 88. Κατόπιν ὁ κ. βουλευτὴς λέγει ὅτι εἶνε μὲν ὑπὲρ τῆς θεσπίσεως μονιμότητος τῶν Εἰσαγγελέων, Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν, ὡς διατυποῖ τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ θεωρεῖ ἀπαραίτητον χρονικόν τι ὅριον ὅπως διενεργηθῇ ἐκκαθάρισις, ἐπίσης τάσσεται καὶ ὑπὲρ τῆς διατάξεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὡς διατυποῦται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ κατὰ ταῦτα. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Δ. Κλάδη Ζακύνθου, Π. Μανωλίτση Κερκύρας, Γ. Ι. Γαϊτάνου καὶ Ἰακ. Ἀβάζου Κυκλάδων ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου ΧΝΒ' τῆς 3ης Αὐγούστου 1861, ἥτις θὰ τυπωθῇ πρὸς διανομήν.

Ι. Καπετωνιάδης (6.40'). Προτείνει ὅπως οἱ Πρωτοδίκαι ἀποχωροῦσιν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ 50ὸν ἔτος, οἱ Πρόεδροι κατὰ τὸ 55ὸν.

Ν. Δημητρακόπουλος. (Ὑπ. Δικ.) Τὸ μέτρον τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος προὐκάλεσε καὶ τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν προσοχήν, ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἤδη πρὸς συζήτησιν, θὰ ὑποβάλῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν γνώμην αὐτῆς ἐν ἐκ-

θέσει, ὑπάρχει καὶ πρότασις τοῦ Βουλευτοῦ Τρικκάλωνα. Γαρδικιώτι. ὥστε θὰ συζητηθῇ ἰδιαιτέρως τὸ ζήτημα. Ἐὰν ὅμως τις ζητῇ κατάλυσιν τῆς ἰσοβιότητος κατ' ἀρχήν, δὲν δύναται βεβαίως, παρὰ νὰ συσχετισθῇ τὸ ζήτημα πρὸς τὰ συζητούμενα νῦν».

Προτείνει κατόπιν νὰ ὁρισθῇ ὀρθοτέρα διατύπωσις εἰς τὸ 90ον ἄρθρ. τοῦ κειμένου τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, μεταβαλλομένης τῆς φράσεως «ἐξ Ἀρεοπαγιτῶν» εἰς «ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου».

Προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τῆς β' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ κειμένου τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διαρρύθμισιν τοῦ 90οῦ ἄρθρου.

Θεωρεῖ ἀνεπιτυχεῖς τὰς σχετικὰς μὲ τὸ ἰσόβιον διατάξεις τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἔδει, λέγει, νὰ ἔχωσι τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐνιαίου καὶ τοῦ δυνητικοῦ.

Σ. Δορμπούρης. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑπεσχέθη ἁπλῶς νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως τοῦ θέματος περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἤρχισε τὴν σχετικὴν ἐργασίαν. Ἡ λέξις ἰσοβιότης εἶνε λέξις ἀνακριβείας, ἡ Ἐπιτροπὴ κατὰ συνθήκην ἐδέχθη αὐτήν.

Ὁ ὑπαλληλικὸς βίος τοῦ δικαστοῦ πρέπει νὰ λήγῃ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ σωματικὸς καὶ ὁ ψυχικὸς ὀργανισμὸς αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ ἐπαγγέλματος. Ἐὰν εὑρεθῶσι τὰ εὔλογα ὅρια τοῦ ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου τεκμηρίου, ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ θέσωμεν αὐτὰ ἡμεῖς Συνταγματικῶς, καὶ ἐν δευτέρᾳ συνταγματικῇ ἀναθεωρήσει, ἤτις δὲν θὰ εἶνε δυσχερὴς ἐρεξὶς, δύναται ν' ἀνατραπῇ ἡ διαρρύθμισις αὕτη καὶ νὰ ὁρισθῶσι καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον τὰ πράγματα, ἂν τυχὸν ἀποδεχθῇ μὴ εὐστοχήσασα.

Πρέπει νὰ διατηρήσωμεν καὶ νὰ θεσμοθετήσωμεν πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ κατ' ἀρχὴν τὴν ὑγιᾶ ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ σώματος, ἐξ οὗ μέγιστα συμφέροντα τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας ἐξαρτῶνται. Δὲν πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξαιρέσεις, ἐὰν δὲ τυχὸν ὑπάρξουν ἐξαιρέσεις, ὅπως θὰ ὑπάρξουν πάντοτε βεβαίως, ἂς ὑποστῶμεν τὴν θυσίαν αὐτῶν διὰ νὰ περισώσωμεν τὴν βάσιν. Προτιμῶ τὴν μηχανὴν ἥτις θὰ λύῃ τὸ ζήτημα ὀρθῶς, κατὰ τὴν γενικὴν αὐτοῦ γραμμήν, ἀπὸ τὰς ἐπισφαλεῖς κρίσεις

ἀνθρωπίνους κριτῶν. Πρέπει δὲ νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ κυρίως περὶ Ἐφετείου καὶ Πρωτοδικείου πρόκειται.

Ἡ δοκιμὴ τοὐλάχιστον τῆς μεταρρυθμίσεως εἶνε ἀναγκαία, πεῖρα 40ἐτῶν ἀποδεικνύει τὴν ἀνάγκην αὐτῆς. Ἔχομεν καὶ σήμερον δικαστὰς, οἵτινες ἀποδίδουν δικαιοσύνην ὡς οἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ὄθωνος, οἵτινες οὔτε ἰσόβιοι, ἦσαν, ἡμιμαθεῖς δὲ ἢ ἀμαθεῖς, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀποδίδουν δικαιοσύνην μὲ μόνον τὸν κώδικα ἐπὶ τοῦ γόνατος.

Γ. Πώπ. (Ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ. ἐπὶ παρεπίπτοντος ζητήματος). Ζητῶ νὰ μὴ χωρισθῇ ἀπὸ τὰς συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τὸ ζήτημα τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος. Δὲν εἶχον τὸ θάρρος οὔτε ἡ Ἐπιτροπὴ οὔτε ὁ Ὑπουργὸς νὰ δώσουν εἰς τὸ ζήτημα τὴν μορφὴν ἣν ἀπαιτεῖ ἡ κοινὴ γνώμη, τῆς αὐστηρᾶς καὶ τελειωτικῆς λύσεως.

Ν. Δημητρακόπουλος. (Ὑπ. Δικ.) Ἠθέλησα νὰ γίνῃ συζήτησις ἰδιαιτέρως, ἀκριβῶς διὰ νὰ γίνῃ ἐν πληρότητι.

Ν. Δημητρακόπουλος. (Ὑπ. Δικ.) Εἶμαι ὑπὲρ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς φυσιολογικῆς καὶ τῆς κανονικῆς, κατὰ τῆς ἀναστολῆς ὅμως τῆς ἰσοβιότητος.

Γ. Πώπ Προτείνει ὅπως μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 88 καὶ τοῦ 89 ἐπακολουθήσῃ ἡ συζήτησις περὶ ἀναστολῆς καὶ κατόπιν ἡ ἐπὶ τοῦ 90ου.

Ε. Βενιζέλος (Πρ. Κυβ.) Ἐὰν ἡ Βουλὴ κρίνῃ ἀναγκαῖον νὰ προηγηθῇ τὸ ζήτημα τῆς Βουλῆς καὶ κατόπιν νὰ συζητηθῇ τὸ 90ον ἄρθρον, ἐὰν ἡ πλειονοψηφία τῆς Βουλῆς θέλῃ τοῦτο, δύναται νὰ γίνῃ. ἡ Κυβέρνησις δὲν διατυποῖ γνώμην.

Πρόεδρος. Πρόκειται τὸ ζήτημα τῆς ἐξετάσεως τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἐν τῷ συνόλῳ, τὸ ἂν θὰ γίνῃ ἡ διαρρύθμισις τῶν πραγμάτων δι' ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος...

Ν. Δημητσοπούλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἐὰν προηγηθῇ αὐτοτελῶς τὸ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος, ἀνάγκη νὰ καταλήξωμεν εἰς μίαν ἀπόφασιν. ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως ποίας προτάσεως θὰ ληφθῇ ἀπόφασις ;

Πρόεδρος. Διάταξις Συνταγματικὴ δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ πρὸς συζήτησιν, πρὶν ἡ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος, ὅθεν δὲν δυνάμεθα. ἢ νὰ ἀκολουθήσωμεν

τῷ περιεχομένῳ καὶ τῇ τάξει τοῦ προσχεδίου, χωρήσωμεν δὲ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Θ. Κουτούπης. Νὰ παρακληθῇ ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ ὅπως αὔριον προσαγάγῃ τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος.

Ε. Κουλουμβάκης. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ σταματήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων, ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος.

Γ. Πώπ. Ἡ πρότασις τοῦ κ. Κουτούπη διευκολύνει τὸ ζήτημα.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Συμφωνεῖ.

Πρόεδρος. Ἐρωτᾶ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως: «Ἡ Βουλὴ δέχεται ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, προχωρήσῃ εἶτα ἡ Βουλὴ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει καὶ παρακληθῇ ἡ Συνταγματικὴ ὑπηρεσία νὰ ἔχῃ ἑτοίμην αὔριον τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος». Ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν πρότασιν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8ην καὶ 30'.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 10. 35' μ.μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Πρόεδρος. Ἐξακολούθησις τῆς γ' συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 201. 807 καὶ 808 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Π. Ἠλιόπουλος. Παρατηρεῖ εὐχαρίστως ὅτι ἐν τῷ σχεδίῳ του Νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρ. 201. 807 καὶ 808 τῆς Πολιτ. Δικον. περιελήφθησαν ἤδη κατὰ τὴν γ' συζήτησιν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅλαι αἱ κατὰ τὰς προηγηθείσας συζητήσεις ὑποδειχθεῖσαι τροποποιήσεις καὶ ἰδίᾳ αἱ ὑποδειχθεῖσαι παρατηρήσεις καὶ βελτιώσεις παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ἧς ἐπιτροπῆς πρόεδρος ἦτο ὁ κ. Σπ. Εὐκλείδης, ὁ κορυφαῖος τῶν παρ' ἡμῖν δικονομολόγων, κηρύσσεται κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἐπιφυλάσσεται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ε. Κουλουμβάκης. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχε-

δίου ὑπὲρ τοῦ ὁποίου λέγει ὅτι θὰ ψηφίσῃ, φρονεῖ ὅμως ὅτι τοῦτο δέον νὰ ψηφισθῇ μετὰ τὰ μέτρα, ἅτινα θὰ ληφθῶσι πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ δικαστικοῦ σώματος.

Οὐδενὸς ἑτέρου ζητήσαντος τὸν λόγον γίνεται δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν εἰς γ' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς γ' συζήτησιν ἄρθρου 1 τοῦ νομοσχεδίου. Ὁ κ. Π. Ἀραβαντινὸς ὑποβάλλει τροπολογίαν, ἥτις γίνεται ἀποδεκτή.

Οἱ κ. κ. Χ. Πετρίας καὶ Κ. Ῥακτιβὰν ἐπιφέρουσι παρατηρήσεις τινὰς μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον εἰς γ' συζήτησιν ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου ἐπιφέρουσι παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ.κ. Ε. Κουλουμβάκης, Χ. Βοζίκης, Π. Ἀραβαντινός, ζητῶν τὴν εἰς τὸ ἐδ. 5 προσθήκην τῆς λέξεως ἀκύρως καὶ τὴν ἀπάλειψιν τῆς δευτέρας προτάσεως τοῦ ἐδ. 9 Ι. Ἀκρίδας, Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) παρέχει σχετικὰς ἐξηγήσεις.

Κ. Ῥακτιβὰν ὑποβάλλει τροπολογίαν, ἥτις γίνεται ἀποδεκτὴ καὶ ζητεῖ τὴν διαγραφὴν τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἐδαφ. 9.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἐξηγεῖ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ὡρμήθη εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς παραγράφου ταύτης ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἐν τούτοις δηλοῖ ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ ἀντίρρησιν εἰς τὴν σύστασιν περὶ διαγραφῆς ταύτης. Μετὰ τινας ἄλλας ἐξηγήσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τὸ ἄρθρ 2 γίνεται δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν ὡς ἐτροποποιήθη.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ τὸ ἄρθρον 3 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ' συζήτησιν, ἔχοντος οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 201 τῆς Πολιτικῆς δικονομίας μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς:

Ἡ παράβασις διατάξεως ῥυθμιζούσης τὴν διαδικασίαν, καὶ ἰδίᾳ τὸν τύπον, διαδικαστικῆς τινος πράξεως, ἐπάγεται ἀκυρότητα ἀπαγγελλομένην κατὰ κανόνα ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ:

1) ἂν τὴν τήρησιν τῆς διατάξεως διαγράφῃ ῥητῶς ὁ νόμος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἢ ἂν τὴν τήρησιν αὐτῆς ὁ δικαστὴς ὀφείλῃ νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἢ ἂν ἡ διάταξις εἶνε ἀπαγορευτική.

2) ἂν διὰ τὴν παράβασιν ταύτην χωρῇ ἀναίρεσις ἢ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας.

3) εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, ἂν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ ἡ παράβασις προυξένησεν εἰς τὸν προτείνοντα αὐτὴν διάδικον βλάβην, μὴ δυναμένην νὰ ἐπανορθωθῇ ἄλλως ἢ κηρυσσομένης τῆς ἀκυρότητος.

Ἄρθρον 2.

Τὰ ἄρθρα 807 καὶ 808 τῆς Πολιτικῆς δικονομίας τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 807. Αἱ ὑπὸ τῶν Πρωτοδικῶν ἢ Ἐφετῶν ἐκδοθεῖσαι ἀποράσεις δύνανται ν' ἀναιρεθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου μόνον διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

1) Ἐὰν τὸ δικαστήριον δὲν συνετέθη προσηκόντως ἢ ἐὰν πρὸς καταρτισμὸν τῆς ἀποράσεως μετέσχε δικαστής, οὗ ἐγένετο δεκτὴ κατὰ τύπον ἡ ἐξαίρεσις διαταχθέντος ν' ἀπέχῃ (ἄρθρον 44 Πολ. Δικ.), ἢ καθ' οὗ ἠγέρθη ἀγωγὴ κακοδικίου.

2) Ἐὰν τὸ δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν περὶ ἐξαιρέσεως δικαστοῦ, καίτοι οὗτος κατὰ τὰ δεκτὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως γενόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ ἦτο ἐξαιρετέος κατὰ τὸν νόμον.

3) Ἐὰν τὸ δικαστήριον ὑπερέβη τὰ καθήκοντα αὐτοῦ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 808.

4) Ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐπὶ προσωπικῆς μὲν ἀρμοδιότητος ἐσφαλμένως ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἀναρμόδιον, ἐπὶ δὲ λόγῳ ὕλης ἀρμοδιότητος ἐσφαλμένως ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἁρμόδιον ἢ ἀναρμόδιον.

5) Ἐὰν κατὰ παράβασιν δικονομικῶν ὁρισμῶν, καὶ ἰδίᾳ τῶν περὶ ἐπιδόσεων, ἐδικάσθη ἀκύρως ἐρήμην ὁ διάδικος.

6) Ἐὰν παρανόμως ἀπεκλείσθη ἡ δημοσιότης τῆς διαδικασίας.

7) Ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, ἢ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης.

8) Ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμον ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, ἢ δὲν διέταξε περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν.

9) Ἐὰν τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, ἢ παρὰ τὸν νόμον

ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδείξεις μὴ προσαχθείσας· προσέτι ἂν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμον δὲν ἐπέβαλεν ἐπαχθέντα ἢ ἀντεπαχθέντα ὅρκον, ἢ παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν προσαχθείσας ἀποδείξεις.

10) Ἐὰν τὸ δικαστήριον παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως καὶ πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων.

11) Ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμον ἐκήρυξεν ἢ δὲν ἐκήρυξεν ἀκυρότητά τινα, ἔκπτωσιν ἀπὸ δικαιώματος, ἢ ἀπαράδεκτον, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν παράβασιν ταύτην δὲν χωρεῖ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας.

12) Ἐὰν παρὰ τὸν νόμον ἀνεκλήθη ἀπόφασις ὁριστική.

13) Ἐὰν τὸ δικαστήριον κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐδέχθη ὅτι ὑπάρχει ἢ ὅτι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, ἢ ἂν τὸ δικαστήριον ἐδέχθη ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον ἐπὶ τῇ βάσει ἀποφάσεως ἀναιρεθείσης κατόπιν.

14) Ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονες ἀντιφάσκουσαι πρὸς ἀλλήλας ἐν τῇ αὐτῇ διαφορᾷ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν διαδίκων παρὰ διαφόρων δικαστηρίων ἐκδοθεῖσαι τελεσίδικοι ἀποφάσεις, ὅτε ἀναιροῦνται αἱ πρὸς τὴν πρώτην ἀντιφάσκουσαι.

15) Ἐὰν ἡ ἀπόφασις εἶναι ἐλλιπὴς κατὰ τὸ διατακτικὸν μέρος.

16) Ἐὰν ἡ σύνταξις τῆς ἀποφάσεως εἶνε τοσοῦτον ἐλλιπής, ὥστε δὲν προκύπτει ἐκ ταύτης σαφῶς ἡ διαφορὰ ἢ οἱ διάδικοι περὶ ὧν ἐδίκασεν.

17) Ἐὰν ἐσφαλμένως ἐρηρμόσθη ἢ ψευδῶς ἡρμηνεύθη οὐσιαστικός τις νόμος.

Πᾶσα ἄλλη παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ διαγεγραμμένου τύπου τῆς διαδικασίας δύναται νὰ προταθῇ πρωτοδίκως ἢ ἀνεκλήτως μόνον ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τῶν Πρωτοδικῶν ἢ τῶν Ἐφετῶν.

Ἄρθρον 808. Ὑπέρβασις καθηκόντων τότε μόνον ὑπάρχει, ὅταν δικαστήριόν τι·

1) Παρενείρῃ ἑαυτὸ εἰς ἐντελῶς ξένα καὶ ἰδίως εἰς διοικητικὰ καὶ νομοθετικὰ καθήκοντα.

2) Ἐὰν κατὰ τὴν ἀπόφασιν περί τινος προκαταρτικοῦ ζητήματος πολιτικὸν ἢ ποινικὸν δικαστήριον πράττῃ ἐναντίον τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 10 — 12 ὡρισμένων.

Ἄρθρον 3.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μετα-

γενεστέρων τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου διαδικαστικῶν πράξεων, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.

Πρόεδρος β' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 18 Μαρτίου ἐ. ἔ. συμβάσεως μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς—Ἀθηνῶν—Πελοποννήσου.

Θ. Κορτούπης. Κατακρίνει τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἐψήφισε τὴν σύμβασιν τῶν 20 ἑκατομμυρίω καὶ ἐξετάζων ἐν λεπτομερείᾳ τὰ κατ' αὐτὴν ὡς καὶ τὰ τῶν ἰσολογισμῶν τῆς Ἑταιρίας εὑρίσκει ὅτι αὕτη ἐφρόντισε νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τοὺς Συμβούλους αὐτῆς γενναίας ἀμοιβὰς χωρὶς νὰ ἐξοφλήσῃ τὰ χρέη της. Τελευταῖον λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν συνομολόγησιν δανείου μεγαλητέρου τῶν 8,200,000, ἤτοι 6,000,000 διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους τοῦ οἴκου Ῥαφαὴλ καὶ 2,200,000 δι' ἀνανέωσιν τοῦ τροχαίου ὑλικοῦ.

Ε. Κουλουμβάκης. Φρονεῖ τὸ δάνειον ἀσφαλίζεται διὰ περιουσίας τοῦ Κράτους διότι τὴν ὑποθήκην παρέχει τὸ Κράτος, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως προσκομίσῃ καὶ καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἔγγραφά τινα ἐξ ὧν θέλει καταδειχθῇ ὅτι πρόκειται περὶ ἀπάτης· ἀπατῶσιν ἡμᾶς κ. Ὑπουργὲ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ θὰ ἤρμοζε μᾶλλον νὰ καταδιωχθῶσι ποινικῶς οἱ ἄνθρωποι οὗτοι. Ἀκολούθως στρέφει τὸν λόγον ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῶν διαφόρων ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν καὶ λέγει ὅτι εἶνε καιρὸς πλέον νὰ στραφῇ ὁ Κυβερνητικὸς Ἔλεγχος καὶ μέχρις αὐτῶν.

Θ. Πετραλιᾶς. Παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ὅπως μεριμνήσῃ περὶ ἐπιδιορθώσεως τῶν σταθμῶν Πατρῶν ὡς καὶ τοῦ τροχαίου ὑλικοῦ.

Ι. Μαμάνος. Παρατηρεῖ ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπεκταθῇ ὁ Κυβερνητικὸς Ἔλεγχος καὶ εἰς τὰς Τραπέζας καὶ Ἑταιρείας.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ σύναψις τῆς συμβάσεως καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἵνα προσκομισθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν κατάλογοι ἐμφαίνοντες ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ Ἑταιρία

ἐξεπλήρωσε τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον ὑποχρεώσεις της, τὰς ὁποίας ἀνέλαβε διὰ τῆς συμβάσεως τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων.

Γ. Πώπ. Συνιστᾶ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς συμβάσεως, μελετήσῃ δὲ τοὺς ὅρους τῶν προηγουμένων δανείων, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται ὅτι ἡ Ἑταιρία οὐδεμίαν τῶν ὑποχρεώσεών της ἐξεπλήρωσεν.

Ἡ συζήτησις κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περαιωμένη.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον, μεθ' ὃ λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1. 30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Σ. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κυγεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΗΓ'

τῆς 7ης Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 5. 35' μ. μ. περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 188 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς 1) ὁ ἐκ Βερβίτσης Θ. Καποῦτσος ἐπικαλεῖται τὴν δικαιοσύνην κατὰ τοῦ καταλαβόντος τοὺς ἀγρούς του Ι. Στασινοπούλου. 2) οἱ κατοικοῦντες περὶ τῶν σταθμῶν Λαρίσης καὶ Πελοποννήσου διαμαρτύρονται ὅτι ἀπεκλείσθησαν διὰ τοίχων καὶ χανδάκων. 3) ὁ Ἠλ. Πατριαρχέας ἐκκαθαρισθεὶς τελωνοσταθμάρχης ζητεῖ ἐπαναφορὰν. 4) ὁ βιβλιοχαρτοπώλης Α. Καπόγιαννης καταγγέλλει τὸν πρωτοδίκην Κ. Πουρναρᾶν ὡς ἐξυβρίσαντα αὐτόν, 5) οἱ κάτοικοι Πέλεκα ζητοῦσιν ἐπιψήφισιν Ζαβιτσιανοῦ νομοσχεδίου, 6) οἱ κάτοικοι Ἀφιῶνας ζητοῦσι ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως Νόμου τῶν βουλευτῶν Κερκύρας, 7) ὁ Θ. Κυριακουλόπουλος κατάδικος Κυπαρισσίας παραπονεῖται διότι ὁ Εἰσαγγελεὺς δὲν διένειμε καλῶς τὰ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης κατὰ τὸ Πάσχα χορηγηθέντα 60 λεπτὰ δι'

ἕκαστον. 8) ἡ χήρα Χ. Σουλιώτη τελωνοφύλακος ζητεῖ σύνταξιν.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλουσι προϋπολογισμὸν τῆς δαπάνης πρὸς κατασκευὴν κιγκλιδώματος εἰς τὸν περίβολον τῆς Βουλῆς.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνει τὸν λόγον

Ὁ κ. **Δ. Γκιόλιας**, ὅστις ζητεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς πληρωμὴν τῶν φόρων ἀροτριώντων κτηνῶν, ἀμπέλων, ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν χρήσεων 1909 καὶ 1910.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἐπὶ τούτου ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὅταν θὰ ἔλθῃ.

β' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιφέρουσι παρατηρήσεις τινας οἱ βουλευταὶ κ. κ. Γόντικας, ὅστις ὑποβάλει καὶ σχετικὴν τροπολογίαν ἐκτυπωθησομένην πρὸς διανομὴν καὶ Μπακόπουλος.

Ὁ κ. **Π. Λαγουβάρδος** ὑποβάλει τροπολογίας, αἵτινες θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ψηφίζονται ἀκολούθως εἰς β' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάδων διὰ τὴν ἀνέγερσιν Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς.

Πρόεδρος. Συζήτησις περὶ τῶν ἀναθεωρητέων Διατάξεων τοῦ Συντάγματος. Ὑπενθυμίζω ὅτι συμφώνως πρὸς τὰ ἀπὸ τῆς χθὲς λεχθέντα ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων 88, 89, καὶ 90 ἄρχεται ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ συνεπῶς τὸ 12ωρον θέλει ὑπολογισθῇ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης.

Ὁ κ. **Δραγούμης** λέγει ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπὴ συζητοῦσα ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἀναστολῆς τῆς δικαστικῆς ἰσοβιότητος, ἀπεδέχθη κατὰ πλειονοψηφίαν, τὴν ἀναστολὴν μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἄρειον Πάγον, ὑποβάλλει δὲ τὸ σχετικὸν ψήφισμα τῆς ἐπιτροπῆς.

(Ἀναγινώσκεται τὸ ψήφισμα τῆς Ἐπιτροπῆς).

Ὁ κ. **Κυδώνης** προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Πρόεδρος. Κατὰ τὰ χθὲς ἀποφασισθέντα ἡ συζήτησις θέλει διεξαχθῇ ἐνιαίως ἐπὶ τῶν ἄρθρων 88, 89, καὶ 90. Τὸ ψήφισμα περὶ ἀναστολῆς τῆς δικαστικῆς ἰσοβιότητος θέλει προτιμηθῇ ὡς προέχον.

Ὁ κ. **Δεμερτζῆς** (6. 23'). Ἐπαινεῖ τὴν χρηστότητα καὶ ἱκανότητα τῶν λειτουργῶν τοῦ πρωτοδικειακοῦ κλάδου καὶ λυπεῖται διότι δὲν δύναται παρόμοια νὰ εἴπῃ καὶ διὰ τὰ Ἐφετεῖα καὶ τὸν Ἄρειον Πάγον, ὧν πολλὰ μέλη προέρχοντα ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῆς πεπαλαιωμένης ἐποχῆς. Κυρήσσεται ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐπιτροπῆς οὐχὶ ἵνα τιμωρηθῶσι οἱ ἄξιοι ἐκκαθαρίσεως, ἀλλ' ἵνα διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως αὐτῶν ἀποκτήσῃ μείζονα δύναμιν καὶ κῦρος τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον. Τελευτῶν δηλοῖ ὅτι θὰ ὑπερψηφίσῃ τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐπιτροπῆς, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ περὶ αὐτοῦ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι δὲ θὰ καταψηφίσῃ τὴν διάταξιν περὶ ὁρίου οἱ εἰς τὸ ἄρθρον περὶ Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἂν δὲν γίνῃ δεκτὸν τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Δημητρακόπουλος** (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Προτίθεμαι, λέγει, νὰ σᾶς εἴπω εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν γνώμην μου. Πρὶν ὅμως ἐκθέσω τοὺς λόγους, ἐφ' οὓς στηρίζω ταύτην θὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ κάμω παρατηρήσεις τινάς. Τὴν συζήτησιν ἥτις γίνεται περὶ τῆς ἀναστολῆς καὶ τὴν ἐξέγερσιν τῆς Κοινῆς γνώμης θεωρῶ ἄγαν ἠτιολογημένας. Ἀλλ' ἐνῶ τοιαύτην ἔχω γνώμην θεωρῶ τὴν ἐξέγερσιν ἄδικον καὶ ὑποστηρίζω ὅτι ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἀναστολὴ θὰ ἦτο κακὸν προηγούμενον, τὸ ὁποῖον θὰ ἔφερε κλονισμὸν ὃν ἐπὶ μακρὸν χρόνον θὰ ἠσθάνετο ἡ Χώρα. Οὐδεὶς ὑπῆρξεν αὐστηρότερος ἐμοῦ κριτὴς τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων. Δὲν ἀγνοοῦν οἱ πλεῖστοι τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὅτι δικηγορῶν ὑπευθύνως καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος κατέκρινα παρεκτροπὰς καὶ ὅταν ὡρισμέναι Κυβερνήσεις ἐζήτησαν τὴν γνώμην μου, ὑπευθύνως ἔδωσα ταύτην καὶ ἐγενόμην ἀφορμὴ τῆς ἀπομακρύνσεως πολλῶν δικαστῶν.

Νῦν ὑπεράγαν ἴσως αὐστηρὸς καὶ λησμονῶν τοὺς παρ' ἡμῖν κρατοῦντας κοινωνικοὺς ὅρους ἐνήργησα κατὰ τὸ ἑπτάμηνον διάστημα, καθ' ὃ εἶμαι Ὑπουργὸς τόσας πειθαρχικὰς

καταδιώξεις Πρωτοδικῶν. Ἐφετῶν καὶ Εἰσαγγελέων. ὅσαι ἴσως δὲν ἐνηργοῦντο κατὰ τὸ παρελθὸν ἐπὶ ὁλόκληρον δεκαετίαν.

Ἀλλ' ἐνῷ ἀπὸ τοιούτων ὁδηγοῦμαι ἀρχῶν, ἤμην καὶ εἶμαι κατὰ πάσης ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος. Δὲν εἶνε ἡ ἐνεστῶσα γνώμη μου αὐτή. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγένετο δεκτὸν τὸ ψήφισμα ὑπὸ τῆς τελευταίας τακτικῆς Βουλῆς, τὸ ψήφισμα περὶ τῶν ἀναθεωρητέων ἄρθρων, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον ἡ ἰδέα τῆς ἀναστολῆς, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ δημοσιογράφων ἐδήλωσα τὴν γνώμην μου. Καὶ ὅταν ἀνέλαβον τὴν ἀρχὴν δι' ἐγκυκλίου σαφῶς ἐδήλωσα τὴν γνώμην μου.

Ἡ γνώμη μου αὕτη, εἶνε ἀποτέλεσμα σκέψεως βαθείας γνώσεως τῶν παρ' ἡμῖν καὶ ἀλλαχοῦ πραγμάτων, ἐπιγνώσεως τῶν ὑπερτάτων κινδύνων, οἵτινες διὰ τῆς ἀναστολῆς ἀπειλοῦνται. Πῶς ὅμως εὑρίσκω ἠτιολογημένην τὴν ἐξέγερσιν, ἐνῷ συγχρόνως τὴν εὑρίσκω ἐντελῶς ἄδικον; Βεβαίως ἡ πρόθεσις ὅλων ἡμῶν καὶ ἡ τάσις εἶνε ἵνα οὐδὲν παράπονον βλέπωμεν ἐναντίον ἐξουσίας, τόσον ὑψηλὰ κειμένης, ἀλλ' ἡ ἐντελῶς ἐξαιρετικὴ φύσις τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας καὶ οἱ ψυχολογικοὶ ὅροι τῆς λειτουργίας αὐτῆς γεννῶσι παράπονα. Ἡ πεῖρα καὶ ἡ μελέτη ἀπέδειξαν ὅτι ἡ φύσις τῆς δικαστικῆς λειτουργίας δημιουργεῖ ἐχθροὺς καὶ φίλους. Δημιουργεῖ ἀκόμη καὶ μεταξὺ τῶν δικηγόρων, ἀμυνομένων ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν πελατῶν των.

Μελετήσας τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας, εὑρίσκω συνεχῶς ἀφορμὴν νὰ αἰσθάνωμαι ὑφερηφάνειαν δι' αὐτήν. Διότι οὐδαμοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου εἶνε καλλιτέρα ἡ Δικαιοσύνη, λειτουργοῦσα ἐννοεῖται ὑφ' ἃς συνθήκας λειτουργεῖ παρ' ἡμῖν.

Ἀπαντῶ κατόπιν εἰς τὸν κ. Δραγούμην, εἰπόντα κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀγόρευσίν του, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1864 καὶ ἐντεῦθεν τὰ Δικαστήρια εἶνε σαρώτερα, ὄχι ὅμως καὶ κατὰ χαρακτῆρα ἰσχυρότερα καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἰσοβιότητος, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὴν γνώμην του, ἀπέτυχε ἕνεκα κομματικῶν λόγων. Ὁ θεσμὸς τῆς ἰσοβιότητος, λέγει, δὲν ἐφηρμόσθη. Εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐδολοφονήθη. Συνεχίζων ἀναφέρει ὅτι Εἰσαγγελεῖς καὶ ἄλλοι δικαστικοὶ

ὑπάλληλοι κατεδιώκοντο ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν. Θαῦμα ἑπομένως εἶνε πῶς ἐν μέσῳ τῆς καταλύσεως τῶν πάντων κατώρθωσεν ἡ δικαστικὴ ἐξουσία νὰ διατηρήσῃ τὸ γόητρόν της.

Ἀλλ' εἶνε ἄρά γε δικαία ἡ σκόπιμος ἡ ὁδός, ἣν ὑποδεικνύουν οἱ ζητοῦντες τὴν ἀναστολήν; Ἀπαντῶ ὄχι. Ἡ πλήρης ἀποκέντρωσις διὰ τοῦ θεσμοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπέδωσε τοὺς δικαστὰς εἰς τὴ Δικαιοσύνην. Τὰ πράγματα μετεβλήθησαν ἤδη. Ἡ Δικαιοσύνη ἀνεθάρρησε καὶ βαδίζει ἤδη εἰς τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ βαδίσῃ. Θὰ ἦτο ἡ ἐσχάτη δυσαρμονία καὶ ἡ ἐσχάτη ἀδικία εἰς στιγμὰς καθ' ἃς ἀναγεννᾶται ὁ δικαστικὸς κλάδος, νὰ θελήσωμεν ν' ἀπομακρύνωμεν στοιχεῖα τινα ἀνίκανα, διότι κακοήθη δὲν ὑπάρχουν. Ἐξετάζει κατόπιν τί γίνεται καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἀναφέρει ὅτι καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὁ κλονισμὸς εἶνε ἀκόμη αἰσθητὸς ἐκ τῆς γενομένης ἐκκαθαρίσεως. Ὁμοίως ἐν Ἰταλίᾳ ἔγινε μερικὴ ἀναστολὴ τῆς ἰσοβιότητος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ καταχαίρεται μετὰ δριμύτητος τὸ μέτρον τοῦτο. Ἐξ ἀντιθέτου ἡ ἀγγλικὴ ἐπανάστασις ἦτο ἡ θεμελιώσασα τὴν ἰσοβιότητα καὶ ἡ Ἀγγλία σήμερον σεμνύνεται διὰ τοὺς δικαστάς της.

Γ. Πάπ. Αὐτὸ θέλομεν καὶ ἡμεῖς.

Ν. Δημητρακόπουλος. Ναί, ἀλλὰ καθ' ὃν τρόπον ἐνδείκνυται ὑπὸ τῆς ἱστορίας καὶ κατὰ τὰς ἐμὰς γνώμας, ἃς ἀναπτύσσω. Ἐνόμισα, κύριοι, καταλήγει ὁ κ. Ὑπουργός, ὅτι εἶχα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν μὲ πᾶσαν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου, νὰ διαφωτίσω τὴν πλανωμένην κοινὴν συνείδησιν ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ τούτῳ ζητήματι. Δὲν γνωρίζω ποία θὰ εἶναι ἡ γνώμη ὑμῶν, ἀλλ' οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἐλπίζω ὅτι θ' ἀναγνωρίσῃ ἡ Βουλή, ὅτι ὤφειλα ν' ἀγωνισθῶ ὑπὲρ τῶν σκέψεών μου, καθόσον μάλιστα εἶμαι ἀκραδάντως πεπεισμένος ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τοῦ ἐκτροχιασμοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ Βουλὴ θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει της τὸ ὕψος τοῦ ζητήματος, ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ ὅτι ἰλιγγιῶ πρὸ τῆς ἀποπείρας τῆς ἀναστολῆς. Πρέπει ἕκαστος ἐξ ἡμῶν νὰ ζυγίσῃ τὴν γνώμην του καὶ τὴν ψῆφόν του.

(Συναινέσει τῆς Βουλῆς διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 5').

Μετὰ τὴν διακοπὴν ἀνέρχεται ἐπὶ τὸ βῆμα ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. Ζαβιτσᾶνος.

Κ. Ζαβιτσᾶνος (ὥρα 8 μ. μ.). Λέγει ὅτι ἡ παρατηρουμένη νῦν τάσις πρὸς ἐκκαθάρισιν καὶ τοῦ δικαστικοῦ σώματος εἶνε συνέχεια τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ πρὸς ἐκκαθάρισιν πασῶν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ἥτις ἐξεδηλώθη διὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ Ἔθνος σύσσωμον ἀπήτησε τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλ' εἰς τοῦτο παρενεβλήθη ἡ Συνταγματικὴ διάταξις τῆς ἰσοβιότητος. Τὴν ἐκκαθάρισιν ἐζήτησε τὸ Ἔθνος, ὄχι διότι ὁ δικαστικὸς κλάδος ἦτο χειρότερος τῶν ἄλλων κλάδων τῆς διοικήσεως, διότι ὁμολογουμένως οὗτος ἦτο ὁ ὀλιγώτερον ὑποστὰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ διότι ἐνόμιζεν ὅτι διὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως θὰ ἀποκτήσωμεν ἀληθῆ Δικαιοσύνην. Ἀντικρούει κατόπιν τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ πρῶτον τὸ ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις ἤθελε συντελέσει εἰς τὸ νὰ μειωθῇ ἡ ὀφειλομένη πεποίθησις τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Δικαιοσύνην. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κοινὴ συνείδησις, καὶ τοῦτο δὲν ἀμφισβητεῖται παρ' οὐδενός, ἀξιοῖ τὴν γενικὴν ἐκκαθάρισιν, προκύπτει ὅτι ἡ πεποίθησις τοῦ λαοῦ δὲν θὰ μειωθῇ.

Στρέφων εἶτα τὸν λόγον πρὸς τὸν Ἄρειον Πάγον, λέγει· Τί νὰ εἴπῃ τις διὰ τὴν περίφημον ἐκκαθάρισιν τὴν ὁποίαν ἐνήργησε τὸ Συμβούλιον; Τί εἴπῃ διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν 5 Εἰσαγγελέων τῶν Ἐφετῶν;

Ἀλλὰ καὶ μήπως προκειμένου περὶ τῶν εἰρηνοδικῶν, τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον δὲν ἀπεμάκρυνε πάντα τίμιον καὶ ἱκανὸν Εἰρηνοδίκην, διετήρησε δὲ τοὺς κομματαρχίσκους;

Γ. Πωπ. Τὸ Συμβούλιον ἀπεμάκρυνε Εἰρηνοδίκην, διότι εἶχε νυμφευθῇ τὴν κόρην μιᾶς πρώτης του ἐξαδέλφης, ἀλλὰ συγχρόνως διώρισεν ἄλλον Εἰρηνοδίκην, ὅστις ἐνυμφεύθη αὐτὴν τὴν πρώτην του ἐξαδέλφην.

Κ. Ζαβιτσᾶνος. Θὰ ἠδυνάμην ν' ἀναφέρω πλεῖστα τοιαῦτα παραδείγματα. Δὲν κατηργήθη, κύριοι συνάδελφοι ἡ συναλλαγή, ἀλλὰ μετεβιβάσθη ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς εἰς μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου.

Ποῖος δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ὑπάρχουν δικασταὶ δαρέντες, ὑπάρχουν δικασταὶ ἐξυβρισθέντες μεταξύ των, ὑπάρχουν δικασταὶ χαρτοπαίζοντες; Γνωρίζω Ἐφετεῖον τὸ

ὁποῖον ἐτιμώρησε Πρωτοδίκας, διότι εἶχον βραδύνει νὰ ἐκδώσουν ἀποφάσεις τινάς, καὶ ὅμως μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ αὐτοῦ Ἐφετείου ὑπάρχουν δικασταί, οἵτινες ἔχουν ἐκκρεμεῖς ἀποφάσεις ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους.

(Ἐξαντληθέντος τοῦ ἡμιώρου ἡ Βουλὴ παρέχει παράτασιν).

Ἑξακολουθῶν ὁ κ. Ζαβιτσᾶνος ἀναφέρει καὶ ἄλλα τινὰ παραδείγματα καὶ ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις, τῆς ὁποίας ἡγεῖται ἀνὴρ ἱκανώτατος καὶ σθένους, εἰς ὃν πλήρη ἔχει τὴν ἐμπιστοσύνην, θέλει ἀποκαθάρῃ τὴν Δικαιοσύνην ἀπὸ τῶν στοιχείων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ἀληθὲς ὄνειδος δι' αὐτήν.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8. 40' μ.μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Τὴν 10ην καὶ 40' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Σ. Μάξιμος. Ὑπάρχουν ἐν τῇ Δικαιοσύνῃ καὶ οἱ ἀνίκανοι, οἱ ἀσυνείδητοι, οἱ ρυγόπονοι. Αἱ ἐκκαθαρίσεις ἀπέβαλον καὶ ἱκανούς, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ ἔτι. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς ἐκκαθαριστικῆς Κυβερνήσεως κ. Μαυρομμάτης ἐν Συνελεύσει τῶν μελῶν τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου ἔψεξε τὰς γενομένας ἐκκαθαρίσεις.

Σ. Δραγούμης. Ἀγνοῶ τί εἶπεν ἢ ὄχι ὁ κ. Μαυρομμάτης, ἀλλά, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, δηλῶ πρὸς τὴν Βουλήν, ὅτι αἱ περὶ τῶν ἐκκαθαρίσεων ἀποφάσεις ἐλαμβάνοντο διὰ πλήρους ὁμοφωνίας ὅλων τῶν Ὑπουργῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης.

Ἕνεκεν ἐπεισοδίου τινος σχετικοῦ μεταξὺ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ν. Βρ. Βάρθη καὶ Π. Καρασεβδᾶ, ὁ πρῶτος ἀνακαλεῖται παρὰ τοῦ κ. Προέδρου εἰς τὴν τάξιν.

Σ. Λάμπαρος. Αἱ γενόμεναι ἤδη ἐκκαθαρίσεις τῶν Εἰσαγγελέων, τῶν Πρωτοδικῶν καὶ τῶν Πταισματοδικῶν δὲν ὑπῆρξαν ἐποικοδομητικαί. Οἱ κ. κ. Τσέλος καὶ Λυκουρέζος ἐδημοσίευσαν τοιαῦτα κατὰ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου περὶ τῶν παρασκηνίων τῆς ἐκκαθαίσεως, εἰς ἃ ἐπεβάλλετο ἀπάντησις, ἀλλὰ καμμία ἀνασκευὴ δὲν ἀπετολμήθη. Ἐκθέτων εἶτα ὁ ὁμιλῶν λεπτομερείας τῆς δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως, συμπεραίνει ὅτι οὔτε σοβαραί,

οὔτε ἐποικοδομητικαὶ ὡς ἐγένοντο καὶ καταλήγει εἰς τὸ ὅτι ἐκκαθάρισις ἀθρόα καὶ διὰ μιᾶς, ἀναστελλομένης αἴφνης τῆς ἰσοβιότητος. δὲν εἶνε δυνατὸν ἀνθρωπίνως νὰ ἐπιτύχῃ.

«Δὲν εἶνε—ἐξακολουθεῖ—ἡ πλειοψηφία τῶν δικαστῶν ἀναξία· δύο δὲπειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιφέρουσι τὴν ἀπώλειαν τῆς ἰσοβιότητος καὶ αὐστηρὰ ἐποπτεία τῶν Εἰσαγγελέων τῶν Ἐφετῶν δύναται νὰ ρυθμίσῃ προσηκόντως τὰ κακῶς ἔχοντα καὶ νὰ ἐξυγιάνῃ ἀκινδύνως τὸ Δικαστικὸν Σῶμα.

Δύνανται σχετικῶς νὰ ἐπενεχθῶσι καί τινες τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ τελευταίου νόμου περὶ διορισμοῦ. προαγωγῶν καὶ μεταθέσεων τῶν δικαστῶν.

Ὀφείλομεν, Κύριοι, νὰ ὁμολογήσωμεν. ὅτι ὁ Δικαστικὸς κλάδος δὲν ἔπεσε τόσον χαμηλά, παρ' ὅλον τὸ ξεχαρβάλωμα τῶν παρ' ἡμῖν ἐν γένει. Εἰσαγγελεῖς τῶν Ἐφετῶν, ἐκλεγόμενοι μεταξὺ τῶν ἀρίστων – ἔχει δὲ καὶ ὁ δικηγορικὸς κόσμος καταλληλοτάτους διὰ τὸ ἀξίωμα—δύνανται νὰ παρακολουθῶσι τὸν δικαστικὸν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ αὐτοῦ καὶ οὕτω νὰ συντελῆται ἡ ἐκκαθάρισις εὐρύθμως, κανονικῶς, ἄνευ κλονισμοῦ καὶ κινδύνου ἀδικιῶν. Διὰ μιᾶς καθαίρεσις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου θὰ ἐνεποίει ἐλεεινοτάτην ἐντύπωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐκκαθάρισις τῶν Ἀρεοπαγιτῶν δύναται τέλος νὰ γίνῃ δι' ὑποβιβασμοῦ τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας. διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἡ Δικαστικὴ ἐξουσία εἶνε τὸ βάθρον τῆς Πολιτείας. Βάσις καὶ θεμέλιον τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας εἶνε ἡ ἰσοβιότης. Θιγομένου τούτου, καταρρέει ἐκ βάθρων ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας—ἡ ἰσοβιότης εἶνε θεμελιώδης ἀρχή. Ἐὰν ἐκάστοτε ἤθελεν ἀνακινεῖται ἡ ἰσοβιότης ἐν τῇ ἀναθεωρήσει τοῦ Συντάγματος, ἤτις θὰ εἶνε εὔκολος εἰς τὸ μέλλον, ποῦ τότε ἡ θεμελιώδης αὕτη ἀρχή: Ἐκκαθάρισις δὲν πρέπει νὰ ζητηθῇ διὰ μειώσεως τοῦ κύρους καὶ τοῦ γοήτρου τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας.

Π. Ἰατρόπουλος (Ὥρα 11.12'). Συμφωνοῦμεν ὅλοι ὅτι δὲν δύναται νὰ τεθῇ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ὑπὸ τὴν ἐκτελεστικήν. Ὑπ' αὐτὸ τὸ Κράτος τοῦ ἀχαλινώτου Κοινοβουλευτισμοῦ ὑπῆρξαν δικασταὶ συντριβέντες, ἀλλὰ μὴ καμφθέντες, ὑπῆρξαν οἱ περισώσαντες τὸ Ἐγὼ τὸ Δικαστικὸν

ὑπὸ τὰς πιέσεις, ὑπῆρξαν οἱ καμφθέντες, οἱ ὀλιγώτεροι οὗτοι, ἴσως ἐλάχιστοι. Εἶνε ἤδη δημιουργημένη κοινὴ γνώμη ὑπὲρ ἀπολύτου καὶ ἀνεπιφυλάκτου ἐκκαθαρίσεως τῶν Δικαστῶν. Δύναται νὰ ἱκανοποιηθῇ ἀσφαλῶς ἡ ἀξίωσις τῆς κοινῆς γνώμης παρὰ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως ἐπὶ τὸ ἀδέκαστον καὶ ὀρθόβουλον αὐτῆς πάντες πεποίθαμεν. Ὁ θάνατος καὶ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας, ἡ φυσιολογικὴ δηλ. ἐκκαθάρισις, εἶνε μέσα ἀνεπαρκέστατα. Ἡ γενομένη ἐκκαθάρισις μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐγένετο ἄλλως τε ὑπὸ τὸ κράτος παθῶν καὶ συμφερόντων ἀκόμη, πας ὅλην τὴν ἀναμφισβήτητον καλὴν πρόθεσιν τῶν ἐκκαθαριστῶν». Ἐκθέτων εἶτα ἐν λεπτομερείᾳ ὁ ὁμιλῶν ὑπόθεσιν ἐν ᾗ παρουσιάζεται δικαστὴς ὡς πλαστογράφος, καταλήγει λέγων. ὅτι οὗτος τέλος προήχθη.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Προήχθη κατ' ἀρχαιότητα, δηλ. κατὰ νομικὴν ἀνάγκην. τὸ Συμβούλιον δὲν ἠδύνατο. ἢ νὰ πράξῃ οὕτως. ἐφ' ὅσον τὸ πρόσωπον αὐτὸ εὑρίσκετο εἰς τὰς δικαστικὰς τάξεις. τὸ Συμβούλιον δὲν προήγαγε κατ' ἐκλογήν. ἐὰν δὲ ὄντως εἶνε ἀληθῆ ὅσα καταγγέλλετε καὶ δὲν πρόκειται περὶ πλάνης. οὐδὲν κώλυμμα ὑπάρχει. μετὰ ἐπιθεώρησιν ἐν τῇ νέᾳ θέσει του, νὰ τιμωρηθῇ διὰ τὸ ἀνόμημα ἐκεῖνο. ἂς προήχθη ἤδη λόγῳ ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης. Ἐὰν δὲ συνεννοούμεθα ὡς πρὸς τὸ μὴ ἀναφερόμενον πρόσωπον, ἂν μὴ ἐντελῶς μεμονωμένη, ἐξαιρετικὴ ὅμως εἶνε ἡ γνώμη Ὑμῶν περὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ὡς δικαστικῆς ἀξίας.

Ν. Ἰατρόπουλος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς δύναται νὰ προσαγάγῃ τὰς ἐκθέσεις διὰ νὰ κρίνῃ ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ἐρχομένην συνεδρίασιν. ἀφοῦ τίθησιν ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἀνακοίνωσίν μου. οὐχὶ βεβαίως ἐκ μὴ καλῆς πίστεως.

Ν. Δημητρακόπουλος. (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Δὲν ἐξηντλήθη ἀκόμη τὸ δικαίωμα τοῦ Ὑπουργοῦ, ἑπομένως δὲν δύνανται νὰ προσαχθῶσιν αἱ ἐκθέσεις.

Ν. Ἰατρόπουλος. Ἡ φυσιολογικὴ ἐκκαθάρισις δὲν ἐπαρκεῖ, πιθανώτατον νὰ τηρήσῃ εἰς τὴν θέσιν του καὶ τὸν πλαστογράφον δικαστήν. Ἡ Δικαιοσύνη ἔχει ἀνάγκην ἀποκαταστάσεως. ἡ κοινὴ γνώμη. ἡ δημοσιογραφία εἶνε ἤδη κεκηρυγμέναι ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως ταύτης.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως), Συνι-

στᾷ ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου σπεύσῃ εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου ἐγκαίρως ὥστε νὰ λειτουργήσῃ συμπεπληρωμένον καὶ ἐνοργανωμένον τὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους. Προέτεινεν εἶτα ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ὅλαι αἱ Ἐπιτροπαί, πλὴν τῆς ἐξεταστικῆς τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ συνεδριάζουν καὶ νὰ λαμβάνουν ἀποφάσεις, ἔστω καὶ παρόντος τοῦ $^1/_3$ μόνον τῶν μελῶν ἑκάστης αὐτῶν. Ζητεῖ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλήν, ἤτις δέχεται τὴν πρότασιν.

Α. Χρηστίδης. (Ὥρα 12). Λέγει ὅτι θὰ ὑψώσῃ τὸ ζήτημα ἐκεῖ ὅπου δὲν δύνανται νὰ τὸ θίξουν καὶ τὸ διαταράξουν αἱ μικραὶ ἀντιλήψεις περὶ αὐτοῦ καὶ αἱ προσωπικαὶ περὶ αὐτὸ στροφαί, ὅτι τὸ μέσον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἀπέτυχε. Κηρύσσεται ἐν τέλει ὑπὲρ τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος, πρὸς ἐκκαθάρισιν.

Ψηφίζεται εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον, τὸ σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς, δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον αὐτοῦ τὸ σχέδιον νόμου περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης 140,000 δραχ. διὰ τὴν ἀνέγερσιν Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς,

Λύεται ἡ συνεδρίασις τῇ 12ῃ καὶ 30′ μετὰ μεσονύκτιον ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΔ′

Τῆς 9 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 10. 40′ π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 184 Βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Ὁ λαὸς τῶν Καλαβρύτων ἐκφράζει χαρὰν διὰ τὴν μέλλουσαν κατάργησιν τῶν δήμων. 2) Ὁ Γ. Οἰκονομόπουλος παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέριμνα περὶ συστάσεως Α′ γυμναστικῆς τάξεως ἐν Πύλῳ. 3) Οἱ κάτοικοι Ἁγ. Εὐθυμίας παρακαλοῦσιν ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ὑλοτομία τῆς δασικῆς θέσεως Κορομηλιᾶς. 4) Ὁ κάτοικος Ἀσταχοῦ Ἀ. Βαρόπουλος παραπονεῖται ὅτι ἄγνωστοι τῷ κατέστρεψαν τὰς ἀμπέλους του καὶ μέρος μιᾶς καπνοφυτείας του· καὶ 5) Ὁ κ. Τσερώνης σταφιδέμπορος ἐξαιτεῖται αὐστηρὸν ἔλεγχον τῆς Ἐνιαίας. Μετὰ τοῦτο ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐγερθεὶς εἶπε τὰ ἑξῆς·

Κύριοι Βουλευταί, τηλεγραφικῶς ἀνηγγέλθη χθὲς τρομερὸν δυστύχημα, τὸ ὁποῖον ἔπληξε δύο μέλη τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως. Ἀεροπλάνον, κατὰ τὰς ἀσκήσεις τῆς ἀεροδρομίας, καταπεσὸν ἐφόνευσε τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ ἐτραυμάτισε σοβαρότατα τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Τὸ Γαλλικὸν Ἔθνος τετιμημένον ἔν τε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς στρατιωτικοῖς ἀγῶσι, πρὸς πάντα ἐναμιλλον ἀγωνιζόμενον θριαμβεύει ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καὶ ἠγεῖται ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐρεύνῃ τῆς ἀεροπλοΐας καὶ τῇ καταχτήσει τοῦ ἀέρος. Ἀλλ' οἱ θρίαμβοι οὗτοι ἀπῄτησαν θυσίας φοβερὰς καὶ θύματα πολυάριθμα εἰσήνεγκεν τὸ Γαλλικὸν Ἔθνος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν νίκην. Τὰ δὲ θύματα ταῦτα εἰσὶν οὐχὶ μόνον ἐπιστήμονες ἀεροπόροι, ἀλλὰ καὶ πρὸ παντὸς κατὰ πλειοψηφίαν ἀξιωματικοὶ εὐγενέστατοι τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, οἵτινες ὁρμῶντες εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν κατάκτησιν ἔχουσι τὴν συνείδησιν ἀκμαίαν, ὅτι συνεισφέρουσιν ἑαυτοὺς θύματα ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τῆς Γαλλικῆς ἀμύνης καὶ τῆς Γαλλικῆς τιμῆς. Τὸ σήμερον ἀγγελθὲν δυστύχημα εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων τῶν ἐπιστημονικῶν προστίθησι δύο κορυφὰς τῆς Πολιτείας. Ἐὰν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Γαλλίας δὲν εἶναι μάρτυ-

ρες τῆς ἐπιστημονικῆς των ἐρεύνης, εἰσὶν ὅμως θύματα καὶ μάρτυρες ἅμα τοῦ πολιτικοῦ καθήκοντος. ὅπερ ἐπιβάλλει εἰς τοὺς Ἡγήτορας τῶν καλῶς συντεταγμένων Κρατῶν, ὅπως ἐνισχύωσι καὶ κραταιῶσι τοὺς ἐπιστημονικοὺς ἀγῶνας, καὶ στηρίζωσι τὰς ἐθνικὰς νίκας κατὰ πᾶν σημεῖον τοῦ ἐπιστητοῦ.

Ἐνώπιον τοιούτου τρομεροῦ δυστυχήματος πλήξαντος Ἔθνος φίλον, Ἔθνος τὸ ὁποῖον παρέσχεν ὑπηρεσίας ἀλήστους εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα, Ἔθνος πρὸς ὃ συνδεόμεθα διὰ δεσμῶν εὐγνωμοσύνης ἀρρήκτων, ἐνώπιον τοιούτου δυστυχήματος, ἐπαναλαμβάνω, τὸ ὁποῖον ἐνέχει ταύτην τὴν σπουδαιοτάτην σημασίαν, ὅτι ἔπληξε τοὺς ἡγήτορας τοῦ Γαλλικοῦ Κράτους ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ἡ Βουλὴ θλίβεται μεγάλως καὶ ὅτι ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Πρόεδρον αὐτῆς ὅπως διερμηνεύσῃ ἁρμοδίως τὴν βαθυτάτην λύπην της.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Ι. Γρυπάρης (Ὑπουρ. Ἐξωτερικῶν). Ὑπὸ τὸ κράτος συναισθημάτων θλίψεως βαθυτάτης καὶ ἐγκαρδίου, συναισθημάτων ὁποῖα τοσοῦτον εὐγλώττως διηρμήνευσε καὶ μετὰ τόσου πόνου ψυχῆς ἀπεδέξατο καὶ ἐξεδήλωσεν ἡ Βουλή, ἡ Κυβέρνησις, ἅμα τῇ γνώσει τοῦ δυστυχήματος, τοῦ ὁποίου ἐγένετο θῦμα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Γαλλίας καὶ ὑπέστη ἐπικίνδυνον τραυματισμὸν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καθῆκον ἐθεώρησεν, ὅπως τοῦτο μὲν διερμηνεύσῃ παρὰ τῷ ἐνταῦθα Γάλλῳ Πρεσβευτῇ τὴν βαθυτάτην λύπην της, τοῦτο δὲ παρακαλέσῃ τὸν ἐν Παρισίοις ἡμέτερον Πρεσβευτήν, ἵνα διερμηνεύσῃ τὰ ἐγκάρδια συλλυπητήρια αὐτῆς καὶ θερμὰς εὐχὰς ὑπὲρ ἀναρρώσεως τοῦ τραυματισθέντος Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Εὐχάριστον ἐπιτελῶν καθῆκον ἀνακοινῶ εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι ἔλαβον ταύτην τὴν στιγμὴν τηλεγράφημα τοῦ ἐν Παρισίοις Πρεσβευτοῦ, δι' οὗ καθίσταται γνωστόν, ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐβελτιώθη ἐπαισθητῶς.

Νομίζω, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει δεχθῇ τὴν πρότασιν τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἐπί τινα λεπτὰ διακόψῃ τὴν συνεδρίασιν.

Πολλοὶ Βουλευταί. Νὰ λυθῇ ἡ συνεδρίασις.

Πρόεδρος. Κατὰ τὸν κανονισμὸν τὰ φρονήματα τῆς Βουλῆς διερμηνεύει ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Παρακαλῶ τὴν Βουλήν, ἵνα εἰς ἔνδειξιν θλίψεως διὰ τὰ ἀγγέλματα τὰ γενόμενα εἰς αὐτὴν διακόψῃ τὴν συνεδρίασιν ἐπὶ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Ὥρᾳ 11 π. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς πολιτῶν Ἀθηναίων παρακαλούντων ὅπως ληφθῶσι μέτρα κατὰ τῶν ἐφημερίδων τῶν δημοσιευουσῶν ἀνιέρους μεταφράσεις τῶν ἱερῶν Γραφῶν, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Θ. Σημιζᾶς**, ὅστις, λέγει, ὅτι μόνος σκοπὸς τῆς δημοσιεύσεως, τῶν ἀνυπάρκτων ἄλλως μεταφράσεων, εἶνε ὅπως δημιουργήσωσι μῖσος κατὰ τῆς μερίδος ἐκείνης τῆς μὴ εὐστοχούσης ἴσως εἰς τὸ γλωσσικὸν ζήτημα.

Θ. Κουτσούπης. Λέγει ὅτι πρόκειται περὶ κατασκευαστῶν ἀνυπάρκτων μεταφράσεων, αἵτινες προσβάλλουν τὴν θρησκείαν, μόνον ἔχουσαι σκοπὸν νὰ ἐξευτελίσουν τοὺς μαλλιαρούς.

Κ. Καλομενόπουλος. Κύριε συνάδελφε, τοιαῦται μεταφράσεις δὲν πρέπει νὰ στηλιτεύωνται διὰ τοῦ τύπου;

Θ. Κουτσούπης. Ἂν ὑπάρχουν...

Κ. Καλομενόπουλος. Ὑπάρχουν.

Θ. Κουτσούπης. Τότε πρέπει νὰ τὰς φέρετε ἐδῶ ἵνα τὰς ἴδωμεν.

Δ. Γκιόνδᾶς. Λέγει ὅτι τὴν ἐπομένην τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ σχετικοῦ περὶ γλώσσης ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἐκορίσθησαν χιλιάδες ἀντιτύπων μεταφράσεως τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Τί ἔγειναν αἱ μεταφράσεις ἐκεῖναι;

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Μεσσήνης περὶ ἐγκρίσεως συμβάσεως δήμου καὶ Ἑταιρίας πρὸς ἠλεκτροφώτισιν συνηγοροῦσιν οἱ κ. κ. **Ι. Πετρομιχελάκης, Μ. Δαζέας, Δ. Βακαλόπουλος, Ι. Κουρτάκης, Ι. Μπαρδόπουλος** καὶ **Δ. Κάβουρας**.

Ε. Ῥάλλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ ἐπικυρώσῃ τοιαύτην σύμβασιν, περὶ τῆς ὁποίας καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἔτι τῶν ὑποστηρικτῶν της ὑπάρχουν ἀλληλοσυγκρουόμεναι γνῶμαι.

Ἡ ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Φιλατάδων τῆς Τήνου περὶ μεταπροπῆς τῆς δι' ἀμβύκων ἀποστάξεως φορολογίας συγχωνεύεται μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 1 ἐπερωτήσεως, ἥτις θέλει συζητηθῇ μετὰ μεσημβρίαν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν Α. Κυριακοπούλου, Ν Βαγενᾶ καὶ Θ. Τσάκωνα περὶ ἀναστολῆς ἐντάλματος τοῦ ταμείου Ἠλείας ὁμιλοῦσι συνηγοροῦντες οἱ κ. κ. **Ι. Ἀκρίβης**, **Π. Ἠλιόπουλος**, **Δ. Γκλαβᾶς** καὶ **Α. Φωτήλας**.

Οἱ κ. κ. **Μιχαλακόπουλος**, **Χριστοδουλᾶς**, **Π. Ἠλιόπουλος**, **Φωτήλας Γκλαβᾶς** καὶ **Γόντικας** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῆς χήρας Ζαφειρούλας Γκάβα ζητούσης ἐπίδομα.

Ὑπὲρ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Τραγανοῦ καὶ Ἀνδραβίδος περὶ ἐπισκευῆς τῆς ὁδοῦ Τραγανοῦ ὁμιλοῦσιν οἱ κ. κ. **Γκλαβᾶς**, **Γόντικας**, **Φωτήλας**, **Π. Ἠλιόπουλος** καὶ **Παπακυριακόπουλος**.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἐκ Βαρνούμπης Ε. Σταριώτου ζητοῦντος τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ εἰρηνοδίκου Μακρυκώμης.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐμπόρων Οἰτύλου περὶ ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων.

Οἱ κ. κ. **Πετρομιχάτης**, **Νέρμπακας** καὶ **Πετρέας** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Καλαμῶν ὁ «Ἑρμῆς» περὶ μεταρρυθμίσεως ἄρθρων τῆς συμβάσεως τῆς προνομιούχου Ἑταιρείας.

Κ. Κορομηλᾶς (Ὑπουρ. Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ὁ αὐστηρὸς ἔλεγχος ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου καρποῦ συνετέλεσεν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος, ἀλλ' ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει μεριμνήσει ὅπως ἀρθῶσι πάντα τὰ ἐμπόδια, ἅτινα δυσχεραίνουσι τὸ ἐμπόριον.

Διαγράφονται εἶτα αἱ ἀναφοραὶ τῶν Α. Καθαροῦ καὶ Βογιατζόγλου φαρμακοποιῶν, τῶν κατοίκων Βαρθολομιοῦ ζητούντων ἀτέλειαν ἐγγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ χωρίου των φοιτητῶν, τοῦ δημάρχου τῆς Ἐρμιονίδος καὶ τῶν κατοίκων Λεβαδείας τῆς Ἀραχώβης.

Οἱ κ. κ. **Γόντικας**, **Γκλαβᾶς**, **Κλάδης**, **Π. Ἠλιόπουλος** καὶ **Στεριόπουλος** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Πύργου ζητούντων τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης ἀθώου τινὸς καταδικασθέντος.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ζητεῖ τὴν παραπομπὴν τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὅπως ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ Χωρίου Ἐξαμίλλια περὶ πάρατάσεως πληρωμῆς φόρων.

Ν. Γεροδημώτης. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καστρὶ τῆς Ἁγυιᾶς περὶ ἐγκαστάσεως προσφύγων.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Πύργου.

Ν. Γεροδημώτης. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Δ. Καλαμπάκα περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὸν συντάξεως, ὡς παθόντα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ξανθανίκων καὶ Φαγμανίκων Λεύκτρου.

Π. Καλιάης. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Γαυρείου καὶ Ἄρνης τῆς Ἄνδρου περὶ ἱδρύσεως σχολείου θηλέων.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Σκαρτοῦς τοῦ δήμου Ἀστακοῦ.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Περαχώρας περὶ τῶν πηγῶν Λουτρακίου καὶ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν συγγενῶν τῶν ἐπιτυχόντων ὑπαξιωματικῶν διὰ τὴν σχολὴν κατὰ τὸ ἔτος 1910—1911.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 12.15' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 5 καὶ 30' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἄρχεται συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν ἐπὶ τοῦ Ὑπομνήματος τῶν ποτοποιῶν.

Φ. Γρηγορίου. Τὸ πρῶτον σημεῖον τοῦ νόμου ἀφορᾷ τὴν παραγωγὴν τοῦ ἀνύδρου οἰνοπνεύματος, διὰ τοῦ νόμου ἐπιβάλλεται βαρυτάτη φορολογία ἐπὶ τῶν διϋλιστηρίων, τὴν θεωρῶ ἄδικον, διότι δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰς προσόδους τοῦ ἐπαγγελματίου, ἀλλὰ εἰς τὰ ὄργανα ἢ τὰ ἐργαλεῖα τῆς

ἐξασκήσεως τοῦ ἔργου. 4,800 δρ. φόρον πληρώνει ὁ παράγων 400 ὀκάδας ἐν 24ώρῳ, τὸ αὐτὸ πληρώνει ὁ καὶ μίαν ὀκὰν παράγων.

Τὸ ἔνυδρον οἰνόπνευμα (σοῦμα) εἶνε ὑποχρεωμένος, συνεπείᾳ τοῦ νόμου τούτου, ὁ παραγωγὸς νὰ τὸ πωλήσῃ ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, ἐὰν ἐννοεῖται κατορθώσῃ νὰ παραγάγῃ ποσότητά τινα, εἰς ὡρισμένον κύκλον ἀγοραστῶν, ὑπὸ συνθήκας δυσμενεστάτας δι' αὐτόν. Θὰ ὁμιλήσω ἄλλοτε εὐρύτερον, ἐκφράζω δὲ ἤδη τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων θὰ προσαγάγῃ νόμον καταργοῦντα ἀνελεύθερον ὑφεστώς.

Κ. Ἀμβάνος. Πρόκειται περὶ νόμου σατραπικοῦ, μὴ ἀνεκτοῦ ἐν ἀντιπροσωπευτικῷ πολιτεύματι. Τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους, ἐὰν προβληθῶσιν ὡς αἰτιολογία, δὲν δύνανται νὰ στηρίζωνται ἐπὶ νόμων δημευτικῶν. Ζητοῦμεν—ἡμεῖς οἱ τῶν Κυκλάδων ἰδίᾳ—νὰ ἐπιτραπῇ εἰς ὡρισμένας ἡμέρας ἡ ἀπόσταξις δι' ἀμβύκων μικρᾶς χωρητικότητος καὶ ἡ παραγωγὴ ὡρισμένης ποσότητος οἰνοπνεύματος πρὸς τόνωσιν τῶν οἴνων ἡμῶν—Θήρας, Πάρου—οἵτινες τόσον ἐπιτυχῶς συναγωνίζονται εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Ἡ σοῦμα—ὄχι τὸ ἀμυλικὸν οἰνόπνευμα—εἶνε αὐτὴ ἡ τροφὴ τοῦ χωρικοῦ, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑπόστασις του χειμῶνός τε καὶ θέρους εἰς τὰς κοπιαστικὰς ἐργασίας του. Δὲν εἶνε αὐτὸ ἀλκοολικὸν μέσον, ὁ νόμος εἶνε ἀλκοολικός, ἐὰν δὲν καταργηθῇ θὰ δημιουργήσῃ ἀλκοολισμόν. Θὰ διαδόσῃ παρὰ τοῖς χωρικοῖς τὸ ἀμυλικὸν οἰνόπνευμα ἤδη δὲ εἰς τὰς Κυκλάδας τὸ λαθρεμπόριον αὐτοῦ διεξάγεται ἐν μεγάλῃ κλίμακι. Ἡ σοῦμα αὐτὴ χρησιμεύει εἰς τὰ χωρία καὶ ὡς ἀντιπυρετικόν, ἀναμιγνυόμενον μετὰ τῆς κινίνης, καὶ ὡς ἀντισηπτικόν.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὰ 3,000.000 τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ τοῦ ἀμαρτωλοῦ νόμου ἂς τὰ ἐξεύρῃ δι' ἄλλης ὁδοῦ.

Π. Πετροπουλάκης. Ὁ νόμος καθιερεῖ μονοπώλιον τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τῶν ποτῶν. Ἔχομεν τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς κατόχους τῶν ἀμβύκων καὶ τοὺς τοιούτους κατόχους τῶν διϋλιστηρίων. Οἱ πρῶτοι ἐφορολογήθησαν καὶ εἰς τὰς τοιαύτας διατυπώσεις διὰ τοῦ νόμου περιεκλείσθησαν, ὥστε ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ βιομηχανία τῆς κατηγορίας αὐτῶν. Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 12.000 ἄμβυκες καθ' ὅλον τὸ κράτος ἔπαυσαν λειτουργοῦντες. Ὁ νόμος οὗτος—ΓΦΚΕ' τοῦ 1910—καταδικάζει πρὸς τούτοις εἰς θάνατον καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους οἰνοπνευματοποιούς, οἵτινες δὲν μετέχουν τοῦ τράστ τοῦ ἀποτελουμένου ἐκ τῆς Ἑταιρίας τῶν Οἴνων καὶ Οἰνοπνευμάτων—τῆς θυγατρὸς τῆς Ἐνιαίας—καὶ τῆς Οἰνοποιητικῆς, ἥτις ἔχει συνεννοηθῇ τελείως μὲ τὴν πρώτην.

Ὁ νόμος καταστρέφει τὰς πρώτας ὕλας, ἀξίας 500,080 κατ' ἔτος,—στέμφυλα, προσβεβλημένα ὑπὸ νόσων σταφυλαί, ξυνισμένοι οἶνοι, μῦρια κλπ. Ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς εἶνε ὅτι ἠδύνατο τοὐλάχιστον νὰ ἐπιτραπῇ ἡ λειτουργία τῶν ἀμβύκων ἐκείνων, οἵτινες θὰ ἔδιδον τροφὴν καὶ ὕλην εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ ζητεῖ αὕτη τὴν σχετικὴν σημερινὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου, ὡς καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Ἐνιαία νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος ὡρισμένον ποσὸν ἐκ τοῦ παρακρατήματος τῆς σταφίδος εἰς τοὺς οἰνοπνευματοποιοὺς αὐτοὺς τῆς β' κατηγορίας. Προτείνει τὸν ὑποβιβασμὸν τοῦ φόρου, τοῦ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως δηλ. —εἰς μίαν δρχ.—ὄχι τοῦ παγίου τῶν 4.000 δρχ. κατ' ἔτος. Προτείνει πρὸς τούτοις νὰ ὑποβιβασθῇ εἰς 2,000 δρχ. ἡ παγία αὕτη φορολογία.

Ἔχει πρὸς τούτοις τὴν γνώμην ἡ Ἐπιτροπὴ ὅπως, προκειμένου περὶ τοῦ ἐξ ἀποστάγματος οἴνου κονιὰκ—τοῦ ἑτέρου παραγομένου ἐξ οἰνοπνεύματος—ἡ περὶ οὗ βεβαίωσις τῆς Πολιτείας παρέχεται συμπερασματικῶς, παύσῃ ἡ διάκρισις δι' αὐτό, δηλ. τὸ δικαίωμα τοῦ παραγωγοῦ ὅπως ἐπικολλᾷ ἐπὶ τῶν φιαλῶν ἔντυπον βεβαιωτικὸν παρὰ τοῦ Δημοσίου ὅτι τὸ περιεχόμενον Κονιὰκ ὄντως παρήχθη ἐξ ἀποστάγματος οἴνου. Τοιαύτη διάκρισις δὲν ὑπάρχει οὔτε ἐν Γαλλίᾳ, τῇ πατρίδι τοῦ Κονιάκ. Ὅθεν ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ διάκρισις αὕτη, ἡ βεβαιουμένη διὰ τῆς ἐπικολλήσεως.

Γ. Κοσσόπας. Λέγει ὅτι αἱ ἑκάστοτε Κυβερνήσεις ζαλισθεῖσαι ἐκ τῶν θυελλῶν τοῦ σταφιδικοῦ ζητήματος, δι' ὃ παρ' ὅλας τὰς θυσίας, οὐδὲν ἄλλως τε ἔπραξαν, ἐδημιούργησαν ἑτέραν κρίσιν, τὴν κρίσιν τῶν οἰνοπαραγωγῶν καὶ οἰνοπνευματοπαραγωγῶν, μετέβαλον κτηματίας εἰς ἀνεστίους καὶ ἀκτήμονας. Ἐδημιουργήθη παρακράτησις, μέγα ποσὸν τῆς πρώτης ὕλης ἀφῃρέθη καὶ ἐδόθη εἰς τὴν βιομηχανίαν—ἐγεννήθη ἀμέσως ἡ κερδοσκοπία. Τὸ ἐκ τούτου πλῆγμα

τῆς οἰνοπαραγωγῆς ἦτο μέγα, ὄχι ὅμως θανάσιμον, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἠκούσθησαν διαμαρτυρίαι, ἀφοῦ ἄλλως τε ἀνεκουφίζοντο ἄλλοι. Διότι ἀπέμενον ἀκόμη οἱ ἄμβυκες, ἡ ποτοποιΐα. Ὁ ὑπὸ τὸ κράτος ὅμως τῆς Ἐπαναστάσεως ψηφισθεὶς νόμος, ἀναιρῶν τὰ στοιχειώδη δικαιώματα ἐλευθέρου πολίτου, τὸ ἱερὸν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, ἐνέκρωσε διὰ τῆς δημευτικότητος τῶν διατάξεων αὐτοῦ τὴν βιομηχανίαν ταύτην.

Τριάκοντα ἐργοστάσια εἶχον κλεισθῆ δίὰ προηγουμένου φορολογικοῦ νόμου. Ὁ περυσινὸς συνεπλήρωσε τὸ κακόν. Ποῦ δέ, μετὰ τὰ τοιαῦτα, θὰ πωλήσῃ τὸ προϊὸν τῆς ἐργασίας του καὶ ὁ θέλων ἀκόμη νὰ πωλήσῃ τὸ προϊὸν αὐτοῦ βιομήχανος σούμας; Εἰς ποτοποιὸν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὸ δώσῃ. Ὁ νόμος οὗτος τοῦ 1910 πλήττει ὁμοίως καὶ τὴν ποτοποιΐαν. Θέτει ἐν ἀδυνάτῳ καὶ ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ποτοποιΐας καὶ θὰ περιέλθῃ καὶ ἡ μονοπωλιακὴ ἐκμετάλλευσις τῶν ποτῶν εἰς ἐκείνους οἵτινες ἔχουν ἤδη τὴν μονοπωλιακὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ οἰνοπνεύματος.

Ἐπακολούθημα τοῦ νόμου, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐκτὸς τῆς θανασίμου πλήξεως τῆς ποτοποιΐας, εἶναι καὶ ὁ κίνδυνος τῆς μετ' ὀλίγα ἔτη πωλήσεως τῶν κτημάτων εἰς τὸ τρίτον καὶ τὸ τέταρτον τῆς ἀξίας των, διὰ τῆς ἐπιβολῆς αὐτῆς ἀνόμου καὶ δημευτικῆς φορολογίας 28 λεπτῶν κατ' ὀκᾶν. Τὸ κέρδος ἐκ τοῦ φόρου τούτου εἰσέρχεται εἰς βαλάντια κεφαλαιοκρατῶν. Δὲν τίθεται τὸ ζήτημα ὅτι ἀνάγκη νὰ διατηρηθωσι 3.000,000 κατ' ἔτος ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ἀφοῦ ταῦτα λαμβάνωνται λῃστρικῶς. Ἡ Κυβέρνησις ἂς ἐπιτρέψῃ εἰς τὰ 35 ἐργοστάσια ἐν τῷ Κράτει, τὰ μὴ λειτουργοῦντα, νὰ λειτουργήσωσι, τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ ἐὰν ὁ φόρος ἀπὸ τῆς χωρητικότητος τοῦ ὀργάνου μεταβιβασθῇ εἰς τὸ παραγόμενον ποσόν. Ἡ λύσις αὕτη εἶνε ἡ δικαία διὰ τὰ ἐργοστάσια τῆς β' κατηγορίας, δὲν ἀδικεῖται δὲ ἡ σταφὶς οὕτω.

Ὡς πρὸς τοὺς ἄμβυκας, τὰ ἀπ' αἰῶνος ταῦτα συμπληρώματα τῆς ἀμπέλου, δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, ἢ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόσταξις.

Τοιαῦτα εἶχον νὰ εἴπω ἐπὶ καταστάσεως ἀφορήτου, ἀνόμου καὶ καταπιεστικῆς, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Φιλελευθέρων νὰ ἀνατρέψῃ.

Ι. Ἀκρίβεια. Σήμερον τὸ ἄνυδρον οἰνόπνευμα φορολογεῖται ὀνομαστικῶς μὲ 1.50 πραγματικῶς δὲ 1.36—1.38, ἀγοράζεται 2.60 ἡ ὀκὰ ἐνῷ ἡ πραγματικὴ ἀξία του εἶνε 1.30 περίπου. Ὅθεν ἡ μείωσις τοῦ χόρτου πρέπει νὰ κατέλθῃ εἰς δρ. 1. νὰ ληφθῶσι μείζονες ἐγγυήσεις κλπ. καὶ νὰ εἰσακουσθῇ ἡ αἴτησις τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν πρὸς λειτουργίαν τῶν μικρῶν ἀμβύκων, δι' ἰδίαν χρῆσιν. σήμερον ἔλειψαν πλέον ἐντελῶς σχεδὸν τὰ ποτὰ ἐκεῖνα ἐκ τοῦ ἐνύδρου οἰνοπνεύματος τὸ οὔζο, τὸ μοῦρο, τὸ τσίπουρο κλπ. ἄτινα καὶ ἀπαραίτητα ἦσαν διὰ τὰς ἐν γένει ἀνάγκας τοῦ χωρικοῦ.

Νὰ φορολογηθῇ ἡ σοῦμα πρὸς 40 λ. ὅταν πρόκειται νὰ ἐξαχθῇ, οὕτω θὰ εἴχομεν ἰσοτιμίαν πρὸς τὸ ποτὸν τῶν μεγάλων ἐργοστασίων, τοῦ ἀνύδρου οἰνοπνεύματος.

ΙΙ. Ἀγγελίδης. Οἱ Τυρναβῖται ὑπέστησαν τελείαν καταστροφήν, ἐπώλουν πρὸς 2 δρχ. κατ' ὀκᾶν τὸ οὔζο, τὸ διεφήμισαν καὶ τὸ ἐπέβαλλον εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἀπὸ τὸ ραικὶ ζημιοῦται ἕκαστος ἀμπελοκτήμων 18 δραχμὰς κατὰ βαρέλλα, δηλ. ἀπὸ τὸ προϊὸν τῆς γ' ἀποστάξεως, τῆς ἐκ στεμφύλων. διότι ἐκ τῆς β' ἀποστάξεως προέρχεται τὸ οὔζο. 400,000 δραχ. κατ' ἔτος ζημιοῦται ὁ Τύρναβος ἐκ τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ καταλύσῃ τὸ ἄδικον καὶ ἄνομον τοῦτο καθεστώς, ὅπερ συνέτριψεν ὡρισμένα μέρη ὡς ὁ Τύρναβος, ἀπέναντι τῶν ὁποίων τὸ Κράτος ἔχει τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἣν καὶ διὰ τὰ γενικώτατα συμφέροντα.

Α. Θεοδωρίδης. Ὁ φόρος τοῦ οἰνοπνεύματος, ὡς καὶ ὁ τοῦ καπνοῦ, ὡς φόροι καταναλώσεως, καὶ ἐπομένως ἄνισοι, εἶναι πολὺ λυπηρὸν ὅτι ἀπετέλεσαν τὰ πρῶτα ἔργα ἐπαναστάσεως, ἐλθούσης μὲ ἀντίθετον λαϊκὸν πρόγραμμα. Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τοῦ οἰνοπνεύματος εἶχε καὶ κεκρυμμένα ἐλατήρια ἐκείνων δηλ. οἱ ὁποῖοι ἤγειρον τότε τὸν θόρυβον περὶ ἀλκοολισμοῦ, καὶ κατὰ τῶν ἀμβύκων. ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ νὰ συγκεντρώσωσιν εἰς τὰς ἑταιρίας των ἐμμέσως τὴν μονοπωλιακὴν διαχείρισιν τοῦ οἰνοπνεύματος, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπέτυχον. ἐπὶ βλάβῃ τόσον τῶν ἀμπελοκτημόνων. ὡς καὶ τῶν ποτοποιῶν. μεινάντων εἰς τὴν διάθεσίν των ὡς μόνοι πωλεῖται τοῦ οἰνοπνεύματος. Συνειγορεῖ δὲ ὑπὲρ τῆς τροποποιήσεως τοῦ νόμου, ἵνα μὴ θριαμβεύσωσιν ὁριστικῶς

οἱ ζητοῦντες τὰ πάντα ν' ἀπορροφήσωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον.

Α. Γαρουφαλιᾶς. Ζητεῖ νὰ προβῇ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς σχετικὰς δηλώσεις, ἀφοῦ βεβαίως ἐπείσθη περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ νόμου. Προστθέτει δὲ ὅτι τὰ στέμφυλα τῶν Ἀρταίων ὑπόκεινται εἰς διπλῆν φορολογίαν, διότι φορολογοῦνται καὶ ἐν τῷ Τουρκικῷ, ὅπου ἔχουν τὰ κτήματά των οὗτοι.

Ι. Πανίτσης. Λέγει ὅτι ὁ νόμος τοῦ 1910 περιώρισε καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τὴν κατανάλωσιν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ἐκ τῆς βαρείας ταύτης φορολογίας τὸ λαθρεμπόριον ἐν τῷ εἴδει ἤκμασεν. Ὑποστηρίζει ὅτι αὕτη δεσμεύει καὶ παραλύει τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγήν. Ἐλέγχει εἶτα διατάξεις τινὰς τοῦ νόμου, ἃς εὑρίσκει τόσον ἐπιζημίας, ὅσον καὶ παραδόξους καὶ ἐκτρόπους. Ἐφράζει δὲ ἐν τέλει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ παροῦσα Ἀνορθωτικὴ Κυβέρνησις θὰ καταλύσῃ νόμον μὲ καταστρεπτικὰς συνεπείας εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, εἰς τὸ Δημόσιον, εἰς τὴν σταφιδοπαραγωγήν, εἰς αὐτὴν τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων. Εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ λάβῃ μέτρον ὁ κ. Ὑπουργὸς πρὸ τῶν ἄλλων οἰκονομικῶν μέτρων ἅτινα προανήγγειλε.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8.30' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χριστόπουλος
Θ. Γρηγορίου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕ'

τῆς 10 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 5.45' μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 190 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς· 1) Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ δήμου Θηναίας ὑποβάλλει ψήφισμα εὐχόμενον ὅπως μὴ ψηφισθῇ τὸ περὶ Καινοτήτων νομοσχέδιον.

2) Τὸ Δημ. Συμβούλιον τοῦ δήμου Κατωγητῶν ὑποβάλλει ψήφισμα περὶ συγχωνεύσεως τῶν δήμων Ληξουρίου Ἀνωγητῶν καὶ Κατωγητῶν εἰς δῆμον πρώτης τάξεως ὡς ἦτο ἄλλοτε 3) Τὸ σωματεῖον τῶν ἐργατῶν ἀρτοποιῶν ζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ Κυριακῆς ἀργίας καὶ ὡς πρὸς αὐτούς. 4) Τὸ ἐργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν ζητεῖ τὴν ἐπιψήφισιν ἐργατικῶν νόμων παρὰ τῆς Διπλῆς Βουλῆς 5) Ἡ Ἀλληλοβοηθητικὴ Ἀδελφότης τῶν τυπογράφων παραπονεῖται διότι δὲν ἐφαρμόζεται δι' αὐτοὺς ὁ νόμος τῆς Κυριακῆς ἀργίας. 6) Τὸ Σωματεῖον τῶν Ἐργατῶν Ζαχαροπλαστῶν ζητεῖ τὸ ἀκέραιον τῆς ἡμέρας τῆς Κυριακῆς ἀργίας. 7) Οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Σκαλτάνης τοῦ δήμου Γόμφων τῆς Καρδίτσης παρακαλοῦσιν ὅπως τοῖς χαρισθῇ ὁ φόρος τῶν ἀρτριώντων τῶν ἐτῶν 1907 καὶ 1908. 8) Ὁ βουλευτὴς κ. Ι. Ἀγαπητὸς ὑποβάλλει ὑπόμνημα τῶν πατέρων τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου. 9) Ὁ ἐξ Ἀμπελακίου τοῦ Βάλτου Κ. Χαντζάρας ζητεῖ προστασίαν πυρπολησάντων κακούργων τὸν σταῦλόν του καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ζῷα. 10) Ὁ Γ. Οἰκονόμου ἐκ Γαργαλιάνων καταγγέλλει τὸν δημοδιδάσκαλον Π. Γεωργόπουλον ὡς καταλαβόντα μέρος τῆς δημοτικῆς ὁδοῦ 11) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Κρεστανίνων τοῦ δήμου Σκυλλοῦντος παρακαλεῖ ὅπως τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἰσχύῃ δι' ὅλους. 12) Ὁ πολιτικὸς Σύλλογος Πατρῶν τὸ Κέντρον ἐκφράζει εὐχὴν περὶ ἀναστολῆς τῆς δικαστικῆς ἰσοβιότητος. 13) Οἱ κάτοικοι Καραμανωλίου Πυλίων συγχαίρουσι τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ Κοινοτήτων. 14) Πρόσφυγες ἐκ Λεβαδείας ἱκετεύουσι νὰ προταχθῇ νομοσχέδιον περὶ ἐγκαταστάσεως αὐτῶν δυστυχούντων καὶ ἀποφασισάντων πεζῇ ν' ἀφιχθῶσιν εἰς Ἀθήνας. 15) Ὁ Δικηγ. Σύλλογος Λαρίσσης ἐξαιτεῖται ἀναστολὴν τῆς δικαστικῆς ἰσοβιότητος πρὸς ἐκκαθάρισιν αὐτῶν. 17) Ὁ ἡγούμενος Γηροκομείου Πατρῶν Γερμ. Ἡλιόπουλος καταγγέλλει τὸν ἐπίσκοπον ὡς ἐκβιάσαντα αὐτὸν νὰ ἐγγράψῃ ἐν παραμοναῖς ἐκλογῶν ἡγουμενοσυμβουλίου συγγενῆ του μοναχὸν καὶ ὑβρίσαντα αὐτὸν ἀρνηθέντα. 18) Ποτοποιοὶ Πατρῶν ἐξαιτοῦνται μείωσιν τῆς φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος εἰς τὸ ἥμισυ. 19) Ὁ κ. Ἀνατ. Φρὰνς εὐχαριστεῖ τὴν Βουλὴν διὰ τὴν εὐγενῆ αὐτῆς δωρεὰν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως μνημείου πρὸς τὸν Jean Moreas.

Ὁ βουλευτὴς Κεφαλληνίας κ. Λιβιεράτος ὑποβάλλει νομοσχέδιον περὶ πληρώσεως πανεπιστημιακῶν ἑδρῶν.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Πρόεδρος. ἀ. συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας πιστώσεως πρὸς πληρωμὴν τῶν διὰ τοὺς μῆνας Μάϊον καὶ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1911 ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὡς: ἐπίσης τῶν ἐξόδων τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπαγομένων κληροδοτημάτων. τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου. τοῦ Λαχείου ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος. τοῦ Ταμείου τῶν Φάρων καὶ Φανῶν. τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ταμείου.

Ἀναγινώσκεται τὸ νομοσχέδιον, οὐδενὸς δὲ τῶν κ. κ. βουλευτῶν ζητήσαντος τὸν λόγον ψηφίζεται τοῦτο κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς ἀ. συζήτησιν.

Πρόεδρος. γ'. συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 18 Μαρτίου ε. ε. συμβάσεως, μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου.

Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Λέγει ὅτι μὲ τὰς ἀγορεύσεις τῶν πολεμίων τῆς συμβάσεως ἐκινδύνευσε νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἔπεσε καὶ αὐτός, καλῇ τῇ πίστει, θῦμα. Τὰ πράγματα ἐν τούτοις ἀποδεικνύουν, ὅτι δὲν ὑπάρχει λάκκος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ πέσῃ, ὡς ἰσχυρίσθησαν οἱ ὁμιλήσαντες κατὰ τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ὅτι προσεπάθησαν οὗτοι ν' ἀνοίξουν λάκκον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ παρασύρουν ἐκεῖνον, ὅστις ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ φέρῃ τὴν σύμβασιν εἰς τὴν Βουλήν. Ὅσον περισσοτέραν δυσπιστίαν ἔχουν καὶ ἀσκοπώτερον θεωροῦν τὸ δάνειον οἱ πολεμοῦντες τὴν σύμβασιν, τόσον περισσότερον πρέπει νὰ σπεύσουν νὰ ψηφίσουν τὴν σύμβασιν διότι ὑπάρχει νόμος, δυνάμει τοῦ ὁποίου δύναται ἡ Ἑταιρία νὰ συνάψῃ μεγαλήτερον δάνειον.

Ὁμιλῶν κατόπιν περὶ τῆς προμηθείας ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ὁ καθορισμὸς αὐτῆς διὰ τῆς συμβάσεως ἐγένετο κατ' ἀξίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἥτις ἐζήτησε τοῦτο

διὰ νὰ μὴ ἀποδοθοῦν εἰς αὐτὴν προθέσεις ἐκμεταλεύσεως τῆς Ἑταιρίας.

Συνεχίζων λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ψηφίσῃ τὴν σύμβασιν. διότι ἡ ζητεῖται δάνειον ὀλιγώτερον κατὰ 7 1)2 ἑκατομμύρια τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ζητήσῃ ἡ Ἑταιρία δυνάμει ὡρισταμένης συμβάσεως. ὅτι οἱ ὅροι τῆς ὡρισταμένης συμβάσεως εἶνε μᾶλλον συμφέροντες καὶ ὅτι δι' αὐτῆς ἐλήφθησαν πᾶσαι αἱ δυναταὶ ἐγγυήσεις. ὅπως τὸ ποσόν. τὸ ὁποῖον θ' ἀπομείνῃ. μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν τῆς Ἑταιρίας, διατεθῇ ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς ἀπαραιτήτων ἔργων. τὰ ὁποῖα θὰ ἐξυπηρετήσουν τὴν κοινωνίαν.

Φ. Κακλαμάνος. Καταρίνει τὸν ὅρον περὶ προμηθείας, ἥτις θὰ περιέλθῃ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀνατολῆς. ὑποστηρίζει δὲ ὅτι τὸ δάνειον εἶνε τοκογλυφικὸν καὶ γίνεται ἀκριβῶς πρὸς ὠφέλειαν τῆς Τραπέζης τῆς Ἀνατολῆς. Δὲν ἔπρεπε. λέγει νὰ ἀνησυχήσῃ τὸν κ. Ὑπουργὸν τὸ ὅτι ἡ Ἑταιρία δὲν θὰ ἔδιδε μέρισμα. διότι πλεῖσται Ἑταιρίαι τὸ μέρισμα αὐτὸ χρησιμοποιοῦν διὰ νὰ ἐδραιώσουν ἑαυτάς. Ἡ Ἑταιρία Λόϋδ ἐπὶ παραδείγματι πολλάκις δὲν ἔδωσε μέρισμα. χρησιμοποιοῦσα τὰ κέρδη ὑπὲρ τῆς ἀγορᾶς νέων ἀτμοπλοίων. Ἐν τούτοις δὲν ἔπαυσε νὰ εἶνε αὕτη ἡ πρώτη ἀτμοπλοϊκὴ Ἑταιρία τοῦ κόσμου.

Π. Μαυρομιχάλης. Λέγει ὅτι ἐζήτησε τὸν λόγον μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπείθετο ν' ἀποσύρῃ τὴν σύμβασιν. ἀφοῦ ὅμως ἐπιμένῃ ἂς ἀναλάβῃ αὐτὴ τὴν εὐθύνην.

Α. Παπαστεργιάδης. Συνιστᾷ ὅπως ἡ Κυβέρνησις μεριμνήσῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει ἀναφερομένων ἔργων.

Δ. Μιχαλόπουλος κατηγορεῖ κατὰ τῆς συμβάσεως καὶ λέγει ὅτι ὑπάρχει ὡρισμένη κλίκα μεγαλοσχήμων ἡ ὁποία ἐκμεταλλεύεται τὸ χρῆμα τοῦ λαοῦ.

Εἷς βουλευτής. Ποῖοι εἶνε αὐτοί;

Μ. Δεληγιάννης. Ἀπὸ τῶν Ἀνευθύνων μέχρι τοῦ τελευταίου Τραπεζίτου καὶ Συμβούλου Ἑταιρείας.

Πολλοὶ βουλευταί. Δὲν ἐπιτρέπονται ἐνταῦθα τοιαῦται ἐκφράσεις. κύριε βουλευτά. Ν' ἀνακαλέσητε τὴν φράσιν σας.

Δ. Μιχαλόπουλος. Ὄχι. . . πρέπει νὰ γνωσθῇ. . . .

Πρόεδρος. Ὁ βουλευτὴς κ. Μιχαλόπουλος ἀνακαλεῖται εἰς τὴν τάξιν. Ἐξακολουθήσατε.

Β. Μιμαλίας. Ἐξακολουθῶν προσθέτει τινὰ ἐπὶ τῆς συμβάσεως, μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον εἰς γ' συζήτησιν Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὴ ὡς 2 ἄρθρον τροπολογία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Εσωτερικῶν.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁ κ. Θ. Κοντοθάνης παρατηρεῖ ὅτι ψηφίζεται δάνειου 2.500,000 πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων πολυτελείας, ἐνῷ διὰ τὸν σιδηρόδρομον Σπάρτης ἀπαιτοῦντα 7,000.000 οὐδὲν γίνεται.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ ἀπὸ 18 Μαρτίου ἐ. ἔ. Σύμβασις, συνομολογηθεῖσα μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀνωνύμου Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου, περὶ συνομολογήσεως δανείου τῆς Ἑταιρίας ἐκ φράγκων 12,500.000 εἰς χρυσόν, ἐξ ἄρθρων τριῶν, ἧς τὸ κείμενον ἕπεται.

Ἄρθρον 2.

Τὸ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ Συμβάσει χρεῶν ὑπόλοιπον, χρησιμοποιηθήσεται τὸ μὲν εἰς ἀνακαίνισιν διαφόρων σιδηροδρομικῶν σταθμῶν τῆς Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ἐπὶ τῶν γραμμῶν Πειραιῶς-Πατρῶν-Πύργου, τὸ δὲ εἰς ἀνανέωσιν τοῦ τροχαίου αὐτῆς ὑλικοῦ καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀτμαμαξῶν, καὶ τέλος ὡς κεφάλαιον κινήσεως.

Διὰ τὸ ρηθὲν ὑπόλοιπον ἡ Ἑταιρία ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς ἔγκρισιν γενικὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ, μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας περαίωσιν τῶν ἔργων καὶ προμηθειῶν, λεπτομερῆ ἀπολογισμὸν τῶν γενομένων δαπανῶν.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, καταρ-

γουμένου συγχρόνως τοῦ Νόμου ,ΓΦΜΕ' τῆς 22 Ἰανουαρίου 1910 περὶ συνομολογήσεως δανείου τῆς Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ἐκ φράγκων 20,000.000.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ παγίας προκαταβολῆς τοῦ Στρατοῦ.

Ψηφίζεται ἐπίσης κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης 140 χιλιάδων δραχ. εἰς ἀνέγερσιν βιβλιοθήκης

Πρόεδρος. Συζήτησις περὶ τῶν Ἀναθεωρητέων Διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Δ. Δραγούμης. Κύριε Πρόεδρε, πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν χαίρω διότι εὑρίσκομαι εἰς τὴν θέσιν ν' ἀναγγείλω ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς ἐπερατώθη ὅτι δὲ προσεχῶς θέλει ὑποβάλῃ ὁ κ. Εἰσηγητὴς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀκολούθως ὁ κ. Δραγούμης ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 88 τροποποίησιν καθ' ἣν εἰς τὴν μονιμότητα περιλαμβάνονται καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Δικαστηρίων, οἱ Συμβολαιογράφοι καὶ οἱ φύλακες Ὑποθηκῶν καὶ Μεταγραφῶν.

Ἄρμον λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ παρατηρεῖ ὅτι ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ὁμιλῶν προχθὲς ἐδήλωσε σαφῶς ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἰσοβιότητος θεωρεῖ ζήτημα ἐμπιστοσύνης παρακαλεῖ ἕνεκεν τούτου τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως δηλώσῃ τὴν γνώμην του ἵνα μὴ ἐξακολουθήσῃ συζήτησις μηδένα πλέον ἄλλον ἔχουσα σκοπὸν ἢ νὰ διασύρῃ τὴν Δικαιοσύνην.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Κ. Ζαβιτσάνος καὶ Κ. Δεμερτζης ὑποβάλουσιν ἐγγράφως αἴτησιν ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῆς παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ λάβωσι τὸν λόγον ὅπως ὁμιλήσουν ἐπὶ ζητήματος προσωπικοῦ.

Πολλοὶ Βουλευταί. Δὲν εἶνε δυνατὸν τοῦτο.

Ε. Κοινοσυμβάκης ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι δύναται νὰ δοθῇ ὁ λόγος εἰς τοὺς ζητήσαντας τοῦτον ἐφ' ὅσον προτίθενται ν' ἀπαντήσουν ἐπὶ προσωπικοῦ ζητήματος ἀναφυέντος ἐν αὐτῇ τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κοινοβουλίου.

Ὁ κ. Πρόεδρος λέγει ὅτι τὸ ζήτημα θὰ λύσῃ αὐτὴ ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἀπεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὅπως δοθῇ ὁ λόγος εἰς τοὺς κ. κ. Δεμερτζῆν καὶ Ζαβιτσᾶνον.

Ὁ κ. Κ. Δεμερτζῆς ἀνέρχεται ἐπὶ τὸ βῆμα.

— Ἀνέρχομαι, λέγει, τὸ βῆμα, κύριοι, ἵνα ἀπαντήσω εἰς προσωπικὸν ζήτημα ἀναφυέν...

Σ. Δραγούμης. Ποῦ, κύριε Συνάδελφε, ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ; διότι θα εἶναι κατώτερον τῆς νέσεως τὴν ὁποίαν τὴν στιγμὴν ταύτην κατέχετε καὶ τῆς ἀξίας ἡμῶν ἐὰν θελήσητε ν' ἀπαντήσητε εἰς συζητήσεις λαμβανούσας χώραν ἐκτὸς τοῦ χώρου τούτου.

Κ. Δεμερτζῆς παραιτεῖται τῆς περαιτέρω ὁμιλίας του.

Ἐπίσης παραιτεῖται τοῦ λόγου του ὁ κ. Κ. Ζαβιτσᾶνος.

Συνεχίζεται εἶτα ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν.

Δ. Γκλαβᾶς (7.5') διαφωνεῖ μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, διότι, λέγει, ἔλαβεν ἐντολὴν παρὰ τοῦ λαοῦ ὅπως ζητήσῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἰσοβιότητος καὶ ὑποστηρίζει, ὅτι εἶνε ἀναγκαία ἡ ἐκκαθάρισις, διὰ νὰ ἐξέλθουν τῆς ὑπηρεσίας, οἱ μεταβαλόντες τὸν οἶκον τῆς Δικαιοσύνης εἰς οἶκον ἐμπορίου.

Ι. Μποιδιμιτζάκης. Δὲν πρέπει νὰ διασύρεται οὕτω ἡ Δικαιοσύνη.

Ν. Δημητρακόπουλος. Κανεὶς δικαστικὸς δὲν ἐδωροδοκήθη ποτέ. Τὸ λέγω πρὸς τιμὴν τῆς Δικαιρσύνης.

Δ. Γκλαβᾶς. Ἀναγνωρίζω ὅτι δὲν λαμβάνουν ἀμέσως, ἀλκὰ πολλοὶ λαμβάνουν ἐμμέσως διὰ τῆς μεθόδου τῶν προαγωγῶν. Γνωστὸς Πρόεδρος διὰ τῆς μεθόδου ταύτης προήχθη εἰς Ἀρεοπαγίτην.

Ν. Δημητρακόπουλος. Νὰ καταγγείλητε γεγονότα καὶ νὰ εἶσθε βέβαιος, ὅτι καμμία ἰσοβιότης δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ περιφρουρήσῃ τὸν καταχραστὴν Ἀρεοπαγίτην.

Ε. Κουλουμβάκης. Εἰπέτε, κύριε βουλευτά. Πρόκειται περὶ ἑνὸς Ἀρεοπαγίτου, ὅστις πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἐπεκύρωσεν ὡς Πρόεδρος ἕνα πίνακα 75 χιλιάδων δραχμῶν ἑνὸς

δικηγόρου, ὅστις βραδύτερον, γενόμενος Ὑπουργός, προήγαγε τὸν Πρόεδρον εἰς Ἀρεοπαγίτην.

Δ. Γκλαβᾶς. Ὁ Πρόεδρος οὗτος πράγματι κατὰ τὸ 1905 ἐπεκύρωσε τὸν πίνακα τοῦ δικηγόρου εἰς τὸ πρωτοφανὲς ποσὸν τῶν 75 χιλιάδων δραχμῶν. Βραδύτερον ὁ δικηγόρος οὗτος γενόμενος Ὑπουργὸς ἐπεβράβευσε τὸν Πρόεδρον διὰ προαγωγῆς. Ὁ Ἀρεοπαγίτης οὗτος τέκνον τοῦ λαοῦ ἐπρόδωσε τὸν λαόν. Ἀρχίσας τὸ στάδιόν του ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ ἐπιστάτου τοῦ Βαρβακείου ἔφθασεν εἰς τὴν περίβλεπτον θέσιν τοῦ Ἀρειοπαγίτου. Τελευτῶν ἐπικαλεῖται τὴν φιλοπατρίαν τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ὑπὲρ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας ἰσχυρίσθη ὅτι πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀνελάβομεν τὴν ὑποχρέωσιν ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου. Δὲν ἀμφιβάλλω ποσῶς ὅτι ὁ ἀξιότιμος ἐξ Ἀχαϊοήλιδος συνάδελφος κατὰ τὰς ἐκλογικάς του περιοδείας τοιαύτας ἔδωκεν ὑποσχέσεις, ἀφοῦ τοῦτο ὑπεστήριξεν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου.

Δ. Γκλαβᾶς. Κατὰ τὴν 8ην Αὐγούστου, διότι δὲν εἶχε προβάλῃ τότε ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης.

Ἐλ. Βενιζέλος. Χαίρω διὰ τὴν ἐξήγησιν, διότι τοῦτο ἀποδεικούει ὅτι οὔτε ὁ ἀξιότιμος συνάδελφος ἐκεῖ μεμονωμένως εἰς τὸ πρόγραμμά του τὸ ἐκλογικὸν τῆς 28ης Νοεμβρίου ὑπεσχέθη τοιοῦτόν τι εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ἐνῷ δύναμαι ἀντιθέτως νὰ ἰσχυρισθῶ ὅτι ὁ διατυπώσας μετὰ κύρους πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων οὔτε τοιοῦτό τι ὑπεσχέθη, οὐδ' ὑπηνίχθη κἂν ἐν τοῖς προεκλογικοῖς του λόγοις. Ἰσχυρίζομαι ἀντιθέτως ὅτι διὰ τῶν ἀγορεύσεων τῶν ἐκλογικῶν τὰς ὁποίας ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ κάμω εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ στάδιον τὸ ἐκλογικόν, ἐδήλωσα ρητῶς ὅτι ἡ Βουλὴ ἡ Διπλῆ καλεῖται πρὸς ἀναθεώρησιν πασῶν τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος τῶν μὴ θεμελιωδῶν, καὶ ἰσχυρίζομαι ἀμέσως ὅτι ἡ διάταξις τοῦ Συντάγματος ἡ καθιεροῦσα καὶ ἀσφαλίζουσα τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δικαστῶν διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς ἰσοβιότητος, εἶναι διάταξις θεμελιώδης, ἡ ὁποία ἑπομένως ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν κύκλον τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Συνεδρίου τούτου. Ἀλλὰ θέλω προσθέσει ἀκόμη, κύριοι βουλευταὶ ὅτι

ἂν ἐπειθόμην ὅτι τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νὰ πορισθῇ τὸ ἔθνος ἐκ μιᾶς δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως θὰ ἦσαν ἀδιαμφισβητήτως ἀνώτερα ἀπὸ τὰ κακὰ τὰ ὁποῖα ἔχει νὰ δημιουργήσῃ, διότι θὰ θίξωμεν καὶ θὰ σαλεύσωμεν τὸν θεμέλιον τοῦτον λίθον τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς δικαστικῆς, δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ εὑρεθῶ σύμφωνος μετὰ τῶν συναδέλφων, ὅσοι συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως, ἵνα μετ' αὐτῶν προβῶ εἰς νέαν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία θὰ ἀπεμακρύνετο πλέον ἀπὸ τὸ πρόγραμμα τῆς προηγουμένης, ἡ ὁποία θὰ μᾶς ἐπέτρεπε καὶ τοῦτο ἀκόμη νὰ θίξωμεν. Ἀλλὰ ἰσχυρίζομαι, κύριοι, ὅτι πᾶν ἄλλο ἢ ἐνδείκνυται τοιοῦτο πραξικόπημα ἐκ μέρους τῆς διπλῆς ταύτης Βουλῆς. Ἰσχυρίζομαι τοὐναντίον ὅτι ἂν δὲν ἐπωφελήθωμεν τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅπως διευκρινίσωμεν τὸ ζήτημα ὅτι ἡ ἰσοβιότης τῶν δικαστῶν εἶνε ὁ θεμέλιος λίθος τῆς δικαστικῆς ἀνεξαρτησίας, ἥτις ἀποτελεῖ βεβαίως ἕνα τῶν ἀναγκαίων λίθων τοῦ πολιτεύματος, ἂν δὲν ἐπωφελήθωμεν ταύτης τῆς στιγμῆς ἀλλὰ θίξωμεν τὴν δικαστικὴν ἰσοβιότητα, ἐπιτρέποντες ἐπομένως καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ θιγῇ αὕτη ἐν μελούσῃ ἀναθεωρήσει, δὲν θὰ ἐκάμαμεν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἀφαιρέσωμεν τὸ κυριώτατον ἔρεισμα, ἐπανα-λαμβάνω, τῆς δικαστικῆς ἀνεξαρτησίας. Καὶ ὡς ἐκ τῆς εὐκολίας τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐπιτρέψωμεν διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος εἰς τὰς μελλούσας ἀναθεωρήσεις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, θὰ ἐκινδυνεύομεν, περιλαμβάνοντες εἰς τὸν κύκλον τοῦτον τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων καὶ ταύτην τὴν θεμελιωδεστάτην, νὰ σαλεύσωμεν κάθε κῦρος δικαστικόν, νὰ ἀφαιρέσωμεν κάθε ἀσφάλειαν ἀπὸ τοῦ πνεύματος τῶν δικαστῶν. Καὶ ἀντὶ διὰ τῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας θεσπίζομεν καὶ διὰ τῶν ὁποίων ζητοῦμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἰσοβιότητα τῶν δικαστῶν, θὰ ἐσαλεύομεν τέλεον αὐτὴν καὶ θὰ παρεσκευάζομεν συμφορὰς διὰ τὸ μέλλον εἰς τὸ ἔθνος. (Χειροκροτήματα).

Ἰσχυρίζομαι ἐπομένως ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ὅπως ἀναστείλῃ οὐδὲ προσωρινῶς τὴν ἰσοβιότητα τῶν δικαστῶν, ἐφόσον ἡ περὶ ἰσοβιότητος διάταξις εἶνε θεμελιώδης. Ἀλλὰ συγχρόνως ἔχω τὸ καθῆκον, κύριοι βουλευταί, νὰ μὴ συμφωνήσω μετ' ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔγραψαν ἢ ἑτοιμάζονται ἀκόμη νὰ γράψωσι τόσῳ μελανὴν τὴν εἰκόνα τῆς δι-

καιοσύνης παρ' ἡμῖν. Ὑπῆρξεν ὅπως ἔλαβον καὶ ἄλλοτε τὴν τιμὴν νὰ ὑποστηρίζω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ἐκείνη ἡ ὑπηρεσία, ἐκείνη ἡ ἐξουσία ἡ ὁποία ὀλιγώτερον ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὴν ὅλην κατάστασιν τοῦ παρελθόντος. Ἰσχυρίζομαι ἀκόμη ὅτι διὰ τῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας παρεμβάλλομεν σήμερον εἰς τὸ Σύνταγμα, οὐδαμῶς παρακωλύομεν τὴν ἐκκαθάρισιν τὴν δικαστικήν· τοὐναντίον θεσπίζομεν αὐτὴν καὶ Συνταγματικῶς, ἀφοῦ ἐπιτρέπομεν τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀποχώρησιν τῶν δικαστῶν καὶ ὁσάκις δὲν ὑπάρχει πειθαρχικὴ ἀπόφασις προηγουμένη, ἀλλὰ βεβαιότης μόνον ὅτι ὁ δικαστὴς εἶνε ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν περαιτέρω ἐπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του. Θεσπίζομεν ἄρα τὴν δικαστικὴν ἐκκαθάρισιν, τὴν θέλομεν ὅμως φυσιολογικήν, βαθμιαίαν, μὴ θέτουσαν ὑπὸ ἀμφισβήτησιν ἐν συνόλῳ καὶ ἀμέσως τὴν τύχην μεγάλου μέρους δικαστῶν. Καὶ θὰ μοὶ ἀντιταχθῇ ἴσως ὅτι ἡ πρόταξις, ὡς ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τοὐλάχιστον τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφορᾷ περιωρισμένην τὴν ἐκκαθάρισιν μόνον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου. Ἀλλὰ ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος τῆς ἀρχῆς, ὅπερ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω ἐνώπιον ὑμῶν, ἰσχυρίζομαι ὅτι τὰ παράπονα κυρίως τὰ ὁποῖα ἤκουσα ὡς δικαιολογοῦντα τὴν προτεινομένην διασάλευσιν τῆς δικαστικῆς ἰσοβιότητος, τὰ παράπονα, λέγω, ταῦτα ἐστρέφοντο κυριώτατα κατὰ τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας μόνον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, ὄχι κατὰ τῆς δικαστικῆς αὐτοῦ λειτουργίας, νομίζω δὲ ὅτι δὲν ὑπερβάλλω ἂν εἴπω ὅτι τὸ Ἀνώτατον παρ' ἡμῖν Δικαστήριον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς τομῆς τῶν ἀμφισβητουμένων δικαίων εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν του. Εἶπον ὅτι τὰ παράπονα κυρίως ἐστρέφοντο κατὰ τῆς δράσεως μᾶλλον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου ἐν τῷ παρελθόντι τῆς διοικητικῆς, ἔχω ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν, κύριοι βουλευταί, ὅτι ὡς ἐκ τῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τοῦ πολιτικοῦ βίου παρ' ἡμῖν ἐν τῷ μέλλοντι, ἡ ἄσκησις καὶ τῶν διοικητικῶν αὐτῶν καθηκόντων ἐκ μέρους ἐκείνων εἰς ὁποίους ἀνατίθενται τοιαῦτα καὶ διὰ τοῦ ὑπάρχοντος νόμου καὶ διὰ τοῦ Συντάγματος, ἡ ἄσκησις, λέγω, τῶν καθηκόντων τούτων θὰ γίνῃ ἐν τῷ μέλλοντι κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος θὰ ἀνταποκρίνηται περισσότερον πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς κοινῆς γνώμης. Ἂν τοῦτο ἤθελε θεωρηθῇ ἔμμεσός τις παρατήρησις πρὸς τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἐν τῷ παρελθόντι ἐγένετο

ἡ ἄσκησις τῶν διοικητικῶν καθηκόντων τῶν προσώπων τούτων. δὲν θὰ παρεξηγεῖτο πολὺ σπουδαίως ὁ λογισμός μου. Διὰ τοῦτο θὰ λάβω τὴν τιμήν, κύριοι βουλευταί, νὰ εἰσηγηθῶ πρὸς ὑμᾶς ὅπως τὸ ἄρθρον 88 ψηφισθῇ παρεχομένης τῆς μονιμότητος καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα, περὶ ὧν ὡμίλησεν ὁ ἀξιότιμος Πρόεδρος τῆς Συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς, οὕτως ὥστε τὸ πρῶτον ἐδάφιον νὰ ἔχῃ οὕτω «οἱ Ἀρεοπαγῖται, ἐφέται καὶ πρωτοδίκαι εἶνε ἰσόβιοι, οἱ δὲ εἰσαγγελεῖς, εἰρηνοδίκαι, εἰδικοὶ πταισματοδίκαι, γραμματεῖς τῶν δικαστηρίων, συμβολαιογράφοι καὶ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἶνε μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑρίστανται κἀι σχετικαὶ ὑπηρεσίαι». Συγχρόνως νομίζω ὅτι διὰ τοῦ Συντάγματος δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν ἴσως νὰ χαράξωμεν ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δύναται ἑκάστοτε νὰ κινῆται ἐλευθεριώτερον, ὅπως ὁρίζῃ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας πρὸς ἀποχώρησιν τῶν ἰσοβίων ἢ τῶν μονίμων δικαστῶν. Τὸ ὅλον ζήτημα ἀνήκει κυρίως εἰς τὸν νόμον. Ἂν συνιστῶ ὅπως λαφθῇ πρόνοια διὰ τοῦ Συντάγματος, πράττω τοῦτο διότι ἀναγνωρίζω κυρίως τὴν ἀξίαν τοῦ ἐπιχειρήματος τὸ ὁποῖον προβάλλεται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς, φρονούσης ὅτι ἂν δὲν ὡρίζετο ἓν κατώτατον ὅριον διὰ τὰς ἀποχωρήσεις, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, θὰ ἐκινδύνευε νὰ σαλευθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν δικαστῶν ἐπὶ τὴν ἰσοβιότητα αὐτῶν, ἐκ τοῦ φόβου ὅτι θὰ ἠδύνατο ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία καταβιβάζουσα ὑπεράγαν τὸ ὅριον τοῦτο νὰ ἀποβάλλῃ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀνθρώπους ἀρτίους ἀκόμη πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν δικαστικῶν των καθηκόντων, ἔχων δὲ κυρίως βεβαίωσιν ὅτι ἡ διάκρισις πρέπει νὰ γένηται μεταξὺ τῶν καλουμένων πρὸς ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ τῶν καλουμένων πρὸς ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης εἰς τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας, νομίζω ὅτι ἠδύνατο νὰ διατυπωθῇ ἡ ἑτέρα διάταξις τοῦ ἄρθρου 88 ὡς ἑξῆς «οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικασταὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσιν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι διὰ μὲν τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνώτερον τοῦ 75 ἐτῶν οὐδὲ κατώτερον τῶν 65, διὰ δὲ πάντας τοὺς λοιποὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους οὔτε ἀνώτερον τοῦ 70 οὔτε κατώτερον τοῦ 60». Ἀλλὰ

συγχρόνως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσηγηθῶ διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 99 ἔχουσαν οὕτω «δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀπολαύοντες ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος τοποθετοῦνται, μετατίθενται, προάγονται καὶ παύονται δι' Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει».

Γ. Πάπ. Καὶ τοὺς εἰσαγγελεῖς; Διότι πιθανὸν νὰ προκαλέσῃ εἰδικὴν συζήτησιν, διότι ὁ εἰσαγγελεὺς ἀσκεῖ πάντοτε τὴν ποινικὴν ἀγωγήν, καὶ θὰ τὸν κάμετε ὑπόδουλον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐμ. Βενιζέλος. Ὄχι ὑπόδουλον.

Εἷς βουλευτής. Δὲν νομίζετε ὅτι διὰ τῆς μονιμότητος γίνονται καὶ οἱ εἰσαγγελεῖς ἰσόβιοι, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταργηθοῦν.

Ἐμ. Βενιζέλος. Ἰσόβιοι βέβαια, ἡ παρατήρησις εἶνε πολὺ οὐσιαστική. Δὲν μὲ πτοεῖ καθόλου τὸ πρᾶγμα. Τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν δικαστηρίων εἶμαι θερμὸς ὑπέρμαχος κύριοι, δὲν νομίζω δὲ ὅτι ἐπειδὴ διὰ τῶν εἰσαγγελέων ἀσκεῖται ἡ ποινικὴ ἀγωγή, ὅτι πρέπει οἱ εἰσαγγελεῖς νὰ εἶναι ἑκάστοτε ὄργανα τῆς Κυβερνήσεως, οὔτε νομίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἐστερημένη τῆς ἠθικῆς ἐπιβολῆς τὴν ὁποίαν ἔχει ὅπως μὴ εὑρίσκηται ἄμαχος διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, ὅταν αὐτὴ ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ. Ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 90 σκοπὸν ἔχει τοῦτον, κύριοι βουλευταί, νὰ μὴ ἀσφαλίσῃ συνταγματικῶς τὸν σημερινὸν νόμον, διὰ τοῦ ὁποίου ἱδρύθη τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, σκοπὸν ἔχει νὰ ἐπιτρέψῃ ἐν τῷ μέλλοντι εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἂν ἤθελε παρατηρηθῇ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον μέχρι σήμερον δὲν παρετηρήθη, νομίζω, ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἂν ἐν τῷ μέλλοντι ἤθελε παρατηρηθῇ, ἐπαναλαμβάνω, οὐχὶ προσήκουσα ἡ χρῆσις τῶν μεγάλων τούτων δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα παρέχονται εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο.

Κ. Διαζένος. Φρονεῖτε ὅτι δὲν παρετηρήθη;

Ἐμ. Βενιζέλος. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐφαρμογῆς του ὄχι· νὰ εἶναι δυνατὸν ὅπως διὰ τοῦ νόμου τροποποιηθῇ ὁ ὑπάρχων σήμερον νόμος, διὰ νὰ ὁρισθῇ τὸ ὁριζόμενον διὰ τοῦ Κρητικοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον πρῶτον καθώρισε τὸν θεσμὸν τοῦ Ἀνωτάτου τούτου δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Σύνταγμα τὸ Κρητικὸν ὁρίζει ὅτι οὐδεὶς δικαστὴς ἢ Εἰσαγγελεὺς δύναται νὰ διορισθῇ ἄνευ προτάσεως, οὔτε νὰ μετατεθῇ ἄνευ γνωμοδοτήσεως, συμφώνου γνωμοδοτήσεως, δηλ. οὔτε νὰ ἀπολυθῇ ἄνευ ἀποφάσεως προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς, ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης. Θὰ εἶναι λοιπὸν δυνατὸν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἐν τῷ μέλλοντι, ἂν ἤθελε θεωρήσει τοῦτο σκόπιμον ὡς ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν θὰ ἠσκεῖτο ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐξουσία ἡ διδομένη εἰς τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον, ὥστε τοῦ λοιποῦ αἱ μὲν τοποθετήσεις, καὶ προαγωγαὶ νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ὑπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἄνευ προτάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ἡ πρότασις νὰ μὴ εἶναι ὑποχρεωτική, ὥστε νὰ δύναται ὁ ὑπεύθυνος Ὑπουργὸς νὰ ἀπορρίπτῃ τὴν πρότασιν περὶ τοποθετήσεως ἢ προαγωγῆς.

Κατὰ τοιοῦτον τρόπον συμβιβάζοντα, κάλλιστα καὶ ὁ περιορισμός, τὸν ὁποῖον ὅλοι ἐπιδιώκομεν, τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἀλλὰ συγχρόνως παραμένει καὶ ἡ εὐθύνη καὶ ἡ ἐπίκρισις ἡ πολιτικὴ δια τὰ γενόμενα, διότι ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ὑποτεθῇ ὅτι προτείνει τὸν ἄριστον, δύναται νὰ εἶνε ἀσφαλής τις, ὅτι δὲν θὰ εὑρεθῇ Ὑπουργός, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποκρούσῃ τοῦτον, ἐὰν πράγματι οὗτος εἶνε ὁ ἐνδεικνυόμενος ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης τῶν ἐπαϊόντων. Ὀφείλω νὰ προσθέσω παρὰ ταῦτα ὅτι μέχρι σήμερον, ἔχων τὴν γνώμην ὅτι δὲν ἐγένετο κατάχρησις τῆς ἐξουσίας τῆς δοθείσης εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ εἰσαγάγω μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου.

Νομίζω ὅμως ὅτι θὰ εἶνε πρόνοια ἀναγκαία ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἄρθρου κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐπιτρέπῃ ἐν τῷ μέλλοντι τὴν τοιαύτην μεταρρύθμισιν τῶν κατὰ τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, ὥστε νὰ εἶνε δυνατὸς ὁ κολασμὸς ἐνδεχομένης κακῆς κρίσεως τῆς ὑπεράγαν μεγάλης ἐξουσίας, ἡ ὁποία ἀσφαλίζεται σήμερον εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον διὰ τῶν συνταγματικῶν τούτων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 90, τῶν παρεχομένων ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς ἐπιτροπῆς. Αὐτὰ ἦσαν ὅσα εἶχον νὰ εἴπω εἰς τὴν Βουλήν, καὶ καταθέτω σχετικὰς διαρρυθμίσεις τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Σ. Δραγούμης. Παρακαλεῖ ὅπως ἐκτυπωθῶσιν αἱ ὑποβληθεῖσαι τροπολογίαι.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Κύριε Πρόεδρε, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις ἐφ' ὅσον ἡ Βουλὴ δὲν ἀποφαίνεται ἐπὶ τοῦ παρεμπεσόντος ζητήματος τοῦ ἀπαραδέκτου.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) κατανεύει.

Πρόεδρος. Τὸ ἀπαράδεκτον προεβλήθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος ἐν γένει, κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον τὸ ψήφισμα, τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆ τοῦ Συντάγματος καθορίζει ὅτι, ἅμα τῇ ἐπικυρώσει τῶν πρακτικῶν, πάντες οἱ Ἀρεοπαγῖται ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων αὐτῶν, τὸ ψήφισμα τοῦτο προσκρούει πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσοβιότητος, κατὰ συνέπειαν ἡ ἔνστασις προσβάλλει τὸ ψήφισμα καὶ οὐχὶ τὸ ἐν τῷ προσχεδίῳ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς φυσιολογικῆς. Ἑπομένως ἡ συζήτησις περὶ ἀπαραδέκτου θὰ γίνῃ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὸ ψήφισμα. Τὸν λόγοι ἔχει ὁ κ. Σ. Γαρουφαλιᾶς.

Ε. Γαρουφαλιᾶς ἀπορεῖ πῶς ὁ κ. Πρωθυπουργὸς, ἀφοῦ ἐπὶ τόσας ἡμέρας ἀφῆκε νὰ διασυρθῇ ἡ Δικαιοσύνη, ἔρχεται ἤδη πρωθυστέρως καὶ ὑποβάλλει πρότασιν ἀπαραδέκτου. Τελευτῶν ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν ψήφισμα, δι' οὗ ἀναστέλλεται ἡ ἰσοβιότης ἐπὶ ἕνα μῆνα τῶν δικαστῶν καὶ Ἀρεοπαγητῶν ἐκείνων, καθ' ὧν ἤθελεν ὑποβληθῇ ἔγγραφος κατηγορία ὑπὸ βουλευτοῦ ἢ Δικηγορικοῦ Συλλόγου.

Χ. Ποζίκης. Ἀντικρούει τὴν περὶ ἀπαραδέκτου γνώμην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἄλλως τε καὶ ἡ Συνέλευσις τοῦ 1864 εἶχε τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι ἡ ἰσοβιότης δὲν εἶνε θεμελιώδης. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἔχουσι συνεπῶς τὴν γνώμην, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διατάξεως θεμελιώδους. Ἐξακολουθῶν ὁ κ. βουλευτής, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων ἀποδειλιᾷ νὰ θέσῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ τύπου τῶν ἥλων καὶ ὁμολογεῖ, ὅτι τὰ τῆς Δικαιοσύνης παρ' ἡμῖν ἔχουσι καλῶς, καθ' ἣν στιγμὴν αὐτὸς ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου διακηρύσσει διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι δὲν ἔχομεν Δικαιοσύνην ἐκπληροῦσαν

τὸν προορισμόν της. Ἐπιβάλλεται ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ σώματος.

Ε. Βενιζέλος. Ἄλλο ἐκκαθάρισις καὶ ἄλλο ἀναστολή.

Ν. Καζάζης. Ἐστρέψατε τὸ ζήτημα ἵνα ὑπεκφύγητε. Τελευτῶν ὁ κ. βουλευτὴς στρέφει τὸν λόγον πρὸς τὸ ῥητὸν Νικία τοῦ Νικηράτου. οὗ τινος «ἐπεκαλέσθη ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης».

Κρατεῖ, λέγει, ἡ γνώμη ὅτι δειλὸς ἢ ἄβουλος ἦτο ὁ Νικίας. Ἡ Κυβέρνησις ἀποδεικνύει διὰ τῆς στάσεώς της ὅτι κατὰ γράμμα μιμουμένη τὸν δειλὸν ἢ ἄβουλον πολιτικὸν δὲν πράττει τι ἄλλο παρὰ νὰ «μελονικιᾷ».

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός.) Ἐλέχθη, κύριοι Βουλευταί, ἀπὸ τοὺς ἀξιοτίμους προλαλήσαντας, ὅτι τὰ πάντα ἔχουσι κακῶς ἐν τῇ δικαστικῇ ὑπηρεσίᾳ. Ὅτι χρειάζεται νὰ γίνῃ ἐκκαθάρισις δικαστική, οὐδεὶς τὸ ἀμφισβητεῖ. Ἀναγνωρίζεται δὲ τοῦτο ὡς ἀνάγκη διὰ τῶν ψηφιζομένων διατάξεων προβλέπεται ἡ ἐκκαθάρισις, καθ' ἣν στιγμὴν ὁρίζεται, ὅτι καὶ οἱ ἰσόβιοι δικασταὶ δύνανται ὑποχρεωτικῶς νὰ ἀποχωρήσωσιν ἐὰν ἤθελον κριθῇ, ὡς μὴ δυνάμενοι ἐπαρκῶς νὰ ἐκτελέσωσι τὰ καθήκοντά των. Ἡ ἐκκαθάρισις προβλέπεται ὡς ἀναγκαία, ἀλλὰ διάφορος εἶναι ἡ ἐκκαθάρισις, ἡ ὁποία θὰ γίνῃ φυσιολογικῶς ἀπὸ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἰσοβιότητος τὴν ὁποίαν ζητεῖτε σήμερον.

Ἡ ἐκκαθάρισις τότε δύναται νὰ γίνῃ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἰσοβιότητος, ὅταν ἐπακολουθῇ ἀπόρασις ἀποφαινομένη, ὅτι ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντά του. Ὅταν ἔχητε δικαστικὴν ἀπόρασιν κατόπιν ἀπολογίας, ἐκδιδομένην ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, τότε δύνασθε νὰ ἔχητε ἐκκαθάρισιν καὶ τότε δύνασθε νὰ πνίξητε τὸν ὀχυρούμενον διὰ τῆς ἰσοβιότητος. Τὴν στιγμὴν ὅμως καθ' ἣν χωρὶς δικαστικὴν ἀπόρασιν ἐκδιδομένην διὰ μίαν ἑκάστην περίπτωσιν ἰδιαιτέρως, ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων κατηγοριῶν ἀπευθυνομένων κατὰ τοῦ δικαστοῦ, θέλετε νὰ ἐκβάλητε ἀπὸ τὸν ναὸν τῆς Θέμιδος τὸν δικαστὴν καὶ προσέτι θέλετε νὰ σταματήσῃ ἐντελῶς ἡ ἰσοβιότης καὶ νὰ ἔλθῃ ἓν πολιτικὸν σῶμα νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν τοὺς θέλω τοὺς δικαστὰς αὐτούς, ὁμολογῶ ὅτι ζητεῖτε ἀπὸ ἐμὲ νὰ κάμω πράγματα διὰ τὰ ὁποῖα μὴ λείπει τὸ θάρρος. (Χειροκροτήματα)

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις τὴν 8 καὶ 1)2 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 10 καὶ 45' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ε. Κουβαρτζιάκης. Ἡ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται ἀπόψε νὰ θέσῃ ζήτημα ἐμπιστοσύνης. Θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος εἶνε μόνον αἱ ἀπορρέουσαι ἀπ' εὐθείας ἀπ' αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, αἱ καθορίζουσαι τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς, τῆς ἰδιοκτησίας, αἱ καθορίζουσαι τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας καὶ ὧν νόμων τῆς κοινωνικῆς ἰσορροπίας. Ἡ ἰσοβιότης τῶν δικαστῶν ὅμως πόθεν εἶνε θεμελιώδης διάταξις; Τὸ ζήτημα τοῦ ἀπαραδέκτου παρενεβλήθη διαλαβικῶς οὕτως εἰπεῖν. Μᾶς ἀπειλοῦν διὰ χάους. Ἀλλὰ δὲν ἐφοβήθη πολὺ μεγαλείτερον χάος ἡ στρατιωτικὴ ἐπανάστασις, ὅτε ἐπεβάλλετο διὰ τῶν κοινοβουλευτικῶν Κυβερνήσεών της εἰς Βουλάς, Βασιλείαν. Νῦν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Δικαιοσύνης, ἀπειλήσας διὰ παραιτήσεως, διὰ χάους μετ' αὐτήν, ἐνέσπειρε τὸν πανικὸν καὶ ἔσυρε πρὸς τὴν γνώμης του καὶ Βουλὴν καὶ Κυβέρνησιν.

Α. Σβολιάνος (ὥρᾳ 11. 10'). Λέγει ὅτι κατ' οὐσίαν ἡ ἐπιτροπὴ ἀρχικῶς προέτεινεν περίπου, ὅτι προτείνει διὰ τῆς διανεμηθείσης ἄρτι τροπολογίας ἐπὶ τῶν ἄρθρων 88, 89 καὶ 90 ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀναγιγνώσκει δὲ προσθήκην τὴν ὁποίαν προτείνει νὰ τεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Συντάγματος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐὰν ψηφισθῇ τοιαύτη τροποποίησις, ἐπιτυγχανομένης μερικῶς ἐκκαθαρίσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰς τὸν ὁποῖον δίδομεν τοσαῦτα δικαιώματα, διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, καὶ εἰσερχομένης νέας ζωῆς εἰς αὐτόν, νομίζει ὅτι ἐὰν πεισθῇ ἡ Συνταγματικὴ ἐπιτροπὴ νὰ ἀποσύρῃ τὸ ψήφισμα περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος, αἰρομένης τῆς βάσεως ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τὸ ἀπαράδεκτον, παρελκύει ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου συζήτησις.

Γ. Ψάπ (ὥρᾳ 11. 17') Τὸ ζήτημα τοῦ ἀπαραδέκτου, θιχθὲν πρῶτον παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ζακύνθου κ. Κλάδη, ἐτέθη μὲ ἀσάφειαν, διότι ἐτέθη κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς σκοπιμότητος, μὲ τὴν ἰδέαν τῆς νομιμότητος. Ἐὰν δὲν ἔχῃ ἡ

Κυβέρνησις καὶ ἡ μετ' αὐτῆς πλειοψηφία τὸ θάρρος νὰ προβῇ πρὸς τὰ πέραν, ἂς μὴ δεσμεύσωμεν τοὐλάχιστον τὰς χεῖρας τῶν μεταγενεστέρων». Ἀναφέρων εἶτα γνώμας τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου σχετικὰς, ὡς καὶ ἀντιρατικὰς ἀποφάσεις τοῦ Αὐτοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, ἐπιλέγει:

«Ἡ Κυβέρνησις πτοεῖται, καί τοι καὶ ἡμεῖς θεωροῦμεν αὐτὴν ἀξίαν ἐμπιστοσύνης ὅπως διενεργήσῃ τὴν κάθαρσιν τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου. Τοιαύτην τιμὴν προσφέρομεν ἡμεῖς εἰς αὐτήν, ἂν θέλῃ, ἂς τὴν ἀρνηθῇ».

Ε. Ἀριστοπαναγιώτης. Δὲν εἶνε συζητήσιμος ἡ ἰδέα περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου. Ἡ ἰσοβιότης τῶν δικαστῶν δὲν εἶνε προνόμιον τῶν δικαστῶν. δὲν τίθεται χάριν αὐτῶν, ἀλλὰ χάριν ἐξασφαλίσεως τῆς κοινωνίας ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς Δικαιοσύνης. Πόθεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐχαρακτήρισε, δι' ὅσων εἶπε, ὡς θεμελιώδη διάταξιν τὴν περὶ ἰσοβιότητος; Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐν τῇ τεχνικῇ ταύτῃ ὁμιλίᾳ του ἔφερε μόνον παραδείγματα πρωτοδικῶν καὶ πταισματοδικῶν, δὲν ἐτόλμησε νὰ φέρῃ παραδείγματα ἰσοβίων δικαστῶν. ἐκεῖ ὅμως ἀκριβῶς ὑπάρχουν αἱ περισσότεραι πλημμέλειαι. Ἐφοβήθησαν δὲ οἱ κυβερνῶντες μήπως δημιουργηθῇ χάος μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς νόμου. ἀλλὰ ὁ φόβος εἶνε πάντη ἀβάσιμος.

Ἀρήκαμεν ὅλους τοὺς κατωτέρους δικαστικοὺς ἔρμαια τοῦ Ἀνωτάτου Κριτηρίου. Τοῦτο θὰ ἐπέβαλλε νὰ εἶνε μέλη τοῦ Κριτηρίου αὐτοῦ ἄνθρωποι μὲ σθένος, σήμερον δὲ σπεύδομεν νὰ παραδώσωμεν εἰς αὐτὸ ὅλην τὴν Δικαιοσύνην. Γνωρίζομεν παλινῳδίας τοῦ Ἀρείου, γνωρίζομεν δικαστικὰ ἀνοσιουργήματα δικαστῶν, οὓς δὲν θέλω ν' ἀναφέρω ἐνταῦθα. Ἡ μὴ ἀναστολὴ θὰ σημάνῃ τὸν ἐνταφιασμὸν τῆς ἀρχῆς τῆς ἀποκεντρώσεως εἰς ἣν ἡμεῖς στηρίζομεν ὅλας τὰς ἐλπίδας μας.

Δ. Καλόπουλος. Φρονῶ ὅτι πᾶν θέμα μὴ περιεχόμενον εἰς τὸ διάγραμμα τὸ χαραχθὲν ὡς πρὸς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις ὑπὸ τῆς παρελθούσης Βουλῆς, δὲν δύναται νὰ θιχθῇ παρὰ τῆς παρούσης Βουλῆς ἐν τῇ συζητήσει περὶ τοῦ Σύνταγματος. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη, καὶ ἄλλοτε διατυπωθεῖσα παρ' ἐμοῦ δὲν ἔγεινεν ἀποδεκτή. Παρεβιάσθησαν αἱ ἀποφάσεις τῆς παρελθούσης Βουλῆς, καὶ ὡς πρὸς τὸ νῦν συζητούμενον ζήτημα. Ὡς πρὸς τοῦτο νομίζω ὅτι ἡ ἰσοβιότης τῶν δικαστῶν εἶνε θεμελιώδης θεσμός.

Σ. Δημητράκης. Θεμελιωδῶς ἰσόβιοι δὲν δύνανται νὰ εἶνε οἱ δικασταί. Ἡ περὶ ἰσοβιότητος διαταξις ἐν τῷ Συντάγματι ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ ἄρθρον 28, καθ' ὃ «ἡ Δικαιοσύνη ἀπονέμεται παρὰ τῶν δικαστηρίων» ὄχι «τῶν δικαστῶν». Οὔτε ὁρίζει τὸ Σύνταγμα ποῖα δικαστήρια σήμερον δύνανται νὰ εἶνε τοῦτο τοῦ εἴδους, ἄρριον τοῦ ἄλλου. Ἡ Δικαιοσύνη δὲν εὑρίσκεται ἤδη παρ' ἡμῖν ἐν ὑψηλῇ θέσει, καίτοι ἡ κατάστασίς της δὲν γεννᾷ βεβαίως ἀπόγνωσιν.

Τὸ ψήφισμα, ἐξεταζόμενον ἐν συναφείᾳ μὲ τὴν παρὰ τοῦ κ. Σχλῆμαν ὑποβληθεῖσαν προθήκην. θὰ ἔδιδε λύσιν, ὁθεν ὑποβάλλω πρότασιν, ἣν παρακαλῶ νὰ δεχθῇ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἀναβληθῇ δι' ἄριον ἡ συζήτησις πρὸς μελέτην.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Δέχεται τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις ὥραν 12 καὶ 15'.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Δεληγιάννης — Θ. Γρηγοριάδης

— Λίν. Κουρτόβικ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΣΤ'

Τῆς 11 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 5 35' μ. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 189 βουλευτῶν.

Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις πρακτικῶν τῆς 10 Μαΐου.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Οἱ κάτοικοι τῆς Ν. Ἀγχιάλου ζητοῦσι δάνειον. 2) Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς ἀποστέλλει εὐχαριστήριον τηλεγράφημα ἐπὶ τῇ ἐκδηλώσει τοῦ πένθους τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς. 3) Οἱ κάτοικοι Ἐγκαρᾶς τῆς Νάξου ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ στρεμματικῆς φορολογίας τῶν ὀπωροφόρων δένδρων. 4) Ὁ ἐξ Ἀμρίσσης Ν. Ζωγράφος καταγγέλλει τὸν ἐκεῖ ἐπιθεωρητὴν Σταματέλλον ὡς κακοποιήσαντα τὴν θυγατέρα

του μαθήτριαν. 5) Οἱ κάτοικοι Γαστουρίου, Καναλίου, Περλεψιμιάδων, Μπραΐτικα τῆς Κερκύρας ζητοῦσιν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ὑποβληθέντος ὑπὸ τῶν βουλευτῶν Κερκύρας. 6) Ὁ ἐκ Χαλκίδος Α. Σταμάτης ἐπὶ 18ετίαν ὑπηρετήσας ἐν τῷ στρατῷ ζητεῖ σύνταξιν. 7) Ὁ ἐκ Βόλου Ν. Ντόβας παραπονεῖται κατὰ τοῦ ἐν Βόλῳ Ταμίου. 8) Ὁ Σύλλογος Μπουρλοῦ τοῦ Αἰγίου συγχαίρει τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ νομοσχέδιον περὶ κοινοτήτων. 7) Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Θεσπιέων πέμπει ψήφισμα περὶ ἀναστολῆς τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων τοῦ 1910 μέχρι τῆς συγκομιδῆς 10) Οἱ κάτοικοι Συκιᾶς τῆς Κορίνθου ζητοῦσιν ἀρωγήν. 11) Ὁ Σύνδεσμος ποτοποιῶν Καλαμῶν ζητεῖ μείωσιν τῆς φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος. 12) Οἱ κάτοικοι Ἀστακοῦ παραπονοῦνται κατὰ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ Βονίτσης. 13) Οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Λείκτρου τῆς Οἰτύλου παρακαλοῦσιν ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ συλλογὴ ἅλατος δι' ἀτομικὴν χρῆσιν. 14) Ὁ κ. Περσιάδης ζητεῖ σύνταξιν. 15) Οἱ ἐν Ἑλλάδι φαρμακευτικοὶ ὑπάλληλοι ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα. 16) Ἡ ἐπιστημονικὴ Ἑταιρεία Ἀθηνῶν ζητεῖ βοήθημα πρὸς ἔκδοσιν τῆς «Ἀθηνᾶς» καὶ 17) Οἱ ἐν Ἀθήναις ξυλουργοὶ καὶ ἐπιπλοποιοὶ ὑποβάλλουσιν ἀναφοράν.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Ψηφίζεται κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ χορηγίας πιστώσεως πρὸς πληρωμὴν τῶν διὰ τοὺς μῆνας Μάιον καὶ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1911 ἐξόδων τοῦ Κράτους ὡς ἐπίσης τῶν ἐξόδων τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησ.αστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπαγομένων κληροδοτημάτων τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, τοῦ Λαχείου ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ταμείου τῶν Φάρων καὶ Φανῶν, τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ταμείου».

Γίνεται δεκτὸν εἶτα εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον «περὶ παγίας προκαταβολῆς τοῦ Στρατοῦ» ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ περὶ διοικήσεως τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ τοῦ Κράτους νόμου ΣΙΒ' τοῦ ἔτους 1852 προβλεπομένη διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν προκαταβολή, ὁρίζεται δι' ἑκάστην χρῆσιν εἰς τὰ δύο καὶ ἥμισυ δωδεκατημόρια τῶν ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων αὐτοῦ ἀναγραφομένων διὰ τὰς ἀκολούθους πληρωμὰς πιστώσεων :

α') Μισθῶν. προσαυξήσεων μισθοῦ. ἐπιμισθίων. ἐπιδομάτων. ἐπιχορηγήσεων. ἀποζημιώσεων καὶ ἀμοιβῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν.

β') Μισθῶν. ἐπιμισθίων. ἀντιμισθίων καὶ ἡμερομισθίων ἰδιωτῶν. προσφερόντων οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν ἢ ἐργασίαν εἰς τὸν στρατόν.

γ') Τιμήματος προμηθευομένου διὰ τοὺς ὁπλίτας ἄρτου καὶ ἀντιτίμου χορηγουμένων αὐτοῖς εἰς χρῆμα μεριδων ἄρτου.

δ') Δαπανῶν ραφῆς καὶ ἐπισκευῆς ἱματισμοῦ, ἐνεργουμένης κατὰ τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διατύπωσιν.

ε', Τιμήματος εἰδῶν στρατωνισμοῦ. πλὴν τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν γενικῶν προμηθειῶν. ἔτι δὲ μισθωμάτων καὶ ἀγορᾶς ὕδατος.

ϛ') Δαπανῶν νοσηλείας ἀνδρῶν τοῦ στρατοῦ.

ζ') Δαπανῶν συντηρήσεως στρατιωτικῶν ὑποδικων καὶ καταδίκων.

η') Τιμήματος προμηθευομένης νομῆς κτηνῶν τοῦ στρατοῦ καὶ ἀντιτίμου χορηγουμένης εἰς χρῆμα νομῆς. ἔτι δὲ δαπανῶν συντηρήσεως ἐν γένει καὶ νοσηλείας κτηνῶν.

θ') Δαπανῶν ὁδοιπορίων καὶ μετακομίσεων στρατοῦ, ὡς ἐπίσης μετακομίσεων ὑλικοῦ καὶ κτηνῶν στρατοῦ.

ι') Δαπανῶν στρατιωτικῶν σωμάτων βολῆς καὶ στρατιωτικῶν ἀσκήσεων ἐπιβάσεως καὶ ἀποβιβάσεως.

ια') Τιμήματος ὑλικοῦ γραφείων καὶ μηνιαίων ἐπιχορηγήσεων γραφικῶν ἐξόδων.

ιβ') Δαπανῶν ἐν γένει στρατιωτ. σχολῶν καὶ σχολείου στρατιωτικῶν σωμάτων.

ιγ') Δαπανῶν τυπογραφείου Ὑπουργ. Στρατιωτικῶν.

ιδ') Δαπανῶν στρ. ποινικῆς Δικαιοσύνης.

ιε') Δαπανῶν χαρτογραφικῆς ὑπηρεσίας.

ιϛ') Ἀποδοχῶν καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων μετακαλουμένων ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν.

ιζ') Ἀσφαλίστρων στρατιωτικῶν καταστημάτων καὶ δαπανῶν συντηρήσεως τούτων, ἔτι δὲ δαπανῶν ἐγκαταστάσεων ἐν αὐτοῖς καὶ δαπανῶν λειτουργίας ναῶν.

ιη') Μισθωμάτων ἰδιωτικῶν οἰκοδομῶν, ἁμαξῶν καὶ μεταγωγικῶν μέσων.

ιθ') Ἀσφαλίστρων ὑλικοῦ στρατοῦ καὶ δαπανῶν συντηρήσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2.

Ἡ κεχορηγημένη ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν παγία προκαταβολὴ συμπληρωθήσεται εἰς τὸ ἀναλογοῦν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ποσόν, ἐφ' ὅσον πρὸς ἐφοδιασμὸν ἐξ αὐτῆς τῶν στρατιωτικῶν Σωμάτων καὶ καταστημάτων παρουσιάζεται ἀνάγκη. Ἐκδίδονται δὲ τὰ διὰ τὴν παγίαν προκαταβολὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν χρηματικὰ ἐντάλματα ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου ὑπὸ τὸν λογαριασμὸν «Παγία προκαταβολὴ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν», ἐξοφλοῦνται δὲ ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ταμείου πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου, διὰ τῆς ἐκδόσεως χρηματικῶν γραμματίων ἐπ' ὀνόματι τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων καὶ καταστημάτων, πρὸς ἃ ἡ χορηγουμένη προκαταβολὴ διατίθεται, καταχωριζομένων τῶν ἐνταλμάτων εἰς χρέωσιν τοῦ ρηθέντος λογαριασμοῦ. Ἀντιθέτως εἰς πίστωσιν τοῦ λογαριασμοῦ τούτου εἰσάγονται τὰ ποσά, ἅπερ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Δημόσιον, διὰ καταθέσεως εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, ἕνεκεν ἐλαττώσεως τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν, δι' ἃς ἡ προκειμένη παγία προκατοβολὴ προορίζεται, ἢ ἕνεκα κανονισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς διαχειρίσεως κατὰ τρόπον, ἀπαιτοῦντα παγίαν προκαταβολὴν ἐλάσσονα τῶν δύο καὶ ἡμίσεος δωδεκατημορίων.

Ἄρθρον 3.

Τὰ Στρατιωτικὰ σώματα καὶ καταστήματα ἐνεργοῦσι διὰ τῆς χορηγουμένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ Λογιστηρίου παγίας προκαταβολῆς τὰς βαρυνούσας αὐτὰ δαπάνας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου τούτου μνημονευομένων.

Ἄρθρον 4.

Καταργοῦνται 1) ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΩΚΒ' τῆς 18 Ἀπριλίου 1880, μετὰ τῶν ἐδαφίων αὐτῆς α'—ϛ', 2) τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ,ΒΨϛ' τῆς 29ης Μαρτίου 1900, καὶ 3) τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ,ΓΧΝΘ' (ὑπ' ἀριθ. 3659) τῆς 10ης Μαρτίου 1910.

Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάδων διὰ τὴν ἀνέγερσιν Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς» ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον μόνον.

Ἐγκρίνεται ὁ προσαρτώμενος τῷ παρόντι νόμῳ προϋπολογισμὸς τῆς ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάδων (ἀριθ. 140,000.00) ὁλικῆς δαπάνης, διὰ τὴν ἀνέγερσιν Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς, ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Κολοκοτρώνη καὶ Ἀνθίμου Γαζῆ.

Πρόεδρος. Συζήτησις περὶ τῶν ἀναθεωρητέων Διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

(Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 5 λεπτὰ ὅπως περατωθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος σύσκεψις τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς καὶ ὑποβληθῇ ἡ σχετικὴ αὐτῆς πρότασις).

Μετὰ τὴν διακοπὴν λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Σ. Δρογούμης ὅστις λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα σήμερον ἀνεγνώρισεν παμψηφεὶ ὅτι οὐδένα εἶχε λόγον νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸ ψήφισμα τὸ προταθὲν ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀπέσυρε τοῦτο. Ἡ ἐπιτροπὴ προχωρήσασα εἶτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς προτάσεως τοῦ ἐκ Λαρίσης συναδέλφου κ. Σχλῆμαν κατέληξεν εἰς τὸ ἑπόμενον συμπέρασμα (ἀναγινώσκει τὴν πρότασιν, ἣν καὶ καταθέτει). Ὅσον ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς τροπολογίας, αἵτινες ὑπεβλήθησαν, λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπέρριψε ταύτας.

Ε. **Βενιζέλος** (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Εἶμαι εὐτυχὴς διότι ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποσύρει τὴν πρότασίν της περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος ἔστω καὶ μόνον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου. Καὶ εἶμαι εὐτυχὴς διότι διὰ τῆς προτάσεως ἐκείνης θὰ καθιεροῦτο προηγούμενον συνεπεία τοῦ ὁποίου θὰ ἐτηρεῖτο διαρκῶς σαλευόμενον τὸ ἔδαφος τῆς δικαστικῆς ἰσο-βιότητος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅριον φρονῶ ὅτι θὰ ἦτο σκοπιμώτερον ἐὰν ἀφίετο μείζων ἐλευ-

θερία εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Τὸ ὅριον τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς εἶνε, ὁρνῶ, χαμηλόν. Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι ὡς ὅριον ἀνώτατον δέον νὰ τεθῇ τὸ ἐν τῇ Κυβερνητικῇ προπολογίᾳ ὑποδειχθὲν καὶ καταλήγει ἀρίνων ἐλευθέραν τὴν Βουλὴν ὅπως ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της ἐπὶ τῆς νέας προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Πρόεδρος. Κατόπιν τῆς προτάσεως τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς νομίζω ὅτι ἡ συζήτησις περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου δὲν ἔχει ἄλλον χαρακτῆρα πλέον παρὰ ἁπλῶς θεωρητικόν. Νομίζω ὅτι θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ συστήσω εἰς τοὺς κ.κ. Βουλευτὰς τοὺς ἐγγεγραμμένους ἵνα ὁμιλήσωσι περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου ἵνα παραιτηθῶσι τοῦ λόγου διὰ νὰ συζητήσουν τὸ κατ' οὐσίαν θέμα τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει τὴν Βουλήν. συντελοῦντες οὕτω εἰς κέρδος χρόνου.

Τινὲς Μάλιστα.

Ε. Γαρδικιώτης. Ἀφοῦ αἴρεται τὸ ἀπαράδεκτον, ἀφοῦ ἀνακαλεῖται ἡ πρότασις τοῦ ἀπαραδέκτου. νομίζω ὅτι μένει ἀκεραία ἡ πρότασις περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν.

Πρόεδρος. Ἡ πρότασις ἡ περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος ἡ ὑποβεβλημένη ὑφ' ὑμῶν;

Ε. Γαρδικιώτης. Ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Γαρδικιώτου.

Πρόεδρος. Ἐκείνη ἀφορᾷ τὸ ἄρθρον 102.

Ε. Γαρδικιώτης. Μὲ συγχωρεῖτε.....

Πρόεδρος. Παρακαλῶ. Ἀκούσατε τί λέγει ἡ πρότασις τοῦ κ. Γαρδικιώτη «Τροπολογία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος» Πῶς δύναμαι νὰ εἰσαγάγω ὑπὸ συζήτησιν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 102 συζητουμένου τοῦ ἄρθρου 88;

Παπαμιχάλης. Ἐλήφθη ἀπόφασις τῆς Βουλῆς νὰ συζητηθῇ.

Πρόεδρος. Ποῦ τὴν εὕρατε τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν νὰ συζητῶνται αἱ τροπολογίαι τῶν ἑπομένων ἄρθρων; Ὁ κ. Κουλουμβάκης ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου.

Κουλουμβάκης Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις περὶ ἀπαραδέκτου διότι ἐὰν ἡ διάταξις εἶνε θεμελιώδης, ὡς ὑπεστηρίχθη, θὰ εἶνε ὁλοκλήρως θεμελιώδης καὶ οὐχὶ μέχρι τοῦ ὁρίου τὸ ὁποῖον ἀρέσκει εἰς ἡμᾶς σήμερον. Καταλήγει λέγων ὅτι πρὸ πάσης ἄλλης συζητήσεως ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου.

Ν. Γαρδικιώτης. Ἀναπτύσσει γνώμην καθ' ἣν προεξέχει τὸ ζήτημα ἐὰν ἡ Βουλὴ θ' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναστολῆς.

Ε. Γαρδικιώτης. Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐρωτηθῇ ἐκτὸς ἐὰν σεῖς ἐμμένετε εἰς τὴν πρότασίν σας.

Ν. Γαρδικιώτης. Βεβαίως ἐμμένω. Διὰ τοῦτο ὁρνῶ ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀποφανθῇ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ἤλπιζα, λέγει, ὅτι μετὰ τὴν πρότασιν τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς θὰ ἔπαυε πλέον πᾶσα ἐπὶ τοῦ θέματος συζήτησις. Ἀφοῦ ὅμως ὁ κ. Βουλευτὴς Τρικκαλῶν ἐπιμένει εἰς τὴν πρότασίν του ὁρνῶ ὅτι πρέπει νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου.

Στ. Δραγούμης. Μὲ συγχωρεῖτε. Ἔχω νὰ παρατηρήσω τοῦτο, ὅτι εἶναι εὔκολον μετὰ τὰ ἐνταῦθα δηλωθέντα νὰ πεισθῇ πᾶς τις ὅτι τοιαύτη πρότασις εἶνε ἀδύνατον νὰ ὀφάσῃ εἰς ψήφισιν· μετὰ τὴν ἀντίρρησιν μάλιστα τὴν οὐσιαστικὴν τῆς Κυβερνήσεως δὲν βλέπω διὰ τίνα λόγον νὰ τεθῶσιν εἰς στενοχωρίαν ἐκεῖνοι τῶν βουλευτῶν, οἵτινες ἔχουσιν ἐρριζωμένην πεποίθησιν ὅτι δὲν χωρεῖ ἀπαράδεκτον.

Ἐ... Βενιζέλος. (Πρωθυπουργός). Δὲν τίθεται τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν. Ἐγὼ παρεκάλεσα νὰ συζητηθῇ.

Στ. Δραγούμης. Προκαλέσατε ψῆφον ἐπὶ τῆς οὐσίας καὶ θὰ ἔχητε παψηφίαν σχεδόν.

Ἐ... Βενιζέλος. Θὰ εἶμαι εὐτυχὴς ἐὰν .....

Στ. Δραγούμης. Πρώτην φορὰν ὑπάρχει παρ' ὑμῖν δισταγμὸς περὶ τῆς γνώμης τῶν ἀκολουθούντων ὑμᾶς καὶ εἶνε ἡ περίστασις καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ εἶσθε βέβαιος περὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Ἐ... Βενιζέλος. Θέλετε νὰ μὲ στερήσητε τοῦ δικαιώματος νὰ κάμω χρῆσιν αὐτῆς τῆς δυνάμεως, ἐφ' ὅσον ἔχω γνώμην ὅτι ἡ ἐδραίωσις τῆς ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν ἀποτελεῖ ἀληθῶς τὸν θεμέλιον λίθον τῆς ἐξυγιάνσεως τῆς περαιτέρω τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων περαιτέρω λειτουργίαν αὐτῆς;

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ προχωρεῖ ἤδη εἰς τὴν περὶ ἀπαραδέκτου συζήτησιν.

Γ. Πλάτωνος. (6. 40'). Ὑποστηρίζει ἐπιστημονικῶς τὴν γνώμην του, καθ' ἣν ἡ δικαστικὴ ἰσοβιότης εἶνε

θεμελιώδης, διότι ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς δικαιοσύνης.

Κ. Θεοδωρίδης (6. 5'). Φρονεῖ ὅτι μεθ' ὅλας τὰς στροφὰς καὶ περιστροφάς, ἃς ἠθέλησαν νὰ δώσωσιν εἰς τὴν συζήτησιν, ἥτις ἀπὸ ἡμερῶν ἀπασχολεῖ τὴν Βουλήν, αὐτὴ εἶνε μία ἀπόχησις καὶ τῆς ἐν δικηγορικοῖς συλλόγοις, τῇ δημοσιογραφίᾳ καὶ ἄλλοις κοινωνικοῖς κύκλοις, ἡ περὶ ἀναστολῆς ἢ μὴ τῆς ἰσοβιότητος. Ἀλλ' εἰς τὴν πορείαν τῆς τοιαύτης συζητήσεως προεβλήθη ὡς ὀγκόλιθος ἡ περὶ ἀπαραδέκτου πρότασις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Νομίζει ὅτι ἂν θελήσῃ τις ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς σκοπιμότητος, ἐφ' ἧς ἰδίως ἐστήριζε τὴν πρότασιν ὁ κ. Πρωθυπουργός, νὰ συζητήσῃ ὅτι ναὶ μὲν εἶνε ὑπὲρ τὰς ἀνθρωπίνους δυνάμεις τὸ ἔργον τοῦ δικαστοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπόκειται πάντοτε εἰς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ περιβάλλοντος οὗτος, ἀλλ' ὅμως ἰσχυσάντων, ὡς ὡμολόγησεν καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἐξαιρετικῶς δυσμενῶν παρ' ἡμῖν συνθηκῶν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν διὰ τὴν δικαιοσύνην, δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τις ὅτι δὲν ἐπέδρασαν ὀλεθρίως αὐταὶ ἐπὶ τοῦ ποιοῦ τῶν δικαστῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ρυσιολογικὴν ἐκκαθάρισιν, ὅταν μάλιστα ἐπαγγελλώμεθα διαρκῶς ἀνόρθωσιν, ἥτις ἀδύνατος ἄνευ ἀνορθώσεως τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὅταν αἱ περιστάσεις μᾶς βιάζουσιν εἰς τὴν ταχίστην ἀνασύνταξιν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν δυνάμεων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονεῖ ὅτι οὐδόλως ἀπὸ ἀπόψεως σκοπιμότητος δικαιολογεῖται ἡ περὶ ἀπαραδέκτου πρότασις καὶ λυπεῖται ὅτι σπανία περίστασις, καθ' ἣν καὶ Κυβέρνησιν ἰσχυρὰν ἔχομεν καὶ Ὑπουργὸν κατάλληλον, μᾶς διαφεύγει.

Ν. Καμπανῆς (7. 25'). Κηρύσσεται κατὰ τοῦ ἀπαραδέκτου· ἡ πρότασις ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἀποτελεῖ τι ἄλλο παρὰ τρόπον συμβιβασμοῦ, ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι τὸ μὴ θεμελιώδες τῆς περὶ ἰσοβιότητος διατάξεως ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τὰ ὁρκωτὰ δικαστήρια εἶνε αἱρετὰ καὶ εἰς οὐδεμίαν ἰσοβιότητα ὑπάγονται. Οὐδεμία καταλήγει, ἀμφιβολία ὑπάρχει περὶ τούτου ἡ διάταξις δὲν εἶνε θεμελιώδης, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἡ Βουλή, μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως

ὅτι δὲν θεωρεῖ τὸ ζήτημα κυβερνητικόν, θὰ ψηφίσῃ κατὰ συνείδησιν.

Α. Θεοδωρίδης (7. 45'). Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου καὶ ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι δὲν εἶνε συμφέρουσα ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσοβιότητος διότι ὑπάρχει φόβος μὴ τὰ μικρὰ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀνορθώσωμεν καταστρέψωμεν τὰ μεγάλα.

Α. Παπαναστάσιου (8 μ. μ.). Κηρύσσεται κατὰ τοῦ ἀπαραδέκτου καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσοβιότητος, τοὐλάχιστον τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, εἶνε ἀναπόφευκτος.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8. 25'

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 10 καὶ 25 ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Π. Μεϊδάνογλου. Ἡ ἀπόψε ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν πρότασις τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶνε ἄρσις ἀλλὰ ὄγκωσις τῶν δυσχερειῶν. Τὸ σχέδιον ψηφίσματος ἀντέκειτο εἰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ πολιτεύματος ἡμῶν, ἀλλὰ ὁμοίως καὶ ἡ πρότασις ἀντίκειται. Ὑπάρχει μόνον ἡ διαφορὰ τῆς ἐλλείψεως τοῦ θάρρους ἐν τῇ νέᾳ στροφῇ τοῦ πράγματος. Τὸ βέλος τὸ ἐξακοντιζόμενον ἀπὸ τῆς προτάσεως βάλλει καθ' ὡρισμένων προσώπων, ὧν τὸ ὄνομα μόνον ἐλλείπει ἀπ' αὐτῆς. Ὑπὸ τὴν πρότασιν, ὑπὸ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας, ἐνυπάρχει αὐτὴ αὕτη ἡ ἀναστολή. Ὥστε δὲν αἰτιολογεῖται ἡ χαρὰ ἣν ἐξέφρασεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ ἀπεδείχθη ἀνακόλουθος. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐσήγησεν ἐπὶ τριήμερον, ἄφινε τὴν Βουλὴν πελαγοδρομοῦσαν, κατόπιν ἐπρόβαλε τὸ ἀπαράδεκτον. Ἀρῆκε διχοστασίαν ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ, διχογνωμίαν μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸ θεμελιῶδες ἢ μὴ τῆς διατάξεως, ὡς πρὸς τὸ ὑγιὲς ἢ μὴ τῆς Δικαιοσύνης παρ' ἡμῖν.

Καὶ ἡ σήμερον συζητουμένη πρότασις καὶ ἡ χθὲς εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἡ ἰδέα τῆς ἰσοβιότητος δὲν εἶνε ἀπόλυτος, συγγενεύει πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἥτις εἶνε τὸ πραγματικὸν θεμέλιον τοῦ πολιτεύματος ἡμῶν. Δὲν ἐννοῶ δὲ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν τελείως αὐτοτελῆ, ἀγεφύρωτον πρὸς τὴν ἐκτελεσματικὴν κλπ. Ἡ αὐτάρκεια καὶ αὐτονομία ἑκάστης ἐξουσίας περιορίζεται μόνον ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἐξασκήσεως τῶν ἰδίων αὐτῆς καθηκόντων.

Τοιαύτη δὲ αὐτοτέλεια δὲν δύναται, νὰ ὑπάρχῃ ὡς πρὸς τὴν Δικαστικὴν ἐξουσίαν ἄνευ τοῦ ὅρου τῆς ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν. Διὰ τοῦτο ὁ ὅρος οὗτος ἀνεγράφη εἰς Συντάγματα. Ὅπου δὲ ἀπετολμήθη, ὡς ἐν Γαλλίᾳ ἀλλοτε, ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσοβιότητος τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν οἰκτρά.

Δίδεται παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, παράτασις 10′ εἰς τὸν ἀγορεύοντα).

Τὰ ὁρκωτὰ δικαστήρια, τὰ ἐμποροδικεῖα, τὰ Προξενικὰ Δικαστήρια, τὰ ὁποῖα δὲν ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἰσοβίους δικαστάς, δὲν δύνανται νὰ προβληθῶσιν ὡς σοβαρὸν ἀντεπιχείρημα. Οἱ εἰρηνοδίκαι, οἱ μὴ ἠσφαλισμένοι δι' ἰσοβιότητος, ὑπῆρξαν ἀρχικῶς ὄργανα τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας.

Οἱ ἀπὸ ἐλλιπρινοῦς ζήλου ἀγόμενοι ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς ἀναστολῆς ὰς προσέξουν μήπως, ἐπιδιώκοντες τὸ καλλίτερον, καταστρέψωσι τὸ ὑπάρχον καλόν. Οὔτε δυνάμεθα δὲ νὰ ἀνανεώνωμεν τὴν ἀπὸ δύο ἐτῶν ὑφισταμένην ἐπαναστατικὴν κατάστασιν.

Ἰ. Πετσόπουλος (11. 15). Ἡ ἀντίληψις τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν θεμελιωδῶν ἢ μὴ διατάξεων ἐναλλάσσει ἀπὸ τῆς προχθὲς μαγικῶς. Καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, λοξῶς καὶ μέσως χωρῶν, δὲν εἶνε βεβαίως ὁ Πρωθυπουργὸς ὁ ἀπότακος μιᾶς ἐπαναστάσεως. Αὐτὴ τῷ ἐπέβαλλε νὰ λάβῃ τὸ ῥαγγέλιον ἀνὰ χεῖρας καὶ ν' ἀποδιώξῃ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς Δικαιοσύνης τοὺς ὀργιάσαντας ἐν αὐτῷ ἀναξίους δικαστάς, τοὺς ποδοπατήσαντας τὴν τιμὴν τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Πολιτείας, τὰ τίμια καὶ ἱερὰ τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ῥοβεῖται τὸν κλονισμὸν τῆς Δικαιοσύνης ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως. Ἀλλὰ μέγιστος καὶ πραγματικὸς κλονισμὸς εἶνε μόνον ὁ ἠθικὸς εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς ἀναξιότητος τοῦ δικαστοῦ. Καὶ ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐτίθεντο εἰς τὸ ταπεινὸν ἐπίπεδον τῶν χωριακῶν, τῶν ἀγροτῶν, ἐν ᾧ ἐνδιατρίβομεν ἡμεῖς, θὰ ἀντελαμβάνετο καὶ θὰ ἠσθάνετο βαθέως καὶ θὰ ἠννόει τὸν πραγματικὸν τοῦτον κλονισμόν.

Ἡ ἐπανάστασις ἐγένετο κυρίως διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς διοικήσεως, ἐκκαθάρισιν καὶ ἐξυγίανσιν αὐτῶν ἐζήτησε καὶ ἤλπισεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Πρὸ πάντων δὲ ἐξυγίανσιν τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου. Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ ἐμβάλωμεν διαρκῶς τὴν χώραν εἰς ἐπανάστασιν, διότι

μόνον ἐν ἐπαναστατικῇ καταστάσει δύναται νὰ ἐπέλθῃ ριζικὴ θεραπεία τῶν κακῶς ἐχόντων, ποῦ δὲ θὰ εὕρωμεν εὐκόλως ἄλλην εὐκαιρίαν, ἐὰν παραβλέψωμεν τὴν παροῦσαν; Καὶ πρὸ πάντων δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ ἄνωθεν, ὡς ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἐν μιᾷ δοθῇ ὁ ἠθικὸς κῶδιξ, ὁ κῶδιξ τοῦ δικαίου, θὰ διαφθαρῇ ἀσφαλῶς εἰς χεῖρας ὀργάνων ἀναξίων.

Ἰ. Φιλιππάκος (11 32′). Τὸ θέμα, λέγει, εἶνε ἐξόχως σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον καὶ δικαίως ἐπισύρει τὴν ἀμέριστον προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως. Ὁ θεσμὸς τῆς ἰσοβιότητος μετερρυτεύθη ἐκ τῶν ξένων νομοθεσιῶν καὶ ἐτέθη εἰς τὰ Συντάγματα τοῦ 44 καὶ 64. Ἀναφέρει ὅτι καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ δημοσίου δικαίου ἐν πρωμετωπίδι ἀνέγραψαν ὅτι ὅλοι εἴμεθα ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου καὶ τὰς σχετικὰς ἄλλας διατάξεις, ἀλλ' εἰσερχόμενοι εἰς τὸ οἰκοδόμημα τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν εὑρίσκομεν τὴν ἀνισότητα τερατώδη, τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν παραβιαζομένην, τὸ ἄσυλον τοῦ πολίτου ἀπειλούμενον, τὴν ἰδιοκτησίαν σφετεριζομένην. Ἂν ἠρωτᾶτο ὁ λαὸς ποῦ προσέκηψε τὸ Σύνταγμα, θὰ ἀπήντα εἰς τὴν ἔλλειψιν Δικαιοσύνης, καθόσον οἱ προσφεύγοντες ἐν αὐτῇ εἴτε νικῶνται εἴτε νικῶσι μένουσι ἀπογοητευμένοι. Ἡ συζήτησις εἶνε ἐπιβεβλημένη καθόσον καὶ ἡ Βουλὴ καὶ τὸ Διάγγελμα τοῦ Βασιλέως ἐνδεικνύουσι τὴν ἀναθεώρησιν, ἐπὶ πλέον καὶ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ τὰ ψηφίσματα τῶν δικηγορικῶν Συλλόγων μαρτυροῦσι περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ριζικῆς θεραπείας, ἀλλὰ καί, κατὰ τὸ Σύνταγμα, δὲν ἐπῆλθε κανονικῶς ἡ ἰσοβιότης, διότι τὸ Σύνταγμα ὁρίζει παρέλευσιν ἑξαετίας καὶ τετραετίας ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅρον νὰ προηγηθῇ ἐντὸς τριετίας κατὰ τὸ ἄρθρον 89 ὁ νόμος περὶ προσόντων, ἀλλὰ τοιοῦτος μόνον μετὰ δεκαετίαν ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς κληθείσης Κυβερνήσεως ἐψηφίσθη τὴν 31 Δεκεμβρίου 1877. Ἐλπίζω, λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ ἐπιληρθῇ καὶ θὰ ἀποφασίσῃ ὑπὲρ τῆς ριζικῆς καὶ πραγματικῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ θὰ παραχωρήσῃ πρὸς τοῦτο πλήρη ἐλευθερίαν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις ἀντὶ νὰ θελήσῃ νὰ παίζῃ τὸ πρόσωπον τοῦ δειλοῦ Νικίου, χωρὶς νὰ εἶνε τοιοῦτος, θὰ θελήσῃ νὰ ὀνομασθῇ ὁ νέος Κρόμβελ τῆς Ἑλλάδος διὰ πραγματικῆς καὶ πλήρους ἐκκαθαρίσεως τῆς σπουδαιοτάτης τῶν λειτουργιῶν τοῦ Κράτους.

Γ. Σιγγούρος (11 45′). Τὰ σφάλματα τῶν γενομένων ἐκκαθαρίσεων ἔπρεπε νὰ μᾶς συγκρατήσουν. Ὁ νόμος παρέχει τὸ μέσον εἰς Ὑπουργὸν τοῦ καθήκοντος νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὴν Δικαιοσύνην. Ἡ Δικαιοσύνη εἶχεν ἐλλείψεις κυρίως ἕνεκα τῶν συνθηκῶν τοῦ παρελθόντος. Ἡ ἐπανάστασις, ἂν ὄχι ἄλλο τι, ἐδημιούργησε Δικαιοσύνην. Ἡ Κυβέρνησις θὰ πράξῃ μέγιστον πολιτικὸν σφάλμα ἀναλαμβάνουσα αὐτὴ τὴν ἐκκαθάρισιν. Οἱ ραῦλοι δικασταὶ ἀπεδοκιμάσθησαν διὰ βοῆς παρὰ τῶν πολιτῶν, ἡ Ἐπανάστασις δὲ διὰ τῆς συστάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἐξουδετέρωσεν αὐτοὺς ἐντελῶς, ἀνέκοψε τὰς ἐλπίδας των. Ἀπὸ τὴν Δικαστικὴν ἐξουσίαν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀφαιρέσωμεν τὴν ἰσοβιότητα ὡς ἀπὸ τὸν βουλευτὴν τὴν ἀσυλίαν. Ὅθεν θεωρῶ ἀπαράδεκτον πᾶσαν ἐναντίαν πρότασιν. Ὅτι μεμπτὸν ὑπάρχει ἔγκειται εἰς τὸ Ἀνώτερον Δικαστικὸν Σῶμα, ἡ κατωτέρα Δικαιοσύνη ἐκπληροῖ τὸν προορισμόν της. Ἐξασφαλίζοντες τὴν ἀρτιότητα τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἔχομεν καλὴν Δικαιοσύνην. Ἂς προσπαθήσωμεν δὲ νὰ ἐξαφανίσωμεν βαθμηδὸν ἐντελῶς τὰς ἐναντίας συνθήκας τοῦ παρελθόντος αὐξάνοντες τὴν μισθοδοσίαν τῶν δικαστῶν καὶ ἐξασφαλίζοντες τὴν δικαίαν προαγωγὴν αὐτῶν.

Κ. Ψυχάρης (11.55′). Θέλετε τὴν ἐκαθάρισιν· ἀλλὰ ποῦ, κύριοι, βλέπετε τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν ἀμεροληψίαν, τοὺς χαρακτῆρας καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν, διὰ ν' ἀναθέσητε τὴν ἐκκαθάρισιν; Καὶ δὲν εἶνε θαῦμα διότι τόσον ὀλίγοι εἰς τὸν δικαστικὸν κλάδον ὑπάρχουσιν ἀνίκανοι καὶ παρδαλοὶ καὶ οὗτοι ἀκίνδυνοι, διότι ἔχουσι ὑποστῆ τελείαν ἐξουθένωσιν; Ἐὰν ἐπιθυμῆτε εἰλικρινῶς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Δικαιοσύνης, ἀναζητήσατε τὸ αἴτιον καὶ ἐκεῖ στραφῆτε. Ἠθικοποιήσατε καὶ παιδεύσατε τὸν λαόν. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἕκαστος λαὸς ἔχει ἀνταξίαν αὐτοῦ Πολιτείαν. Ἑκάστη δὲ Πολιτεία ἀνταξίαν αὐτῆς Δικαιοσύνην. Ἕκαστος λαὸς ὀφείλει νὰ μιμῆτε τοὺς ἄρχοντας.

Ε. Γαρουφαλιᾶς (12.5′). Φρονῶ ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς πρέπει ν' ἀποσύρῃ τὴν πρότασιν τοῦ ἀπαραδέκτου. Εἶνε τοῦτο ζήτημα κοινοβουλευτικῆς ἀξιοπρεπείας. Ἐὰν ἡ διάταξις ἦτο θεμελιώδης, ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα οὔτε κατ' ἀρχὴν νὰ συζητήσῃ περὶ ὁρίου ἡλικίας. Ὁ κανονισμὸς τῶν προσόντων, ἐν οἷς καὶ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας, εἶνε ἔργον μόνον νομοθετικοῦ σώματος. Ἐὰν δέχεται ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν εἶναι ἀληθές, ὡς καὶ εἶνε, ὅτι ὑπάρχουν σαπρὰ στοιχεῖα ἐν τῷ δικαστικῷ κλάδῳ, ὀφείλει νὰ συγκατανεύσῃ ἀνεπιφυλάκτως εἰς πλήρη καὶ ὁλικὴν ἐκριζοῦνισιν αὐτῶν.

Ε. Κοντομιχάκης (12·26′). Δὲν πρόκειται κυρίως νὰ ἀπαλλάξωμεν τὴν δικαιοσύνην ἀπὸ τῶν ἀνικάνων. Κυρίως πρόκειται περὶ ἐνδείξεως σθένους ἐπαναστατικοῦ παρὰ τῶν κυβερνώντων. Ἀλλὰ οὗτοι οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἄξιον τῆς Ἀνορθώσεως ἔπραξαν. Πρέπει νὰ εἰσέλθωσι στοιχεῖα νέα εἰς τὰς δικαστικὰς τάξεις. Τοῦτο εἶνε τὸ ζήτημα τῆς σκοπιμότητος.

Ἡ δὲ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ θέσῃ ζήτημα ἐμπιστοσύνης τὴν γνώμην της περὶ τοῦ θεμελιώδους ἢ μὴ τῆς διατάξεως περὶ ἰσοβιότητος, καίτοι, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀναμιχθῇ οὐδαμῶς ἀπ' ἀρχῆς εἰς συζήτησιν περὶ τῶν συνταγματικῶν διατάξεων, ἀλλά, καὶ ἂν δὲν ἔθεσε τοῦτο, ἐκφράσασα ὅμως τὴν γνώμην της ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου ἢ μή, δὲν δύναται ν' ἀπορύγῃ ἐνδεχομένας ἐκ τοιαύτης γνώμης συνεπείας.

Ι. Φουρτούνης (12.45′). Ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς σκοπιμότητος, θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου.

Α. Βούτσης (12.50′). Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐκκαθαρίσῃ διὰ τῆς κανονικῆς ὁδοῦ τὸ Δικαστικὸν Σῶμα. Οὔτε ἠρνήθη τὴν ἐκκαθάρισιν ἡ Κυβέρνησις. Ἀλλὰ ἀναστολὴ τῆς ἰσοβιότητος σημαίνει κλονισμὸν ριζικὸν τῆς Δικαιοσύνης, κλονισμὸν μὴ παρερχόμενον. Ἡ ἰσοβιότης εἶνε ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ Δικαστικοῦ οἰκοδομήματος.

[Παρελθόντος τοῦ 12ώρου, αἱ ἀγορεύσεις θὰ διαρκῶσιν ἐφεξῆς ἐπὶ 15′].

Α. Ροντήρης. Ἐν τῷ συντάγματι καθιεροῦται ἡ ἰσοβιότης τῶν δικαστῶν ἀλλὰ δὲν ὁρίζονται ποῖαι εἶναι θεμελιώδεις αὐτοῦ διατάξεις. Τὸ ζήτημα δὲν δύναται νὰ λυθῇ ἐν γένει δι' ἐξετάσεως τοῦ χαρακτῆρος του συνταγματικοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς οὐσίας τοῦ θεσμοῦ τῆς ἰσοβιότητος. Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος εἶναι ἡ ὕπαρξις χαλινῶν ἢ φραγμῶν, ἐμποδιζόντων τὴν παρέκβασιν τῶν δημοσίων ἐξουσιῶν πέραν τῶν

φυσικῶν ὁρίων τῆι ὑπηρεσίας των. Ἡ ἰσοβιότης τῶν δικαστῶν εἶναι ὁ φραγμὸς ὁ ἐμποδίζων τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῆς δικαστικῆς. Ὁ φραγμὸς οὗτος εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον σοβαρὸς καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἀπρόσβλητος ὅσῳ μᾶλλον σοβαρὸν καὶ μᾶλλον ἀπρόσβλητον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἤτοι τὰ ἀστικὰ τῶν ἀνθρώπων δίκαια. Ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἀστικῶν δικαίων τὸ ἄτομον εἶναι κυρίαρχον, δυνάμενον νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰς τὸν κύκλον τοῦτον ἐπέμβασιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Ἐντεῦθεν ἕπεται ἡ δικαστικὴ ἰσοβιότης, ἥτις, ἐξασφαλίζουσα τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἤτοι τὸν σεβασμὸν τῶν ἀστικῶν δικαίων, εἶναι οὐ μόνον φύσει συνταγματικὴ διάταξις ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων θεμελιώδης διάταξις τοῦ Συντάγματος.

Χ. Πετρέας (1.15′). Ὑποβάλλει σχετικὴν πρότασιν.

Κ. Χρυσοχοΐδης (1.20′). Καὶ τὸ ψήφισμα καὶ ἡ πρότασις τείνουν εἰς τὴν ἀποφυγὴν θετικῆς γνώμης τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἂς μὴ ζητήσωμεν τὴν γνώμην ἡμῶν νὰ τὴν κρύψωμεν ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ ἀπαραδέκτου ἢ μή. Ἂς βαδίσωμεν εὐθὺ πρὸς τὴν πραγματικὴν γνώμην ἡμῶν.

Φ. Λέγρης (1.30′). Κηρύσσεται κατὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος. Παραπέμπει καὶ τὰ σφάλματα τῶν γενομένων ἐκκαθαρίσεων.

Ι. Χριστοβουλιᾶς (1.35′). Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος.

Λ. Μεϊτάνης (1.45′). Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς μὴ ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος, ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου φρονῶν ὅτι διὰ ὑπάρχουσαν κακὴν κατάστασιν τῆς Δικαιοσύνης πταίει καὶ τὸ Δικηγορικὸν Σῶμα κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ. Ἕνεκεν ἐπεισοδίου σχετικοῦ, ἀνακαλεῖται παρὰ τοῦ κ. Προέδρου εἰς τὴν τάξιν.

Ἡρ. Βελλόπουλος (2). Κηρύσσεται κατὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου.

Ν. Πετροπουλάκης (2.4′). Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου καὶ κατὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος, διότι ἄνευ τῆς ἰσοβιότητος δὲν ὑπάρχει Δικαιοσύνη. Τὴν δὲ πρότασιν περὶ ὁρίου δὲν εὑρίσκει ἀντισυνταγματικήν.

Ι. Βέρροιος (2.10′). Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου, κατὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος.

Κ. Ῥακτιβάν. Διατυποῖ παρατηρήσεις τινὰς εἰς τὰ σχετικὰ ἄρθρα τοῦ Προσχεδίου 88, 89 καὶ 90. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον, ζητεῖ νὰ μεταβληθῇ ἡ διατύπωσις αὐτοῦ,

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 90οῦ νὰ μείνῃ ὡς ἔχει, νὰ σημειωθῇ δὲ ῥητῶς εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι «Ἐνδεχομένη τροποποίησις τοῦ καθεστῶτος νόμου δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ποτὲ ἔκτασιν τοιαύτην, ὥστε νὰ εἶνε δυνατὴ τοποθέτησις, ἢ προαγωγή, ἢ μετάθεσις, ἄνευ συμφώνου προτάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης».

Ἡ Βουλὴ δέχεται τοῦτο.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κ. Ἀ. Ἀλεξανδρῆ καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ε. Ρέπουλη ὑποβάλλεται νομοσχέδιον περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ 1911 πιστώσεως ἐκ δραχ. 8,000,

Ε. Κηπλουμβάνης. Κηρύσσεται κατὰ παντὸς ὁρίου ἡλικίας, ὡς ἐναντίου πρὸς τὴν συνήθη φύσιν τῶν πραγμάτων. Λέγει ὅτι παρασκηνιακῶς ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτόπισις ὡρισμένων προσώπων.

Ε. Σουλτάνης κηρύσσεται κατὰ τῆς ἀναστολῆς καὶ τῆς προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Π. Μερλόπουλος. Δηλοῖ ὅτι θὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τοῦ παραδεκτοῦ, ἐξηγῶν ὅτι τοῦτο δὲν ἀντιτίθεται οὐσιαστικῶς πρὸς τὴν ἐκπεφρασμένην γνώμην του.

Ὁ κ. **Γ. Φικιώρης** δηλοῖ ὅτι ἐκ κακῆς ἀντιλήψεως περὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος ἐν τῇ Συνταγματικῇ Ἐπιτροπῇ ὡς μέλος αὐτῆς ἐψήφισεν ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Σχλῆμαν, ἀλλ' ἤδη θὰ καταψηφίσῃ αὐτὴν, ἔχων ἐναντίαν γνώμην. Θεωρεῖ δὲ ἀναγκαίαν τὴν δήλωσιν ταύτην, ἵνα μὴ φανῇ ἀντιφάσκων πρὸς ἑαυτόν.

Α. Κατριβάνος. Κηρύσσεται κατὰ τοῦ ὁρίου τοῦ προτεινομένου νῦν ὑπὸ τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ἀποβλέποντος ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἔξωσιν ὡρισμένων ἀνωτέρων δικαστικῶν προσώπων, ἅτινα ἀποτελοῦσι κόσμημα καὶ ὑπεροχὴν τῆς Δικαιοσύνης ἡμῶν.

Ἰ. Μπακόπουλος. Δηλοῖ ὅτι θὰ καταψηφίσῃ πᾶσαν πρότασιν θίγουσαν ὁπωσδήποτε τὴν ἰσοβιότητα.

Χ. Μεϊτάνης. Δίδει ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν προλεχθέντων

παρ' αὐτοῦ. Ἕνεκα ἐπεισοδίου τινὸς ἀνακαλεῖται παρὰ τοῦ κ. Προέδρου εἰς τὴν τάξιν.

Ι. Δογάνης. Κηρύσσεται κατὰ τῆς μεταβατικῆς διατάξεως περὶ ὁρίου, τῆς ὁριζομένης παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Γεω. Ἰωαννόπουλος. Κηρύσσεται κατὰ τῆς μεταβατικῆς διατάξεως.

Ἐμ. Ἰωαννάκης κηρύσσεται κατὰ τῆς ἀναστολῆς καὶ τῆς προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ι. Γεωργιάδης. Φρονεῖ ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος, ὡς σῶμα διοικητικόν, ὡς σῶμα ἐποπτεῦον, δὲν ἐξεπλήρωσε πλήρως τὴν ἀποστολήν του. Αἱ συνθῆκαι τοῦ παρελθόντος δὲν τὸν αἰτιολογοῦσι, διότι δὲν τὸν περιελάμβανον. Διὰ τοῦτο ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἐψήφισα ὑπὲρ προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσοβιότητος διὰ τὸν Ἄρειον Πάγον. Ἐὰν καὶ οἱ ἀντιφρονοῦντες ὁμολογοῦσιν, ὅτι πανημελῶς διενήργησε τὴν παρελθοῦσαν δικαστικὴν ἐκκαθάρισιν, διατὶ θέλουσι νὰ μὴ θιχθῇ αὐτὸς νῦν; Ἀφοῦ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐκηρύχθη ὑπὲρ τοῦ θεμελιώδους τῆς περὶ ἰσοβιότητος διατάξεως, δὲν ἔχω εἰς ποῖον ἄλλον νὰ ἐμπιστευθῶ τὴν ἐκκαθάρισιν. Καὶ διὰ τοῦτο τάσσομαι, κατὰ λογικὴν ἀνάγκην, ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου μέτρου, ὑπὲρ τῆς μεταβατικῆς διατάξεως περὶ ὁρίου.

Σ. Ἀγγελόπουλος. Ἔχει τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἐκκαθάρισις τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ θὰ καταψηφίσῃ τὴν πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς μὴ σκόπιμον καὶ ὡς μὴ μέλλουσαν νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ποθουμένην ἐκκαθάρισιν τοῦ δικαστικοῦ σώματος.

Σ. Δραγούμης. Ἐξηγεῖ ὅτι ἡ πρότασις τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶνε μεταβατικὴ καὶ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μεμονωμένης διατάξεως, ἀλλὰ περὶ γενικῆς προνοίας, ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἀπέβλεψεν εἰς ὡρισμένα πρόσωπα.

Κ. Γόντικας. Δηλοῖ ὅτι θὰ καταψηφίσῃ τὴν πρότασιν ὡς μονομερῆ καὶ ἄτολμον.

Α. Παπαφωτίλλου. Εἶμαι ὑπὲρ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ δικαστικοῦ σώματος· λυποῦμαι διότι ἐτέθη ὅριον ἡλικίας, ἕνεκα τοῦ ὁποίου δὲν θὰ φθάσωμεν εἰς ὃ σημεῖον ἐπεθύμουν. Θὰ ψηφίσω ὑπὲρ τῆς προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἀφορᾷ τὰ πράγματα.

Θ. Σκόδρας. Τὸ ἀπαράδεκτον διὰ λόγους νομιμότητος ἀρκούντως ἐδικαιολογήθη, θὰ ὑπερψηφίσω τὴν πρότασιν τοῦ

ὁρίου τῆς ἡλικίας, διότι ἀποβλέπω εἰς τὸν συμβιβασμὸν τῶν πραγμάτων κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην.

Πρόεδρος. Ἀνακοινοῖ ὅτι, οὐδενὸς ἑτέρου ζητήσαντος τὸν λόγον, ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἀποσύρεται τὸ σχέδιον ψηφίσματος τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχον οὕτω:

«Ἡ Β' ἐν Ἀθήναις Διπλῇ Ἀναθεωρητικὴ Βουλή, ἀ»σκοῦσα τὴν πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατά»ξεων τοῦ Συντάγματος ἐξουσίαν αὐτῆς.

Ψηφίζει

»1) Ἅμα τῇ ἐπιμυρώσει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης »συνεδρίας ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου »Πάγου μετὰ τοῦ παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελέως καὶ Ἀντισαγ»γελέως ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

»2) Ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προ»θεσμίας τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θέλει προβῆ εἰς ἀνα»πλήρωσιν τῶν κενωθησομένων θέσεων ἔκ τε τῶν ἀπαλλα»γέντων ἀρεοπαγιτῶν καὶ τῶν Ἐφετῶν τοῦ Κράτους.

»3) Εἰς τοὺς μὴ ἀναδιορισθέντας παρέχεται ὡς σύνταξις »ὁλόκληρος ὁ μισθός».

Ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ἄρτης κ. Σ. Γαρουφαλιᾶ, ἔχουσα οὕτω:

«Ἡ ἰσοβιότης Ἀρειοπαγιτῶν, Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν ἀναστέλλεται μόνον ἐκείνων, καθ' ὧν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τοῦ παρόντος ἤθελον ὑποβληθῇ τῷ κ. Προέδρῳ τῆς Βουλῆς ἔγγραφοι κατηγορίαι, εἴτε ὑπὸ Βουλευτῶν, εἴτε ὑπό τινος τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων τοῦ Κράτους. Ἐντὸς τοῦ ἐπιόντος μηνὸς συνιστᾶται διὰ Β. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δεκαπενταμελὴς ἐπιτροπὴ ἀπαρτιζομένη ἐκ πέντε Ἀρειοπαγιτῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρ. Πάγου, δύο Ἐφετῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, τριῶν Καθηγητῶν τῆς Νομικῆς ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Νομικῆς Σχολῆς καὶ πέντε δικηγόρων ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συνερχομένη ἐντὸς τοῦ τρίτου μηνὸς ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν περὶ τοῦ διατηρησίμου ἢ τῆς ἀπολύσεως τῶν κατηγορουμένων Δικαστῶν δι' ἀποφάσεως εἰδικῶς αἰτιολογημένης. Λόγος ἀπολύσεως

εἶνε πᾶσα ἀνεπάρκεια νομική, ὑπηρεσιακή, ἠθική, κοινωνική, σωματική, ἢ πνευματική.»

Ὁ βουλευτὴς Τρικκάλων κ. Ν. Παρδικιώτης δηλοῖ ὅτι τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102 τροπολογίαν του μετατρέπει εἰς τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 88.

Τοῦ κ. Ν. Παρδικιώτη δηλώσαντος εἶτα ὅτι ἀποσύρει τὴν τροπολογίαν του ταύτην, δηλοῖ ὁ βουλευτὴς Λακωνίας κ. Ε. Κουλουμβάκης ὅτι ὑιοθετεῖ αὐτήν, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

«Δύναται διὰ νόμου ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως »τοῦ παρόντος Συντάγματος καὶ ἅπαξ μόνον ἐπὶ τρεῖς μῆ»νας ν' ἀνασταλῇ ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ 88 θεσμὸς περὶ ἰσοβιό»τητος τῶν Ἀρειοπαγιτῶν, Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν καὶ »ὁ περὶ μονιμότητος τῶν Εἰσαγγελέων καὶ Εἰρηνοδικῶν».

Τίθεται ὑπὸ ψηφοφορίαν ἡ πρότασις τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀναστολῆς τῶν περὶ ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ὡς θεμελιωδῶν.

Ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλή, δι' ἀναστάσεως ἀποδέχεται τὴν πρότασιν.

Ὑπαρχουσῶν ὅμως δύο προτάσεων πλειόνων τῶν 15 βουλευτῶν περὶ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως, ἀρχεται αὐτη κληθέντων ὡς ψηφολεκτῶν τῶν κ. κ. Μάνου καὶ Γαρουφαλιᾶ.

Ὁ κ. Πρόεδρος, ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ ἑξῆς:

«Οἱ παραδεχόμενοι τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀναστολῆς τῶν περὶ ἰσοβιότητος διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ὡς θεμελιωδῶν, λέγουσι Ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν Ὄχι».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς ἡ Βουλὴ δὲν εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 4 καὶ 45' π. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. **Στράτος**

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κυγεβίνας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ'.

Τῆς 12 Μαΐου 1911.

Τὴν 6ην μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Παρὰ τοῦ κ. **Προέδρου** ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς: 1) Αἴτησις Θηραίων διαμενόντων ἐν Ἀθήναις. 2) Αἴτησις ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου ἐξ Αἰγίου περὶ ἀναστολῆς εἰσπράξεως φόρων, μέχρις Αὐγούστου. 3) Αἴτησις τῶν ἐν Ἀθήναις καπνεμπόρων περὶ ἐπιβολῆς φόρου 2 δραχ. κατ' ὀκᾶν εἰς τὰ μηχανοποίητα σιγαρέτα, 1000 δραχ. δι' εἰσαγωγὴν ἑκάστου μηχανήματος καὶ φόρου ἐπιτηδεύματος εἰς τοὺς μεταπωλητὰς καπνοῦ.

Πρόεδρος. Ζητεῖ τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς ἐπὶ προτάξεως τῆς Ἡμερησίας Νομοθετικῆς Διατάξεως ἐπὶ τῷ λόγῳ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἀπαραδέκτου μείνασα ἐκκρεμής, δι' ἔλειψιν ἀπαρτίας, ψηφοφορία κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν.

Ἡ Βουλὴ συναινεῖ.

Ψηφίζεται εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον, καὶ μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον ἐπ' αὐτοῦ, τὸ νομοσχέδιον περὶ χορηγίας πιστώσεως πρὸς πληρωμὴν τῶν διὰ τοὺς μῆνας Μάϊον καὶ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1911 ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὡς ἐπίσης τῶν ἐξόδων τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπαγομένων κληροδοτημάτων, τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, τοῦ Λαχείου ὑπὲρ τοῦ Ἐθν.κοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ταμείου τῶν Φάρων καὶ Φανῶν, τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ταμείου, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Πρὸς πληρωμὴν τῶν διὰ τοὺς μῆνας Μάϊον καὶ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1911 ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911, χορηγεῖται πίστωσις ἴση πρὸς δύο δωδεκατημόρια τῶν ζητουμένων πιστώσεων, διὰ τὰ δυνάμει τῶν κειμένων νόμων ἀναγραφόμενα ἔξοδα ἐν τῷ ὑποβληθέντι εἰς τὴν

Βουλὴν Γενικῷ Προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς ρηθείσης χρήσεως, ὡς τροποποιεῖται οὗτος διὰ τῶν ὑποβληθεισῶν δηλώσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ χρονολογίαν 17 Φεβρουαρίου καὶ 3 Μαΐου ἐ. ἔτους, ὁμοίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὑπὸ χρονολογίαν 11 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ., ὁμοίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὑπὸ χρονολογίαν 18 Μαρτίου ἐ. ἔ. καὶ ὁμοίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπὸ χρονολογίαν 6 Μαΐου ἐ. ἔ.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς πληρωμὴν τῶν διὰ τοὺς μῆνα Μάϊον καὶ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1911 ἐξόδων τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπαγομένων κληροδοτημάτων, τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὡς ἐτροποποιήθη ὁ προϋπολογισμὸς τούτου διὰ τῆς ἀπὸ 17 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. δηλώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, τοῦ Λαχείου ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ταμείου τῶν Φάρων καὶ Φανῶν, τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ταμείου, χορηγεῖται πίστωσις ἴση πρὸς δύο δωδεκατημόρια τῶν ζητουμένων πιστώσεων διὰ τὰ δυνάμει τῶν κειμένων νόμων ἀναγραφόμενα ἔξοδα ἐν τοῖς ὑποβληθεῖσιν εἰς τὴν Βουλὴν εἰδικοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911.

Ἄρθρον 3.

Διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους, ὡς ἐπίσης τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπαγομένων κληροδοτημάτων, τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὡς ἐτροποποιήθη ὁ προϋπολογισμὸς τούτου διὰ τῆς ἀπὸ 17 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ, δηλώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, τοῦ Λαχείου ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ταμείου τῶν Φάρων καὶ Φανῶν, τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ταμείου τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911, ὧν ἡ πληρωμὴ καταστα θήσεται ὑποχρεωτικὴ ἐντὸς τῶν μηνῶν Μαΐου καὶ Ἰουνίου ἐ. ἔ., δυνάμει νόμων ἢ ἰδιαιτέρων συμβάσεων καὶ συμφωνιῶν, ἐπιτρέπεται ὑπέρβασις τῶν διὰ

τοῦ νόμου τούτου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται δὲν ἐπαρκέσωσι πρὸς πληρωμὴν τῶν, ὡς εἴρηται, δαπανῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Χωρεῖ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τὸ δεύτερον θέμα τῆς Ἡμερησίας Νομοθετικῆς Διατάξεως, ὅπερ εἶνε ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Τρικκάλων κ. Ν. Γαρδικιώτου, ὑποθετηθείσης ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Ε. Κουλουμβάκη περὶ ἀναστολῆς τῆς διαστικῆς ἰσοβιότητος.

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ καταιωθεῖσα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ἄνω ζητήματος, καλουμένων παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ὡς ψηφολεκτῶν τῶν κ. κ. Ι. Κουρτάκη, καὶ Π. Καραπάνου.

Ὁ κ. Πρόεδρος εἴθησι τὸ ζήτημα ὡς ἐξῆς:

«Οἱ παραδεχόμενοι τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀναστολῆς τῶν περὶ ἰσοβιότητος διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ὡς θεμελιωδῶν, λέγουσι Ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν Ὄχι».

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς, ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα, καθ' ὃ ἐψήφισαν ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου 137, κατὰ τοῦ ἀπαραδέκτου 68 καὶ 3 ἠρνήθησαν ψῆφον, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ παρατιθεμένου ὧδε πρωτοκόλλου ψηφοφορίας:

Νικ. Α. Στράτος	Ν	Ἰωάν. Καναβός	Ν
Νικ. Χρυσόγελος		Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ν
Α. Παπαφώτης	Ν	Ε. Σπετσέρης	Ν
Α. Γρίβας	Ν	Ι. Τσιγκόλης	Ν
Σερ. Ψύχας	Ν	Στέρ. Γρανίτσας	Ν
Π. Καρασεβδᾶς	Ν	Γ. Ἰατρίδης	
Ἐπ. Σουλτάνης	Ν	Ἰωάν. Κουρκουμέλης	
Γ. Ποϊλος		Ἰωάν. Παπαθανασιάδης	Ν
Ι. Φαρμάκης		Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς	
Ἀντ. Ροντήρης	Ν	Ἰωάν. Ἀκρίδας	Ν
Α. Τριγώνης	Ο	Θεοφ. Θεοδωρόπουλος	
Ε. Λαμπρακάκης	Ν	Ἐμμ. Ρέπουλης	Ν

Δημ. Καλέργης		Θ. Πέρρος	Ν
Αθ. Χριστόπουλος		Χαρ. Βοζίκης	
Γεώργ. Νέζος		Ἀντ. Βούτσης	Ν
Ιωαν. Ἀραβαντινός	Ο	Νικ. Χαρδούβαλης	Ο
Ἰωάν. Τερζάκης	Ν	Περ. Ἀλεξάκης	
Παν. Φραντζῆς		Θεόδ. Γρηγορίου	Ν
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν	Σπ. Σῦμος	Ν
Γεωργαντᾶς Θρόνος		Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος	
Γεώργ. Παρασκευόπουλος		Περ. Κ. Καραπᾶνος	Ν
Νικ. Κόνδης		Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς	
Ἀθ. Σωτηριάδης		Πύρ. Καραπάνος	
Κωνστ. Οἰκονομόπουλος		Ἀντ. Γαρουφαλιᾶς	Ο
Κώνστ. Καζαντζῆς	Ν	Ἐλευθ. Βενιζέλος	Ν
Γερ. Νοταρᾶς	Ν	Ἐμμ. Μπενάκης	Ν
Δήμ. Κούζης	Ο	Φωκίων Νέγρης	Ν
Ἀνδρ. Σαρλῆς		Παν. Χαροκόπος	
Δημ. Ροῦσσος		Κ. Ρακτιβὰν	Ο
Νικόλ. Δελακοβίας	Ν	Μιλτ. Νεγρεπόντης	Ν
Νικόλ. Σακελλαρίου	Ο	Γ. Ζερβουδάκης	
Γεώργ. Βλάσσης		Λάμπρος Κορομηλᾶς	Ν
Χαρ. Σπηλιόπουλος		Π. Λαγοπάτης	
Νικ. Δημητρακόπουλος	Ν	Γεώρ. Στρατούλης	Ν
Ἀναστ. Βάρβογλης	Ν	Κ. Μάνος	Ν
Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	Ν	Τιμ. Ἡλιόπουλος	Ν
Ἰω. Π. Μανέτας	Ο	Δημ. Βενιζέλος	Ν
Δ. Πλαπούτας	Ν	Μιχ. Γαλανὸς	Ν
Ἀλ. Παπαναστασίου	Ο	Α. Παναγιωτόπουλος	Ν
Ἰωάν. Μπακόπουλος	Ν	Γεώρ. Πολίτης	
Δημ. Χηνιάδης	Ν	Ἰωάν. Ἀθανασάκης	
Δημ. Καρέλας	Ν	Γεώρ. Νικολαΐδης	
Ἀθ. Πετρόπουλος	Ν	Λουκᾶς Μπέλλος	
Χαρ. Στασινόπουλος	Ν	Ἀριστομ. Θεοδωρίδης	Ν
Κωνστ. Ρεβελιώτης		Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης	Ν
Νικ. Τριανταφυλλάκος		Κωνστ. Δεμερτζῆς	Ο
Α. Καπριβάνος	Ν	Θρ. Πετμεζᾶς	Ο
Ἡλ. Φλέσσας		Γεώρ. Καζανόβας	
Ἰωάν. Πολίτης	Ν	Ἰω. Μπρισιμιτζάκης	Ν
Παν. Δεληβοριᾶς		Γεώρ. Σταμπάδος	
Σπυρ. Τσαγκάρης	Ν	Θεμ. Μιχαλόπουλος	Ν

Δημ. Ἀνδρέου	Ν	Παν. Βουρλούμης	Ν
Δημ. Ζαβογιάννης		Νικ. Ραυτόπουλος	Ν
Ἐμμ. Κυταριόλλος	Ν	Χρ. Μεϊτάνης	
Βασίλ. Κυρέλλος	Ν	Διον. Πολυζογόπουλος	
Ἀριστοτ. Σακελλαρίου	Ν	Ἰω. Δογάνης	Ο
Νικ. Σπηλιώτης		Γεώρ. Λαμπρινόπουλος	
Σπ. Παπαχατζῆς		Γεώργ. Ἀβέρωφ	
Σάββας Βαρβιτσιώτης	Ν	Νικ. Σταματιάδης	
Λουκᾶς Κουτσοπέταλος		Δημ. Χρυσοστάλης	Ν
Νικ. Ἀνδρεαδάκης		Εὐάγ. Γεωργιάδης	
Δημ. Λαζαρῆς	Ν	Ἰω. Μπουρνιᾶς	
Σπ. Θεοδωρόπουλος	Ο	Νικ. Ἀβέρωφ	Ν
Ἀναστ. Πουλῆς	Ν	Γεώρ. Μπένος	
Νικόλ. Ρούσης	Ν	Νικόλ. Κάραλης	
Στέφ. Ν. Δραγούμης		Κωνστ. Χατζηγιάννης	
Ἀλέξ. Ζαΐμης		Δημ. Βάχλας	
Δ. Γκλαβᾶς	Ο	Γεώρ. Κοσόνας	
Α. Μιχαλακόπουλος		Ἀπόστ. Ἀποστολίδης	
Λ. Θ. Ροῦφος Κανακάρης	Ν	Μιχ. Σφακιανάκης	
Κωνστ. Γόντικας	Ο	Ηλούτ. Μαυρίκης	Ν
Ν. Κοντογούρης	Ο	Βασ. Ἀθανασούλας	
Ἰω. Βέρροιος		Κωνστ. Χατζάκος	
Ηολ. Πολυχρονιάδης	Ο	Γεώρ. Γαζέπης	Ν
Παν. Ζαΐμης		Νικ. Πετσάλης	
Δ. Μάρκου	Ο	Ἰω. Λούνζης	Ν
Γεώργ. Κατσιμπίρης	Ο	Διον. Κουλούμπαρδος	Ν
Σπηλ. Ἀγαπητός	Ν	Ἀναστ Λούτζης	Ν
Α. Φωτήλας		Καῖσαρ Ζέζας	
Α. Χοϊδᾶς		Διον. Κλάδης	Ν
Θεόδ. Ψυχαλινὸς		Νικόλ. Παπαδάτος	
Γ. Παπακυριακόπουλος	Ο	Κωστ. Ζαβιτσᾶνος	
Βασίλ. Ἀντωνόπουλος		Νικ. Βάρθης	ἀρν.
Α. Καφετζόπουλος	Ο	Ἀναστ. Σκιαδαρέσης	Ο
Λ. Φλαμπᾶς		Σπυρ. Χατζάρης	
Κων. Πανουτζόπουλος		Παν. Μανωλίτσης	Ν
Νικ. Συριόπουλος	Ν	Σπ. Κογεβίνας	Ο
Θαν. Πετραλιᾶς		Σπυρ. Βλαντῆς	Ο
Π. Ἡλιόπουλος	Ο	Εὐθύμ. Α. Βελλιανίτης	
Χρ. Κορύλλος	Ν	Χρ. Καποδίστριας	

Ἀνδρ. Κρητικὸς	Ἐμμ. Πατρίκιος O
Λαυρ. Μαβίλης O	Ἰωάν. Μαμάης ἀρν.
Κωνστ. Κατηφόρης	Ἰωάν. Κασδόνης N
Σπυρ. Λάσκαρης N	Ἀντ. Φραγκῖσκος N
Βασίλ. Πουλιάσης	Δημ. Καΐρης O
Κωνστ. Ἀρβανιτάκης	Θαλ. Κουτούπης
Διον. Βινιερᾶτος	Γεώργ. Φικιώρης
Παν. Λιβιερᾶτος N	Κωνστ. Μέρμηγκας O
Σπυρ. Ἰγγλέσης O	Γεώρ. Οἰκονόμου
Νικόλ. Χαριτάτος N	Εὐστρ. Κουλουμβάκης O
Ἀνδρ. Μονακροῦσος ἀρν.	Ἰωάν. Λυμπερόπουλος O
Πέτρος Βασιλόπουλος	Νικ. Πετροπουλάκης N
Ἀνδρ. Βαλσαμάκης	Γεώργ. Τσοχώνης
Νικ. Ἀλιβιζᾶτος N	Παναγ. Πετροπουλάκης
Σπυρ. Φορέστης N	Παν. Κουμάνταρος N
Νικ. Ραυτόπουλος	Ἰωάν. Ἀθηνογένης
Ὄθων Τετενὲς	Βασίλ. Μιχαλέας
Γεώργ. Μουσούρης	Ἰωαν. Βαβανᾶκος
Σωκρ. Ἀν. Καβαλλιερᾶτος	Ἰωάν. Πατσουρᾶκος O
Θεόδ. Κοντομίχαλος N	Χρ. Πετρέας N
Λεων. Ἐμπειρῖκος	Πέτρος Μαυρομιχάλης
Σταμ. Βαφειαδάκης N	Ἰωάν. Φουρίδης N
Δημ. Μάνθος N	Ἀναστ. Ἀβέρωφ N
Περ. Γρυπάρης N	Ἰωάν. Χρυσοβελώνης O
Κωνστ. Καλομενόπουλος	Δημ. Οἰκονόμου O
Τριαντάφ. Παπαδᾶμ N	Μιλτ. Μπουρίδης O
Θωμᾶς Σκάσης N	Νικ. Γεωργιάδης O
Ἰάκ. Ἀβάζος N	Ἀγαμέμνων Σλῆμαν O
Δημ. Ζαμάνος N	Δημ. Κουκιάδης
Νικ. Καμπάνης O	Γεώρ. Τσαξίρης O
Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος O	Γεώρ. Σχοινᾶς O
Ἀλέξ. Μαλασπίνας	Γεώρ. Δρίβα
Γεώρ. Γαϊτᾶνος	Ἀλέξ. Κασσαβέτης N
Ἀντ. Ρεβίνθης N	Κωνστ. Χρυσοχοΐδης O
Μάρκος Βαλληνδρᾶς	Γεώρ. Βλάχος O
Νικόλ. Καλβοκορέσης N	Πελ. Ἀγγελίδης O
Κωνστ. Ἀλαβάνος N	Κωνστ. Γιαννακόπουλος N
Δημ. Πετσετάκης	Φίλ. Ζαρζάμπας
Χαρ. Προβελέγγιος	Χ. Μωραΐτης O

Νικ. Παπαϊωάννου N	Ἀλέξ. Παπαπαστόλου O
Μιχ. Φωτιάδης	Δημ. Θεοδοσόπουλος
Βασίλ. Συληβρίδης	Παυσ. Ζωγλοπίτης O
Πε Ἀποστολίδης N	Γεώρ. Ζούκας O
Λεων. Ἀναγνώστου	Κωνστ. Σταμούλης
Κωνστ. Ζησόπουλος O	Ἰωάν. Κωτίκας
Χ. Δικαῖος N	Βασίλ. Γρίβας O
Σ. Ντολιόπουλος N	Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος O
Παν. Φλέσσας N	Ν. Γαρδικιώτης O
Π. Κασίμης O	Δημ. Μπούσδρας
Ν. Παπαλέξης N	Γεώργιος Τάγιας
Δημ. Κάβουρας N	Κωνστ. Παπακυρίτσης
Μ. Δαζέας	Χρ. Καρᾶς O
Α. Πετρομανιάτης N	Α. Θανόπουλος O
Ἀθ. Περρωτῆς	Νικ. Γιουβρῆς O
Π. Ἰατρόπουλος O	Γεώργ. Καθάργιος
Π. Καράπαυλος	Χρ. Βλάτσιος O
Ἀνδρ. Κοκκέβης N	Δημ. Κουκουλέτσος
Εὐστ. Μπαρδόπουλος N	Γεώρ. Σπυρόπουλος O
Γεώργ. Κορομηλᾶς N	Ἀλέξ. Γιαννούσιος Τάκης O
Δημ. Κανελλόπουλος O	Γεώργ. Ράμμος
Ἀθ. Αἰλιανὸς N	Εὐθ. Μαντόπουλος O
Ἀντ. Ζησιμόπουλος N	Λάμπρος Περιστέρης
Θερ. Κουτσομητόπουλος N	Θερ. Ραφαλιᾶς
Γεώρ. Σπηλιόπουλος N	Κυρ. Κυριαζόπουλος
Κωνστ. Τριγγέτας N	Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης N
Γεώρ. Ράλλης	Παναγ. Βερβενιώτης
Γεώρ. Μποῦτος	Γεώργ. Καλλίτσης N
Ἰωάν. Κουρτάκης N	Ἰωάν. Μάνος O
Φώτ. Βακαλόπουλος N	Σπυρ. Ματσούκας
Ἀθ. Παπαχελᾶς	ΡήγαςΧατζηρρήγας
Μαν. Πιπιλῆς N	Ι. Παπαλουκᾶς
Παν. Μερλόπουλος	Ἰωάν. Τσιριμῶκος O
Δ. Θ. Ἀναστασόπουλος N	Μιλτ. Σακελλαρίου N
Ἰωάν. Λεωνίδας	Κ. Λιδωρίκης O
Πέτρος Γκίνης N	Θερ. Παπαϊωάννου N
Ἀλέξ. Διομήδης	Ν. Ξηρὸς
Ἀνδρ. Ἀναργύρου N	Νικ. Φραγκίστας N
Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς N	Ἰωάν. Γιδογιάννος N

Νικ. Πολιτόπουλος		Κωνστ. Δημογωστούλας	
Κωνστ. Περιβολιώτης		Ἰωάν. Γραμματίκας	Ν
Ἰωάν. Γιαμαρέλλος	Ν	Ἡρ. Βελλόπουλος	
Ἀνδρ. Μαρλᾶς	Ν	Ἀθ. Χρηστίδης	Ο
Δημ. Δεδούσης	Ν	Γεώργιος Πὼπ	Ο
Γεώργ. Σιγγούρης	Ν	Δημ. Βρατσάνος	Ν
Στέφ. Σουμαρίπας		Ἐμμ. Παγκάρας	Ν

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι γενομένης δεκτῆς τῆς περὶ ἀπαραδέκτου προτάσεως, ἡ πρότασις τοῦ κ. Ν. Γαρδικιώτου πίπτει αὐτοδικαίως.

Ὁ **Κουλουμβάκης**. Πίπτει αὐτοδικαίως ἡ πρότασις, ἡ ὑιοθετηθεῖσα παρ' ἐμοῦ, ἀφ' οὗ ἐπὶ μακρὸν συνεζητήθη κατ' οὐσίαν, παρακαλῶ νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ πρακτικά.

Πρόεδρος. Ἐξάγεται ἐκ τοῦ γεγονότος.

Ἀποσύρονται αἱ τροπολογίαι τῶν 6 βουλευτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ τῶν ἄρθρων 88, 89, 90, ἔχουσαι οὕτω.

Ἄρθρον 88.

Τὸ ἄρθρον 88 μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς :

«Οἱ Ἀρεοπαγῖται Ἐφέται, Πρωτοδίκαι, Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς, Εἰρηνοδίκαι καὶ εἰδικοὶ Πταισματοδίκαι καθὼς καὶ τὰ ψῆφον ἔχοντα μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καθίστανται ἰσόβιοι, καὶ δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως».

Ἄρθρον 89.

Τὸ ἄρθρον 89 διασκευάζεται ὡς ἑξῆς :

Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων καὶ τῶν ψῆφον ἐχόντων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁρίζονται διὰ νόμου».

Ἄρθρον 90.

Τὸ ἄρθρον 90, καταργούμενον, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς :

«Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰσοβιότητος, μετατίθενται, προάγονται καὶ παύονται δι' ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῆς διὰ τὸν Ὑπουργὸν, Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου κανονιζομένου διὰ νόμου».

Ε. Κουλουμβάκης. Διὰ τῆς περὶ ἀπαραδέκτου

ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ὡς θεμελιώδης ἐχαρακτηρίσθη ἡ περὶ ἰσοβιότητος διάταξις τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864, ἀνεπίδεκτος δηλαδὴ καὶ περιορισμοῦ καὶ ἐπεκτάσεως. Κατὰ δὲ ταῦτα δὲν δύνασθε νὰ θέσητε εἰς ψηφοφορίαν προτάσεις μεταρρυθμιζούσας τὴν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς θεμελιώδη διάταξιν.

Πρόεδρος. Κύριε βουλευτὰ ἡ συζήτησις ἐπεραιώθη καὶ δὲν ἐπιτρέπονται ἀγορεύσεις. Δὲν ἔχετε τὸν λόγον

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ κατόπιν τὴν Βουλὴν ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ α' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ ὑποτροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. Κ. Ρακτιβάν, γενομένη ἀποδεκτὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ παραδέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν τροπολογίαν καὶ τὸ α' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 88 τροποποιεῖται οὕτω :

Ἄρθρον 88.

«Οἱ Ἀρεοπαγῖται, Ἐφέται καὶ Πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς, Εἰρηνοδίκαι, εἰδικοὶ πταισματοδίκαι, γραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑρίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος, ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης, εἴτε ἕνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, νόσου, ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν ὁ νόμος θέλει ὁρίσει τρόπον, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93».

Ἐρωτᾷ κατόπιν ὁ κ. Πρόεδρος τὴν Βουλὴν ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ β' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 88.

Ἡ Βουλὴ δέχεται αὐτὴν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ β' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 88 τροποποιεῖται οὕτω :

«Ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶνε διὰ μὲν τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνώτερον τοῦ 75ου ἔτους, οὐδὲ κατώτερον τοῦ 65ου, διὰ πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους ἀνώτερον τοῦ 70οῦ, οὐδὲ κατώτερον τοῦ 60οῦ».

Ἐρωτᾷ μετὰ ταῦτα τὴν Βουλὴν ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Λαρίσης κ. Ἀγ. Σχλῆμαν εἰς τὸ γ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ προσχεδίου τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆ, ἐχούσης οὕτω: «Ἀποχωροῦσιν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας, ἂν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Συντάγματος ἔχωσι συμπεπληρωμένην ὁ μὲν Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ 68ον, οἱ δὲ Ἀρειοπαγῖται καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των», ἥτις μετερρυθμίσθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς οὕτω: «Μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νέου εἰδικοῦ νόμου περὶ ὁρίου ἡλικίας, πάντες οἱ ἀνωτέρω ἔμμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν πέμπτον ἔτος συμπεπληρωμένον».

Ἡ Βουλὴ παραδέχεται αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. Ἀλλά, ὑπαρχούσης προτάσεως ὑπογεγραμμένης παρὰ πλειόνων τῶν 15 βουλευτῶν, περὶ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τῆς τροπολογίας ταύτης, ἄρχεται αὕτη καλουμένων ψηφολεκτῶν τῶν κ. κ. Π. Καραπάνου καὶ Ι. Κουρτάκη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** διατυποῖ ὡς ἑξῆς τὸ ζήτημα. «Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς λέγουσι Ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι αὐτὴν λέγουσι Ὄχι».

Ληξάσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς, ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τὸ ἀποτέλεσμα, καθ' ὃ ἐψήφισαν 130 Ναί, 89 Ὄχι καὶ 3 ἀρνήθησαν ψῆφον, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ παρατιθεμένου ὧδε πρωτοκόλλου ψηφοφορίας.

Νικ. Α. Στράτος	Ν	Ε. Λαυπρακάκης	Ν
Νικ. Χρυσόγελος		Ἰωάν. Καναβὸς	Ν
Α. Παπαφώτης	Ν	Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ν
Α. Γρίβας	Ν	Ε. Σπετσέρης	Ν
Σερ Ψύχας	Ν	Ι. Τσιγκόλης	Ν
Π. Καρασεβδᾶς	Ν	Στέφ. Γρανίτσας	Ν
Ἐπ. Σουλτάνης	Ο	Γ. Ἰατρίδης	Ν
Γ. Ποῦλος		Ἰωάν. Κουρκουμέλης	
Ι. Φαρμάκης	ἀρν.	Ἰωάν. Παπαθανασιάδης	Ν
Ἀντ. Ῥοντήρης	Ο	Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς	Ν
Α. Τριγώνης	ἀρν.	Ἰωάν. Ἀκρίδας	Ν

Θεόφ. Θεοδωρόπουλος		Παν. Δεληβοριᾶς	
Ἐμμ. Ῥέπουλης	Ο	Σπυρ. Τσαγκάρης	Ο
Δημ. Καλέργης		Θ. Πέρρος	Ο
Ἀθ. Χριστόπουλος		Χαρ. Βοζίκης	
Γεώρ. Νέζος		Ἀντ. Βούτσης	Ο
Παν. Ἀραβαντινὸς	Ν	Ν. Χαρδούβαλης	Ο
Ἰωάν. Τερζάκης	Ο	Περ. Ἀλεξάκης	
Παν. Φραντζῆς	Ν	Θεόδ. Γρηγορίου	Ν
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	Ν	Σπυρ. Σῖμος	Ν
Γεωργαντᾶς Θρόνος		Κωνστ. Γ. Καραπάνος	
Γεώρ. Παρασκευόπουλος		Περ Κ. Καραπάνος	Ο
Νικ. Κόνδης		Εὐάγ. Γαρουφαλλιᾶς	
Ἀθ. Σωτηριάδης		Πύρ. Καραπάνος	
Κωνστ. Οἰκονομόπουλος		Ἀντ. Γαρουφαλλιᾶς	Ν
Κωνστ. Καζαντζῆς	Ν	Ἐλ. Βενιζέλος	Ο
Γερ Νοταρᾶς	Ν	Ἐμμ. Μπενάκης	Ο
Δημ. Κούζης	Ο	Φωκ. Νέγρης	Ο
Ἀνδρ. Σαρλῆς		Παν. Χαροκόπος	
Δημ. Ῥοῦσσος		Κ Ρακτιβὰν	Ν
Νικόλ. Δελακοβίας	Ν	Μιλτ. Νεγρεπόντης	Ν
Νικόλ. Σακελλαρίου	Ν	Γ. Ζερβουδάκης	
Γεώρ. Βλάσης		Λάμπρος Κορομηλᾶς	Ο
Χαρ. Σπηλιόπουλος		Π. Λαγοπάτης	
Νικ. Δημητρακόπουλος	Ο	Γεώρ. Στρατούλης	Ν
Ἀναστ. Βάρβογλης	Ο	Κ. Μᾶνος	Ν
Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	Ο	Τιμ. Ἠλιόπουλος	Ο
Ἰω. Π. Μανέτας	Ο	Δ. Βενιζέλος	Ο
Δ. Πλαπούτας	Ο	Μιχ. Γαλανὸς	Ν
Ἀλ. Παπαναστασίου	Ν	Α. Παναγιωτόπουλος	Ο
Ἰωάν. Μπακόπουλος	Ο	Γεώρ. Πολίτης	
Δημ. Χηνιάδης	Ο	Ἰω. Ἀθανασάκης	Ν
Δημ. Καρέλας	Ο	Γεώρ. Νικολαΐδης	
Ἀθ. Πετρόπουλος	Ο	Λουκᾶς Μπέλλος	
Χαρ. Στασινόπουλος	Ο	Ἀριστομ. Θεοδωρίδης	Ο
Κωνστ. Ῥεβελιώτης		Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης	Ν
Ν.κ. Τριανταφυλλάκος		Κωνστ. Δεμερτζῆς	Ν
Α. Κατριβᾶνος	Ο	Θρ. Πετμεζᾶς	Ν
Ἠλ. Φλέσσας		Γεώρ. Καζανόβας	Ν
Ἰωάν. Πολίτης	ἀρν.	Ἰωάν. Μπρισιμιτζάκης	Ο

Γεώρ. Σταμπάδος		Π. Ἠλιόπουλος	
Θερ. Μιχαλόπουλος	Ο	Χρ. Κορύλλος	Ο
Δημ. Ἀνδρέου	Ν	Παν. Βουρλούμης	Ο
Δημ. Ζαβογιάννης	Ν	Νικ. Ῥαρτόπουλος	Ο
Ἐμ. Κυταριόλος	Ν	Χρ. Μεϊτάνης	
Βασ. Κυρέλλος	Ο	Διον. Πολυζωγόπουλος	
Ἀριστοτ. Σακελλαρίου	Ν	Ἰωάν. Δογάνης	Ο
Νικ. Σπηλιώτης		Γεώρ. Λαμπρινόπουλος	
Σπ. Παπαχατζῆς		Γεώρ. Ἀβέρωφ	
Σάββας Βαρβιτσιώτης	Ν	Νικ. Σταματιάδης	
Λουκᾶς Κουτσοπέταλος		Δημ. Χρυσοστάλης	Ν
Νικ. Ἀνδρεάκης		Εὐάγ. Γεωργιάδης	
Δημ. Λαζαρῆς	Ν	Ἰω. Μπουρνιᾶς	Ν
Σπ. Θεοδωρόπουλος	Ν	Νικ. Ἀβέρωφ	Ν
Ἀθ. Πουλῆς	Ν	Γεώρ. Μπένος	
Νικόλ. Ρούσης	Ν	Νικ. Κάραλης	
Στέφ. Ν. Δραγούμης		Κωνστ. Χατζηγιάννης	
Ἀλ. Ζαΐμης		Δημ. Βάχλας	
Δ. Γκλαβᾶς	Ν	Γεώρ. Κοσόνας	
Α. Μιχαλακόπουλος	Ο	Ἀπόστ. Ἀποστολίδης	
Λ. Θ. Ροῦφος Κανακάρης	Ο	Μιχ. Σρακιανάκης	
Κων. Γόντικας	Ο	Πλούτ. Μαυρίκης	Ν
Ν. Κοντογούρης	Ν	Βασίλ. Ἀθανασούλας	Ν
Ἰω. Βέρροιος		Κων. Χατζάκος	Ν
Πολ. Πολυχρονιάδης	Ο	Γεώρ. Γαζέπης	Ν
Παν. Ζαΐμης		Νικ. Πετσάλης	
Δ. Μάρκου	Ο	Ἰω. Λούντζης	Ν
Γεώρ. Κατσιμπίρης	Ο	Διον. Κουλούμπαρδος	
Σπηλ. Ἀγαπητός	Ν	Ἀναστ. Λούντζης	Ν
Α. Φωτήλας	Ο	Καῖσαρ Ζέζας	
Α. Χοϊδᾶς		Διον. Κλάδης	Ο
Θεόδ. Ψυχαλινός		Νικ. Παπαδᾶτος	
Γ. Παπακυριακόπουλος	Ν	Κων. Ζαβιτσιάνος	Ν
Βασ. Ἀντωνόπουλος		Νικ. Βάρθης	Ο
Α. Καφεπζόπουλος	Ο	Ἀναστ. Σκιαδαρέσης	Ν
Λ. Φλαμῆς		Σπυρ. Χατζάρης	
Κων. Πανουτσόπουλος		Παν. Μανωλίτσης	
Νικ. Συριόπουλος	Ο	Λ. Κογεβίνας	Ν
Θαν. Πετραλιᾶς		Σπυρ. Βλαντῆς	Ο

Εὐθ. Α. Βελλιανίτης		Δημ. Πετσετάκης	
Χρ. Καποδίστριας		Χαρ. Προβελέγγιος	
Ἀνδρέας Κρητικός		Ἐμμ. Πατρίκιος	Ν
Λαυρ. Μαβίλης	Ν	Ἰωάν. Μαμάης	Ν
Κων. Κατηφόρης		Ἰωάν. Κασδόνης	Ν
Σπ. Λάσκαρης	Ο	Ἀντ. Φραγκίσκος	Ν
Βασ. Πουλιάσης		Δημ. Καΐρης	Ν
Κων. Ἀρβανιτάκης	Ν	Θαλ. Κουτούπης	Ν
Διον. Βινιεράτος		Γεώρ. Φικιώρης	Ο
Π. Λιβιεράτος	Ο	Κωνστ. Μέργγκας	Ν
Σπ. Ἰγγλέσης	Ο	Γεώρ. Οἰκονόμου	Ο
Νικ. Χαριτᾶτος	Ο	Εὐστρ. Κουλουμβάκης	Ο
Ἀνδρ. Μονοκρούσος		Ἰωάν. Λυμπερόπουλος	Ν
Πέτρος Βασιλόπουλος		Νικ. Πετροπουλάκης	
Ἀνδρ. Βαλσαμάκης		Γεώργ. Τσοχώνης	
Νικ. Ἀλεβιζᾶτος	Ν	Παν. Πετροπουλάκης	
Σπ. Φορέστης		Παν. Κουμάνταρος	Ο
Νικ. Δ. Ραφτόπουλος		Ἰωάν. Ἀθηνογένης	Ο
Ὄθων Τετενὲς		Βασίλ. Μιχαλέας	Ο
Γεώρ. Μουσούρης		Ἰωάν. Βαβανάκος	
Σωκρ. Ἀν. Καβαλλιεράτος		Ἰωαν. Πατσουράκος	Ο
Θεόδ. Κοντομίχαλος	Ο	Χρ. Πετρέας	Ο
Λεων. Ἐμπειρῖκος	Ν	Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Σταμ. Βαφειαδάκης	Ν	Ἰωάν. Φουρίδης	Ο
Δημ. Μάνθος	Ο	Ἀναστ. Ἀβέρωφ	Ν
Περ. Γρυπάρης	Ν	Ἰωάν. Χρυσοβελόνης	Ν
Κων. Καλομενόπουλος		Δημ. Οἰκονόμου	Ν
Τριαντ. Παπαδᾶμ	Ν	Μιλτ. Μπουφίδης	Ν
Θωμᾶς Σκάσης	Ν	Νικ. Γεωργιάδης	Ν
Ἰάκ. Ἀβάζος	Ο	Ἀγαμέμνων Σλῆμαν	Ν
Δημ. Ζαμᾶνος		Δημ. Κουκιάδης	
Νικ. Καμπάνης	Ν	Γεώρ. Τσαξίρης	Ν
Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος	Ν	Γεώρ. Σχινᾶς	Ν
Ἀλέξ. Μαλασπίνας		Γεώρ. Δρίβας	
Γεώρ. Γαϊτᾶνος	Ν	Ἀλέξ. Κασσαβέτης	Ο
Ἀντ. Ρεβίνθης		Κωνστ. Χρυσοχοΐδης	Ν
Μάρκος Βαλληνδρᾶς		Γεώρ. Βλάχος	Ν
Νικ. Καλβοκορέσης	Ο	Ηελ. Ἀγγελίδης	Ν
Κων. Ἀλαβᾶνος	Ν	Κωνστ. Γιαννακόπουλος	Ο

Φίλ. Ζαρζάμπας		Ἀνδρ. Ἀναργύρου	Ο
Χ. Μωραΐτης	Ν	Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς	Ο
Νικ. Παπαϊωάννου	Ν	Ἀλέξ. Παπαποστόλου	Ν
Μιχ. Φωτιάδης	Ν	Δημ. Θεοδοσόπουλος	
Βασίλ. Σηλυβρίδης		Παυσ. Ζωγλοπίτης	Ν
Περ. Ἀποστολίδης	Ν	Γεώρ. Ζούκας	
Λεων. Ἀναγνώστου		Κωνστ. Σαμούλης	
Κωνστ. Ζησόπουλος	Ν	Ἰωάν. Κοττίκας	
Χ. Δικαῖος	Ν	Βασίλ. Γρίβας	Ν
Σ. Ντολιόπουλος	Ο	Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος	
Παν. Φλέστας	Ο	Ν. Γαρδικιώτης	Ν
Π. Κασίμης		Δημ. Μπούσδρας	
Ν. Παπαλέξης	Ο	Γεώργιος Τάγιας	
Δημ. Κάβουρας	Ο	Κωνστ. Παπακυρίτσης	
Μ. Δαζέας	Ν	Χρ. Καρᾶς	Ν
Α. Πετρομανιάτης	Ν	Λ. Θανόπουλος	Ν
Ἀθ. Περρωτής	Ο	Νικ. Γιουβρῆς	Ν
Π. Ἰατρόπουλος		Γεώργ Καθάργιος	
Π. Καράπαυλος	Ο	Χρ. Βλάτσιος	Ν
Ἀδρ. Κοκκέβης		Δημ. Κουκουλέτσος	
Εὐστ. Μπαρδόπουλος	Ο	Γεώρ. Σπυρόπουλος	Ν
Γεώργ. Κορομηλᾶς	Ν	Ἀλέξ. Γιαννουσίου Τάκης	Ν
Δημ. Κανελλόπουλος	Ο	Γεώργ. Ῥάμμος	Ν
Ἀθ. Αἰλιανός	Ν	Εὐθ. Μαντόπουλος	
Ἀντ. Ζησιμόπουλος	Ο	Λάμπρος Περιστέρης	Ν
Θερμ. Κουτσομητόπουλος	Ο	Θερμ. Ῥαφαλιᾶς	
Γεώρ. Σπηλιόπουλος	Ο	Κυρ. Κυριαζόπουλος	
Κωνστ. Τριγγέτας	Ο	Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	Ο
Γεώρ. Ῥάλλης		Παναγ. Βερβενιώτης	
Γεώργ. Μποῦτος		Γεώργ. Καλλίτσης	Ν
Ἰωάν. Κουρτάκης	Ν	Ἰωάν. Μᾶνος	
Φώτ. Βακαλόπουλος	Ο	Σπυρ. Ματσούκας	
Ἀθ. Παπαχελᾶς		Ῥήγας Χατζηρρήγας	
Μαν. Πιπιλῆς	Ν	Ι. Παπαλουκᾶς	
Παν. Μερλόπουλος	Ο	Ἰωάν. Τσιριμῶκος	Ν
Δ. Ἀναστασόπουλος	Ο	Μιλτ. Σακελλαρίου	Ν
Ἰωάν. Λεωνίδας		Κ. Λιδωρίκης	
Πέτρος Γκίνης	Ο	Θερμ. Παπαϊωάννου	Ν
Ἀλέξ. Διομήδης	Ν	Ν. Ξηρὸς	

Νικ. Φραγκίστας	Ν	Στέφ. Σουμαρίπας	Ν
Ἰωάν. Γιδογιάννος	Ν	Κωνστ. Δημοκωστούλας	
Νικ. Πολιτόπουλος		Ἰωάν. Γραμματίας	Ν
Κωνστ. Περιβολιώτης		Ἡρ. Βελλόπουλος	Ν
Ἰωάν. Γιαμαρέλος	Ο	Ἀθ. Χρηστίδης	Ν
Ἀνδρ. Μαρλᾶς	Ν	Γεώργιος Πώπ	Ο
Δημ. Δεδούσης	Ν	Δημ. Βρατσάνος	
Γεώργ. Σιγγούρης	Ν	Ἐμμ. Παγκάρας	

Οὕτω τροποποιεῖται, κατὰ τὴν ψηφισθεῖσαν ταύτην τροποποίησιν τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τὸ γ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 88 ὡς ἑξῆς·

«Μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νέου εἰδικοῦ νόμου περὶ ὁρίου ἡλικίας πάντες οἱ ἀνωτέρω ἔμμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν πέμπτον ἔτος συμπεπληρωμένον».

Ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. **Προέδρου** ἐπὶ τοῦ ὅλου 88 ἄρθρου καὶ ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 88.

«Οἱ Ἀρεσπαγῖται, Ἐφέται καὶ Πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς, Εἰρηνοδίκαι, εἰδικοὶ πταισματοδίκαι, γραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος, ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης, εἴτε ἕνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, νόσου, ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν ὁ νόμος θέλει ὁρίσει τρόπον, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93.

«Ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶνε διὰ μὲν τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνώτερον τοῦ 75ου ἔτους, οὐδὲ κατώτερον τοῦ 65ου, διὰ πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἀνώτερον τοῦ 70οῦ, οὐδὲ κατώτερον τοῦ 60οῦ».

«Μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νέου εἰδικοῦ νόμου περὶ ὁρίου ἡλικίας πάντες οἱ ἀνωτέρω ἔμμισθοι δικαστικοὶ

ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ ἑξηκοστὸν πέμπτον ἔτος, συμπεπληρωμένον.»

Ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τοῦ 89 ἄρθρου τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 89.

«Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου».

Ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ 90ον ἄρθρον τοῦ Προσχεδίου τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ψηφίζει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως ἔχουσαν οὕτω·

«Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀπολαύοντες ἰσοβιότητος, ἢ μονιμότητος τοποθετοῦνται, μετατίθενται καὶ προάγονται δι' Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει».

Οἱ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγὴ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον».

Ἐρωτᾶται εἶτα ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 90οῦ τοῦ Προσχεδίου τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ψηφίζει τοῦτο δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 90.

«Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες ἰσοβιότητος, ἢ μονιμότητος, τοποθετοῦνται, μετατίθενται καὶ προάγονται δι' Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει».

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγὴ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον»

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας κ. Ν. Β. Βάρθη ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἐνυποθήκων δανείων καὶ ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν συγκεντρωμένων κτημάτων τοῦ νομοῦ Κερκύρας, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Προτάσει τοῦ κ. Προέδρου, γενομένῃ δεκτῇ παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰσέρχεται αὕτη κατόπιν εις τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐὰν δέχεται ὅπως δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν βουλευτὴν Κερκύρας κ. **Α. Σκιαδαρέσην** προκειμένου νὰ ὁμιλήσῃ οὗτος ἐπὶ ζητήματος κατεπείγοντος.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται τοῦτο καὶ ὁ κ. **Σκιαδαρέσης** λαμβάνων τὸν λόγον παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέριμνα ἐπειγόντως ὑπὲρ τῶν κατοίκων Λευκάδος, τὴν ὁποίαν χθὲς ἰσχυρὰ σεισμικὴ δόνησις κατέσεισεν.

Ε. Ρεπούλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀναγινώσκει τὸ σχετικῶς πρὸς τὴν σεισμικὴν δόνησιν ληφθὲν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τηλεγράφημα καὶ λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ πράξῃ πᾶν ὅ.τι τὸ στοιχειῶδες καθῆκον τῆς ἐπιβάλλει.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐμπόρων Οἰτύλου ζητούντων ἀναστολὴν τῶν ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων ὁμιλοῦσιν οἱ κ.κ. **Χ. Πετρέας, Ι. Φουρίδης, Β. Μιχαλέας,** καὶ **Ν. Πετροπουλέας.**

Ὁ κ. **Ε. Κουλουμβάκης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα ἐν τῷ δήμῳ Οἰτύλου εἶνε διάφορον ἢ εἰς τοὺς λοιποὺς δήμους τῆς Μάνης. Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ πράξῃ τὸ νόμιμον καὶ πρέπον.

Ε. Ρεπούλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δίδει σχετικὰς ἐξηγήσεις συμφωνῶν ὅτι εἶνε διάφορον ζήτημα.

Α. Χριστόπουλος ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἐξαμίλλια περὶ παρατάσεως πληρωμῆς φόρων καὶ παριστᾷ τὴν οἰκτρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου, λόγῳ τῆς καταστροφῆς τῶν εἰσοδημάτων των·

Συνηγοροῦσιν οἱ κ. κ. **Λ. Δελλακοβίας** καὶ **Ν. Σακελλάριος.**

Ι. Δαγάνης ὁμιλεῖ ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων «Ἁγίου Ἰωάννου» τοῦ Πύργου παραπονουμένων κατὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ Καραντζίνα ὡς παρανομήσαντος.

Α. Φωτήλας ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς ὁμιλῶν λέγει ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἐπιθεωρητὴς δὲν ἔχει νομίμως διορισθῇ παρακαλει δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα.

Κ. Γόντικας λέγει ὅτι πρόκειται περὶ νομίμου ἐνεργείας τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, διότι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γραμμα-

τεῖον ἱδρύθη ἐν χωρίῳ ἄλλῳ καὶ οὐχὶ ἐν ᾧ ὑπάρχει σχολεῖον.

Νικ. Πετροπουλέας ὁμιλεῖ ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ξανθανίκων καὶ Φαγριανίκων τοῦ δήμου Λεύκτρου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας ἵνα μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς ὁμιλοῦσιν οἱ κ. κ. Χ. Πετρέας καὶ Οἰκονόμου, ὅστις ἐπικαλεῖται τὴν ἐπέμβασιν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἀφοῦ πρόκειται περὶ ὁρίου.

Θ. Κοντοπάνος παρακαλεῖ ἐπίσης ὅπως ληφθῇ πᾶσα πρόνοια ἵνα ἀρθῶσιν αἱ μεταξὺ τῶν δύο χωρίων ὑπάρχουσαι διενέξεις καὶ ἔριδες.

Α. Χριστόπουλος ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Περαχώρας περὶ τῶν πηγῶν Λουτρακίου.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8ην καὶ 30′ ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κρεββίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ′.

Τῆς 13 τῆ Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 5.40′ μ.μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 188 Βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς 11ης καὶ 12 Μαΐου 1911.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Ἡ Ἠλέκτρα Ζαλούχου, διευθύντρια τῆς Β′ δημοτικῆς σχολῆς Πειραιῶς ζητεῖ ἄδειαν πρὸς ἐπέκτασιν τῶν σπουδῶν της λαμβάνουσα καὶ τὸν μισθόν. 2) Οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Σκυλλοῦντος ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ ἐκδόσεως ἑρμηνευτικοῦ ψηφίσματος ἐπὶ τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος. 3) Τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων Ἄρτης ζητεῖ αὔξησιν μισθοῦ. 4) Ὁ Δήμαρχος Κολωνίδων ὑποβάλλει ψήφισμα τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου περὶ διατηρήσεως τῆς Ἐνιαίας. 5) Οἱ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Μεσολογγίου παρακαλοῦσιν ὅπως αἱ ἐξετάσεις ἀρχίσωσιν ἀπὸ ἀρχῶν Ἰουνίου καθ' ὅσον ἐκεῖ τὰ μαθήματα ἐγένοντο τακτικώτατα. 6) Οἱ κατάδικοι Τριπόλεως ζητοῦσι χάριν. 7) Οἱ κάτοικοι Γουρίτσης τοῦ Δήμου Παμφίας ζητοῦσιν ὅπως διαταχθῇ ὁ Νομάρχης Αἰτωλοακαρνανίας ἵνα κηρύξῃ ἐκπτώτους τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν γαιῶν τῆς Μονῆς Μυρτιᾶς ζητοῦντος παρὰ τῶν ὑπομισθωτῶν ὑπέρογκον μίσθωμα. 8) Οἱ κατάδικ. Κυπαρισσίας ζητοῦσι μεταφοράν. 9) Οἱ κάτοικοι Ἀριστομένους διαμαρτύρονται διὰ τὴν παράνομον ἀπόλυσιν τῶν ἀγροφυλάκων καὶ ζητεῖ ἀνάκλησιν ταύτης. 10) Ὁ ἐκ Γαΐτσῶν τῆς Λακωνίας Ι. Κατελούζος πρὸφην λοχίας ζητεῖ αὔξησιν τῆς συντάξεώς του ὡς παθὼν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 καὶ 11) Οἱ κάτοικοι Βαλανείου τοῦ δήμου Ἀκρολοριτῶν ζητοῦσιν ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως Νόμου τῶν κ. κ. βουλευτῶν Κερκύρας.

Μεθ' ὃ ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Πρόεδρος. Συζήτησις περὶ τῶν Ἀναθεωρητέων Διατάξεων τοῦ Συντάγματος. Πρὶν ἡ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

Δ. Διαμαντοπούλου (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἐγγίζει, κύριοι, τὸ τέλος τοῦ ἀναθεωρητικοῦ ἔργου τῆς Βουλῆς, μετὰ τὸ ὁποῖον συντόνως θέλομεν ἐπιδοθῇ εἰς ἐπιψήφισιν τοῦ νομοθετικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως. Εἶνε προφανὲς ὅμως ὅτι, λόγῳ τῶν θερινῶν διακοπῶν, δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ ὁλόκληρον τὸ πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως. Ἕνεκεν τούτου λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω καὶ τετάρτην σειρὰν δικαστικῶν νομοσχεδίων, ὅπως ἡ Βουλή, ἔχουσα πάντα τὰ δικαστικὰ νομοσχέδια ὑπ' ὄψιν ἀποφασίσῃ περὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα θέλει προτιμήσει.

Ἐξακολουθῶν ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια ἐφ' ὧν ποιεῖται σύντομον εἰσήγησιν. 1) Περὶ συμβατικοῦ τόκου, τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας. 2) Περὶ προσωρινῶν μέτρων ἐν ταῖς περὶ διακατοχῆς διαφοραῖς. 3) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 196 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. 4) Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς δικονομίας, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους. 5) Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων. 6) Περὶ καταργήσεως τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου καὶ τῶν σχετικῶν

αὐτῷ διασάξεων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. 7) Περὶ ἀναδοχῆς καὶ ὑποχρεώσεων ἐκ μέρους τῆς γυναικός. 8) Περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τῆς ποινικῆς δικονομίας. 9) Περὶ προσθήκης καὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τοῦ ποινικοῦ νόμου. 10) Περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 331 καὶ 332 ποινικοῦ νόμου. 11) Περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας. 12) Περὶ μετατροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακίσεως εἰς χρηματικὰς καὶ 13) Περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων.

Εἶναι ἄξιον σημειώσεως λέγει καταλήγων, σχετικῶς πρὸς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν μεγάρων, ὅτι αἱ ἐνοικιάσεις πολλάκις ἐγένοντο εἰς αὐτὰ τὰ Καταστήματα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ τέως ὑπῆρχον, καὶ ἐγένοντο πολλάκις δι' ἑκουσίας προσφορὰς καὶ δι' ἑκουσίας ὑποτιμήσεως, εὐθὺς ὡς ἐσχηματίσθη ἡ πεποίθησις ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ γεγενημένον.

Ὡς ἔχουσιν ἤδη τὰ πράγματα, κύριοι βουλευταί, τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἐτησίως πληρώνει τὸ Κράτος δι' ἐνοίκια δικαστικῶν καταστημάτων ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 175,000. Ὑπολογισμοί τινες ἄγουσιν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν διά τινος οἰκονομικοῦ συνδυασμοῦ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ Κράτος τὴν ἀνίδρυσιν ἰδίων δικαστικῶν Καταστημάτων, ἰδίων δικαστικῶν κτιρίων, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ στεγασθῇ ἡ Δικαιοπύνη, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους. Εἰς τοῦτο σκοπεῖ τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἑκάστου δικαστικοῦ μεγάρου εἰς τὰς πόλεις ἐκείνας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦτα, συνομολογῇ χρεωλυτικὸν δάνειον, ἑκάστοτε δ' ἀναγράφῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους τὴν ἀπαιτουμένην τοκοχρεωλυτικὴν δόσιν. Τὰς λεπτομερείας τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἴδητε. Τὸ συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξάρω, εἶναι τοῦτο, ὅτι δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ καταστῇ δυνατόν, προϊόντος τοῦ χρόνου, νὰ ἀποκτήσῃ τὸ Κράτος ἰδιόκτητα δικαστικὰ μέγαρα χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ εἰς δαπάνας, τοὐναντίον δὲ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν δικαστικῶν τούτων μεγάρων νὰ ἀπαλλαγῇ καὶ τῆς πληρωμῆς τῶν περαιτέρω ἐνοικίων. Ἴσως δὲν εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα ἄποψις αὕτη ἡ οἰκονομική· ἡ σπαυδαιοτέρα ἄποψις εἶναι ἐκείνη, ἥτις καὶ πανταχοῦ ὠ-

νομάσθη τοιαύτη, ἡ τῆς ἐξωτερικῆς εὐπρεποῦς παραστάσεως τῶν δικαστηρίων, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἁπλῶς καλαισθητικὴ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τὴν κοινῶς λαμβανομένην, ἀλλ' ἐπιδρᾷ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν πολιτῶν ἐν γένει, κατ' ἐξοχὴν δὲ τῶν διαδίκων καὶ πανταχοῦ ἐθεωρήθη ὅτι συνδέεται στενῶς πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρτίαν ἀπονομὴν τῆς Δικαιοσύνης.

Διακόπτεται εἶτα ἐπὶ 5 λεπτὰ ἡ Συνεδρίασις.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ ὅτι ὁ Βουλευτὴς Τρικκάλων κ. Γ. Τοσίτσας ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ Συντάγματος, ἥτις θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ἡ [illegible] εἰσέρχεται εἶτα εἰς τὴν συζήτησιν περὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 91 τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) προτείνει ὅπως ἡ συζήτησις γένηται οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιφέρει δὲ τροποποιήσεις τινὰς καὶ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ὅπως δεχθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη.

Κ. [illegible] (7. 5') προτείνει ὅπως καὶ καὶ προκειμένου περὶ δύο ἄλλων περιπτώσεων θεσπισθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος. Ὡς τοιαύτας δὲ περιπτώσεις ἀναφέρει τὴν ἐπιδημίαν χολέρας ἢ πανώλους καὶ τὴν καταστροφὴν ἐκ σεισμοῦ. Ὑποβάλλει τὴν γνώμην ταύτην πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπαφίεται εἰς αὐτὴν περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῆς γνώμης του ταύτης.

Α. Παπαναστασίου (7. 13'). Θὰ ἠδύνατό τις, λέγει, ν' ἀντιτάξῃ τὸ ἀπαράδεκτον κατὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ἀλλ' ἐγὼ μὴ ἀντιτάσσων τοῦτο φρονῶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ στρατιωτικὸς νόμος προκειμένου ἀκόμη καὶ περὶ ἐμπολέμου καταστάσεως, κηρύσσομαι δ' ἐναντίος τῆς ἐπεκτάσεως πέραν τοῦ πολέμου τῆς διατάξεως περὶ κηρύξεως τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου.

Ε. Κουλουμβάτος (7. 18'). Πρόκειται περὶ διατάξεως Συνταγματικῆς, ἥτις θὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις. Καὶ ἀφοῦ πρόκειται περὶ ἐξαιρετικῶν περιστασεων ἐξαιρετικαὶ πιθανὸν νὰ εἶνε καὶ αἱ κα-

ταχρήσεις, αἵτινες δυνατὸν νὰ ἔχωσιν ἀποτελέσματα φοβερά. Μία ὥρα, πολλάκις μία στιγμὴ διαγράφει τὴν τύχην ἑνὸς ἔθνους, εἶνε δὲ συμφέρον ν' ἀσφαλισθῶμεν κατὰ τῆς στιγμῆς ταύτης.

Α. Κλ. Ὄης (7. 49'). Δηλοῖ ὅτι θέλει καταψηφίσει τὴν διάταξιν διότι, κατὰ τὴν γνώμην του, τὸ ἄρθρον τοῦτο θίγει θεμελιώδη διάταξιν καὶ καταλύει τὰς ἐλευθερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Κ. Γόντικας (7. 51'). Τονίζει ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε συζητήσεων ἀπεδείχθη σαφῶς ὅτι ἡ Βουλὴ ψηφίζει πάντοτε κατὰ συνείδησιν, πάντοτε δὲ καὶ ὁ ἴδιος κατὰ συνείδησιν, ἐψήφισεν εἰς τὰς διεξαχθείσας ψηφοφορίας. Εἰσερχόμενος εἶτα εἰς τὸ θέμα λέγει ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἀπετέλεσε μειοψηφίαν, διότι φρονεῖ ὅτι ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἄρθρου 91 εἶνε ζήτημα ἀνάγκης, ἀνάγκης καταδειχθείσης κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος 1897.

(Συναινέσει τῆς Βουλῆς χορηγεῖται παράτασις τοῦ ἡμιώρου). Ἀναπτύσσει εἶτα διὰ μακρῶν τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου καὶ συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, φρονῶν ὅτι ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐλευθεριῶν ἐπιβάλλεται ἐν πολέμῳ ἢ ἐν γενικῇ ἐπιστρατεύσει.

Διακόπτεται εἶται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8. 30'.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Τὴν 10ην καὶ 30' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ι. Μπρασιμιτζάκης. Θεωρεῖ ὡς σπουδαιοτάτην τὴν διάταξιν τοῦ 91ου Ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος, ἥτις ὡς ἔχει κωλύει τὴν σύστασιν ἐκτάκτων στρατοδικείων, ὡς ἡρμηνεύθη κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897. Ἐπίσης θεωρεῖ ἐπωφελῆ τὴν κήρυξιν τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου ἅμα τῇ συγκλήσει γεν. ἐπιστρατεύσεως ἢ κηρύξεως πολέμου. Κατὰ τὸν τελευταῖον ἀτυχῆ πόλεμον ἡ ἀπειθαρχία ἐβασίλευσεν λέγει ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἐκτάκτων στρατοδικείων. Ἀφηγεῖται τὰ ἀλλαχοῦ κρατοῦντα. Θὰ ὑπερψηφίσω λέγει ἐκθύμως τῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως προτεινομένης προσθήκης.

Ι. Πατσουρ[illegible]ος (10. 35'). Ἔκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἱονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῶσι. Ἀκριβῶς τὸ παράδειγμα τοῦ 97, ὅτι, ἀσχέτως πρὸς τὴν παραλυσίαν καὶ ἀνικανότητα τοῦ Κράτους, οἱ Ἕλληνες πολῖται, καὶ μὴ τοιοῦτοι ἀκόμη, ἔσπευδον εἰς θυσίαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, εἶνε ἐναντίον τῆς κηρύξεως ἐκτάκτων μέτρων ἐν ὥρᾳ ἐπιστρατεύσεως. Διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ 91, ὡς παρουσιάσθη ἡμῖν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀναιροῦνται αἱ θεμελιωδέστεραι διατάξεις τοῦ Συντάγματος, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἄσυλον τοῦ πολίτου. Μήπως εἴμεθα ἐχθροὶ τῶν ἐλευθεριῶν διὰ νὰ ψηφίσωμεν διατάξεις τοιούτου ἄρθρου: Ὑποβάλλω σχετικὴν τροπολογίαν.

Β. Μιχαλέας (10. 45') Πῶς πολεμισταὶ τοῦ 97 ἀντεστρατεύθησαν εἰς τὸ ἄρθρον 91 τῆς Κυβερνήσεως: «Τὸ ἰσχυρὸν Κράτος δημιουργεῖ τὸ ἰσχυρὸν Ἔθνος» λέγει ὁ Βίγκελμαν. Καὶ ἂν ἔχωμεν συμφορὰς, ὀφείλονται εἰς τὸ νερουλιασμένο πολίτευμα τοῦ 64, τὸ φουσκωμένον ἀπὸ τὸν ἀέρα τῶν ἀρχῶν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως». Ζητῶν κατόπιν ὁ ὁμιλῶν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ β' ἐδαφίου τῆς Γ' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 91 ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καταλείπει τὸν λόγον.

Α. Παχαλακόπουλος (11. 55'). Θέλομεν νὰ εἰσαγάγωμεν ἐξαίρεσιν εἰς τὸ ἄρθρον 8, καθ' ὃ οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρεθῇ παρὰ τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ παρὰ τοῦ ἐκ τοῦ νόμου ὡρισμένου. Φυσικὸς δικαστὴς εἶνε ὁ νενομοθετημένος καθ' ἣν ὥραν εἶχε γεννηθῇ τὸ ἀδίκημα. Τὰ ἐξεπίτηδες πρὸς ἐκδίκασιν ὡρισμένων περιπτώσεων ἱδρυόμενα δικαστήρια δὲν εἶνε φυσικά. Ἔχομεν, Κύριοι, νόμον περὶ λῃστῶν, ὅστις δὲν διαφέρει ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς Ἱερᾶς ἐξετάσεως, ἐπινοησάσης εἰκονικὴν ἀπολογίαν.

Ἀλλοίμονον ἀπὸ τὰ ἔθνη τὰ ὁποῖα περιμένουσι ν' ἀνθίσῃ φιλοπατρία καὶ αἴσθησις καθήκοντος ἀπὸ διατάξεις στρατιωτικοῦ νόμου καὶ ὄχι ἀπὸ παίδευσιν σκόπιμον ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ τῷ σχολείῳ. Ἂς προσέξωμεν μήπως μὲ τὰς ἐκτάκτους ἐπιτροπὰς καὶ μὲ τὰ ἔκτακτα Δικαστήρια καλύψωμεν τὴν Ἑλλάδα μὲ αἶσχος, ἐξ ἐκείνου τὸ ὁποῖον στιγματίζει παρελθούσας ἱστορικὰς σελίδας. Τοιαύτας «παθολογικὰς ἐκδηλώσεις» δὲν ἔχει τὸ Βέλγιον, ἡ Σερβία, ἡ Ρουμανία, ἀναφερόμενα εὐφήμως διὰ τοῦτο παρὰ διασήμων συγγραφέων. Εἰς ἄλλα Κράτη ἐπιτρέπεται μόνον ἡ ἐφαρ-

μογὴ τῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις ἐπὶ ὡρισμένων ἀδικημάτων. «Ἕτερον ἐκάτερον». Ἄλλο ἐφαρμογὴ ὡρισταμένου στρατιωτικοῦ νόμου καὶ ἄλλο ἕκτακτον δικαστήριον. Ἂς μὴ δοθῇ εὐχέρεια εἰς νομοθετικὰς ἐξουσίας νὰ ἱδρύωσιν ἕκτακτα δικαστήρια.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ὑποβάλει διαφόρους τροποποιήσεις, ἐπιλέγων ὅτι οἱ συντάκται τοῦ πολιτεύματος τοῦ 62 ἤγοντο κυρίως ἐκ τῆς προθέσεως νὰ περιορίσωσι τὰς καταχρήσεις τοῦ Κράτους. Ἡμεῖς θέλομεν ἤδη νὰ ἐνισχύσωμεν τὸ Κράτος δι' ἐκτάκτους περιστάσεις κινδύνου τῆς χώρας. χωρὶς νὰ δημιουργήσωμεν ἄλλας ἐσωτερικῶς. καὶ ὁ πολίτης Ἕλλην προθύμως ἐν ἀνάγκῃ θὰ θυσιάσῃ καὶ μέρος τῶν ἐλευθεριῶν του χάριν τῆς ἀμύνης καὶ τῆς σωτηρίας τῆς χώρας. Θέλομεν νὰ ὁπλίσωμεν τὸ ἀφοπλισμένον Κράτος. δὲν ὑπάρχει ἐκ τῶν διατάξεων τούτων κίνδυνος δικτατορίας. κίνδυνος ἀπολυταρχίας. διότι δικτατορία καὶ ἀπολυταρχία ἐπακολουθεῖ καὶ ἀναφύεται μόνον ὅπου οἱ νόμοι δὲν λειτουργοῦσι καλῶς, ὅπου ἐλυμάνθη ἐπὶ πολὺ τὴν χώραν πολιτικὴ ἀκολασία, ὄχι ὅπου νόμοι ὑγιεῖς λειτουργοῦσι καλῶς.

Διὰ περίστασιν ἐπιστρατεύσεως γενικῆς, διὰ περίστασιν πολέμου. ὅτε ὁ στρατὸς εἶνε συγκεντρωμένος περὶ ἓν σημεῖον τῆς χώρας. διὰ τὰς περιστάσεις αὐτάς. δι' ἃς καὶ μόνον ζητοῦμεν τὴν ψήφισιν τῶν διατάξεων τοῦ 94 ἄρθρου, δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος διαθέσεως τοῦ στρατοῦ εἰς κατάλυσιν τῶν ἐλευθεριῶν τῆς χώρας. καὶ δὴ ἐν πολιτεύματι φιλελευθέρῳ. συνυφασμένῳ ἀδιασπάστως μὲ τὴν συνείδησιν καὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ. πολιτεύματι ὡς τὸ ἡμέτερον.

Σ. Δραγούμης (1.15'). Δέχεται τὸν στρατιωτικὸν νόμον μόνον ἐν περιπτώσει πολέμου. οὐχὶ ἐπιστρατεύσεως. Ἐπιφέρει παρατηρήσεις εἰς τὸ Κυβερνητικὸν σχέδιον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 91.

Ι. Φωτεινόπουλος (12.2'). Ζητεῖ νὰ ἐπιβάλλεται πάντοτε διὰ τῆς Βουλῆς. διὰ νόμου. ἡ κήρυξις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου.

Χ. Δικταῖος (12.7'). Λέγει ὅτι πρόκειται περὶ θυσίας μέρους διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ὅλου. Περὶ δημιουργίας

μέσων πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας ἀπέναντι ἐξαιρετικῶν περιστάσεων.

Γ. Παπαναστασίου (12.20'). Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἤτο διατεθειμένη νὰ δεχθῇ ν' ἀπαλειφθῇ ἡ περὶ ἐπιστρατεύσεως ῥήτρα, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ψηφίσωμεν τὰς τροπολογίας αὐτῆς, παρ' ὅλον τὸ ἐπικίνδυνον τινῶν ἐξ αὐτῶν. Κατάστασις πολιορκίας σημαίνει παράδοσιν τῶν πάντων εἰς τὴν στρατιωτικὴν διοίκησιν. Θὰ ἐπροτίμων μᾶλλον νὰ γίνῃ ὅ,τι γίνεται καὶ ἀλλαχοῦ διὰ τὴν ὥραν τοῦ πολέμου. μικτὰ δικαστήρια. Διατάξεις ὡς αἱ τοῦ σχεδίου τῆς Κυβερνήσεως, ἐφαρμοζόμεναι καὶ εἰς γενικὴν ἐπιστράτευσιν. δημιουργοῦσιν ἀσφαλῶς στρατοκρατίαν. Πρέπει νὰ ἐξαρανισθῇ ὁ ὅρος τῆς γενικῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ νὰ ὁρισθῇ ὅτι τὰ στρατιωτικὰ ταῦτα δικαστήρια. ἐφ' ὅσον δὲν θὰ εἶνε μικτά. θὰ ἀποτελῶνται ἀπὸ πολιτικοὺς δικαστάς.

Φ. Λάιος (12. 35'). Κηρύσσομαι ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τοῦ μέτρου καὶ διὰ τὴν γενικὴν ἐπιστράτευσιν καὶ διὰ τὸν πόλεμον. Ἀπαγορεύονται δι' αὐτοῦ τὰ συλλαλητήρια καὶ αἱ συγκεντρώσεις. ἀλλὰ αὐτὰ ἔκαμαν καὶ τοὺς δύο ἀτυχεῖς πολέμους τῆς Ἑλλάδος, τοῦ 85 καὶ τοῦ 97. Δὲν φαντάζομαι δὲ Κυβέρνησιν ἐν ὥρᾳ πολέμου ἥτις δὲν θὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν συνεργασίαν τοῦ τύπου. Εἴμεθα Κράτος. οὐχὶ Σύλλογος ἀνευθύνων ἀνθρώπων, καὶ πρέπει νὰ ἀσφαλίσωμεν αὐτὸ ἐν ἐξαιρετικαῖς περιστάσεσι.» Συνιστᾷ τὸ «ἐμπόλεμον καταστάσεως» ἐν τῷ ἄρθρῳ 91 νὰ μεταβληθῇ «εἰς κηρύξεως πολέμου.»

Μ. Ἀλεξανδρινός. Δηλῶν ὅτι κηρύσσεται κατὰ τῶν μέτρων τοῦ Κυβερνητικοῦ σχεδίου ὡς πρὸς τὴν περίπτωσιν τῆς Γενικῆς Ἐπιστρατεύσεως. ζητεῖ νὰ ὁρισθῇ στρατιωτικὸς νόμος καὶ ἐν περιπτώσει ἐπιδημίας. μεγάλης θερμοκρασίας κλπ.

Ε. Βενιζέλος (Πρ. Κυβερ.). Ἐμπόλεμος κατάστασις λέγεται νῦν καὶ μορφὴ καταστάσεως ἄνευ ὑπάρξεως πολέμου.

Ε. Καλογερόπουλος (ὥρα 1). Λέγει ὅτι. μετὰ τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δύνανται νὰ ψηφισθῇ ἀδεῶς τὸ Κυβερνητικὸν σχέδιον καὶ ἀφοῦ ἡ Βουλή. φαίνεται διατεθειμένη νὰ ψηφίσῃ αὐτό. θεωρεῖ σκόπιμον νὰ ὑποβάλῃ τροπολογίαν ἐκ τῆς ὁποίας ἡ ἔφεσις

καθίσταται σαφὴς καὶ δὲν παρέχει ἔδαφος εἰς ἐνδοιασμόν, ὡς ἐκεῖνοι οἵτινες ἠκούσθησαν ἤδη.

Μ. Δαζέλης. Εἶμαι κεκπυργμένος ὁλοψύχως ὑπὲρ τῆς προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς. Αἰσθάνομαι λύπην διότι διακεκριμένοι ῥήτορες προῆλθον εἰς συζήτησιν τῶν συνταγματικῶν δικαίων ἐν ᾧ πρόκειται περὶ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος. Ποίας πράξεις θὰ δικάσωσι τὰ δικαστήρια ταῦται; Πρέπει νὰ δικάζωσι πράξεις λαμβανούσας χώραν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν. Ζητῶ νὰ προστεθῇ «δικαζόντων κατὰ τὴν λειτουργίαν».

Ε. Βενιζέλος. Δηλοῖ ὅτι θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τινὰς τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν.

Μὴ ἔχοντος τὸν λόγον ἄλλου τινός, ὁ κ. **Πρόεδρος** κηρύσσει τὴν συζήτησιν περαιωμένην. Προκειμένου νὰ προκληθῇ ἡ ψῆφος τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ 91 ἄρθρου, ἀποφασίζει ἡ Βουλή, ὅπως γίνῃ ἀναβολὴ διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν καὶ συγχρόνως νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν κατωτέρω ἄρθρων.

Ἐπὶ τοῦ 93 ἄρθρου ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. Ἰω. Μπουρνιᾶ καὶ ἀπορρίπτει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. ἔχουσαν οὕτω.

«Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶνε ἠτιολογημένη, καταχωριζομένης ἐν αὐτῇ λεπτομερῶς τῆς γνώμης ἑκάστου τῶν ἐκδόντων δικαστῶν, καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει μετὰ τῶν πρακτικῶν διασκέψεως, ἐν οἷς καταχωρίζεται λεπτομερῶς καὶ ἡ γενομένη εἰσήγησις».

Ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει δι' ἀναστάσεως τὸ 93ον ἄρθρον, ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 93.

«Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἠτιολογημένη καὶ ν' ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει».

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀκολούθου 97 ἄρθρου ὑποβάλλει τροπολογίαν, καθ' ἣν ἐξαιρεῖται ἀπ' αὐτοῦ τὸ μέρος «οἵτινες ὅμως δὲν δύνανται νὰ ὑπαγάγωσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ναυτοδικείων καὶ Στρατοδικείων, εἰμὴ τὰ καθαρῶς στρατιωτικὰ ἀδικήματα» ἀνακοινῶν συγχρόνως ὅτι ἡ σύνθεσις τῶν Στρατοδικείων θὰ διαρρυθμισθῇ διὰ νόμου.

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τῆς τροπολογίας ταύτης, ψηφίζει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Ε. Κουλουμβάκης. Φρονεῖ ὅτι δὲν κωλύει τὸ Σύνταγμα νὰ καταργηθῇ ἐντελῶς τὸ Ἀναθεωρητικὸν Στρατοδικεῖον.

Δ. Κ' Βούρας. Λέγει ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη ὡρίμασεν ὅπως καταργηθῶσι τὰ Στρατοδικεῖα.

Ἀποσύρεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 97 τροπολογία τῶν 6 βουλευτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν ἔχουσα οὕτω :

«Τὰ περὶ Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων, πειρατείας καὶ ναυταπάτης κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων, οἵτινες ὅμως δὲν δύνανται νὰ ὑπαγάγωσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ναυτοδικείων καὶ Στρατοδικείων, εἰ μὴ τὰ καθαρῶς στρατιωτικὰ ἀδικήματα».

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 97, ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 97.

«Τὰ περὶ Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ Δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων».

Ἀναβάλλεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 98 συζήτησις, μεθ' ὃ λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 1ην καὶ 45' μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Ξηρὸς
Λίνος Κογεβίνας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ'

τῆς 14 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 10.40' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ Καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 186 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς· 1) Οἱ βιβλιοπῶλαι Βόλου ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου ΓΣΛ'. 2) Κτηματίαι Ἀθηνῶν ζητοῦσιν τροποποίησιν τοῦ νόμου ΓΦΛΖ' τοῦ 1909. 8) Ὁ ἐν Καΐρῳ δι-

κηγόρος Η. Μανωλακάκης καταγγέλει τὸν ἐκεῖ πρόξενον διὰ διαφόρους παραβάσεις καὶ ἀκηδείαν. 4) Οἱ κατάδικοι Λαρίσης ζητοῦσιν χάριν τοῦ 1]3 τῆς ποινῆς των. 5) Οἱ κάτοικοι Πετροχωρίου τοῦ Δήμου Παμφείας αἰτοῦνται νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὴν κοινότητα τὸ μικρὸν ἐκκλησιαστικὸν λειβάδιον Ἅγ. Γεώργιος ἢ Φωτισμὸς ἐλλείψει ἐπαρκοῦς κτηματικῆς περιφερείας καὶ 6) Ὁ νομάρχης Λακωνίας ὑποβάλλει ψήφισμα τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου τοῦ Δήμου Μαλευρίου δι' οὗ ἐκφράζεται εὐχὴ ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων.

Πρόεδρος. Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 95 τοῦ Συντάγματος.

Κ. Γόντικας (10.50'). Ὑποστηρίζει τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογίαν του λέγων ὅτι δὲν εἶνε πρέπον ὅπως ὑπάλληλοι δικάζωσι συναδέλφους. Διότι τοῦτο ἔχει ἀποτέλεσμα τὸ νὰ θεωρῶσιν οἱ δικασταί, ἐκ προκαταλήψεως, ὡς ἐξύβρισιν ἐνέργειαν τοῦ τύπου, ἥτις δὲν εἶναί τι ἄλλο παρὰ ἔλεγχος. Ζητεῖ ὅπως τὰ ἀδικήματα τοῦ Τύπου κατὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δικάζωνται πάντοτε παρὰ τῶν ἐνόρκων.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ζητεῖται, λέγει νὰ τροποποιήσωμεν τὴν καλῶς τεθειμένον διάταξιν διότι συνέβησαν καταχρήσεις. Ἀλλ' ἐρωτῶ εἶναι ὀρθόν, διότι συνέβησαν καταχρήσεις ἐπὶ καλῶς τεθειμένης διατάξεως, νὰ μεταρρυθμίσωμεν αὐτὴν ὥστε νὰ ἔχωμεν ἄλλας πάλιν καταχρήσεις ἀντιθέτως; Ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς πολλὰ σημεῖα εἶνε ἀλληλένδοτος μὲ τὸν δημόσιον, δὲν πρέπει ὅμως νὰ δύναται ὁ ἔχων προσωπικὰς ἀφορμὰς ἐναντίον δημοσίου ὑπαλλήλου ν' ἀναμιγνύῃ ἑκάστοτε καὶ τὸν δημόσιον ἔλεγχον διὰ νὰ παραπέμπηται εἰς τὰ ὁρκωτὰ δικαστήρια. Ἡ γνῶσις τῆς ταχείας ἐκδικάσεως καὶ τῆς ταχείας τιμωρίας, ἥτις ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν κοινῶν δικαστηρίων, θὰ φοβίζῃ τοὺς τυχὸν ἔχοντας τοιαύτας τάσεις. Ἀνσυνέβησαν καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ἀναγνωρίζω, αὗται δὲν δύνανται νὰ προληφθῶσι διὰ τριῶν γραμμῶν προστιθεμένων εἰς τὸ Σύνταγμα. Περὶ αὐτῶν θὰ ληφθῇ πρόνοια εἰς τὸν ὀργανικὸν περὶ Τύπου νόμον.

Ε. Κουλουμβάκης (11. 6'). Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀναγραφῆς ἐν τῷ Συντάγματι τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Γόντικα ὑπο-

βληθείσης τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 95 τοῦ Συντάγματος. Εὑρίσκει ὅλως ἀδικαιολογήτους τοὺς λόγους δι' οὓς ἀπεκρούσθη αὕτη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑποστηρίζει ὅτι ἐνῶ εἶνε δυνατὸν ἐπ' ἄπειρον ν' ἀναβάλλωνται αἱ τοιαύτης φύσεως δίκαι εἰς τὰ πλημμελειοδικεῖα εἰς τὸ Κακουργιοδικεῖον ὅμως θὰ ὁρισθῇ ὁπωσδήποτε ἡ δίκη.

Π. Ἀραβαντινός (11.16). Συμφωνεῖ ὅτι τὸ esprit de corps παρακωλύει τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης προκειμένου οἱ δικασταὶ νὰ δικάζωσι συναδέλφους. Ἀκολούθως ὑποστηρίζει τροπολογίαν του, ὑποβληθεῖσαν καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπήν, ὅπως ὑπαχθῶσιν εἰς τὰ ὁρκωτὰ δικαστήρια καὶ τὰ πλημμελήματα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Χ. Μετρέας (11.20') Ὑποστηρίζει ἐπίσης ὅτι αἱ ὑποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι ἐξύβρισιν κατὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων πρέπει ν' ἀνάγωνται εἰς τὰ ὁρκωτὰ δικαστήρια.

Π. Καγοπάτης (11.25'). Ὑποστηρίζει ὅτι ὁ ἰδιωτικὸς καὶ ὁ δημόσιος βίος τῶν ὑπαλλήλων εἶνε ἀδιακρίτως κεχωρισμένοι. Ὁμολογεῖ τὰς ἐν τῷ παρελθόντι γενομένας καταχρήσεις καὶ ἀποδέχεται τὴν ὀρθότητα τῶν σκέψεων τῶν προλαλησάντων, πλὴν διστάζει νὰ κηρυχθῇ ὑπὲρ τῆς ἐν τῷ Συντάγματι ἀναγραφῆς τῆς προτάσεως, καθόσον θὰ προέλθῃ ἐκ ταύτης πλήρης ἀτιμωρησία τοῦ Τύπου.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Δηλοῖ ὅτι ἀναγνωρίζει τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν γενομένας καταχρήσεις, ἀλλὰ ὅτι ἡ θεραπεία τούτων θὰ ἐπέλθῃ δι' ὀργανικοῦ νόμου.

Χ. Λίμος. Λέγει ὅτι μετὰ τὴν δήλωσιν ταύτην τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν ὑπάρχει πλέον λόγος συζητήσεως.

Ι. Πατσουράκος (11. 38'). Λέγει ὅτι δὲν πρόκειται μόνον περὶ καταχρήσεων ἀλλὰ περὶ κανῶνος πλέον, ἀναφέρει δὲ περιπτώσεις καθ' ἃς οἱ δικασταὶ ἐφήρμοσαν τὴν δῆθεν δικαιοσύνην κατὰ τοῦ τύπου ὡς ἐκδίκησιν καὶ ἐμπάθειαν.

Χ. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι τὸ συμπέρασμα τῆς γενομένης συζητήσεως εἶνε ὅτι οὐ μόνον δὲν εἶνε σκόπιμος ἡ ἀναγραφὴ τοιαύτης διατάξεως

εἰς τὸ Σύνταγμα, ἀλλ' οὐδὲ κἂν δυνατή. Ἂν συνέβησαν κατα-χρήσεις, αὗται βεβαίως ἐστηρίχθησαν εἰς τὴν παρανομίαν καὶ ἡ ἀρίστη θεραπεία θὰ εἶνε ἡ ἐπιδίωξις τῆς τιμωρίας τῶν παραβαινόντων τὸν νόμον. Εἷς λόγος ἀκόμη δι' ὃν φρονεῖ τοῦτο εἶνε ὅτι ὑπάρχουν ἀδικήματα ἄτινα, ἐνῷ προσβάλλουν τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῶν δικαστῶν, θίγουν ὅμως ἀμέσως τόσον καιρίως καὶ τὸν δημόσιον, ὥστε ἡ ταχίστη ἐκδίκασις τοῦ ἀδικήματος νὰ εἶνε αὐτὸ τοῦτο συμφέρον τῆς δικαιοσύνης. Τελευτῶν δηλοῖ ὅτι παρασκευάζεται ἤδη τὸ νομοσχέδιον περὶ Τύπου, ὅπερ εἶνε κῶδιξ ὁλόκληρος.

Φ. Πετμεζᾶς (ὥρᾳ 11. 53') λέγει ὅτι δύνανται νὰ συμβιβασθῶσι τὰ διεστῶτα ἂν τεθῇ ὅτι δὲν δικάζουν οἱ ἔνορκοι τὰ ἀδικήματα, ἅτινα ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῶν ὑπαλλήλων.

Π. Καλίγας (ὥρᾳ 11. 59') κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀναγραφῆς τῆς προτάσεως ἐν τῷ Συντάγματι.

Σ. Ἀγγελόπουλος (ὥρᾳ 12. 4') ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ὅπως τὸ ταχύτερον εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ νομοσχέδιον, οὗ ἐποιήσατο μνείαν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Γ. Παπ (ὥρᾳ 12. 5') ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν, ἐκπλήσσεται δὲ ὅτι τὴν ἀνελεύθερον ἀντίληψιν, ὅπως μὴ συμπεριληφθῇ αὕτη εἰς τὸ Σύνταγμα, ὑποστηρίζουσι καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔπαθον κατὰ τὸ παρελθόν.

Α. Γριγώνης (ὥρᾳ 12. 19) ὑποστηρίζει τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 95.

Α. Παπαμιχαήλης (ὥρᾳ 12. 25') ὑποστηρίζει τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 95, ὅπως ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβολὴ χρηματικῆς ποινῆς παρὰ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων καὶ ἄνευ ἀποράσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι χωρὶς νὰ ἐκτεθῶμεν εἰς τὸν κίνδυνον νὰ δώσωμεν εἰς τὸν ἀστυνόμον ἢ τὸν ἀστυφύλακα τὸ δικαίωμα προστίμου, ἔστω καὶ δέκα δραχμῶν, ἔχομεν ἄλλον τρόπον ἐφαρμοσθέντα ἐν Κρήτῃ καὶ συμβιβαζόμενον μὲ τὴν Συνταγματικὴν ἔννοιαν τῆς ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς. Τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα συντάσσουν τὴν ἔκθεσίν των ἐπὶ τοῦ πταίσματος καὶ τὴν ὑποβάλλουν εἰς τὸν δημόσιον κατήγορον. Ἐκεῖνος σημειοῖ κάτωθεν αὐτῆς τὴν γνώμην του, ὅταν πρόκηται περὶ προστίμου μέχρι 10 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως μέχρι 3 ἡμερῶν.

Ὁ πταισματοδίκης σημειοῖ κάτωθεν τὴν ἀπόρασίν του καὶ τοιουτοτρόπως ἡ διαδικασία εἶνε συντομωτάτη. Τὸ ζήτημα δύναται νὰ λυθῇ, ὑποθέτω, κατὰ τοιοῦτον σύστημα, χωρὶς ν' ἀνατρέψωμεν τὰ ἰσχύοντα καὶ χωρὶς νὰ δώσωμεν δικαιοδοσίαν εἰς τοὺς ἀστυνόμους, οἵτινες οὐδεμίαν παρέχουν ἐγγύησιν.

Σ. Δραγούμης συμφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Π. Ἀριστείδης λέγει ὅτι δὲν ἠκούσθη ἡ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης τροπολογίας του.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι θέλει ληφθῇ περὶ τούτου νομοθετικὴ πρόνοια.

Ὁ κ. **Ῥαλλῆς** κηρύσσει εἶτα τὴν συζήτησιν περαιωμένην.

Ἀποσύρονται αἱ κάτωθι τροπολογίαι·

1) τοῦ κ. **Κ. Γόντικα**, ἔχουσα οὕτω·

«Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, πλὴν τῶν ἀφορώντων τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῶν μὴ δημοσίων ὑπαλλήλων».

2) τοῦ κ. **Μ. Ἀραβαντινοῦ**, ἔχουσα οὕτω·

«Ἐπίσης τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν πλημμελήματα τῶν ἐμμίσθων δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ ἰδιωτῶν.

3) τοῦ κ. **Ι. Παπαφραγκάκη**, ἔχουσα οὕτω·

«Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα καὶ τὰ τοῦ τύπου δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων»

διαγραφομένης τῆς τελευταίας περιόδου:

«ὁσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον».

καὶ 4) τοῦ κ. **Φ. Πετμεζᾶ**, ἔχουσα οὕτω·

«Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων, ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὁσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς τὸν ἰδιωτικὸν βίον».

Ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως ὑπὸ τῆς **Βουλῆς** αἱ τροπολογίαι·

1) Τοῦ κ. **Α. Γριγώνη**, ἔχουσα οὕτω·

«Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων. Τὰ δὲ τοῦ τύπου ὑπὸ εἰδικῶν δικαστηρίων ἐνόρκων.

Εἰς τὰ Πλημμελειοδικεῖα ὑπάγονται

1) Τὰ κατὰ τῆς δημοσίας ἠθικῆς ἐγκλήματα·

2) Τὰ ἀφορῶντα τὴν συκοφαντίαν κατὰ ἰδιωτῶν·

3) Τὰ τῆς ἐξυβρίσεως κατὰ παντὸς προσώπου·

4) Τὰ προσβάλλοντα τὴν πειθαρχίαν τοῦ στρατοῦ·

5) Ἐν περιπτώσει ἀποδόσεως ἐγκληματικῆς τινος πράξεως κατὰ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ κατὰ παντὸς προσώπου ἐνεργοῦντος ὑπὸ δημόσιον χαρακτῆρα, σχετικῶς πρὸς τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας του, ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων.

6) Ἡ πολιτικὴ ἀγωγὴ ἐπὶ ἐγκλημάτων, καθ' ἃ ἐπιτρέπεται ἡ τῆς ἀληθείας ἀπόδειξις κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δὲν δύναται νὰ ἐπιδιωχθῇ κεχωρισμένης τῆς δημοσίας ἀγωγῆς· ἀποσβέννυται δὲ αὐτοδικαίως ἐπὶ τῇ ἀποσβέσει τῆς δημοσίας ἀγωγῆς.

7) Ἡ δημοσίευσις πρακτικῶν στενογραφημένων ἢ ἀναλυτικῶν καὶ εἰδικῶν τοῦ τύπου ἐπιτρέπεται μόνον ἀδείᾳ τοῦ Προέδρου.

καὶ 2) τοῦ κ. **Α. Πετροπουλάκη**, ἔχουσα οὕτω.

«Ἐπιτρέπεται καὶ ἄνευ δικαστικῆς ἀπορράσεως ἐπιβολὴ ποινῆς προστίμου μέχρι δραχμῶν δέκα ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων δικαστικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰ ὁρισθησόμενα ὑπὸ εἰδικῶν νόμων.»

Τίθεται ἤδη εἰς ψηφοφορίαν ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Καφεντζοπούλου.

Πρόεδρος. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Καφετζοπούλου παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν.

(Πολλοὶ βουλευταὶ ἐγείρονται).

Πρόεδρος. Θὰ ἐρωτήσω καὶ ἀντιθέτως. Οἱ μὴ παραδεχόμενοι τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Καφετζοπούλου παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν.

(Ἐγείρονται ἐπίσης πολλοὶ βουλευταί).

Πρόεδρος. Ἐπειδὴ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἀμφίβολον θέλει διεξαχθῇ ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως μετὰ μεσημβρίαν.

Προκειμένου νὰ διακοπῇ ἡ συνεδρίασις, τινὲς βουλευταὶ προτείνουσιν ὅπως ψηφισθῇ πρῶτον τὸ ἄρθρον 98 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται τοῦτο.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ 98 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, μεθ' ὃ

ὁ κ. **Πρόεδρος** κηρύσσει περαιωμένην τὴν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου συζήτησιν.

Ἀπορράσει τῆς **Βουλῆς**, ἀπορανθείσης δι' ἀναστάσεως, διαγράφεται τὸ ἄρθρον 98 τοῦ ἄχρι τοῦ νῦν ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, ἔχον οὕτω·

«Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων δικαστῶν καὶ μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἕνεκα γήρως ἢ διαρκῶν νοσημάτων».

Ἀποσύρονται εἶτα αἱ κάτωθι τροπολογίαι·

1) Τῶν ἓξ ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν βουλευτῶν ἔχουσα οὕτω·

«Τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἕνεκα γήρως, νοσημάτων, ἢ πειθαρχικῆς τιμωρίας, κανονίζονται διὰ νόμου».

καὶ 2) τοῦ κ. Ι. Ἀθηνογένους, ἔχουσα οὕτω·

«Εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀνατίθεται ἡ περὶ τῆς »τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Προϋπολογισμοῦ μέριμνα, »καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τῆς νομιμότητος τῶν ἀναλαμβανομένων »εἰς βάρος τοῦ Κράτους, ὑπὸ τῶν διαταχτῶν, ὑποχρεώσεων, »συνεπαγομένων δαπάνην.

»Τὰ ἰσόβια μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐκλέ»γονται ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

»Εἰδικὸς νόμος θέλει ῥυθμίσει τὰ τῆς ἐνασκήσεως τῆς »ὡς εἴρηται δικαιοδοσίας τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου».

Γίνεται εἶτα δεκτὴ δι' ἀναστάσεως τροπολογία τῶν 6 ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν βουλευτῶν, ἔχουσα οὕτω·

«Αἱ φράσεις «οἱ μὲν πάρεδροι κατὰ τὸ ἑξηκοστὸν δεύτερον, οἱ δὲ ἐλεγκταὶ κατὰ τὸ ἑξηκοστὸν ἕβδομον, ὁ πρόεδρος δὲ καὶ ἀντιπρόεδρος κατὰ τὸ ἑξηκοστὸν ἔνατον ἔτος τῆς ἡλικίας συμπεπληρωμένον» τοῦ προσχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν ἑξῆς· «τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 75ου οὐδὲ κατώτερον τοῦ 65ου ἔτους.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 98 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτω·

"Αρθρον 98.

«Οἱ ἐλεγκταὶ καὶ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συν-

ὁρίου εἰσὶν ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 75ου, οὐδὲ κατώτερον τοῦ 65ου ἔτους. Τὰ προσόντα τῶν ἐλεγκτῶν καὶ παρέδρων, ὁρίζονται διὰ νόμου».

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 12.45' μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ τῇ 5 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 5 καὶ 40' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Κ. Ραπτάρχης. Ἐισάγει τὴν ἐπὶ τῶν τελευταίων ἄρθρων τοῦ Συντάγματος ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς.

Ι. Φριντζάκης. Προτείνει νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τῆς Βουλῆς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὸ ἔργον αὐτῆς.

Ν. Στράτος. Φρονῶ ὅτι εἶναι σύμφωνος ἡ Βουλὴ ὅπως ἐκδηλωθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι αὐτῆς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῇ περατώσει τοῦ δυσχεροῦς καὶ σοβαροῦ ἔργου τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, ἰδιαιτέρως δὲ πρὸς τὸν προεδρεύσαντα αὐτῆς σεβαστὸν ἐξ Ἀττικῆς πολιτευτήν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Προσήκει ἡ ἔκφρασις εὐχαριστιῶν τοῦ Σώματος πρὸς τὴν Συνταγματικὴν Ἐπιτροπήν, ἐργασθεῖσαν ἀόκνως καὶ ἀποτελεσματικῶς.

Ἡ Βουλή, ἐπιδοκιμάζουσα, ἐκδηλοῖ διὰ χειροκροτημάτων τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὴν Ἐπιτροπήν.

Προβαίνει ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἀναβληθεῖσαν ψήφισιν τοῦ συζητηθέντος 91ου ἄρθρου τοῦ Προσχεδίου τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀποσύρεται ἡ τροπολογία τῶν 6 βουλευτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν, ἔχουσα οὕτω :

Ἄρθρον 91.

«Ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως, δύναται δι' εἰδικοῦ νόμου, συζητουμένου καὶ ψηφιζομένου διὰ μιᾶς κατ' ἄρθρον καὶ ἐν τῷ συνόλῳ συζητήσεως, νὰ κη-

ρυχθῇ ἡ χώρα ἢ τμῆμα αὐτῆς εἰς κατάστασιν πολιορκίας, νὰ ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4, 5, 6, 8, 12—12, 14 καὶ 20 τοῦ Συντάγματος καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ σύστασις καὶ λειτουργία δικαστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐκτάκτων δικαστηρίων.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ μέτρα δύνανται, πρὸς ἀποτροπὴν ἀμέσου κινδύνου, νὰ ληφθῶσι καὶ διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ, δέον νὰ συγκαλῆται ἡ Βουλὴ ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς, ἢ διελύθη, πρὸς διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν διαταχθέντων μέτρων».

Ἀποσύρεται ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Ι. Πατσουράκου, ὡς συγχωνευθεῖσα μετὰ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἔχουσα οὕτω·

«Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια, ὑφ' οἱονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν.

Εἰδικὸς νόμος ὅστις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ψηφισθῇ, καὶ ἂν ἐψηφίσθη πρότερον νὰ μεταρρυθμισθῇ, κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς θέλει κανονίσει κλπ.»

Ἀποσύρεται ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Ι. Μέρμηγκα, ἔχουσα οὕτω:

«Ἀντὶ τῆς φράσεως : «ἢ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως», νὰ τεθῇ ἡ φράσις : «ἢ πανδημίας χολέρας, ἢ πανώλους, ἢ καταστρεπτικῆς θερμηνίας».

Ἀποσύρεται ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Θρ. Πετμεζᾶ, ἔχουσα οὕτω·

«Εἰς τὸ ἄρθρον 91 τοῦ Συντάγματος, ὡς τοῦτο διατυποῦται ὑπὸ τῆς πλείονος ψήφου τῆς ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς :

Τὸ τρίτον ἐδάφιον νὰ διατυπωθῇ ὡς ἑξῆς ;

Ὁ νόμος οὗτος τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, προϋποτεγραμμένου ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Περὶ τῆς ἐγκρίσεως ἢ ἄρσεως τῶν ὁρισμῶν τοῦ Διατάγματος τούτου ἡ Βουλή, συγκαλουμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἐντὸς πέντε ἡμερῶν (καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος

αὐτῆς ἢ διελύθη), ἀποφασίζει διὰ πράξεως, ψηφιζομένης ἐν μιᾷ μόνον ἀναγνώσει.»

Ἀποσύρεται ἡ τροπολογία τῆς μειοψηφίας τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω:

«Ἄρθρον 91.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα Δικαστήρια, ὑφ' οἱονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει τὰ τῆς προσωρινῆς, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως ἕνεκεν ἐξωτερικοῦ κινδύνου εἴτε καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν, εἴτε εἰς ὡρισμένον μόνον τμῆμα αὐτῆς, ἀπειλούμενον ὑπὸ ἐχθρικῆς προσβολῆς. Διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου θέλουσι ρυθμισθῆ τὰ τῆς ἐν ταῖς αὐταῖς περιπτώσεσι κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐκτάκτων δικαστηρίων.

Ὁ νόμος οὗτος τίθεται εἰς ἐφαρμογήν, καθ' ὅλου ἢ ἐν μέρει, ἐν μὲν τῇ περιπτώσει τῆς γενικῆς ἐπιστρατεύσεως δι' εἰδικοῦ νόμου, ψηφιζομένου ἐν μιᾷ μόνον ἀναγνώσει καὶ μὴ ἰσχύοντος πέρα τοῦ μηνὸς ἄνευ νέας, ὁμοίως γενομένης, ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς· ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ πολέμου διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν πρὸς ἔγκρισιν ἢ ἄρσιν τῶν ὁρισμῶν αὐτοῦ διὰ νόμου κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ψηφιζομένου, οὗτινος ἡ ἰσχὺς παύει αὐτοδικαίως ἅμα τῇ λήξει τοῦ πολέμου.

Πρὸς λῆψιν τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων συγκαλεῖται ἡ Βουλή, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ Περίοδος αὐτῆς ἡ διελύθη».

Ἐρωτᾶται παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἡ Βουλὴ ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τοῦ β' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 91 τοῦ προσχεδίου τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς καὶ δέχεται αὐτὴν δι' ἀναστάσεως ἔχουσαν οὕτω:

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ γενικῆς ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων ἐπιστρατεύσεως τὰ τῆς προσωρινῆς, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 6, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, τὰ τῆς κηρύ-

ξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθεται δὲ κατὰ πᾶσας ἢ τινας μόνον αὐτοῦ διατάξεις εἰς ἐφαρμογὴν καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς ἐκδιδομένου.

Ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς τὸ γ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 91ου τοῦ προσχεδίου τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς καὶ δέχεται αὐτὴν δι' ἀναστάσεως. ἔχουσαν οὕτω:

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἄνευ ἀδείας αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος προσυπογεγραμμένου ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ, συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς 5 ἡμερῶν καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ὅπως, διὰ πράξεως αὐτῆς ἀποφασίσῃ τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ Β. Διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63ου ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος.

Ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ ἐπὶ προσθήκης ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ τελευταίου ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 91ον τοῦ προσχεδίου τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς, καὶ δέχεται αὐτὴν δι' ἀναστάσεως ἔχουσαν οὕτω:

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω Β. Διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀδείᾳ πάλιν τῆς Βουλῆς.

Ἐρωτᾶται εἶτα ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ 91 ἄρθρου καὶ ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 91.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα Δικαστήρια ὑφ' οἱονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσιν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως, ἢ γενικῆς, ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἐπιστρατεύσεως, τὰ τῆς προσωρινῆς, ἐν ὅλῳ,

ἢ ἐν μέρει, ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 6, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, τὰ τῆς κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθεται δὲ κατὰ πάσας, ἢ τινας μόνον αὐτοῦ διατάξεις εἰς ἐφαρμογὴν καθ' ὅλην τὴν Ὑπικράτειαν, ἢ μέρος αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος, ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς ἐκδιδομένου.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἄνευ ἀδείας αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος προσπογεγραμμένου ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ, συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς 5 ἡμερῶν καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ὅπως διὰ πράξεως αὐτῆς ἀποφασίσῃ τὴν διατήρησιν, ἢ ἄρσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ Β. Διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63ου ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω Β Διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀδείᾳ πάλιν τῆς Βουλῆς.

Προβαίνει κατόπιν ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἀναβληθεῖσαν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 95ον τοῦ Συντάγματος προσθήκης τοῦ βουλευτοῦ κ. Καφετζοπούλου.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῆς προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 95ον τοῦ Συντάγματος τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Καφετζοπούλου, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς δι' ἀναστάσεως ἐχούσης οὕτω:

Ἄρθρον 95.

Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, πλὴν τῶν ἀφορώντων εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῶν μὴ ἀσκούντων δημοσίαν ὑπηρεσίαν».

Ὁ κ. Πρόεδρος καλεῖ τὴν Βουλὴν ὅπως ἀποφανθῇ διὰ ὀνομαστικῆς κλήσεως, ἥτις καὶ ἄρχεται μὲ ψηφολέκτας τοὺς κ. Ἰ. Πατσουράκον καὶ Ι. Κουρτάκην.

Οἱ παραδεχόμενοι τὴν προσθήκην, λέγουσι Ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν Ὄχι.

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς, ἡ Βουλὴ δὲν εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 6ην ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος — Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'

τῆς 16ης Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 10. 15' ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου εὑρέθη ἡ Βουλὴ ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 187 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 13 Μαΐου.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Οἱ κάτοικοι Ἀμαλιάδος πληρώσαντες φόρον οἰκοδομῶν πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου περὶ ἀπαλλαγῆς τούτου ζητοῦν νὰ τοῖς ἐπιστραφῇ οὗτος. 2) Ὁ λαὸς Ἀγρινίου συγχαίρει τῇ Κυβερνήσει διὰ τὰ δικαστικὰ νομοσχέδια καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸ περὶ τοκογλυφίας. 3) Οἱ κάτοικοι Καρουσάδων ἐξαιτοῦνται ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως νόμου τῶν κ. κ. βουλευτῶν Κερκύρας 4) Οἱ κατάδικοι τῶν φυλακῶν Καρδίτσης αἰτοῦνται τὸν μετριασμὸν τῆς ποινῆς των κατὰ τὸ τρίτον. 5) Οἱ κάτοικοι Πορταριᾶς αἰτοῦνται ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ ἐπὶ δύο μῆνας ἀπόσταξις τῶν στεμφύλων ἐχρι τῆς λήψεως ὁριστικοῦ μέτρου. 6) Οἱ κάτοικοι Ἄνω Βόλου ζητοῦσιν ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόσταξις τῶν στεμφύλων μέχρι τῆς λήψεως ὁριστικῶν μέτρων. 7) Ὁ Σύλλογος τεχνιτῶν Πύργου ἡ «Ὁμόνοια ζητεῖ ἐπιψήφισιν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας. 8) Οἱ κάτοικοι Ῥαχτάδων ἐξαιτοῦνται ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως νόμου τῶν κ. κ. βουλευτῶν Κερκύρας. 9) Ὁ Σύλλογος τῶν ἐν Λαμίᾳ ξυλουργῶν, παρακαλεῖ ὅπως ψηφισθῇ ἐργατικὴ

νομοθεσία, ἀποδεχομένης τῆς Βουλῆς τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, 10) Οἱ κάτοικοι Πειραιῶς αἰτοῦνται ἐπιψήφισιν τῶν δικαστικῶν νομοσχεδίων, δι' ὧν φρονοῦσιν ὅτι θέλει ἐπέλθῃ δικαστικὴ ἀνόρθωσις.

Ὁ βουλευτὴς κ. Ε. **Κουλουμβάκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Συντάγματος.

(Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς, ὅπως καταρτίσῃ ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου περὶ δήμων καὶ κοινοτήτων.

Ἡ **Βουλὴ** ἐξουσιοδοτεῖ τὸν κ. Πρόεδρον ὅπως καταρτίσῃ τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην.

Πρόεδρος. Μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου περὶ ἐγκαταστάσεως εἰς ἴδιον κτίριον τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς, παρίσταται ἀνάγκη διαρρυθμίσεως τοῦ κενωθησομένου χώρου καὶ καθορισμοῦ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν οὗτος θέλει χρησιμοποιηθῇ. Παρακαλῶ ὅθεν τοὺς κ.κ. βουλευτὰς ὅπως παράσχωσι τὰ φῶτα των, μολονότι ἡ ἐργασία διὰ τὴν Βιβλιοθήκην θὰ παραταθῇ ἐπὶ δέκα μῆνας. Πρέπει νὰ καθορισθῇ ἐπίσης ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως πολλαπλῶν ἐντύπων, τὰ ὁποῖα καταλαμβάνουν ἄνευ λόγου μέγαν χῶρον τῆς Βιβλιοθήκης. Ἑπομένως πρέπει νὰ συστηθοῦν δύο ἐπιτροπαὶ βουλευτῶν διὰ τὸν διακανονισμὸν τῶν ζητημάτων τούτων.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου ἐξουσιοδοτοῦσα αὐτόν, ὅπως προβῇ εἰς κατάρτισιν τῶν ἐπιτροπῶν.

Ἐπίσης ἀποδέχεται ἡ **Βουλὴ** ἑτέραν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου, ὅπως σήμερον μὲν μετὰ μεσημβρίαν ἐξαντληθῇ ἡ συζήτησις περὶ τῆς Προνομιούχου Ἑταιρίας τῆς Ἐνιαίας διαχειρίσεως τῆς σταφίδος, τὴν Πέμπτην δὲ μετὰ μεσημβρίαν περατωθῇ ἡ συζήτησις περὶ οἰνοπνεύματος, ἑκάστου βουλευτοῦ ὁμιλοῦντος 20 λεπτὰ τῆς ὥρας

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

Δ. Λαζαρίς. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ἀραχώβης καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ὅπως μεριμνήσῃ περὶ κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Ἀραχώβης μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Λεβαδείας.

Α. Ροῦφος. Ζητεῖ ὅπως προταχθῇ ἡ ἀναφορὰ τῶν ἐξ Αἰγίου ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, αἰτούντων ἀναστολὴν τῆς εἰσπράξεως φόρων.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν, ἥτις ἀποδέχεται τὴν πρόταξιν δι' ἀναστάσεως.

Οἱ κ. κ. **Α. Ροῦφος** καὶ **Α. Κυφετζόπουλος** παρακαλοῦσιν τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἀναστείλῃ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐξ Αἰγίου ὀφειλέτας τοῦ Δημοσίου.

Π. Ἠλιόπουλος παρατηρεῖ ὅτι ὁ λόγος δι' ὃν ὑπεβλήθη ἡ ἀναφορὰ τῶν ἐξ Αἰγίου ὀφειλετῶν συμπίπτει πρὸς τὸν λόγον δι' ὃν ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργος υπέβαλε τὸ ὑπ' ἀριθ. 37 νομοσχέδιον τὸ ἀναγραφόμενον ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει τῶν νομοθετικῶν ἔργων, συνιστᾷ δ' ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο.

Δ. Γκλαβᾶς συνηγορεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι τὰ παράπονα τῶν πολιτῶν προέρχονται ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταμιακῆς καὶ εἰσπρακτορικῆς ὑπηρεσίας, δι' ἃς θέλει μεριμνήσει διὰ νομοσχεδίου, ὅπερ θέλει εἰσαχθῇ προσεχῶς εἰς τὴν Βουλήν.

Γ. Πώπ ζητεῖ ὅπως τῷ δοθῇ ὁ λόγος ἐπὶ κατεπείγοντος ζητήματος.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν, ἥτις δι' ἀναστάσεως ἀποδέχεται ὅπως δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν αἰτήσαντα.

Γ. Πώπ ἀναγινώσκει τηλεγράφημα τοῦ εἰς Λευκάδα παρεπιδημοῦντος βουλευτοῦ κ. Ν. Βάρθη, καθ' ὃ ἡ κατάστασις τῶν ἐκεῖ σεισμοπαθῶν εἶναι οἰκτρά. Παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν, ὅπως κατεπειγόντως λάβῃ περὶ τούτων μέριμναν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι αἱ πληροφορίαι τοῦ Ὑπουργείου δὲν συμπίπτουν πρὸς τὰς τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν, ἐν τούτοις ἐζήτησε καὶ πάλιν πληροφορίας περὶ αὐτῶν.

Οἱ κ. κ. **Γ. Νοταρᾶς**, **Ν. Βακελλάριος** καὶ **Α. Χρηστόπουλος** ὑποστηρίζουσι ψήφισμα τοῦ Δήμου Τρικκάλων τῆς Κορίνθου.

Αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ κ. **Ν. Γορβικιώτου** ἡ Βουλὴ

ἀποδέχεται τὴν πρόταξιν τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Σκαλτσαίνης τοῦ Δήμου Γόμφων τῆς Καρδίτσης, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζουσιν ὁμιλοῦντες οἱ κ. κ. Βαβυλόπουλος, Παπαποστόλου, Γαρδικιώτης, Θανόπουλος καὶ Μαντόπουλος καὶ ζητοῦντες τὴν ἀπαλλαγὴν τούτων ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς Παιδείας). Ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ παροχῆς περιθάλψεως εἰς τὸν τέως Ἐπίσκοπον Λαρίσσης κλπ. Ἀμβρόσιον (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Α. Θανόπουλος. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν συγγενῶν τῶν ἐπιτυχόντων ὑπαξιωματικῶν διὰ τὴν σχολὴν κατὰ τὸ ἔτος 1910—1911 καὶ ζητεῖ ὅπως ἐπιτραπῇ τοὐλάχιστον ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος εἰσαγωγὴ αὐτῶν ἄνευ ἐξετάσεων.

Ε. Βενιζέλος. Λέγει ὅτι ὁ πίναξ, περὶ οὗ ὡμίλησεν ὁ κ. συνάδελφος, ἠκυρώθη, διότι αἱ ἐξετάσεις δὲν ἐνηργήθησαν καλῶς. Ἐν τούτοις εἶνε πρόθυμος νὰ ὁρισθῇ εἰδικὴ ἡμέρα συζητήσεως ἐὰν πρόκειται περὶ ἐπερωτήσεως.

Ε. Κουλουμβάκης. Λέγει ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ εἰδικὴ ἡμέρα πρὸς συζήτησιν, καθόσον εἶνε πιθανὸν ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἔχει ἀκριβεῖς πληροφορίας ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν του. Κατὰ τῆς Σχολῆς τῶν ὑπαξιωματικῶν ὑπάρχει προκατάληψις.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Φυσικὸν εἶνε αἱ ἐπίσημοι, πληροφορίαι νὰ εἶνε ἀσφαλέστεραι τῶν πληροφοριῶν τῶν βουλευτῶν, τῶν συλλεγομένων τῇδε κακεῖσε. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπόνοιαν περὶ σκέψεων καταργήσεως τῆς Σχολῆς τῶν ὑπαξιωματικῶν αὕτη εἶνε ἀσύστατος. Δύναμαι νὰ δηλώσω, ὅτι ἐφέτος ἀκριβῶς ἐξαιρετικῶς μέγας ἀριθμὸς μαθητῶν θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν ὑπαξιωματικῶν, ἐνῷ ἐλάχιστοι, μόλις τὸ πέμπτον, θέλουν εἰσαχθῇ εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων. Ὅπως δὲ μὴ ἀδικηθοῦν οἱ ἔχοντες προσόντα, παρετείναμεν δι' ἓν ἔτος τὴν ἰσχὺν τοῦ πίνακος, οὕτως ὥστε πάντες νὰ δυνηθῶσι νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Α. Παπαποστόλου. Ζητεῖ ἐπίσης ὅπως ὁρισθῇ εἰδικὴ ἡμέρα συζητήσεως τοῦ θέματος.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν) δηλοῖ ὅτι

δὲν θὰ δεχθῇ θεωρητικὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ θέματος. Αἱ ἐξετάσεις θὰ ἐπαναληφθῶσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ δύνανται πάντες νὰ συμμετάσχωσιν αὐτῶν.

Οἱ κ.κ. **Φ. Νέγρης** καὶ **Γ. Θώπ** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ Π. Ἀθανασοπούλου, τραυματίου τοῦ πολέμου αἰτοῦντος σύνταξιν.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφοράν.

Οἱ κ. κ. **Μ. Δαζέας, Α. Πετρομανιάτης, Χ. Δικαῖος, Ι. Κουρτάκης, Π. Φλέσσας, Ε. Μπαρδόπουλος** καὶ **Α. Περρωτῆς** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Γιαννίτσας καὶ παρακαλοῦσιν τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ὅπως μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας.

Δ. Γκλαβᾶς. Ὁμιλεῖ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἀρχιτέκτονος Α. Ἀνδρεοπούλου.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς Παιδείας) παρακαλεῖ ὅπως μὴ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καθόσον ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον. Ἑπομένως οἱ κ. κ. συνάδελφοι δύνανται ν' ἀναμείνωσι τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μεθ' ὃ νὰ λάβωσι τὸν λόγον.

Δ. Γκλαβᾶς. Παρακαλεῖ ὅπως μὴ παραταθῇ ἐπ' ἄπειρον ἡ ὑπόθεσις.

Μετὰ τὰ λεχθέντα διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Α. Ἀνδρεοπούλου ὡς καὶ ἡ τοῦ ἡγουμένου τοῦ γηροκομείου Πατρῶν Ἠλιοπούλου, ὡς συναφὴς πρὸς τὴν πρώτην.

Πρόεδρος παρατηρεῖ ὅτι ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰ τοῦ ἡγουμένου τοῦ γηροκομείου Πατρῶν εἶνε ἀνευλαβής, θέλει δὲ παραπέμψει αὐτὴν πρὸς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, ὅπως τιμωρηθῇ ὁ ἐν λόγῳ Ἡγούμενος.

Οἱ κ. κ. **Δ. Χρυσοστάλης** καὶ **Π. Μαυρίκης** ὑποστηρίζουσι τὸ ὑποβληθὲν ὑπόμνημα τοῦ κτηματικοῦ Συλλόγου Κύμης καὶ ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου περὶ συστάσεως ταμείου Ἀμύνης οἰνοπαραγωγῶν. (Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Εὐρωστίνης.

Δ. Χρυσοστάλης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ κοινο-

τικοῦ Συμβουλίου Λίμνης παραπονουμένου ὅτι καταπατοῦνται τὰ δικαιώματά του ἐπὶ τοῦ ἐκεῖ μεταλλείου.

Ε. Σουλτάνης λέγει ὅτι ἡ κοινότης Λίμνης παραμελήσασα τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν ἐπὶ ἑξάμηνον, ἀπώλεσε πᾶν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ μεταλλείου. Πρέπει δὲ νὰ γνωρίζει ὅτι τὰ δίκαια εἶνε πάντοτε τῶν ἀγρυπνούντων καὶ οὐχὶ τῶν ἀμελῶν καὶ τῶν ἀδιαφορούντων διὰ τὰ δικαιώματα αὐτῶν.

Οἱ κ.κ. **Β. Μιχαλέας** καὶ **Χ. Πετρέας** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Κουλουμίου τῆς Καφιούνας τοῦ δήμου Οἰτύλου, ζητούντων ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ συλλογὴ τοῦ ἐπὶ τῶν παραθαλασσίων βράχων πηγνυμένου ἅλατος, χάριν οἰκιακῆς των χρήσεως.

Ε. Κουλουμβάκης λέγει ὅτι τὸ ζήτημα δέον νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων. Διότι πρῶτον πρόκειται περὶ 200 τὸ πολὺ ὁκάδων καὶ δεύτερον περὶ τοῦ ὅτι πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ συλλεγομένου ἅλατος ἐνεργεῖται κατ' οἶκον ἔρευνα. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως τὸ ζήτημα εἶνε ἄξιον προσοχῆς διότι ἡ Μάνη προσηρτήθη ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τὴν ἀπελευθερωθεῖσαν Ἑλλάδα, μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, οὐχὶ βέβαια διὰ νὰ χάσῃ τὰς ἐλευθερίας καὶ τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἔχει ἀπὸ ἀμνημονεύτων αἰώνων.

Τῆς **Βουλῆς** συναινούσης τὸν λόγον λαμβάνει ὁ κ. **Θ. Κουτούπης** καὶ ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Λεύκτρων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

Ν. Ξηρὸς καὶ **Γ. Διγγούρης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν ἁμαξηλατῶν Λαμίας ζητούντων ἐπισκευὴν ὁδοῦ, ὡς ἐκ τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς ὁποίας δυσχεραίνεται ἡ συγκοινωνία.

Δ. Κάβουρας. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν του περὶ ἀναβολῆς τῶν ἐξετάσεων τοὐλάχιστον εἰς τὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα δὲν διέκοψαν τὰ μαθήματά των.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς Παιδείας). Λέγει, ὅτι παρεξηγήθη κακῶς ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου περὶ χρόνου ἐξετάσεων τῶν Σχολείων. Ὁ χρόνος τῶν ἐξετάσεων ὡρίσθη, συμφώνως μὲ τὸν ὑφιστάμενον νόμον, διὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ἰουνίου. Ἐκανονίσθη μόνον ὅπως αἱ ἐξετάσεις γίνουν ἄνευ διακοπῶν, ἕνεκα τοῦ χρόνου τοῦ

ἀπολεσθέντος ὡς ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς διακοπῆς διὰ τὴν μηνιγγίτιδα. Ὅπως δὲ μὴ καταπονηθῶσιν οἱ μαθηταὶ τὰ μαθήματα θὰ γίνωνται μόνον τὴν πρωΐαν. Αἱ διακοπαὶ πρὸ τῶν ἐξετάσεων εἶνε ἐπιβλαβεῖς μᾶλλον. Διότι ἐπὶ 20 ἡμέρας οἱ μὲν ἐπιμελεῖς μαθηταὶ καταπονοῦνται περισσότερον μελετῶντες, οἱ δὲ ἀμελεῖς λησμονοῦν καὶ ὅσα ἔμαθον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Χ. Δικαῖος καὶ **Ε. Μπαρβόπουλος** ὁμιλοῦσιν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀριστομένους κατὰ τοῦ ἐφημερίου των Α. Ἀνδρικοπούλου.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς Παιδείας). Λέγει ὅτι θὰ διατάξῃ ὅπως ἐνεργηθῶσιν ἀνακρίσεις.

Ι. Θαπάης. Ὑποστηρίζει τὴν ἀναφορὰν τῶν καταστηματαρχῶν τῆς συνοικείας Βάθειας Ἀθηνῶν, παραπονουμένων διὰ τὴν διπλῆν γραμμὴν τῶν τρὰμ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καματεροῦ καὶ τὴν ταχεῖαν αὐτῶν διέλευσιν ἐκεῖθεν.

Οἱ κ. κ. **Α. Πετρομανιάτης, Ν. Γαρδικιώτης, Δ. Κάβουρας, Χ. Δικαῖος, Ι. Κουρτάκης, Α. Περρώτης, Ε. Μπαρβόπουλος** καὶ **Σ. Ντολιόπουλος.** Ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν ἐν Καλάμαις σωματείων ὅπως μὴ ὑποβάλωνται εἰς φορολογίαν τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα σφαζόμενα ζῷα.

Δ. Γκλαβᾶς. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἀπαντᾷ ὅτι θέλει ἐλαττώσῃ τὸν φόρον ἐπὶ τῶν ἀμνῶν ὅπως καταστήσῃ βαρύτερον τὸν τῶν βοῶν.

Διαγράφεται ἀκολούθως ἡ ἀναφορὰ τῶν κτηνοτρόφων Ἀστακοῦ καὶ ἡ συνεδρίασις διακόπτεται ὥρα 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Τὴν 5ην καὶ 45' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς 14ης Μαΐου 1911.

Θ. Κουτούπης. Λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ 98 ἄρθρου δίς ἐζήτησε τὸν λόγον, δὲν τῷ ἐδόθη, διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐσπευσμένην ψήφισιν αὐτοῦ—αὐτὸς δὲν θεωρεῖ αὐτὸ ἐψηφισμένον, δέεται, λέγει, τὸ ἄρθρον συζητήσεως, λόγῳ τῆς σπουδαιότητος αὐτοῦ, ἥτις δὲν ἐγένετο.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἐκ πλάνης

ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς δὲν ἐδόθη ὁ λόγος εἰς τὸν κ. βουλευτὴν Λακωνίας, τὴν καλὴν πίστιν τοῦ Προεδρείου οὐδόλως, βεβαίως δυνάμεθα νὰ διαμφισβητήσωμεν—ὅτε δὲ τελευταῖον μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου, ἐδόθη ὁ λόγος κατὰ συγκατάβασιν εἰς τὸν κ. βουλευτήν, οὗτος ἠρνήθη νὰ λάβῃ αὐτόν, τὸ ἄρθρον ἐψηφίσθη καλῶς, οὐδὲ δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς πλαστογραφημένα τὰ πρακτικά.

Θρ. Πετρεζᾶς καὶ **Π. Ἀραβαντινός**. Ὑποστηρίζουσι τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Κουτούπη.

Θ. Κουτούπης. Ὅτε ἐζήτησα τὸν λόγον, ὁ κ. Πρόεδρος ἔσπευδε νὰ ψηφίσῃ τὸ ἄρθρον, δέν μοι ἔδωκεν αὐτόν.

Ν. Στράτος. Διὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ σχετιζόμενον μὲ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, εἶχεν ἐγγραφῆ ὅπως ὁμιλήσῃ ὁ κ. Κουτούπης, μὴ ἀποφασισμένος ὅμως νὰ πράξῃ τοῦτο ἐξάπαντος, συνεπείᾳ ἰδιαιτέρας παρατηρήσεως μου περὶ τοῦ ἀσκόπου μακρᾶς συζητήσεως. Μετὰ τὴν διὰ τροπολογιῶν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐξομοίωσιν τοῦ ἄρθρου πρὸς τὰ περὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἠρώτησα τὴν Βουλὴν ἀρκετὰ βραδέως: «Ὑπάρχει καὶ ἄλλος νὰ λάβῃ τὸν λόγον»; Ὁ κ. Κουτούπης δὲν ἦτο φαίνεται διατεθειμένος νὰ λάβῃ τὸν λόγον καὶ παρῆλθε τὴν ἐρώτησίν μου, κηρυχθείσης δὲ περαιωμένης τῆς συζητήσεως καὶ ψηφισθέντος τοῦ ἄρθρου, ἔσπευσε νὰ διαμαρτηρηθῇ, ἐπὶ τῷ ὅτι δῆθεν δὲν τῷ ἐδόθη ὁ λόγος, καὶ ἐνῷ ἐγὼ τῷ ἔδωκα αὐτὸν ἀμέσως, ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀγορεύσῃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ ἀπῆλθε. Ὥστε οὐδόλως εἶνε ἀληθὲς ὅτι παρέλειψε νὰ ὁμιλήσῃ ἐπειδὴ ἐγὼ «ἔσπευδον» εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου, ὡς εἶπε. Ἄλλως τε, οὔσης μεταβατικῆς τῆς διατάξεως, δύναται νὰ ὁμιλήσῃ ὁποτεδήποτε περὶ ἐκκαθαρίσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐὰν περὶ αὐτῆς ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ, τοιαῦται δὲ διατάξεις δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς πᾶσαν στιγμήν.

Θ. Κουτούπης. Ἀναιρεῖ ὅσα εἶπεν ὁ κ. Στράτος ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ σπουδὴ τοῦ Προέδρου πρὸς ψήφισιν τοῦ ἄρθρου ἦτο παντελῶς ἀδικαιολόγητος. Διὰ τοιαύτης τακτικῆς τοῦ Προέδρου μειοῦται ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ Προεδρείου καὶ παραβλάπτονται τὰ δικαιώματα τῶν βουλευτῶν.

Ι. Πατσουράκος. Πῶς ἐκλήθη ὁ κ. Κουτούπης νὰ ὁμιλήσῃ, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον εἶχε ψηφισθῇ;

Ν. Στράτος. Ἡ Βουλή, μετὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ κ. Κουτούπη νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ἠρωτήθη πάλιν τελειωτικῶς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου καὶ ἐψήφισεν ὁριστικῶς αὐτό.

Ε. Κουλουκιβάκος. Προτείνει, ἀφοῦ δὲν ἐπεκυρώθησαν μέχρι τῆς στιγμῆς τὰ πρακτικά, νὰ θεωρηθῇ τὸ διαμφισβητούμενον μέρος ὡς μὴ ψηφισθὲν καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς αὐτό.

Τὰ πρακτικὰ κυροῦνται.

Α. Γαρουφαλιᾶς. Ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ ἀπαντήσεως εἰς ἔγγραφόν τινα σύστασίν του, ἀφορῶσαν τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν πρὸς τὴν Ἄρταν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Λέγει ὅτι ἀπήντησεν ἐγγράφως εἰς τὴν ἔγγραφον σύστασιν τοῦ κ. βουλευτοῦ καὶ συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ οὗ πρόκειται.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Καταθέτει ἔγγραφα σχετικὰ πρὸς ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Τριγώνη ἀπὸ τῆς 30 Ἀπριλίου ἐπὶ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Ἀρεταιείου Νοσοκομείου καὶ περὶ ἀποστολῆς εἰς Εὐρώπην τοῦ ἐπιμελητοῦ τούτου.

Κ. Βερμηγγης. Ὁμιλεῖ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατατεθέντων ἐγγράφων περὶ τῆς προμηθείας τῶν μυδραλλιοβόλων. Λέγει ὅτι ἡ ὑπηρεσία ἐπὶ τῆς προμηθείας τῶν μυδραλλιοβόλων δὲν διεξήχθη καλῶς καὶ δὴ συμφώνως πρὸς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ὁ ἔλεγχος τοῦ κ. βουλευτοῦ δὲν εἶχε σκοπὸν ἀντικειμενικῶς. Ἡ φύσις καὶ αἱ συνθῆκαι τῆς ὑποθέσεως ἀπέκλειον τὴν χρησιμότητα τοιούτου ἐλέγχου.

Συνεχίζεται ἡ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς Ἐνιαίας συζήτησις.

Α. Χριστόπουλος (6.38′). Λέγει ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ μέτρων σχετικῶς μὲ τὴν «Ἐνιαίαν» δὲν ἱκανοποιοῦν τοὺς ἐκλογεῖς του, εἰθισμένους πάντοτε ν' ἀντιτάσσωνται κατὰ παντὸς ἡμιμέτρου. Φρονεῖ ὅτι ἄλλο μέτρον, πλὴν τῆς ἐκπτώσεως, δὲν δύναται νὰ καθησυχάσῃ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ πραγματικῶς τοὺς σταφιδικοὺς πληθυσμούς, διότι ἡ Ἑταιρεία διὰ τῆς διαγωγῆς της ἀνέτρεψεν ἀκριβῶς τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς ἱδρύθη καὶ τὴν

πραγματικὴν ἀποστολὴν αὐτῆς. Αἱ παράνομοι πράξεις τῆς Ἑταιρείας δὲν ὑπέπεσαν εἰς τὴν παραγραφήν, ὡς εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός, διότι ἡ Ἑταιρεία ἐξακολουθεῖ καὶ ἤδη τὰς αὐτὰς παρανομίας. Ζητεῖ τέλος ὁ ὁμιλῶν τὴν ὑποβολὴν νομοσχεδίου, ὥστε νὰ μὴ δύναται ν' ἀποστέλλεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν σταφὶς χειρίστης ποιότητος ὑπὸ ξένον τίτλον, ὡς πρὸ ἡμερῶν συνέβη ἐν Πάτραις, σταλείσης σταφίδος ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς σταφίδος Ζακυνθίου, χωρὶς νὰ εἶνε σταφὶς Ζακυνθίου. Φρονεῖ ὅτι, ἂν δὲν διακανονισθῇ ταχέως καὶ ριζικῶς ἡ κατάστασις, θὰ προκληθῶσιν ἐξεγέρσεις.

Α. Σαμπατάκος (6.17'). Λέγει ὅτι ἐπετράπη ἐπὶ πλέον εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ κατασκευάζῃ οἶνον ἐκ τῆς σταφίδος της, συναγωνιζομένη οὕτω τὴν οἰνοπαραγωγήν, ὥστε ἡ Λευκάς, ἧς οἱ οἶνοι εἶχον διάδοσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὡς πρώτη ὕλη καὶ ἥτις δὲν δύναται, λόγῳ τοῦ ἐδάφους, νὰ καλλιεργήσῃ ἄλλο προϊόν, περιῆλθεν ἤδη εἰς μεγίστην οἰκονομικὴν κρίσιν.

Συνιστᾷ νὰ σκεφθῇ σοβαρῶς ἡ Κυβέρνησις ἐὰν συμφέρῃ νὰ κηρυχθῇ ἔκπτωτος ἢ ὄχι ἡ Ἐνιαία, ἐὰν δὲ εὕρῃ ὅτι δὲν εἶνε σύμφορον τοῦτο, τότε, λέγει, ἀνάγκη νὰ ἀναθεωρηθῶσιν ὅλαι αἱ διατάξεις ἐκεῖναι τῆς Ἐνιαίας, αἵτινες προσβάλλονται καὶ ἐξ ὧν ἀπορρέουν αἱ ὑπερβασίαι καὶ τὰ ἐναντίον τῆς Ἑταιρείας παράπονα. Προσθέτει δὲ ὅτι πρέπει νὰ υἱοθετήσῃ ἡ Κυβέρνησις νομοσχέδιον, ὅπερ ὑποβάλλει μετ' ἄλλων ἐξ Ἑπτανήσου βουλευτῶν, λέγει ὅτι, ἐὰν ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ὑποβληθέντων παρὰ Ἑπτανησίων βουλευτῶν ἀγροτικῶν νομοσχεδίων, θὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ ἄρτος τοὐλάχιστον τῆς πασχούσης μερίδος τοῦ Ἑπτανησιακοῦ λαοῦ, διότι καὶ αὐτὸν κινδυνεύει νὰ τὸν χάσῃ αὐτή.

Καταθέτει πρότασιν νόμου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐξ Ἑπτανήσου βουλευτῶν κ. κ. Κ. Ζαβιτσιάνου, Λ. Κογεβίνα, Λ. Μαβίλλη περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΦΛΓ' τῆς 14 Ἰανουαρίου 1910, τυπωθησομένην πρὸς διανομήν.

Ὁ βουλευτὴς Λακωνίας Θ. Κουτούπης ὑποβάλλει σχέδιον ψηφίσματος ἐν σχέσει πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Π. Ἀραβαντινός (7.27'). Λέγει ὅτι αἱ ἀνακοινώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος δὲν εἶνε ὄντως ἱκανοποιητικαὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ σταφιδικοῦ πληθυσμοῦ, ὅτι ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε ληφθέντα διὰ τὴν σταφίδα μέτρα —παραδέχεται. Ἐνιαία κλπ—εἶνε κομπογιαννιτισμοί—ὅτι οὐ μόνον ἐκ τῆς ὑπερπαραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κακῆς πίστεως καὶ τῆς ἀναρχίας ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ἣν κακὴν πίστιν καλύπτει ἡ Ἐνιαία, προῆλθεν ἡ κρίσις τῆς σταφίδος, ἥτις ἐνδιαφέρει τὸ 1/3 τοῦ ἐξαγωγικοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορίου, ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεραπευθῇ δι' ἡμιμέτρων ἀλλὰ διὰ ῥιζικῶν καὶ τοιαῦτα εἶνε ἡ ἔκπτωσις τῆς Ἐνιαίας καὶ ἡ ἄρσις τῆς παρακρατήσεως.

Θ. Κοντοσοπουλος (7.59'). Ἐπιδοκιμάζει τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, φρονεῖ ὅτι διὰ Κεντρικῆς ὑπηρεσίας, εἴτε ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν, εἴτε ἐν τῷ τῆς Γεωργίας, διὰ Σταφιδικοῦ οὕτως εἰπεῖν Τμήματος δύνανται νὰ τελεσφορήσωσι τὰ μέτρα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἐν τῷ μεταξὺ ἐργασία πρὸς δημιουργίαν νέου συστήματος κατὰ τῆς σταφιδικῆς κρίσεως, διὰ τὸν καιρὸν τῆς λήξεως τοῦ προνομίου τῆς Ἐνιαίας, ἢ διὰ τὸν καιρὸν καθ' ὃν θὰ κηρύξῃ ἑαυτὴν ἔκπτωτον ἡ Ἑταιρεία, διότι τοῦτο εἶνε πιθανώτερον, ὅτι δηλ. θὰ χρεωκοπήσῃ.

Δ. Λογοθετόπουλος (ὥρα 8). Λέγει ὅτι ἡ Ἑταιρεία Οἴνων καὶ Οἰνοπνευμάτων, θυγάτηρ τῆς Ἐνιαίας, κατέστρεψε τοὺς οἰνοπαραγωγοὺς τόπους, πρέπει τὸ Κράτος νὰ ἀποβλέψῃ καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν αὐτῶν. Λέγει ὅτι ἐπεδόθη πρὸς αὐτὸν σχετικὸν ὑπόμνημα τοῦ «Κτηματικοῦ Συνδέσμου» Κύμης, ὅπερ θὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ἐπερώτησιν ἐπ' αὐτοῦ.

Δ. Κυδώνης (ὥρα 8. 10'). «Ἴμαι κατὰ τῆς γνώμης περὶ ἐκπτώσεως τῆς Ἐνιαίας. Ὠφέλησε τὴν σταφιδοπαραγωγήν. Ἔχομεν καὶ ἠθικὴν ὑποχρέωσιν—ἐζητήσαμεν καὶ προσειλκύσαμεν ξένα κεφάλαια, ὑπάρχουν αὐτὰ ἤδη ἐν τῇ Ἐνιαίᾳ, ὀφείλομεν νὰ φανῶμεν καλῆς πίστεως μέχρι τέλους. Συνεννοηθεὶς ἐσχάτως μετὰ τῶν ἐν Ζακύνθῳ σταφιδεμπόρων καὶ σταφιδοκτημόνων κατέληξα μετ' αὐτῶν εἰς πορίσματά τινα, ἅτινα θὰ ὑποβάλλω πρὸς χρησιμοποίησιν

αὐτῶν ἐν ταῖς περὶ σταφίδος σκέψεσι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν».

Ἀναφέρει καὶ ἀναλύει ταῦτα.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Α.Καφετζοπούλου ὑποβάλλονται Προτάσεις νόμων περὶ παραχῆς προνομίου κατασκευῆς βιομηχανικοῦ προϊόντος ἐκ χλωρᾶς σταφίδος, ὡς καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς προνομίου κατασκευῆς ζαχάρεως ἐκ σταριδοκάρπου ἢ σταρυλῶν, τυποθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ.Σπ.Θεοδωροπούλου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ σχέδιον νόμου περὶ Λογιστικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης κλπ.. τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Δ. Πολυζωγοπούλου καὶ Πελ. Ἡλιοπούλου ὑποβάλλεται σχέδιον νόμου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὰς ὀρφανὰς ἀδελφὰς τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 πεσόντων ἐφέδρων ἀξιωματικῶν, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8 καὶ 30′ ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ′

Τῆς 17ης Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 5.50′μ.μ. περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 187 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Ὁ Παναιγερατικὸς Σύλλογος «Πρόοδος» ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι μετὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν ἔπρεπεν ἡ Ἑνιαία νὰ εἶχε κηρυχθῇ ἔκπτωτος. 2) Ὁ ἐκ Κερκύρας ἀπόστρατος Ἐπιλοχίας Ἱερώνυμος Βλάχος ὑποβάλλει αἴτησιν θεραπείας προσγενομένων ἀδικημάτων καὶ παραγγωνισμῶν. 3) Ὁ ἐκ

Καλαμῶν ἀπόστρατος Ἀνθυπολοχαγὸς Η. Δρακουλᾶκος διαμαρτύρεται διὰ τὴν μὴ προαγωγὴν τοῦ ἀδελφοῦ του Παναγιώτου ἐνωμοτάρχου. 4) Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Κερκύρας αἰτεῖται τὴν μὴ ἐπιψήφησιν τῆς προτάσεως νόμου τῶν κ. βουλευτῶν Κερκύρας. 5) Οἱ κάτοικοι Κορακάνας αἰτοῦνται ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως νόμου τῶν κ. κ. βουλευτῶν Κερκύρας. 6) Οἱ κάτοικοι Αἰγίου αἰτοῦνται ὅπως παύσῃ ἡ καταδίωξις τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου. 7) Ὁ Κτηματικὸς Σύνδεσμος Κυμαίων διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ τελώνου των ὑποστηρίξαντος τοὺς κατασκευάσαντας τεχνητὸν οἶνον. 8) Ὁ πρώην δημοδιδάσκαλος Ν. Ψωμᾶς παθὼν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ζητεῖ σύνταξιν. 9) Ὁ Σύλλογος τῶν δημοδιδασκάλων Ἀττικῆς συνιστᾷ ὅπως ἀπονεμηθῇ σύνταξις εἰς τὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ παθόντα δημοδιδάσκαλον Ψωμᾶν. 10) Οἱ κάτοικοι Κουλουμίου ζητοῦν ἀνέγερσιν Δημοτικοῦ Σχολείου. 11) Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀδελφότης τῶν Τυπογράφων ζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ διὰ τὴν τάξιν τῶν τυπογράφων. 12) Ὁ Δ. Ἀγγιεὺς παραπονεῖται διὰ τὴν παράνομον ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν κατάταξιν τοῦ υἱοῦ του Ναθαναὴλ, ὄντος Βρεττανοῦ ὑπηκόου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Μ. Δαμζὰς** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107 ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Συντάγματος. (Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Ὁ βουλευτὴς κ. **Βούτσης** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τῶν ἄρθρων 107 καὶ 108 τοῦ Συντάγματος. (Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Δ. Κλάδης. Ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς, ὅπως ὁμιλήσῃ ἐπὶ κατεπείγοντος ζητήματος.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως ὅπως δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν κ. Δ. Κλάδην.

Ὁ κ. **Δ. Κλάδης** λέγει ὅτι ἂν καὶ δὲν φρονῇ ὅτι τὰ ἐκτὸς τῆς αἰθούσης λεγόμενα εἶνε πρέπον νὰ συζητῶνται ἐν τῇ Βουλῇ, ἐν τούτοις ἀναγκάζεται νὰ προκαλέσῃ δήλωσιν τῆς Κυβερνήσεως διὰ συνέντευξιν, ἣν φέρεται ὅτι ἔδωκε πρός τινα δημοσιογράφον εἰς τῶν Ὑπουργῶν, ἀκριβῶς διότι ὁ Ὑπουργὸς ἐκεῖνος φέρεται ὑβρίσας τὴν Βουλήν.

Φωναί. Δὲν συζητοῦνται αὐτὰ ἐδῶ.

Δ. Κλάδης. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀκουσθῇ μία φωνὴ

ἀμύνης ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς οὕτω ὑβρισθείσης Βουλῆς

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Λυποῦμαι διότι ἀνεύθυνα δημοσιεύματα ἔδωκαν ἀφορμὴν ν' ἀπασχοληθῇ ἡ Βουλή, ἀφοῦ ἄλλως τε ἦτο φανερὸν ὅτι τοιαῦται ἐκφράσεις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προέρχωνται ἀπὸ οἱονδήποτε μέλος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, πρὸ πάντων δὲ τῆς πλειοψηφίας, διότι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καθίσταται φανερὸν πόσον καλὰ εἰργάσθη καὶ ἐργάζεται ἡ Βουλὴ αὕτη, ἐπιτελέσασα ἤδη ἔργον σπουδαιότατον. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. Γ. Παπαναστασίου παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐν τοιούτῳ ζητήματι νὰ διαιρέσῃ τὴν Βουλὴν εἰς πλειονοψηφίαν καὶ μειονοψηφίαν, διότι ἀναμφισβητήτως καὶ πρωτίστως ἡ μειονοψηφία ἔχει τὴν ἀρίστην γνώμην περὶ τοῦ ποιοῦ τοῦ Σώματος. Μάλιστα ἡ περίπτωσις αὕτη εἶνε μοναδικὴ καθ' ἣν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς οὕτω ὁμιλήσας ἐξεπροσώπησε πλήρως καὶ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας. (Χειροκροτήματα)

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν). Ὑποβάλλει νομοσχέδιον περὶ ἀναβολῆς τῶν ἐπικειμένων δημοτικῶν ἐκλογῶν ἐπὶ ἓν ἔτος.

Πολλοὶ Βουλευταί. Πολύ, πολύ.....

Ε. Ρέπουλης. Ὀφείλω νὰ καταστήσω γνωστὸν ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνεται πρόνοια ὅπως διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῆς Κυβερνήσεως, εἶνε δυνατὸν νὰ διεξαχθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑνὸς ἔτους. Τὸ Β. Διάταγμα, ἐν πάσῃ περιπτώσει, πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἑξήκοντα ἡμέρας πρὸ τῆς διενεργείας τῶν ἐκλογῶν.

Ἀκολούθως ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ μετακλήσεως ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν πρὸς ὀργάνωσιν τῆς χωροφυλακῆς» ποιεῖται μακρὰν αὐτοῦ εἰσήγησιν καὶ ἐξηγεῖ τοὺς λόγους τῆς ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου τούτου, δι' οὗ καλοῦνται ξένοι ὀργανωταὶ πρὸς ὀργάνωσιν τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς. Ὑποβάλλει ἐπίσης νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΣΠΗ' (ὑπ' ἀριθ. 3218) «περὶ ἀγροφυλακῆς», καὶ ἕτερον «περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς ἐφίππου χωροφυλακῆς».

Ὑποβάλλει ἀκολούθως τὰ κάτωθι νομοσχέδια. 1) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΑΨΟ' περὶ βοσκῆς ζώων. 2) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΓΥΚΖ' νόμου «περὶ ὁδοποιΐας». 3) «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΒ' (3702) τῆς 31 Μαρτίου 1910 περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Νομαρχιῶν καὶ τῶν Ἀρχειοφυλακείων. 4) «Περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς Συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀστὴρ». 5) «Περὶ κυρώσεως προσθέτου ταχυδρομικῆς Συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἑδρευούσης Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας «Π. Παγτολέων». 6) «Περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς Συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας «Ἅγιος Ἰωάννης».

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν, ἄρθρου καὶ σύνολον τὸ εἰς α' συζήτησιν νομοσχέδιον «περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911 πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 8,000.

Πρόεδρος. Ψηφοφορία ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως εἰς τὸ ἄρθρον 95 τοῦ Συντάγματος καὶ συζήτησις περὶ τῶν Ἀναθεωρητέων Διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Πρὸ τῆς ψηφοφορίας λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Α. Καφετζόπουλος** δηλοῖ ὅτι ὑποβάλλει νέαν πρότασιν διασκευάζουσαν τὴν πρώτην.

Ἐγείρεται ἐκ τούτου μακρὰ διαλογικὴ συζήτησις περὶ τοῦ συμφώνου ἢ μὴ πρὸς τὸν Κανονισμὸν τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως ταύτης.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ νέας προτάσεως ἀλλὰ περὶ διασκευῆς τῆς πρώτης, ἐπὶ τῆς παραδοχῆς ἄλλως τε τῆς ὁποίας θέλει ἀποφανθῇ ἡ Βουλή. Καὶ ἐρωτᾷ τὴν Βουλήν.

—Οἱ παραδεχόμενοι ὅπως αἱ δύο προτάσεις συγχωνευθῶσι παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσι.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται τὴν συγχώνευσιν.

Οὕτω ἀποσύρεται ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Καφετζοπούλου, ὡς ὑπεβλήθη τὸ πρῶτον, ἔχουσα οὕτω.

«Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, πλὴν τῶν ἀφορώντων εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῶν μὴ ἀσκούντων δημοσίαν ὑπηρεσίαν».

Τίθεται δὲ εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἰδία πρότασις τοῦ κ. Α. Καφετζοπούλου, ὡς διεσκευάσθη, ἔχουσα οὕτω.

«Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, ἐκτὸς ἂν ἀφορῶσιν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον τῶν μὴ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἢ αἱρετῶν ἀντιπροσώπων».

Γενομένης δὶς δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίας προέκυψεν ἀποτέλεσμα ἀμφίβολον. Ὡς ἐκ τούτου ὁ κ. **Πρόεδρος**, λέγει, ὅτι, καθ' ὃ ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ ἔχει δικαίωμα, θέλει ἐνεργήσει ψηφοφορίαν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως. Τίθησι οὕτω τὸ ζήτημα.

— Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν λέγουσι «ναί» οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν «ὄχι».

Καλοῦνται ψηφολέκται οἱ κ. κ. **Δ. Γκιαβᾶς** καὶ **Σ. Παπαχατζῆς** ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ ψηφοφορία.

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς εὑρέθη ὅτι ἐψήφισαν ἐν ὅλῳ 213. Εἶπον «ναί» 96, «ὄχι» 107 καὶ 10 ἀπέχησαν ψῆφον, κατὰ τὸ παρατιθέμενον ὧδε πρωτόκολλον.

Νικ. Α. Στράτος . . . . . Ο	Ἰωάν. Καναβός . . . . . Ο
Νικ. Χρυσόγελος . . . . . Ο	Ἰωάν. Καλαντζόπουλος . . Ο
Α. Παπαφώτης . . . . . Ο	Ε. Σπετσέρης . . . . . Ο
Α. Γρίβας . . . . . Ο	Ι. Τσιγκόλης . . . . . Ν
Σερ. Ψύχας . . . . . Ο	Στέρ. Γρανίτσας . . . . . Ν
Π. Καρασεβδᾶς . . . . . Ν	Γ. Ἰατρίδης . . . . . Ο
Ἐπ. Σουλτάνης . . . . . Ο	Ἰωάν. Κουρκουμέλης . . . . Ο
Γ. Ποῦλος . . . . . Ο	Ἰωάν. Παπαθαναστάδης . . .
Ι. Φαρμάκης . . . . . ἀρν.	Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς . . . . Ο
Ἀντ. Ροντήρης . . . . . Ο	Ἰωάν. Ἀκρίδας . . . . . Ν
Α. Τριγώνης . . . . . Ν	Θεοφ. Θεοδωρόπουλος . . . . Ν
Ε. Λαμπρακάκης . . . . . Ο	Ἐμμ. Ρέπουλης . . . . . Ο

Δημ. Καλέργης	Θ. Πέρρος . . . . . Ν
Ἀθ. Χριστόπουλος . . . . . Ο	Χαρ. Βοζίκης . . . . .
Γεώργ. Νέζος	Ἀντ. Βούτσης . . . . . Ν
Παν. Ἀραβαντινός . . . . . Ν	Νικ. Χαρδούβαλης . . . . .
Ἰωάν. Τερζάκης	Περ. Ἀλεξάκης . . . . .
Παν. Φραντζῆς . . . . . Ο	Θεόδ. Γρηγορίου . . . . . Ν
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος ἀρν.	Σπ. Σῖμος . . . . . Ν
Γεωργαντᾶς Θρόνος . . . . . Ο	Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος . . .
Γεώργ. Παρασκευόπουλος . Ν	Περ. Κ. Καραπᾶνος . . . . Ν
Νικ. Κόνδης	Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς . . . .
Ἀθ. Σωτηριάδης . . . . . Ο	Πύρ. Καραπᾶνος . . . . .
Κωνστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Ἀντ. Γαρουφαλιᾶς . . . . Ν
Κωνστ. Καζαντζῆς	Ἐλευθ. Βενιζέλος . . . . Ο
Γερ. Νοταρᾶς . . . . . Ο	Ἐμμ. Μπενάκης . . . . . Ο
Δημ. Κούζης . . . . . Ο	Φωκίων Νέγρης . . . . ἀρν.
Ἀνδρ. Σαρλῆς	Παν. Χαρακόπος . . . . .
Δημ. Ροῦσσος . . . . . Ο	Κ. Ρακτιβάν . . . . . Ν
Νικόλ. Δελακοβίας . . . Ο	Μιλτ. Νεγρεπόντης . . . . Ο
Νικόλ. Σακελλαρίου . . . . Ν	Γ. Ζερβουδάκης . . . . .
Γεώργ. Βλάσσης	Λάμπρος Κορομηλᾶς . . . . Ο
Χαρ. Σπηλιόπουλος . . . . Ο	Π. Λαγοπάτης . . . . .
Νικ. Δημητρακόπουλος . . Ο	Γεώρ. Στρατούλης . . . . .
Ἀναστ. Βάρβογλης . . . . Ν	Κ. Μάνος . . . . .
Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος . . .	Τιμ. Ἡλιόπουλος . . . . .
Ἰω. Π. Μανέτας . . . . . Ο	Δημ. Βενιζέλος . . . . . Ο
Δ. Πλαπούτας . . . . . Ν	Μιχ. Γαλανός . . . . . Ν
Ἀλ. Παπαναστασίου . . . Ν	Α. Παναγιωτόπουλος . . . . Ο
Ἰωάν. Μπακόπουλος	Γεώρ. Πολίτης . . . . . Ο
Δημ. Χηνιάδης . . . . . Ο	Ἰωάν. Ἀθανασάκης . . . . Ο
Δημ. Καρέλας . . . . . Ν	Γεώρ. Νικολαΐδης . . . . . Ο
Ἀθ. Πετρόπουλος . . . . . Ο	Λουκᾶς Μπέλλος . . . . ἀρν.
Χαρ. Στασινόπουλος . . .	Ἀριστομ. Θεοδωρίδης . . . Ο
Κωνστ. Ρεβελιώτης	Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης . . . Ο
Νικ. Τριανταφυλλάκος . . .	Κωνστ. Δεμερτζῆς . . . . .
Α. Κατριβάνος . . . . . Ν	Θρ. Πετμεζᾶς . . . . . Ν
Ἡλ. Φλέσσας	Γεώρ. Καζανόβας . . . . . Ο
Ἰωάν. Πολίτης . . . . . Ο	Ἰω. Μπρισιμιτζάκης . . . . Ο
Παν. Δεληβοριᾶς . . . . Ν	Γεώρ. Σταμπάδος . . . . .
Σπυρ. Τσαγκάρης . . . . . Ν	Θερ. Μιχαλόπουλος . . . . Ο

Δημ. Ἀνδρέου	Ο
Δημ. Ζαβογιάννης	Ο
Ἐμμ. Κυταριόλλος	Ο
Βασίλ. Κυρέλλος	Ν
Ἀριστοτ. Σακελλαρίου	Ο
Νικ. Σπηλιώτης	
Σπ. Παπαχατζῆς	Ο
Σάββ. Βαρβιτσιώτης	Ο
Λουκᾶς Κουτσοπέταλος	
Νικ. Ἀνδρεαδάκης	Ο
Δημ. Λαζαρῆς	Ο
Σπ. Θεοδωρόπουλος	
Ἀναστ. Πουλῆς	Ο
Νικόλ. Ρούσης	Ο
Στέφ. Ν. Δραγούμης	ἀρν.
Ἀλέξ Ζαΐμης	
Δ. Γαλαβᾶς	Ν
Α. Μιχαλακόπουλος	Ο
Λ. Θ Ροῦρος Κανακάρης	Ο
Κωνστ. Γόντιας	Ν
Ν. Κοντογούρης	
Ἰω. Βέρροιος	Ο
Πολ. Πολυχρονιάδης	Ο
Παν. Ζαΐμης	
Δ. Μάρκου	
Γεώργ. Κατσιμπίρης	
Σπηλ. Ἀγαπητός	
Α. Φωτήλας	
Α. Χοϊδᾶς	Ο
Θεόδ. Ψυχαλινός	
Γ. Παπακυριακόπουλος	Ν
Βασίλ. Ἀντωνόπουλος	
Α. Καφετζόπουλος	Ν
Λ. Φλαμῆς	
Κων. Πανουτσόπουλος	
Νικ. Συριόπουλος	Ν
Θαν. Πετραλιᾶς	
Π. Ἠλιόπουλος	Ν
Χρ. Κορύλλος	
Παν. Βουρλούμης	
Νικ. Ραυτόπουλος	
Χρ. Μεϊτάνης	Ο
Διον. Πολυζογόπουλος	
Ἰω. Δογάνης	Ο
Γεώρ. Λαμπρινόπουλος	Ν
Γεώργ. Ἀβέρωφ	
Νικ. Σταματιάδης	Ο
Δημ. Χρυσοστάλης	
Εὐάγ. Γεωργιάδης	Ν
Ἰω. Μπουρνιᾶς	Ν
Νικ. Ἀβέρωφ	Ν
Γεώρ. Μπένος	Ν
Νικόλ. Κάραλης	
Κωνστ. Χατζηγιάννης	
Δημ. Βάχλας	
Γεώρ. Κοσόνας	
Ἀπόστ. Ἀποστολίδης	
Μιχ. Σφακιανάκης	Ο
Πλούτ. Μαυρίκης	
Βασ. Ἀθανασούλας	
Κωνστ. Χατζάκος	
Γεώρ. Ραζέπης	Ν
Νικ. Πετσάλης	Ο
Ἰω. Λούζης	Ο
Διον. Κουλούμπαρδος	
Ἀναστ. Λούτζης	Ν
Καῖσαρ Ζέζας	
Διον. Κλάδης	Ν
Νικόλ. Παπαδάτος	
Κωνστ. Ζαβιτσᾶνος	
Νικ. Βάρθης	
Ἀναστ. Σκιαδαρέσης	
Σπυρ. Χατζάρης	
Παν. Μανωλίτσης	ἀρν.
Σπ. Κογεβίνας	
Σπυρ. Βλαντῆς	Ο
Εὐθύμ. Α. Βελλιανίτης	
Χρ. Καποδίστριας	

Ἀνδρ. Κρητικὸς	
Ἀχυρ. Μαβίλης	Ν
Κωνστ. Καπφόρης	Ν
Σπυρ. Λάσκαρης	Ν
Βασίλ. Πουλιάσης	
Κωνστ. Ἀρβανιτάκης	
Διον. Βινιεράτος	
Παν. Λιβιεράτος	Ν
Σπυρ. Ἰγγλέσης	Ν
Νικόλ. Χαριτάτος	Ν
Ἀνδρ. Μονακρούσος	Ν
Πέτρος Βασιλόπουλος	
Ἀνδρ. Βαλσαμάκης	
Νικ. Ἀλιβιζάτος	
Σπυρ. Φορέστης	Ν
Νικ. Ραυτόπουλος	
Ὄθων Τετενὲς	Ν
Γεώργ. Μουσούρης	
Σωκρ. Ἀν. Καβαλλιεράτος	
Θεόδ. Κοντομίχαλος	
Λεων. Ἐμπειρίκος	
Σταμ. Βαφειαδάκης	Ο
Δημ. Μάνθος	Ο
Περ. Γρυπάρης	Ο
Κωνστ. Καλομενόπουλος	Ν
Τριαντάφ. Παπαδάμ	Ν
Θωμᾶς Σκάσης	Ο
Ἰάκ. Ἀβάζος	Ν
Δημ. Ζαμάνος	Ν
Νικ. Καμπάνης	Ν
Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος	
Ἀλέξ. Μαλασπίνας	Ν
Γεώρ. Γαϊτάνος	
Ἀντ. Ρεβίνθης	
Μάρκος Βαλληνδρᾶς	
Νικόλ. Καλβοκορέσης	
Κωνστ. Ἀλαβάνος	Ο
Δημ. Πετσετάκης	Ο
Χαρ. Προβελέγγιος	Ο
Ἐμμ. Πατρίκιος	Ο
Ἰωάν. Μαμάης	
Ἰωάν. Κασδόνης	
Ἀντ. Φραγκίσκος	
Δημ. Καΐρης	Ν
Θαλ. Κουτούπης	Ν
Γεώργ. Φιλιώρης	Ο
Κωνστ. Μέρμηγκας	Ο
Γεώρ. Οἰκονόμου	Ν
Εὐστρ. Κουλουμβάκης	Ν
Ἰωάν. Λυμπερόπουλος	Ν
Νικ. Πετροπουλάκης	Ο
Γεώργ. Τσοχώνης	
Παναγ. Πετροπουλάκης	
Παν. Κουμάνταρος	ἀρν.
Ἰωάν. Ἀθηνογένης	Ν
Βασίλ. Μιχαλέας	Ν
Ἰωάν. Βαβανάκος	Ο
Ἰωάν. Πατσουράκος	Ν
Χρ. Πετρέας	Ν
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Ἰωάν. Φουρίδης	Ν
Ἀναστ. Ἀβέρωφ	
Ἰωάν. Χρυσοβελώνης	Ο
Δημ. Οἰκονόμου	
Μιλτ. Μπουρίδης	Ν
Νικ. Γεωργιάδης	Ο
Ἀγαμέμνων Σλῆμαν	Ν
Δημ. Κουκιάδης	
Γεώρ. Τσαξίρης	Ο
Γεώρ. Σχοινᾶς	Ν
Γεώρ. Δρίβας	
Ἀλέξ. Κασσαβέτης	Ο
Κωνστ. Χρυσοχοΐδης	
Γεώρ. Βλάχος	Ν
Πελ. Ἀγγελίδης	
Κωνστ. Γιαννακόπουλος	Ο
Φίλ. Ζαρζάμπας	
Χ. Μωραΐτης	

Νικ. Παπαϊωάννου	N	Ἀλέξ. Παπαπαστόλου	
Μιχ. Φωτιάδης		Δημ. Θεοδοσόπουλος	
Βασίλ. Συληβρίδης		Παυσ. Ζωγλοπίτης	
Πε. Ἀποστολίδης	O	Γεώρ. Ζούκας	
Λεων. Ἀναγνώστου		Κωνστ. Σταμούλης	
Κωνστ. Ζησόπουλος	O	Ἰωάν. Κωτίκας	
Χ. Δικαῖος	O	Βασίλ. Γρίβας	
Σ. Ντολιόπουλος	N	Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος	N
Παν. Φλέσσας		Ν. Γαρδικιώτης	N
Π. Κασίμης	N	Δημ. Μπούσδρας	N
Ν. Παπαλέξης	ἀρν.	Γεώργιος Τάγιας	
Δημ. Κάβουρας	N	Κωνστ. Παπακυρίτσης	
Μ. Δαζέας	N	Χρ. Καρᾶς	
Α. Πετρομανιάτης	O	Α. Θανόπουλος	N
Ἀθ. Περρωτὴς	N	Νικ. Γιουβρῆς	
Π. Ἰατρόπουλος		Γεώργ. Καθάργιος	
Π. Καράπαυλος	N	Χρ. Βλάτσιος	N
Ἀνδρ. Κοκκέβης	N	Δημ. Κουκουλέτσος	N
Εὐστ. Μπαρδόπουλος	O	Γεώρ. Σπυρόπουλος	N
Γεώργ. Κορομηλᾶς	O	Ἀλέξ. Γιαννούσιος Τάκης	N
Δημ. Κανελλόπουλος	ἀρν.	Γεώργ. Ράμμος	
Ἀθ. Αἰλιανὸς	N	Εὐθ. Μαντόπουλος	N
Ἀντ. Ζησιμόπουλος	N	Λάμπρος Περιστέρης	N
Θεμ. Κουτσομητόπουλος	O	Θεμ. Ραφαλιᾶς	
Γεώρ. Σπηλιόπουλος	N	Κυρ. Κυριαζόπουλος	
Κωνστ. Τριγγέτας	O	Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	O
Γεώρ. Ράλλης	O	Παναγ. Βερβενιώτης	
Γεώρ. Μποῦτος		Γεώργ. Καλλίτσης	O
Ἰωάν. Κουρτάκης	O	Ἰωάν. Μάνος	O
Φώτ. Βακαλόπουλος	O	Σπυρ. Ματσούλας	
Ἀθ. Παπαχελᾶς		Ρήγας Χατζηρρήγας	O
Μαν. Πιπιλῆς	N	Ι. Παπαλουκᾶς	
Παν. Μερλόπουλος		Ἰωάν. Τσιριμῶκος	O
Δ. Ἀναστασύπουλος		Μιλτ. Σακελλαρίου	N
Ἰωάν. Λεωνίδας		Κ. Λιδωρίκης	
Πέτρος Γκίνης	O	Θεμ. Παπαϊωάννου	
Ἀλέξ. Διομήδης	O	Ν. Ξηρὸς	O
Ἀνδρ. Ἀναργύρου		Νικ. Φραγκίστας	O
Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς	O	Ἰωάν. Γιδογιάννος	O

Νικ. Πολιτόπουλος		Κωνστ. Δημοκωστούλας	
Κωνστ. Περιβολιώτης		Ἰωάν. Γραμματίκας	O
Ἰωάν. Γιαμαρέλος		Ἡρ. Βελλόπουλος	N
Ἀνδρ. Μαρλᾶς		Ἀθ. Χρηστίδης	ἀρν.
Δημ. Δεδούσης	O	Γεώργιος Πῶπ	N
Γεώργ. Σιγγούρης	N	Δημ. Βρατσάνος	O
Στέφ. Σουμαρίπας	N	Ἐμμ. Παγκάρας	

Ἑπομένως ἡ πρότασις ἀπερρίφθη τὸ δὲ ἄρθρον 95ον τοῦ Συντάγματος παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως, ἔχον ὡς ἑξῆς.

Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων, ὡσαύτως καὶ τοῦ τύπου, ὁσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ὀφείλω νὰ δηλώσω, κύριοι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, κατὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ὀργανικοῦ νόμου περὶ Τύπου, θέλει ἀνταποκριθῇ ἐν μεγάλῳ μέτρῳ εἰς τὴν ἀξίωσιν, ὅπως ὡρισμένα ἀδικήματα τοῦ Τύπου κατὰ δημοσίων λειτουργῶν δικάζωνται κατ' ἐξαιρετικὸν τρόπον, ὥστε ἀληθῶς ν' ἀσφαλίζωνται αἱ ἐλευθερίαι τοῦ Τύπου. Διότι ἀναγνωρίζει ὅτι ὁ συνήθης τρόπος τῆς διαδικασίας ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς καταχρήσεις ἐν τῷ παρελθόντι.

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως μετὰ τοῦτο λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Κ. Γόντικας** ζητεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται τὴν πρόταξιν.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ὑποβάλλει παρατηρήσεις τινὰς ὁ κ. **Α. Πετρομανιάτης.**

Ν. Δημητρακόπουλος. (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) παρέχει ἐξηγήσεις.

Ε. Λαμπρακάκης. Ὑποβάλλει παρατηρήσεις, γενομένας ἀποδεκτάς.

Ὑποβάλλουσιν ἐπίσης παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομοσχεδίου οἱ κ. κ. **Δ. Γκλαβᾶς, Α. Θεοδωρίδης, Π. Μερλόπουλος,** καὶ **Δ. Κλάδης.**

Πελ. Ἠλιόπουλος. Εἶνε γενικῶς κατὰ τῆς προφυλακίσεως, τοῦ ὀνείδους αὐτοῦ τῆς πολιτείας μας, ὅπερ κατὰ τὸ νομοσχέδιον μειοῦται κατὰ πολύ. Προτείνει τροποποιή-

σεις τινὰς καὶ ἰδίᾳ θεωρεῖ ὅτι εἶνε περιττὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 228 προσφυγὴ εἰς τὸ Συμβούλιον, ὅταν ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ Ἀνακριτὴς ἐπείσθησαν ὅτι ἐξέλιπε ὁ λόγος δι' ὃν διετάχθη ἡ προφυλάκισις καὶ ζητεῖ τὴν παραδοχὴν τῆς τροποποιήσεως.

Μετὰ τινας παρατηρήσεις τῶν κ. κ. Ἀντ. Βούτση καὶ Η. Βελλοπούλου κηρύσσεται ἡ συζήτησις περαιωμένη. Ἀποσύρονται αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Π. Λαγοπάτη καὶ Κ. Γόντικα, γίνεται δὲ δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1 ὡς ἐτροποποιήθη εἰς γ' συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Τὰ ἄρθρα 207, 208, 228 καὶ 236—246 τῆς Ποιν. Δικον. τροποποιούμενα, ἀντικαθίστανται οὕτω :

Ἄρθρον 207.

Διαρκούσης τῆς προδικασίας, ἐπὶ μὲν κακουργήματι διατάσσεται πάντοτε προφυλάκισις, ἐπὶ δὲ πλημμελήματι δύναται νὰ διαταχθῇ εἰς μόνας τὰς ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ 208 ὡρισμένας περιπτώσεις.

Ἄρθρον 208.

Ἐπὶ πλημμελήματι δύναται νὰ διαταχθῇ προφυλάκισις. 1) κατ' ἀέργων, τῶν μὴ ἐχόντων ἱκανὰ ἀκίνητα κτήματα ἐν Ἑλλάδι, ἢ ἱκανὴν πρόσοδον πρὸς συντήρησίν των. 2) κατ' ἀλλοδαπῶν μὴ ἐχόντων ἱκανὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν ἐν Ἑλλάδι. 3) κατὰ τῶν αὐτουργῶν ἢ συναιτίων ἑνὸς τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 373, 410, 412 καὶ 421 τοῦ Ποιν. νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων, μόνον καθ' ὅσον ὑπάρχει φόβος ἐντεύξεως τούτων μετ' ἄλλων ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἀληθείας, ὡρισμένως αἰτιολογούμενος ἐν τῷ ἐντάλματι τῆς προφυλακίσεως. ἢ κατ' ἀγυρτῶν γινομένων αὐτουργῶν ἢ συναιτίων κλοπῆς (ἄρθρ. 373) καὶ μὴ συντρεχόντων τῶν ἀνωτέρω περιορισμῶν, 4) κατ' ἀνθρώπων οἵτινες τρία τὸ πολὺ ἔτη πρὸ τῆς πράξεως ἐτιμωρήθησαν ἤδη ἐπὶ τῇ αὐτῇ πράξει διὰ ποινῆς ἀνωτέρας τῆς φυλακίσεως ἑνὸς μηνός. 5) κατὰ τῶν συναιτίων ἢ συνεργῶν ζωοκλοπῆς ἢ ζωοκτονίας καθὼς καὶ τῶν ὡς τοιούτων θεωρουμένων κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἐδ. β' τοῦ νόμου ΣΛ' τῆς 27 Ἀπριλίου 1867 περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας.

καὶ 6) κατὰ τῶν δυνάμει εἰδικῶν νόμων ἐπὶ πλημμελήματι προφυλακιστέων.

Ἄρθρον 228.

Μόνον ὁ ἀνακριτὴς ἐκδίδει κατὰ τοῦ συλληφθέντος ἔνταλμα φυλακίσεως (ἄρθρ. 212 καὶ 227) ἀκούσας πρῶτον τὸν Εἰσαγγελέα. Εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ὁ κατηγορούμενος ἐλήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ ὄχι. Ἐὰν διαρκούσης τῆς ἀνακρίσεως ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ἀνακριτὴς πεισθῶσιν ὅτι ἐξέλιπεν ὁ λόγος δι' ὃν διετάχθη κατὰ τὸ ἄρθρον 212 ἡ προφυλάκισις, ὑποβάλλουσι πρὸς τὸ Συμβούλιον αἴτησιν περὶ προσωρινῆς ἀποφυλακίσεως τοῦ κατηγορουμένου. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἀποφαίνεται τὸ συμβούλιον. Μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς περὶ ἀποφυλακίσεως αἰτήσεως, ἔχει δικαίωμα ἀνακοπῆς μόνον ὁ Εἰσαγγελεὺς κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς καὶ τὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 260 κ. ἐ. τῆς ποιν. δια. Κατὰ τοῦ προσωρινῶς ἀποφυλακισθέντος δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἐπὶ τῇ αὐτῇ πράξει νέον ἔνταλμα συλλήψεως ἢ φυλακίσεως.

Κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς φυλακίσεως ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κατηγορούμενον μόνον ἀνακοπή, ἥτις γίνεται συντασσομένης ἐκθέσεως παρὰ τῷ γραμματεῖ τῶν Πλημμελειοδικῶν, διαβιβάζεται δὲ παρὰ τούτου καὶ εἰσάγεται ἀμελλητὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν ἐφετῶν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Εἰσαγγελέως. Ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἔχει ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρον 236.

Ἡ προσωρινὴ δι' ἐγγυήσεως ἀπόλυσις δὲν συγχωρεῖται ποτὲ ἐπὶ κακουργημάτων τιμωρουμένων μὲ θάνατον, δεσμὰ διὰ βίου ἢ πρόσκαιρα.

Ἄρθρον 237.

Ἐπὶ κακουργημάτων τιμωρουμένων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου μὲ εἱρκτὴν καὶ ἐπὶ πλημμελημάτων, τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν ὑποχρεοῦται, τῇ αἰτήσει τοῦ συλληφθέντος ἢ καὶ ἐκουσίως προσερχομένου ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ κατηγορουμένου, καὶ ἀκοῦσαν τὴν γνώμην τοῦ Εἰσαγγελέως, ἐν οἱαδήποτε καταστάσει τῆς προδικασίας καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, νὰ διατάξῃ τὴν δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως προσωρινὴν ἀπόλυσιν.

Τὸ Συμβούλιον ὅμως ὀφείλει νὰ ἀρνηθῇ ταύτην, ἐὰν ὑπάρχῃ βάσιμος ὑπόνοια ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἀπολυόμενος θέλει δυσχεράνει τὴν ἀνάκρισιν πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς

ἀληθείας ἢ ἐξαλείψει ὁπωσδήποτε τὰ ἴχνη τῆς κολασίμου πράξεως. Ἡ ὑπόνοια αὕτη πρέπει νὰ ἀναφέρηται ῥητῶς ἐν τῷ βουλεύματι τῷ ἀπορρίπτοντι τὴν περὶ ἀπολύσεως αἴτησιν. Κατὰ τῶν τοιούτων βουλευμάτων τοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ μόνον εἰς τὸν κατηγορούμενον.

Προπεμπτήριον ἄνευ ἐγγυήσεως δὲν συγχωρεῖται. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται καὶ ἡ ἄνευ ἐγγυήσεως ἀπόλυσις, ἂν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου ὁ αἰτούμενος τὴν ἀποφυλάκισιν παρέχῃ ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 238 βεβαίωσιν.

Ἄρθρον 238.

Σκοπὸς τῆς ἐγγυήσεως εἶνε νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ὁ ἀπολυόμενος θέλει παρασταθῆ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ τὸ δικαστήριον καὶ θέλει ὑποβάλει ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως. Ὁ κατηγορούμενος δύναται ν' ἀπολυθῇ καὶ ὑφ' οἱουσδήποτε περιοριστικοὺς ὅρους, ἰδίως ὅτι δὲν θέλει ἀπομακρυνθῆ ἄνευ ἀδείας τοῦ ἀνακριτοῦ ἀπὸ τοῦ διὰ τοῦ βουλεύματος τοῦ Συμβουλίου ὡρισμένου τόπου, ἐπὶ δὲ κακουργημάτων καὶ ὅτι δὲν θέλει διαμένει εἰς ὡρισμένον τόπον.

Ἄρθρον 239.

Ἡ ἀσφάλεια δίδεται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἢ τρίτου καταβαλλομένης τῆς ταχθείσης ἐγγυητικῆς ποσότητος εἰς χρήματα ἢ εἰς πράγματα χρημάτων ἀντάξια, ἢ δι' ὑποθήκης ἀξιοχρέου.

Ἄρθρον 240.

Τὸ μέγεθος τῆς ἐγγυήσεως, ὅπερ ἐπὶ κακουργημάτων δὲν δύναται νὰ ᾖ κατώτερον τῶν 800 δραχμῶν διὰ τοὺς συλλαμβανομένους, καὶ 400 διὰ τοὺς αὐθορμήτως προσερχομένους, ἐπὶ δὲ πλημμελημάτων ἀνώτερον τῶν 800 δραχμῶν, καὶ τὸ ἀξιόχρεων ταύτης ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κατ' ἐλευθέραν κρίσιν, ὡς ἐν τῇ αἰτήσει ὁρίζεται, ἢ καὶ ἄλλως λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῆς εἰς τὴν κολάσιμον πρᾶξιν ἐπιβαλλομένης ποινῆς, τῆς ποτότητος τῆς δευτέρας ἀποζημιώσεως, τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τοῦ αἰτοῦντος.

Ἐν τῇ πρὸς ἀπόλυσιν αἰτήσει πρέπει ν' ἀναφέρωνται οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτὴν λόγοι, ἡ παρεχομένη ἐγγύησις κατ' εἶδος καὶ ποσόν, πρὸς δὲ καὶ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν τῇ

ἕδρᾳ τοῦ ἀνακριτοῦ ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ αἰτῶν δὲν κατοικῇ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦτον γίνονται ἅπασαι αἱ ἀρορῶσαι τὸν κατηγορούμενον κοινοποιήσεις, ἐκτὸς τῆς τῶν εἰσαγωγικῶν τῆς δίκης ἐγγράφων.

Ἡ αἴτησις διαβιβάζεται εἰς τὸ Συμβούλιον διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως, ὅστις ὑποβάλλει καὶ τὰς ἐπὶ ταύτης παρατηρήσεις του. Κατὰ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ μόνον εἰς τὸν κατηγορούμενον.

Ἄρθρον 241.

Ἡ ἐγγύησις δίδεται παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Πλημμελειοδικῶν, συντάσσεται δὲ ἔκθεσις περὶ αὐτῆς, ὑπογραφομένη παρὰ τοῦ δίδοντος τὴν ἐγγύησιν, τοῦ κατηγορουμένου, τοῦ Εἰσαγγελέως, καὶ τοῦ γραμματέως. Πᾶσα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἐγειρομένη ἀμφισβήτησις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 242.

Ἐὰν ὁ τυχὼν τῆς προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως δὲν ἐμφανισθῇ ἐκὼν ἢ τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ δόντος τὴν ἐγγύησιν ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς νομίμου κλητεύσεως αὐτοῦ ἢ τοῦ ἀντικλήτου (ἄρθρ. 240) ἢ παραβῇ ὅρον τινὰ ἐκ τῶν τεθέντων αὐτῷ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 238, τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως, ἀφαιρουμένων τῶν τῆς ἀνακρίσεως ἐξόδων, τῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως, ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὸ Κράτος. Μὴ ἐξαρκούσης δὲ τῆς ἐγγυήσεως εἰς ἔκτισιν τῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ ἀποζημιώσεως, πράττονται τὰ ἐν τῷ ποινικῷ νόμῳ ἄρθρ. 31 ὡρισμένα.

Περὶ τούτου ἀποφαίνεται τὸ ἐπιλαμβανόμενον τῆς ποιν. ἀγωγῆς ἁρμόδιον Δικαστήριον διὰ τῆς ὁριστικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ νόμιμος περίπτωσις νὰ ἐπιληφθῇ τὸ Δικαστήριον τῆς ποιν. ἀγωγῆς, ἀποφαίνεται τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις καλεῖται ὁ παρασχὼν τὴν ἐγγύησιν τρεῖς τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου.

Ἐὰν οὗτος κατοικῇ εἰς ἄλλον τόπον, παρὰ τὴν καθέδραν τοῦ Δικαστηρίου, τότε προστίθεται μία ἡμέρα διὰ πᾶσαν ἀπόστασιν 4 μυριαμέτρων. Ἀθωωθέντος τοῦ κατηγορουμένου ὡς μὴ ἐνόχου, ἡ ἐγγύησις ἀποδίδεται ἀναγκαίως.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν.

Ἄρθρον 243.

Τὰ κατατεθέντα τυχὸν ἐνέχυρα καὶ τὰ ἐνεχυριασθέντα ἀκίνητα ἐκτίθενται εἰς τὴν περίστασιν τοῦ ἄρθρου 242 εἰς δικαστικὸν πλειστηριασμὸν ἐπιμελείᾳ τοῦ Εἰσαγγελέως, τὸ δὲ ἐκ τῆς πωλήσεως πλεονάσαν ἐπιστρέφεται εἰς τὸν κατηγορούμενον ἢ τὸν δόντα τὴν ἐγγύησιν.

Ἄρθρον 244.

Καταπεσούσης τῆς ἐγγυήσεως, ὁ δοὺς τὴν ἐγγύησιν ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὴν ποσότητα τῆς ἐγγυήσεως, ἐπιφυλάττεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐναγάγῃ τὸν κατηγορούμενον ἢ τοὺς κληρονόμους του.

Ἄρθρον 245.

Ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις ἀνακαλεῖται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν Πλημμελειοδικῶν καὶ ὁ κατηγορούμενος φυλακίζεται ἐκ νέου. 1) ἐὰν ἄνευ εὐλόγων κωλυμάτων καθιστῶντων τὴν ἐμφάνισίν του ἀδύνατον, δὲν ἐμφανίζηται νομίμως κλητευθεὶς ἢ φεύγῃ ἢ ὁρμᾶται πρὸς τὸ φεύγειν ἢ παραβαίνῃ ὅρον τινὰ ἐκ τῶν τεθέντων αὐτῷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 238, 2) ἐὰν ἀναφανῇ κατ' αὐτοῦ ὑποψία νέου κακουργήματος ἢ πλημμελήματος ἐπάγοντος προφυλάκισιν, 3) ἐὰν ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 237 ἀρ. 2 ἀναφερομένη ὑποψία διεγείρεται ἐκ νέου εὐλόγως. Ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις αἴρεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἢ τοῦ τελεσιδίκου βουλεύματος τοῦ παραπέμποντος τὸν προσωρινῶς ἀπολυθέντα ἐπὶ κακουργήματι.

Ἄρθρον 246.

Ἡ ποσότης τῆς ἐγγυήσεως καθίσταται ἐλευθέρα καὶ ὁ δοὺς τὴν ἐγγύησιν ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως, ὅταν ὁ κατηγορούμενος φυλακισθῇ ἐν νέου κατὰ τὸ ἄρθρον 245, προσεπιφυλαττομένων ἐν τοσούτῳ καὶ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 242 ὡρισμένων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ προφυλάκισις ἐπὶ πταίσματι ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 3.

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἤδη διατεταγμένη προφυλάκισις ἐπὶ πλημμελήματι ἢ πταίσματι παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, διατάσσεται ἡ ἀποφυλάκισις ἐπὶ πλημμελημάτων μὲν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Πλημμελειοδικῶν εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ἀνακριτὴς ὁ ἐκδοὺς τὸ ἔνταλμα τῆς προφυλακίσεως, ἐπὶ πταισμάτων δὲ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου ὅπου κρατεῖται ὁ προφυλακισμένος.

Ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Σ. Δραγατσάνης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου ΒΤΚ' τῆς 27 Ἰουλίου 1895 καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Ἀστικοῦ νόμου ΤΖΑ' τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856». Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Κύριοι Βουλευταί, εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνηγγέλθη ὁ θάνατος τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκηπος Ἰωάννου τοῦ Schleswig-Holstein Sonderburg Glucksburg, θείου τοῦ Βασιλέως. Ὁ μεταστὰς συνεδέθη πρὸς τὴν Ἱστορίαν τοῦ τόπου λαβὼν κατὰ τὸ ἔτος 1867 διὰ νόμου τὴν μεγάλην πολιτογράφησιν, καὶ διετέλεσε κατὰ τὴν πρώτην ἀπουσίαν τοῦ Βασιλέως εἰς Εὐρώπην, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἐπὶ μακροὺς μῆνας ἀντιβασιλεὺς ἐν Ἑλλάδι, δώσας καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸν ὅρκον. Νομίζω ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος θὰ διερμηνεύσῃ τὸ ψήφισμα τῆς Βουλῆς ἐὰν διαβιβάσῃ τὰ συλλυπητήρια τοῦ Σώματος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μεταστάντος καὶ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς ὅπως διακόψῃ τὴν συνεδρίασιν, πρὸς ἔνδειξιν πένθους.

Σ. Δραγατσάνης. Τοσούτῳ μᾶλλον, κύριε πρόεδρε, καθ' ὅσον ὁ πρίγκηψ ἐχρημάτισεν Ἀντιβασιλεὺς δώσας τὸν ὅρκον ἐνώπιον τῶν Ἀντιπροσώπων.

Πρόεδρος. Πιστεύω ὅτι διερμηνεύω τὸ φρόνημα τῆς Βουλῆς ἂν διαβιβάσω τὰ συλλυπητήρια αὐτῆς ἀμοιβαίως καὶ λύσω τὴν συνεδρίασιν εἰς ἔνδειξιν πένθους.

Ἡ Βουλή. Μάλιστα. Μάλιστα.

Λύεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8.15' μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος	Θ. Γρηγορίου
	Αἰνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'

Τῆς 18ης Μαΐου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5 καὶ 36' ὥραν. ὁ κ. Πρόεδρος ἀγγέλλει πρὸς τὴν Βουλὴν. ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ. παρόντων 186 βουλευτῶν.

Ἀνακοινοῦνται παρὰ τοῦ κ. Προέδρου πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς: 1) Ἀναφορὰ τοῦ Θηβαϊκοῦ Συνδέσμου» περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν δικαστικῶς εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν. 2) Ἀναφορὰ ἀποστράτων ὁπλιτῶν ἐκ Λαμίας περὶ καταργήσεως τῶν διδάκτρων τῶν τέκνων των. 3) Αἴτησις τοῦ καταδίκου Α. Ἐβραμοπούλου ὅπως ἀπονεμηθῇ αὐτῷ χάρις 4) Ἀναφορὰ τῶν κατηργατῶν Πύργου ὑπὲρ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν. 5) Ὑπόμνημα τῶν Σωματείων καὶ τῶν Συνδέσμων τῆς Θεσσαλίας σχετικῶς μὲ τὴν Ἑταιρίαν τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλίας. 6) Ὁ Λεωνίδας Μπαξιστόπουλος ἀπωλέσας τὴν περιουσίαν του ἐν Λαρίσῃ κατὰ τὸ 1897 ζητεῖ βοήθημα. 7) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Μεσσήνης ἐξαιτεῖται μεταρρύθμισιν τοῦ 6 ἄρθρ. τῆς συμβάσεως μὲ τὴν Προνομιοῦχον. 8) Οἱ καλλιεργηταὶ τοῦ χωρίου Τζόμπας διαμαρτύρονται κατὰ τῶν ἰδιοκτητῶν μὴ ἐπιτρεπόντων αὐτοῖς νὰ καλλιεργήσωσι τοὺς ἀγρούς των. 8) Οἱ ἐκ Κερκύρας Ἰσραηλῖται διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ ἐκεῖ Λιμενάρχου ἀπαγορεύσαντος αὐτοῖς νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰ πλοῖα πρὸς προϋπάντησιν τῶν συγγενῶν των. 10) Οἱ κλητῆρες τῶν Ὑπουργείων ζητοῦν ἀπονομὴν συντάξεως. 11) Πρόσφυγες ἐκ Ρουμανίας ζητοῦσι προστασίαν. 12) Κάτοικοι Ἀθηνῶν παρακαλοῦσιν ὅπως συστηθῇ τῷ κ. Δημάρχῳ νὰ μὴ ἐμποδίσῃ τὰ ἀκάθαρτα ὕδατα εἰς τοὺς κηπουρούς. 13) Οἱ κάτοικοι Ἀνδραβίδας παρακαλοῦσιν ὅπως συστηθῇ τῇ Ἑταιρίᾳ τῶν σιδηροδρόμων ἡ μεταβολὴ τῆς στάσεως Ἀνδραβίστσης εἰς σταθμόν. 14) Οἱ λαχανοπῶλαι Ἀθηνῶν ἐξαιτοῦνται τροποποίησιν τοῦ νόμου περὶ Κυριακῆς ἀργίας.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Σουλτάνη ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἀναδοχῆς ὑποχρεώσεων ἐκ μέρους τῆς γυναικὸς. τυποθησομένη πρὸς διανομήν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν

Ψηφίζεται εἰς β' συζήτησιν. μὴ ὄντος ἐγγεγραμμένου οὐδενὸς ὅπως ὁμιλήσῃ κατ' αὐτήν, τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911 πιστώσεως ἐκ δραχ. 8,000.

Θ. Κουτούπης. Ζητεῖ νὰ προηγηθῇ ἐν τῇ συζητήσει τὸ ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὑποβληθὲν παρ' αὐτοῦ σχέδιον ψηφίσματος.

Ε. Βενιζέλος. (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Φρονεῖ ὅτι προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ συζητηθῇ τὸ σχέδιον τοῦτο ψηφίσματος μετ' ἄλλων ὑποβεβλημένων, ἢ ὑποβληθησομένων ἐπὶ μεταβατικῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ψηφισμάτων. μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Θ. Κουτούπης** συμφωνεῖ.

Ἀνακοινοῦται παρὰ τοῦ κ. Προέδρου πρὸς τὴν Βουλὴν. ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν παρ' αὐτοῦ καταρτισθεῖσαν Ἐπιτροπὴν, πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως καὶ διοικήσεως τῶν Δήμων—ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς—εἶνε οἱ ἑξῆς κ. κ. βουλευταί: Ι. Καλαντζόπουλος, Δ. Τσιγκόλης, Γ. Ἰατρίδης, Π. Ἀραβαντινὸς, Γ. Τερζάκης, Ἀλ. Παπαναστασίου, Χ. Βοζίκης. Σ. Σῆμος, Μ. Νεγροπόντης, Φ. Νέγρης, Α. Μιχαλακόπουλος, Κ. Γόντικας, Ι. Ἀγαπητός, Α. Ρούφος Κανακάρης, Μ. Σφακιανάκης, Ἀν. Λούντζης, Κ. Ζαβιτσάνος, Σ. Λάσκαρης, Ν. Χαριτάτος, Ν. Πετροπουλάκης, Δ. Ἀθηνογένης, Δ. Χρυσοβελώνης, Γ. Τσαξίρης, Μ. Γρυπάρης, Π. Κασίμης, Α. Πετρομανιάτης, Ἀλ. Διομήδης, Ν. Γαρδικιώτης, Ι. Τσιριμῶκος, Κ. Δεμερτζῆς, Π. Ἀγγελίδης, Δ. Βενιεράτος, Ι. Παπαλουκᾶς, Θεμ. Παπαϊωάννου, Γ. Τάκης.

Ἀνακοινοῦται πρὸς τούτοις παρὰ τοῦ κ. Προέδρου. ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐπιτροπὴν, τὴν καταρτισθεῖσαν ὅπως προβῇ εἰς ἔλεγχον τῶν βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς καὶ καθαρισμὸν τῶν ἀχρήστων διὰ τὴν Βουλὴν βιβλίων

καὶ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν διάθεσιν τούτων, εἶνε οἱ ἐξῆς κ. βουλευταί, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἐφόρου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς Μ. Γαλανός, Ἰω. Πατσουράκος, Περ. Ἀποστολίδης, Ν. Δελακοβίας, Θ. Πετμεζᾶς, Γ. Παρασκευόπουλος, Γ. Πώπ. Περ. Καραπάνος, Ἀντ. Ροντήρης.

Οἱ δὲ ἀποτελοῦντες τὴν ἐπιτροπήν, τὴν καταρτισθεῖσαν ὅπως προβῇ εἰς μελέτην τῆς ἐσωτερικῆς διασκευῆς τοῦ Βουλευτηρίου καὶ τῶν ἀναγκαίων εἰς τοῦτο διαρρυθμίσεων, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, εἶνε οἱ βουλευταὶ κ.κ. Ν. Στράτος, Μ. Νεγρεπόντης, Ἰω. Ἀθανασάκης, Π. Βουρλούμης, Λ. Κογεβίνας, Ἀθ. Τετενές, Ἀγ. Σλήμαν, Αλέξ. Διομήδους, Ἰω. Κουντουριώτης.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Προσχεδίου τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρ. Κυβερνήσεως). Ὑποβάλλει τροποποιήσεις εἰς τὸ ἄρθρον.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις.

Ἀποσύρεται τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ βουλευτοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Α. Τριγώνη, ἔχουσα οὕτω :

«Αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου Διοικητικοῦ ὑποθέσεις ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ Δικαστήρια παρ' ὧν δικάζονται ὡς κατεπείγουσαι καὶ κατὰ τοὺς τύπους τῆς ἐν ἰσχύϊ ἤδη διοικητικῆς διαδικασίας.

Παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ θέλει σχηματισθῇ ἴδιον τμῆμα τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἀμφισβητουμένου Διοικητικοῦ».

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ἄρθρον, ψηφίζει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ἔχουσαν οὕτω :

«Ἡ λέξις «ὑπάγονται» διαγράφεται καὶ τίθεται «ἐξακολουθοῦσιν ὑπαγόμεναι».

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ Προέδρου ἐπὶ ἑτέρας τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ἄρθρον, ψηφίζει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως ἔχουσαν οὕτω :

«Ἡ φράσις «τῶν ὑπὸ εἰδικῶν νόμων εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἀνατιθεμένων» διαγράφεται καὶ τίθεται ἀντὶ ταύτης ἡ φράσις «ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια».

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ψηφίζει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ἔχουσαν οὕτω :

«Ἐν τέλει τῆς Α' παραγράφου προστίθεται ἡ φράσις «Μέχρις ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑριστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας».

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐπὶ τροποποιήσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Β' παράγραφον τοῦ ἄρθρου, ψηφίζει αὐτὰς δι' ἀναστάσεως, ἐχούσας οὕτω :

«Διαγράφονται ἐκ τοῦ β' ἐδαφίου αἱ λέξεις «ἐρέσεις καί». Ἡ φράσις «κατὰ τῶν ἀποράσεων τῶν δικαστηρίων τούτων» τροποποιεῖται εἰς «κατὰ τῶν ἀποράσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων». Ἡ φράσις «δικάζεται ὑπὸ μικτοῦ δικαστηρίου ἀποτελουμένου» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς· «δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαίτερος νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης μικτὸν δικαστήριον, ἀποτελούμενον».

Ἐρωτᾶται κατόπιν ἡ Βουλὴ ὅπως ἀποφανθῇ δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἄρθρου 101 καὶ ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 101.

«Αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἐξακολουθοῦσιν ὑπαγόμεναι εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, παρ' ὧν δικάζονται ὡς κατεπείγουσαι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια, παρ' οἷς τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑριστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Αἱ αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ μεταξὺ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαίτερος νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύ-

της μικτὸν Δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ τακτικῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ».

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἑπομένου 102 ἄρθρου. τοῦ κειμένου τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ὑποβάλλει παρατηρήσεις καὶ τροπολογίας, ἐν αἷς καὶ τροπολογίαν περὶ διαγραφῆς τῆς τελευταίας παραγράφου ὡς ξένης ἐντελῶς πρὸς τὴν Συνταγματικὴν ὕλην.

Α. Ρ. Κανακάρης. (6. 20) Ἐξαίρει τὰ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ἀγαθά, ὑποβάλλει διαφόρους παρατηρήσεις, ἐν αἷς καὶ ὅτι πρέπει νὰ μονιμοποιηθῶσι οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς καὶ ὁ Διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων.

Ν. Καμπάνης. (6.34) Διαφωνεῖ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀπολύσεως καὶ μεταθέσεως τῶν ὑπαλλήλων Λέγει: «Πολὺ περισσότερον πᾶσα ἄλλη θεμελιώδης διάταξις εἶνε ἡ ὑπουργικὴ εὐθύνη. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου, ὡς ἐπεξειργάσθη αὐτὸ ἡ Ἐπιτροπή, μειοῦσιν αὐτήν. Πρέπει μόνον τὴν αὐθαιρεσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ ἀποκκλείσωμεν ὄχι τὴν εὐθύνην. Πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸν Ὑπουργὸν ἀνεύθυνον ἀπέναντι τῆς Βουλῆς, καλυπτόμενον ὄπισθεν τοῦ Συμβουλίου; Ὄχι βεβαίως καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν. Καθιστῶμεν ἤδη. διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, τοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους πολὺ πλέον τῶν δικαστῶν ἀνεξαρτήτους καὶ δημιουργοῦμεν κράτος ἐν Κράτει».— Κηρυσσόμενος δὲ ἐναντίον τῆς διατάξεως τῆς β' παραγράφου περὶ προσφυγῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐπιλέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταπέσωμεν ἀπὸ τοῦ ἀκράτου κοινοβουλευτισμοῦ εἰς τὴν ἄκρατον τυραννίδα, ὅτι αἱ νεκραὶ συνταγματικαὶ διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἀναγεννήσωσι τὴν διοίκησιν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναμένωμεν τοιαύτην ἀναγέννησιν ἀπὸ μέλη τῶν Συμβουλίων ἅτινα ἀνήκουν εἰς τὸ ὑλικὸν τοῦ φαυλοκρατικοῦ ὑπαλληλιακοῦ καθεστῶτος, ὅτι ἄνευ καλῆς πίστεως καὶ τοῦ

ἐλατηρίου τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ὡς ἀνωτέρου τοῦ ἀτομικοῦ ματαιοπονοῦμεν. Δὲν πρέπει νὰ ἀντικαταστήσωμεν μίαν διασαλευθείσαν φαυλότητα δι' ἄλλης, διὰ τῆς κεκαλυμμένης φαυλότητος τῶν Συμβουλίων, ἐὰν γίνῃ τοῦτο θὰ παραστῇ ἀσφαλῶς ἀνάγκη νέας διαρρυθμίσεως τοῦ πολιτεύματος ἀλλὰ πολιτειακαὶ διαρρυθμίσεις καὶ δυσχερεῖς καὶ οὐχὶ ἀκίνδυνοι εἶνε. πρὸς τούτοις διὰ τῶν συχνῶν πολιτειακῶν μεταρρυθμίσεων διασαλεύεται ἡ πίστις τοῦ κοινοῦ εἰς τὸ πάγιον καὶ διηνεκὲς τοῦ πολιτεύματος, καὶ τοῦτο εἶνε τὸ χείριστον κακόν.

Χ. Πετρέας. (6. 55). Ὑποβάλλλει παρατηρήσεις τινὰς εἰς τὸ ἄρθρον ἐξ ὧν λαμβάνων ἀφορμήν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. **Ν. Δημητρακόπουλος** δηλοῖ ὅτι τοὺς ἰατροδικαστὰς χαρακτηρίζει ὡς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, ὑπαγομένους εἰς τὸ συζητούμε- ἄρθρον 102.

Μ. Σακελλαρίου. (6. 58). Ὑποβάλλει παρατήρησιν ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ «οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἐκτελεστικῆς ἐν γένει ἐξουσίας».

Θ. Κουτούπης (7). Φρονεῖ ὅτι διὰ τῆς μονιμοποιήσεως τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων θὰ συμβῇ τὸ κακὸν. ὅτι οἱ ἄλλοι εἰσερχόμενοι ὑπάλληλοι θὰ ἀποκτῶσι τὰς ἕξεις αὐτῶν καὶ θὰ προσαρμόζωνται ἀτομικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς πρὸς αὐτούς. πρὸς τούτοις ἀποκλείονται εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων θέσεων οἱ σπουδάζοντες εἰς Εὐρώπην σχετικὰς σπουδὰς καὶ οἱ προτιθέμενοι ἐν τῷ μέλλοντι νὰ πράξωσι τοῦτο, πρέπει δέ, λέγει, οἱ πλεῖστοι τῶν σημερινῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων νὰ μὴ μείνουν ὡς μόνιμοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, εἶνε κακῆς πίστεως καὶ ἀνεπαρκεῖς. φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις νέοι ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένων καὶ κατόπιν δοκιμασίας αὐτῶν νὰ ἐφαρμοσθῇ νόμος περὶ μονιμότητος. ἄλλως θὰ μονιμοποιήσωμεν ὅλα σχεδὸν τὰ δημιουργήματα τοῦ παρελθόντος—πρὸς τούτοις ὁ διαγωνισμὸς εἶνε ἀπαραίτητος καὶ τὸ ἀσφαλέστερον κριτήριον. Ἡ παρατηρουμένη ἀπό τινος βελτίωσις τῆς διοικήσεως προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἔπαυσαν αἱ Κυβερνητικαὶ παρεμβάσεις πλεῖστοι ἐκ τῶν μονιμοποιηθέντων παρὰ τῆς ἐπαναστάσεως ἀνωτέρων ὑπαλλήλων κάμνουσι κατάχρησιν ἐγκληματικὴν τῆς πλεονεκτικῆς θέσεώς

των. Πρὸς τούτοις, λόγῳ τῆς μικρότητος τῆς χώρας, αἱ μεταθέσεις τῶν μονιμοποιουμένων ὑπαλλήλων εἶνε δυσχερεῖς, πρέπει νὰ ληφθῇ καὶ τοῦτο ὑπ' ὄψιν.

Ἡ ἐκκαθάρισις δὲν περιέλαβε τὸ πλεῖστον τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, τῶν δημιουργημάτων τοῦ παρελθόντος. Δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς σχεδὸν ὑπάλληλος ἀνώτερος ἔχων εἰδικὰς γνώσεις διὰ τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἣν εὑρίσκεται. Ἂν λοιπὸν μονιμοποιήσωμεν συνταγματικῶς τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους, διὰ μίαν ἀκόμη γενεὰν δὲν θὰ ἔχωμεν ὑπαλλήλους χρησίμους. Ὅθεν τάξις τις τῶν ἀνωτάτων ὑπαλλήλων πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ ἐκ τῆς μονιμοποιήσεως καὶ νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν μονιμοποίησιν τῶν μεγάλων τάξεων τῶν ὑπαλλήλων, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου.

Ι. Δυγάνης (7.20′). Ἡ διὰ νόμων μονιμοποίησις τῶν ὑπαλλήλων εἶνε ἐπισφαλὴς· ἡ διὰ τοῦ Συντάγματος ἐπιβάλλεται, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταστήσῃ αὐτὴ τοὺς ὑπαλλήλους τυράννους, διότι ἐν τῷ μέλλοντι θ' ἀπαλλαχθῶσι πάσης ἀλλοτρίας ἐπιβολῆς καὶ πιέσεως, αὐτὸ τοὺς διέφθειρε».

Προτείνει τροπολογίαν, καθ' ἣν μετὰ τὸ «μόνιμοι» τίθεται τὸ «κατά τε βαθμὸν καὶ μισθόν».

Ιω. Ἀρμπεντινὸς (7.30′). Διὰ τῆς Συνταγματικῆς μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων δὲν παραβιάζεται ἡ ἀρχὴ τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἡ ἀρχὴ τῆς εὐθύνης τοῦ Ὑπουργοῦ, ὡς ἐλέχθη. Ἵνα ταύτης ἀπεκδέχωμαι τὴν θεμελίωσιν τῆς διοικήσεως, ἤτις εἶνε τι ἀνύπαρκτον ἐν Ἑλλάδι, τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ὑπαλλήλων ἐκ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ Κοινοβουλίου ἤτις εἶνε ἄρσις μεγάλης βάσεως συναλλαγῆς μεταξὺ Βουλευτῶν καὶ Κυβερνήσεων, οὕτω δὲ ἔχομεν ἐξυγίανσιν τοῦ πολιτικοῦ βίου, ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνίας, διότι θὰ ἀνακοπῇ ἡ θεσιθηρία. Πρέπει νὰ εἰσαχθῇ διὰ νόμου καὶ ὁ θεσμὸς τῆς διαθεσιμότητος, τῆς προσκαίρου παύσεως. Ὡς πρὸς τὴν δ' παράγραφον, ἧς ἐζητήθη ἡ ἐκτόπισις ὡς ἀναγομένης οὐσιαστικῶς εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον, θεωρῶ ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ αὕτη εἰς τὸ Σύνταγμα, εἶνε ἀπαραίτητον τοῦτο ὑπὸ τὸ κράτος παρ' ἡμῖν καθεστὼς Δικαίου.

Α. Γαλανάκης (7.50′). Φοβεῖται μήπως διὰ τοῦ ἄκρου ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος δημιουργηθῇ νέος κίνδυνος, ἄλλη διαφθορά. Μὲ ὑπαλλήλους ἀπορρέοντας μᾶλλον ἐκ τοῦ παρελθόντος, μονιμοποιουμένους, δὲν οἰκοδομοῦμεν ἢ ἐπὶ σαθρᾶς βάσεως, διότι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀγνώμονες πρὸς τοὺς δημιουργήσαντας αὐτοὺς πολιτικοὺς παράγοντας τοῦ καταδικασθέντος παρελθόντος. Ἄρα ἀδιάσπαστοι ἀπ' αὐτῶν καὶ ἐχθροὶ μοιραῖοι τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἰδέας τῆς Ἀνορθώσεως. Παρακαλῶ τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ ἐκτοπίσωσι τὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως τοῦ παλαιοῦ κόσμου, τὰ ὑπομονεύοντα τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνορθώσεως, ἵνα τὸ ἔργον ταύτης εἶνε βάσιμον.

Ι. Κουλουμπαρδὸς (8.10′). Ἐνδιαφέρομαι διὰ τὴν τελευταίαν παράγραφον τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ὑπαλλήλων. Ἀναφέρει περὶ ζημιῶν, ἃς προξενοῦν διάφορα ὄργανα τῆς ἐξουσίας, καὶ ζητῶ νὰ δοθῇ προσοχὴ διὰ τὴν διατύπωσιν τῆς διατάξεως ταύτης.

Ι. Μπομπατζάκης (8.15′). Ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου ὁμιλῶν παρακαλεῖ νὰ ὑφισθῇ αὐτό, διότι ἐξ αὐτοῦ προστατεύονται τὰ δίκαια τῶν πολιτῶν.

Ἀθ. Χριστίδης (8.18′). Ἀναδιοργανοῦντες, πρέπει ν' ἀνοίξωμεν τὰς θύρας, ἵνα ἐπιτύχῃ ἡ ἀναδιοργάνωσις αὕτη. Προκειμένου περὶ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἀφοῦ περὶ τῶν δικαστικῶν τοιούτων ἐλήφθη πρόνοια, περὶ αὐτῶν ἀκόμη δὲν ἐτέθη ἡ βάσις. Οἱ περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων νόμοι δὲν ὠφέλησαν, οὔτε ὁ πρῶτος, οὔτε ὁ μονιμοποιήσας ἐκείνους οἵτινες εἶχον 15 ἐτῶν ὑπηρεσίαν. Ἤδη, συνταγματοποιοῦντες τὴν μονιμότητα, θὰ ἔχωμεν πάλιν ὡς ὑπαλλήλους τὰ στοιχεῖα τοῦ παρελθόντος. Πρέπει ὅθεν ν' ἀρίσωμεν μίαν θύραν ἀνοικτὴν εἰς τὸ Σύνταγμα, ὥστε διὰ τῆς νομοθεσίας νὰ συμπληρῶμεν καὶ τελειῶμεν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τῇ 8ῃ καὶ 30′ ὥρᾳ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 10.38′ μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Πρόεδρος (10.39′ μ. μ.). Τὸ ζήτημα δὲν εἶνε ἐὰν πρέπει νὰ γίνωσιν μόνιμοι οἱ ὑπάλληλοι, ἀλλ' ἐὰν εἶνε συμφέρον εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν νὰ καταστήσωμεν αὐτοὺς μονίμους. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι ἡ παροῦσα περίστασις εἶνε ἡ καταλληλοτέρα, καθόσον οἱ νῦν ὑπάλληλοι δὲν διωρίσθησαν οὔτε ὑπὸ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, οὔτε ὑπὸ ἄλλου τινὸς τῶν κομμάτων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ

ἄρθρου 102 ἐλπίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει προσαγάγῃ τὸ προσῆκον νομοσχέδιον.

Α. Διομήδης (10.15') λέγει ὅτι πολλοὶ ὑπάλληλοι δὲν εὑρίσκονται βεβαίως εἰς τὸ ὕψος τῆς θέσεώς των, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ λόγον μὴ μονιμοποιήσεως αὐτῶν. Διὰ τῆς καλῆς ἐνασκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας θὰ κατορθωθῇ ν' ἀνέλθῃ ὁ ὑπαλληλικὸς κόσμος εἰς τὸ ὕψος τῆς θέσεώς του.

Α. Παπαναστασίου (10.58'). Δύο εἶνε αἱ ἀντιταχθεῖσαι ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου· ἡ μία θεωρητική καὶ ἡ ἄλλη πολιτική. Ὡς πρὸς τὴν πρώτην δὲν γνωρίζω ποίαν ἰδέαν ἔχουν περὶ τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν. Ἔχουν δὲ καὶ πολὺ μικρὰν ἰδέαν τῆς δικαιοδοσίας του Ὑπουργοῦ, ὅστις ἐν πάσῃ περιπτώσει δύναται νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὴν μηχανήν, ἥτις περιορίζει τὰς αὐθαιρεσίας τῶν ὑπαλλήλων. Τὸ σύστημα τῆς ἀποκεντρώσεως, τὸ ὁποῖον πολὺ ἀργὰ ἔρχονται νὰ πολεμίσουν ὡς ἀντισυνταγματικόν, εὑρίσκεται ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐν ἰσχύϊ καὶ παρ' ἡμῖν ὡς π.χ. ἐν τῇ ἀποκεντρώσει τῶν ἀξιωματικῶν· ἀναφέρει ἀκολούθως, πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς γνώμης του, λόγους λεχθέντας ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Δεληγεώργη κατὰ τὴν Συνέλευσιν τοῦ 1864 καὶ ἐκφράζει τὴν ἰδέαν ὅτι σκόπιμον θὰ ἦτο ἐὰν ἀφίετο διέξοδός της πρὸς τιμωρίαν τῶν ὑπαλλήλων προκειμένου περὶ μεγάλων καταχρήσεων. Προτείνει δὲ ὅπως εἰσαχθῇ καὶ ἐνταῦθα ὅ,τι ἰσχύει ἐν Ἀγγλίᾳ διὰ τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλου, οἵτινες ἀπολύονται ἀποράσει τῆς Βουλῆς.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περὶ ἐγκρίσεως προσθέτου Συμβάσεως μετὰ τῶν Τραπεζῶν καὶ Τραπεζιτῶν, οἵτινες ὑπέγραψαν τὴν ἀπὸ 3)16 Ἰουλίου 1910 Σύμβασιν περὶ προκαταβολῆς 40 ἑκατομμυρίων δρ. χρυσῶν καὶ δανείου 150 ἑκατομμυρίων». Τὸ πρῶτον σημεῖον ἀφορᾷ μεταρρύθμισιν καθ' ἣν ἡ ἐν τῇ πρώτῃ συμβάσει ἀναγραφομένη αἵρεσις πρὸς ἔκδοσιν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ δανείου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1911, παρατείνεται μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐνόμιζε σκόπιμον νὰ προκαλέσῃ τὴν ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἔκδοσιν.

Τὸ δεύτερον σημεῖον εἶνε τὸ ἄρθρον τῆς πρώτης συμβάσεως τὸ ὁρίζον ὅτι ἐκ τοῦ δανείου ποσὸν 40 ἑκατομμυρίων, θὰ διατεθῇ διὰ παραγωγικὰ ἔργα, καὶ δὴ κατασκευὴν σιδηροδρόμων, ὑδραυλικὰ ἔργα ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἀποξήρανσιν ἑλῶν κλπ.

Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὁρονεῖ, ὅτι οὐ μόνον ἐν Θεσσαλίᾳ, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος δύναται νὰ γίνῃ ἀποξήρανσις ἑλῶν, ἥτις οὐ μόνον τὴν ὑγείαν τῶν πολιτῶν θὰ περισώσῃ, ἀλλὰ καὶ γαίας πολλὰς καὶ γονιμωτάτας θὰ παραδώσῃ εἰς τὴν καλλιέργειαν, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς κοινῆς εὐημερίας.

Ἰδίως, ἐξαιρετικὴ μέριμνα δέον νὰ ληφθῇ διὰ μεγάλην πηγὴν ἐθνικοῦ πλούτου, διὰ τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς, ὅστις ἐπείγουσα ἀνάγκη εἶνε νὰ μεταρρυθμισθῇ οὕτως, ὥστε νὰ παρέχῃ τὰς εὐκολίας καὶ τὴν ἄνεσιν εἰς τὸν ναυτικὸν καὶ ἐμπορικὸν κόσμον, ὡς καὶ οἱ μεγάλοι Εὐρωπαϊκοὶ λιμένες. Ἡ Κυβέρνησις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλει λάβῃ ὑπ' ὄψει της τὰ παρὰ τῶν Γενικῶν Ἀποθηκῶν, δυνάμει τῆς σχετικῆς συμβάσεως, ἐκπονηθέντα ἤδη σχέδια, καὶ θέλει συνεννοηθῇ καὶ μετὰ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς Πειραιῶς, ὥστε, αὐξανομένου τοῦ διαθεσίμου πρὸς τὴν μεταρρύθμισιν ποσοῦ, καὶ διὰ τῶν πόρων τῆς Λιμεν Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ πιστώσεως ἀναλόγου, ἣν θὰ διαθέσῃ τὸ Κράτος ἐκ τοῦ δανείου, νὰ καταστῇ δυνατόν, πλὴν τῆς ἀνεγέρσεως τῶν νέων τελωνιακῶν καταστημάτων, νὰ ἐκτελεσθοῦν καὶ ἄλλα ἔργα, δι' ὧν ὄντως ὁ πρῶτος λιμὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ κυριώτατος λιμὴν τῆς Μεσογείου διὰ τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριόν τῆς Ἀνατολῆς, θὰ ἐπαρκῇ πλήρως εἰς τὸν προορισμόν αὐτοῦ καὶ θὰ τονώσῃ οὕτω μεγάλως τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπόριον καὶ τὸν ἐν γένει ἐθνικὸν πλοῦτον. Ἀλλὰ διὰ τὰ ἔργα ταῦτα δὲν θ' ἀρκέσουν ἴσως 40 ἑκατομ. καὶ ζητεῖται διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὅπως δύνανται αἱ σχετικαὶ δαπάναι νὰ ὑπερβῶσι τὰ 40 ἑκατομμύρια.

Καταλήγει ὁ κ. Ὑπουργὸς δηλῶν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἀπὸ τοῦδε ἀποφασίσῃ ἂν θὰ ζητήσῃ τὴν ἔκδοσιν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ ποσοῦ τοῦ δανείου, διότι τοῦτο θὰ ἐξαρτηθῇ καὶ ἀπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ Κράτους καὶ ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς ἐξωτερικῆς ἀγορᾶς καὶ ἀπὸ τὴν πρόοδον τῆς ἐκτελέσεως τῶν παραγωγικῶν ἔργων, διότι δὲν θὰ εἶνε συμφέρον νὰ ληφθῇ τὸ δάνειον καὶ νὰ πληρώνωνται τόκοι πρὶν γίνῃ ἀρχὴ κατασκευῆς τῶν ἔργων τούτων.

Ι. Φουρίδης (11.24′). Κηρύσσεται κατὰ τῆς ἐκφρασθείσης γνώμης ὅπως ἐξαιρεθῶσι τῆς μονιμότητος οἱ τμηματάρχαι τῶν Ὑπουργείων ὡς καὶ ὑπὲρ τῆς μονιμότητος τῶν νομαρχῶν.

Κ. Δεμερτζῆς (11.30′). Ἀναπτύσσει γνώμην καθ' ἣν ἡ ἀναθεώρησις τοῦ ἄρθρου τούτου δέον νὰ καταστῇ εὐχερεστέρα, διότι πολὺ πιθανὸν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ν' ἀπατώμεθα. εἶνε δὲ πολὺ ἐπικίνδυνον τὸ νὰ μὴ δύνανται νὰ θιχθῶσιν οἱ ὑπάλληλοι μέχρι νεωτέρας ἀναθεωρήσεως. ἥτις πάλιν, ὡς νῦν διατυποῦται τὸ Σύνταγμα. θὰ εἶνε δυνατὴ μόνον δι' ἐπαναστάσεως. Ἀποκρούει ἀκολούθως τὴν ἀναγραφὴν διατάξεως καθορίζουσαν εὐθύνας τοῦ Δημοσίου διὰ τὰς παρανόμους πράξεις τῶν ὑπαλλήλων καὶ διαμαρτύρεται διὰ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον συνταγματοποιήσεως τῆς διατάξεως ταύτης.

Θ. Πετμεζᾶς 11.45′) Ἀναμένει τὴν βελτίωσιν τῶν ὑπαλλήλων ἐκ τῆς μορφώσεως καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ, συνιστᾷ δὲ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. Παπαναστασίου γενομένης προτάσεως. Ὑπεραμύνεται μετὰ τοῦτο τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς ἐπιθυμούσης ὅπως καθιερώσῃ κατ' ἀρχὴν τὴν εὐθύνην τοῦ Δημοσίου.

Α. Θεοδωρίδης (11,56). Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων.

Χ. Βοζίκης (12.5′). Ζητεῖ τὴν ἐξήγησιν εἰς ποίας περιστάσεις τὰ εἰδικὰ συμβούλια θὰ προβαίνουν εἰς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὑπαλλήλων.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) δίδει τὴν ἐξήγησιν ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο θέλει καθορίσει εἰδικὸς νόμος.

Ὁ κ. **Χ. Βοζίκης** παρακαλεῖ ἀκολούθως ὅπως σαφέστερον δηλωθῇ τίνες εἰσιν οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) ἀπαντᾷ ὅτι ὡς τοιοῦτοι ἐννοοῦνται πάντες οἱ ὑπάλληλοι, πλὴν τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ δικαστικῶν.

Χ. Βοζίκης. Ἐκφράζει ἀκολούθως τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἦτο ὀρθὸν ὅπως καθορισθῇ καὶ κατάστασίς τις διαθεσιμότητος τῶν τμηματαρχῶν, εἰς ἣν νὰ μεταβαίνωσιν οὗτοι ὁσάκις οἱ Ὑπουργοὶ εὑρίσκουσιν ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ συνεργασθῶσι μετ' αὐτῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Δίδει τὴν ἐξήγησιν ὅτι καὶ τοῦτο εἶνε ζήτημα, τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἐπιληφθῇ ὁ νόμος. ἀφοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ οὐδὲν ἀναφέρεται.

Α. Καφετζόπουλος (12. 12′). Εὑρίσκει καλῶς ἔχουσαν τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου, παρατηρεῖ δέ, ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν παράγραφον, ὅτι θὰ ἦτο ὀρθὸν ὅπως ἀναγνωρισθῇ, κατ' ἀρχὴν τοὐλάχιστον, ἡ εὐθύνη τοῦ Δημοσίου διὰ τὰς παρανόμους πράξεις τῶν ὑπαλλήλων.

Γ. Φικιώρης (12.17′). Λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν μονιμότητα δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφισβήτησις ὅτι αὕτη πρέπει νὰ συνταγματοποιηθῇ. ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀποφάσεις τῶν συμβουλίων φρονεῖ ὅτι αὗται πρέπει νὰ ὦσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸν καὶ οὐχὶ γνωμοδοτικαί. Καταλήγει συνιστῶν ὅπως περιληφθῇ ἐν τῷ Συντάγματι ἡ τελευταία παράγραφος περὶ εὐθύνης τοῦ Δημοσίου διὰ τὰς παρανόμους πράξεις τῶν ὀργάνων αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου τοῦ εἰσοδήματος ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσίν της. (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Η. Ἠλιόπουλος (12. 25′). Ἠκούσατε λέγει τοὺς ὡραίους λόγους τοὺς ὁποίους εἶπε πρὸς τὴν Συνέλευσιν τοῦ 64 ὁ ἀείμνηστος Δεληγιώργης, τοὺς ὁποίους ἐπανέλαβε πρὸς ὑμᾶς ὁ ἐξ Ἀρκαδίας Βουλευτής. ἀλλὰ μολονότι ἔκτοτε παρηγγέλθη ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία λίαν βραδέως ἔλαβε μέτρα τινὰ πρὸς μονιμοποίησιν τῶν ὑπαλλήλων, εὑρίσκει ἐπαινετὴν τὴν πρόνοιαν τῆς Συνελεύσεως πρὸς περιφρούρησιν τῆς μονιμότητος τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγηθῇ ῥιζικὴ ἐκκαθάρισις αὐτῶν, διὰ ν' ἀνεχθῇ ὁ λαὸς τήν τε μονιμοποίησιν ὡς καὶ τὴν ἐνδεχομένην αὔξησιν μισθοῦ. ὑποβάλει τροποποίησιν ὡς πρὸς τὴν εὐθύνην τοῦ δημοσίου διὰ τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀδικήματα τῶν ὑπαλλήλων τῆς διοικήσεως εὑρίσκει ἀναγκαίαν τὴν ἀναγραφὴν ἐν τῷ Συνταγματι ὅπως παρέχηται πλήρης προστασία εἰς τὸν πολίτην, ἧς ἤδη στερεῖται ὡς ἐκ τῆς κρατήσεως ἀδίκου καὶ παρανόμου νομολογίας τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Κ. Ῥακτιβᾶν (12. 30′). Εκφράζει τὴν γνώμην ὅτι πρέπει ν' ἀναγραφῇ ἐν τῷ Συντάγματι ἡ ἀναγνώρισις τῆς

ἀστικῆς εὐθύνης ἡ ὁποία οὔτε περιττή. οὔτε ἐπιβλαβής, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπωφελὴς δύναται νὰ εἶνε.

Ἰ. Μαμάης (12 35'). Λέγει ὅτι ὁ λαὸς ἐνδιαφέρεται μόνον διὰ νὰ γίνεται «ἡ δουλειά του» καὶ οἱ Ὑπουργοὶ πρέπει νὰ φροντίζουν ὥστε οἱ ὑπάλληλοι νὰ εἶνε περισότερον εὐγενεῖς.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Λέγει ὅτι ἡ διάταξις περὶ ἀστικῆς εὐθύνης δὲν πρέπει νὰ τεθῇ εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ ἀποκρούει ταύτην ἰσχυρῶς. μὴ ἀφορῶσαν ἄλλως εἰμὴ τὸν νόμον. Ἀλλὰ πρὸς καθησύχασιν τῶν ἀντιφρονούντων διακηρύττει, ὅτι συμφωνεῖ κατ' ἀρχήν. ὅτι τὸ δημόσιον εὐθύνεται διὰ τὰς παρανόμους πράξεις τῶν ὑπαλλήλων των. ὡς συμβαίνει εἰς πάντα τὰ πεπολιτισμένα Κράτη. Βεβαίως ὁμοίως θὰ ῥυθμισθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν ταῦτα διὰ νόμου.

Ὡς πρὸς τὴν μονιμότητα λέγει, ὅτι αἱ ζητούμεναι συνταγματικαὶ ἐγγυήσεις ζητοῦνται οὐχὶ ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, διότι ἡ οὕτω ἐπιδιωκομένη εὐρυθμος διοίκησις θὰ ὑπάρχῃ πρωτίστως ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

Εἶνε δὲ ἡ καλλιτέρα εὐκαιρία νῦν πρὸς συνταγματοποίησιν τῆς μονιμοτητος διότι δὲν δύναται νὰ παρεξηγηθῶσιν ἐν τῇ λήψει τοιαύτης ἀποφάσεως οὔτε ἡ Κυβέρνησις οὔτε ἡ Βουλή, ἀφ' οὗ τοὺς νῦν ὑπαλλήλους διώρισαν τὰ παλαιὰ κόμματα. Ἀλλὰ εἶνε πεπεισμένος ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι ἡ μονιμότης αὕτη θὰ ἐνισχύσῃ καὶ τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τῆς χώρας. διότι αἱ χιλιάδες τῶν ἐν ἐφεδρείᾳ καὶ ἐθνοφρουρᾷ θεσιθηρῶν, θὰ τραπῶσιν εἰς ἀνεύρεσιν ἄλλων ἐπαγγελμάτων, ὅταν βεβαιωθῶσιν ὅτι καλῶς κατέχονται παρ' ἄλλων. Προτείνει ἐπίσης ὅπως ὁρισθῇ ὅτι τὰ ὑπηρεσιακὰ συμβούλια θ' ἀποτελῶνται κατὰ τὰ δύο τρίτα ἐκ μελῶν ἀπολαυόντων τῆς μονιμότητος, ὥστε νὰ μὴ δύνανται αἱ μέλλουσαι κυβερνήσεις. καθιστῶσαι τὸ Συμβούλιον ἐκ μὴ μονίμων ὑπαλλήλων, νὰ ἔχωσι τοῦτο ὑποχείριον.

Ζητεῖ ἐπίσης νὰ ἐξαιρεθοῦν τῆς μονιμότητος καὶ οἱ ἰδιαίτεροι γραμματεῖς τῶν Ὑπουργῶν. Οὕτω τροποποιημένον τὸ ἄρθρον νομίζει ὅτι δύναται νὰ ψηφίσῃ ἡ Βουλή.

Στ. Δραγούμης (12. 58'). Λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῶν λεχθέντων περὶ τοῦ ποιοῦ τῶν ὑπαλλήλων λέγει ὅτι φυσικὸν εἶνε ἡ γενομένη ἐκκαθάρισις νὰ ὑπέπεσεν εἰς ὀλισ-

θήματα. οὐδεὶς ὅμως δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν ἐνεργησάντων. οἵτινες. ἐντὸς τῆς ἐπιταχθείσης, ἦν εἶχον. κατώρθωσαν νὰ ἐκτελέσωσι τὸ καθῆκον των.

Γ. Πώπ. Ἀλλὰ τὰ ὀλισθήματα ταῦτα δυνάμεθα ν' ἀνορθώσωμεν.

Σ. Δραγούμης. Ἡ Βουλὴ εἶνε Σῶμα κυρίαρχον καὶ δύναται ν' ἀποφασίσῃ περὶ τούτου. Στρέφων ἀκολούθως ὁ κ. **Δραγούμης** τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος παρατηρεῖ ὅτι τρὶς ἢ τετράκις μέχρι τοῦδε ὑπεσχέθη τὸ Κράτος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τὴν μονιμότητα ἄνευ ἀποτελέσματος. Διὰ τοῦτο καὶ πρέπει νὰ πραχθῇ πᾶν ὅτι ἤθελεν ἐξασφαλίσει αὐτοὺς εἰς τὸ μέλλον. Καὶ ἐπειδή, ὡς θέλει ψηφισθῇ τὸ ἄρθρον, τὸ εὐεργέτημα τῆς μονιμότητος ἄρχεται ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ θεσμοῦ περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. ὀρθὸν ἤθελεν εἶναι ὅπως ὑπάρξῃ ἀπόφασίς τις τῆς Βουλῆς. καθ' ἣν οἱ ὑπάλληλοι καθίστανται μόνιμοι καὶ κατὰ τὸ μεσολαβοῦν τοῦτο χρονικὸν διάστημα. τὸ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Δυνάμεθα νὰ διορθώσωμεν τὰ πράγματα ὡς ἐξῆς. νὰ γίνῃ δήλωσις ἐκ μέρους μου, τὴν ὁποίαν ν' ἀποδεχθῇ ἡ Βουλὴ ὅτι «οἱ ὑπάλληλοι οἱ ἀπολαύοντες ἐκ τῶν ἤδη τεθειμένων νόμων μονιμότητος ἐξακολουθοῦσι ἀπολαύοντες ταύτης. τῆς ἐκ τῶν νόμων μονιμότητος. μέχρις οὗ. ἀρχομένης τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύσωσι καὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 102 παρεχομένης εἰς αὐτοὺς Συνταγματικῆς μονιμότητος».

Νομίζω ὅτι τὴν δήλωσιν ταύτην ἀποδέχεται ἡ Βουλή.

Πολλοὶ βουλευταί. Μάλιστα. μάλιστα.

Ὁ κ. **Στ. Δραγούμης** ἐξακολουθῶν προτείνει ὅπως ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου προστεθῇ ἡ ῥάσις «κατὰ τὰς ἐν τοῖς νόμοις διακρίσεις» μείνῃ δ' οὕτω τροποποιημένον τὸ ἐδάφιον εἰς τὸ ἄρθρον.

Ι. Πατσουράκος (1.10'). Φρονεῖ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συνταγματοποιηθῇ ἡ μονιμότης τῶν ὑπαλλήλων πρὶν ἢ ἐνεργηθῇ νέα ἐκκαθάρισις. καθ' ὅσον παρέμειναν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπάλληλοι φαῦλοι (φωναὶ ἐκ μέρους πολλῶν τῶν κ. κ.

βουλευτῶν). Τίς δύναται, λέγει, ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἡ γενομένη ἐκκαθάρισις τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Στρατοῦ δὲν ἀποτελοῦσιν ἀληθὲς στίγμα διὰ τὴν χώραν μας;

Στ. Δραγούμης. Στίγμα δὲν ἀποτελεῖ οὐδὲν κ. βουλευταί, οὔτε τὸ ἕν, οὔτε τὸ ἄλλο.

Ι. Πατσουράκος. Ἐὰν ἠθέλατε νὰ ἐνεργήσητε ἐκκαθάρισιν ἔπρεπε νὰ κάμητε ἔναρξιν ἀπὸ τὸν υἱόν σας, ὅστις περιυβρίζει τὴν Βουλήν, γράφων γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύει τὸ Σύνταγμα. (Ἐπακολουθεῖ μέγας θόρυβος).

Πρόεδρος (κρούων ἀχρήστως τὸν κώδωνα) Συνιστῶ εἰς τὸν ῥήτορα ν' ἀποφεύγῃ τὰ προσωπικά.

Θεμ. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ἔχω καθῆκον νὰ δηλώσω, ἀπόντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν συναδέλφου μου, ὅτι ὁ κ. Ι. Δραγούμης εἶνε εἷς τῶν ἀρίστων ὑπαλλήλων οὐ μόνον τοῦ διπλωματικοῦ κλάδου ἀλλὰ καὶ συμπάσης τῆς Ἑλληνικῆς ὑπηρεσίας.

Ι. Πατσουράκος. Καὶ ὅμως, ὁ ἄριστος οὗτος ὑπάλληλος εἶνε δολοφόνος . . .

(Μέγας θόρυβος καὶ διαμαρτυρίαι).

Μαβίλης. Εἶνε τρομερὰ συκοφαντία . . . .

Πρόεδρος. Ἡσυχάσατε, κύριοι. Ὁ κ. Πατσουράκος ἀνακαλεῖται εἰς τὴν τάξιν, διὰ τὴν φράσιν τὴν ὁποίαν εἶπεν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λεχθέντα ὡς πρὸς τὸν κ. Στ. Δραγούμην τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Στ. Δραγούμη ἵσταται πολὺ ὑψηλότερον παντὸς ἄλλου, ὥστε νὰ εἶνε ἀνώτερον πάσης μομφῆς. (Χειροκροτήματα).

Γ. Πώπ. Λέγει ὅτι προκειμένου περὶ ἀνδρὸς ὅστις ἤσκησεν ὑπεύθυνον ἐξουσίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκκαθαρισεως, δικαίωμα παντὸς βουλευτοῦ εἶνε νὰ ἐλέγχῃ, δὲν ἔπρεπε δὲ ὁ κ. Πρόεδρος, ἐν τῷ ζήλῳ του ὅπως βεβαιώσῃ τὴν εὐλάβειαν τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν κ. Δραγούμην, νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ κ. Δραγούμης εἶνε ἀνώτερος παντὸς ἄλλου, διότι ἐν τῇ Βουλῇ οὐδεὶς εἶνε ἀνώτερος τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ πάντες ἴσοι.

Στ. Δραγούμης. Παρακαλῶ νὰ μὲ ἐλέγξῃ ὁ κ. βουλευτὴς ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ ἵνα καὶ ὁ κόσμος μάθῃ πῶς ἐνηργήσαμεν τὴν ἐκκαθάρισιν ἐκείνην.

Ι. Πατσουράκος. Δὲν ἐλέγχω, καταγγέλλω.

Στ. Δραγούμης. Σᾶς ἀκούω . . .

Ι. Πατσουράκος. Θὰ μὲ ἀκούσετε πρὸ πολλοῦ, ἂν ἡ

σχετικὴ ἐπερώτησις, τὴν ὁποίαν ἔχω ὑποβάλλει δὲν εὑρίσκετο πάντοτε εἰς τὸν πυθμένα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως.

Πρόεδρος. Τί θέλετε νὰ εἴπητε μὲ τοῦτο; Αἱ ἐπερωτήσεις ἐγγράφονται κατὰ σειράν, νὰ αἰτιαθῆτε δὲ τοὺς συναδέλφους σας οἱ ὁποῖοι 40 καὶ 50 εἶνε ἐγγεγραμμένοι διὰ τὴν Ἐνιαίαν καὶ τὸ ὑπόμνημα τῶν ποτοπρατῶν.

Ι. Πατσουράκος. Πταίει ἡ Κυβέρνησις . . . .

Πρόεδρος. Δὲν πταίει κανείς. Ἀλλὰ ἀφήσατε τὰς παρεκβάσεις διὰ νὰ μὴ καταναλώσετε τὸ ἡμίωρον διότι βεβαίως δὲν θὰ σᾶς δοθῇ παράτασις.

Ι. Πατσουράκος. Πρέπει νὰ ὑπολογίσετε καὶ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς

Πρόεδρος. Δὲν θὰ ὑπολογισθῇ τίποτε. Ὁ χρόνος εἶνε συναπτός.

Ι. Πατσουράκος. Ἰδίως ἡ διακοπὴ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅστις ἠθέλησε νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ ὑπαλλήλου, ὅστις συνέτασσε καὶ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ἀκόμη εἰς μαλλιαρὴν γλῶσσαν. . . . .

Κ. Ζαβιτσάνος καὶ Χ. Μαβίλης ἐν ὀργῇ. Εἶνε συκοφαντίαι ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ταῦτα.

Ι. Πατσουράκος. Ὑπερημύνθη τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις καταχρώμενος τοῦ ἀξιώματός του ἐγένετο δολοφόνος. (Νέος θόρυβος).

Πρόεδρος (κρούων τὸν κώδωνα). Σιωπήσατε. Ἐὰν γνωρίζετε κανένα δολοφόνον νὰ τὸν καταγγείλητε εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν.

Ὁ κ. **Ι. Πατσουράκος** ἀκολούθως ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν του καθ' ἣν, λόγον ἀπολύσεως ὑπαλλήλου ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου τούτου χρῆσις παρεφθαρμένης γλώσσης. Ἀναπτύσσει εἶτα τὸν κίνδυνον, ὃν διατρέχει ἡ φυλὴ καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν, διότι λέγει, ἡ προπαγάνδα τῶν μαλλιαρῶν ἐξυπηρετεῖ τοὺς σκοποὺς τῶν Σλαύων τῶν ζητούντων νὰ διαιρέσωσι τὸν Ἑλληνισμὸν ἵνα ἀσφαλέστερον πλήξωσιν αὐτόν. Ὅτι δὲ τοῦτο συμβαίνει ἀποδεικνύει, τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὸν Πειραιᾶ τὴν Μ. Πέμπτην διενεμήθησαν μεταφράσεις μαλλιαραὶ τοῦ Εὐαγγελίου παρὰ τῆς πανσλαϊστικῆς ἑταιρίας. Καταλήγει λέγων ὅτι τὸ ζήτημα εἶνε σπουδαιότατον καὶ πρέπει νὰ προσέξῃ ἡ Βουλή.

Πρόεδρος. Λέγει ὅτι συμφώνως τῷ κανονισμῷ δέον ἡ Βουλὴ ν' ἀποφανθῇ ἂν πρέπει ἡ τροπολογία τοῦ κ. Πατσουράκου νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν συναγματικὴν ἐπιτροπὴν ἢ νὰ ἀπορριφθῇ παραχρῆμα, προσθέτει δ' ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον τῆς Βουλῆς ἀπορριψάσης παρομοίας τροπολογίας κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου περὶ γλώσσης.

Γ. **Πώπ.** Δὲν δύνασθε νὰ ἐπερωτήσητε τὴν Βουλὴν ἂν ὑπάρχῃ δεδικασμένον ἢ ὄχι.

Πρόεδρος. Δὲν θὰ ἐρωτήσω τοῦτο. Ἐξήγησα ἁπλῶς ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον ἵνα τὸ γνωρίζῃ ἡ Βουλή.

Θὰ ἐρωτήσω ἤδη ἂν δέχεται νὰ παραπεμφθῇ ἡ τροπολογία τοῦ κ. Πατσουράκου εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ ὄχι.

— Οἱ παραδεχόμενοι ὅπως ἡ τροπολογία τοῦ κ. Πατσουράκου παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπὴν παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν.

Ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη.

Ἑπομένως ἡ τροπολογία τοῦ κ. **Ι. Πατσουράκου** ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102 ἀπερρίφθη παραχρῆμα. ἔχουσα οὕτω.

«Λόγον παύσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους ἀποτελεῖ καὶ πᾶσα αὐτῶν ἀπόπειρα ἐγγράφως ἢ προφορικῶς. ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ὑπηρεσίας των γενομένη, πρὸς παραφθορὰν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Συντάγματος ἀνεγνωρισμένης ἐπισήμου γλώσσης τοῦ Κράτους».

Ι. Πατσουράκος ὑπάρχει πρότασις περὶ ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Πρόεδρος. Μάλιστα, ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῆς κατ' ἀρχὴν ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῆς τροπολογίας σας. Ἐὰν θέλετε νὰ διατυπώσητε νέαν τοιαύτην σᾶς ἀναμένω· ἔχετε διορίαν 3 λεπτῶν.

Γ. **Πώπ** λέγει ὅτι εἶναι ἄπορον πῶς ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, προκειμένου νὰ θιχθῇ οἱουδήποτε ζήτημα, σχετιζομένου πρὸς τὴν γλῶσσαν, ἀποφεύγει τὴν συζήτησιν, ὥστε νὰ ἐθίγοντο τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια.

Ι. Πατσουράκος (ἐν ὀργῇ). Τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια θίγονται ....

Πρόεδρος. Ὁ βουλευτὴς κ. Πατσουράκος ἀνακαλεῖται ἐκ δευτέρου εἰς τὴν τάξιν.

Γ **Πώπ.** ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι δὲν εἶνε ἁρμόζων ὁ τρόπος οὗτος τῆς καταδυναστεύσεως τῆς μειοψηφίας.

Ε Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι πάντες πιστεύουν ὅτι τὸ ζήτημα ἔληξεν, οἱ δὲ ἔχοντες ἀντίθετον γνώμην καὶ θέλοντες νὰ θορυβῶσιν ἐπ αὐτοῦ, δύνανται νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν ὑπόθεσιν ὑπὸ μορφὴν ἐρωτήσεως κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐχὶ νὰ προκαλῶσιν οὕτω σπατάλην τοῦ χρόνου τοῦ προωρισμένου διὰ τὸ συνταγματικὸν ἔργον, ὅπερ δέον νὰ λήξῃ τὸ ταχύτερον, διότι ἡ παροῦσα Βουλὴ ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ τεράστιον, κολοσσιαῖον νομοθετικὸν ἔργον, ὑπερ θὰ ἀποτελέσουν οὐ μόνον τὰ ὑποβληθέντα νομοσχέδια, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑποβληθησόμενα. Δικαίως δὲ ἡ πλειοψηφία ἀμύνεται κατὰ τῶν τοιούτων τάσεων τῆς σπατάλης τοῦ χρόνου. (Χειροκροτήματα).

Γ. **Πώπ** θαυμάζει πῶς ἡ Κυβέρνησις ἐφαντάσθη, ὅτι ἡ τροπολογία ὑπεβλήθη ἐξ ἀφορμῆς ἐπικρίσεως. Λέγει ὅτι καὶ ἐνώπιον τῆς παρούσης καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἡμίσειαν ὥραν, ἣν κατηνάλωσεν ἐκ τοῦ συνταγματικοῦ ἔργου ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς τροπολογίας καὶ δι' ἣν χρονοτριβὴν ἐφαντάσθη καὶ πάλιν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐλλοχεύουσαν καὶ ἐπερχομένην τὴν ἀντιανορθωτικὴν ἀμαζοστοιχίαν. Καταλήγει λέγων ὅτι δὲν ἐζήτησε νὰ ἐπικρίνῃ τὴν Κυβέρνησιν ἀλλὰ μόνον νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν τροπολογίαν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102 κηρύσσεται εἶτα περαιωμένη.

Ἀπισύρεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102 τροπολογία τοῦ σχεδίου τῶν ἓξ βουλευτῶν, ἔχουσα οὕτω :

« Ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι καθίστανται μόνιμοι. ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Πλὴν τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως. δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως. δὲν παύονται οὐδὲ μετατίθενται. εἰ μὴ μετ' ἀπόφασιν Εἰδικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀσκουμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐντὸς προθεσμίας ὁριζομένης διὰ νόμου.

Αἱ ὡς ἄνω περὶ μεταθέσεως ἢ παύσεως ἀποφάσεις εἰσὶν ὑπεχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

Τῆς μονιμότητος ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρεθῶσι διὰ νόμου ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι, οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς τῶν Ὑπουργείων. οἱ προϊστάμενοι τῶν παρὰ ξένοις

Αὐλαῖς Διπλωματικῶν ἀποστολῶν, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, οἱ Νομάρχαι καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Ἀπορρίπτονται ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως αἱ κάτωθι τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102.

1) Του κ. **Θ. Κουτούπη,** ἔχουσα οὕτω:

«Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρων διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἔχοντες βαθμὸν Τμηματάρχου ἢ καὶ ἀνώτερον τούτου καθίστανται ἰσόβιοι μετὰ παρέλευσιν ἐξαετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος».

2) Τοῦ κ. **Π. Ἡλιοπούλου,** ἔχουσα οὕτω:

«Ἐπιτρέπεται ὅμως δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, λαμβανομένης δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας, ἡ παῦσις οἱουδήποτε διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ἀπολαμβάνοντος ἢ μὴ τῆς ἰσοβιότητος, ἕνεκεν κακῆς συμπεριφορᾶς ἢ ἀνικανότητος».

Γίνονται δεκταὶ δι' ἀναστάσεως αἱ κάτωθι τροπολογίαι τοῦ κ. **Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου** εἰς τὸ ἄρθρον 102 τοῦ προσχεδίου τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου 9ου τίθεται ἐν ἀρχῇ ἡ φράσις «Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας».

Ἡ φράσις «οὔτε μετατίθενται» διαγράφεται, τίθεται δὲ πρὸ τῆς φράσεως «οὔτε ἀπολύονται κλπ.» ἡ φράσις «οὔτε μετατίθενται ἄνευ συμφώνου γνωμοδοτήσεως».

Ἡ φράσις «κατὰ νόμον ὠργανωμένου συμβουλίου» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: «κατὰ νόμον ὠργανωμένου καὶ ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων κατὰ τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον ἀποτελουμένου συμβουλίου».

Ἡ φράσις «καθ' ἃς ἐπιτρέπεται» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: «Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται».

«Ἡ φράσις «εἰς μὲν τὸν ὑπάλληλον ἐν ἀπολύσει ἢ ὑποβιβασμῷ, εἰς δὲ τὸν Ὑπουργὸν κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν» διαγράφεται.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου 3ου πρὸ τῆς φράσεως «οἱ Νομάρχαι» τίθεται «οἱ ἰδιαίτεροι γραμματεῖς τῶν Ὑπουργῶν».

Ἡ φράσις «καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου» διαγράφεται καὶ ἀντὶ ταύτης τίθεται «ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων».

Τὸ ἐδάφιον 4ον διαγράφεται.

Ἀναγινώσκεται ἤδη τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ὁ κ. **Ι. Πατσουράκος** ὑποβάλλει πρότασιν ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ἡ **Βουλὴ** ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἀναβάλλει ὡς ἐκ τοῦ προκεχωρηκότος τῆς ὥρας τὴν ψηφοφορίαν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς.

Πρόεδρος. Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ Συντάγματος. Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Μόνον ἐπὶ τοῦ α' ἐδαφίου ἔχω νὰ ὑποβάλω παρατηρήσεις τινάς, διότι κατὰ τὰ λοιπὰ νομίζω ὅτι τὸ ἄρθρον καλῶς ἔχει. Ἐπιθυμοῦν ἐπὶ τοῦ α' ἐδαφίου νὰ ὑποβάλω σκέψεις τινάς, διότι ἡ ὑπάρχουσα νομοθεσία καθιεροῖ τριπλῆν διαδικασίαν ἄρχεται ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τῆς θεραπείας, προβαίνει εἰς τὴν αἴτησιν, διὰ τῆς ὁποίας προκαλεῖται ἡ ἔκδοσις πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς, καὶ μετὰ τοῦτο ἐγείρεται ἡ ἀγωγή. Ἡ αἴτησις πρὸς ἐπίτρεψιν ἐγέρσεως κακοδικείου δὲν εἶνε πάντῃ ἄσκοπος. Βεβαίως κακῶς διατυποῦται τοῦτο ἐν τῇ Πολ. Δικονομίᾳ, διότι καθιεροῦται διαδικασία τις πολύπλοκος, ἀλλ' ἥτις διαδικασία εἶνε χρήσιμος, δύναται δὲ συνδυαζομένη μὲ τὸ νέον δικαστήριον νὰ ἀποβῇ καὶ ἀπαραίτητος προσφυγή.

Πρέπει νομίζω νὰ εἰσαχθῇ προπαρασκευαστική τις διαδικασία πρὸς ἐπίτρεψιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίου, διαδικασία ἐνώπιον αὐτοῦ τούτου τοῦ δικαστηρίου, τοῦ ἱδρυομένου διὰ τοῦ Συντάγματος, προπαρασκευαστικὴ διαδικασία τοιαύτη κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐρευνᾶται τὸ νομῷ βάσιμον τῆς προσφυγῆς τῆς αἰτήσεως τοῦ διαδίκου, καὶ ἴσως νὰ εἶνε σκόπιμον μετὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ σχετικοῦ δικαστηρίου νὰ ἔχῃ καὶ τὸ ἔργον τοῦτο, ὥστε μετὰ τὴν ἔρευναν τοῦ κατ' ἀρχὴν νομικῶς βασίμου τῆς αἰτήσεως νὰ ἐκδίδηται ἀπόφασις ἀπὸ τούτου τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἐπίτρεψιν ἐγέρσεως ἀγωγῆς. Αὕτη ἡ διαδικασία θὰ εἶνε σκόπιμος, ὁ θεσμὸς δὲ ἀπέτυχε δι' ἄλλους λόγους, ἀλλ' ὄχι διότι καθιεροῖ τὴν τριπλῆν διαδικασίαν ἀλλὰ διότι αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαστήριον δὲν παρέχει τὴν

προσήκουσαν ἐγγύησιν, καὶ ταύτην φρονῶ ὅτι δύναται νὰ τὴν παρέχει τὸ ἱδρυόμενον νέον δικαστήριον.

Φρονῶ λοιπὸν ὅτι τοιαύτη τις προπαρασκευαστικὴ ἐργασία θεσπιζομένη εἰς τὸ νέον δικαστήριον θὰ εἶνε σκόπιμος· διότι τὸ εἰδικὸν τοῦτο δικαστήριον θὰ παρέχῃ τὴν ἐγγύησιν ὅτι συντρεχόντων τῶν νομίμων ὅλων θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἔγερσιν τῆς τοιαύτης ἀγωγῆς. Ἐπίσης θὰ δύναται ὁ διάδικος νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ δίκαιά του καὶ λέγῃ τοὺς προσήκοντας λόγους, οἱ ὁποῖοι θὰ δικαιολογῶσι τὴν ἔγερσιν ἀγωγῆς. Ἐξ ἄλλου ὅμως παρέχει εὔλογον ἀσφάλειαν διὰ τὸν ὑπάλληλον ἀπὸ τῶν προπετῶν ἀγωγῶν, ὄχι ἀπὸ τῶν βασίμων αἰτιάσεων, διότι ἐν ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ ἕκαστος δικαστικὸς ὑπάλληλος καὶ ὁσάκις πρόκειται περὶ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, τὴν ἐπομένην τῆς ἐκδόσεως θὰ λαμβάνῃ μίαν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου καὶ θὰ ἀναγκάζεται νὰ διορίζῃ δικηγόρον, νὰ συντάσσῃ προτάσεις καὶ νὰ ἀμύνεται. Μὴ ἀμφιβάλλεται δὲ ὅτι θὰ εὑρίσκωνται διάδικοι πολλάκις εἴτε ἐκ πλάνης εἴτε ἐκ κακοβουλίας νὰ ἐγείρουν ἀγωγὴν χωρὶς κανένα λόγον. Διὰ τῆς προπαρασκευαστικῆς διαδικασίας θὰ προσσατεύωνται ὁπωσδήποτε οἱ ὑπάλληλοι αὐτοῦ οἱ δικαστικοὶ καὶ θὰ γίνωνται τότε μόνον διάδικοι, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὸ εἰδικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἱδρύομεν καὶ εἴπῃ ὅτι ὑπάρχουν οἱ προσήκοντες ὅροι καὶ πρέπει νὰ ἐγερθῇ ἀγωγὴ καὶ δικασθῇ ὁ ὑπάλληλος. Ἐνῷ λοιπὸν παρέχονται ἐγγυήσεις, οὐδεμία ἐγγύησις παραβλάπτεται διότι ἐπαναλαμβάνω εἶνε μία ἐντολὴ ἐξαιρετικὴ διαδικασία, πρωτότυπος τὴν ὁποίαν εἰσάγομεν χάριν τῶν ἐγγυήσεων.

Ἑπομένως δὲν νομίζω ὅτι εἶνε πολυτέλεια ἡ καθιέρωσις τῆς προπαρασκευαστικῆς διαδικασίας, ἡ ὁποία εἶνε εὐλογώτατον μέτρον.

Κ. Χρυσοχοΐδης. Διὰ τὸ πρῶτον ἴσως ἔχετε δίκαιον.

Ν. Δημητρακόπουλος. Τὸ νόμῳ ἀβάσιμον εἶνε εὐλογώτατον διότι ὑποθέσατε ὅτι οἱοσδήποτε ἐγείρει ἀγωγὴν περὶ κακοδικίας καὶ ἔρχεται τὸ εἰδικὸν δικαστήριον τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι εἶνε ἀβάσιμος ἡ ἀγωγή.

Μετὰ διαλογικὴν συζήτησιν μεταξὺ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν κ.κ. **Ν. Βοζίκη, Κ. Ρακτιβάν, Σ. Δραγούμη, Θ. Πετμεζᾶ, Ν. Ἰγγλέση,**

Ι. Καφετζοπούλου καὶ **Κ. Γόντικα** ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως αἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογίαι.

1) Τῶν κ. κ. Δ. Οἰκονόμου καὶ Π. Ἀγγελίδου, ἔχουσα οὕτω.

«Πάντες οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, καταργοῦνται, παύουσι δὲ ἔχοντα Συνταγματικὴν ἰσχὺν εἰδικὰ ψηφίσματα τῶν προηγουμένων Ἐθνοσυνελεύσεων».

καὶ 2) τῶν κ. κ. Ν. Ἰγγλέση καὶ Ι. Καφετζοπούλου ἔχουσα οὕτω· «εἰς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις «δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι» διὰ τῆς λέξεως «ὑπάγονται».

Γίνονται εἶτα δεκταὶ δι' ἀναστάσεως αἱ κάτωθι τροπολογίαι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπὶ τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς.

«Νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς 2ας ἐξ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου νὰ προστεθῶσι τὰ ἑξῆς «εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα προπαρασκευαστικὴ διαδικασία· οὐδεμία δ' ἄλλη ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 103 τοῦ Συντάγματος ὡς ἐτροποποιήθη.

Ὁ κ. **Ι. Πατσουράκος** ὑποβάλλει καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου πρότασιν ὅπως ἡ ψηφοφορία ἐνεργηθῇ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Συναινέσει τῆς Βουλῆς ἡ ψηφοφορία αὕτη ἀναβάλλεται διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς.

Πρόεδρος. Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Συντάγματος.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Προτείνει ὅπως τὸ ἄρθρον τοῦτο διαγραφῇ.

Σ. Δραγούμης. Παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν περὶ διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου πρότασίν του.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Δέχεται ὅπως συμπεριληφθῇ τὸ ἄρθρον εἰς τὸ Σύνταγμα προστιθε-

μένου ένὸς «καὶ» εἰς τὸν γ' στίχ. τοῦ ἄρθρου καὶ μεταξὺ τῶν λέξεων «ἀσκεῖται» καὶ «ὑπό».

Οἱ κ.κ. **Γ. Πῶπ** καὶ **Ι. Πατσουράκος** κηρύσσονται ὑπὲρ τῆς ἀπαλείψεως τοῦ ἄρθρου, μεθ' ὃ ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 104 τροπολογία τοῦ κ. Ε. Κουλουμβάκη, ἔχουσα οὕτω·

«Ἕκαστος τῶν Ὑπουργῶν ἔχει τὴν ἀνωτάτην πειθαρχικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τοῦ κλάδου του, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἔχει τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν εἰς πρῶτον βαθμὸν ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς δεύτερον δὲ βαθμὸν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον».

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἄρθρου τροπολογία τῶν κ. κ. Δ Οἰκονόμου καὶ Η. Ἀγγελίδου, ἔχουσα οὕτω :

«Τὸ ἄρθρον τοῦτο νὰ ἀπαλειφθῇ, ὡς ἐκλιπόντος τοῦ λόγου, δι' ὃν ἐτοποθετήθη».

Διαγράφεται συναινέσει τῆς Βουλῆς, ἀπορασισθείσης δι' ἀναστάσεως, τὸ ἄρθρον 104 τοῦ ἄχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, ἔχον οὕτω :

«Ἡ πρώτη βουλευτικὴ Σύνοδος θέλει συγκροτηθῇ μέχρι τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου ἐπιόντος ἔτους τὸ βραδύτερον».

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 104 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 104.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἑκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, οριζομένων πάντων διὰ κλήρου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἑκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον.

Πρόεδρος. Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος.

Ι. Πατσουράκος. Ἐκφράζει φόβους διὰ τὴν ἀπάλειψιν τῆς λέξεως «μυστικῆς» ψηφοφορίας.

Ὁ κ. **Γ. Πῶπ** συμφωνεῖ ἐπίσης μετὰ τοῦ προλαλήσαντος.

Μετά τινας παρατηρήσεις των κ.κ. Γ. Πώπ, Σ. Δραγούμη καὶ Ι. Πατσουράκου ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἀποσύρεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος τροπολογία τῶν ἐξ ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν βουλευτῶν, ἔχουσα οὕτω :

«Ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν θέλει γίνεσθαι διὰ καθολικῆς μυστικῆς ψηφοφορίας».

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ κάτωθι τροπολογία τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

«Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπαλείφονται αἱ λέξεις «θέλει γίνεσθαι δι' ἀμέσου καὶ» καὶ ἀντ' αὐτῶν τίθενται «γίνεται διά».

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἀκολούθως τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ὁ κ. **Ι. Πατσουράκος** ὑποβάλλει πρότασιν ὀνοματικῆς κλήσεως.

Συναινέσει τῆς Βουλῆς ἡ ψηφοφορία ἀναβάλλεται διὰ τὴν προσεχῆ **Παρασκευὴν** καὶ ἡ συνεδρίασις λύεται ὥρᾳ 3.5' τῆς πρωΐας.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 47Γ

Τῆς 19 Μαΐου 1911

Ὥρᾳ 10.30 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου, ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἐπαρτίᾳ παρόντων 184 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς· 1) αἴτησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου Ἀλληλοβοηθείας

«Ἅγιοι Ἀνάργυροι» περὶ χωρισμοῦ ἐνορίας, 2) ἀναφορὰν τοῦ Η. Τσαπραλῆ αἰτοῦντος ἀποζημίωσιν ἀπὸ τῆς Ἑταιρίας ΣΠΑΠ, 3) αἴτησιν τῶν ἐν Πάτραις χαλκουργῶν περὶ μὴ φορολογίας τῆς ἐκ χαλκοῦ ἀκατεργάστου ὕλης, 4) ἀναφορὰ τοῦ Π. Κανέλλου κατοίκου Πατρῶν, περὶ ἀπονομῆς Β. χάριτος, 5) οἱ κάτοικοι τῶν κοινοτήτων Κουτσκαλι καὶ Γουβίου Κερκύρας ἐξαιτοῦνται ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως νόμου τῶν Βουλευτῶν Κερκύρας, 6) οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Πεδιάτης καὶ Περαλείδων τῆς Κερκύρας αἰτοῦνται ἐπιψήφισιν προτάσεως νόμουτῶν κ.κ. βουλευτῶν Κερκύρας, 7) ἐπιτροπὴ κατοίκων Ζαγορᾶς ἐπικαλεῖται τὴν ἀντίληψιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ ἀναφορᾶς ὑποβληθείσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ 8) αἴτησις τῆς «société internationale protectrice des pêcheurs d'éponges» περὶ νομοθετικῆς προνοίας ὑπὲρ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργατῶν καὶ μάλιστα τῶν σπογγαλιέων.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Ν. Συριόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβατικοῦ τόκου κλπ. (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἐκ Κερκύρας δημοσιογράφου Α. Πολίτου.

Δ. Γκλαβᾶς. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν ἐκ Φιλιατρῶν ἐκριζωνόντων σταφιδαμπέλους, παραπονουμένων ὅτι τὸ δημόσιον εἰσπράττει τὸ ἥμισυ τοῦ τιμήματος τῆς ἐκριζώσεως, εἰς τρόπον ὥστε οἱ σταφιδοκτήμονες ἀρνοῦνται ἤδη τὴν ἐκρίζωσιν.

Π. Κασίμης. Συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφορὰν καὶ παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἄδικος αὐτὴ ἀξίωσις τοῦ δημοσίου παρημπόδισε καὶ ἐραταίωσε τὴν σύμβασιν τῆς ἐκριζώσεως ἐπὶ μεγίστῃ ζημίᾳ τῆς σταφιδοπαραγωγῆς, ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ παραβιάσεων τῆς Προνομιούχου, σχετικῶν πρὸς τὴν σύμβασιν τῆς ἐκριζώσεως καὶ ἐπικαλεῖται τὴν μέριμναν αὐτῆς πρὸς ἄρσιν ἀτόπων ζημιούντων σοβαρῶς τὴν σταφιδοπαραγωγήν.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν ὑποστηρίζουσιν οἱ κ.κ. **Α. Πετρομανιάτης, Ε. Μπαρδόπουλος, Ν. Ντολιόπουλος, Δ. Κάβουρας** καὶ **Φ. Βακαλόπουλος**.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι πιθανὸν ἡ τήρησις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Συμβάσεως νὰ μὴ ἦτο τόσον αὐστηρά, ἀφοῦ καὶ τῶν γαιωμετρῶν ἡ ὑπηρεσία δὲν ἦτο ἐπαρκής. Ἀλλὰ θὰ ληφθῇ πρόνοια.

Ὅσον ἀφορᾷ ταχρέη πρὸς τὸ Δημόσιον ἐλήφθη τὸ μέτρον νὰ κρατῆται τὸ ἥμισυ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκρίζωσιν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν πρὸς τὸ Δημόσιον. Πρόκειται δὲ περὶ ὀφειλῶν 30ετίας, ἀνερχομένων εἰς 90 ἑκατομμύρια

Δ. Γκλαβᾶς ὁμιλεῖ ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τῶν Ἀρχαίων Ὀλυμπίων, σχετικῶς πρὸς τὸ σχεδιάγραμμα τοῦ Χέλμη, παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως διατάξῃ ἵνα ἐπιβλεφθῇ τὸ σχεδιάγραμμα τοῦτο.

Ηλ. Ἠλιόπουλος ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ὀλυμπίων, ἐξυμνεῖ τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον χῶρον, ὅστις ἔφερεν εἰς φῶς ὁλόκληρον πολιτισμόν, δι' ὃν καυχᾶται ὁ Ἑλληνισμός, καὶ δικαίως κατέστη ὁ χῶρος ἐκεῖνος προσκύνημα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ Διεθνὴς Ἀρχαιολογικὴ Σχολή. Παριστᾷ τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἔλλειψιν πάσης δημοτικῆς καὶ δημοσίας προνοίας πρὸς καλλωπισμὸν τοῦ χώρου ἐκείνου, ἐπαινεῖ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν τῶν κατοίκων πρὸς τοῦτο, οἵτινες διὰ τῆς φιλοτιμίας καὶ φιλοπονίας των ἀνέπτυξαν ἐκεῖ ζωηρὸν συνοικισμόν, παραδόξως ὅμως παρεμβάλλονται ποικίλα προσκόμματα κατὰ τῆς τοιαύτης προόδου. Παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα καὶ ἐγκριθῇ τὸ σχεδιάγραμμα τοῦ μηχανικοῦ κ. Χέλμη, δι' οὗ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐκεῖ συνοικισμοῦ καὶ θὰ καταστήσῃ ἄνετον τὴν ἐκεῖ ἐπίσκεψιν καὶ διαμονὴν τῶν ξένων.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν ὑποστηρίζουσιν οἱ κ.κ. **Α. Καφετζόπουλος** καὶ **Γ. Συριόπουλος**.

Α. Χριστίδης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν σχοινοποιῶν Ἀμφίσσης.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐκ Νάξου ἰδιοκτητῶν περιβολίων ὁμιλεῖ συνηγόρων ὁ κ. **Ε. Κυταριόλος**.

Ὁ κ. Ὑπουργός, λέγει, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν μὲ προέλαβε, δι' ὃ εὐχαριστῶ αὐτὸν θερμότατα διὰ τὴν

μέρμιναν, ἵν' ἔλαβε τείνας εὐήκοον οὖς πρὸς τοὺς πόθους καὶ τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν ἰδιοκτητῶν περιβολίων ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ. Οἱ ἰδιοκτῆται οὗτοι οὐδὲν ἕτερον ἐζήτησαν ἢ δικαιοσύνην καὶ ἁπλοποίησιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τῶν κτημάτων αὐτῶν, καὶ τὸ ὁμοιόμορφον τῆς φορολογίας τῶν ὁπωρῶν τῆς νήσου ἐν τῷ Τελωνείῳ κατὰ τὴν ἐξαγωγήν αὐτῶν ὡς τοῦτο γίνεται καὶ διὰ τὰ ἐσπεριδοειδῆ. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον δικαιοῦνται τῆς εὐμενοῦς ἀκροάσεως τῶν αἰτημάτων αὐτῶν καθόσον ἐκ τῆς ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἀφορίας τῆς νήσου εὑρίσκονται ἐν δυσπραγίᾳ καὶ οὐδέποτε παρεπονέθησαν οἱ καλοὶ Κυκλαδῖται.

Διαγράφεται εἶτα ἡ ἀναφορά.

Ὁ κ. **Α. Χριστίδης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν σιδηρουργῶν Ἀμφίσσης περὶ φορολογίας τῶν πεταλοκάρφων.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τῆς κοινότητος Περουαλίου τοῦ δήμου Αἰθίκων.

Οἱ κ. κ. **Μ. Δαζέος, Α. Πετρομανιάτης, Φ. Βασιλόπουλος, Α. Περρωτὴς, Α. Παπαχελᾶς, Δ. Κανελλόπουλος, Ν. Παπαλεξῆς** καὶ **Δ. Κόβουρας** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Δημάρχου Οἰχαλίας, ζητοῦντος τὴν παροχὴν δανείων πρὸς κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἔργων.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι θὰ μεριμνήσῃ ὅταν ἡ ὑπόθεσις φθάσῃ μέχρις αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Ν. Γαρδικιώτης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Πανίτσης, ὅπως ταῖς παραχωρηθῇ τὸ λειβάδιον τοῦ χωρίου Κόργιαννης.

Ὁ κ. **Π. Βαβυλόπουλος** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφοράν.

Α. Χριστίδης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Λαμίας, παραπονουμένων κατὰ τῆς ἀθλιότητος τῶν φυλακῶν.

Πελ. Ἰλιόπουλος. Ὁ Γεωργικὸς πλυθυσμὸς Καλαβρύτων καὶ ἰδίᾳ τοῦ δήμου Παΐων παραπονεῖται κατὰ τοῦ ἐκεῖ Ταμίου καὶ Δημοσίου Εἰσπράκτορος, οἵτινες εἰσέπραξαν, ἐναντίον ρητοῦ νόμου φόρον ἐπὶ ἀμπέλων, καὶ δὴ μετὰ προσθέτου φόρου, καὶ ἐπιτοκίου. Ὑποδεικνύει καὶ ἀναφέρει τὸν νόμον καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως διατάξῃ τὸν Ταμίαν Καλαβρύτων καὶ καὶ ἐπιστρέψῃ τὰ ἀδίκως εἰσπραχέντα.

Α. Φωτήλας. συνηγορεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι θὰ μεριμνήσῃ ὅπως ἐπιστραφῶσι τὰ ἐπὶ πλέον εἰσπραχθέντα.

Οἱ κ. κ, **Δ. Γκλαβᾶς. Π. Φλαμπᾶς** καὶ **Ι. Φαρμάκης** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ πέως καθηγητοῦ τῆς Ἀγγλικῆς ἐν τῇ Ἐμπορικῇ Σχολῇ Πατρῶν Ε. Δεσύλλα. περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Οἱ κ. κ. κ. **Ν. Ξηρὸς** καὶ **Α. Χριστίδης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Γιαννιτσοῦς τοῦ δήμου Μακρικώμης ζητούντων τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν.

Οἱ κ. κ. **Α. Ζηκιμόπουλος, Σ. Σῆμος** καὶ **Α. Πετρομανιάτης** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Πύλου περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ταύτης.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι θὰ μεριμνήσῃ ὅπως ἡ ἀπόφασις ἢ ὅσον τὸ δυνατὸν δικαιοτέρα.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν χωρίων Φανέϊκα, Πλησοχώριον καὶ Κερτεζέϊκα ὁ κ. **Π. Ἰλιόπουλος** συνιστᾷ τὴν αἴτησιν τῶν δημοτῶν Λετρίνων καὶ Ἠλίσης. Ἐπικρίνει τὴν Ἑταιρίαν ἥτις ἀδικαιολογήτως κατήργησε τὴν στάσιν ἐν Δουνέϊκα, περιορίσασα οὕτω τὴν τὴν ἐκεῖ συγκοινωνίαν καὶ κίνησιν τοῦ σταφιδικοῦ Ἐμπορίου. Ἀναμένων ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως ἐπιβάλῃ εἰς τὴν Ἑταιρίαν τοῦ Σ.Π.Α.Π. τὴν δικαίαν ἀξίωσιν τοῦ ἐκεῖ πληθυσμοῦ ὑπομιμνήσκει πρὸς αὐτὸν τὴν τοιαύτην ὑπόσχεσίν του ἣν ἔδιδε πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν ψῆφισιν τῆς συμβάσεως τοῦ δανείου.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν ὑποστηρίζουσιν οἱ κ.κ. **Π. Φλαμπᾶς** καὶ **Α. Καρετζόπουλος**.

Δ. Κλαβᾶς ἀναφέρει τὰ τῶν προσωπικῶν του ἐνεργειῶν παρὰ τῷ διευθυντῇ τῆς Ἑταιρείας ζητεῖ δὲ καὶ τὴν μεσολάβησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι αἱ στάσεις εἶνε προαιρετικαὶ διὰ τὴν Ἑταιρείαν, δὲν ἀπομένει δὲ ἢ τὸ μέσον τῶν παρακλήσεων. τὸ ὁποῖον θέλει μετέλθῃ παρ' αὐτῆς.

Ὁ κ. **Α. Σκιαδαρέσης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν παραλιοφόρων παραλίων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἱδρύσεως βιομηχανικοῦ καταστήματος ἐν Λευκάδι

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις ν' ἀναλάβῃ μονη τὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ μόνον νὰ παράσχῃ εὐκολίας εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐκμετάλλευσιν.

Οἱ κ.κ. **Κ. Ἀλαβάνος** καὶ **Θ. Σκιάδης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν ἐκ Σύρου κατασκευαστῶν ὑρασμάτων.

Α. Κορομηλαῖς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι θέλει μνημνήσει.

Ὁ κ. **Σ. Ἀγαπητὸς**. Ὑποστηρίζει ὑπόμνημα τῶν πατέρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Μ. Σπηλαίου.

Οἱ κ.κ. **Α. Φωτήλας, Α. Καϊρετζόπουλος** καὶ **Σ. Θεοδωρόπουλος** ὑποστηρίζουσιν αἴτησιν τοῦ Σωματείου τῶν Ἐργατῶν Ἀρτοποιῶν «ἡ περίθαλψις».

Οἱ κ. κ. **Α. Φωτήλας** καὶ **Α. Καϊρετζόπουλος** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν.

Ὁ κ. **Σ. Ἰγγλέσης** συνιστᾷ ἀναφορὰν περὶ συγχωνεύσεως τῶν Δήμων Δηξουρίου, Ἀνωγητῶν καὶ Κατωγητῶν εἰς Δῆμον Α' τάξεως.

Οἱ κ. κ. **Δ. Γκλαβᾶς, Ν. Γαρδικιώτης, Α. Φωτήλας, Α. Ζησιμόπουλος, Ν. Ντολιόπουλος, Α. Περρωτὴς, Φ. Βακαλόπουλος, Ε. Μπαρδόπουλος, Α. Πετρομανιάτης, Δ. Κάβουρος** καὶ **Π. Κασίμης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ **Γ. Οἰκονομοπούλου** περὶ συστάσεως Α' Γυμν. τάξεως ἐν Πύλῳ.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἐκκαθαρισθέντος τελωνοσταθμάρχου Η. Πατριαρχέα.

Ὁ κ. **Α. Ἀναστασιάδης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν πέραν τῶν σταθμῶν τῶν σιδηροδρόμων Λαρίσης καὶ Πελοποννήσου κατοικούντων, παραπονουμένων ὅτι εἶνε ἀποκεκλεισμένοι ἐκ τῶν χανδάκων.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι θὰ μεταβῇ ὁ ἴδιος ἐπὶ τόπου πρὸς ἐξέτασιν τοῦ πράγματος.

Ὁ κ. **Δ. Χνιάδης** ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ ἐκ Βερβίτσης Θ. Καπνίτσου.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ Σχολάρχου Σουλιμᾶ τῆς Μεσσηνίας Η. Πετρούνια.

Δ. Γκλαβᾶς, Α. Καϊρετζόπουλος καὶ **Α. Φωτήλας** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ Ε. Περεστιάδου αἰτοῦντος σύνταξιν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι μετὰ τῶν παραλήσεων τῶν προλαλησάντων θέλει διαβιβάσει καὶ τὰς ἰδίας πρὸς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὑπὲρ τοῦ αἰτουμένου.

Θ. Σκιάδης ὑποστηρίζει ὑπόμνημα τοῦ συνδέσμου τῶν φαρμακευτικῶν ὑπαλλήλων.

Διαγράφονται αἱ ἀναφοραὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ξυλουργῶν καὶ ἡ τῶν κατοίκων Ἀστακοῦ κατὰ τοῦ Ἀστυνομικοῦ ὑποδιευθυντοῦ Βονίτσης.

Σ. Σκεβελωπούλου ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Σκινᾶς τῆς Κορίνθου ζητούντων ἀρωγὴν διὰ τὰς πλημμύρας.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι θέλει ἀναγραφῇ ἡ σχετικὴ πρὸς τὸν σκοπὸν πίστωσις.

Οἱ κ. κ. **Δ. Καϊρετζόπουλος** καὶ **Δ. Γκλαβᾶς** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου περὶ ἀναστολῆς τῶν φόρων.

Οἱ κ. κ. **Κ. Ἀλαβάνος** καὶ **Θ. Σκιάδης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ἐγαρᾶς τοῦ δήμου Βίβλου περὶ στρεμματικῆς φορολογίας τῶν ὑπωροφόρων δένδρων.

Ε. Καταρτόπουλος. Συνιστᾷ θερμῶς τὴν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ἐγαρᾶς τοῦ δήμου Βίβλου καὶ παρακαλεῖ ἵνα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν κατοίκων περὶ στρεμματικῆς φορολογίας τῶν ὑπωροφόρων δένδρων, διότι ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς εὐκολύνονται οἱ κάτοικοι διὰ τοῦ τοιούτου εἴδους φορολογίας, ἀφ' ἑτέρου καὶ εἰς τὸ Κράτος συμφέρει ἡ τοιαύτη λύσις καὶ ἁπλοποιεῖται τὸ φορολογικὸν σύστημα. τοῦθ' ὅπερ τὰ μάλιστα συμβάλλει πρὸς τὴν εὐκολίαν τῶν εἰσπράξεων τοῦ Δημοσίου. Ἐλπίζω ὅτι ἡ παράκλησίς μου αὕτη θὰ τύχῃ εὐμενοῦς ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τῶν κατοίκων τῆς Ν. Ἀγχιάλου ζητούντων δάνειον.

Α. Χρηστίδης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ ἐξ Ἀμφίσσης Ν. Ζωγράφου καταγγέλλοντος τὸν ἐπιθεωρητὴν Φωκίδος Κ. Σταματέλον ὡς ὑβρίσαντα καὶ κακοποιήσαντα μαθητρίας τινας.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ἡ ἀναφορὰ ἀπεστάλη εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον

Διαγράφεται εἶτα ἡ ἀναφορὰ τοῦ συνδέσμου τῶν ποτοποιῶ Καλαμῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐν Ἀθήναις διαμενόντων Θηραίων περὶ ἀποπερατώσεως τοῦ ἐν Μονολίθῳ τῆς Θήρας λιμένος, ὁ κ. **Ε. Κυπριώλος**

Εἶνε ὄντως δίκαια λέγει, καὶ εὔλογα τὰ αἰτήματα καὶ ἡ παράκλησις ἣν ἀπευθύνουσιν πρὸς Ὑμᾶς κ. Ὑπουργέ. οἱ ἐν Ἀθήναις διαμένοντες Θηραῖοι περὶ ἀποπερατώσεως τοῦ ἐν Μονολίθῳ τῆς Θήρας λιμένος. Ἀλλ' οὐ μόνον τοῦτο εἶνε ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη διὰ τοὺς ναυτιλλομένους, τοὺς ταξειδιώτας καὶ τὸ ἐμπόριον, ἀλλ' εἶνε αὐτόχρημα ζήτημα ὑψίστης φιλανθρωπίας διὰ τοὺς ἐπιβιβαζομένους καὶ ἀποβιβαζομένους εἰς τὸν ἀπύθμενον ἐκεῖνον λιμένα ὑπὸ τὰς πνοὰς τῶν σφοδροτάτων ἀνέμων τῶν πνεόντων διαρκῶς, ἐνῷ τὸ ἀτμόπλοιον ὑπὸ ἀτμὸν μόνον σταματᾷ ἐλάχιστον χρόνον. Πολλάκις δυστυχήματα συνέβησαν, ἅτινα θρηνοῦμεν καὶ τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει ἐφεξῆς νὰ ἐπαναληφθῶσιν. Εἶνε δὲ δυνατὸν τοῦτο, ἐὰν ληφθῇ πρόνοια ἵνα ἀποπερατωθῇ ὁ λιμὴν ὡς τάχιστα καὶ δὴ κατὰ τὴν καλὴν ταύτην ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

Διαγράφονται εἶτα αἱ κάτωθι ἀναφοραί· 1) τῶν ἐν Ἀθήναις καπνεμπόρων αἰτούντων νὰ τεθῇ φόρος δύο δρ. κατ' ὀκᾶν εἰς τὰ μηχανοποίητα σιγαρέτα, 2) τῶν κατοίκων Ἀριστομένους διαμαρτυρομένων διὰ τὴν παράνομον ἀπόλυσιν τῶν ἀγροφυλάκων, 3) τῶν κατοίκων Γουρίτσης τοῦ δήμου Παμφίας ζητούντων ὅπως κηρυχθῶσιν ἔκπτωτοι οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν γαιῶν τῆς μονῆς Μυρτιᾶς, 4) τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν δικαστ. ὑπαλλήλων Ἄρτης ζητούντων αὔξησιν μισθοῦ, 5) τῆς Ἠλέκτρας Ζαλούχου διευθυντρίας τῆς 6' δημοτικῆς σχολῆς Πειραιῶς ζητούσης ἄδειαν πρὸς ἐπέκτασιν τῶν σπουδῶν της καὶ λαμβανούσης τὸν μισθόν της. 6) τοῦ συλλόγου τν διδασκάλων Ἀττικῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ παθόντα Ν. Ψωμᾶν.

Οἱ κ. κ. **Ι. Κουρτάκης** καὶ **Α. Πετρομιχάτης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ ἀποστράτου ἀνθυπολοχαγοῦ Ι. Δρακουλάκο, διαμαρτυρομένου διὰ τὴν μὴ προαγωγὴν τοῦ ἀδελφοῦ του Παναγιώτου, ἐνωμοτάρχου.

Διαγράφεται εἶτα ἡ ἀναφορὰ τοῦ κτηματικοῦ συνδέσμου Κυμαίων.

Οἱ κ. κ. **Π. Πολυχρονιάδης, Δ. Γκλαβᾶς, Α. Καφετζόπουλος, Π. Παλιόπουλος καὶ Π. Φλα-**

μῆς ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Αἰγίου ὅπως παύσῃ ἡ καταδίωξις τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. **Πολυχρονιάδης** λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τοῦ τηλεγραφήματος τῶν κατοίκων Αἰγίου παραπονουμένων διὰ τὴν ἀπηνῆ καταδίωξιν καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως ἐπιδιωκομένην εἴσπραξιν τῶν φόρων τοῦ Δημοσίου παριστᾷ ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶνε καταστρεπτικὸν οὐ μόνον διὰ τοὺς κτηματίας ἐξαναγκαζομένους νὰ τραπῶσι τὴν εἰς τὰ ὄρη ἄγουσαν ἐγκαταλείποντες ἀψέκαστα τὰ κτήματά των. καὶ ἐκτεθειμένα εἰς τελείαν νέαν καταστροφὴν ἐκ τοῦ περονοσπόρου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ἣν ἐν περιπτώσει καταστροφῆς οἱ κτηματίαι θὰ ἀντιτάξωσι τὴν ἔνστασιν τοῦ Μενίππου.

Εἶτα διὰ μακρῶν ἐκθέτει ὅτι ἡ θερμηνία ἡ κατὰ τὸ 1910 ἐπισυμβᾶσα ἐν Αἰγιαλείᾳ καὶ ἐπενεγκοῦσα τὴν τελείαν καταστροφὴν τῶν προϊόντων των ἐπιβάλλει τὴν λῆψιν εἰδικῶν μέτρων διὰ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἧς ἡ παραγωγὴ τοῦ μὲν σταφιδοκάρτου ἀπὸ 31 ἑκατομ. ἐνετ. λιτρῶν κατὰ τὸ 1909, ἐμειώθη εἰς 8 ἑκατομ. κατὰ 1910, ἡ τῶν ἀμπέλων καταστροφὴ κατὰ τὰς βεβαιώσεις τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν ἀνῆλθεν εἰς 75 ο/ο, ἡ δὲ τοῦ ἐλαίου ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν του τὸν φόρον τοῦ Δημοσίου ὅστις ἀπὸ 55.000 δρχ. κατὰ τὸ 1909 κατῆλθεν εἰς 1800 δρχ. μόνον κατὰ τὸ 1910, ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἦτο σχεδὸν τελεία, ὥστε λέγει ἄνευ ὑπερβολῆς ἀλλ' ἐπὶ στατιστικῶν ἐπισήμων στηριζόμενος θεωρεῖ ἐπιβαλλομένην τὴν ἀναστολὴν τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων ἐπὶ τοῦ παρόντος ἤτοι ἀφ' οὗ ἡ παραγωγὴ ὅλων τῶν προϊόντων τοῦ 1910 κατεστράφη, ἡ εἴσπραξις καὶ δὴ διὰ τοιούτων ἐκβιαστικῶν μέτρων ἰσοδυναμεῖ πρὸς δήμευσιν καὶ ἀποβαίνει ὀλεθρία διὰ τοὺς κτηματίας καὶ οὐχ ἧττον ἐπιβλαβὴς διὰ τὸ Δημόσιον.

Διὸ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἀναστολὴν τῆς τοιαύτης ἀπηνοῦς καταδιώξεως.

Διαγράφονται εἶτα αἱ ἀναφοραὶ τῶν καταδίκων Καρδίτσης περὶ μετριασμοῦ ποινῆς, καὶ ἡ ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Πορταριᾶς περὶ ἀποστάξεως στεμφύλων.

Οἱ κ. κ. **Σιριόπουλος, Γκλαβᾶς καὶ Καφετζόπουλος** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ἀμαλιάδος περὶ ἐπιστροφῆς φόρου.

Διαγράφονται εἶτα αἱ κάτωθι ἀναφοραὶ 1) τῶν βιβλιοπωλῶν Βόλου, 2) τοῦ δημοτ. συμβουλίου Μαλευρίου περὶ καταργήσεως φόρου οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων, 3) τῶν κατοίκων Περαχωρίου αἰτούντων κοινοτικὰ λειβάδια Ἁγ. Γεωργ. ἢ Φωτιτμοῦ, 4) τοῦ ἐκ Βόλου Ν. Ντόβα καὶ 5) τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Σκυλλοῦντος περὶ ἑρμηνευτικοῦ ψηφίσματος ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τῶν νομοθετικῶν ἔργων

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ εἰς α' συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ ἐγκρίσεως προσθέτου συμβάσεως μετὰ τῶν Τραπεζῶν καὶ Τραπεζιτῶν, οἵτινες ὑπέγραψαν τὴν ἀπὸ 3]16 Ἰουλίου 1910 σύμβασιν περὶ προκαταβολῆς 40 ἑκατομμυρίων δραχμῶν χρυσῶν καὶ δάνειον 150 ἑκατομμυρίων.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911 πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 8.000», ἔχον οὕτω

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγραφὴ ἐν τῷ Εἰδικῷ Προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911, ὑπὸ νέον κεφάλαιον 20, πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ὀκτὼ χιλιάδων (ἀριθ. 8,000) ἀποδοθησομένων λόγῳ συνδρομῆς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον, διὰ γενομένας δαπάνας διά τε τὴν δεξίωσιν καὶ παραμονὴν ἐνταῦθα τῶν ἐκδρομέων φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βουλγαρίας.

Ἄρθρον 2.

Ὡς μόνα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐκδοθησομένων ἐπ' ὀνόματι διαφόρων δικαιούχων χρηματικῶν ἐνταλμάτων διὰ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δαπάνας ὁρίζονται αἱ ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις τῶν δικαιούχων.

Λύεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ. ἀκριβῶς.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χριστόπουλος
Θ. Γρηγορίου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'

Τῆς 20ῆς Μαΐου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5ην καὶ 45' ὥραν ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 186 Βουλευτῶν.

Ἀναβάλλεται ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῶν δύο τελευταίων συνεδριάσεων, πρὸς ἐπικύρωσιν, δι' ἄλλην ὥραν τῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς:

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Λαμίας παρακαλεῖ ὅπως πληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις δικαστῶν. 2) Ὁ Σύλλογος τῶν Δικαστ. κλητήρων ζητεῖ ἐκκαθάρισιν τοῦ κλάδου. 3) Οἱ κατάδικοι τῶν φυλακῶν Ῥίου καταγγέλλουσιν ὑπέρβασίας τῶν ἐκεῖ ὁψοπωλῶν. 4) Οἱ Ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς τοῦ Πρωτοδικείου καὶ τῆς Εἰσαγγελίας Μεσολογγίου παρακαλοῦσιν ὅπως ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ 88 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. 5) Ὁ ἐν Καίρῳ Ἰσαὰκ Λεπέσου διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ ἐκεῖ Προξένου. 6) Οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι οἱ ἐν Tihoretskaya διαμαρτύρονται διότι δὲν τοῖς ἐπετράπη ἡ ὕψωσις τῆς Ἑλλ. σημαίας κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Βασιλέως. 7) Οἱ καφφαγωγεῖς Βόλου διαμαρτύρονται διότι ὁ Ἐμπορ. Σύλλογος συνῆψε συμβόλαιον περὶ ἐργολαβικῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων ἐκ τοῦ Τελωνείου. 8) Οἱ κάτοικοι Βουρβούρων ζητοῦσιν ἵδρυσιν σχολείου. 9) Οἱ γονεῖς τῶν Ἀρσακειάδων Πατρῶν ζητοῦσι νὰ γίνωνται αἱ ἐξετάσεις αὐτῶν κατὰ τόπους. 10) Ὁ κατάδικος Δημήτρ. Ι. Παπαμικρούλης τῶν φυλακῶν Καλαμῶν ζητεῖ ἀναθεώρησιν τῆς δίκης του.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας κ. **Ν. Χαριτάτου** ὑποβάλλεται 1) Τροπολογία τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀναδοχῆς ἀλλοτρίων ὑποχρεώσεων, 2) Τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἠλίδος κ. **Κ. Γόντικα** ὑποβάλλεται πρότασις πρὸς ἑρμηνείαν ἢ συμπλήρωσιν τοῦ ,ΓΨΞΑ' νόμου, τυποθησωμένη πρὸς διανομήν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν νομοθετικὴν Διάταξιν

Ἄρχεται α' συζήτησις τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου καὶ τῆς σχετικῆς αὐτῷ διατάξεως τοῦ Ἰουστινιανοῦ.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τῶν κ. βουλευτῶν τὸν λόγον κατ' αὐτήν, ψηφίζεται οὕτος παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον αὐτοῦ.

Ἄρχεται α' συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀναδοχῆς ἀλλοτρίων δικαιωμάτων. Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον κατ' αὐτήν, ψηφίζεται τοῦτο παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Ῥώσσος** ἀνακοινοῖ ὅτι ἀναβάλλεται ἡ διενέργεια τῆς κατόπιν ἐγγεγραμμένης ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως τῶν ἄρθρων 102, 103 καὶ 105 τοῦ Συντάγματος δι' ἄλλην στιγμὴν τῆς συνεδριάσεως.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς συζήτησιν ἐπὶ τοῦ 106 ἄρθρου τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπ. Σουλτάνης (6, 6'). Εἶνε τιμὴ καὶ δικαίωμα εἰς τὸν Ἕλληνα, ὄχι ὑποχρέωσις, νὰ συντελῇ εἰς ἄμυναν ὑπὲρ Πατρίδος. Ὑποβάλλω γνώμην ὅτι τὸ ἄρθρον πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ ἐξ ὁλοκλήρου.

Σ. Δραγούμης. Ἐὰν ὑπάρχῃ τὸ δικαίωμα, ὀρθὸν εἶνε νὰ ἀναγραφῇ καὶ ἡ ἀντίστοιχος πρὸς τὸ δικαίωμα ὑποχρέωσις. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δυστυχῶς οὐχὶ σπανίως ἐμφανίζει τοὺς ρυγομάχους.

Ἀπ. Ἀποστολίδης. Εἶνε τὸ ἄρθρον προϊὸν πεπαλαιωμένης ἐποχῆς. Δὲν ὑπῆρχε πρότερον ἡ γενικὴ στρατολογία καὶ ἐπεβάλλετο ἡ διάταξις. Νῦν ὑπάρχει τίς μὴ στρατευόμενος ἐν πολέμῳ, ἐκτὸς τῶν ἐξ ἀνάγκης ἐξαιρουμένων, ἐννοεῖται; Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἐὰν ἐξηλείφετο ἡ διάταξις αὕτη, ὄπισθεν τῆς ὁποίας θὰ κρύπτεται ἡ ὁπλοφορία.

Δ. Κλάδης. Θεωρῶ ἐγκληματικὸν νὰ τεθῇ τοιαύτη διάταξις διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Κηρύσσεται ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ ὑπὸ μεταρρύθμισιν παλαιοῦ Συντάγματος, ἔχοντος οὕτω:

«Ἡ Ἐθνοφυλακὴ διατηρεῖται».

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ὅπως ἀποφανθῇ δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου 106 τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

«Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος φέρειν ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ πατρίδος ἄμυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων».

Παρὰ τῶν Ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν κ. κ. **Ν. Δημητρακοπούλου** καὶ **Δ. Κορομηλᾶ** ὑποβάλλεται Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως πράξεων συνταχθεισῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΓΤΖΑ' νόμου τοῦ 1909 «περὶ ὡρολογίας κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ αἰτίᾳ θανάτου δωρεῶν», τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Χωρεῖ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ Προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Δ. Κλάδης. Ζητεῖ νὰ γίνῃ ἡ ἀναβληθεῖσα δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία ἐπὶ τῶν ἄρθρων 102, 103 καὶ 105, διότι τοῦτο θὰ εἶνε συντελεστικὸν πρὸς μόρφωσιν γνώμης τῆς Βουλῆς σχετικῶς μὲ τὸ ἄρθρον 107.

Ν. Στράτος. Ἡ ἀναβολὴ τῆς ψηφοφορίας ἐγένετο προχθές, διότι ἔπρεπε ν' ἀνατυπωθῇ μετὰ τῶν γενομένων δεκτῶν τροπολογιῶν, καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο.

Σ. Λάσκαρης (6, 21). Προκειμένου περὶ ἀναθεωρήσεως μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων οὐδεὶς λόγος νὰ συνέρχεται Διπλὴ Βουλή. Προτιμότερον τὰ 2/3 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ν' ἀποφαίνηται περὶ τοῦ ἀναθεωρησίμου μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων.

Φρονῶ ὅτι προτιμότερον τὸ ἐν τῷ προσχεδίῳ τῶν 6 βουλευτῶν, καθ' ὃ, ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως, πρέπει νὰ διαλύεται ἡ ἀποφασίσασα Βουλὴ καὶ νὰ συνέρχεται ἄλλη διὰ τὴν ἀναθεώρησιν. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ὁριζομένη λύσις εἶνε διάστημα λίαν βραχύ, θὰ δώσῃ ἔδαφος εἰς τὰς Κυβερνήσεις νὰ προκαλῶσιν ἀναθεωρή-

σεις τῶν μεταβατικῶν διατάξεων κατὰ τὸ ἑαυτῶν συμφέρον.

Μόνον εἰς διάστημα 10ετίας τοὐλάχιστον δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἀσφαλῆ δεδομένα πείρας. Ἀλλαχοῦ καὶ οἱ νόμοι σπανίως μεταβάλλονται καὶ ἀντικαθίστανται ἀντιθέτως ἢ παρ' ἡμῖν, ὅπου ἔχομεν πολυνομίαν, λαβύρινθον ἀληθῆ, ὡς συμβαίνει μὲ τὴν τελωνειακὴν νομοθεσίαν.

Γ. Τσαξίρης (6. 35'). Ἡ συστηματικὴ ὀργάνωσις ἑνὸς πολιτεύματος συνίσταται εἰς τὴν θεμελίωσιν αὐτῆς ἐπὶ ὡρισμένων ἀρχῶν. Εἰς τὰ πλεῖστα τῶν νεωτέρων Κρατῶν οἱ πολιτειακοὶ θεσμοὶ δὲν εἶνε προϊόντα φυσιολογικῆς ἀναπτύξεως ἐν τῷ τόπῳ, δὲν εἶνε γηγενῆ προϊόντα. Οἱ Συνταγματικοὶ Χάρται, μετὰ τὴν ἀνατροπὴν τῶν μοναρχικῶν καὶ ἀνελευθέρων πολιτευμάτων, υἱοθετήθησαν ἐσπευσμένως παρὰ τῶν λαῶν. Ἔχομεν εἰς τοὺς Συνταγματικοὺς Χάρτας καὶ τετάρτην ἐξουσίαν, τὴν Συντάσσουσαν, ἥτις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ διὰ νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἀσφαλιστικὴ δικλείς. Τὸ Σύνταγμα πρέπει οὕτω νὰ ἔχῃ ἐξαιρετικὸν κῦρος καὶ ἐξαιρετικὴν ἰσχύν, νὰ μὴ ἐξομοιοῦται πρὸς κοινὸν νόμον—, ὅθεν ἀνεγνωρίσθη ὅτι θεμελιώδης διάταξις εἶνε ἡ καθορίζουσα τὰ κατὰ τὴν συντακτικὴν ἐξουσίαν. Ἐὰν δὲν εἶνε προοργανωμένα ἀσφαλῶς τὰ κατ' αὐτήν, πῶς θὰ ὀργανωθῇ εἰς στιγμὴν καθ' ἣν ἔρχεται ὡς θύελλα νὰ καταλάβῃ τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τῶν τακτικῶν ἐξουσιῶν; Ὑπέβαλλα σχετικὴν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου. Φρονῶ ὅτι τὸ 5ετὲς διάστημα διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων πρέπει νὰ γίνῃ 6ετές. Νομίζω ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀρίσωμεν ἐκτεθειμένας συνταγματικὰς διατάξεις εἰς τὰς προσωπικὰς βλέψεις τῶν Κυβερνήσεων.

Εὑρισκόμεθα εἰς ἐποχὴν γνώμης περὶ χρεωκοπίας τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, εἰς χρόνους μεγάλης ἐντάσεως τοῦ ἀτομικισμοῦ ὑπὸ τὸ ἀλτρουϊστικὸν πρόσχημα.

Πρὸς τούτοις δὲν ἐπιθυμῶ διπλοῦν ἀριθμὸν βουλευτῶν ἐκ συστήματος πολιτευομένων, οἵτινες εἶνε μᾶλλον ἀσύνταχτα στοιχεῖα, ζητῶ ἑκατὸν ἀντιπροσώπους διὰ τοιαύτην ἑκατὸν πρὸς ἀναθεώρησιν Διπλῆν Βουλήν, οἵτινες νὰ ἔλθωσι δι' ὡρισμένον 3μηνον λ. χ. διάστημα χάριν τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ ν' ἀπέλθωσι κατόπιν εἰς τοὺς οἴκους των.

Ὑπάρχει καὶ ὁ φόβος νὰ διεξάγωνται ἐκλογαὶ ἐπὶ ἑνὸς συνταγματικοῦ ζητήματος, ὡς λ. χ. τοῦ θεσμοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, γινομένου, ἂς ὑποθέσωμεν, ἀντιδημοτικοῦ καὶ τιθεμένου αὐτοῦ, ὡς ἐδάφους τοῦ ἐκλογικοῦ ἀνταγωνισμοῦ.

Β. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ζητήματος ἀναθεωρήσεως μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, νομίμως ἐπιλαμβανόμεθα καὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ. Σκόπιμον θεωρῶ τὸ προτεινόμενον καὶ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τῶν 6 Βουλευτῶν ὅπως δι' ἁπλῆς Βουλῆς γίνεται ἡ ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμιλιωδῶν διατάξεων.

Φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῇ ἡ γνώμη τοῦ σχεδίου τῶν 6 Βουλευτῶν, καθ' ἣν. μετὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναθεωρήσεως, διαλύεται ἡ ἀποφάσισα Βουλὴ καὶ καλεῖται νέα διὰ τὴν ἀναθεώρησιν. Οὕτω ρυθμίζομεν σκοπιμώτερον τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον. Πρὸς τούτοις, ὑπὸ τὸν ἄνω ὅρον, πρέπει δι' ἁπλῆς πλειοψηφίας νὰ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ὡς ἀναθεωρητέων προταθεισῶν διατάξεων καὶ οὐχὶ διὰ τῶν 2/3 αὐτῆς. Διότι ἄλλως θὰ ἔχωμεν κινδύνους στασιασμῶν. Φρονῶ ὅτι αἱ ψηφιζόμεναι ἤδη Συνταγματικαὶ διατάξεις πρέπει νὰ δοκιμασθῶσιν ἐπὶ μίαν 10ετίαν. Πρὸς τούτοις, δὲ δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐν τῷ ἄρθρῳ πρέπει νὰ ὁρισθῇ ὅτι διὰ τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας δύναττι νὰ ληφθῇ ἀπόφασις καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς 10ετίας.

Α. Παπαναστασίου (7. 5'). Τὰ Συνταγματικὰ ζητήματα δὲν τίθενται πολύπλοκα πρὸ τοῦ λαοῦ, τίθενται ἁπλοποιημένα, πρέπει νὰ δίδεται εὐκαιρία καλλιτέρας πολιτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ἐν τῷ σχεδίῳ τῶν 6 Βουλευτῶν, διάκρισις τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος εἰς θεμελιώδης καὶ μὴ θεμελιώδεις νομίζω ὅτι εἶνε σόλοικος. Δυνάμεθα μόνον νὰ ὁρίσωμεν ὡς ἀμεταχείριστον τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος διότι μόνον καταστροφὴ αὐτῆς δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς βιαίας συγκρούσεις. Φρονῶ ὅτι τὸ 5ές διάστημα ἀρκεῖ ὅπως δοκιμασθῶσιν αἱ νέαι ψηφισθεῖσαι καὶ ψηφιζόμεναι διατάξεις.

Ὁ Βουλευτὴς Αἰτωλοακαρνανίας κ. **Α. Τριγώνης**, ὑποβάλλει προσθήκην εἰς τὸ συζητούμενον ἄρθρον 107.

Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Γεωργίας κ. **Ἐμ. Μπενάκης** ὑποβάλλει νομοσχέδια: 1) περὶ τροποποιήσεως

τοῦ νόμου ,ΒΡΞΘ' τοῦ 1893 «περὶ καταδιώξεως ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων», τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν, 2) περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ,ΓΨΚΔ' (ὑπ' ἀριθ. 3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχηνίας, ὑπογεγραμμένον καὶ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. κ. Α. Ἀλεξανδρῆ καὶ Ε. Ρέπουλη.

Σ. Σῖμος. Δὲν ἔχομεν τὸ ἀλάθητον. Πρέπει νὰ ἀφίσωμεν πᾶσαν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ψηφισθεισῶν διατάξεων καὶ δὴ ἀφοῦ πρόκειται ἐν τῷ ἄρθρῳ περὶ μὴ θεμελιωδῶν τοιούτων.

Ζητῶ ἡ Βουλή, ἥτις ἤθελεν ἀποφανθῆ περὶ ἀναθεωρήσεως νὰ καλῆται ἀμέσως ἀναθεωρητικὴ καὶ νὰ προβαίνῃ εἰς τὸ ἔργον μέχρι πέρατος αὐτῆς.

Π. Καραπᾶνος. Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς τροπολογίας καθ' ἣν νέα Βουλή, προερχομένη ἐκ νέων ἐκλογῶν, διενεργεῖ τὴν ἀναθεώρησιν. Θὰ ψηφίσῃ, λέγει, ὑπὲρ τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ἐτροπολογήθη τοῦτο παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Δ. Κύβουρας (7.47'). Λέγει ὅτι ἔδει νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις διὰ τῶν συνταγμάτων, ἵνα αἱ ἀναγκαῖαι μεταβολαὶ ἐν τῷ πολιτεύματι, αἱ ὑποδεικνυόμεναι ὑπὸ τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, γίνονται ἠρέμα καὶ οὐχὶ δι' ἐσωτερικῶν συγκλονισμῶν καὶ ἐπαναστάσεων. Φρονεῖ ὅτι ἡ ἀναθεώρησις δέον νὰ ἐπιτραπῇ μετὰ πάροδον δέκα τοὐλάχιστον ἐτῶν, ν' ἀποφασισθῇ δὲ δὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς δύο διαφόρους Συνόδους, δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου τῶν μελῶν αὐτῆς. Ἐπίσης ὅτι ἡ ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ δέον ν' ἀποτελῆται ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἐξ ὅσου καὶ ἡ ἁπλῆ, ὅτι δέον ν' ἀπορριφθῇ ἡ πρότασις καθ' ἣν δέον νὰ περιορίζεται ἡ ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ ἵνα ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἐνεργῇ τὴν ἀναθεώρησιν. Ἀποκρούει τὴν πρότασιν καθ' ἣν ἡ ἀναθεώρησις, ὅσον ἀφορᾷ τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας, δέον νὰ γίνεται ὁποτεδήποτε ἀπὸ σήμερον ἀποφασίσει ἡ Βουλή.

Α. Φωτήλας (8.54'). Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἄρθρου τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Προτείνει ὅπως ἡ μία πρᾶξις τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς πρὸς ἀναθεώρησιν ἀπέχῃ ἀπὸ τῆς ἄλλης 3 τοὐλάχιστον μῆνας, ὄχι ἕνα, ὡς ὁρίζει ἡ Ἐπι-

τροπή. Δὲν φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ διαλύεται ἡ Βουλὴ μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς περὶ ἀναθεωρήσεως, ἀλλὰ νὰ χωρῇ ἀμέσως εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς.

Α. Πετρομανιάτης (7. 57'). Φρονεῖ ὅτι καὶ τὸ 10ετὲς χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν ἀναθεώρησιν δὲν εἶνε ἐπαρκές. Ὅτι πρέπει νὰ τεθῶσι φραγμοὶ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότεροι καὶ σχετικῶς μὲ τοὺς ὅρους τῶν ἀποφάσεων καὶ σχετικῶς μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἀπαιτουμένων ψήφων τῶν βουλευτῶν.

Σ. Ἀγαπητός. (8. 8'). Φρονεῖ ὅτι πρέπει αἱ ἐπουσιώδεις διατάξεις νὰ ἀναθεωροῦνται ὡς ὁρίζει τὸ Προσχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ θεμελιωδεις, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος,—πλὴν ἐννοεῖται τῶν 4 θεμελιωδεστάτων ἄρθρων, τῶν ἀποτελούντων τὴν βάσιν τοῦ πολιτεύματος— νὰ ἀναθεωροῦνται δι' Ἐθνοσυνελεύσεως, πεοερχομένης ἐκ δημοψηφίσματος, συνεπείᾳ νέων ἐκλογῶν. Ὑποβάλλει σχετικὴν τροπολογίαν.

Β. Μιχαλέας (8. 15'). Πᾶσα συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου περιττεύει μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Ἐγγίζομεν εἰς τὸ τέρμα τοῦ ἔργου ἡμῶν. Καὶ αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι εὐτυχὴς διότι θὰ ἀνακηρύξω ἐντεῦθεν, ὅτι ἀναγέννησις καὶ ἀπολύτρωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ δύναται νὰ ἐπέλθῃ μόνον ἂν δοθῇ πᾶν μέσον πρὸς ἀκώλυτον ἀναθεώρησιν καὶ τῶν μὴ θεμελιωδῶν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς τῶν θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματός του.

Σ. Δραγούμης. Κηρύσσεται κατὰ τῆς προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον εἰδικῆς διατάξεως σχετικῶς μὲ τὸν θεσμὸν τῆς Γερουσίας.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην καὶ 30'

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρα 10. 30' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Σ. Ἰγγλέσης (Ὥρα 10. 33') ὑποστηρίζει τροπολογίαν του ὅπως ἡ Βουλὴ δύναται διὰ τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Τὴν διάταξιν ταύτην θεωρεῖ ἀναγκαίαν πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένων καταχρήσεων ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου.

Α. Θεοδωρίδης (Ὥρα 10. 49′) Συμφωνεῖ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως λεχθέντα, διίσταται δὲ πρὸς τὴν περὶ ἀπαραδέκτου γνώμην τοῦ κ. Στ. Δραγούμη. Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς Γερουσίας, θεσμοῦ τὸν ὁποῖον θεωρεῖ ἀναγκαιότατον διὰ τὴν εὐημερίαν τῆς χώρας, ἡ ὁποία εὔχεται νὰ φθάσῃ εἰς σημεῖον ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην τοῦ νέου τούτου θεσμοῦ.

Ὁ βουλευτὴς Λακωνίας κ. **Γ. Οἰκονόμου** ὑποβάλλει πρότασιν περὶ προσθήκης ἑνὸς ἄρθρου ἀφορῶντος τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ Πανεπιστημίου. (Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Π. Μερλόπουλος (Ὥρα 11 μ. μ.) εἶνε ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀναπτυχθείσας τροπολογίας, εὑρίσκει ὅτι οὐδαμῶς θίγεται ἡ μορφὴ τοῦ πολιτεύματος διὰ τῆς ἱδρύσεως τῆς Γερουσίας καὶ ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ διαλύηται ἡ Βουλὴ μετὰ τὴν δευτέραν αὐτῆς ἀπόφασιν περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ πολιτεύματος. Τελευτῶν λέγει ὅτι ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ πολιτεύματος συγκαλουμένη Βουλὴ πρέπει ν' ἀποτελῆται ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ βουλευτῶν.

Ι. Πατσουράκος (Ὥρα 11. 25′) ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι οὐδένα σκοπὸν ἔχει ἡ ἀναγραφὴ ἐν τῷ Συντάγματι τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου καὶ προτείνει τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ. Τελευτῶν λέγει ὅτι θέλει προκαλέσει ψηφοφορίαν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Φ. Νέγρης (Ὥρα 10. 33′). Ἀναπτύσσει δι' ὀλίγων τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου γνώμην του καὶ λέγει ὅτι οὐδεμία προθεσμία ἀναθεωρήσεως εἶνε φρόνιμον νὰ καθορισθῇ.

Ν. Βάρθης (Ὥρα 10. 45′) λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἔχει θέσιν τὸ ἐδάφιον καθ' ὃ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὁλοκλήρου τοῦ πολιτεύματος. Διότι ὅταν ὁ λαὸς θελήσῃ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πολιτεύματος κανὲν ἐδάφιον καὶ οὐδὲν κώλυμα θέλει τὸν ἐμποδίσει ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν θέλησίν του.

Κ. Γόντικας (Ὥρα 10. 50′) φρονεῖ ὅτι τὸ δεκαετὲς διάστημα τῆς ἀναθεωρήσεως εἶνε καὶ ἀναγκαῖον καὶ σκόπιμον. Ὡσαύτως ὅτι δὲν εἶνε ἀπαράδεκτος ἡ συζήτησις περὶ Γερουσίας· ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο θὰ εἶχε τὴν γνώμην ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ποσῶς μνεία περὶ Γερουσίας, ἀφοῦ ἡ παροῦσα Βουλὴ δὲν εἶνε διατεθειμένη νὰ συζητήσῃ περὶ αὐτοῦ, ἡ δὲ μέλλουσα Ἀναθεωρητικὴ θὰ εἶνε ἡ ἁρμοδία νὰ κρίνῃ ποῖαι αἱ μὴ θεμελειώδεις διατάξεις. Φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ ὅτι «μόνον» τὰ ἐν τῇ ἀποράσει τῆς Βουλῆς ὁριζόμενα ἄρθρα δύνανται ν' ἀναθεωρηθῶσιν.

Π. Πολυχρονιάδης (Ὥρα 12. 15′) συμφωνεῖ πρὸς τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου ὡς ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς.

Π. Δ. Πλιόπουλος. Ἐπαινεῖ τὴν Βουλὴν ἥτις ἐψήφισε τὴν Ἀναθεώρησιν, τοὺς 6 βουλευτὰς τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν Κυβέρνησιν ὡς καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Συντάγματος διὰ τὸ τελεσθὲν ἔργον· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ὡς ἀνθρώπινον εἶνε ἀτελὲς, καὶ ὡς τοιοῦτον δὲν πρέπει νὰ δεσμεύσῃ τὸ μέλλον. Οἱ λαοὶ ἀναντιρρήτως ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ μεταβάλλωσι τοὺς ἰδίους αὐτῶν θεσμούς, ἀλλ' οὗτοι βεβαίως ἔχουσι χρείαν μονιμότητος, καὶ πρέπει νὰ παρέλθῃ περίοδός τις χρόνου καθ' ἣν νὰ εἶνε δυνατὸν νὰ διαγνωσθῶσι διὰ τῆς πείρας τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά των. Κηρύσσεται κατὰ τῆς ἐλευθερίας πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος χάριν τῆς ἱδρύσεως τῆς Γερουσίας, ἣν ἤδη θεωρῶ περιττὴν μετὰ τὴν θέσπισιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καὶ δὲν πρέπει νὰ μειωθῇ τὸ Κοινοβουλευτικὸν Πολίτευμα καὶ νὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ λαὸς μὲ ὑπερβολικὰς δαπάνας. Ὑποδεικνύει ὅτι εἰς μέλλουσαν Ἀναθεώρησιν πρέπει νὰ διευκολυνθῇ ἡ Ἀντιπροσώπευσις τῶν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Κοινοτήτων.

Μ. Δαζέας. (12. 31′) Ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι τὰ ἐμπόδια πρέπει νὰ ὦσιν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλήτερα πρὸς νέας ἀναθεωρήσεις ὑποστηρίζει δὲ καὶ τροπολογίαν του ὅπως ἡ ἐργασία τῆς Ἀναθεωρήσεως περιορίζεται ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ ὁρίου.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι δὲν ἐπιμένει, ὅπως ἡ προθεσμία τῆς ἀναθεωρήσεως εἶνε δεκαετής. Δύναται νὰ εἶνε καὶ πενταετὴς καὶ ἡ Βουλὴ ἐλευθέρα εἶνε νὰ προκρίνῃ οἵαν θέλει.

Γ. Πών. Ἂς μὴ τεθῇ προθεσμία.

Ε. Βενιζέλος. Ὄχι. Πρέπει νὰ τεθῇ προθεσμία. Ἀπορρύει τὸ ἀπαράδεκτον ἐν σχέσει μὲ τὴν Γερουσίαν, διότι ὁ διχασμὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας δὲν εἶνε μεταβολὴ τῆς

μορφῆς τοῦ πολιτεύματος. Λέγει δὲ ὅτι προέτεινε τὴν προσθήκην ταύτην οὐχὶ διότι ἡ Κυβέρνησις νομίζει ὅτι εἶνε σκόπιμος νῦν ἡ ἵδρυσις Γερουσίας, ἀλλ' ἵνα ἱκανοποιήσῃ τὴν παράκλησιν βουλευτῶν τινων, οἵτινες κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν ἐπέμειναν νὰ ψηφισθῇ μεταβατικὴ διάταξις διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν βραδύτερον θὰ ὡρίμαζεν ἡ κοινὴ γνώμη πρὸς τοῦτο. Ἀλλὰ δηλοῖ ὅτι οὐδαμῶς ἐπιμένη νὰ ψηφισθῇ ἡ προσθήκη αὕτη. (Χειροκροτήματα). Μόνον θὰ ἐπεθύμει καὶ ἐλπίζει ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ δεχθῇ ὅτι ἡ περὶ Γερουσίας συζήτησις δὲν εἶνε ἀπαράδεκτος, ἵνα μὴ ἀντίθετος ἀπόφασις ὑπάρξῃ ὡς προηγούμενον διὰ τὴν μέλλουσαν Βουλήν.

Θ. Πετμεζᾶς (12.47') Συμφωνεῖ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δοθεῖσαν ἑρμηνείαν καθ' ἣν ἡ διάταξις περὶ Γερουσίας δὲν εἶνε θεμελιώδης καὶ δηλοῖ ὅτι εἶνε κατὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου. Ὑποστηρίζει ἀκολούθως τὴν καὶ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Παπαναστασίου γενομένην πρότασιν περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὅρου «θεμελιώδης».

Σ. Δραγούμης ἀνερχόμενος τὸ βῆμα ἵνα ἀναπτύξῃ τὴν περὶ ἀπαραδέκτου τοῦ θεσμοῦ τῆς Γερουσίας γνώμην του λέγει ὅτι ἡ προσθήκη περὶ Γερουσίας δὲν ἦτο ἀναγκαία, ἀφ' οὗ οἱ ζητήσαντες τοτε συζήτησιν ἐπὶ τοῦ θέματος δὲν ἐπέμειναν πλέον.

Ε. Βενιζέλος. Ἂν δὲν ἐπιμείνῃ κανεὶς εἰς τοῦτο ἐγὼ δὲν διστάζω νὰ τὴν ἀποσύρω. (Χειροκροτήματα). Καὶ τότε δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ συζητηθῇ οὔτε τὸ ἀπαράδεκτον.

Σ. Δραγούμης. Καὶ ἐγὼ κατέρχομαι ἀμέσως τοῦ βήματος.

Α. Μιχαλακόπουλος (1.2'). Μολονότι εἶνε κεκηρυγμένος ὑπὲρ τῆς Γερουσίας, δὲν θὰ ἐπιμείνῃ νῦν πειθόμενος εἰς τὴν γνώμην τῶν πλειόνων καὶ ἵνα μὴ καταναλώσῃ ἐπὶ ματαίῳ χρόνον. Ὅμως θὰ ἐφρόνει ὅτι διὰ ψηφίσματος ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ κηρύξῃ τὸ μὴ θεμελιῶδες τοῦ θεσμοῦ περὶ Γερουσίας. Ἐπιφέρει εἶτα διαφόρους παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, ζητῶν δεκαετῆ προθεσμίαν καὶ διπλῆν Βουλήν.

Δ. Κλάδος (1.25'). Φρονεῖ ὅτι ὡς ὅριον χρονικὸν μετὰ τὸ ὁποῖον θὰ δύναται ν' ἀναθεωρηθῇ τὸ Πολίτευμα πρέπει νὰ ὁρισθῇ πεντετία.

Χ. Δικαῖος (1.30'). Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς δεκαετοῦς προθεσμίας ἔχων τὴν γνώμην ὅτι ἐφ' ὅσον ἀπομακρύνεται ἡ Ἀναθεώρησις ἐπὶ τοσοῦτον μεγαλητέρα ἀσφάλεια ὑπάρχει ὅπως μὴ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ παρελθόν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107 κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περαιωμένη.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ποιεῖται τὴν δήλωσιν ὅτι σαφὴς εἶνε ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου καθ' ἣν ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν συγκαλουμένη Βουλὴ ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων αὐτῆς καθηκόντων, δὲν δύναται, ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἀναθεωρητικοῦ αὐτῆς ἔργου, νὰ ἐξέλθῃ τῶν ὁρίων τὰ ὁποῖα ἔταξεν ἡ τὴν ἀναθεώρησιν ἀποφασίσασα Βουλή.

Τὴν δήλωσιν ταύτην ἀποδέχεται ἡ **Βουλή**.

Ἄρχεται ἤδη ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ Συντάγματος.

Ἀποσύρονται αἱ κάτωθι τροπολογίαι.

1) Ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107 τροπολογία τῶν ἐξ ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν Βουλευτῶν, ἔχουσα οὕτω·

«Ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐπιτρέπεται μετὰ πενταετίαν, ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν δι' ἰδίας πράξεως ὁριζούσης τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις.

Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως, διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφεστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἥτις, δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων».

2) Τοῦ **κ. Μ. Δαζέα**, ἔχουσα οὕτω·

Ἐν τῷ τρίτῳ ἐδαφίῳ, καὶ μετὰ τὰς λέξεις «ἀποφασίζει ἡ Βουλή, ἐκ νέας ἐκλογῆς προερχομένη, κατὰ τὴν πρώτην τῆς περιόδου αὐτῆς σύνοδον» νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «καὶ ἐν χρονικῷ διαστήματι τριῶν μηνῶν, ἐν τούτῳ περιοριζομένης τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν ἐντολῆς».

καὶ 3) τοῦ κ. Α. Φωτήλα, ἔχουσα οὕτω·

«Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὁλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως,

ὁριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφιζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ **τρεῖς** τοὐλάχιστον μῆνας.

Ἐπὶ τῶν οὕτως ὡς ἀναθεωρητέων προταθεισῶν διατάξεων καὶ μόνων ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ ἐκ νέας ἐκλογῆς προερχομένη κατὰ τὴν πρώτην τῆς περιόδου αὐτῆς σύνοδον καὶ διὰ πλειοψηφίας ἁπλῆς».

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ τροπολογία τοῦ κ. Σ. Ἰγγλέση, ἔχουσα οὕτω·

«Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ καταργήσῃ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν».

Ἀπορρίπτονται εἶτα δι' ἀναστάσεως παραχρῆμα, ἄνευ παραπομπῆς εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπήν, αἱ κάτωθι τροπολογίαι.

1) Τοῦ κ. Α. Βούτση, ἔχουσα οὕτω·

«Ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐπιτρέπεται μετὰ δεκαετίαν ὁσάκις ἡ Βουλὴ εἰς δύο συνεχεῖς Βουλευτικὰς περιόδους δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας ζητήσει τὴν ἀναθεώρησιν δι' ἰδίας πράξεως ὁριζούσης τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις. Ἀποφασισθείσης ὡς ἄνω τῆς ἀναθεωρήσεως ἡ Βουλὴ τῆς δευτέρας Περιόδου διαλύεται αὐτοδικαίως καὶ συγκαλεῖται νέα τοιαύτη ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ Βουλευτῶν ἥτις ἀποφασίζει δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων.»

2) Τοῦ κ. Α. Τριγώνη, ἔχουσα οὕτω·

«Ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ θέλουσι λαμβάνει μέρος κατὰ τὰς συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων, ἄνευ ὁμῶς δικαιώματος ψήφου καὶ ἅπαντα τὰ μέλη τακτικὰ καὶ ἔκτακτα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας».

3) Τοῦ κ. **Σ. Ἀγαπητοῦ**, ἔχουσα οὕτω:

«Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις τῶν ἄρθρων 21, 29, 31 καὶ 45 τοῦ Συντάγματος.

Ἀναθεώρησις τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος δύναται νὰ γείνῃ μετὰ ὀκταετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης, κατὰ δύο τρόπους.

Μερικὴ ἀναθεώρησις τῶν ἐπουσιωδῶν μόνον διατάξεων δύναται νὰ γείνῃ ὁσάκις μία Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην

δι' ἰδίας πράξεως ὁριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφιζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα.— Ἐπὶ τῶν οὕτω ὡς ἀναθεωρητέων προτεθεισῶν ἐπουσιωδῶν διατάξεων καὶ μόνον ἀποφασίζει ἡ ἐκ νέων ἐκλογῶν προερχομένη νέα Βουλή, κατὰ τὴν πρώτην τῆς περιόδου αὐτῆς σύνοδον καὶ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας.

Γενικὴ ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος δύναται νὰ γείνῃ ὁσάκις μία Βουλὴ διὰ τῶν $^2/_3$ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως μὴ ὁριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφιζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα.—Κατόπιν τούτου ὑποβάλλεται ἐρώτημα, ἐντὸς δύο μηνῶν, εἰς τὴν καθολικὴν ψηφοφορίαν, ἥτις ἀποφαίνεται διὰ δημοψηφίσματος.— Ἐὰν τὸ δημοψήφισμα κηρυχθῇ διὰ πλειοψηφίας τῶν $^2/_3$ τῶν ψηφισάντων ὑπὲρ τῆς ἀναθεωρήσεως συγκαλεῖται ἐντὸς 1 $^1/_2$ μηνὸς Ἐθνοσυνέλευσις ἀπαρτιζομένη ἐκ μελῶν διπλασίου ἀριθμοῦ τοῦ συνήθους τῶν Βουλευτῶν.— Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἄρθρων, ἅτινα θὰ κρίνῃ ὡς ἀναθεωρητέα.

Διὰ τὰ μέλη τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως δὲν ὑπάρχει ἀσυμβίβαστον».

4) Τοῦ κ. **Γ. Τσιξίρη**, ἔχουσα οὕτω:

«Ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων ἐπιτρέπεται μετὰ ἑξαετίαν, ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν δι' ἰδίας πράξεως ὁριζούσης τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφιζομένης δίς.

Ἑνὸς μηνὸς διάστημα τοὐλάχιστον πρέπει νὰ μεσολαβήσῃ μεταξὺ τῶν δύο ψηφοφοριῶν.

Ἀποφασισθείσης οὕτω τῆς ἀναθεωρήσεως διαλύεται ἡ Βουλὴ αὐτοδικαίως καὶ συγκαλεῖται νέα, ἥτις κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς Σύνοδον καὶ δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ὡς ἀναθεωρητέων θεωρηθεισῶν διατάξεων.

Διὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρώτης ταύτης Συνόδου ἐκλέγονται πλὴν τῶν τακτικῶν βουλευτῶν καὶ βουλευταὶ ἔκτακτοι, ἰσάριθμοι πρὸς τοὺς τακτικούς.

Οἱ ἔκτακτοι βουλευταὶ δύνανται νὰ εἶνε καὶ δημόσιοι

ὑπάλληλοι, ἐκτὸς τῶν ἐξαιρέσεων, τὰς ὁποίας θὰ ὁρίσῃ ὁ νόμος. Κατὰ πάντα τὰ λοιπὰ ἰσχύουσι καὶ περὶ αὐτῶν ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, αἱ ἀφορῶσαι τοὺς τακτικοὺς βουλευτάς».

5) Ἡ τῶν κ.κ. **Χ. Δικαίου** καὶ **Η. Μερλοπούλου**, ἔχουσα οὕτω·

«Εἰς τὸ γ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ προσχεδίου τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς νὰ προστεθῶσι μετὰ τὰς λέξεις «ἐκ νέας ἐκλογῆς προερχομένης» αἱ φράσεις «καὶ ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ βουλευτῶν ἀποτελουμένη. Ἡ τοιαύτη Βουλή, ἐκτὸς τοῦ ἀναθεωρητικοῦ ἔργου της, δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τῶν νομοθετικῶν ἔργων πλὴν τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ἐτησίων οἰκονομικῶν νόμων».

Γίνονται δεκταὶ ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως αἱ κάτωθι τροπολογίαι τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ προσχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ν' ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις «πενταετίαν» καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ τεθῇ ἡ λέξις «δεκαετίαν».

Τὸ γ' ἐδάφιον ν' ἀπαλειφθῇ ἀντ' αὐτοῦ δὲ νὰ τεθῇ «Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφεστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἥτις, κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων Διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς».

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 107 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι τῷ ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. Ν. Βάρθη πρότασις περὶ ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107. Ἡ πρότασις ἔχει ὡς ἑξῆς.

«Παρακαλῶ νὰ γίνῃ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ Συντάγματος». Ἐπειδὴ ἡ ζητουμένη ψηφοφορία διεξήχθη, δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τοῦ κ. προέδρου ὡς παρέλκουσα ἡ πρότασις, τὸ δὲ ἄρθρον ψηφισθὲν ἤδη καὶ γενόμενον δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 107.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὁλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως

ταύτης ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὁριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφιζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφεστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἥτις κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἡ **Βουλὴ** ἀκολούθως ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως ὅπως τὸ ἄρθρον 103 τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος ἀριθμηθῇ ὡς ἄρθρον 108.

Ἀποσύρεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογία τῶν ἐξ ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν βουλευτῶν, ἔχουσα οὕτω:

«Ἡ ἰσχὺς τῶν συνταγματικῶν τούτων διατάξεων ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.»

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογία τοῦ κ. **Α. Βούτση** ἔχουσα οὕτω·

«Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν ἄρθρων 83, 91 καὶ 98 τοῦ Συντάγματος μετὰ πενταετίαν, ὁσάκις ζητηθῇ ὑπὸ τῶν τριῶν τετάρτων τῆς Βουλῆς. Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης ἡ ἰδία Βουλὴ προβαίνει δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας εἰς τὴν κατάργησιν ἢ μεταρρύθμισιν αὐτῶν.»

Γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 108, δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 108.

Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, καταργοῦνται.

Διαγράφεται εἶτα συναινέσει τῆς Βουλῆς τὸ ἄρθρον 108 τοῦ ἄχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος ἔχον οὕτω.

«Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις τοῦ περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἄρθρου εἰς τὴν προσεχῆ βουλευτικὴν περίοδον, ἂν τὸ ζητήσωσι τὰ τρία τέταρτα τῆς Βουλῆς».

Ἀπορρίπτεται εἶτα παραχρῆμα δι' ἀναστάσεως ἄνευ παραπομπῆς εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπήν, ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 109 τροπολογία τοῦ κ. **Πατσουράκου** ἔχουσα οὕτω.

«Ἡ διδασκαλία τῶν ῥητρῶν τοῦ Συντάγματος ἐπιβάλλεται ὑποχρεωτικὴ ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους».

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ κάτωθι τροπολογία τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

«Τὸ προτιθέμενον εἰς τὸ ἄρθρον 109 τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς 2ον ἐδάφιον ἀπαλείφεται. τίθεται δ' ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἑξῆς· «Πᾶσα ψηφιζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δ' εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.»

Γίνεται εἶτα δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 109 τοῦ Συντάγματος προσθήκη δευτέρου ἐδαφίου ἔχουσα οὕτω·

Ἄρθρον 109 ἐδ. β'.

Πᾶσα ψηφιζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δ' εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

Ἀποσύρονται εἶτα αἱ ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου τροπολογίαι.

1) Τοῦ κ. **Μ. Δαζέα**. ἔχουσα οὕτω·

Ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρ. 2 καὶ μετὰ τὰς λέξεις «ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως» νὰ προστεθῇ ἡ ἑξῆς περικοπὴ «τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος καὶ»

2) Τῶν κ. κ. **Α. Τριγώνη** καὶ **Μ. Γαλανοῦ** ἔχουσα οὕτω·

«Θέλει μνημονεύεται ἐπ' ἐκκλησίας τὸ ὄνομα τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. ἀντὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου».

3) Τῶν κ.κ. **Α. Μιχαλακοπούλου** καὶ **Σ. Σίμου**. ἔχουσα οὕτω·

Προτείνομεν ν' ἀπαλειφθῇ ἡ περίοδος «εἶναι δὲ αὐτο-

κέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων» καὶ νὰ τεθῇ «Διοικεῖται δὲ ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων ἐνεργοῦσα κατὰ τὰ λοιπὰ καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρισθῇ».

4) Τῶν κ. κ. **Δ. Οἰκονόμου** καὶ **Η. Ἀγγελίδου**. ἔχουσα οὕτω·

«Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. κεφαλὴν ἔχουσα τὸν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. εἶνε ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τηρεῖ ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ τοὺς τύπους τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας. Εἶνε δὲ αὐτοκέφαλος. ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας».

Ἀποσύρεται ἐν τέλει ἡ πρότασις τοῦ κ. **Α. Καζαντζοπούλου** περὶ προσθήκης εἰς τὸ Σύνταγμα ἄρθρου εἰδικοῦ ἔχοντος ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρον εἰδικὸν

«Ὁ ἐργάτης ἐν Ἑλλάδι. ὡς μέγας παράγων τῆς κοινῆς εὐημερίας διατελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους. ἀναλαμβάνοντος νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς αὐτὸν καλὸν βίον. διὰ καταλλήλων νόμων καθοριζόντων τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας, κατ' εἴδος. φῦλον. ἡμέραν καὶ ἡλικίαν. ἐξασφαλιζομένης ἅμα τῆς ὑγιεινῆς καὶ ἠθικῆς διεξαγωγῆς ἑκάστης παραγωγικῆς ἐργασίας, τὰ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἐργάτου, τὰς ἐξ ἀτυχημάτων ἀποζημιώσεις ὡς καὶ τὰς συντάξεις αὐτῶν. Τὸ Κράτος ἐπεμβαῖνον πρὸς πρόληψιν ἀγροτικῶν κρίσεων καὶ συγκρούσεων ὑπὲρ τοῦ γαιοκτήμονος δύναται νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἀπαγόρευσιν ὡρισμένου εἴδους καλλιεργείας ἢ τὸν περιορισμὸν αὐτοῦ δι' ἀναγκαστικῆς ἐκριζώσεως. καὶ ὑποχρεοῦται νὰ προνοήσῃ πρωτίστως περὶ βαθμιαίας ἄρσεως πάσης ἐμμέσου φορολογίας εἰς εἴδη τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῶν ἐργατῶν».

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ἀκολούθως ὅτι ἀπομένει ὅπως

διεξαχθῶσιν αἱ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 102, 103 καὶ 105 δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορίαι.

Καλεῖ ψηφολέκτας τοὺς κ. κ. Θ. Πετραλιᾶν καὶ Ι. Κουρτάκην καὶ τίθησιν οὕτω τὸ ζήτημα.

—Οἱ παραδεχόμενοι τὸ ἄρθρον 102 ὡς ἐτροποποιήθη λέγουσι: «ναὶ». οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν «ὄχι».

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν εὑρέθη ὅτι ἐψήφισαν ἐν ὅλῳ 196. Εἶπον «ναὶ» 188. «ὄχι» 7 καὶ 1 ἠρνήθη ψῆφον κατὰ τὸ παρατιθέμενον ὧδε πρωτόκολλον.

Νικ. Α. Στράτος	Ν	Ἰωάν. Τερζάκης	
Νικ. Χρυσόγελος		Παν. Φραντζῆς	Ν
Α. Παπαφώτης	Ν	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	Ν
Α. Γρίβας	Ν	Γεωργαντᾶς Θρόνος	
Σ. Ψύχας	Ν	Γεώρ. Παρασκευόπουλος	Ν
Π. Καρασεβδᾶς	Ν	Νικ. Κόνδης	
Ἐπ. Σουλτάνης		Ἀθ. Σωτηριάδης	Ν
Γ. Ποῦλος	Ν	Κωνστ. Οἰκονομόπουλος	
Ι. Φαρμάκης	Ν	Κωνστ. Καζαντζῆς	
Ἀντ. Ροντήρης	Ν	Γερ. Νοταρᾶς	
Α. Τριγώνης		Δημ. Κούζης	
Ε. Λαμπρακάκης	Ν	Ἀνδρ. Σαρλῆς	
Ἰωάν. Καναβὸς	Ν	Δημ. Ρούσσος	Ν
Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ν	Νικ. Δελακοβίας	Ν
Α. Σπετσέρης	Ν	Νικόλ. Σακελλαρίου	Ν
Ι. Τσιγκόλης	Ν	Γεώρ. Βλάσσης	
Στέφ. Γρανίτσας	Ν	Χαρ. Σπηλιόπουλος	
Γ. Ἰατρίδης	Ν	Νικ. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἰωάν. Κουρκουμέλης	Ο	Ἀναστ. Βάρβογλης	
Ἰωάν. Παπαθανασιάδης		Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	
Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς	Ν	Ἰωάν. Π. Μανέτας	Ν
Ἰωάν. Ἀκρίδας	Ν	Δ. Πλαπούτας	Ν
Θεόφ. Θεοδωρόπουλος	Ν	Ἀλ. Παπαναστασίου	Ν
Ἐμμ. Ρέπουλης	Ν	Ἰωάν. Μπακόπουλος	
Δημ. Καλέργης	Ν	Δημ. Χηνιάδης	Ν
Ἀθ. Χριστόπουλος	Ν	Δημ. Καρέλας	Ν
Γεώρ. Νέζος		Ἀθ. Πετρόπουλος	
Παν. Ἀραβαντινὸς		Χαρ. Στασινόπουλος	

Κωνστ. Ρεβελιώτης		Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης	Ν
Νικ. Τριανταφυλλάκος		Κωνστ. Δεμερτζῆς	Ν
Α. Κατριβάνος	Ν	Θεμ. Πετμεζᾶς	Ν
Ἠλ. Φλέσσας		Γεώρ. Καζανόβας	Ν
Ἰωάν. Πολίτης	Ν	Ἰωάν. Μπρισιμιτζάκης	Ν
Παν. Δεληβοριᾶς		Γεώρ. Σταμπάδος	
Σπυρ. Τσαγκάρης	Ν	Θεμ. Μιχαλόπουλος	Ν
Θ. Πέρρος	Ν	Δημ. Ἀνδρέου	Ν
Χαρ. Βοζίκης		Δημ. Ζαβογιάννης	Ν
Ἀντ. Βούτσης		Ἐμμ. Κυταριόλλος	Ν
Νικ. Χαρδούβαλης		Βασ. Κυρέλλος	
Περ. Ἀλεξάκης		Ἀριστοτ. Σακελλαρίου	Ν
Θεόδ. Γρηγορίου	Ν	Νικ. Σπηλιώτης	
Σπυρ. Σῦμος	Ν	Σπυρ. Παπαχατζῆς	Ν
Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος		Σάββας Βαρβιτσιώτης	Ν
Περ. Κ. Καραπᾶνος	Ν	Λουκ. Κουτσοπέταλος	
Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς		Νικ. Ἀνδρεαδάκης	Ν
Πύρ. Καραπᾶνος		Δημ. Λαζαρῆς	Ν
Ἀντ. Γαρουφαλιᾶς		Σπυρ. Θεοδωρόπουλος	Ν
Ἑλ. Βενιζέλος	Ν	Ἀναστ. Πουλῆς	
Ἐμμ. Μπενάκης	Ν	Νικόλ. Ρούσης	
Φωκ. Νέγρης	Ν	Στέφ. Ν. Δραγούμης	Ν
Παναγ. Χαροκόπος		Ἀλέξ. Ζαΐμης	
Κ. Ρακτιβὰν	Ν	Δ. Γαλαβᾶς	
Μιλτ. Νεγροπόντης	Ν	Α. Μιχαλακόπουλος	Ν
Γ. Ζερβουδάκης		Λ. Θ. Ρούρος Κανακάρης	
Λάμπρος Κορομηλᾶς	Ν	Κωνστ. Γόντικας	Ν
Η. Λαγοπάτης	Ν	Ν. Κοντογούρης	Ν
Γεώρ. Στρατούλης	Ν	Ἰωάν. Βέρροιος	
Κ. Μάνος		Πολ. Πολυχρονιάδης	Ν
Τιμ. Ἡλιόπουλος		Παν. Ζαΐμης	
Δημ. Βενιζέλος	Ν	Δ. Μάρκου	
Μιχ. Γαλανὸς	Ν	Γεώρ. Κατσιμπίρης	
Α. Παναγιωτόπουλος	Ν	Σπηλ. Ἀγαπητὸς	Ν
Γεώρ. Πολίτης	Ν	Α. Φωτήλας	Ν
Ἰωάν. Ἀθανασάκης	Ν	Α. Χοϊδᾶς	Ν
Γεώρ. Νικολαΐδης		Θεόδ. Ψυχαλινὸς	Ν
Λουκᾶς Μπέλλος		Γ. Παπακυριακόπουλος	Ν
Ἀριστομ. Θεοδωρίδης	Ν	Βασίλ. Ἀντωνόπουλος	Ν

Α. Καφετζόπουλος	Ν	Νικ. Βάρθης	Ο
Δ. Φλαμῆς	Ν	Ἀναστ. Σκιαδαρέσης	
Κωνστ. Πανουτζόπουλος	Ν	Σπυρ. Χατζάρης	
Νικ. Συριόπουλος	Ν	Παν. Μανωλίτσης	Ν
Θαν. Πετραλιᾶς	Ν	Σπ. Κογεβίνας	Ν
Πελ. Ἠλιόπουλος	Ν	Σπυρ. Βλαντῆς	Ν
Χρ. Κορύλλος		Εὐθ. Α. Βελλιανίτης	
Ξεν. Σταυρουλόπουλος		Χρ. Καποδίστριας	Ν
Παν. Βουρλούμης		Ἀνδρ. Κρητικός	
Νικ. Ραφτόπουλος		Λαυρ. Μαβίλης	Ν
Χρ. Μεϊντάνης		Κωνστ. Κατηφόρης	
Διον. Πολυζωγόπουλος		Σπυρ. Λάσκαρης	Ν
Ἰωάν. Δογάνης		Βασίλ. Πουλιάσης	Ν
Γεώρ. Λαμπρινόπουλος	Ν	Κωνστ. Ἀρβανιτάκης	
Γεώργ. Ἀβέρωφ		Διον. Βενιεράτος	Ν
Νικόλ. Σταματιάδης	Ν	Παν. Λιβιεράτος	Ν
Δημ. Χρυσοστάλης		Σπυρ. Ἰγγλέσης	Ν
Εὐάγ. Γεωργιάδης	Ν	Νικ. Χαριτάτος	
Ἰωάν. Μπουρνιᾶς	Ν	Ἀνδρ. Μονοκρούσος	
Νικόλ. Ἀβέρωφ		Πέτρ. Βασιλόπουλος	
Γεώρ. Μπένος		Ἀνδρ. Βαλσαμάκης	
Νικόλ. Κάραλης		Νικ. Ἀλεβιζάτος	
Κωνστ. Χατζηγιάννης		Σπ. Φορέστης	
Δημ. Βάχλας		Νικ. Δ. Ραυτόπουλος	
Γεώρ. Κοσόνας	Ν	Ὀθ. Τετενὲς	Ν
Ἀπόστ. Ἀποστολίδης		Γεώρ. Μουσούρης	Ν
Μιχ. Σφακιανάκης	Ν	Σωκ. Ἀν. Καβαλλιεράτος	
Πλούτ. Μαυρίκης		Θ. Κοντομίχαλος	Ν
Βασίλ. Ἀθανασούλας	Ν	Λεων. Ἐμπειρίκος	
Κωνστ. Χατζάκος	Ν	Σταμ. Βαφειαδάκης	Ν
Γεώρ. Γαζέπης	Ν	Δημ. Μάνθος	Ν
Νικόλ. Πετσάλης	Ν	Περ. Γρυπάρης	Ν
Ἰωάν. Λούντζης		Κωνστ. Καλομενόπουλος	Ν
Διον. Κουλούμπαρδος	Ν	Τριαν. Παπαδάμ	Ν
Ἀναστ. Λούντζης		Θωμᾶς Σκάσης	Ν
Καῖσαρ Ζέζας	Ν	Ἰάκ. Ἀβάζος	
Διον. Κλάδης	ἀρν.	Δημ. Ζαμάνος	Ν
Νικ. Παπαδάτος		Νικόλ. Καμπάνης	
Κωνστ. Ζαβιτσάνος	Ο	Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος	Ν

Ἀλέξ. Μαλασπίνας		Γεώρ. Δρίβας	Ν
Γεώρ. Γαιτᾶνος	Ν	Ἀλέξ. Κασσαβέτης	
Ἀντ. Ρεβίνθης		Κωνστ. Χρυσοχοΐδης	Ν
Μάρκ. Βαλληνδρᾶς		Γεώρ. Βλάχος	Ν
Νικολ. Καλβοκορέσης		Πελ. Ἀγγελίδης	Ν
Κωνστ. Ἀλαβάνος	Ν	Κωνστ. Γιαννακόπουλος	Ν
Δημ. Πετσετάκης	Ν	Φίλ. Ζαρζάμπας	Ν
Χαρίλ. Προβελέγγιος		Χ. Μωραΐτης	Ν
Ἐμμ. Πατρίκιος	Ν	Νικ. Παπαιωάννου	Ν
Ἰωάν. Μαμάης	Ν	Μιχ. Φωτιάδης	Ν
Ἰωάν. Κασδόνης		Βασίλ. Συληβρίδης	
Ἀντ. Φραγκῖσκος		Περ. Αποστολίδης	Ν
Δημ. Κάτρης		Λεων. Ἀναγνώστου	
Θαλ. Κουτούπης	Ο	Κωνστ. Ζησόπουλος	Ν
Γεώρ. Φιλιώρης	Ν	Χ. Δικαῖος	Ν
Κωνστ. Μέρμηγκας		Σ. Ντολιόπουλος	
Γεώρ. Οἰκονόμου	Ν	Παν. Φλέσσας	
Εὐστρ. Κουλουμβάκης		Π. Κασίμης	Ν
Ἰωάν. Λυμπερόπουλος		Ν. Παπαλέξης	Ν
Νικ. Πετροπουλάκης	Ν	Δημ. Κάβουρας	Ν
Γεώργ. Τσοχώνης		Μ. Δαζέας	Ν
Παναγ. Πετροπουλάκης	Ν	Α. Πετρομανιάτης	Ν
Παν. Κουμάνταρος		Ἀθ. Περρωτῆς	
Ἰωάν. Ἀθηνογένης		Π. Ἰατρόπουλος	
Βασίλ. Μιχαλέας		Π. Καράπαυλος	
Ἰωάν Βαβανᾶκος		Ἀνδρ. Κακλέβης	Ν
Ἰωάν. Πατσουρᾶκος	Ο	Εὐστ. Μπαρδόπουλος	Ν
Χρ. Πετρέας		Γεώργ. Κορομηλᾶς	Ν
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν	Δημ. Κανελλόπουλος	Ν
Ἰωάν. Φουρίδης		Ἀθ. Αἰλιανὸς	Ν
Ἀναστ. Ἀβέρωφ		Ἀντ. Ζησιμόπουλος	Ν
Ἰωάν. Χρυσοβελώνης		Θερ. Κουτσομητόπουλος	Ν
Δημ. Οἰκονόμου	Ν	Γεώρ. Σπηλιόπουλος	Ν
Μιλτ. Μπουρίδης		Κωνστ. Τριγγέτας	Ν
Νικ. Γεωργιάδης		Γεώρ. Ράλλης	Ν
Ἀγαμέμνων Σλῆμαν	Ν	Γεώρ. Μποῦτος	
Δημ. Κουκιάδης	Ν	Ἰωάν. Κουρτάκης	Ν
Γεώρ. Τσαξίρης		Φώτ. Βακαλόπουλος	
Γεώρ. Σχινᾶς		Ἀθ. Παπαχελᾶς	Ν

Μαν Πιπιλῆς	Ν	Θεμ. Ραφαλιᾶς	
Π. Μερλόπουλος	Ν	Κυρ. Κυριαζόπουλος	Ν
Δ. Ἀναστασόπουλος	Ν	Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	
Ἰωάν. Λεωνίδας		Παν. Βερβενιώτης	
Πέτρος Γκίνης	Ν	Γεώργ. Καλλίτσης	
Ἀλέξ. Διομήδης	Ν	Ἰωάν. Μάνος	Ν
Ἀνδρ. Ἀναργύρου	Ν	Σπυρ. Ματσούκας	
Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς	Ν	Ρήγας Χατζηρρήγας	Ν
Ἀλέξ. Παπαποστόλου		Ι. Παπαλουκᾶς	
Δημ. Θεοδοτόπουλος		Ἰωάν. Τσιριμῶκος	Ν
Παυσ. Ζωγλοπίτης		Μιλτ. Σακελλαρίου	Ν
Γεώρ. Ζούκας	Ν	Κ. Λιδωρίκης	Ν
Κωνστ. Σταμούλης		Θεμ. Παπαϊωάννου	Ν
Ἰωάν. Κωτίκας		Ν. Ξηρὸς	Ν
Βασίλ. Γρίβας		Νικ. Φραγκίστας	Ν
Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος	Ν	Ἰωάν. Γιδογιάννος	Ν
Ν. Γαρδικιώτης	Ο	Νικ. Πολιτόπουλος	
Δημ. Μπούσδρας		Κωνστ. Περιβολιώτης	
Γεώργιος Τάγιας		Ἰωάν. Γιαμαρέλος	
Κωνστ. Παπακυρίττης		Ἀνδρ. Μαρλᾶς	
Χρ. Καρᾶς		Δημ. Δεδούσης	
Α. Θανόπουλος		Γεώργ. Σιγγούρης	
Νικ. Γιουβρῆς		Στέρ. Σουμαρίπας	Ν
Γ. Καθάργιος		Κωνστ. Δημοκωστούλας	
Χρ. Βλάτσιος	Ν	Ἰωάν. Γραμματίκας	
Δημ. Κουκουλέτσος	Ν	Ἡρ. Βελλόπουλος	
Γεώρ. Σπυρόπουλος	Ν	Ἀθ. Χρηστίδης	
Ἀλέξ. Γιαννούσιος Τάκης		Γεώργιος Πώπ	Ο
Γεώρ. Ράμμος	Ν	Δημ. Βρατσάνος	
Εὐθ. Μαντόπουλος	Ν	Ἐμμ. Παγκάρας	Ν
Λάμπρος Περιστέρης	Ο		

Ἑπομένως τὸ ἄρθρον 102 ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἐξῆς·

Ἄρθρον 102.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀπὸ τοῦ

ὁριστικοῦ αὐτῶν διορισμοῦ εἶσι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι· πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται, ἄνευ συμφώνου γνωμοδοτήσεως, οὔτε ἀπολύονται ἢ ὑποβιβάζονται, ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως, κατὰ νόμον ὠργανωμένου καὶ ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων κατὰ τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον ἀποτελουμένου συμβουλίου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρεθῶσι διὰ νόμου οἱ πρέσβεις καὶ διπλωματικοὶ πράκτορες, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν Ὑπουργείων, οἱ ἰδιαίτεροι γραμματεῖς τῶν Ὑπουργῶν, οἱ Νομάρχαι, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων.

Ὁ κ. Ι. **Πατσουράκος** ἀποσύρει ἀκολούθως τὰς περὶ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως αἰτήσεις του ἐπὶ τῶν ἄρθρων 103 καὶ 105.

Ἑπομένως ταῦτα ἀπομένουσιν ὡς ἤδη ἔχουσι γίνει δεκτὰ δι' ἀναστάσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς. ἔχοντα οὕτω :

Ἄρθρον 103.

Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατ' ἀρεοπαγιτῶν, ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τακτικῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας δικάζονται ὑπὸ πενταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου καθ' ὃν ὁ νόμος ὁρίσει τρόπον διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν τριῶν τούτων σωμάτων, τῶν ἐκ δικηγόρων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβανομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἑκάστου σώματος. Εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα προπαρασκευαστικὴ διαδικασία· οὐδεμία δ' ἄλλη ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι

διὰ νόμου καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ πρωτοδικῶν, ἐφετῶν καὶ εἰσαγγελέων.

Ἄρθρον 105.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἡ Βουλὴ ἀκολούθως ἀποφασίζει ὅπως κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς Δευτέρας, ἀναβαλλομένου διὰ τὴν ἑπομένην τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου, γίνῃ ἡ συναρμολόγησις τοῦ Συντάγματος.

Ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς 18ης καὶ 19ης Μαΐου, λύεται δὲ ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 2.35′ τῆς πρωΐας.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος	Λίνος Κογεβίνας
	Ν. Ξηρὸς

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΞΕ′

Τῆς 23 Μαΐου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5 καὶ 55′ ὥραν, ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 204 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως 20ης Μαΐου.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς:

1) Οἱ κάτοικοι Σπάρτης ζητοῦσιν ἀνασύστασιν τῆς τηλεγραφικῆς ὑποδιευθύνσεως, 2) οἱ ἰδιοκτήται Ἀμαλιάδος, Γαστούνης κλπ. αἰτοῦνται διαρρύθμισιν τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος τῶν ἀτμομύλων, 3) ὁ Χαρ. Ζγουλόμπης ζητεῖ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐκ δραχ. 9,467 ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου τοῦ ναοῦ «Ἅγιος Βλάσιος» ἐν Ξυλοκάστρῳ ὀφειλομένου αὐτῷ ποσοῦ, 4) οἱ κάτοικοι Λευκάδος ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν σχετικῶς μὲ τὴν τάφρον τῶν ἁλυκῶν Λευκάδος ζητοῦντες καὶ διαρρύθμισιν τῆς κοίτης τοῦ χειμάρρου «Βάρδα», 5) οἱ νευτοποιοὶ Ἀθηνῶν παρακαλοῦσι τὴν Βουλὴν ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς τοῦ φόρου οἰνοπνεύματος τῆς πρώτης τάξεως, 6) ὁ Ἡρακλῆς Μακρόπουλος συνταξιοῦχος ὑπενωμοτάρχης τῆς χωροφυλακῆς ζητεῖ αὔξησιν τῆς συντάξεώς του, 7) ὁ Ἰωάν. Σπίνουλας ξενοδόχος ἐκ Κερκύρας παραπονεῖται διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν κτήματός του τινός, 8) οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Νεζεροῦ ζητοῦσι πίστωσιν πρὸς κατασκευὴν χάνδακος διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Ἀσκορίδος, 9) οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Νεζεροῦ ζητοῦσιν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων τοῦ 1910, 10) οἱ ἀμπελοκτήμονες Χαλκίδος, Αἰγινίου, Κεγχρεῶν τῆς Καλαμπάκας διαμαρτύρονται διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ταμίου ἔκδοσιν ἐνταλμάτων τοῦ φόρου 1910, 11) οἱ πρόσφυγες Εὐξεινοπόλεως ζητοῦσι τὴν ὑποβολὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὁριστικῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν, 12) ὁ ἐκ Ρεθύμνης τῆς Κρήτης Ν. Μοσχάκης ζητεῖ βοήθημα, 13) ὁ σύνδεσμος τῶν ἐν Βόλῳ οἰνοπαντοπωλῶν ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου περὶ ἀμβύκων, 14) ὁ δήμαρχος Δωριέων διαβιβάζει αἴτησιν τῶν κατοίκων Γραβιᾶς ὅπως ληφθῶσι μέτρα κατὰ τῶν διαχειριζομένων τὴν ταχυδρομικὴν καὶ τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τόπου των, 15) οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Φελίας τῆς Λακεδαίμονος παραπονοῦνται κατὰ τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας, 16) οἱ κάτοικοι Ἁλμυροῦ παρακαλοῦσιν ὅπως συμπεριληφθῇ ἡ ἐπαρχία των εἰς τὴν μελέτην τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, 17) οἱ κάτοικοι Λιδηψοῦ ἐπικαλοῦνται τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς μεταξὺ τοῦ δήμου καὶ τῆς κοινότητος διαφορᾶς περὶ κατοχῆς τῶν λουτρῶν, 18) οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Λευκιμμαίων παρακαλοῦσι τὴν Βουλὴν ὅπως λυθῇ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα, 19) οἱ καπνεργάται Σύρου παρακαλοῦσι τὴν Βουλὴν ὅπως ἐγκρίνῃ νόμον περὶ φορολογίας σιγαροποιήτων μηχανῶν, 20) οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Σάλτινης, Κολοκυθοῦς, Ἁρμυρίων, ἐν πανδήμῳ συλλαλητηρίῳ κρίνουσιν ἐπιλήψιμον καὶ δυσχερὲς τὸ θεσπισθὲν νὰ ἐκδικάζωνται ἐφεξῆς αἱ πταισματικαὶ ὑποθέσεις ἐν Γαρδικίῳ.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν αἴτησιν τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κ. Καραπάνου περὶ παροχῆς αὐτῷ 3μήνου ἀδείας διὰ τὸ ἐξωτερικόν, καὶ ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπ' αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ παραχωρεῖ τὴν ἄδειαν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Ν. Ξηροῦ ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ

τροποποιήσεως τοῦ νόμου ,ΓΦΝΣ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. Σπ. Θεοδωροπούλου ὑποβάλλεται ψήφισμα ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Σ. Ἀγαπητοῦ ὑποβάλλεται πρότασις νόμου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Σομμαρίπα ὑποβάλλεται 1) τροπολογία εἰς τὸ σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ,ΓΦΝΣ' τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν, 2) τροπολογία εἰς τὸ σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ καταρτισμοῦ στελέχους ἀξιωματικῶν τῆς ἐφεδρείας τῆς ξηρᾶς τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Δ. Χηνιάδου ὑποβάλλεται σχέδιον νόμου περὶ χορηγίας ἐτησίου βοηθήματος τῇ Σηροτροφικῇ Ἑταιρείᾳ παρὰ τοῦ Δημοσίου, ὑπογεγραμμένη καὶ παρ' ἄλλων βουλευτῶν, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν

Πρῶτον ἀντικείμενον αὐτῆς εἶνε ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Συντάγματος συνηρμολογημένου καὶ ἡ ψήφισις αὐτοῦ ἐν τῷ συνόλῳ.

Κ. Ραπτιβάν. Ποιεῖται εἰσήγησιν ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ὅλου διαρρυθμισθέντος Συντάγματος, συνηρμολογημένου.

Ἀνακοινοῖ καὶ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συνέταξε καὶ σχέδιον ψηφίσματος σχετικῶς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ διαρρυθμισθέντος Συντάγματος.

Οἰκονόμου. Εἰς τὸ ἄρθρον 88 δὲν περιελήφθησαν εἰς τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας οἱ ἀμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ εἰς τὴν μονιμότητα οἱ ἔμμισθοι ὑπογραμματεῖς τῶν Πλημμελειοδικείων καὶ Πταισματοδικείων. Πρέπει νὰ διορυθμισθῇ τὸ ἄρθρον.

Χ. Βοζίκης. Εἶνε ὀρθόν, ἀλλὰ εἶνε ἐναντίον τῆς ἐννοίας τῆς ἐψηφισμένης διατάξεως καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ

δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Βουλευτοῦ, διότι ἀφορᾷ καὶ οὐσιαστικὴν μεταβολὴν τοῦ ἄρθρου.

Ι. Γεωρμπκος. Ὑποστηρίζει ὅτι ἡ γενομένη διάκρισις ἐν τῇ τελευταίᾳ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 88 μεταξὺ ἐμμίσθων καὶ ἀμίσθων δικαστικῶν ὑπαλλήλων ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὅριον ἡλικίας ἔχει τὴν ἔννοιαν ἀναντιρρήτως ὅτι τὸ ὅριον ἡλικίας δὲν ἀφορᾷ τοὺς ἀμίσθους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλὰ μόνον τοὺς ἐμμίσθους.

Δ. Γκιαβῆς. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑπογραμματεῖς, πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ νεῦρα τῆς ὑπηρεσίας τῆς Δικαιοσύνης. Τὸ δὲ πνεῦμα τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τοῦ ἄρθρου ἦτο νὰ ἀποχωρήσωσι τῆς ὑπηρεσίας οἱ ἔμμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ φθάσαντες τὸ 65ον ἔτος, ὡς μὴ ἀνταποκριθέντες εἰς τὰς ὑποχρεώσεις των, λόγῳ τοῦ περιβάλλοντος τοῦ παρελθόντος.

Οἱ κ. κ. **Σ. Λασκαρης, Χ. Πετρέας** καὶ **Ν. Καμπάνης** ὑποστηρίζουσι τὴν αὐτὴν γνώμην.

Γ. Πάπ. Φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται ἄνευ μακρᾶς συζητήσεως νὰ προστεθῇ νέα διάταξις εἰς τὸ ἄρθρον, ὅτι διὰ νόμου δύνανται νὰ κανονισθῶσιν ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀργότερον τὰ τοῦ ζητήματος.

Ι. Βατσουράκος. Φρονεῖ ὅτι, ἐὰν ὑπάρχῃ γνώμη ὅτι διὰ τῆς προσθήκης τῆς ζητουμένης διατάξεως δὲν ἀλλοιοῦται οὐσιαστικῶς τὸ ἄρθρον, δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ὑπὲρ αὐτῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἐκφέρει τὰς γνώμας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὰ ἄρθρα. Ὡς πρὸς τὸ 88ον ἄρθρον φρονεῖ ὅτι, ἐὰν ἡ Βουλὴ θεωρῇ σκόπιμον, οἱ ἄμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι νὰ μὴ περιληφθῶσιν εἰς τὴν β' παράγραφον τοῦ ἄρθρου, ἀλλὰ νὰ ὁρισθῇ ὅτι διὰ νόμου εἶνε κανονιστέα τὰ κατ' αὐτούς, δύναται νὰ ληφθῇ τοιαύτη ἀπόφασις.

Σ. Δραγούμης. Εἰς ἐπισφαλῆ ὁδὸν εἰσερχόμεθα. Γνωρίζομεν ποῖον τὸ τέρμα τῆς Βουλῆς ταύτης; Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀκολουθήσωμεν ἀντικανονικὴν ὁδόν, ὑποχωροῦντες εἰς τὴν γνώμην τῶν ζητούντων ἤδη διαρρυθμίσεις τῶν ἐψηφισμένων ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, ὁδὸν ἥτις δύναται ν' ἀποβῇ ὀλεθρία.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Τὸ δι-

καίωμά μας νὰ μεταβάλλωμεν εἰλημμένας ἀποφάσεις, ἀναγομένας εἰς τὸ ἀναθεωρητικὸν μέρος, εἶνε ἀναμφισβήτητον. μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τροποποιηθέντος Συντάγματος διὰ ψηφίσματος.

Σ. Δραγούμης. Δὲν δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς ἀναθεώρησιν τῆς ἀναθεωρήσεως. Ὡς δὲν δυνάμεθα, προκειμένου περὶ ψηφίσεως τοῦ συνόλου ἑνὸς νομοσχεδίου, νὰ ἐπανερχώμεθα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκ νέου εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἐζητήσαμεν προχθὲς νὰ ψηφισθῶσι τὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος χωρὶς νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὰς μεταβατικὰς διατάξεις, ἃς πρόκειται νὰ ψηφίσωμεν. Τοῦτο ἔρχεται εἰς ἄκραν ἀντίθεσιν μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. ἐξ Ἀττικῆς Βουλευτοῦ.

Σ. Δραγούμης. Ὡς πρὸς τὰς μεταβατικὰς διατάξεις προεξηγήθημεν σαφῶς.

Καμπανής. Συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Π. Καραπάνος. Ἐπίσης. Ὡς πρὸς τοὺς ἀμίσθους ὑπαλλήλους φρονεῖ ὅτι ἡ ἑρμηνεία τῆς διατάξεως πρέπει νὰ εἶνε ὅτι ἐξαιροῦνται οὗτοι τοῦ ὁρίου ἡλικίας.

Δ. Κλάδης. Φρονεῖ ὅτι ἀφοῦ ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε δικαίωμα νὰ φέρῃ παρατηρήσεις εἰς τὸ ὅλον νέον Σύνταγμα, συνηρμολογημένον, ὅμοιον δικαίωμα ἔχουν καὶ οἱ Βουλευταί.

Ε. Ναμπρακάκης. Ὑποστηρίζει τὴν μὴ περίληψιν εἰς τὴν διάταξιν περὶ ὁρίου ἡλικίας καὶ τῶν ἀμίσθων δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὴν περίληψιν εἰς τὴν μονιμότητα τῶν ὑπογραμματέων, λέγων ὅτι οὗτοι καταβάλλουσιν ἀξιολογωτάτην ἐργασίαν, ἧς τὰ ὠφελήματα ἄλλοι καρποῦνται.

Ε. Κονδυλομπάκης. Λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς σκοπιμότητος εἶνε σύμφωνος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς νομιμότητος διαφωνοῦσιν ἀποτόμως πρὸς τὸ πολίτευμα καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς. Διότι ἡ Συνέλευσις αὕτη, ἡ Διπλῆ αὕτη Βουλή, ἐφ' ὅσον θὰ ὑπάρχῃ, θὰ εἶνε Συνέλευσις Ἀναθεωρητικὴ καὶ οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουσι τὰ σοφίσματα τὰ σκοποῦντα νὰ πείσωσι τὸν Βασιλέα ὅτι οὐδεὶς κίνδυνος ὑφίσταται ἐκ τῆς μὴ διαλύσεως τῆς Διπλῆς Βουλῆς. Ἐὰν ἤλθωμεν ἐνταῦθα τὸν Ὀκτώβριον, θὰ ἔχωμεν καὶ

τότε ὅλον τὸ δικαίωμα νὰ χειρισθῶμεν Ἐξουσίαν Ἀναθεωρητικήν.

Ν. Δημητρακόπουλος. Λέγει ὅτι Συνταγματικῶς, νομικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως Κανονισμοῦ ἀπαράδεκτον καὶ κώλυμα ἀνυπέρβλητον δὲν ὑφίσταται εἰς τὴν διαρρύθμισιν ἤδη τοῦ ἄρθρου 88 ἢ καὶ ἄλλων ἄρθρων τοῦ ἐψηφισμένου Συντάγματος. Μένει μόνον τὸ ζήτημα τῆς σκοπιμότητος. Φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸ ἄρθρον ἡ ζητουμένη διὰ τοὺς ἀμίσθους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους διαρρύθμισις χωρὶς νὰ διαταραχθῇ τὸ βάθος τοῦ ἄρθρου καὶ νὰ δυσχερανθῇ ἡ διαρρύθμισις τὸ ἔργον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ὑποβάλλει σχετικὴν γνώμην διορθώσεως τοῦ ἄρθρου.

Β. Μιχαλέας. Ἀντικρούει τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Κουλουμβάκη προλεχθέντα.

Γ. Πώπ. Λέγει ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς Διπλῆς Βουλῆς ὅπως μεταβάλλῃ αὕτη τὰ ἐψηφισμένα ἄρθρα τοῦ Συντάγματος μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ψηφίσματος περὶ ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, δίδουν βασιμότητα εἰς γνώμην, ὅτι τὸ ἀναθεωρητικὸν οἰκοδόμημα τῆς Βουλῆς ἱδρύθη ἄνευ θεμελίων καὶ στέγης, ἕτοιμον νὰ κλονισθῇ καὶ ἀνατραπῇ εἰς πρώτην ἐπίθεσιν.

Π. Ἀραβαντινός. Διαφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Δραγούμη, ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα ἤδη ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις εἰς τὰ ἐψηφισμένα ἄρθρα, διαφωνεῖ ὅμως καὶ πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὅτι μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Συντάγματος δύνανται νὰ ἐπενεχθῶσι τροποποιήσεις, ἐν ᾧ κατ' ἀκρίβειαν μόνον μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἶνε τοῦτο δυνατόν. Συνηγορεῖ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τῆς μονιμότητος τῶν ὑπογραμματέων τῶν Δικαστηρίων.

Ν. Ξηρός. Εἶναι ἐκτὸς πάσης συζητήσεως κύριοι Βουλευταί, ὅτι εἶναι παρὰ πάντων ὡμολογημένον, ὅτι οἱ ὑπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων εἶναι ἄξιοι πάσης προστασίας καὶ, χωρὶς νὰ εἶναί τις ὑπερβολικός, δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι εἶνε οἱ Ἄτλαντες τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας καὶ, ἐνῷ προσφέρουν τόσας καὶ τόσον σπουδαίας ὑπηρεσίας, γλισχρότατα ἀμείβονται καὶ οὐδεμιᾶς τυγχάνουσι μέχρι τοῦδε οὐσιαστικῆς προστασίας καὶ μόλις ἐπ' ἐσχάτων φιλοτίμως ὁ κ. Υ-

πουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπεχείρησε νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ αὐτῶν, πλὴν ἄδηλον ἂν θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ καλή του πρόθεσις. Ἐπομένως δίκαιον εἶναι νὰ δοθῇ μικρά τις προσοχὴ εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ διστάσῃ εἰς τὸ νὰ περιλάβῃ καὶ τούτους εἰς τὴν μονιμότητα.

Π. Μερλόπουλος. Νομίζει ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ παρεμβάλῃ ἤδη διόρθωσιν εἰς τὸ ἄρθρον 88, εἰς τοιοῦτον ἔργον συνομολογεῖ καὶ ἡ Ἐπιτροπή, ἡ γενομένη ὅθεν συζήτησις εἶνε ὅλως Ἀκαδημαϊκή.

Χ. Βοζίκης. Διὰ τῆς προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 2 θίγεται ἡ ἔννοια καὶ ἡ οὐσία.

Π. Μερλόπουλος. Ὄντως. Ὅθεν δὲν ὑπάρχει ἀπαράδεκτον. Μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς τῆς ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀποφάσεως ἔχει δικαίωμα ἡ Βουλὴ νὰ ἐπανέρχηται εἰς τὰ ἄρθρα. Ὑπῆρξαν μοιραῖα σφάλματα. Ὡς πρὸς τὴν συμπερίληψιν τῶν ὑπογραμματέων εἰς τὴν μονιμότητα, τοῦτο εἶνε ἐπιβαλλόμενον νὰ γίνῃ, ὡς καὶ ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἀμίσθων δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας.

Ε. Βενιζέλος. (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Οὐχὶ συνεπείᾳ τῆς ἀνάγκης περὶ τῶν μεταβατικῶν διατάξεων, ἀλλὰ κατὰ τὴν κοινὴν συμφωνίαν τῆς Βουλῆς, τὴν γενομένην ὅτε συνεζητεῖτο τὸ ἀκροῦν ἢ μὴ τῆς εἰς μίαν ἀνάγνωσιν ψηφίσεως τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, ἤχθην εἰς τὴν γνώμην, ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐπανερχώμεθα εἰς τὰ ἄρθρα μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἐκδόσεως τοῦ ψηφίσματος περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου Συντάγματος.

Πρακτικῶς περατοῦται τὸ δικαίωμα ἡμῶν τῆς ἀναθεωρήσεως μέχρι καὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν μεταβατικῶν διατάξεων, θεωρητικῶς μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου Συντάγματος. Εἰς ἄλλας ἐναντιογνωμίας, προερχομένας ἐκ καθαρῶς ἀντιπολιτευτικοῦ πνεύματος, οὐδὲν βεβαίως ἔχω ν' ἀπαντήσω.

Γ. Πώπ. Ἡ Ἐπανάστασις εἶχεν ἔννοιαν ἀνακτήσεως ἐλευθεριῶν, ἐστρέφετο κατὰ μεθόδων δημιουργῶν ὀλιγαρχίαν, οὐχὶ κατὰ προσώπων, ὀλιγαρχίαν ὅμως καθιεροῖ διὰ τοῦ τρόπου τοῦ πολιτειακῶς σκέπτεσθαι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἔχομεν ἤδη προσπάθειαν νὰ μεταβληθῇ τὸ Σῶμα τοῦτο εἰς Νομοθετικόν.

Ε. Κουζουμβάκης. Ζητεῖ τὸν λόγον, θεωρῶν προσωπικὸν τὸ ζήτημα τὸ ἐγερθὲν ἐκ τοῦ τελευταίου μέρους τῆς ἄνω ὁμιλίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Πρόεδρος. Προσωπικὰ εἶνε μόνον τὰ ζητήματα τῶν ἀντεγκλήσεων, ὄχι τὰ ζητήματα τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ τῆς μάχης τῶν ἰδεῶν.

Π. Καρασεβδᾶς. Ζητεῖ νὰ ληφθῇ μέτρον ἐν τῷ ἄρθρῳ 88 καὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δικαστικῶν κλητήρων.

Ε. Κουζουμβάκης. Ἐξ ἀντιπολιτεύσεως ὡμίλησα, ἀντιπολιτεύομαι τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἠθέτησε τὸ πνεῦμα τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐγὼ παρουσιάσθην ἀπὸ ἀρχῆς ὡς ἀγνὸς στρατιώτης τῆς Ἀνορθώσεως καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπεστάλην ἐνταῦθα παρὰ τῶν ἐκλογέων μου καὶ τοιοῦτος ἔμεινα ἐνταῦθα καὶ θὰ μείνω.

Εἶνε ἐκτροπώτατον νὰ κανονίζηται τὸ ἔργον μιᾶς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διὰ τῶν δηλώσεων τοῦ ὑπευθύνου Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, τοῦ ἐντολέως τῆς Ἐθνικῆς ταύτης Ἀντιπροσωπείας. Θέτω δὲ ἐγὼ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἑκάστου τῶν μελῶν τῆς Ἀντιπροσωπείας ταύτης ὑψηλότερον ἢ ἐκεῖ ὅπου θέτουν αὐτὴν ἐκεῖνοι οἵτινες ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τῆς Διπλῆς Βουλῆς ὡμίλουν ἀπὸ πνεύματος συμπολιτευτικοῦ καὶ μόνον καὶ δή τινες διακηρύττοντες ἑαυτοὺς ὡς καθαροὺς καὶ ἀδεσμεύτους ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ.

Δ. Γκλαβᾶς. Κατήλθομεν εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, συμβολίζοντες τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ἀπείρου τῶν παλαιῶν κομμάτων. Ἐστάλημεν νὰ ἐνισχύσωμεν τοὺς ὑποσχεθέντας νὰ καθαρίσωσι τὸν τόπον ἀπὸ τὰ ἐρείπια καὶ πρὸ πάντων νὰ ὑπάρξωμεν καλῆς πίστεως ἐν ταῖς ἐργασίαις ἡμῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Ἐγὼ ὑπῆρξα φιλελεύθερος, ὑπεστήριξα τὴν Κυβέρνησιν τῶν Φιλελευθέρων, μὲ πλήρη ὅμως ἐλευθερίαν γνώμης, καὶ ὁ λαός, ἐκτιμῶν τὴν καλήν μου πίστιν καὶ τὴν μικράν μου εὐσυνείδητον ὑπηρεσίαν, θὰ μὲ περιβάλῃ καὶ πάλιν δι' ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης.

Ι. Πατσουράκος. (Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107). Συνεπείᾳ τῆς δηλώσεως τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῶν ἄρθρων. Πρόκειται περὶ ζητήματος ἐν τῷ ἄρθρῳ 107, ἐγκυμονοῦντος

κινδύνους, δυναμένου νὰ ἐπανέλθῃ ὀξυτάτου, ζητῶ πρὸς πλήρη καθαρισμὸν τοῦ ἐδάφους, νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὸ «ἀπολυομένων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων», ἐν περιπτώσει, ἐννοεῖται, ἐπεμβάσεως πρὸς παραφθορὰν τῆς γλώσσης. Ὑπάρχει δημόσιος ὑπάλληλος ὁ ὁποῖος ὕβρισε καὶ τὴν Βουλὴν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος.

Ὡς πρὸς τὸ λεχθὲν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι δὲν νομίζει ὅτι ὑποχρεοῦται νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ἀντιπολιτευτικὰς γνώμας, φρονῶ ὅτι μᾶλλον εὐφημία παρ' αὐτοῦ προσῆκεν εἰς τοὺς ἐλαχίστους ἐκείνους ἀντιπολιτευομένους, οἵτινες συνετέλεσαν οὐχὶ ὀλίγον καὶ αὐτοὶ διὰ τῆς στάσεώς των νὰ διαρρυθμισθῇ τὸ Πολίτευμα ἐπὶ τὸ κοινοβουλευτικώτερον.

Θ. Πετραλιᾶς. Ζητεῖ καὶ οὗτος τὴν προσθήκην τοῦ κ. Πατσουράκου εἰς τὸ ἄρθρον 107, συγχαίρει τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν καλὴν περάτωσιν τεραστίου ἔργου, ὡς τὸ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Πολιτεύματος.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** κηρύσσει τὴν συζήτησιν περατωμένην.

Ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν λεκτικῶν διορθώσεων ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ ἐψηφισμένα ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, αἵτινες εἶναι αἱ ἑξῆς:

Εἰς τὸ Ἄρθρον 2, εἰς τὸν τρίτον στίχον τοῦ Β' ἐδαφ. προστίθεται μετὰ τὴν λέξιν «ἐγκρίσεως» ἡ λέξις «καί».

Εἰς τὸ Ἄρθρ. 34, εἰς τὸν γ' στίχον ἡ λέξις «παρὰ» μεταβάλλεται εἰς «ὑπό».

Εἰς τὸ Ἄρθρ. 56, εἰς τὸν γ' στίχον ἡ λέξις «οὐδὲ» μεταβάλλεται εἰς «μηδέ».

Εἰς τὸ Ἄρθρ. 71, εἰς τὸ Β' ἐδάφ., στίχ. 8, ἡ λέξις «ἢ» μεταβάλλεται εἰς «καί».

Εἰς τὸ Ἄρθρ. 80, στίχ. 7 καὶ 8, ἡ φράσις «ἐν τῷ νόμῳ» μεταβάλλεται εἰς «διὰ νόμου».

Εἰς τὸ Ἄρθρον 85, στίχ. 4, διαγράφεται ἡ λέξις «οὐχί», κειμένη μετὰ τὴν λέξιν «ἐκτάκτων».

Εἰς τὸ Ἄρθρ. 88, Ἐδάφ. Α', στίχ. 3, μετὰ τὴν λέξιν «γραμματεῖς» τίθεται ἡ φράσις «καὶ ὑπογραμματεῖς». Εἰς τοὺς στίχους 9 καὶ 10 τὸ «καθ' ὃν ὁ νόμος θέλει ὁρίσει τρόπον» μεταβάλλεται εἰς «καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει». Εἰς

τὸ Β' ἐδάφ., στίχ. 4, τὸ «οὐδὲ» γίνεται «μηδὲ». Εἰς τὸν 5ον στίχ. μετὰ τὸ «λοιποὺς» τίθεται τὸ «ἐμμίσθους». Εἰς τὸν 6ον στίχ. τὸ «οὐδὲ» γίνεται «μηδέ».

Εἰς τὸ Ἄρθρ. 90 στίχ. 2, μετὰ τὸ «μονιμότητος» προστίθεται τὸ «ἐκτὸς τῶν ὑπογραμματέων».

Εἰς τὸ Ἄρθρ. 101, στίχ. 2, ἀντὶ τοῦ «παρ' ὧν» γράφεται «ὑφ' ὧν».

Τὸ Β' ἐδάφ. τοῦ Ἄρθρου 2, ἀποσπώμενον, τοποθετεῖται ὡς ἴδιον ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 107. Τὸ πρῴην Ἄρθρον 107 ἀριθμεῖται ὡς 108, τὸ 108 ὡς 109, τὸ 109 ὡς 110 καὶ τὸ 110 ὡς 111.

Ἡ Βουλὴ δέχεται τὰς διορθώσεις ταύτας δι' ἀναστάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπὶ προσθήκης τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Ἰω. Πατσουράκου εἰς τὸ ἄρθρον 107, μετὰ τὴν λέξιν «ἐπέμβασις».

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Λέγει ὅτι ὀργανικὸς νόμος θὰ κανονίσῃ τὰς ποινάς, αἵτινες δύνανται νὰ φθάνουν καὶ μέχρις ἀπολύσεως τῶν παραβατῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῆς προσθήκης τοῦ κ. Πατσουράκου, ἡ Βουλὴ ἀπορρίπτει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ἔχουσαν οὕτω:

«..... συνεπαγομένη τὴν ἀπόλυσιν τῶν παραβαινόντων τὴν διάταξιν ταύτην δημοσίων ὑπαλλήλων».

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται δι' ἀναστάσεως πρότασιν τῆς ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἀναγράφεται ὡς ἑρμηνευτικὴ δήλωσις τῆς γενομένης εἰς τὸ 2ον ἄρθρον προσθήκης Β' ἐδαφίου ἡ ἑξῆς:

«Ψηφίσασα ἡ Βουλὴ τὴν προσθήκην ταύτην περὶ τοῦ κειμένου τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ἐθεώρει, ὡς ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ὅλου ἄρθρου, αὐτονόητον, ὅτι ἐξυπακούεται ἡ προηγουμένη ἔγκρισις καὶ τῆς Αὐτοκεφάλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Ἀναγινώσκεται ὑπὸ τῶν κ. κ. Γραμματέων τῆς Βουλῆς ὁλόκληρον τὸ Σύνταγμα, ὡς συνηρμολογήθη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῆς γενομένης συναρμολογήσεως τοῦ Συντάγματος.

Ἡ Βουλὴ δέχεται ταύτην δι' ἀναστάσεως, κατόπιν δὲ τούτου τὸ ἀναθεωρηθὲν Σύνταγμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Περὶ θρησκείας.

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἀνεκτὴ καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκείναι, τούς τε ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας, τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας.

Τὸ κείμενον τῶν ἁγίων γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον· ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως [illegible].

Περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων.

Ἄρθρον 3.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των· μόνον δὲ πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων εἰδικῶν ἐξαιρέσεων. Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Ἄρθρον 4.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πως περιορίζεται, εἰμὴ ὅπόταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

Ἄρθρον 5.

Ἐξαιρουμένου τοῦ αὐτοφώρου ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀνακριτὴν ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἂν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως. Παρελθούσης ἀπράκτου ἑκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικός, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατήσει, ὑποχρεοῦνται δὲ εἴς τε τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν δέκα δι' ἑκάστην ἡμέραν.

Ἄρθρον 6.

Ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσει ὁριζομένῃ διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή. Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἡ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέρα τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 7.

Ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὁρίζοντος προηγουμένως αὐτήν.

Ἄρθρον 8.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ.

Ἄρθρον 9.

Ἕκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρωνται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεουμένας εἰς ταχείαν ἐνέργειαν καὶ ἔγγραφον ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἡ ἀναφορὰ ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 10.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσύχως καὶ ἀόπλως· μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσιν, ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 11.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν.

Συνεταιρισμὸς τις δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἕνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 12.

Ἡ κατοικία ἑκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρήσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν ἑκατόν.

Ἄρθρον 13.

Ἐν Ἑλλάδι οὔτε πωλεῖται οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος· ἀργυρώνητος ἢ δοῦλος παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας εἶναι ἐλεύθερος, ἅμα πατήσῃ ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους.

Ἄρθρον 14.

Ἕκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν, εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως εἴτε μετ' αὐτήν. Ἐπιτρέπεται δὲ κατ' ἐξαίρεσιν ἡ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ἕνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἢ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως ἤ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιστάσεις, ἕνεκεν ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλουσι καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως· ἄλλως, ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται εἰς

μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθέν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

Δύναται καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ἤθελεν ὁρίσει ν' ἀπαγορευθῇ, ἐπὶ ἀπειλῇ κατασχέσεως καὶ ποινικῆς καταδιώξεως, ἡ δημοσίευσις εἰδήσεων ἢ ἀνακοινώσεων ἀναγομένων εἰς στρατιωτικὰς κινήσεις ἢ εἰς ἔργα ὀχυρώσεως τῆς χώρας. Εἰς τὴν κατάσχεσιν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις.

Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιλήψιμου δημοσιεύματος ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἰσὶν ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δ' ἐλάσσονος τῶν δραχμῶν διακοσίων.

Εἰς μόνον πολίτας ἕλληνας ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδων.

Ἄρθρον 15.

Οὐδεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὁρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 16.

Ἡ ἐκπαίδευσις, διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ἅπαντας ὑποχρεωτικὴ, παρέχεται δὲ δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἐπιτρέπεται εἰς ἰδιώτας καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἡ ἵδρυσις ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 17.

Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημίωσις ὁρίζεται πάντοτε διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ. Ἐν περιπτώσει δ' ἐπειγούσῃ δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὁρισθῇ δικαστικῶς, μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅτις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὁρίσει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὁριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέ-

σεως των μεταλλείων, ορυχείων, αρχαιολογικών θησαυρών καὶ ἁλματικών καὶ ρεόντων ὑδάτων.

Ἄρθρον 18.

Αἱ βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Ὁ πολιτικὸς θάνατος καταργεῖται. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, καταργεῖται.

Ἄρθρον 19.

Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποινους πράξεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

Ἄρθρον 20.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἀπολύτως ἀπαραβίαστον.

Περὶ συντάξεως τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρον 21.

Ἅπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ Ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

Ἄρθρον 22.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 23.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Βασιλέα, ὅστις ἐνασκεῖ τοῦτο διὰ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 24.

Οὐδεμία πρότασις, ἀφορωσα αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ὄφελος προσώπου, πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 25.

Πρότασις νόμου, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

Ἄρθρον 26.

Ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἄρθρον 27.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 28.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Περὶ τοῦ Βασιλέως.

Ἄρθρον 29.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶναι ἀνεύθυνον καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι.

Ἄρθρον 30.

Οὐδεμία πρᾶξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται, ἂν δὲν εἶναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος· ἐν περιπτώσει δὲ ἀλλαγῆς ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου, ἂν οὐδεὶς τῶν παυσάντων Ὑπουργῶν συγκατατεθῇ εἰς τὸ νὰ προσυπογράψῃ τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἀφοῦ οὗτος, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, δώσῃ τὸν ὅρκον.

Ἄρθρον 31.

Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς Ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 32.

Ὁ Βασιλεὺς εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχων τοῦ Κράτους, ἄρχει τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, κηρύττει πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, ἀνακοινώνει δ' αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψωσιν. Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθῆκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 33.

Οὐδεμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγὴ χώρας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου. Οὐδέποτε τὰ μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύνανται ν' ἀνατρέψωσι τὰ φανερά.

Ἄρθρον 34.

Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς βαθμούς, διορίζει καὶ παύει ὡσαύτως κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένων ἐξαιρέσεων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Ἄρθρον 35.

Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 36.

Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 37.

Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλήν, ἐκτάκτως δέ, ὁσάκις τὸ κρίνει εὔλογον· κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλήν· ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 38.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπαξ μόνον νὰ ἀναστέλλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἔναρξιν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν βουλευτικὴν σύνοδον ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 39.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίζῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώνῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων, πρὸς δέ, καὶ νὰ χορηγῇ ἀμνηστίαν μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 40.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπονέμῃ τὰ κανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 41.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπτῃ νομίσματα κατὰ νόμον.

Ἄρθρον 42.

Ἡ βασιλικὴ χορηγία προσδιορίζεται διὰ νόμου, ἡ δὲ πρὸς τὸν Βασιλέα ΓΕΩΡΓΙΟΝ Α' ἐτησία χορηγία, ἐν ᾗ συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ παρὰ τῆς πρώην Ἰονίου Βουλῆς ψηφισθὲν ποσόν, ὁρίζεται εἰς δραχμὰς ἓν ἑκατομμύριον καὶ ἑκατὸν εἴκοσι πέντε χιλιάδας. Τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται ν' αὐξηθῇ μετὰ δεκαετίαν διὰ νόμου.

Ἄρθρον 43.

Ὁ Βασιλεὺς ΓΕΩΡΓΙΟΣ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παρόντος Συντάγματος θέλει δώσει ἐνώπιον τῆς παρούσης Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸν ἀκόλουθον ὅρκον·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ »ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρη»σκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς »νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερα»σπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλ»ληνικοῦ Κράτους.»

Ἄρθρον 44.

Ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας, εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ῥητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ ἰδιαίτεροι νόμοι.

Περὶ διαδοχῆς καὶ ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 45.

Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶναι διαδοχικὰ καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Α' κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας, προτιμωμένων τῶν ἀρρένων.

Ἄρθρον 46.

Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὡρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένης, διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 47.

Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ προσδεθῇ τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 48.

Οὐδέποτε τὰ Στέμματα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλης οἱασδήποτε Ἐπικρατείας δύνανται νὰ συνενωθῶσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

Ἄρθρον 49.

Ὁ Βασιλεὺς καθίσταται ἐνήλιξ κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπεπληρωμένον. Πρὶν ἢ ἀναβῇ τὸν Θρόνον, ὀμνύει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν, τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 43 διαλαμβανόμενον ὅρκον. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν ὅρκον ἐνώπιον τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 50.

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ διάδοχος εἶναι ἀνήλικος ἢ ἀπὼν καὶ δὲν ὑπάρχῃ ἀντιβασιλεὺς ἤδη ὡρισμένος, ἡ Βουλή, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη,

συνέρχεται ἄνευ συγκαλέσεως τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως· ἡ δὲ συνταγματικὴ βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὁρκωμοσίας τοῦ ἀντιβασιλέως, ἢ τῆς ἀφίξεως τοῦ διαδόχου. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ τῆς ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 51.

Ἐὰν, ἀποβιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ εἶναι ἀνήλικος, ἡ Βουλή, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, συνέρχεται διὰ νὰ ἐκλέξῃ ἐπίτροπον· ἐπίτροπος δὲ τότε μόνον ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλικος διάδοχος δὲν ἔχῃ μητέρα μένουσαν εἰς τὴν χηρείαν της, ἥτις καλεῖται τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου της αὐτοδικαίως. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεχθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἕλλην τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος.

Ἄρθρον 52.

Ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Θρόνου, ἡ Βουλή, καὶ ἂν ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ἐκλέγει προσωρινῶς διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας ἀντιβασιλέα πολίτην Ἕλληνα τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος, τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην του ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὴν συνταγματικὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὁρκωμοσίας τοῦ ἀντιβασιλέως· ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἰσάριθμοι τῶν βουλευτῶν ἀντιπρόσωποι, οἵτινες εἰς ἓν μετὰ τῆς Βουλῆς συνερχόμενοι, ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 53.

Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς ἕνεκα νόσου κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν ἀντιβασιλείας, συγκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὴν Βουλὴν καὶ προκαλεῖ διὰ τοῦ Ὑπουργείου περὶ τούτου εἰδικὸν νόμον. Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ βασιλεύῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ τὴν Βουλήν, ἡ δὲ Βουλή, συνερχομένη, ἐὰν διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφοφορησάντων ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην, ἐκλέγει ἀντιβασιλέα καί, χρείας καλούσης, ἐπίτροπον, διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ ἀντιβασιλείας ἕνεκεν ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Περὶ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 54.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα, ἐκτὸς ἂν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὁ Βασιλεὺς συγκαλέσῃ αὐτὴν πρότερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37.

Ἡ διάρκεια ἑκάστης τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 38 ἀναστολῆς.

Ἄρθρον 55.

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μοστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζεται ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν.

Ἄρθρον 56.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τοὐλάχιστον τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, μηδὲ ν' ἀποφασίσῃ τι ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν τεσσάρων πέμπτων τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ἀπαρτίας.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρον 57.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτή, ἂν δὲν συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἅπαξ μὲν κατ' ἀρχήν, δὶς δὲ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον, κατὰ τρεῖς διαφόρους ἡμέρας.

Μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ἐπιψήφισιν τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ἂν δὲν παρεπέμφθη πρότερον, ἢ ἂν δὲν ἐγένετο ἐπεξεργασία αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέτασιν ἢ τὴν πάροδον τῆς ταχθείσης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, ἐπακολουθεῖ ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις εἰς διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοὐλάχιστον ἡμέρας. Εἰς ἐξαιρετικὰς ὅμως περιστάσεις δύναται ἡ Βουλή, κηρύσσουσα τὴν πρότασιν κατεπείγουσαν, νὰ μὴ παραπέμψῃ ταύτην εἰς ἐπιτροπὴν καὶ νὰ περιορίσῃ εἰς μίαν ἡμέραν τὸν μεταξὺ τῶν δύο κατ' ἄρθρον συζητήσεων χρόνον.

Ἂν κατὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἡ τοῦ συνόλου ψῆφισις ἀναβάλλεται μέχρις οὗ τὸ ψηφισθὲν τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ, ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν κωδίκων προπαρασκευασθέντων ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, συσταθεισῶν δι' εἰδικοῦ νόμου, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κορυόντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν ὅλῳ. Ἡ περὶ τοιούτου νόμου πρότασις δὲν δύναται νὰ κηρυχθῇ κατεπείγουσα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἁπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν, ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄρθρον 58.

Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφοραὶ ὅμως παρουσιάζονται διά τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστέλλῃ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὁσάκις ζητηθῶσι, καὶ δύναται νὰ διορίζῃ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπάς.

Ἄρθρον 59.

Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται, οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου. Ἐξαιρετικῶς, ἐπὶ ἐπιδολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἡ εἴσπραξις αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς συνόδου.

Ἄρθρον 60.

Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος τὸν προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς δυνάμεως, τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμόν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν τῆς συνόδου, ἀφ' οὗ δ' ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται ἅπαξ κατα κεφάλαια καὶ ἄρθρα, εἰς τμήματα ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὁριστέα, κ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' ὑποψήφιον δὲ δι' ὀνομ ατικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς αὐτῆς εἰς τὴν Βουλήν. Ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ κανονισμῷ αὐτῆς ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 61.

Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβὴ οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 62.

Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται, οὐδ' ὁπωσδήποτε ἐξετάζεται ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Ἄρθρον 63.

Βουλευτής, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος· τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα. Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, τέσσαρας ἑβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τρεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς.

Ἐὰν ὁ βουλευτὴς τύχῃ διατελῶν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἑβδομάδας πρὸ τῆς ἐναρξεως τῆς συνόδου.

Ἄρθρον 64.

Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου.»

Ἀλλόθρησκοι βουλευταὶ ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος» ὁρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 65.

Ἡ Βουλὴ προσδιορίζει διὰ κανονισμοῦ πῶς θέλει ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της.

Ἄρθρον 66.

Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν, ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν (α)

Ἄρθρον 67.

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ Ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

Ἄρθρον 68.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἑκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας προσδιορίζεται διὰ νόμου ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Οὐδέποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα

Ἄρθρον 69.

Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτὰ ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν· ἅμα δὲ τῇ λήξει τῆς τετραετοῦς βουλευτικῆς περιόδου, διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων συγκαλεῖται ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλὴ εἰς τακτικὴν σύνοδον, μόνον ἂν ὑπὸ τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς δὲν ἐξεπληρώθησαν, διὰ τὸ ἔτος τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν, τὰ ἐν ἄρθρῳ 60 ὁριζόμενα.

Ἕδρα βουλευτικὴ κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν

Ἄρθρον 70.

Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτής, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἕλλην, ἔχων συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτὴς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλή.

Ἄρθρον 71.

Ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ δικαστικοὶ κλητῆρες δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταί, ἐὰν μὴ παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου. Οἱ διατελοῦντες εἴς τινα τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουσιν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, νὰ δηλώσωσιν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει δὲ τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

Ἄρθρον 72.

Βουλευταί, ἀποδεχόμενοι οἱονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων, ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος

Ἄρθρον 73.

Ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συγκροτούμενον διὰ κληρώσεως μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων τοῦ Κράτους. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, τὴν προεδρίαν δὲ τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου λαμβάνει ὁ ἐκ τῶν κληρωθέντων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότητα προηγούμενος. Κατὰ τὰ λοιπά, τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὁρισθήσονται διὰ νόμου.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ

Ἄρθρον 74

Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου τὸν πρόεδρον, τοὺς ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῆς.

Ἄρθρον 75.

Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημίωσιν, οἱ μὲν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ κατοικοῦντες δραχμῶν ὀκτακοσίων ἐν ἀρχῇ ἑκάστης τριμηνίας, οἱ δὲ λοιποὶ χιλίων.

Εἰς τὸν τακτικὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχεται δι' ἔξοδα παραστάσεως πρόσθετος ἀποζημίωσις δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα μηνιαίως.

Οὐδεμία ἄλλη ἀποζημίωσις παρέχεται εἰς τοὺς βουλευτὰς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἄρθρον 76.

Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῳ συνόδῳ, κρατοῦνται ἐκ τῆς ἄνω ἀποζημιώσεως δραχμαὶ εἴκοσι δι' ἑκάστην συνεδρίασιν.

Περὶ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 77.

Οὐδεὶς ἐκ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός

Ἄρθρον 78.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται ὁσάκις ζητήσωσι τὸν λόγον· ψηφοφοροῦσι δὲ μόνον ἐὰν εἶναι μέλη αὐτῆς. Ἡ Βουλὴ δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν

Ἄρθρον 79.

Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως ἔγγραφος ἢ προφορικὴ δὲν ἐπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρον 80.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργοὺς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ δικαστηρίου, ὅπερ, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἐξ ἁπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν καὶ προέδρων αὐτῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 81.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται ν' ἀπονείμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον ἐπὶ τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς.

Περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 82.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως·

α') Ἡ ἐπεξεργασία τῶν προτάσεων νόμων καὶ τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων·

β') Ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποβαλλομένων αὐτῷ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ·

γ') Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις διὰ παράβασιν νόμου τῶν πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ νόμῳ ὁριζόμενα·

δ') Ἡ ἀνωτέρα πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ἐπὶ τῶν ἀπολαυόντων μονιμότητος ὑπαλλήλων τῆς διοικήσεως, κατὰ τοὺς περὶ τούτου νόμους.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων β', γ' καὶ δ' ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 83.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὁρίζει τὰς προτάσεις νόμων, ὧν ἡ ἐπεξεργασία ἀνατίθεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν Βουλήν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὰς εἰς αὐτὴν ὑποβαλλομένας προτάσεις.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους οὐδέποτε παραπέμπεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 84.

Τὰ κανονιστικὰ διατάγματα ἐκδίδονται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφαινομένου ἐντὸς ἀναλόγου προθεσμίας τασσομένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἧς παρερχομένης ἀπράκτου, ἐκδίδεται τὸ διάταγμα καὶ ἄνευ γνωμοδοτήσεως.

Ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

Ἄρθρον 85.

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι τακτικὰ καὶ ἔκτακτα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὁριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑπτὰ οὔτε μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἐκτάκτων μείζων τῶν δέκα. Τὰ ἔκτακτα μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 86.

Τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου αὐτῶν εἶναι δεκαετής, ἐκείνοι δέ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύνανται νὰ ἀναδιορισθῶσιν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τοῦ μὲν ἑνὸς τρίτου τῶν μελῶν, διὰ κλήρου ὁριζομένων, θὰ θεωρηθῇ λήξασα ἡ ὑπηρεσία ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὀγδόου ἔτους τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἑτέρου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δεκάτου, καὶ τοῦ τελευταίου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δωδεκάτου ἔτους.

Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσὶν ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἱουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου πλὴν τῶν τοῦ καθηγητοῦ τῶν νομικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ· ἀλλ' οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἐνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς θητείας, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρον 87.

Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 88.

Οἱ ἀρεοπαγῖται, ἐφέται καὶ πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς, εἰρηνοδίκαι, εἰδικοὶ παισματοδίκαι, γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης εἴτε ἕνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93.

Ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι διὰ μὲν τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνώτερον τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους, μηδὲ κατώτερον τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου, διὰ πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἐμμίσθους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους ἀνώτερον τοῦ ἑβδομηκοστοῦ, μηδὲ κατώτερον τοῦ ἑξηκοστοῦ.

Μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νέου εἰδικοῦ νόμου περὶ ὁρίου ἡλικίας πάντες οἱ ἀνωτέρω ἔμμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ ἑξηκοστὸν πέμπτον ἔτος συμπεπληρωμένων.

Ἄρθρον 89.

Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 90.

Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος, ἐκτὸς τῶν ὑπογραμματέων, τοποθετοῦνται, μετατίθενται καὶ προάγονται δι' Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγὴ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 91.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἱονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῶσιν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει, διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ γενικῆς, ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἐπιστρατεύσεως, τὰ τῆς προσωρινῆς, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 6, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, τα τῆς κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθεται δὲ κατὰ πάσας ἢ τινας μόνον αὐτοῦ διατάξεις εἰς ἐφαρμογὴν καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς ἐκδιδομένου.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἄνευ ἀδείας αὐτῆς διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προϋπογεγραμμένου ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλικοῦ διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, καὶ ἂν ἔτι ἔλῃξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ὅπως διὰ πράξεως αὐτῆς ἀποφασίσῃ τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω βασιλικῶν διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέρα τῆς λήξεως αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως, αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀδείᾳ πάλιν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 92.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τα δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 93.

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς αἰτιολογημένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 94.

Τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα διατηρεῖται.

Ἄρθρον 95.

Τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα δικάζονται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων, ὡσαύτως καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὁσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον.

Ἄρθρον 96.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Ἄρθρον 97.

Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

Περὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἄρθρον 98.

Οἱ ἐλεγκταὶ καὶ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰσὶν ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου, μηδὲ κατώτερον τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους. Τὰ προσόντα τῶν ἐλεγκτῶν καὶ παρέδρων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 99.

Ἄνευ νόμου στρατὸς ξένος δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ Κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 100.

Μόνον ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, τῶν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεών των.

Ἄρθρον 101.

Αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἐξακολουθοῦσιν ὑπαγόμεναι εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὑφ' ὧν δικάζονται ὡς κατεπείγουσαι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια, παρ' οἷς τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Αἱ αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ μεταξὺ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαίτερος νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης μικτὸν δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀρεοπαγιτῶν καὶ τακτικῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 102.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὁριστικοῦ αὐτῶν διορισμοῦ εἰσι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι· πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ συμφώνου γνωμοδοτήσεως οὔτε ἀπολύονται ἢ ὑποβιβάζονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὠργανωμένου καὶ ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων κατὰ τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον ἀποτελουμένου συμβουλίου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρεθῶσι διὰ νόμου οἱ πρέσβεις καὶ διπλωματικοὶ πράκτορες, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν Ὑπουργείων, οἱ ἰδιαίτεροι γραμματεῖς τῶν Ὑπουργῶν, οἱ νομάρχαι, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, καὶ ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων.

Ἄρθρον 103.

Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατ' ἀρεοπαγιτῶν, ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τακτικῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας δικάζονται ὑπὸ πενταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου καθ' ὃν ὁ νόμος ὁρίσει τρόπον διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν τριῶν τούτων σωμάτων, τῶν ἐκ δικηγόρων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβανομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἑκάστου σώματος. Εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα προπαρασκευαστικὴ διαδικασία· οὐδεμία δ' ἄλλη ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι διὰ νόμου καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ πρωτοδικῶν, ἐφετῶν καὶ εἰσαγγελέων.

Ἄρθρον 104.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἑκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁριζομένων πάντων διὰ κλήρου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἑκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον

Ἄρθρον 105.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 106.

Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος φέρειν ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ πατρίδος ἄμυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

Ἄρθρον 107.

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα· πᾶσα πρὸς παραφθορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 108.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὁλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὁριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφιζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφεστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἥτις κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 109.

Ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 110.

Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν, ἅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Πᾶσα ψηφιζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δ' εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

Ἄρθρον 111.

Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ συνεδρίασις διακόπτεται ὥραν 9. 30' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Ὥρᾳ 11. 10' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκεται τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς ψήφισμα περὶ ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ψηφισθέντος Συντάγματος.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος.

Σ. Δραγούμης λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἀντίρρησιν ἔχει ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπενεχθεισῶν τροποποιήσεων, αἵτινες οὐδεμίαν πρακτικὴν διαφορὰν παρουσιάζουσιν.

Γ. Πάππ λέγει ὅτι ἡ ἐπενεχθεῖσα μεταρρύθμισις παρουσιάζει ταύτην τὴν πρακτικὴν διαφοράν, ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἤλλαξεν ἰδέας ἐντὸς τοῦ ἀπὸ τῆς 6 ἀπογευματινῆς ὥρας μεσολαβοῦντος χρονικοῦ διαστήματος.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Λέγει ὅτι δὲν ἐννοεῖ τί ζητεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ ὁ προλαλήσας.

Ε. Κονδυλομπάκης ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ ἀφεθῇ τὸ ἀπαιτούμενον χρονικὸν διάστημα, ὅπως μελετηθῶσιν αἱ τροποποιήσεις.

Ἀναγινώσκεται εἶτα τὸ ψήφισμα ὡς ἐτροποποιήθη καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω:

«Ἡ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, ἀσκοῦσα τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς πρὸς ἀναθεώρησιν καὶ μεταρρύθμισιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος·

Ψηφίζει·

Αἱ κατὰ τὴν γενομένην ὑπ' αὐτῆς ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος μεταρρυθμισθεῖσαι καὶ προστεθεῖσαι εἰς αὐτὸ διατάξεις τῆς παραγράφου δευτέρας τοῦ ἄρθρου 4, μετατιθεμένης εἰς ἄρθρον αὐτοτελὲς ὑπ' ἀριθμὸν 107, τῆς παραγράφου δευτέρας τοῦ ἄρθρου 2 καὶ τῶν ἄρθρων 5, 6, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 25, 34, 36 ἕως 38, 53, 54, 56, 57, 59, 60, 61, 66 ἕως 69, 70 ἕως 73, 75, 76, 80, 82 ἕως 86, 88, 89, 90, 91,

93, 97, 98, 101 ἕως 106, 107, μετατασσομένου ὑπ' ἀριθμὸν 108, καὶ τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 109, μετατασσομένου ὑπ' ἀριθμὸν 110, ὡς ἤδη ἐψηφίσθησαν, μετὰ καὶ τῆς ἤδη, κατὰ τὸ ψήφισμα τῆς 21 Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους, προϊσχυσάσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3, ἔχουσαι οὕτως:

Ἄρθρον 2 § β'.

Τὸ κείμενον τῶν ἁγίων γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον· ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγκρίσεως καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ἄρθρον 3.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των· μόνον δὲ πολῖται ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων εἰδικῶν ἐξαιρέσεων. Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Εἰς πολίτας ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Ἄρθρον 5.

Ἐξαιρουμένου τοῦ αὐτοφώρου ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀνακριτὴν ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἂν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως. Παρελθούσης ἀπράκτου ἑκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικός, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβαίνοντες τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατήσει, ὑποχρεοῦνται δὲ εἴς τε τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ζημίας προσγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν δέκα δι' ἑκάστην ἡμέραν.

Ἄρθρον 6.

Ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσει ὁριζομένῃ διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή. Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἡ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέρα τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 9.

Ἕκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρωνται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεουμένας εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἔγγραφον ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἡ ἀναφορὰ ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 11.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἄδειαν.

Συνεταιρισμός τις δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἕνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 12.

Ἡ κατοικία ἑκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρήσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δραχμῶν ἑκατόν.

Ἄρθρον 14.

Ἕκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ **Κράτους. Ὁ τύπος** εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύονται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν, εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως εἴτε μετ' αὐτήν. Ἐπιτρέπεται δὲ κατ' ἐξαίρεσιν ἡ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ἕνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἢ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως ἤ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας περιστάσεις, ἕνεκεν ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλλόντων

καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλουσι καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως· ἄλλως, ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθέν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

Δύναται καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ἤθελεν ὁρίσει ν' ἀπαγορευθῇ, ἐπὶ ἀπειλῇ κατασχέσεως καὶ ποινικῆς καταδιώξεως, ἡ δημοσίευσις εἰδήσεων ἢ ἀνακοινώσεων ἀναγομένων εἰς στρατιωτικὰς κινήσεις ἢ εἰς ἔργα ὀχυρώσεως τῆς χώρας. Εἰς τὴν κατάσχεσιν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις.

Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἰσὶν ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δ' ἐλάσσονος τῶν δραχμῶν διακοσίων.

Εἰς μόνον πολίτας Ἕλληνας ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδων.

Ἄρθρον 16.

Ἡ ἐκπαίδευσις, διατελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ἅπαντας ὑποχρεωτική, παρέχεται δὲ δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Ἐπιτρέπεται εἰς ἰδιώτας καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἡ ἵδρυσις ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 17.

Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημίωσις ὁρίζεται πάντοτε διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ. Ἐν περιπτώσει δ' ἐπειγούσῃ δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὁρισθῇ δικαστικῶς, μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιούχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὁρίσει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὁριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέ-

σεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν καὶ ἰαματικῶν καὶ ῥεόντων ὑδάτων.

Ἄρθρον 25.

Πρότασις νόμου, ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

Ἄρθρον 34.

Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς βαθμούς, διορίζει καὶ παύει ὡσαύτως κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένων ἐξαιρέσεων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Ἄρθρον 36.

Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 37.

Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλήν, ἐκτάκτως δέ, ὁσάκις τὸ κρίνει εὔλογον· κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλήν· ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 38.

Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπαξ μονον νὰ ἀναστέλλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἔναρξιν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν βουλευτικὴν σύνοδον ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 53.

Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς ἕνεκα νόσου κρίνει ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν ἀντιβασιλείας, συγκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὴν Βουλὴν καὶ προκαλεῖ διὰ τοῦ Ὑπουργείου περὶ τούτου εἰδικὸν νόμον. Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ βασιλεύῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ τὴν Βουλήν, ἡ δὲ Βουλή, συνερχομένη, ἐὰν διὰ τῆς πλειονοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφοφορησάντων ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην, ἐκλέγει ἀντιβασιλέα καί, χρείας καλούσης, ἐπίτροπον, διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ ἀντιβασιλείας ἕνεκεν ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

"Αρθρον 54.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια ἔργα, ἐκτὸς ἂν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὁ Βασιλεὺς συγκαλέσῃ αὐτὴν πρότερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37.

Ἡ διάρκεια ἑκάστης τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 38 ἀναστολῆς.

"Αρθρον 56.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τουλάχιστον τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, μηδὲ ν' ἀποφασίσῃ τι ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν τεσσάρων πέμπτων τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς ἀπαρτίας.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται.

"Αρθρον 57.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτή, ἂν δὲν συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἅπαξ μὲν κατ' ἀρχήν, δὶς δὲ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον, κατὰ τρεῖς διαφόρους ἡμέρας.

Μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ἐπιψήφισιν τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ἂν δὲν παρεπέμφθη πρότερον, ἢ ἂν δὲν ἐγένετο ἐπεξεργασία αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέτασιν ἢ τὴν πάροδον τῆς ταχθείσης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, ἐπακολουθεῖ ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις εἰς διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τουλάχιστον ἡμέρας. Εἰς ἐξαιρετικὰς ὅμως περιστάσεις δύναται ἡ Βουλή, κηρύσσουσα τὴν πρότασιν κατεπείγουσαν, νὰ μὴ παραπέμψῃ ταύτην εἰς ἐπιτροπὴν καὶ νὰ περιορίσῃ εἰς μίαν ἡμέραν τὸν μεταξὺ τῶν δύο κατ' ἄρθρον συζητήσεων χρόνον.

Ἂν κατὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ τροπολογίαι, ἡ τοῦ συνόλου ψήφισις ἀναβάλλεται, μέχρις οὗ τὸ ψηφισθὲν τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ, ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν κωδίκων προπαρασκευασθέντων ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, συσταθεισῶν δι' εἰδικοῦ νόμου, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου κυροῦντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν ὅλῳ. Ἡ περὶ τοιούτου νόμου πρότασις δὲν δύναται νὰ κηρυχθῇ κατεπείγουσα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἁπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν, ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

"Αρθρον 59.

Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται, οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου.

Ἐξαιρετικῶς, ἐπὶ ἐπιβολῇ ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἡ εἴσπραξις αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς συνόδου.

"Αρθρον 60.

Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος τὸν προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς δυνάμεως, τὴν στρατολογίαν καὶ ναυτολογίαν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμόν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν τῆς συνόδου, ἀφ' οὗ δ' ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται ἅπαξ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, εἰς τμήματα ἐν τῷ κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὁριστέα, καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' Ὑπουργεῖον δὲ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς αὐτῆς εἰς τὴν Βουλήν. Ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ κανονισμῷ αὐτῆς ὁρισθησόμενα.

"Αρθρον 61.

Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβὴ οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

"Αρθρον 66.

Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν, ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτοχρόνως καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν.

"Αρθρον 67.

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ Ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

"Αρθρον 68.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἑκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας προσδιορίζεται διὰ νόμου ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Οὐδέποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα.

"Αρθρον 69.

Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτὰ ἔτη. Ἀρ-

χόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν· ἅμα δὲ τῇ λήξει τῆς τετραετοῦς βουλευτικῆς περιόδου, διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων συγκαλεῖται ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλὴ εἰς τακτικὴν σύνοδον, μόνον ἂν ὑπὸ τῆς ἀπελθούσης Βουλῆς δὲν ἐξεπληρώθησαν, διὰ τὸ ἔτος τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν, τὰ ἐν ἄρθρῳ 60 ὁριζόμενα.

Ἕδρα βουλευτικὴ κενωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 70.

Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτής, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἕλλην, ἔχων συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἱκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτὴς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλή.

Ἄρθρον 71.

Ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ δικαστικοὶ κλητῆρες δὲν δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταί, ἐὰν μὴ παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ ἢ ἐμμίσθου νεμικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου. Οἱ διατελοῦντες εἴς τινα τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουσιν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, νὰ δηλώσωσιν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει δὲ τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

Ἄρθρον 72.

Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἱονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων, ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἄρθρον 73.

Ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ

τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συγκροτούμενον διὰ κληρώσεως μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων τοῦ Κράτους. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, τὴν προεδρίαν δὲ τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου λαμβάνει ὁ ἐκ τῶν κληρωθέντων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότητα προηγούμενος. Κατὰ τὰ λοιπά, τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὁρισθήσονται διὰ νόμου.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ.

Ἄρθρον 75.

Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημίωσιν, οἱ μὲν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ κατοικοῦντες δραχμῶν ὀκτακοσίων ἐν ἀρχῇ ἑκάστης τριμηνίας, οἱ δὲ λοιποὶ χιλίων.

Εἰς τὸν τακτικὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχεται δι' ἔξοδα παραστάσεως πρόσθετος ἀποζημίωσις δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα μηνιαίως.

Οὐδεμία ἄλλη ἀποζημίωσις παρέχεται εἰς τοὺς βουλευτὰς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἄρθρον 76.

Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ **ἐπὶ πλείονας τῶν** πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῳ συνόδῳ, κρατοῦνται ἐκ τῆς ἄνω ἀποζημιώσεως δραχμαὶ εἴκοσι δι' ἑκάστην συνεδρίασιν.

Ἄρθρον 80.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργοὺς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ δικαστηρίου, ὅπερ, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν, κληρουμένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἐξ ἁπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν καὶ προέδρων αὐτῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 82.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως·

α') Ἡ ἐπεξεργασία τῶν προτάσεων νόμων καὶ τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων·

β') Ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποβαλλομένων αὐτῷ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ·

γ') Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις διὰ παράβασιν νόμου τῶν πρά-

ξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ νόμῳ ὁριζόμενα·

δ΄) Ἡ ἀνωτέρα πειθαρχικὴ δικαιοδοσία ἐπὶ τῶν ἀπολαυόντων μονιμότητος ὑπαλλήλων τῆς διοικήσεως, κατὰ τοὺς περὶ τούτου νόμους.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφίων β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 83.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὁρίζει τὰς προτάσεις νόμων, ὧν ἡ ἐπεξεργασία ἀνατίθεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν Βουλήν. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὰς εἰς αὐτὴν ὑποβαλλομένας προτάσεις.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους οὐδέποτε παραπέμπεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 84.

Τὰ κανονιστικὰ διατάγματα ἐκδίδονται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφαινομένου ἐντὸς ἀναλόγου προθεσμίας τασσομένης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἧς παρερχομένης ἀπράκτου, ἐκδίδεται τὸ διάταγμα καὶ ἄνευ γνωμοδοτήσεως.

Ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

Ἄρθρον 85.

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι τακτικὰ καὶ ἔκτακτα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὁριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἑπτὰ οὔτε μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἐκτάκτων μείζων τῶν δέκα. Τὰ ἔκτακτα μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 86.

Τὰ τακτικὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου αὐτῶν εἶναι δεκαετής, ἐκεῖνοι δέ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύνανται νὰ ἀναδιορισθῶσιν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην ἐγκατάστασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τοῦ μὲν ἑνὸς τρίτου τῶν μελῶν, διὰ κλήρου ὁριζομένων, θὰ θεωρηθῇ λήξασα ἡ ὑπηρεσία ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὀγδόου ἔτους τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, τοῦ δὲ ἑτέρου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δεκάτου, καὶ τοῦ τελευταίου τρίτου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ δωδεκάτου ἔτους.

Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς

Ἐπικρατείας εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἱουδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου πλὴν τῶν τοῦ καθηγητοῦ τῶν νομικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ· ἀλλ' οὐδέποτε ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἀνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς θητείας, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 88.

Οἱ ἀρεσπαγῖται, ἐφέται καὶ πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς, εἰρηνοδίκαι, εἰδικοὶ πταισματοδίκαι, γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης εἴτε ἕνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93.

Ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι διὰ μὲν τὰ μέλη τοῦ **Ἀρείου Πάγου ἀνώ**τερον τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους, μηδὲ κατώτερον τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου, διὰ πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἐμμίσθους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους ἀνώτερον τοῦ ἑβδομηκοστοῦ, μηδὲ κατώτερον τοῦ ἑξηκοστοῦ.

Μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως νέου εἰδικοῦ νόμου περὶ ὁρίου ἡλικίας πάντες οἱ ἀνωτέρω ἔμμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχωροῦσι κατὰ τὸ ἑξηκοστὸν πέμπτον ἔτος συμπεπληρωμένον.

Ἄρθρον 89.

Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 90.

Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες ἰσοβιότητος ἢ μονιμότητος, ἐκτὸς τῶν ὑπογραμματέων, τοποθετοῦνται, μετατίθενται καὶ προάγονται δι' Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγ-

γελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγὴ δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον.

Ἄρθρον 91.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἱονδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῶσιν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει, διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ γενικῆς, ἕνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων, ἐπιστρατεύσεως, τὰ τῆς προσωρινῆς, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5, 6, 10, 11, 12, 14, 20 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος, τὰ τῆς κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθενται δὲ κατὰ πάσας ἢ τινας μόνον αὐτοῦ διατάξεις εἰς ἐφαρμογὴν καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς ἐκδιδομένου.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἄνευ ἀδείας αὐτῆς διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προσυπογεγραμμένου ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλικοῦ διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθη, ὅπως διὰ πράξεως αὐτῆς ἀποφασίσῃ τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω βασιλικῶν διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέρα τῆς λήξεως αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως, αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δίμηνον, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀδείᾳ πάλιν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 93.

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἠτιολογημένη καὶ ν' ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 97.

Τὰ περὶ στρατοδικείων, ναυτοδικείων, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

Ἄρθρον 98.

Οἱ ἐλεγκταὶ καὶ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰσὶν ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου κανονιζομένου ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου, μηδὲ

κατώτερον τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου ἔτους. Τὰ προσόντα τῶν ἐλεγκτῶν καὶ παρέδρων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 101.

Αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἐξακολουθοῦσιν ὑπαγόμεναι εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὑφ' ὧν δικάζονται ὡς κατεπείγουσαι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοὶ νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια, παρ' οἷς τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Αἱ αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων μεταξὺ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ μεταξὺ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαίτερος νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης μικτὸν δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀρεοπαγιτῶν καὶ τακτικῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 102.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὁριστικοῦ αὐτῶν διορισμοῦ εἶσι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι· πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ συμφώνου γνωμοδοτήσεως οὔτε ἀπολύονται ἢ ὑποβιβάζονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὠργανωμένου καὶ ἐκ μονίμων ὑπαλλήλων κατὰ τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον ἀποτελουμένου συμβουλίου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαιρεθῶσι διὰ νόμου οἱ πρέσβεις καὶ διπλωματικοὶ πράκτορες, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν Ὑπουργείων, οἱ ἰδιαίτεροι γραμματεῖς τῶν Ὑπουργῶν, οἱ νομάρχαι, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, καὶ ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων.

Ἄρθρον 103.

Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατ' ἀρεοπαγιτῶν, ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ τακτικῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας δικάζονται ὑπὸ πενταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκρο-

τουμένου καθ' ὃν ὁ νόμος ὁρίσει τρόπον διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν τριῶν τούτων σωμάτων, τῶν ἐκ δικηγόρων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβανομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἑκάστου σώματος. Εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα προπαρασκευαστικὴ διαδικασία· οὐδεμία δ' ἄλλη ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι διὰ νόμου καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ πρωτοδικῶν, ἐφετῶν καὶ εἰσαγγελέων.

Ἄρθρον 104.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἑκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁριζομένων πάντων διὰ κλήρου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἑκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποίου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον.

Ἄρθρον 105.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 106.

Πᾶς Ἕλλην, δυνάμενος φέρειν ὅπλα, ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ πατρίδος ἄμυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

Ἄρθρον 107.

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα· πᾶσα πρὸς παραφθορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 108.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὁλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὁριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις καὶ ψηφιζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένας ἀλλήλων κατὰ ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφεστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἥτις κατὰ τὴν πρώτην

σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 110 § β'.

Πᾶσα ψηφιζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δ' εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

τίθενται εἰς ἐνέργειαν ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ προκείμενον ψήφισμα δημοσιευθήσεται ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον, αἱ δὲ ἐν αὐτῷ κατ' ἄρθρα ἀναγεγραμμέναι συνταγματικαὶ διατάξεις, συναρμολογηθεῖσαι μετὰ τῶν ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Συντάγματος παραμεινάντων ἀμεταβλήτων ἄρθρων, ἐν οἷς καὶ τὰ ὑπ' ἀριθμοὺς 81, 109 καὶ 111 μεταταχθέντα (πρώην 82, 103 καὶ 110), συνδημοσιευθήσονται ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἓν ὅλον σῶμα, ὑπὸ τὴν ἀρχικῶς τεθειμένην ἐπικεφαλίδα τοῦ Συντάγματος».

Προβαίνει εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς συζήτησιν τῶν κατωτέρω ἀντικειμένων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου καὶ τῶν σχετικῶν αὐτῷ διατάξεων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Ἀναβάλλεται ἡ β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀναδοχῆς ἀλλοτρίων ὑποχρεώσεων.

Πρόεδρος. β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐγκρίσεως προσθέτου συμβάσεως μετὰ τῶν τραπεζῶν καὶ τραπεζιτῶν, αἵτινες ὑπέγραψαν τὴν ἀπὸ 3/16 Ἰουλίου 1910 σύμβασιν περὶ προκαταβολῆς 40 ἑκατομμυρίων δραχμῶν χρυσῶν καὶ δανείου 150 ἑκατομμυρίων.

Θ. Κουτσόπης. Ὁμιλῶν περὶ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου ζητεῖ ὅπως ἐκ τοῦ δανείου διατεθῇ ποσὸν διὰ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμου Σπάρτης, ὅστις εἶνε χρησιμώτατος διὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον, οἱ κάτοικοι τοῦ ὁποίου ἕνεκα τῆς

ἐλλείψεως συγκοινωνίας ἀναγκάζονται νὰ μεταναστεύωσιν εἰς Ἀμερικήν. Δὲν βλέπει τὸν λόγον, δι' ὃν διστάζει ἡ Κυβέρνησις νὰ προβῇ εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ ἐκ τοῦ δανείου, ἀφ' οὗ ὁ τόκος ὃν θὰ πληρώνῃ εἶνε μικρός.

Γ. Πώπ. Εἶχε ζητηθῇ, λέγει, νὰ γείνῃ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου κατὰ τὴν προσεχῆ Τετάρτην, καθ' ἣν πάντες θὰ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ὁμιλήσωμεν ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν τούτοις ἔρχεται ἤδη εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον. Εἰσέρχεται εἶτα εἰς λεπτομερῆ ἔρευναν τοῦ νομοσχεδίου καὶ διὰ μακρῶν ἐξετάζων τὰ κατ' αὐτὸ συνιστᾷ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον, ἀφοῦ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐπιβαρύνηται ἐπὶ πλέον, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται νὰ ἐπιβάλλῃ νέους φόρους μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἥτις ἐγένετο ἀκριβῶς ὅπως ἐλαφρύνῃ τὰ φορολογικὰ βάρη τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. **Ἀποστολίδης** ἀνέρχεται ὅπως ὁμιλήσῃ.

Ὑποβάλλεται ὅμως ἔνστασις περὶ μὴ ἀπαρτίας ἐκ μέρους τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ι. Πατσουράκου, Ν. Βάρθη, Χ. Βοζίκη, Π. Ἀλεξάκη, Γ. Πώπ καὶ Ε. Κουλουμβάκη, λύεται δὲ ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 12. 45' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος — Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας.

ΣΥΝΕΔΦΙΑΣΙΣ 47'

Τῆς 24 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 10. 45' π. μ. περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 184 βουλευτῶν.

Τὰ πρακτικὰ θέλουσιν ἀναγνωσθῇ καὶ ἐπικυρωθῇ μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς, 1) Οἱ Π. Πολύκαρπος, Ι. Φωτόπουλος, Δ. Γιουμπῆς, Γ. Ζούδας ἀπόστρατοι ὑπαξιωματικοὶ τοῦ Β. Ναυτικοῦ ζητοῦσι σύνταξιν. 2) Ὁ ἐκ Λευκάδος Π. Δε-Τζώρτζης Μιχαὴλ ζητεῖ ὅπως ἐκπληροῖ τὸ Δημόσιον κανόνα ὡρισμένον πρὸς αὐτὸν διὰ τὰ κοινὰ

κτήματα Λευκάδος. 3) Ὁ Δ. Λέριος διευθυντὴς ἰδιωτικοῦ σχολείου ζητεῖ ἀπονομὴν συντάξεως. 4) Ὁ Κρὴς πλοίαρχος Γ. Παυλίδης ζητεῖ ἀπονομὴν βοηθήματος. 5) Ἰδιοκτῆται οἰκιῶν ἐν Ἀθήναις ζητοῦσι μεταρρύθμισιν τοῦ περὶ ἐξώσεως ὀφειλόντων ἐνοίκια Νόμου.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

(Ἀναφοραὶ

Α. Σλήμαν ὁμιλεῖ ἐπὶ ὑπομνήματος τῶν Θεσσαλικῶν Σωματείων καὶ λέγει ὅτι σκόπιμον θὰ ἦτο ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις μέχρις οὗ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν λάβῃ καιρὸν νὰ μελετήσῃ τὸ ὑποβληθὲν ὑπόμνημα.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι σκόπιμον ἤθελεν εἶναι ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἔσπευσε νὰ μελετήσῃ τὸ ὑπόμνημα εὐθὺς ὡς τὸ ἔλαβεν, ἀλλὰ δυνατὸν καὶ αἱ πληροφορίαι ἃς ἔχει ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ μὴ ὦσιν ἀκριβεῖς.

Α. Σλήμαν ἐξακολουθῶν ἀναπτύσει διὰ μακρῶν τὰ τοῦ ὑπομνήματος καὶ συνιστᾷ θερμῶς τοῦτο πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν βεβαιῶν ὅτι οἱ ὑπογραφόμενοι ἐν αὐτῷ ἀποτελοῦσι τὴν μεγαλητέραν ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν καταγγελλομένων.

Ν. Γαρδικιώτης ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ἰδίου ὑπομνήματος καταγγέλλει τὴν ἑταιρείαν ὅτι κλέπει ὄχι μόνον τὸν Θεσσαλικὸν λαὸν ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος, παρακακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως ὁρίσῃ ἐπιτροπὴν ἐξ ἀνωτάτων διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἵνα ἐξετασθῶσι τὰ παράπονα τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Βόλου.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι εὐθὺς ὡς ἔλαβεν το ὑπόμνημα ἐζήτησεν ἐπ' αὐτοῦ ἐξηγήσεις παρὰ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ ἐλέγχου. Αἱ ἀπαντήσεις, αἵτινες ἐδόθησαν ἐπὶ τῶν πλείστων θεμάτων τοῦ ὑπομνήματος δυστυχῶς εἶνε τοιαῦται ὥστε νὰ μὴ ἀπομένῃ πλέον ἄλλο μέσον εἰς τὸν Ὑπουργὸν παρὰ μόνον αἱ συστάσεις πρὸς τὴν Ἑταιρίαν, διότι δὲν πρόκειται περὶ παραβάσεων τῆς συμβάσεως. Ἐὰν πρόκειται περὶ λαθρεμπορίων, εἶνε ὀρθὸν νὰ ἐπιδοθῇ ἁρμοδίως καταγγελία. Τελευτῶν ἐπι-

φυλάσσεται νὰ καταθέσῃ πάσας τὰς σχετικὰς πληροφορίας.

Οἱ κ. κ. **Π. Ἀποστολίδης** καὶ **Θ. Βαβυλόπουλος** συνιστῶσιν ἐπίσης ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπόμνημα καὶ παρακαλοῦσιν ἵνα ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐνεργήσῃ συντόνως.

Θεοδωρόπουλος λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῶν Θεσσαλῶν ὁμιλεῖ περὶ τῶν παραβάσεων ἐν γένει τῶν ἑταιρειῶν καὶ συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως ἐφορᾷ ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν συμβάσεων καὶ μάλιστα προκειμένου περὶ τῆς ἑταιρείας τῶν τροχιοδρόμων.

Φ. Ζυρὸς ὑπάρχειν καταγγέλλει καὶ ἄλλας τινὰς παρανομίας τῆς ἑταιρείας.

Γ. Τσαξίρης ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Ε. Μαντόπουλος συνιστᾷ ἐπίσης τὸ ὑπόμνημα.

Ἀναβάλλεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Μεσσήνης περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ 6 ἄρθρου τῆς συμβάσεως τῆς Προνομιούχου.

Οἱ κ. κ. **Α. Κοκκίδης, Δ. Κάβουρας** καὶ **Η. Καΐμης** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Λεων. Μπαζιωτοπούλου.

Α. Σκλιμάν παρακαλεῖ ὅπως κατατεθῶσι πάντα τὰ ἔγγραφα τἀφορῶντα τὴν ὑπόθεσιν τῶν καλλιεργητῶν Τζόμπας μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῆς.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) καταθέτει τὰ ἔγγραφα ταῦτα.

Ν. Γαρδικιώτης ἐκθέτει τὰ τῆς ὑποθέσεως τῶν καλλιεργητῶν Τζόμπας καὶ λέγει ὅτι ὁ Εἰσαγγελεὺς Λαμίας δὲν ἐπροστάτευσε τὰ δίκαια αὐτῶν. Τελευτῶν ἐκφράζει τὴν λύπην του διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, παρ' οὗ προσδοκᾷ ταχίσσην ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ ἀφορᾷ τὸν διακανονισμὸν τῶν σχέσεων ἰδιοκτητῶν καὶ καλλιεργητῶν.

Α. Βαβυλόπουλος ὑποστηρίζων τὴν ἀναφορὰν τῶν καλλιεργητῶν Τζόμπας παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως σπεύσῃ καὶ ὑποβάλῃ τὸ νομοσχέδιον περὶ διακανονισμοῦ τῶν σχέσεων τῶν καλλιεργητῶν πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας.

Ν. Ξηρὸς Ἐκθέτων τὴν ἱστορίαν εἰδικῶς τοῦ ζητήματος τῶν χωρικῶν τῆς Τσόμπας, οὓς χαρακτηρίζει θύματα τῶν ἐπιτηδείων ὑποκινήσεων τῶν ἐν τοῖς τηλεγραφήμασι

τοῦ κ. Νομάρχου ἀναφερομένων ἀτόμων, ἐξιστορεῖ τὰ γεγονότα. ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ χωρικοὶ Τσόμπας δὲν εἶναι πλέον κολλῆγοι διότι ἐγκατέλειψαν τὸ χωρίον τοῦτο πρὸ ἐτῶν μεταβάντες εἰς ἄλλο τὸ Τσουφλὰρ καὶ μετὰ καιρὸν ἐζήτησαν νὰ ἐπανέλθουν ὅτε δὲν τοὺς ἐδέχθησαν οἱ ἰδιοκτῆται· ὅτε δ' ἐζήτησαν νὰ εἰσβάλωσιν διὰ τῆς βίας οἱ ἰδιοκτῆται ἠμύνθησαν καὶ τῇ ἐπεμβάσει τῶν ἀρχῶν τοὺς ἐδέχθησαν προσωρινῶς καὶ ἐπὶ μισθῷ. Ὑπεραμύνεται τοῦ εἰσαγγελέως Λαμίας, ὃν χαρακτηρίζει ὡς ἕνα πρὸς οὓς ἀποβλέπει μετὰ πεποιθήσεως τὸ μέλλον τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἀστυνόμου Δομοκοῦ οὗ ἐπίσης πλέκει τὸ ἐγκώμιον καὶ οἵτινες ἐκ τῶν πραγμάτων ἄτινα ἐκθέτει ἀποδεικνύεται ὅτι ἐντὸς τοῦ νόμου καὶ ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῶν γεωργῶν ἐνήργησαν, ἰδιαίτατα δὲ προσορόρως ὑπὲρ τῆς δημοσίας τάξεως, ἣν διετήρησαν ἐπιτηδειότατα. Καταλήγων ὅτι εἰς τὸ χωρίον Τσόμπα εἰδικῶς οἱ δοῦλοι εἶναι οἱ ἰδιοκτῆται οἵτινες ἀγοράσαντες τὸ κτῆμα των ἀντὶ 48 χιλ. λιρῶν, δὲν ἔχουσι κτῆμα καὶ εὑρίσκει ἄδικον τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῶν ἀρχῶν.

Γ. Τσαξίρης λέγει ὅτι τὸ συμπέρασμα τῆς συζητήσεως ταύτης πρέπει νὰ εἶνε ἡ ὑποβολὴ νομοσχεδίου ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως κανονίζοντος τὰς σχέσεις τῶν ἰδιοκτητῶν πρὸς τοὺς καλλιεργητάς.

Γ. Σχοινᾶς, Α. Σκλιμάν καὶ **Ε. Μαντόπουλος** ὁμιλοῦσι διὰ μακρῶν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ συνιστῶσιν ὅπως ἐπειγόντως ληφθῇ μέριμνα περὶ διακανονισμοῦ τῶν σχέσεων τῶν ἰδιοκτητῶν πρὸς τοὺς κολλήγους.

Θ. Κουτούπης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κλητήρων τῶν Ὑπουργείων ζητούντων σύνταξιν.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Οἱ κ. κ. **Θ. Γρηγορίου** καὶ **Ν. Ξηρὸς** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν λαχανοπωλῶν Ἀθηνῶν περὶ Κυριακῆς Ἀργίας.

Οἱ κ.κ. **Θ. Γρηγορίου** καὶ **Ι. Μαμάης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Ἀθηνῶν ἵνα μὴ ὁ Δήμαρχος ἐκμισθώσῃ τὰ ἀκάθαρτα ὕδατα τοῖς κηπουροῖς. Ὁ

κ. **Δ. Κλάδης** ἀντιλέγει ἰσχυριζόμενος ὅτι μόνον ἡ ἀστυνομία δύναται νὰ ἐπέμβῃ ἀπαγορεύουσα τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων τῶν ἀγρῶν αὐτῶν.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ἐπαναλαμβάνονται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις τὴν 5 καὶ 35'

Γ. Σχοινᾶς. Ἐρωτᾷ διατί δὲν κατετέθησαν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τὰ ζητηθέντα καὶ ἀναφερόμενα εἰς καταγγελίας περὶ καταχρήσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Βόλου ἔγγραφα.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὅσα στοιχεῖα σταλοῦν θὰ κατατεθοῦν καὶ εἰς τὴν Βουλήν, ἐζήτησα σειρὰν ἀπολογισμῶν ἀπὸ τοῦ 1898, ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου ἀσχολούμεθα μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, ἀπαιτοῦνται καὶ 3 μῆνες καὶ πλέον ἔτι ὅπως ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Βόλου καταρτίσῃ καὶ στείλῃ τὰ ἔγγραφα. Ἐκ τοῦ Λογιστηρίου καὶ τῶν Ἀρχείων ἐγνώσθη ὅτι ἐλλείπουσι καὶ ὁλόκληροι φάκελλοι. Δὲν γνωρίζω ἐὰν αἱ καταγγελίαι εἶνε ἀληθεῖς ἀλλὰ θὰ ἐξαντληθῇ πᾶν μέτον πρὸς ἐξακρίβωσιν.

Γ. Σχοινᾶς. Ἀφοῦ ἐξηφανίσθησαν ἔγγραφα ἐνδείκνυται καὶ τῶν ἀρχῶν ἐνοχή.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Ἔγγραφα ζητηθέντα καὶ παρ' ἐμοῦ καὶ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν δι' αἰτήσεως τοῦ κ. Πατσουράκου δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

Ι. Ντούκας. Πρὸ ἡμερῶν ἔλαβε χώραν σκάνδαλον σοβαρώτατον εἰς τὸ Τηλεγραφεῖον. Ἐπ' αὐτοῦ ὑπεβλήθη ἐπερώτησις ἥτις ὡρίσθη ὅτι πρέπει νὰ προταχθῇ, πρέπει καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ζητήσῃ τὴν πρόταξιν, διότι ἀφορᾷ ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου του.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) Διὰ πᾶν τὸ ἀφορῶν ἐμὲ ὡς Ὑπουργὸν εἶμαι πρόθυμος εἰς πᾶσαν στιγμὴν νὰ δώσω ἐξήγησιν οὐδέποτε ἀπέφυγα ἔλεγχον ἐν δημοσίᾳ δράσει μου.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) Δὲν δύναται νὰ προταχθῇ ἡ ἐπερώτησις, θὰ συζητηθῇ μὲ τὴν σειράν της. Διὰ τῆς προτάξεως θ' ἀποδοθῇ εἰς τὸ ζήτημα σοβαρότης, ἧς ὁποίας στερεῖται τοῦτο.

Ν. Καμπάνης. Συνιστᾶ νὰ συσταθῇ πολυμελὴς ἐπιτροπὴ ἥτις νὰ μελετήσῃ τὸ ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῶν ποτοποιῶν ἐγερθὲν ζήτημα, ἐφ' οὗ εἶνε ἐγγεγραμμένοι νὰ ὁμιλήσουν πολλοὶ ἐκ τῶν κ. βουλευτῶν, διότι ἐκ τῆς συζητήσεως μόνον χρόνος καταναλίσκεται. Παρακαλεῖ καὶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συμφωνήσῃ εἰς τοῦτο.

Α. Κορομηλᾶς. Συμφωνεῖ.

Πρόεδρος. Ἐρωτᾷ ἂν συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐγγεγραμμένοι ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως διὰ τὸ Ὑπόμνημα τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἀναρρων βουλευταί.

Δηλοῦσιν οἱ παρόντες ἐξ αὐτῶν ὅτι ἐπιδοκιμάζουσι τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ κ. Καμπάνη.

Ἀποστολίδης. Ἐκθέτει ὅτι οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὸ ζήτημα βουλευταὶ ἐξέλεξαν Ἐπιτροπὴν ἐκ βουλευτῶν διὰ τὸ ζήτημα. Ἀναφέρει τὰ ὀνόματα, ζητεῖ τὴν ἀποθέτησιν αὐτῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὥστε ἡ Ἐπιτροπὴ ν' ἀναλάβῃ τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος. Ἀναθέτει τὴν, ἐν ἀνάγκῃ, συμπλήρωσιν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς.

Δ. Γκιωνᾶς. Στέργει νὰ συσταθῇ Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς αὐτὴν καὶ βουλευταὶ Ἀχαϊοηλίδος, τὰ μέγιστα ἐνδιαφερομένης διὰ τὸ ζήτημα.

Α. Σγουρός. Ποῖον θὰ εἶναι τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς; Πρόκειται περὶ φορολογικοῦ ζητήματος, ἡ πρωτοβουλία ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, συνδέεται τὸ ζήτημα μὲ τὸν ὅλον προϋπολογισμὸν καὶ μὲ αὐτὴν τὴν τύχην τῆς Κυβερνήσεως, ἂν δὲ αὕτη ζητήσῃ στοιχεῖα καὶ γνώμας ἀπὸ ἡμᾶς, τοὺς ἀντιπροσώπους ἐνδιαφερομένων νομῶν, εἴμεθα πρόθυμοι. Κοινοβουλευτικὴ ὅμως Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται ἀποτελεσματικῶς νὰ λάβῃ πρωτοβουλίαν καὶ νὰ εἰσηγηθῇ μέτρα.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Πρόκειται περὶ τοῦ νὰ συνεισφέρῃ τὰς γνώμας της εἰς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, δὲν πρόκειται νὰ λύσῃ αὐτὴ τὸ ζήτημα.

Α. Σγουρός. Ἤδη τακτοποιεῖται τὸ ζήτημα.

Α. Βαϊνδηρόπουλος. Δέχεται τὴν ἐξήγησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ σχηματισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Φ. Πετρουλιᾶς. Εἰς τὴν Ἠλείαν καὶ δὴ εἰς 3 δήμους αἱτῆς, ὑπάρχουν 1000 καὶ πλέον ἄμβυκες, ἐὰν δὲν ληφθῇ

τάχιστα πρόνοια διὰ τὸ ζήτημα θὰ εὑρεθῶμεν πρὸ ἐξεγέρσεως σοβαρᾶς, ἡ Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ ὅλα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾶ τὴν Βουλὴν ἐὰν δέχεται νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν διὰ τὸ ὑπόμνημα τῶν ποτοποιῶν καὶ νὰ σχηματισθῇ παρὰ τοῦ Προεδρείου Ἐπιτροπὴ Κοινοβουλευτικὴ πρὸς μελέτην ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Ἡ Βουλὴ δέχεται.

Ἡ. Ματσουρᾶκος. (Ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν περὶ τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἀξιωματικῶν). Ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, ὁ Ἀρχηγὸς αὐτῆς, εἶχον πρώτιστον καθῆκον νὰ ἀποκαταστήσωσι δίκαια ἀτόμων καὶ ὁμάδων καταπατηθέντα ὑπὸ τῶν ὑπερβασιῶν τῆς Στρατιωτικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τῶν αἰχμαλώτων αὐτῆς Κυβερνήσεως. Ἡ Κυβέρνησις ἔδειξε, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ Διαδόχου νομοσχεδίου, ὅτι ἀναγνωρίζει πράξεις τῆς Ἐπαναστάσεως ὡς ἐπανορθωσίμους, ἀνεγνώρισεν ὅτι ὁ Διάδοχος ἠδικήθη παρ' αὐτῆς. Ἀλλὰ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἀδικίαι, ἀναμένουσαι ἐπανόρθωσιν. Ἀξιωματικοὶ ἀνεπαρκεῖς ἔμειναν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ, τινὲς δὲ ἄξιοι ὄντως ἠδικήθησαν. Ὅθεν ἐπιβάλλεται εἰσήγησις παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Βουλὴν μέτρου καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἀδικηθέντων στρατιωτικῶν, οἵτινες οὐδὲν ἄλλο ζητοῦσιν, εἰμὴ τὴν συγκρότησιν συμβουλίου ὑπ' αὐτὸν τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπερ νὰ ἐξελέγξῃ ἀμερολήπτως καὶ ἀκριβῶς τὰ τῆς ὑποθέσεώς των. Γαλήνη καὶ πειθαρχία θὰ ἐπανέλθῃ ἐν τῷ στρατεύματι μόνον ἐὰν ἀποκατασταθῇ τὸ δίκαιον, ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἔχων ἀπόλυτον τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς, μὴ ἀπολέσας ἀκόμη καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τὴν ἐμπιστοσύνην, δύναται ἀσφαλῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς, ἄνευ οὐδενὸς φόβου κακῶν συνεπειῶν, νὰ ἀναλάβῃ καὶ διεκπεραιώσῃ τὰ τῆς ὑποθέσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Τὸ ζήτημα ἔχει τὴν ὄψιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν πολιτικήν, ἥτις κυρίως ἐνδιαφέρει νῦν. Δὲν δύναμαι νὰ γνωρίζω καὶ νὰ ἀπαντήσω ἐὰν ὄντως ἐγένοντο ἀδικίαι, δὲν ἀπελογήθησαν οἱ ἐκκαθαρισθέντες, δύναται ἴσως νὰ ὑπάρχῃ ὑπόνοια ὅτι τινὲς αὐτῶν δὲν ἐκρίθησαν ὀρθῶς καὶ ἀκριβοδικαίως. Δὲν φαίνεται

ὅτι δι' ἠθικὴν ἀνεπάρκειαν ἀπεμακρύνθη τις τινὲς αὐτῶν τοῦ στρατεύματος. τὸ τεκμήριον ἦτον ὅτι δι' ἐπαγγελματικὴν ἢ σωματικὴν ἀνεπάρκειαν ἀπεμακρύνθησαν, δι' ἠθικοῦ στιγματισμοῦ οὐδένα αὐτῶν ἐπεβάρυνεν ἡ ἀπόφασις τῆς ἐκκαθαρίσεως. Ἐλήφθη πρόνοια ὅπως μὴ ἀδικηθῶσιν οἱ ἀπομακρυνθέντες τοῦ στρατεύματος διὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν ἀποδοχῶν εἰς ἃς ἐδικαιοῦντο. Ἐὰν τυχὸν δύο, ἢ τρία, ἢ πέντε πρόσωπα ἐκρίθησαν ὑπεράγαν αὐστηρῶς, ἐὰν δύναται νὰ στηριχθῇ ὄντως ὑπόνοια ὅτι κριθέντα οὕτω ἠδικήθησαν, ἀφοῦ δὲν συνώδευσε τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν ἀτιμωτικὴ ἀπόφασις, στιγματιστικὴ καταδίκη, πῶς θὰ θεωρήσωμεν ὅτι πρέπει ν' ἀναταράξωμεν νῦν ὅλον ἐκεῖνο τὸ ζήτημα, χάριν ἐλαχίστων προσώπων; Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀδικίας στιγματιζούσης ἠθικῶς, ἐὰν ἐπρόκειτο καὶ περὶ ἑνὸς μόνον προσώπου οὕτως ἀδικηθέντος, οὐδεὶς πολιτικὸς λόγος, οὐδεμία ἄλλη ἀνάγκη θὰ μὲ ἐκράτει ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἀνακινήσεως τῆς ὑποθέσεως. Ἀλλά, μὴ ὄντος τούτου δεδομένου, νομίζω ὅτι δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντίκρουσιν πρὸς τὴν πολιτικὴν ἑαυτῆς συνείδησιν καὶ ἀντίληψιν. ἀποφαινομένη ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τῶν ἐκκαθαριθέντων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἀξιωματικῶν.

Δ. Γκλαβᾶς. Ἡ στρατιωτικὴ ἐπανάστασις ἀπέτυχε τοῦ κυρίου σκοποῦ, ἔσπευσεν, ἅμα τῇ ἐκρήξει τις, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἔλεος τῶν καθ' ὧν ἔβαλλε, δὲν ἐπάταξε τοὺς τυράννους τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς ἐθνικοὺς ὀλετήρας. Ἀπὸ τὰς ἐκκαθαρίσεις ἐξέφυγον πάντες σχεδὸν οἱ μεγάλοι ἔνοχοι. δὲν δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος οὔτε ἀπολύτως, οὔτε σχετικῶς ἀπὸ αὐτὰς —, θὰ ὑποβάλω ψήφισμα ἀναστολῆς τῆς μονιμότητος διὰ τοὺς ἀποτελοῦντας τὰ Συμβούλια, οἵτινες εἶνε ὄργανα ἀποκλειστικὰ τοῦ φαύλου παρελθόντος. Ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ σκεφθῇ σοβαρῶς ἐὰν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰς ἀδικίας στρατιωτικῆς ἐπαναστάσεως, ἡ παροῦσα Βουλὴ εἶνε ἀνορθωτικὴ καὶ ἐπανορθωτική.

Θ. Πετραλιᾶς. Φρονῶ ὅτι δύναται νὰ εὑρεθῇ τρόπος ἀσφαλοῦς ἐξελέγξεως τῶν πραγμάτων καὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ δικαίου. ἐκεῖ ὅπου τοῦτο τυχὸν παρεβιάσθη ὑπὸ τῆς βίας τῆς ἐπαναστάσεως.

Δ. Κλιδης. Ἱκανοποίησεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τοὺς ἐκκαθαρισθέντας ἀξιωματικούς, ἐπισήμως εἰπὼν

ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις δὲν ἀπετέλει στῖγμα δι' ἐκείνους καθ' ὧν ἐστράφη. Τοιαύτη ἦν καὶ ἡ ἐμὴ ἀντίληψις. Διότι εἰμὶ εἷς ἐκ τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἐν τῷ δικαστικῷ κλάδῳ. Ἐξεκαθάρισεν ἡ Πατρίς, ὄχι τὰ διευθύνοντα τὴν ἐπανάστασιν ἄτομα, καὶ διὰ τοῦτο ὅσοι ἐκ τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἐνομίζομεν μὲν ὅτι ἠδικήθημεν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὅτι δὲν δικαιούμεθα, καὶ σκληρότατα ἀδικηθέντες, νὰ στραφῶμεν κατὰ τῆς μητρὸς Πατρίδος, ἐσιγήσαμεν.

Γ. Πώπ. Διὰ πολιτικὸν λόγον, διὰ πολιτικὸν ζήτημα πρέπει νὰ στραγγαλισθῇ τὸ δίκαιον καὶ ἑνὸς ἀκόμη πολίτου; Τί σημαίνει ἠνάμιξις αὕτη δικαίου καὶ πολιτικῆς ἀνάγκης, ἣν παρουσίασεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως σήμερον ὡς κενόν τι πολιτειακὸν δαιμόνιον; Εἶνε τοιαύτη Κυβέρνησις ἐλευθέρα ἐν τῇ συνειδήσει της πρὸς διαρρύθμισιν τῶν πράξεών της; Ἐὰν δὲν εἶνε ἐλευθέρα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀπονομῆς τῆς Δικαιοσύνης, εἰς οὐδεμίαν κίνησίν της δύναται νὰ εἶνε ἐλευθέρα καὶ καθαρά. Τοιαύτη Κυβέρνησις δὲν ἀντιπροσωπεύει οὔτε τὸν ὄγκον, οὔτε τὴν πραγματικὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἡ Στρατιωτικὴ ἐπανάστασις ὤφειλεν οὐχὶ ἱεροκρυφίως ν' ἀπελάσῃ τοῦ στρατεύματος ὅσους ἐνόμιζεν ἀναξίους αὐτοῦ. Ἤδη μέγα ἀγεφύρωτον χάσμα ἠνοίχθη μεταξὺ ἐκκαθαρισάντων καὶ ἐκκαθαρισθέντων, ἀδύνατον νὰ συνυπηρετήσωσι πλέον. Ἡ Ἐθνικὴ αὕτη Συνέλευσις διὰ τῶν πρὸ ὀλίγου χειροκροτημάτων κατὰ τὰς ὁμιλίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κ. ἐκ Ζακύνθου βουλευτοῦ παρέσχεν εἰς τοὺς ἀδικηθέντας ἐξ αὐτῶν πανηγυρικὴν ἱκανοποίησιν. Ἂς ἀρκεθῶσιν εἰς αὐτὴν ὅσοι ἐκ τῶν ἐκκαθαριθέντων ἠδικήθησαν, ἂς δεχθῶσι δὲ ἤδη νὰ θυσιασθῶσι καὶ πάλιν χάριν τῆς Πατρίδος.

Ι. Πατσουράκος. Καὶ ἂν δὲν ἐξεφράσθη ἀπροκαλύπτως ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, βεβαίως ὅμως πιστεύει ὅτι ἀδικίαι ἐγένοντο κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν. Ἀλλὰ τίς ἡ πολιτικὴ ἀνάγκη ἣν ἐπεκαλέσθη; Πρό τινος χρόνου ἀνέγνωσεν ἐντεῦθεν ἔγγραφον καθαπτόμενον στρατιωτικοῦ προσώπου, ὅπερ θεωρεῖται ὑπεροχὴ ἐν τῷ σώματι καὶ θὰ ἦτον ὁ ἀρχιτάγος τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐν ὥρᾳ Ἐθνικῆς κρίσεως. . . .

Πρόεδρος. Μήπως μεταξὺ τῶν ἐκκαθαρισθέντων εἶνε καὶ τὸ πρόσωπον αὐτό;

Ι. Πατσουράκος. Ὄχι.

Πρόεδρος. Τότε σᾶς παρακαλῶ νὰ περιορισθῆτε ἐντὸς τοῦ θέματος.

Ι. Πατσουράκος. Ἐντὸς τοῦ θέματος ὁμιλῶ. Ἔχομεν πολιτικὴν συζήτησιν.

Πρόεδρος. Δὲν πρόκειται περὶ πολιτικῆς συζητήσεως.

Γ. Πώπ. Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἔθηκε ζήτημα πολιτικόν.

Εὐστρ. Κουλουμπάκης. Αἱ δηλώσεις τῶν Κυβερνήσεων, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε, πάντοτε δύνανται νὰ γεννήσωσι ζητήματα πολιτικά.

Ε. Βενιζέλος. Πρωθυπουργός. Ἐὰν ἐξ ἀφορμῆς τῶν δηλώσεών μου, τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν προκειμένην ἐπερώτησιν, ἡ ἀντιπολίτευσις θέλει νὰ φέρῃ ζήτημα πολιτικὸν καὶ ἐλέγξῃ τὴν πολιτείαν τῆς Κυβερνήσεως, εἶνε ἐλευθέρα ἐν πάσῃ στιγμῇ.

Χ. Βοζίκης. Πρόκειται περὶ ζητήματος πολιτικοῦ ἢ ζητήματος πολιτικῆς;

Πρόεδρος. Τοῦτο ἠθέλησα νὰ καθαρίσω.

Ε. Βενιζέλος. Πρωθυπουργός. Ὅτε ὡμίλησα, εἶπον τοῦτο, ὅτι, ἐὰν ἡ Βουλὴ ἤθελεν ἀποδεχθῇ τὴν προτεινομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπερωτήσεως πρότασιν, ὅπως ἐπανέλθωσιν οἱ ἐκκαθαρισθέντες ἀξιωματικοὶ εἰς τὸν στρατόν, ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ἀρχήν.

Πρόεδρος. Ἐπειδὴ ὅμως θέμα τῆς συζητήσεως εἶνε τὸ ζήτημα τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀξιωματικῶν, μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν οἱ κύριοι συνάδελφοι θέλωσι νὰ θέσωσι ζήτημα ἐμπιστοσύνης, θὰ ἐντοπίσωσι τὰς ἀγορεύσεις των ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλῶσιν ἐπὶ παντὸς θέματος.

Γ. Πατσουράκος. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ὁμιλῶ.

Πρόεδρος. Ὁμιλεῖτε ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἀξιωματικῶν καὶ ἀναμιγνύετε τὸ ζήτημα τῆς διαθεσιμότητος τοῦ κ. Σμολένσκη, τοῦτο δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν. Ἐὰν θέλετε θέσατε ζήτημα ἐμπιστοσύνης.

Γ. Πώπ. Δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ὄρεξιν νὰ θέσωμεν ζήτημα ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν· ἡμεῖς θέλομεν νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδένα λόγον ἔχει νὰ θέσῃ

ζήτημα ἐμπιστοσύνης εἰς τοιαύτην πρότασιν. Πῶς θέλετε νὰ ἀνατρέψητε ἄρδην τὴν βάσιν τῆς συζητήσεως;

Πρόεδρος. Δὲν θέλω ἐγὼ νὰ ἀνατρέψω ἄρδην τὴν βάσιν τῆς συζητήσεως. Ὁ κανονισμὸς δὲν ἐπιτρέπει γενικεύσεις συζητήσεων, παρὰ μόνον συμμετοχὴν πλειόνων προσώπων εἰς τὸ ἐξεταζόμενον θέμα. Τὸ ἐξεταζόμενον παρ' ὑμῶν θέμα εἶναι ὅτι ζητεῖτε τὴν εἰσαγωγὴν νόμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου θέλει ἀνατραπῇ ὁ κείμενος νόμος. Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου σᾶς εἶπεν ὅτι θεωρεῖ τὸ ζήτημα ὡς ζήτημα πολιτικῆς σκοπιμότητος καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τοιαύτην πρότασιν. Θέσατε ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ ὁμιλήσετε ἐπὶ ὅλων τῶν ζητημάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἵνα ἐξελέγξητε τὸ προκείμενον θέμα. Τοῦτο εἶναι τὸ θέμα καὶ βεβαίως ἐγὼ δὲν θὰ ἐπιτρέψω τὴν ἐκτροπὴν τῆς συζητήσεως.

Ι. Παπουράκος. Δέν εἶσθε εἰς θέσιν σεῖς νὰ κανονίσετε πῶς θὰ ὁμιλήσω ἐγώ.

Πρόεδρος. Δι' αὐτὸ ἐτάχθην ἐδῶ, ἵνα κανονίζω τὴν τάξιν τῆς συζητήσεως.

Ι. Παπουράκος. Δὲν δύνασθε νὰ μοῦ κανονίσετε τὴν συζήτησιν.

Πρόεδρος. Σᾶς ἀνακαλῶ εἰς τὴν τάξιν, καὶ βεβαίως δὲν θὰ σᾶς ἀρίσω νὰ προχωρήσητε κατὰ τοιοῦτόν τινα τρόπον. Ἐν τῇ Βουλῇ δὲν θὰ εἰσαχθῇ ἡ ἀναρχία.

Ἡ ἀνάκλησις ν' ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικά.

Ι. Παπουράκος. Δὲν θὰ μοῦ κανονίσετε σεῖς τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ ὁμιλήσω ἐγώ.

Πρόεδρος. Δι' αὐτὸ εἶμαι Πρόεδρος.

Ι. Παπουράκος. Καὶ προχθὲς σᾶς εἶπον ὅτι προβαίνετε εἰς αὐθαιρεσίας.

Πρόεδρος. Σᾶς ἀνακαλῶ καὶ πάλιν εἰς τὴν τάξιν. Δευτέρα ἀνάκλησις.

Ι. Παπουράκος. Κάμετε ὅ,τι θέλετε. Εἶσθε ἐλεύθερος νὰ μὲ ἀνακαλέσετε τετράκις.

Πρόεδρος. Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις διὰ πέντε λεπτά.

Ε. Κουλουμβάκης. (Ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ). Φρονεῖ, ὅτι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως δὲν δικαιολογεῖται ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἀλλ' ἐὰν τεθῇ ἐκ τούτου προκαλεῖται φυσικὰ γενικὴ συζήτησις ἐπὶ τῆς ὅλης πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως.

Χ. Βοζίκης. Αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν θέτουν ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ὡς ἐγὼ ἀντελήφθην. Εὑρισκόμεθα πρὸ ἀπειλῆς δημιουργίας ζητήματος ἐμπιστοσύνης. Ἴσως θὰ ἠδυνάμεθα νὰ μετατρέψωμεν τὰς σκέψεις τῆς Κυβερνήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἀξιωματικῶν. Ἡ Κυβέρνησις εἶνε ὅλως ξένη πρὸς τὰς ἐκκαθαρίσεις. Ἡ στρατιωτικὴ ἐκκαθάρισις, γενομένη ἄνευ διαδικασίας ὡρισμένης, ἔσχε καὶ θύματα. Ἐν τῇ ὁρμῇ των αἱ ἐπαναστάσεις ἀνατρέπουν καὶ τὸ δίκαιον. Ἀλλὰ κατόπιν, ἐν τῇ γαλήνῃ, πρέπει νὰ γίνεται καὶ ἀποκατάστασις τοῦ δικαίου. Ἡ Συνέλευσις τοῦ 64 ἔκαμε προγραφὰς καὶ κατόπιν τὰς ἀνεκάλεσεν ἡ ἰδία. Διὰ τοῦ νέου νομοσχεδίου περὶ Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Στρατοῦ ἀναιρεῖται ὑπερβασία τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἄρχει κυρίως τὸ αἴσθημα τοῦ δικαίου. Πολιτικὸν δὲν εἶνε τὸ ν' ἀπορρίψωμεν τὴν ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ δικαίου. Πολιτικὸν θὰ ἦτον ἡ ἐξέλεγξις, ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἀδικιῶν καὶ ἡ ἄμεσος ἐπανόρθωσις αὐτῶν. Μήπως ἡ Κυβέρνησις ἐννοεῖ ὅτι δὲν εἶνε ὁ παρὼν χρόνος κατάλληλος διὰ τὴν ἀνακίνησιν τοῦ ζητήματος;

Γ. Πώπ. (Ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ). Ὑπάρχει παρεμπίπτον ζήτημα πολιτικόν, ὡς ἐκ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἀνέμιξεν ὁ κ. Πρόεδρος τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς πολιτικῆς σκοπιμότητος, ὡς καὶ ἄλλοτε. Διὰ τῆς δηλώσεώς του ἐπὶ τοῦ ζητήματος θέτει αὐτὸ ὑπὸ τὴν αὐθαίρετον ἀντίληψίν του. Δὲν προέβαλεν ἐκτάκτους καὶ παραδικοὺς λόγους πολιτικῆς ἀνάγκης, πολιτικῆς σκοπιμότητος, ἀλλὰ λόγους πνίγοντας καὶ στραγγαλίζοντας τὴν ἀπαίτησιν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ δικαίου.

Πρόεδρος. Θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ ἡ Βουλή, πρὶν ἡ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις, νὰ εἴπω τινὰ σχετιζόμενα πρὸς τὸν κανονισμόν, ἀναφορικῶς πρὸς τὸ παρεμπίπτον ζήτημα. Ἐλέχθη ὅτι τὸ ζήτημα εἶνε πολιτικόν. Καὶ ἐξ ὑπαρχῆς ἠμφισβήτησα τὸ ὅτι πρόκειται περὶ ζητήματος πολιτικοῦ, διότι τοῦτο παρ' οὐδενὸς ἐτέθη. Ἡ συζήτησις εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ὡς ἐξῆς: Δὲν εἰσήχθη δι' ἐρωτήσεως ἐλεγχούσης τὴν Κυβέρνησιν

ἐπὶ παραβάσει νόμου ἢ ἐπὶ ἀδικήματι. Τοιαύτη ἐπερώτησις δὲν διετυπώθη. Ὑπεβλήθη ἀναφορὰ παρὰ τῶν κ. πρώην ἀξιωματικῶν, τῶν ἀποστρατευθέντων, οἵτινες, παραπονούμενοι ὅτι ἠδικήθησαν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ ἐκκαθαρίσεως, ἐζήτησαν παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ δικαίου. Ἡ ἀναφορὰ παρεπέμφθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν. Εἰσαχθείσης δὲ ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμόν, ἀνεγράφη τὸ θέμα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὡς θέμα γενικῆς συζητήσεως. Ἔχομεν λοιπὸν συζήτησιν προκύψασαν ἐκ τῆς ἀναφορᾶς. Τώρα, ποία εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἡ κατεύθυνσις ἡμῶν; Ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠλέγχθη δι' ἐπερωτήσεως, δὲν γεννᾶται πολιτικὸν ζήτημα. Τί δύναται νὰ εἶναι τὸ πόρισμα τῆς συζητήσεως; Εἶναι δυνατὸν ἡ Βουλὴ δι' ἡμερησίας διατάξεως νὰ προσκαλέσῃ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐπαναφέρῃ ἄνευ νόμου, ἢ ἄνευ ἀνατροπῆς τοῦ ἰσχύοντος νόμου, τοὺς ἀποστρατευθέντας εἰς τὸν στρατόν; Βεβαίως ὄχι. Εἶνε λοιπὸν ζήτημα εἰσαγωγῆς νόμου.

Λοιπόν, ἐπειδὴ οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ὑποβάλῃ νόμον ἐναντίον τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ πεποιθήσεων καί, πρὸς τούτοις, ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐξεδήλωσεν ὅτι ἡ πολιτικὴ σκοπιμότης δὲν τῷ ἐπιτρέπει νὰ ὑποβάλῃ τοιοῦτο νομοσχέδιον, οἱ κύριοι συνάδελφοι, οἱ συζητοῦντες ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, θὰ ἠδύναντο νὰ ὑποβάλωσι πρότασιν νόμου, κατὰ τὴν συζήτησιν δὲ αὐτῆς θὰ δύναται νὰ ἐγερθῇ πολιτικὸν ζήτημα, τῆς Κυβερνήσεως ἀποκρουούσης τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου τούτου.

Τὴν στιγμὴν ταύτην λοιπὸν ἡ παρεμπίπτουσα συζήτησις, ἄνευ θέσεως πολιτικοῦ ζητήματος, διότι δὲν πρόκειται νὰ καταλήξῃ εἰς γενικὸν συμπέρασμα ἀνατροπῆς τοῦ νόμου, παρέλκει. Ἐπὶ τῆς οὐσίας λοιπὸν ὁ κ. Πατσουράκος ἔχει τὸν λόγον, πάντοτε ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, ὄχι ἐπὶ πολιτικοῦ ζητήματος, διότι ζήτημα παρεμπίπτον δὲν ὑπάρχει.

Ἐκπροσωπῶν τὴν Βουλὴν ὡς Πρόεδρος, ἡρμήνευσα τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ. Ἐὰν νομίζῃ τις ὅτι ἐπῆλθε παράβασίς τις ὑπ' ἐμοῦ ἂς εἰσαγάγῃ ζήτημα ἀφορῶν εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς Προεδρικῆς ἐξουσίας.

Ι. Πετσοπούλος. Ἐθνικὴ ἀνύψωσις καὶ ἐνίσχυσις,

ἣν ἐπαγγέλεται ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἄνευ θεραπείας καὶ ἀνορθώσεως τοῦ δικαίου. Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τῶν δηλώσεών του φαίνεται παραβλέπει καὶ ἀθετεῖ τὴν ἀρχὴν ταύτην. Καὶ ἡ Κυβέρνησις αὕτη οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἔκαμεν ἄξιον τῆς Ἰδέας τῆς Ἐπαναστάσεως. Εἰς τὰς δημοσίους ὑπηρεσίας μένουν ἀκόμη οἱ λυμεῶνες τοῦ παρελθόντος. Ὁ Συνταγματικὸς Χάρτης, ὃν θὰ ἐμφανίσωμεν αὔριον πρὸ τοῦ λαοῦ, δὲν καλύπτει τὸ κενὸν καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐξεγέρσεως δὲν ἦν ἀριβῶς μία μεταρρύθμισις τοῦ Συντάγματος. Ἀπονομὴ δικαιοσύνης παντοῦ καὶ ὑπὲρ παντὸς ἔδει νὰ εἶνε ἡ κυρία γραμμὴ τῆς ἐργασίας τῆς Κυβερνήσεως ταύτης.

Κ. Φωτιάδης. Ἡ Ἐπανάστασις ἔσωσε τὸ Πολίτευμα. Ἐνθυμεῖσθε τὴν διακήρυξιν τῆς «Πανελληνίου Ὀργανώσεως» ὀλίγον πρὸ τῆς 15ης Αὐγούστου; Δὲν ἦτο δειλὴ ἡ ἐπανάστασις διότι δὲν ἐδημιουργήθη ἀτεπανάστασις. Δὲν καθωδηγήθη δυστυχῶς ἐν ἀρχῇ ἀπὸ πολιτικοὺς ἄνδρας, οἱ πλησιάσαντες αὐτὴν τὸ ἔπραξαν διὰ νὰ τὴν ἐκμεταλλευθοῦν καὶ τὴν ὑπομονεύσουν. Ὁ λαὸς δὲν τὴν ἐνίσχυσε. Ἡ σκέψις, ἡ πρᾶξις τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ σώματος τῶν ἀξιωματικῶν τιμᾷ τὴν Ἐπανάστασιν. Δυστυχῶς ἡ ἐκκαθάρισις δὲν ἐγένετο πλήρης. Αὐτὸ μὲ λυπεῖ. Ἐὰν ὑπῆρξαν καὶ ἐλάχιστα θύματα, θέλετε νὰ τὰ ἐπαναφέρωμεν εἰς τὸν στρατόν, διὰ νὰ δημιουργήσωμεν κατάστασιν χειροτέραν ἐκείνης, ἥτις θὰ δημιουργηθῇ διὰ τῶν περὶ Διαδόχου σκέψεων καὶ ἐνδεχομένης πραγματοποιήσεως αὐτῶν, διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον; Ἡ Ἐπανάστασις δὲν κατώρθωσε νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ κέντρον τοῦ κακοῦ, τῆς ἐθναικῆς δυστυχίας. Ἀλλὰ παρέδωκε τὴν διαθήκην ταύτην εἰς ἡμᾶς καὶ τώρα ζητεῖτε, ἀνατρέποντες τοὺς θεμελίους λίθους τῆς Ἐπαναστάσεως, νὰ ματαιώσωμεν τὸ ἔργον αὐτῆς, ἀντὶ νὰ τὸ ὠθήσωμεν καὶ νὰ τὸ χειραγωγήσωμεν πρὸς τὸ τέλος;

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8 καὶ 40'.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγοριου
Λίνος Κωνσβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ΄.

Τῆς 25 Μαΐου 1911

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5ην καὶ 40′ ὥραν, ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι αὕτη εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, παρόντων 184 βουλευτῶν.

Παρὰ τοῦ κ. **Προέδρου** ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς :

1) Ὁ Ἐργατικὸς Σύνδεσμος Λαυρίου ἡ «Ἀλληλοβοήθεια» ζητεῖ τὴν ψήφισιν τῆς προτάσεως ἐργατικοῦ νόμου τοῦ βουλευτοῦ κ. Σ. Θεοδωροπούλου. 2) Οἱ κάτοικοι Ἀμφάνης τῆς Ναυπακτίας αἰτοῦνται ἀνέγερσιν διδακτηρίου. 3) Οἱ κάτοικοι Πλύπτρας, Παπαδιανίκων καὶ Κοντεβιανίκων τοῦ δήμου Ἀσωποῦ ζητοῦσιν ἐπέκτασιν τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας Ἐλληᾶς-Μολάων μέχρι τῶν εἰρημένων χωρίων. 4) Οἱ πλανόδιοι αἰγογαλακτοπῶλαι Ἀθηνῶν ζητοῦσιν ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ κωδωνοφορία τῶν αἰγῶν των. 5) Οἱ κάτοικοι Βόλου αἰτοῦνται ἐπίχωσιν ἑλῶν ἐν τῇ παραλίᾳ καὶ ἐκτόπισιν τῶν ὀγκολίθων. 6) Ἡ Ἀθηναΐς Πολυζωΐδου ζητεῖ μηνιαῖον βοήθημα. 7) Ὁ ἐν Πάτραις Ἀχαϊκὸς Σύλλογος τὰ «Πάτρια» ζητεῖ νὰ τῷ χορηγηθῇ βοήθημα. 8) Ὁ Παν. Δ. Ρογκάκος ἀγωνιστὴς καὶ παθὼν ἐν Μακεδονίᾳ ζητεῖ μηνιαῖον βοήθημα. 9) Ὁ Σύλλογος τῶν σιγαροποιῶν Πύργου ζητεῖ φορολογίαν τῶν μηχανοποιήτων σιγαρέτων. 10) Ἡ οἰκογένεια Δημακοπούλου ζητεῖ ὅπως τῇ ἐξασφαλισθῶσι χρήματα κατατεθειμένα εἰς τὴν Ἀσφαλ. Ἑταιρείαν ἡ «Ἄγκυρα». 11) Ὁ Χ. Καζάκος διαμαρτύρεται διότι τῷ ἐπεβλήθη πρόστιμον 200 δραχ. ἐπειδὴ εὑρέθη ἔχων πυρίτιδα καὶ σκάγια ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἅτινα εἶχεν ἀγοράσῃ πρὸ τοῦ σχετικοῦ νόμου. 12) Ὁ Ἰωάν. Θ. Σπάντζεκας ἀπολυθεὶς ἐργοδηγὸς τῶν Δημοσίων Ἔργων ζητεῖ ἐπαναφοράν. 13) Οἱ κάτοικοι Ἀλειματάδων τῆς Κερκύρας αἰτοῦνται ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως νόμου τῶν κ. κ. Βουλευτῶν Κερκύρας. 14) Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἐπιστήμονες φαρμακοποιοὶ ζητοῦσιν λύσιν τοῦ φαρμακευτικοῦ ζητήματος. 15) Οἱ καπνέμποροι Πατρῶν παρακαλοῦσιν ὅπως ὑποβληθῇ φόρος εἰς τὰ μηχανοποίητα σιγαρέτα. 16) Ὁ Νικόλ. Παπαδόπουλος διαμαρτύρεται διότι ὁ πατήρ του προφυλακισθεὶς ἀδίκως ἀπέθανεν ἐν τῇ φυλακῇ.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Σ. **Κασίμη** ὑποβάλλονται τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας ἐκλογῆς νέων δημοτικῶν ἀρχῶν, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Εὐταξίᾳ Ἀχαϊσήλιδος καὶ Ν. Δεβλικοΐδη Ἀργολιδοκορινθίας ὑποβάλλεται πρότασις ψηφίσματος σχετικὴ μὲ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Συνεχίζεται ἡ διακοπεῖσα β΄ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐγκρίσεως προσθέτου συμβάσεως μετὰ τῶν τραπεζῶν καὶ τραπεζιτῶν, αἵτινες ὑπέγραψαν τὴν ἀπὸ 3]16 Ἰουλίου 1910 σύμβασιν περὶ προκαταβολῆς 40,000,000 δραχ. χρυσῶν καὶ δανείου 150,000,000.

Α. Ἀποστολίδης. Ἐκ τῆς γραμμῆς Πειραιῶς-Λαρίσης πολλαὶ ἐπαρχίαι τῆς Θεσσαλίας, καίτοι καταβάλλουσαι εἰσφορὰν διὰ τοῦ φόρου τοῦ καπνοῦ οὐ μόνον δὲν ὠφελήθησαν, ἀλλὰ καὶ ζημίας ὑπέστησαν. Διὰ τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα Θεσσαλίας, θεωρηθέντα, ἢ οὕτως, ἢ ἄλλως, τοπικά, ὑπεβλήθη φορολογία. Ὁ ἀείμνηστος Τρικούπης, ὁ μεγαλουργὸς ἐκεῖνος ἀνήρ. . . .

Δ. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Πρόκειται περὶ μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἐν τῷ ζητήματι τῆς διαθέσεως τοῦ δανείου ἔχουν τὴν θέσιν των ὅσα ἠρχίσατε λέγοντες. Πρόκειται καθαρῶς περὶ ὅρων συμβάσεως οὐχὶ περὶ δαπάνης τοῦ προϊόντος τοῦ δανείου, τοὺς ὅρους θέλομεν νὰ τοὺς μεταβάλωμεν.

Ὁ κ. **Ἀποστολίδης** δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται τοῦ λόγου μετὰ τοὺς λόγους τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ι. Πατσουράκος. Θέλωμεν νὰ γνωρίζωμεν πῶς θὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ δάνειον τοῦτο, ὅπερ πρόκειται νὰ ψηφίσωμεν, διότι καὶ ἄλλα δάνεια μὲ ὡρισμένας ὑποσχέσεις ἐπραγματοποιήθησαν, ἀλλὰ αἱ ὑποσχέσεις ἔμειναν κεναί.

Δ. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ δάνειον ἔχει συναφθῇ καὶ ὑποχρεούμεθα νὰ τὸ δεχθῶμεν. Ἡ Κυβέρνησις λέγει ἤδη ὅτι τὸ συνημμένον δάνειον δὲν θέλει νὰ τὸ πραγματοποιήσῃ ὅλον ἀπὸ τοῦδε. Ὅ,τι θέλετε νὰ εἰπῆτε ἀναφέρεται ἐν τῇ συμβάσει ἥτις συνωμολογήθη πέρυσι.

Ι. Πατσουράκος. Ὑπάρχει. Κύριοι. Σιδηροδρομικὸν ζήτημα, σιδηροδρομικὴ ἀνάγκη ἐν Λακωνίᾳ, ἥτις τέλεον ἐγ-

κατελείφθη παρὰ τῆς πολιτείας, μίαν μόνην ὁδὸν ἔχει εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. Πλοῦτον ἤδη ἡ στιγμὴ τῆς προνοίας καὶ διὰ τὴν Λακωνίαν, θέλω νὰ μάθω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἐὰν ἐκ τοῦ ποσοῦτων 40,000,000 ἐκ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δανείου, θὰ διατεθῇ καὶ μέρος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου Τριπόλεως Σπάρτης.

Θ. Καντακουζηνός. Εὐηρίσθη νόμος ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου τούτου, ὥστε δὲν δύναται παρὰ νὰ προτιμηθῇ ἐξάπαντος, ὅταν θ' ἀπορασισθῇ ἡ διάθεσις τῶν εἰδικῶν ποσῶν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ζητοῦμεν ἄδειαν ν' αὐξηθῇ τὸ δι' ἔργα παραγωγικὰ ἐν τῇ παλαιᾷ συμβάσει ἀναγραφόμενον ποσὸν τῶν 40,000,000, ὅπως δύναται νὰ διατεθῇ καὶ δι' ἄλλα ἀνάλογα ἔργα, ἐν οἷς καὶ τ' ἀναγόμενα εἰς τὸ Τελωνεῖον καὶ τὸν λιμένα Πειραιῶς. Δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο ἄνευ ἀδείας.

Ι. Παπαναστάσης. Πῶς θὰ διαρρυθμισθῇ ὁ λιμὴν Πειραιῶς, ἀφοῦ ὁ εἷς τῶν ὀφθαλμῶν του εἶνε ἀλληθώρος, διὰ τῆς καταλήψεως τοῦ καλλιτέρου μέρους αὐτοῦ διὰ τοῦ Β. Περιπτέρου; Ὅθεν εἶνε βέβαιον ὅτι, ὑπὸ τοὺς νῦν ὅρους τοῦ λιμένος Πειραιῶς, εἶνε ἀπολύτως καὶ φύσει ἀδύνατος ἡ πραγματοποίησις τῶν ὑποσχομένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὸν λιμένα Πειραιῶς διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου. Πρὸ παντὸς δὲ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω ἂν θὰ διατεθῇ, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα, τὸ ἀνάλογον μέρος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Σιδηρ. Τριπ.—Σπάρτης.

Η. Πετροπουλάκης. Παρ' οὐδεμιᾶς Κυβερνήσεως δύναται νὰ παροραθῇ νόμιμον δικαίωμα τῆς Λακωνίας, ἀφοῦ ὑπάρχει ἐψηφισμένος νόμος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Σιδ. Τριπ.—Σπάρτης. Πᾶσα ἀνακίνησις τοῦ ζητήματος ἤδη βλάπτει αὐτό, ἀντὶ νὰ τὸ προάγῃ, συντελεῖ μόνον εἰς τὴν ἄσκοπον διέγερσιν τοῦ πληθυσμοῦ ἐκείνου, δὲν ἔχει οὐδόλως τὴν θέσιν της ἐν τῇ συζητήσει τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ἡ συζήτησις περὶ τοῦ Σιδηροδρόμου Σπάρτης.

Θ. Καντακουζηνός. Δὲν δύναται νὰ παροραθῇ ἡ νόμιμος προτεραιότης τῆς Λακωνίας εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Σιδηροδρόμου.

Η. Πετροπουλάκης. Μήπως δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ

φωνάξωμεν καὶ νὰ ἐξεγείρωμεν ἀκόμη ἐὰν τυχὸν συμβῇ ὑπὸ Κυβερνήσεως τινὸς παράβασις τῶν τεθεσπισμένων;

Δ. Γούναρις. Τὸ δάνειον ἐγένετο ὑπὸ δυσμενεστάτας συνθήκας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ὅρους βαρεῖς ἕνεκα τῆς προκαταβολῆς. Εἴχομεν πρὸς τοὺς ξένους ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις, ἐπείσαμεν αὐτοὺς ὅτι ὁ ὁπλισμὸς ὅστις μᾶς ἐχρειάζετο δὲν ἀνάγεται εἰς σκοποὺς πολεμικούς· εἴπομεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι 40 ἑκατομ. θὰ διετίθεντο εἰς ἔργα παραγωγά, θετικῆς δημοσίας ὠφελείας καὶ ἀνάγκης. Εἴπομεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμῶν καὶ μελετῶν. Ἔχει ἡ Βουλὴ καὶ πρόσθετον ἐγγύησιν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶνε δεσμευμένη ἀπέναντι τῶν δανειστῶν· δὲν δύναται ἀπολύτως νὰ διαθέσῃ ὅπου δὲν ἀναφέρει ἡ σύμβασις, οἱαδήποτε ἔκτακτος καὶ ἐπείγουσα ἀνάγκη καὶ ἂν ἤθελε παρουσιασθῇ. Τὰ 3 σιδηροδρομικὰ ἔργα, τοῦ Σιδ. Τριπ.—Σπάρτης, τοῦ Σιδ. Ἀγρ. Ἄρτης καὶ τῆς προεκτάσεως τοῦ Σιδ. Πειραιῶς—Λαρίσσης, ὡς καὶ τὸ ὅλον ὑδραυλικὸν Θεσσαλικὸν ἔργον, ἦτον ἐντὸς τῆς προβλέψεως.

Ἡ κυβέρνησις θέλει σήμερον, μὴ οὖσα ἑτοίμη νὰ κάμῃ ἔργα, μὴ δυναμένη νὰ διαθέσῃ ἀμέσως τὰ 40 ἑκατομ., θέλει ν' ἀπορρύγῃ νὰ πληρώνῃ τόκον, δηλ. θέλει νὰ πείσῃ τὸν δανειστὴν νὰ μὴ δώσῃ ἀμέσως τὰ ἐπὶ πλέον αὐτὰ 40 ἑκατομμύρια, ζητεῖ νὰ λάβῃ μόνον τὰ 110 ἑκατομ. καὶ οὐχὶ τὰ 150. Ζητεῖται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ ἄδεια νὰ τροποποιήσῃ τοὺς ὅρους τῆς πρώτης συμβάσεως. Οἱ δανεισταί, βλέποντες νῦν τὴν ἀκμαίαν ἡμῶν οἰκονομικὴν κατάστασιν, θέλουσι νὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς περιστάσεως, ὅπως μᾶς δώσωσιν ἤδη ὅλον τὸ ποσόν, χάριν τῶν τόκων. Ἡ Κυβέρνησις τοῦτο θέλει νὰ ἀποφύγῃ καὶ ἐπαίνων ἀξία μᾶλλον εἶνε διὰ τὰς προσπαθείας της.

Ἔχομεν Κυβέρνησιν ἀναμφισβητήτου χρηστότητος, ἀσχολουμένην εἰλικρινῶς εἰς ἀνόρθωσιν τῶν ἐρειπίων, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτήν.

Ι. Μαμούκας. Ζητεῖ ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν διὰ τὸν λιμένα Πειραιῶς ὅπως συνδυασθῇ μετὰ τῶν ἀναγομένων εἰς αὐτὸν ἔργων καὶ τὸ ὑδρευτικὸν ζήτημα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ζητοῦ-

μεν νὰ μὴ λάβωμεν ἀμέσως ὁλόκληρον τὸ ποσὸν καὶ νὰ δικαιούμεθα νὰ διαθέσωμεν δι' ἔργα παραγωγικὰ καὶ πέραν τοῦ ποσοῦ τῶν 40 ἑκατομμυρίων. Ζητήσεις περὶ τοῦ εἴδους τῶν ἔργων τούτων παρέλκει ἐντελῶς καὶ ἀντικανονική εἶνε. Ὁ χρόνος διὰ τὸ ὑπόλοιπον ἔργον τῆς Βουλῆς εἶνε βραχὺς καὶ πρέπει νὰ μὴ παρεμβάλλεται οὐδὲν πρόσκομμα. Οἱ δανεισταὶ σήμερον, λόγῳ βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῆς χώρας, θέλουν νὰ μᾶς δώσουν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ δανείου, ἡμεῖς δὲν θέλομεν ὅλον διὰ ν' ἀποφύγωμεν τοὺς τόκους, αὐτὸ εἶνε τὸ ζήτημα, ὡς ἀνέπτυξε καὶ ὁ ἀξιότιμος ἐξ Ἀττικοβοιωτίας βουλευτής.

Ε. Καλλουμπάκης. Διατί τὸ δικαίωμα τῆς αἱρέσεως παρατείνεται εἰς τὸ ἄπειρον τοῦ χρόνου; Ἐρώτησον δὲν λάβωμεν ὅλον τὸ ποσὸν τοῦ δανείου τῶν 150,000,000 δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ προέλθωμεν εἰς συνεννοήσεις μὲ ἄλλους κεφαλαιούχους δι' εὐνοϊκώτερον δάνειον. Τὰ 150 ἑκατομμύρ. προσφέρονται ἤδη ἀπὸ τοὺς κεφαλαιούχους ἐπειδὴ εἶνε ἀκμαία ἡ πίστις τοῦ Κράτους, ἀλλὰ διότι εἶνε ἠσφαλισμένα. Παρέχονται 110 ὀνοματικὰ ἑκατομμύρια, ἐξ ὧν οὐχὶ 40 θὰ διατεθῶσι διὰ διάφορα ἔργα ἀλλὰ διὰ κάλυψιν πρώην καὶ ἐνδεχομένων ἐλλειμμάτων καὶ δὲν θὰ μείνῃ τίποτε. Κατὰ τὴν γνώμην μου ὄχι 40, ἀλλὰ οὔτε 20 ἀκόμη ἑκατομμύρια δὲν ὑπάρχουν πραγματικῶς νὰ διατεθῶσι διὰ τὰ δημόσια ἔργα. Ἐκ τῶν 110 ἑκατομ. δὲν ἀπομένει νὰ λάβῃ τὸ Κράτος εἰμὴ 49.

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν μάχαιραν εἰς τὸν λαιμὸν ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ. Ἔχομεν ἔλλειμμα 5,000,000, ἔχομεν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅτι δὲν ἐγγυᾶται ὅτι τόσον μόνον θὰ εἶνε, ἔχομεν τὸ ὑπόδειγμα καὶ τὰς μεθόδους τοῦ παρελθόντος. Καὶ ἐξ αὐτῶν ὅλων δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν εἰς τί ἀποβλέπει τὸ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιδιωκόμενον.

Φ. Νέγρης. Δὲν δύναμαι νὰ ἐναντιωθῶ εἰς νομοσχέδιον ὑποσχόμενον μέριμναν ὑπὲρ μεγάλων τοπικῶν ἀναγκῶν. Θὰ παρεκάλουν τὴν Κυβέρνησιν νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν σιδηρόδρομον Σπάρτης κλπ., καὶ γραμμὴν Λεβαδείας- Δελφῶν, ἔστω καὶ τροχιοδρομικήν. Τὰ δὲ ὑδραυλικὰ ἔργα εἶνε συναφῆ μὲ ἐξυγίανσιν ἑλῶν καὶ ἄλλα εὐεργετήματα. Ἡ ἀνακήρυξις τοῦ λιμένος Πειραιῶς εἰς ἐλεύθερον λιμένα εἶνε σπουδαιοτάτη, ἣν ὑπόσχεται ἡ Κυβέρνησις. Πρέπει ὅμως νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀνακήρυξις τοῦ λιμένος Πειραιῶς εἰς ἐλεύθερον δὲν δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἔπρεπε διὰ Συνταγματικῆς διατάξεως νὰ ὁρισθῇ τοῦτο, διότι ἄλλως τὰ κεφάλαια δὲν θὰ ἔχωσιν ἔδαφος ἐμπιστοσύνης.

Ἀλλά, αὐξάνοντες τὰ ὅρια τῆς αἱρέσεως, αὐξάνομεν τὸ δικαίωμα τοῦ δανειστοῦ.

Ι. Φωτρίδης. Ἡ μεταβολὴ τῆς συμβάσεως θὰ γεννήσῃ ἀξιώσεις. Ἐὰν 10 ἑκατομμύρια ἀπαιτοῦνται διὰ τὸν σιδηρόδρομον Σπάρτης-Τριπόλεως, τί θ' ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἄλλων ἀξιώσεων ἄλλων μερῶν καὶ τί θέλει ἤδη ἐκ τοῦ ποσοῦ ὁ λιμὴν Πειραιῶς;

Π. Μιχαλάκης. Ποιοῦμαι τὴν ἀκόλουθον δήλωσιν, πρὸ τῆς ὁμιλίας μου: Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι φίλος τῆς Κυβερνήσεως, οὔτε τῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος Ἀντιπολιτεύσεως, εἶμαι ἐκείνου ὅστις μὲ ἀπέστειλεν ἐνταῦθα.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Τότε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν, διὰ ν' ἀποδείξωμεν καὶ εἰς τοὺς ἐπιτεθέντας κατὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ ζήτημα, ἐὰν ἔπρεπε κἂν νὰ διανοηθοῦν νὰ πράξουν τοῦτο. Ἡ ἐπανάστασις, Κύριοι, ἕνα καὶ μόνον κύριον σκοπὸν εἶχε, τὸν ἀμυντικὸν καταρτισμὸν τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ διεκδικήσῃ καὶ ἐνεργητικῶς τὰ προσβαλλόμενα δίκαια τοῦ Γένους. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐνωτίσθη τὴν βοὴν τῆς ἐγγιζούσης καταιγίδος καὶ σπεύδει νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθῆκόν της ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, εἶνε ἀξία κατακρίσεως; Καὶ δὲν παρετήρησαν οἱ ἐπικρίνοντες τὴν σπουδὴν μεθ' ἧς ἡ Κυβέρνησις ἐπεζήτησε τὴν ἄμεσον ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου; Καὶ εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ ἐκθέσῃ ἡ Κυβέρνησις ἐνταῦθα ὅλους τοὺς λόγους, τοὺς πραγματικοὺς λόγους τῆς σπουδῆς ταύτης; Αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη καὶ πραγματικὴ ἄποψις τῆς ὑποθέσεως περὶ ἧς πρόκειται καὶ κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην δὲν ἠδυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν πλειοτέρας διασαφήσεις παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Γνωρίζω τὰ παρασκήνια τοῦ δανείου εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον καὶ εἶμαι ἕτοιμος ν' ἀναφέρω τὰ ὀνόματα τῶν καπηλευτῶν τοῦ δανείου τούτου. Ἀλλὰ σήμερον πρόκειται περὶ ἄλλου, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται σιγή.

Α. Γαρουφαλιᾶς. Ἡ ἐξασφάλισις τῆς μεταπηνήσεως τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας ἀπαιτεῖ πληρεστέρας σιδηροδρομικὸν δίκτυον ἐν αὐτῇ, ἐπιβάλλεται ὅθεν ὅπως ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ δανείου, τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ ποσὸν εἶνε προωρισμένον δι' ἔργα παραγωγικά, διατεθῇ ἐξ ἅπαντος μέρος διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γραμμῆς Ἀγρινίου-Ἄρτης. Οὕτω δὲ θὰ ἱκανοποιηθῇ καὶ θὰ ἀνακουφισθῇ καὶ ὁ τόσον ἀναξιοπαθῶν ἕνεκα τῆς ὀροθετικῆς γραμμῆς λαὸς Ἄρτης. Εὐχὴν καὶ σύστασιν μόνον ὑποβάλλω.

Γ. Μπέ. Παρέχεται διὰ τῆς συμβάσεως εἰς τοὺς δανειστὰς δικαίωμα ὅπερ δὲν εἶχον. Τὸ δάνειον δὲν ἔχουσιν ὑποχρέωσιν οἱ Κυβερνῆται μας νὰ τὸ δεχθῶσι, πιεζόμενοι. Ἀπὸ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1910 ἔληξε τὸ δικαίωμα τῆς αἱρέσεως ὑπὲρ τῶν δανειστῶν. Ἐπωφελεῖται ἡ Κυβέρνησις τῆς ἀτασθαλίας τῆς συμβάσεως καὶ εἰσάγει τὸ παρὸν νομοσχέδιον. Τὸ μέτρον τοῦτο ἀναιρεῖ αὐτὴν ταύτην τὴν ὕπαρξιν τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ ἀπόψεως στρατιωτικῆς παρασκευῆς.

Θὰ λάβωμεν 87,400,000 ἀρχ. πληρώνοντες τόκον δι' 110 ἑκατομμύρια, ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν 87 θὰ ληρθῶσι τὰ 40 ἑκατ. καὶ ἐν ὅλῳ ὡς προμήθειαν θὰ πληρώσωμεν 7 ἑκατ. 500.000, ἤτοι τόκον 7 ο/ο, μετὰ τὴν συγχώνευσιν δὲ τῶν 40 ἑκατομ. ὁ τόκος θὰ εἶνε 5 ο/ο. Διὰ τὰ 40 ἑκατομ. θὰ πληρώσωμεν 4 ἑκατομ. καὶ πλέον, ἤτοι θὰ λάβωμεν αὐτὰ πρὸς 12 ο/ο προμήθειαν. Ὁ δανειζόμενος οὕτω, ἐὰν δὲν εἶνε σπάταλος, ὑπάγεται ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀπαγορευτέων. Ὁ ἀγὼν τῆς Ἀνορθώσεως εἶνε οἰκονομικός, δι' αὐτὸν ἐγένετο ἡ Ἐπανάστασις. Ἀλλά, ὡς βαίνει ἡ Κυβέρνησις ἐν τῷ οἰκονομικῷ ζητήματι, πρέπει νὰ βλέπωμεν σπεύδουσαν καὶ τὴν ὥραν τῆς παλινορθώσεως. Μὲ κέρδος ἐκδόσεως 79 ο/ο δίδεται τὸ δάνειον. Δὲν εἶνε θρίαμβος νὰ πείσῃ ἡ Κυβέρνησις τοὺς δανειστὰς νὰ μὴ δώσουν ἤδη τὸ ὅλον δάνειον, ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ. Ἀπομένει εἰς ἔρευναν τὸ θέμα τῆς διαθέσεως τῶν χρημάτων τούτων καὶ εἰς τοῦτο θ' ἀσχοληθῶ κατὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἀφοῦ ἐπικρίνεται ἡ σύμβασις, πῶς κατακρίνεται ἡ Κυβέρνησις ζητοῦσα νὰ βελτιώσῃ αὐτήν; Ἡ συνομολογήσασα τὸ δάνειον προκάτοχος Κυβέρνησις εἶχεν ἐπιτυχίαν μεγίστην, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν δυσμενεστάτων συνθηκῶν τῆς χώρας πέρυσι. Σήμερον ἐβελτιώθησαν αἱ συνθῆκαι, θέλομεν καὶ βελτίωσιν τῶν ὅρων τοῦ δανείου.

Ἡ σύναψις τῆς προκαταβολῆς ἦτο συντέλεσις τοῦ ὅλου δανείου. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ προκαταβολὴ συνετέλεσε εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως, ἥτις ἐβελτιώθη καὶ ἐκ τῆς τακτοποιήσεως καὶ αὐξήσεως τῶν προσόδων καὶ ἐκ τῆς πίστεως ἣν ἐνέπνευσεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἅμα τῇ ἀνόδῳ της εἰς τὴν ἀρχήν. Ὅσον θὰ ἠδύνατο νὰ περισταλῇ τὸ δάνειον, τόσον ἡ πίστις τοῦ Κράτους ἡμῶν θὰ ηὐξάνετο. Θὰ ηὐξάνετο ἐκ τῆς δυσκολίας τῆς ἀναδοχῆς τοῦ δανείου παρ' ἡμῶν. Ἡ εἰλικρίνεια τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ παρασκευῇ τοῦ προϋπολογισμοῦ συνετέλεσεν εἰς τὴν πίστιν τοῦ Κράτους. Ζητοῦμεν ἤδη, πρωτοφανῶς διὰ τὰ οἰκονομικὰ χρονικὰ τῆς Ἑλλάδος, τροποποίησιν τῆς συμβάσεως ἐπὶ ζημίᾳ τῶν δανειστῶν ἡμῶν. Ἀπέβλεψα εἰς τὸ νὰ δεχθῇ ἡ ὁμὰς τῶν τραπεζιτῶν νὰ μεταβληθῇ ἡ Β' παράγραφος τοῦ ἄρθρου 13 τῆς συμβάσεως.

Τὸ νομοσχέδιον ἔχει πλατυτέρους ὅρους ἵνα δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ κινηθῇ πρὸς ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως. Ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει δικαίωμα, ὅπερ δὲν εἶχε, νὰ ὁρίσῃ αὐτή, νὰ ὁρίσῃ τὸ Κράτος, τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπολοίπου. Αὐτὸ φέρεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Ἄλλως, μέχρι τοῦ 1911 ὑπῆρχεν ὁ φόβος νὰ ἐκδώσουν οἱ τραπεζῖται τὸ ὅλον τοῦ δανείου. Θὰ ἴδετε δὲ καὶ τὴν σύμβασιν ἥτις θὰ συνομολογηθῇ ὑπὸ τοὺς πλατυτέρους ὅρους τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου. Λόγῳ τῆς σπουδῆς τῶν διαπραγματεύσεων, ἐκ τοῦ εὐνοήτου φόβου μεταβολῆς τῶν πραγμάτων, ὑπέβαλα ταχέως τὸ νομοσχέδιον. Ἤδη δηλῶ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ δανείου εἶνε 110 ἑκατομ. πρὸς τὸ παρόν.

Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ἐπὶ ἴσοις ὅροις ἐφρόντισα νὰ ἀπαλείψω τὸ «ἐπὶ ἴσοις ὅροις» καὶ τοῦτο ἐπετεύχθη. Θὰ ἴδετε ὅτι ἐλλείμματα δὲν θὰ παρουσιασθῶσι, θὰ φροντίσωμεν ἵνα τὸ ὑπόλοιπον τοῦ δανείου μεταφερθῇ εἰς καλλιτέρους ὅρους καὶ ἐλπίζω νὰ ἐπιτύχωμεν καὶ τοῦτο.

Ε. Κουζουμπάκης. Δάνειον καὶ μιᾶς δραχμῆς πλέον τῶν 110 ἑκατομ. δὲν δύναται νὰ πιστευθῇ ὅτι δύναται νὰ

συνομολογηθῇ, νὰ πιστευθῇ ἀπὸ ἐκεῖνον ὅστις ἤκουσε τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. Ἠλέγξαμεν ἀπ' ἀρχῆς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ ἀνειλικρινείᾳ. Δὲν ἔπρεπε νὰ περιλάβῃ εἰς τὸ νομοσχέδιον ὅτι θὰ διατεθῶσι καὶ πλέον τῶν 40 ἑκατομ. δι' ἔργα παραγωγά, ἀφοῦ οὐδὲν θὰ διατεθῇ.

Εἰς τί δὲ ἐχρησίμευεν εἰς τοὺς κεφαλαιούχους ὁ ὅρος «ἐπὶ ἴσοις ὅροις», διὰ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ὁποίου ἐκαυχήθη ὁ κ. Ὑπουργός; Τί χρησιμεύει εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα προτιμήσεως μέχρι τοῦ 1912 ἀφοῦν ἔχουν τὸ δικαίωμα αἱρέσεως μέχρι τοῦ 1920 ἀφοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς αἱρέσεως καὶ μέχρι τοῦ 1950; Τὸ ὅτι δὲ δέχεται τὸ Κράτος 110 ἑκατομ. ἀντὶ 150, ἀλλὰ ὑπὸ ὅρους χειροτέρους τοῦ ἐπιβληθέντος διὰ τοῦ ἐλέγχου μετὰ τὸν πόλεμον δὲν εἶνε βεβαίως ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως. Περιεβλήθη ἡ οἰκονομικὴ παραγωγὴ καὶ πολιτικὴ τοῦ τόπου ἀλύσσει».

Κηρύσσεται ἡ συζήτησις περαιωμένη ἐπὶ τῆς ἀρχῆς.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Γ. Πώπ. Πρὸ 3μήνου ἔλεγεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι δὲν θὰ συνομολογήσῃ ὅλον τὸ δάνειον, δὲν ἔλεγε τοῦτο ἐκ πεποιθήσεως ὅτι τὸ Κράτος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς συνομολόγησιν τοῦ ὅλου δανείου; Ἡ ἀνάληψις τῶν 40 ἑκατομ. μόνον εἶχε ἐπιφέρει οἰκονομικοὺς κινδύνους εἰς τὸ Κράτος καὶ χάριν αὐτῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὑπέβαλε τὸ νομοσχέδιον τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις.

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον κατ' ἄρθρον εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9 καὶ 30.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 11.5' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς 23ης καὶ 24ης Μαΐου.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ εἰς α' συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας τῆς ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς α' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁ κ. **Κ. Γόντικας** παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοιά τις κατὰ τὸ μεσολαβοῦν διάστημα τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἀναβάλλονται αἱ ἐκλογαί, ἰδίως διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοτικῶν περιουσιῶν. Συνιστᾷ τὴν ὑποβολὴν σχετικοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' συζήτησιν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΡΞΘ' τοῦ 1893 «περὶ καταδιώξεως ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων» ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ὁ κ. **Θ. Κοντοῦπης**.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) παρέχει ἐξηγήσεις τινας σχετικῶς πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος.

Ι. Φουρίου εὑρίσκει ἄγαν αὐστηρὰ τὰ λαμβανόμενα μέτρα.

Σ. Μπαλάφας λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐξετάσῃ πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ διανέμηται καταλληλότερον τὸ πετρέλαιον πρὸς καταδίωξιν τῆς ἀκρίδος ἵνα ἐπέρχηται τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα. Ἐπίσης λέγει ὅτι συντελεστικὴ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀκρίδος εἶνε ἡ διατροφὴ ῥασιανῶν.

Κ. Γόντικας εὑρίσκει ἀντιφατικὰς τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ὁ κ. **Φ. Νέγρης** μεθ' ὃ τοῦτο γίνεται δεκτόν.

Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νομοσχεδίου μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Φ. Νέγρη.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα τὸ ἄρθρον ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' συζήτησιν.

Ὁ βουλευτὴς Λακωνίας κ. **Ι. Φουρίου** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2ου καὶ 3ου τοῦ σχεδίου νόμου περὶ καταδιώξεως τῆς ἀκρίδος καὶ ἀρουραίων (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Ὁ βουλευτὴς κ. **Η. Ἀποστολίδης** ὑποβάλλει ἐπίσης τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταδιώξεως τῶν ἀκρίδων καὶ ἀρουραίων (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης

Ζητεῖ ὅπως προταχθῶσι καὶ ψηφισθῶσι τὰ εἰς α' συζήτησιν δικαστικὰ νομοσχέδια ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 5 καὶ κάτω τῆς Ἡμερησίας διατάξεως.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς α' συζήτησιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

«Περὶ μεταστροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακίσεως εἰς χρηματικάς».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 196 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστους διαμονῆς διαδίκους».

«Περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων».

«Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωωκτονίας».

«Περὶ προσωρινῶν μέτρων ἐν ταῖς περὶ διακατοχῆς διαφοραῖς».

«Περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 331 καὶ 332 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου».

«Περὶ προσθήκης καὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τοῦ ποινικοῦ νόμου».

«Περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τῆς Ποινικῆς Δικονομίας».

«Περὶ συμβατικοῦ τόκου τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας».

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς συζήτησιν ἐπὶ τῶν ὑποβεβλημένων σχεδίων ψηφισμάτων.

Θ. Κωτσόπουλος (12.12'). Ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὴν γνώμην του καθ' ἣν τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶνε ὄργανα τῶν παλαιῶν κομμάτων. Συνιστᾷ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως προβῇ εἰς ἐκκαθάρισιν τοῦ Πρυτανείου τούτου, τοῦ ὁποίου ἄλλως τὸ προσωπικὸν εἶνε ἄγαν πολυάριθμον.

Φ. Λέγρης (12. 30') λέγει ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐκτελοῦσι πάντοτε τὸ καθῆκόν των, μόνον δὲ τὸ Συνέδριον τοῦτο ἐτόλμησε νὰ προβῇ εἰς παρατηρήσεις καὶ πρὸς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Βουλήν. Ἐξακολουθῶν λέ-

γει ὅτι ἡ πρότασις τοῦ κ. Κουτσόπη εἶνε ἀντισυνταγματική, καθόσον καὶ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ἐψηφίσθη διάταξις ἐν τῷ Συντάγματι, δι' ἧς τὰ μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καθίστανται ἰσόβια. Φρονεῖ ὅτι ἡ πρότασις δὲν πρέπει κἂν νὰ συζητηθῇ.

Θ. Πετρουλάκης ὑπεραμύνεται ἐπίσης τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ι. Θέμελης ζητεῖ τὴν σύστασιν Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν νὰ παραπεμφθῇ τὸ ζήτημα.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Προκειμένου περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν γνώμην ἣν εἶχε καὶ περὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Πέραν τοῦ μέτρου τοῦ ὁρίου ἡλικίας οὐδὲν ἄλλο εἶνε δυνατὸν νὰ δεχθῇ.

Θ. Κωτσόπουλος. Ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ Κράτος ἀπὸ μερικὰ ἄχρηστα πρόσωπα, τοὐλάχιστον ἂς ἐλαττώσῃ τὸ ὅριον ἡλικίας.

Ἡ συζήτησις μετὰ τοῦτο κηρύσσεται περαιωμένη.

Τίθεται εἰς ψηφοφορίαν τὸ ψήφισμα τοῦ κ. **Θ. Κουτσόπουλου**, ὅπερ ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω :

«Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος Συντάγματος, οἱ Πρόεδρος, Ἀντιπρόεδρος, Ἐλεγκταὶ καὶ Πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θέλει προβῇ εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν νεωθησομένων ἐκ τῶν ἀπαλλαγέντων καὶ τῶν λοιπῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα λογιστῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ λοιπῶν».

Ἀναγινώσκεται εἶτα τὸ ψήφισμα τὸ προταθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ν. Γουναρόπουλος λέγει ὅτι ὀρθὸν θὰ ἦτο νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τούτου διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ ἑτοιμασθῶσι πάντες οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὁμιλήσωσιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι συμφωνεῖ πρὸς τὸν προλαλήσαντα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μὴ ἐπι-

ψήφισιν τοῦ ψηφίσματος κατὰ τὴν ἑσπέραν ταύτην. Σκόπιμον ὅμως θὰ ἦτο ὅπως ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις.

Πολλοὶ βουλευταὶ ζητοῦσι τὴν ἀναβολήν, λύεται δ' ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Νικ. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίτας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΖΗ'

τῆς 26 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 10. 45' π. μ. ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 184 Βουλευτῶν.

Τὰ πρακτικὰ θέλουσιν ἀναγνωσθῇ μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος**, ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) οἱ καπνεργάται Πατρῶν αἰτοῦνται φορολογίαν τῶν μηχανοποιήτων σιγαρέττων, 2) ὁ Σύνδεσμος ἀλληλοβοηθείας Σύρου ζητεῖ ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπόμνημα τοῦ Ἐργ. Κέντρου Ἀθηνῶν, 3) ὁ Κτηματικὸς Σύλλογος «Παλαιὰ Οἰχαλία» ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ κατασκευῆς μιᾶς γεφύρας ἐπὶ τοῦ χειμάρρου «Τζαμίλ», 4) οἱ κάτοικοι Λιχάδος ζητοῦσι βοήθημα διότι κατεστράφησαν τὰ προϊόντα των, 5) οἱ ἐν τῷ νοσοκομείῳ τῶν φυλακῶν Αἰγίνης κρατούμενοι κατάδικοι ζητοῦσιν ὅπως ληφθῇ πρόνοια περὶ βελτιώσεως τῆς θέσεώς των, 6) ὁ Γεωργ. Σύνδεσμος Φαρσάλων ζητεῖ διακανονισμὸν τῶν σχέσεων ἰδιοκτητῶν καὶ καλλιεργητῶν, 7) ὁ Ἡγούμενος Μ. Σπηλαίου διαψεύδει τὸ γραφὲν ὅτι ἐμήνυσε τὸν Ἐπίσκοπον Πατρῶν, 8) ὁ Δικηγ. Σύλλογος Λεβαδείας παρακαλεῖ ὅπως ἀνασταλῇ ἡ ἔναρξις τοῦ περὶ ἐπιδόσεως ποιν. δικογράφων νόμου μέχρι τέλους Ἰανουαρίου καὶ 9) αἱ τηλεφωνήτριαι ζητοῦσιν αὔξησιν μισθοῦ.

Ὁ Βουλευτὴς Ἀρκαδίας κ. **Δ. Χαντάδης** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ διορθώσεως τῶν ἄρθρων 22 καὶ 23 τοῦ ,ΓΡΜΒ' (3142) νόμου περὶ ἐπιτηδευμάτων. (Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

(Ἀναφοραί)

Ι. Δογάνης λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως παραπονεῖται διότι ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ δὲν προσήγαγεν ἀκόμη τὸ πόρισμά της διὰ τὸ ζήτημα τῶν Μονῶν.

Δ. Γκλαβᾶς ὑποστηρίζει αἴτησιν τοῦ Π. Τσαρακλῆ αἰτοῦντος ἀποζημίωσιν ὑπὸ τῆς ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π. διότι ἐξηφανίσθη σημαντικὴ ποσότης ἐλαίου ἐκβυτίου μεταφερθέντος ὑπ' αὐτῆς.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν ὑποστηρίζει ὁ κ. **Α. Καφετζόπουλος**.

Ε. Κουλουμβάκης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Σπάρτης περὶ ἀνασυστάσεως τηλεγραφικῆς ὑποδιευθύνσεως.

Ι. Αυμπερόπουλος ὑποστηρίζει ἐπίσης τὴν ἀναφοράν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ζητεῖ ὅπως ἡ ἐν λόγῳ ἀναφορὰ διαβιβασθῇ προσωπικῶς πρὸς αὐτὸν ἵνα μεριμνήσῃ περὶ αὐτῆς.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τοῦ δημάρχου Δωριέων ἐπὶ αἰτήσεως τῆς κοινότητος Γραβιᾶς.

Δ. Οἰκονόμου ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Νεζεροῦ, οἵτινες ζητοῦσιν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Ἀσκουρίδος.

Α. Σκιαδαρέσης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Λευκάδος περὶ διαρρυθμίσεως τῆς κοίτης τοῦ ξηροχειμάρου «Βάρδα» καὶ ἐξωρύξεως τῆς ἐξωτερικῆς τάφρου τῶν ἐκεῖ ἁλικῶν.

Δ. Κάβουρας ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Μεσσήνης, ὅστις ζητεῖ ὅπως μεταρρυθμισθῇ τὸ 6 ἄρθρον τῆς Συμβάσεως τῆς Προνομιούχου.

Ὑποστηρίζουσι τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν οἱ κ. κ. **Α. Πετρομανιστης**, **Φ. Βακαλόπουλος** καὶ **Ε. Μπαρδόπουλος**.

Ἐπίσης οἱ κ. κ. **Α. Θεοδωρίδης**, **Π. Μερλό-**

πουλος. Α. Καφετζόπουλος καὶ Α. Χοϊδᾶς λέγουσιν ὅτι δύναται ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ παρέμβῃ παρὰ τῇ Ἐνιαίᾳ ἵνα μεταβληθῇ ὁ ὅρος καθ' ὃν ἡ Προνομιοῦχος ὁρίζει συμφώνως πρὸς τὴν κρίσιν της τὸν φόρον καὶ τὴν εἰσφορὰν εἰς εἶδος ἢ χρῆμα.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀποξενωθῇ δυστυχῶς παντὸς δικαιώματος ἐπιβολῆς ἐπὶ τῆς Ἑταιρείας, ἐλπίζει δὲ ὅτι εἰς τὸ μέλλον διὰ τῆς καταρτισθησομένης ὑπηρεσίας θὰ δύναται νὰ ἐλέγχῃ τὴν Ἑταιρείαν ὑπὲρ τῶν παραγωγῶν.

Γ. Κατσιμπίρης οὐδὲν ἔχει νὰ προσθέσῃ, διότι μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὄντως διαφωτίζεται τὸ πρᾶγμα κυρήσσει ὑπὲρ καὶ προνομιοῦχοι.

Θ. Πετραλιᾶς ἐπιφυλάσσεται λίαν προσεχῶς νὰ καταγγείλῃ σοβαρὰ γεγονότα, λαμβάνοντα χώραν εἰς τὴν Ἐνιαίαν παρὰ προσώπων παρακαθημένων ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ.

Οἱ κ. κ. Δ. Γκλαβᾶς καὶ Α. Φωτήλας ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν χαλκουργῶν Πατρῶν, ζητούνττων ἀτελῆ εἰσαγωγὴν τοῦ λευκοσιδήρου.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ἡ ἀναφορὰ δὲν ὁμιλεῖ περὶ λευκοσιδήρου, ἀλλὰ περὶ χαλκοῦ, ὅστις εἰσάγεται ἀτελῶς.

Θ. Πετραλιᾶς, Δ. Γκλαβᾶς καὶ Α. Φωτήλας ζητοῦσι τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ δασμολογίου, ζητοῦσι δ' ὅπως δηλωθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐὰν γίνεται πράγματι σκέψις περὶ τούτου.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει κατηρτισμένη ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ δασμολογίου.

Ι. Μαμέας. Πρόκειται περὶ ἁπλουστάτου πράγματος, τὸ ὁποῖον δύναται ν' ἀνορθωθῇ καὶ ἄνευ μεταρρυθμίσεως τοῦ δασμολογίου.

Δ. Γκλαβᾶς ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ φθισιῶντος καταδίκου Π. Κανέλλου, αἰτοῦντος Β. χάριν.

Θ. Πετραλιᾶς ὑποστηρίζει ἐπίσης τὴν ἀναφοράν.

Δ. Γκλαβᾶς. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Διοικητικοῦ

Συμβουλίου τοῦ Σωματείου «Ἅγιοι Ἀνάργυροι» περὶ χωρισμοῦ ἐνορίας.

Τὴν ἰδίαν ἀναφορὰν ὑποστηρίζουσιν οἱ κ. κ. Α. Καφετζόπουλος καὶ Θ. Πετραλιᾶς.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τῶν ὑπογραμματέων καὶ γραφέων τοῦ Πρωτοδικείου τῆς Εἰσαγγελίας Μεσολογγίου περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὸ ἄρθρον 88 τοῦ Συντάγματος.

Ν. Ξυνός. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Λαμίας καὶ παρακαλεῖ ὅπως πληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις τῶν δικαστῶν, καθόσον δυσχεραίνεται ἡ ἀπονομὴ τῆς Δικαιοσύνης.

Ι. Τσιριμώκος προστίθεσιν ὅτι καὶ ἄλλη θέσις δικαστοῦ ἐκενώθη ἤδη ἐν Λαμίᾳ ἐπείγει δὲ ἡ συμπλήρωσις τῶν κενῶν θέσεων καθόσον πλεῖστα συμφέροντα μένουσιν ἐκτεθειμένα.

Σ. Σουαρίπας λέγει ὅτι καὶ ἄλλοτε εἶχε κάμῃ λόγον περὶ τούτου εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν εἶχε δὲ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὴν συγκατάθεσιν περὶ συμπληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων. Παρακαλεῖ καὶ πάλιν τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως μεριμνήσῃ.

Δ. Δημητρακόπουλος. Ἀποδέχεται τὸ βάσιμον τῶν αἰτιάσεων τῶν κ. κ. βουλευτῶν, καὶ ὑποσχνεῖται ὅπως μεριμνήσῃ περὶ τοῦ πράγματος.

Π. Βουρλούμης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν καταδίκων Ρίου.

Δ. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἀφορᾷ τὴν σύμβασιν μεταξὺ τοῦ ὀψοπώλου τῶν φυλακῶν καὶ τοῦ Δημοσίου. Δυστυχῶς δὲν ἠδυνήθην νὰ κάμω τίποτε διὰ τὴν σύμβασιν.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) παρακαλεῖ ὅπως συναινέσῃ ἡ Βουλὴ ἵνα μετὰ μεσημβρίαν προταχθῇ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει καὶ ψηφισθῇ εἰς γ' ἀνάγνωσιν ἡ σύμβασις περὶ Δανείου.

Ἡ Βουλὴ συναινεῖ.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν σιγαροποιῶν Σύρου καὶ τῶν καπνοπαραγωγῶν Ἀστακοῦ λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. Κατσιμπίρης λέγει ὅτι εἶναι ἔργον δικαιοσύνης ἡ ἐπιβολὴ φορολογίας 2 δρ. κατ' ὀκᾶν ἐπὶ τῶν μηχανοποιήτων σιγαρέτων, ζητεῖ δὲ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δηλοῖ ὅτι τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα θέλει ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον νόμου διακανονίζον τὸ ζήτημα. Προσθέτει ὅμως ὅτι ὑπάρχει καὶ ἡ δυσχέρεια τῆς συναινέσεως τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς. Καταλήγει ζητῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως μέχρι τῆς προσαγωγῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Δπ. Θεοδωρόπουλος ἀναφερόμενος εἰς προηγουμένην δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 27 Μαρτίου ἣν ἀναγινώσκει ἐκ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ταχείας ὑποβολῆς νομοσχεδίου ἐπιβάλλοντος τὴν ἐν λόγῳ φορολογίαν, τὴν ὁποίαν ζητοῦν ὄχι μόνον οἱ ἐργάται συμφώνως ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ οἱ καπνοπαραγωγοὶ καὶ ἀκόμη οἱ καπνέμποροι ἐν οἷς καὶ εἷς ἰδιοκτήτης σιγαροκτηματικῆς μηχανῆς.

Ὁ κ. Θ. Πετμεζᾶς ὁμιλεῖ ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου συναινεῖ εἰς τὴν ἀναβολήν.

Ε. Μπενάκης (Ὑπουργὸς Γεωργίας). Ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

1) Περὶ συστάσεως ἐν τῷ Κράτει Νομαρχιακῶν Κτηνιατρικῶν περιφερειῶν καὶ διορισμοῦ Νομοκτηνιάτρου 2) Περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις κτηνιατρικοῦ μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου. 3) Περὶ μετακλήσεως ἀλλοδαπῶν γεωπόνων καὶ δασολόγων. 4) Περὶ ἀποστολῆς εἰς Ἑσπερίαν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως πρὸς σπουδὴν τῆς Δασολογίας. 5) Περὶ ὑλοτομίας ἢ συλλογῆς καὶ φορολογίας τῶν καυσοξύλων. 6) Περὶ κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν. 7) Περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν αἰτήσεων ἀδείας μεταλλευτικῶν ἐρευνῶν τῶν στηριζομένων εἰς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ΓΦΚΔ' (ὑπ' ἀριθ. 5524) «περὶ μεταλλείων» ὑποβεβλημένας αἰτήσεις παραχωρήσεως μεταλλείων.

Θ. Γρηγορίου. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Κουρβούρων περὶ ἱδρύσεως σχολείων.

Α. Πετρομανιάτης καὶ **Α. Περωτῆς** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ καταδίκου Δ. Παπαμικρούλη, ζητοῦντος ἀναθεώρησιν τῆς δίκης του.

Θ. Πετραλιᾶς. Ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας τῶν γονέων τῶν Ἀρσακειάδων Πατρῶν διὰ τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ὅπως αἱ ἐξετάσεις γίνωσιν ἐκεῖ.

Δ. Γκλαβᾶς. Ἐρωτᾷ ἐὰν πράγματι ἀπεφασίσθη τοῦτο.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς Παιδείας) λέγει ὅτι οὐδ' ἐσκέφθη νὰ καθορίσῃ πρὸς τὸ παρὸν ὅπως αἱ μαθήτριαι τῶν ἐπαρχιῶν προσέλθωσιν εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα ἵνα ὑποστῶσι τὰς ἐξετάσεις. Ἡ σκέψις αὕτη ἀφορᾷ μόνον τὸ μέλλον ὅτε θὰ γίνεται καὶ διδασκαλία ἐνταῦθα, ἥτις θ' ἀπαιτῇ πράγματι τὴν παρουσίαν τῶν μαθητριῶν.

Οἱ κ. κ. Ἀποστολίδης καὶ Γ. Τσαξίρης ὑποὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν καρραγωγέων Βόλου διαμαρτυρομένων διότι ὁ Ἐμπ. Σύλλογος συνῆψε συμβόλαιον περὶ ἐργολαβικῆς μεταφορὰς τῶν ἐμπορευμάτων ἐκ τοῦ Τελωνείου.

Διαγράφεται ἡ ἀναφορὰ τῶν Ἑλλήνων ἐκ Tihoretskaya, διαμαρτυρομένων διότι δὲν τοῖς ἐπετράπη ἡ ἀνύψωσις Ἑλληνικῆς σημαίας κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Βασιλέως.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ ζητούντων σύνταξιν.

Γ. Φικιώρης καὶ **Μ. Πετρατουλάκης** ὑποστηρίζουιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Φελλίας παραπονουμένων κατὰ τῆς δασονομικῆς ὑπηρεσίας, καταπιεζούσης αὐτούς.

Ε. Μπενάκης (Ὑπουργὸς Γεωργίας) λέγει ὅτι θέλει ἐξετάσει τὸ ζήτημα.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 5 καὶ 45' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ — κατ' ἀπόφασιν ληφθεῖσαν κατὰ τὸ πρῶτον μέρος τῆς συνεδριάσεως, τὸ π. μ. — εἰς τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐγκρίσεως προσθέτου συμβάσεως μετὰ τῶν τραπεζῶν καὶ τραπεζιτῶν, οἵτινες ὑπέγραψαν τὴν ἀπὸ 3]16 Ἰουλίου 1910 σύμβασιν περὶ προκαταβολῆς 40 ἑκατομμυρίων δρχ. χρυσῶν καὶ δανείου 150 ἑκατομμυρίων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Α. **Κορομηλᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίας εἰς τὸ νομοσχέδιον, καθ' ἃς 1) ἐν τῇ β' παραγράφῳ τοῦ μόνου ἄρθρου, ἐν τῷ α' στίχῳ, προστίθεται

μετὰ τὸ «Ἐὰν» τὸ «καθ' οἱονδήποτε τρόπον», 2) προστίθενται ὡς γ' παράγραφος τὰ ἑξῆς:

«Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν ἐν τῷ μέλλοντι κρίνει πρόσφορον ν' ἀκυρώσῃ ὁριστικῶς τὸ ὅλον, ἢ μέρος τοῦ μὴ ἐκδοθησομένου ἐντὸς τοῦ ἔτους 1911 τμήματος τοῦ Δανείου, καταργεῖται τὸ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα αἱρέσεως τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τῆς Κυβερνήσεως δυναμένης νὰ ὑποσχεθῇ, ὅτι θ' ἀποταθῇ κατὰ προτίμησιν εἰς αὐτούς, ἐὰν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀκυρώσεως ἤθελε τὸ Κράτος λάβει ἀνάγκην ἐκδόσεως νέου ἐξωτερικοῦ δανείου».

3) Προστίθεται εἰς τὸ νομοσχέδιον ἄρθρον 2ον, τὸ ἑξῆς:

«Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν ἤθελε κρίνει τοῦτο σκόπιμον, νὰ προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Δανείου τῶν 150 ἑκατομμυρίων καὶ ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Μὴ λαμβάνοντος οὐδενὸς τὸν λόγον, ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ψηφίζει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν. Γίνονται δεκταὶ δι' ἀναστάσεως αἱ ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου τροπολογίαι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, μεθ' ἃ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ 1ον ἄρθρον, ὡς ἐτροποποιήθη.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ προταθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶτῶν Οἰκονομικῶν 2ον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου. Ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως διὰ Β. Διατάγματος ἐγκρίνῃ πρόσθετον Σύμβασιν μετὰ τῶν Τραπεζῶν καὶ Τραπεζιτῶν, οἵτινες ὑπέγραψαν τὴν ἀπὸ 3]16 Ἰουλίου 1910 Σύμβασιν περὶ προκαταβολῆς 40 ἑκατομμυρίων φράγκων ἢ δραχμῶν χρυσῶν καὶ δανείου 150 ἑκατομμυρίων φράγκων ἢ δραχμῶν χρυσῶν, συμπληροῦσαν τὴν β' παράγραφον τοῦ ἄρθρου 13 ὡς ἀκολούθως:

«Ἐὰν καθ' οἱονδήποτε τρόπον μὴ γείνῃ χρῆσις τῆς αἱρέσεως διὰ τὸ ὅλον τοῦ δανείου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1911, παρατείνεται τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ δανείου δικαίωμα

αἱρέσεως μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὸ Κράτος ἤθελε λάβει ἀνάγκην αὐτοῦ.

«Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν ἐν τῷ μέλλοντι κρίνει πρόσφορον ν' ἀκυρώσῃ ὁριστικῶς τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ μὴ ἐκδοθησομένου ἐντὸς τοῦ ἔτους 1911 τμήματος τοῦ δανείου, καταργεῖται τὸ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα αἱρέσεως τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τῆς Κυβερνήσεως δυναμένης νὰ ὑποσχεθῇ, ὅτι θ' ἀποταθῇ κατὰ προτίμησιν εἰς αὐτούς, ἐὰν ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀκυρώσεως ἤθελε τὸ Κράτος λάβει ἀνάγκην ἐκδόσεως νέου ἐξωτερικοῦ δανείου».

μεταβάλλουσαν δὲ τὸ ἄρθρον 6 ὡς ἑξῆς:

«Τὸ προϊὸν τοῦ δανείου 4 $^0/_0$ τοῦ 1910 τῶν 150 ἑκατομμυρίων φράγκων ἢ δραχμῶν χρυσῶν προορίζεται:

Εἰς ἐξόφλησιν τῆς συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 συνομολογηθείσης προκαταβολῆς.

Διὰ ποσόν, δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὰ 40 ἑκατομμύρια δραχμῶν χρυσῶν, εἰς κατασκευὴν σιδηροδρόμων, ἐκτέλεσιν ἔργων ἀντιπλημμυρικῶν, ἔργων ἀποξηράνσεως ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Κράτους, ὡς καὶ ἔργων λιμενικῶν, καὶ εἰς καταβολὴν τυχὸν ὀφειλομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀποζημιώσεων, προερχομένων ἐκ σιδηροδρομικῶν ἔργων.

Εἰς κάλυψιν ὑποχρεώσεων τῆς Κυβερνήσεως καὶ συμπληρωματικὴν κάλυψιν ἐλλειμμάτων τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Εἰς τὰς ἀναγκαίας δαπάνας πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ δανείου, συμφώνως τῇ Συμβάσει».

Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν ἤθελε κρίνει τοῦτο σκόπιμον, νὰ προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ δανείου τῶν 150 ἑκατομμυρίων καὶ ἄνευ τῆς παρεμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν Ἐπερωτήσεων.

Η. Καφαντάρης. Ὁμιλεῖ ἐπὶ κατηγορίας κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Γερμανικῆς Σχολῆς κ. Δοέρπφελ, διατυπωθείσης καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων, ὅτι δῆθεν ἀπέκρυψεν ἀρχαιότητας, ζητεῖ ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας διαφωτίσῃ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἀπαντᾷ ὅτι ἐξηκριβώθη ἐπισήμως, ὅτι οὐδεμίαν ἀπολύτως ὑπόστασιν εἶχεν ἡ φήμη αὕτη καὶ ὁ κ. Δοέρπεφλ εἶνε ἀνώτερος πάσης τοιαύτης ὑπονοίας.

Β. Μιχαλέας. Ἐρωτᾷ διατὶ δὲν κατετέθησαν ζητηθέντα ἔγγραφα σχετικὰ μὲ τὴν ἐν Ν. Ὑόρκῃ δίκην τῆς Ὑπερωκεανίου».

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν δηλοῦται ὅτι θὰ κατατεθῶσι ταῦτα.

Δ. Χρυσοστόμος. Ὁμιλεῖ ἐπὶ ἐπερωτήσεώς του ἀναγομένης εἰς ἀναβολὴν τῆς καταθέσεως ἐγγράφων παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ἀναφερομένην εἰς τὸν ἱερομόναχον Ἀμβρόσιον Δήμου. Λέγει περὶ αὐτοῦ ὅτι εὑρίσκεται ὑπὸ διωγμὸν παρὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἐκτοπισθεὶς καὶ ἐκ τῆς Μονῆς Πετράκη, ἧς εἶνε ἀδελφός, ἐπὶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν ὁμιλοῦντα, ὅτι ἀνεκάλυψε καὶ ἤλεγξε δημοσίᾳ καταχρήσεις μεγάλας ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ. Ζητεῖ μέτρα ὑπὲρ τοῦ δικαίου τοῦ ἱερομονάχου, παρέμβασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ ὡς μοναχοῦ εἰς Μονὴν τινα.

Α. Παπαναστασίου. Ζητεῖ τὴν πρόταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 επερωτήσεως.

Προκειμένου νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33 ἐγγεγραμμένης Γενικῆς συζητήσεως περὶ ρητίνης ὁ βουλευτὴς Ἀττικοβοιωτίας κ. Δακελλαρίου ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ὡς ἀπόντος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Θ. Σκουρῆς. (Ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων). Ψέγει αὐτάς. Ζητεῖ νὰ θέσῃ ἡ Πολιτεία φραγμὸν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν κλινῶν ἑκάστου Νοσοκομείου, συμφώνως πρὸς τὴν ἐπάρκειαν αὐτοῦ.

Λέγει ὅτι δυσχερέστατα, ἂν μὴ καὶ οὐδόλως, δύναται νὰ εἰσαχθῇ εἴς τι τῶν ἱδρυμάτων τούτων ἄτομον πράγματι δεόμενον εἰσαγωγῆς καὶ δικαιούμενον διὰ τοῦτο εἰς αὐτὴν, λ. χ. εἰς τὸ Ἀμαλίειον, ὅπερ ἐν τούτοις, ἔχει περίσσευμα 100,000 δραχ. Ἐλέγχει ἰδιαιτέρως τὴν λειτουργίαν τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ». Διὰ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Χατζηκώστα λέγει ὅτι εἶχεν ἀργομίσθους. Τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον ἡ «Ἐλπὶς» ἔχει κονδύλιον 13,000 περίπου δραχ. διὰ μισθοδοσίαν τοῦ κατωτέρω προσωπικοῦ, ἐνῷ ὁ «Εὐαγγελισμὸς»

ἔχει μόνον 12,000! 20,000 δραχ. κονδύλιον ἔχει διὰ φάρμακα ἡ «Ἐλπὶς», πῶς νὰ δικαιολογηθῇ τοῦτο; Ὡς ἀληθὴς σταῦλος χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν κλινικῶν τῆς «Ἐλπίδος» τὸ Νοσοκομεῖον τοῦτο, ἐνῷ στεγάζονται εἰς αὐτὸ αἱ κυριώτεραι τῶν κλινικῶν. Ἡ δὲ λειτουργία ἐν αὐτῷ εἶνε φρικτή. Τὸ Βρεφοκομεῖον εἶνε ἀληθὲς Βρεφοκτονεῖον, στερεῖται σπαργάνων, γάλακτος, ἔχει θνησιμότητα 44—65 καὶ 70 ο]ο. Ἀπολογισμὸν του Βρεφοκομείου δὲν κατώρθωσα νὰ εὕρω.

Ζητῶ νὰ ἱδρυθῇ Γραφεῖον ἐλέγχου τῶν δημοσίων φιλανθρωπικῶν καὶ εὐεργετημάτων καταστημάτων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἢ Ἐνιαῖον Συμβούλιον, ἐνοποίησις τῶν Ἀδελφάτων αὐτῶν. Ὁμοίως νὰ ἱδρυθῇ καὶ Ἐπιτροπή, ἧς νὰ μετάσχωσι καὶ βουλευταί, ἥτις νὰ ἐξετάσῃ τὰ τῶν ἱδρυμάτων τούτων καὶ νὰ ὑποβάλῃ ἔκθεσιν.

Γ. Πώπ. Διαμαρτύρεται ἐπὶ τῷ ὅτι ἐψηφίσθη εἰς γ' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον, τὸ ἐν τῇ Ἡμερησ. Νομοθετικῇ Διατάξει πρῶτον ἐγγεγραμμένον «περὶ ἐγκρίσεως προσθέτου συμβάσεως κλπ.», παρὰ τὸν κανονισμὸν κατὰ τὴν γνώμην του, ἐπιβάλλοντα ὅπως τυπωθῶσι πρῶτον αἱ ὑποβληθεῖσαι παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον, πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς βουλευτὰς καὶ μελέτην παρ' αὐτῶν.

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ εἶχεν ἀποφασίσει π. μ. ὅπως συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἐπανάληψιν ταύτην τῆς συνεδριάσεως».

(Εἰσελθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ Πρόεδρος κ. Ν. Στράτος, ἀντικαθιστᾷ τὸν προεδρεύοντα ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς συνεδριάσεως μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἀντιπρόεδρον κ. Πέρρον).

Πρόεδρος. Ὑπεβλήθη καμμία πρότασις; Διότι ἐγὼ δὲν ἤμην εἰς τὴν συνεδρίασιν.

Γ. Πώπ. Πρότασις οὐδεμία ὑπεβλήθη. Ἁπλῆ διαμαρτυρία καὶ σκέψεις. Ἀφίεται εἰς τὴν εὐθυδικίαν καὶ τὴν κρίσιν ὑμῶν ἡ παράγραφος αὕτη τοῦ κανονισμοῦ περὶ τῆς ψηφίσεως του συνόλου.

Πρόεδρος. Ἐψηφίσθη πλέον τὸ νομοσχέδιον. Ἐκ τῶν ὑστέρων αὐτὰ δὲν ἔχουσι καμμίαν σημασίαν.

Γ. Ὑπ. Ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου. Ἡμεῖς οὔτε ἀναψηλάφησιν ζητοῦμεν.

Πρόεδρος. Ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου;

Ε. Κουλουμβάκης. Ὑποθέτω, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἀπεδοθημία μορφὴ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Προεδρείου καὶ ἔπρεπε, κατὰ τὴν γνώμην μου, κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, μᾶλλον προσήκοντα, τοὐλάχιστον διὰ τὴν φιλοτιμίαν ὑμῶν, νὰ δοθῇ μία ἀπάντησις εὐπρόσωπος.

Πρόεδρος. Ἐγὼ δὲν εὑρίσκομαι ἀκριβῶς πρὸ οὐδεμιᾶς μορφῆς, διότι δὲν παριστάμην. Δὲν γνωρίζω περὶ τίνος πρόκειται.

Ε. Κουλουμβάκης. Καὶ ὅμως, ἐὰν δὲν παρίστασθε, ὅταν ἠκούσατε τὰ λεχθέντα ἀπηντήσατε κατὰ ἕνα τρόπον....

Πρόεδρος. Ἀπήντησα κατὰ τὸν τρόπον, ὁ ὁποῖος προσήκει, ὅταν γίνεται συζήτησις περὶ νομοσχεδίου ψηφισθέντος πλέον.

Ε. Κουλουμβάκης. Δὲν γίνεται συζήτησις περὶ νομοσχεδίου ψηφισθέντος ἤδη, ἀλλὰ γίνεται συζήτησις ἡ ἀπαγγέλλεται μορφὴ διὰ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἐψηφίσθη τὸ νομοσχέδιον.

Πρόεδρος. Δὲν ὑπῆρξεν ἀπόρασις τῆς Βουλῆς τὴν πρωΐαν περὶ τούτου;

Ε. Κουλουμβάκης. Ἡ ἀπόρασις ἡ ὁποία ἐλήφθη τὴν πρωΐαν δὲν ἦτο ἡ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ληφθῇ, διότι εἶνε πασίγνωστον, ὅτι ὑπάρχουσιν οἱ ἀντιπολιτευόμενοι τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν ἐλήφθη τόσον σοβαρὰ ἀπόφασις, καὶ ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις ὅταν εἴχομεν προβάλει ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς χθεσινῆς, ὅτι κατὰ τὴν τρίτην συζήτησιν θὰ λάβωμεν τὸν λόγον καὶ ἐπαναλάβωμεν τὰς γνώμας ἡμῶν πλατύτερον καὶ εὐρύτερον.

Πρόεδρος. Ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἔλαβεν ἀποφάσεις δὲν δύνασθε νὰ ἐλέγξητε τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς ἐκ τῶν ὑστέρων.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἡ Βουλὴ ἔλαβεν ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι μὴ προσήκουσαι εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν εὐπρέπειαν.

Πρόεδρος. Νὰ ἀνακαλέσητε τὴν φράσιν σας, διότι ἄλλως σᾶς ἀνακαλῶ εἰς τὴν τάξιν.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἀνακαλῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν τάξιν καὶ εἰς τὴν τάξιν τῆς πολιτικῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ Προεδρεῖον καὶ τοὺς εἰσηγητὰς τῆς πλειονοψηφίας, διότι λαμβάνουσιν ἀποράσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀποφάσεις μὴ προσήκουσαι εἰς τὴν πολιτικὴν εὐπρέπειαν.

Πρόεδρος. Ποῖον ἀνακαλεῖτε εἰς τὴν τάξιν;

Ε. Κουλουμβάκης. Ὑμᾶς καὶ τοὺς εἰσηγητὰς τῆς πλειονοψηφίας.

Πρόεδρος. Σᾶς ἀνακαλῶ καὶ αὖθις εἰς τὴν τάξιν καὶ θὰ γραφῇ ἡ ἀνάκλησις εἰς τὰ πρακτικὰ διὰ τὴν δευτέραν ἀνευλάβειάν σας.

Γ. Παπαφραγκος. Νὰ εἴπητε ὑμεῖς ἐὰν ἐξ ὑφαρπαγῆς δὲν ἐψηφίσθη ἢ ὄχι.

Πρόεδρος. Ὀφείλετε νὰ παρίστασθε εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς. Ὅταν δὲν παρίστασθε, ἀμελοῦντες τὸ καθῆκόν σας, δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ παραπονῆσθε. Ἤσθε παρόντες τὸ πρωΐ; Ὄχι.

Ε. Κουλουμβάκης. Λέγω ὅτι τοιαῦται ἀνακλήσεις εἰς τὴν τάξιν εἶνε τιμὴ ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς ἠθικῆς καὶ ὑπὲρ τῆς εὐπρεπείας καὶ ὑπὲρ τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ τόπου.

Πρόεδρος. Ἀνακαλεῖσθε καὶ πάλιν εἰς τὴν τάξιν, διότι ὑβρίζετε τὴν Βουλήν, δηλῶ δὲ εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι θὰ ὑποβάλω τὴν προσεχῆ Δευτέραν πρότασιν περὶ αὐξήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ Προέδρου, διὰ νὰ μὴ ἐπικρατήσῃ ἡ ἀναρχία ἐνταῦθα.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς θὰ μεταφέρωμεν τοὺς ἀγῶνας ἀλλαχοῦ καὶ θὰ σᾶς διδάξωμεν ὅτι δὲν δύνασθε νὰ παίζητε μὲ τὰ ἱερώτερα τοῦ τόπου ἐπ' ἄπειρον.

Πρόεδρος. Λυποῦμαι, κύριε βουλευτά, διότι δὲν ἐμελετήσατε τὸν κανονισμὸν μιᾶς μεγάλης δημοκρατίας, κατὰ τὸν ὁποῖον, ἐὰν εἰσήρχεσθε ἐντὸς τῆς Βουλῆς διὰ νὰ προκαλῆτε ταραχὰς θὰ ἀπεβάλλεσθε διὰ χειροκροτημάτων παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ε. Κουλουμβάκης. Πλανᾶσθε.

Ν. Βλάχος. Στερεῖσθε τῶν ἰδιοτήτων. Δὲν εἶσθε ἀμερόληπτος.

Πρόεδρος. Δὲν ἔχετε τὸν λόγον. Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Μέρμιγκας. Σεῖς δὲν εἶσθε ἄξιος νὰ μοῦ δώσητε

μαθήματα εὐπρεπείας. Ἀναπαλεῖσθε εἰς τὴν τάξιν. Ὁ κ. Μέρμηγκας ἔχει τὸν λόγον.

Κ. Μέρμηγκας. Ἡ κατάστασις τῶν φιλανθρωπικῶν ἡμῶν ἱδρυμάτων εἶνε ἀθλία, πρέπει καὶ Βουλὴ καὶ Κυβέρνησις σοβαρώτατα νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν αὐτῶν. Νομίζω ὅτι καὶ μόνον τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν παρουσίαν μου ἐν τῷ Σώματι τούτῳ, ἐπίβλεψις τῆς Δημοσίας ὑγείας οὐδεμία ὑπάρχει, ἔδει νὰ ὑπάρχῃ καὶ Διοικητικὸς ἔλεγχος, τῶν διαχειρίσεων δηλ., αἱ διευθύνσεις αὐτῶν, ἡ ἐκλογὴ τῶν καταλλήλων δι' αὐτὰς προσώπων ἀφίεται ἀπολύτως εἰς τὰ οἱαδήποτε ἀποτελοῦντα τ' Ἀδελφάτα μέλη —ἐπείγει ἡ ὑποβολὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβλέψεως τῆς Δημοσίας ὑγείας.

Ε. Παπανικ. (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν). Οἱ δήμοι συνδέονται ἀναποσπάστως πρὸς τὴν διοίκησιν τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, ἀλλὰ ταῦτα δέονται εἰδικῆς προνοίας. Ἔχον ἤδη ζητήσει πληροφορίας περὶ τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ εὐεργετικῶν καταστημάτων καὶ διὰ νὰ ἴδω τί γίνεται καὶ διὰ νὰ συντάξω νομοσχέδιον σχετικόν. Ἐφρόνουν ὅτι ἔδει πρῶτον νὰ καταρτίσω ἄρτια μέτρα ὡς πρὸς τὴν Δημοσίαν ὑγείαν, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὅτι τὰ πραγματικὰ καὶ πλήρη στοιχεῖα, ἐφ' ὧν μόνον δύναται νὰ στηριχθῇ σκόπιμος νομοθετικὴ ἐργασία, εἶνε δυσχερέστατον, λόγῳ ἀπειρίας τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἄλλων αἰτίων, νὰ συλλεχθῶσι καὶ συγκεντρωθῶσιν εὐκόλως.

Κ. Μερμιγκας. Κατηγόρησα δριμέως τὰς ἐκάστοτε Βουλὰς καὶ Κυβερνήσεις διότι διατηροῦν τὴν χώραν ἀπολίτιστον, μὴ προσέξασαι ποτὲ εἰς τὴν Δημοσίαν ὑγείαν. Ζητοῦμεν ὅλοι οἱ ἰατροὶ βουλευταὶ νὰ ληφθῇ τάχιστα φροντὶς περὶ διορθώσεως τοῦ κακοῦ, 10,000 Ἕλληνες ἀποθνήσκουν κατ' ἔτος ἐκ φυματιώσεως, ὁ κοιλιακὸς τύφος καὶ ἡ εὐλογία ἔγειναν ἐνδημικά. Ἡ ὅλη ἐπὶ πλέον δαπάνη πρὸς ὀργάνωσιν δημοσίας ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἰσοῦται πρὸς 200,000 δραχ. περίπου, δι' ὧν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀρθῶμεν μέχρι τοῦ ἐπιπέδου τοῦ πολιτισμοῦ. Λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ τμηματάρχης τῆς δημοσίας ὑγείας δὲν εἶνε ἰατρός.

Γ. Παμπακωνόπουλος. Συνιστᾷ μεγαλειτέραν προσοχὴν εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων. Λέγει ὅτι ἡ «Ἐλπίς», τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν

στεγάζει παντὸς εἴδους πάσχοντας, πάσης ἡλικίας καὶ πάσης χροιᾶς δυστυχεῖς, δὲν δύναται νὰ δέχεται ὡρισμένον ἀριθμὸν ἀσθενῶν, καταντᾷ παντοῦ ὅπου ὑπάρχει χῶρος ἐν αὐτῷ νὰ καταφεύγουν δυστυχεῖς καὶ νὰ νοσηλεύωνται ἀσθενεῖς, ὁ Δῆμος ἔπραξε τὸ πᾶν ὑπὲρ ἐπαρκείας τοῦ Νοσοκομείου τούτου, ὡς καὶ ἡ νῦν Διεύθυνσις αὐτοῦ, ὁμοίως ἐβελτιώθη παρὰ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἄλλων εὐεργετικῶν ἱδρυμάτων ἡ κατάστασις καὶ λειτουργία, παρ' ὅλην τὴν ἀθεράπευτον γλισχρότητα τῶν μέσων αὐτῶν, ὡς τοῦ Βρεφοκομείου, δεχομένου βρέφη καὶ ἐκ Πειραιῶς καὶ ἀλλαχόθεν ἀκόμη διὰ Πειραιῶς, ἄνευ οὐδενὸς ἐπιδόματος παρὰ τοῦ δήμου Πειραιῶς. Τὸ Ἄσυλον τῶν Ἀνιάτων, λέγει, λειτουργεῖ λαμπρῶς, τὸ δὲ ἐπιμελείᾳ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς Ἀθηνῶν κτισθὲν καὶ μέλλον νὰ λειτουργήσῃ μετ' ὀλίγον νέον Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον τιμᾷ ἐξόχως αὐτὴν καὶ τὴν πόλιν. Ἀλλὰ νέα τελειότερα ὀργάνωσις ὡς πρὸς τὴν λειτουργίαν τῶν ἱδρυμάτων δὲν ἀποκλείεται.

Ἀλ. Διομήδης. Ζητεῖ τὴν ἄρδην ἀνατροπὴν τῆς κειμένης νομοθεσίας ὡς πρὸς τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ εὐεργετικὰ ἱδρύματα. Ἡ Διοικητικὴ ἐποπτεία ἀνάγεται μόνον εἰς τὸ οἰκονομικὸν μέρος, τὸ διαχειριστικόν, ἀλλὰ εἶνε ἀνεπαρκεστάτη νὰ ἐξελέγξῃ καὶ ἀντιληφθῇ τὴν οὐσιαστικὴν ρυσιν λειτουργίαν τῶν ἱδρυμάτων.

Γ. Κορομηλᾶς. Μέμφεται τὴν οἰκονομικὴν διαχείτῶν ἱδρυμάτων τούτων.

Κ. Ἀνδρόνικος. Ζητεῖ τὴν ἐξαίρεσιν ἐκ τῆς κατακρίσεως τῆς «Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν» λέγει ὅτι τὸ εὐεργετικώτατον τοῦτο ἵδρυμα ἐν τούτοις οὐδεμιᾶς ἠξιώθη παρὰ τῆς Πολιτείας προστασίας, μόνον ἀντιδράσεις ἐδέχθη μέχρι τοῦδε.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι τὴν καταρτισθεῖσαν ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ συστήματος φορολογίας ἐπὶ τῶν ἀμβύκων κλπ. ἀποτελοῦσιν οἱ ἑξῆς κ.κ. βουλευταί·

1) Ι. Καναβός, 2) Ι. Ἀκρίδας, 3) Θ. Θεοδωρόπουλος, 4) Ἀ. Χρηστόπουλος, 5) Ι. Μπουρνιᾶς, 6) Δ. Κούζης, 7) Γ. Κοσμᾶς, 8) Αν. Βάρβογλης, 9) Θ. Γρηγορίου, 10) Ἐμ. Κυταριόλος, 11) Δ. Λαζαρῆς, 12) Ι. Μαμάης, 13) Δ. Γκλαβᾶς, 14) Ι. Δογάνης, 15) Ν. Κάραλης, 16) Ἀν. Σκιαδαρέσης, 17)Β. Πουλιάσης, 18) Σωκρ. Καβαλλιεράτος, 19) Ν.

Χαριτᾶτος, 20) Γ. Μουσούρης, 21) Κ. Ἀλαβάνος, 22) Ν. Καμπάνης, 23) Π. Πετροπουλάκης, 24) Ἀγ. Σχλῆμαν, 25) Π. Ἀποστολίδης, 26) Β. Ζησιμόπουλος, 27) Δ. Κάβουρας, 28) Ν. Γαρδικιώτης, 29) Α. Βαβυλόπουλος, 30) Ν. Ξηρός, 31) Θ. Παπαϊωάννου.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Λακωνίας κ. κ. Ν. Γ. Πετροπουλάκη, Κ. Μέρμηγκα, Ε. Κουλουμβάκη, Ν. Φουρίδου, Γ. Οἰκονόμου, Π. Πετροπουλάκη καὶ Ν. Πετρέα ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ ἀδείας πρὸς σύναψιν δανείου παρὰ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς Γυθείου κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιωτιδοφωκίδος κ. Ν. Ξηροῦ ὑποβάλλονται τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συμβατικοῦ τόκου, τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδίας, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Αἰτωλοακαρνανίας κ. Ι. Κ. Φαρμάκη ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ ἐκποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν λειβαδίων κλπ. ἐν Ναυπακτίᾳ, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀργολιδοκορινθίας κ. Α. Σωτηριάδου ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβατικοῦ τόκου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 25ης Μαΐου, ὡς καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως ταύτης, 26ης Μαΐου.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8 καὶ 30′ ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Σ. Στρέφος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ′

τῆς 27 Μαΐου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5ην καὶ 35 μ. μ., ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλήν, ὅτι αὕτη εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 186 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς:

1) Οἱ κάτοικοι Πατρῶν διαμαρτύρονται διότι ὁ Κ. Τζίνης ἵδρυσε θορυβωδέστατον ἐργοστάσιον ἐν τῇ κεντρικωτάτῃ πλατείᾳ τῆς Ὄλγας. 2) Ὁ Σύλλογος τῶν Καπνεργατῶν Κερκύρας ἐξαιτεῖται ἐπιψήφισιν ἐργατικῆς νομοθεσίας. 3) Οἱ τυπογράφοι, βιβλιοδέται, βιβλιοπῶλαι καὶ συγγραφεῖς Ἀθηνῶν κλπ. ζητοῦσι μείωσιν τοῦ φόρου τοῦ χάρτου. 4) Ὁ ἐκ Σάμης Νικόλαος Ἀμούργης καταγγέλει τὸν ἀστυνόμον Βουτυρᾶν, ἀνθυπομοίραρχον, ὡς ῥατριάζοντα. 5) Ἐργάται τοῦ λιμένος Πειραιῶς διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ «Συνδέσμου τῶν ἐργατῶν τοῦ λιμένος Πειραιῶς» ὡς στερήσαντος αὐτοὺς ἐργασίας. 6) Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Ταπάτας, Φλάμπορα κλπ. τῶν Καλαβρύτων παρακαλοῦσιν ὅπως ἀπαγορευθῇ γνωστῷ δικηγόρῳ τῶν Πατρῶν ἡ ὑλοτομία τοῦ Μεγάλου Μοντιᾶ. 7) Οἱ ἐν Ἀθήναις τυπογράφοι παρακαλοῦσιν ὅπως ἐπεκταθῇ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ Κυριακὴ Ἀργία. 8) Οἱ μοναχοὶ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ Ἱερᾶς Μονῆς «Ἱερουσαλὴμ» αἰτοῦνται καταργησιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου. 9) Οἱ κάτοικοι Ἀγνάντων ζητοῦσιν ἀπαλλαγὴν τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων τῶν ἐτῶν 1901, 1902, 1903 καὶ 1904 διότι αἱ ἄμπελοί των ἐξερριζώθησαν πρὸ τῶν ἐτῶν τούτων. 10) Ὁ Πολιτικὸς Σύλλογος Πατρῶν τὸ «Κέντρον» ἐκφράζει συγχαρητήρια διὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως. 11) Οἱ κάτοικοι Καλεσμένου τοῦ Δήμου Καρπενησίου ζητοῦσι νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόσταξις τῶν μούρων. 12) Ἡ Ἀδελφότης τῶν Τυπογράφων Ἀθηνῶν ζητεῖ λῆψιν μέτρων διότι αἱ λινοτυπικαὶ μηχαναὶ στεροῦσιν αὐτοὺς τῆς ἐργασίας. 13) Οἱ πληρεξούσιοι τῆς κοινότητος Γεντίνης αἰτοῦνται τὴν διανομὴν τοῦ λειβαδίου Γεντινοβοῦνι τῆς ὁμόρου κοινότητος. 14) Διάφοροι πολῖται ἐξαιτοῦνται ἐπιψήφισιν νόμου κατὰ τῶν βλασφημούντων. 15) Ὁ βουλευτὴς κ. Σκιαδαρέσης δι' ἀναφορᾶς συνιστᾷ ὅπως τεθῇ αὖθις εἰς χρῆσιν ἡ σιδηρὰ πλωτὴ γέφυρα τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Λευκάδος — Βονίτσης.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν ἔγγραφον τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων, καλοῦντος διὰ τοῦ κ. Προέδρου τοὺς κ. κ. βουλευτὰς ὅπως παρευρεθῶσιν εἰς τέλεσιν ἐπιμνημοσύνου δεήσεως κατὰ τὴν ἐπερχομένην Κυριακὴν ἐν τῷ Ι. Ναῷ τοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου τοῦ Ἕλληνος Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κων[πόλεως.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν

Πρώτη ἐγγεγραμμένη ἐν αὐτῇ εἶνε β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας τῆς ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τῶν κ. κ. βουλευτῶν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν εἰς γ' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τῶν κ. βουλευτῶν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ α' ἄρθρου, ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Η. Κασσίμης. (Ἐπὶ τοῦ Β' ἄρθρου). Ἡ ὑποβολὴ τροπολογιῶν μου περὶ ἀμέσου ἀντικαταστάσεως τῶν δημοτ. ἀρχόντων μὲ ὑποχρεοῦσι καὶ νὰ ἀποδείξω τὸν τρόπον τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν. Κατ' αὐτὰς ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις τῶν δήμων τοῦ 1911 θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ αὐτὴ καὶ κατὰ τὸ 1912. Διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μεταφερόμεναι καὶ συνδυαζόμεναι δύνανται νὰ ἐξασφαλίσουν διὰ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων τὴν πλήρη εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν προσόδων. Ἐν γένει διὰ τῶν τροπολογιῶν μου πάσαι αἱ δημοτικαὶ ὑπηρεσίαι δύνανται νὰ ἐξυπηρετηθῶσιν ἀσφαλῶς καὶ ταχέως. Ἐπικαλοῦμαι δὲ τὴν σύστασιν Ἐπιτροπῆς ἐκ βουλευτῶν ἥτις νὰ μελετήσῃ τὰς τροπολογίας ταύτας καὶ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην της. Ἐπιζητῶ τὴν ταχίστην κατάλυσιν τῆς δημαρχικῆς τυραννίδος. φρονῶ ὅτ. τὸ νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργοῦ μετηνέχθη ἐν ταῖς τροπολογίαις μου. Καταλυομένης τῆς τυραννίδος ταύτης τὸ ταχύτερον τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων θὰ δύνηται νὰ ὀνομασθῇ καὶ κόμμα ἐλευθερωτῶν»

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Πολυχρονιάδου ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Θ. Πετμεζᾶς. Δὲν δυνάμεθα ν' ἀφίσωμεν ἐπὶ ἓν ἔτος τοὺς δήμους νὰ διοικῶνται καθ' ὃν τρόπον ἐνεργεῖται νῦν ἡ διοίκησις αὐτῶν. ἀφοῦ μάλιστα διὰ τοῦ ὑποβληθέν-

θέντος περὶ δήμων νομοσχεδίου ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τὸ πλημμελὲς τοῦ ἰσχύοντος συστήματος καὶ λαμβάνεται πρόνοια περὶ εἰσαγωγῆς ἐγγυήσεων σχετικῶν πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τῶν δήμων. Ἐπιβάλλεται, φρονῶ νὰ λάβωμεν διὰ τὸ μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου δημοτικοῦ συστήματος μεταβατικὸν διάστημα τοὐλάχιστον τὰς αὐτὰς ἐγγυήσεις.οτι προτείνει τὸ ὑποβληθὲν περὶ δήμων Νομοσχέδιον Ἐλπίζω δ' ὅτι κατὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ὑποβάλῃ τροπολογίαν εἰσάγουσαν τὰς κανονιστικὰς καὶ ἐξασφαλιστικὰς τῆς διαχειρήσεως τῶν δήμων διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νομοσχεδίου, καὶ εἰδικῶς τὰς διατάξεις ἀναγομένας εἰς συνομολογήσεις δανείων καὶ πολυετῶν συμβάσεων.

Ε. Ρεπουλῆς (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ὁ κ. Κασσίμης ἐζήτησεν ἀκόμη καὶ κατάλυσιν ἀπὸ τοῦδε τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν. Αἱ διατάξεις τοῦ περὶ κοινοτήτων νομοσχεδίου, ὧν τὴν περίληψιν ἐν τῷ συζητουμένῳ νομοσχεδίῳ ἐζήτησεν ὁ κ. Κασσίμης, ἀποτελοῦσιν ἀκριβῶς τὴν οὐσίαν τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ ὑριστάμενον δημοτικὸν καθεστὼς συνδέεται πρὸς τὸν ὅλον ὀργανισμὸν τῆς πολιτείας, ὅθεν προτιμώτερον θὰ ἦτο νὰ ψηφίσωμεν τὴν κατάλυσιν τῶν ἀρχῶν, διότι ἡ ψήφισις τῶν ζητουμένων νὰ περιληφθῶσιν εἰς τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον διατάξεων τοῦ περὶ κοινοτήτων νομοσχεδίου θ' ἀπαιτήσῃ τόσον χρόνον, ὅσον καὶ ἡ τοῦ ὅλου αὐτοῦ νομοσχεδίου συζήτησις καὶ ψήφισις.

Δὲν εἶνε δὲ ὄντως φρόνιμον ν' ἀφίσωμεν τὴν διαχείρισιν τῶν δήμων εἰς ἀρχὰς ἄστινας θὰ καταλύσωμεν μετ' ὀλίγον. Ἡ ἀπόφασις περὶ ἀναθέσεως τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν ἐσόδων εἰς τοὺς δημοσίους εἰσπράκτορας θὰ ἦτο καλὸν νὰ ληφθῇ μετὰ τὴν ἐπικειμένην ὑποβολὴν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν συναφοῦς νομοσχεδίου. ἐὰν δὲ δὲν ἐπιτευχθῇ μέχρι τῆς διακοπῆς ἡ ψήφισις τούτου, θὰ εἰσαγάγωμεν σχετικὴν διάταξιν εἰς τὸ νομοσχέδιον τὸ συζητούμενον πρὸ τῆς εἰς γ' ἀνάγνωσιν συζητήσεως αὐτοῦ.

Σ. Δραγούμης. Φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἐπί τινας ἡμέρας ἡ εἰς γ' ἀνάγνωσιν συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως διευκολυνθῶσι καὶ διακανονισθῶσι τὰ πράγματα ἐν τῷ μεταξύ.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ ἐπὶ τοῦ 9ου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου β' συζήτησις.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, εἰς Ε' ἀνάγνωσιν.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν καὶ κατὰ τὸ σύνολον αὐτοῦ.

Προκειμένου νὰ εἰσέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς Ε' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΑΠΞΘ' τοῦ 1802 «περὶ καταδιώξεως ἁρπαγέων καὶ ἀκρίδων, ἀποφασίζεται παρ' αὐτῆς, προτάσει τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἡ παραπομπὴ αὐτοῦ εἰς Ἐπιτροπήν, ἧς τὸν καταρτισμὸν ἀναθέτει ἡ Βουλὴ εἰς τὸν κ. Πρόεδρον.

Ι. **Φωτιάδης**. Ζητεῖ τὴν πρόταξιν νομοσχεδίου πρὸ δύο μηνῶν ὑποβεβλημένου παρὰ 25 βουλευτῶν περὶ χαρισμοῦ τῆς ποινῆς εἰς τοὺς διανύσαντας τὰ 2/3 τῆς ποινῆς των φυλακισμένους κλπ. Ἄλλως, λέγει, θὰ ὑποβάλῃ σχέδιον ψηφίσματος.

Ε. **Βενιζέλος** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Οὐδεμίαν μεταβολὴν εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν δύναμαι νὰ συστήσω εἰς τὴν Βουλήν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς συζήτησιν ἐπὶ τῶν ὑποβεβλημένων σχεδίων ψηφισμάτων.

Ε. **Κουλουμπάκης**. Ἀνέρχεται τὸ βῆμα ὅπως ὁμιλήσῃ τοῦ Σχεδίου ψηφίσματος, τοῦ ὑποβεβλημένου παρὰ τῶν 6 βουλευτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν, καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ Α' ἄρθρου αὐτοῦ.

Ε. **Βενιζέλος** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Δηλοῖ, ὡς πρὸς τὸ Α' ἄρθρον τοῦ ψηφίσματος ὅτι εἶνε διατεθειμένη ἡ Κυβέρνησις νὰ δεχθῇ περιορισμὸν τοῦ χρόνου μέχρι τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ 6 μηνῶν εἰς 4, ἀναλόγως δὲ τῆς τροπῆς τῆς ἐρεύνης τοῦ ζητήματος δὲν ἀποκλείεται νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἄλλη τις μετατροπὴ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο.

Ε. **Κουλουμπάκης**. Πρόκειται διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ν' ἀναβληθῇ ἡ κρίσις τοῦ λαοῦ περὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἐὰν εἴμεθα ἐντολοδόχοι τοῦ λαοῦ, δὲν δυνάμεθα νὰ καταργήσωμεν τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, ἔστω καὶ διὰ μίαν ἡμέραν. Τὴν ἀναστολὴν τῆς λειτουργίας τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ ἡμῶν συστήματος μόνον Συνέλευσις ἄνευ περιορισμῶν καὶ δεσμῶν θὰ ἠδύνατο ν' ἀναστείλῃ. Ἀλλὰ τοιαύτην Συνέλευσιν δὲν θέλουσιν οἱ Κυβερνῶντες καὶ δὲν δύνανται νὰ θέλωσιν ἤδη, ὅτε διὰ τῶν ἐνστάσεων περὶ ἀπαραδέκτου ἀπέκλεισαν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ εἴπωμεν ριζικώτερον τὰς γνώμας ἡμῶν περὶ Πολιτείας.

Δεχόμενοι τοιαύτην διάταξιν τίθεσθε ἐκτὸς τοῦ Πολιτεύματος, ἐκτὸς τοῦ Νόμου, καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Συνέλευσις καὶ ἡ Κυβέρνησις τίθενται ἐκτὸς τοῦ νόμου διὰ τῆς ψηφίσεως τοιούτου ψηφίσματος.

Σ. **Ξάνθος**. Τὸ μέγεθος καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τῆς Συνελεύσεως ταύτης δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἁρμόδιοι νὰ κρίνωμεν. Πρὸ ἐνὸς ἔτους εἶχε καταπέσει ἡ χώρα ἡμῶν εἰς τὸ βαρόμετρον τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ κόσμου καὶ ἤδη βαίνομεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ὁμαλότητος καὶ τῆς ὁριστικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πραγμάτων τοῦ Κράτους ἡμῶν.

Καὶ ἄλλη τις χώρα κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον διὰ κινήματος ἐπεζήτησε τὴν ἀνόρθωσιν ἑαυτῆς καὶ ἤδη εὑρίσκεται πρὸ νέων ἀνωμαλιῶν, ἀντὶ νὰ ἐξέλθῃ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ τῆς κρίσεως, ὡς ἡμεῖς. Καὶ ὅμως ἡ μικρὰ ὁμὰς τῆς ἀντιπολιτεύσεως νῦν ἀκριβῶς βλέπει κινδύνους καὶ ἄβυσσον. Διὰ τοῦ ψηφίσματος ὁρίζεται χρόνος τις ἐλάχιστος ὅπως τεθῶσιν εἰς ἐφαρμογὴν οἱ νόμοι, οἵτινες διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1012 καθίστανται ἀναγκαῖοι. δηλοῦμεν δὲ δι' αὐτοῦ, ὅτι θέλομεν νὰ εἴμεθα δεσμευμένοι ἀπέναντι τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ. Σκοπιμότης καὶ τὸ συμφέρον τῆς Πολιτείας μόνον ὑπαγόρευσαν τὴν περὶ τῶν ἐκλογῶν ἐν τῷ ψηφίσματι περιεχομένην ἀπόφασιν. Σκοπιμότης, διότι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸ ἰδικόν της συμφέρον καὶ διενήργει ταχέως ἐκλογάς, θὰ ἔφερεν ἀσφαλῶς ὅσην καὶ ἤδη ἔχει, ἂν μὴ καὶ μείζονα, πλειονοψηφίαν. Ἡ ἀντιπολίτευσις, ἀποκαλέσασα ἡμᾶς διὰ τινῶν ἐκ τῶν μελῶν της ὡς ἐργαζομένους ἄνευ εὐπρεπείας, ἠδίκησε καὶ ἡμᾶς, ἠδίκησε καὶ ἑαυτήν.

Ν. **Ρωζάκης**. Τὸ ψήφισμα δὲν λύει κακῶς τὸ ζήτημα δέχεται ὅτι ἡ Διπλῆ Βουλὴ δὲν διαιρεῖται εἰς Συνόδους, ὁρίζει δὲ διάρκειαν τῆς Διπλῆς Βουλῆς ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάγκη τοῦ Κράτους ἤθελεν ἀπαιτήσει καὶ οὕτω λῆξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ταύτης σημαίνει διάλυσιν αὐτῆς. Καὶ μοὶ φαί-

νεται παράδοξον πῶς ἡ Κυβέρνησις δὲν ποιεῖται χρῆσιν τῆς λέξεως «διάλυσις».

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ζητεῖται βεβαίως δικτατορία, ἀλλὰ παρέχονται ὁρεκτικὰ εἰς τοὺς ὁρεγομένους δικτατορικῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἐπιχειρήματα εἰς αὐτούς. Ὅθεν δὲν θέλω τὸ μέρος τὸ δικαιολογοῦν τὴν μὴ ὑπαρξιν τῆς Βουλῆς, διότι ἀπὸ ἀπόψεως σκοπιμότητος δὲν δύναται νὰ λειτουργήσῃ τὸ πολίτευμα ἄνευ ὑπάρξεως Βουλῆς. Ἡ παρουσία τῆς Βουλῆς σκοπεῖ τοὺς περιορισμοὺς τῶν ἐνδεχομένων Κυβερνητικῶν αὐθαιρεσιῶν. Ἀλλὰ τὸ ψήφισμα δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν τῆς Βουλῆς. Ὅθεν οἱ φρονοῦντες ὅτι εἰσερχόμεθα διὰ τοῦ ψηφίσματος εἰς ὁδὸν μὴ σύμφωνον πρὸς τὴν Συνταγματικὴν ἄποψιν, δικαιούμεθα νὰ διαμαρτυρηθῶμεν.

Π. Μερολόπουλος. Ἡ ὕπαρξις τοῦ Πολιτεύματος ἀναιρεῖται διὰ τοῦ ψηφίσματος τούτου. Δύναται νὰ προβληθῇ τὸ ἀπαράδεκτον τοῦ ψηφίσματος ὡς πρός τινας διατάξεις αὐτοῦ, καὶ δὴ ὡς πρὸς τὴν πρώτην.

Ἡ πρώτη διάταξις, δηλ. τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ψηφίσματος, ἀντίκειται εἰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Πολιτεύματος. Πόθεν θ' ἀντληθῇ τὸ δικαίωμα τῆς παραπάσεως τοῦ βίου τῆς παρούσης Βουλῆς μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς λήξεως τοῦ ἔργου αὐτῆς, τὸ δικαίωμα τῆς εἰς κατάστασιν νεκροφανείας καθ' ὑπέρβασιν διατηρήσεως αὐτῆς; Καὶ δὲν εἶνε ἀναίρεσις τοῦ ἐκ τῶν κυριωτάτων σκοπῶν τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς καταλύσεως τῆς συναλλαγῆς, ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὡς καθιερώνη τὸ ψήφισμα, διατήρησις τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος; Ἡ διατήρησις εἰς τὸν βίον τῆς παρούσης Βουλῆς, μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς λήξεως τοῦ ἔργου αὐτῆς, εἶνε ἀνατροπὴ τοῦ θεμελίου τοῦ πολιτεύματος ἡμῶν. Εἴτε δὲ ἐπὶ 6 μήνας, εἴτε ἐπὶ 6 ἡμέρας παρατείνομεν τὸν βίον τῆς μὴ ὑπάρχούσης πλέον Συνταγματικῶς Βουλῆς, τὸ αὐτὸ εἶνε. Καὶ ἂν δὲν πρόκειται περὶ οὐσιαστικῆς ζημίας, πρόκειται περὶ τοῦ θεωρητικοῦ σφάλματος, ὅπερ εἶνε οὐσιαστικώτατον, περὶ καθιερώσεως ἀρχῆς, ἥτις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς προηγούμενον εἰς Κυβερνήσεις σκοπούσας τὴν κολόβωσιν τοῦ φιλελευθέρου πολιτεύματος ἡμῶν, τὴν σίγησιν τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ὅπερ εἶνε βῆμα τοῦ λαοῦ. Ἡ Διπλῆ αὕτη Βουλή, κληθεῖσα νὰ θέσῃ τέρμα εἰς

τὴν Ἐπανάστασιν ἀποδεικνύεται ἐπαναστατικωτάτην. Ἐὰν δὲ ἡ ἔννοια τῆς Κυβερνήσεως εἶνε ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ κληθῇ εἰς Β' Σύνοδον διὰ νομοθετικὴν ἐργασίαν, δύναται νὰ εἴπῃ τοῦτο ἐμφανῶς πρὸς ἡμᾶς, διότι ἡ ψήφισις νόμων ὀργανικῶν, ἀναγκαίων ὡς ἐκ τῶν νέων Συνταγματικῶν διατάξεων, δύναται νὰ εὕρῃ τοὺς ἀπολογητάς της. Ἀλλὰ τὸ ἄδηλον μοι γεννᾷ φόβους καὶ τὸ ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, θέλει νὰ κρατήσῃ Βουλήν, ἥτις τοιοῦτον ἔργον ἐπετέλεσε, νὰ κρατήσῃ αὐτὴν καὶ μέχρι τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1912 ἔτι, ἐνδεικνύει δὲν γνωρίζω ὁποίους ἀνορολογήτους σκοπούς.

Κ. Παπανικολάου. Ὑπὸ μεγίστης πλειοψηφίας τῆς Συνελεύσεως ἀναγνωρίζεται ὅτι καὶ νόμιμον καὶ σκόπιμον εἶνε νὰ παραταθῇ ὁ βίος τῆς Συνελεύσεως καὶ μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος πρὸς ἐπιτέλεσιν συνήθων βουλευτικῶν καθηκόντων. Τούτην οὕτως ἐχόντων θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ καθορίσωμεν τὰ τοῦ περαιτέρω βίου τῆς Συνελεύσεως δι' ἁπλοῦ τινος ψηφίσματος εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ὑπόκηται ἡ Συνέλευσις εἰς τὸ μέλλον εἰς τοὺς αὐτοὺς κανόνας εἰς οὓς ὑπόκεινται αἱ συνήθεις βουλαί. Ἀντὶ τῆς φυσικῆς αὐτῆς λύσεως τοῦ ζητήματος ἡ Κυβέρνησις ὑπέβαλεν ἄνευ οὐδεμιᾶς δικαιολογίας τὸ ὑπὸ συζήτησιν ψήφισμα, τὸ ὁποῖον ἔχει σπουδαίας ἀνωμαλίας. Καὶ πρῶτον διὰ τοῦ ψηφίσματος δὲν καθορίζεταί τι περὶ τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ βίου τῆς Συνελεύσεως, οὐδόλως δ' ἐξάγεται ὅτι αἱ ἐργασίαι αὐτῆς θὰ λήξουν τὴν 31 Δεκεμβρίου, ὡς ὑπεστήριξεν ὁ κ. Σῆμος. Ἔπειτα παρατείνεται τὸ ἀπὸ τῆς διαλύσεως μέχρι τῶν ἐκλογῶν διάστημα εἰς τέσσαρας μῆνας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶνε δυνατὸν ἐπὶ ἔτος καὶ πλέον νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ Κυβέρνητις τῆς συνεργασίας τῆς Βουλῆς. Ἐπίσης εἶνε δυνατὸν παὰ τὰς παρουσιασθησομένας ἀνάγκας νὰ μὴ εἶνε δυνατὴ ἐπί τινας μῆνας ἡ σύγκλησις τῆς Βουλῆς. Τοιοῦτος ὅμως τρόπος ἀντίκειται πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ πολιτεύματος καὶ προεξοφλεῖ ἀδικαιολογήτως τὰς ἀνάγκας μελλουσῶν περιστάσεων. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ζητῇ τοιοῦτό τι ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει ὅτι δὲν θὰ κάμῃ κατάχρησιν τῶν ζητουμένων εὐκολιῶν. Τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα εἶνε βεβαίως πολίτευμα ἐμπιστο-

σύνης, ἀλλ' ἐμπιστοσύνης δυναμένης νὰ ἐκδηλωθῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Γ. Σπηλιοπούλου ὑποβάλλεται: 1) τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ συμβατικοῦ τόκου κλπ. 2) Τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ ζωοκλοπῆς κλπ.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Χ. Δικαίου ὑποβάλλονται 1) Τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 195 τῆς Πολιτ.Δικονομίας. 2) Τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μετατροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως κλπ. εἰς χρηματικάς. τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. Ν. Α. Πετσάλη ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποστολῆς ὑποτρόφων διὰ τὴν σπουδὴν τῆς δασολογίας. τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Ι. Σπηλιοπούλου ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ προσωρινῶν μέτρων ἐν ταῖς περὶ διακατοχῆς διαφοραῖς τυπωθησομένην πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Ι. Τσιριμώκου ὑποβάλλονται 1) Τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας. 2) Τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ συμβατικοῦ τόκου. τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδίας. Θὰ τυπωθῶσι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν ὁ σχηματισμὸς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΡΞΘ τοῦ 1893 περὶ καταδιώξεως ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων». ἣν ἀπετέλουσιν οἱ ἑξῆς κ. βουλευταί Π. Καρασεβδᾶς. Α0. Σωτηριάδης. Π. Λαγοπάτης, Ο. Τετενές, Χ. Πετρέας, Π. Ἀποστολίδης. Κ. Γόντικας. Στ. Σουμαρίπας. Εὐθ. Μαντόπουλος.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8ην καὶ 30' ὥραν.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 10. 25' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Π. Ἀργυρόπουλος ἐλέχθη ὅτι διὰ τῆς προτάσεως ψηφίσματος ἐπιζητεῖται ἡ ἐγκαθίδρυσις διικτατορίας. Νομίζω ὅμως ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ προσέξῃ εἰς τὰς τοιαύτας σκέψεις καὶ διαδόσεις, οὐ μόνον ἕνεκεν τοῦ πολιτικοῦ παρελθόντος τοῦ νῦν προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τοῦ λόγου ὅτι ὁ διευθύνων νῦν τὰς ἐργασίας τοῦ Κοινοβουλίου διαθέτων ὑπὲρ τὰς 300 ψήφους εἶνε κάτοχος ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἠδύνατό τις νὰ δημιουργήσῃ οὐδὲ διὰ 300 χιλ. λογχῶν. Ἀλλὰ καὶ τὴν σκέψιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ εὑρῇ τὴν καιρὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ κατὰ τὰς ἐπικειμένας ἐκλογὰς δὲν θεωρῶ σοβαρὰν καθόσον εἰς πάντας εἶνε φανερὰ ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς ὁποίας ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἀπολαμβάνει ἡ νῦν Κυβέρνησις. Ἀλλ' ἐνῶ ταῦτα οὕτως ἀποδέχομαι, ἔχω ἐν τούτοις ἄλλους λόγους νὰ φρονῶ ὅτι τὸ προκείμενον ψήφισμα δὲν πρέπει νὰ γένηται ἀποδεκτόν.

Καὶ δὲν πρέπει νὰ γένηται ἀποδεκτὸν καθόσον ἄντικρυς ἀντίκειται πρὸς τὸ Κοινοβουλευτικὸν Πολίτευμα.

Ἵνα ὑπάρχῃ κοινοβουλευτικὴ Κυβέρνησις εἶνε οὐσιωδῶς ἀπαραίτητος ἡ ὕπαρξις τοῦ Κοινοβουλίου. ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ εἶνε αὐτὴ ἑτοιμος νὰ δώσῃ ἐν πάσῃ περιστάσει λόγον. Εἶνε ἀπαραίτητον τὸ Κοινοβούλιον ἵνα μὴ διαχειρίζωνται τὰ κοινὰ ἄνευ τῆς γνώμης τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ. Καὶ τὸν ἀναγκαῖον τοῦτον ὅρον τοῦ Πολιτεύματος οὐδαμῶς τὸ ὑπὸ κρίσιν ψήφισμα ἐξασφαλίζει. Εἶνε δυνατὸν διὰ τοῦ ψηφίσματος τούτου, γενομένου ἀποδεκτοῦ, ἡ οἰκονομικὴ διοίκησις νὰ διεξάγεται διαρκῶς δι' ἐκτάκτων πιστώσεων. Κατ' ἐμὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται ἢ κατὰ τὸ προσεχὲς ῥθινόπωρον νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ψῆφιν ἀναγκαίων τινων νομοθετημάτων μεταξὺ τῶν ὁποίων θὰ εἶνε καὶ ὁ Προϋπολογισμός. καὶ περὶ τούτου ὅμως τὸ ψήφισμα οὐδεμίαν λαμβάνει πρόνοιαν.

Ἀλλ' ἐὰν τὸ ψήφισμα εἶνε ἀντικοινοβουλευτικὸν οὐδὲ διὰ λόγους πρακτικῆς σκοπιμότητος δύναται νὰ δικαιολογηθῇ. Διότι δὲν πρόκειται κἂν περὶ περισπάσεως τῶν ἀσχολιῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῶν ἀνιπροσώπων, ἀφοῦ προκειμένου περὶ ἐξωτερικῆς τινος, ἀνάγκης θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Κοινοβουλίου.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων πάντων καὶ ἀσύμφορος εἶνε ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ψηφίσματος, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ χρησιμεύσῃ ὡς προηγούμενον, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶνε δυνατὸν ὁ μοναρχικὸς

παράγων νὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ μεσολαβοῦντος χρονικοῦ διαστήματος, ὅπως ἀποδιώξῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἔχει βάσιν κοινοβουλευσικὴν καὶ ἐγκαθιδρύσῃ ἄλλην αὐλικήν.

Τελευτῶν λέγει ὅτι διὰ πάσας ταύτας τὰς σκέψεις θέλει ψηφίσει ἐναντίον τοῦ ψηφίσματος τῆς Κυβερνήσεως.

Σ. Δραγούμης (10.48'). Ἐξετάζει πρῶτον τὰ ὑπὸ τῶν προλαλησάντων ὑποστηριχθέντα, καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ λεχθὲν ὅτι ἡ περίοδος τῆς παρούσης Βουλῆς ὑπάρχει κίνδυνος νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη, θὰ ἐπεθύμει ν' ἀπαντήσῃ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἡ ἀπάντησις αὕτη θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν συζήτησιν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τοσαύτης διαρκείας τῆς παρούσης Βουλῆς, ἂν καὶ ἀπὸ θεωρητικῆς ἀπόψεως θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ τοῦτο.

Σ. Δραγούμης. Τοῦτο μοὶ ἀρκεῖ. Θὰ ἐπεθύμουν μάλιστα ὅπως ἀναγραφῇ ἐν τῷ ψηφίσματι, ὡς ἀνεγράφη καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1864, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ δὲν θὰ διεξαχθοῦν βραδύτερον τοῦ Μαΐου.

Ἀκολούθως ἐξετάζων ὁ κ. Δραγούμης τὰ τοῦ α' ἄρθρου τοῦ ψηφίσματος εὑρίσκει τοῦτο ἀντικείμενον πρὸς τὸ πολίτευμα καὶ ἀποκλεῖον ἐντελῶς τὸ μέσον τῆς Διαλύσεως. Ὑποβάλλει εἶτα δύο τροπολογίας μίαν ἐπὶ τοῦ 1ου καὶ ἑτέραν ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου τοῦ ψηφίσματος καὶ παρακαλεῖ ὅπως αὗται γίνωτιν ἀποδεκταί. Τελευτῶν, λέγει, ὅτι ἔχομεν καθῆκον νὰ τηρήσωμεν καὶ προσκυνήσωμεν τὰς Διατάξεις τοῦ Συντάγματος, τὰς ὁποίας πρό τινος μόλις ἐψηφίσαμεν. Διότι ὅταν ὁ τιθασσὸς λέων λήξῃ τὸ ἓν τινος τυχαίας ἀμυχῆς ἐξελθὸν αἷμα τοῦ δαμαστοῦ του εἶνε ἀδύνατον πλέον νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ νὰ μὴ καταφάγῃ αὐτόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Εἶνε ἀναγκαῖον, λέγει, νὰ διευκρινισθῇ πόθεν προκαλοῦνται αἱ ἀντιρρήσεις αἵτινες διετυπώθησαν. Τινὲς τὴν πηγὴν των ἤντλησαν ἐκ τοῦ ἀμφισβητουμένου νομοθετικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς παρούσης Βουλῆς, διότι ἀρνοῦνται εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τοῦ νομοθετεῖν καὶ νομίζουν ὅτι εἰδικῶς ἐκλήθη διὰ τὸ Ἀναθεωρητικὸν ἔργον. Αἱ ἀντιρρήσεις αὗται ἀσθενῆ ἀπήχησιν εὑρίσκουν, ἂν καλῶς δύναμαι νὰ ἐρ-

μηνεύσω τὸ φρόνημα τῆς Βουλῆς, καὶ διὰ τοῦτο τὰ παρέρχομαι δηλῶν ὅτι οὐδέποτε ἠμφισβητήθη τοῦτο σοβαρῶς.

Τούτου τιθέντος, ἐρωτῶ ποῦ εὑρίσκεται ἡ Συνταγματικὴ ἀνωμαλία ἥτις ἐπεσείσθη; Ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ νὰ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὰς πρώτας ἐκλογὰς οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 37, ἐντὸς προθεσμίας τεσσάρων μηνῶν. Σημειωτέον ὅτι ὁμιλῶ περὶ λήξεως. Ἀλλὰ καὶ ἂν περὶ διαλύσεως ἐπρόκειτο ποῦ εὑρίσκεται τὸ ἀντισυνταγματικόν. Ἰσχυρίσθησαν, κατόπιν ὅτι ἔπρεπε νὰ εἴμεθα συνταχτικοὶ διὰ νὰ λάβωμεν τοιαύτην ἀπόφασιν. Καὶ ὅμως τὸ ἄρθρον 37 περιλαμβάνεται κατ' εὐτυχῆ συγκυρίαν μεταξὺ τῶν ἀναθεωρηθέντων, οὐδενὸς προβάλλοντος τὴν θεωρίαν ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο περιέχει θεμελιώδη διάταξιν. Ἐὰν λοιπὸν ἡ διάταξις δὲν εἶναι θεμελιώδης πῶς δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς ὅτι δὲν δυνάμεθα διὰ μεταβατικῆς διατάξεως νὰ λάβωμεν τὴν πρόνοιαν, ἣν διὰ τοῦ ψηφίσματος λαμβάνομεν;

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ πρώτου ἄρθρου ζητοῦμεν τὴν διευκρίνησιν καὶ τὸν ἀληθῆ καθορισμὸν ἵνα μὴ βραδύτερον ἔχωμεν συζητήσεις καὶ ἀμφισβητήσεις καὶ ἀνησυχίαν τῆς κοινῆς γνώμης.

Συνεχίζων ὑποστηρίζει ὅτι λόγῳ τῶν ἀνωμάλων περιστάσεων ὑφ' ἃς ἐκλήθη ἡ Βουλὴ αὕτη, ἠδύνατο νὰ λάβῃ μείζονα ἐξουσίαν ἐκείνης, ἣν θὰ ἐλάμβανεν ἡ Διπλῆ Βουλὴ ἐὰν συνεκαλεῖτο ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 107. Ὑπενθυμίζει κατόπιν ὅτι ὁ λαὸς εἰς τὰς ἐκλογὰς εἶχεν ὑπ' ὄψει του ὅτι ἡ Βουλὴ θὰ νομοθετήσῃ διότι διευρυπώθη πρὸς αὐτὸν κυρίως τὸ νομοθετικὸν πρόγραμμα, τὸ δὲ ζήτημα τῆς ἀναθεωρήσεως ἦτο δευτερεῦον (χειροκροτήματα).

Ἰσχυρίζομαι, λέγει, ὅτι ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ πράγματα δύναται νὰ εἴπῃ τις ὅτι ὁ βίος τῆς Βουλῆς δύναται νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὁλόκληρον περίοδον· ἀπὸ ἀναθεωρητικῆς καὶ συνταγματικῆς ἀπόψεως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ δευτέρα γνώμη, νομίζω ὅμως ὅτι διὰ λόγους σκοπιμότητος δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ὁ βίος τῆς Βουλῆς ταύτης πέραν τοῦ ἔτους. Λέγει κατόπιν ὅτι ἐὰν, ὅπερ πιθανῶς θὰ συμβῇ, κληθῇ ἡ Βουλὴ ὅπως συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας τὸ φθινόπωρον, καὶ δὲν ληφθῇ διὰ τοῦ ψηφίσματος μέριμνα, θὰ ἔχωμεν ἐκλογὰς τὴν 22 Φεβρουαρίου, τὴν δὲ Βουλὴν συγκαλουμένην τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1912. Ἐὰν ταῦτα οὕτως ἔχουν, ἔχομεν

μόνον 2 1)2 μῆνας βραχύτερον τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν.

Ἀλλὰ δὲν θέλω, λέγει, νὰ ἀρκεσθῶ εἰς τὴν ἄποψιν τῆς νομιμότητος ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σκοπιμότητα τούτου ἀποβλέπων φρονῶ ὅτι διὰ νὰ ψηφισθῇ ὁλόκληρος ὁ νομοθετικὸς αὐτῆς ὄγκος ἔχει ἀνάγκην χρόνου καὶ διότι ἔχομεν καθῆκον νὰ ἀποκαθάρωμεν τὸ ἔδαφος τὸ δημοτικόν, ὅπερ θὰ εἶνε ἡ βάσις τῶν ἐκλογῶν. Εἶμαι, λέγει, ὑποχρεωμένος καὶ μεθ' ὑπερηφανείας λέγω τοῦτο, ὅτι ἂν σήμερον ἠθέλομεν ἐνεργήσῃ ἐκλογὰς θὰ εἴχομεν πλήρη τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ καὶ διὰ τὰ νῦν καὶ διὰ τὰ μέλλοντα γενέσθαι.

Τὸ ἐφ' ἡμῖν πεποιθότες ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μένει ἐντελῶς ἀσυγκίνητος πρὸς τὰς κατηγορίας αἱ ὁποῖαι ἐξακοντίζονται ἐντεῦθεν, πεποιθότες ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς περιβάλλει τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως διὰ πλήρους ἐμπιστοσύνης, θὰ χωρήσωμεν ἀπτόητοι ἐφόσον ἔχομεν τὴν συναίσθησιν ταύτην εἰς τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐχάραξεν εἰς ἡμᾶς ἡ ἐξέγερσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὴν σημαίαν τὴν ὁποίαν ἠρπάσαμεν καὶ ὄπισθεν τῆς ὁποίας ἠκολούθησεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὰς ἐκλογὰς τῆς 28ης Νοεμβρίου, τὴν σημαίαν αὐτὴν δὲν θὰ τὴν καταθέσωμεν πρὶν ἢ ἴδωμεν τὸ ἔργον ἡμῶν στεφόμενον ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Ἐφόσον ἔχομεν ὄπισθεν ἡμῶν τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, δὲν θὰ καταθέσωμεν τὴν σημαίαν ἐκτὸς ἐὰν ἠθέλομεν ἀναγνωρίσει ὅτι εἶνε ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ πρὸς ἡμᾶς. (Χειροκροτήματα).

Δὲν πλανῶμαι, κύριοι, φρονῶν ὅτι τὸ ἔργον ἐπετελέσθη, οὔτε κἂν νομίζω, ὅτι ἐπροχωρήσαμεν ἱκανῶς εἰς αὐτό. Ἰσχυρίζομαι ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔργου καὶ σήμερον, ὅτε συμπληροῦται διὰ τῶν μεταβατικῶν διατάξεων ἡ ἐπιψήφισις τοῦ Συντάγματος, εἰσερχόμεθα εἰς τὸν νέον πολιτικὸν βίον στηριζόμενοι εἰς τὸ νέον πολιτικὸν οἰκοδόμημα, σήμερον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, διὰ νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὴν εἰκόνα τῆς Ἀνατολῆς, ὅτι ἀρχίζει νὰ φαίνεται ὁ ἥλιος τῆς Ἀναγεννήσεως. Ἀλλὰ βεβαίως ἐν πλήρει αἰσιοδοξίᾳ τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ἡ ἔμμονος ἀπόφασις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὅπως ἀναγεννηθῇ, ἐν πλήρει, λέγω, αἰσιοδοξίᾳ χωροῦμεν ἐμπρός, πεποιθότες, ὅτι ὑπὸ τὸ νέον καθεστώς, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη διὰ τοῦ νέου πολιτεύματος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θ' ἀναγεννηθῇ καὶ τὸ Κράτος τοῦτο θ'

ἀναπλασθῇ εἰς Ἑλλάδα φιλειρηνικήν διὰ νὰ ἐπαναλάβω τὴν λέξιν πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θεωροῦσιν ὅτι εἶνε ἀτιμωτικόν, ἐὰν ἀγαπῶμεν τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης, θὰ ἀναπλασθῇ εἰς Κράτος εἰρήνης καὶ προόδου. Κράτος ἔχον τὴν ἀξίωσιν νὰ καταλάβῃ ἔντιμον θέσιν μεταξὺ τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν. Κράτος τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἐκπολιτιστῶν τῆς Ἀνατολῆς (χειροκροτήματα).

Εἰς τοιοῦτο Κράτος ἔχομεν τὴν ἀξίωσιν νὰ ἀναγάγωμεν τὴν Ἑλλάδα, ἤτις καὶ θὰ ἀναχθῇ καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἀναχθῇ εἰς Κράτος μηδένα ἐπιβουλευόμενον, μηδὲν ἀλλότριον ἐπιζητοῦν, εἰς Κράτος δυνάμενον νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ ἴδια, τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντά του, διότι εἶνε ἀρκεταὶ αἱ ταπεινώσεις τὰς ὁποίας ὑπέστη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὸ καταλυθὲν καθεστὼς χειροκροτήματα).

Κ. Βαλτατζῆς. Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως φρονεῖ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἴπῃ οὐδὲ δύο λέξεις, ἵνα μὴ ψυχράνῃ τὴν λαμπρὰν ἐντύπωσιν, ἥτις παρήχθη ἐκ τῆς θαυμασίας αὐτοῦ ἀγορεύσεως.

Θ. Νέγρης. Λέγει ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν κ. κ. Βουλευτῶν γενόμεναι παρατηρήσεις ὑπῆρξαν εὔλογοι, διότι καὶ εἰς αὐτὸν ἔτι ἐγεννήθησαν φόβοι ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν εἶχε διατυπωθῇ τὸ ζήτημα. Μετὰ τὰς δηλώσεις ὅμως τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως οἱ φόβοι καὶ αἱ ἀμφιβολίαι του ἤρθησαν.

Γ. Θεόπ. Λέγει ὅτι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐνίσχυσαν ἔτι μᾶλλον τοὺς φόβους του καὶ γεννᾶται ἤδη εἰς αὐτὸν ὁ δισταγμὸς μήπως ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐπανέρχεται ἐκεῖ ὁπόθεν ἤρχισεν. Ἀναφέρει ἀκολούθως τὰ γενόμενα ἐν Κρήτῃ κατὰ τὸ 1899, ὅτε ἐψηφίζετο ὁ συνταγματικὸς χάρτης τῆς νήσου καὶ λέγει ὅτι τότε ὁ νῦν Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐζήτει νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἀπολυταρχίαν ἐν τῇ νήσῳ. Τελευτῶν λέγει ὅτι πρέπει ν' ἀποσυρθῇ τὸ ψήφισμα, ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ὁποίου θὰ σημειώσῃ κηδείαν τοῦ Πολιτεύματος ἐν περιπτώσει ὀνομαστικῆς κλήσεως, δηλοῖ, ὅτι θ' ἀπόσχῃ τῆς ψηφοφορίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ζητῶν συγγνώμην παρὰ τῆς Βουλῆς διότι ἀναγκάζεται ν' ἀπασχολήσῃ αὐτὴν ἐπὶ προσωπικοῦ ζητήματος ἀντικρούει τὰ ὑπὸ

τοῦ προλαλήσαντος λεχθέντα καὶ ἐκθέτει πῶς ἔλαβον χώραν ἐν Κρήτῃ τὰ κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς χάρτου. Τότε, λέγει, ὁ λαὸς εὑρίσκετο ἐκεῖ εἰς τοιαύτην κατάστασιν ὥστε δὲν ἐδίσταζε τὸ πᾶν νὰ παραδώσῃ εἰς χεῖρας τοῦ ἐκ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου τῆς Ἑλλάδος μεταχλητθέντος πρίγκιπος. Καὶ ἐχρειάσθη νὰ καταναλώσῃ ὅλον αὐτοῦ τὸ κῦρος ὁ καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ὁμιλῶν πρὸς ὑμᾶς ὅπως μὴ γένηται τοῦτο. Ἀκολούθως ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν αὐτοῦ, πῶς τοιαῦτα ὑπεστηρίχθησαν παρ' ἐκείνου ὁ ὁποῖος πλειστάκις ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν νὰ γνωρίσῃ τὰς ἰδέας καὶ τὰς γνώμας του, παρ' ἐκείνου ὁ ὁποῖος χθὲς ἔτι ἦτο φίλος καὶ ὅστις ἀπεχωρίσθη ἡμῶν οὐχὶ διὰ πράγματα σοβαρά.

Γ. Πώπ. Λέγει ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἠθέλησε νὰ ὑπαινιχθῇ ὅτι ἐγὼ ἀπεχωρίσθην αὐτοῦ διότι δὲν ἔγινα Ὑπουργός. Ἀλλ' ἐγὼ οὐδέποτε ἠθέλησα νὰ κάθημαι εἰς τὰ ἐδώλια ἐκεῖνα ἵνα ἐρωτῶσιν οἱ ἄλλοι «διατί ἔγεινεν αὐτὸς Ὑπουργός». πάντοτε δ' ἐπεθύμησα νὰ μὴ εὑρίσκωμαι ἐκεῖ ἵνα ἐρωτῶσι πάντες «διατί αὐτὸς δὲν ἔγινεν Ὑπουργός.

Β. Μιχαλάκης. Λέγει ὅτι οἱ κατακρίνοντες τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ ψήφισμα ὤφειλον νὰ σκεφθῶσιν ὅτι καὶ ἂν τὸ ψήφισμα ἦτο ἔκθεσμον, ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ γένηται τοῦτο δεκτὸν προκειμένου περὶ ἀνωμάλων καὶ ἐκτάκτων περιστάσεων. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τοσοῦτο μέγα ἔργον νὰ ἐπιτελέσῃ ὥστε δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δαπανᾶται ἀσκόπως ὁ χρόνος.

Ε. Γυρουκάκης ἀντικρούει τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ λέγει ὅτι δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἐψηφισμένην ἤδη διάταξιν τοῦ Συντάγματος.

Ι. Φωρίων. Παρῆλθεν ὁ χρόνος καθ' ὃν αἱ φράσεις ὅτι κινδυνεύουν οἱ θεσμοὶ συνεκίνει τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. ὡς ἐπίσης οὐδ' ἡ λέξις ἀνόρθωσις συγκινεῖ αὐτὸν ἂν μὴ συνοδεύηται αὕτη ὑπὸ ἔργων. Λέγει ὅτι θὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος διότι οἱ ἰσχυρισμοὶ περὶ κινδύνων τοῦ Πολιτεύματος τῷ φαίνονται ἀβάσιμοι.

Ε. Κουλουμβάκης. Τὸ ψήφισμα λέγει, εἶνε ἀντικρυς ἀντικείμενον πρὸς τὸ Πολίτευμα δὲν ἔχει δ' ἡ Βουλὴ τὸ δικαίωμα οὐ μόνον νὰ ὑπερψηφίσῃ ἀλλ' οὐδὲ νὰ κατα-

ψηφίσῃ αὐτό. Διὰ τοῦτο δηλοῖ ὅτι θ' ἀπόσχῃ τῆς ψηφοφορίας.

Ι. Πατσουράκος. Δηλοῖ ἐπίσης ὅτι δὲν θὰ μετάσχῃ τῆς ψηφοφορίας διότι θεωρεῖ τὸ ψήφισμα ἀντισυνταγματικόν.

Η. Ἀλεξάκης. Ἐρωτᾷ ποία εἶνε ἡ διάρκεια τῆς παρούσης Βουλῆς καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ρητῶς καθορίσῃ τοῦτο.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) οὐδεμίαν ἀντίρρησιν ἔχει ἡ Κυβέρνησις νὰ προσέλθῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους ἐὰν οἱ κ. κ. βουλευταὶ τὸ θέλουν. Ἀλλ' οἱ πλεῖστοι τῶν κ. κ. βουλευτῶν θέλουν νὰ φύγουν.

Η. Ἀλεξάκης. Τελευτῶν ζητεῖ τὴν διαγραφὴν τοῦ 1 ἄρθρου ψηφίσματος.

Ν. Ρίζος. Λέγει ὅτι αἱ πράξεις τῆς Κυβερνήσεως εἶνε ἀνελεύθεραι αἰσθάνεται δὲ τὴν ἀνάγκην νὰ διαμαρτυρηθῇ κατ' αὐτῶν ἐν ὀνόματι τοῦ νομοῦ Κερκύρας, ὃν ἀντιπροσωπεύει.

Ν. Τσιαντουλλάκος. Εὑρίσκει ὅτι τὸ ὑποβληθὲν ψήφισμα τείνει οὐχὶ νὰ παρατείνῃ τὰς ἀνωμαλίας ἀλλὰ νὰ ὑπεκκαύσῃ ταύτας.

Τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀντίκειται εἰς πάντα κανόνα κοινοβουλευτικόν. Καὶ τοῦτο γίνεται μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ψηφισθῇ τὸ ἀνορθωτικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' εἶνε τοῦτο ὀρθόν, εἶνε πρέπον ὥστε νὰ μὴ σπεύδωμεν εἰς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἡμῶν καὶ εἶνε ἄξιον τοῦ ἀναμφισβητήτου ἐνθουσιασμοῦ δι' οὗ ὁ λαὸς περιβάλλει τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως; Ἀλλ' ἐξακολουθοῦντες νὰ σπεύδωμεν ὑποπίπτομεν καὶ εἰς ἀντιράσεις πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διότι καὶ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἐδημιουργήσαμεν εἰς τὸ ὁποῖον τοὐλάχιστον ἔπρεπε νὰ παραπέμπωνται τὰ νομοσχέδια πρὸς ἐπεξεργασίαν. Τελευτῶν παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἀποσύρῃ τὸ ψήφισμα.

Μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου. Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ τροπολογία τοῦ κ. Δραγούμη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 ἔχουσα οὕτω.

Προτείνω ὅπως·

Α') Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 1 ἀντικατασταθῇ ὡς ἑξῆς·

«Ἅμα τῇ ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους λήξει τῶν ἔργων

τῆς ὑφεστώσης Βουλῆς. διαταχθήσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἡ δὲ νέα τακτικὴ Βουλὴ συγκληθήσεται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 69 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα.

»Ἐν περιπτώσει διαλύσεως τῆς ὑφεστώσης Βουλῆς ἐφαρμόζονται τὰ ἐν ἄρθρῳ 37 τοῦ Συντάγματος διακελευόμενα».

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ν. Βοζίκης** ὅστις ἀναπτύσσει τροπολογίαν ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Ε. Ριπτσώνης** (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντῶν δίδει ἐξηγήσεις τινὰς σχετικῶς πρὸς τὸ ἄρθρον.

Ε. Γιαροπουλίας λέγει ὅτι διὰ τοῦ 2 ἄρθρου ἀνατρέπεται ἡ ψηφισθεῖσα πρό τινων διάταξις περὶ ὑπαγωγῆς τῶν δαπανῶν τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως εἰς τὸ Κράτος.

Μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογία τοῦ κ. Σ. Δραγούμη, ἔχουσα οὕτω·

«Εἰς τὸ ἄρθρον 2 νὰ διαγραφῶσιν οἱ μετὰ τὸ ἐν τρίτῳ στίχῳ ῥῆμα «ἰσχύουσιν» δύο ἑπόμενοι στίχοι καὶ ἀντικατασταθῶσιν ὡδε·

«Οἱ συμφώνως πρὸς τοὺς περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὁρισμὸς τοῦ προτέρου κειμένου τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπάρχοντες νόμοι».

Γίνεται δεκτὸν εἶτα τὸ ἄρθρον 2 δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου ὁ κ. **Κ. Ραπτάρχης** παρατηρεῖ ὅτι ἡ διάταξις αὐτοῦ εἶνε ἀπαράδεκτος. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔτι προχωρήσωμεν, λέγει, φρονῶ ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸν ὅπως ἀνατεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὁ διορισμὸς τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἀλλ' ὅτι πρέπει ἡ ἐκλογὴ τούτων νὰ γίνῃ συμφώνως πρὸς τὴν Συνταγματικὴν διάταξιν ἣν ἐψηφίσαμεν.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ἀντικρούει τὸ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος προταχθὲν ἀπαράδεκτον.

Οἱ κ.κ. **Α. Μιχαλακόπουλος** καὶ **Π. Ἀράβαντινὸς** ἐπιφέρουσιν ἐπίσης παρατηρήσεις τινάς.

Στ. Δραγούμης λέγει ὅτι ἄνευ ἀνάγκης ἐπιλαμβανόμεθα τοῦ θέματος τούτου, παρακαλεῖ δὲ τὴν Κυβέρνησιν

ὅπως ἀποσύρῃ τὴν διάταξιν ταύτην, ἥτις δύναται νὰ εἰσαχθῇ διὰ νόμου.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον 3 πλήττει ὡρισμένην συνταγματικὴν διάταξιν καὶ δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ διὰ νόμου.

Ε. Γαροφαλιᾶς ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς καὶ κηρύσσεται κατὰ τοῦ ἄρθρου.

Ν. Βοζίκης. Δὲν εὑρίσκει δεδικαιολογημένας τὰς σκέψεις τῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες ἤγαγον αὐτὴν εἰς τὴν ὑποβολὴν τοῦ τοιούτου ψηφίσματος, συνιστᾷ δ' ὅπως ἀφεθῇ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ὡς συμβούλιον, νὰ συμπληρώσῃ τὰς κενωθησομένας θέσεις.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3 δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ἐπιφέρει τροπολογίαν ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα τὸ ἄρθρον 4 δι' ἀναστάσεως.

Προστίθεται προτάσει τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὃν ἄρθρον εἰς τὸ ψήφισμα καὶ γίνεται τοῦτο δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Πρόεδρος. Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος τοῦ κ. Ι. Τσιριμώκου, προταθείσης τῆς ἀναγραφῆς τούτου ἐφ' ὅσον ἤθελε γίνῃ δεκτὸν, ὡς ἄρθρον 6ον τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήνεως προταθέντος ψηφίσματος.

Ι. Τσιριμώκος ὑποστηρίζει δι' ὀλίγων τοὺς λόγους οἵτινες τὸν ἠνάγκασαν νὰ ὑποβάλῃ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ψήφισμα καὶ λέγει ὅτι τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὸ πραγματικὸν συμφέρον τοῦ στρατεύματος.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Προτείνει ὅπως ἐκ τοῦ ψηφίσματος γίνωσι δεκταὶ ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία παράγραφος, αἵτινες νὰ προστεθῶσιν ὡς ἄρθρον 6ον εἰς τὸ Κυβερνητικὸν ψήφισμα.

Δ. Γκλαβᾶς ὑποστηρίζει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος.

Κ. Μέρμηγκας. δηλοῖ ὅτι οὔτε εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ θὰ ἐπιστρέψῃ ἀλλ' οὔτε καὶ ἀμοιβήν τινα δέχεται ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας.

Α. Μιχαλακόπουλος προτείνει τὸ ἀπαράδεκτον

τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως ἐναντίον τῆς ὁποίας ἔχει κηρυχθῇ ἡ κοινὴ γνώμη.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) ἀπαντᾷ ὅτι οἱ οὕτω φρονοῦντες δύνανται νὰ καταψηφίσουν τὴν πρότασιν.

Ν. Κοντογούρης συμφωνεῖ πρὸς τὸν κ. πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως φρονεῖ δ' ὅτι ἡ πρώτη παράγραφος ἔχει ἀνάγκην μεταρρυθμίσεώς τινος.

Κ. Ζαβιτσάνος λέγει ὅτι τὸ ψήφισμα καὶ μάλιστα ἡ 2 παράγραφος εἶναι καθαρῶς προσωπική.

Ι. Τσιριμῶκος. Διὰ νὰ παύσῃ ἡ συζήτησις αὕτη ἀποσύρει τὴν παράγραφον ταύτην.

Ι. Φλαμῆς λέγει ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ διάταξις καθ' ἣν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας οἱ βουλευταὶ ἀξιωματικοὶ νὰ ὦσιν ὑποχρεωμένοι ὅπως ἐπανέλωσιν εἰς τὸν στρατόν.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) ἀποδέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. **Φλαμῆ**.

Π. Μεργλόπουλος. χαρακτηρίζει ἐπίσης τὸ ψήφισμα ὡς προσωπικὸν καὶ κηρύσσεται κατ' αὐτοῦ.

Ἐλ. Βενιζέλος. Ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ α' ἐδαφ. τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ψηφίσματος.

Π. Ἀραβαντινός. Ἀντικρούει τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Φλαμῆ.

Ν. Κοντογούρης. Λέγει ὅτι εἶχε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ στράτευμα· ἀλλ' ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀποπέμπεται τῆς αἰθούσης δηλοῖ ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ παραμείνῃ καὶ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολήν, ἣν ἔλαβεν παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς Ἀχαϊοήλιδος.

Θ. Κουτούπης. Λέγει ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ σύνταξις ἀνάλογος πρὸς τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας.

Π. Κασίμης. Εὑρίσκει τὴν πρότασιν τοῦ ἀξιοτίμου ἐκ Φθιώτιδος βουλετοῦ λίαν τολμηρὰν μόνον δ' ἐχθρὸς τῆς ἀνορθώσεως φρονεῖ ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τὴν ὑποβάλῃ.

Θρ. Πετμεζᾶς. Τὸ ψήφισμα ἀποκαθιστᾷ ἔργον δικαιοσύνης, δὲν εἶνε δ' ὀρθὸν νὰ ἐγείρεται τοσοῦτος ἀγὼν κατὰ τῆς προτάσεως.

Α. Φλαμῆς λέγει ὅτι οὐδεὶς προσωπικὸς λόγος τὸν ἠνάγκασε νὰ ὑποβάλῃ τὴν τροπολογίαν καθόσον δὲν συνείθισε νὰ συνδέῃ τὰ προσωπικὰ μὲ τὰ γενικά.

Ἡ συζήτησις εἶτα κηρύσσεται περαιωμένη. Ἀποσύρεται ἡ κάτωθι τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ κ. **Α. Φλαμῆ**

«Οἱ ἐκθέσαντες βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα ἐν μιᾷ τῶν δύο τελευταίων ἐκλογῶν τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοὶ—βαθμοῦ κατωτέρου τοῦ συνταγματάρχου—τίθενται αὐτεπαγγέλτως εἰς ἀποστρατείαν, ἐὰν ἔχωσι συμπεπληρωμένον τὸν πρὸς σύνταξιν κεκανονισμένον χρόνον, λαμβάνοντες τὸν βαθμὸν καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ.

Δι' ἐκείνους δὲ οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουσι τὸν πρὸς σύνταξιν συμπεπληρωμένον χρόνον καὶ ἐξέθηκαν ὑποψηφιότητα δὲν ἰσχύει ὁ νόμος ,ΓΡΙ' τῆς 28 Μαΐου 1906, ὑποχρεοῦνται ὅμως οἱ ἐκ τούτων ἐκλεγέντες Βουλευταὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ στράτευμα ἐντὸς μηνὸς παραιτούμενοι τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Οἱ μὴ ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ στράτευμα ἐντὸς μηνὸς ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ,ΓΡΙ' τῆς 28 Μαΐου 1906 νόμου».

Ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως αἱ τροπολογίαι·

1) Τοῦ κ. **Δ. Γκλαβᾶ,** ἔχουσα οὕτω:

«Οἱ ἀπὸ τοῦ 1906 καὶ ἐντεῦθεν θέσαντες ὑποψηφιότητα ἀξιωματικοὶ δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀποστρατείαν των· οἱ μὴ ἔχοντες συμπληρώσει 25ετῆ ὑπηρεσίαν λαμβάνουσιν ἐκείνην, ἣν θὰ ἐλάμβανεν ἅμα τῇ συμπληρώσει 25ετοῦς τοιαύτης, συμφώνως τοῖς κειμένοις νόμοις».

2) Τοῦ κ. **Θ. Κουτούπη**, ἔχουσα οὕτω:

«Οἱ ἐκλεγέντες Βουλευταὶ εἰς μίαν τῶν τελευταίων Ἀναθεωρητικῶν Βουλῶν ἢ οἱ ἐκθέσαντες Βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα διὰ τὰς ὡς ἄνω εἴρηται Βουλὰς ἀξιωματικοὶ, ἀποστρατευόμενοι ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, λαμβάνουσι τὴν εἰς τὸν βαθμόν των ἀντιστοιχοῦσαν σύνταξιν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τὰ ὁποῖα κέκτηνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ἐπίσης ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των σύνταξιν ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ Στρατοῦ ἢ τοῦ Ταμείου τῶν ἀποστράτων τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

Ἀποσύρονται οἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ σχεδίου ψηφίσματος τοῦ κ. Ι. Τσιριμώκου ἔχουσαι ὡς ἑξῆς.

§ 2. Οἱ δὲ ἐκλεγέντες Βουλευταὶ εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω δύο Βουλῶν Ἀξιωματικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, βαθμοῦ κατωτέρου τοῦ Συνταγματάρχου, οἱ ὑποστάντες ἕνεκα τούτου τὰς συνε-

πείας τοῦ ΓΡΙ' νόμου τῆς 28 Μαΐου 1906, ἐὰν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ψηφίσματος ἐξαιτήσωνται τὴν ἀποστράτευσίν των, εἴτε ἔχουσιν εἴτε μὴ συμπεπληρωμένον τὸν πρὸς ἀποστράτευσιν δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας νενομισμένον χρόνον, λαμβάνουσι τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν ἐκείνου, ὃν θὰ κέκτηνται κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος καὶ τὴν εἰς αὐτὸν ἀντιστοιχοῦσαν σύνταξιν μετὰ τῶν ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ καὶ τοῦ Ταμείου τῶν Ἀποστράτων τοῦ Β. Ναυτικοῦ νενομισμένων διὰ τοὺς ἕνεκεν ἀρχαιότητος ὑπηρεσίας ἀποστράτους Ἀξιωματικοὺς δικαιωμάτων.

§ 3. Οἱ δὲ μὴ ἐξαιτησάμενοι ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην ἢ μηνιαίας προθεσμίας τὴν ἀποστράτευσίν των ὑπόκεινται εἰς τὰς συνεπείας τοῦ ΓΙ Γ' νόμου τῆς 28 Μαΐου 1906.

Γίνονται δεκταὶ δι' ἀναστάσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς αἱ παράγραφοι 1 καὶ 4 τοῦ σχεδίου ψηφίσματος τοῦ κ. Ι. Τσιριμώκου ἔχουσαι ὡς ἑξῆς:

§ 1. Διὰ τοὺς ἐκλεγέντας Βουλευτὰς εἰς μίαν τῶν δύο τελευταίων Ἀναθεωρητικῶν Βουλῶν ἢ καὶ τοὺς ἐκθέσαντας Βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα διὰ τὰς ἄνω ὡς εἴρηται Βουλὰς Ἀξιωματικοὺς ἐν ἐνεργείᾳ δὲν ἰσχύει ὁ Νόμος ΓΡΙ' -3110—τῆς 28 Μαΐου 1906 μετὰ τὴν γενομένην μεταρρύθμισιν τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Συντάγματος.

§ 4. Ὁ νόμος ΨΞΒ' τῆς 15 Μαΐου 1882 περὶ τῶν εἰς τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐκτιθεμένων Ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ δὲν ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ψηφίσματος καὶ διὰ τοὺς ὑπὸ τὸ Κράτος αὐτοῦ ἐκθέσαντες Βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα, ἀνακηρυχθέντας ἢ μὴ ὡς ὑποψηφίους Βουλευτάς, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἐκλεγέντας ἢ μὴ τοιούτους, οἵτινες δύνανται ἐφεξῆς νὰ ὑπηρετῶσι ἐν οἱανδήποτε ἐπαρχίᾳ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Γίνεται δεκτὸν ὅπως αὗται ἀποτελέσωσιν ὁμοῦ ἄρθρον δον τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθέντος σχεδίου ψηφίσματος.

Ἀναγινώσκεται εἶτα ὁλόκληρον τὸ ψήφισμα ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, καὶ γίνεται δεκτὸν ἐν τῷ συνόλῳ δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

«Ἡ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀσκοῦσα τὴν πρὸς ἀναθεώρησιν καὶ μεταρρύθμισιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐξουσίαν αὐτῆς

Ψηφίζει

Ἄρθρον 1.

Ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς διὰ Β. Διατάγματος κηρύξεως τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης Βουλῆς θέλουσιν ἐνεργηθῆ αἱ ἐκλογαὶ πρὸς συγκρότησιν νέας Βουλῆς, ἥτις θέλει συγκληθῆ ἐντὸς 45 ἡμερῶν ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν.

Ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἐκδίκασις τοῦ κύρους τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τῆς προσεχοῦς Βουλευτικῆς περιόδου, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει μέχρις αὐτῆς ἐκδοθῆ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 73 τοῦ Συντάγματος ὀργανικὸς τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου νόμος, θέλει γίνει ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου δικάζοντος ἐν ὁλομελείᾳ καὶ κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματος εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 2.

Μέχρι τῆς ψηφίσεως νόμου οἰκονομικοῦ εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν δαπανῶν τῆς στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως συμφώνως πρὸς τὸ ἀναθεωρηθὲν ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος ἰσχύουσιν οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προγενεστέρου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὑφιστάμενοι ἐπὶ τούτου νόμοι

Ἄρθρον 3.

Ἡ συμπλήρωσις τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ κενῶν θέσεων γενήσεται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ψηφίσματος διὰ Β. διατάγματος τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τοὺς Βουλευτὰς τῆς Διπλῆς Βουλῆς καταβληθήσονται λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπὸ τῆς

8ης Ἰουλίου 1911 καὶ ἐφεξῆς διάρκειαν αὐτῆς δραχμαὶ 200 μὲν εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ κατοικοῦντας, δραχμαὶ δὲ χίλιαι εἰς τοὺς λοιπούς. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη περιλαμβάνει ὁλόκληρον τὸ μέχρι τῆς 8 Ἰανουαρίου 1912 χρονικὸν διάστημα.

Ἄρθρον 5.

Ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῶν νέων συνταγματικῶν διατάξεων ὑποβεβλημένων εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχεδίων διέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος, ὡς εἶχε τοῦτο πρὶν ἢ τροποποιηθῇ, ὡς καὶ τοῦ σχετικοῦ αὐτῷ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 6.

Διὰ τοὺς ἐκλεγέντας βουλευτὰς εἰς μίαν τῶν δύο τελευταίων Ἀναθεωρητικῶν Βουλῶν ἢ καὶ τοὺς ἐκθέσαντας βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα διὰ τὰς ὡς ἄνω εἰρηται Βουλὰς ἀξιωματικοὺς ἐν ἐνεργείᾳ δὲν ἰσχύει ὁ νόμος ΑΡΙ' (3110) τῆς 28 Μαΐου 1906 μετὰ τὴν γενομένην μεταρρύθμισιν τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Συντάγματος. Διὰ τοὺς ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ βουλευτὰς ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει μόνον ἂν παραιτηθῶσιν οὗτοι τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ψηφίσματος.

Ὁ νόμος ΑΞΒ' τῆς 15 Μαΐου 1882 περὶ τῶν εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐκτιθεμένων ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ δὲν ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ψηφίσματος καὶ διὰ τοὺς ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ ἐκθέσαντας βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα, ἀνακηρυχθέντας ἢ μὴ ὡς ὑποψηφίους βουλευτάς, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἐκλεγέντας ἢ μὴ τοιούτους, οἵτινες δύνανται ἐφεξῆς νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν οἱαδήποτε ἐπαρχίᾳ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ψηφίσματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Γίνεται εἶτα δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ κάτωθι ἑρμηνευτικὴ δήλωσις.

«Τὸ β' ἐδάφιον τῆς 1ης § τοῦ ἄρθρου 6ου τοῦ ψηφίσματος οὐδαμῶς ἰσχύει ἐπὶ τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες δὲν περιλαμβάνονται ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ νόμου ΑΡΙ' (3110) τῆς 28 Μαΐου 1906.»

Ἀποσύρονται εἶτα τὰ κάτωθι ψηφίσματα·

1] τῶν κ.κ. **Δ. Γλαβᾶ** καὶ **Ν. Δελακοβία**. ἔχον οὕτω·

«Ἡ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀσκοῦσα τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς πρὸς ἀναθεώρησιν καὶ μεταρρύθμισιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Ψηφίζει

Τὴν ἀναστολὴν τῆς μονιμότητος ἐπὶ μῆνας τρεῖς ἀπὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ παρόντος τῶν μελῶν τῶν ἀπαρτιζόντων τὰ διάφορα ἀποκεντρωτικὰ συμβούλια τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ κράτους, πρὸς δὲ καὶ πάντων τῶν οἰκονομικῶν καὶ διοικητικῶν ὑπαλλήλων.»

2) τοῦ κ. **Δ. Κανελλοπούλου**. ἔχον οὕτω·

«Ἡ Διπλῆ Βουλὴ λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐξ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Κρεσταίνων τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας ὅπως προβῇ διὰ ψηφίσματος εἰς αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἀποφαίνεται ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει Συνταγματικὸν κώλυμα κατὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τσιφλικίων ὁπουδήποτε τῆς Ἑλλάδος καὶ ἂν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου.»

3) τοῦ κ. **Σ. Θεοδωροπούλου**, ἔχον οὕτω·

«Ἡ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων

Ψηφίζει

Ἡ ἔνοια τοῦ ἄρθρου 77 εἶνε ὅτι οὐδὲν μέλος τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας ἢ τῶν οἰκογενειῶν τῶν Βασιλοπαίδων δύνανται νὰ διορισθῶσιν Ὑπουργοί.»

4) τῶν κ. κ. **Φλαμπῆ, Γλαβᾶ** καὶ **Πετραλιᾶ**. ἔχον οὕτω·

«Ἡ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀσκοῦσα τὴν πρὸς ἀναθεώρησιν καὶ μεταρρύθμισιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐξουσίαν αὐτῆς.

Ψηφίζει

Ἀμνηστείαν εἰς τοὺς λειποτάκτας τοῦ στρατοῦ τοὺς μέ-

χρι τοῦ ἔτους 1910 κατηγορηθέντας ἐπὶ λειποταξίᾳ.»

5) Τῶν κ.κ. **Φουρίδου, Λαζαρῆ, Γκλαβᾶ. Πετραλιᾶ**, ἔχον οὕτω.

«Ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀσκοῦσα τὴν ἀναθεωρητικὴν ἐξουσίαν αὐτῆς ἐπὶ τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος

Ψηφίζει

Χαρίζεται τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς εἰς τοὺς ἐκτίσαντας τὰ 3]5 τῆς ποινῆς των ἢ ἅμα τῇ συμπληρώσει τῶν 3]4

Οἱ καταδικασθέντες εἰς ἰσόβια καὶ ἐκτίσαντες 20 ἐτῶν δεσμὰ ἀποφυλακίζονται ἢ ἅμα τῇ ἐκτίσει εἴκοσι ἐτῶν δεσμῶν.

Αἱ διὰ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα ἀπαιτήσεις τοῦ δημοσίου κατ' αὐτῶν διατηροῦνται».

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) προτείνει ὅπως ἐκλεγῇ διὰ κληρώσεως ἐπιτροπή, ἥτις ν' ἀνακοινώσῃ πρὸς τὸν Βασιλέα τὸ πέρας τοῦ ἀναθεωρητικοῦ ἔργου τῆς Βουλῆς.

Ηελ. Ἠλιόπουλος ἐρωτᾶται, ἐὰν ἡ Α. Μεγαλειότης θὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ διαβεβαιώσῃ πρὸς αὐτὴν τὴν ἀκριβῆ καὶ πιστὴν τήρησιν τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Πρόεδρος. Κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἐν ταῖς ἑορταῖς τὴν Βουλὴν ἐκπροσωπεῖ τὸ προεδρεῖον, προκειμένου δ' ὅμως περὶ εἰδικῆς περιπτώσεως, οἵα ἡ προκειμένη δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ὅπως εἰς τὸ Προεδρεῖον προστεθῇ ὁ ἔφορος τῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἐνδεκαμελὴς ἐπιτροπὴ ἐκ βουλευτῶν ὁριζομένη διὰ κληρώσεως ἐν τῇ συνεδριάσει.

Οἱ παραδεχόμενοι παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Προσαχθείσης εἶτα τῆς κληρωτίδος ἐξήχθησαν ἐξ αὐτῆς τὰ κάτωθι ὀνόματα.

1) Γ. Τσαξίρης, 2) Λαυρ. Μαβίλης, 3) Κ. Μέρμηγκας, 4) Στέφ. Γρανίτσας, 5) Μ. Νεγροπόντης, 6) Α. Σχλῆμαν, 7) Ι. Πατσουράκος, 8) Ι. Φαρμακης, 9) Γ. Παρασκευόπουλος, 10) Α. Μιχαλακόπουλος, 11) Κ. Γιαννακόπουλος, 12) Δ. Λαζαρῆς, 13) Π. Καραπᾶνος, 14) Ι. Μπρισιμιτζάκης καὶ 15) Ι. Τσιριμῶκος.

Ἐκ τούτων οἱ τέσσαρες τελευταῖοι ὡρίσθησαν ἀναπληρωματικοί.

Ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 6.45 τῆς πρωΐας.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ρ'.

τῆς 30 Μαΐου 1911

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5ην καὶ 52' ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 183 βουλευτῶν

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς 27 Μαΐου.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς· 1) Οἱ Σμυριδεργάται Νάξου ζητοῦσι βελτίωσιν τῆς τύχης των, σχετικῶς μὲ τὴν ἐργασίαν των. 2) Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Βόθρων, Σκαδοῦ καὶ Κεραμωτῆς Νάξου ζητοῦ σύστασιν Ἀστυν. Σταθμοῦ ἐν Βόθροις. 3) Οἱ Ἱεροσπουδασταὶ Τριπόλεως ζητοῦν νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὴν Θεολογ. Σχολὴν τοῦ Ἐ. Πανεπιστημίου. 4) Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς ἐν Πειραιεῖ Σχολῆς ὁ «Προμηθεὺς» ζητεῖ τὴν ψήφισιν Νόμου δι' ἐτησίαν συνδρομὴν εἰς τὴν Σχολήν. 5) Ὁ Γ. Παυλίδης, Κρὴς πλοίαρχος, ζητεῖ βοήθημα. 6) Οἱ ἐκ Φιλιππουπόλεως τῆς Στενημάχου πρόσφυγες ζητοῦσιν ἐγκατάστασιν. 7) Ὁ ἐκ Κερκύρας ἀπόστρατος ἐπιλοχίας Γ. Πολίτης παρακαλεῖ ὅπως διορισθῇ ἐπιστάτης εἴς τινα τῶν φυλακῶν. 8) Ὁ Ἰω. Ροῦσος ἐπὶ εἰκοσαετίαν διατελέσας ἄμισθος ταχυδρομ. διανομεὺς ζητεῖ βοήθημα. 9) Οἱ κάτοικοι Ἀγράφων ζητοῦσιν ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως Νόμου τῶν κ. κ. βουλευτῶν Κερκύρας. 10) Οἱ καταστηματάρχαι γυναικείων πίλων ζητοῦσιν ὅπως παραταθῶσιν αἱ ὧραι τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ. 11) Οἱ κάτοικοι Μακρυσίων τοῦ Σκυλλοῦντος ζητοῦσιν ἔκδοσιν ἑρμηνευτικοῦ ψηφίσματος ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος. 12) Ὁ Ἐμπορ. Σύλλογος Τρικκάλων θεωρεῖ ἀβασίμους τὰς κατηγορίας σωματείου τινὸς κατὰ τῶν Θεσσαλικῶν σιδηροδρόμων. 13) Ὁ βουλευτὴς Ἄρτης κ.Ε.Γαρουφαλιᾶς παρακα-

λεῖ ὅπως οἱ ἐξ Ἄρτης ὀφειλέται τοῦ Δημοσίου ἀπαλλαγῶσι τῶν τόκων ὑπερημερίας. 14) Οἱ φαρμακοποιοὶ Ἀμαλιάδος καταγγέλλουσιν ὅτι παρανόμως ἐδόθη ἄδεια ἱδρύσεως πέμπτου φαρμακείου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Β. Μιγγλίδου, ὅπερ ὅμως δὲν διευθύνει φαρμακοποιός. 16) Κηδεμόνες σπουδαστῶν τῆς Ἱερατικῆς σχολῆς Τριπόλεως ζητοῦσιν ὅπως ἐπιτραπῇ τοῖς ἀπορρίτοις τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς ἡ ἀπ' εὐθείας ἐγγραφὴ ἐν τῇ θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. 16) Οἱ κάτοικοι Ἀγνάντων ζητοῦσι ἀπαλλαγὴν τοῦ φόρου ἀμπέλων τῶν ἐτῶν 1901, 1902, 1903 καὶ 1904 διότι αἱ ἄμπελοί των ἐξερριζώθησαν πρὸ τῶν ἐτῶν τούτων. 17) Οἱ νευτοποιοὶ Ἀθηνῶν παρακαλοῦσι τὴν Βουλὴν ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ φόρου οἰνοπνευματοποιῶν πρώτης τάξεως.

Ὁ βουλευτὴς Ἀρκαδίας κ. Θ. Πέρρος ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσωρινῶν μέτρων ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους, τυπωθησομένας πρὸς διανομήν.

Ὁ βουλευτὴς Ἀττικοβοιωτίας κ. Θρ. Πετμεζὰς ὑποβάλλει τροπολογίαν τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας τῆς ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων Δημοτικῶν Ἀρχῶν, τυπωθησομένην πρὸς διανομήν.

Ὁ βουλευτὴς Κυκλάδων κ. Γεώργ. Ι. Ἐξαρχόπουλος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, τυπωθησωμένην πρὸς διανομήν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν

Κ. Ἀλαβάνος (Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως). Ζητεῖ νὰ χαραχθῶσι τὰ ὅρια τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμβύκων, νὰ ὁρισθῇ δηλ. ὁ χρόνος τῆς περατώσεως τοῦ ἔργου αὐτῆς, ὅπως καθησυχάσῃ ὁ ἐνδιαφερόμενος κόσμος.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) Τὸ πρῶτον βῆμα εἶνε ἡ συνεννόησις τῆς καταρτισθείσης Ἐπιτροπῆς μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, πρέπει δὲ νὰ διασαφηνισθῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀνέλαβεν ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένην ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον της ὅπως διευκολύνῃ αὐτά, ὥστε νὰ γί-

νεται ἐνταῦθα μνεία καὶ συνταράξεως αὐτῶν ἐν ἐνδεχομένῃ μὴ ἐπιλύσει τοῦ ζητήματος κατὰ τοὺς ἐκδηλουμένους ἐκ τῶν μερῶν τούτων πόθους—ὅτι ὅμως θὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια πρὸς εὐχάριστον διέξοδον καὶ ὅτι πᾶσα περιττολογία εἰς τὸ ἐξῆς οὐδὲν προσθέτει εἰς τὸ ζήτημα, περὶ τούτου δὲν χωρεῖ ὑποθέτω ἀμφιβολία.

Παραιτοῦνται οἱ λοιποὶ ἐγγεγραμμένοι ὅπως ὁμιλήσωσιν ἐπὶ τῆς Ἡμερησ. Διατάξεως, ἐν σχέσει μὲ τὸ ζήτημα.

Γ. Λαμπρινόπουλος. Ζητεῖ ἀπὸ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἂν αἱ Προξενικαὶ ἡμῶν ἀρχαὶ εἰδοποίησαν τὸ Ἰατροσυνέδριον περὶ ἐμφανίσεως κρουσμάτων χολέρας ἐν Βενετίᾳ, Ρώμῃ καὶ Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας, ὁποῖα μέτρα ἐλήφθησαν πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐμφανίσεως τῆς νόσου καὶ παρ' ἡμῖν καὶ ποῖα πρόκειται νὰ ληφθῶσι.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ζητοῦνται πάντοτε πληροφορίαι παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν τῶν πόλεων τούτων, ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ἰατροσυνέδριον, τὸ Ὑπουργεῖον ἐφαρμόζει τὰ παρ' αὐτοῦ ὑποδεικνυόμενα μέτρα. Ὡς πρὸς τὰ γενικώτερα μέτρα διὰ τὴν δημοσίαν ὑγείαν, τὴν Πέμπτην, ὅτε θὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐγερθέντος καὶ γενικευθέντος κατὰ προηγουμένην συνεδρίασιν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνάγκης μέτρων καὶ διὰ τὰ εὐεργετικὰ ἱδρύματα, θὰ γίνῃ ἡ δέουσα σχετικὴ ἀνακοίνωσις.

Α. Παπαγελᾶς. Συνιστᾷ μέριμναν τῆς Βουλῆς πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας, ζητεῖ ν' ἀνατεθῇ πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς ἐπιτροπὴν τὸ κυβερνητικὸν σχετικὸν νομοσχέδιον, ὥστε νὰ συζητηθῇ ἀπὸ τῆς ἐρχομένης ἑβδομάδος.

Σ. Φορέστης. Νὰ συζητηθῇ ἀπ' εὐθείας ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δέχεται τὴν παραπομπὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς ἐπιτροπήν, ἀφοῦ ὑπάρχει ἀπαίτησις ἐπὶ τούτου.

Θ. Κουτούπης. Ζητεῖ νὰ εἰσέλθῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων.

Δ. Κλάδος. Ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐξαντληθῶσι πρῶτον αἱ ἀναφοραί.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Εἶνε ἐλευθέρα ἡ Βουλὴ ν' ἀποφασίσῃ.

Π. Γκίνης. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν ὑπαξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ ζητούντων σύνταξιν, λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ εὐχή των χάριν γενικωτέρου συμφέροντος. δὲν ἁρμόζει μετὰ τὴν ἀφυπηρέτησίν των νὰ τείνουν πρώην ὑπαξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ χεῖρα ἐπαίτιδα εἰς τὰς ὁδούς.

Α. Χρησιδης. Ζητεῖ νὰ παραπεμφθῇ ἀναφορὰ τοῦ δημάρχου Δωριέων ἐπὶ αἰτήσεως τῆς κοινότητος Γραβιᾶς, ὅπως ὁ Ὑπουργὸς ἐκτιμήσῃ τὴν διοικητικὴν ἀνάκρισιν.

Λίνος Κογεβίνας. Ζητεῖ καὶ ἐκ δευτέρου, ὡς λέγει, νὰ ληφθῶσι μέτρα παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ νὰ ἐπιστραφῇ τὸ κτῆμα τοῦ πολίτου Σπίνουλα, τὸ ἀνόμως ἁρπαγὲν παρὰ τοῦ Δημοσίου, συνεπείᾳ ψευδῶν πιστοποιήσεων, νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ψεύδη πιστοποιήσαντας, ἢ τοὐλάχιστον νὰ δοθοῦν εἰς αὐτὸν αἱ 3,000 δραχ., αἱ ἐπιδικασθεῖσαι ὡς ἀποζημίωσις, διότι τώρα προφασίζεται τὸ Δημόσιον ὅτι δὲν πρόκειται περὶ κτήματος, ἀλλὰ περὶ λατομείου καὶ ἀρνεῖται νὰ δώσῃ καὶ τὰς 3 000.

Δ. Κλάδης. Πρέπει, λέγει, ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ διακανονισθῇ τὸ ζήτημα αὐτό, αὐτὸ ἐπιβάλλει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ ἰδιοκτησίαν, μὲ ἀστικὸν δίκαιον, ἡ συσχέτισις δὲ τῆς ὑποθέσεως μὲ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Αὐτοκράτορος Γουλιέλμου ἐν Κερκύρᾳ ἐπιβάλλει ἀκόμη περισσότερον τὴν λῆξιν αὐτῆς.

Ἐπ. Ρέπουλης. (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). « Ἐπίστευε, λέγει, ὅτι εἶχε λήξει ὁριστικῶς τὸ ζήτημα ὡς πρὸς τὴν δικαιοδοσίαν του, δηλοῖ ὅτι εἶνε πρόθυμος, καταθέτων τὸν σχετικὸν φάκελλον, νὰ δεχθῇ τὴν συζήτησιν.

Β. Σφακιανάκης. Παρακαλεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸν Νομάρχην Εὐβοίας νὰ μὴ ἐγκρίνῃ ἀνανέωσιν συμβάσεως περὶ ἐνοικιάσεως τῶν Λουτρῶν Αἰδηψοῦ, γενομένης ἄνευ συναγωνισμοῦ

Ν. Πετσάλης. Συνιστᾷ καὶ οὗτος τοῦτο, λέγει ὅτι διετὴς ἐνοικίασις ἄνευ συναγωνισμοῦ θὰ συντελέσῃ εἰς καταστροφὴν τῶν λουτρῶν, ἐπιβάλλεται νὰ μὴ προεξοφληθοῦν διὰ τόσον χρόνον παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ δημάρχου Αἰδηψίων τὰ λουτρά, τὰ μὴ ἀνήκοντα ἄλλως τε ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν δήμον, νὰ μὴ προεξοφληθῶσι καὶ δεσμευθῶσιν ἤδη, ὅτε πρόκειται νὰ μεταβληθῇ ταχέως ἄρδην

τὸ δημοτικὸν καθεστὼς ἐν γένει διὰ τοῦ ὑποβληθέντος περὶ δήμων νομοσχεδίου. Τὰ λουτρά, λέγει, κατήντησεν ἀπὸ 40, 000 δραχ. ν' ἀποδίδουν νῦν μόλις 18 000.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Εσωτερικῶν). Ὁ Νομάρχης Χαλκίδος διετάχθη ν' ἀποστείλῃ ἐδῶ τὰ στοιχεῖα καὶ ἔγγραφα τ' ἀναγόμενα εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐπὶ θετίαν ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως.

Διαγράφεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 10 αἴτησις βουλευτῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἁλμυροῦ πρὸς συμπερίληψιν εἰς τὴν μελέτην περὶ ὑδραυλικῶν.

Δ. Πολυζωγόπουλος. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν χωρίων Ἀχαϊοήλιδος περὶ ἐλαττώσεως τοῦ φόρου τῶν ἀτμομύλων κωμοπόλεων καὶ χωρίων.

Π. Ἠλιόπουλος. Συνιστᾷ θερμῶς τὴν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῶν κωμοπόλεων καὶ χωρίων τοῦ Νομοῦ Ἀχαϊοήλιδος — Ἀμαλιάδος, Γαστούνης, Βαρθολομιοῦ, Ἀνδραβίδος, Λεχαινῶν, Μανωλάδος, οἵτινες, ὡς κάτοχοι ἀτμομύλων μικρᾶς δυνάμεως μόνον δὲ ἐπὶ τρεῖς μῆνας τοῦ ὅλου ἔτους διακεκομμένως καὶ περιορισμένως ἐργαζόμενοι δι' αὐτῶν, πληρώνουσι φόρον ἐπαχθῆ καὶ δυσανάλογον, ὅσον καὶ οἱ κάτοχοι μεγάλων Ἀτμομύλων ἐν Πειραιεῖ καὶ Πάτραις, θεωρεῖ ἐπιβεβλημένην τὴν ἀνάλογον μείωσιν καὶ ἐλάττωσιν τοῦ δυσαναλόγου τούτου φόρου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως διαρρυθμίσῃ τὸν φόρον τοῦτον δικαιότερον.

Διαγράφεται ἡ ὑπ' ἀριθ, 12 αἴτησις βουλευτοῦ ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν καπνεργατῶν Ἀστακοῦ.

Θ. Μιχαλόπουλος. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου Ἀττικῆς.

Α. Σκιαδαρέσης. Ὑποστηρίζει ἀναφοράν του περὶ ταχίστης ἐνεργείας ὅπως τεθῇ εἰς χρῆσιν ἡ σιδηρᾶ πλωτὴ γέφυρα Λευκάδος—Βονίτσης, πρόκειται, λέγει, περὶ μικρᾶς δαπάνης καὶ περὶ προλήψεως κινδύνων.

Διαγράφεται ἡ ὑπ' ἀριθ 16 αἴτησις βουλευτοῦ ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν πληρεξουσίων τῆς κοινότητος Γεντίνης περὶ διανομῆς λειβαδίου.

Σ. Σῖμος. Ζητεῖ τὴν παραπομπὴν εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν τῶν Οἰκονομικῶν ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀγνάντων ζητούντων ἀπαλλαγὴν ἐκ τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων.

Κ. Πετροπουλάκης Ὁμιλεῖ ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν ἐρ-

γατῶν τοῦ λιμένος Πειραιῶς, λέγει ὅτι 100 τοιοῦτοι μένουν ἄνευ ἐργασίας, ζητεῖ νὰ ληφθῇ μέτρον διότι ἀπειλοῦνται καὶ ἀνωμαλίαι.

Φ. Νέγρης. Ὁμιλεῖ ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν ἰδιοκτητῶν οἰνιῶν ἐν Ἀθήναις, ζητούντων μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου περὶ ἐξώσεως, διευκόλυνσιν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης τῶν ἰδιοκτητῶν ὅπως λαμβάνουσι μέτρα ἀποτελεσματικὰ κατὰ τῶν δυστροπούντων ἐνοικιαστῶν, τροποποίησιν τοῦ νόμου.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Τὸ κακὸν ὀφείλεται οὐχὶ εἰς ἀτέλειαν τοῦ νόμου ἀλλὰ εἰς τὴν ἔλλειψιν προνοίας παρ' αὐτῶν ὅταν ἐνοικιάζουν τὰς οἰκίας των, ἀνέπτυξα καὶ προφορικῶς πρὸς αὐτοὺς πῶς νὰ κάμνουν τὰς ἐκμισθώσεις, ὥστε αἱ ἐξώσεις νὰ γίνωνται ἁπλούστεραι καὶ ὀλιγώτερον δαπανηραί. Ὁ νόμος εἶνε ἁπλοῦς, ἂν καὶ ἐπιδέχεται καὶ ἄλλας ἁπλοποιήσεις.

Φ. Νέγρης. Νὰ θεωρήσητε τὸ ζήτημα κατεπεῖγον.

Θ Κουτούπης. (Ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Π. Ραγκάκου). Ζητεῖ νὰ ἀπαλλαγῇ οὗτος τῶν δαπανῶν τῆς νοσηλείας του νὰ δοθῇ αὐτῷ καὶ βοήθημα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπερ θὰ εἶνε ἐλάχιστόν τι ἀπέναντι τῶν ὅσων οὗτος ἔπραξε καὶ ἐθυσίασεν ὑπὲρ Πατρίδος.

Ν. Πετροπουλάκης. Οὗτος ἐπανειλημμένως μετέβη εἰς Κρήτην καὶ ἐθυσίασε καὶ ποσὰ κατὰ τοὺς διαφόρους ἀγῶνας ἐν τῇ νήσῳ.

Δ. Λαζαρής. (Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν οἰνοπνευματοποιῶν Ἀθηνῶν). Λέγει ὅτι αὐτοὶ μόνον σοῦμαν παράγουν, ἐξ οἰνορητινώδους λάσπης, 50—100,000 ὀκάδας, ἥτις εἰς οὐδὲν χρησιμεύει, καὶ ἐν τούτοις ὑπάγονται ἐν τῇ φορολογίᾳ εἰς τὴν α' κατηγορίαν τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τὴν σοῦμαν τὴν παράγουν κατ' ἀνάγκην ὅταν πρόκειται νὰ παραγάγουν νεῦτι, κρεμόριον καὶ πίσσαν. δὲν χρησιμεύει ἡ σοῦμα αὐτὴ οὔτε πρὸς ρωτισμόν, οὔτε πρὸς πόσιν.

Σ. Θεοδωρόπουλος. Ἐννέα εἶνε τὸ ὅλον οὗτοι.

Φ Νέγρης. Ἂν δὲν ἐπείσθη ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν αἴτησιν τῶν ποτοποιῶν.

Α. Κορομηλᾶς. Νὰ σταλῇ πρὸς ἐμὲ ἡ ἀναφορὰ τῶν ζυτοποιῶν.

Σ. Θεοδωρόπουλος. Συνηγορεῖ ὑπὲρ ἀναφορᾶς τῶν

τυπογράφων, βιβλιοδετῶν καὶ βιβλιοεκδοτῶν, ζητούντων μείωσιν τοῦ φόρου τοῦ χάρτου. Πανταχοῦ, λέγει, τὸ βιβλίον προστατεύεται, εἴδη πολυτελείας φορολογοῦνται 50 καὶ 60 %, καὶ τὸ βιβλίον 110 %. ἐκδόται ἔχουν ὑποκαταστήματα ἐν Σάμῳ, Κρήτῃ κλπ. ὅπου, εἰσάγοντες ἀτελῶς τὸν χάρτην, ἐκτυπώνουν τὰ βιβλία καὶ τὰ εἰσάγουν ἐδῶ κατόπιν. Πᾶσαι αἱ συνδεόμεναι μὲ τὴν βιομηχανίαν τοῦ βιβλίου ἐπαγγελματικαὶ τάξεις ζητοῦν τὴν ἐλάττωσιν τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Φ. Νέγρης. Πρόκειται περὶ εἰσοδήματος τοῦ Δημοσίου 200.000 δραχ. περίπου, ἃς ἐλαττωθῇ τοῦτο εἰς 80.000 καὶ ἃς ἐπιβαρυνθῶσι μὲ τὴν διαφορὰν ἄλλα εἴδη.

Α. Κορομηλᾶς (Υπ. Οἰκ.). Δηλοῖ ὅτι θὰ προκαλέσῃ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Γενικοῦ Δασμολογίου καὶ κατόπιν θὰ προβῇ εἰς ἀνάλογον μέτρον.

Θ. Πετμεζᾶς. Συνιστᾷ τὴν κατάργησιν τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἀλλὰ καὶ τὴν μὴ ἐπιβολὴν φόρου εἰς τὰ εἰσαγόμενα βιβλία.

Πελ. Ἠλιόπουλος. Ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν θὰ ὑποβάλλῃ ταχέως μέτρον ἀνάλογον πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ βαρυτάτου δασμοῦ, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ βιβλίου, τοῦ διαμορφωτικοῦ τούτου μέσου τοῦ λαοῦ. Ἡ ἐλάττωσις τοῦ δασμοῦ δὲν θὰ μειώσῃ ποσῶς τὰ ἔσοδα τοῦ δημοσίου, καθόσον θὰ αὐξήσῃ ἐπαισθητῶς ἡ εἰσαγωγή. Ὅλας δὲ τὰς παρουσιαζομένας δυσχερείας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου θὰ τὰς ὑπερπηδήσῃ διὰ τῆς δεξιότητός του ὁ κ. Ὑπουργός, πρὸς κοινωνικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐργατῶν, τῶν τυπογράφων, βιβλιοδετῶν, ἐκδοτῶν καὶ χαρτοπωλῶν.

Α Φλαμπῆς. (Ἐπὶ ἀναφορᾶς κατοίκων Πατρῶν ἐναντίον τῆς ἱδρύσεως θορυβώδους ἐργοστασίου παρὰ τοῦ Κ. Τσίνη εἰς κεντρικὴν συνοικίαν). Ἑκατὸν καὶ πλέον τοιαῦτα ἐργοστάσια καθαρισμοῦ κλπ. σταφίδος ὑπάρχουν ἐν τῇ πόλει, ἀδύνατον νὰ μεταφερθῶσιν ἔξω. ἐπὶ τῆς ἰδίας ὁδοῦ ὑπάρχουν 3 τοιαῦτα ἐργοστάσια. ἄλλοι λόγοι ὑπεκίνησαν τὴν ἀναφοράν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Διέταξα τὴν ἀναστολὴν τῶν ἐργασιῶν, μόνον ἕως οὗ ἐξακριβωθῇ τί συμβαίνει.

Ε. Κοτζομπόλης. Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων

Πλύτρας κλ. περὶ ἐπεκτάσεως τῆς τηλεφ. συγκοινωνίας Ἐλῆς—Μολάων μέχρι τῶν εἰρημένων χωρίων, λέγει ὅτι εἰς τὸν λιμένα Πλύτρα προσεγγίζουν πολλὰ ἀτμόπλοια, πρόκειται περὶ πέριξ κωμοπόλεων ἀπεχουσῶν μόλις ἡμίσειαν ὥραν τῆς Πλύτρας ἐνῷ τῶν Μολάων ἀπέχουν μίαν καὶ ἡμίσειαν.

Θ. Κουτσούπης. «Ἐν καὶ ἥμισυ ἑκατομμύριον ὀκάδες σύκων ἐξάγονται διὰ τῆς Πλύτρας ἐκ τῆς πεδιάδος Ἀσωποῦ. Ἄλλοτε, λέγει, οἱ κάτοικοι προσεφέρθησαν νὰ κόψουν καὶ νὰ στήσουν τοὺς στύλους τοῦ τηλεφώνου, ἀλλὰ τὸ Δημόσιον ἐδυσκολεύθη νὰ στείλῃ τὴν τηλεφωνικὴν μηχανήν, ἀξίας κάτω τῶν 1000 δρχ. Φαίνεται ὅτι εἶνε μοιραῖον νὰ εἶνε διαρκῶς καταδικασμένη ἡ χώρα ἐκείνη τῆς Λακωνίας ὑπὸ ἔποψιν συγκοινωνίας. Ἐν τούτοις ἐπιβάλλεται ἤδη ἐκ στοιχειωδῶν λόγων καὶ ἐκ στοιχειώδους ὑποχρεώσεως ἡ ἐγκατάστασις τηλεφώνου μεταξὺ Μολάων—Πλύτρας—Καλυβίων—Συκιᾶς—Καταβόθρας καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὤφειλε πρὸ πολλοῦ νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν τοποθέτησιν τηλεφώνου καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Λακωνίας.

Ν. Πετροπουλάκης Τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου ἐπιβάλλουσι τὴν ἵδρυσιν τηλεφωνείου καὶ εἰς τὴν Πλύτραν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἐκ τοῦ πίνακος τῆς ὑπηρεσίας περὶ τῶν ἀναγκαιοτάτων τηλεφώνων ἐννοῶ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ σύστασις τῶν ἀπαραιτήτων, οὔτε ὀβολὸν ὅμως δὲν πορίζεται τὸ Δημόσιον.

Γ. Φωκιώρης. Τονίζει τὴν ἀνάγκην τοῦ τηλεφωνείου ἐν Πλύτρᾳ, χάριν τοῦ ἐμπορίου.

Θ. Κουτσούπης. Εἶνε ἀπελπιστικὸν νὰ ἀποφεύγῃ ἡ Πολιτεία ἐλαχίστην δαπάνην διὰ σύρμα καὶ μηχανήν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀμφιβολίας ἂν θὰ καλυφθῇ ἡ μικρὰ αὕτη δαπάνη, ἂν καὶ εἶνε πιθανώτερον τὸ ἐναντίον. Πρόκειται περὶ μέτρων πολιτισμοῦ καὶ προστασίας ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας ἣν προστασίαν αἰσθάνονται μέρη τινα τῆς χώρας, ἀξιώτατα πάσης προνοίας μόνον ὅταν μεταβαίνῃ εἰς αὐτὰ ὁ εἰσπράκτωρ.

Α. Μιχαλακόπουλος. Ζητεῖ ὅπως ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἀξιωματικῶν.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται ὅπως ἀναγραφῇ αὕτη πρώτη ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει τῆς προσεχοῦς Δευτέρας.

Οἱ κ. κ. **Δ. Πολυζωγόπουλος, Α. Φλαμπῆς** καὶ **Πελ. Παλιόπουλος** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ συλλόγου σιγαροποιῶν Πύργου ζητούντων ὅπως προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ σχετικὸν πρὸς αὐτοὺς νομοσχέδιον.

Α. Φλαμπῆς. Ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Χ. Χατζάκου Μαραγκοῦ παραπονουμένου ὅτι τῷ ὑπεβλήθη πρόστιμον παρὰ τὸν νόμον.

Δ. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπόφασιν.

Κ. Γόντικας. Λέγει ὅτι δὲν δύναται μὲν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, δύναται ὅμως νὰ ἐπιληρθῇ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου ταχέως.

Διαγράφονται αἱ ἀναφοραὶ τοῦ Ι. Σκάντετα, τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν, τῶν καπνεμπόρων Πατρῶν καὶ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Λεβαδείας.

Οἱ κ. κ. **Δ. Κάβουρας, Λ. Βακαλόπουλος, Α. Πετρομανιάτης** καὶ **Δ. Παπαχελᾶς**, ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ κτηματικοῦ Συλλόγου «Παλαιὰ Οἰχαλία».

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. **Δ. Λαζάρη**, ὑποβάλλεται ἐρωτήσεις πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τοῦ τίνα μέτρα ἔλαβεν ἐναντίον τοῦ ἡγουμένου τῆς Μονῆς Πεντέλης διὰ τὰς ἐκτρόπους σκηνὰς αἵτινες προεκλήθησαν ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Πεντέλης ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ζητήσαντος ν' ἀποκλείσῃ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἑορτάσθωσιν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 29 Μαΐου 1911 παραμονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς συζήτησιν τῶν ἐπερωτήσεων.

Δ. Ἀποστολίδης. Ζητεῖ ν' ἀρθῶσι τὰ χάλκινα κέρματα ἐκ τῆς κυκλοφορίας.

Δ. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐντὸς ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους θ' ἀποσυρθῇ τῆς κυκλοφορίας καὶ τὸ ὅλον τῶν χαλκίνων νομισμάτων.

Α. Φλαμπῆς. Ἐπερωτᾷ τοὺς κ. Ὑπουργοὺς τῆς Παιδείας καὶ Γεωργίας διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ καθηγητοῦ

τῆς Ἀγγλικῆς τῆς ἐν Πάτραις Ἐμπορικῆς Σχολῆς. Λέγει ὅτι, οὔσης κενῆς τῆς θέσεως ταύτης συνέστησεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας τὸν διορισμὸν καταλλήλου τινὸς προσώπου καὶ ἔλαβε βεβαιωτικὴν ἀπάντησιν, ἀνεκοίνωσε τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς συμπολίτας του καὶ ἔμενεν ἥσυχος. Ἠραδόξως ὅμως ἐγνώσθη ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ἀδύνατον νὰ διορισθῇ τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, ὡς παρουσιασθέντος ἄλλου ἀριστέως, ἔχοντος δηλαδὴ ἄριστα. Δὲν ἐπρόκειτο ὅμως οὐδόλως περὶ ἀριστέως, ἀλλὰ περὶ συγγραφέως στοιχειωδεστάτου Ἀγγλοελληνικοῦ Λεξικοῦ, συνονθυλευθέντος παρ' ἄλλων. Αὐτὰ ἐγένοντο κατὰ τὴν διαλυθεῖσαν πρώτην Ἐθνοσυνέλευσιν. Κατόπιν ἐν τούτοις διορίζεται αἰφνιδίως ὁ ὑπ' ἐμοῦ ὑποδειχθεὶς ἐκεῖνος, ἀλλὰ παρέρχονται 15 ἡμέραι καὶ δὲν κοινοποιεῖται ὁ διορισμός, μανθάνω παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι δὲν δύναται νὰ διορισθῇ, διότι, κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, συζῇ παρανόμως μετὰ τῆς γυναικαδέλφης του. Ἔρχεται ὁ καταγγελόμενος εἰς Ἀθήνας, παρουσιάζεται εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὁ κ. Ὑπουργός, διαρωτισθείς, ὑπόσχεται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐπικειμένην δημοσίευσιν τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἀντιπάλου κ. Κομποθέκρα, ἐν τούτοις ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως», ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐζήτησε τότε νὰ δεχθῇ ὁ ὑποδεικνυόμενος παρ' ἐμοῦ θέσιν εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Σχολὴν Σύρου ἢ εἰς Τσαγκαράδας, ἐγὼ ἀπήντησα ὅτι πρωτίστως πρέπει νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ καταγγελία ἐπὶ ἀνηθίκῳ βίῳ τοῦ διδασκάλου, ἀνέλαβα νὰ μεταβῶ εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργόν, ἵνα διευκολυνθῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς εἰς ὑποβολὴν νέων διαταγμάτων, ἀνακαλούντων τὰ δημοσιευθέντα. Οὐδὲν ἐν τούτοις καὶ οὕτω ἐγένετο. Τὸ τέλος δὲ τῆς ὑποθέσεως εἶνε ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐζήτησε καὶ ἔλαβε προθεσμίαν, ἀλλὰ οὕτω τὸ ζήτημα περιέπεσεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας. Τὴν προθεσμίαν τὴν ἐζήτησεν ὅπως ἐξελεγχθῶσι καὶ διακανονισθῶσι τὰ πράγματα ἐν τῷ μεταξύ. Παρεκάλεσα τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ὅπως μὴ προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ ἑτέρου κ. Κομποθέκρα, μέχρις ἐξακριβώσεως τῆς ἠθικῆς κατηγορίας κατὰ τοῦ ἑτέρου—δηλαδὴ ἐπρόκειτο πλέον περὶ αὐτῆς τῆς τιμῆς, τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἑτέρου

αὐτοῦ, διότι εἶχε γνωσθῇ ἐν Πάτραις ὅτι ἀνεστάλη ὁ διορισμός του τὴν τελευταίαν στιγμὴν διὰ λόγους ἠθικῆς. Δὲν εἶχα ἀξίωσιν νὰ διορισθῇ πλέον, ἀλλὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ἠθικὴ κατηγορία. Ὁ κ. Μπενάκης, ἀνεύθυνος βεβαίως, μοὶ ἀπήντησεν ὅτι θὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας, ὅστις εὐθύνεται διὰ τὴν ἀκαιρεμότητα ὑποθέσεως ἠθικῆς φύσεως τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. **Στράτος**

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑ'.

Τῆς 31 Μαΐου 1911.

Ὥρᾳ 6 μ. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παόντων 187 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Ὁ Ριζοσπαστικὸς Σύλλογος Ναυπάκτου ἐκφράζει εὐγνωμοσύνην τῇ Κυβερνήσει διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀνορθωτικοῦ προγράμματος. 2) Ὁ ἐξ Ἀντικυθήρων εἰδικὸς Ἀντιπρόεδρος Γ. Γαλανάκης παρακαλεῖ ὅπως συσταθῇ τῷ τελώνῃ Κυθήρων νὰ μὴ φορολογῇ τὸ πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν ἔλαιον, ἐκ Κυθήρων εἰσαγόμενον. 3) Ὁ Δ. Καρρᾶς ζητεῖ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης τοῦ υἱοῦ του Σπυρίδωνος ἢ ἀπονομὴν Β. χάριτος. 4) Οἱ κάτοικοι Σκλήθρων ζητοῦσι ἐπαναφορὰν τοῦ νόμου περὶ ἀμβύκων. 5) Οἱ κάτοικοι Ἀγγελοκάστρου τῆς Σολιγείας αἰτοῦνται ἀπαλλαγὴν φόρου ἀμπέλων. 4) Κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας αἰτοῦνται προαγωγὴν τῶν ἐφίππων χωροφυλάκων Ι. Κανελλίδου, Κ. Μπαγιατάκη καὶ Λ. Κωστοπούλου. 7) Οἱ καπνεργάται Ζακύνθου ζητοῦσι φορολογίαν μηχανοποιήτων σιγαρέτων. 8) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Καρδίτσης κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς Ἑταιρίας τῶν θεσσαλικῶν

σιδηροδρόμων. 9) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Λαρίσσης ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἑταιρία σιδηροδρόμων Θεσσαλίας ἐξυπηρετεῖ ἄριστα τὰ συμφέροντα τῆς Θεσσαλίας. 10) Ὁ Σύλλογος εἰσαγωγικοῦ Ἐμπορίου Πατρῶν ζητεῖ διακανονισμὸν τῆς πωλήσεως φαρμάκων τῶν ἐμπόρων. 11) Οἱ κάτοικοι Ἁγίου Μάρκου τῆς Κερκύρας αἰτοῦνται ἐπιψήφησιν τῆς προτάσεως Νόμου τῶν κ. κ. Βουλευτῶν Κερκύρας. 12) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Καβασίλων «Ἅγιος Γεώργιος» αἰτεῖται τὴν ἵδρυσιν Ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ ἐν Καβασίλοις, ἀποστολὴν δὲ μηχανικοῦ πρὸς σύνταξιν σχεδίου κατασκευῆς ἔργου ἀντιπλημμυρικῶν τοῦ Ἠνειοῦ. 13) Οἱ κάτοικοι Ἁγίου Κωνσταντίνου τῆς Λοκρίδος παρακαλοῦσιν ὅπως ὁ ναὸς των καταστῇ ἐνοριακός. 14) Ὁ Σύλλογος «Ἅγιος Γεώργιος» τῆς Ἀραγωζάνης ζητεῖ ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως Νόμου τοῦ κ. Καρετζοπούλου περὶ προνομίων ἐφευρέσεως τῆς ζαχαροποιήσεως τῆς σταφίδος εἰς τὸν κ. Τατσόπουλον·

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Κλάδης** ὑποβάλλει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσωρινῶν μέτρων, ὁ κ. **Κ. Λαδωκίκης** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μετατροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακήσεως εἰς χρηματικὰς» καὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων». Ὁ κ. **Π. Κασίμης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 331 καὶ 332 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ὁ κ. **Π. Μαυρίκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὁ κ. **Π. Κασίμης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας ὡς καὶ ἑτέραν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ προσωρινῶν μέτρων ἐν ταῖς περὶ διακατοχῆς διαφοραῖς, ὁ κ. **Π. Μαυρίκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, ὁ κ. **Α. Κοκκέβης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συμβατικοῦ τόκου τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας» ὁ κ **Π. Κασίμης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐν σχέσει

πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους, ὁ κ. **Μ. Βαλλιανάτος** ὑποβάλλει πρότασιν Νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας Νόμου».

Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ἐγκρίνεται μετὰ τοῦτο ὑπὸ τῆς **Βουλῆς** ὅπως παραχωρηθῇ ἑνὸς μηνὸς ἄδεια ἀπουσίας διὰ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τὸν βουλευτὴν Λακωνίας κ. **Π. Μαυρομιχάλην**.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Ε. Γαροφάλλιας** παρατηρεῖ ὅτι τὰ γεωργικὰ νομοσχέδια εὑρίσκονται εἰς τὸν πυθμένα αὐτῆς καίτοι εἶνε λίαν ἐπείγοντα. Ἐπίσης παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ δὲν ὑπέβαλεν ἀκόμη τὴν ἔκθεσίν της.

Πρόεδρος γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας τῆς ψηφοφορίας πρὸ ἐκλογὴν τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁ κ. **Θρ. Πετμεζᾶς** παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει τροπολογίαι τινὲς ὑποβεβλημέναι.

Αἰτήσει τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἀναβάλλεται ἡ εἰς γ' συζήτησιν ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται δεκτὴ εἶτα ἡ ἀρχὴ ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 εἰς α' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΦΝΣ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Ἐπὶ τοῦ 6ου ἄρθρου λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Π. Μερκόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὑπεβλήθη ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅπως βραδύτερον ὑποβληθῇ ἀρτιώτερον νομοσχέδιον «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ» ὅτε ἡ γαλλικὴ ἀποστολὴ θέλει συμπληρώσει τὰς μελέτας της. Ἐξακολουθῶν φρονεῖ ὅτι ἡ πρώτη παράγραφος εἶνε προσωπική, ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν δευτέραν παράγραφον φρονεῖ ὅτι τὸ μέτρον τῆς ἀποσπάσεως τῶν ἀξιωματικῶν εἶνε ἐπιζήμιον. ὑποβάλλει δὲ καὶ τινας ἄλλας παρατηρήσεις.

Ε. Κουλουμβάκης. Πάντες ἐποθήσαμεν τὴν βελτίωσιν τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν πραγμάτων, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι οἱ διευθύνοντες εἰδικῶς ἕνα κλάδον τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καταλαμβάνονται οὐχὶ ἀσυνήθως ὑπὸ τοσαύτης φιλοδοξίας καὶ ζήλου ὥστε νὰ ἐνεργῶσι χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους. Διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι ἡ διάταξις τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου τούτου εἶνε διαγραπτέα.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο εἰς α' συζήτησιν τὸ 6ον ἄρθρον, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ 8ου ἄρθρου λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Θ. Κουτσόπης** λέγει ὅτι ὀρθὸν θὰ ἦτο ὅπως τὸ νομοσχέδιον ὑποβληθῇ εἰς ἐπιτροπήν, παρατηρεῖ δ' ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προσαχθῇ τοσοῦτον ἐσπευσμένως καθόσον περιέχει διατάξεις προσωπικάς. Δηλοῖ ὅτι θὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὴν β' συζήτησιν.

Ε. Κουλουμβάκης. Λέγει ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ καὶ μετὰ πόσον χρόνον θὰ ἐπιτρέπεται ν' ἀναλαμβάνωσι καὶ αὖθις διαχείρισιν οἱ μάχιμοι ἀξιωματικοὶ καὶ ὅτι ὀρθὸν θὰ ἦτο ὅπως καταργηθῇ ὁ θεσμὸς τῶν μονίμων ἀνθυπασπιστῶν, διότι ἐνῶ οὐδὲν τὸ δημόσιον ταμεῖον κερδαίνει ἐκ τούτου βλάπτεται ἀφ' ἑτέρου ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.

Η. Μερλόπουλος συμφωνεῖ πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Κουτσόπη, ὅπως παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπήν. Ἀφοῦ ὅμως ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν φαίνεται διατεθειμένος ν' ἀποδεχθῇ τοῦτο ὑποβάλλει παρατηρήσεις τινας.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως λέγει ὅτι ἐφ' ὅλων τῶν παρατηρήσεων τῶν κ. κ. συναδέλφων θέλει ἀπαντήσει εἰς τὴν β' ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου. Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 γίνεται δὲ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 9 καὶ 10.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Κ. Μέρμιγκας** ὅστις παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶνε ἁρμόζουσα ἡ προσθήκη τῆς παραγράφου καθ' ἣν ἐπιτρέπεται νὰ πληρωθῇ ἡ θέσις Γενικοῦ Ἀρχιάτρου, Προέδρου τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ τοιαύτη προσθήκη

ὑπομιμνήσκει τὰ γενόμενα ἐν παρωχημέναις ἐποχαῖς, ὀφείλομεν δὲ πάντες οἱ πονοῦντες τὸν ἀγῶνα τοῦ κόμματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκομεν, νὰ ὑποδεικνύωμεν τὰ σφάλματα, ἄτινα, ἔστω καὶ ἂν ταῦτα εἶνε μεμονωμένα δύνανται ν' ἀγάγωσιν εἰς ὀλέθρια ἀποτελέσματα.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι πρόκειται περὶ θέσεως νενομισμένης ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ στρατοῦ, ὅστις ἀναστέλλεται.

Θ Κουτσόπης λέγει ὅτι ἡ διάταξις εἶνε προσωπικὴ καὶ ὅτι πρόκειται περὶ προαγωγῆς ἀξιωματικοῦ, συγγενοῦς προσώπου στενώτατα συνδεδεμένου πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς κακῶς ἔχει πληροφορηθῇ διότι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον ὑπέθεσεν, ἀλλὰ περὶ τοῦ τμηματάρχου τοῦ ὑγειονομικοῦ, ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς διοικήσεώς του, ἔχει πάντα λόγον νὰ εἶναι πλήρως ἱκανοποιημένος.

Θ. Κουτσόπης λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀπήντησεν ὡς ἀπαντοῦν πάντες οἱ Ὑπουργοὶ συνήθως, οἵτινες εὑρίσκουν ὅτι οἱ τμηματάρχαι μεθ' ὧν συνεργάζονται εἶνε δυσαναπλήρωτοι.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) δὲν εἶπον τοῦτο . . . .

Θ. Κουτσόπης ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι ἡ διάταξις προστίθεται ἵνα μὴ καταληφθῇ τὸ πρόσωπον περὶ οὗ πρόκειται ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας.

Ε. Κουλουμβάκης. Λέγει ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ ἡ πρὸς προαγωγὴν σπουδὴ τῶν κ. κ. ἀξιωματικῶν, τὴν ὁποίαν διὰ τῆς διατάξεως τῆς πρώτης παραγράφου διευκολύνει ἡ Κυβέρνησις.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Λέγει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ προαγωγῶν κατ' ἐξαιρετικὴν διάταξιν, ἀλλὰ περὶ ἐφαρμογῆς νόμου κειμένου, ὅστις παρεβιάζετο κατὰ τὸ παρελθόν, εἰς βλάβην οὐ μόνον τῶν ἀξιωματικῶν ἀλλὰ καὶ τοῦ στρατεύματος. Διότι ἐνῷ ὑπάρχουν ἀξιωματικοὶ ἔχοντες δικαίωμα πρὸς προαγωγὴν καὶ παραμένουν κεναὶ αἱ θέσεις, ἐν τούτοις δὲν προήγοντο οὗτοι. Τοῦτο δὲν θὰ γίνεται εἰς τὸ μέλλον.

Π. Μανωλίτσης ὁμιλῶν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου καὶ συμφωνεῖ πρὸς τὸν κ. πρωθυπουργόν, διότι οὐ μόνον ἄδικον ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὲς εἶσε νὰ παραμένουν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπὶ 15 καὶ 17 ἔτη εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν.

Κ. Ζαβιτσιάνος λέγει ὅτι πρόκειται περὶ πληρώσεως νενομισμένης θέσεως, πρόκειται περὶ συμπληρώσεως συμβουλίου εἰς ὃν ἔχει ἀνατεθῇ ὁλόκληρος ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία τοῦ στρατεύματος. Ἐὰν τὸ πρόσωπον περὶ οὗ πρόκειται δὲν εἶνε ἀρεστὸν εἰς τοὺς προλαλήσαντας τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι ἡ πλήρωσις τῆς θέσεως δὲν πρέπει νὰ γένηται.

Β. Μιχαλάκης λέγει ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ δηλώσῃ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅτι αἱ πληροφορίαι του εἶνε πεπλανημέναι, διότι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον δυνατὸν νὰ εἶνε κατὰ πάντα λαμπρὸν δὲν ἔχει ὅμως τὰ προσόντα τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλετο νὰ ἔχῃ ἵνα καταλάβῃ τὴν θέσιν, ἥτις τῷ δίδεται.

Θ. Κουτούπης ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ λέγει ὅτι οὐχὶ ἡ Πολιτεία διὰ τὰ πρόσωπα ἀλλὰ τὰ πρόσωπα εἶνε διὰ τὴν πολιτείαν. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δημιουργεῖται τρόπος προαγωγῆς ἀξιωματικῶν.

Κ. Μέρμιγκας λέγει ὅτι ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐκτιμᾷ τὸν ἀρχίατρον περὶ οὗ ὁ λόγος. Ἡ συζήτησις ὅμως δὲν ἀφορᾷ πρόσωπα ἀλλ' ὁλόκληρον τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, ἡ κατάστασις τῆς ὁποίας δὲν δικαιολογεῖ τοιαῦτα μέτρα.

Κηρύσσεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις περαιωμένη μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 9 τὸ ἀκροτελεύτιον ἄρθρον ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' συζήτησιν.

Α. Νορομπέης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ποιεῖται εἰσήγησιν καὶ ὑποβάλλει πρὸς τὴν Βουλὴν νομοσχέδια «περὶ διαγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλομένων ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων» «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ταμιακὴν τοῦ Κράτους ὑπηρεσίαν» «περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν οἰκονομικῶν Ἐφόρων τοῦ Κράτους» «περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γεν. Λογιστηρίου» «περὶ ἀδείας συνομολογήσεως χρεωλυτικοῦ δανείου δραχ. 3,000,000 ὀνομ. κεφαλαίου καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως συμπληρώσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἐν τοῖς νόμοις ΓΣΒ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1907, ΓΤΘ' τῆς 14 Μαΐου 1908, ΓΤΞΘ' τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1709, ΓΦΚΑ' τῆς 9 Ἰανουαρίου 1910 καὶ ΓΦΫΑ' τῆς 6 Μαρτίου 1910 περὶ συνοικισμοῦ καὶ διανομῆς γαιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τοῦ Θεσσαλικοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου» «περὶ ἀτελείας τοῦ εἰσαγομένου πρὸς μεταποίησιν καὶ ἐξαγωγὴν σίτου καὶ τοῦ πρὸς ἐκκοκισμὸν βάμβακος» καὶ «περὶ φορολογίας τοῦ ἐγχωρίου ἀνθρακασβεστίου».

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 10 καὶ 52' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Συνεχίζεται ἡ γ' συζήτησις τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου καὶ τῶν σχετικῶν αὐτοῦ διατάξεων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Α. Τριγώνης. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐφαρμοζόμενον εἰς ὑπαρχούσας ἀπαιτήσεις, θ' ἀποβῇ καταστρεπτικόν. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐκχωρήσεως αὐτῶν ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ, ὅπερ δίδομεν διὰ τοῦ νομοσχεδίου, εἶνε ὄλεθρος.

Π. Ἀραβαντινός. Ἡ σκοπιμότης τῆς διατάξεως ἐξέλιπεν ἤδη, ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας. Ἡ δυσπιστία πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἐδημιούργει τὸ κακόν.

Θρ. Πετμεζᾶς. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς εἰς τὸ νομοσχέδιον τροπολογίας τοῦβουλευτοῦ Κεφαλληνίας κ. Χαριτάτου.

Κ. Γόντικας. Ὑπάρχει καὶ ἤδη ἀνάγκη τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου, ἰδίως προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεων γεγενημένων ἤδη. Βαθμηδὸν μᾶλλον πρέπει νὰ καταργηθῇ ὁ νόμος, ἐπὶ τῶν ὑπὸ ὅρον ἀπαιτήσεων πρῶτον. Πρέπει νὰ δηλωθῇ ὅτι δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν γεγενημένων ἐκχωρήσεων».

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Ν. Δημητρακοπούλου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον, εἰς ἣν συνεχωνεύθη καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας κ. Χαριτάτου ὑποβληθεῖσα τροπολογία, καθ' ἣν ἡ ἐπικεφαλίς: «Περὶ καταργήσεως τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου καὶ τῆς σχετικῆς αὐτῷ διατάξεως τοῦ Ἰουστινιανοῦ», μεταβάλλεται εἰς «περὶ καταργήσεως τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου καὶ τῶν σχετικῶν αὐτῷ διατάξεων τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τοῦ Ἰονίου Κώδικος», γενομένη δεκτὴ παρὰ τῆς Βουλῆς.

Κηρύσσεται ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει δι' ἀναστάσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ σχέδιον Νόμου, ἔχον οὕτω:

«Περὶ καταργήσεως τοῦ Ἀναστασιανοῦ νόμου καὶ τῶν σχετικῶν αὐτῷ διατάξεων τοῦ Ἰουστιλιανοῦ καὶ τοῦ Ἰονίου Κώδικος.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐν περιπτώσει ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεως, ὁ ἐκδοχεὺς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ αὐτῆς, καὶ ἂν τοῦτο ὑπερβαίνει τὸ ἐπὶ τῇ ἐκχωρήσει συμφωνηθὲν τίμημα.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀναδοχῆς ἀλλοτρίων ὑποχρεώσεων.

Π. Ἀραβαντινός. Πρέπει νὰ περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὴν κατάργησιν τῆς ἀναδοχῆς ἀλλοτρίων ὑποχρεώσεων. Ἡ ὕπαιθρος χώρα ἐν Ἑλλάδι ἐρημοῦται. Μέτρον εἶνε ἡ ἐξασφάλισις τῆς γεωργικῆς ἰδιοκτησίας εἰς χεῖρας τῶν γεωργῶν. Πρέπει νὰ παρεμποδισθῇ νὰ μεταβαίνῃ αὕτη εἰς χεῖρας τῶν κατοίκων τῶν πόλεων, οἵτινες εἶνε τοκισταί. Τὸ ζήτημα εἶνε σπουδαῖον.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Αἱ κρατοῦσαι διατάξεις εἶνε ἀσυμβίβαστοι ἐντελῶς πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν κρατοῦν οἰκογενειακὸν καθεστώς. Εἶνε διατάξεις ἀνελεύθεροι, εἶχον λόγον τὴν ἔκλυσιν ἠθῶν, ἀνύπαρκτον παρ' ἡμῖν, ἀντιτίθενται πρὸς τὴν σημερινὴν ἀνάπτυξιν τῆς γυναικός. Ὁ θεσμὸς εἶνε ξένος πρὸς τὰ κοινωνικά μας ἤθη, εἶνε ἀνελεύθερος καὶ ἀντιοικονομικός, ἄξιος καταδίκης!

Γ. Φικιώρης. Ἐγὼ τοὐναντίον, ἀπήντησα συζύγους ἀποβλέποντας ν' ἀπογυμνώσουν τὰς συζύγους των καὶ νὰ στερήσωσι τὰ τέκνα των τῆς μητρικῆς περιουσίας των δι' ἀνάγκας ὅλως ξενας πρὸς τὰς οἰκογενειακάς. Ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἀναπτυχθῇ ἡ γυνή, οὐδέποτε θὰ κατωρθώσῃ ν' ἄρῃ ἀφ' ἑαυτῆς τὴν ἰδιαιτέραν ἀδυναμίαν τοῦ φύλου της, τὴν ἀγαθότητα καὶ εὐπιστίαν. Ὅθεν, δὲν πρέπει νὰ ἄρωμεν τὴν προστασίαν ταύτην τῆς γυναικός ἣν καθιερώνουν αἱ ὑφιστάμεναι διατάξεις. Ὁ πολὺς λαὸς σώζεται παρ' αὐτῶν, οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοί. Δὲν πρέπει ν' ἀφίσωμεν καθ' ὁλοκληρίαν ἀνυπεράσπιστον τὴν γυναῖκα ἀπέναντι τῶν διαφόρων ἐκβιάσεων παρὰ τοῦ συζύγου. Μὴ ἄρωμεν ὅθεν εὐεργέτημα καλῶς λειτουργῆσαν μέχρι τοῦδε καὶ προστατεῦσαν καλῶς τὰς γυναῖκας.

Ε. Καλομοιράκης. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, γινόμενον νόμος, δύναται νὰ ἔχῃ συνέπειαν κακὴν διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν. Τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἐπέβαλον τὸν καταργούμενον θεσμὸν μένουν τὰ ἴδια παρ' ἡμῖν. Ἂς μὴ σπεύσωμεν, ἂς ἀναμείνωμεν νὰ συμπληρωθῇ ὁ ὅλος ἀστικὸς κῶδιξ καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἂς ἀποσύρῃ νῦν τὸ νομοσχέδιον.

Δ. Κλάδης. Ὅτε τὸ ὑπέβαλεν, ἡ Βουλὴ τὸ ἐδέχθη μετὰ χειροκροτημάτων.

Κ. Λιθωρίκης. Εἶμαι ὑπὲρ τῆς Νεαρᾶς. Καὶ ἂν εἶνε ἀνελεύθερος ὁ θεσμός, εἶνε ἀπαραίτητος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἠρύσθη τὴν γνώμην του ἐξ ὡρισμένου κύκλου χειραφετημένων γυναικῶν, αἵτινες εἶνε πάντοτε παρ' ἡμῖν ἡ μειοψηφία. Εἶνε πρόωρον τὸ μέτρον. Ζημία θὰ ἐπέλθῃ ἐξ αὐτοῦ. Θὰ εἰσέλθῃ ἡ διαίρεσις καὶ τὸ νεῖκος εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν.

Α. Μιχαλακόπουλος. Ἡ κατάργησις τοῦ Βελλιανείου δόγματος συνεπάγεται ἀναγκαίως καὶ τὴν κατάργησιν τῆς Νεαρᾶς 134. Ἐγὼ ἐκ τῆς δικηγορικῆς μου πείρας παρετήρησα ὅτι ὁ ἀνήρ, σύζυγος ἢ ἀδελφός, τότε μόνον θὰ καταφύγῃ εἰς τὴν περιουσίαν τῆς γυναικός, ὅταν ἡ ἄλλη περιουσία δὲν θὰ εἶνε ἐπαρκὴς διὰ τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας. Δὲν δύναταί τις νὰ θέσῃ ὡς γενικὴν ἀρχὴν ὅτι πάντοτε πιέζεται ἡ γυνή. Πρόκειται μᾶλλον περὶ συζυγικῆς πειθοῦς, ἢ περὶ ἐνασκήσεως ψυχολογικῆς βίας, ἡ πρώτη περίστασις εἶνε ἡ συχνοτέρα. Ἀφίνοντες τὸ καθεστώς, θὰ

ἔχωμεν περισσότερον κακόν, πρέπει δὲ νὰ διασαφηνισθῇ ἂν ἡ παραίτησις μόνον ἐπὶ ἀναδοχῇ θὰ γίνεται δεκτή.

Κ. Δεμερτζῆς Τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν ἀπολύτως. Ἡ γνώμη περὶ καταργήσεως μόνον τῆς ἀναδοχῆς ὑποχρεώσεων ἀλλοτρίων ν' ἀποκρουσθῇ. Ἡ γυνὴ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ οἰκογενείᾳ δὲν εἶναι ὡς ἐν τῇ πάλαι Ρωμαϊκῇ

Θ. Πετμεζᾶς. Τοὺς ἐνδοιασμοὺς τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ δὲν δυνάμεθα, φρονῶ, νὰ τοὺς παρίδωμεν. Φρονῶ ὅτι δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναφέρεται ρητῶς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὅτι καταργεῖται τὸ Βελλιάνειον δόγμα, ἀφοῦ ἐπιτρέπεται ρητῶς εἰς τὴν γυναῖκα πᾶσα ὑπὲρ ἄλλου ἀναδοχή. Καλὸν τοὐναντίον κρίνω νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ φράσις ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τρίτου διὰ τῆς μᾶλλον ἁρμοζούσης φράσεως ὑπὲρ τρίτου.

Ε. Σουλτάνης. Λέγει ὅτι τὰ ἄτοπα ἐκ τῆς καταργήσεως θὰ εἶνε πάντως ὀλιγώτερα τῶν ἐκ τῆς διατηρήσεως τοῦ θεσμοῦ, ὑποστηρίζει ὑποβεβλημένην τροπολογίαν του.

Φ. Νέγρης. Λέγει ὅτι ἡ νομοθεσία ἡμῶν ἀδικεῖ ἐν γένει τὴν γυναῖκα. Ἀλλὰ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὸν σύζυγον μᾶλλον δίδομεν εὐεργέτημα ἀπέναντι τῆς γυναικός.

Κ. Ζαβιτσιάνος. Δηλοῖ ὅτι τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν. Τὰ ἄτοπα τὰ συμβαίνοντα σήμερον ὑπὸ τὸ κράτος τῶν διατάξεων τοῦ ὑπάρχοντος θεσμοῦ εἶνε ἀσυγκρίτως μεγαλείτερα τῶν δι' αὐτοῦ προλαμβανομένων. Ἄλλως τε πάντοτε σχεδὸν κατεστρατηγήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ θεσμοῦ. Ἂς καταργηθῶσιν ὅθεν τὸ ταχύτερον, χωρὶς ν' ἀναμείνωμεν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Α. Θεοδωρίδης. Κηρύσσομαι κατὰ τῆς καταργήσεως τῶν διατάξεων, διότι, ἄλλως, ἡ περιουσία τῆς συζύγου θὰ εἶνε ἐντελῶς ἔκθετος. Παράπονα ἁπλᾶ μόνον, ὡς δικαστὴς μάλιστα ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἤκουσα, ἀλλὰ ἐξέγερσιν λαϊκὴν δὲν ἀντελήφθην. Ἡ κατάργησις θὰ παραβλάψῃ καὶ κοινωνικῶς καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ οἰκογενειακοῦ θεσμοῦ, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικῶς ἔτι. Τὰ παρεμβαλλόμενα διὰ τοῦ θεσμοῦ προστάγματα ἔχουν σκοπὸν τὴν διατήρησιν τῆς οἰκογενείας.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις. Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν διὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ψηφίζει δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν δ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 195 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας κ. Μουσούρη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, λαμβάνει ὁ κ. Πετρέας ὅστις προτείνει νὰ προστεθῇ εἰς τὸ α') ἐδάφ. μετὰ τὰς λέξεις «πρὸς τὸν τοῦ ἀντιδίκου τούτου» αἱ λέξεις «ἢ εἰς τὸν αὐτὸν μὲν τόπον ἄλλου ὁμῶς παρὰ τὸν τοῦ δικαστοῦ» ἔτι δὲ νὰ διαγραφῶσιν ἐντελῶς τὰ δύο τελευταῖα ἐδάφια διότι τὰς προθεσμίας περὶ ὧν ταῦτα προνοοῦσι ὁρίζει τὸ 54 ἄρθρον ἐδ. α' καὶ β', μεθ' ὃ κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει εἰς β' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ συνολον.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. Γ. Συγγούρη Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ κ. Δημ. Θ. Κουκουλέτσου, Τρικκάλων, ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ συμβατικοῦ τόκου, τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδίας, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ζακύνθου κ. Δ. Κλάδη ὑποβάλλεται Τροπολογία εἰς τὸ σχέδιον Νόμου περὶ τῆς ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἀναδοχῆς ἀλλοτρίων ὑποχρεώσεων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους.

Ὁ κ. **Κ. Ραπτόπουλος** ὑποβάλλει Τροπολογίας εἰς αὐτό, ἀναπτύσσων αὐτάς.

Ὑποβάλλουν παρατηρήσεις των οἱ κ. κ. **Πετρέας** καὶ **Φωκιώρης**.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον, κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει αὐτὸ δι, ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 12ην καὶ 50'.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χριστύπουλος
Θ. Γρηγορίου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΒ'
τῆς 1 Ἰουνίου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 6ην καὶ 15' μ. μ., ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλήν, ὅτι αὕτη εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 195 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Παρὰ τοῦ κ. **Προέδρου** ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς: 1) Αἴτησις τῶν σιγαροποιῶν Πύργου ὑπὲρ ψηφίσεως ἐργατικῆς νομοθεσίας. 2) Ἀναφορὰ τοῦ ἐν Λαρίσῃ Νικ. Βουρνάζου ἐναντίον τοῦ ἐκεῖ Δασάρχου, ὡς ὄντος καὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου. 3) Ἀναφορὰ τοῦ Ι. Μοσχοβίτου περὶ συνάψεως συμβάσεως ἐλευθέρας εἰσαγωγῆς τῶν specialites φαρμάκων. 4) Αἴτησις τῶν ἐν Ἀθήναις Θηραίων περὶ ἀποπερατώσεως τοῦ λιμένος Μονολίθου.

Πρόεδρος. Κύριοι βουλευταί, τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς μετὰ τῆς, κατόπιν κληρώσεως, ἐκλεγείσης ἐπιτροπείας τῶν κ.κ. βουλευτῶν ἔσχε τὴν τιμήν, ὅπως σήμερον παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ ἀγγείλῃ Αὐτῷ, συμφώνως τῇ ἐντολῇ, ἣν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐπιτροπείαν ἡ Βουλή, τὴν λῆξιν τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ ἔργου τοῦ ἡμετέρου Συνεδρίου. Τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα προσεφώνησα ὡς ἑξῆς, ἐξ ὀνόματος τῆς Κοινοβουλευτικῆς Πρεσβείας:

Βασιλεῦ.

Ἡ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων λαμβάνει τὴν τιμήν, ὅπως ἀγγείλῃ δι' ἡμῶν τῇ Μεγαλειότητί σου, ὅτι τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον, ὅπερ ἐνεπιστεύθη αὐτῇ ἡ πανηγυρικὴ ἐντολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐπερατώθη.

Ἡ ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου, ὑπὲρ ἧς ἐπῆλθεν ἁρμονία τῆς ψήφου τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἐπινεύσεως τῆς Μεγαλειότητός Σου, ὃς ἐπιδοκιμασθεῖσα ὑπὸ τῆς πανδήμου ἐκδηλώσεως τῆς θελήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, συμπληρώσασα τὰς Συνταγματικὰς διατάξεις κατὰ τὰς ἐπιταγὰς τῆς ἐπιστήμης καὶ τὰς ἐνδείξεις τῆς περὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας πολιτικῆς πείρας, ἐδραιοῖ ἐφεξῆς τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῶν θεμελιουσῶν τὸ Ἑλληνικὸν Πολίτευμα φιλελευθέρων ἀρχῶν καὶ εὐχεραίνει τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐξυπηρετούσης τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀρχῶν τούτων ὀργανικῆς νομοθεσίας.

Ἡ Β' Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ πέποιθε, Βασιλεῦ, ὅτι ἡ συντελεσθεῖσα ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος ἀποτελέσει ἀπαρχὴν νέας περιόδου τοῦ ἐθνικοῦ βίου καὶ ὅτι ἡ πρὸς ταύτην ἐναρμονισθησομένη νομοθεσία ἐξυπηρετήσει τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ Σου καὶ ἐδραιώσει τὴν ἀναγέννησιν τῆς χώρας. Εὔχεται δέ, Βασιλεῦ, ἵνα ὁ Ὕψιστος κραταιώσῃ τὸν θρόνον καὶ κατευοδώσῃ τὰς προσπαθείας τῆς Μεγαλειότητός σου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους, σκέπῃ δ' ἐσαεὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ κρατύνῃ τοῦτο εἰς ὁδὸν ἀκμῆς καὶ μεγαλείου.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς εἰς τὴν προσφώνησιν ταύτην:

Κύριοι Βουλευταί,

Μετὰ πολλῆς ἀποδέχομαι χαρᾶς τὸ ἄγγελμα ὅτι ἐπερατώθη τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον, ὅπερ ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν Διπλῆν Βουλὴν ἡ ψῆφος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἐκφράζω τὰς Βασιλικάς μου εὐχαριστίας, ἀλλὰ καὶ τὰ συγχαρητήριά μου ἐν ταὐτῷ,

πρὸς τοὺς κ. κ. βουλευτὰς διὰ τὴν ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῆς σπουδαίας ταύτης ἐντολῆς αὐτῶν. Ἡ ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ σκέψεων τοῦ Στέμματος καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ἐπιδιωχθεῖσα ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου, ἀχθεῖσα ἤδη εἰς αἴσιον πέρας διὰ τῆς ἐνδεδειγμένης μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τούτων, πραγματοποιεῖ, θεία συνάρσει, πόθον πολλάκις ἐκδηλωθέντα ἐν τῇ χώρᾳ, ἀσφαλίζει δὲ τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῶν θεμελιουσῶν τὸ Πολίτευμα ἡμῶν φιλελευθέρων ἀρχῶν καὶ διευκολύνει τὴν εἰσαγωγὴν ὀργανικῆς νομοθεσίας, ἐξυπηρετούσης τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀρχῶν τούτων.

Συμμεριζόμενος πλήρως τὴν πεποίθησιν τῆς Διπλῆς Βουλῆς, ὅτι ἡ ἀναθεώρησις αὕτη θέλει σημειώσει τὴν ἀπαρχὴν νέας περιόδου τοῦ ἐθνικοῦ βίου, προαγάγει δὲ τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ μου καὶ συμπληρώσει τὴν ἀναγέννησιν τῆς χώρας, εὔχομαι ὅπως πλήρης ἐπιτυχία ἐπιστέψῃ καὶ τὸ συμπληρωτικὸν τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης νομοθετικὸν ὑμῶν ἔργον καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν θείαν ἀντίληψιν, ὅπως κατευοδώσῃ μὲν τὰς κοινὰς προσπαθείας ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς χώρας, σκέπῃ δὲ τὸ Ἔθνος καὶ κρατύνῃ αὐτὸ εἰς ὁδὸν προόδου, ἀκμῆς καὶ εὐημερίας.

Κύριοι Βουλευταί,

Τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον, ὅπερ ἐνεπιστεύθη ἡμῖν ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὡς ἀνηγγέλθη κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς Βουλῆς σήμερον τῇ Α. Μ. τῷ Βασιλεῖ, ἐπερατώθη, θέλει δὲ ἐπιστεγάσει τὸ ἔργον τοῦτο ἡμετέρου λίγων ἀναγγελθησομένη δημοσίευσις τῶν ὑφ' ἡμῶν ψηφισθεισῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος. Ἐπὶ τῇ περατώσει ταύτῃ ἐπιτρέπεται, Κύριοι Βουλευταί, ἵνα ἀνασκοπήσωμεν τὸ ἔργον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἃς τὸ Συνέδριον τοῦτο συνεκλήθη, ἵνα προσενέγκῃ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ εἰς τὴν χώραν:

Ἡδὺ δύο ἐτῶν ὁ Ἑλληνικὸς λαός, φερόμενος καὶ ἐλπίζων εἰς αἰσίαν πραγμάτωσιν ἐθνικοῦ ὀνείρου, ἀπὸ χρόνων μακρῶν ὑποθαλπομένου ἐν τῇ καρδίᾳ παντὸς Ἕλληνος, εὑρέθη ἀντιμέτωπος ἐξωτερικῶν περιστάσεων, καθ' ἃς παρεσχέθη αὐτῷ ἡ ἀντίληψις, ὅτι αἱ ὑλικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις δὲν ἤρκουν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἄμυναν τοῦ Κράτους, ὅτι οἱ ἐξωτερικοὶ αὐτοῦ φίλοι προσέβλεπον πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν οὐχὶ μετὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ προσήκοντος εἰς ἰσχυροὺς προστάτας ὑπὲρ ῥωμαλέου προστατευομένου, ἀλλὰ μετ' ἀγάπης οἰκτίρμονος διὰ τὸν ἀσθενῆ, ἐν ᾧ φειλον καὶ ἐδικαιοῦντο νὰ διασώσωσιν ἀπὸ τοῦ κινδύνου. Ἀλλὰ συγχρόνως εὑρέθη καὶ ἐν τῇ πεποιθήσει, ὅτι αἱ ἠθικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις δὲν ὑπῆρχον ἀκμαῖαι, ἵνα στηρίξωσιν ἡ ὁρμὴν πρὸς θρίαμβον, ἡ θυσίαν καὶ ὁλοκαύτωμα. Καὶ εὑρέθη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐν τῇ ἀνάγκῃ, ἵνα, πρὶν ἢ τοὺς ἐξωτερικοὺς κινδύνους ἀντιμετωπίσῃ, στραφῇ πρὸς τὸν ἐσωτερικὸν ἐχθρὸν καὶ τοῦτον πρῶτον πατάξῃ. Καὶ ἐστράφη ἀκάθεκτος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐναντίον καθεστῶτος, ὅπερ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶχεν ἀπομαράνει πᾶσαν ἐλπίδα καὶ πᾶσαν ἰκμάδα προόδου. Ἐν τῇ ὁρμῇ προηγήθησαν οἱ ἀσκοῦντες τὰς ὑλικὰς δυνάμεις ἐν τῷ Κράτει καὶ ὄπισθεν αὐτῶν ταχὺς ὥρμησεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἀναλαμβάνων τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς λαϊκῆς αὐτοῦ κυριαρχίας, ἐνασκήσει, ἣν παρέδωκε πρὸς αὐτὸν ἡ στρατιωτικὴ ἐπανάστασις κατὰ τρόπον πρωτοφανῆ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐπαναστάσεων.

Καθ' ἣν στιγμὴν οἱ στρατιωτικοὶ ἐπαναστάται, ἀποσυρόμενοι εἰς τὰ στρατιωτικὰ αὐτῶν ἔργα, παρέδιδον εἰς τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν τὴν περάτωσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου, ὅπερ εἶχον ἀναλάβει, τρία μεγάλα ζητήματα καὶ τρεῖς παμμέγιστα ἀπορίαι ἠγείροντο εἴς τε τοὺς ἐν τῷ Κράτει ἐξετάζοντας τὴν παραχθεῖσαν κατάστασιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὁλόκληρον τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ εἰς τοὺς ἐξωτερικοὺς φίλους τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος ἐψηφίσθη καὶ ἀπεφασίσθη δι' εὐρυτάτης παρακάμψεως τῆς οἰκείας διατάξεως τοῦ ἰσχύοντος συνταγματικοῦ χάρτου. Ἀλλά, ὅσον εὐρυτὴς ὑπῆρξεν ἡ παράκαμψις, κατ' οὐσίαν ἐγεννᾶτο ἡ ἀπορία, μὴ δὲν ὑπῆρχεν ἔτι ὥριμος ἡ δημοσία γνώμη περί τε τὴν ὑπόδειξιν

τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ὑπόδειξιν τῆς μορφῆς,ἣν ἡ ἀναθεώρησις ἔδει νὰ λάβῃ. Διότι, ἐφ' ὅσον ἡ ὡριμότης τοῦ δημοσίου φρονήματος ἀνεγράφετο ὡς δυναμένη νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς διπλῆς ψήφου τῆς Βουλῆς καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ὡρισμένη μορφὴ τῆς ἀναθεωρήσεως ἔδει νὰ στηριχθῇ εἰς πλήρη προεργασίαν παρὰ τῷ δημοσίῳ φρονήματι καὶ εἰς πλήρη ἀντίληψιν καὶ ὡρίμανσιν σκέψεων περὶ ὡρισμένων ἀτελειῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου, βεβαίως, ὡς δυνάμεθα πάντες νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ἡ ἀπόρασις περὶ συγκλήσεως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἐπιβληθεῖσα ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων, κατέληξεν εἰς πρόχειρον ὑποτύπωσιν τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων καὶ τὸ πρόχειρον τῆς ὑποτυπώσεως ἐβεβαίωσεν αὐτός τε ὁ Βασιλικὸς Λόγος, ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς πρώτης Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἐκφωνηθείς, ὡς καὶ αὐταὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς τε πρώτης καὶ τῆς δευτέρας Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, καθ' ἃς πᾶσαι αἱ μὴ θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἐτέθησαν ὑπὸ ἐξέτασιν.

Ἀλλ' ἐγεννᾶτο καὶ ἕτερον ζήτημα. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εὑρεθεὶς ἀπροόπτως πρὸ πλήρους ἐνασκήσεως τῶν κυριαρχικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, εὑρεθεὶς ἄνευ ὡρισμένου δεσμοῦ περικλείοντος τοῦτον ἐντὸς αὐστηρῶν ὁρίων ἀναθεωρητέων διατάξεων, μέγας ὑπῆρχε κίνδυνος ὅτι, παραπλανώμενος, ἢ παρασυρόμενος, ἢ δημαγωγούμενος, ἠδύνατο νὰ ἐξορμήσῃ εἰς ἀκάθεκτον χρῆσιν λαϊκῆς κυριαρχίας,ἥτις δὲν θὰ ἦτο ἡ συμφέρουσα διὰ τὰς περιστάσεις,δὲν θὰ ἦτο ἡ συμφέρουσα διὰ τὸ Κράτος, δὲν θὰ ἦτο ἡ συμφέρουσα διὰ τὸν Ἑλληνισμόν. Καὶ παρ' ὅλας τὰς ἀπορίας ταύτας ἐγεννᾶτο τρίτη συμφυὴς ἀπορία. Ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν συνήθισεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ὡρισμένας πολιτικὰς κορυφάς, συνήθισε νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ἀρχηγοὺς κομμάτων καὶ εἰς ἐπιτελεῖα κομμάτων,συνήθισε νὰ ἀναγνωρίζῃ τὴν πολιτικὴν ἱεραρχίαν, συνήθισε δ' εἰς πᾶσαν ἐξαιρετικὴν περίστασιν, πρὸς τὴν ἱεραρχίαν ταύτην τὴν πολιτικὴν προσβλέπων, νὰ ἀποβλέπῃ ὡς πρὸς ἀμυντήριον τοιχίον, προφυλάσσον αὐτὸν ἀπὸ τῶν κινδύνων. Ἀλλ' ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἐν τῇ πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ καθεστῶτος τῶν πραγμάτων ὁρμῇ αὐτοῦ ἀνέτρεψε καὶ τὸ καθεστὼς τῶν προσώπων καὶ ἡ νέα κατάστασις καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς νέας περιόδου εὗρε τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀντιμέτωπον κενοῦ,ὅπερ παρήχθη ἐν τῇ πολιτικῇ σκηνῇ ἐκ τῆς ὁριστικῆς

ἢ προσωρινῆς ἐξαφανίσεως ὡρισμένων πολιτικῶν προσώπων, ἅτινα μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης συνέβαλλον εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διακυβέρνησιν τοῦ τόπου. Καὶ ἄλλα μὲν τούτων ἐκ πείσματος,εἴτε διότι παρεξηγήθησαν,εἴτε διότι δὲν ἀνεγνωρίσθησαν ἀγαθαὶ αὐτῶν προθέσεις, ἀπεσύρθησαν τοῦ ἀγῶνος, ἄλλα, ἀμετανόητοι ἁμαρτωλοί, ἐκρύβησαν ἐνεδρεύοντα, ἄλλα, δοκιμάσαντα νὰ ἀντισταθῶσι, συνετρίβησαν. Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τῶν πολιτικῶν τούτων ἀνδρῶν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐμφανὴς καὶ ἑτοίμη ἡ ἀντικατάστασις ὁλοκλήρου πολιτικῆς ἱεραρχίας, ἐγέννα τὸν κίνδυνον, μή, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μὴ πλήρη ὡρίμανσιν τῶν ἀντιλήψεων περὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων καὶ πρὸς τὰς πιθανότητας τῆς τυχὸν δημαγωγίας, μὴ παρήγγετο, λέγω, σπουδαιότατος ὁ κίνδυνος ἀνατροπῶν καὶ ἀταξίας.

Τὴν λύσιν τῶν ἀποριῶν τούτων ἔδωκε μεγαλοπρεπῆ καὶ αἰσίαν τὸ ἔργον τῆς Ἀναθεωρητικῆς ταύτης Βουλῆς. Τὸ ἔργον τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς,ἔργον κοπιῶδες, ἐργῶδες καὶ σοφόν, ἡ προεργασία τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐν τῇ ἐξετάσει τῶν τε ἀναθεωρητέων διατάξεων καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῆς μορφῆς τῆς ἀναθεωρήσεως, ἡ συμβολή, ἡ πολύτιμος, πλειάδος ἐπιστημόνων, οἵτινες μετέσχον τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου τούτου, ἀπεσόβησαν τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον ὑπηνιξάμην ἐν ἀρχῇ. Οὕτως ἡ ἀναθεώρησις ἐτράπη εἰς ὁδὸν αἰσίαν καὶ δυνάμεθα σήμερον, ἐπὶ τῇ περατώσει τοῦ ἔργου, νὰ καυχηθῶμεν ὅτι συνεπληρώσαμεν τὸ πολίτευμα ἡμῶν, ἀναθεωρήσαντες τὰς μὴ θεμελιώδεις διατάξεις αὐτοῦ καὶ κατηρτίσαμεν Συνταγματικὸν Χάρτην, ἐν ᾧ ὑπάρχουσι διατάξεις ὁμοειδεῖς καὶ ὁμογενεῖς ἔχουσαι συνεκτικὸν δεσμὸν πρός τε ἀλλήλας καὶ πρὸς τὰς θεμελιώδεις διατάξεις, ὅτι κατηρτίσαμεν Συνταγματικὸν Χάρτην, δι' οὗ ἐξασφαλίζεται τὸ ἀνεπηρέαστον τῆς Βουλῆς ἀπὸ τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐνισχύεται ὁ πόλεμος καὶ ἡ κατάλυσις παντὸς συναλλακτικοῦ δεσμοῦ, ἐμπεδοῦται ἡ ἐπικράτησις ἐν τοῖς θεσμοῖς ἡμῶν τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ἰδέας τοῦ δικαίου καὶ ἐδραιοῦται ἡ ἐξύψωσις τοῦ Κοινοβουλίου εἰς τὴν περιωπήν, ἥτις ἀφῃρέθη ἀπ' αὐτοῦ ἀπὸ μακρᾶς σειρᾶς ἐτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲ πρέπει νὰ ἵσταται ὡς παλλάδιον τῶν ἐλευθεριῶν καὶ ἔρεισμα καὶ σέμνωμα τῆς ἱστορίας παντὸς ἐλευθέρου Κράτους.

Ἀλλὰ τὸ ἔργον τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ ἠσφάλισεν αὐτὸς οὗτος ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὁ λαὸς ὅστις ἐπεδείξατο σύνεσιν ἀπαράμιλλον, ὅστις, ἐξερχόμενος ἀπὸ μιᾶς ἐπαναστάσεως, δὲν ἐσκέφθη ἀνατροπάς, ἀλλὰ συντήρησιν τῆς τάξεως καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν, οὓς ἐπιδιώκει τὸ Κράτος τοῦτο ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος. Καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ κατήγαγε θρίαμβον εὐνομίας καὶ τάξεως, καθ' ἣν στιγμὴν συνταγματικαὶ διατάξεις ἐψηφίζοντο. Καὶ ὁ λαὸς οὗτος παρέχει τὴν εἰκόνα λαοῦ συνετοῦ καὶ φιλοπάτριδος, λαοῦ δυναμένου νὰ ἄγηται ἐν τῷ πολιτισμῷ τῶν Ἀνατολικῶν Κρατῶν.

Τὸ ἔργον τοῦ λαοῦ συνεπλήρωσεν ἡ ἀντιπροσωπεία αὐτοῦ. Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην, Κύριοι, δυνάμεθα καὶ ἐπιβάλλεται εἰς ἡμᾶς νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι ἡ συντριβὴ τῶν παλαιῶν πολιτικῶν δεσμῶν διηυκόλυνε τὴν εἴσοδον εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο πλειάδος ἐπιστημόνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐπιστημονικαὶ κορυφαί, καὶ ὅτι οἱ ἐπιστήμονες, οἱ κατισχύοντες ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ δράσει τῇ ἔξω τῆς Βουλῆς, ἐξυψώθησαν εἰς κοινοβουλευτικοὺς ἄνδρας περιωπῆς. Δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐλπίσωμεν καὶ καυχηθῶμεν, ὅτι ἐν τῇ ἀμίλλῃ τῶν νέων ἀνδρῶν μετὰ τῶν ἐναρέτων πολιτευομένων, οἵτινες θὰ ἐπανέλθωσιν ἡμέραν τινὰ εἰς τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας, ἐν τῇ ἀμίλλῃ ταύτῃ θέλει ἀναπλασθῇ ἡ νέα γενεά, ὑπισχνουμένη τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν τῆς χώρας.

Παραδίδομεν, Κύριοι, τὸ ἔργον ἡμῶν εἰς τὴν ἀδέκαστον κρίσιν τῆς Ἱστορίας. ἀλλὰ παραδίδομεν τοῦτο ἐν τῇ συναισθήσει καὶ τῇ συνειδήσει, ὅτι ἐπράξαμεν πᾶν τὸ ἐφ' ἡμῖν, ὅπως ἐπιτελέσωμεν τὸ ἡμέτερον καθῆκον μετὰ πλήρους ἀφοσιώσεως καὶ αὐταπαρνήσεως. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης νέα περίοδος διανοίγεται πρὸ τοῦ Ἔθνους, νέα ἱστορικὴ περίοδος, οἵα πάντοτε διανοίγεται μετ' ἀναθεώρησιν Συνταγματικοῦ χάρτου.

Ἂς εὐχηθῶμεν πάντες καὶ ἂς ἐλπίσωμεν, ὅτι ἡ περίοδος ἡ νέα, ἔσται ἡ περίοδος τῆς ἀληθοῦς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Ἂς εὐχηθῶμεν δέ, Κύριοι, ἵνα, ὡς ἡ Θεία Πρόνοια ἐχρησιμοποίησε πάντοτε τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν ὡς ὄργανον πολιτισμοῦ καὶ σοφίας, ὡς ὄργανον τῶν θειοτάτων Αὐτῆς βουλῶν, ἂς εὐχηθῶμεν, ἵνα ὁ Ὕψιστος σκέπῃ πάντοτε καὶ εὐλογῇ ἐσαεὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος.

Ζήτω τὸ Ἔθνος!
Ζήτω ὁ Βασιλεύς!
Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς λαός!
(Ἐπευφημίαι ἐκ τῆς Βουλῆς καὶ τῶν θεωρείων).

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσω εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι, μετὰ τὴν πρωϊνὴν ἐμφάνισιν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς πρὸς τὸ Στέμμα, συνεκροτήθη Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Βασιλέως, κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ Σύνταγμα ὑπεγράφη, δοθείσης τῆς διαταγῆς πρὸς δημοσίευσιν, ἐξεδόθη δὲ οὕτω καὶ εὐχαρίστως ἀναγγέλλω, ὅτι ἐδημοσιεύθη πρὸ μικροῦ εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως». Οὕτω τὸ νέον Πολίτευμα ἄρχεται ἰσχῦον ἀπὸ τῆς σήμερον.

Καὶ αἱ εὐχαριστίαι αἱ Βασιλικαὶ καὶ τὰ συγχαρητήρια τοῦ Στέμματος πρὸς τὸ Σῶμα τοῦτο, διὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐξετέλεσε τὴν σπουδαίαν ἀποστολήν του, διερμηνεύουσιν, εἶμαι βέβαιος, καὶ τὸ κοινὸν φρόνημα καὶ ἀποτελοῦσιν οὕτω ἐπίσημον ἀναγνώρισιν τῆς ἐργασίας τῆς συντόνου, τὴν ὁποίαν ἐπετέλεσεν ἡ Διπλῆ αὕτη Βουλή. Ἡ ἐργασία πρὸς ἀναθεώρησιν περιωρίσθη, κύριοι βουλευταί, εἰς τὰς μὴ θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἀλλ' ἡ ἀναθεώρησις περιέλαβεν οὐχὶ μίαν, ἀλλὰ πολλὰς καὶ οὐσιώδεις καὶ σπουδαίας διατάξεις, βραχεῖα δὲ ἀνασκόπησις τοῦ ἔργου ἡμῶν θέλει καταδείξει πόσον μεγάλα εἶνε τὰ κενά, τὰ ὁποῖα συνεπληρώθησαν, καὶ πόσον σπουδαῖαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι μεταρρυθμίσθησαν διὰ τῆς γενομένης ἀναθεωρήσεως.

Διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἄρθρου 3 κατέστη δυνατόν, ὅπως ξένοι ὀργανωταὶ ἀναλαμβάνουν ἐν Ἑλλάδι ὑπευθύνους ὑπηρεσίας, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον ὄχι μόνον διὰ τὴν λυσιτελῆ ὀργάνωσιν τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν δυνάμεων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀργάνωσιν πολλῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν. Ἡ ἀναθεώρησις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 τοῦ Συντάγματος ἠσφάλισε καὶ κατωχύρωσε λυσιτελέστερον τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν, ἐνῷ ἡ ἀναθεώρησις τοῦ 12 ἄρθρου ἐπροστάτευσε λυσιτελέστερον τὴν ἀσυλίαν τοῦ οἴκου. Διὰ τῆς ἀναθεωρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις ἐθεωρήθη ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ παρέχῃ αὐτὴν πρὸς πάντας, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐπιπίπτωσι τὰ ἐντεῦθεν βάρη δυσαναλόγως πρὸς τοὺς πόρους τῶν ἀπο-

ρωτέρων κοινοτήτων. Διὰ τῆς ἀναθεωρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ Συντάγματος ἐρρυθμίσθησαν τὰ τῆς ἀπαρτίας τῆς Βουλῆς κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος ἐξασφαλίζει εἰς τὸ μέλλον τὴν πρόληψιν κωλυσιεργικῶν διαθέσεων, καθιστᾶται δὲ τὸ Σῶμα ἀρτιώτερον καὶ ἱκανώτερον, ὅπως ταχύτερον καὶ σοφρονέστερον διεκπεραιώνῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἡ ἀναθεώρησις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ἐγγυᾶται ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐργασία, ἥτις θὰ ἐξέρχεται τοῦ Σώματος τούτου, θὰ εἶνε τοῦ λοιποῦ ἀρτιωτέρα ἢ κατὰ τὸ παρελθόν. Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ ἄρθρου 66 ἐπιτρέπει ὅπως ἐλπίσωμεν, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο ἐν οὐχὶ ἀπωτέρῳ μέλλοντι θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ καταρτίζεται διὰ τῆς ἐκπροσωπήσεως ὅλων τῶν δυνάμεων τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνισμοῦ. Διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Συντάγματος κατέστη δυνατὸν ὅπως ἐξευρεθῇ σύστημα ἐκλογικόν, καταργηθέντων τῶν σφαιριδίων ὡς διατάξεως Συνταγματικῆς, σύστημα ἐκλογικὸν δυνάμενον νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ἀρτιωτέραν ἐκπροσώπησιν ἐν τῷ Συνεδρίῳ τούτῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Συντάγματος ἀπομακρύνει ὁριστικῶς ἀπὸ τοῦ Βουλευτηρίου τοὺς στρατιωτικούς, διὰ νὰ ἀποδώσῃ αὐτοὺς εἰς τοὺς στρατῶνας, ὅπου ὀφείλουσι πᾶσαν τὴν δραστηριότητά των νὰ καταναλίσκωσιν, ὅπως παράσχωσιν ἀξιόμαχον δύναμιν διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων καὶ τῆς τιμῆς τῆς χώρας. Ἀλλὰ διὰ τῆς ἀναθεωρηθείσης ταύτης διατάξεως καθιερώθησαν καὶ ἄλλα ἀσυμβίβαστα, τὰ ὁποῖα ἐγγυῶνται τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ πολιτικοῦ τούτου Σώματος. Ἡ μετ' ἀναθεώρησιν διατυπωθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 73 τοῦ Συντάγματος ἀφήρεσεν ἀπὸ τῆς Βουλῆς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἐκλογῶν καὶ ἀπέδωκεν αὐτὴν εἰς δικαστικὸν καθαρῶς Σῶμα, ἀπήλλαξε δὲ οὕτω τὴν Βουλὴν ἀπὸ ἔργων, τὰ ὁποῖα δὲν ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν κυρίως καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις ἀποτέλεσμα εἶχε τὴν κατάρριψιν τοῦ κύρους τῆς μόλις ἀρχομένης Βουλευτικῆς Περιόδου.

Ἀλλ' ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κύριοι Βουλευταί, ὄχι μόνον ἐγγυᾶται τὴν ἀρτιωτέραν ἐν τῷ μέλλοντι κατάρτισιν τῶν νόμων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος, ὄχι μόνον ἀσφαλίζει καὶ παρ' ἡμῖν τὴν διαμόρφωσιν διοικητικοῦ δικαίου ἐπὶ ἐπιστημονικῶν βάσεων ἑδραζομένου, ἀλλὰ καὶ

διὰ τῆς ἐκτεταμένης δικαιοδοσίας, ἡ ὁποία ἀπεδόθη εἰς τὸ σῶμα τοῦτο, παρέχει τὰς ἐγγυήσεις, ὅτι τοῦ λοιποῦ αἱ πράξεις τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν θὰ δύνανται νὰ εὑρίσκωσι τὸν νόμον τιμωρὸν διὰ τῆς ἀκυρώσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὁσάκις ἤθελον παραβιάζει τὸν νόμον. Διὰ τοῦ ἄρθρου 90 τοῦ Συντάγματος τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον ἔλαβε Συνταγματικὴν θεσμοθέτησιν, ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ εἶνε ἀπολύτως ἐξησφαλισμένη ἡ ἀνεξαρτησία τῶν δικαστηρίων. Διὰ τοῦ ἄρθρου 91 ὡπλίσθη τὸ Κράτος, ὅπως εἰς τὰς κρισίμους περιστάσεις τοῦ ἐθνικοῦ βίου δύναται, κατὰ παρέκβασιν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν καθιερωμένων διὰ τὸν συνήθη αὐτοῦ βίον, ν' ἀντιμετωπίζῃ πάντα κίνδυνον διασαλεύσεως τῆς τάξεως καὶ στρέφῃ πάσας τὰς δυνάμεις τὰς ἐθνικὰς εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ. Διὰ τῆς διατάξεως τῆς ἀναθεωρηθείσης τοῦ 102 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καθιερώθη ἡ μονιμότης πάντων τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐδόθη οὕτω τὸ ριζικώτερον, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, πλῆγμα κατὰ τῆς συναλλαγῆς. Τὸ ἄρθρον 103 τοῦ ἀναθεωρηθέντος Συντάγματος μεριμνᾷ περὶ τῆς σκοπίμου ἐκδικάσεως τῶν ἀγωγῶν κακοδικίας, ὅπως ὁ περὶ τούτου θεσμὸς παύσῃ ὑριστάμενος μόνον ἐν τοῖς νόμοις καὶ ἀποκτήσῃ δύναμιν ἐνεργόν. Τέλος ἡ ἀναθεωρηθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ παλαιοῦ Συντάγματος, ἡ ὁποία ἀπετέλεσεν ἐν τῷ νέῳ Συντάγματι τὸ ἄρθρον 108, ὥρισε τρόπον ἀναθεωρήσεως σκόπιμον, ἀληθῶς ἐπιτρέποντα εἰς τὸ Κράτος ἄνευ βιαίων κλονισμῶν, κατὰ τὰς ἑκάστοτε μεταβαλλομένας καὶ ἐξελισσομένας πολιτικὰς ἀντιλήψεις, νὰ προσαρμόζῃ καὶ τοὺς θεσμοὺς αὐτοῦ. Ὅτε, Κύριοι Βουλευταί, διαρκούσης τῆς ἐπαναστάσεως, ἐρρίφθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ μέσον ἡ ἰδέα τῆς ἀναθεωρήσεως, πολλοὶ ὑπέλαβον, ὅτι ἡ ἀναθεώρησις ἐζητεῖτο ἁπλῶς ὡς εὔσχημος διέξοδος ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ἐπαναστάσεως. Ἀλλ' ἡ πλάνη τῶν οὕτω σκεπτομένων ἦτο μεγάλη προφανῶς, διότι διὰ τῆς ζητηθείσης ἀναθεωρήσεως δὲν ἐπεδιώχθη μόνον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς στρατῶνας ὁ στρατός, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πάρα πολὺν χρόνον εἶχε παραμείνει ἐν τῇ πολιτικῇ σκηνῇ, ὅπως ἀφοσιωθῇ εἰς τὸ κύριον ἔργον τὸ ὁποῖον ἔχει ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὸν ἡ πατρίς, ἀλλ' ἐπεζητήθη συγχρόνως νὰ μὴ θεωρηθῇ ἡ ἐν δυσκολίᾳ εὑρισκομένη ἐπανα-

στασις ὡς ἀποτυχοῦσα, νὰ μεταδοθῇ εἰς τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν ἡ περαιτέρω συνέχισις αὐτῆς, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ ἀσφαλισθῇ, κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς πείρας, μεταρρύθμισις διατάξεών τινων τοῦ Συντάγματος, αἵτινες εἶχον ἀνάγκην ἀναθεωρήσεως, πρὸς τούτοις δὲ νὰ ἀνοιχθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ θύρα τῆς ἀναθεωρήσεως κατὰ τρόπον κανονικόν, ὥστε, ὡς εἶπον πρὸ μικροῦ, κατὰ τὰς ἑκάστοτε μεταβαλλομένας πολιτικὰς ἀντιλήψεις νὰ προσαρμόζωνται οἱ θεσμοί· ἐκρίνετο δὲ ὅτι θὰ ἦτον οἰκτρὸν μετὰ μίαν τοιαύτην ἐπανάστασιν νὰ ἐπέλθῃ ἡ λῆξις αὐτῆς, χωρὶς νὰ ἀνοιχθῇ ἡ θύρα τῆς ἀναθεωρήσεως, καὶ νὰ μείνωσι τὰ σπέρματα νέας ἐξεγέρσεως καὶ νέας ἐπαναστάσεως, ἄνευ τῆς ὁποίας θὰ ἦτον ἀδύνατον, ἐφ' ὅσον δὲν μετερρυθμίζετο τὸ ἄρθρον 107 τοῦ Συντάγματος, νὰ ἐπέλθῃ κανονικὴ ἀναθεώρησις.

Ἑπομένως, διὰ τῆς ἐπιτελέσεως τῆς ἐντολῆς αὐτῆς τῆς Διπλῆς Βουλῆς ὄχι μόνον τὸ Σύνταγμα ἡμῶν ἀνεθεωρήθη κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τὰς ἐπιβαλλομένας ἐκ τῆς πείρας τῆς πολιτικῆς καὶ κατὰ τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης, ἀλλά, δύναμαι νὰ εἴπω, καὶ ὅτι σήμερον, ὁπότε δημοσιεύεται τὸ νέον κατ' ἀναθεώρησιν Σύνταγμα, τερματίζεται ὁριστικῶς ἡ ἀνώμαλος περίοδος, ἡ ὁποία ἤρξατο διὰ τῆς ἐπαναστάσεως, διότι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τὸ παρὸν Συνέδριον, ἀπεκδυόμενον ἐντελῶς καὶ κατὰ νόμον, ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίαν αὐτοῦ ἀπόφασιν, πάσης ἀναθεωρητικῆς ἐξουσίας, μίαν ἔχει δύναμιν, νὰ θέτῃ νόμους, ὑπολείπεται δὲ νὰ τρέψωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τούτου τοῦ καθήκοντος, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνεπιστεύθη ἐπίσης ὁ ἑλληνικὸς λαός, καὶ ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντος τούτου θέλομεν πραγματοποιήσει τὰς εὐχάς, τὰς ὁποίας ἐξέφρασε τὸ Στέμμα ὑπὲρ τῆς πλήρους ἐπιτυχίας καὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν τούτου.

Τὸ ἔργον τὸ νομοθετικὸν τῆς Διπλῆς Βουλῆς, τὸ ἔργον τὸ νομοθετικὸν τοῦ κράματος τῶν Φιλελευθέρων, μία ὅλη περίοδος βουλευτικὴ μόλις θὰ ἠδύνατο νὰ συμπληρώσῃ, ἀλλὰ θὰ ἦτον ἀρκετόν, ἐὰν πρὸ τοῦ πέρατος τῆς Συνόδου τῆς Διπλῆς Βουλῆς ἤθελον ψηφισθῇ ὑπ' αὐτῆς καὶ οἱ ὀργανικοὶ νόμοι, οἱ ὁποῖοι κατέστησαν ἀναγκαῖοι διὰ τῶν νέων ἀναθεωρηθεισῶν ἢ καὶ προστεθεισῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, καὶ ἡ δημοτικὴ μεταρρύθμισις, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ ἐξυγιάνῃ ὁριστικῶς καὶ ἐντελῶς τὸ πολιτικὸν ἔδαφος, καὶ τὰ δικαστικὰ νομοσχέδια καὶ τὸ Πανεπιστημιακὸν καὶ τὰ Γεωργικὰ καὶ τὰ προσεχῶς ὑποβαλλόμενα ἐργατικὰ καὶ τὸ ἀγροτικὸν καὶ τὸ μεταναστευτικὸν καὶ τὰ οἰκονομικὰ καὶ οἱ δύο προϋπολογισμοί, τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ ψηφίσωμεν. Ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς τὸν ὄγκον τῆς ἐργασίας, θέλομεν πεισθῇ, ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ μὴ ἐπιλίπῃ ἡμᾶς καὶ κατὰ τὸ νέον τοῦτο στάδιον τῶν ἐργασιῶν τῶν καθαρῶς νομοθετικῶν ὁ αὐτὸς ζῆλος, ἡ αὐτὴ προθυμία καὶ αὐταπάρνησις, ἡ ὁποία ἐπεδείχθη καθ' ὅλον τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον τῆς Βουλῆς, ὅπως κατορθώσωμεν νὰ συντελέσωμεν ἀσφαλῶς καὶ τὴν ἐργασίαν, ἡ ὁποία κεῖται ἐνώπιον ἡμῶν.

Εἶμαι εὐτυχής, διότι τὴν αἰσιοδοξίαν, τὴν ὁποίαν ἀποπνέει ἡ ἀντιρώνησις τοῦ Βασιλέως πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, τὴν αἰσισδοξίαν περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς χώρας συμμερίζομαι καθ' ὁλοκληρίαν καὶ εἶμαι ἀκραδάντως πεπεισμένος, ὅτι ὁ νέος Συνταγματικὸς χάρτης θέλει σημειώσει τὴν ἀπαρχὴν νέου ἐθνικοῦ βίου. Ἤδη καὶ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νέου αὐτοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου καὶ πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ προγράμματος τοῦ νομοθετικοῦ τῆς ἀνορθώσεως, τὰ ἀποτελέσματα τοῦ νέου πολιτικοῦ βίου, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσήλθομεν, εἶνε καταφανῆ. Ἡ Δικαιοσύνη, ὡς εἴδετε ἐκ δημοσιευθείσης στατιστικῆς, κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἀρξαμένου ἔτους ἐπετέλεσεν ἐργασίαν διπλασίαν τῆς κατὰ τὴν ἀντίστοιχον χρονικὴν περίοδον τοῦ παρελθόντος ἔτους, διπλασίαν κατὰ ποσόν, ἀσφαλῶς δὲ κρείττονα κατὰ ποιόν, τῆς κρείττονος ταύτης ἐργασίας ὀφειλομένης ἐν κυρίῳ μέτρῳ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας ἐν γένει τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, πλὴν τῆς ἐποπτείας τῆς ἀσκουμένης ἐκ μέρους τοῦ ἀσκοῦντος τὴν διοίκησιν τῆς δικαιοσύνης.

Ἀλλὰ καὶ ἡ διοίκησις κατώρθωσεν ἤδη νὰ πείσῃ τὸν κόσμον, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς ἓν κόμμα, ὅτι δὲν εἶνε διοίκησις φατριαστική, ὅτι ἀνήκει εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἀνεξαρτήτως τῶν πολιτικῶν ἢ τῶν ἄλλων πεποιθήσεων αὐτοῦ, μίαν ἔχουσα ἀποστολὴν νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς εὐημερίας αὐτοῦ καὶ οἱ πολῖται ἐσυνείθισαν νὰ προστρέχωσι πρὸς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, χωρὶς νὰ νομίζωσιν ἀναγκαίαν εἰς ἑκάστην περίστασιν τὴν πρόσληψιν τοῦ ἰσχυροῦ ὅπως παραστῇ συνήγορος

τῆς ἐκτελέσεως τῶν κοινοτέρων αἰτήσεων, πολλάκις καὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν τῶν φόρων τῶν φορολογουμένων. Ὁ νόμος ἔγινε δι' ὅλους ἴσος, καὶ ἡ πίστις ὅτι δὲν ὑπάρχει ἰσχυρὸς ἐνώπιον τοῦ νόμου σήμερον, ἀλλ' ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν ὁ νόμος θὰ πλήξῃ ἐξ ἴσου καὶ τοὺς ὑψηλὰ καὶ τοὺς χαμηλὰ ἱσταμένους, ὅτι ὁ νόμος εἶνε κοινὸς πάντων Βασιλεύς, ὅτι ὑπ' αὐτὸν ὑπήγαγε τοὺς πάντας, συνετέλεσεν εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος. Καὶ εἰς ὅλα ταῦτα πρέπει ν' ἀποδώσωμεν τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, ἡ ὁποία ἐδραιοῦται καθ' ἑκάστην, τὸν περιορισμὸν τῆς ἐγκληματικότητος, τὸν ὁποῖον σημειοῖ ἡ στατιστική.

Ἡ ἀνασύνταξις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας χωρεῖ μεθοδικῶς, κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος ἐγγυᾶται εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ὅτι αἱ δαπάναι, τὰς ὁποίας ὑρίσταται διὰ νὰ παρασκευάσῃ ἀξιόμαχον στρατιωτικὴν δύναμιν, θέλουσι ἀποδώσῃ ταχέως εἰς αὐτὸν τὴν δύναμιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπουσιν οἱ πόροι του εἰς ἄνδρας καὶ χρήματα, ἑτοίμην εἰς πᾶσαν στιγμὴν ὅπως ἀμυνθῇ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων καὶ τῆς τιμῆς τῆς χώρας.

Αἱ συναλλαγαὶ ἐπανέλαβον τὴν ζωηρότητα αὐτῶν, ἀντὶ δὲ τῆς ἀνυποληψίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν κεκυρῶς ἐστέναζεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ἔχομεν ἀσφαλῆ τὴν ἀνάκτησιν τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐκτιμήσεως καὶ ἐμπιστοσύνης τοῦ ἔξω κόσμου. Καὶ εἴμεθα ἀκόμη, Κύριοι Βουλευταί, εἰς τὴν ἀρχήν, ὡς εἶπον, τοῦ ἔργου ἡμῶν, ἀκόμη δὲν ἐψηφίσθη τὸ ψηφισθὲν νέον Σύνταγμα, ἀκόμη δὲν ἐψηφίσθη ἡ νέα νομοθεσία, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλουσιν αἱ ἀνάγκαι τῶν περιστάσεων καὶ τὴν ὁποίαν ὑπέδειξε τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος ἡμῶν.

Διατί, ὅταν βλέπωμεν τὰ φαινόμενα ταῦτα, νὰ μὴ ἤμεθα πλήρεις αἰσιοδοξίας διὰ τὸ μέλλον, ὅταν μάλιστα, ἀφ' ἑνὸς ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν ἔμμονον ἀπόφασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ παρελθόν, ἀφ' ἑτέρου ὅταν ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀμετάτρεπτον ἡμῶν ἀπόφασιν, ὅπως ἀπαύστως ἐργαζώμεθα, μὴ ἀφίνοντες νὰ παρέρχηται οὐδεμία ἡμέρα χωρὶς ν' ἀγωνιζώμεθα νὰ καταφθάσωμεν τοὺς ἐν τῇ προόδῳ καὶ τῷ πολιτισμῷ προδραμόντας λαούς

καὶ συμβαδίσωμεν μετ' αὐτῶν, συναγωνιζόμενοι εἰς τὸν καλὸν τοῦτον ἀγῶνα τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ;

Ἔμμονος ἀπόφασις τοῦ λαοῦ, ἀφ' ἑνὸς ὅπως μὴ ἀφίσῃ νὰ ἐπανιδρυθῇ τὸ καταρρεῦσαν καθεστώς, ἀπόφασις δὲ ἡμῶν ἀμετάτρεπτος ὅπως μὴ ἀφίσωμεν νὰ χάνεται οὐδεμία ἡμέρα ἄνευ διαρκοῦς καὶ ἀνενδότου ἐργασίας ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ προαγωγῆς τοῦ τόπου—ταῦτα εἶνε, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζω τὴν ἰδικήν μου αἰσιοδοξίαν, ὄχι τὸ ὑπέρλαμπρον παρελθόν, τὸ ὁποῖον καταυγάζει τὴν ἱστορίαν ἡμῶν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ ἀναδρομὴ πρέπει νὰ γίνεται μόνον ἵνα συναισθανώμεθα πληρέστατον τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἔχομεν διὰ τὸ μέλλον. (Ἐπιδοκιμασίαι).

Ἀλλὰ πέποιθα, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαός, διαπαιδαγωγούμενος ἐπὶ τῇ βάσει νέων ἀρχῶν, νέου καθεστῶτος, πρὸς τὸ παρελθὸν θὰ ἀποβλέπῃ μόνον διὰ νὰ ἐμπνέεται καὶ φρονηματίζεται, ὅπως δυνηθῇ νὰ ἀφοσιοῦται εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ παρόντος, εἰς παρασκευὴν αἰσιωτέρου μέλλοντος. (Ἐπευφημίαι).

Εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν ἀτόμων δὲν εὐδοκιμοῦσιν οἱ φέροντες τὰς περγαμηνὰς τοῦ παρελθόντος, ἔχομεν δὲ καθημερινὸν τὸ παράδειγμα ἐκείνων, οἵτινες, ὁρμώμενοι ἀπὸ τῶν κατωτάτων λαϊκῶν στρωμάτων, παρεσκευασμένοι δι' ἀρτιωτέρας παρασκευῆς εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου, ὑπερτεροῦσι τοὺς ἔχοντας ἐνδόξους μόνον προγόνους καὶ καθιστῶσιν αὐτοὺς ὑπηρέτας ἑαυτῶν.

Ἀνάλογοι ἀρχαὶ διέπουσι τὸν βίον τῶν ἐθνῶν—καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐθεώρησα ὅτι εἶχον καθῆκον νὰ ἐξάρω τὸ σημεῖον τοῦτο πρὸς διαπαιδαγώγησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, συνιστῶν εἰς αὐτὸν νὰ ἀρύεται ἐκ τοῦ παρελθόντος του διδάγματα διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς μεγάλας, τὰς ὁποίας ἔχει, ὅπως κατορθώσῃ εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν διεξαγόμενον μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ ἐθνῶν, νὰ μὴ ὑπολειφθῇ ἐκείνων, οἵτινες παρασκευάζουσιν ἑαυτοὺς καλλίτερον καὶ ἀρτιώτερον, ἀλλὰ ὅπως κατορθώσῃ, ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τὸ λαμπρὸν παρελθόν, νὰ καταστήσῃ τὸ παρὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν σημερινὸν πολιτισμὸν καὶ παρασκευάσῃ κρεῖσσον τὸ μέλλον, ὅπως ἡ Ἑλλὰς ἀναδειχθῇ ἀξία τῶν ἐλπίδων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δι' ἀπαραμίλλων ἀγώνων τὴν ἀνέστησαν εἰς νέον πολιτικὸν βίον, καὶ τῶν προσδοκιῶν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὁ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ὁποῖος ἐχειροκρότησε τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς. (Ἐπευφημίαι).

Μὲ τὴν ἐδραίαν καὶ ἀσφαλῆ αὐτὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ μέλλον, ὑπὸ τοιούτους ὅρους ὑπαρχούσης ἐμπιστοσύνης, ἂς εἰσέλθωμεν εἰς τὸ νέον πολιτικὸν στάδιον, μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ νέου Συντάγματος σήμερον, Κύριοι Βουλευταί. (Ἐπευφημίαι ἐκ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν θεωρείων).

Ε. Κουλουμβάκης. Τὸ ἔργον, οὗτινος ἐκηρύχθη ἡ περαίωσις σήμερον, ἤρξατο ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διὰ τῶν διαμαρτυριῶν ὅλων τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν κατὰ σεσηπότος καὶ ἀποτυχόντος καθεστῶτος, διὰ τῶν ψηφων τοῦ τύπου.

Τὰ λεχθέντα καὶ γενόμενα σήμερον ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐπέβαλλε τυπικὸν καθεστώς. Ἀλλὰ, ὡς διεξήχθησαν, ἠδύναντο νὰ χαρακτηρισθῶσι καὶ ὡς ἐκλογικὴ διαδήλωσις.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 7ην καὶ 15′ ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΓ'.

τῆς 2 Ἰουνίου 1911,

Ὥρᾳ 10.55′ π. μ. περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου, ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 183 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐν Πάτραις Φαρμακευτικὸς Σύλλογος ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ ἐφαρμογῆς τῶν κειμένων νόμων. 2) Κάτοικοι Γαλαξειδίου διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ ἐξακρίβωσιν τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων. 3) Οἱ συνιδιορρύκται τοῦ ὅρμου Λεῶνος τῆς Κορωνίδος τῆς Νάξου ζητοῦν βελτίωσιν τῆς τύχης των. 4) Ὁ Α. Λόντος ζητεῖ βοήθημα διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἱστορικοῦ ἀρχείου τοῦ στρατηγοῦ Ἀν. Λόντου. 5) Ὁ κατάδικος Αἰγίνης Μιχ. Κατσουράνος ζητεῖ ἀπονομὴν Β. Χάριτος. 6) Ὑπάλληλοι καὶ ἐργάται τῶν σιδηροδρόμων Ἀττικῆς ζητοῦσι δικαίαν διανομὴν τῶν χρημάτων των διαλυθέντος τοῦ Ταμείου Αὐτοβοηθείας. 7) Οἱ κάτοικοι Μαριολάτας τῆς

Παρνασσίδος καταστραφέντων τῶν προϊόντων των τῇ 20 Μαΐου ἐ. ἔ. ὑπὸ χαλάζης ζητοῦσιν ἀναστολὴν τῶν φόρων. 8) Οἱ κάτοικοι Γαλαξειδίου ζητοῦσι κατασκευὴν βατῆς ὁδοῦ μέχρι τῆς θέσεως ἀνάθεμα τῆς Δωρίδος. 9) Ὁ Α. Ματάλας ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ φόρου τῶν σπειρομένων γαιῶν καὶ τῶν ἀμπέλων. 10) Αἴτησιν τῶν Π. Δεσύπρη, Ι. Καλεύδη καὶ Α. Κανάκη, κατοίκων Τήνου. 11) Ὁ ἐκ Μικρομάνης τῆς Θουρίας Γ. Σπηλιώτης καταγγέλλει ἐπὶ διαφόροις παρανομίαις τὸν ἱερέα Γ. Κοτσιλιέρην. 12) Οἱ ἐν Λεβαδείᾳ Στενημαχῖται ἐκφράζουσιν εὐγνωμοσύνην δι' ὑποβολὴν νομοσχεδίου ἐγκαταστάσεώς των. 11) Ὁ βουλευτὴς Μεσσηνίας κ. Δ. Κανελόπουλος ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ τῆς ἀμελείας τῶν Ἰροξεν. Γραφείων περὶ τῶν κοινοποιήσεων τῶν ποιν. δικογράφων. 14) Ὁ Σύλλογος τῶν Συντεχνειῶν καὶ Σωματείων Βόλου ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ τῆς μεταφορικῆς καὶ ἀχθοφορικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Τελωνείου Βόλου καὶ 15) Ὁ κατάδικος Αἰγίνης Μ. Τσατσαρούνος ζητεῖ ἀπονομὴν Β. χάριτος.

Ὑποβάλλονται εἶτα καὶ κάτωθι τροπολογίαι.

1) Ἐπὶ τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων τῶν βουλευτῶν κ. κ. Κ. Καλομενοπούλου καὶ Π. Ἐξαρχοπούλου. 2) Τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Δαζέα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 196 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἑτέρα τοῦ ἰδίου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἑτέρα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς Πολ. δικονομίας, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους ἑτέρα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβατικοῦ τόκου, τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας 3) τοῦ κ. Θ. Παπαϊωάννου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ νόμου περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων καὶ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ νόμου 1852, 4) τοῦ κ. Χ. Δικαίου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τῶν νόμων περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων καὶ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ νόμου τοῦ 1852. Πᾶσαι αὗται θέλουσιν ἐκτυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ.

Ἐγκρίνεται εἶτα ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄδεια ἀπουσίας 45

ήμερῶν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τὸν βουλευτὴν Λιτωλοακαρνανίας κ. Ε. Σουλτάνην.

Εἰσέρχεται μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου

(Ἀναφοραί)

Π. Μερλόπουλος λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἔχει ἀναγραφῇ ἡ ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Μακρισίων τοῦ Σκυλλοῦντος ζητούντων ὅπως ἐκδοθῇ ἑρμηνευτικὸν ψήφισμα τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **πρόεδρος** λέγει ὅτι θέλει ἀναγραφῇ αὕτη εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

Διαγράφεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς Ἱερουσαλὴμ περὶ καταργήσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου.

Π. Βουρλούμης. Ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Τασάτη, Φλαμπουρακλπ. τῶν Καλαβρύτων ἵνα παρίσταται ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός, προσαχθῇ δὲ καὶ ὁ σχετικὸς φάκελλος· ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως πρέπει ν' ἀνακληθῇ ἡ διαταγὴ ἥτις ἐδόθη εἰς τὴν Ἀστυνομίαν Καλαβρύτων περὶ βιαίας ἐγκαταστάσεως τοῦ ἀξιοῦντος ἰδιοκτησίαν ἐπὶ τῆς ἐπιδίκου ἐκτάσεως.

Ἀναβάλλεται εἶτα ἡ ἀναφορά.

Οἱ κ. κ. **Α. Φλαμπῆς, Δ. Πολυζωγόπουλος, Ι. Βέρροιος, Π. Ἠλιόπουλος, Α. Καβετζόπουλος** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν καπνεργατῶν Πατρῶν ζητούντων φορολογίαν τῶν μηχανοποιήτων σιγαρέττων.

Α. Κορομπλῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι θὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα, διότι πράγματι εἶνε τοῦτο ἄξιον μελέτης. Ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν σιγαρέττων δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιβληθῇ, δηλοῖ ἐν τούτοις ὅτι θὰ ἐξευρεθῇ τρόπος ὥστε νὰ ἐπιβληθῇ φόρος ἐπὶ τῶν μηχανῶν.

Οἱ κ. κ. **Δ. Κλάδης, Ι. Μαμμᾶς καὶ Δ. Κουλούμπαρδος** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν τηλεφωνητριῶν ζητούσῶν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ των.

Ι. Μαμμᾶς ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου Ἀλληλοβοηθείας Σύρου καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δηλώσῃ ἐὰν θὰ βραδύνῃ ἡ ὑποβολὴ τῶν ἐργατικῶν νομοσχεδίων.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι τὰ ἐργατικὰ νομοσχέδια θέλουσιν ὑποβληθῇ προσεχῶς.

Οἱ κ. κ. **Ι. Βέρροιος, Χ. Μεϊτάνης, Δ. Πολυζωγόπουλος, Κ. Γόντικας, Γ. Λαμπρινόπουλος, Π. Ἠλιόπουλος** καὶ **Α. Φλαμπῆς** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ συλλόγου Καβασίλων «Ἅγιος Γεώργιος».

Γ. Βλάσης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Κορινθίας περὶ προαγωγῆς ἐφίππων χωροφυλάκων καὶ ἑτέραν τοιαύτην τῶν κατοίκων Ἀγγελοκάστρου τῆς Σολιγείας ζητούντων ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν ἀμπέλων.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Σκλήθρων ζητούντων τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ νόμου περὶ ἀμβύκων.

Α. Σκαλτσούνης ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Δ. Καρᾶ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ του, καταδικασθέντος εἰς θάνατον κατὰ λάθος.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἂν ἀποδειχθῇ τοῦτο θέλει προκαλέσει Διάταγμα Β. χάριτος.

Ἐγκρίνεται ἡ παροχὴ διμήνου ἀδείας διὰ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τὸν βουλευτὴν Κεφαλληνίας κ. **Α. Καβαλλιεράτον**.

Ν. Δελλακαΐας ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ ἐξ Ἀντικηθύρων Ι. Γαλανάκη ὅπως συστηθῇ τῷ τελώνῃ ἵνα μὴ φορολογῇ τὸ πρὸς οἰκιακὴν χρῆσιν ἔλαιον.

Α. Κορομπλῆς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ὁ τελώνης ἐφαρμόζει κατὰ γράμμα τὸν νόμον.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ἱεροσπουδαστῶν Τριπόλεως.

Π. Ἐξαρχόπουλος Κ. Καλομενόπουλος ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῶν χωρίων Βόθρων κλπ. Νάξου ζητούντων ἵδρυσιν ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ.

Ἀναβάλλεται ἡ ἀναφορὰ τῶν σμυριδοεργατῶν Νάξου.

Α. Σακελλαρίου ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν Πειραιεῖ νυκτερινῆς Μηχανικῆς Σχολῆς «Προμηθεύς».

Ε. Ρέπουλης (Υπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι αὐτὴ θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Α. Αναστασιάδης συνηγορεῖ ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς.

Ε. Γαρουφαλιᾶς ὑποστηρίζει ἀναφορὰν του ὅπως οἱ ἐξ Ἄρτης ὀφειλέται τοῦ Δημοσίου ἀπαλλαγῶσι τῶν τόκων ὑπερημερίας.

Οἱ κ. κ. **Γ. Λαμπρινόπουλος** καὶ **Κ. Γόντικας** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν φαρμακοποιῶν Ἀμαλιάδος περὶ παρανόμως δοθείσης ἀδείας ἱδρύσεως πέμπτου φαρμακείου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀθ. Μεγκλίδου.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρα 12.45' μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 5 καὶ 40 ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Συμφώνως πρὸς προηγουμένην ἀπόφασιν, εἰσέρχεται πρῶτον ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ἐπανάληψιν ταύτην τῆς συνεδριάσεως εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ εὐεργετικῶν ἱδρυμάτων.

Ν. Ἀλιβιζάτος. Τὸ ζήτημα ἔχει, ἐκτὸς τῆς φιλανθρωπικῆς, καὶ οἰκονομικὴν ἄποψιν. Ἑκατομμύρια ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε διὰ Νοσοκομεῖα ἐν Ἀθήναις, μὲ σκοπὸν νὰ περιθάλπουν καὶ ἀνακουφίζουν πάντα ἄπορον πάσχοντα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, προσφεύγοντα ἢ εὑρισκόμενον εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ἀλλὰ ἤδη δὲν ἐπαρκοῦν οὔτε διὰ τοὺς ἀπόρους τῶν Ἀθηνῶν. Λόγος εἶνε ἡ κακὴ διάθεσις καὶ διαχείρισις τῶν χρημάτων τῶν Νοσοκομείων. Δὲν θέλω νὰ εἰσέλθω εἰς διαφωτιστικὰς λεπτομερείας, διὰ ν' ἀναπτύξω τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἰσχυρισμοῦ μου. Καταφεύγω μόνον εἰς παράδειγμα ἐκ τῶν «Ἐθνικῶν Νοσοκομείων» Κων]πόλεως. Διὰ 350 κλίνας αὐτῶν δαπανῶνται κατ' ἔτος 600000 δρχ. ἐδῶ διὰ 130 κλίνας 425—475 χιλ. Τὰ «Ἐθνικὰ Νοσοκομεῖα» θεωροῦνται ὡς τέλεια. Πῶς δὲ ἐξασκεῖται ἡ φιλανθρωπία εἰς τὰ πλείονα τῶν ἐν Ἀθήναις Νοσοκομείων; Ἡ μεγαλειτέρα ἐπιτυχία ἑνὸς ἰσχυροῦ, ἑνὸς βουλευτοῦ, θεωρεῖται νὰ εἰσαγάγῃ δωρεὰν ἀσθενῆ εἰς ἓν αὐτῶν! Αὐτὴ εἶναι ἡ ἔννοια τῆς φιλανθρωπίας καὶ εἰς τοιαῦτα Νοσοκομεῖα ἀπέβλεπον οἱ διαθέσαντες τὰ ἑκατομμύριά των μεγαλόφρονες φιλάνθρωποι; Τὰ πλεῖστα τῶν ἐν Ἀθήναις Νοσοκομείων παρῳδοῦν καὶ καταστρέφουν τὸν σκοπὸν τῆς φιλανθρωπίας, οἱ ἐκτελεσταὶ ἀποβλέπουν μόνον εἰς ἴδια τέλη καὶ συμφέροντα, ὅταν γίνῃ ἡ δέουσα ἐξέλεγξις θὰ ἀποδειχθῇ ποῖα εἶνε τὰ Νοσοκομεῖα ταῦτα. Ἡ συστηματικὴ ἀποπομπὴ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπόρων ἀσθενῶν δημιουργεῖ κατάστασιν ἀπανθρωπίας, ἥτις δὲν ἐπιτρέπεται εἰς μέρος πολιτισμένον. Εἰς τὴν φυσικὴν ἀσθένειαν, εἰς τὴν ἀθλιότητα τοῦ ἀπόρου ἀσθενοῦς, προστίθεται καὶ τὸ ἠθικὸν πλῆγμα ἐκ τῆς ἐντυπώσεως. Μία τῶν αἰτιῶν τοῦ κακοῦ εἶνε ὅτι ἰατροί τινες, θέλοντες νὰ κερδοσκοπῶσιν, ἀπελπίζουσιν ἐπὶ ἡμέρας τὸν ἀσθενῆ διὰ προφάσεων ὅτι δὲν ὑπάρχει κλίνη κενὴ καὶ κατόπιν ὑποδεικνύεται εἰς αὐτὸν καταλλήλως νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τοῦ βοηθοῦ ἰατροῦ τοῦ Νοσοκομείου, ὅπου θὰ πληρώσῃ διὰ νὰ ἐφοδιασθῇ διὰ τοῦ καταλλήλου ἐγγράφου πρὸς εἰσαγωγήν. Τὰ νοσοκομεῖα τὰ λειτουργοῦντα καλῶς εἶνε μέγας παράγων ὄχι μόνον φιλανθρωπίας, ἀλλὰ καὶ ἀναπτύξεως τῆς ἐπιστήμης καί, ἐπομένως, ἐνισχύσεως τῆς φήμης τοῦ Ἔθνους. Παράδειγμα ἡ Γαλλία, παράδειγμα ἡ Λωζάνη, ἥτις, μικρὸν χωρίον οὖσα μέχρι τινός, ὀφείλει τὴν σημερινὴν διεθνῆ ἀνάδειξίν τις, ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως, εἰς τρεῖς ἰατροὺς καὶ εἰς τὰ Νοσοκομεῖά της. Αἱ πρωτότυποι δὲ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι ἐν τῇ Ἰατρικῇ προέρχονται κυρίως ἀπὸ καλῶς λειτουργοῦντα Νοσοκομεῖα, ἀπὸ τοὺς ἐν αὐτοῖς ἰατρούς, οὐχὶ ἀπὸ βιοπαλαιστὰς ἰατρούς. Καὶ ἐν τούτοις παρ' ἡμῖν ὑπάρχουν πολλοὶ βιοπαλασταὶ δημοσιεύουσι κατ' ἔτος ἀξίας λόγου ἐπιστημονικὰς πραγματείας, ὅπερ εἶνε πρὸς τιμὴν τῆς ἐπιστημονικῆς ἰδιορρυθμίας τοῦ Ἔθνους. Καὶ ἐπιστημονικῶς καὶ οἰκονομικῶς καὶ φιλανθρωπικῶς καὶ ἐθνικῶς ἐπομένως πολλὰ ἐκ τῶν εὐεργετικῶν ἱδρυμάτων δὲν ἐκτελοῦσι τὸν προορισμόν των, ἐγὼ διαφωτίζω ἁπλῶς τὴν Βουλήν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως διορθώσῃ τὰ κακῶς κείμενα, ἔχει ἀνάγκην τῶν εἰδικῶν φώτων καὶ τῶν ἐπισήμων καὶ τῶν ἀνεπισήμων εἰδημόνων».

Γ. Λαμπρινόπουλος. Ζητεῖ τὰ ἱδρύματα ταῦτα νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ ἐξέλεγξιν τῆς Πολιτείας, συνιστᾷ νὰ ὑποβληθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἰατροσυνεδρίου καταρτισθὲν νομοσχέδιον περὶ Ἐνιαίας Διευθύνσεως τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, τὸ ἰσχῦον ἐν Γαλλίᾳ καὶ τόσον ἐπιτυχόν. Διὰ τῆς ἀκμῆς τῶν Νοσοκομείων θὰ ἐξυ-

πηρετηθῇ καὶ ἡ Ἐπιστήμη, ἡ Δημοσία ὑγεία, ἡ εὑρισκομένη εἰς χειριστον σημεῖον παρ' ἡμῖν. Ἐὰν δὲ τυχὸν εἰσβάλῃ ἡ χολέρα εἰς τὴν Ἑλλάδα, θὰ εὕρῃ γονιμώτατον ἔδαφος, θὰ ἐπέλθῃ δὲ καὶ οἰκονομικὴ ἐμπορικὴ καταστροφή — λ. χ. ἐκ τῶν σταφιδορόρων ἐπαρχιῶν οὐτε λίτρα σταφίδος θὰ ἐξαχθῇ, διότι αὕτη δὲν βράζεται. Κινδυνεύομεν δὲ νὰ ἀπομονωθῶμεν καὶ ἕνεκα τῶν καθάρσεων τὰς ὁποίας ἡ Τουρκία σκέπτεται ἤδη νὰ καταργήσῃ.

Μ. Καβαλλιεράτος. Σχετικῶς λαμβάνω τὸν λόγον ἐπὶ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων Κεφαλληνίας, ἅτινα ἀπὸ 8μήνου εἶνε ἐγκαταλελειμμένα. Πρόκειται περὶ ἱδρυμάτων μεγάλων περιουσιῶν, ἀλλὰ εἰσελθοῦσα ἡ πολιτικὴ κατεμάρανε καὶ παρέλυσεν αὐτά. Ἐξ αἰτίας ἀσαφοῦς διατάξεως ἐσχάτως ψηφισθέντος σχετικοῦ νόμου δὲν ἔχει ἤδη κατάστημα ἀγαθοεργὸν ἐν Κεφαλληνίᾳ, κατέχον τὴν πρώτην θέσιν ἐν Ἀνατολῇ εἰς τὸ εἶδος του, δὲν ἔχει Ἀδελφάτον, δὲν ἔχει ἀντιπροσώπους, οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι, λόγῳ κομματικῶν ὑπολογισμῶν, δὲν συνέρχονται διὰ νὰ ἐκλέξουν μέλη τοῦ Ἀδελφάτου». Ἀναφέρων καὶ κίνδυνον ἀπωλείας παρὰ τῶν Φιλανθρωπικῶν καταστημάτων Κεφαλληνίας 150,000 δραχμῶν ἐκ κληροδοτήματος, λόγῳ ὑπερβασιῶν πολιτικοῦ προσώπου τῆς Κεφαλληνίας, ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς Α' παραγράφου τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ 'ΓΨΚΗ' νόμου περὶ φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων Κεφαλληνίας τυπωθησομένην πρὸς διανομήν.

Β. Μιχαλέας. Λέγει ὅτι τὸ Παθολογικὸν Τμῆμα τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ μέχρι τοῦδε καμμίαν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν, δὲν ἐπαρκεῖ οὐδόλως εἰς καὶ μόνος ἄνθρωπος νὰ διευθύνῃ τὴν κολοσσιαίαν ἐργασίαν τοῦ τμήματος αὐτοῦ, ἔχοντος 70 περίπου κλίνας, ἔδει ἀπὸ 3 ἐπιστήμονας νὰ διευθύνεται τὸ τμῆμα τοῦτο, ἀναλαμβάνοντας τὴν ἐργασίαν κατόπιν διαγωνισμοῦ. Συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἄμεσα μέτρα.

Α. Κλάδης. Οἱ προλαλήσαντες, ἐκτὸς τῶν κ. Σκάσση καὶ Παρασκευοπούλου, ὡμίλησαν ἀριστολογικῶς, δὲν δυνάμεθα νὰ συζητῶμεν περὶ τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» ἐφ' ὅσον τοῦτο εὑρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἀνάσσης ἡμῶν, τὸ Δημοτικὸν νοσοκομεῖον εἶνε ὑπερπλῆρες ἀσθενῶν κάὶ ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ἐν τῷ κήπῳ, διότι δὲν ἔχει

χῶρον, πρέπει νὰ προφυλαττώμεθα ἀπὸ ὑπερβασιῶν δυναμένων νὰ ἐκθέσουν τὰ ἱδρύματα ταῦτα καὶ εἰς τὸν ἔξω Ἑλληνισμόν». Ζητεῖ ἐν τέλει ὁ ὁμιλῶν τροποποίησιν τοῦ Κανονισμοῦ, ὥστε διὰ τὰς ἀναφορὰς νὰ καταναλίσκωνται 5' καὶ διὰ τὰς ἐπερωτήσεις 15', διὰ τὸ μὴ περισσεύειν χρόνον.

Β. Μιχαλέας. Ζητεῖ νὰ ὁρισθῇ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ 6 βουλευτὰς ἥτις νὰ ἐξετάσῃ τὰ πράγματα, ὅτε θ' ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν ἐλέχθησαν ἀριστολογίαι.

Φ. Σκάσσης. Ἀναπτύσσει ὅτι ἐκ τῶν κυριωτέρων σημείων τοῦ Προγράμματος τῶν Φιλελευθέρων ὠφειλε καὶ ὀφείλει νὰ εἶνε τὸ διὰ τὴν Δημόσιον ὑγείαν—μέγιστον καὶ ζωτικώτατον ζήτημα διὰ τὴν Ἑλλάδα. Συνιστᾷ τὴν ὑποβολὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μέτρα περὶ χωρισμοῦ τῆς διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας τῶν Φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων ἀπὸ τοῦ ζητήματος τῆς καθόλου Δημοσίας ὑγείας.

Χ. Βοΐλης. Ζητεῖ τὴν ὑποβολὴν νομοσχεδίου διακανονίζοντος τὰ τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων ἐν γένει.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Τὸ ζήτημα ἐξεταστέον κυρίως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐπιστημονικῆς λειτουργίας τῶν ἱδρυμάτων αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον μέρος, ἀναγόμενον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ὑπάρχει ὑποβεβλημένον νομοσχέδιον. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ὑπάρχει νομοθεσία ἀνεπαρκής.

Ὁ ἔλεγχος τῆς Πολιτείας μόνον κλοπάς, οὐχὶ καταχρήσεις, δύναται νὰ ἀνακαλύπτῃ. Οἱ προϋπολογισμοὶ δὲ τῶν ἱδρυμάτων ὑποβάλλονται ὡς παράρτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δήμων. Δύναται νὰ ληφθῇ νομοθετικὴ πρόνοια προσελέγχου, ἀλλὰ διαχειρίσεως οὐχί, διότι ὑπάρχουν φραγμοὶ ἐκ διαθηκῶν. Δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ νῦν ἰσχύουσα διάταξις, ἡ μεταρρυθμισθεῖσα τῷ 1836, ἀνάγκη εἰδικοῦ νομοθετήματος, σχετικοῦ μὲ τὸ περὶ κοινοτήτων, ἀλλὰ ἀνάγκη ψηφίσεως καὶ τοῦ νομοθετήματος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικήν, ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως, λειτουργίαν τῶν Νοσοκομείων.

Ὡς πρὸς τὸ θιχθέν, διὰ τῆς γενικεύσεως τῆς συζητήσεως, ζήτημα τῆς δημοσίας ὑγείας, τὸ καταρτιζόμενον ὑπὸ εἰδικοῦ νομοσχέδιον εἶνε ἀπὸ ἐπιστημονικῆς

ἀπόψεως ἄριστον, διότι κατὰ τὰ ἄλλα δὲν δύναμαι νὰ κρίνω αὐτό. Οἱ συντάξαντες αὐτὸ δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν διοικητικὸν μηχανισμόν. Τὸ νομοσχέδιον ἔχει μέρος ἀναγόμενον εἰς τὰ τῆς Δημοσίου ὑγείας ἐν γένει, τὸ ὁρίζον τὰ τῶν Νομιάτρων, ἀστυάτρων, κτηνιάτρων κλπ., καὶ μέρος ἀναγόμενον εἰς τὴν πρόνοιαν καὶ τὰ μέτρα πρὸς πρόληψιν ἐπιδημιῶν κλπ., εἴτε ἐν περιπτώσει ἐνσκήψεως αὐτῶν. Τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος, ἀποχωριζόμενον τοῦ ἄλλου, δύναμαι νὰ προσαγάγω ἀπὸ αὔριον πρὸς τὴν Βουλήν.

Ι. Πατσουρᾶκος. Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ Πειραιῶς δὲν ἔχει λάβει κανὲν μέτρον κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς χολέρας, παρ' ὅλα γραφόμενα.

Ε. Ρέπουλης. Δύναμαι νὰ ὑποβάλλω ἀπὸ τῆς αὔριον τὸ μέρος τοῦ νομοσχεδίου τὸ ἀφορῶν τὰ τῆς συντηρήσεως τῶν λοιμοκαθαρτηρίων. Ἀλλὰ τὸ ἐπίλοιπον, ὡς ἔχει, δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς.

Κ. Μέρμηγκας. Τὸ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰατροσυνεδρίου παρασκευασθὲν Νομοσχέδιον ἐξαίρει τὸ σωματεῖον τοῦτο εἰς τὰ ὄμματα ἡμῶν.

Καὶ δὲν ἔχει μὲν τοῦτο τὴν ἀπαίτησιν ὅτι εἶναι ἀλάθητον, ἀλλὰ πάντως δικαιοῦται νὰ ὑποβάλῃ τὴν παράκλησιν ὅπως μὴ παροραθῇ. Ἡ ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένη ἐπὶ πλέον δαπάνη μέλλει νὰ καλυφθῇ ὑπὸ τῶν λοιμοκαθαρτικῶν τελῶν. Ἡ ὀργάνωσις εἰδικῶς δεδιδαγμένου ἰατρικοῦ προσωπικοῦ ἐπιβάλλεται ἀπαραιτήτως, διότι αὕτη μόνη δύναται νὰ παράσχῃ σωτήριον κατὰ πάσης ἐπιδημίας καὶ κατὰ τῆς ὅλης ἡμῶν ὑγειονομικῆς κακοδαιμονίας.

Δ. Χαρίτατος. Βεβαιοῖ ὅτι τὸ Χειρουργικὸν Τμῆμα τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» λειτουργεῖ ἐξόχως, λειτουργεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐξωτερικὸν τμῆμα χειρουργείου.

Ἀπ. Τυπάλδος Φορέστης. Τὸ Κατάστημα τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» ἀνυψώθη εἰς τὸν προορισμόν του, ἅμα ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν του ὁ ἔξοχος ἰατρὸς Μ. Γερουλᾶνος, καὶ οὐδὲν παράπονον ποτὲ ἐξεφράσθη, λειτουργεῖ δὲ κανονικῶς.

Ι. Πατσουρᾶκος. Τὰ λεχθέντα ἀφορῶσι τὸ μέλλον. Νῦν ἡ χολέρα ἀπειλεῖ ἄμεσον εἰσβολήν. Αἱ ἀρχαὶ τοῦ Πειραιῶς κανὲν ἀπολύτως μέτρον ἔλαβον.

Σ. Τ. Φορέστης. Οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει τὸ ζήτημα τῆς χολέρας μὲ τὸ Νοσοκομεῖον «Εὐαγγελισμοῦ».

Μ. Γαλανός. Ἐρωτᾷ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸν διατὶ δὲν ἀπήντησεν εἰς σύστασίν του περὶ ὑπομνήσεως πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον περὶ συμπληρώσεως τῶν κενῶν ἐπισκοπικῶν ἑδρῶν. Ἀναπτύσσει τὸ ζήτημα σχετικῶς μὲ τοὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Λέγει ὅτι οὐδεμία συνθήκη ἐναντία ὑφίσταται ὅπως μὴ πληρωθῶσιν αἱ ἕδραι. Ἐὰν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος φρονῇ ὅτι δὲν πρέπει νὰ προτείνῃ ἐπισκόπους, ἐφόσον ὑφίστανται αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, ἐκ φόβου ἐπηρεασμῶν καὶ ἀναμίξεων ἀλλοτρίων, διαμαρτύρομαι ἐγὼ ἐντεῦθεν κατὰ τοιαύτης ὑπονοίας. Ὄντως δὲ οὗτος εἶνε ὁ λόγος τῆς μὴ προτάσεως παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπισκόπων. Καὶ ὅμως αἱ καλλίτεραι ἐκλογαὶ ἐπισκόπων ἐγένοντο ἐν τῷ παρελθόντι κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐλειτούργει ἡ Βουλή, ὥστε ὁ ἔλεγχος νὰ εἶνε δυνατός.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἐνήργησα ἐπὶ τῆς συστάσεως. Ἀπηύθυνα ἔγγραφον πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν 5 κενῶν ἐπισκοπικῶν ἑδρῶν. Εἶχε παρέλθει τὸ 3μηνον διάστημα, τὸ ὁριζόμενον σχετικῶς παρὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Οἰκομενικῆς Συνόδου, δὲν ὑπῆρχε δὲ καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία ἐναντία συνθήκη ὡς λόγος ἀθετήσεως τοῦ Κανόνος. Ὡς πρὸς τοὺς ἐνδοιασμοὺς δὲ τῆς Ἱ. Συνόδου φρονῶ ὅτι, ἐὰν ἡ Σύνοδος ἔχῃ τὴν τόλμην νὰ προτείνῃ οἵους νομίζει ἀξίους, δύναται καὶ πρέπει νὰ τὸ πράξῃ, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἂν συνεδριάζῃ ἢ ὄχι ἡ Βουλή. Μήπως θὰ πράξῃ τι ἡ Κυβέρνησις παρὰ τὴν γνώμην τῆς Συνόδου, ἐὰν ἡ γνώμη αὐτῆς περὶ προσώπων εἶνε ἡ δέουσα; Μήπως ὑπάρχει φόβος παρὰ τῇ Συνόδῳ μὴ ἡ Κυβέρνησις ἐπηρεασθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς; Ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις ἵστατα εἰς τοιοῦτον ὕψος ἀποστολῆς, ὥστε φόβοι τοιοῦτοι εἶνε μάταιοι. Ἡ Κυβέρνησις θὰ ἀντιγνωμήσῃ πρὸς τὴν Σύνοδον, ἐὰν αὕτη ὑποδείξῃ πρόσωπα ἀνάξια, θὰ ἀντιγνωμήσῃ καὶ προβῇ εἰς ἀντενέργειαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκ τοῦ νόμου δικαιώματός της.

Ἀλλ' ὅμως ἄλλος λόγος εἶνε ὁ τοῦ δισταγμοῦ τῆς Ι. Συνόδου, εἶνε ὁ τῆς πληθύος τῶν ὑποδεικνυομένων προσώπων καὶ ὁ τῆς ἐκ ταύτης δυσχερείας περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀρίστων. Δὲν παρῆλθε δὲ καὶ πολὺς χρόνος ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τοῦ

ἐγγράφου καὶ δυνάμεθα ν' ἀναμένωμεν ἀκόμη ἀπάντησιν εἰς αὐτό. Ἐὰν ὅμως ὄντως ἄλλοι λόγοι εἶνε οἱ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἀπαντήσεως, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχουν νόμοι ἐκβιαστικοὶ τῆς Ι. Συνόδου εἰς ἐπιτέλεσιν τῶν καθηκόντων της—διότι ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ προεφαντάσθη καὶ προϋπέθεσε ἁρμονίαν πάντοτε μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ Ι. Συνόδου, ὅτε ἐθέσπιζε τοὺς σχετικοὺς νόμους,—ἔχομεν, ὑποθέτω, ἀκόμη καιρόν, ὅπως ὑποβάλλωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν καὶ ψῆφον τῆς Βουλῆς μεταρρυθμίσεις τῆς σχετικῆς νομοθεσίας.

Θ. Γρηγορίου. (Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως). Λέγει ὅτι, προκειμένου περὶ ἐθνικοῦ, κατὰ τὴν γνώμην του, ζητήματος, ὡς τὸ τῆς ὑπερωκεανείου—ἡ ἐπὶ οὗ ἐπερώτησις εἶνε ἐγγεγραμμένη ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ ἐπίκειται νὰ συζητηθῇ, καλὸν εἶνε ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις καὶ ὑποβάλλει σχετικὴν πρότασιν.

Ἡ Βουλὴ ἀποκρούει τὴν πρότασιν.

Β. Μιχαλέας. (Ἐπὶ τῶν κατατεθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἐγγράφων περὶ τῆς Ὑπερωκεανείου Ἑταιρείας). Ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς ἐθνικότητος τῶν ζητημάτων, ὑπὸ τὸ μαρμολύκειον τοῦ φόβου μήπως παραβλάψωμεν ἱερὰ καὶ ὅσια, δυνάμεθα νὰ παρερχώμεθα διαρκῶς ἀδιάφοροι, πρὸ ἐγκλημάτων, τὰ ὁποῖα τελοῦνται ἀκριβῶς ἐκεῖ, ὅπου πλανώμενοι πολλάκις θεωροῦμεν ὅτι περικλείεται ὑψηλὸν συμφέρον τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους. Ἀλλὰ ἡ μέθοδος αὕτη ἴσχυεν ἐν τῷ παρελθόντι, σήμερον ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἀποκρύπτωμεν ὅτι κατὰ συνείδησιν θεωροῦμεν ἀληθές. Οὕτω θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐννοήσωμεν πῶς καὶ διὰ ποίων μεθόδων συμβαίνει νὰ ζῶσιν ἐν Εὐρώπῃ ὡς ἡγεμόνες μερικὰ ἄτομα, πῶς ἀπέβησαν ἀληθεῖς τύραννοι τοῦ λαοῦ μερικοὶ μεγάλοι συνασπισμοί, ἱδρύματα ὧν ὁ ὄγκος ἀπετελέσθη ἀπὸ ἀλλεπαλλήλα στρώματα ἁμαρτίας, ἐνῷ ὁ ἀγνοῶν λαὸς θεωρεῖ ὅτι ταῦτα εἶνε πηγαὶ καὶ ἐγγυήσεις ἀστειρεύτου ἀγαθοῦ ἐν τῇ χώρᾳ. Ἡ «Ἐνιαία» . . .

Πρόεδρος. Δὲν δύνασθε νὰ ὁμιλήσετε πέραν τῶν 10 λεπτῶν τῆς ὥρας, συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν, διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐπερωτήσεως.

Β. Μιχαλέας. Δὲν θὰ μὲ ἐμποδίσῃ τι ἀπὸ τοῦ νὰ ἀποκαλύψω, ὅτι αἱ ἐνέργειαι τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς συγκάλυψιν τοῦ σκανδάλου τῆς «Ὑπερωκεανείου» ἔφθασαν

καὶ μέχρις ἐδῶ. ἐκτὸς τῆς Βουλῆς μοὶ προσέφεραν χρήματα ὅπως σιωπήσω, ἐντὸς αὐτῆς παρεκλήθην παρὰ προσώπων ὅπως παραιτηθῶ τῆς ὁμιλίας μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Συνιστᾷ ὅπως λυθῇ ἡ συνεδρίασις καὶ ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἀμέσως ἑπομένην σχετικὴν συνεδρίασιν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος, ὑποβαλλομένης ἐπερωτήσεως ἐπ' αὐτοῦ.

Π. Ἀλεξάκης. Δὲν δύναται νὰ μείνῃ ἐν τῷ μέσῳ ἡ συζήτησις, πρέπει νὰ ἐξαντληθῇ ἀπόψε τὸ ζήτημα. Διατί νὰ φαίνεται ἡ Κυβέρνησις ὅτι ἀποφεύγει τὸν ἔλεγχον;

Ε. Ῥέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Δὲν εἶνε οὐδόλως ἀκριβὲς τοῦτο. Ποτὲ δὲν μετεβάλλομεν τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν συζήτησιν ἐπὶ σπουδαιοτέρων θεμάτων, ὧν τὴν πρόταξιν ἐζήτει ἡ Βουλή.

Π. Ἀλεξάκης. Νομίζω ὅτι μετὰ τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Βουλευτοῦ Λακωνίας περὶ ἀποπείρας ἐνασκήσεως πιέσεως ἐπ' αὐτοῦ, ἢ ἀποπλανήσεως αὐτοῦ, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ζητῇ ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Πρόεδρος. Ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος τῆς Ὑπερωκεανείου θὰ κανονισθῇ ὡς ἐπερώτησις καὶ τότε, κατὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν, δύναται ὁ κ. Βουλευτὴς νὰ ἀναπτύξῃ ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ τὰς γνώμας του ἐπὶ ταύτης, ὁριζομένης πρώτης.

Β. Μιχαλέας. Κατόπιν τῶν βεβαιώσεων τοῦ κ. Προέδρου, ὅτι θὰ ἐγγραφῇ πρώτη ἡ σχετικὴ ἐπερώτησις ἐν τῇ προσεχεῖ συνεδριάσει Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου καὶ θὰ ἐγγραφῶ νὰ ὁμιλήσω πρῶτος ἐπ' αὐτῆς, κατέρχομαι τοῦ βήματος.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΔ΄
τῆς 3 Ἰουνίου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 5ην καὶ 45' ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι αὐτὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 141 Βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς 1ης ὡς καὶ τῆς 2ας Ἰουνίου.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς. 1) Ὁ Π. Ηλιώτης, κάτοικος Γαργαλιάνων παραπονεῖται ὅτι τῷ καθυστεροῦνται μισθώματα τῆς ὡς τηλεγραφείων χρησιμευούσης οἰκίας του. 2) Ἡ σηροτροφικὴ ἑταιρία Κερκύρας ζητεῖ βοήθημα. 3) Τὸ Δημ. Συμβούλιον τοῦ δήμου Κουμέας ζητεῖ μετάθεσιν τῆς ἕδρας τοῦ Εἰρηνοδικείου. 4) Οἱ κατοικοῦντες περὶ τὴν λίμνην «Δύστος» ἐκφράζουσιν εὐχὴν περὶ ἀποξηράνσεως ταύτης. 5) Ἡ Ἰσραηλιτικὴ κοινότης Χαλκίδος ζητεῖ αὔξησιν τοῦ ἐτησίου πρὸς αὐτὴν βοηθήματος. 6) Οἱ κάτοικοι Λετοῦ ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν κατὰ τοῦ Ἀστυν. σταθμάρχου Α. Παπανδρέου. 7) Ὁ Δ. Μαντσαράκης ἀναφέρει γεγονότα τινα παρανομιῶν. 8) Ὁ λαὸς Καζακλὰς ζητεῖ ἐπιψήφισιν νόμου περὶ ἐλευθέρας ἀποστάξεως 1ης καὶ 2ας τῶν σταφυλῶν διὰ μικρῶν ἀμβύκων. 9) Οἱ καπνεργάται Λεβαδείας ἐκφράζουσιν εὐχὴν περὶ ψηφίσεως ἐργατικῆς νομοθεσίας. 10) Ὁ Ε. Δεσύλλας καθηγητὴς παθῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ζητεῖ βοήθημα. 11) Οἱ κάτοικοι Χαλίων τῆς Αὐλίδος αἰτοῦνται ὅπως ὑπαχθῇ τὸ χωρίον των διοικητικῶς καὶ δικαστικῶς εἰς τὴν περιφέρειαν Χαλκίδος. 12) Ἡ χήρα Ι. Παπαποστόλου, ζητεῖ σύνταξιν. 13) Ὁ Κ. Θὼν καταγγέλλει τὸν ταγματάρχην κ. Γκιόκαν ὡς παραβάντα τὸν περὶ στρατολογίας νόμον. 14) Οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου παρακαλοῦσιν ὅπως ῥοφολογοῦνται τὰ προϊόντα των ἐν Καλάμαις. 15) Ἡ Πανελλήνιος φαρμακευτικὴ Ἑταιρεία καταγγέλλει τοὺς ἐμπόρους Πατρῶν ὡς πωλοῦντας φάρμακα ἀπαγορευόμενα ὑπὸ τῶν νόμων. 16) Ὁ ἱερεὺς Γ. Σταματόπουλος, καταγγέλλει τὸν Ἐπίσκοπον Φθιώτιδος διὰ τὴν παράνομον ἀπόλυτίν του. 17) Οἱ κάτοικοι Λαμίας ζητοῦσιν ὅπως παραπεμφθῇ ὁ ἐπίσκοπος Φθιώτιδος εἰς τὸ ἁρμόδιον ἐπισκοπικὸν δικαστήριον. 18) Οἱ κάτοικοι Ἀλμυροῦ παρακαλοῦσιν ὅπως κατασκευασθῶσιν αἱ γέφυραι χολορρεύματος. 19) Ὁ Πολιτικὸς Σύλλογος Πατρῶν «Ἀνόρθωσις» ζητεῖ τιμηματικὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων φόρων καὶ 20)

Ὁ Βουλευτὴς Κερκύρας κ. Σκιαδαρέσης ὑποβάλλει ἀναφορὰν κατὰ τῶν ἀποσπασματαρχῶν Γ. Μπριαούλη καὶ Κωσταρᾶ, οἵτινες διαπράττουσι διαφόρους βανδαλισμούς.

Ὑποβάλλονται αἱ κάτωθι τροπολογίαι. 1) Τῶν κ. κ. Παπαθανασιάδου, Π. Πολυχρονιάδου Θ. Θεοδωροπούλου, Ι. Χρηστοδουλιᾶ, ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ΄ (3124) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας». 2) Τοῦ κ. Ι. Ἀκρίδα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταστροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακίσεως εἰς χρηματικὰς» τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινων τῆς Ποιν. Δικονομίας». 3) Τοῦ κ. Μ. Χαριτάτου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινων τῆς Ποινικ. Δικονομίας». 4) Τοῦ κ. Ι. Μπουρνιᾶ «περὶ προσθήκης 18 ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΓΧΛΓ΄ περὶ βραχυπροθέσμων παραγγραφῶν». Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ἀνακοινοῦται πρὸς τούτοις αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Ι. Ἀθανασάκη περὶ παροχῆς αὐτῷ διμήνου ἀδείας παρὰ τῆς Βουλῆς πρὸς μετάβασιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν χάριν τῆς ὑγείας του.

Ἡ Βουλὴ παρέχει τὴν ἄδειαν

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ὁ κ. **Θ. Κοντούπης** λέγει ὅτι μέχρι τοῦδε ἐψηφίσθησαν τὰ 6 πρῶτα δωδεκατημόρια, δι' ὧν δύναται νὰ κινῆται ἡ διοικητικὴ μηχανή. Νῦν ὅμως ἐπιβάλλεται ἡ ὑποβολὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ αἱ συμπληρώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἔπειτα ἀπὸ τὸ διαρρεῦσαν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ διάστημα, ὅπως ἡ Βουλὴ μορφώσῃ γνώμην.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Τὴν βραδύτητα τῆς ὑποβολῆς τῶν δηλώσεων ἐπέφερεν ἡ μὴ περάτωσις τοῦ ἔργου τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων. Ἅμα ὡς περατωθῇ τοῦτο, θὰ ὑποβληθῶσι καὶ αἱ δηλώσεις.

Μ. Λεγκοπάντης. Δηλοῖ ὅτι πιθανώτατα ἐντὸς τῆς ἄλλης ἑβδομάδος θὰ ὑποβληθῇ ἡ ἔκθεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Πρόεδρος. Λ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας».

Ὁ κ. **Η. Ἀποστολίδης** ἐπιζητεῖ ἵνα τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' παραπεμφθῇ πρὸς μελέτην εἰς εἰδικὴν ἐπιτροπήν, ἐκ Βουλευτῶν δυναμένων νὰ μελετήσωσιν τὰ κατ' αὐτὸ ἐν πνευματικῇ ἡσυχίᾳ καὶ ἐπιφέρωσι τὰς δεούσας βελτιώσεις ὑπὲρ τῶν κλάδων τῆς Πολιτείας, διὰ οὓς θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ σύστασις του. Ἐπιλέγει δὲ ὅτι δυνάμενος νὰ καυχηθῇ ὅτι συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν προτεργατῶν διὰ τὴν σύστασιν τοῦ Ὑπουργείου αὐτοῦ, ἐπιθυμεῖ ἵνα ἡ ὀργάνωσίς του, καταστῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀρτιωτέρα καὶ ἐπιμελεστέρα, διότι ἐκ τῆς καλῆς αὐτοῦ ὀργανώσεως ἐξαρτᾶται κατὰ πολὺ ἵνα ἡ ἐν αὐτῷ ἐργασία καταστῇ τοιαύτη ὥστε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ συγκεντρώνῃ ἐν ἑαυτῷ ὅλας τὰς ὑπηρεσίας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι θὰ προστατεύωσι παρὰ τῇ Κυβερνήσει ὅλα τὰ ζητήματα τοῦ Ἐμπορίου, τῆς Βιομηχανίας καὶ τῆς Γεωργίας, ἅτινα συνεχῶς ἀναφαίνονται.

Η. Ἀλεξάκης παρακαλεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου προσαχθῇ δὲ τὸ πρακτικὸν τοῦ Συμβουλίου ἐν ᾧ κατηρτίσθη τὸ νομοσχέδιον.

Ε. Κουλουμβάκης ἐλπίζει ὅτι ἄνευ πολλῶν δυσκολιῶν ἡ Κυβέρνησις θὰ δεχθῇ τοὐλάχιστον ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἂν μὴ καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἐπιτροπήν τὸ νομοσχέδιον ὅπερ εἶνε ὁλοκλήρως προσωπικόν, ἀπ' αὐτοῦ τούτου **τοῦ Ὑπουργοῦ.**

Ε. Ρεπούλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) ὡς ἔχων ὑπογράψει τὸ νομοσχέδιον ὀφείλω πρὸ παντὸς νὰ διαμαρτυρηθῶ κατὰ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐξ Ἀρκαδίας συναδέλφου, ἀξιώσαντος ὅπως προταχθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ πρακτικὰ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐγκρίναντος τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραπομπὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς ἐπιτροπὴν καίτοι δὲν ὑπῆρχε λόγος πρὸς τοῦτο ἐν τούτοις θὰ ἠδύνατο νὰ συστήσῃ ταύτην. Παρακαλεῖ ὅπως

συσταθῇ ἡ ἐπιτροπή, εἰς ἣν νὰ παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τὴν εἰς α' συζήτησιν ἐπιψήφισιν.

Θ. Κουτσούπης λέγει ὅτι πάντα τὰ νομοσχέδια συζητοῦνται μόνον εἰς μίαν ἀνάγνωσιν, παρακαλεῖ δ' ὅπως παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς ἐπιτροπὴν ἵνα μὴ χάνωμεν χρόνον

Χ. Βοζίκης ἔχει τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ κατ' οὐδὲν θέλει διαφωτίσει τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν. Ἐζήτησα, λέγει, ἐγὼ ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως οὐχὶ δὲ νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἐπιτροπήν.

Ἡ **Βουλὴ** δέχεται τὴν ἀναβολήν.

Πρόεδρος Β' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου. Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Δημ. Θεοδωροπούλος** ὅστις λέγει ὅτι προκειμένου νὰ μεταρρυθμισθῇ ὁ νόμος ΓΡΔ' ὑπὸ τοῦ ὁποίου διέπεται ἡ λειτουργία τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου θὰ ἐπεθύμει τὰς μεταρρυθμίσεις γενικωτέρας. Ἀφοῦ τὸ Κράτος ἤδη διὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν φιλελευθέρων ἀπεφάσισε νὰ μετέλθῃ καὶ ἐργατικὴν πολιτικήν, εἶνε ἀνάγκη πρῶτον νὰ προστατεύσῃ ἢ τοὐλάχιστον νὰ μὴ καταπονῇ καὶ μὴ ἀμείβῃ ἀνεπαρκῶς τοὺς ἐργάτας, τοὺς ὁποίους ἔχει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

Οἱ ἐργάται τυπογράφοι εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον βασανισμένων ἐργατῶν ἐν Ἑλλάδι. Ἡ θνητότης εἰς τὴν τάξιν των ἑνεκα φυματιώσεως εἶνε καταπληκτική. Κατὰ στατιστικὴν τῆς Ἀδελφότητος τῶν τυπογράφων, ἣν ἔχω ὑπ' ὄψιν ἐπὶ 650 ἐργατῶν τυπογράφων ἐν Ἀθήναις ἀπεβίωσαν κατὰ τὴν τελευταίαν 15ετίαν 75 ἐκ φθίσεως τῶν πνευμόνων, καὶ τοῦ λάρυγγος, 3 ἐξ ἀποπληξίας, 2 ἐξ ἄλλων νόσων καὶ 1 μόνον ἐκ γήρατος.

Θὰ ἠδύνατό τις νὰ εὐχηθῇ νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ ὑπὲρ θεσπίσεως τῆς ὀκταώρου ἐργασίας, ὅπως ἤδη ἔχει κανονισθῇ εἰς τὰ πλεῖστα τῶν κρατῶν, ἰδίως δὲ εἰς τὴν Ἀμερικήν, ὅπου καὶ διὰ συνταγματικῆς ἐγγυήσεως ἔχει περιβληθῇ ἡ προστασία του ἐργατικοῦ κόσμου του Δημοσίου. Εἶνε ὅμως ἐπιβεβλημένον τοὐλάχιστον νὰ ἐπέλθουν αἱ ἑξῆς βελτιώσεις: α') ν' αὐξηθῇ ὁ μισθὸς τοῦ διορθωτοῦ τῶν ἐντύπων ὅστις ἐργαζόμενος ὑπερανθρώπως δὲν ἔχει στάδιον προαγωγῆς· β') νὰ μὴ ἀπαιτῶνται πρότασις διὰ τὴν αὔξησιν τῶν μισθῶν κατὰ πενταετίαν· γ') νὰ αὐξηθῇ ἡ μισθοδοσία τῶν χαρτο-

θετῶν, διότι εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐπὶ 11 πιεστηρίων πέντε μόνον πιέσται ὑπάρχουν, εἰς τὰ λοιπὰ δὲ πιεστήρια ἐκτελοῦν χρέη πιεστῶν οἱ χαρτοθέται, οἵτινες λαμβάνουν καθαρὸν ἡμερομίσθιον 2.20 καὶ 1.85, ἐνῷ οἱ ἐν ἰδιωτικοῖς τυπογραφείοις λαμβάνουν 3—4 δραχ. δ') νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ προηγούμεναι ὑπηρεσίαι ἐν δημοσίοις τυπογραφείοις ε ἰστὴν πρόσληψιν καὶ προαγωγὴν ἐργάτου. Ὑπάρχει ἤδη πιεστὴς γ' τάξεως λαμβάνων 100 δρ. ἐνῷ πρότερον τὸ Δημόσιον ἤμειβεν αὐτὸν διὰ δρ. 170· ε') νὰ περιορισθῇ τὸ ὅριον τῆς συντάξεως ἀπὸ 35 εἰς 25 ἔτη, συμφώνως πρὸς τὸ γενικὸν πνεῦμα τῆς νομοθεσίας μας περὶ συντάξεωνὑπαλλήλων. Καταλήγει δ' ἐξαιτούμενος παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ νὰ γίνουν δεκταὶ αἱ σχετικαὶ τροπολογίαι του, ἵνα τὸ Κράτος δώσῃ πρῶτον παράδειγμα τοῦ πρὸς τοὺς ἐργάτας ἐνδιαφέροντος καὶ προνοίας.

Ε. Κουζουμβάκης. Ἐπεθύμουν, λέγει, νὰ μάθω πού πρόκειται νὰ σταματήσωμεν εἰς τὰς δαπάνας δι' ὧν καθ' ἑκάστην ἐπιβαρύνομεν τὸν Προϋπολογισμόν. Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι καὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτοεἶνε προσωπικόν, φρονεῖ δ' πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ ἐντελῶς τὸ 2ον ἄρθρον.

Δ. Βρατσάνος. Ὑποβάλλει διαφόρους σκέψεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀναπτύσει σχετικὰς τροπολογίας του.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἀντικρούει τὸ λεχθὲν ὅτι διὰ τῶν λινοτυπικῶν μηχανῶν δὲν παράγεται ἱκανὴ ἐργασία, ἀναπτύσσει δὲ τὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀποδεχόμενος μόνον τὴν αὔξησιν κατὰ 10 δραχμὰς τοῦ μισθοῦ τῶν χαρτοθετῶν.

Φ. Νέγρης. Λέγει ὅτι ἐὰν κατωρθώσωμεν ἐπὶ τέλους νὰ ἔχωμεν ἰσοζύγιον ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐπαυξάνωμεν τὰς δαπάνας. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον εἶνε δικαία ἡ αὔξησις τῶν ἐργατῶν. Ἐξακολουθῶν προτείνει ὅπως εἰσαχθῇ νομοσχέδιον δι' οὗ νὰ ὑποχρεοῦται τὸ Δημόσιον ὅπως ἀπονέμῃ σύνταξιν εἰς πάντας τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Λέγει ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ τοιαύτην διάταξιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διότι ἡ Κυβέρνησις θέλει λάβῃ γενικὸν μέτρον· λειτουργεῖ ὅμως διὰ τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον Ταμιευτήριον,ὅπερ

εὑρίσκεται εἰς ἀνθηρὰν κατάστασιν καὶ τὸ ὁποῖον πρὸς τὸ παρὸν ἐπαρκεῖ.

Μετά τινας παρατηρήσεις τοῦ κ. **Φ. Νέγρη** κηρύσσεται περαιωμένη ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησις.

Γίνεται δὲ δεκτὸν κατ' ἀρχὴν ἄρθρον, καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον εἰς β' συζήτησιν.

Ἀναβάλλεται ἡ γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας τῆς ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου ΓΦΝΤ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Σρατοῦ» λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν), ὅστις ὑποβάλλει τροπολογίας τινάς.

Φ. Κοντούπης κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, ὑπερ θεωρεῖ προσωπικόν, ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ διατάξεις, αἵτινες δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῶσιν. Τὴν διάταξιν περὶ ἐπαναφορᾶς τοῦ Διαδόχου εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἐπαινεῖ ὡς ὠφέλιμον ἀλλὰ δὲν δέχεται τὴν συμμετοχήν του εἰς τὰ συμβούλια προβιβασμοῦ διότι φοβεῖται ὅτι θὰ δώσῃ αὐτὴ ἀφορμὴν εἰς νέας παρεξηγήσεις, τοῦτο δὲ πρὸ παντὸς ἔδει ν' ἀπορρύγῃ ἡ Κυβέρνησις. Δὲν εἶνε δυνατόν, λέγει ὁ κ. βουλευτής, νὰ πεισθῇ ὅτι ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ Διαδόχου δὲν θὰ γεννήσῃ προσωπικὰ ζητήματα, ἀφοῦ μάλιστα ὁ Διάδοχος πρόκειται ν' ἀποτελέσῃ μέλος τοῦ Συμβουλίου τῶν Μεράρχων.

Φρονεῖ ὅτι ὁ Διάδοχος πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ ἀπὸ μέλος τοῦ Συμβουλίου, διότι πολὺ φοβεῖται ὅτι οὕτω θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ παρελθόντος.

Κηρύσσεται εἶτα περαιωμένη ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Ψηφίζεται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς ἓν ἕκαστον τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4 καὶ 5, εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Ἐπὶ τοῦ 6ου ἄρθρου λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Ε. Κουζουμβάκης** ἐκφράζει τὴν χαράν του διότι ὁ κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἐδέχθη νὰ τροποποιήσῃ τὸ νομοσχέδιον κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν κ. κ. συναδέλφων.

Όσον άφορᾷ ὅμως τὴν διάταξιν περὶ ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων τοῦ ἄρθρου τούτου φρονεῖ ὅτι αὕτη πρέπει νὰ διαγραφῇ, καθ' ὅσον καὶ πρὸς τὸ Πολίτευμα δὲν συμβιβάζονται καὶ πρὸς τὸ δημόσιον λογιστικὸν καὶ εἰς καταχρήσεις εἶνε δυνατὸν νὰ παρασύρῃ ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ βλάβῃ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους.

Π. Μεϊλόπουλος λέγει ὅτι ἡ παρεμβολὴ τῆς φράσεως «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου ἀπομακρύνει τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοσχεδίου.

Ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ 6ον ἄρθρον εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 ὁ κ. **Θρ. Πετιμεζᾶς** ὑποβάλλει παρατηρήσεις τινὰς μεθ' ὃ τοῦτο ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Ροδέας** προτείνει ὅπως ἀπὸ τῆς αὔριον ἡ Βουλὴ συνεδριάζῃ καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 10ης πρωϊνῆς ὥρας, διακόπτῃ τὴν συνεδρίασιν τὴν 1 μ. μ., ἐπαναλαμβάνῃ δὲ ταύτην τὴν 5 μ. μ. καὶ παρατείνῃ τὴν συνεδρίαν μέχρι τῆς 9 μ. μ.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται καὶ ἡ συνεδρίασις διακόπτεται ὥρᾳ 9 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 10ην καὶ 15' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 8, 9, 10, 11 καὶ 12 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ 13ου ἄρθρου ζητεῖ τὸν λόγον ὁ κ. Καφεντζόπουλος.

Α. Καφεντζόπουλος (ἐπὶ τοῦ 13ου ἄρθρου). Ζητεῖ ὅπως ὑπολοχαγοὶ τοῦ οἰκονομικοῦ, ὡς καὶ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ ἱππικοῦ ἐξελθόντες τῶν Στρατ. Σχολῶν, διανύσαντες δὲ τὸ 16 ἔτος καὶ ἄνω, ἐν τῷ κατωτέρῳ τούτῳ βαθμῷ, 22 ἐν ὅλῳ, ἀδικηθέντες, λόγῳ μὴ προσηλώσεώς των εἰς τὸν «Στρατιωτικὸν Σύνδεσμον», ὅτε ἐδημιουργήθησαν θέσεις, προβιβασθῶσιν ἐφ' ἅπαξ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λαχαγοῦ, ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ νόμου. Ὑποβάλλει σχετικὴν τροπολογίαν εἰς τὸ συζητούμενον 13 ἄρθρον τοῦ τροποποιοῦντος τὸν Ὀργανισμὸν τοῦ Στρατοῦ νομοσχεδίου, τυπωθησομένην πρὸς διανομήν.

Θ. Κουτσόπης Ὑποστηρίζει ὡς δικαιοτάτην τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Καφεντζοπούλου, λέγων ὅτι ἀξιωματικοὶ κάτω τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ δὲν δύνανται νὰ μένωσιν ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ νὰ ζῶσιν ἀνθρωπίνως μὲ τὸν μισθὸν ὃν λαμβάνουσι, πρόκειται, λέγει, οὐχὶ περὶ ἀξιωματικῶν μόνον τῶν τεχνικῶν ὅπλων, ἀλλὰ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ. Δὲν ἐπιτρέπει ἡ στοιχειώδης δικαιοσύνη καὶ πολιτειακὴ ἀντίληψις νὰ τηρῆται τοιαύτη δυσαναλογία δικαίου, εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους κλάδους οὐδεὶς ὑπάλληλος μένει πέραν τῶν 18 ἐτῶν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ μισθόν.

Ν. Στρᾶτος. Τὸ ζήτημα εἶνε ζήτημα στρατιωτικῆς ἱλοτιμίας, ὄχι εὐζωΐας. Ἡ Πολιτεία εἶνε ὑπεύθυνος, λόγῳ τῆς κακῆς ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ στρατεύματος. Πρόκειται περὶ συσχετισμοῦ τῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν τῶν διαφόρων ὅπλων τοῦ στρατεύματος. Ἀξιωματικῶν ἐναπομενόντων διοικήσιν ἐν τῷ στρατεύματι. Πῶς ὁ κατώτερος δύναται νὰ ἀνεχθῇ εὐκόλως ἀνώτερον, τυχαίως κατέχοντα τὸν βαθμὸν ὃν κατέχει; Ἡ Στρατιωτικὴ Ἐπετηρὶς δεικνύει τὰ ἀδικήματα, δεικνύει ἀξιωματικοὺς ἄγοντας περίπου τὸ 40ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ εὑρισκομένους ἐπὶ 16 ἔτη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ. Τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπολοχαγοῦ εἶνε καθήκοντα ὑποτεταγμένων ἀξιωματικῶν· τί θὰ ἀναμένῃ ἡ Πολιτεία ἀπὸ αὐτούς, ὅταν εἰς τὸ 50ὸν ἔτος λάβωσιν οὗτοι βαθμὸν ταγματάρχου, καὶ μὲ ποῖον ζῆλον θὰ ἐργάζωνται βλέποντες ὅτι εἶνε καταδικασμένοι ἐξαιρετικῶς αὐτοὶ νὰ λιμνάζουν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν; Πρόκειται καθαρῶς περὶ δικαιοσύνης, δὲν ἔχει θέσιν ἐνταῦθα πνεῦμα ἀντιστρατιωτικόν· τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ ἀποκαθιστᾷ ἐν ἑκάστῃ εὐκαιρίᾳ τὰς ἀδικίας τὰς ἐκ τῶν πλημμελειῶν τῶν Ὀργανισμῶν του. Πρόκειται περὶ ἀξιωματικῶν, οἵτινες δὲν εἶνε κατωτέρας παιδεύσεως ἀπὸ ἄλλους, ραγδαίως, ἕνεκα πλημμελοῦς ἐνεργείας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ Κράτους, προβιβαζομένους—θὰ ἔφθανον δὲ εἰς τὸ νὰ εἴπω ὅτι, καὶ ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ προβιβασθῶσι, χωρὶς νὰ αὐξηθῇ ὁ μισθὸς των, θὰ ἐπεβάλλετο νὰ γίνῃ τοῦτο. Τὸ χρηματικὸν ζήτημα εἶνε ἐκτὸς τῆς οὐσίας ἐν τῇ περὶ ἧς πρόκειται ὑποθέσει. Τὸ Κρά-

τος ὀφείλει νὰ δημιουργῇ τὴν ἐξίσωσιν τῶν δικαιωμάτων ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἡ ἀδικία.

Ε. Κολουμβάκης. Αἴτιοι τοῦ ἀτυχήματος των εἶνε αὐτοὶ οὗτοι, οἵτινες ἐπροτίμησαν τὴν λάμψιν τῶν τεχνικῶν ὅπλων ἀντὶ τοῦ πεζικοῦ, ἡ Πολιτεία δὲν εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ ἐπανορθώνῃ σφάλματα τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ μήπως δὲν συμβαίνει τι ὅμοιον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους κλάδους, γνωρίζω ἑλληνοδιδάσκαλον ἄξιον πολλῶν καθηγητῶν, ὅστις ἐπὶ πολλὰ ἔτη μένει ἑλληνοδιδάσκαλος, ἔχει δὲ καὶ ἄλλους ὁμοιοπαθεῖς ἐν τῷ κλάδῳ του. Ὀφείλουν οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι νὰ ἐμμείνουν ἐκεῖ ὅπου τοὺς ἔταξεν ἡ τύχη καὶ τὸ σφάλμα των, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τοὺς προβιβάσωμεν, ἐὰν ἐσταματῶμεν ἀναλόγως τοὺς προβιβασμοὺς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ καὶ ἄνω. Ἄλλως τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτρέπουν νὰν καμμίαν αὔξησιν δαπανῶν».

Ι. Φωτιάδης. Κηρύσσεται ἐναντίον τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Καφεντζοπούλου, λέγει ὅτι ἂν γίνῃ δεκτὴ αὕτη, θὰ ζητήσουν καὶ ἄλλοι κατόπιν προβιβασμούς.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Αἱ ἀνωμαλίαι τῆς Πολιτείας ἐδημιούργησαν τὸ ἄδικον τοῦτο, ἀλλὰ σήμερον δὲν δύναται νὰ ἀρθῇ, τὸ ζήτημα θὰ ρυθμισθῇ ὁριστικῶς διὰ τοῦ ὁριστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ, ὅστις ἐκπονεῖται ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς ἀποστολῆς. Νῦν συστηματικὴ θεραπεία δὲν δύναται νὰ γίνῃ.

Ὁ κ. **Α. Κιφεντζόπουλος** ἀποσύρει τὴν τροπολογίαν του.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 13ον ἄρθρον, ὡς ἔχει, ὡς καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ Βουλή, κατόπιν, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ α' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ τῆς ἑλλ. ἀτμοπλοΐας «Ἅγ. Ἰωάννης». Μὴ ἐχόντος οὐδενὸς τὸν λόγον, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον, καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ψηφίζεται ὁμοίως εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον, καὶ κατὰ τὸ σύνολον, τὸ περὶ κυρώσεως προσθέτου ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν Ταχ. καὶ Τηλεγράφων καὶ τῆς ἐν Σμύρνῃ Ἑλλ. ἀτμοπλοΐας «Η. Παντολέων».

Ψηφίζεται ὁμοίως παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν Ταχ. καὶ Τηλεγράφων καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀστήρ».

Ἀκολουθεῖ β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινῶν τῆς ποιν. δικονομίας.

Ψηφίζεται τοῦτο παρὰ τῆς Βουλῆς κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως.

Ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις.

Ὁ κ. **Ν. Δαζέας** ἀναπτύσσει ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τροπολογίαν του.

Η. Ν. Φωτιάδης. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Δαζέα, λέγει ὅτι τοὐλάχιστον πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ δεύτερον μέρος αὐτῆς.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς β' ἀνάγνωσιν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μετατροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακίσεως εἰς χρηματικάς.

Α. Παπαναστασίου (Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς). Τὸ νομοσχέδιον περιέχει σπουδαιοτάτην ἀντίφασιν· ἐνῷ καθιστᾷ δυνατὴν τὴν μετατροπὴν ποινῆς φυλακίσεως ἓξ μηνῶν εἰς χρηματικὴν ποινήν, δὲν ἐπιτρέπει τὴν τοιαύτην μετατροπὴν ἐξ ὁλοκλήρου ἐλαφροτάτων ποινῶν. Ζητεῖ νὰ προσμετρᾶται ἡ χρηματικὴ ποινὴ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ὄχι παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως, ἡ κρίσις περὶ τῆς μετατροπῆς τῆς ποινῆς ν' ἀρίεται εἰς αὐτὸν καὶ ν' ἀναπευασθῇ τὸ νομοσχέδιον ἐπὶ συστηματικωτέρας βάσεως.

Ε. Κολουμβάκης. Τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς. Ἐὰν πρόκειται περὶ ἐλαχίστων ποινῶν εὐσεβῶς ἀντικαθισταμένων, τότε θὰ ἔχωμεν ἀνυπαρξίαν ποινῆς. Πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς γίνεται παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως.

Ι. Φωτιάδης. Θεωρεῖ τὸ νομοσχέδιον ἄριστον, ὡς ἔχει.

Θ. Πετμεζᾶς. Τὸ νομοσχέδιον δὲν ἱκανοποιεῖ τὸ

περὶ δικαίου αἴσθημα, διότι τέμνει εἰς τὸ ἥμισυ τὰς ποινάς, χωρὶς νὰ καθορίζῃ καὶ ποία ποινὴ πρέπει νὰ ἐπιβάλλεται ἐν δεδομένῃ περιστάσει. Ὡς πρὸς δὲ τὸν εἰσαγγλέα, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τῷ παρέχει δικαστικὴν ἐξουσίαν, οὐχὶ διοικητικήν, ἀσχέτως πρὸς τὴν σκοπιμότητα ἢ οὔ τοιαύτης διατάξεως.

Π. Ἀραβαντινός. Ζητεῖ διασάφησιν τινὰ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, διδομένην αὐτῷ.

Κ. Λιβωρίκης. Συνιστᾷ τροπολογίαν του.

Πελ. Ἠλιόπουλος Μολονότι δέχεται ἐν τῇ ἐκθέσει του ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὅτι ἡ τάσις τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης βαίνει εὐνοϊκῆ πρὸς τὴν χρηματικὴν ποινὴν διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν ὅπως ἐπιβάλλῃ μείζονα ποινὴν ἐπὶ σκοπῷ μετατροπῆς εἰς χρηματικὴν ποινήν. Θεωρεῖ σκοπιμοτέραν τὴν ψήφισιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑπὸ ὅρον ἀπολύσεως τῶν καταδίκων μετὰ τὴν ἔκτισιν μέρους τῆς ποινῆς των ὑπὸ ὁρισμένας προϋποθέσεις. Προτείνει ὅπως περιορισθῇ ὁ Εἰσαγγελεὺς εἰς τὴν μετατροπὴν τῆς ποινῆς ἀναλόγως ἀπὸ 3—25 δραχ.

Χ. Βοζίκης. Τὸ νομοσχέδιον εἶνε κατὰ τῶν κατηγορουμένων. Δὲν εἶνε δὲ καὶ ἐπιστημονικῶς ὀρθὸν νὰ ἐπιβαλλῃ ἄλλος τὴν ποινὴν καὶ νὰ διατιμᾷ αὐτὴν ἄλλος — διότι ὁ δεύτερος οὗτος δὲν θὰ σκεφθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς τὸ δικαστήριον ἡ μετατροπὴ τῆς ποινῆς εἰς χρηματικὴν ὄχι ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα

Κ. Καλομενόπουλος. Ἡ θεωρία τῆς ἐκφοβίσεως εὑρίσκεται σήμερον ἐν ὑποτιμήσει, ἡ στέρησις τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας διὰ μικρὰ ἀδικήματα δὲν στηρίζεται ἐπιστημονικῶς ὡς ποινὴ — ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε ὀρθὴ καὶ βάσιμος, διὰ τὴν ἀποτίμησιν δὲ τῆς ποινῆς καὶ τὸν ὁρισμὸν τῆς ἐξαγορᾶς εὑρίσκω ὅτι δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν πεποίθησιν εἰς τὸν Εἰσαγγελέα νὰ διαβαθμίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς. Δὲν θὰ ἀναθέσωμεν εἰς τὸν Εἰσαγγελέα νὰ ἐπιβάλῃ ποινὴν ἀλλὰ νὰ ἐπιμεληθῇ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, ἐκτέλεσις δ' ἔσεται ἡ ἀποτίμησις αὐτῆς ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ καταδίκου. Τὸ Νομοσχέδιον εἶναι δίκαιον καὶ κοινωνικῶς συμφέρον.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἡ Βουλὴ ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν.

Ἀναβληθείσης κατόπιν τῆς συζητήσεως τῶν ὑποβεβλημένων τροπολογιῶν διὰ τὴν γ' συζήτησιν ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ὑποβάλλεται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΡΞΘ' τοῦ 1893, περὶ καταδιώξεως τῶν ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Μεσσηνίας κ. Χ. Δικαίου καὶ Π. Κασσίμη ὑποβάλλονται τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συμβατικοῦ τόκου κλπ. τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 12ην καὶ 45' ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος	Θ. Γρηγορίου
	Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΕ'

τῆς 4 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10. 40' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου, ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 123 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι τὰ πρακτικὰ θὰ ἀναγινώσκωνται καθ' ἑκάστην κατὰ τὸ μετὰ μεσηβρίαν τμῆμα τῆς συνεδριάσεως, διότι εἶνε ἀδύνατον νὰ εἶνε ἕτοιμα κατὰ τὴν πρωΐαν.

Μετὰ τοῦτο ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς· 1) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Γυθείου αἰτεῖται πρόταξιν τῆς προτάσεως τοῦ νόμου τῶν βουλευτῶν Λακωνίας περὶ ὑδρεύσεως καὶ ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς πόλεως. 2) Οἱ κάτοικοι Δουμενῶν (Καλαβρύτων) ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ ἐκτελέσεως τῶν ὅρων τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Ν. Δημοπούλου. 3) Ὁ Α. Καφεντζόγιας ζητεῖ ἀποζημίωσιν ἐπὶ καταλήψει οἰκοπέδου ὑπὸ τοῦ δήμου Ἐλίσσης. 4) Οἱ ἀμαξιλάται καὶ καρραγωγεῖς Πα-

τρῶν ζητοῦσιν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Πατρῶν-Καλαβρύτων. 5) Ὁ Χρ. Λυκουργιώτης, κάτοικος Πατρῶν, ζητεῖ ἀπόδοσιν νομίμου ἐπιχορηγήματος ἐπὶ τῇ ἀνευρέσει ἀρχαίου ἀγάλματος. 6) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Τρικκάλων ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐπαρχία τῶν Θεσσαλικῶν Σιδηροδρόμων ἐξυπηρετεῖ τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα τῆς Θεσσαλίας. 7) Τὸ Δημοτ. Συμβούλιον Γυθείου παρακαλεῖ ὅπως προταχθῇ πρότασις νόμου περὶ ὑδρεύσεως καὶ ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς πόλεώς των. 8) Ὁ Κτηματικὸς Σύλλογος Γυθείου ζητεῖ πρόταξιν νομοσχεδίων περὶ ἠλεκτροφωτισμοῦ καὶ ὑδρεύσεως τῆς πόλεως. 9) Ὁ Κοινοτικὸς Σύλλογος Μαυροβουνίου «Μέλισσα» αἰτεῖται πρόταξιν νομοσχεδίων περὶ ὑδρεύσεως καὶ ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς πόλεως Γυθείου. 10) Ὁ κλῆρος Πατρῶν αἰτεῖται ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 11) Οἱ ἱερεῖς τοῦ δήμου Θίσβης ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 12) Τὸ Σωματεῖον «Ἀδελροποίησις» ζητεῖ ὑδρευσιν καὶ ἠλεκτροφωτισμὸν τῆς πόλεως Γυθείου, καὶ 13) Οἱ Σύλλογοι Κορίνθου ζητοῦσιν ἀναστολὴν τῆς κατασχέσεως τῶν προσόδων τοῦ δήμου, διακοπέντος τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς καθαριότητος.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διατῆξιν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Η. Πετροπουλάκης, Χ. Πετρέας, Ν. Πετροπουλάκης, Α. Σακελλαρίου, Π. Κασσίμης, Γ. Σπηλιότουλος, Ν. Φουρίδης, Θ. Κουτούπης, Ε. Κουλουμβάκης καὶ Ι. Μπρισιμιτζάκης ζητοῦσι τὴν πρόταξιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ χορηγίας ἀδείας εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν Γυθείου πρὸς συνομολόγησιν δανείου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δήμου πρὸς ὑδρευσιν τῆς πόλεως».

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρόταξιν καὶ τὸ νομοσχέδιον γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρα καὶ σύνολον.

Π. Λαγοπάτης. Παρακαλεῖ ὅπως προταχθῇ θεωρούμενος ὡς κατεπείγων ὁ κανονισμὸς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐξελεγκτικῆς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως τὸ κατεπεῖγον καὶ ψηφίζει δι' ἀναστάσεως τὸ σχέδιον τοῦ Κανονισμοῦ ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἐξεταστικὴ τῶν πραγμάτων Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος συνεδριάζει ἐγκύρως παρόντων τῶν πλειόνων αὐτῆς μελῶν, ἀπόντος δὲ ἢ κωλυομένου τοῦ προέδρου ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὁριζόμενος.

Ὁ κ. **Δ. Γκιολιᾶς** ζητεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς πληρωμὴν τῶν φόρων ἀροτριώντων κτηνῶν κλπ. τῶν χρήσεων 1909 καὶ 1910.

Ἡ **Βουλὴ** δὲν ἀποδέχεται τὴν πρόταξιν.

Αἰτήσει τοῦ κ. **Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν** προτάσσεται τὸ νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως αἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 1 τροπολογίαι τῶν κ. κ. Σ. Θεοδωροπούλου καὶ Δ. Βρατσάνου, μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως αἱ τροπολογίαι τῶν κ.κ. Σ. Θεοδωροπούλου καὶ Δ. Βρατσάνου, περὶ προσθήκης 3ου καὶ 4ου ἄρθρου, μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου προστίθεται εἰς γραφεὺς ἔχων βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραφέως πρώτης τάξεως καὶ διοριζόμενος ἐκ τῶν ἐχόντων διετῆ ὑπηρεσίαν διορθωτοῦ τῶν ἐντύπων ἢ γραφέως β' τάξεως τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, ἢ γραφέως β' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἰς τὸ τακτικὸν ἐργατικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου προστίθενται:

Πέντε στιχοτυπωταὶ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 140.
Εἷς στοιχειοθέτης α' τάξεως
Εἷς στοιχειοθέτης β' τάξεως
Δύο στοιχειοθέται γ' τάξεως
Εἷς στοιχειοθέτης δ' τάξεως

Δύο πιεσταὶ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 120 ἕκαστος καὶ 4 χαρτοθέται ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. 80 ἕκαστος.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου κανονισθήσονται τὰ προσόντα τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, οἱ ὅροι καὶ αἱ διατυπώσεις τῆς κατὰ νόμον δοκιμασίας αὐτοῦ καὶ αἱ διενεργοῦσαι αὐτὴν ἐπιτροπαί.

Οἱ στιχοτυπωταὶ ὡς πρὸς τὴν περαιτέρω προαγωγὴν ἐξομοιοῦνται πρὸς στοιχειοθέτας πρώτης τάξεως.

Ἐπιτρέπεται ὅπως, προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου χορηγῆται ἐφ' ἅπαξ διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, μηνιαῖον ἐπιμίσθιον εἰς μὲν τὸν Οἰκονόμον τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου δραχμῶν 30, εἰς δὲ τοὺς γραφεῖς καὶ τὸν διορθωτὴν τῶν ἐντύπων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, δραχμῶν 20, μετὰ πενταετῆ εὐδόκιμον ἐν τῇ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίαν.

Ἐπιτρέπεται ἐπίσης, ὅπως, προτάσει τοῦ τε Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Ἐργοστασιάρχου τοῦ Ἐθν. Τυπογραφείου, αὐξάνηται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ δραχ. 10 κατὰ μῆνα ἡ μισθοδοσία τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, μετὰ πενταετῆ εὐδόκιμον ἐπὶ τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ μισθῷ ὑπηρεσίαν. Ἡ αὔξησις αὕτη δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ ἐκ δευτέρου κατόπιν συμπληρώσεως δευτέρας πενταετίας.

Ὡς πρὸς τὴν πρώτην πενταετίαν λογίζεται, διά τε τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ τὸ ἐργατικὸν προσωπικόν, καὶ ὁ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου χρόνος ὑπηρεσίας.

Εἰς τὸν σιδηρουργὸν μηχανικῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου χορηγεῖται μηνιαῖον ἐπιμίσθιον δραχ. τριάκοντα.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1911 ἀναγράφεται πίστωσις δραχ. 7,500 πρὸς πρόληψιν ἐκτάκτων στοιχειοθετῶν. Ἡ πρόληψις αὐτῶν γενήσεται διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, κατόπιν κοινῆς προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Ἐργοστασιάρχου τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, ὁριζούσης καὶ τὸ ἡμερομίσθιον τῶν στοιχιδιοθετῶν τούτων.

Πρόεδρος. Γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυτμίσεως τοῦ νόμου ΓΦΝΓ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Ὁ κ. **Δ. Κλάδης** ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου

λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προξενήσῃ θόρυβον τὸ νομοσχέδιον τοῦτο διὰ τὰς δαπάνας, διότι ἀφοῦ ὁ λαὸς ἀπεφάσισε νὰ ὑποστῇ θυσίας διὰ τὸν καταρτισμὸν καλοῦ στρατοῦ δὲν πρέπει νὰ φαινώμεθα ἀσυνεπεῖς. Ὡς πρὸς τὸν Διάδοχον φρονεῖ ὅτι ἔδρασεν ἐπωφελῶς ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ καὶ ἀπόδειξις ἡ ἐπανάστασις, ἥτις ἐπετέλεσεν ὅσα ἐπετέλεσεν, διότι διὰ τῆς Γεν. Διοικήσεως ἀπεμακρύνθη τῆς πολιτικῆς ὁ στρατὸς καὶ ἦτο σύμφωνος καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν Διάδοχον. Ἀλλὰ νέα ἀνάμιξις αὐτοῦ εἰς τὰ τοῦ στρατοῦ ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς οὐδὲν προσθέτει εἰς τὸ γόητρον τοῦ μέλλοντος Βασιλέως πιθανὸν νέαι παρεξηγήσεις νὰ τὸν ζημιώσωσι, ζημιοῦται καὶ τὸ ἔθνος.

Γίνεται δεκτὴ εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν ἡ ἀρχὴ ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. **Φ. Κοντοῦπης** παρατηρεῖ ὅτι τ' ἀντίγραφα τῶν διαφόρων ἐγγράφων πρέπει νὰ προσυπογράφωνται καὶ ὑπὸ τῶν τμηματαρχῶν.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι ἀφοῦ ὁ Ὑπουργὸς ὑπογράφει τὸ πρωτότυπον ὁ ὑπογράφων τὸ ἀντίγραφον διεκπεραιωτὴς εἶνε ὑπεύθυνος καὶ οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Ε. Καπλανιμάκης** παρατηρεῖ ὅτι εἶνε περιττοὶ 30 ἀξιωματικοὶ διὰ τὴν ἐπιτελικὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ἄγαν πολυτελῆ.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι δὲν δημιουργοῦνται νέαι θέσεις, ὁ πίναξ ὑπάρχει εἰς τὸν ὑφιστάμενον ὀργανισμόν, σήμερον δὲ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου τοῦ ἐν πολέμῳ στρατοῦ μετατίθενται εἰς τὸ ἐπιτελεῖον. Αἱ μόναι ἐπερχόμεναι μεταβολαὶ εἶνε: Κατάργησις τῆς θέσεως λιθογράφου καὶ βοηθοῦ λιθογράφου. Κατάργησις τῆς θέσεως τῶν ἐθνικῶν ποιητῶν, Τροποποίησις, καθ' ἣν καὶ ὁ συνταγματάρχης δύναται νὰ προεδρεύσῃ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ, καὶ τέλος κατάργησις τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ ἐν πολέμῳ.

Π. Γκίνης φρονεῖ ὅτι πᾶσα συζήτησις παρέλκει ἀφοῦ πρόκειται περὶ προσωρινοῦ μόνον μέτρου. Ἄλλως τε οἱ εἰδι-

καὶ ἐν τῇ Βουλῇ δὲν φαίνονται καὶ παρεπιεσασμένοι νὰ συζητήσωσιν ὀργανισμὸν τοῦ Στρατοῦ ἤδη.

Θ. Καστοῦρης ἀντικρούει τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Γκίνη ὅτι μόνον εἰδικοὶ δύνανται νὰ συζητῶσιν ἐπὶ ἑκάστου ζητήματος καὶ λέγει ὅτι ἀκριβῶς οἱ εἰδικοὶ κατέστρεψαν πάντοτε τὰ διάφορα ζητήματα.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 4.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ὁ κ. Α. **Βρανοῦσης** ὑποστηρίζει τροπολογίαν του, ἥτις ἀπορρίπτεται.

Γίνονται δεκτὰ τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν.

Κ. Γόντικας ὑποστηρίζει ὅτι ἀρθῶς ἐλήφθη ὑπ' ὄψει ἡ παρατήρησις καὶ ἐγένετο τροπολογία τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου ὅτι δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει διὰ τοὺς ὑγειονομικοὺς ἀξιωματικοὺς ὡς ἔτη συντάξεως τὰ ἔτη τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ φοιτήσεως πρέπει νὰ διορθωθῇ καὶ ἕτερον ἄτοπον ἐν τῷ νόμῳ καθ' ὃ εἰς τοὺς ἐκ τοῦ Σχολείου τῶν εὐελπίδων ἐξελθόντας λογίζεται ὡς πραγματικὴ ὑπηρεσία στρατιωτικὴ ἡ συμπλήρωσις τοῦ 17 ἔτους τῆς ἡλικίας των, ὥστε ὡς χρόνος ἐναρξέως τῆς ὑπηρεσίας των καὶ ἐπομένως τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται καὶ ἐκεῖνος καθ' ὃν μαθητεύουν ἐν τῷ σχολείῳ, ἀδιάφορον ἂν καὶ ἐπὶ πλείονα τοῦ ἑνὸς ἔτη μένουν ἐν ἑκάστῃ τάξει τοῦ σχολείου· ὀρθὸν δὲ εἶνε ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ νὰ διορθωθῇ καὶ τοῦτο, ὅπερ ἐπίσης ὡς τὸ τῶν ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν εἶνε ἄτοπον.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου δὲν πρόκειται νὰ θεραπευθῶσιν ὅλαι αἱ ἐλλείψεις, πάντα τὰ στρατιωτικὰ θὰ συζητηθῶσιν ἐν τῷ ὁριστικῷ ὀργανισμῷ, ὅστις θὰ ὑποβληθῇ μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἔργου τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν μετά τινας παρατηρήσεις τῶν κ. κ. Π. Μερλοπούλου καὶ Ε. Κυλουμβάκη τὰ ἄρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ὡς καὶ τὸ ἄρθρον ἀκροτελεύτιον.

Ἀπορρίπτεται εἶτα δι' ἀναστάσεως ἡ τροπολογία τοῦ κ. Ε. Σομμαρίπα περὶ προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως, μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 9ου τοῦ Νόμου ΑΦΝΣ' (3556) τῆς 11ης Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

« Ἐπιτρέπεται λόγῳ ἀσκήσεων ἢ ἄλλης ἀνάγκης ἡ ἐπιστράτευσις μιᾶς ἢ πλειοτέρων περιοχῶν, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ὡρισμένων μονάδων οἱουδήποτε ὅπλου. ὡς καὶ ἡ κλῆσις ὡρισμένων ἡλικιῶν τῶν ἐφεδρειῶν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐθνοφρουρᾶς μιᾶς ἢ πλειοτέρων περιοχῶν ἢ καὶ ὡρισμένων μονάδων οἱουδήποτε ὅπλου κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενα. »

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 10ον τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρον 10ον. Ὁπόταν ἐν περιπτώσει καθολικῆς ἐπιστρατεύσεως τὴν Ἀρχηγίαν τοῦ Στρατοῦ δὲν ἀναλάβῃ αὐτοπροσώπως ὁ Βασιλεύς, διορίζεται διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Ἀρχηγός, εἷς ἐκ τῶν ἀντιστρατήγων ἢ ὑποστρατήγων ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ διαθεσιμότητι, ἢ ἐκ τῶν Ἀνωτέρων Ἀξιωματικῶν, ἀνώτερος κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότερος τῶν διοικητῶν τῶν μονάδων τῶν ἀποτελούντων τὸν Στρατὸν ἢ τὸ εἰς τὴν αὐτὴν ζώνην συγκεντρούμενον μέρος αὐτοῦ ».

Ἄρθρον 3ον.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, προστίθενται αἱ ἑξῆς παράγραφοι :

« Πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ πρὸς τὰς ὡρισμένας ἀρχὰς διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπογράφονται παρ' αὐτοῦ μόνον ἐν πρωτοτύπῳ, προσυπογραφομένῳ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου τμηματάρχου καὶ τηρουμένῳ ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ Ὑπουργείου, ἀποστέλλονται δ' ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῆς Διεκπεραιώσεως καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ.

Ἀναλόγως ἐκδίδονται καὶ αἱ ὑπὸ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ προκαλούμεναι διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ».

Καταργοῦνται δ' αἱ ἐν τῷ πίνακι Α' ἀναγραφόμεναι θέσεις λιθογράφου καὶ βοηθοῦ λιθογράφου.

Ἄρθρον 4ον.

Ὁ τῷ αὐτῷ Νόμῳ προσηρτημένος Πίναξ Β' συνθέσεως τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

ΠΙΝΑΞ Β.

Ἐπιτελικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Στρατοῦ.

	Ἀξ.	Τὸ ὅλον ἀνδρες	Ὑπ. Ἀξ.	Τὸ ὅλον ἀνήν
Ὑποστράτηγος Ἀρχηγὸς τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ	1	1	2	2
Συνταγματάρχης, Ὑπαρχηγὸς τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, πτυχιοῦχος	1	1	1	1
Συνταγματάρχαι πτυχιοῦχοι	2	2	2	2
Ἀντισυνταγματάρχαι »	3	3	3	3
Ταγματάρχαι »	7	7	7	7
Λοχαγοὶ »	8	8	8	8
Ὑπολοχαγοὶ »	6	6	6	6
Σχεδιασταὶ		3		
Μηχανικὸς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου		1		
Διεκπεραίωσις καὶ Καταχώρησις				
Ὑπολοχαγοὶ	2	2		

Γραφεῖς καὶ στρατιῶται ὑπηρέται, κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας δι' ἀποσπάσεως».

Ἄρθρον 5ον.

Τὸ ἐδάφιον η' τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ αὐτοῦ Νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«η') Μοίρας Πυροσβεστῶν. Τὸ περὶ αὐτῆς καθορίζονται διὰ τοῦ Νόμου ΓΧΞΖ' (3667), περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους».

Ἄρθρον 6ον.

Μετὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Νόμου ΓΦΝΣ' (3667) τῆς 11ης Φεβρουαρίου 1910, οὗτινος αἱ § Ϛ' καὶ Ζ' καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου προστίθεται ἄρθρον 25 δὶς, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Ἄρθρον 25 δίς. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, κατόπιν ἐγκριτικοῦ πρὸς τοῦτο ἑκάστοτε ἐκδιδομένου Β. Διατάγματος, νὰ μεταβάλῃ προσωρινῶς, τῇ προτάσει τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, διά τινα μόνον Σώματα, τὴν διὰ τῶν ἄρθρων 21. 22, 23, 24 καὶ 25 τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν σχετικῶν πινάκων ὁριζομένην σύνθεσιν, ἐν ἀνάγκῃ καὶ δι' ὑπερβάσεως τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ.

Οἱ πρὸς τοῦτο ἐπὶ πλέον ἀπαιτηθησόμενοι διὰ τὰ Σώματα ταῦτα Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυπασπισταὶ λαμβάνονται δι' ἀποσπάσεως Ἀξιωματικῶν καὶ Ἀνθυπασπιστῶν τοῦ αὐτοῦ ὅπλου ἢ Σώματος ἐξ ἑτέρων σωμάτων, Καταστημάτων ἢ Ὑπηρεσιῶν. Οἱ ἐπὶ πλέον Ὑπαξιωματικοί, λαμβάνονται εἴτε δι' ἀποσπάσεως ὡς καὶ οἱ Ἀξιωματικοί, εἴτε καὶ διὰ προβιβασμοῦ.

Οἱ ἐπὶ πλέον στρατιῶται λαμβάνονται εἴτε δι' ἀποσπάσεως ἐξ ἑτέρων Σωμάτων, ἀνακαλουμένων ἐν ἀνάγκῃ καὶ τῶν εἰς τὰς ἑστίας των ἄνευ ἀποδοχῶν, εἴτε καὶ διὰ τηρήσεως τῶν διαθεσίμων ὑπὸ τὰ ὅπλα, εἴτε καὶ δι' ἀναλόγου αὐξήσεως τῆς ἐτησίως κατατασσομένης ἀπογραφῆς· τὰ δὲ τυχὸν εἰς ἕτερα Σώματα παρουσιαζόμενα ἐνεκα τοιούτων ἀποσπάσεων κενὰ δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ πληρώσῃ διὰ διαθεσίμων τῶν Σωμάτων τούτων.

Ἡ τοιαύτη αὔξησις τῆς ἀπογραφῆς διανέμεται εἰς ἅπαντα τὰ Στρατιωτικὰ διαμερίσματα, οἱ δὲ οὕτω ἐπὶ πλέον κατατασσόμενοι κληρωτοὶ εἰς τὰ Σώματα, ὧν ἐτροποποιήθη ἡ σύνθεσις, οἱ προερχόμενοι ἐκ Δήμων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὴν Στρατιωτικὴν περιοχὴν ἢ τὸ διαμέρισμα τῶν Σωμάτων τούτων, ἀφυπηρετοῦντες κατατάσσονται ὡς ἔφεδροι εἰς τὰ Σώματα, εἰς ὧν τὴν Στρατιωτικὴν περιοχὴν ἢ τὸ διαμέρισμα ἀνήκουσιν οἱ Δῆμοί των.

Τὰ ἐπὶ πλέον ἀπαιτούμενα κτήνη λαμβάνονται, εἴτε δι' ἀποσπάσεως ἐξ ἄλλων Σωμάτων εἴτε διὰ προμηθείας καὶ ἐπὶ πλέον τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ.

Τὸ ἐγκρῖνον ἑκάστοτε τὴν μεταβολὴν τῆς συνθέσεως Β. Διάταγμα δὲν ἀναγράφει τὰς λεπτομερείας τῆς συθέσεως.

Ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν κανονικὴν σύνθεσιν, τὴν ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ ὁριζομένην, γίνεται διὰ Β. Διατάγματος.

Οἱ ἀποσπασθέντες Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁπλῖται ἐπανέρχονται εἰς τὰ Σώματα ἐξ ὧν ἀπεσπάσθησαν.

Οἱ τυχὸν προβιβασθέντες Ὑπαξιωματικοὶ τηροῦσι τοὺς βαθμούς των, κατανεμόμενοι καὶ εἰς ἕτερα Σώματα, ἐν ἀνάγκῃ. Οἱ δι' αὐξήσεως τῆς ἀπογραφῆς ληφθέντες στρα-

τιῶται μετατίθενται εἰς Σώματα εἰς ὧν τὴν Στρατιωτικὴν περιοχὴν ἢ τὸ διαμέρισμα ἀνήκουσιν οἱ Δῆμοί των, τῶν ἐπὶ πλέον τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως θεωρουμένων ὡς διαθεσίμων.

Τὰ ἐπὶ πλέον τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ κτήνη διατηροῦνται, κατανεμόμενα καταλλήλως.

Αἱ ἕνεκα τοιούτων μεταβολῶν τῆς συνθέσεως ἐπαυξήσεις δαπανῶν ὑπὲρ τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν λαμβάνονται δι' ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ λογιστικοῦ νόμου».

Ἄρθρον 7ον.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 26ου τοῦ αὐτοῦ ΓΦΝΣ' (3556) νόμου, ἡ ἀρισθεῖσα εἰς τὴν προσθήκην τεσσάρων ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ ὑγειονομικοῦ, φαρμακευτικοῦ καὶ κτηνιατρικοῦ κλάδου πρὸς ἐπαύξησιν τῆς συντάξεως των μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος καταργεῖται ἕνα μῆνα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 8ον.

Τὸ ἄρθρον 29 τοῦ αὐτοῦ ΓΦΝΣ' (3556) Νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρον 29ον «Θρησκευτικὴ Ὑπηρεσία».

Ἡ θρησκευτικὴ ὑπηρεσία τοῦ Στρατοῦ ἀποτελεῖται:

α') Ἐκ τῶν παρὰ τοῖς συντάγμασι Στρατιωτικῶν ἱερέων.

Οἱ ἱερεῖς οὗτοι διορίζονται ἐκ προλυτῶν τῆς Θεολογίας διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὀνομάζονται ἱερεῖς γ'. β'. καὶ α'. τάξεως, καὶ δὴ γ'. τάξεως ἅμα τῷ διορισμῷ αὐτῶν. Οὗτοι δύνανται νὰ προαχθῶσι μετὰ τετραετῆ ὑπηρεσίαν εἰς ἀνωτέραν τάξιν κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος.

Αἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι τάξεις ἱερέων ἀντιστοιχοῦσι κατὰ σειρὰν εἰς τοὺς βαθμοὺς Ἀνθυπολοχαγοῦ, Ὑπολοχαγοῦ καὶ Λοχαγοῦ Βας τάξεως, πρὸς οὓς ἐξομοιοῦνται οἱ Στρατιωτικοὶ ἱερεῖς ὡς πρός τε τὸν μισθὸν καὶ τὴν σύνταξιν, μὴ ἀπολαύοντες ὅμως τῶν ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ εὐεργετημάτων.

Τὰ περὶ τοῦ τρόπου τοῦ διορισμοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἱερέων καὶ τὰ περὶ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν γένει, ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

β') Ἐκ τῶν κατὰ τόπους ἐφημερίων, ὅπου ἐδρεύουσι Σώματα, μὴ ἔχοντα στρατιωτικοὺς ἱερεῖς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφημερίων τούτων ὁρίζεται εἰς εἴκοσιν, ἡ δὲ ἀντιμισθία αὐτῶν εἰς δραχμὰς εἴκοσι κατὰ μῆνα.

Τὰ περὶ διορισμοῦ τῶν ἐφημερίων πρὸς ἐκτέλεσιν θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας ἐν Σώμασιν ἢ Στρατιωτικοῖς Καταστήμασιν ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Οἱ διατελοῦντες ἤδη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μόνιμοι Στρατιωτικοὶ ἱερεῖς, διατηροῦσι τὸν βαθμὸν καὶ τὴν ἀρχαιότητά των καὶ προάγονται ὡς ὁρίζεται ἀνωτέρω.

Οἱ ἐκτελοῦντες τὴν Θρησκευτικὴν ὑπηρεσίαν Σωμάτων τοῦ Στρατοῦ καὶ καταστημάτων ἐφημέριοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκτελῶσι καὶ τὴν Θρησκευτικὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ Χωροφυλακῆς.

Μὴ ὑπαρχόντων μονίμων Στρατιωτικῶν ἱερέων ἐν τοῖς Συντάγμασι, διορίζονται διὰ τὴν θρησκευτικὴν αὐτῶν ὑπηρεσίαν ἐφημέριοι, ἀνὰ εἷς δι' ἕκαστον Σύνταγμα ἐπὶ τῇ αὐτῇ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ τῶν δραχμῶν εἴκοσιν».

Ἄρθρον 9ον.

Αἱ παράγραφοι πρώτη καὶ δευτέρα τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς.

«α') Ἐκ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας Στρατοδικείων καὶ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου.

β') Ἐκ τῶν Στρατ. Φυλακῶν Ὑποδίκων.

γ') Ἐκ τῶν Στρατ. Φυλακῶν Καταδίκων.

Αἱ Στρατιωτικαὶ Φυλακαὶ ὑπάγονται ὑπὸ τὰ κατὰ τόπους Φρουραρχεῖα, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ Β. Διατάγματος λεπτομερῶς κανονισθησόμενα.

Ἀπάντων τούτων ἡ σύνθεσις ἐμφαίνεται εἰς τὸν ὑπὸ Στοιχ. Γ'. πίνακα, τροποποιουμένου ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἑξῆς·

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ».

ΛΕΠΤΟΜΕΡΙΑΙ	ΔΥΝΑΜΙΣ								
	Ανδρῶν				Κτηνῶν			
	Ἀξιωματ.	Ἀνθυπασπ.	Ὑπαξιωμ.	Ὑποδ Στρ.	Τὸ ὅλον ἄνδρες	Ἱππ ἀξιωμ.	Ἱππ στρατ.	Ἡμίονοι	Τὸ ὅλον κτήνη
Ἀντιστράττηγος ἢ Ὑπστράτηγος ἢ Συνταγματάρχης Προεδρ	1				1	2			2
Συνταγματάρχης Β Ἐπίτροπος	1				1	1			1
1 Ὑπολοχαγὸς ἢ Ἀνθυπολοχαγὸς δι' ἀποσπάσεως ἢ ἰδιώτης γραμματεύς.....					1				
Τὸ ὅλον.....	2				3	3			3

Ἄρθρον 10ον.

Τὸ ἄρθρον 37 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς :

«Ἄρθρον 37. Πᾶσα τοποθέτησις, μετάθεσις ἢ ἀπόσπασις Ἀξιωματικοῦ εἰς οἱανδήποτε θέσιν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων Νόμων, ἢ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν Βασ. Διαταγμάτων, ἐνεργεῖται διὰ Βασ. Διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Ἡ πρότασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς καὶ ἡ περὶ τοποθετήσεως, μεταθέσεως ἢ ἀποσπάσεως Ἀνθυπασπιστοῦ διαταγὴ αὐτοῦ, πρέπει νὰ στηρίζηται ἐπὶ προτάσεως «Ἀνωτέρου Συμβουλίου», ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, καὶ τῶν Διοικητῶν τῶν Μεραρχιῶν. Ὁ Συμβούλιον εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὁσάκις παρίστανται καὶ τέσσαρα μόνον τῶν μελῶν αὐτοῦ. ὁ δ' Ἀρχηγὸς τῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς ἢ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὁ ἀρχαιότερος, ἔχει τὴν κρατοῦσαν ψῆφον, ὁσάκις τοῦ Συμβουλίου συντιθεμένου ἀπὸ ἄρτιον ἀριθμὸν μελῶν προκύψῃ ἰσοψηφία.

Ὡς Εἰσηγητὴς ἄνευ ψήφου, προκειμένου περὶ τοποθετήσεως, μεταθέσεως ἢ ἀποσπάσεως, παρίσταται ἐν τῷ Συμβουλίῳ ὁ ἀρμόδιος Τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Χρέη Γραμματέως παρὰ τῷ Συμβουλίῳ ἐκτελεῖ εἷς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τμήματος τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν παρὰ τοῦ τμηματάρχου ὁριζόμενος.

Ἡ πρότασις περὶ Ἀξιωματικῶν τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσιας δέον νὰ στηρίζηται εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς, ὅστις ἐκλέγει τὸ προσωπικὸν ἐκ τῶν πτυχιούχων, καὶ, τοιούτων μὴ ὑπαρχόντων, ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτέρου στρατιωτικοῦ Συμβουλίου συνταχθέντος καταλόγου τῶν Ἀξιωματικῶν, τῶν θεωρουμένων καταλλήλων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ὡς ὁ περὶ Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας Νόμος ὁρίζει.

Δὲν ἀπαιτεῖται ἡ πρότασις τοῦ Ἀτωτέρου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτάκτου τοιούτου, διὰ τὴν τοποθέτησιν, μετάθεσιν ἢ ἀπόσπασιν Ἀξιωματικῶν ἢ Ἀνθυπασπιστῶν εἰς τὰς θέσεις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, τὰς θέσεις τῶν Ἀντιστρατήγων καὶ Ὑποστρατήγων, τῶν Διοικητῶν τῶν Μεραρχιῶν, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, τῶν Ἐπιθεωρητῶν τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑλικοῦ Πολέμου, τοῦ Φρουραρχου Ἀθηνῶν, τῶν παρὰ τοῖς Στρατοδικείοις καὶ τῷ Ἀναθεωρητικῷ Δικαστηρίῳ ὑπηρετούντων ἀξιωματικῶν, τοῦ Διοικητοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Σχολείων Εὐελπίδων καὶ Ὑπαξιωματικῶν καὶ τὰς θέσεις τῆς Χαρτογραφικῆς καὶ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας ἐν γένει, ὡς καὶ τοῦ διοικητοῦ καὶ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Σχολείων. Διὰ τὰς θέσεις ὅμως τῆς Χαρτογραφικῆς καὶ Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τὰς τῶν Στρατ. Σχολείων ἀπαιτεῖται πρότασις τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, καὶ προκειμένου περὶ τοποθετήσεως ἐν Ἐπιτελείῳ Μεραρχίας, πρότασις καὶ τοῦ οἰκείου Διοικητοῦ τῆς Μεραρχίας.

Οἱ εἰς ἁπάσας τὰς ἀνωτέρω θέσεις τοποθετημένοι Ἀξιωματικοί, παυούσης τῆς τοποθετήσεώς των ἐν αὐταῖς, τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν μέχρι

τῆς ἐπομένης συγκλήσεως τοῦ τακτικοῦ ἢ τοῦ ἐκτάκτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν μέχρι τῆς ἐπομένης συγκλήσεως Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου τίθενται ὡσαύτως καὶ οἱ Ἀξιωματικοὶ τῆς Ἐπιτελικῆς ὑπηρεσίας ἐκεῖνοι, οἵτινες ὡς πλεονάζοντες ἐν αὐτῇ ἤθελον προταθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς ὑπηρεσίας νὰ παύσωνται τῆς παρ' αὐτῇ τοποθετήσεώς των καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας, διατιθέμενοι εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ.

Ὡσαύτως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τίθενται καὶ οἱ νεοπροβιβαζόμενοι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταί, οἵτινες τοποθετοῦνται διὰ Β. Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὰς χηρευούσας θέσεις ἄνευ προτάσεως Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Ὑπαρχηγὸς τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Τὸ Ἀνώτερον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον συνέρχεται ἐν Ἀθήναις προσκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἅπαξ τοῦ ἔτους, τὴν πρώτην Ἰουνίου καὶ περατοῖ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ ἐπὶ μὲν τῶν προβιβαστέων Ἀξιωματικῶν μέχρι τῆς 25ης τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐπὶ δὲ τῶν προτάσεων περὶ τοποθετήσεως ἀποσπάσεως ἢ μεταθέσεως τῶν ἀξιωματικῶν μέχρι τῆς 20ῆς Ἰουλίου.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἐκτάκτων παρουσιασθῇ ἀνάγκη μετακινήσεως τῶν ἀξιωματικῶν ἢ Ἀνθυπασπιστῶν κατ' ἄλλον χρόνον, συγκαλεῖται ἐξαιρετικῶς, ὅπως προτείνῃ ταύτας εἰς τὸν Ὑπουργὸν «Ἔκτακτον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον» ἐκ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Μεραρχίας, ἔχον ὡς πρὸς τὰς μετακινήσεις Ἀξιωματικῶν ἢ Ἀνθυπασπιστῶν πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀνωτέρου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου.

Αἱ περὶ Εἰσηγητοῦ καὶ Γραμματέως τοῦ Ἀνωτέρου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ὡς ἄνω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸ Ἔκτακτον Στρατ. Συμβούλιον.

Ἐν περιπτώσει διαιωλεντοεως τῆς τάξεως καὶ

τῆς πειθαρχίας τοῦ Στρατοῦ, δύναται διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἄνευ προτάσεως τῶν Συμβουλίων, νὰ διαταχθῇ ἡ μετάθεσις ἢ ἀπόσπασις Διοικητῶν Σωμάτων ἢ Διευθυντῶν Στρατιωτικῶν Καταστημάτων ἢ Ὑπηρεσιῶν.

Ἐν ἐπιστρατεύσει καὶ ἐν πολέμῳ δὲν ἀπαιτεῖται πρότασις τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν Συμβουλίων διὰ τὴν τοποθέτησιν, μετάθεσιν ἢ ἀπόσπασιν παντὸς Ἀξιωματικοῦ ἢ Ἀνθυπασπιστοῦ τῶν ὅπλων καὶ σωμάτων τοῦ Στρατοῦ. Αὗται δὲ ἐνεργοῦνται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστρατεύσεως ἢ τοῦ πολέμου, τῶν μὲν Ἀξιωματικῶν διὰ Β. Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἢ διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατοῦ, τῶν δὲ Ἀνθυπασπιστῶν διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἢ διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἢ διὰ διαταγῆς τοῦ αὐτοῦ Ἀρχηγοῦ.

Μεταβολαὶ δὲν ἐπιτρέπονται ἐν τοῖς Σώμασι ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιόδου, αἱ δὲ ὁριστικαὶ ἔξοδοι ἀναπληροῦνται ὡς αἱ προσωριναὶ ἀπουσίαι ἐντὸς τοῦ ἔτους, μόνον δ' ἐὰν τοιαύτη ἀναπλήρωσις εἶναι ἀδύνατος ἢ ἀσύμφορος τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐπιτρέπεται μεταβολὴ καθ' οἱονδήποτε χρόνον. Ἐν τούτοις ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ μεταβολὰς ἐπὶ τῶν θέσεων, ἃς ἀναγράφει ἡ δὴ παράγραφος τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δύναται νὰ ἀναθέτῃ εἰς οἱονδήποτε Ἀξιωματικὸν ἄνευ προτάσεως τῶν Συμβουλίων οἱανδήποτε ἀποστολὴν ἔν τε τῇ Ἡμεδαπῇ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ, προκαλῶν ἐν ἀνάγκῃ Β. Διάταγμα.

Δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀπόσπασις Ἀξιωματικοῦ εἰς θέσεις Σώματος ἢ Καταστήματος καὶ τοῦ Ὑπουργείου καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προβλεπομένου ἀριθμοῦ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ ἢ ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 δὶς προσωρινῆς συνθέσεως. Τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐξαιροῦνται ἡ Ἐπιτελικὴ Ὑπηρεσία, ὁπότε ἡ ἀπόσπασις δέον νὰ γίνῃ τῇ προτάσει τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς, ἡ Ἐπιθεώρησις καὶ αἱ Διευθύνσεις τοῦ Μηχανικοῦ, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνέγερσις τῶν στρατιωτικῶν κτιρίων ἢ ἐκτελοῦνται ὀχυρωτικὰ ἔργα, ἡ Χαρτογραφικὴ Ὑπηρεσία, ἡ Γενικὴ Ἀποθήκη Ὑλικοῦ Στρατοῦ καὶ ἡ Γενικὴ Ἐφορεία Ὑλικοῦ Πολέμου, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ προμή-

θεια καὶ ταξινόμησις τοῦ ὑλικοῦ ἐπιστρατεύσεως, καὶ αἱ Ἐπιμελητεῖαι Μεραρχιῶν κατὰ τὰς γενικὰς ἀσκήσεις αὐτῶν. Παυσάσης τῆς ἀνάγκης τῆς ἀποσπάσεως οἱ Ἀξιωματικοὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις των.

Οἱ Ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ ἐπιτρέπεται ν' ἀποσπῶνται εἰς τὰ Συντάγματα καὶ τὰς Μοίρας τοῦ Πυροβολικοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀνθυπολοχαγῶν τοῦ Πυροβολικοῦ εἶναι ἐλάσσων τοῦ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ ὁριζομένου.

Εἰς τοὺς κατωτέρους Ἀξιωματικοὺς τῶν διαφόρων ὅπλων καὶ τοῦ Σώματος τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ ἐπιτρέπεται ν' ἀνατίθεται διαχείρισις ἐν γένει (Χρηματικοῦ τε καὶ Ὑλικοῦ) ἐν τοῖς Σώμασι, Καταστήμασι καὶ Ὑπηρεσίαις ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν ἐπιστρατεύσει. Οὗτοι ἀντικαθίστανται ἐν εἰρήνῃ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ὁριζομένου διὰ τὰς διαχειρίσεις ταύτας χρόνου ὑπηρεσίας.

Οἱ κατώτεροι Ἀξιωματικοὶ δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετήσωσιν ὡς διαχειρισταὶ μὲν ὑλικοῦ ἐν τῇ αὐτῇ θέσει πλέον τῆς τριετίας, ὡς διαχειρισταὶ δὲ χρηματικοῦ πλέον τῆς διετίας, Τῶν συμπληρωσάντων δὲ τὸν χρόνον τοῦτον διατάσσεται ὑποχρεωτικῶς ἡ ἀντικατάστασις κατὰ πρότασιν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν κατὰ τὸν παρόντα Νόμον Συμβουλίων, προκαλουμένην ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς περὶ τούτου ἀναφορᾶς τοῦ οἰκείου σώματος. Πάντες οἱ ἀνωτέρω δὲν δύνανται νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς διαχείρισιν τοῦ αὐτοῦ Σώματος ἢ Καταστήματος πρὸ τῆς παρελεύσεως τριετίας μὲν προκειμένου περὶ διαχειρίσεως Ὑλικοῦ, διετίας δὲ προκειμένου περὶ διαχειρίσεως Χρηματικοῦ.

Οἱ Ὑπολοχαγοὶ καὶ Ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ συμπληρώσαντες διετῆ ὑπηρεσίαν ὡς μερικοὶ διαχειρισταὶ ἐν ταῖς Ἀποθήκαις τοῦ Ὑλικοῦ ἢ ὡς βοηθοὶ Οἰκονόμου ἐν τῇ Γενικῇ Ἀποθήκῃ Ὑλικοῦ, τῇ Διευθύνσει Ὑλικοῦ Πολέμου καὶ τῷ Ὁπλοστασίῳ, ἀντικαθίστανται ὑποχρεωτικῶς κατὰ τὸν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τρόπον, καθ' ὃν ἀντικαθίστανται ἐπίσης καὶ οἱ Ὑπολοχαγοὶ καὶ Ἀνθυπολοχαγοί, οἱ συμπληρώσαντες τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπηρεσίας εἰς τοὺς Λόχους τοῦ Μεταγωγικοῦ.

Ὡσαύτως Ὑπολοχαγοί, καὶ Ἀνθυπολοχαγοί, τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ, ἐὰν ὑπηρέτησαν ἐπὶ τριετίαν εἰς εἰδικὰς θέσεις ἐν Καταστήμασι, ἐξαιρουμένου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, παύουσιν ὑποχρεωτικῶς, ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος Νόμου, νὰ ὑπηρετῶσιν ἐπὶ πλέον εἰς τὰς θέσεις ταύτας, ἀντικαθιστάμενοι κατὰ τὰς περὶ τοποθετήσεων ἢ ἀποσπάσεων Ἀξιωματικῶν διατάξεις σοῦ παρόντος Νόμου.

Διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδοθησομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κανονισθήσεται ἡ σειρὰ τῆς εἰς τὰς διαφόρους θέσεις ὑπηρεσίας τῶν Ἀξιωματικῶν τῶν διαφόρων ὅπλων τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν Σωμάτων Ὑγειονομικοῦ, Φαρμακευτικοῦ, Κτηνιατρικοῦ καὶ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ.

Οἱ τυχὸν πλεονάζοντες Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυπασπισταὶ διατίθενται κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἀποσπώμενοι κατὰ τὸν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ διαγεγραμμένον τρόπον

Οἱ ἐκ τῶν Στρατιωτικῶν Σχολείων ἐξερχόμενοι Ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ Πεζικοῦ, Ἱππικοῦ, Πυροβολικοῦ καὶ Μηχανικοῦ, ὀφείλουσι νὰ ὑπηρετήσωσιν εἰς τὸ Στράτευμα τοὐλάχιστον ἐπὶ ὁλόκληρον διετίαν πρὸ τοῦ ἀποσπασθῶσιν εἰς ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τοῦ Στρατεύματος.

Οἱ τῇ αἰτήσει των λαμβάνοντες ἄδειαν κανονικὴν Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυπασπισταί, δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπόληψιν ὁλοκλήρων τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ἐπὶ ενα μῆνα κατ' ἔτος.

Οἱ ἔφεδροι ἀνθυπολοχαγοὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην καθ' ὃν χρόνον διανύουσι τὴν τοῦ κληρωτοῦ ὑποχρέωσιν.

Οἱ λαμβάνοντες κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἀναρρωτικὴν ἄδειαν Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυπασπισταί, δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπόληψιν ὁλοκλήρων τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καθ' ὁλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ταύτης, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δύο μῆνας.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς προβιβασμοὺς Ἀξιωματικῶν, τὸ κατὰ Ἰούνιον συνερχόμενον Ἀνώτερον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον συντάσσει πίνακας προβιβασμοῦ μέχρι τοῦ βαθμοῦ Συνταγματάρχου, συμπεριλαμβανομένου, οἱ δὲ Συνταγματάρχαι προάγονται εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ὑποστρατή-

γου καὶ οἱ Ὑποστράτηγοι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀντιστρατήγου κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ σύσκεψιν τοῦ ὁποίου συμμετέχουσι συμβουλευτικὴν ἔχοντες ψῆφον οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Ἀντιστράτηγοι καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Στρατιωτικῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς.

Εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ Ἀνωτέρου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου συνταχθέντας πίνακας προβιβασμοῦ μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ Συνταγματάρχου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐγγράφει τοὺς ἐν διαθεσιμότητι διατελοῦντας ἀξιωματικούς, τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Βασιλοπαίδων ὑπηρετοῦντας καὶ τοὺς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῖς λοιποῖς Ὑπουργείοις τμηματάρχας ἀνωτέρους ἀξιωματικούς, ἐν οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι κρίνωνται ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἔχοντες τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ ἰδιότητας πρὸς προβιβασμὸν κατ' ἐκλογὴν ἢ κατ' ἀρχαιότητα. Οἱ ἐν τοῖς διαφόροις Ὑπουργείοις ὑπηρετοῦντες λοιποὶ ἀξιωματικοὶ ὑπάγονται διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν πρὸς προβιβασμὸν προσόντων αὐτῶν εἰς τὸν διοικητὴν τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Μεραρχίας.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς πίνακας ἐγγράφει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν συμπληρωματικῶς καὶ τοὺς ἀξιωματικούς, οἵτινες, διαγεγραμμένει δυνάμει Νόμου τῶν ἐλέγχων τοῦ Στρατοῦ, νεκεν οἱασδήποτε ἀποστολῆς καὶ ὑπηρεσίας, ἐπανῆλθον ἐξ αὐτῆς μετὰ τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταρτισμὸν καὶ τὴν κύρωσιν τῶν πινάκων ὑποψηφίων πρὸς προβιβασμὸν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνεγράφησαν εἰς τοὺς ἐλέγχους τοῦ Στρατοῦ, ἐὰν κρίνῃ αὐτοὺς ὅτι κέκτηνται τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ ἰδιότητας πρὸς προβιβασμὸν κατ' ἐκλογὴν ἢ κατ' ἀρχαιότητα, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐγγραφῆς ταύτης ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ὑποβάλλει τὰ περὶ προβιβασμοῦ αὐτῶν διατάγματα, συμμορφούμενος μὲ τὰς διατάξεις τῶν οἰκείων νόμων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὀφείλει νὰ προκαλῇ Β. Διατάγματα προβιβασμοῦ πρὸς πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων Ἀνθυπασπιστῶν καὶ Ἀξιωματικῶν, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ Συνταγματάρχου, συμπεριλαμβανομένου, ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, τηρουμένων πάντοτε, προκειμένου περὶ προβιβασμοῦ ὑπαξιωματικῶν εἰς Ἀνθυπασπιστὰς καὶ Ἀνθυπασπιστῶν εἰς Ἀνθυπολοχαγούς, τῶν διατάξεων τῶν σχετικῶν πρὸς τοὺς προβιβασμοὺς αὐτῶν Νόμων.

Οἱ προβιβασμοὶ τῶν Ἀξιωματικῶν ἐνεργοῦνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυόντων Νόμων περὶ προβιβασμοῦ, καταργουμένου τοῦ ἄρθρου 1ου τοῦ Νόμου ΓΡΞΖ' (3167) τῆς 11ης Ἰουλίου 1906, περὶ προαγωγῆς Ἀξιωματικῶν ἐν γενικαῖς θέσεσιν, ὡς καὶ πασῶν τῶν ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ περιλαμβανομένων σχετικῶν διατάξεων περὶ Ἀξιωματικῶν τῶν Γεν. Ἐπιτελῶν.

Οἱ ἐν δικαστικῇ προφυλακίσει ὅμως καὶ οἱ ἐν ὑποδικίᾳ διατελοῦντες Ἀξιωματικοὶ καὶ Ἀνθυπασπισταὶ δὲν προβιβάζονται πρὶν περατωθῇ ὁριστικῶς ἡ κατ' αὐτῶν κατηγορία, οὐχ ἧττον αἱ εἰς αὐτοὺς ἀνήκουσαι θέσεις πληροῦνται χηρεύουσαι καὶ καταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν παραλειφθέντων Ἀξιωματικῶν ἢ Ἀνθυπασπιστῶν, οἵτινες ἀθωούμενοι ἢ ἀπαλλασσόμενοι τῆς κατ' αὐτῶν κατηγορίας προβιβάζονται ἀμέσως, τοῦ προβιβασμοῦ των λογιζομένου ἀφ' ἧς προήχθησαν οἱ πρῶτοι νεώτεροι αὐτῶν ἐν τῇ σειρᾷ τῆς ἀρχαιότητός των, τῇ καθ' ὅπλον καὶ τῇ γενικῇ. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀμετακλήτου καταδίκης τούτων, ἐπαγομένης τὴν ἀπώλειαν κατὰ τοὺς κειμένους Νόμους τοῦ πρὸς προβιβασμὸν δικαιώματος, αἱ τηρηθεῖσαι χηρεύουσαι θέσεις πληροῦνται ὑποχρεωτικῶς διὰ τοῦ προβιβασμοῦ τῶν ἐχόντων τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ ἐπελθούσῃ.

Πᾶς ἀξιωματικὸς πλὴν τῶν Συνταγματαρχῶν ὅστις εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἤθελε μεθῇ δὶς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νόμου, ὡς μὴ ἔχων τὰ πρὸς προβιβασμὸν προσόντα, δὲν δύναται πλέον νὰ θεωρηθῇ ὡς προβιβάσιμος, εἰδοποιεῖται δὲ περὶ τούτου δι' ἐμπιστευτικῆς ἀπ' εὐθείας πρὸς αὐτὸν διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κατά τε τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἔτος.

Οἱ Συνταγματάρχαι, οἵτινες, δὶς ἤθελον παραλειφθῇ κατὰ τοὺς προβιβασμοὺς εἰς Ὑποστρατήγους, προαγομένων νεωτέρων αὐτῶν ἐν τῇ σειρᾷ τῆς γενικῆς ἀρχαιότητος, τίθενται αὐτεπαγγέλτως εἰς ἀποστρατείαν ἅμα τῇ συμπληρώσει τεσσάρων καὶ ἡμίσεως ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ Συνταγματάρχου, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ἤθελον ἀποστρατευθῇ τῇ αἰτήσει των ἢ ἕνεκεν ὁρίου ἡλικίας κατὰ τοὺς περὶ τούτου Νόμους.

Ὁ βαθμὸς τοῦ μονίμου Ἀνθυπασπιστοῦ ἀπονέμεται πρὸς πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων, εἰς ἐπιλοχίας τοῦ Πεζικοῦ, Ἱππικοῦ, Πυροβολικοῦ, Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ, Μεταγωγικῶν Λόχων καὶ Μηχανικοῦ, ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο οὗτοι νὰ ἔχωσιν εὐδόκιμον ἀκτὼ ἐτῶν συνεχῆ ἢ δέκα ἐτῶν διακεκομμένην ὑπηρεσίαν λοχίου καὶ ἐπιλοχίου, ἐξ ὧν τέσσαρα ἔτη ἐπιλοχίου ἐν Λόχῳ, Ἴλῃ, ἢ Πυροβολαρχίᾳ, καὶ διὰ τὸ Ὑλικὸν Πυροβολικόν, ἐν τῇ Διευθύνσει Ὑλικοῦ Πολέμου, ἐν ταῖς Ἐφορείαις, τοῖς παραρτήμασιν αὐτῶν καὶ τοῖς Μεταγωγικοῖς Λόχοις, ὡς καὶ τὰ κανονισθησόμενα διὰ Β. Διατάγματος προσόντα.

Ὁ δὲ βαθμὸς τοῦ Μονίμου Ἀνθυπασπιστοῦ ἐν τῷ Ἐπιτελείῳ τοῦ Μηχανικοῦ, ἤτοι ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει καὶ ταῖς Διευθύνσεσιν, ἀπονέμεται πρὸς πλήρωσιν χηρευουσῶν θέσεων τοῖς ἐπιλοχίαις τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Μηχανικοῦ, ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο νὰ ἔχωσιν οὗτοι ἀκτὼ ἐτῶν εὐδόκιμον συνεχῆ ὑπηρεσίαν λοχίου καὶ ἐπιλοχίου, ἐξ ὧν τέσσαρα ἔτη ὑπηρεσίαν ἐπιλοχίου, νὰ ὦσιν ἀπόφοιτοι τοῦ Σχολείου τοῦ Μηχανικοῦ καὶ νὰ ἔχωσιν ὑπηρετήσει ἀνὰ ἓν ἔτος ὡς λοχίαι καὶ ἐπιλοχίαι παρά τισι τῶν Λόχων τῶν Ταγμάτων τοῦ Μηχανικοῦ, ἀποσπώμενοι πρὸς τοῦτο ὑποχρεωτικῶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτῶν Ὑπουργοῦ.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν τοῖς διαφόροις ὅπλοις καὶ σώμασι προαχθέντες εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ, δὲν προάγονται μὲν εἰς ἀνώτερον βαθμόν, ὁ μηνιαῖος ὅμως μισθὸς αὐτῶν αὐξάνεται κατὰ τετραετίαν κατὰ εἴκοσι δραχμὰς μηνιαίως μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 180 δραχμῶν.

Οὗτοι ἀποστρατευόμενοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἴκοσι πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ Στρατῷ, λαμβάνουσι σύνταξιν Λοχαγοῦ μέν, ἐὰν ἔχωσι πενταετῆ, Ὑπολοχαγοῦ δὲ ἐὰν ἔχωσιν τετραετῆ ὑπηρεσίαν Ἀνθυπασπιστοῦ. Πάντες δικαιοῦνται μερίσματος μιᾶς μετοχῆς τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ, τῆς κεκανονισμένης διὰ τοὺς κατωτέρους Ἀξιωματικοὺς μηνιαίας συνεισφορᾶς, ἀρχομένης ἅμα τῇ προαγωγῇ των εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ, τῆς δὲ μηνιαίας καταβολῆς διὰ τὴν συμπλήρωσιν μιᾶς μετοχῆς, ἀρχομένη ἅμα τῇ πρώτῃ αὐξήσει τῆς μισθοδοσίας των.

Ἐπὶ πλέον ἐφαρμόζονται ἐπὶ τούτων καὶ αἱ διατάξεις τοῦ 6ου ἄρθρου τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 7ης Μαΐου 1880,

περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΩΚΓ' Νόμου τῆς 5ης Ἀπριλίου 1880, περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ.

Αἱ ἄνω διατάξεις δὲν ἰσχύουσι διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἀρχικὴν ψήφισιν τοῦ προκειμένου νόμου ὑπάρχοντας ἐν τῷ Στρατεύματι Λοχίας, Ἐπιλοχίας καὶ Ἀνθυπασπιστάς, ἐκτὸς ἐὰν οὗτοι ἐπιθυμῶσι νὰ ὑπαχθῶσι εἰς τὰς διατάξεις ταύτας, ὅτε ὀφείλουσιν, οἱ μὲν νῦν ἀνθυπασπισταί, πλὴν τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΓΨΜΘ' (3749) προαχθέντων, νὰ δηλώσωσι τοῦτο δι' ἀναφορᾶς των ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, οἱ δ' ἐπιλοχίαι καὶ λοχίαι ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον ΑΣΗΣΤ' προσκτήσεως τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν κατά τε τὸν προκείμενον Νόμον καὶ τὸν ΑΣΛΣ' τῆς 24 Ἰουλίου 1885 προβιβαζομένων Ὑπαξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ καὶ Ἀνθυπασπιστῶν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ κανονίζεται κατὰ λόγον τῆς πρὸ τοῦ προβιβασμοῦ των ἀρχαιότητος· οὗτοι δὲ προάγονται οἱ ἡμίσεις κατ' ἀρχαιότητα (τῆς ἀρχαιότητος τῶν τε ἐπιλοχιῶν καὶ λοχιῶν λογιζομένης ἀπὸ τῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Δεκανέως προαγωγῆς των) καὶ οἱ ἡμίσεις καθ' ἱκανότητα, τῆς ἱκανότητος κοινομένης ἐκ τῆς σειρᾶς, ἣν ἤθελον λάβῃ εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐξετάσεων.

Ὁ Νόμος ΑΣΛΣ' τῆς 24 Ἰουλίου 1885, παραμένει ἐν ἰσχύϊ μόνον διὰ τοὺς δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου ὑπηρετοῦντας Ἀνθυπασπιστάς, Ἀνθυπολοχαγοὺς καὶ Ὑπολοχαγούς, ὡς καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἀρχικὴν ψήφισιν τοῦ προκειμένου Νόμου διατελοῦντας ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ Στρατοῦ Λοχίας καὶ Ἐπιλοχίας, καταργουμένων τῶν Νόμων ΑΧΖ' Νόμου 30ῆς Ἰανουαρίου 1889, τοῦ ἄρθρου 2ου τοῦ ΑΔΒ' Νόμου τῆς 21ης Ἰουνίου 1882 καὶ τῆς 4ης παραγράφου τοῦ ἀκροτελευτίου ἄρθρου τοῦ Νόμου ΤΟΔ' τῆς 27 Φεβρουαρίου 1871.

Οἱ ἐνωμοτάρχαι ὅμως α τάξεως τῆς Χωροφυλακῆς, ἐὰν ἀνδραγαθήσωσιν ἀποδεδειγμένως ἐν συμπλοκῇ μετὰ λῃστῶν καθ' ἣν ἐπετεύχθη ὁ φόνος ἢ ἡ σύλληψις λῃστοῦ ἐπικεκηρυγμένου, ἐπιτρέπεται νὰ προαχθῶσιν εἰς Ἀνθυπασπιστὰς ἐν τῷ Σώματι τῆς Χωροφυλακῆς.

Οἱ οὕτω εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ προαγό-

μενοι, ὡς καὶ οἱ δι' ἐξετάσεων καταλαμβάνοντες τὸν αὐτὸν τὸν βαθμὸν ἐν τῇ Χωροφυλακῇ δὲν δύνανται μὲν νὰ προβιβασθῶσιν εἰς ἀνώτερον βαθμόν, ἀπολαύουσιν ὅμως τῶν διὰ τοὺς Μονίμους Ἀνθυπασπιστὰς τοῦ Στρατοῦ ὁριζομένων ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ εὐεργετημάτων.

Ὅριον ἡλικίας διὰ τοὺς Ἀνθυπασπιστὰς τῆς Χωροφυλακῆς ὁρίζεται τὸ διὰ τοὺς Ἀνθυπασπιστὰς τοῦ Στρατοῦ.

Καταργοῦνται ἡ περὶ ἀναλογίας μεταξὺ ἐνωμοταρχῶν πεζῆς καὶ ἱππου Χωροφυλακῆς διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τὰ ἄρθρα 10, 11 καὶ 12 τοῦ Νόμου ΓΦΟΗ τῆς 24ης Φεβρουαρίου 1910 «περὶ καταστάσεως βαθμοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ ἐν τῇ Χωροφυλακῇ», ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου ΓΦΟΘ' τῆς 24 Φεβρουαρίου 1910 «περὶ μορφώσεως ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς».

Οἱ κατὰ τοὺς Νόμους ΑΦΣ' καὶ ΑΣΛ' προαγόμενοι εἰς Ἀνθυπολοχαγοὺς τοῦ Μηχανικοῦ προάγονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὰς θέσεις Ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς Μοίρας τῶν Πυροσβεστῶν καὶ τῶν ὄρχων τῶν Ταγμάτων τοῦ Μηχανικοῦ. Οἱ Ἀνθυπολοχαγοὶ οὗτοι δὲν προάγονται μὲν εἰς βαθμὸν ἀνώτερον, μετὰ τετραετῆ ὅμως ὑπηρεσίαν Ἀνθυπολοχαγοῦ, λαμβάνουσι αὔξησιν μισθοῦ ἐκ δραχμῶν εἴκοσι μηνιαίως, ἀποστρατευόμενοι δὲ μετὰ τετραετῆ μὲν ὑπηρεσίαν Ἀνθυπολοχαγοῦ, λαμβάνουσι τὴν σύνταξιν τοῦ Ὑπολοχαγοῦ, μετὰ ἑπταετῆ δὲ ὑπηρεσίαν Ἀνθυπολοχαγοῦ, λαμβάνουσι τὸν βαθμὸν Ὑπολοχαγοῦ καὶ τὴν σύνταξιν τοῦ Λοχαγοῦ. Αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἰσχύουσι διὰ τοὺς μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1910 ὑπάρχοντας Ἀνθυπολοχαγοὺς τοῦ Μηχανικοῦ, ἐκτὸς ἂν δι' ἀναφορᾶς των, ὑποβληθείσης ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς δημοσιεύσεως τοῦ ΓΦΝΣ' Νόμου, ἐδήλωσαν, ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ταύτας.

Αἱ ἐν τοῖς πίναξι τοῦ Νόμου ἀναγραφόμεναι θέσεις Ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ Μηχανικοῦ εἰς τοὺς ὄρχους τῶν Ταγμάτων τοῦ Μηχανικοῦ καὶ εἰς τὴν Μοῖραν τῶν Πυροσβεστῶν, μετατρέπονται αὐτοδικαίως εἰς θέσεις Ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Μηχανικοῦ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν δικαιουμένων νὰ καταλάβωσι ταύτας δυνάμει τοῦ Νόμου ΑΧΣ' καὶ ΑΣΛΣ' ἐφ' ὅσον οἱ Νόμοι οὗτοι ἰσχύουσι.

Αἱ ἐν τοῖς πίναξι τοῦ Νόμου ἀναγραφόμεναι θέσεις Ἀνθυπασπιστῶν τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ μετὰ τὴν ἐπέλευσιν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ αὐτοῦ νόμου καταργήσεως τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ τοῦ Ὑλικοῦ Πυροβολικοῦ».

Ἄρθρον 11.

Ἐν τῷ πίνακι ὑπὸ Στοιχ. ΙΔ' τῷ προστιθεμένῳ εἰς τὸν ΓΦΝΣ' Νόμον, τὸν δεικνύοντα τὴν ὀργανικὴν δύναμιν τοῦ Σχολείου Εὐελπίδων, Ὑπαξιωματικαὶ καὶ Ἱππευτικῆς, προστίθεται εἰς τὸ ὀργανικὸν διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Στρατ. Σχολείου τῶν Ὑπαξιωματικῶν:

«Εἷς καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν μὲ τὸν κανονισμένον μισθὸν διὰ τοὺς καθηγητὰς τοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων».

Ἄρθρον 12.

Ἡ προθεσμία πρὸς πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ΓΦΝΣ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ» παρατείνεται ἐπὶ ἓν ἔτος πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζομένης.

Ἄρθρον 13.

Προσωρινὴ Διατάξις.

Αἱ χηρεύουσαι ὀργανικαὶ θέσεις ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, τῶν ὅπλων καὶ σωμάτων μόνον, αἱ μὴ δυνάμεναι νὰ πληρωθῶσι διὰ τοῦ προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν τοῦ ἀμέσως ὑποδεεστέρου βαθμοῦ λόγῳ τῆς μὴ συμπληρώσεως ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ τοῦ ὑπὸ τῶν νόμων περὶ στρατιωτικῶν προβιβασμῶν ὁριζομένου χρόνου ὑπηρεσίας, ἐπιτρέπεται νὰ λογίζωνται ὡς ὀργανικαὶ καὶ χηρεύουσαι εἰς τοὺς παρακατιόντας βαθμοὺς καὶ νὰ πληρῶνται διὰ τοῦ προβιβασμοῦ τῶν ἐχόντων τὰ πρὸς τοῦτο πρόσωπα ἀξιωματικῶν ὑποδεεστέρου βαθμοῦ.

Οἱ ἀνθυπασπισταί, οἱ δυνάμει τοῦ Νόμου ΓΦΠΓ' (3583) τῆς 20 Φεβρουαρίου 1910 εἰσαχθέντες εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Ὑπαξιωματικῶν, μὴ ἐξελθόντες δὲ δυνάμει τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (3719) τῆς 19 Φεβρουαρίου 1911, ὑπόκεινται ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Σχολείου εἰς ἁπάσας τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ὑπαξιωματικοῦ καὶ φοροῦσι τὴν στολὴν αὐτοῦ καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Ὑπαξιωματικῶν φοιτήσεως, αἱ δὲ θέσεις των ἐν τοῖς σώμασι θεωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν νόμων.

Ὅσοι δ' ἐκ τῶν Ἀνθυπασπιστῶν τῶν δυνάμει τοῦ ΓΦΠΓ' Νόμου εἰσελθόντων εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Ὑπαξιω-

ματικῶν ὡς μαθητῶν προϋβιβάσθησαν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν των εἰς Ἀνθυπολοχαγοὺς κατὰ τὸν ΑΣΛΣ' Νόμον τῆς 24 Ἰουλίου 1885 δύνανται, ἐὰν ἐπιθυμῶσι, κατ' ἔγγραφον δήλωσιν, ἣν ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσιν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νόμου εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Σχολείου, νὰ διακόψωσι τὰ μαθήματα καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ Σῶμά των, μεταφερόμενοι εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἀξιωματικῶν. τῶν ἐχόντων κατὰ νόμον ἐλεύθερον τὸ στάδιον τῆς περαιτέρω προαγωγῆς εἰς πάντας τοὺς νενομισμένους ἀνωτέρους βαθμούς. Οἱ δὲ παραμείναντες εἰς τὸ Σχολεῖον ὡς μαθηταὶ Ἀνθυπολοχαγοὶ θὰ ἐξέλθωσι μέν. ἐὰν εὐδοκιμήσωσιν, ὡς Ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ Πεζικοῦ. ἀλλ' ἡ ἀρχαιότης αὐτῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ θέλει κανονισθῇ μεταξὺ τῶν μελλόντων ν' ἀποφοιτήσωσι τοῦ Σχολείου συμμαθητῶν των ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἱκανότητος αὐτῶν κατὰ τὸν σχετικὸν πίνακα τῶν ἀποτελεσμάτων.

Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον.

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, αὐτίνος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως καταργεῖται.

Πρόεδρος. Α' Συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας».

Ε. Μπενάκης (Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας). Δηλοῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο παρεπέμφθη εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Γεωργίας.

Θ. Κουτσόπης. Λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου δημιουργοῦνται θέσεις περιτταὶ ὡς ἡ τοῦ Γεν. Γραμματέως καὶ ἡ τοῦ Ἰδιαιτέρου γραμματέως.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν). Λέγει ὅτι ὁ γενικὸς γραμματεὺς θὰ ἐκτελῇ καὶ καθήκοντα ταμιακὰ τάρχου, ὥστε δὲν πρόκειται περὶ δημιουργίας θέσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἰδιαίτερον γραμματέα οὗτος εἶνε ἀναγκαιότατος.

Θ. Κουτσόπης. Συνεχίζων ζητεῖ τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ τμήματος τῆς ἐμπορικῆς Ναυτιλίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας.

Σ. Θεοδωρόπουλος συνιστᾷ ὅπως ἱδρυθῇ τμῆμα ἐργασίας καὶ κοινωνικῆς προνοίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ.

Μετά τινας παρατηρήσεις τοῦ κ. **Π. Ἐξαρχοπούλου** γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον. Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 5ην καὶ 40' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς 3 Ἰουνίου.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν Β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ τῆς Ἑλλ. Ἀτμοπλοΐας «Ἅγιος Ἰωάννης». Μὴ ἐχόντος οὐδενὸς τὸν λόγον κατ' αὐτήν, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς β' ἀνάγνωσιν, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως προσθέτου ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν Ταχ. καὶ Τηλεγράφων καὶ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἑδρευούσης Ἑλλην. Ἀτμοπλοΐας «Π. Πανταλέων». Μὴ ἐχόντος οὐδενὸς τὸν λόγον κατ αὐτήν, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς β' ἀνάγνωσιν ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ Β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν Ταχ. καὶ Τηλεγράφων καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀστήρ». Μὴ ἐχόντος οὐδενὸς τὸν λόγον κατ' αὐτήν, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς β ἀνάγνωσιν, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον, καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ν. Χαριτάτος. (Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως). Ζητεῖ τὴν πρότάξιν πρὸς ψήφισιν προτάσεως νόμου ὑποβεβλημμένης παρ' αὐτοῦ, «περὶ ἀνεγέρσεως Δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀργοστολίῳ».

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρότάξιν τῆς προτάσεως ταύτης νόμου, ἐγγεγραμμένης ὑπ' ἀριθ. 63 εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν καὶ

τροπολογηθείσης παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Μὴ λαμβάνοντος οὐδενὸς τὸν λόγον ἐπ' αὐτῆς, ψηφίζεται αὕτη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ Β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων. Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον κατ' αὐτήν, ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς Β' ἀνάγνωσιν, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν δ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

Ε. Καλλιγερόπουλος. Ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Δ. Δημητρακόπουλος. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. Τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἐπεῖγον, ἂς προχωρήσωμεν εἰς τὴν δ' συζήτησιν καὶ παρατείνομεν ἀναλόγως τὴν γ' συζήτησιν αὐτοῦ καὶ εἰς δύο καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας, ὥστε νὰ ἐξαντληθῇ ἡ συζήτησις ὅλων τῶν λεπτομερειῶν.

Θ. Παπαμιχάλης. Ἡ ἀναβολὴ πρέπει νὰ γίνῃ καὶ διὰ νὰ καταρτισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς παραπομπὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Δ. Κάλφογλου. Φρονεῖ ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου τούτου θ' ἀποβῶσιν ἐπιβλαβεῖς. Μετὰ μίαν 10ετίαν οἱ Πρωτοδίκαι θὰ καταλάβουν τὰς θέσεις τῶν Εἰρηνοδικῶν εἰς ὅλα τὰ ἀπόκεντρα μέρη. Οἱ εἰρηνοδίκαι α' τάξεως θὰ ὑποχρεωθῶσι νὰ ὑπηρετῶσιν εἰς Εἰρηνοδικεῖα Ε' τάξεως.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Διὰ τοῦ νομοσχεδίου θὰ κατωρθώσωμεν μετὰ πάροδον ἐτῶν νὰ ἐκτοπίσωμεν φυσιολογικῶς τὸ δικαστικὸν προσωπικόν, καὶ κοινωνικοὶ δὲ λόγοι αἰτιολογοῦσιν αὐτό.

Ε. Καλλιγερόπουλος. Τὸ μόνον τοῦτο ὀργανωτικὸν νομοσχέδιον ἐκ τῶν ὑποβληθέντων παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῇ μετὰ σπουδῆς. Πρωτοδίκης ἀναλαμβάνων καθήκοντα κατώτερα τῆς θέσεώς του θὰ θεωρῇ ταῦτα πάρεργα. Δικαστὴς ὑπηρετήσας ἐπὶ ἔτη εἰς πόλεις δὲν θὰ προσαρμόζεται εὐκόλως μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς καὶ τῆς κινήσεως μιᾶς κωμοπόλεως.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Μ. Δαζέα ὑποβάλ-

λεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας τυπωθησομένη, πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κυκλάδων κ. Λ. Φραγκίσκου ὑποβάλλεται πρότασις σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Νάξιας σμύριδος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. Δ. Μπένου ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συμβατικοῦ τόκου κλπ. τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. Ι. Μπουρνιᾶ ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβατικοῦ τόκου κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. Ι. Μπουρνιᾶ ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 181 καὶ 515 τῆς Πολ. Δικονομίας σχεδίου νόμου τυπωθησομένη πρὸς διανομήν, ὁμοίως τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως κλπ. τῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους καὶ τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 196 τῆς Πολ. Δικονομίας, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Δ. Παπαναστασίου. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ ἀντίρρησις κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βαθμοῦ τοῦ Εἰρηνοδίκου. Ἀλλὰ ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας μοὶ ἐγεννήθησαν ἐν διαιρμοί τινες. Ἡ ἀρχὴ τῆς μεταθέσεως Πρωτοδικῶν εἰς τὰς θέσεις τῶν Εἰρηνοδικῶν ἔχει τὸ πρωτέρημα ὅτι ἐξασφαλίζει τὴν εἰρηνοδικιακὴν δικαιοσύνην ἀλλ' ἔχει καὶ ἐλαττώματα. Διότι ἀποκρούομεν ἀπὸ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου διὰ τοῦ συστήματος τούτου νέους ἔχοντας πάντας τὰ ἐφόδια ὅπως ἐκπληρώσουν τὰ καθήκοντα αὐτῶν. Πρέπει ἡ ἐνέργεια ἡμῶν νὰ μὴ ἐλαττώσῃ τὸν ζῆλον τοῦ μεγίστου μέρους τῶν δικαστῶν, διὰ τῆς διαρκοῦς παραμονῆς εἰς τὸν πρῶτον βαθμόν.

Δ. Κλωνάρης. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, λέγει δέ, ὅτι τὸ λεχθέν, ὅτι δικασταί τινες συνιστοῦν τὴν μὴ ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, δὲν εἶνε ὀρθόν· διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ ἔχωσι συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς των καὶ τοῦ καθήκοντός των. Μία εἶνε ἡ δικαιοσύνη. Ὑψηλὴ καὶ

ὡς εἰρηνοδικειακὴ καὶ ὡς δικαιοσύνη πολυμελῶν δικαστηρίων. Εἶνε καύχημα διὰ τὸν ὑπάλληλον νὰ ἐκτελῇ τὸ καθῆκόν του παντοῦ ὅπου διαταχθῇ.

Ι. Φωτεινός. Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, δικαίως, λέγει, ἐδόθη ἡ ἐμπρέπουσα ἀξία εἰς τὸν θεσμὸν τῶνε ἰρηνοδικῶν.

Προτείνει ὅπως ὁ χρόνος τῆς προσωρινῆς τοποθετήσεως τῶν εἰρηνοδικῶν ὁρισθῇ τοὐλάχιστον εἰς διετίαν καὶ ἐπὶ πλέον ὅπως οἱ εἰρηνοδίκαι δι' ἐξετάσεων γίνωνται ἀρχικῶς Πάρεδροι καὶ ὄχι ἀπ' εὐθείας Πρωτοδίκαι.

Δ. Γκλαβᾶς. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου. Λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀνοίγεται μία θύρα ἠθικῆς ἀμοιβῆς τοὐλάχιστον εἰς διακεκριμένους ἐπιστήμονας.

Κ. Γόντικας. Ζητεῖ διασαφηνίσεις εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθορισθῶσι σαφῶς τὰ τῶν ἐξετάσεων τῶν Εἰρηνοδικῶν ὅπως μὴ γίνωνται ἀπ' εὐθείας πρωτοδίκαι ἀλλὰ πάρεδροι διαγωνιζόμενοι ταὐτοχρόνως μετὰ τῶν δικηγόρων καὶ ὅπως μὴ ἀδικοῦνται οἱ διωρισμένοι ἔμμισθοι πάρεδροι.

Ἐκτὸς τούτου ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ἤδη ἐμμίσθων παρέδρων νὰ περιορισθῇ εἰς ἓν ἔτους πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν χάριν αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας.

Π. Ἰατρόπουλος. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι πληροῖ σπουδαιότατον σκοπόν.

Π. Ἀραβαντινός. Ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε ἐπαινετή, ἡ ἀνύψωσις τοῦ εἰρηνοδικειακοῦ κλάδου ἐπιβάλλεται.. Ἀλλ' ὅμως διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ εὐδοκίμως ἡ ἀρχὴ αὕτη, πρέπει συγχρόνως νὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ αἱ ἐξῆς ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις. Ἡ ἐπέκτασις τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Εἰρηνοδικείων—ἑπομένως ὁ περιορισμὸς αὐτῶν—ἔπειτα δὲ ἡ ἀνύψωσις τῆς δικαιοδοσίας τῶν εἰρηνοδικείων—ἑπομένως ὁ περιορισμὸς τῶν Πρωτοδικείων τέλος ἡ ἐξίσωσις τῶν μισθῶν εἰς τοὺς διαφόρους βαθμούς. Αὐταὶ εἶνε αἱ προϋποθέσεις τῆς ἀρχῆς νομοσχεδίου, αἵτινες ὅμως πρέπει νὰ μελετηθοῦν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὰς τοπικὰς συνθήκας τῆς Ἑλλάδος, οὐ μόνον ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ. Τὰς προϋποθέσεις ταύτας ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν τὰς θίγει διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιφυλάσσεται κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων. Ἀλλὰ εἶμαι πολὺ σκεπτικὸς ὡς πρὸς τὸ εἰσηγούμενον μέτρον, διότι ἐν ᾧ δὲν ἐγγυᾶται ἄμεσον ἀφέλειαν ἀφ' ἑτέρου ἐπαυξάνει τὰς θέσεις τῶν Πρωτοδικῶν καὶ περιορίζει τὴν ταχεῖαν προαγωγὴν των οὕτω δὲ φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ συρροὴ καταλλήλων προσώπων εἰς τοὺς νέους διαγωνισμοὺς δικαστικῶν παρέδρων. Ἑπομένως θὰ ἐπεθύμουν νὰ μὴ γίνῃ τό γε νῦν ἔχον νόμος τοῦ Κράτους.

Α. Τριγώνης. Δαπανῶμεν διὰ τὴν Ποινικὴν Δικαιοσύνην 2,750,000 κατ' ἔτος, ὡς μαρτυρικὰ δικαιώματα, διὰ τὴν Πολιτικὴν Δικαιοσύνην 6 καὶ πλέον ἑκατομμύρια,—δυνάμεθα νὰ ἀπαλλαχθῶμεν τῶν πολλῶν δαπανῶν κάμνοντες ὀλίγα πολυμελῆ Δικαστήρια, ὀλίγα Πρωτοδικεῖα μὲ μέγαν ἀριθμὸν Πρωτοδικῶν. Ζητεῖ τέλος ὁμιλῶν νὰ παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς ἐπιτροπήν.

Ε. Κουλουμβάκης. Καὶ ἀπὸ λαϊκῆς ἀπόψεως ἂν ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα θὰ δεχθῶμεν ὅτι δὲν δύναται εὐκόλως ὁ Πρωτοδίκης νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς κατώτερον—περιβάλλον, καὶ τοῦτο εἶνε εἰς βάρος τοῦ λαοῦ. Καὶ ἀπὸ λαικωτάτης δὲ ἀπόψεως ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἡ διαρκὴς μεταχείνησις τοῦ Δικαστικοῦ προσωπικοῦ, ἡ μετάβασις πρωτοδικῶν εἰς θέσεις εἰρηνοδικῶν, θὰ συντελῇ εἰς τὸν στενώτερον σύνδεσμον τῶν δικαστῶν μετὰ τοῦ λαοῦ; Καὶ ἂν δὲ δεχθῶμεν ὅτι ἡ κατωτέρα δικαιοσύνη ἀπὸ ἀπόψεως νομικῆς θὰ ὑποστῇ μόνον μικρὰν ζημίαν, ἡ ζημία τῆς ἀνωτέρας δικαιοσύνης εἶνε ἀναμφισβήτητος καὶ μεγάλη. Ἀνὰ πᾶς ἔτος θὰ τίθενται πρωτοδίκαι εἰς θέσεις εἰρηνοδικῶν καὶ τοῦτο νομίζετε ὅτι θὰ συντελέσῃ εἰς ἀνύψωσιν τοῦ ἀνωτέρου δικαστικοῦ προσωπικοῦ, δὲν εἶνε τοῦτο ἐκχυδαϊσμὸς αὐτοῦ;

Οἱ δικασταὶ παρ' ἡμῖν δὲν κατορθώθη νὰ συνταυτισθῶσι μετὰ τῶν κοινωνιῶν, νὰ συνταυτίσουν τὰ συμφέροντά των μὲ τὸ κοινωνικὸν συμφέρον, θέλετε διὰ τοῦ νομοσχεδίου νὰ μεγαλύνωμεν τὸ κακὸν τοῦτο; Πρόκειται διὰ τοῦ νομοσχεδίου νὰ θέσωμεν κρηπίδωμα εἰς τὸν μέλλοντα κοινωνικὸν ὀργανισμὸν ἡμῶν, ἀλλὰ τίθεται τοῦτο οὐχὶ ὡς ἀπόρροια πεφωτισμένης ἐπιστημονικῆς μελέτης τοῦ πράγματος. Ὥστε τὸ νομοσχέδιον εἶνε κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἡ γνώμη μου κατὰ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε φιλολαϊκωτάτη, δὲν δίδει εἰς τὸν λαὸν πατέρα δικαστήν, οἱ ἐναντιορρονοῦντες ἀποβλέπουν εἰς τίτλους δικαστῶν αὐτὸ εἶνε μεσαιωνικὴ ἀντίληψις.

Κηρύσσεται ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Ἡ Βουλή, ἐρωτομένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Μεσσηνίας κ. κ. Π. Ἰατροπούλου, Θ. Κουτσομητοπούλου, καὶ Ι. Κουρτάκη ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ μεταρυθμίσεως κλπ. τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Μεσσηνίας κ. κ. Χ. Δικαίου, Ι. Κουρτάκη καὶ Θ. Κουτσομητοπούλου ὑποβάλλονται ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ συστάσεως εἰδικοῦ Ταμείου καὶ περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων ΑΩΝΕ' κλπ., περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῷ Νέδοτι, ὡς καὶ τροπολογίαι ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου ὁδοποιΐας τοῦ δήμου Ἀλαγωνίας, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Μεσσηνίας κ. κ. Π. Ἰατροπούλου, Θ. Κουτσομητοπούλου καὶ Ι. Κουρτάκη ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως κλπ. τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστ. ὑπαλλήλων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8 καὶ 35'.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΤ'.

Τῆς 6 Ἰουνίου 1911

Ὥρᾳ 10 καὶ 40' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 127 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Οἱ ἱερεῖς Πάρου ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 2) Οἱ ἰδιοκτῆται μηχανημάτων σιγαροποιΐας αἰτοῦνται ὅπως μὴ φορολογῶνται τὰ μηχανοποίητα σιγαρέττα ἵνα οἱ καπνεργάται τραπῶσιν εἰς ἄλλας μᾶλλον ἐπωφελεῖς ἐργασίας. 3) Ὁ Ἐμπορικ. καὶ κτημ. Σύλλογος Φαρσάλων παρακαλεῖ ὅπως συστηθῇ τῇ Γεωργικῇ Ἑταιρείᾳ καὶ καταλίπῃ τῇ κοινότητι μέρος καταληφθὲν ὑπ' αὐτῆς. 4) Ἐφημέριοι τοῦ δήμου Τα-

νίας ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 5) Οἱ σιγαροποιοὶ Βόλου ζητοῦσιν φορολογίαν τῶν μηχανοποιήτων σιγαρέττων. 6) Ἱερεῖς Λεβαδείας ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 7) Τὸ Δημ. Συμβούλιον Ἀμφείας αἰτεῖ μετάθεσιν εἰρηνοδίκου Ἀνδριτσαίνης εἰς Ζάχα. 8) Οἱ ὑποδιδάσκαλοι Μεσσηνίας ζητοῦσιν αὔξησιν τοῦ μισθοῦ ἀφοῦ πρῶτον διδαχθῶσι γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ μαθήματα. 9) Οἱ κάτοικοι Καστέλλας ζητοῦσιν ὅπως χαραχθῶσιν ὁδοὶ κάτωθεν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Προφήτου Ἠλία. 10) Οἱ κάτοικοι Στρουσίου παρακαλοῦσιν ὅπως ἡ σιδηροδρομικὴ στάσις Ἀνδραβίδας προαχθῇ εἰς σταθμόν. 11) Ὁ Βασ. Βαφειόπουλος ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν μεγάρων ἐν Τριπόλει. 12) Ὁ Πολ. Σύλλογος Δερβενίου ἐκφράζει συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ λήξει τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συναάγματος. 13) Οἱ κάτοικοι Χαϊκαλίου τῆς Πυλίας ζητοῦσιν ἐπανάληψιν τῆς τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας Χαϊκαλίου-Πεταλιδίου. 14) Ὁ κτηματικὸς Σύλλογος Οἰχαλίας ὑποβάλλει αἴτησιν περὶ κατασκευῆς προφυλακτηρίων τοῦ χειμάρρου «Ζερινὰ» β' περὶ τιμωρίας τῶν ἀνακαλυφθέντων καταχραστῶν τοῦ ὑδραυλικοῦ ταμείου Παμίσου· γ') περὶ λύσεως τοῦ ὑδραυλικοῦ ζητήματος. 15) Κάτοικοι Πατρῶν ζητοῦσιν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν παιδονόμων. 16) Οἱ ἔμποροι Μπουζακίου ζητοῦσιν σύστασιν τηλεγραφείου καὶ 17) Ὁ Λ. Μαχαιρᾶς, καθηγητὴς ξένων γλωσσῶν, ζητεῖ διορισμόν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Κ. Καλομενόπουλος, Π. Ἐξαρχόπουλος, Ν. Φραγκίστας, Κ. Ἀλαβάνος** καὶ **Ν. Καμπάνης** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ΓΨΚΔ' νόμου περὶ συστάσεως τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας».

Οἱ κ. κ. **Θ. Παπαϊωάννου** καὶ **Ν. Ξυρὸς** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου ὑποβάλλει τροπολογίαν ὁ κ. **Π. Βουρλούμης**. Πᾶσαι αὗται θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Γ. Σταμπάδος** ζητεῖ ἄδειαν ἀπουσίας ἐπὶ 40ήμερον.

Ἡ **Βουλὴ** ἐγκρίνει τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν Τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου

(Ἀναφοραὶ).

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ὁ κ. **Δ. Γκλαβᾶς** παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἔχει ἀναγραφῇ ἀναφορὰ τοῦ Χ.Ζγολούμπη, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχε ζητήσει τὸν λόγον.

Ἡ **Βουλὴ** συναινεῖ ὅπως ἀναγραφῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει τῆς προσεχοῦς Πέμπτης.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τῶν χωρίων Τασάτας, Φλάμπουρα κλπ. τῶν Καλαβρύτων ὁ κ. **Δ. Γκλαβᾶς** ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν ὅπως κατατεθῶσι τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα.

Γ. Κατσιμπίρης ὑποστηρίζει τὴν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῶν ἀνωτέρω χωρίων καὶ λέγει ὅτι οὗτοι ἀπώλεσαν δικαιώματα τῶν ὁποίων ἀπελάμβανον ἀπὸ Τουρκοκρατίας. Παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ὅπως λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν τὰ τῆς ὑποθέσεως τὴν ὁποίαν ἀναφέρει διὰ μακρῶν, καταγγέλλων ὅτι ἀντὶ 3000 δρ. ὁ ἐν Πάτραις δικηγόρος κ. Ἀργυρόπουλος ἐγένετο κάτοχος κτήματος 7000 στρεμμάτων.

Π. Πολυχρονιάδης συνηγορεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς.

Α. Μιχαλακόπουλος ἀντικρούει τὸν κ. Κατσιμπίρην καὶ λέγει ὅτι τὸ μὲν πρῶτον τέταρτον τοῦ κτήματος ἠγοράσθη ἀντὶ 7000 δρχ. τὸ ἕτερον ἀντὶ δρχ. 10,000, τὸ δὲ τελευταῖον ἥμισυ εὑρίσκεται ὑπὸ δίκην. Τὸ κτῆμα ἀνέκαθεν ἀποτελεῖ ἰδιωτικὴν ἰδιοκτησίαν, καταπατηθεῖσαν, κατὰ τὸ σύνηθες, ὑπὸ τῶν πέριξ χωρικῶν.

Γ. Κατσιμπίρης δευτερολογῶν ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην του καὶ ἀντικρούει τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Μιχαλακοπούλου λεχθέντα.

Ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς ὁμιλοῦσιν ἐπίσης οἱ κ. κ. **Ι. Δογάνης, Δ. Γκλαβᾶς** καὶ **Α. Φλαμῆς**.

Οἱ κ. κ. **Δ. Χυνιάδης, Α. Βάρβογλης, Θ. Γρηγορίου, Θ. Μιχαλόπουλος** καὶ **Α. Βούτσης** ὑποστηρίζουσιν ἀναφορὰν τῶν ἱεροσπουδαστῶν Τριπόλεως ζητούντων ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ κ. **Α. Ἀλεξανδρῆς** (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει, ὅτι ἡ ἀξίωσις τῶν μαθητῶν δὲν εἶνε σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον καί, δυστυχῶς, δὲν δύναται νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν. Οἱ μαθηταὶ πασῶν τῶν ἱερατικῶν σχολῶν δὲν διδάσκονται κἂν Λατινικά, ἀπαραίτητα διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολήν. Δὲν δύνανται διὰ τοῦτο νὰ ἐξισωθοῦν μὲ τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασίων καὶ τῆς Ριζαρείου, οἵτινες διδάσκονται βαρύτατον πρόγραμμα. Θὰ ἦτο ἀδίκημα κα. κατὰ τῶν μαθητῶν καὶ κατὰ τῆς θρησκείας.

Οἱ κ. κ. **Π. Ἐξαρχόπουλος, Α. Φραγκίσκος** καὶ **Μ. Βαληνδρᾶς** ὑποστηρίζουσι διὰ μακρῶν ἀναφορὰν τῶν σμυριδοεργατῶν Νάξου ζητούντων βελτίωσιν τῆς τύχης των.

Ὁ κ. **Μ. Βαληνδρᾶς** ὑποβάλλει ὑπόμνημα ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου, ὅπερ ἐκτυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπὴν

Τὴν 5 καὶ 52' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Α. Μιχαλακόπουλος (Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 διὰ τοὺς ἐκκαθαρισθέντας ἀξιωματικοὺς ἐπερωτήσεως). Ποιῶ τὴν δήλωσιν ὅτι συνδέομαι διὰ στενοτάτου συγγενικοῦ δεσμοῦ μὲ πρόσωπον πληγὲν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ θὰ ἐθεώρουν ἀνανδρίαν ν' ἀπόσχω νὰ ὁμιλήσω διὰ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἐκκαθαρισθέντων ἀξιωματικῶν, ἀφοῦ ἔχω τὴν γνώμην καὶ τὴν πληροφορίαν, ὅτι πρόκειται περὶ ἀξιωματικοῦ γενομένου αὐτόχρημα θύματος τῆς πράξεως ἐκείνης τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀνομίας. Καὶ ἐὰν εἷς τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνων ἠδικήθη οὕτω, διατί νὰ μὴ εἶνε πιθανὸν ἢ βέβαιον ὅτι ἠδικήθησαν καὶ ἄλλοι; Ἂς τεθῶσι πρὸ ἡμῶν τὰ φύλλα ποιότητος τῶν ἀποταχθέντων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀποταξάντων, καὶ ἂς κρίνῃ ἡ Βουλή. Δὲν ζητῶ νὰ ἐπανέλθουν οἱ ἀδικηθέντες διὰ τῆς ἐκ-

καθαρίσεως εἰς τὸν στρατόν. Τοῦτο ἴσως θὰ ἦτο ζημία πλέον δι' αὐτούς. Ἀλλὰ ἔχομεν ἐκκαθάρισιν ὡς πρὸς ἣν προελέχθη ἐν τῇ Βουλῇ παρὰ προσώπου ὑπευθύνου, ὅτι οἱ ἐκκαθαρισθησόμενοι θὰ φέρωσι στῖγμα. Ζητοῦμεν ἀναθεώρησιν τοῦ γεγονότος ἐκείνου τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀξιωματικῶν, χάριν δικαιοσύνης Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν ὅτι τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα ἀπέτυχεν ὡς κίνημα, ὡς διεύθυνσις καὶ ὡς σκοπός, ἀπέτυχεν, ἀσχέτως πρὸς τὰ ἐκ τύχης οὐχὶ κακὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, τὸ αὐτὸ εἶπον καὶ ἐγὼ πρὸ τῶν ἐκλογῶν πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς μου. Ἐὰν ἀπέτυχε, πῶς ἀποκλείονται αἱ πλημμέλειαι, αἱ ἀδικίαι καὶ αἱ ὑπερβασίαι ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ πῶς δέν ἐπιβάλλεται ἤδη ἡ ἀποκάλυψις καὶ πιστοποίησις αὐτῶν; Ἀλλά, μήπως ἅπαξ μόνον ἡμάρτησεν ἡ ἐπανάστασις ἐν τῇ ἐξελίξει αὐτῆς καὶ μήπως νόμοι ψηφιζόμενοι παρ' ἡμῶν ἤδη δὲν ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἀνατροπὴν νομοθετικῶν μέτρων τῆς ἐπαναστάσεως, ληφθέντων ἐπὶ ἐκμεταλλεύσει τοῦ Ἰδεώδους αὐτῆς; Μοὶ ἐνθυμίζει ἡ ἐπανάστασις τὸ ἄγαλμα τοῦ Λαοκόοντος ἐν Ρώμῃ, τὸ περιτετυλιγμένον ὑπὸ ἐχιδνῶν, ἐν ᾧ καθίσταται δυσχερὴς ἡ διάκρισις παρὰ τοῦ θεατοῦ καθαροῦ τοῦ σώματος τοῦ Λαοκόοντος καὶ καθαρῶν τῶν σωμάτων τῶν ἐχιδινῶν. Τόσον ἀναποσπάστως συμπεπλεγμένον εἶνε τὸ κακὸν καὶ τὸ καλὸν ἐν τῷ ἔργῳ καὶ τῇ ἐξελίξει τῆς ἐπαναστάσεως ἐκείνης. Ἴσως ὁ ζῆλος ὁ πολὺς καὶ ἡ πρόσβλεψις πρὸς ἓν ὡρισμένον σημεῖον, πρὸς τὸν τελικὸν σκοπὸν τῆς ἐπαναστάσεως, ὤθησαν εἰς τὸ κακόν. Καὶ ὁμοιάζει κατὰ τοῦτο ἡ ἐπανάστασις πρὸς τὸν Φάουστ, ὅστις ἐμονομάχει, ἀλλὰ ἀοράτως διηύθυνεν ὄπισθεν τὸ ξῖφος ὁ Μεφιστοφελής.

Ἡ ψήφισις τοῦ νόμου περὶ ἐκκαθαρίσεως ἐγένετο παρὰ τὰ συντεθειμένα ὅτε ὁ στρατὸς ἐδήλου ὅτι ἀποσύρεται τῶν πολιτικῶν καὶ ἀνελάμβανε τὴν Κυβέρνησιν ὁ κ. Δραγούμης. Ἐψηφίσθη δὲ κατὰ τρόπον, ὅστις ὑπερβαίνει καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς Ἱερᾶς ἐξετάσεως, πρὸς ἣν παρεβλήθη ἡ ἐκκαθάρισις, κατὰ τρόπον μὴ δίδοντα οὐδαμοῦ τὸν ὑπεύθυνον. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὴν ἀνανδρίαν τῆς ὑπευθύνου Κυβερνήσεως. Ἐψηφίσθη ἀντισυνταγματικώτατα ὁ νόμος, πολλοί, εὑρισκόμενοι καὶ νῦν παρ' ἡμῖν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, ὡς ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἀντέστησαν καὶ διεμαρτυρήθησαν ἐρρωμένως. Συνέστησαν διοικητικὰς ἐπιτροπάς, ὑπὸ τὸ ψευδοφανὲς ἔνδυμα τοῦ Συμβουλίου, καὶ ὥρισαν ὅτι ποινὴ δὲν εἶνε ἡ στέρησις τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἀλλὰ ποινὴ εἶνε ἡ φυλάκισις 3 ἡμερῶν, τὴν ἀτίμωσιν τῆς στερήσεως τοῦ βαθμοῦ, τοῦ μισθοῦ κλπ., δὲν τὴν ἐθεώρησαν ποινήν.

Ἀπ. Τυπάλδος Φοσέστης. Τινὲς τῶν ἀποταχθέντων ἀξιωματικῶν ὡς ὁ κ. Μπαρδόπουλος, Παπάζογλους καὶ ἄλλοι προεγράφησαν, εἶνε δὲ ἔργον δικαιοσύνης ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτούς, κατόπιν ἐξετάσεως, ὁ βαθμὸς αὐτῶν, ἱκανοποιηθῇ δὲ καὶ ἡ φιλοτιμία των, ἄλλως πάντοτε θὰ φέρωσι τὸ στῖγμα, ὅτι ἀπελύθησαν τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, χωρὶς νὰ ἐμφαίνεται τὸ αἴτιον τῆς ἀποπομπῆς των ἐκ τοῦ ἀξιώματός των.

Α. Μιχαλακόπουλος. Οὐδεὶς στρατιωτικὸς δύναται νὰ στερηθῇ ἄνευ νόμου τοῦ βαθμοῦ του, τῶν τιμῶν του καὶ τῆς συντάξεώς του, τῷ ὄντι ἀπαιτεῖται ἀσφαλὴς ἐγγύησις διὰ τοὺς τεταγμένους εἰς ἔνοπλον ἐξυπηρέτησιν τῆς πατρίδος —, αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη τῶν διαπρεπῶν συνταγματολόγων, αὐτὴ εἶνε καὶ ἡ ἔννοια τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τοῦ 64, ἀλλὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην τοῦ ἄρθρου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν ἀνέτρεψεν ἄρδην ὁ ἀντισυνταγματικὸς νόμος, ὁ ὑπαγορευθεὶς ἐκ τῶν παρασκηνίων παρὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Ὁ νόμος ὁ ψηφισθεὶς διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ὑπερβαίνει πᾶσαν ὁμοίαν διάταξιν τοῦ Ροβεσπιέρου καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, διότι ἐκεῖ ἐπετρέπετο ἡ ἀπολογία, ἢ ἀνεκοινοῦτο τὸ κατηγορητήριον. Ὁ νόμος αὐτὸς ὑπερβαίνει πάντα ἄλλον σχετικόν, ἐξαίρεσις λόγῳ ἐχθρότητος δὲν ὑπῆρχε, ὑπῆρξε μέλος τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὅπερ ἦτο μάρτυς, κατήγορος καὶ κριτὴς συγχρόνως κριθέντος. Ποίαν λοιπὸν εὐαισθησίαν δικαιοσύνης ἔχει Κράτος μένον ἀπαθὲς πρὸ τοιούτων ἀτιμοτάτων ὑπερβασιῶν καὶ ἀδικιῶν; Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἠθέλησε νὰ περιβάλῃ καὶ μὲ τὴν Κυβερνητικὴν ἐγγύησιν τὴν ἀθωότητα τοῦ ἀξιωματικοῦ Ἠπίτου, δὲν ἐθεώρησεν ἀρκοῦσαν τὴν δικαστικὴν ἐγγύησιν. Ὡμοίασε τὸν Κλεμανσώ, ὅστις ἠθέλησε τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης τοῦ Δρεϋφούς, κυρίως διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις κατὰ τὴν καταδίκην αὐτοῦ, ἐπεδίωξε τὴν ἀναθεώρησιν αὐτῆς ἐπὶ κινδύνῳ νὰ ἀνατραπῇ ὁλόκληρος ἡ Γαλλία, διὰ τὴν

σροδρότητα τῆς ἀντιδράσεως. Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐβεβαίου τὴν Βουλήν, κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου, ὅτι πρόκειται νὰ τεθῶσιν ὑπὸ κρίσιν ὀλίγοι μὴ ἔντιμοι ἀξιωματικοί. Αὐτὴ ἦτον ἡ οὐσιαστικὴ ἔννοια τῆς ἀνακαινώτεώς του. Διάταξις ἐν τῷ ψηφισθέντι νόμῳ τῆς ἐκκαθαρίσεως ὡριζεν ὅτι ἡ καταδίκη θὰ γίνεται διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐτηρήθη. Τὸ αἰτιολογικὸν ἦτον ὅτι ἀπομακρύνεται ὁ τάδε ἀξιωματικὸς «δι' ἀνικανότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν στρατιωτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων». Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς ἦτον ἡ ἀνανδρία περὶ τὴν ἀνάληψιν παρ' ἑκάστου τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ εὐθύνης, μετὰ τὸ σκότισν καὶ τὴν κωμικότητα αὐτῆς ἀκόμη. Παρὰ τὸν νόμον, δὲν ἀπεστάλησαν, εἰς τὸ λεχθὲν αὐτὸ Συμβούλιον, τὰ ὀνόματα τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἀξιωματικῶν, οὕτινες ἐθεωροῦντο ὡς κριτέοι, ἐστάλη ὁλόκληρος ἡ Ἑπετηρίς, ἡ περιλαμβάνουσα τὰ ὀνόματα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, καὶ αὐτὰ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἀκόμη. Τὸ πρακτικὸν τῆς καταδίκης δὲν εἶνε πρακτικὸν σαφοῦς καὶ ὡρισμένης κατηγορίας, φανερᾶς ψηφοφορίας — ὡς ἀπῄτει ὁ νόμος. Νόμος — ὄνειδος.

Δὲν πρόκειται περὶ ἀναλήψεως κέρδους ὀλίγων δραχμῶν, πρόκειται περὶ τιμῆς, περὶ θέματος μεγίστου, δι' ὃ ὤφειλε νὰ δοθῇ σαφεστάτη καὶ πλήρης λογοδοσία πρὸς τὸν λαόν. Ἡ τύχη τῶν ἐκκαθαρισθέντων οὕτω, ὡς καὶ αὐτῶν τῶν οἰκογενειῶν των, εἶνε ἔκτοτε ἠθικῶς οἰκτρά, — τῶν πλείστων δὲ καὶ ὑλικῶς. Δύο χιλιάδας καὶ πλέον ἀξιωματικοὺς ἀνέλαβον νὰ τοὺς κρίνουν ὀλίγοι εἰς διάστημα 7 ἡμερῶν — καὶ πῶς! Ὁ λαός, λόγῳ τῆς ἀνάγκης τῆς γαλήνης, λόγῳ τῆς συγχύσεως τοῦ αἰσθήματός του τῆς δικαιοσύνης μὲ τὸ ἰσχυρότερον ἐνίοτε ἐκεῖνο τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, δὲν ἐξανέστη ἔτι κατὰ τῆς στυγερᾶς ἐκείνης ἐνεργείας, ἀνελπίστως. Ἀλλὰ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις καὶ ἡ παροῦσα Βουλὴ καιρὸς νὰ πράξουν τὸ καθῆκόν των. Ἂς σχηματισθῇ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπή, ἥτις νὰ ἐξελέγξῃ καὶ ἀναθεωρήσῃ τὴν ὑπόθεσιν τῶν θελόντων ἐκ τῶν ἐκκαθαρισθέντων, νὰ βεβαιώσῃ ἢ μὴ τὸ δίκαιον τῆς ἀποτάξεως καὶ νὰ διακηρυχθῇ τοῦτο κατόπιν ἐπισήμως. Δὲν ζητοῦμεν, εἴπομεν, ἐπαναφορὰν τούτων εἰς τὸ στράτευμα. Ἀδικηθέντες καὶ ἀδικήσαντες ἂς δώσωμεν τὰς χεῖρας χάριν τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος τῆς Πατρίδος, τὸ ὁποῖον δὲν δέχεται ἀσχημίας καὶ ῥήγματα. Δέν ζητοῦμεν

δημιουργίαν ἀναταράξεως τῆς τάξεως. Οὐδεὶς καὶ οὐδὲν κινδυνεύει ἐκ τοῦ διαφωτισμοῦ τὸν ὁποῖον ζητοῦμεν. Εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα οὐδεὶς δύναται νὰ θεωρήσῃ τεθαμμένον τὸ δίκαιόν του, εἰς τὴν ἐποχὴν ἡμῶν ζητεῖται ἡ ἀποκατάστασις τοῦ δικαίου καὶ μετὰ θάνατον ἀκόμη. Πῶς δὲ ἐπὶ τέλους θὰ προτάξωμεν ἀπέναντι τῆς φωνῆς τοῦ δικαίου τὴν ἀνάγκην τῆς γαλήνης; Ἀνεχόμεθα τὴν αἰτιολογίαν ταύτην, ὅταν προτάσσεται εἰς ἡμᾶς, αἰτοῦντας τὸ ἐθνικὸν δίκαιον παρὰ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς; Φοβεῖσθε ἀληθῶς καταστροφὴν τῆς χώρας τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς ἀναθεωρήσεως μιᾶς ἀποράσεως, χάριν ἀποκαταστάσεως τοῦ Δικαίου; Ἀλλὰ τὸ δίκαιον εἶνε ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ὑπόστασις τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐὰν γνωρίζωμεν πάντες ὅτι ἐξαφανισμὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶνε σύγλωσις τῆς ἀνθρωπότητος καὶ δὲν ἀποδεχώμεθα ὁπωσδήποτε τοιοῦτόν τι, θὰ δεχθῶμεν ἀφ' ἑτέρου νὰ ὑπάρχῃ τὸ σκότος τῆς ἀνομίας καὶ τοῦ ἀπαισιωτάτου ἀδίκου εἰς τὸ φῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀνθρωπισμοῦ;

Ν. Καντακουζηνός. Θὰ ἀναιρέσω τὰς ἀναριθείας. Συνεδεόμην μέ τινας τῶν ἀποταχθέντων ἀξιωματικῶν. Ὑβρίσθη ἡ Ἐπανάστασις παρά τινων ἐκ τῶν προαγορευσάντων ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ὁ Στρατηγὸς Ζορμπᾶς ὑβρίσθη ὡς ἄνανδρος καὶ ἄτολμος. Ὑβρίζονται ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ταύτης ἄτομα, ἅτινα ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀνεγνώρισεν ὡς προσωπικότητας. Εἴμεθα ἆρά γε πράγματι ὁ Ἄρειος Πάγος τῆς κρίσεως τῶν πραγμάτων, ὡς θέλει νὰ μᾶς θεωρεῖ ὁ λαός; Ἂς ἐξετάσωμεν ἀμεροληπτως καὶ κατ' ἀλήθειαν τὰ συμβάντα:

Ἡ πατριωτικὴ καρδία τῶν ἀξιωματικῶν ἐξανέστη ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀτιμωτικῶν ταπεινώσεων τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς. Ὅταν ἐξηγέρθησαν, δὲν ἐζήτησαν τὴν ἀμνηστείαν ἐκ φόβου, τοῦτο ἄλλως τε ἐγένετο παρὰ τὴν σαφῆ γνώμην τῆς πλειονότητος αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ δείξωσιν ἐντόνως εἰς τὸν λαὸν καὶ εἰς τοὺς παρακολουθοῦντας τὰ πράγματα ἡμῶν, ὅτι θὰ ἐξαντλήσωσι τὴν γραμμὴν τῆς νομιμότητος ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἀνορθώσεως τῶν κοινῶν, τῆς ἀναστυλώσεως τῆς τιμῆς τοῦ Ἔθνους. Ἐθυσίασαν τὸ ἐγώ των χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κοινῆς ἡσυχίας. Ἡ Στρατιωτικὴ Ἐπανάστασις δὲν ἀπέβλεψεν εἰς προσωπικά. Κατηγορήθη ὡς προσωπικὴ καὶ ἡ σχετικὴ μὲ τοὺς πρίγγιπας ἐνέργεια τῆς ἐπαναστάσεως. Ἀλλὰ δύο

χιλιάδες ἀξιωματικοὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχουν προσωπικὰ μὲ τοὺς πρίγκηπας, ὁ στρατὸς τῆς ξηρᾶς καὶ τὸ ναυτικὸν εἶχε παραδοθῇ κατὰ μέγιστον μέρος καὶ ἐπρόκειτο νὰ παραδοθῇ καὶ ἐντελῶς ε'ς τὴν ἀνεύθυνον διοίκησιν τῶν Πριγκήπων,διὰ χριστικῶν νόμων τοῦ παρελθόντος. Ἀλλά,προσωπικὰ ἦταν ἡ χειραρέτησις τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ὁ ἀποκλεισμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἀπὸ τῆς Βουλῆς ἡ μετάκλησις ξένων ὀργανωτῶν, ἡ ἀποκατάστασις τοῦ δικαίου εἰς πάντα ἐκ περάτων τῆς Ἑλλάδος ἐρχόμενον καὶ ζητοῦντα αὐτήν, οἱ μοχθοι καὶ αἱ αἱ προσωπικαὶ ἀκόμη διακινδυνεύσεις τῶν ἀξιωματικῶν καθ' ὅλα τὰ ἀλλεπάλληλα ζητήματα τῆς ἐξελίξεως τῆς Ἐπαναστάσεως ; Καὶ ἐν τούτοις ἐπικρίνεται αὐτὴ δριμέως παρὰ βουλευτῶν, οἵτινες εὑρίσκονται ἐνταῦθα μόνον καὶ μόνον χάρις εἰς τὴν Ἐπανάστασιν ἐκείνην. Αὐτὴ ἐπάταξε τὸ σατραπικὸν καθεστὼς τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων του λαοῦ παρὰ τυραννίσκων καὶ οὐχὶ παρὰ τοῦ λαοῦ, ὡς νῦν. Ἀλλὰ ἔβαινεν ἡ Ἐπανάστασις ἀγωνιωδῶς, πρωσεπικῶς καὶ μὲ ὑπερβασίαν, συνέσεως δίοτι εἶχε κολοστιαίας ἀντιδράσεις καὶ ὑπονομεύσεις, ἀναλόγους πρὸς τὰς παμμεγίστας εὐθύνας αὐτῆς. Καὶ εἴχομεν πρὸ ἡμῶν τοὺς πρεσβευτὰς τῆς Ἑλλάδος παριστάνοντας ἡμᾶς τοὺς Ὑπαναστάτας εἰς τὰς ξένας αὐλὰς καὶ τὰς Καγκελαρίας ὡς τι χεῖρον λῃστῶν, δολοφόνων καὶ ἐμπρηστῶν. Αὐτὰ ἔλεγον περὶ ἡμῶν καὶ τῶν προσπαθειῶν ἡμῶν πρὸς τὰς Δυνάμεις !

Λέγω ἤδη ὅτι ἐγένοντο καὶ προσωπικά. Ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἐγένοντο παρὰ τοῦ «Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου», ἀλλὰ παρ' ἐκείνων εἰς οὓς ἐνεπιστεύθη ὁ Σύνδεσμος τὴν ἐπίλοιπον διακανόνισιν τῶν ζητημάτων. Ἐπ' ὀνόματι τοῦ Συνδέσμου καὶ ὑπὸ τὸ κάλυμμα αὐτοῦ ἐγένοντο καὶ ἄλλαι παρεκβάσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις τῆς ἰδέας τῆς Ἐπαναστάσεως. Ὅπου ἀνεκάλυψε καὶ ἐπρόλαβεν αὐτὰς τὰς ἐκτροπὰς καὶ κατεδολιεύσεις ὁ Σύνδεσμος ἐπενέβη καὶ τὰς ἐπάταξε.

Εἰδικῶς δὲ διὰ τοὺς ἐκκαθαρισθέντας ἀξιωματικούς, ἐκφράζω καὶ διακοινώνω τὴν πεποίθησιν, ὅτι οὐδεὶς ἀπολύτως προσωπικὸς ἐπηρεασμὸς καθωδήγησε τὰ πνεύματα τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν. Τὰ πλεῖστα καὶ κυριώτατα τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου δὲν ἦσαν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου, δὲ κὐτῶν καὶ οὐχὶ

συμπαθῶς εἶχον ἀρχικῶς πρὸς τὴν Ἐπανάστασιν. Ἀλλὰ ἦταν ἀξιωματικοὶ ἀκέραιοι, ἔντιμοι, μὲ βαθυτάτην συναίσθησιν τῆς ἀποστολῆς των. Ὁ Ταγματάρχης περὶ οὗ εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι εἶχε δῆθεν προσωπικὴν ἀρρμὴν κατ' ἀποστραχθέντος, ἠρνήθη ἐπιμόνως ἐν τῷ Συμβουλίῳ νὰ δώσῃ ψῆφον ὡς πρὸς αὐτὸν καὶ ἔδωκεν τοιαύτην μόνον κατόπιν διαταγῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου, ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ τέλος, ὅτε δὲν εἶχε πλέον καμμίαν συνέπειαν ἡ ψῆφός του. Ὡς πρὸς τὴν νομικὴν δὲ ἄποψιν τοῦ ζητήματος, δὲν ἔχει τὸ Κράτος τὸ δικαίωμα νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς ὑπαλλήλους του ὅταν θεωρῇ τοῦτο καλόν ; Ἀπεμακρύνθησαν οἱ ἀξιωματικοὶ δυνάμει νόμου, ὡς ἀπεμακρύνθησαν καὶ τόσοι ἄλλοι ὑπάλληλοι ἄλλων κλάδων. Ὁ νόμος οὗτος εὑρίσκεται ἐν ἀπολύτῳ ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ πρὸς τοὺς διέποντας τὰ στρατιωτικὰ ἡμῶν πράγματα νόμους καὶ κανονισμούς. Τὸ δὲ Συμβούλιον, διὰ λόγους ἀνυπερβλήτους, δὲν ἐφάνη ἐντελῶς αντάξιον τῆς ἀποστολῆς του, διότι ἄλλως θὰ περιελάμβανε καὶ ἕτερον ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν εἰς τὰς καταδίκας του. Ὁπωσδήποτε, τὸ πνεῦμα καὶ ἡ διάθεσις τῶν Κριτῶν ὑπῆρξαν ἄμωμα, ὅλοι σχεδὸν οἱ ἀποβληθέντες ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ κλάδου εὑρίσκονται σήμερον εἰς τὰς φυλακάς. Ἂς χρησιμεύσῃ καὶ τὸ γεγονὸς τοῦτο ὡς ἀντικειμενικὴ τις ἀπόδειξις τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς ἀσφαλοῦς κρίσεως τῶν κριτῶν. Παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ ἀπορρίψῃ τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος βουλευτοῦ καὶ πάντας τοὺς συναδέλφους νὰ συντελέσωσι, κατὰ τὸ δυνατὸν αὐτοῖς, ὅπως μείνῃ ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀξιωματικῶν ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκεται —διότι ἀνάγκη ἐπιβάλλει τοῦτο».

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Λ. Κάβουρα ὑποβάλλονται τροπολογίαι ἐπὶ του σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως κλπ. τῶν νόμων περὶ ποσοστῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑποβάλλεται σχέδιον νόμου περὶ ἀντιβασιλείας ἢ διαχειρίσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Ὑποβάλλεται ἡ ἔκθεσις παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος

τῶν σπειρομένων γαιῶν καὶ προσωρινῆς τροποποιήσεως αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος 1911 — ὡς ἐτροποποιήθη τὸ νομοσχέδιον παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Τρικούπης
Λίνος Καγγελίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΖ'

Τῆς 7 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10.40' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 122 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Οἱ ἐρημεῖται Ξηροχωρίου, Μαλακασίου, Ἀγρινίου καὶ Πραμάντων ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου.

2) Ὁ Ἀθηναϊκὸς Σύλλογος ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου περὶ οἰκοπέδων. 3) Οἱ κάτοικοι Ποταμοῦ ἐκφράζουσι συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἀναθεωρητικοῦ ἔργου τῆς Βουλῆς. 4) Οἱ κάτοικοι Ψαθοπ'ργου αἰτοῦσιν ἀποζήρανσιν ἕλους. 5) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Τρικκάλων ζητεῖ ἵδρυσιν Τελωνείου. Ὑποβάλλονται ἐπίσης αἱ κάτωθι προπολογίαι, καὶ προτάσεις νόμων, αἵτινες θέλουσιν ἐκτυπωθῆ πρὸς διανομήν.

1) Τῶν κ. κ. Γκλαβᾶ καὶ Φλαμῆ «περὶ κανονισμοῦ ποινῆς λιποταξίων τῶν παρελθόντων ἐτῶν». 2) Τοῦ βουλευτοῦ κ. Π. Μερλοπούλου τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συμβατικοῦ τόκου, τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας» καὶ «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους». 3) Τοῦ κ. Χ. Βοζίκη τροπολογία τοῦ ἄρθρου 14 § 2 τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ 4) τῶν κ.κ. Θ. Παπαϊωάννου καὶ Μ. Σφακιανάκη τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ΓΨΚΔ (3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου κλπ. 5) Ἄλλας τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου ὑποβάλλουσιν οἱ κ.κ. Ι. Μαμάκης, Σ. Θεοδωρόπουλος καὶ Π. Φλαμῆς.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοΐας «Ἅγιος Ἰωάννης» ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται ἡ ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰανουαρίου 1911 διομολογηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Ἠλία Βλασοπούλου, πληρεξουσίου τῶν Γ. Δ. Μορτόλου καὶ Γ. Α. Μαρκέτου, ἰδιοκτητῶν τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοπλοΐας «Ἅγιος Ἰωάννης», ἧς τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἕπεται.»

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς γ' συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ κυρώσεως προσθέτου ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἑδρευούσης ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας «Π. Πανταλέων», ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται ἡ ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουλίου 1910 διομολογηθεῖσα πρόσθετος ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ κ. Ν. Πανταλέοντος, πληρεξουσίου τῆς ἐν Σμύρνῃ ἑδρευούσης ἑλληνικῆς ἀτμοπλοΐας «Π. Πανταλέων», ἧς τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἕπεται».

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ κυρώσεως ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀστὴρ» ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται ἡ ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαρτίου 1911 διομολο-

γηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ τῶν κ. κ. Θεοφ. Μαυρομμάτη, Γεωργ. Σερέπεση καὶ Χαρ. Λεφάκη, ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἀστήρ», ἧς τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἕπεται.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰς γ' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικῶν καταστημάτων» ὁ κ. **Η. Ἀραβαντινὸς** δὲν εὑρίσκει τόσον ἐπείγουσαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνεγέρσεως τῶν δικαστικῶν μεγάρων. Ἀκολούθως εὑρίσκει ἐσφαλμένην τὴν οἰκονομικὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ φρονεῖ ὅτι πρὸ τῆς ἀνεγέρσεως φυλακῶν δὲν πρέπει νὰ μεριμνήσωμεν περὶ δικαστικῶν καταστημάτων. Κηρύσσεται διὰ ταῦτα κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ε. Κουζομπάκης. Θὰ προσθέτε τινα τὰ ὁποῖα ὅμως παραλείπει διότι εἶνε ἀπολύτως βέβαιος ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν θὰ ἐφαρμοσθῇ.

Η. Ἀλεξάκης. κηρύσσεται ἐπίσης κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου φρονῶν ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀνεγέρσεως τῶν φυλακῶν εἶνε μᾶλλον ἐπείγον. **Ι. Δογάνης** ἀντικρούει τὸν προλαλήσαντα καὶ λέγει ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀκουσθῇ οὐδεμία φωνὴ διαμαρτυρίας κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 1.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἔγκρισις τῶν σχεδίων πρέπει νὰ γίνεται κατόπιν διαγωνισμοῦ.

Ι. Μπακόπουλος. Λέγει ὅτι προτιμώτερον θὰ ἦτο ν' ἀναλαμβάνῃ εἷς ἀρχιτέκτων τὴν κατασκευὴν ὅπως ὑπάρχῃ οὗτος ὑπεύθυνος.

Ν Χαρδούβαλης λέγει ἐπίσης ὅτι τὰ δικαστικὰ μέγαρα πρέπει νὰ ἀνεγείρωνται κατόπιν διαγωνισμοῦ.

Οἱ κ. κ **Η. Ἀραβαντινός, Θρ. Πετμεζᾶς** καὶ **Δ. Ροΐδος** κηρύσσονται ἐπίσης ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Παπαναστασίου.

Γίνονται δεκτὰ μετὰ τοῦτο εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** παρατηρεῖ ὅτι δὲν πρέπει ἡ δαπάνη δι' ἕκαστον δικαστ. μέγαρον νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ ἤδη δαπανώμενα διὰ μισθώματα.

Ὁ κ. **Η. Ἀραβαντινὸς** κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Παπαναστασίου.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἔχοντος οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως προβαίνῃ εἰς τὴν ἀνέγερσιν δικαστικῶν καταστημάτων ἐν αἷς πόλεσι τοῦ Κράτους παρίσταται πρὸς τοῦτο ἀνάγκη, μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀναγραφὴν ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους τῆς ἀπαιτουμένης τοκοχρεολυτικῆς δόσεως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συνομολογουμένου πρὸς ἀνέγερσιν ἑκάστου τῶν καταστημάτων τούτων δανείου.

Ἄρθρον 2.

Πρὸ πάσης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ καταστήματος συντάσσεται ἀκριβὴς προϋπολογισμὸς ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένου λεπτομεροῦς σχεδίου. Ἡ σύνταξις τοῦ σχεδίου καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς εἰδικὸν ἀρχιτέκτονα ἢ νὰ προκηρυχθῇ διὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ διαγωνισμός, τῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ καταλληλοτέρου σχεδίου ἀνατιθεμένης εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν προεδρευομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, τῶν ἑτέρων δύο μελῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς οἰκοδομῆς ἐνεργεῖται διὰ μειοδοσίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀξία τοῦ ἀγορασθησομένου πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ καταστήματος οἰκοπέδου. ἐὰν τὸ Δημόσιον δὲν κέκτηται τοιοῦτο κατάλληλον ἢ ἐὰν δὲν παραχωρῇ τοιοῦτο κατάλληλον ὁ δῆμος τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἀνεγερθήσεται τὸ δικαστικὸν κατάστημα, ἐπιτρεπομένης εἰς τοὺς δήμους τῆς δωρεὰν πρὸς τὸ δημόσιον παραχωρήσεως τοῦ οἰκοπέδου.

Ἄρθρον 4.

Διὰ τὰς δαπάνας πρὸς ἀνέγερσιν ἑκάστου δικαστικοῦ καταστήματος ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνομο-

λογήσῃ δάνειον ἐξορλητέον χρεολυτικῶς ἐντὸς τεσσαράκοντα ἐτῶν κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεολυσίας καὶ ἐπὶ τόκῳ οὐχὶ ἀνωτέρῳ τοῦ 6 %. Τὰ δάνεια ταῦτα ἀσφαλισθήσονται δι' ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου καὶ τῆς ἀνεγερθησομένης οἰκοδομῆς καὶ δι' ἐκχωρήσεως τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγραφομένης ὑποχρεωτικῶς τοκοχρεολυτικῆς δόσεως. Ἡ περὶ τοῦ δανείου σύμβασις, συνταχθησομένη ἐνώπιον συμβολαιογράφου, καὶ ἐν γένει πάντες οἱ ὅροι αὐτῆς, περιλαμβάνοντες καὶ τὰς λεπτομερείας τῆς συνομολογήσεως τοῦ δανείου, ἐγκρίνονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένου.

Ἐπιτρέπεται τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ὅπως χορηγῇ τὰ δάνεια ταῦτα διὰ τὸ ὅλον τῆς προϋπολογιζομένης δαπάνης πρὸς ἀνέγερσιν τῶν δικαστικῶν καταστημάτων, μὴ ἐφαρμοζομένης ἐπ' αὐτῶν τῆς διατάξεως τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς περὶ περιορισμοῦ τῶν δανείων μέχρι μόνον τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀξίας τῶν ἐνυποθήκων.

Τὸ προϊὸν ἑκάστου τῶν συνομολογηθησομένων δανείων μένει κατατεθειμένον εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν παρὰ τῇ χορηγησάσῃ τὸ δάνειον Τραπέζῃ ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ τῷ συνομολογηθέντι διὰ τὸ δάνειον. Ἐκ τοῦ κατατεθειμένου δὲ ποσοῦ πληρώνονται αἱ δαπάναι τῆς ἀνεγέρσεως, τοῦ δι' ὃ τὸ δάνειον συνωμολογήθη κτιρίου καὶ λοιπαὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προβλεπόμεναι τοιαῦται, ἀπαγορευομένης πάσης ἑτέρας χρήσεως. Ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦ συνομολογηθέντος δανείου δὲν ἐπαρκέσῃ, δύναται κατὰ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις νὰ συνομολογηθῇ πρόσθετον δάνειον, ἐὰν δὲ πλεονάσῃ ποσόν τι, τοῦτο ἐκπίπτεται ἐκ τοῦ κεφαλαίου τοῦ δανείου ἐπὶ ἀναλόγῳ μειώσει τῆς τοκοχρεολυτικῆς δόσεως.

Ἄρθρον 5.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλουσι κανονισθῇ πᾶσαι αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαῖαι λεπτομέρειαι.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀργοστολίῳ».

Γίνεται δεκτὴ εἶτα δι' ἀναστάσεως ἡ ἀρχὴ τοῦ εἰς γ' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 195 τῆς Πολιτικῆς Διανομίας».

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου μόνου ὁ κ. **Χ. Παπαφίλης** ζητεῖ τὴν ἀπάλειψιν τῶν δύο τελευταίων ἐδαφίων, διότι μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ ἄρθρου 541 τῆς Πολ. Δικ. ὑπάρχει προφανὴς ἀντινομία, ἄλλως τε πρέπει νὰ τροποποιηθῇ καὶ τὸ ἄρθρον 540 καὶ τότε δύναται νὰ ἀρθῇ ἡ ἀντινομία.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Δίδει σχετικὰς ἐξηγήσεις.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τροπολογία τοῦ κ. Ι. Μπουρνιᾶ.

Ἀπορρίπτονται αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Χ. Δικαίου, Μ. Δαζέα καὶ Γ. Μουτούρη.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον μόνον ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτικῆς διανομίας, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ΒΣΚΕ' τῆς 11 Φεβρουαρίου 1894 ἀντικαθίσταται τροποποιούμενον ὡς ἑξῆς:

«Ἐὰν μάρτυς, πραγματογνώμων ἢ διάδικος κατοικῇ εἰς τόπον ἄλλον παρὰ τὸν τοῦ δικαστοῦ, οὗ ἐνώπιον μέλλει νὰ ἐμφανισθῇ, ἢ ἐὰν διάδικος, προκειμένου νὰ ἐνεργήσῃ τι πρὸς τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατοικῇ εἰς τόπον ἄλλον παρὰ τὸν τοῦ ἀντιδίκου τούτου ἢ εἰς τόπον ἄλλον παρὰ τὸν τοῦ δικαστηρίου πρὸς ὃ ἀπευθύνεται, προστίθενται κατὰ τὸν λογισμὸν τῶν προθεσμιῶν, τοῦτο δὲ μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὡρισμένας περιπτώσεις καὶ ἐφ' ὅσον δι' εἰδικῆς διατάξεως δὲν ὁρίζεται ἄλλως:

Πέντε ἡμέραι, ἂν κατοικῇ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ αὐτοῦ Εἰρηνοδικείου.

Δεκαπέντε ἡμέραι, ἂν κατοικῇ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου.

Εἴκοσι πέντε ἡμέραι, ἂν κατοικῇ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρου μὲν Πρωτοδικείου, ὑπαγομένου ὅμως εἰς τὸ αὐτὸ Ἐφετεῖον.

Τριάκοντα ἡμέραι, ἂν κατοικῇ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρου Ἐφετείου.

Δύο μῆνες, ἂν ὁ ἄλλος τόπος, ἐν ᾧ ἡ κατοικία ἢ ἡ δια-

τριβή, εἶναι ἡ Εὐρώπη ἢ ἡ Τουρκία ἢ ἡ Αἴγυπτος· καὶ

Τρεῖς μῆνες, ἂν ὁ ἄλλος τόπος, ἐν ᾧ ἡ κατοικία ἢ ἡ διατριβή, εἶναι ἕτερα μέρη τοῦ κόσμου, ἢ ἄλλαι ἐπικράτειαι.»

Ἄρχεται ἡ γ' συζήτησις κατ' ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ι. Μπακόπουλος λέγει ὅτι εἰς τὰ ἀδικήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπεται παραίτησις ἀπὸ ἐγκλήσεως. πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ αἱ ῥῆξαι εἰς βαθμὸν πλημμελήματος.

Ὁ κ. **Ν. Χαριτάτος** ἐπιφέρει ἐπίσης παρατηρήσεις τινάς.

Ὁ κ. **Χ. Βοζίκης** ζητεῖ διασαφίσεις τινὰς καὶ παρακαλεῖ ὅπως ὁ τίτλος τοῦ νομοσχεδίου μεταβληθῇ οὕτω· «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθ. 23, 81, 88 καὶ 43 τῆς Ποιν. Δικονομίας.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) ἀποδέχεται.

Ε. Κουλουμβάκης, φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ «ἄδικος ἐπίθεσις» διότι δὲν ἐπιτρέπει ἀκόμη εἰς ἡμᾶς τοῦτο ἡ κατάστασις τῆς δημοσίας τάξεως. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἐφαρμοζόμενον ὡς νόμος θὰ μᾶς ἐνδείξῃ χρησιμεῦον ὡς θέμα μελέτης κατὰ πόσον πρέπει νὰ εὐρύνωμεν ἢ περιορίσωμεν τὸ ἀποκλειστικὸν τῆς Πολιτείας δικαίωμα νὰ διώκῃ αὐτὴ τὰς ἀξιοποίνους πράξεις.

Ἐπιφέρουν παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ. κ. **Α. Καφαντζόπουλος, Τ. Ἀλιόπουλος, Φρ. Πετμεζᾶς, Περ. Καραπάνος, Α. Παπαναστασίου, Μ. Δαζέας** καὶ **Ε. Καλλιαμβάκης.**

Κηρύσσεται εἶτα περαιωμένη ἡ συζήτησις, γίνεται δὲ δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 ὁ κ. **Ν. Δημητρακόπουλος** (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) ἐπιφέρει τροπολογίαν.

Ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως αἱ τροπολογίαι τῶν κ.κ. Ἀκρίδα, Δαζέα καὶ Χαριτάτου.

Γίνεται δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὴ δι' ἀναστάσεως τροπολογία τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ προσθήκης 4 ἄρθρου.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω.

Περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 23, 81, 88 καὶ 43 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 23 τῆς Ποιν. Δικονομίας τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 23. Γενομένης ἐγκλήσεως κατὰ τὰς εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναφερομένας περιπτώσεις, ἡ καταδίωξις γίνεται ὡς ἐπὶ τῶν αὐτεπαγγέλτως παρὰ τῶν δημοσίων ἀρχῶν διωκομένων ἀδικημάτων.

Ἄρθρον 23 (δίς). Ὁ ἐγκαλέσας δύναται εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε διὰ πληρεξουσίου ἔχοντος εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ἐντολήν, νὰ παραιτηθῇ τῆς γενομένης ἐγκλήσεως. Περὶ τῶν ὑπαλλήλων πρὸς οὓς γίνεται ἡ παραίτησις καὶ περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν αὕτη δέον νὰ γίνῃ, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 152—155.

Ἄρθρον 23 (τρίς). Ἡ παραίτησις δύναται νὰ γίνῃ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐν ὅσῳ δὲν ἐξεδόθη ἔτι καταδικαστικὴ ἀπόφασις. Εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος γινομένη τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἢ ἐὰν ὁ παραιτούμενος δὲν πληρώσῃ συγχρόνως καὶ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

Ἄρθρον 23 (τετράκις). Ἡ προσηκόντως γινομένη παραίτησις συνεπάγεται τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐγερθῇ ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ παραιτηθέντος.

Ἄρθρον 23 (πεντάκις). Ἐὰν ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, δι' ἣν ἐγένετο ἡ ἔγκλησις, διεπράχθη ὑπὸ πολλῶν προσώπων, ἡ παραίτησις ἡ γενομένη ὑπέρ τινος ἐξ αὐτῶν, ἐπάγεται τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ διὰ τοὺς ἑτέρους.

Ἄρθρον 23 (ἑξάκις). Ἡ παραίτησις δὲν ἐπάγεται νόμιμα ἀποτελέσματα διὰ τὸν κατηγορούμενον τὸν μὴ ἀποδεχόμενον ταύτην.

Ἄρθρον 23 (ἑπτάκις). Ἡ παραίτησις τῆς γενομένης ἐγκλήσεως ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 84 καὶ 85 τοῦ ΧΜΗ' τῆς

17 7βρίου 1877 περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ἀναφερομένων ἀδικημάτων εἶναι ἀπαράδεκτος, μὴ δυναμένη νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ποιν. διαδικασίαν καὶ τὴν τιμώρησιν τοῦ κατηγορουμένου.

Ἄρθρον 2.

Τοῦ ἄρθρου 81 τῆς ποινικῆς Δικονομίας ἡ λέξις «περιέχῃ» ἀντικαθίσταται διὰ τῶν λέξεων «μνημονεύῃ ἀριθμητικῶς».

Ἄρθρον 3.

Τοῦ ἄρθρου 88 τῆς ποινικῆς Δικονομίας ἡ περικοπὴ «πάντων τῶν εἰς τὴν συζήτησιν παρευρεθέντων καὶ εἰς τὴν ἀπόρασιν συμπραξάντων δικαστῶν» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς: «τοῦ προεδρεύσαντος εἰς τὴν συζήτησιν καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως συμπράξαντος δικαστοῦ».

Ἄρθρον 4.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 43 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἡ περικοπὴ «ὁ παρὰ τῆς ὁλομελείας τοῦ συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν ἐπιτετραμμένος Ἐφέτης» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς: «ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτής»

Προέδρος. Β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Ἡ Ἀλεξάκης. Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι διὰ τούτου δημιουργοῦνται νέαι θέσεις καταργοῦνται δὲ καὶ προσόντα ἰσχύοντα ἀπὸ εἰκοσαετίας, χάριν ὡρισμένων προσώπων τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ καταλάβουν τὰς δημιουργουμένας θέσεις.

Ε. Κουλουμβάκης. Ὁμιλεῖ ἐπίσης ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὡς δημιουργοῦν νέας δαπάνας, μόνον ἐχούσας σκοπὸν ὅπως ἐξυπηρετήσουν ὡρισμένα πρόσωπα

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι πάντες οἱ προλαλήσαντες ὡμίλησαν περισσότερον περὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, διότι οὐδὲν οὐσιαστικὸν εἶχον ν' ἀντιτάξουν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Ἀντικρούει ἀκολούθως τὰ ἐπιχειρήματα τῶν προλαλησάντων καὶ λέγει ὅτι προκειμένου περὶ Ὑπουργείου εἰδικῶν ὑπαλλήλων, ἦτο ἀπαραίτητος ἡ ἀνάγκη τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ὅπως διενεργεῖ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν. Οὐδὲ δύναται ποτὲ εἷς Ὑπουργὸς νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὸ τυπικόν, τὸ ὑπηρεσιακὸν μέρος τοῦ Ὑπουργείου του.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 5.15' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (3724), περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Α. Ἀναστασιάδης. Ὑπεραμύνεται διὰ μακρῶν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας. Ἀναφέρει τὰς ἐνεργείας τῶν Συλλόγων, Ἐμπορικῶν, Βιομηχανικῶν καὶ Γεωπονικῶν, περὶ συγκροτήσεως τοῦ Α' Πανελληνικοῦ Παραγωγικοῦ Συνεδρίου, οὗτινος σκοπὸς καὶ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ ἵδρυσις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας. Τονίζει ὅτι ἡ παραγωγὴ ἀνυπομονεῖ ὅπως ἀρθῶσιν αἱ ἀτέλειαι τοῦ ἰσχύοντος νόμου, ἵνα καταστῇ αἰσθητοτέρα ἡ ἐνεργητικὴ ἐπίδρασις τοῦ Ὑπουργείου τούτου καὶ ἵνα, ὀργανουμένων τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου, συμφώνως τῷ νομοσχεδίῳ, δυνηθῇ ἡ παραγωγὴ νὰ ζητήσῃ τὴν ταχεῖαν ἐπίλυσιν ὀλεγόντων ζητημάτων, τῶν γεωργικῶν, τῆς ὀργανώσεως Ἐμπορ. Πρακτορείων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων, τὴν ἵδρυσιν ἐπισήμων Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων ἐν τῷ Κράτει, τὴν συμμετοχὴν τοῦ Ὑπουργείου τούτου καὶ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ δασμολογίου, ὅπως τοῦτο ἀναθεωρηθῇ οὐ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως φορολογικῆς, ἀλλὰ καὶ παραγωγικῆς καὶ ἄλλων ζητημάτων. Συντελουμένων τούτων, εὐελπιστεῖ ὅτι ἡ ἐθνικὴ παραγωγὴ καὶ ἐσωτερικῶς θέλει ἐνισχυθῇ καὶ ἐν τῷ Διεθνεῖ ἐμπορικῷ ἀνταγωνισμῷ θὰ καταλάβῃ θέσιν ἐπίζηλον.

Δ. Γκλαβᾶς ἀντικρούει πάντας τοὺς ἀντιταχθέντας κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀνασκευάζει τὰ λεχθέντα ὅτι πρόκειται περὶ προσωπικοῦ νομοσχεδίου· ἀκολούθως ὑποβάλλει τροπολογίαν, ὅπως ἀντὶ τῶν λέξεων «ἐν Ἀθήναις δημοσίων κήπων» τεθῇ «ἐν τῷ Κράτει κλπ.».

Κ. Γόντικας λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως ἠδύνατο αὐτὴ νὰ παραληφθῇ, ἀφοῦ καὶ δύο ἄλλα Ὑπουργεῖα στεροῦνται τοιούτου γραμματέως, ἀφοῦ μάλιστα ὁρίζεται βαθμὸς καὶ μισθὸς γραμματέως Α' τάξεως

δι' αὐτόν. Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως αὕτη ἐπιβάλλεται, καθ' ὅσον εἶνε ἀναγκαῖον ἓν γενικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον νὰ ρυθμίζῃ τὰς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ἐργασίας.

Τελευτῶν λέγει, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου εὑρύνεται ἡ δικαιοδοσία τοῦ Ὑπουργοῦ, προκειμένου περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων ἰδίως διὰ τοῦ ἄρθρου 5, καθ' ὃ παρόντα τμηματάρχου ἔχουν πάντες οἱ ἐπιθεωρηταὶ δασῶν καὶ οὐχὶ εἷς· δὲν ὁμιλεῖ περὶ προσώπου, διότι εἶνε ἄγνωστον τίνα θὰ διορίσῃ ὁ ὑπεύθυνος Ὑπουργός, καὶ ὅταν διορίσῃ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, τότε δύναται νὰ ἐλεγχθῇ, διότι ἀνερέρθη πρόσωπον χωρὶς νὰ γίνῃ κατ' αὐτοῦ εἰδικὴ κατηγορία· λέγει ὅτι ὁ Σπηλιόπουλος, ὃν ἀνέφερεν ὁ ἐκ Λακωνίας κ. συνάδελφος, εἶνε ἄριστος καὶ εἰδικῶς σπουδάσας, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ὁ Ὑπουργὸς νὰ διορίσῃ οἱονδήποτε κρίνει κατάλληλον, ὄχι μόνον ἔντιμον, ἀλλὰ καὶ ἱκανὸν νὰ διοικῇ τμῆμα.

Ε. Βεντζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) εὐχαριστεῖ τοὺς κ. κ. βουλευτὰς Πατρῶν διὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου συνηγορίαν, ἀλλὰ παρακαλεῖ ὅπως εἰς τὸ μέλλον μὴ ἐπαναληφθῇ τοῦτο, ὅπερ δυσχεραίνει τὴν πρόοδον τῶν νομοθετικῶν ἐργασιῶν.

Η. Ἀριβαντινός. Ἐκ πάντων τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ δὲν ἐπείσθη περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς θέσεως τοῦ Γεν. Γραμματέως ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας, ἀφοῦ πάντες οἱ τμηματάρχαι θὰ εἶνε εἰδικοί· εἶνε δὲ ἐντελῶς ἀδύνατον τὸ νὰ ἀναλάβῃ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ τμήματος τῆς Στατιστικῆς ἢ τοῦ Ἐμπορίου.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ ὁ εἰδικὸς τμηματάρχης δὲν θὰ ὑπάρξῃ ὁ Γενικὸς Γραμματεύς.

Η. Ἀριβαντινός. Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι εἶνε ὀλέθριον τὸ σύστημα τῆς ἐμμονῆς εἰς τὸ σύστημα τῆς ἀποκεντρωτικῆς στατιστικῆς.

Γ. Σιγγούρος λέγει ὅτι πρέπει διὰ τοῦ νομοσχεδίου νὰ καταβληθῇ πᾶσα μέριμνα, ὅπως τὰς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας θέσεις καταλαμβάνουσιν εἰδικοί.

Η. Ηαλιχρονόπουλος ὑποστηρίζει τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νομοσχεδίου.

Ι. Φωτεινός. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἔδει νὰ ὀργανωθῇ πρακτικώτερον, ἵνα δυνηθῇ πραγματικῶς νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου τὰ πλουτοπαραγωγικά· ἔδει σὺν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ Ὑπουργείου νὰ συνυποβληθῶσι καὶ ὀργανισμοὶ τῶν Γεωργικῶν Σταθμῶν, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἦσαν ἄχρηστοι καὶ δι' οὓς ἀσκόπως ἐδαπανῶντο πολλαὶ χιλιάδες.

Ν. Βοζίκης λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου θίγεται νόμος ἀποκεντρωτικὸς καὶ ὅστις ἐξασφαλίζει τὴν μονιμότητα τῶν ὑπαλλήλων. Τοῦτο δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ κακὸν προηγούμενον. Διὰ τοῦ διορισμοῦ λέγει τοῦ γεν. γραμματέως καθιστῶμεν πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μὴ μόνιμον, πρᾶγμα λίαν ἐπισφαλές. Τελευτῶν συνιστᾷ ὅπως ἀπαλειφθῇ ἡ διάταξις καθ' ἣν ἀπόφοιτοι τῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν θὰ δύνανται νὰ προσλαμβάνωνται ὡς ὑπάλληλοι ἐν τῷ Ὑπουργείῳ, ἀφοῦ εἶνε χρησιμώτεροι ἀλλαχοῦ.

Η. Λυκούδης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5, ἥτις θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ κ. **Φωτεινός** κηρύσσει μετὰ τοῦτο τὴν συζήτησιν περαιωμένην.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχήν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ὁ κ. Ν. Βοζίκης ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινάς, μεθ' ὃ τοῦτο γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὰ νομοσχέδια περὶ προσθήκης καὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τοῦ ποιν. νόμου καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 331 καὶ 332 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ προσωρινῶν μέτρων ἐν ταῖς ταῖς περὶ διακατοχῆς δικαστικαῖς.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτη-

σιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Κ. Ρακτιβᾶν καὶ τοῦ κ. Π. Ἀραβαντινοῦ καὶ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 μετὰ παρατήρησιν τοῦ ἰδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ἐπιφέρουσι παρατηρήσεις τινὲς οἱ κ.κ. Π. Ἀραβαντινός, Ε. Θεοδωροπουλος, Π. Μερλόπουλος, μεθ' ὃ τοῦτο γίνεται δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως.

Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 6 μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. Κ. Ρακτιβᾶν καὶ Π. Ἀραβαντινοῦ.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 7 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 181 καὶ 512 ἄρθρου 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. **Ε. Κουζουμβάκη** γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰς β' συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας.

Ὁ κ. **Π. Ἐξαρχόπουλος** ὑποβάλλει διαφόρους σκέψεις, δι' ὧν φρονεῖ ὅτι θὰ περιορισθῇ τὸ κακόν.

Γ. Βλάχος ἐπιφέρει ἐπίσης παρατηρήσεις τινάς.

Μετά τινας παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Ν. Βεζίκη, Ε. Κουζουμβάκη, Π. Μερλοπούλου, Κ. Ζαβιτσάνου, Κ. Ρακτιβᾶν, Γ. Μουσούρη** καὶ **Π. Ἀραβαντινοῦ**, κηρύσσεται ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν, ἄρθρα καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Λύεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 καὶ 15' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κρεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΗ'
τῆς 8 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10. 40' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παόντων 132 Βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Οἱ ἱερεῖς Καρύστου, Μαρμαρίου, Πύργου καὶ Οἰχαλίας ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 2) Κάτοικοι Λαμίας παρακαλοῦσιν ὅπως ὑπάρχῃ τραῖνον ἀναχωροῦν ἐκ Λαμίας τὴν 7 μ. μ. καὶ ἐπιστρέφον ἐκ Στυλίδος τὴν μεσημβρίαν. 3) Ὁ Σύνδεσμος τῶν παντοπωλῶν Πατρῶν ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ Κυριακῆς Ἀργίας, ἐπίσης ζητεῖ κατάργησιν τοῦ προσθέτου ἐπιτηδεύματος τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. 4) Οἱ κάτοικοι Κάτω Ἀχαΐας ζητοῦσιν ἵδρυσιν ἀποθηκῶν σταφίδος ὑπὸ τῆς Ἑνιαίας ἐν τῇ πόλει των. 5) Οἱ κατάδικοι τῶν φυλακῶν Ἰθάκης ζητοῦσι μετριασμὸν τῆς ποινῆς των. 6) Οἱ ἐκ Φουρνᾶ Δ. Μίχας, Θ. Τσιλάντης καὶ Λ. Πλατίτσης διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ ἀστυν. σταθμάρχου Ι. Ὀλυμπίου, ἐνωμοτάρχου, ὡς φατριάζοντος. 7) Οἱ λαχανοπῶλαι Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ὑποβάλλουσι ψήφισμα τοῦ συνδέσμου των περὶ Κυριακῆς Ἀργίας, καὶ 8) Ὁ Σωτ. Σπανὸς ὑποβάλλει αἴτησιν ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπάνοδος τῶν λιποτακτῶν εἰς τὸ στράτευμα.

Ὁ Βουλευτὴς κ. **Φ.** Βικελόπουλος ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ποταμοῦ Ἠριδανοῦ καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΑΧΜΖ' τοῦ ἔτους 1888 περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ποταμοῦ Ἠριδανοῦ». Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως οἱ κ. κ. **Ι. Φουρίος** καὶ **Ι. Μπακόπουλος** παρακαλοῦσιν ὅπως διανέμηται ἀφ' ἑσπέρας ἡ Ἡμερησία Διάταξις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν τοῦτο διότι τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον δὲν ἐργάζεται κατὰ τὴν νύκτα.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δύναται νὰ λυθῇ τοῦ κ. Προέδρου ἀνα-

κοινοῦντος ἀφ' ἑσπέρας τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς ἑπομένης.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται τοῦτο.

Ε. Φορέστης. Πρὸ πολλοῦ ὑπέβαλον εἰς τὴν Βουλήν, μετ' ἄλλων συναδέλφων νομοσχέδιον, περὶ διορθώσεως τῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους, καὶ περὶ μειώσεως τῆς ποινῆς εἰς τὸ τρίτον, τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων, περιορισθῇ δὲ ἡ ποινὴ τῶν εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθέντων, εἰς εἴκοσι ἔτη. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, κατέχει τὴν τελευταίαν θέσιν εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, ἵνα προταχθῇ καὶ συζητηθῇ πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. Ν. Ξηρὸς ζητεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ ὑπαγωγῆς διοικητικῶς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ εἰς τὸν νομὸν Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

Δ. Χρυσοστάλης λέγει ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν τοῦτο διότι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι προτάσεις νόμων, ἀφορῶσαι ἐπαρχιακὰ ζητήματα.

Χ. Βαζίκης προτείνει ὅπως κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου συζητῶνται αἱ προτάσεις νόμων αἱ ἀφορῶσαι ζητήματα ἐπαρχιακά.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται ὅπως κατὰ τὴν συνεδρίασιν μὲν τῆς αὔριον συζητηθῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι ἀναφοραί, κατὰ δὲ τὰς ἑπομένας συνεδριάσεις Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου συζητῶνται τὴν πρωΐαν αἱ προτάσεις νόμων, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι τοιαῦται, τῶν ἀναφορῶν ἀναβαλλομένην διὰ τὴν ἀμέσως ἑπομένεν συνεδρίασιν Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

Ὁ κ. Π. Ἀοσβαντινὸς παρακαλεῖ ὅπως καταβληθῇ μέριμνα ἵνα ἡ διαμονὴ τῶν κ. κ. βουλευτῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ κατὰ τὸ διάστημα τῶν συνεδριάσεων μὴ καθίσταται ἀφόρητος λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ ἐὰν τὸν ἐξουσιοδοτῇ ἡ Βουλὴ ὅπως ἐνεργήσῃ πρὸς ἐγκατάστασιν ἀνεμιστήρων ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως ἐξουσιοδοτεῖ πρὸς τοῦτο τὸν κ. Πρόεδρον.

Πρόεδρος γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας».

Ὁ κ. Θ. Κουτούπης ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην του περὶ τμήματος ἐμπορικῆς ναυτιλίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ καὶ τμήματος στατιστικῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι περὶ στατιστικῆς ὑπηρεσίας θὰ ληφθῇ εἰδικὴ μέριμνα διὰ τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Θ. Κουτούπης ἐξακολουθῶν ἐξετάζει τὰ του νομοσχεδίου καὶ τονίζει ὅτι πρὸ παντὸς δι' αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ μέριμνα παρασκευῆς εἰδικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς νέας ὑπηρεσίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) παρατηρεῖ ὅτι ὁ ἀγορεύων ὁμιλεῖ ἀσχέτως πρὸς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

Θ. Κουτούπης λέγει ὅτι ὁμιλῶν περὶ ὑπαλλήλων διότι μόνον περὶ αὐτῶν, ὁμιλεῖ τὸ νομοσχέδιον καὶ μόνον περὶ ὑπαλλήλων ἀσχολεῖται ἡ Βουλὴ δημιουργοῦσα θέσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἂν πρόκηται περὶ ἐλέγχου τῆς δράσεως τῆς Κυβερνήσεως νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα γενικῆς συζητήσεως. Ἤδη δὲν εἶνε καιρὸς νὰ γίνεται τοιαύτη συζήτησις προκειμένου περὶ εἰδικῶν νομοσχεδίων.

Ὁ κ. Θ. Κουτούπης ἐξακολουθῶν ὁμιλεῖ διὰ τὴν θέσιν τοῦ Γεν. Γραμματέως εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον, καὶ λέγει ὅτι ὁ πρῶτος ὅστις μέλλει νὰ διορισθῇ δὲν ἔχει οὐδὲν διοικητικὸν προσόν.

Πρόεδρος. Ἀπὸ τῆς χθὲς ἡ συζήτησις ἐξετράπη εἰς ἔλεγχον περὶ ὑποτιθεμένων προσώπων, ἅτινα θὰ καταλάβουν τὰς θέσεις καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου. Δηλῶ ὅτι δὲν θὰ ἐπιτρέψω εἰς τὸ ἑξῆς τὴν παρέκβασιν ταύτην τῆς συζητήσεως.

Ε. Κουλουμβάκης. Πρόκειται περὶ προσώπων ὡρισμένων. Ὁ κύριος περὶ οὗ πρόκειται ἦτο πρὸ ὀλίγου ἐδῶ καὶ συνωμίλει μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Πρόεδρος. Ἡ συζήτησις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διεξάγεται οὕτω ἐπὶ προσωπικῶν ζητημάτων, παρακαλῶ λοιπὸν τοὺς κ. κ. βουλευτὰς νὰ ἡσυχάσωσι καὶ νὰ συζητῶσι μόνον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Θ. Κουτούπης ἐξακολουθῶν συνιστᾷ εἰς τὴν

Κυβέρνησιν νὰ μὴ δημιουργῇ νέας θέσεις καθότι ἡ πολυτέλεια ὑπαλλήλων εἶνε μία ἀπὸ τὰς αἰτίας τῆς δυσπραγίας τοῦ Κράτους.

Ν. Γαρδικιώτης. Καί τοι ἡ σύστασις καὶ ὀγδόου Ὑπουργείου, θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι θ' ἀπετέλει πολυτέλειαν διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐν τούτοις ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐζήτησε τὴν ἵδρυσιν τούτου διότι ἤλπισε πολλά. Καταλήγει ἀκολούθως τὸ διαδοθὲν ὅτι πρόκειται νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ Γεν. Γραμματέως ὁ γραμματεὺς τῆς κτηματικῆς ἑνώσεως.

Ι. Μπούσδρας ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ προσώπου, διὰ τὸ ὁποῖον ὁρνεῖ, ὅτι δημιουργεῖται ἡ θέσις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, καὶ λέγει ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦτο δὲν δύναται νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν, διότι εἶνε τσιφλικιοῦχος ἐν Θεσσαλίᾳ.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ οὕτω ἡ συζήτησις, συνιστᾷ δὲ ὅπως ὁ ῥήτωρ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ θέμα καὶ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Θεσσαλικοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. Μπούσδρας κατέρχεται τοῦ βήματος.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι ἐφ' ὅσον συζητοῦμεν ἐπὶ νομοσχεδίων τὰ ὁποῖα ὁμιλοῦσι μόνον περὶ προσώπων, δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ περὶ προσώπων νὰ γίνεται λόγος· ἀλλ' ὁ κ. Μπούσδρας δὲν εἶχε τὴν εὐστροφίαν νὰ εἴπῃ τὰ πράγματα δι' ἐλιγμῶν.

Πρόεδρος. Δόξα τῷ Θεῷ ἡ ἐλευθερία τῆς συζητήσεως δὲν παρεκωλύθη οὐδαμῶς, διότι εἶνε τὸ μόνον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συνεζητήθη εὐρύτατα καὶ εἰς τὰς τρεῖς ἀναγνώσεις, καίτοι ἡ συνήθεια τῆς Βουλῆς εἶνε νὰ μὴ συζητῇ τὰ νομοσχέδια κατὰ τὴν πρώτην ἀνάγνωσιν, ἀλλὰ νὰ περιορίζηται εἰς τὴν κατὰ τὴν γ' ἀνάγνωσιν συζήτησιν. Ἐν τούτοις τὸ παρὸν νομοσχέδιον εὐρύτατα συνεζητήθη εἰς τρεῖς ἀναγνώσεις καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ παραπονεθῇ διὰ τὴν δεξιὰν χρησιμοποίησιν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ πρὸς παρεμπόδισιν τῆς συζητήσεως. Διὰ τὰ ἄλλα ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἔθιξεν ὁ κ. βουλευτὴς Ἀκαρνανίας δὲν κρίνω ἀναγκαῖον νὰ ἀπαντήσω, διότι γνωρίζω πολὺ καλὰ τὸν Κανονισμὸν καὶ ἐφαρμόζω αὐτὸν ἐξ ἴσου πρὸς πάντας.

Ν. Γαρδικιώτης. Δύνανται μόνον νὰ παραπονεθοῦν ἐκεῖνοι.....

Πρόεδρος. Παρακαλῶ, δύνανται νὰ παραπονεθοῦν διότι ἐπῆλθεν ὁ κόρος ἐκ τῆς ἐξετάσεως προσωπικῶν ζητημάτων εἰς τὴν Βουλήν.

Θ. Καλτσούπης. Ἔθιξα καὶ ἐγὼ πρόσωπα, ἀλλ' ἐδήλωσα ὅτι δὲν ἐδέχθην οὐδενὸς τὴν ἐπίτιμεψιν.

Πρόεδρος. Εἰς σᾶς δὲν ἐγένετο καμμία παρατήρησις.

Εὐστρ. Κανελλοπούλου. Ἐγένετο εἰς ἐμὲ παρατήρησις;

Πρόεδρος. Ἐγένετο παρατήρησις γενικῶς δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐνεδρεύουσιν ἔξω τῆς Βουλῆς διὰ θέσεις. Ὁρίστε, ὁ κ. Σχινᾶς ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Σχινᾶς. Ὁ Θεσσαλικὸς λαὸς ὑπῆρξεν ὁ ἰδιαιτέρως χαιρετίσας τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ἀλλ' οὐδέποτε ἐφαντάζετο καὶ ὅτι θ' ἀνετίθετο ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὑπουργείου τοῦτου εἰς τσιφλικοῦχον τῆς Θεσσαλίας.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** παρατηρεῖ ὅτι δὲν δύναται συζητῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ θεσσαλικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐπερωτήσεως.

Γ. Σχοινᾶς. Ἐξακολουθῶν συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Γεωργίας, ὅπως τεθῶσι τοιαῦτα πρόσωπα ὁποῖα θὰ ἔχωσιν ἄνθρωποι, οἵτινες δὲν εἶνε μισητοὶ εἰς τὸν λαόν.

Χ. Βαζίκης. Ὅταν ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ Γεν. Γραμματέως λέγει ὅτι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε ν' ἀναθέσῃ τοιαῦτα καθήκοντα εἰς ὡρισμένον πρόσωπον. Τοῦτο σημαίνει ὅτι συμπίπτουν αἱ ἰδέαι τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ Θεσσαλοὶ βουλευταὶ δὲν ἔχουσιν ἢ νὰ μετατρέψωσι τὸ ζήτημα εἰς πολιτικόν. Ἀκολούθως ὑποδεικνύει τροποποιήσεις τινὰς καὶ συνιστᾷ ὅπως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας περιληφθῶσι καὶ ἄλλα τινὰ τμήματα σχετικὰ ἐξ ἄλλων Ὑπουργείων.

Θ. Πετμεζᾶς. Θεωρεῖ ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸν ν' ἀνατεθῇ ἡ διεύθυνσις οἱουδήποτε τμήματος εἰς τὸν γενικὸν γραμματέα ὅστις δὲν εἶνε ὑπάλληλος μόνιμος. Ἀναπτύσσει ἀκολούθως τροπολογίαν του περὶ τῶν προσόντων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἔχουν οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ ἀντικρούει τὴν μεταβολὴν τῆς ὀνομασίας τοῦ Ὑπουργείου ὡς Ὑπουργείου «Ἐθνικῆς Οἰκονομίας».

Πεδ. Παλαιόπανος. Μάτην, λεγει, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀειμνήστου Καποδιστρίου ἐζητεῖτο ἡ ἵδρυσις Υπουργείου Γεωργίας, ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποίου ἐπέφερε τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ἐγκατάλειψιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν πολιτικὴν ἐκμηδένισιν αὐτῆς, διότι λαός, ὅστις ὑλικῶς δὲν εὐημερεῖ, δὲν δύναται νὰ πολιτεύηται κοινοβελῶς. Πρὸ δύο ἐτῶν συνεκροτήθη Πανελλήνιον Γεωργικὸν Συνέδριον εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβον μέρος ὅλοι οἱ δῆμοι. Ὁ λαὸς ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως παρ' ἡμῖν τῆς Γεωργίας ἀνέχεται προθύμως πᾶσαν θυσίαν. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου σκοπεῖται ἡ διαρρύθμισις καὶ συμπλήρωσις τοῦ ὀργανωτικοῦ νόμου. Προτείνει ὅπως ἱδρυθῇ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ ἴδιον τμῆμα Σταριδιῶν, χάριν τῆς ὅλης κινήσεως καὶ ἐμπορίας τῆς Σταρίδος ἣν κίνησιν ὑπεσχέθη ἡ Κυβέρνησις ὅπως ἐπιβλέπῃ καὶ παρακολουθεῖ. Τάσσεται μὲ τὰς ὑποβληθείσας τροπολογίας περὶ εἰδικῶν προσόντων ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων, καὶ προτείνει ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 6 προστεθῇ «Καθηγητὴς τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐν Δημοσίᾳ Ἐμπορικῇ Σχολῇ.

Η. Ἀραβαντινός λέγει ὅτι Θεσσαλικὸν ζήτημα εἶνε ζήτημα γενικόν, ἐνδιαφέρον πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ὅτι δὲ διὰ τοῦ νομοσχεδίου πρέπει νὰ τεθῶσι τοιαῦτα προσόντα τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐπιτρέψωσι νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ὑπάλληλοι ἔχοντες ἀντίθετα συμφέροντα πρὸς τὸν λαόν.

Σ. Θεοδωροπούλου παρακαλεῖ ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ τροπολογίαι του.

Φ. Νέγρης προτείνει νὰ διαγραφῇ ἐντελῶς τὸ ἄρθρον 14, ὑποβάλλει δὲ καὶ τροπολογίαν σχετικῶς πρὸς τὸν διορισμὸν τοῦ τμηματάρχου τῶν δασῶν.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Η. Ἀποστολίδης** ὅστις κηρύσσεται κατὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς ὀνομασίας τοῦ Ὑπουργείου.

Ἐπίσης ὁμιλοῦσιν οἱ κ. κ. **Ι. Μαυρίκης** καὶ **Ε. Κανταδουκινίδης** κηρυσσόμενοι ὑπὲρ τῆς ὀνομασίας τοῦ Ὑπουργείου εἰς Ὑπουργεῖον τῆς Ἐργασίας.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη. Ἀπορρίπτεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 τροπολογία τοῦ κ. **Ι. Μαυρίκη** γίνεται δὲ δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 εἰς γ' συζήτησιν

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. **Γ. Παγγαΐδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν, ἥτις γίνεται ἀποδεκτή.

Ἐπίσης ἑτέραν τροπολογίαν ὑποβάλλει ὁ κ. ἐπὶ τῶν **Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργός.**

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογία τοῦ κ. **Σ. Θεοδωροπούλου.**

Γίνονται δεκταὶ δι' ἀναστάσεως αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Γεωργίας, ἑτέρα τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἑτέρα τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν ὡς ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 2 εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 3.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ 3ον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ Συνεδρίασις διακόπτεται ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 5 καὶ 50' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Συνεχίζεται ἡ κατ' ἄρθρον γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (ὑπ' ἀριθ. 3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογία τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ προσθήκης 4ου ἄρθρου εἰς τὸ νομοσχέδιον.

Τὸ ἄρθρον 4ον ἀριθμεῖται ὡς 5ον.

Ἀπορρίπτεται παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογία εἰς τὸ 5ον ἄρθρον τῶν βουλευτῶν Φθιωτιδοφωκίδος κ. κ. Ν. Παπαϊωάννου καὶ Ι. Ξηρού.

Ἀπορρίπτεται ἐπίσης παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τῶν βουλευτῶν Αἰτωλοακαρνανίας κ.κ. Ἰω. Παπαθανασιάδου, Γ. Ἰατρίδου, Γ. Ἀκρίδα καὶ Φθιωτιδοφωκίδος Γ. Συγγούρη.

Ἀπορρίπτεται ἐπίσης τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. Σπ. Θεοδωροπούλου.

Ἀπορρίπτεται ἐπίσης τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ κ. Ε. Μπαρδοπούλου.

Τὸ ἄρθρον ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Τὸ 5ον ἄρθρον ὀνομάζεται 6ον.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς αὐτὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. Σπ. Θεοδωροπούλου.

Ἀπορρίπτεται ἐπίσης τροπολογία τοῦ κ. Π. Βουρλούμη.

Ἀπορρίπτεται ἐπίσης τροπολογία τοῦ κ. Π. Ἀλεξάκη.

Ἀπορρίπτεται ἐπίσης τροπολογία τοῦ κ. Π. Πολυχρονιάδου.

Γίνεται δεκτὴ τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τῶν κ. Θεοφ. Θεοδωροπούλου καὶ Ἰω. Χριστοδουλιᾶ.

Γίνεται δεκτὴ τροπολογία τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Γίνεται δεκτὴ τροπολογία τῶν βουλευτῶν κ. κ. Χ. Δικαίου, Ε. Μπαρδοπούλου, Ν. Κάβουρα, καὶ Ν. Δελακοβίκα.

Ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Τὸ 6ον ἄρθρον μετονομάζεται 7ον.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς αὐτὸ τοῦ κ. Θρ. Πετμεζᾶ.

Γίνεται δεκτὴ τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ ἄρθρον ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως

Τὸ 7ον ἄρθρον γίνεται 8ον.

Ἀποσύρεται ὑποβεβλημένη πρότασις παρὰ βουλευτῶν ἄνω τῶν 15 περὶ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἀποφάνσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τροπολογίας βουλευτοῦ εἰς τὸ ἄρθρον.

Τὸ ἄρθρον ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Τὸ 8ον ἄρθρον γίνεται 9ον.

Γίνεται δεκτὴ τροπολογία εἰς αὐτὸ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ν. Παπαϊωάννου καὶ Μ. Σφακιανάκη.

Ἡ Βουλὴ ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως.

Τὸ 9ον ἄρθρον γίνεται 10.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας κ. Ν Χαριτάτου.

Ψηφίζεται τὸ ἄρθρον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ 11 ἄρθρου γίνεται δεκτὴ τροπολογία τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς αὐτὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. Σπ. Θεοδωροπούλου.

Ἀποσύρεται πρότασις περὶ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφίσεως τοῦ ἄρθρου 11, ὑπογεγραμμένη παρὰ πλέον τῶν 15 βουλευτῶν.

Ψηφίζεται τὸ 11 ἄρθρον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νομοσχεδίου ἀριθμούμενον ὡς 12ον γίνεται δεκτόν.

Τὸ 12ον ἀριθμεῖται ὡς 13.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς αὐτὸ τῶν βουλευτῶν κ.κ. Γ. Ἐξαρχοπούλου, Κ. Καλομενοπούλου, Α. Φραγκίσκου, Ν. Καμπάνη καὶ Κ. Ἀλαβάνου.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς αὐτὸ τῶν βουλευτῶν κ.κ. Ἰω. Παπαθανασιάδου, Γ. Ἰατρίδου, Ι. Ἀκρίδα καὶ Γ. Συγγούρη.

Τὸ ἄρθρον ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Τὸ ἄρθρον 13ον ἀριθμεῖται ὡς 14.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς αὐτὸ τοῦ βουλευτοῦ κ. Σπ. Θεοδωροπούλου.

Ἀπορρίπτεται ἐπίσης τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ἰω. Παπαϊωάννου καὶ Ν. Ξηρού.

Τὸ ἄρθρον ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Προστίθεται ἄρθρον 15 τῇ προτάσει τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ 14ον ἄρθρον ἀριθμούμενον ὡς 16ον γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16ου τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ κ. Λ. Φλαμπῆ, ὡς καὶ ἑτέρα τοῦ κ. Φ. Νέγρη καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον, ὡς ἐτροποποιήθη.

Προστίθεται ἄρθρον 17 προταθὲν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Γίνεται δεκτὴ πρότασις τοῦ κ. Χ. Βοζίκη ὅπως ἀνα-

γραφῇ εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ ὡς ἑρμηνευτικὴ δήλωσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι «τοὺς διοριζομένους ἐκ τῶν τυχὸν ἐκκαθαρισθέντων ἔχει δικαίωμα ὁ Ὑπουργὸς νὰ τοὺς διορίζῃ καὶ ἄνευ γνωμοδοτήσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου».

Περατοῦται οὕτω ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐὰν συναινῇ ὅπως τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ψηφισθῇ εἰς ἑπομένην συνεδρίασιν.

Ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ συνόλου.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ε. Ρέπουλη καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Α. Κορυμηλᾶ ὑποβάλλεται τροπολογία «περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας τῆς ψηφορορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων Δημοτικῶν Ἀρχῶν. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κ. Α. Ἀλεξανδρῇ ὑποβάλλεται σχέδιον νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τῆς Ἐπαρχίας Ἰθάκης εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κλπ. κ. Ε. Μπενάκη καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ε. Ρέπουλη ὑποβάλλεται νομοσχέδιον «περὶ θήρας», τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κλπ. κ. Ε. Μπενάκη ὑποβάλλεται νομοσχέδιον περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τῆς γεωργικῆς στατιστικῆς, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑποβάλλει γνωμὴν ὅπως προταχθῇ ἡ συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ Ἀντιβασιλείας καὶ διαχειρίσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται τὴν πρόταξιν.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐὰν δέχεται νὰ σχηματισθῇ παρ' αὐτοῦ Θμελὴς ἐπιτροπὴ πρὸς παραπομπὴν εἰς αὐτὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ Βουλὴ συναινοῖ.

Ἀκολουθεῖ ἡ συζήτησις περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΡΞΘ' τοῦ 1893 «περὶ καταδιώξεως ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων».

Ὡς βάσις τῆς συζητήσεως λαμβάνεται καθ' ὑπόδειξιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Γεωργίας τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ἱ. Ἀποστολίδης (ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου). Λέγει ὅτι ἐκ τῶν δύο τούτων μαστίγων ἢ ἐχθρῶν τῆς γεωργίας κυρίως δοκιμάζεται ἡ Θεσσαλία, καὶ δι' αὐτὸ ὁ ἀοίδιμος Χ. Τρικούπης κατὰ τὸ 1893 πρῶτος εἰσήγαγε νομοσχέδιον. Συνιστᾷ τὸν καταρτισμὸν ὁμάδων, ἐφοδιασμένων μὲ τὰ ἐπιτήδεια ἐργαλεῖα διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ἀκρίδων.

Ἐ. Παλαιολόγος. Θεωρεῖ ἐπαινετὴν τὴν πρόνοιαν τῆς Πολιτείας διὰ τὴν καταδίωξιν καὶ καταστροφὴν τῶν ἀκρίδων καὶ ἐλπίζει ὅτι, λόγῳ τῆς προνοίας αὐτῆς, δὲν θὰ παρουσιασθῇ πλέον ἡ διακοπὴ τῆς συγκοινωνίας ὡς συνέβη κατὰ τὸ παρελθὸν ὅτε παρεκωλύθη ἡ σιδηροδρομικὴ συγκοινωνία τῆς Κηρισσιᾶς ὡς ἐκ τῆς πληθύος τῶν ἀκρίδων, καὶ θὰ ἀπαλλαγοῦν καὶ οἱ κτηματίαι τῶν ἐκ τούτων καταστροφῶν.

Θεωρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον πάσχει μίαν γενικὴν ἔλλειψιν, θεωρεῖ ὅλον τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν ὡς ἰδιοκτήτας κτηματίας καὶ ἐνῷ δικαίως ἐπιβάλλει ποινάς, δὲν ὁρίζει ὅμως ἀμοιβὰς ἐπαρκεῖς διὰ τοὺς ἀκτήμονας οἵτινες θὰ συντελοῦν εἰς τὴν καταδίωξιν αὐτῶν καὶ προτείνει σὺν ταῖς ποιναῖς νὰ ὁρισθοῦν καὶ ἀνάλογοι ἀμοιβαὶ ἰδίᾳ ὑπὲρ τῶν ἀκτημόνων.

Κατόπιν ψηφίζεται τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἱ. Παπακώστας (Ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου). Θεωρεῖ βαρείας τὰς ὁριζομένας ποινὰς κατὰ τῶν μὴ συντρεχόντων εἰς καταστροφὴν τῶν ἀκρίδων, θεωρεῖ αὐτὰς ἀνεφαρμόστους, χαρακτηρίζει τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς αὐστηρότερον τοῦ ἀρχικοῦ. Ζητεῖ ν' ἀφεθῇ ὅπως ὁ δικαστὴς κανονίζῃ τὸν ἐλάχιστον καὶ μέγιστον ὅρον τῆς ποινῆς, κρίνει τοιαύτην διάταξιν σκοπιμωτέραν. Καὶ ὡς πρὸς τὸ 3 ἄρθρον ὁρονεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς χρηματικῆς ποινῆς, τῆς

ὁριζομένης ἐν αὐτῷ δέον ν' ἀρεθῇ νὰ κανονίζεται ὡς ἔχουσιν οἱ κείμενοι νόμοι. Ζητεῖ πρὸς τοῦτοις, σχετικῶς πρὸς τὸ 4 ἄρθρον, νὰ διαγραφῇ ἡ διάταξις περὶ ἀξιωματικοῦ ἀστυνόμου, ὡς μὴ ὄντος δυνατοῦ νὰ ὑπάρξῃ τοιοῦτος εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς δήμους.

Κ. Γόντικας. Ὑποστηρίζει τὴν ποινὴν τῶν δραχ. 6 δι' ἑκάστην ἡμέραν.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Α. Θεοδωρίδης. Λέγει ὅτι ἡ καινοτομία τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν 100 στρεμμάτων, καὶ ἐπὶ ποινῇ μάλιστα, ἡ εἰσαγομένη διὰ τοῦ ἄρθρου, εἶνε ἀμφιβόλου χρησιμότητος. Μόνον ἡ συστηματικὴ καὶ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ὀργανωμένη καταδίωξις εἶνε ἀποτελεσματική. Ζητεῖ τὴν διαγραφὴν τοῦ ἄρθρου. Μόνον ὅστις ἰδιοκτήτης παρακωλύει τὴν καταστροφὴν πρέπει νὰ τιμωρῆται.

Ι. Φωρίδης. Ζητεῖ νὰ ἐξαφανισθῇ τὸ «παραλύουσιν», νὰ γίνῃ «παρακωλύουσιν» διότι ἄλλως θὰ ὑπορέρωσιν ἀδίκως ἄνθρωποι, συμφώνως πρὸς τὴν ὑποβεβλημένην τροπολογίαν του.

Ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν μεταβολὴν ταύτην.

Ψηφίζεται τὸ ἄρθρον 3 δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζεται κατόπιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὰ ἄρθρα 4, 5 καὶ 6.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν α' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρων τοῦ νόμου ΓΤΟΑ' (3371) τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1909 «περὶ διοικήσεως τοῦ στρατοῦ».

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τῶν κ. βουλευτῶν τὸν λόγον ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου περὶ συστάσεως θέσεως «Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Ψηφίζεται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς

α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΙΕ' (3715) τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 «περὶ προσθήκης ἐδαφίων εἰς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ νόμου ΓΦΝΤ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΙΣΤ' (3716) τῆς 7ης Ἀπριλίου 1910, «περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Μικτοῦ Ἐπιτελείου».

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον ἡ πρότασις νόμου περὶ χορηγίας ἀδείας εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐπιτροπὴν Γυθείου πρὸς συνομολόγησιν δανείου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δήμου πρὸς ὕδρευσιν τῆς πόλεως.

Ἀναβάλλεται ἡ γ' συζήτησις τῆς προτάσεως νόμου περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀργοστολίῳ διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς Τρίτης.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου περὶ κυρώσεως Β. Διαταγμάτων, δι' ὧν ἐγκρίθησαν ἔκτακτοι πιστώσεις ἐν δραχ. 10,578,273 καὶ 35)00 ἐπὶ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ ΓΥΑΒ' νόμου καταρτισμοῦ Στελέχους ἀξιωματικῶν ἐφεδρείας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν α' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποστολῆς εἰς Ἑσπερίαν ὑποτρόφων πρὸς σπουδὴν τῆς δασολογίας.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ὁ κ. **Θ. Κουτούπης**

φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότεροι, κατανεμομένου τοῦ ποσοῦ κατὰ τρόπον ὥστε ἡ παρὰ τοῦ Κράτους χορηγία νὰ εἶνε ὡς βοήθημά τι εἰς αὐτούς.

Δ. Χρυσοστάλης. Συνιστᾷ ἵνα ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίῳ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν ἤδη δι' ἰδίων των ἐξόδων σπουδαζόντων τὴν δασολογικὴν ἐπιστήμην.

Ε. Κουλουμβάκης. Ζητεῖ νὰ τεθῇ διάταξις, καθ' ἣν δὲν ἐνεργεῖται διαγωνισμὸς ἂν δὲν ὑποβληθῶσι 10 αἰτήσεις.

Ε. Βενιζέλος. (Πρ. Κυβ.) Δηλοῖ ὅτι θὰ δεχθῇ πᾶσαν τροπολογίαν τείνουσαν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ ἀρτιώτερον τὸ νομοσχέδιον.

Χ. Βοζίκης. Λέγει ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσιν εἰς Εὐρώπην τόσοι ὑπότροφοι, ὅσους ἀπαιτοῦν ὅλαι αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις κτηνιατρικοῦ μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου.

Ἀκολουθεῖ Α' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταλλήσεως ἀλλοδαπῶν διὰ τὴν γεωργικὴν καὶ δασικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Ε. Κουλουμβάκης** φρονεῖ ὅτι τοῦτο εἶνε ὑπερβολὴ καὶ δαπάνη περιττή, πρὸς τούτοις δὲ ἐπέρχεται δι' αὐτοῦ ἀπογοήτευσις εἰς τοὺς Ἕλληνας δασολόγους.

Χ. Βοζίκης. Λέγει ὅτι πρόκειται περὶ μεταλλήσεως ὀργανωτῶν, οὐχὶ ἐπιστημόνων ὅπως μᾶς διδάξουν. Φρονεῖ ὅτι τὸ δασικὸν ζήτημα τῆς Ἑλλάδος εἶνε ἤδη πολιτικόν, οὐχὶ ἐπιστημονικόν, δὲν κατωρθώθη διὰ τῶν Ἑλλήνων τοιούτων ἐπιστημόνων νὰ ὀργανωθῶσι τὰ τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας. Πλεῖσται παραγωγικαὶ ὑπηρεσίαι μένουσιν ἐν νεκρότητι δι' ἔλλειψιν ὀργανώσεως. Καταστρέφονται αὐτὰ τὰ κεφάλαια τῆς χώρας, αὐτὰ τὰ δάση δι' ἔλλειψιν καλῆς διοικήσεως.

Ι. Μπακόπουλος. Κα ἄλλοτε ἐφέραμεν ὀργανωτὰς ξένους, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα δὲν τὰ εἴδομεν ἀκόμη. Καὶ τοῦτο δι' ἔλλειψιν καταλλήλου σώματος, ἐδρεύοντος ἐν αὐτοῖς τοῖς δάσεσι, νόμους ὀργανωτικοὺς τῶν δασῶν ἔχομεν ἀλλὰ εἰδικὸν σῶμα δὲν ἔχομεν.

Ε. Κουλουμβάκης. Εἰς τοὺς ὀργανωτάς, εἰς τοὺς Διευθυντὰς τῶν Γεωργικῶν Σταθμῶν δὲν παρείχετο οὔτε μία δραχμὴ πλέον τοῦ μισθοῦ των, τί νὰ ὀργάνωναν λοιπὸν οἱ ὀργανωταί, μὲ ποῖα μέσα; Ποία πίστωσις ὑπῆρχε; Θεωρῶ ἐπιπολαίαν τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς διὰ μεταλλήσεως ξένων ὀργανωτῶν ἄνευ λόγου, σκοποῦ ἐργασίας.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον εἰς α' ἀνάγνωσιν.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως κτηνιατρικῶν περιφερειῶν καὶ διορισμοῦ δημοσίων κτημάτων.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν ὁ σχηματισμὸς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἀντιβασιλείας, ἀποτελεσθείσης ἐκ τῶν Βουλευτῶν κ.κ. Α. Ροντήρη, Ν. Τριανταφυλλάκου, Κ. Δεμερτζῆ, Ἀ. Χοϊδᾶ, Σ. Βαφειαδάκη, Ἀγ. Σχλῆμαν, Γ. Φιλιώρη, Χ. Δικαίου καὶ Ἰ. Μπακοπούλου.

Ἀνακοινοῦται ὁμοίως ὁ σχηματισμὸς τῆς σχηματισθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταλλείων, ἀποτελεσθείσης ἐκ τῶν Βουλευτῶν κ. κ.Γ. Ἰατρίδου, Κ. Ρακτιβάν, Π. Ἀραβαντινοῦ, Χ. Βοζίκη, Κ. Δεμερτζῆ, Ἰ. Τσιριμώκου, Ἀλ.Διομήδους, Περ.Ἀποστολίδου καὶ Ἀγ.Σχλῆμαν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Ξηρὸς
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΘ'
τῆς 9 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10. 45' π. μ. ἀνεγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 125 βουλευτῶν.

Ο κ. **Ηρόδοτος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Καρδίτσης ζητεῖ ὑποβολὴν νομοσχεδίου κανονίζοντος τὰς σχέσεις ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν καὶ ἰδιοκτητῶν. 2) Οἱ κάτοικοι Κυλλήνης παραπονοῦνται ἐπὶ αὐθαιρεσίαις τοῦ ἐκεῖ ἀστυνόμου. 3) Πολῖται Ἀθηνῶν ζητοῦσιν ὅπως προταχθῇ τὸ περὶ συμβατικοῦ τόκου νομοσχέδιον. 4) Οἱ κάτοικοι Καλαβρύτων διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἔλλειψιν καθηγητοῦ Γαλλικῆς ἐν τῷ γυμνασίῳ των. 5) Οἱ κάτοικοι Σκλαταίνης-Γόμφων παραπονοῦνται ὅτι τοῖς ζητοῦνται φόροι χαρισθέντες. 6) Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Καραντᾶ ζητοῦσιν ἀρωγήν. 7) Ὁ ἐν Συκέᾳ ἀπόστρατος ἀνθυπολοχαγὸς Λ. Μοσχοβάκος ζητεῖ αὔξησιν συντάξεως. 8) Ὁ Κτηματικὸς Σύλλογος Σκουροχωρίου ὑποβάλλει ψήφισμα περὶ νιοθετήσεως τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἀπονομῆς προνομίου κατασκευῆς ζαχάρεως ἐκ σταριδοκάρπου ἢ σταφυλῶν. 9) Οἱ ἱερεῖς Ἀλιβερίου ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 10) Οἱ ἐρημέριοι Μάχου, Καλυβίων καὶ Βαρθολομιοῦ τῆς Ἠλείας ζητοῦσι μεταρρύθμισιν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου, καὶ 11) Οἱ ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι Πατρῶν ζητοῦσι τροποποίησιν τοῦ νόμου περὶ Κυριακῆς ἀργίας.

Ἐγκρίνεται εἶτα ὑπὸ τῆς **Βουλῆς** ἄδεια ἀπουσίας δύο μηνῶν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τὸν βουλευτὴν Αἰτωλοακαρνανίας κ. Λ. Γρίβαν.

Ὁ κ. **Θ. Παπαϊωάννου** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων. Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου

(Ἀναφοραὶ)

Μετά τινας παρατηρήσεις τῶν κ.κ. **Α. Χρηστίδου, Δ. Γκιόλβα** καὶ **Γ. Συγγούρου** ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ὁ κ. **Ι. Μαμάης** ὑποστηρίζει τὴν ἀναφορὰν τῶν σμυριδεργατῶν Νάξου, ζητούντων βελτίωσιν τῆς τύχης των.

Τ. Παπαδάμ ὁμιλεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς καὶ συνιστᾷ ὅπως ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα ὑπὲρ τῆς τύχης τῶν ἐργατῶν.

Ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀναφορᾶς ὁμιλοῦσιν οἱ κ.κ. **Α. Ρεβίνθης** καὶ **Α. Ἐμπειρίκος**, ὅστις ὑποδεικνύει διάφορα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν ἱκανῶν πόρων καὶ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, συνιστᾷ δ' ὅπως ἀποσταλῇ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος.

Α. Φραγκιάδης ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὰ τῶν σμυριδεργατῶν Νάξου, ὡς καὶ τὰ τῶν ζημιῶν, ἃς ὑρίσταται τὸ Δημόσιον διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς μερίμνης, συνιστᾷ δ' ὅπως ἐπειγόντως ληφθῶσι μέτρα ὡρισμένα, ἅτινα καὶ ὑποδεικνύει.

Θ. Σκόπης ὁμιλεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς καὶ βεβαιοῖ ὅτι ὑπῆρξεν αὐτόπτης μάρτυς πάντων τῶν προεκτεθέντων ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων προλαλησάντων.

Φ. Νέγρης λέγει ὅτι ἐνῷ διὰ πᾶσας τὰς ἰδιωτικὰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας τὸ Δημόσιον μεριμνᾷ, οὐδαμῶς μέχρι τοῦδε ἐμερίμνησε διὰ τὴν Νάξον. Ἀναφέρει διαφόρους προτάσεις νόμων, ἃς ὑπέβαλε κατὰ καιροὺς καὶ αἵτινες ἀπερρίφθησαν, συνιστᾷ δ' ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβῃ ὑπ' ὄψιν σοβαρῶς τὸ ζήτημα.

Δ. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Πάντα ὅσα ἐλέχθησαν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς σμύριδος εἶνε ἀληθέστατα. Ἀλλὰ εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἐλήφθη πρόνοια οὔτε ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐκ μέρους τῶν σμυριδεργατῶν πρὸς καλλιτέρευσιν τῆς τύχης των. Ἡ κατάστασις τοῦ τρόπου τῆς ἐκμεταλλεύσεως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ διορθωθῇ, τὸ νὰ προβῇ δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησις εἰς κατασκευὴν τεχνητῶν ἔργων εἰς βάρος τῶν σμυριδεργατῶν ἀρνοῦ ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶνε κυρία τῆς σμύριδος. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἄλλας ἐλλείψεις, τὰς ὀφειλομένας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, αὗται δύνανται νὰ διορθωθῶσιν καὶ θὰ διορθωθῶσιν.

Γ. Γαΐτανος λέγει ὅτι οἱ Νάξιοι δὲν εἶνε δυνατὸν ἀντὶ οἱουδήποτε τιμήματος νὰ ἐγκαταλίπωσι τὰ κληρονομικὰ αὐτῶν δικαιώματα ἐπὶ τῆς σμύριδος. Τελευτῶν παρακαλεῖ τοὺς κ.κ. Ὑπουργοὺς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως ἀποστείλωσιν εἰδικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην καὶ καθορισμὸν πάντων τούτων τῶν ζητημάτων.

Σ. Βοφινιάδης ὁμιλεῖ ἐπίσης ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν συνιστᾷ θερμῶς.

Ν. Καμπάνης συνιστᾷ ὅπως ὁρισθῇ ἐπιτροπὴ ἐκ βου-

λευτῶν, ἥτις ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ καθορίσῃ τὸν τρόπον τῆς εὐρυτέρας διαδόσεως τῆς συρίδος.

Φ. Νέγρης ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θ' ἀρκεσθῇ μόνον εἰς τὰς ὑποσχέσεις, ἃς ἔδωκεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὅτι θέλει πραγματικῶς μεριμνήσει πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐκτεθέντων ἀτόπων.

Γ. Συγγρός ὑποστηρίζει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων Λαμίας, ζητούντων ὅπως εἰσαχθῇ εἰς εἰδικὸν Δικαστήριον ὁ Ἐπίσκοπος Φθιωτίδος.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν Διακοπήν

Τὴν 6ην ὥραν ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Α. Χρηστίδης. Ζητεῖ νὰ προταχθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11 ἐπερωτήσεως πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης περὶ τῆς καταστάσεως τῶν φυλακῶν Λαμίσσης.

Ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν πρότασιν.

Α. Χρηστίδης. Συνιστᾷ ἄμεσον λῆψιν μέτρων παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, λέγων ὅτι αἱ φυλακαὶ εὑρίσκονται εἰς ἀθλιεστάτην κατάστασιν ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν, ὅτι κινδυνεύει ἡ ὑγεία τῶν ἐγκαθειρμένων καὶ ἀπειλεῖται δικαία ἐξέγερσις αὐτῶν, ὑπενθυμίζει καὶ ἀναφορὰν τῶν κατοίκων διεκτραγῳδοῦσαν τὴν κατάστασιν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος κ. Ι. Τσιριμώκου ὑποβάλλονται τροπολογίαι 2) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεων τῶν ἄρθρων 331 καὶ 332 τοῦ Ποιν. Νόμου. 2) Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ ἀποπλανήσεως πρὸς ἀσέλγειαν διατάξεων τοῦ Ποιν. νόμου, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Ν. Γ. Πετροπουλάκη ὑποβάλλεται πρότασις νόμου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν, καθ' ἣν δέον οἱ περὶ συντάξεως νόμοι νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς τοὺς ὑποδιδασκάλους.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Χρηστίδου, Γ. Συγγρού, Α. Καρεντζοπούλου, Ν. Δελακοβίκ, Π. Καρασεβδᾶ κλπ.

ὑποβάλλεται πρότασις περὶ προτάξεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. ἐπερωτήσεως.

Ἡ Βουλὴ δὲν δέχεται τὴν πρότασιν ταύτην, λόγῳ τοῦ ὅτι ὑπάρχει ἤδη ἀπόφασις αὐτῆς περὶ προτάξεως πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην τῆς περὶ τῆς «Ὑπερωκεανείου» ἐπερωτήσεως.

Β. Μιχαλάκας. (Ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν «Ὑπερωκεάνειον»). Μετὰ μίαν ἀνανδρον ἐπανάστασιν. . . .

Α. Χρηστίδης. Ἡ Ἐπανάστασις δὲν ὑπῆρξεν ἀνανδρος. Δὲν δυνάμεθα ν' ἀκούωμεν διαρκῶς ἐνταῦθα τοιούτους στιγματισμοὺς τῆς Ἐπαναστάσεως. Ὑπῆρξεν εὐεργετικὴ εἰς τὰ ἀποτελέσματά της. Τί ἄλλο ἠθέλατε νὰ εἶνε;

Β. Μιχαλάκας. Συμμετέχω καὶ ἐγὼ τῆς εὐθύνης τῆς ἀνανδρίας τῆς ἐπαναστάσεως. . . Ἀλλὰ ἡ συνείδησίς μου μοὶ ὑπαγορεύει νὰ διακηρύσσω τὴν ἀλήθειαν. Μετὰ μίαν λοιπὸν τοιαύτην Ἐπανάστασιν, ὁποίαν εἴπον πρίν, ἐπόμενον ἦτο νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἀνεξέλεγκτοι καὶ ἀνενόχλητοι οἱ χρηματισταὶ καταμιαίνοντες τὸ πᾶν, ὡς καὶ μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ ὑπόθεσις τῶν σκανδάλων τῆς «Ὑπερωκεανείου» ἀποδεικνύει τοῦτο.

Τὸ πρῶτον ἔγγραφον τῆς Ἑλλην. Πρεσβείας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐνοχοποιεῖ τὴν Ἑταιρείαν ἐπὶ παραβιάσει τῶν μεταναστευτικῶν νόμων, ἐξάγει ὅτι οἱ καταγγελλόμενοι, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας, εἶνε ἔνοχοι ἐκ τοῦ ὅτι δὲν παρουσιάσθησαν. Τὸ δεύτερον ἔγγραφον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν πιστοποιεῖ τὴν λαθραίαν εἰσαγωγὴν ἐπιβατῶν εἰς Ἀμερικὴν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων «Θεμιστοκλῆς» καὶ «Ἀθῆναι».

Ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐγγράφων ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας ἦτον ἔνοχον εἰς τὰ ἐγκλήματα ἐκεῖνα. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν ἐγγράφῳ του τῆς 20 Μαΐου διεκτραγῳδεῖ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν τὴν μεγίστην ἠθικὴν ζημίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ ἐκ τῆς παραβάσεως τῆς «Ὑπερωκεανείου», ἀναφέρει ὅτι 5,000 τὸ ὅλον μετανάσται ἐπεβιβάσθησαν λαθραίως, ὑποδεικνύει καὶ ἄλλα ἐγκλήματα τῆς Ἑταιρείας, πλαστὰς μεταγραφὰς κλπ.. τονίζει τὴν μεγίστην ἐκ τοιούτων πράξεων ζημίαν. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας διηρέθη εἰς δύο, οἱ μὲν θέλουν τὴν ἀποκάλυψιν πάντων τῶν ἀνωμαλιῶν, οἱ δὲ ὄχι.

Δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι ἐν τῇ Ἑταιρείᾳ ὑπάρχουσιν ἔνοχοι. Ἐὰν αἱ καταγγελίαι εἶνε ἀληθεῖς, οἱ καταγγελλόμενοι θὰ λάβουν ἱκανοποίησιν. Ἔγγραφον τῆς Πρεσβείας λέγει ὅτι, ἀναμριθέντων τῶν ἀπατουμένων ἐκεῖ Ναυτῶν, εὑρέθησαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν ἄθῶοι. ἀλλὰ προέκυψαν ἐνδείξεις ἐνοχῆς κατ' ἀξιωματικῶν τῆς Ἑταιρείας καὶ κατ' αὐτοῦ του ἐν Ἀθήναις Κέντρου αὐτῆς.

Ἐθνικὴ ὑποχρέωσις ἐπιβάλλει τὴν πλήρη διασάφησιν τῆς ὑποθέσεως καὶ τὴν ἀμείλικτον τιμωρίαν τῶν ἐνόχων. Δὲν δυνάμεθα ν' ἀρίσωμεν ἀκόλυτον τὴν ἔνοχον ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐθνικῆς ἰδέας καὶ τῶν Ἐθνικῶν ἀναγκῶν παρὰ τῆς σπείρας ἀσυνειδήτων χρηματιστῶν.

Σπ. Ε. Φορέστης. Ἡ Ὑπερωκεάνειος Ἑταιρία, ἐκμεταλευθεῖσα τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, παρέσυρε πολλοὺς πατριώτας πρὸς ἀνύψωσιν δ'θεν τῆς Ναυτιλίας, οἱ ὁποῖοι προσέφερον διάφορα χρηματικὰ ποσά, τὰ ὁποῖα καὶ ἀπώλεσαν ἤδη δὲ οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πράκτορες τῆς ἑταιρείας δὲν θέλουσι νὰ τοὺς ἀναγνωρίσωσι ὡς πιστωτάς. μεταξὺ αὐτῶν εἶνε καὶ μέγας ὅκος ἐκ Κεφαλληνίας. Νομίζω ὅτι ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ διατάξῃ τὸν Εἰσαγγελέα, ὅπως ἀναμιχθῇ οὗτος, περαιωθῶσι δὲ τάχιστα καὶ αἱ διοικητικαὶ ἀναρίσεις αἱ ὁποῖαι εἶνε ἐκκρεμεῖς, πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ἐκμεταλευθέντων τοὺς πιστωτὰς καὶ ἐθνικὰ συμφέροντα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ε. Βενιζέλος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἀγγέλλει πρὸς αὐτὸ τὰ συμβάντα ἐν Ἀμερικῇ παρὰ τοῦ πληρώματος τῆς Ἑταιρείας, ἐξ ἀνεπισήμων πληροφοριῶν, καὶ ζητεῖ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν βιβλίων τῆς Ἑταιρείας, πρὸς ἀπόδειξιν καταχρήσεων. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἀνέθηκεν εἰς ἕνα Οἰκονομικὸν Ἐπιθεωρητὴν τὴν ἐξέλεγξιν, γινομένην μεθ' ἑνὸς οἰκονομικοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ. Δι' ἐγγράφου τῆς Β. Πρεσβείας συνιστᾶται καὶ ἐνταῦθα καταδίωξις τῶν παραβατῶν, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἐγκλήματος κατ' ἀλλοδαπῶν ἐν ξένῃ χώρᾳ, ζήτημα εἶνε ἂν χωρῇ καταδίωξις ἐνταῦθα. Ὁπωσδήποτε, ὑποβληθήσεται κατ' αὐτὰς νομοσχέδιον κανονίζον ὅτι καὶ ἐνταῦθα οἱ πράκτορες, μεταβιβασταὶ κλπ μεταναστῶν θὰ δίδωσι λόγον διὰ παραβάσεις σχετικὰς μὲ

τοὺς μετανάστας. παραβάσεις ἐπὶ Ἀμερικανικοῦ ἐδάφους.

Ἡ ἀνάκρισις ἐξακολουθεῖ καὶ τὰ πορίσματα αὐτῆς θὰ ἀνακοινωθῶσι ἐν καιρῷ. Φρονῶ ὅτι ὅσα εἶπον θὰ θεωρηθῶσιν ἐπαρκῆ ἤδη διὰ τὸ ζήτημα.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀναγινώσκεται ἔγγραφον πρὸς αὐτὸν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ Οἴκου τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἀγγέλλον, κατ' ἐντολὴν Αὐτῆς, τὸν αἴτιον τοκετὸν τῆς Α. Υ. τῆς πριγκιπίσσης Ἀλίκης, τεξάσης θῆλυ.

Ε. Κανελλόπουλος. Χαιρετίζω τὸ εὐρρόσυνον γεγονός, ἀλλὰ φρονῶ ὅτι ἡ Βουλὴ μὲ οἱονδήποτε ἐκτὸς αὐτῆς συνεννοεῖται μόνον διὰ τῆς ὑπευθύνου Κυβερνήσεως.

Π. Ἀραβαντινός. Κατενέχθη διὰ τῆς διαγωγῆς τῆς Ἑταιρείας δεινότατον πλῆγμα κατὰ τῆς Ἐθνικῆς τιμῆς. Σιδηροδέσμιοι Ἕλληνες πλοίαρχοι, ἰατροί, ναῦται ὡδηγοῦντο εἰς τὰς φυλακὰς ὑπὸ τοὺς γιουχαϊσμοὺς τοῦ Ἀμερικανικοῦ ὄχλου. Χαίρω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως. Τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα εἶναι ἐνοχοποιητικά. Ἡ ὑπόθεσις εἶνε σοβαρωτάτη. ἡ καταγγελὴ τῶν εὐθυνῶν ἐπιβάλλεται, ὁ πράκτωρ τῆς Ἑταιρείας ἐν Νέᾳ Υόρκῃ κατεδικάσθη πολὺ βαρύτερον τῶν ἀξιωματικῶν, διότι ἀνεκαλύφθησαν πειστήρια συνενοχῆς τοῦ πράκτορος εἰς τὰς πράξεις τῆς Ἑταιρείας. Αἱ Ἀμερικανικαὶ ἀρχαὶ ἔχουν βεβαιότητα ὅτι ἡ Ἑταιρεία εἶνε ἔνοχος καὶ ὄχι ἁπλῶς ὑπάλληλοι αὐτῆς. Ζητοῦν τὴν σύλληψιν τοῦ Διευθυντοῦ, ὅστις εἶνε ποινικῶς ὑπεύθυνος. Παράβασις τοῦ Ἀμερικανικοῦ νόμου δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ χωρὶς νὰ πλαστογραφηθῶσιν ἔγγραφα. Ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ ἐπιβάτου δὲν ἠδύναντο ν' ἀποβιβασθοῦν πρόσωπα ἀπορρυόμενα παρὰ τῶν Ἀμερικανικῶν ἀρχῶν. Ὅθεν τὰ συμπεριλάμβανον ὡς πλήρωμα καὶ τὰ ἄφνων ἔπειτα νὰ δραπετεύσουν. Δύσκολον ἦτο τοιοῦτον πλήρωμα νὰ ναυτολογηθῇ ἐν Ἑλλάδι. Τοὺς ἐναυτολόγουν διὰ τοῦτο, δηλώνοντες αὐτοὺς ὡς ἀλλοδαπούς, εἰς μίαν Προξενικὴν ἀρχὴν καὶ ἐλάμβανον πιστοποιητικὸν τοῦ ὑγειονομείου τῆς Ν. Υόρκης, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πιστοποιητικοῦ τῆς Προξενικῆς ἀρχῆς. Ὅτε ἐγένετο ἐπιθεώρησις παρὰ τῶν ἀρχῶν τοῦ πληρώματος τοῦ «Θεμιστοκλέους» ἀνεκαλύφθησαν ἱ τραχωματίαι ἐν αὐτῷ καὶ τοῦτο ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ ἀνακαλυφθῶσι καὶ ὅλα τὰ λοιπά.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, κατ' ἐνδείξεις ἐκ τοῦ φα-

κέλλου, ὑπέχει καὶ αὐτὸ εὐθύνην. Ἡ Ἀμερικανικὴ Δικαιοσύνη ἔχει ἐνδείξεις ἐνοχῆς τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἑταιρείας. Προκύπτουσιν ἐνδείξεις διὰ τὰ πλεῖστα μέλη τοῦ Συμβουλίου. Ἔδει νὰ διαταχθῇ νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Εἰσαγγελεύς, δὲν ἀρκεῖ ἡ Διοικητικὴ ἀνάκρισις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἀναμένω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακρίσεως διὰ νὰ ἴδω ποῖαι παραβάσεις ἀναγόμεναι εἰς τὸν ἑλληνικὸν Νόμον ἐγένοντο καὶ νὰ ἐνεργήσω κατόπιν ἀναλόγως.

Θ. Γρηγορίου. Οὐδεμία ἔνδειξις ὑπάρχει ἐνοχῆς τῶν διοικούντων τὴν Ἑταιρείαν. Οὗτοι εἶνε ἄνδρες φιλοπάτριδες, ἀνώτεροι ποταπῆς κερδοσκοπίας. Ἔπταισαν τινὲς τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἵτινες ἐτιμωρήθησαν ἀπανθρωπότατα ἐν Ν. Υόρκῃ. Ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Ἑταιρείας, ὡς ἐγένετο, ὑπονομεύει καὶ ἀνατρέπει τὸ ἔργον τῆς συγκεντρώσεως καὶ διαθέσεως τῶν ἑλληνικῶν κεφαλαίων πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἑλληνικῆς ἐμπορικῆς ἰδέας πρὸς δημιουργίαν ἑλληνικῆς ἐμπορικῆς ἐπικρατήσεως.

Γ. Λαμπρινόπουλος. Ἐκθέτει, ἐξ αὐτοψίας, πῶς λειτουργεῖ ἡ ἐξέλεγξις τῶν μεταναστῶν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου τμήματος ἐν Ν. Υόρκῃ, πῶς ἐπιθεωρεῖται καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, ἡ Ὑπερωκεάνειος. λέγει, ἱδρύθη ἵνα δοξάσῃ τὸν ἑλληνισμὸν καὶ προαγάγῃ αὐτόν. Δυστυχῶς ὅμως ἔπεσεν εἰς χεῖρας ὄχι ἀγνάς. Οὐδὲν μέτρον ἐλήφθη μέχρι τοῦδε διὰ τοὺς ἐπανερχομένους ἐξ Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι μεταδίδουσι εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν φθίσιν, οὔτε διὰ τὰ ἀτμόπλοια τὰ ὁποῖα εἶνε φορεῖς τῆς νόσου ταύτης λόγῳ τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν δωματίων των. Συνιστᾷ νὰ ληφθῶσι μέτρα διὰ τὸ μέλλον ὥστε ἡ ἑλληνικὴ σημαία νὰ βαδίσῃ πρὸς τὰ πρόσω καὶ τὸ ἐμπόριον νὰ εὐδοκιμήσῃ. Νὰ ληφθῶσιν ἐπίσης μέτρα πρὸς ἀποκάθαρσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας ταύτης καὶ δὴ τοῦ πρακτορείου Πειραιῶς.

Ο. Τετενές. Ἀνέβην τὸ βῆμα ὄχι νὰ ὑπερασπισθῶ οὔτε νὰ δικαιολογήσω, ἀλλὰ διὰ νὰ σᾶς εἴπω τὸ ἱστορικὸν τῆς Ἑταιρείας ταύτης, διαιρούμενον εἰς τρία μέρη. Τὸ πρῶτον εἶνε ὅτι ὁ Μωραΐτης συνέλαβε τὴν ἰδέαν ἱδρύσεως Ἑταιρείας μεταναστευτικῆς. Οὗτος ἕνεκα λόγων οἰκονομικῶν ἵδρυσεν Ἑταιρείαν, ἥτις κατ' ἀρχὰς προώδευσεν ἀρκετά. Κατόπιν δέ, ὅτε κατεστράφη ἓν τῶν ἀτμοπλοίων της διεσα-

λεύθη ἡ Ἑταιρεία καὶ ἤρχισεν ἡ καταδίωξις τοῦ Μωραΐτη, ὅστις κατὰ τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1908 ἐπτώχευσε.

Μετὰ τοῦτο ἀνετέθη εἰς ἐμὲ ἡ ἐξέλεγξις ἐπειδὴ εἶχον τὰς περισσοτέρας μετοχάς.

Ο. Τετενές. Ἠναγκάσθημεν προσωπικῶς νὰ ἐπέμβωμεν, ὑπογράφοντες συναλλαγματικάς. Τότε εὑρέθημεν πρὸ συναγωνισμοῦ μὲ τὰς ξένας ἀτμοπλοΐας, ἐξ οὗ ἠναγκάσθη ἡ Ἑταιρεία νὰ παραδώσῃ τὸ ἀτμόπλοιον εἰς τὰς Τραπέζας, παρ' ὧν ἐνοικιάσαμεν ἐγὼ καὶ ἕτεροι σύμβουλοι ἐπὶ δύο μῆνας τὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἵνα δώσωμεν εὐκαιρίαν εἰς τὴν Ἑταιρείαν νὰ περισώσῃ τὰ οἰκονομικά της.

Εἰς τὰς 27 Ἰουνίου ἡ Ἑταιρεία ὡμολόγησε διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ὅτι παρέλαβε παρ' ἐμοῦ 300,000, τὰ κέρδη τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀθῆναι», καὶ ἀπεχώρησα. Τὸ τί ἔγεινεν ἔκτοτε δὲν γνωρίζω. Ἡ Δικαιοσύνη δύναται νὰ ζητήσῃ τὰ πρακτικὰ τοῦ Συμβουλίου καὶ νὰ ἐξελέγξῃ κατὰ τὸ δυνατόν. Καὶ ἄλλαι Ἑταιρεῖαι ὑπέπεσαν εἰς παραβάσεις δὲν κατεδιώχθησαν ὅμως τόσον ἀμειλίκτως.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Ξηρός
Λίνος Κογεβίνας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΓ'

τῆς 10 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10. 45' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 125 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς 1) Οἱ κάτοικοι Πιτσωτᾶς διαμαρτύρονται κατὰ τῆς χωροφυλακῆς καὶ Ἀγροφυλακῆς Φουρνᾶ διότι παρανόμως συλληφθέντων ζώων των ζητοῦνται σύλληπτρα. 2) Οἱ κάτοικοι Σουλείμάναγα ὑποβάλλουν ἀναφορὰν περὶ ἐκτελέσεως ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων. 3) Ὁ πρώην Ἐργοδηγὸς Ἰω. Σκάντζηκας ἐκκαθαρισθεὶς ζητεῖ ἀναθεώρησιν τῆς περὶ αὐτοῦ ἐκκαθαριστικῆς ἀποράσεως. 4) Ὁ λαὸς Ἀγουλινίτσης ζητεῖ ἐπιψήφησιν τοῦ περὶ Δήμων Νομοσχεδίου. 5) Οἱ κάτοικοι Παυ-

λιάνας αἰτοῦνται ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως Νόμου τῶν κ.κ. Βουλευτῶν Κερκύρας. 6) Οἱ ἀπόστρατοι ἀξιωματικοὶ Ἀλ. Κύρκος, Ι. Πετρόπουλος καὶ Ἀγ. Τζιάννος ζητοῦσι βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς των. 7) Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Κάτω Ποταμιᾶς Καλαμᾶ καὶ Βουτσίμου, αἰτοῦνται ὅπως τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ των πεύκα μὴ παραχωρῶνται εἰς ἐκμισθωτήν. 8) Οἱ ἐκ Μακροχωρίου τῆς Εὐβοίας Κ. Μανούσος καὶ Κ. Πεππὲς διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ Ἐνωμοτάρχου Ἄποσ. Καρακανιᾶ παρανόμως συλλαβόντος καὶ βασανίσαντες αὐτούς. 9) Ἡ Ἀγγλο-Ἰταλικὴ Ἑταιρία ζητεῖ νὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὁ φάκελλος τοῦ Γοργοποτάμου, ἵνα ἀποδειχθῇ ὅτι οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον παρέβη τοὺς νόμους. 10) Ὁ Ἐργατικὸς Σύνδεσμος Κερκύρας ζητεῖ ψήφισιν ἐργατικῆς Νομοθεσίας. 11) Οἱ Καπνεργάται Πατρῶν ζητοῦσι ρυθμολογίαν τῶν μηχανοποιήτων συγαρέττων. 12) Οἱ ἐρημεῖοι τοῦ Δήμου Ἀνδρίων ζητοῦσι ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 13) Ὁ Ἐμπορ. Σύλλογος Βόλου συγχαίρει τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Κυβερνήσει διὰ τὴν Ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος. 14) Ἡ ἀδελφότης τῶν τυπογράφων ζητεῖ ἐφαρμογὴν τῆς Κυριακῆς Ἀργίας καὶ δι' αὐτούς. 15) Ἡ ἀδελφότης τῶν τυπογράφων ζητεῖ ρυθμολογίαν τῶν λινοτυπικῶν μηχανῶν. 16) Ὁ κλῆρος Λευκάδος ζητεῖ ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου.

Ὁ βουλευτὴς Μεσσηνίας κ. **Δ. Θ. Ἀνδρεόπουλος** ὑποβάλλει τὴν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησίν του.

Ὁ βουλευτὴς Ἀττικοβοιωτίας κ. **Λαγοπάτης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Ε. Κουλουμβάκης** λέγει ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ σπεύσωμεν εἰς τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν διότι ἡ Βουλὴ εἶνε πλέον κεκμηκυῖα, ἐκ τῆς ἀληθῶς μεγάλης ἐργασίας, τὴν ὁποίαν ἐπετέλεσεν ἐν μικρῷ σχετικῶς διαστήματι. Συνιστᾷ ὅπως, προταχθῶσιν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει τὰ μᾶλλον ἐπείγοντα

νομοσχέδια, τῶν ὁποίων τὴν ἐπιψήφισιν ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ ἀναγκαίαν, ἵνα τοὐλάχιστον, λάβωσι ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ μελετήσωσιν οἱ κ.κ. βουλευταί.

Ὁμοίαν σύστασιν ποιεῖται ὁ κ. **Ι. Μπακόπουλος**.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) ἀπαντᾷ ὅτι πρέπει νὰ ἔχωσι ταῦτα ὑπ' ὄψιν οἱ κ.κ. βουλευταὶ καὶ μὴ δυσχεραίνωσι, τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ταχυτέραν περάτωσιν τῶν ἔργων τῆς Βουλῆς.

Πρόεδρος γ' συζήτησις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΨΚΔ (ὑπ' ἀριθ. 3724) περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας».

Μετά τινας παρατηρήσεις του κ. **Ν. Βαξίκη** εἰς τὰς ὁποίας δίδει τὰς σχετικὰς ἐξηγήσεις ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, γίνεται δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας μετονομάζεται εἰς Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ὅπου δὲ τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' ἀναφέρεται ἡ πρώτη ὀνομασία, αὕτη ἀντικαθίσταται διὰ τῆς δευτέρας.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἐδάφιον ιγ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' (ὑπ' ἀριθ. 3724) τοῦ 1910 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Ἡ ὁριοντὶς περὶ τῆς καθόλου βιομηχανικῆς ἐργασίας, »ἐπομένως ἡ μέριμνα περὶ διακανονισμοῦ τῶν σχέσεων ἐρ»γοδότου καὶ ἐργάτου, ἡ μέριμνα πρὸς ἐπίτευξιν ὑγιεινῶν »συνθηκῶν βίου καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν· ἡ μελέτη »περὶ παρασκευῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ἤτοι περὶ κανονι»σμοῦ καὶ περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας· ἡ συναγωγὴ καὶ »δημοσίευσις πληροφοριῶν περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ τῇ ἀλ»λοδαπῇ ἐργασίας· ἡ διοίκησις τοῦ ταμείου πρὸς περίθαλψιν »τῶν ἐργατῶν μεταλλείων καὶ μεταλλουργείων· ἡ σύστασις, »ὀργάνωσις καὶ διοίκησις ἄλλων ἀλληλοβοηθητικῶν τῶν »ἐργατῶν ταμείων, ἡ ὀργάνωσις καὶ ἐποπτεία ἀλληλοβοη»θητικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ἑνώσεων, συνερ»γατικῶν ἑταιρειῶν καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς νομοθεσίας περὶ ἐρ»γασίας καὶ ἐργατῶν».

Προστίθενται δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τὰ ἑξῆς ἐδάφια.

«ιε') Ἡ ἐποπτεία καὶ συντήρησις τῶν δημοσίων δενδροστοιχιῶν καὶ κήπων, ὡς καὶ τῆς ἐν τῷ ζωολογικῷ κήπῳ Γαλαιοῦ Φαλήρου φυτείας».

«ις') Ἡ ὑπηρεσία καὶ ἐκμετάλλευσις τῶν ἰχθυοτροφείων, ἰχθυοτρόφων ὑδάτων, θυννείων καὶ κοραλλίων. Διὰ Β. διατάγματος ὁρισθήσεται τὸ τμῆμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγονται τὰ ἀντικείμενα ταῦτα. Ἐπιτρέπεται ἡ μετάκλησις ἀλλοδαποῦ ἰχθυολόγου πρὸς μελέτην περὶ τῆς κρείττονος ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀνωτέρω πλουτοφόρων πηγῶν, ἐγκρινομένης ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ δαπάνης δι' ἔξοδα τῆς μετακλήσεως καὶ ἀμοιβῆς αὐτοῦ καὶ τῶν βοηθῶν του, ὡς καὶ δι' ὁδοιπορικὰ διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν ἰχθυοτροφείων, θυννείων καὶ κοραλλιοφόρων κοιτασμάτων, δραχ. 14,000».

Ἄρθρον 3.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ΓΨΚΔ' ἀπαλείφεται ἡ τελευταία περίοδος «Τοῦ ειδικοῦ Λογιστηρίου ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἡ διεύθυνσις ἀνατίθεται εἷς τινα τῶν προϊσταμένων τῶν ἄλλων τμημάτων».

Ἄρθρον 4.

Τὸν τμηματάρχην τῆς Γεωργίας ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ ἐπιθεωρητὴς τῆς Γεωργίας.

Ἄρθρον 5.

Εἰς τὸ ἄρθρον 9 τοῦ εἰρημένου νόμου μετὰ τὰς λέξεις «ὑπηρετοῦσι δ' ἐν αὐτῷ» προστίθενται αἱ λέξεις «εἰς τμηματάρχας Α' ἢ Β' τάξεως προϊστάμενος τοῦ Τμήματος».

Ἄρθρον 6.

Ἡ πρώτη περικοπὴ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ εἰρημένου νόμου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Διορίζεται γραφεὺς 6' τάξεως ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁ ἔχων ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ».

Τὸ δέκατον τέταρτον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Διορίζεται γραμματεὺς Α' ἢ Β' τάξεως προϊστάμενος τοῦ Γραφείου τοῦ Ἀρχείου καὶ τῆς Διεκπεραιώσεως α') ὁ ἔχων δίπλωμα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ ἢ ἄλλου ὁμοταγοῦς Πανεπιστημίου καὶ προϋπηρετήσας ὡς γραμματεὺς Α' ἢ Β' τάξεως ἔν τινι τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν, Δικαιοσύνης, Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἢ β') ὁ μὴ ἔχων δίπλωμα τοιοῦτον, προϋπηρετήσας δὲ ὡς γραμματεὺς Α' ἢ Β' τάξεως ὑπὲρ τὴν τριετίαν ἐν ταῖς αὐταῖς ὑπηρεσίαις, ἢ γ') ὁ ἔχων δίπλωμα τοιοῦτον καὶ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ, διοριζόμενος γραμματεὺς Β' τάξεως. Προάγεται δ' εἰς γραμματέα Β' τάξεως προϊστάμενον τοῦ γραφείου τούτου, ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ ὑπηρετήσας ἐπὶ δεκαετίαν ὡς γραφεὺς Α' τάξεως».

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 15 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται ἡ ἀκόλουθος παράγραφος.

«Διορίζεται ἐπίσης γραμματεὺς β' τάξεως ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ὁ ἔχων δίπλωμα νομικῆς σχολῆς Πανεπιστημίου τινὸς καὶ προϋπηρετήσας ὑπὲρ τὴν διετίαν ἐν τοῖς ειδικοῖς λογιστηρίοις τῶν Ὑπουργείων τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν, Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὡς γραφεὺς α' τάξεως».

Ἐν τέλει δὲ τῆς 20 παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθενται τὰ ἀκόλουθα.

«Ὁ δ' ἐπὶ ὀκταετίαν ἀσκήσας τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα βοηθός, δύναται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου νομικοῦ συμβούλου, νὰ προαχθῇ εἰς βαθμὸν γραμματέως Β' τάξεως».

Εἰς τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται ἐδάφιον ὡς ἑξῆς.

«Διορίζεται ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ μισθῷ ὑπουργικοῦ γραμματέως Α' τάξεως ἄνευ τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀπαιτουμένων προσόντων καὶ μὴ ἀπολαύων τῆς μονιμότητος τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου».

Ἄρθρον 7.

Μετὰ τὸ ἐδάφιον δεύτερον τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ εἰρημένου νόμου προστίθεται τὸ ἑξῆς ἐδάφιον:

«Ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου δύναται νὰ προαχθῇ εἰς τμηματάρχην Β' τάξεως τοῦ Ειδικοῦ Λογιστηρίου ὁ ἔχων δίπλωμα Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ ἢ ἄλλου ὁμοταγοῦς Πανεπιστημίου καὶ ὑπὲρ τὴν τριετίαν διατελέσας γραμματεὺς α' τάξεως ἐν τοῖς Ὑπουργείοις τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τῷ Γενικῷ Λογιστη-

ρίῳ ἢ λογιστὴς α' τάξεως ἐν τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ».

Τὸ τρίτον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 13 τοῦ εἰρημένου νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς:

«Διορίζεται τμηματάρχης Α' τάξεως τοῦ τμήματος τῶν Δασῶν ὁ ὑπηρετήσας τοιοῦτος ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ ὁ ὑπηρετήσας ἐπὶ διετίαν ἐπιθεωρητὴς τῶν Δασῶν, Β' δὲ τάξεως ὁ διατελέσας ὑπὲρ τὸ ἔτος Ἐπιθεωρητὴς τῶν Δασῶν Β' τάξεως».

Τὸ ἕκτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 13 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

«Ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου δύναται νὰ διορισθῇ τμηματάρχης Α' ἢ Β' τάξεως ἢ γραμματεὺς Α' τάξεως τοῦ τμήματος Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ὡς καὶ τῆς Στατιστικῆς, μετὰ ἰδιολογημένην γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δημοσιευομένην ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ἔχων δίπλωμα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ ἢ ἄλλου ὁμοταγοῦς Πανεπιστημίου ἢ ἀνεγνωρισμένης Σχολῆς τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν».

Ἄρθρον 8.

Ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Νόμου ΓΨΚΔ', ἐννοοῦνται οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὑπηρετοῦντες, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐν ταῖς ὑπ' αὐτὸ ὑπαγομέναις ὑπηρεσίαις.

Ἡ 6η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 21ου τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἡ ἐπίπληξις καὶ τὸ πρόστιμον ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τῆς ἀμέσως προϊσταμένης ἀρχῆς, ἥτις ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ πρόστιμον ἀνώτερον τῶν Δραχ. 50. Ἡ προσωρινὴ παῦσις ἐπιβάλλεται ὑπὸ μόνου τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ δὲ ὁριστικὴ τοιαύτη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ εἰδικὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ».

Τὸ ἄρθρον 23ον τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Μετάθεσις ὑπαλλήλου τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου γίγνεται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ».

Ἄρθρον 9.

Γραμματεῖς περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ΓΨΚΔ'

ἐννοοῦνται καὶ οἱ ἐν τοῖς τμήμασι τῶν δασῶν καὶ μεταλλείων ὑπηρετοῦντες ὁμοιόβαθμοι τεχνικοὶ τοιοῦτοι.

Ἄρθρον 10.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 27 προστίθενται τρίτον καὶ τέταρτον ἐδάφια, ἔχοντα οὕτως:

«Τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν μεταλλείων ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ εἰς τὰς μὴ ὑπὸ εἰδικῶν νόμων προβλεπομένας περιστάσεις ὁ παρ' αὐτῷ βοηθός».

«Δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ ἀναθέσῃ προσωρινῶς τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν μεταλλείων εἰς τὸν τμηματάρχην τοῦ τμήματος τῶν μεταλλείων».

Ἄρθρον 11.

Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τὰ καθήκοντα Γενικοῦ Γραμματέως δύνανται ν' ἀνατεθῶσιν εἰς ἕνα τῶν Τμηματαρχῶν τοῦ Ὑπουργείου, ὡς ἐπίσης δύναται νὰ διορισθῇ Γενικὸς Γραμματεύς, διευθύνων ἓν τῶν τμημάτων, ὅστις ὅμως δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν μονιμότητα.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 12.

Ἅπαντα τὰ διὰ νόμων ἢ Β. Διαταγμάτων εἰς τὸν Γεν. Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἢ τὸν τμηματάρχην τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ τμήματος τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας ἀνατεθειμένα καθήκοντα, τὰ ἀφορῶντα εἰς ἀντικείμενα ὑπαγόμενα ἤδη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐφεξῆς ἀνατίθενται εἰς τὸν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ Γενικὸν Γραμματέα ἢ τὸν τμηματάρχην τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ τμήματος τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας.

Ἄρθρον 13.

Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν ἐμπορικῶν Σχολῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, οἵτινες ὑποβάλλουσι τὰς σχετικὰς ἐκθέσεις αὐτῶν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Δύνανται ὅμως ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου, ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ ἐνεργηθῇ ἐπιθεώρησις τῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν ὑπὸ μέλους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἢ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 14.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 24 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

«Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ καθίσταται Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἢ τοῦ χρέη Γενικοῦ Γραμματέως ἐκτελοῦντος Τμηματάρχου, ἐκ δύο καθηγητῶν τῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ Νομικῆς Σχολῆς, ὁριζομένων ὑπὸ ταύτης μεταξὺ τῶν καθηγητῶν τοῦ Διοικητικοῦ δικαίου, τῆς Δημοσιονομίας, τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου καὶ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου, ἐκ δύο καθηγητῶν τῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ἐκ 3 τμηματαρχῶν τοῦ Ὑπουργείου. Τοὺς καθηγητὰς ὁρίζουσι κατὰ Ἰανουάριον ἑκάστου ἔτους αἱ οἰκεῖαι σχολαί, ὁρίζουσα ἅμα καὶ ἕνα ἀναπληρωτὴν καθ' ἑκατέραν τῶν σχολῶν. Ἐπίσης κατὰ Ἰανουάριον ἑκάστου ἔτους ὁρίζει τοὺς τμηματάρχας καὶ ἕνα τούτων ἀναπληρωτὴν δι' ἀποφάσεώς του ὁ Ὑπουργός. Τοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου ἢ ὁ καθήκοντα Γενικοῦ Γραμματέως ἐκτελῶν Τμηματάρχης, ἀναπληρούμενος ἐν τῇ Προεδρείᾳ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν Καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Συνεδριάζει δὲ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐν ἀπαρτίᾳ, ἀποτελουμένῃ ἐκ πέντε μελῶν τοὐλάχιστον.

Ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ συμπληρώσῃ τὰς κενὰς θέσεις μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 15.

Ἡ § β' τοῦ ἄρθρου 26 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

«Α'. Ἐν τῷ τμήματι τῆς Γεωργίας συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς τῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητῶν τῆς χημείας, διοριζομένου διὰ Β. Διατάγματος, τοῦ τμηματάρχου τῆς Γεωργίας, τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς γεωργίας, τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας, τοῦ μετέχοντος τοῦ Β. Ἰατροσυνεδρίου κτηνιάτρου, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γεωπονικοῦ χημείου καὶ τῶν γεωργικῶν βιομηχανιῶν, ἑνὸς μεγαλοκτηματίου, διοριζομένου διὰ Β. Διατάγματος, καὶ τοῦ ἐν τῷ τμήματι τῆς Γεωργίας ὑπηρετοῦντος κτηνιάτρου».

Ἄρθρον 16.

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 12ου καταργεῖται.

Ἄρθρον 17.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου τούτου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον «περὶ χορηγίας ἀδείας εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν Ὑγιείου πρὸς συνομολόγησιν δανείου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δήμου πρὸς ὑδρευσιν τῆς πόλεως». ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον 1ον τοῦ νόμου ΓΡΚΘ' (3129) μετὰ τὰς λέξεις «κατασκευὴν ὑδραγωγείου» προστίθενται αἱ λέξεις «καὶ ἐγκατάστασιν ἠλεκτροφωτισμοῦ».

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ΓΡΚΘ' μετὰ τὰς λέξεις «μειοδοτικῆς δημοπρασίας» προστίθενται αἱ λέξεις «ἢ συμβάσεως μετ' ἐργολάβου».

Προέβησαν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΡΞΘ' τοῦ 1893 «περὶ καταδιώξεως ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων».

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 1 μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Ι. Μπακοπούλου.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 2.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. Φ. Νέγρης ὑποβάλλει τροπολογίαν, ἥτις γίνεται ἀποδεκτὴ δι' ἀναστάσεως.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 3, 4, 5 καὶ 6.

Γίνεται δεκτὸν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως, ἔχοντος οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Ἐν τῷ ἐδαφ. πρώτῳ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ νόμου ΒΡΞΘ' τοῦ 1893 περὶ καταδιώξεως ἀρουραίων καὶ ἀκρίδων ἡ φράσις «ἡ καταδίωξις τῶν ἀρουραίων καὶ τῶν ἀκρίδων» ἀντικαθίσταται ὧδε «Ἡ καταστροφὴ τῶν ἀρουραίων, τῶν ἀκρίδων καὶ τῶν ᾠῶν αὐτῶν».

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ νόμου τούτου τροποποιεῖται οὕτω «οὐδεὶς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν παροχὴν πλέον τῶν δέκα ἡμερομισθίων εἴτε διὰ προσωπικῆς ἐργασίας, εἴτε εἰς χρήματα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους».

Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον προστίθεται ὡς τελευταῖον ἐδάφιον τὸ ἀκόλουθον :

«Ὁ Εἰρηνοδίκης, ὁ ἀστυνόμος καὶ ὁ Δήμαρχος ἐν ἑκάστῳ δήμῳ ἢ οἱ νόμιμοι ἀναπληρωταὶ αὐτῶν καταρτίζουσι κατ' ἔτος κατάλογον τῶν ὑποχρεουμένων ὡς ἄνω εἰς τὴν παροχὴν τῶν ἡμερομισθίων καὶ κατανέμουσι τὴν ἐργασίαν καθ' ὁμάδας ὁρίζοντες καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας ἑκάστης αὐτῶν. Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ δὲν περιλαμβάνονται οἱ τρέφοντες πεντήκοντα τοὐλάχιστον ἰνδιάνους, χρησιμοποιουμένους ἀποκλειστικῶς πρὸς καταδίωξιν τῆς ἀκρίδος κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου, ἀπαλλασσόμενοι πάσης ἐκ τοῦ νόμου τούτου ὑποχρεώσεως. Τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν ἐπιτροπῶν τούτων ὁρίζει ὁ οἰκεῖος νομάρχης».

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀνωτέρω εἰρημένου νόμου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς :

«Οἱ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα ἀρνηθέντες ἢ ὁπωσδήποτε μὴ ἐκπληρώσαντες ἀδικαιολογήτως ἢ μὴ παρασχόντες τὴν κανονισθεῖσαν δι' ἕκαστον ἐργασίαν, ἢ ἀντίστοιχον χρηματικὸν ποσόν, εἰσάγονται εἰς τὸ ἀρμόδιον Πταισματοδικεῖον αὐτεπαγγέλτως ἢ ἐπὶ τῇ μηνύσει παντὸς πολίτου καὶ ὑποβάλλονται ὑπὲρ τοῦ δημοσίου εἰς πρόστιμον δραχμῶν τεσσάρων τοὐλάχιστον δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀπουσίας».

Ἄρθρον 3.

Οἱ κύριοι, νομεῖς, ἢ διευθυνταὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, ἐκτάσεως τοὐλάχιστον ἑκατὸν συνεχομένων στρεμμάτων, ἂν καλλιεργῶσι ταῦτα ἄνευ ἐνοικιαστοῦ, ἢ οἱ ἐνοικιασταὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἂν παραλείπωσιν ἀδικαιολογήτως τὴν ἐν τοῖς κτήμασί των καταστροφὴν τῶν ἀρουραίων, τῶν ἀκρίδων καὶ τῶν ᾠῶν αὐτῶν, ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον παραλύωσι τὴν ἐν τοῖς κτήμασί των καταστροφὴν ὑπὸ τῶν πρὸς τοῦτο ἀσχολουμένων, τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι χιλίων δραχμῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς ποινῆς, ἣν ἐπισύρει πᾶσα ἄλλη ἀξιόποινος πρᾶξις, ἐν σχέσει πρὸς τὴν καταστροφὴν τῶν ἀρουραίων, ἀκρίδων καὶ ᾠῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἐν περιπτώσει ἀμελείας ἀπὸ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν, νομέων ἢ ἐνοικιαστῶν τῶν ἐντῷ ἄρθρῳ 3 ἀναφερομένων κτημάτων πρὸς καταστροφὴν τῶν ἀρουραίων, ἀκρίδων καὶ ᾠῶν ἀκρίδων δύναται τὸ Δημόσιον ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκείου Νομάρχου νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην ἰδίᾳ δαπάνῃ καταλογιζομένῃ εἰς βάρος τῶν ὡς ἄνω ἀμεληθέντων, συνταχθησομένου πρὸς τοῦτο καταλόγου τοῦ δαπανηθέντος ποσοῦ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, τοῦ ἀξιωματικοῦ ἀστυνόμου καὶ τοῦ Δημάρχου ἑκάστης περιφερείας. Ὁ κατάλογος οὗτος ἀποστέλλεται πρὸς τὸν οἰκεῖον ἔφορον, ἀντίγραφον δὲ τούτου κοινοποιεῖται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀστυνόμου πρὸς τὸν καταλογισθέντα.

Ἄρθρον 5.

Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω κοινοποιήσεως ὁ καταλογισθεὶς δύναται ν' ἀνακόψῃ ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν τὸν κατάλογον τῆς δαπάνης δι' ἀνακοπῆς κοινοποιητέας πρὸς τὸν οἰκεῖον Ἔφορον, ὅστις διαβιβάζει τὴν ἀνακοπὴν ταύτην τῷ προέδρῳ τῶν Πρωτοδικῶν.

Ἡ ἀνακοπὴ ἐκδικάζεται καθ' ἡμέραν ὁριστέαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, καὶ μετὰ προηγουμένην κλῆσιν τοῦ ἀνακόπτοντος, κοινοποιητέαν διὰ τῆς ἀστυνομίας ἐπιμελείᾳ τοῦ Ἐφόρου τῷ ἀνακόπτοντι, ὅστις δικαιοῦται νὰ παραστῇ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου καὶ νὰ ὑποβάλῃ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως τὰς ἀντιρρήσεις του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ πρόεδρος ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως, δυνάμενος νὰ δεχθῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἀνακοπὴν ἢ ν' ἀπορρίψῃ αὐτὴν ἐπικυρῶν τὸν πίνακα.

Ἄρθρον 6.

Παρερχομένης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας ἢ μετὰ τὴν ἐπιδικάζουσαν τὴν καταβλητέαν δαπάνην ἀπόφασιν τοῦ προέδρου, εἰσπράττεται ἡ καταλογισθεῖσα δαπάνη κατὰ τὸν νόμον περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων. Πάντα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν διαδικασίαν ταύτην ἔγγραφα συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον «περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρων τοῦ νόμου ΑΨΟΑ' (3371) τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1909 περὶ διοικήσεως τοῦ στρατοῦ».

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως θέσεως «Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ» λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Α. Φωκιανός. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, λέγει, ἠκούσθη ὡς βόμβα πανταχοῦ, διότι οὐδεὶς ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῇ ὅτι Κυβέρνησις ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπαναστάσεως καταγομένη θὰ ἔφερε τοιοῦτο νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου δημιουργεῖται θέσις καταργηθεῖσα ὑπὸ μιᾶς ἐπαναστάσεως. Τὸν Διάδοχον, λέγει, τὸν ἐφαντάσθημεν πάντες ἐκεῖ ὅπου τοῦ ἁρμόζει. Ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποδείξωμεν εἰς τὸν Ἄνακτα, ὅτι εἶνε καιρὸς πλέον. . . .

Πρόεδρος. Εἶναι καιρὸς νὰ σταματήσητε εἰς τὴν φράσιν σας. Τοῦτο εἶνε καιρός.

Α. Φωκιανός. . . . νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς τὸν Διάδοχον.

Πρόεδρος. Ἀναγκάλῳ εἰς τὴν τάξιν τὸν κ. βουλευτήν. Ἐὰν ἐξακολουθήσητε ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ὁμιλοῦντες θὰ ζητήσω τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Βουλῆς ὅπως σᾶς ἀφαιρέσω τὸν λόγον.

Α. Φωκιανός. Δὲν εἶνε συζήτησις αὐτή.

Πρόεδρος. Ἀναγκαλέσατε τὴν φράσιν σας.

Ἐ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Χθὲς ἐψηφίσθη τὸ νέον Πολίτευμα, κύριε βουλευτά. Λὶ τὰ δὲν λέγονται ἐδῶ. Ἐγένετο ἐπανάστασις καὶ ἠδύνασθε νὰ λάβητε μέρος, ἐὰν ἠθέλατε νὰ ἔχητε τοιαύτας γνώμας. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον χθὲς ἐψηφίσαμεν τὸ Πολίτευμα τὸ νέον, ἔχομεν καθῆκον νὰ σεβώμεθα τὰς καθεστηκυίας ἀρχὰς καὶ τὸ Πολίτευμα.

Α. Φωκιανός. Ἐὰν δὲν σεβόμην τὸ Πολίτευμα, δὲν θὰ ἤμην τώρα ῥήτωρ ἐδῶ, ἀλλ' ἐπαναστάτης ἔξω. Ἀλλ' ἀκριβῶς σεβόμενος τοῦτο ὑποδεικνύω εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἔχει μίαν ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέναντι τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ὅτι πρέπει νὰ ἀλλάξωμεν ὅλα τὰ πρόσωπα, ὄχι δι' ἐπαναστάσεως. . . .

Πρόεδρος. Κύριε βουλευτά, παρακαλῶ νὰ ἀνακαλέσητε τὴν φράσιν σας. (Θόρυβος).

Α. Παπαναστασίου. Δὲν δύναται ὁ βουλευτὴς νὰ ἐκφράζῃ ἐλευθέρως τὰς γνώμας του ἐνταῦθα, ἀλλὰ θὰ ὁμιλῇ καθ' ὑπόδειξιν καὶ μὲ περιορισμούς ;

Πρόεδρος. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐκφράσεως τῶν γνωμῶν εἶνε πλήρης, ἐρώτων αὐτὰι περιορίζονται ἐντὸς τῶν διακαιωμάτων καὶ τῶν καθηκόντων τῶν παρεχομένων ὑπὸ τοῦ Πολιτεύματος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου διεπόμεθα. Ἐγὼ ὡς Πρόεδρος δὲν θὰ ἐπιτρέψω ποτὲ τοιαύτας παρεκβάσεις ἐνταῦθα. Ἐὰν νομίζῃ τις ὅτι τοῦτο πράττων παραβαίνω τὸ καθῆκον μου καὶ τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν παρὰ τῆς Βουλῆς ἔλαβον, ἂς εἰσαγάγῃ πρότασιν μομφῆς κατὰ τοῦ Προεδρείου. Ἐάν τις ἔχῃ ὀρονήματα ἀντιδυναστικά, δύναται νὰ ἐκφράσῃ αὐτὰ ἔξω ὡς ἐπαναστάτης, ἀλλὰ βεβαίως ἐγὼ δὲν θὰ ἐπιτρέψω τοιαῦτα τινὰ νὰ λέγωνται ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ.

Ε. Κουλουμβάκης. Ὁ κ. βουλευτὴς εἶπεν ὅτι εἶνε καιρός, κατὰ τὴν γνώμην του, νὰ ἐπέλθῃ μία μεταβολή, τὴν ὁποίαν ἐγὼ καταψηφίνω μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου. Ἀλλ' ἐντὸς τοῦ πολιτεύματος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ τοῦτο ὁ κ. βουλευτής.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Βουλευτὴς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ, πολὺ δὲ περισσότερον νὰ ὁμιλῇ περὶ παραιτήσεως ἢ περὶ ἐπικλήσεως πρὸς παραίτησιν πρὸς τὸν Βασιλέα. Ὁ κ. βουλευτὴς ἀνεκλήθη διὰ τοῦτο εἰς τὴν τάξιν καὶ ἡ ἀνάκλησις θὰ ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικά. Εἶμαι ἐν τῇ χρήσει τῶν δικαιωμάτων μου. Ἐάν τις ἀμφισβητῇ τοῦτο, δὲν ἔχει παρὰ νὰ εἰσαγάγῃ πρότασιν μομφῆς κατ' ἐμοῦ.

Α. Φωκιανός. Ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν γνώμην ἡμῶν περὶ τῶν πραγμάτων τῆς χώρας, ἀναλόγως τῆς πεποιθήσεως καὶ τῆς ἀντιλήψεως, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὡς πρὸς τὸν Ἄνακτα (Θόρυβος).

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριε Βουλευτά, ἐπιτρέπεται μίαν διακοπήν ;

Α. Φωκιανός. Εὐχαρίστως. Τὸν θόρυβον δὲν τὸ προεκάλεσα ἐγώ, ἄλλοι τὸν προεκάλεσαν.

Ε. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Κύριοι Βουλευταί, ὅλαι αἱ γνῶμαι εἶναι σεβασταί, ὡς ἐπίσης εἶναι σεβασταὶ καὶ αἱ γνῶμαι τοῦ ῥήτορος, ἀλλ' ὑπάρχει μία λῃμοσύνη, ὅτι ἐντὸς τῆς αἰθούσης ταύτης, ἐκπροσωποῦντες τὸν λαόν, ὑπόχρεοι δὲ νὰ ἐργαζώμεθα ἐντὸς τοῦ Πολιτεύματος, εὑρέθα ὑποχρεωμένοι νὰ σεβώμεθα τὸ Πολίτευμα. Μία ἐκ τῶν θεμελιωδεστέρων βάσεων τοῦ Πολιτεύματος αὐτοῦ εἶναι καὶ τὸ ἀνεύθυνον τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ τὸ ὑπεύθυνον τῶν Ὑπουργῶν. Δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἐντὸς τῆς αἰθούσης

ταύτης, ἐὰν σεβώμεθα τὸ Πολίτευμα, νὰ γίνηται ἐπίθεσις κατὰ προσώπου ἀνευθύνου. Τοῦτο παρακαλῶ τὸν ἀξιότιμον Βουλευτὴν νὰ ἐννοήσῃ. Ἐὰν ἔχῃ ἀντιθέσεις γνωμῶν, δύναται ἀλλαχοῦ νὰ τὰς ἐκδηλώσῃ· ἐδῶθη μάλιστα ἴσως καὶ εὐκαιρία αἱ γνῶμαι αὐταὶ νὰ λάβωσι καὶ μίαν πρακτικωτέραν ἐκδήλωσιν. Ἀλλ' ἡ ἐπανάστασις ἐτερματίσθη καὶ εἰσήλθομεν εἰς νέαν περίοδον βίου σκοποῦντος ὑπὸ καθεστὼς πλέον νόμιμον, καὶ τοῦ ὁποίου θέσις εἶναι τὸ Κοινοβουλευτικὸν Πολίτευμα καὶ συνεπῶς τὸ ἀνεύθυνον τοῦ Ἀνωτάτου Ἄρχοντος, νὰ ὁρισθῶμεν τὰς ὠφελείας τῶν ὀρθῶν σκοπῶν τῆς ἐπαναστάσεως. Τούτου οὕτως ἔχοντος νομίζω ὅτι ὁ κ. Βουλευτὴς θ' ἀναγνωρίσῃ ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ τὰς γνώμας του τὰς ὁποίας νὰ ἐκθέσῃ εἰς ἄλλην αἴθουσαν δι' ἄλλου τρόπου, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀνεκτὸν ὅπως ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ, ἡ ὁποία πρὸ παντὸς πρέπει νὰ σέβηται τὸ Πολίτευμα, ἐκφέρωνται λόγοι ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ἐπισήμως, ἀντίθετοι ἀκριβῶς πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ καθεστῶτος Πολιτεύματος. Τοῦτο παρακαλῶ τὸν ῥήτορα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει καὶ ἐπὶ τούτου νὰ κανονίσῃ τὴν ἀγόρευσίν του (χειροκροτήματα).

Δ. Φλαμπῆς. Ἐγώ, κύριοι Βουλευταί, εἶμαι σύμφωνος μετὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἀκριβῶς δὲν ἠθέλησα ἐγὼ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἀκριβῶς ἐγὼ ἠθέλησα νὰ ἐκδηλώσω μίαν εὐχὴν πρὸς τὸν Ἄνακτα, ἐὰν ἦτο δυνατόν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἐπαναστατικὴ γνώμη.

Ἐξακολουθῶν ὁ κ. Φλαμπῆς ἐκθέτει τὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου γνώμας του καὶ λέγει ὅτι τοιαύτη θέσις Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἀνευθύνου εἰς οὐδὲν στράτευμα ὑπάρχει. Ἐν τέλει συνιστᾷ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον.

Ε. Καυλαντζάκης. Ἀνέρχομαι, λέγει, εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὑπερασπίσω τὸν Διάδοχον τοῦ Θρόνου. Κατέλυσεν ἡ ἐπανάστασις ἕνα θεσμόν, τὸν ὁποῖον ἔρχεται ν' ἀνεγείρῃ μία κεκμηκυῖα Βουλή. Ἐξετάζει εἶτα τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐρωτᾷ ποία θὰ εἶνε ἡ θέσις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς ὅταν ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ διοικῇ τὸ στράτευμα κατὰ τὰ μεγάλα γυμνάσια καὶ νὰ ὑποβάλῃ λεπτομερῆ περὶ τούτων ἔκθεσιν εἰς

τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν. Ἀλλὰ καὶ ποῖος δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως δὲν θὰ δημιουργηθῶσι νέαι πάλιν ἔχθραι καὶ νέα μίσῃ εἰς τὸ στράτευμα, ἀροῦ ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ οἱουσδήποτ' ἂν θέλῃ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν, ἔστω καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ. Διότι οὐδεὶς Ὑπουργὸς ὡς μᾶς διδάσκει ἡ πεῖρα θὰ εἶνε εἰς θέσιν ν' ἀρνηθῇ εἰς τὸν Διάδοχον τοὺς ἀρεστούς. Καὶ τοῦτο θέλει δημιουργήσει νέαν διαίρεσιν εἰς τὸ στράτευμα. Ἀκολούθως φέρων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς πορείας τῆς νῦν Κυβερνήσεως λέγει ὅτι οὐδὲ αὕτη θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος ν' ἀντιστῇ εἰς τὰς θελήσεις τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, οὕτω δὲ ὁ θεσμὸς θ' ἀποβῇ εἰς βλάβην τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου.

Τελευτῶν ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θέλει ἀνέλθῃ εἰς τ' Ἀνάκτορα καὶ θὰ δηλώσῃ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ψηφισθῇ τοιοῦτο νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐκθέτει εἰς κίνδυνον τὴν Δυναστείαν. Ἀρκετὴ εἶνε ἡ τιμὴ εἰς τὸν Ὑψηλότατον ὅτι εἶνε Διάδοχος τοῦ Θρόνου, ἂς μὴ ζητῇ δὲ, ἄνευ λόγου, κατωτέρας ὑπηρεσίας, αἵτινες οὐδὲν θὰ τῷ προσθέσωσιν.

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 5ην μ. μ., ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Συνεχίζεται ἡ β' συζήτησις τοῦ «σχεδίου νόμου» περὶ συστάσεως θέσεως «Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς ἑτέρου τῶν κ. βουλευτῶν τὸν λόγον, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς παραγράφου δευτέρας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΙΕ' (ε.715) τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 περὶ προσθήκης ἑδαρίων εἰς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ νόμου ΓΦΝΤ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ» εἰς ὃ συνεπτύχθησαν διὰ τροπολογίας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τὸ νομοσχέ-

διον «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΙΕ' τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 κλπ.» καὶ τὸ νομοσχέδιον περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας διατάξεως τοῦ ΓΨΙΕ' νόμου τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 κλπ.».

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ψηρίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς τοῦτο δι' ἀναστάσεως εἰς Β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ Β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΨΙΣ' (3716) τῆς 7ης Ἀπριλίου 1910 «περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Μικτοῦ Ἐπιτελείου». Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον, τὸ νομοσχέδιον ψηρίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ψηρίζεται κατόπιν εἰς Β' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον, τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως Β. Διαταγμάτων, δι' ὧν ἐχορηγήθησαν ἕκτακτοι πιστώσεις ἐκ δραχ. 10,578.273 καὶ 35)00 ἐπὶ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910.

Ψηρίζεται ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον εἰς Β' ἀνάγνωσιν τὸ σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ ΓΥΑΒ' νόμου καταρτισμοῦ στελέχους Ἀξιωματικῶν ἐφεδρείας τοῦ γατὰ γᾶν Στρατοῦ.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν πρώτην συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ὀργανισμοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ καὶ περὶ συστάσεως διαρκοῦς Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Ἄρχεται ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις.

Θ. Καστούπης. Ἔχομεν δυστυχῶς τὴν συνήθειαν νὰ καθιστῶμεν διὰ τοῦ χρόνου πολυτελεστέρας τὰς ὑπηρεσίας. Ἄλλοτε ὁ ἀξιωματικὸς Κωνσταντινόπουλος διηύθυνε μόνος λαμπρότατα τὴν Χαρτογραφικὴν ὑπηρεσίαν. Διὰ τοῦ προκειμένου ὅμως νομοσχεδίου βλέπω πληθὺν ἀξιωματικῶν ἐν τῇ Διευθύνσει τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ε. Βενιζέλος. (Πρ. Κυβ.). Μία θέσις εἶνε μόνον, μία θέσις Ταγματάρχου, ἀπαιτουμένη παρὰ τῆς ὑπηρεσίας.

Θ. Καστούπης. Ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ὁλόκληρον τὸ

προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς δι' ἀποσπάσεως ἀπὸ τὸ Σῶμα τοῦ Μηχανικοῦ, ὥστε νὰ μὴ εἶνε ἀνάγκη δημιουργίας ἰδιαιτέρων θέσεων. Βλέπω ἐν τῷ νομοσχεδίῳ πολυτέλειαν 19 προσώπων, ἐν οἷς καὶ 4 καλλιγράφοι. Δὲν πρέπει νὰ διαζώμεθα. Τὰς ἀνάγκας τοῦ προσωπικοῦ ἂς μᾶς τὰς ὑπαγορεύῃ μόνον ἡ ἐξελισσομένη ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας.

Ε. Βενιζέλος. Τὸ ὁριζόμενον διὰ τοῦ νομοσχεδίου προσωπικὸν θὰ πληροῦται βαθμηδόν, κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἀνάγκην.

Θ. Καστούπης. Δὲν θεωρῶ δὲ φρόνιμον τὸν διὰ νόμου ἀποκλεισμὸν τῶν δύο ὅπλων τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ ἱππικοῦ—ὡς ζητεῖ τὸ νομοσχέδιον.

Ἡ Μεγαλόπτολις. Θεωρεῖ τὸ 2 ἄρθρον ὡς ἀποβλέπον εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ κτηματολογίου καὶ ζητεῖ, ἑπομένως, πρὸς διαφωτισμὸν τῆς Βουλῆς τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων τῶν ἀναγομένων εἰς ὁμοίας ἐργασίας τοῦ Κράτους ἐν τῷ παρελθόντι—ὡς τῆς Αὐστριακῆς Χαρτογραφικῆς ἀποστολῆς, καὶ τῶν δαπανῶν αὐτῶν, ἀνερχομένων εἰς ἑκατομμύρια—διότι πρόκειται περὶ δαπανῶν δημιουργουμένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου. Φρονεῖ ὅτι εἶνε ἀδύνατος, ἂν μὴ δυσχερέστατος, ὁ καταρτισμὸς κτηματολογίου ἐν Ἑλλάδι λόγῳ τοῦ καθεστῶτος τῆς κατατμήσεως τῶν κτημάτων, συγχυζούσης διαρκῶς τὰ ὅρια αὐτῶν. Θεωρεῖ ξένον πρὸς τὸ ἔργον τοῦ στρατοῦ τὸν καταρτισμὸν κτηματολογίου. Ζητεῖ τὴν διαγραφὴν ἐκ τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῶν διατάξεων, τῶν δημιουργουσῶν νέας ὀργανικὰς θέσεις

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Προσετέθη μία νέα θέσις ταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ.

Ἐπιδώκομεν σύνταξιν τοῦ Κτηματικοῦ Χάρτου καὶ τοῦ Κτηματικοῦ βιβλίου κατόπιν. Κατὰ τὸ 1912 θὰ ἔχωμεν νὰ παρουσιάσωμεν τὸ Κτηματικὸν βιβλίον ἑνὸς μεγάλου κτήματος τῶν Ἀθηνῶν καὶ δύο ἐν Θεσσαλίᾳ. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς Κτηματικῆς πίστεως θὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς καταρτίσεως τοῦ Κτηματικοῦ βιβλίου, ὁ δὲ περιορισμὸς τῶν δικῶν θὰ ἐπέλθῃ μόνον διὰ τῆς ἑδραιώσεως τῆς Κτηματικῆς πίστεως, ἥτις θὰ ἐπιφέρῃ καὶ μεγάλην οἰκονομικὴν μεταρρύθμισιν. Ὁ μεταλλαγεὶς ἀλλοδαπὸς μηχανικὸς μετεκλήθη διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς συντάξεως Κτηματικοῦ βιβλίου, νέας ὑπηρεσίας παρ' ἡμῖν.

Θ. Κουτούπης. Ἤθελα ἡ Κυβέρνησις νὰ εἶνε ἐναντία πάσης αὐξήσεως θέσεων ἐν τῷ στρατῷ, ἰδίως θέσεων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, ὁ κόσμος θεωρεῖ πολλὰς καὶ τὰς ὑφισταμένας. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου γίνεται μὲν μικρά, μιᾶς ἢ δύο θέσεων, αὔξησις προσωπικοῦ, ἀλλά, ἐπειδὴ αὗται θὰ εἶνε μόνιμοι, θὰ ἔχωμεν δύο ἐπὶ πλέον καλαμαράδες, Δημιουργοῦμεν ἕνα πειρασμόν

Κ. Λιδωρίκης. Δὲν συμφωνῶ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸς ὁ καταρτισμὸς κτηματολογίου ἐν Ἑλλάδι, θεωρῶ αὐτὸν σπουδαιότατον ἔργον—, βάσις δὲ τοῦ Κτηματολογίου εἶνε ὁ Κτηματικὸς Χάρτης, εἰς ὃν ἀποβλέπει τὸ νομοσχέδιον. Ζητῶ νὰ καθορισθῇ δι' ἀποσπάσεως, ἐκτὸς ἂν εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον, ἡ νέα θέσις τοῦ ταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ, ἡ δημιουργουμένη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νομοσχεδίου, εἰ δυνατὸν δὲ νὰ περιορισθῇ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν καλλιγράφων.

Ε. Καπελωνιδάκης. Θεωρῶ οὐχὶ ἔργον εἰδημόνων τὸ νομοσχέδιον. Εἶνε ἀσαρές, νεφελῶδες. Δημιουργεῖ νέας δαπάνας. Ἐπιφυλάσσομαι κατὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου νὰ ὁμιλήσω ἐκ νέου.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτωμένης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρα τὸ νομοσχέδιον.

Ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀκολουθεῖ α' συζήτησις τοῦ σχδίου νόμου περὶ κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν.

Ι. Μπακόπουλος. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς δασονομικῆς Σχολῆς Βυτίνης. Ζητεῖ νὰ ὁρισθῇ ὅτι δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ διὰ Β.Δ., ἀλλὰ διὰ νόμου. Λέγει, ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου, ὅτι δημιουργεῖται δαπάνη 465,000 περίπου κατ' ἔτος. Θεωρεῖ ταύτην ὑπερβασίαν ἄσκοπον.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Λέγει ὅτι θὰ διασκευασθῇ τὸ νομοσχέδιον διὰ τὴν γ' συζήτησιν αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν εὐχὴν τὴν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς Βυτίνης.

Χ. Βοζίκης. Ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ α' ἄρθρου.

Δ. Γκιόνης. Ζητεῖ ἐλάττωσιν τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ, ἀλλὰ αὔξησιν τῶν μισθῶν, οὕτω δὲ μόνον δύναται νὰ τελεσφορήσῃ καὶ νὰ διενεργηθῇ ἐποπτεία.

Φ. Λέγρης. Ζητεῖ νὰ περιληφθῶσιν εἰς τὸ νομοσχέδιον διατάξεις Ἐπιτροπῆς, μελετησάσης νομοσχέδιον ἕτερον περὶ δασῶν, ψηφισθὲν πέρυσι.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ι. Τσιριμώκου, Μιχ. Φωτιάδου καὶ Ι. Ξηροῦ ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὴν πρότασιν νόμου περὶ ὑπαγωγῆς διοικητικῶς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ εἰς τὸν νομὸν Φθιωτιδοφωκίδος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Χ. Βοζίκη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν δασῶν, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Θ. Κουτούπης. Ὁ μισθὸς τοῦ δασοφύλακος κατὰ τὴν εἰσαγωγήν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πρέπει νὰ εἶνε ἀνώτερος τοῦ ὑπάρχοντος. Ὅταν διαρθρῷ, καὶ ἂν αὐξηθῇ ὁ μισθός του κατόπιν, τοῦτο θὰ εἶνε ἄκαρπον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἠθικῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας παρὰ τοῦ δασοφύλακος.

Ι. Τσιριμώκος. Καταγόμενος ἐκ δασικῆς ἐπαρχίας δὲν θὰ εἶμαι κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, αὐξάνοντος τὸ πρὸς προστασίαν τῶν δασῶν προσωπικόν. Ὀφείλω ὅμως νὰ παρατηρήσω ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται ὁ ἀποτερματισμὸς τῶν δασῶν, ὥστε τὸ δημόσιον νὰ κρατήσῃ ὑπὸ τὴν φύλαξιν αὐτοῦ τὰ πραγματικὰ δάση, τὰ δὲ πέριξ τῶν κοινοτήτων ν' ἀρίσῃ ὑπὸ τὴν φύλαξιν τούτων, λαμβανομένης προνοίας ἐν τῷ ὑποβεβλημένῳ ἤδη νομοσχεδίῳ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν κοινοτήτων, ὁσονδήποτε καὶ ἂν αὐξήσῃ τὸ προσωπικὸν τῶν δασοφυλάκων, εἰς οὐδὲν θὰ ὠφελήσῃ, διότι θὰ διασκορπισθῇ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων βεβαίωσιν τῶν ὀρθορῶν τῶν δασῶν, ἀφοῦ, κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον, πᾶσα ἔκτασις γῆς κεκαλυμμένη ὑπὸ θάμνων θεωρεῖται δάσος, συμβαίνει δὲ ἐν Τριχωνίδι νὰ θεωρῶνται δάσος καὶ τὰ παλιούρια καὶ ν' ἀποσπῶντσι πρωτόκολλα διὰ τὴν ἐκχέρσωσιν τούτων.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποστολῆς εἰς Ἑσπερίαν ὑποτρόφων πρὸς σπουδὴν τῆς δασολογίας.

Θ. Κουτούπης. Δὲν εἶχεν ἀποτέλεσμα τὸ γενόμενον μέχρι τοῦδε ν' ἀποστέλλεται ἀνὰ εἰς διὰ τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας. Ἡ ἀθρόα ἀφ' ἑτέρου ἀποστολὴ δι' ὅλους τοὺς κλάδους ἀντίκειται εἰς τὴν δύναμιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· Ὅθεν πρέπει ἐπίδομα νὰ ἐξασφαλίζεται διὰ τοὺς στελλομένους, ὄχι ὁλόκληρον τὸ ποσόν, ἐπίδομα τὸ ἥμισυ τῶν 250 ἢ 300 δρχ., ἢ νὰ προτιμῶνται οἱ ἀναλαμβάνοντες ἐξ ἰδίων μέρος τῆς δαπάνης. Ἀπαραίτητον δὲ νὰ ὁρισθῇ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ σπουδάζοντος πρὸς τὸ Κράτος καὶ τὸ ἀνάπαλιν. [Εἰσέρχεται κατόπιν ὁ ὁμιλῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀπαραιτήτων προσόντων τῶν ἀποστελλομένων καί τοῦ ζητήματος τῆς ἐξ-ασφαλίσεως τοῦ Κράτους καὶ χρησιμοποιήσεως αὐτῶν παρ' αὐτοῦ, ὡς καὶ εἰς λεπτομερεστέρας παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου].

Σπελλερίος. Ὑποστηρίζει ὑποβεβλημμένην τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. Πετσάλη.

Ι. Μπουρνιᾶς. Συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς αὐτῆς τροπολογίας.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἀποκρούει τὴν τροπολογίαν ταύτην.

Β. Καραπᾶνος. Ζητεῖ νὰ τεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξις ἐγγυήσεως, καθ' ἣν οἱ ἀθετοῦντες τὸ συμβόλαιον ὑπότροφοι ὑπόκεινται καὶ εἰς ποινὰς καὶ εἰς στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Τὸ ποσὸν τῶν 300 δρχ. τὸ θεωρεῖ ὑπέρογκον, λόγῳ τῆς εὐθηνίας τῶν μερῶν τῆς Γερμανίας, ὅπου θὰ σπουδάζουν κυρίως οὗτοι.

Π. Αραβαντινός. Δὲν θεωρεῖ ἐντελῶς ἀποκρουστέαν τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Πετσάλη, καθ' ἣν ὑποστηρίζονται παρὰ τοῦ Κράτους εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν των ὅσοι ἐκ τῶν νῦν ἰδιωτικῶς σπουδαζόντων εἶνε πιστοποιημένον ὅτι καλῶς σπουδάζουν καὶ προάγονται ἐν τῇ ἐπιστήμῃ— ἀφοῦ, ὡς λέγει, ὁρίζεται ὅτι οἱ ἀριστεύοντες ἐκ τῶν ἰδιωτικῶς σπουδαζόντων θὰ δύνανται νὰ διαγωνίζωνται πρὸς κατάληψιν δημοσίων θέσεων πρὸς τοὺς ἐξ ὑποτροφίας τοῦ Κράτους προερχομένους ἐπιστήμονας. Φρονεῖ ὅτι πρέπει πρὸ τῆς ἀναλήψεως δημοσίας ὑπηρεσίας νὰ χρησιμοποιῶνται ἐπί τινα χρόνον οἱ ἀπόφοιτοι εἰς τὰ δασοφυλακεῖα πρὸς πρακτικὴν ἐξάσκησιν.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ Β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις κτηνιατρικοῦ μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου.

Ι. Μέρμηγκας. Συνιστᾷ τὴν παραπομπὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς Ἐπιτροπήν, ἥτις ἐντὸς δύο ἡμερῶν νὰ περατώσῃ τὸ ἔργον της.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Συνιστᾷ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου εἰς β' ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς γ' συζητήσεως διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς Τρίτης.

Ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἡ Βουλὴ ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ σύνολον.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ μετακλήσεως ἀλλοδαπῶν διὰ τὴν γεωργικὴν καὶ δασικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους.

Ψηφίζεται εἰς β' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως κτηνιατρικῶν περιφερειῶν καὶ διορισμοῦ δημοσίων κτηνιάτρων.

Ψηφίζεται εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως πράξεων συνταχθεισῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΓΤΖΛ' τοῦ 1909 νόμου «περὶ φορολογίας κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ αἰτίᾳ θανάτου δωρεῶν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας κ. **Κ. Μέρμηγκα** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀποστολῆς ὑποτρόφων εἰς Ἑσπερίαν πρὸς σπουδὴν τῆς δασολογίας, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Τρικκάλων κ. **Ἀθ. Βαβυλοπούλου** ὑποβάλλεται Τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ζωοκλοπίας κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. **Πλ. Μαυρίκη** ὑποβάλλεται 1) Τροπολογία εἰς τὸ σχέδιον νόμου περὶ ἀτελείας τοῦ πρὸς μεταποίησιν κλπ. εἰσαγομένου σίτου καὶ τοῦ πρὸς ἐκποίησιν βάμβακος. 2) Τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ διαρρυθμίσεως τῆς Γεωργικῆς ὑπηρεσίας. 3) Τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου περὶ προσω-

πικοῦ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην καὶ 15′ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος	Θ. Γρηγορίου
	Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΑ′

Τῆς 11 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10. 45′ π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 128 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Αἴτησιν τῶν κατοίκων Ψαθοπύργου τῶν Πατρῶν περὶ ἀποξηράντεως ἕλους. 2) Ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα ζητεῖ ἐτήσιον ἐπίδομα. 3) Ἐργάται φορτώσεων καὶ ἐκφορτώσεων τοῦ λιμένος Σμύρνης ζητοῦσι μικρὸν βοήθημα διαρκοῦντος τοῦ ἀποκλεισμοῦ. 4) Ὁ Δήμαρχος Κρίσπης ὑποβάλλει ἀναφορὰν τῆς Πηνελόπης Καρπεροῦ ζητούσης σύνταξιν διὰ τὸν υἱόν της Γουλιέλμον. 5) Οἱ κάτοικοι Καπαρελίου Πλαταιῶν ζητοῦσι κατασκευὴν ὁδοῦ Θηβῶν-Καπαρελίου. 6) Ὁ ἐν Πειραιεῖ Νικ. Μοσχάκης, τραυματισθεὶς ἐν τῷ πολέμῳ ζητεῖ βοήθημα. 7) Ὁ ἐν Πάτραις σταφιδομεσίτης Ἀργύριος Χ. Μιχαλακόπουλος ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ ἀκριβοῦς ζητήσεως τῆς σταφίδος ἐν ταῖς σταφιδαγωγικαῖς ἀποθήκαις τῆς Προνομιούχου. 8) Ὁ Σύλλογος τῶν Καπνεργατῶν Κερκύρας ζητεῖ ἐπιψήφισιν ἐργατικοῦ νόμου. 9) Οἱ ἱερεῖς Μήλου καὶ Ναυπλίου ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 10) Οἱ κατάδικοι τῶν φυλακῶν Σπάρτης ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ μεταφορᾶς καταδίκων. 11) Ἡ ἐπαναστατικὴ Ἀλβανικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει ὑπόμνημα (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ) 12) Ὁ ἰατρὸς Λ. Ἀρβανίτης ὑποβάλλει ἀναφορὰν ὅπως ἀπαγορεύηται ὁ γάμος εἰς ἀλκοολικούς, φθισικούς, συφιλιδικούς, ἐπιλληπτικούς, κλπ. 13) Ὁ Α. Χριστοδουλόπουλος ζητεῖ αὔξησιν συντάξεως. 14) Ὁ Π. Μαντζουρῆς παραπονεῖται ὅτι τῷ κατεπατήθησαν γαῖαι ὑπὸ τοῦ ΣΠΑΠ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Α. Παπιχελᾶς. Ζητεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΣΙΔ′ (3218) «περὶ ἀγροφυλακῆς».

Π. Μανωλίτσης ζητεῖ ὅπως ἀναγραφῶσι κατὰ σειρὰν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει πρὸς ἐπιψήφισιν, αἱ προτάσεις νόμου, αἵτινες δὲν θέλουν προκαλέσει συζήτησιν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔχει ἤδη ληφθῇ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰς γ′ συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ προσθήκης καὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τοῦ ποιν. νόμου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. Π. Ἀραβαντινός.

Π. Ἀραβαντινός. Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς λέγει. θέλω νὰ κάμω μίαν παρατήρησιν : Εἶναι ἀναντίρρητος ἡ σκοπιμότης τῆς προτεινομένης μεταρρυθμίσεως, ἀλλὰ θὰ εἶχε τις νὰ παρατηρήσῃ ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 402, κατὰ τὴν ὁποίαν «ὅστις ἐκ προθέσεως ζημιοῖ τὴν περιουσίαν ἄλλου κλπ.» θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι, προκειμένου περὶ διαχειριστοῦ κατ' ἐντολὴν ἢ ἐξ ἄλλου νομικοῦ λόγου, πρόκειται μόνον περὶ ὁλοκλήρου τῆς περιουσίας, καὶ οὐχὶ καὶ περὶ τμημάτων.

Ν. Δημητρακόπουλος. Βεβαιότατα, περιλαμβάνει πᾶν στοιχεῖον περιουσίας.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύναλον εἰς γ′ συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Ἐν τῷ τίτλῳ τοῦ κεφαλαίου εἰκοστοῦ τετάρτου τοῦ ποινικοῦ νόμου μὲ τὰς λέξεις «περὶ ἀπάτης» προστίθενται καὶ αἱ λέξεις «καὶ ἀπιστίας».

Ἄρθρον 2.

Ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου προστίθεται τὸ ἑξῆς ἄρθρον.

Ἄρθρον 402 α′.

Ὅστις ἐκ προθέσεως ζημιοῖ τὴν περιοτσίαν ἄλλου, ἧς ἔχει τὴν ἐπιμέλειαν ἢ τὴν διαχείρισιν, δυνάμει τοῦ νόμου ἢ δικαιοπραξίας, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἢ μὲ χρηματικὴν ποινὴν τὸ πολὺ χιλίων δραχμῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς γ′ συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ προσωρινῶν μέτρων ἐν ταῖς περὶ διακατοχῆς διαφοραῖς» ὑποβάλ-

λει τροποποιήσεις τινὰς ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινὸς** ὑποβάλλει παρατηρήσεις τινάς.

Ε. Κουζουμπάκης. Λέγει ὅτι μετὰ φειδοῦς πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νόμου περὶ προσωρινῶν μέτρων, διότι μεγαλητέρας μεταρρυθμίσεις θέλει ὑποδείξει ἡ πεῖρα.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχήν.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 1.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινὸς** συνιστᾷ ὅπως τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα τοῦ ἀναφερομένου ἀνακοινῶνται εἰς τὸν καθ' οὗ ἡ αἴτησις ἐπίσης συνιστᾷ ὅπως παραταθῇ ἡ προθεσμία μέχρι δέκα ἡμερῶν.

Ἐπιφέρουσιν ἐπίσης παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ. κ. **Ι. Ἀκρίβας** καὶ **Δ. Κλάδης.**

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ κ. Σπηλιοπούλου.

Ἀποσύρεται ἡ τροπολογία τῶν κ. κ. Π. Κασίμη καὶ Χ. Δικαίου.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ τροπολογία τοῦ κ. Π. Ἀραβαντινοῦ.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 2 ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὑποβάλλει τροπολογίαν ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός.

Ἀποσύρονται αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Πέρου ὡς καὶ ἡ τῶν κ. κ. Δικαίου καὶ Κασίμη.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 3.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὑποβάλλει τροποποίησιν ὁ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός.

Ι. Μπακόπουλος ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης τροπολογίας.

Ἀποσύρονται αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Δ. Κλάδη, Πέρρου, Δικαίου καὶ Κασίμη.

Προτάσει τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ τροπολογία τῶν κ. κ. Δικαίου καὶ Κασίμη καὶ προστίθεται ὡς ἄρθρον 5 ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Τὸ ἄρθρον 5 μεταβάλλεται εἰς ἄρθρον 6.

Ἐπὶ τοῦ 6ου ἄρθρου ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινός** ὑποβάλλει τροπολογίαν.

Οἱ κ. κ. **Δ. Κλάδης Χαριτάτος, Ι. Μπακόπουλος, Θ. Πετμεζᾶς,** θεωροῦσιν ὅτι σκοπιμωτέρα εἶνε ἡ τροπολογία τοῦ κ. Π. Ἀραβαντινοῦ.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου τροπολογία τοῦ κ. Π. Ἀραβαντινοῦ, ἀποσύρεται δὲ ἡ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἄρθρου τροπολογία τῶν βουλευτῶν κ. κ. Χ. Δικαίου καὶ Π. Κασίμη.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 6 ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 7.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Σ. Λάσκαρη προβαίνει εἰς τὴν δήλωσιν ὅτι τὸ κατ' αἴτησιν ἀντιδιαστέλλεται εἰς τὸ ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ ἐπομένως ἡ αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ διὰ τῶν προτάσεων.

Σ. Λάσκαρης. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάταξιν περὶ ἀποφάσεως ὑποθέτω ὅτι οὐδὲ αὕτη θὰ ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ὄχι τὸ λέγει ῥητῶς.

Γίνονται δεκτὰ μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10.

Ἀποσύρονται αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Δικαίου καὶ Κασίμη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 8, 9 καὶ 10, ὡς συγχωνευθεῖσαι εἰς τὸ νομοσχέδιον.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Ὁσάκις κατὰ τὸ ἄρθρον 490 § ς' τῆς πολ. δικον. ὁ εἰρηνοδίκης ἀποφασίζει περὶ προσωρινῶν διατάξεων εἰς τὰς περὶ διακατοχῆς διαφοράς, ἐφαρμόζεται ἡ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις διαδικασία.

Ἄρθρον 2.

Ὁ αἰτῶν τὰ προσωρινὰ μέτρα ὑποβάλλει εἰς τὸν ἁρμό-

διον εἰρηνοδίκην ἀναφοράν. Ὁ εἰρηνοδίκης ὀφείλει παραχρῆμα νὰ ὁρίσῃ τόπον καὶ χρόνον πρὸς συζήτησιν τῆς ἀναφορᾶς, ἧς ἀντίγραφον μετὰ τῆς πράξεως τοῦ εἰρηνοδίκου γραφομένης ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀναφορᾶς ἐπιδίδεται εἰς τὸν καθ' οὗ ἡ αἴτησις. Ὡς τόπος πρὸς συζήτησιν τῆς ἀναφορᾶς δύναται νὰ ὁρισθῇ καὶ αὐτὸ τὸ ἐπίδικον, ἡ δὲ πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμία δὲν δύναται νὰ εἶνε μακροτέρα τῶν 3 ἡμερῶν, καὶ δέον πάντως κατὰ τὸν καθορισμὸν αὐτῆς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ ἐπεῖγον τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 3.

Ἐμφανισθέντων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων κατὰ τὸν πρὸς συζήτησιν ὁρισθέντα τόπον καὶ χρόνον, ὁ εἰρηνοδίκης αὐτεπαγγέλτως προβαίνει αὐθωρεὶ εἰς τὴν συλλογὴν τῶν πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ χρησίμων στοιχείων, ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ ἀποδείξεως ὁρισμῶν τῆς πολ. διαδικονομίας, δι' ἐξετάσεως τῶν αὐτοπροσώπως τυχὸν ἐμφανισθέντων διαδίκων, δι' ἐξετάσεως μαρτύρων ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσκομισθέντων, ἢ καὶ ἄλλων παρόντων κατὰ τὴν συζήτησιν, ὧν τὴν ἐξέτασιν ἤθελεν ἐνδείξει ὡς χρησίμην ἡ πορεία τῆς συζητήσεως, δι' αὐτοψίας τοῦ ἐπιδίκου, διὰ τῆς μελέτης τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσκομισθέντων τυχὸν ἐγγράφων, ἢ καὶ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ πρόσφορον τρόπον. Ἀλλ' ἐπιβολὴ ὅρκου δικαστικοῦ ἢ ἐπακτοῦ δὲν συγχωρεῖται.

Ἐγγραφὴ τῆς περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀναφορᾶς ἐν τῷ πινακίῳ δὲν ἀπαιτεῖται· ἡ δ' ἐπὶ ταύτης συζήτησις γίνεται προφορική, ἄνευ ἐγγράφων προτάσεων.

Ἄρθρον 4.

Ὁ εἰρηνοδίκης ἀποφαίνεται μετὰ ἐλευθέραν ἐκτίμησιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συλλεγεισῶν ἀποδείξεων δι' ὁριστικῆς ἀμέσως ἀποφάσεως, ἐν ᾗ δέον ν' ἀναφέρωνται ἀναλυτικῶς καὶ ὡρισμένως οἱ λόγοι οἱ δικαιολογοῦντες τὸν κατὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τρόπον σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεως αὐτοῦ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ εἰρηνοδίκου ἐκδίδεται, εἰ δυνατόν, παραχρῆμα, πάντως δὲ οὐχὶ πέρα τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς συζητήσεως. Ὁ παραβάτης εἰρηνοδίκης τιμωρεῖται διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον δραχμῶν 100.

Ἐὰν ὁ εἰρηνοδίκης δὲν ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ

παραχρῆμα, δύναται οὐδὲν ἧττον νὰ ἐκδώσῃ αὐτεπαγγέλτως προσωρινὴν διάταξιν, καταχωριζομένην ἁπλῶς εἰς τὰ πρακτικά, περὶ τῶν ληπτέων ἀμέσως μέτρων πρὸς πρόληψιν τῶν συγκρούσεων καὶ τῶν βιαιοπραγιῶν διὰ τὸν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ χρόνον, ἰδίᾳ δὲ νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη τὴν ἐπιχείρησιν πράξεων διατοχῆς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα περὶ οὗ ὁ λόγος. Ἡ προσωρινὴ τοῦ Εἰρηνοδίκου διάταξις ἐκτελεῖται ἅμα τῇ ἀπαγγελίᾳ καὶ τῇ καταχωρίσει ἐν τῷ πρακτικῷ, ἄνευ προηγουμένης ἐπιταγῆς.

Ἄρθρον 5.

Εἰς λίαν κατεπειγούσας περιπτώσεις καὶ ἐπικειμένου ἀμέσου κινδύνου ἐκ τῆς ἀναβολῆς, ὁ εἰρηνοδίκης δύναται ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς ἀναφορᾶς καὶ πρὸ τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 συζητήσεως, νὰ ἐνασκήσῃ τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον 4 ἐξουσίαν αὐτοῦ διὰ πράξεώς του ἐφ' ἁπλοῦ, κοινοποιουμένης ἐπιμελείᾳ του διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τοὺς διαδίκους, ἰσχυούσης δὲ μέχρι τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσωρινῆς ἢ ὁριστικῆς ἀποφάσεώς του. Τῆς πράξεώς του ταύτης, καθ' ἧς οὐδὲν ἔνδικον μέσον ἐπιτρέπεται, τὴν ἐκτέλεσιν ἐν πρωτοτύπῳ καὶ πρὸ πάσης κοινοποιήσεως δύναται ν' ἀναθέσῃ καὶ εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρον 6.

Ὁ εἰρηνοδίκης ἔχει πλήρη ἐξουσίαν νὰ διατάξῃ διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ οἱονδήποτε ἂν κρίνῃ πρόσφορον μέτρον πρὸς προσωρινὴν ῥύθμισιν τῆς νομῆς, ἐξαιρουμένης τῆς παρὰ τρίτῳ τινὶ μεσεγγυήσεως τοῦ ἐπιδίκου κτήματος. Ἰδίᾳ δὲ ἔχει ἐξουσίαν:

Νὰ ἐπιτρέψῃ τῷ ἑτέρῳ τῶν διαδίκων πράξεις διακατοχῆς ἐπὶ παροχῇ ἀσφαλείας ἢ ἄνευ τοιαύτης.

Νὰ ἀπαγορεύσῃ τῷ ἑτέρῳ τῶν διαδίκων πράξεις διακατοχῆς ἐπὶ παροχῇ ἀσφαλείας παρὰ τοῦ ἄλλου διαδίκου ἢ ἄνευ τοιαύτης.

Νὰ ἐπιδικάσῃ προσωρινῶς τὴν διακατοχὴν τῷ ἑτέρῳ τῶν διαδίκων ἐπὶ παροχῇ ἀσφαλείας ὑπὸ τούτου ἢ ἄνευ τοιαύτης.

Νὰ τάξῃ κατὰ τὰς περιστάσεις προθεσμίαν πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς κυρίας περὶ διακατοχῆς ἀγωγῆς, ὑποχρεῶν πρὸς τοῦτο τὸν κατὰ τὴν κρίσιν του πιθανώτερον ὀφείλοντα

νὰ λάβῃ τὴν θέσιν ἐνάγοντος, ὁπότε ὁ εἰρηνοδίκης ρυθμίζει συγχρόνως καὶ τὰ τῆς διακατοχῆς διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ εἰς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ὑποχρεωθεὶς ἤθελε παραμελήσει τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν.

Ἄρθρον 7.

Ἐὰν ὁ καθ' οὗ ἡ αἴτησις δὲν ἐμφανισθῇ, ὁ εἰρηνοδίκης ἐξετάζει πρῶτον ἐὰν ἡ κλῆσις ἐγένετο κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον καὶ τύπον· ἐὰν εὑρεθῇ ἔλλειψίς τις, καταδικάζεται ὁ αἰτῶν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων καὶ διατάσσεται νέα κλῆσις. Ἂν ἡ κλῆσις ἐγένετο κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον καὶ τύπον, ὁ εἰρηνοδίκης προβαίνει οὐχ ἧττον καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ πραγματικοῦ τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 καὶ ἐκδίδει τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἄρθρ. 4 καὶ 6. Τὸ αὐτὸ πράττεται καὶ ἂν μόνον ὁ αἰτῶν δὲν ἐμφανισθῇ.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ εἰρηνοδίκου ἐκτελεῖται παραχρῆμα. Εἶνε μόνον προσωρινὴ καὶ δὲν βλάπτει τὴν κυρίαν δίκην περὶ διακατοχῆς, ἥτις εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ εἰρηνοδίκου εἰς οὐδὲν ὑπόκειται ἔνδικον μέσον. Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ὅμως τῆς δίκης περὶ διακατοχῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, δύναται τοῦτο, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου διαδίκου, νὰ διατάξῃ κατὰ πᾶσαν στάσιν αὐτῆς καὶ κατ' οἰκείαν ἐλευθέραν κρίσιν τὴν προσωρινὴν ῥύθμισιν τῶν πραγμάτων κατὰ τρόπον διάφορον ἢ ὡς ἐρρύθμισεν αὐτὰ ὁ εἰρηνοδίκης. Ἡ τοιαύτη διάταξις τοῦ πρωτοδικείου, οὖσα παραχρῆμα ἐκτελεστή, δὲν ὑπόκειται εἰς ἔνδικον μέσον, δύναται ὅμως νὰ μεταβληθῇ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀποβάλλει κατὰ τὸ ἄρθρον 627 πολ. δικον. πᾶσαν ἰσχὺν διὰ τῆς ἐκδόσεως τελεσιδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τοῦ προκαλέσαντος τὴν προσωρινὴν διάταξιν.

Ἄρθρον 9.

Πᾶσα ἐκ μέρους τῶν διαδίκων μερῶν παραβίασις τῶν ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου ἐκδιδομένων ῥυθμιστικῶν τῆς νομῆς διατάξεων, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων αὐτῆς συνεπειῶν, τιμωρεῖται καὶ διὰ φυλακίσεως ἑνὸς μέχρις ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρον 10.

Διὰ πᾶσαν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Εἰρηνοδικείου μετάβασιν λαμβάνουσι λόγῳ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ὁ μὲν Εἰρηνοδίκης δραχ. 5, ὁ δὲ γραμματεὺς δραχ. τρεῖς καθ' ὥραν ἀποστάσεως, μὴ δυναμένας νὰ ὑπερβῶσιν ἐν ὅλῳ τὰς δραχ. 25 διὰ τὸν Εἰρηνοδίκην καὶ 15 διὰ τὸν Γραμματέα, προκαταβαλλομένας δὲ παρὰ τῷ γραμματεῖ ἐπὶ διπλοτύπῳ ἀποδείξει ὑπὸ τοῦ αἰτουμένου τὰ προσωρινὰ μέτρα, καὶ ἐπιδικαζομένας μετὰ τῶν λοιπῶν ἐξόδων κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις.

Ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ὁ γραμματεὺς εἰς οὐδεμίαν ἀπολύτως ἀμοιβὴν δικαιοῦνται, ὁ δὲ κατὰ παράβασιν τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης λαμβάνων ἀμοιβὴν οἱανδήποτε τιμωρεῖται πειθαρχικῶς διὰ προστίμου δραχ. 25—200.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 181 καὶ 515 ἀρ. 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 ὁ κ. **Ι. Μπακόπουλος** ζητεῖ τὴν διαγραφὴν τῆς τελευταίας παραγράφου.

Οἱ κ. κ. **Γ. Σιγγούρος**, **Θ. Πετμεζᾶς** καὶ **Π. Ἀραβαντινὸς** ποιοῦνται ἐπίσης παρατηρήσεις τινάς.

Ε. Κουλουμβάκης τάσσεται πρὸς τὴν γνώμην τοῦ τοῦ κ. Μπακοπούλου καὶ ζητεῖ τὴν διαγραφὴν τῆς τελευταίας παραγράφου.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη γίνεται δὲ δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον.

Προτάσει τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ προτάσσεται ἡ γ' συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἀγνώστου διαμονῆς διαδίκους.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Κ. Ραχτιβάν**, ὅστις ὑποβάλλει τροπολογίας, αἵτινες γίνονται ἀποδεκταί.

Οἱ κ. κ. **Χ. Δικαῖος** καὶ **Π. Μερλόπουλος** ζητοῦσι τὸν καθορισμὸν ἐπὶ τὸ σαφέστερον τῆς ἀγνώστου διαμονῆς.

Ν. Δημητρακόπουλος. Ἐφ' ὅσον ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα, περὶ ὧν ὁμιλεῖτε, δὲν τὸν γνωρίζουν, τότε εἶνε ἀγνώστου διαμονῆς.

Ν. Χαριτάτος προτείνει ὅπως ἡ κοινοποίησις γίνηται πάντοτε εἰς τὸν Εἰσαγγελέα.

Ι. Μπακόπουλος λέγει ὅτι εἶνε σοβαρωτάτη ἡ παρατήρησις καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Ἀποσύρονται αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Μ. Δαζέα, Κ. Ρακτιβάν, Π. Κατσίμη, Χ. Δικαίου, Ι. Μπουρνιᾶ καὶ Θ. Πέρρου.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸν νομοσχέδιον εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον 145 τῆς Πολ. δικονομίας γίνονται αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι:

Α'. Τὰ ἐδάφια 6 καὶ 7 ἀντικαθίστανται τροποποιούμενα ὡς ἑξῆς:

ἐδ. 6 Ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατριβόντων εἰς τὸν Εἰσαγγελέα παρὰ τῷ δικαστηρίῳ παρ' ᾧ ἡ δίκη μέλλει νὰ εἰσαχθῇ ἢ εἶνε ἐκκρεμής, ἢ ὅπερ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν· καὶ ἐπὶ δικῶν ἐνώπιον Εἰρηνοδικείου εἰς τὸν Εἰσαγγελέα παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ἀνήκει τὸ Εἰρηνοδικεῖον. Οὗτος δὲ ὀφείλει νὰ πέμψῃ τάχιστα τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπως ἀποσταλῇ περαιτέρω. Ἀλλ' ἐὰν οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντες ἔχωσι διορίσει ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ δικαστηρίου ἀντίκλητον, ἡ ἐπίδοσις γίνεται μόνον εἰς τὸν ἀντίκλητον μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 139 ἐδ. 1.

ἐδ 7. Ἐπὶ τῶν διαδίκων τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς εἰς τὸν Εἰσαγγελέα παρὰ τῷ δικαστηρίῳ παρ' ᾧ ἡ δίκη μέλλει νὰ εἰσαχθῇ, ἢ εἶνε ἐκκρεμής, ἢ ὅπερ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν· καὶ ἐπὶ δικῶν ἐνώπιον Εἰρηνοδικείων εἰς τὸν Εἰσαγγελέα παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ἀνήκει τὸ Εἰρηνοδικεῖον. δημοσιεύεται δὲ συγχρόνως τὸ ἐπιδοτήριον δι' ἑνὸς ἢ πλειόνων δημοσίων φύλλων ἐκδιδομένων ἐν Ἑλλάδι καθ' ὑπόδειξιν τοῦ εἰς ὃν ἡ ἐπίδοσις Εἰσαγγελέως, γινομένην κάτωθεν τοῦ ἐπιδοτηρίου. Ἐὰν οἱ ἀγνώστου διαμονῆς διάδικοι ἔχωσι διορίσει ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ δικαστηρίου ἀντίκλητον, ἡ ἐπίδοσις γίνεται μόνον εἰς τὸν ἀντίκλητον, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 139 ἐδ. 1.

Β'. Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 145 προστίθεται ὡς τελευταία παράγραφος ἡ ἑξῆς:

Ἐπὶ κοινοποιήσεων ἀναγομένων εἰς ἐκτελέσεις ὁ κατὰ τὰ ἐδάφ. 6 καὶ 7 Εἰσαγγελεὺς εἶνε ὁ τῶν Πρωτοδικῶν τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως· ἐπὶ ἄλλων δὲ ἐξωδίκων κοινοποιήσεων ὁ κατὰ τὰ ἐδάφ. 6 καὶ 7 Εἰσαγγελεὺς εἶνε ὁ τῆς τελευταίας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ γνωστῆς διαμονῆς, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν Πρωτοδικῶν τῆς πρωτευούσης.

Ἄρθρον 2.

Εἰς το ἄρθρον 541 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προστίθεται γ' ἐδάφ. ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ἐὰν ἐναγόμενος ἢ ὁμόδικός τις εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς, ἡ εἰρημένη προθεσμία συνίσταται εἰς τρεῖς μῆνας, ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐν ἐφημερίδι κατὰ τὸ ἄρθρον 147 ἀριθ. 7 δημοσιεύσεως.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸ ἄρθρον 596 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1836 Β. Δ. περὶ ἀνακοπῆς, συμπληρωθὲν ὑπὸ τοῦ Νόμου ΑΥΝΘ' τῆς 28 Μαΐου 1887, προστίθενται δ' καὶ ε' ἐδάφια ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

Ἐὰν ὁ ἐρήμην δικασθεὶς εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς, ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία συνίσταται εἰς ἓξ μῆνας. Ἡ προθεσμία αὕτη ἄρχεται μετὰ τὴν εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 145 ἀριθ. 7 ὁμόδιον εἰσαγγελέα ἐπίδοσιν τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ ἀφοῦ δημοσιευθῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ παραγγέλλοντος τὴν ἐπίδοσιν διαδίκου περίληψις περιέχουσα τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον παρ' οὗ ἐξεδόθη, τὰ ὀνόματα, τὰ ἐπώνυμα καὶ τὰς κατοικίας τῶν διαδίκων καὶ τὸ διατακτικὸν αὐτῆς δὶς ἐν δυσὶν ἐφημερίσι τῆς πρωτευούσης, ὁριζομέναις ὑπὸ τοῦ εἰρημένου εἰσαγγελέως κάτωθι τοῦ ἐπιδοτηρίου. Λογίζεται δὲ ἡ προθεσμία ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδος τοῦ περιέχοντος τὴν τελευταίαν τῶν τεσσάρων τῆς περιλήψεως δημοσιεύσεων. Ὁμοία περίληψις δημοσιεύεται καὶ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιμελείᾳ τοῦ αὐτοῦ εἰσαγγελέως. Δημοσίευσις τοῦ ἐπιδοτηρίου δὲν ἀπαιτεῖται.

Ἐὰν ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένων ἢ ἀγνώστου διαμονῆς ἐρήμην δικασθεὶς διάδικος ἔχῃ διορίσει ἀντίκλητον ἐν τῇ καθέδρᾳ τοῦ δικαστηρίου, αἱ μὲν κοινοποιήσεις γίνονται πρὸς

τῶν ἀντίκλητον, ἡ δὲ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία εἶναι ὀκταήμερος σὺν τῇ προσθήκῃ καὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 541 παραιέρω προθεσμίας.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸ ἄρθρον 754 τῆς πολ. δικονομίας μετὰ τὰς λέξεις «ἐν ἀλλοδαπῇ» προστίθενται αἱ λέξεις «ἢ εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς».

Ἄρθρον 5.

Εἰς τὸ ἄρθρον 793 τῆς πολιτικῆς δικονομίας μετὰ τὰς λέξεις «ἐν ἀλλοδαπῇ» προστίθενται αἱ λέξεις «ἢ εἶνε ἀγνώστου διαμονῆς».

Ἄρθρον 6.

Ἐπὶ ἐρήμην ἀποφάσεων προσωρινῶς ἐκτελεστῶν, κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἐδαφ. γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 596 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο μετερρυθμίσθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1836. τοῦ ΑΥΝΘ' νόμου τοῦ 1887 καὶ τοῦ παρόντος, ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ταυτίζεται μετὰ τῆς πρὸς ἀνακοπήν. Κατὰ πᾶσαν δ' ἄλλην περίπτωσιν ἡ κατὰ τὰ αὐτόθι ὁριζόμενα γινομένη κοινοποίησις ἰσχύει καὶ διὰ τὴν κίνησιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρὸς ἀνακοπήν.

Ἄρθρον 7.

Τὰς ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 145 § 7 καὶ 596 ἐδ. γ' καὶ δ' διατασσομένας δημοσιεύσεις ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκτελῶσιν οἱ ἐκδόται τῶν ὁριζομένων ἐφημερίδων ἐπὶ τῇ ὑπὸ τοῦ διαδίκου καταβολῇ δραχ. πέντε δι' ἑκάστην δημοσίευσιν, εἰς τὸ ἀμέσως προσεχὲς ἢ τὸ μεθεπόμενον ἀπὸ τῆς καταβολῆς ταύτης φύλλον.

Ἐν ἀρνήσει ἢ δυστροπίᾳ ἢ ἀπαιτήσει ἀνωτέρας πληρωμῆς οἱ εἰρημένοι ἐκδόται ὑπόκεινται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δρ. 50—500.

Ἀκολούθως ὁ κ. **Ν. Δημητρακόπουλος** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) ποιεῖται τὴν ἑξῆς δήλωσιν, ἣν ἡ Βουλὴ ἀπεδέχθη.

«Ἀντίκλητος, περὶ οὗ τὸ ψηφισθὲν νομοσχέδιον, νοεῖται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 148 Πολιτ. Δικονομίας διοριζόμενος τοιοῦτος, δι' ἐπιδιδομένου δικογράφου ἢ δηλώσεως ἐπ' ἀκροατηρίου (ἄρθρ. 149), πρὸς δέ, συμφώνως πρὸς τὴν κρατοῦσαν νομολογίαν, καὶ ὁ δικαστικὸς πληρεξούσιος, ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα, κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τῆς γενικῆς ἐν τῇ δίκῃ

ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἐντολέως. ἐφ' ὅσον παρέστη ἤδη ἐπὶ δικαστηρίου ἢ ἐκοινοποίησε δικόγραφον ἐξ ὀνόματος τοῦ διαδίκου ὡς πληρεξούσιος αὐτοῦ».

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1. 15' μ. μ.

Μετὰ τὴν Διακοπήν

Ὥρᾳ 5.52' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν α' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἄρθρου εἰς τὸν νόμον ΑΣΝΔ' τῆς 29 Ἰουλίου 1885.

Μὴ ἐχόντος οὐδενὸς τῶν κ.κ. βουλευτῶν τὸν λόγον, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς. ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου. κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ α' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τῆς γεωργικῆς στατιστικῆς.

Πρότασις τοῦ βουλευτοῦ κ. **Ἀλ. Παπαναστασίου** περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζητήσεως ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως. Μεθ' ὃ ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν. ἄρθρα καὶ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως ἄρθρων τοῦ νόμου ΓΤΟΑ' (3371) τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1909 «περὶ Διοικήσεως τοῦ στρατοῦ».

Μὴ ἐχόντος οὐδενὸς τὸν λόγον, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς γ' ἀνάγνωσιν. δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον ἔχον οὕτω:

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. **Ν. Στράτου** ὑποβάλλεται Πρότασις Νόμου περὶ παραχωρήσεως εἰς τὴν κατὰ παράκλησιν νομὴν τῆς κοινότητος Λεπενοῦ τοῦ δήμου Σπάρτου τοῦ λειβαδίου «Βοϊδολείβαδο» Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως θέσεως, Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Β. Μιχαλέας. Βλέπω μόνον τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος. Καὶ λέγω ὅτι ἡ σήμερον ἡμέρα εἶνε ἀπαρχὴ μεγάλων δεινῶν δι' αὐτήν. Ὅτε ἐπὶ Θεοτόκη εἰσήγετο τὸ νομοσχέ-

διον περὶ Γενικῆς Ἀρχηγίας τοῦ Διαδόχου ὁ ἀξιωματικὸς βουλευτὴς κ. Κ. Κουμουνδοῦρος καὶ ὁ κ. Δ. Ράλλης προεῖπον ὅτι θὰ καταλυθῇ ὁ θεσμὸς δι' ἐπαναστάσεως, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ἐσκέφθη ποτὲ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Στρατοῦ Διάδοχος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν νὰ δημιουργήσουν ἐθνικὸν στρατόν; Ἀπέβλεπον μόνον εἰς στρατὸν Δυναστικόν, διῴκουν διὰ τῆς ὕβρεως καὶ ἐπαίδευον τυραννικῶς. Ἐπὶ Διαδόχου Ἀρχηγοῦ ὡπλίσθη ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς μὲ τὰ χείριστα τῶν ὅπλων. Ἡ στρατιωτικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν καλλιτέρων πυροβόλων διὰ τὸν στρατὸν ἐπροτίμησε τὰ ἄχρηστα καὶ ἐλεεινὰ πυροβόλα Κρουπ διὰ νὰ εὐαρεστήσῃ τὸν Διάδοχον, χάριν προβιβασμῶν. Ἀντετάχθη ὁ Διάδοχος εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Θεοτόκη περὶ συγκριτικῶν δοκιμῶν τῶν πυροβόλων. [Ἐνταῦθα ἐξετάζων σχετικῶς ὁ ὁμιλῶν καὶ τὸν πόλεμον τοῦ 1897, μετ' ἄλλων συναφῶν γεγονότων, ἐξακολουθεῖ:]

Εἶνε μέγας πατριώτης, εἶνε μέγας νοῦς δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι εἶνε πεῖσμων καὶ ἐπίμονος μέχρι τοῦ ἀκοινωνήτου καὶ τοῦ ἀσυμβιβάστου: Ἡ Κυβέρνησις βεβαίως εὑρίσκεται ἐν καλῇ πίστει, φρονεῖ, εἴτε τὴν ἔκαμαν νὰ φρονῇ, ὅτι τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος εἶνε ὁ Διάδοχος νὰ εἶνε ἐν δράσει, ἀλλὰ ὄπισθεν αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτοῦ ὑπάρχουν οἱ θέλοντες νὰ λάβωσιν ἀντεκδικήσεις, νὰ κορέσωσι προσωπικὰ πάθη, ὄντες τυφλοὶ πρὸς πᾶν συμφέρον τῆς Πατρίδος. Δυστυχῶς δὲ δὲν ὑπάρχει καμμία ἐλπίς, ὅτι τὰ σφάλματα καὶ αἱ πλάναι τοῦ παρελθόντος δύνανται νὰ χρησιμεύσουν ὡς αἰτία ἀλλαγῆς τακτικῆς ἐν τῷ μέλλοντι, ἐὰν ἀνατεθῇ ἡ Γεν. Ἐπιθεώρησις εἰς τὸν ἄλλοτε Γενικὸν Διοικητὴν τοῦ Στρατοῦ; Ὁ θεσμὸς δὲ τῆς Γεν Ἐπιθεωρήσεως, ὡς διατυποῦται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, μᾶς παρουσιάζει διατάξεις ὁμοίας καὶ ἀπαραλλάκτους μὲ τὰς διατάξεις τοῦ θεσμοῦ τῆς Γενικῆς Διαδοχικῆς Διοικήσεως. Προαισθάνομαι δὲ ἀσφαλῶς ὅτι καὶ ὁ σκοπὸς εἰς ὃν κυρίως ἀποβλέπει ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ νομοσχεδίου θέλει ἀποτύχει.

Διὰ Β. Διατάγματος ἀνατίθενται πάντα τὰ τοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀποστολήν. Ἐν περιπτώσει δὲ συγκρούσεως γνωμῶν τοῦ ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ κρυπτομένου Γενικοῦ Διοικητοῦ Διαδόχου πρὸς τὴν Γαλλικὴν ἀποστολήν, πρὸς τὸν στρατηγὸν Ἐντοῦ, τί θὰ συμβῇ; Θὰ ἀποχωρήσῃ βεβαίως ὁ στρατηγὸς καὶ ὁ λαὸς βεβαίως θὰ ζητήσῃ λόγον ἀπὸ τὸν Διάδοχον. Οἱ δὲ ἄνθρωποι τῶν Ἀνακτορικῶν θαλάμων διαδίδουσιν ἀπὸ τοῦδε καὶ καταχθονίως ἀνα-

πτύσσουσι τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς ἀπέτυχε. Ἐν περιπτώσει δὲ πολέμου μετὰ ποίας πίστεως πρὸς τὸν Διάδοχον Ἀρχηγὸν θὰ ἀκολουθήσῃ ὁ Στρατός, θὰ ἀκολουθήσουν τὰ τέκνα πολεμιστῶν τοῦ 97, οἵτινες, ἢ οὕτως ἢ ἄλλως, ἔκριναν ὁριστικῶς τότε μεριὰ πρόσωπα; Εἰσάγομεν διὰ τοῦ θεσμοῦ τὸ νεῖκος καὶ τὴν πτῶσιν τῶν χαρακτήρων. Καί, βλέπων μακρὰν πρὸς τὸ μέλλον, δύναμαι νὰ διακηρύξω, ὅτι μίαν ἡμέραν καὶ ὁ στρατὸς καὶ ὁ λαὸς θὰ ἐπιδιώξουν τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐπαναδημιουργουμένης ἁμαρτωλοῦ καταστάσεως, διὰ τρόπου ὅστις θὰ σαρώσῃ ὁριστικῶς ἀπὸ τὸ ἔδαφος, θὰ ἀφανίσῃ ὁ,τι ὑπελείφθη ἀλλὰ θὰ συμπαρασύρῃ καὶ ὅ,τι δὲν πρέπει βεβαίως νὰ συμπαρασύρῃ».

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. **Ι. Γαννάκη** ὑποβάλλονται εἰς τὴν Βουλὴν 1) Σχέδιον Νόμου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας συνθήκης περὶ ἁμοιβαίας ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν, 2) Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῆς περὶ ἐκδόσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μεγάλης Βρεττανίας συνθήκης, συνομολογηθείσης τῇ 11/24 Σεπτεμβρίου 1910 καὶ Τουρκίας πρὸς ἔκδοσιν διαδικασίας. 3) Σχέδιον Νόμου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας συμβάσεως περὶ κληρονομικῶν τελῶν ἐπὶ κινητῶν περιουσιῶν. Τυπωθήσονται πρὸς διανομήν.

Π. Μεϊμαράκης. Ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ μέτρου διακυβεύει τὸ γόητρον καὶ τὸ κῦρος τοῦ Διαδόχου. Θὰ ἠθέλομεν νὰ ἴδωμεν ἀκριβῶς τοὺς λόγους τοὺς ὑπαγορεύσαντας αὐτό. Νὰ ψηλαφήσωμεν αὐτούς. Δὲν ἐπαναφέρεται βεβαίως δι' αὐτοῦ ὁ θεσμὸς τῆς Γεν. Διοικήσεως. Ἀλλὰ θὰ δημιουργήσῃ καὶ τὸ ἕτερον αὐτὸ μέτρον δυσχερείας. Διαταύματα καὶ ἐξουσίαν διοικήσεως, ἔστω καὶ μερικῆς, οὐχὶ δικαίωμα ἁπλῆς ἐπιθεωρήσεως, δημιουργεῖ τὸ νομοσχέδιον. Τὸ μέτρον ἀντίκειται εἰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Ὅπως καὶ ὁ θεσμὸς τῆς Γεν. Διοικήσεως. Ἀφαιρεῖ τὴν εὐθύνην ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνον Ὑπουργὸν καὶ τὴν ἀναθέτει εἰς τοὺς ἀνευθύνους. Δὲν ἀρνοῦμαι στρατιωτικὴν καὶ διοικητικὴν ἱκανότητα εἰς τὸν Διάδοχον, δὲν ἀμφισβητῶ τὸ τελεσφόρον τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἐν τῷ παρελθόντι. Ἀλλὰ οἱ ἐν τῷ μέλλοντι κίνδυνοι ἐκ τοῦ μέτρου εἶνε ἐντελῶς ἀβάσιμοι. Οὐχὶ βεβαίως. Καὶ ἐὰν ὁ κολασθεὶς διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1903 θεσμὸς τῆς Γεν. Διοικήσεως προὐκάλεσεν ἐν τούτοις ὅ,τι προὐκάλεσε πρὸ

σεως τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ ΣΕ' νόμου τοῦ 1852. 11) ὁ Βουλευτὴς Μεσσηνίας κ. Θ. Κουτσομητόπουλος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ θήρας, 12) οἱ Βουλευταὶ Λαρίσσης κ. κ. Γ. Σχινᾶς, Π. Ἀποστολίδης καὶ Δ. Μπ[illegible]τδρας, ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ διοικητικῶς εἰς τὸν νομὸν Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος. 13) ὁ Βουλευτὴς Λαρίσσης κ. Π. Ἀποστολίδης, ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ διοικήσεως τοῦ Ἀχιλλιοπουλείου Νοσοκομείου Βόλου. 14) ὁ Βουλευτὴς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Σ. Ἀγαπητὸς ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ [illegible] τῆς 29 Μαρτίου 1835 «περὶ πωλήσεως ἰατρικῶν. 15) οἱ Βουλευταὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. κ. Κ. Ρακτιβὰν καὶ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος Κ. Β. Γόντικας, ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων (ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης πρὸ τῆς γ' ἀναγνώσεως), θέλουσι τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Συμφώνως τῇ προηγουμένῃ ἀποφάσει τῆς Βουλῆς θέλουσι ζητηθῇ αἱ προτάσεις νόμων.

Ὁ κ. **Ν. Γαρδικιώτης** ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι ἡ Ἡμερησία Διάταξις δὲν ἔχει καταρτισθῇ συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἥτις ἀπεφάσισεν ὅπως αἱ προτάσεις νόμων ἀναγραφῶσι κατὰ χρονολογικὴν σειράν. Πρώτη ὑπεβλήθη λέγει ἡ πρότασις νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων» αὕτη δὲ ἔπρεπε νὰ κατέχῃ καὶ τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** παρέχει τὴν ἐξήγησιν ὅτι ἵνα κατορθωθῇ τι ὑπὲρ τῶν ἐπαρχιακῶν συμφερόντων διέκρινε τὰς προτάσεις εἰς καθαρῶς τυπικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀφ' ἑνὸς καὶ εἰς θιγούσας γενικώτερα ζητήματα ἀφ' ἑτέρου. Προέταξε δὲ πάσας ἐκείνας, αἵτινες ὡς καθαρῶς τυπικαί, δὲν θὰ προεκάλουν συζητήσεις. Ἡ πρότασις περὶ ἧς ὡμίλησεν ὁ κ. βουλευτὴς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προταχθῇ διότι ἐκ τῆς περι-

λήψεώς της ἐμφαίνεται ὅτι πρόκειται περὶ μεταβολῆς τοῦ ἰσχύοντος νόμου περὶ δασῶν, τὸ ὁποῖον εἶνε ζήτημα γενικὸν καὶ οὐχὶ τυπικόν.

Ὁ κ. **Ν. Γαρδικιώτης** ὑποβάλλει πρότασιν 10 βουλευτῶν περὶ προταξέως τῆς ἐν λόγῳ προτάσεως νόμου, λέγει δ' ὅτι αὕτη ἀρορᾷ ἀποκλειστικῶς τὰ Θεσσαλικὰ δάση.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἔχει δυσκολίαν ὅπως προταχθῇ ἡ πρότασις ποιεῖται ὅμως τὴν δήλωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶνε προπαρασκευασμένη ὅπως παρακολουθήσῃ τοιαύτην συζήτησιν.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται εἶτα ὅπως ἡ πρότασις αὕτη ἀναγραφῇ πρώτη ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει τῆς προσεχοῦς Δευτέρας.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναγινώσκει ἑτέραν πρότασιν 10 βουλευτῶν ζητούντων τὴν προταξιν τῶν Κερκυραϊκῶν νομοσχεδίων.

Ὁ κ. **Κ. Ζαβιτσιάνος** ὑποστηρίζει τὴν προταξιν καὶ λέγει ὅτι οἱ βουλευταὶ Κερκύρας συνέδεσαν τὴν πολιτικήν των ὕπαρξιν πρὸς τὰ νομοσχέδια ταῦτα.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος Κερκύρας δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄνευ τῆς ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου τοῦ κανονίζοντος τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα Θεσσαλίας.

Κ. Ζαβιτσιάνος ἀρκεῖται εἰς τὴν δήλωσιν ὅτι θέλει προσαχθῇ νομοσχέδιον κανονίζον τὰ ἀγροτικὰ ζητήματα.

Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο διὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην ἀποφάσει τῆς Βουλῆς ἡ γ' συζήτησις τῆς προτάσεως νόμου περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀργοστολίῳ.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς α' συζήτησιν ἡ πρότασις νόμου περὶ ὑπαγωγῆς διοικητικῶς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ εἰς τὸν νομὸν Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἀνασταλτικῆς ἰσχύος τῆς ἀνακοπῆς κατὰ προσκλήσεων πρὸς πληρωμὴν μεταλλαγῶν περιελθουσῶν δυνάμει τοῦ ΑΦ' νόμου εἰς τοὺς δήμους Κερκύρας, ὁμιλοῦσιν οἱ κ. κ. **Ν. Λάσκαρης, Κ. Ζαβιτσιάνος** ἐξηγοῦντες τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιψήφισις τῆς προτάσεως.

Γίνεται δεκτὴ εἶτα ἡ πρότασις νόμου κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς α' συζήτησιν.

Ὁ κ. Ν. Βάρθης ζητεῖ ὅπως παραπεμφθῇ ἡ πρότασις εἰς ἐπιτροπὴν ἥτις νὰ ἐξετάσῃ τὰ κατ' αὐτὴν εἶτα δὲ νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν β' καὶ γ' συζήτησιν.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ ὅτι ἐξέλεξεν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. Λάσκαρη, Ζαβιτσιάνου, Σκιαδαρέση, Βελλιανίτη καὶ Βάρθη εἰς ἣν θέλει παραπεμφθῇ ἡ ἐπεξεργασία τῆς προτάσεως νόμου.

Ἀναβάλλεται εἶτα ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀκινήτων ἐν Κερκύρᾳ ἐκ μεταλλαγῶν εἰς τοὺς δήμους Κερκύρας εἰσφερομένων καὶ ἐκ παροχῶν ἀναφερομένων εἰς τρίτους ἐκπροσωποῦντας τὴν Λατινικὴν Μητρόπολιν Κερκύρας.

Ὁ κ. Ἐλ. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει ὅτι δέν τῷ εἶνε δυνατὸν νὰ καταθέσῃ πάντα τὰ φύλλα ποιότητος τῶν Ἀξιωματικῶν, ἅτινα ἐζήτησεν ὁ βουλευτὴς κ. Βάρθης. Ἐν τούτοις καταθέτει τὸ ἀφορῶν αὐτὸν τὸν ἴδιον.

Γίνονται δεκταὶ εἶτα εἰς α' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον αἱ κατωθι προτάσεις νόμων·

Συζήτησις τῆς προτάσεως νόμου περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀχιλλοπουλείου νοσοκομείου ἐν Βόλῳ,

Συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ εἰδικοῦ Ταμείου ὁδοποιΐας τοῦ δήμου Ἀλαγωνίας.

Συζήτησις τῆς προτάσεως νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τοῦ νόμου ,ΒΥΒ' τῆς 5 Ἀπριλίου 1896 »περὶ ἀμέσων φόρων τῶν δήμων τῶν ἐπαρχιῶν Γυθείου καὶ Οἰτύλου».

Συζήτησις τῆς προτάσεως νόμου περὶ ἐπεκτάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ,ΒΣΙΓ' νόμου τοῦ 1894 περὶ τιμαυρίων ἐν Κερκύρᾳ, ὡς καὶ τῆ, διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ,ΓΣΠ' νόμου τοῦ 1908.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 12.15 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 5ην 55' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις·

Ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Εὐβοίας κ. κ. Μιχ. Σφακιανάκης

Ι. Γεωργιάδου, Ν. Χ. Καράλη, Κοσσονᾷ ὑποβάλλεται πρότασις Νόμου περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ Γραφείου τοῦ ὑπομηχανικοῦ Ξηροχωρίου τῆς Εὐβοίας, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ἀκολουθεῖ συζήτησις περὶ ἀναφορῶν.

Γ. Συγγούρης ἐπὶ ἐπερωτήσεως σχετικῆς μὲ κατάθεσιν ἐγγράφων διὰ ζήτημα τοῦ Γοργοποτάμου.

«Λέγει ὅτι ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος τῷ 1907 παρεχώρησε δι' ἀποφάσεώς του ὁλόκληρον τὸν Γοργοπόταμον δηλ. τὴν χρῆσιν τῶν ὑδάτων αὐτοῦ, εἰς τὸν Ἰουδαῖον Μ. Κωνσταντίνην, ἔχοντα βιομηχανικὸν ἐργοστάσιον παρὰ τὰς ὄχθας αὐτοῦ. Ὁ Νομάρχης οὐδέν, κατὰ τὸν νόμον, δικαίωμα εἶχε, ἐστήριξε δὲ τὴν παραχώρησιν εἰς Β. τί Διάταγμα περὶ ὑγιεινῆς πόλεων καὶ κωμῶν. Τὸ Δημόσιον ἐκώφευσεν εἰς τὰς μέχρι τοῦδε νομίμους διαμαρτυρίας, ὁ ἀντίδικος τοῦ Δημοσίου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶνε τὸ ἀομόδιον τμῆμα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦτο δὲ ἦν συγχρόνως καὶ τεταγμένον νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου, καὶ αὐτὸ δὲ ἐκώφευσεν εἰς τὰς παραστάσεις, ἐζήτησα τὰ σχετικὰ ἔγγραφα παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ μοὶ παρεδόθησαν μετὰ πολὺν χρόνον ἐλλιπῆ.

Ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου εἶνε μεγάλη, ὁ Κωνσταντίνης ἔλαβε τὴν ἄδειαν ἀπατήσας τὸ Δημόσιον, ὅθεν δύναται ν' ἀκυρωθῇ ἡ ἄδεια. Ζητῶ ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὴν κατάθεσιν παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπολοίπων ἐγγράφων, ἤτοι

1) Τῆς ὑπ' ἀριθ. 4588 τοῦ Σ)βρίου 1907 ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος διὰ τὸν Γοργοπόταμον. 2) Τοῦ πρωτοτύπουν τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 65 τοῦ 1907 ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου Ἡρακλειωτῶν τῆς Φθιώτιδος, ἢ ἀντιγράφου αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ὑφίσταται τὸ πρωτότυπον. 3) Τῆς ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1909 αἰτήσεως τοῦ Ἀθανασίου Εὐθυμίου, δημοτικοῦσυμβούλου, πρὸς τὸν κ. Νομάρχην Φθιώτιδος, μετὰ τῆς διεξαχθείσης ἐπ' αὐτῆς ἀλληλογραφίας.

Λέγει δὲ ὁ κ. βουλευτὴς ὅτι κατόπιν θὰ ὑποβάλῃ ἐπερώτησιν ἐπί τοῦ ζητήματος.

Ἀναβάλλονται αἱ ἐπερωτήσεις.

Α. Μιχαλακόπουλος. Κάμνει εἰσήγησιν τῆς ἐκθέ-

σεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων, ὑποβάλλων μετ' αὐτῆς καὶ τὰ νομοσχέδια τῆς Ἐπιτροπῆς. Τυπωθήσεται ἡ ἔκθεσις μετὰ τῶν νομοσχεδίων πρὸς διανομήν. Λέγει ὅτι τὴν ἔκθεσίν της τὴν ἀναγομένην εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἑδρῶν τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου θὰ ὑποβάλῃ ἡ Ἐπιτροπὴ μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς Παιδείας). Εὐχαριστῶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ τὸ σοφὸν ὄντως ἔργον αὐτῆς ἐπὶ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν νομοσχεδίων, τὸ συνοψιζόμενον ἐν τῇ ὑποβληθείσῃ ἐκθέσει. Ἰδιαιτέρως δὲ εὐχαριστῶ τὸν κύριον εἰσηγητὴν δι' ὅσα προέταξε τῆς εἰσηγήσεως τῆς ἐκθέσεως καὶ παρακαλῶ τὴν Βουλὴν ὅπως συναινέσῃ εἰς τὴν ταχεῖαν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων.

Α. Καμπανδής (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ὑποβάλλει 1) νομοσχέδιον περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἐκ φρ. 2,853.622.30, 2) νομοσχέδιον περὶ χορηγίας ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἐκ δραχ. 756,891.78. Τυπωθήσονται πρὸς διανομὴν μετὰ τοῦ συνυποβληθέντος πίνακος τῶν αἰτουμένων ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910. Μετὰ τῶν νομοσχεδίων τούτων κατατίθενται καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν Βουλὴν Ἐκθέσεις τῶν κ. Ὑπουργῶν, τυπωθησόμεναι καὶ αὐταὶ πρὸς διανομήν.

Ὑποβάλλει εἶτα Α') νομοσχέδιον «περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Β') σχέδιον νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν καὶ προσωρινῆς φορολογίας αὐτοῦ διὰ τὸ 1911. Ἐπολέγει.

«Παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ συναινέσῃ ὅπως τὰ νομοσχέδια ταῦτα ἔλθωσι ταχέως εἰς συζήτησιν, διότι θὰ ὑπιδράσωσι καὶ ταῦτα, ὡς καὶ ἄλλα τινὰ ὑποβληθησόμενα μετὰ πάροδον ὀλίγων ἡμερῶν, καὶ εἰς τὰ ἔσοδα καὶ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς νομοσχέδια. 1) Περὶ δυνάμεως τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ κατὰ τὸ 1911. 2) Περὶ ναυτικῆς στρατολογίας. 3) Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ ἐκπαιδεύσεως. 4) Περὶ συνεργείων τοῦ Ναυστάθμου. 5) Περὶ τροποδοτήσεως τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. 6) Περὶ τῶν ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυτικῷ Μητρώων. 7) Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ συντάξεων. 8) Νομοσχέδιον περὶ δαπανῶν ἐν τῷ Ναυτικῷ. 9) Περὶ ἐπιμισθίων θέσεων εἰς τὸ Πολεμικὸν Ναυτικόν. 10) Περὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν Φάρων. 11) Περὶ συστάσεως τμήματος ἐμπορικῆς ναυτιλίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. 12) Περὶ συστάσεως λιμενικοῦ σώματος. 13) Περὶ καταμετρήσεως τῶν ἐμπορικῶν πλοίων. 14) Περὶ ὀργανώσεως τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ.

Ἐπιλέγει ὅτι τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα τῶν νομοσχεδίων εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον εἶνε καθαρὰ ἐλάττωσις 102.000 δρχ. περίπου, αὔξησις δὲ 30.000, σημαντικαὶ δὲ βελτίωσεις, λέγει, ἐπέρχονται εἰς τὴν Ναυτικὴν ὑπηρεσίαν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Λ. Ν. Χριστοπούλου, Ν. Δελλακοβίας καὶ Ν. Σακελλαρίου ὑποβάλλεται Τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξαγορᾶς τῶν μιαρῶν ποινῶν, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ἀκολουθεῖ συνέχεια τῆς συζητήσεως περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

Ι. Φωτεινός. Ἐπιβάλλεται νὰ κρίνωμεν τὸ ζήτημα τῆς ἐπαναφορᾶς τῶν ἀξιωματικῶν κυρίως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ πολιτικοῦ συμφέροντος. Ἐὰν ἐπαναφέρωμεν αὐτούς, δὲν θὰ ζητήσουν ἐπαναφορὰν καὶ οἱ ἐκκαθαρισθέντες πολιτικοὶ ὑπάλληλοι; Ἐξεκαθαρίσθησαν οἱ ἀξιωματικοὶ διὰ διαφόρους λόγους καὶ ὄχι δι' ἀτιμωτικὰς αἰτίας. Ἐξεκαθαρίσθησαν δὲ διὰ νόμου, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἐψηφίσθη οὗτος. Ἡ Βουλὴ ἀπεκατέστησε προχθὲς τὴν διαμφισβητουμένην τιμὴν ἡμῶν, ὁμολογήσασα καὶ διὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ διὰ βοῆς, ὅτι δὲν ἀπεμακρύνθησαν τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ δι' ἀτίμωσιν. Αὐτοὶ ζητοῦν τὴν τιμήν των, δὲν ἐπιδιώκουν ὑλικὰ συμφέροντα. Ἀλλὰ τὴν τιμήν των τὴν ἀπέδωκε προχθὲς ἐπισήμως ἡ Βουλή, οὐδὲν δὲ ἕτερον δύναται νὰ πράξῃ περιπλέον τούτου. Δύναται δέ, μετὰ τοὺς μυστικοὺς συλλόγους των «Ἅγ. Βαρθολομαῖος» κλπ., μετὰ τὰς γνωστὰς συνωμοτικὰς καὶ ἀνατρεπτικὰς ἀπὸ τῆς ἐκκα-

θαρίσεως ἐνεργείας των. νὰ ἐπέλθῃ πραγματικὴ καὶ ἁρμονικὴ συνεργασία αὐτῶν μετὰ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν, ἐὰν ἐπαναφερθῶσιν ἐν τῷ στρατῷ. Ὅθεν ὀφείλουν νὰ φέρουν ἀγογγύστως, μετὰ πατριωτικῆς αὐταπαρνήσεως, τὴν καταδίκην των, τὴν τιμωρίαν των παρὰ τῆς πατρίδος.

Ι. Πατρωφῶκος. Ἀναφερόμενος εἰς τὴν σχετικὴν ὁμιλίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Κοντογούρη καὶ λέγων ὅτι κατ' αὐτὴν ὑβρίσθησαν οἱ Πρίγκηπες καὶ ὁ Βασιλεύς, χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ διαμαρτυρία ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὡς καὶ ὅτι ἡ Ἐπανάστασις ἠπείλησεν, ἐκβιάσασα τὴν γνώμην αὐτῶν, καὶ πολιτικοὺς καὶ δημοσιογράφους, προσθέτει ὅτι διὰ τῶν λόγων του δὲν ἐπικρινει τὴν Ἐπανάστασιν, ἀλλὰ τὴν ἐκπροσωποῦσαν αὐτὴν ἤδη Κυβέρνησιν, ἥτις ἔχει καθῆκον νὰ ἐπανορθώσῃ τὰς ἀδικίας καὶ τὰς ὑπερβασίας τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ὅμως δὲν τὸ πράττει. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅμως—λέγει—δὲν ἐτόλμησε, δὲν ἠθέλησε νὰ ὁμολογήσῃ ἀποδεδειγμένας ἀδικίας τῆς Ἐπαναστάσεως—δικαίας μόνον διὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς—καὶ νὰ διακηρύξῃ ὅτι θὰ ἐπανορθώσῃ αὐτάς, ὡς εἶχε καθῆκον καὶ ὑποχρέωσιν, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ λαοῦ περὶ Ἀνορθώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν κακῶς ἐχόντων καὶ τῶν κακῶς γενομένων. Ἀναφέρει ἐπιστολὰς καὶ ἔγγραφα ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ, παράγοντος τῆς Ἐπαναστάσεως, πρὸς ἄλλους ἀξιωματικούς, δι' ὧν ὑπεδεικνύετο ῥητῶς εἰς αὐτοὺς νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως συμμετοχὴν καὶ πίστιν εἰς τὸ κίνημα τῶν Ἀξιωματιτῶν, «ἐὰν θέλωσι νὰ διατηρηθῇ τὸ ὄνομά των ἐν τῇ Ἐπετηρίδι τοῦ στρατοῦ».

Ἀναφέρων καὶ γεγονότα ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ, ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι ἐγένοντο προφανῶς ἀδικίαι, λέγει ὅτι ὁ σχετικὸς νόμος διὰ τὰς ἐκκαθαρίσεις τῶν ἀξιωματικῶν εἶνε ἀντισυνταγματικώτατος, προσκρούων εἰς δύο ἄρθρα τοῦ Συντάγματος. Ἐπιλέγει δὲ: «Ἔχομεν πρὸ ἡμῶν προφανεῖς καὶ ἁπτὰς ἀδικίας, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐξαφανίσωμεν. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἔκαμαν οἱ ἐκκαθαρισταὶ ἕνα τύπον αἰτιάσεως καὶ καταδίκης καὶ ἐκεῖ ἔρριπτον ἀδιακρίτως μαχίμους καὶ οἰκονομικούς, ὥστε καὶ νὰ πλανᾶται οἰκτρότατα κατόπιν ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη, εἰς ἣν κατέφυγον τινὲς ἐξ αὐτῶν πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ ἀδίκου. Καὶ εἶνε δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν τὴν θεωρίαν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ἣν δὲν πρέπει νὰ ἀναξέωνται πληγαί; Ἀλλὰ πληγαὶ χαίνουσαι εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπουλωθῶσι καὶ κλείσωσι ποτέ: Δὲν συνδέομαι μὲ κανένα ἀπολύτως ἀξιωματικόν, χάσμα μέγα μὲ χωρίζει ἀπὸ τὰ κόμματα, δεσμὸς βαθὺς μὲ συνδέει μὲ τὴν ἐπανάστασιν. Ἀλλὰ ἐστάλην ἐδῶ ἀπὸ τὸν λαὸν διὰ νὰ φροντίσω νὰ φθηνήνῃ ὁ ἄρτος, νὰ ἀρθοῦν ἀπὸ τῶν ὤμων του τὰ βάρη καὶ νὰ τεθοῦν ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν δυναμένων νὰ φέρουν αὐτά, νὰ παρασκευασθῇ τὸ Κράτος πολιτικῶς διὰ νὰ μὴ ἐξευτελιζώμεθα ὡς μέχρι τοῦδε καὶ νὰ ἴδωμεν Δικαιοσύνην. Φρονῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις βαδίζει ἀντίθετον πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας γραμμὰς ὁδόν. Βαδίζει ταύτην ἐκ πλάνης. Ἀλλά, ἂς ἀναμνησθῇ ὅτι «Δικαιοσύνη συλλήβδην πᾶσα ἀρετὴ ἐστίν», ὅτι ἡ Σπάρτη εἶδε καπνὸν ἐχθρικὸν ἀναθρώσκοντα ἐπὶ τῶν ὁρίων της μόνον ὅταν ἀπεφάσισε νὰ κοιμηθοῦν οἱ νόμοι της διὰ μίαν ἡμέραν. Ἂς ἀποδώσῃ ἡ Κυβέρνησις, διὰ τῆς ἀναστυλώσεως τοῦ δικαίου, τὴν γαλήνην καὶ τὴν τάξιν εἰς τὸν στρατό».

Π. Γκίνης. Παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν Βουλὴν νὰ μοὶ δώσουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ λογοδοτήσω διὰ τῆς ἐνέργειάς μου ὡς μέλος τῆς ἐκκαθαριστικῆς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτροπῆς, ἧς τὸ ἔργον φρονῶ ὅτι τιμᾷ τὰ μέλη αὐτῆς.

Ε. Βουλγάλος. (Πρ. Κυβ.). Ἀταξία καὶ ἀνυσυχία θὰ ἐπέλθῃ μόνον ἂν γίνῃ ἀκριβῶς ὅ,τι μετ' ἄλλων ζητεῖ ὁ προλαλήσας. Πρόκειται δὲ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ἥτις προεκάλεσε τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τὴν μεταγωγὴν ἀξιωματικῶν ἀπὸ τῆς καταστάσεως τῆς ἐνεργείας εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀργίας. Ἐπρόκειτο νὰ ἐκκαθαρισθοῦν καὶ ἀπὸ τὸν στρατὸν τὰ στοιχεῖα τά, οὕτως ἢ ἄλλως, θεωρούμενα ὡς μὴ χρήσιμα εἰς αὐτόν.

Ἀλλά, διατὶ δὲν γίνεται ὅμοιος πάταγος καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ἐκκαθαρισθέντας δημοσίμους ὑπαλλήλους, ὧν τινὲς μάλιστα ἐξεκαθαρίσθησαν καὶ ἀναρμοδίως, ὡς οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ὑπὸ πολιτικῆς ἀρχῆς: Ἀλλὰ καὶ τὶ λέγει τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Συντάγματος καθ' ὃ «δὲν στερεῖται ἀξιωματικὸς τοῦ βαθμοῦ του καὶ τῆς συντάξεώς

του ἄλλως ἢ ὡς ὁ νόμος ὁρίζει». Μήπως δὲ ἐστερήθησαν τοῦ βαθμοῦ των καὶ τῆς συντάξεώς των οἱ ἐκκαθαρισθέντες; Οὐδείς. Ἄλλοι αὐτῶν ἔλαβον βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ ὃν εἶχον καὶ ἀπῆλθον, ἄλλοι ἔλαβον συντάξεις· καὶ μάλιστα τινὲς μὴ δικαιούμενοι καὶ σύνταξιν.

Ἔχουν δὲ πάντες δικαίωμα νὰ δεικνύωσι τὸν βαθμόν των, νὰ φέρωσι τὴν στολήν των. Διατὶ δὲ οἱ ἀντιλέγοντες δὲν φέρουν τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου; Διότι αὗται λέγουν ὅτι ἀπομακρύνονται τοῦ στρατοῦ οἱ ἐκκαθαρισθέντες «δι' ἀνικανότητα». Ὥστε δὲν πρόκειται οὔτε περὶ ἀτιμώσεως αὐτῶν. Τινὲς ἐξεκαθαρίσθησαν καὶ δι' ἠθικοὺς λόγους, ἀλλὰ πλεῖστοι δι' ἀνεπάρκειαν. Δὲν ἔχομεν δὲ Δρεϋφοὺς ἐνταῦθα. Αὐτὸς εἶχε καταδικασθῇ ὡς προδότης, ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφου, ὃ δὲν εἶχεν ἐπιδειχθῇ εἰς τὸν κατηγορούμενον πρὸς ἀπολογίαν καὶ ὃ εἶτα ἀνεκαλύφθη ὡς πλαστόν. Ἡ ἀναθεώρησις δὲ τῆς δίκης του ἐπεδιώχθη διὰ νόμου. Καὶ αὐτός, δὲ ὁ τόσα παθὼν ὑπὲρ οὗ εἶχεν ἐξεγερθῇ ἡ συνείδησις τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ, ὑπεχρεώθη νὰ μὴ ὑπηρετήσῃ πλέον καὶ ἀπεμάκρυνεν ἑαυτόν, προαχθείς. Καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἀποστρατευθῇ, οὐδένα ὑβρίσας, οὐδόλως παραπονεθείς, μετὰ τόσας ἀτιμώσεις καὶ τιμωρίας.

Καὶ ἐδῶ, χωρὶς ν' ἀτιμασθοῦν, ζητοῦν ἀναστάτωσιν διὰ νὰ ἐπανέλθουν. Ἡ ὄψις μόνον τῆς δικαιοσύνης εἶνε ὑπὲρ αὐτῶν, εἶπον καὶ ἄλλοτε ὅτι πιθανὸν νὰ ἐκρίθησαν τινὲς αὐτῶν αὐστηρότερον τοῦ δέοντος, ἀλλὰ ὅ,τι ζητεῖται παρ' αὐτῶν ἤδη, ζητηθὲν ἰδιαιτέρως ὑπ' αὐτῶν καὶ παρ' ἐμοῦ, εἶνε ἀναίρεσις τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν. Ζητοῦν νὰ μεταβληθῇ ἡ Βουλὴ εἰς Δικαστήριον, ζητοῦν ἔνομόν τι. προφανῶς ἔνομον. Ἐγὼ ἀγωνίζομαι ὑπὲρ τῶν νόμων, τοῦ Συντάγματος, ἔχω ἠθικὴν ἐνότητα εἰς ὅλας τὰς πράξεις μου, θέτω πάντοτε ὡς σκοπὸν τὸ πολιτικὸν συμφέρον τοῦ Κράτους. Ἔχουν ὁδὸν οἱ ἐκκαθαρισθέντες ἄλλην διὰ νὰ εὕρουν τὸ δίκαιόν των, τὴν ὁδὸν τῶν Δικαστηρίων. Προσέφυγαν καὶ οἱ ἐκκαθαρισθέντες τῷ 78 ἀξιωματικοὶ εἰς τὰ Δικαστήρια, τινὲς προὐκάλεσαν ἀποφάσεις ὑπὲρ καὶ ἐπανέκτησαν τοὺς βαθμούς των. Ἡ ἄλλη ὁδὸς εἶνε ἀνατρεπτικὴ αὐτῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ Συντάγματος. Καὶ ἂν δὲν δύνανται νὰ ἀνέλθουν ὅλοι οἱ ἐκκαθαρισθέντες ἀξιωματικοὶ εἰς τὸ ἠθικὸν ἐπίπεδον, εἰς ὃ ἀνῆλθεν ὁ βουλευτὴς Ζακύνθου

κ. Κλάδης, ἐκ τῶν ἐκκαθαρισθέντων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ αὐτός, ὅστις ἐδήλωσεν ὅτι δὲν γογγύζει δι' ἀπόφασιν κατ' αὐτοῦ ἔστω καὶ ἄδικον τῆς μητρὸς Πατρίδος, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ συμβουλὴ ὅπως μὴ διαταράττωσιν ἐπὶ πλέον κατάστασιν ἥτις δὲν δύναται ν' ἀλλοιωθῇ δι' αὐτούς.

Κ. Β. Βάρθων. Εἶμαι ὑποχρεωμένος ν' ἀνέλθω εἰς τὸ βῆμα κατόπιν τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες ἀνατρέπουν, κατὰ τὴν γνώμην μου, πᾶσαν ἀρχὴν δικαίου. Ἐγὼ προσωπικῶς ἔλαβον πανηγυρικὴν ἱκανοποίησιν παρὰ τοῦ Κερκυραϊκοῦ λαοῦ, κατὰ τὰς ἐκλογάς. Εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ ἐξῆλθον τοῦ στρατοῦ μὲ ὅλην τὴν τιμήν, ἀλλὰ δὲν εἶπεν καὶ ὅτι τοὺς ἀφῃρέθη τὸ δικαίωμα νὰ πολεμήσωσι μετὰ τοῦ στρατοῦ, ἡ ὑψίστη δηλ. τῶν τιμῶν.

Καὶ ἂν ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι δικαίως ἀπεμακρύνθησαν τοῦ στρατεύματος, πρέπει νὰ ἐπανέλθουν, διότι ἀπεμακρύνθησαν δι' ἀπαισίου, διὰ παραλογωτάτου, δι' ἀντιανθρωπιστικοῦ νόμου. Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ οὐδεὶς φόβος ἐκ τῆς ἐπαναφορᾶς των. Εἴμεθα ἐντεῦθα—καὶ εἴμεθα γνωστοὶ διὰ νὰ ταχθῶμεν ὑπὲρ τοῦ καθεστῶτος διὰ πάσης θυσίας, ἐὰν θελήσουν νὰ τὸ διασαλεύσουν οἱ πρώην στρατιωτικοὶ ἐπαναστάται. Αὐτοὶ ἐδημιούργησαν στάσιν, ὄχι ἐπανάστασιν, ἐπανάστασις ἦτο μόνον ἡ Γαλλικὴ καὶ ἡ Ἀγγλική. Ἡ ἰδική μας ἔφερεν ὡς μόνον ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῶν φόρων, τὴν δημιουργίαν χάους παρανομίας. Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις αὐτὴ μόνον παρανομίας ἐδημιούργησε, διεσάλευσε προχθὲς διὰ τοῦ ψηφίσματος τὸ πολίτευμα. Ποῖοι λοιπὸν οἱ καρποὶ τῆς στρατιωτικῆς αὐτῆς ἐπαναστάσεως;

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἦσαν ἐκ τῶν φανατικωτάτων Συνδεσμικῶν, ὄργανα τυφλὰ τοῦ Συνδέσμου, ὑπερέβη τὸ Συμβούλιον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ του καὶ αὐτὴν τὴν Ἱερὰν Ἐξέτασιν, ἀφοῦ ἡ ἀπολογία ἀπεκλείσθη. Δυνάμεθα νὰ ζητῶμεν πλέον ἐθνικὰ δίκαια, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν φιλοτιμίαν ἤδη, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν τὴν τόλμην, ἡμεῖς, ὁλόκληρος λαός, μία Ἐθνοσυνέλευσις, νὰ ἐπιβάλλωμεν τὴν δικαιοσύνην ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ ἡμῶν, νὰ ἀνατρέψωμεν ἄδικον, ὅπερ ἔπληξε καιριώτατα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν;

Κ. Ζαβιτσάνος. Ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ

σχεδίου νόμου περὶ ἀντικαταστάσεως κλπ. τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ,ΡΨΙΕ' κλπ..«περὶ προσθήκης ἐδαφίων εἰς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ νόμου ,ΓΦΝΖ' »

Ε. Μεταξόπουλος κ. Μετὰ τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἦτο ἀληθὴς ματαιοπονία πᾶσα προσπάθεια. Ἀλλὰ ὁ νόμος περὶ ἐκκαθαρίσεως ἤνοιξε πληγάς. Εὔχομαι νὰ μὴ μετανοήσωμεν, νὰ μὴ εἶνε δημιουργημένον ἐξ αὐτῶν προηγούμενον, ὅπερ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐν τῷ μέλλοντι, ὅτε βεβαίως οὐδεὶς δύναται νὰ ἐγγυηθῇ πῶς θὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν καὶ πῶς θὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ὁποίας τυνεπείας θὰ ἔχῃ.

Ἰ. Ἔλληνας ἐπεμβαίνει. Ἀδύνατος πράγματι ἡ ἐπαναφορὰ τῶν ἐκκαθαρισθέντων. Ἀλλά, ὡς ἐγένετο ἡ ἐκκαθάρισις παρεβιάσθη τὸ Σύνταγμα καὶ ἐπεδείχθη μοναδικὴ ἀναρχία.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ γραμματεῖς
Ἰ. Ἔλληνας — Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΓ

Τῆς 14ης Ἰουνίου 1911.

Ὥρα 10.35 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 125 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Ὁ ἐν ταῖς φυλακαῖς Ἀκροπόλεως τῶν Πατρῶν πρατούμενος Κ. Σκόπελος καταγγέλλει τοὺς ἐπιστάτας. 2) Ὁ δήμαρχος Λευκιμμαίων ὑποβάλλει ψήφισμα τοῦ Δημ. Συμβουλίου περὶ τροποποιήσεως τῆς προτάσεως νόμου τῶν κ. κ. βουλευτῶν Κερκύρας. 3) Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Πόρτας, Λιχοί, Βελιτζοῦς τῶν Πατρῶν ζητοῦσι βοήθημα. 4) Οἱ ἐφημέριοι Θηβῶν καὶ Ἀσλάναγα ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 5) Ὁ

δήμαρχος Λευκαδίων ὑποβάλλει πίνακα τῶν χρηζόντων βοηθείας σεισμοπαθῶν συμπολιτῶν του ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῆς 12 Μαΐου 1911.

Ὁ Βουλευτὴς κ. Τ. Παπαδάμ. ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας.

Ὁ Βουλευτὴς κ. Λιβιεράτος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἱδρύσεως εἰς Ἀθήνας ἀστυακοῦ μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Πρόεδρος. γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναβολῆς τῆς ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων δημοτικῶν ἀρχῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Θρ. Πετμεζᾶς** ὅστις ἀναπτύσσει τροπολογίαν του περὶ τῆς ὁποίας παρακαλεῖ ὅπως γίνῃ ἀποδεκτὴ ἕνα μὴ μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ κοινοτήτων, ἡ δημοτικὴ περιουσία εὑρίσκεται εἰς χεῖρας μελλοθανάτων οἱ ὁποῖοι εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνοι.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν). Λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ κίνδυνος τὸν ὁποῖον ὑπέρμνησεν ὁ κ. συνάδελφος παρακαλεῖ δ' αὐτὸν ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν τροπολογίαν του. Ὑποβάλλει τροπολογίαν, καθ' ἣν ἀφαιρεῖται ἡ εἴσπραξις τῶν δημοτικῶν ἐσόδων ἀπὸ πάντων τῶν δήμων, ἀνεξαρτήτως τάξεως, καὶ ἀνατίθεται εἰς τοὺς δημοσίους ταμίας.

Κ. Γόντικας κατόπιν τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν παραιτεῖται τῆς ὁμιλίας του.

Ὁ κ. **Ι. Ἀκρίβας** ἐπιφέρει ἐπίσης παρατηρήσεις τινάς.

Α. Βαβιλόπουλος συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Πετμεζᾶ καθόσον δι' ἐκείνης λαμβάνεται πρόνοια ὅπως περιορισθῶσι κατά τι οἱ δήμαρχοι ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν δημοτικῶν περιουσιῶν.

Θρ. Πετμεζᾶς ἐπιμένει ἀναπτύσσων τὴν τροπολο-

γίαν του, καθ' ἣν ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ μὴ ἐπιτρέπηται συνομολόγησις οἱουδήποτε δανείου ἢ ἐργοληπτικῆς συμβάσεως.

Οἱ κ. κ. **Δ. Κλάδης, Γ. Σηγγούρης** καὶ **Μ. Ὑφαντανάκης** προσθέτουσι τινα.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον εἰς γ' συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 ἀπορρίπτονται δι' ἀναστάσεως αἱ τροπολογίαι τῶν κ. κ. Π. Πολυχρονιάδου, Π. Κασίμη καὶ Θρ. Πετμεζᾶ.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 εἰς γ' συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ν. Βοζίκης.** "Οσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου, λέγει, εἶμαι συμφωνότατος. Ἀπομένουσι παρατηρήσεις τινές, ἐφ' ὧν παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ προσέξῃ.

Ἀναγράφεται ἐν § 2 «Ἐν καθυστερήσει τῆς ἐνοικιάσεως δημοτικῶν προσόδων ἡ εἴσπραξις αὐτῶν δύναται νὰ ἀνατεθῇ πρσωρινῶς» κλπ. Λυτὴν τὴν ἔκφρασιν δυσκολεύομαι νὰ τὴν ἐννοήσω· συμπεραίνω ὅτι θέλει νὰ εἴπῃ διὰ ταύτης ὁ συντάκτης τῆς τροπολογίας, ἂν οἱ φορολογούμενοι καθυστερῶσιν εἰς τὸν ἐνοικιασκὴν τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων φόρων.

Ἐμ. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Παρακαλῶ ὑποθέσατε φόρους ἐνοικιαζομένους οἵτινες ἔχουσιν ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν καὶ δὲν ἔχουσιν ἐνοικιασθῇ· τίνες θὰ εἰσπράττωσιν ἐν τῷ μεταξύ; Ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἐπαρκεῖ ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ δύνανται τότε νὰ διορσθῶσιν εἰδικοὶ εἰσπράκτορες μέχρι τῆς ἐνοικιάσεως. Τοῦτο ἐννοεῖ.

Ν. Βοζίκης. Ἐρωτᾷ ποῖος θὰ εὐθύνεται ἐν περιπτώσει καταχρήσεως.

Ἐμ. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν). Οἱ εἰδικοὶ εἰσπράκτορες προτείνονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου, ἐννοεῖται

λοιπὸν ὅτι ὁ Ταμίας ὑπέχει τὴν εὐθύνην, τὴν ὁποίαν ὑπέχει πᾶς ὑπάλληλος τῇ προτάσει τοῦ ὁποίου διορίζονται οἱ ὡρισμένοι ὑπάλληλοι διαχειρίσεως.

Ὁ Ταμίας εἶνε ὁ ἀπ' εὐθείας, ὁ ἀμέσως ὑπόλογος διὰ τὴν διαχείρησιν τῶν δημοτικῶν προσόδων καὶ φυσικὰ ὑποθέτει ὁ νόμος, ὅτι θὰ εὕρῃ τοὺς ἐμπνέοντας ἐμπιστοσύνην χρηστῆς διαχειρίσεως, ὀφείλει δὲ καθ' οἱονδήποτε τρόπον νὰ ἐξασφαλίζῃ ἐν τῷ μεταξὺ μέχρι τῆς ἐνοικιάσεως τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων. Τώρα τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον θέτετε ποῖος θὰ εὐθύνεται ἐν οἱᾳδήποτε περιπτώσει ἤθελε συμβῇ κατάχρησις, δὲν νομίζω ὅτι τοῦτο δύναται νὰ λυθῇ ἐνταῦθα.

Ν. Βοζίκης. Λύεται ἀντιθέτως καὶ μοὶ ἀπαντήσατε τί πρέπει νὰ γίνηται καὶ ἐγὼ παρετήρησα τί γίνεται καὶ τί θὰ γίνηται καὶ ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν. Ἐγὼ θὰ ἤθελον νὰ ἀπαιτῶνται τὰ προσόντα τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, διότι σεῖς λύεται τὸ ζήτημα ἀντιθέτως, ὅταν δίδετε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ταμίαν νὰ διορίζῃ τοὺς εἰδικοὺς εἰσπράκτορας, λύετε ἓν ζήτημα ἄλυτον κατὰ τρόπον μὴ ἀσφαλίζοντα τὰ συμφέροντα τῶν ἐνοικιαστῶν, διότι ὁ Ταμίας θέλει διορίσει ἄνευ προκαταβολῆς τινος, πᾶσα δὲ ζημία δὲν θὰ εἶνε εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἀλλ' εἰς βάρος τῶν εἰσπράξεων τοῦ δήμου, διότι οἱ ἐνοικιασταὶ μὴ ἔχοντες τὴν βεβαιότητα, ὅτι θὰ ἀναλάβωσιν ὅλας τὰς εἰσπράξεις θὰ προσφέρωσιν ὀλιγώτερα.

Ε. Ρέπουλης. Τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐν τῷ νόμῳ εἶνε τοῦτο· ἀντὶ τῆς λέξεως «εἴσπραξις» νὰ τεθῇ «βεβαίωσις». Ἂν νομίζητε ὅτι ὑπάρχει μεγαλητέρα ἐγγύησις, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε δυνατὸν προκειμένου περὶ ἐμμέσων φόρων, διότι πλεῖστα εἰσάγονται ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα φεύγουσι καὶ δὲν τὰ εὑρίσκουσι.

Ν. Βοζίκης. Ἐγὼ δὲν εἶπον ν' ἀναγράψητε διάταξιν ὑποβάλλουσαν τὸ δημόσιον εἰς εὐθύνας, ἀλλ' ἤθελησα ν' ἀναγραφῇ, ὅτι εἰδικοὶ εἰσπράκτορες πρέπει νὰ ἔχωσι τὰ προσόντα τῶν δημοσίων καὶ νὰ καταβάλωσι τὴν ἐγγύησιν.

Ε. Ρέπουλης. Ἡ πρότασίς σας εἶνε λογικωτάτη, ἀλλὰ πρόκειται περὶ προσωρινῶν εἰσπρακτόρων, ἂν δὲ ὁρίσητε προσόντα καὶ ἐγγυήσεις ποῖος εἶνε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος

ήθελεν ἀναλάβῃ νὰ εἰσπράξῃ, καταθέτων καὶ ἐγγύησιν, διὰ ὀντὼ ἡ δέκα ἡμέρας :

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Ἡ κατὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Ἰουλίου μέλλουσα νὰ ἐνεργηθῇ ψηφορία πρὸς ἐκλογὴν τῶν νέων δημοτικῶν Ἀρχῶν ἀναβάλλεται εἰς τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1912.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς καὶ πρὸ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Ἰουλίου 1912, ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου Β. Διάταγμα δέον νὰ ἐκδοθῇ ἑξήκοντα τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ὁρισθησομένης διὰ τὴν ἐκλογήν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐξουσία τῶν ὑφισταμένων Δημοτικῶν Ἀρχῶν παρατείνεται μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν νέων.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐγκατάστασις τῶν νέων Δημοτικῶν Ἀρχῶν γενήσεται τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1912, ἐὰν ἡ ἐκλογὴ ἐνεργηθῇ τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἄλλως, γενήσεται τὴν ἐνεννηκοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνεργείας τῆς ἐκλογῆς.

Εἰς τοὺς συσταθησομένους μέχρι τῆς ἐνεργείας τῆς ἐκλογῆς, δι' ἀποσπάσεως ἐκ τῶν ὑφισταμένων δήμων, νέους δήμους ἡ ἡμέρα τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν ὁρισθήσεται διὰ Β. διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 4.

Ἂν ἐν τῷ διαστήματι τῆς παρατάσεως τῆς ἐξουσίας τῶν νῦν ὑφισταμένων Δημοτικῶν Ἀρχῶν χηρεύσῃ θέσις Δημάρχου ἢ παρέδρου, δὲν ἐνεργεῖται ἐκλογὴ πρὸς πλήρωσιν αὐτῆς, πλὴν ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ οὐδεὶς δημαρχικὸς πάρεδρος πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐκλιπόντος.

Ἄρθρον 5.

Ἡ διαχείρισις ἐν γένει τῶν ταμείων τῶν Δήμων δύναται ν' ἀνατεθῇ διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, εἰς τοὺς ἀρμοδίους ἐπαρχιακοὺς ταμίας, εἰδικῶς δὲ ἡ εἴσπραξις τῶν ἀπ' εὐθείας βεβαιουμένων ἐσόδων ἐν τοῖς ταμείοις ἑνὸς ἢ πλειόνων Δήμων εἰς τοὺς δημοσίους εἰσπράκτορας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδιδομένης τῇ προτάσει τοῦ ἀρμοδίου Ταμίου.

Μέχρις ἐγκρίσεως τῆς ἐνοικιάσεως δημοτικῶν προσόδων ἡ εἴσπραξις αὐτῶν δύναται ν' ἀνατεθῇ προσωρινῶς τῇ προτάσει τοῦ ταμίου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς προσωρινοὺς εἰσπράκτορας ὀφείλοντας λογοδοσίαν πρὸς τὸν ἐνοικιαστήν, ὑποχρεούμενον εἰς πληρωμὴν τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁρισθησομένης ἀποζημιώσεως αὐτῶν, ἥτις δὲν δύναται νὰ ᾖ ἀνωτέρα τῶν δραχμῶν ἑκατὸν κατὰ μῆνα. Ἀποτυχούσης δὲ τῆς ἐνοικιάσεως ἡ εἴσπραξις τῶν δημοτικῶν προσόδων δύναται ν' ἀνατεθῇ ὡς ἀνωτέρω εἰς εἰδικοὺς εἰσπράκτορας. Ἐπιτρέπεται ὡσαύτως ν' ἀνατεθῇ ἡ εἴσπραξις δημοτικῶν προσόδων εἰς τοιούτους εἰδικοὺς εἰσπράκτορας, διοριζομένους συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη χάριν εὐχεροῦς εἰσπράξεως αὐτῶν νὰ διαμένωσιν οὗτοι διαρκῶς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ αὐτοῦ δήμου.

Ἡ ὑπὸ τῶν δημοσίων ἢ εἰδικῶν εἰσπρακτόρων εἴσπραξις τῶν δημοτικῶν ἐσόδων καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ταμιῶν εἰσαγωγὴ τῶν εἰσπραττομένων εἰς τὰ Δημοτικὰ Ταμεῖα ἐνεργεῖται δι' ἐκδόσεως ἀποδεικτικῶν, ὁ τύπος τῶν ὁποίων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης, κανονισθήσεται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν.

Ἐπὶ τῇ εἰσπράξει τῶν δημοτικῶν ἐσόδων κρατοῦνται εἰς βάρος τῶν δημοτικῶν ταμείων ποσοστά, ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῶν πραγματοποιουμένων εἰσπράξεων κατ' ἀνώτατον ὅρον μέχρι 3 ο]ο.

Ἐκ τῶν ποσοστῶν τούτων θὰ λαμβάνωσιν οἱ ταμίαι τὸ $^1/_3$, τὰ δὲ ὑπόλοιπα χρησιμοποιηθήσονται πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἐνεργούντων τὴν εἴσπραξιν δημοσίων καὶ εἰδικῶν εἰσπρακτόρων.

Τὰ ἀποδιδόμενα ποσοστὰ εἰς τοὺς εἰσπράκτορας δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ἀνώτερα τοῦ 1 ο]ο, ὁ δὲ μισθὸς τῶν εἰδικῶν

εἰσπρακτόρων δὲν δύναται νὰ εἶνε ἀνώτερος τῶν δραχμῶν ὀγδοήκοντα (80).

Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου ΑΥΗ' τοῦ 1905.

Ἄρθρον 6.

Ἀπὸ τῆ δημοσιεύσει τοῦ Διατάγματος τῆς ἀναθέσεως τῆς διαχειρίσεως δημοτικοῦ τινος ταμείου εἰς τὸν ἁρμόδιον ἔπαρχιακὸν ταμίαν, ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ θεωρεῖται αὐτοδικαίως πεπαυμένος, ὑποχρεοῦται δὲ νὰ λογοδοτήσῃ πρὸς τὸν Ταμίαν καὶ παραδώσῃ πρὸς τοῦτον τὸ χρηματικὸν ὑπόλοιπον ὡς καὶ πάντα τὰ βιβλία καὶ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς Δημοτικῆς διαχειρίσεως.

Οἱ δημόσιοι καὶ εἰδικοὶ εἰσπράκτορες ἐν τῇ διαχειρίσει δημοτικῶν προσόδων καθίστανται ὑπεύθυνοι πρὸς τοὺς ταμίας, πρὸς οὓς λογοδοτοῦσιν, οὗτοι δὲ πρὸς τοὺς δήμους ἐφαρμοζομένων ἐπ' αὐτῶν τῶν περὶ διαχειρίσεως καὶ λογοδοσίας τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων ἰσχυουσῶν διατάξεων. Οἱ ταμίαι ὅμως διὰ τὰ ἀναφαινόμενα ἐν τῇ δημοτικῇ διαχειρίσει ἐλλείμματα τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εὐθύνονται ἀπέναντι τῶν δήμων μόνον καθ' ἃς περιπτώσεις εὐθύνονται πρὸς τὸ Δημόσιον διὰ τὰ ἐν τῇ δημοσίᾳ χρηματικῇ διαχειρίσει ἐλλείμματα τῶν εἰσπρακτόρων.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ Ἀντιβασιλείας ἢ διαχειρίσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Πρόεδρος. Ἐξακολούθησις τῆς γ' συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως θέσεως Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Α. Παπαναστασίου** ὅστις λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἀντὶ νὰ εἴπῃ τὴν γνώμην της, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαίαν καὶ χρήσιμον τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Διαδόχου εἰς τὸν στρατὸν διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον, ὑπέβαλεν ἁπλῶς νομοσχέδιον περὶ Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως εἰς τὸ ὁποῖον οὔτε κἂν γίνεται λόγος περὶ Διαδόχου.

Ἐλ. Βενιζέλος. Δηλοῖ ὅτι ἐκ τοῦ 9ου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, διαγράφονται αἱ λέξεις «καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτοῦ». Διότι ὄντως τοιαύτη ἐλευθερία περὶ τὸν ὁρισμὸν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ δυνατὸν νὰ ἀπέβαινεν ἐπικίνδυνος.

Α. Παπαναστασίου. Ἐξακολουθῶν ὑποστηρίζων, ὅτι μεγάλη δικαιοδοσία καὶ μεγάλα καθήκοντα ἀνατίθενται εἰς τὸν Διάδοχον. Ἡ πολλαπλῆ αὕτη δικαιοδοσία εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸ τὴν θέσιν τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου.

Προχωρῶν λέγει, ὅτι ὁ Διάδοχος δὲν τηρεῖ τὴν στάσιν, τὴν ὁποίαν ὤφειλε νὰ τηρήσῃ ἀπέναντι τῶν ἐξεγερθέντων ἀξιωματικῶν. Καὶ ἐξετάζει διὰ μακρῶν τὰ τῆς διαχειρίσεως τῶν καθηκόντων τοῦ Γεν. Διοικητοῦ παρὰ τοῦ Διαδόχου. Τελευτῶν προσθέτει ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρεξηγηθῇ ἐμοῦ κατὰ τῆς Γεν. Ἐπιθεωρήσεως διότι τοῦτο πράττει ἐπειδὴ θέλει καὶ τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Διάδοχον ὑψηλότερον τῶν κρίσεων καὶ πάσης προστριβῆς καὶ ἀδιαφορεῖ ἂν θὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ φίλος πρὸς τὴν Βασιλείαν.

Στ. Δραγούμης. Λέγει ὅτι σπανίως ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος ὑπῆρξεν ὀδυνηροτέρα ὅσον τὴν στιγμὴν ταύτην. Δὲν ἀνέμενε δὲ ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐμφανισθῇ ζήτημα, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν προτήκουσαν στιγμήν. Ἐρωτᾷ δὲ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ δηλώσῃ ὑπὸ ποῖον τύπον ὑπεβλήθη τὸ νομοσχέδιον. Προσωρινὸν ἢ ὁριστικόν;

Ἐλευθ. Βενιζέλος. Ὑπὸ ποίαν ἔννοιαν διατυπώνετε τὴν ἐρώτησιν;

Στεφ. Δραγούμης. Πρὸ ἡμερῶν εἴπατε προκειμένου περὶ τροποποιήσεων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ὅτι αὗται εἶναι προτωριναί, μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν ὀργανωτῶν συντάξεως τοῦ ὁριστικοῦ ὀργανισμοῦ. Τοιαύτην ἔννοιαν ἔχει καὶ τὸ περὶ Γεν. Ἐπιθεωρήσεως;

Ἐλευθ. Βενιζέλος. Δυνατὸν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὁριστικοῦ ὀργανισμοῦ νὰ μεταβληθῇ ἐν μέρει καὶ ὁ θεσμὸς τῆς Γεν. Ἐπιθεωρήσεως. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις οὐχὶ ὡς προσωρινὸν ὑπέβαλε τὸ μέτρον.

Στεφ. Δραγούμης. Ἀνέμενον τὴν ἀπάντησιν ταύτην. Διότι ἡ ἵδρυσις τοῦ θεσμοῦ προσωρινῶς θ' ἀπετέλει σφάλμα, τοῦ ὁποίου δὲν θεωρῶ ἱκανὸν τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Προχωρῶν ἀναφέρει ὅτι οἱ ξένοι ὀργανωταὶ ἐκλήθησαν ἐνταῦθα ἀκριβῶς, ὅπως ἡμεῖς χρώμενοι τῇ πείρᾳ των,

τῇ ἔξωθεν, τοῖς φωσὶν αὐτῶν, τοῖς ἔξωθεν ἀκόμη δὲ καὶ τῆς πείρᾳ αὐτῶν τῇ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀπαλλαγῶμεν τῶν κακῶν συνεπειῶν τῆς ἐλλείψεως ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἐπὶ δεκαδας ἐτῶν ἠγωνίσθημεν, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἀπεκτήσαμεν λόγῳ τῆς ἀμαθείας ἡμῶν. Καὶ πῶς σήμερον, ὅτε πρόκειται διὰ τῶν Γάλλων ὀργανωτῶν νὰ ἀποκτήσωμεν τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον, ἀποσπῶμεν παρ' αὐτῶν ἓν μέρος ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων καὶ ἀναθέτομεν αὐτὸ εἰς τὴν ἀμάθειαν ἡμῶν.

Ἐλ. Βενιζέλος. Νομίζετε ὅτι ἱδρύοντες τὸν θεσμὸν τῆς Γεν. Ἐπιθεωρήσεως καὶ ἀναθέτοντες ταύτην εἰς τὸν Διάδοχον, ἐξουδετεροῦμεν κατά τι τὸ ἔργον τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβεν ἡ ξένη ἀποστολή;

Στέφ. Δραγούμης. Δὲν θέλω νὰ εἴπω τοῦτο, ἀλλὰ πάντως καταστρέφεται ἡ συνοχὴ τοῦ ἔργου των. Προώρως ἄλλως τε, εἰσήχθη ἐν τῇ Βουλῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης. Διότι ἤδη ἐφρόντισεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διὰ νομοσχεδίου ψηφισθέντος καὶ δημοσιευθέντος νὰ κανονίσῃ τὴν θέσιν τῶν ἀντιστρατήγων ἐν Ἑλλάδι, θέσιν ἁρμόζουσαν καὶ ἐπαρκῆ διὰ τὸν Διάδοχον ἀντιστράτηγον. Ὑπῆρχε δὲ ὁ καιρὸς μέχρι τῆς 8 Ἰανουαρίου ὁπότε λήγει ἡ σύνοδος τῆς Βουλῆς νὰ περατωθῇ ἡ μελέτη τῶν ὀργανωτῶν καὶ νὰ ὑποβληθῶσι συνηρμολογημένα ὅσα μεμονωμένως συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται σήμερον. Τοῦτο ὅμως δυστυχῶς δὲν ἐγένετο.

Ἂν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐπείθετο εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς τρίτης συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου διὰ τὸ δεύτερον τμῆμα τῆς Συνόδου, θὰ μὲ ἀπήλλασσε τῆς δυσχερείας τοῦ νὰ ὁμιλήσω ἐπὶ τοῦ μέτρου τούτου.

Προχωρῶν λέγει ὅτι ἡ γνώμη τῶν ἀξιωματικῶν ἢ τῶν πολιτῶν, ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἔχει ἄλλην τινὰ σημασίαν, εἰμὴ τὴν σημασίαν τοῦ δημοσίου φρονήματος, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ζυγίζῃ καλῶς, ἵνα μὴ ἐκ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ Διαδόχου εἰς τὸν στρατὸν προκύψωσι νέαι ἀνωμαλίαι.

Τοῦτο πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Βουλὴ καὶ νὰ σταθμίσῃ καλῶς. Μόλις ἐξήλθομεν τῆς ἀνωμαλίας καὶ μόλις ὅλοι ἐπίστευσαν ὅτι ἀπηλλάγημεν αὐτῆς, καὶ ἤδη ρίπτεται τὸ

ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον ὡς αἰτία δυσπιστίας, ἔστω καὶ μὴ ὑπερβαινούσης κατ' ὄγκον κόκκον σινάπεως.

Ἀλλὰ συμφέρει νὰ εἰσέλθωμεν εἰς νέας ἀνωμαλίας, ἂν μάλιστα μεσολαβήσουν καὶ ἀτυχεῖς τινες περιστάσεις;

Ἐμέ, προσθέτει, οὐδεμία ξένη γνώμη ἐπηρεάζει. Ἐπηρεάζει μόνον ἡ γνῶσις τῶν πραγμάτων καὶ ἡ ἐξέτασις αὐτῶν. Καὶ ἂν ὑπάρχουν πολλοὶ πολῖται καὶ ἀξιωματικοὶ ἔχοντες γνώμην ὅτι πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἐνεργὸν διαχείρισιν ὁ Διάδοχος ἀντιστράτηγος, θὰ ἦτο ὀλέθριον ἂν οἱ ὑπευθύνως διαχειριζόμενοι τὰ πράγματα παρεσύροντο ἀπὸ τὰς γνώμας ταύτας. Διότι οἱ ἔχοντες γνώμας οὐδεμίαν ἔχουν εὐθύνην διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἐξόχως μὴ πολιτικὴ πρᾶξις εἶνε ἡ διαπραχθεῖσα, ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως, ὑποβολὴ τοῦ νομοσχεδίου. Καὶ ἂν ἡ πρᾶξις αὕτη κυρωθῇ, πολὺ φοβοῦμαι μήπως καὶ πάλιν θεωρηθῶ ὡς Κασάνδρα κακὰ προμαντεύουσα, ἂν προείπω ἀνωμαλίας, αἵτινες θέλουσι προκύψει εἰς στιγμήν, καθ' ἣν ἔχομεν ἀνάγκην ἡσυχίας;

Ὁμιλῶν περὶ τῆς Ἐπαναστάσεως ἐπαινεῖ ταύτην ὡς μηδὲν ἀνατρέψασαν, ἀπὸ ἀγαθῶν καὶ ἁγνῶν ὁρμηθεῖσαν σκοπῶν, καὶ τείνασαν τὴν χεῖρα εἰς τοὺς θελήσαντας νὰ τείνωσι καὶ αὐτοὶ τὴν ἰδικήν των. Καὶ εἶμαι, λέγει, ἐγὼ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν ὅπως διαπιστώσω, ὅτι ἡ ἐπανάστασις ὑπῆρξεν εἰλικρινὴς καὶ τιμιωτάτη. Καὶ ὀφείλω νὰ δηλώσω προσέτι, ὅτι οἱ ἀναλαβόντες τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐπαναστάσεως πολλάκις μοῦ παρέσχον πολυτιμοτάτην συνδρομήν, εἰς στιγμὰς μάλιστα ἐκτάκτως δυσαρέστους.

Τελευτῶν λέγει, ὅτι δὲν θέλει ἐξαπολουθήσει τὴν ἀγόρευσίν του, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν παράκλησιν περὶ ἀναβολῆς, ἀπάντησιν, ἡ ὁποία ἐλπίζει νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦ δευτέρου μέρους τῆς ἀγορεύσεώς του, τοῦ ἀνατομικοῦ τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐλ. Βενιζέλος. Ὀφείλω συντόμως νὰ σᾶς ἀπαντήσω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκ τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἀγορεύσεως ὑμῶν οὐδόλως ἐπείσθη ἢ ν' ἀποσύρῃ ἢ ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου. Ὁμολογῶ ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε γνῶμαι οὐδόλως μὲ ἐκλόνισαν. Πιθανὸν διὰ τοῦ δευτέρου

μέρους τῆς ἀγορεύσεως ὑμῶν νὰ μὲ πείσητε. Μέχρι τῆς στιγμῆς ὅμως ταύτης δὲν ἐκλονίσατε τὴν γνώμην μου.

Ἀραγούμης. Ἴσως τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀγορεύσεώς μου νὰ μὴ ἠδυνήθη νὰ φέρῃ τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅμως εἰς τὸ δεύτερον μέρος, τὴν ἀνάλυσιν δηλαδὴ τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Πρόεδρος, συναινέσει τῆς Βουλῆς διακόπτει τὴν συνεδρίασιν διὰ τὴν 5ην μετὰ μεσημβρίαν.

Μετὰ μεσημβρίαν

Τὴν 5ην καὶ 52′ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν ὑποβολὴ παραιτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Ι. Κουρτάκη ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος, λόγῳ τοῦ ἄρθρου 73 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ σχετικοῦ ψηφίσματος.

Συνεχίζεται ἡ γ′ συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συστάσεως θέσεως «Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ».

Σ. Ἀραγούμης. [Συνεχίζων τὴν διακοπεῖσαν ἀγόρευσίν του]. Θέλομεν νὰ διαταράξωμεν, νὰ ἐξεγείρωμεν ἔτι μᾶλλον τὸ τεταραγμένον αἴσθημα; Ἔχει δικαίωμα ἡ Κυβέρνησις αὕτη τῆς ἀνάγκης νὰ ἐπιβάλῃ προώρως, ἀμελετήτως τοιοῦτο μέτρον; Οἱ ξένοι ὀργανωταί, ὑπὸ τὴν γνώμην τῶν ὁποίων ζητεῖ σκέπην ἡ Κυβέρνησις, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἔχοντες ἔτι γνώμας ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Οὗτοι ἠτιολογημένην γνώμην περὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ δὲν δύνανται ἔτι νὰ διατυπώσωσι. Καὶ ἡ Κυβέρνησις, ἐπιμένουσα εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ μέτρου περὶ τοῦ Διαδόχου, γεννᾷ σάλον ἐν τῇ Πολιτείᾳ, χωρὶς νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀποχωρήσῃ τῶν κοινῶν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τῆς θέσεως αὐτῆς. Δὲν ἔχομεν νῦν ἀκεραίαν τὴν πολιτικὴν καὶ κοινοβουλευτικὴν μηχανήν. Ἐλλείπουν οἱ δύο ἀπαραίτητοι μοχλοὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς κινήσεως. Μειοψηφία ὀργανωμένη κοινοβουλευτικῶς εἶνε ἀσφαλεστέρα πλειοψηφίας μὴ ἐχούσης ὡς ἀντίρροπον ὠργανωμένον ἀντιπολιτευτικὸν κόμμα. Τὰ πολιτικὰ δὲ κόμματα ἡμῶν ἤδη ὀργανοῦνται ἐκτὸς τῆς Βουλῆς. Καὶ λησμονοῦμεν τὴν ἐπικειμένην ἀντιβασιλείαν τοῦ Διαδόχου; Ἐὰν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προσεῖχεν εἰς τοῦτο καὶ εἰς τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν θὰ εὕρισκεν ὅτι ἠδύνατο εὐλογώτερον καὶ ἀσφαλέστερον τὸ ἐρχόμενον φθινόπωρον μόνον νὰ εἰσαγάγῃ τὸ μέτρον.

Θλίβομαι διότι, ἐπιδοκιμάζων τὸ σύνολον τῆς πολιτείας τῆς Κυβερνήσεως, παρουσιάζομαι σήμερον ἐλεγκτὴς ἐν τῷ ζητήματι. Πράττει ἡ Κυβέρνησις χείρονα τῶν γενομένων τῷ 1999, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα. Ἐσκόρπισε τὰ νοήματά της ἢ 4 ἢ 6 νομοσχέδια.

Διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπαναφέρεται εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὁ ἀντιστράτηγος Διάδοχος, δὲν εἰσάγεται εἰς τὴν τεχνικὴν αὐτοῦ Ἐπιτροπήν. Ἀντισυνταγματικὸν τοῦτο- Τὸ δικαίωμα Διοικήσεως ἐν καθολικῇ ἐπιστρατεύσει εἶνε ἤδη δεδομένον, ὥστε δὲν βλέπω διατὶ σχετίζεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ μὲ τὴν Γεν. Ἐπιθεώρησιν. Διατί δὲ δίδεται ἡ διοίκησις τοῦ ὅλου Στρατοῦ εἰς τὸν Γεν. Ἐπιθεωρητὴν καὶ οὐχὶ μόνον τοῦ μέρους τοῦ ἀναγομένου εἰς αὐτὸν ἐν περιπτώσει ἀμύνης τῆς χώρας; Ἡ διδομένη δὲ εἰς αὐτὸν διεύθυνσις μεγάλων ἀσκήσεων ἀντίκειται εἰς τὸ ὅτι ὁ Ἄρς χηγὸς τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν ταῖ ἀσκήσεσιν ὑποτεταγμένον τὸν ἀντιστράτηγον Διάδοχον.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Καὶ θὰ τὸν ἔχῃ.

Σ. Ἀραγούμης. Ἔχομεν λοιπὸν ἐξουσίας καθαρᾶς διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ. Ἀλλὰ κεκαλυμμένας ὑπὸ τὴν Γε- Ἐπιθεώρησιν. Αὐτὴ ὅμως, ἥτις ὑπῆρχεν ὑπὸ τὴν καταλυθεῖσαν Γεν. Διοίκησιν, ἔφερε κυρίως τὴν ἀναστάτωσιν καὶ τὸ κακόν. Ὡς Γεν. Ἐπιθεωρητὴς ὁ Διάδοχος ὑπῆρξε τότε κατώτερος ἑαυτοῦ, μοιραίως. Στρατιωτικὴν ἀρετὴν ἐπέδειξε καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ. Ἀλλὰ ἡ Βασιλικὴν ἰδιότης παρεμποδίζει νὰ ἐπιδείξῃ αὐτὴν ἀπολύτως ἐν τῇ χώρᾳ.

Ἀνακοινῶ πρὸς τὴν Βουλὴν τροπολογίαν ἣν εἶχον ὑποβάλλει τῷ 1999, ὅτε συνεζητεῖτο ἐνταῦθα ὁ θεσμὸς τῆς Διαδοχικῆς Γενικῆς Διοικήσεως. (Ἀναγινώσκει αὐτήν). Κατ' αὐτὴν ἐπιτρέπεται ἡ τμηματικὴ Διοίκησις σωμάτων ἐνπολέμῳ εἰς τὸν Γεν. Διοικητήν. Ἡ ὑπερτάτη δὲ στρατιωτικὴ θέσις εἶνε ἡ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Μικτοῦ

Ἐπιτελείου καὶ αὐτὴν δὲ ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν Διάδοχον. Θέσις οὐσιαστική, κανονική, ἀποτελεσματική, κάρπιμος, στάδιον γόνιμον δι' ἕνα μεμορφωμένον καὶ καὶ φιλότιμον. θέσις ὑπάτου διαφωτιστοῦ τῆς Κυβερνήσεως ἐν ὥρᾳ κρισίμῳ. ἀλλὰ καὶ ἀπηλλαγμένη τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν ἀδιαφιλονεικήτων κινδύνων κατῆς θέσεως τῆς Γεν. Ἐπιθεωρήσεως.

Κύριοι βουλευταί. Ὑπὸ τὰ παραπετάσματα καὶ τὰ προσχήματα τῶν λέξεων τοῦ νομοσχεδίου δὲν δύναται νὰ ἐκμηδενισθῇ ὁ κίνδυνος ἐκ τοῦ θεσμοῦ. Ὡς κεφαλή, ὡς ὑπερέχων ὁ Διάδοχος, ἀφοῦ θὰ καλῆται νὰ δίδῃ τὴν συμβουλευτικὴν ψῆφον.ἀφοῦ θὰ παρίσταται εἰς τὰς ἐπιθεωρήσεις,θὰ δέχεται πᾶσαν εὐθύνην. Καὶ ἂν δὲν θίγωνται τὰ πρόσωπα.πῶς θὰ ἐπέρχεται βελτίωσις εἰς τὸν στρατὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἁπλῆς νεκρᾶς γνώμης τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ ; Καὶ ἂν θὰ θίγωνται τὰ πρόσωπα, ὁ κίνδυνος καὶ ἡ εὐθύνη δὲν εἶνε ἐγγὺς καὶ δύναται νὰ διαμφισβητηθῇ ; Καὶ δὲν εἶνε μυριάκις προτιμώτερον νὰ λέγεται φανερὰ ἡ γνώμη τοῦ Διαδόχου περὶ τῶν προσώπων, ὅτε δὲν θὰ ρίπτωνται τοὐλάχιστον εἰς αὐτὸν καὶ αἱ εὐθύναι τῶν διαδόσεων ; Ἂς μὴ πλήττῃ ἡ Διαδοχικὴ κορυφὴ διὰ τοῦ ἐγχειριδίου τοιούτου θεσμοῦ. Θέλομεν αὐτὴν ἄθικτον, ἀπρόσβλητον καὶ ἐξησφαλισμένην, μέχρις ὅτου ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, μέχρις ὅτου κληθῇ ἐκεῖ ὅπου προώρισται.

Σ. Σίμος. Ἀναφέρει ἀποσπάσματα ὁμιλίας τοῦ κ. Δραγούμη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1909, κατὰ τοῦ νομοσχεδίου δι' οὗ ἀφηροῦντο ἐνεργοῦ διοικήσεως τοῦ στρατοῦ οἱ Βασιλόπαιδες καὶ μετ' αὐτῶν καὶ ὁ Διάδοχος. Λέγει :

«Μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς νόμον, ὁ Διάδοχος ἐζήτησε νὰ τεθῇ εἰς κατάστασιν διαθεσιμότητος, ὥστε πρόκειται νῦν περὶ ἀναθέσεως εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας, οὐχὶ περὶ ἐπαναφορᾶς αὐτοῦ, πρόκειται περὶ τοῦ δευτέρου ὅρου τῆς Ἐπαναστάσεως. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἀρνηθῇ εἰς τὸν Διάδοχον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ στρατεύματι, ὑπηρεσίαν ἐνεργόν. Ἐὰν δὲν ἐμεσολάβουν αἱ ἐκλογαὶ τῆς 8ης Αὐγούστου.τὰ κόμματα, κυρίως ὡς ἐκ τοῦ ζητήματος τοῦ Διαδόχου θὰ ἐθανάτωνον τὴν εἰς στάδιον ψυχορραγήματος ἀρχίσασαν νὰ εἰσέρχεται τὴν ἐποχὴν ἐ·είνην ἐπανάστασιν. Καὶ ἤδη κινδυνεύομεν περισσότερον ἐὰν ὁ

Διάδοχος μείνῃ ἐκτὸς ὑπηρεσίας. Δὲν ἀπώλεσε τὰς συμπαθείας τῆς πλειονότητος τῶν ἀξιωματικῶν. Ἂς μὴ ἀρίσωμεν λοιπὸν αὐτὸν ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας, ἔρμαιον ραδιουργίας τῶν κομμάτων, κεντρον νέων αλικῶν. Ἐδήλωσε καὶ ὁ Διάδοχος φρόνημα ὑπὲρ τῆς Ἐπαναστάσεως, λόγῳ τῆς ἐκφαυλίσεως τῶν κομμάτων. καὶ θ' ἀρίσῃ αὐτὸν ἡ νέα ἐκ τῆς Ἐπαναστάσεως προκληθεῖσα κατάστασις εἰς τὴν «ἀτιμωτικήν».ἐκτὸς τοῦ ζῶντος στρατεύματος θέσιν--κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ κ.Δραγούμη ἐν τῇ συζητήσει τοῦ 1909; Ἀλλὰ ἄλλη θέσις,ἐκτὸς τῆς τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ,ὀλιγώτερον αὐτῆς ὑπεύθυνος δὲν ὑπάρχει. Ἀλλὰ ὡς Βασιλεὺς — Ἀρχηγὸς τοῦ κατὰ θάλασσαν καὶ γῆν Στρατοῦ—δὲν θὰ εἶνε ἐπικίνδυνος. ἐὰν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐν τῇ ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ τοῦστρατοῦ θὰ ἐφαίνετο κατώτερος τῆς Διαδοχικῆς θέσεώς του : Φοβεῖσθε τινὲς τὸ ἔλασσον καὶ δὲν φοβεῖσθε τὸ μεῖζον ;

Δὲν γνωρίζω τὰ Ἀνάκτορα,οὔτε μὲ γνωρίζουν. Ἀλλά. ἐπὶ 20ετίαν ἀναστρεφεῖς μετὰ τῆς ὁλότητος τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους, δύναμαι νὰ βεβαιώσω ὅτι ζήτημα ἐθνικῆς πίστεως καὶ ἐθνικῆς ζωῆς εἶνε τὸ ζήτημα τοῦ κύρους τῆς Δυναστείας καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς,τοῦ κύρους ἀμειώτου καὶ ζῶντος. Καὶ ὀλίγον. φρονεῖτε, συντελεῖ εἰς τὴν διακύμανσιν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ζητημάτων ἡ ἑκάστοτε διακύμανσις τῶν σχέσεων τῆς πολιτείας, τοῦ λαοῦ, μετὰ τῆς Δυναστείας ; Μὴ στῶμεν εἰς ἡμίμετρα. Αὐτὰ δὲν σώζουν, καταστρέφουν τελείως τὰ ζητήματα. Τὸν Διάδοχον τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου θέλει ἡ Ἐθνικὴ παράδοσις μὲ τὴν σπάθην εἰς τὴν χεῖρα, ζῶντα. ἐνεργόν, οὐχὶ μὲ ρεδιγκόταν. Τὸ γόητρον τοῦ Στέμματος ἀνάγκη νὰ τὸ θέσωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν ὑψηλότερον».

Παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ε. Βενιζέλου. ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Α. Κορομηλᾶ ὑποβάλλεται Νομοσχέδιον «περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπολογισμῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων διὰ τῶν πόρων τοῦ ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὑποβάλλεται 1) Σχέδιον Νόμου «περὶ συμπληρώσεως καὶ ἀποπερατώσεως τῶν ἀνεγειρομένων ἤδη στρατώνων, τοῦ ἀνεγειρομένου Στρατ. Νοσοκομείου

ἐν Ἀκρίσσῃ καὶ περὶ ἀνεγέρσεως ἀποθηκῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς ἐπιστρατεύσεως. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Παπαϊωάννου ὑποβάλλεται Τροπολογία εἰς τὸ Νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης κ. Ν. Χαριτάτου ὑποβάλλεται πρότασις Νόμου περὶ καταργήσεως τῶν περὶ τῶν τύπων τῶν δωρεῶν διατάξεων κλπ. τοῦ Ἰονίου Κώδικος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Κ. Γόντικα ὑποβάλλεται Τροπολογία ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ Νόμου ΓΨΒ' (3702) περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν ἀρχειοφυλακείων», τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ν. Κονταγούρης. Καλῶ μὲ ὅλην τὴν θέρμην τῆς ψυχῆς μου τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀποτύρῃ νομοσχέδιον σκοποῦν ν' ἀνατρέψῃ πρόρριζα ἓν τῶν κυριωτάτων ἔργων τῆς Στρατολακικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ πολιτικὴ ἄποψις ἀποκλείει τὴν ἐκ νέου ἐνεργὸν εἴσοδον τοῦ Διαδόχου εἰς τὸ στράτευμα. Διότι πρέπει ν' ἀφοσιοῦται νῦν ἀποκλειστικῶς εἰς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ζητήματα τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ἔθνους, ἅτινα θ' ἀνατεθῶσι αὐτῷ μίαν ἡμέραν ὡς Βασιλεῖ. Ὡς πρὸς δὲ τὰς προστριβάς, τί νὰ εἴπωσιν οἱ γνωρίζοντες καλῶς τὰ στρατιωτικὰ πράγματα :

Διὰ τοῦ προτεινομένου θεσμοῦ μόνον τοῦ Διαδόχου αἱ γνῶμαι καὶ αἱ εἰσηγήσεις θὰ ἰσχύωσι καὶ θὰ ἐπικρατῶσι. Μὴ ἀμφιβάλλετε περὶ τούτου

Ε. Βενιζέλος. Θὰ προστεθῇ εἰς τὸ σχετικὸν ἄρθρον ἀπαγορευτικὴ διάταξις, ἀποκλείουσα τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν ἐκθέσεων εἰς τὸ ἀνώτατον συμβούλιον.

Ν. Κονταγούρης. Τότε τί ζητεῖτε.

Ε. Βενιζέλος. Μοὶ χρειάζεται ἡ διαφωτιστικὴ ἔκθεσις τοῦ Ἀντιστρατήγου Διαδόχου ἐπὶ τοιούτων, ἢ τοιούτων, ἐλλείψεων, ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἀπόψεως.

Ν. Κονταγούρης. Ἡ σύγκρουσις τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ πρὸς τὴν Γαλλικὴν ἀποστολὴν ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων, τῶν ἀπορρεουσῶν ἀπὸ τὸ ἄρθρον τρίτον,

εἶνε ἀναπόφευκτος. Δὲν ἠδύναντο δὲ οἱ Γάλλοι ὀργανωταὶ ἐρωτώμενοι, νὰ εἴπωσιν ὅτι δὲν θέλουσι νὰ συνεργασθῶσι μὲ τὸν Διάδοχον, ἀφοῦ γνωρίζουσιν ὅτι οὗτος εἶνε ἐναλλαξ καὶ Ἀντιβασιλεύς, ἀλλ' ἐὰν οἱ Γάλλοι ὀργανωταὶ πεισθῶσιν ὅτι ὁ Διάδοχος ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ ἐν τῷ στρατῷ εἶνε ἐπιζήμιος, τί θὰ γίνῃ ; Θὰ φύγωσιν αὐτοὶ βεβαίως.

Ὁ Διάδοχος δὲν εὑρίσκεται ἐν ἀτιμωτικῇ θέσει, οὔτε ἐν μειονεκτικῇ, εὑρισκόμενος μακρὰν τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ. Ἀπεναντίας, τοιαύτη ὑπηρεσία κάμνει στενὸν τὸν κύκλον τῆς δράσεώς του καὶ τῶν ἀσχολιῶν του ὡς Διαδόχου. Ὁ ἀληθὴς προορισμός του εἶνε νὰ παρασκευασθῇ ὡς Βασιλεὺς καὶ τοῦτο εἶνε στάδιον ἀπέραντον δι' αὐτόν.

Ἀλλὰ, θέλει ὁ Διάδοχος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν στρατόν, νὰ συνεχίσῃ τὴν μετὰ τὸ 97 στρατιωτικὴν κατάστασιν, τὴν καταλυθεῖσαν διὰ τῆς Ἐπαναστάσεως ; Λοιπὸν πρέπει νὰ ἀποκαλυφθῇ καὶ ἄλλη ὄψις πραγμάτων, ἣν ἐδίστασαν πολλοὶ νὰ διαγράψουν : Πρέπει καὶ εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν ἐν καιρῷ πολέμου Ἀρχηγὸν τὸν πρῶτον υἱὸν τοῦ Βασιλέως, ὡς ἐὰν ἡ πριγκηπικὴ πρωτοτοκία εἶνε ἀναπόσπαστος ἀπὸ τὴν ἀξίαν ; Ἀφηρέθη διὰ τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπὸ τοὺς βασιλόπαιδας τὸ δικαίωμα νὰ ἀσκῶσιν ἀνεύθυνον στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀφηρέθη μόνον ἡ στρατιωτικὴ διοίκησις παρ' αὐτῶν. Εἶχον ἐξαρτηθῆ διοικητικῶς τὰ πλεῖστα τῶν σωμάτων ἀπὸ τοὺς Πρίγκηπας, ἐπρόκειτο δὲ νὰ ἐξαρτηθῶσι καὶ τὰ ὑπολειπόμενα. Ἐδιοίκουν τὸν στρατὸν καὶ τὸ ναυτικὸν αἱ περὶ τοὺς κλίκαι καὶ εἶχε καταντήσει σχεδὸν ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς στρατὸς κωμειδυλλίου.

Ἀλλὰ τί σημαίνει, Κύριοι, Ἐπιθεώρησις τοῦ Στρατοῦ, ἥτις περιείχετο καὶ εἰς τὸν θεσμὸν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως; Προειδοποίησις ὅτι ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς ἔρχεται, πρόχειρος κανονισμὸς πάντων, ἔλευσις τοῦ Διαδόχου, ἐπιφανειακὴ ἐπόπτευσις καὶ ἐξέλεγξις καὶ εἶτα ἀπέλευσις δι' ἐποχήσεως. Οὐδὲ ἅπαξ ὁ Γεν. Διοικητὴς Διάδοχος ἐπεσκέφθη τὰς δύο στρατιωτικὰς σχολὰς πρὸς ἐπιθεώρησιν, οὐδέποτε τὰς ἐπεσκέφθη κατὰ τὸ 10ετὲς διάστημα. Ἡ ἔλλειψις αὕτη ἐνδιαφέροντος διὰ τὰ δύο φυτώρια τῶν ἀξιωματικῶν εἶχεν ὀλέθρια, ἠθικῶς, ἀποτελέσματα. Τοὺς στρατώνας κατὰ τὸ 10ετὲς διάστημα οὐδὲ ἅπαξ τοὺς ἐπεσκέφθη, πλὴν τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἐγένετο φανερὰ προειδοποίησις.

Μὴ ὑπαρχούσης δὲ οὐδεμιᾶς ὑψηλῆς ἐπιβλέψεως ἐπὶ τῆς διαίτης καὶ τῆς παιδεύσεως τῶν στρατιωτῶν, τῶν τέκνων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποῖα θέλετε νὰ ἦσαν τὰ ἀποτελέσματα; Δὲν θέλω νὰ προχωρήσω εἰς ἄλλα σημεῖα. Ἐπεισόδια, ἕνεκα τῆς καταστάσεως ταύτης, ἐλάμβανον χώραν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἅτινα ἐμείουν καταπληκτικῶς τὸ κῦρος οὐχὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ πλέον, ἀλλὰ τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου.

Ὀλίγον μετὰ τὸ 97 ἄνδρες τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἀπήρχοντο ἐκουσίως ἵνα ἀποθάνωσιν ὑπὲρ μιᾶς μεγάλης ἰδέας. Πλεῖστοι ἦσαν οἱ τοιοῦτοι καὶ ἀπήρχοντο ἵνα ἀποθάνωσι μόνον «ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς των». Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἦσαν τοιοῦτοι. Καὶ ἐὰν δὲν θέλωσιν ἄλλοι νὰ ἐπιρρίψωσι τὴν συμφορὰν τοῦ 97 εἰς τὸν Διάδοχον καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, δύνανται ὅμως μετὰ συνειδήσεως, νὰ ἐπιρρίψωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς τοιούτους ἀξιωματικοὺς τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ; Ἀλλά, ἐν τούτοις δὲν δύνανται οὐδόλως ν' ἀρνηθῶσι τὸ πασίγνωστον γεγονός, ὅτι ὁ Διάδοχος κατὰ τὰς ὑποχωρήσεις τοῦ 97 ἠγεῖτο πάντοτε καὶπροηγεῖτο πολὺ αὐτήν. Ἡ δὲ παραβολὴ τοῦ Δρομοκοῦ πρὸς τὸ Βατερλὼ εἶνε κωμική. Ἀλλὰ ἔχομεν ἐπὶ δύο μῆνας ἐν μέσῳ ἡμῶν τὴν Γαλλικὴν ἀποστολήν. Καὶ τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν πάντες τὴν βλέπομεν καὶ τὴν διακηρύσσομεν. Δὲν παρῆλθον 3 μῆνες καὶ γνωρίζει ἡ Ἀποστολὴ ἄριστα τὰ σύνορα. Ἐκ τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Διαδόχου οὐδεὶς σχεδὸν μετέβη διὰ νὰ φωτισθῇ ἐκεῖ, ἐκτὸς ἂν ἔμεινέ τις αὐτῶν ὑπηρεσιακῶς παρ' αὐτά. Πότε δὲ ἄλλοτε εἴδομεν τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν καὶ τὴν στρατιωτικὴν κίνησιν ἣν βλέπομεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀποστολῆς ταύτης, ἣν ἐγέννησεν ἡ Ἐπανάστασις;

Βλέπομεν πάντες ἤδη τὴν καταπόνησιν, ἀλλὰ καὶ τὸν ζῆλον τῶν ἀξιωματικῶν. Τί ἐβλέπομεν κατὰ τὸ 10ετὲς διάστημα τῆς Γεν. Διοικήσεως καὶ τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως ὁμοῦ τὸ γνωρίζομεν πάντες. Ἀφοῦ δὲ πάντες εἴμεθα σύμφωνοι καὶ εὐχαριστημένοι ὡς πρὸς τὴν στρατιωτικὴν ἀναγέννησιν διὰ τῆς ἀποστολῆς, τίς ἡ ἀνάγκη τοῦ Διαδόχου; Ἡ ἐπαναφορά του εἰς τὸν στρατὸν θὰ γεννήσῃ μοιραίως διχόνοιαν, διχοστασίας, θὰ γίνῃ ἀφορμὴ συκοφαντήσεως τοῦ ἔργου τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς. Ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ μέτρου ἀμέσως θ' ἀρχίσῃ ἡ τοιαύτη κατάστασις δημιουργουμένη ὑπὸ τῆς σπείρας τῶν περὶ τὸν Διάδοχον κολάκων.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ὁ προλαλήσας κατέστρεψε τὸν λόγον μὲ τὴν οὐχὶ ὑψηλόφρονα γνώμην, ὅτι ὁ Διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου δύναται νὰ εἶναι ξένος πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ στρατοῦ. Ἂν ταὐτοχρόνως διέγραψεν ὁ κ. Βουλευτὴς καὶ εἰς ἣν δὲν εἶναι ἴσως ἐντελῶς ξένος καὶ ὁ ὁμιλῶν ἤδη. Ἔχω ἀνάγκην ν' ἀπασχολήσω καὶ ἐγὼ τὴν Βουλήν, πλειότερον ἴσως ἄλλοτε, καὶ διότι μοὶ ἀπεδόθη μονονουχὶ ἡ κατηγορία ὅτι εὑρέθην ἐγὼ νὰ ματαιώσω τὸ ἔργον τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ στρατοῦ διὰ τῆς παρεμβολῆς καὶ πάλιν τοῦ Διαδόχου εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατεύματος:

Τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον, δὲν ἔχει οὐδεν οὐσιαστικὸν κοινὸν πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς Γεν. Διοικήσεως. Ἐμβλέψατε καὶ ἴδετε. Εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν, καὶ δὴ ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ 1903, ἀνῆκον αἱ τοποθετήσεις, ἀποσπάσεις, μεταθέσεις ἀξιωματικῶν, χορηγήσεις ἀδειῶν καὶ μέχρι ὁμήνου, ἀπόσπασις ἀπὸ σώματος εἰς σῶμα ὁπλιτῶν, ἀνῆκε δικαιοδοσία ἐντελῶς διαχειριστική, ἀνῆκον ἐξουσίαι προσήκουσαι καθαρῶς εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν. Ὅλα ταῦτα ἐξηρτῶντο ἀπολύτως καὶ ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸν Γεν. Διοικητήν. Ἀνάλογα δὲ ἦσαν καὶ τὰ δικαιώματά του ὡς Γενικοῦ Ἐπιθωρητοῦ ἐν ταὐτῷ. Διὰ τοῦ νῦν νομοσχεδίου ἀποδίδεται ἐξουσία διάφορος πρὸς τὸν καταλυθέντα θεσμόν, θεσμὸν ἐξαιρετικοῦ δικαίου ἀντισυνταγματικωτάτου. Θέτομεν τὸν Διάδοχον μακρὰν πάσης προστριβῆς προσώπων καὶ πραγμάτων, δημιουργοῦμεν θεσμὸν ἐξαιρετικοῦ δικαίου καὶ ἡμεῖς, ἀλλὰ πρὸς ἐντελῶς ἀντίθετον διεύθυνσιν. Αἱ κρίσεις τοῦ νῦν Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ θὰ εἶνε ἐντελῶς ἀπρόσωποι, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιδράσεως εἰς τὰς κρίσεις τῶν νόμῳ τεταγμένων νὰ λάβωσιν ἀποφάσεις. Ἐνῷ δὲ συνυπέβαλον μετὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἄλλα δύο, παραχωροῦντα ἐξουσίας εἰς τὸν Διάδοχον, κατηγορήθην ἀδίκως ὅτι προσπαθῶ νὰ ἀποσπάσω κρύβδην τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τοῦ παρόντος ἐξαιρετικῶς.

Τὸ Ταμεῖον τῆς Ἀμύνης πρόκειται νὰ καταργηθῇ συγχρόνως μὲ τὴν ὑποβολὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1912

εἰς τὴν παροῦσαν Βουλήν. Ἐν τούτοις κατηγορήθην ἐνταῦθα ὅτι δίδω εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ νομοσχεδίου τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ταμείου. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοσχεδίου εἶνε νὰ μὴ ἀφεθῇ ἐντελῶς ἐλευθέρα ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τῶν στρατιωτικῶν πραγμάτων, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ὑποχρεωτικῶς πρὸ αὐτῆς καὶ τῆς γνώμης τοῦ Ἀντιστρατήγου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς.

Καὶ ἤδη ἐπὶ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. Δὲν καταλύομεν τὰ θεσμοτηθέντα παρὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐγὼ δὲν ὑπῆρξα οὔτε δαμαστής, οὔτε ἐκτελεστὴς τῆς Ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ ρυθμιστὴς αὐτῆς καὶ συνεχιστής, ψήφῳ οὐχὶ τῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ στρατιωτικὴ ἐπανάστασις σεβαστὴ εἶνε μόνον ἐφόσον εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς λαϊκῆς Ἐπαναστάσεως. Δύο ἦσαν οἱ ὑψηλοὶ σκοποὶ τῆς τελευταίας ἑλληνικῆς ἐξεγέρσεως. Ἡ στρατιωτικὴ καὶ ναυτικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κράτους καὶ ἡ ἀνάπλασις ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους. Ἐγὼ ἐνεργῶ μόνον ἀπὸ τῆς ἐκφάνσεως τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας καὶ πέραν τούτου οὐδὲν ὑποχρεοῦμαι νὰ λάβω ὑπ' ὄψιν. Οἱ μετέχοντες τοῦ «Στρατ. Συνδέσμου» διὰ πρακτικοῦ ἀπήλλαξαν τὰ μέλη αὐτοῦ πάσης ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως. Μετεβίβασαν τὴν Ἐπαναστατικὴν Ἰδέαν εἰς τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν ἄνευ ὅρων καὶ δεσμῶν.

Διὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου καὶ τὰ προσήκοντα εἰσηγοῦμαι καὶ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην εὑρίσκομαι. Ἡ κοινὴ συνείδησις τὸν θεσμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλείας τὸν συνδέει πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ στρατιώτου Βασιλέως. Καὶ ἐσκέφθην καὶ ἐγὼ ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀντιστρατήγου, εὑρισκομένου ἐν διαρκεῖ διαθεσιμότητι μετὰ τὴν ἐπανάστασιν. Ἐσκέφθην οὐχὶ διὰ τὸ προσωπικόν του γόητρον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μὴ χρησιμοποιήσεως στρατιωτικῶν προσόντων, ἅτινα εἶνε σπανιώτατα εἰς τοὺς ἀνωτάτους κύκλους τοῦ στρατοῦ. Καὶ ἐσκέφθην ὑπευθύνως νὰ ἀναθέσω τὴν ἀρχηγίαν εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Διάδοχον ἐν περιπτώσει ἀτυχοῦς μεγάλης περιπτώσεως τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ἔθνους, διότι ὁ ἄξιος κατὰ πάντα ἀντιστράτηγος κ. Σμολένσκης δὲν θὰ ἠδύνατο, κατὰ τὴν γνώμην μου, λόγῳ τῆς ἡλικίας νὰ διαρκέσῃ τελείως εἰς τὴν περίπτωσιν.

Κατηγορήθην ὡς αὐλόδουλος, κατηγορήθην ἴσως καὶ ὡς ἀφυὴς ἐξ αἰτίας τοῦ θεσμοῦ τούτου, ἀλλὰ δὲν εἶμαι οὔτε τὸ ἓν ὑποθέτω, οὔτε τὸ ἄλλο, εἶνε γνωστὸς ὁ ἠθικὸς πολιτικὸς χαρακτήρ μου, καὶ ἂν ἔτι δεχθῇ τίς ὅτι ἔχω ἐντός μου ὅλας τὰς ἰδέας καὶ ὅλας τὰς διαθέσεις τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ἓν μόνον ἀναγκαίως, ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπορρέον, θὰ δεχθῶσιν πάντες, ὅτι, διὰ μέσου ὅλων τῶν στρωμῶν καὶ ἰδιῶν καὶ ἀρχῶν καὶ περιστάσεων καὶ διακυμάνσεων, συνειθίζω νὰ προσπαθῶ νὰ βλέπω ἐπιμόνως εἰς τὰ βάθη τῶν πραγμάτων μόνον καὶ νὰ προσαρμόζω τὴν πολιτικήν πορείαν μου καὶ δράσιν πρὸς τὸ ἑκάστοτε ἀληθὲς συμφέρον τῆς χώρας. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα δὲ ἐξηκριβωσα τελείως ὅτι ὁ Διάδοχος οὐδεμίαν μνησικακίαν τρέφει, ἀναγνωρίζει τὰ γενόμενα ὡς συμφέροντα εἰς τὴν χώραν καὶ ἡ δράσις αὐτοῦ ἐν τῇ Γεν. Ἐπιθεωρήσει θὰ εἶνε μόνον εὐεργετικὴ καὶ ποθητὴ εἰς τοὺς συνεργάτας του ἀξιωματικούς, οἱωνδήποτε διαθέσεων καὶ ἂν ὦσιν οὗτοι ἀποκεκλεισμένη ἄλλως τε ἐντελῶς οὖσα πλέον ἀπὸ προστριβῶν. Τὰ δὲ τοῦ παρελθόντος εἶνε μέγα δίδαγμα διὰ τὸ μέλλον. Εἶνε δὲ λογικόν, εἶνε ἐθνικόν, καθ' ἣν περίστασιν τὸ πᾶν ἐν Ἑλλάδι τείνει εἰς ἀναγέννησιν, νὰ μείνῃ ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τῆς ζωῆς ὁ αὐριανὸς Βασιλεύς, ὑπὸ τὸ βάρος καὶ τὴν σκιὰν τῆς ἁμαρτίας τοῦ παρελθόντος; Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἐλάχιστόν τι μέρος μόνον τῶν εὐθυνῶν ὅλων ἡμῶν βαρύνει τὸν Διάδοχον καὶ ἐν τούτοις εἰς αὐτὸν ἐπιρρίπτονται αἱ στρατιωτικαὶ ἁμαρτίαι τῆς χώρας ἀπὸ 15ετίας.

Συνεβούλευσαν νὰ ἀναβάλλωμεν τὴν ψήφισιν τοῦ μέτρου. Πρῶτον ὅμως δὲν δύναται νὰ μένῃ τὸ ζήτημα τοῦτο μετέωρον διὰ τὸ φθινόπωρον, ἀλλὰ, καὶ δὲν θέλω νὰ παράσχω εὐκαιρίαν καὶ περίστασιν εἰς τοὺς κεκρυμμένους ἐχθροὺς τῆς Ἀνορθώσεως νὰ νομίζωσιν ὅτι εὗρον ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ τὴν τρωτὴν Ἀχίλλειον πτέρναν τῆς Κυβερνήσεως. Οὐδόλως δὲ ἀντισυνταγματικὸς εἶνε ὁ θεσμὸς οὗτος ὡς δεικνύει τὸ ὁμοιον ἀκριβῶς γενόμενον καὶ γενόμενον καὶ ἐν ἄλλοις Συνταγματικωτάτοις Κράτεσι, ἐν Ἀγγλίᾳ, Ρουμανίᾳ κλπ. Ἡ ἀντίδρασις κατὰ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε ἐντελῶς τεχνητὴ καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται, ἢ νὰ ἐπιμείνῃ ἀπολύτως εἰς τὴν ψήφισιν αὐτοῦ.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 10ην καὶ 30'

Τὴν 11ην καὶ 25' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Π. Ἀραβαντινός. Λόγοι πεποιθήσεως μὲ φέρουν ἐναντίον εἰς τὸ συζητούμενον Νομοσχέδιον. Οὐχὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἐξουσίας δέον νὰ ἐξετασθῇ ἂν διαφέρει τὸ μέτρον τοῦτο τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸν πυρῆνὰ αὐτοῦ. Ἡ οὐσιαστικὴ εὐθύνη τοῦ Διαδόχου δημιουργεῖται καὶ διὰ τοῦ νέου μέτρου. Ἡ ραδιουργία τοὐλάχιστον θὰ προσβάλῃ τὸν Διάδοχον, τὸν ὁποῖον ὁ λαὸς θέλει ἀπρόσβλητον, Δὲν μὲ συγκινοῦν οἱ θρύλοι καὶ αἱ παραδόσεις, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ συνείδησις θέλει τὸν Βασιλέα στρατιώτην. Ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος βοᾷ ὑπὲρ τῆς γνώμης ἡμῶν. Πῶς θὰ ἐξηγήσετε τὴν ἀνάμιξιν τοῦ Διαδόχου εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ Πολυγώνου, τὴν ἐπενεγκοῦσαν τὴν πτῶσιν μιᾶς Κυβερνήσεως, δι' ἣν ἀνάμιξιν δὲν ἐζητήθησαν εὐθύναι, τί θὰ εἰπῆτε διὰ τὴν μὴ ζήτησιν εὐθύνης διὰ τὸν πόλεμον τοῦ 97, διὰ τὴν πτῶσιν ἑνὸς Ὑπουργοῦ, θελήσαντος νὰ καταργήσῃ τὸν θεσμὸν τῆς Γεν. Διοικήσεως, τοῦ κ. Λυμπρίτου: Δὲν εἶνε ταῦτα νοθεία τοῦ πολιτεύματος ἡμῶν; Καὶ ἐὰν ἤθελον ποτὲ ζητηθῇ εὐθύναι ποία ἡ τύχη τῆς Βασιλείας, τῆς Δυναστείας;

Ποῖα δὲ ἀφ' ἑτέρου τὰ ὠφελήματα διὰ τὸν Στρατὸν ἐκ τῆς Διοικήσεως, τοῦ Διαδόχου; Τὸν κομματισμὸν ἀντικατέστησεν ἡ κλίκα. Τὸ δὲ ἐπιχείρημα τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι θέλει ν' ἀναθέσῃ τὴν Ἀρχηγίαν τοῦ Στρατοῦ εἰς τὸν Διάδοχον ἐν ἐκτάκτῳ περιπτώσει πολέμου, παρέχει τὸ κυριώτατον ἔδαφος εἰς τὸ κυριώτατον ἀντεπιχείρεμα ἡμῶν. Καὶ τοῦτο εἶνε, ὅτι, ἂν ἐν εἰρήνῃ εἶνε ἀντισυνταγματικὴ καὶ μοιραίως ἐπιζημία ἡ ἐνεργὸς ἀνάμιξις τοῦ Διαδόχου εἰς τὰ τοῦ Στρατοῦ, ἐν πολέμῳ εἶνε πολλάκις χειροτέρα ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀπόψεως. Χειροτέρα καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν εὐθυνῶν τοῦ Διαδόχου.

Ἡ Ἐπανάστασις δέ, Κύριοι, εἶχε διπλοῦν σκοπόν, τὸν θάνατον τοῦ κομματισμοῦ καὶ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς Αὐλικῆς ἐπιδράσεως καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς κακῶν. Τὸ νομοσχέδιον δύναται νὰ μᾶς ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν κύκλον τῶν πραγματικῶν καὶ πολιτικῶν τούτων κακῶν. Πρὸς τούτοις, θὰ πλήξῃ τὴν δημιουργηθείσαν ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως συνείδησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅτι δύναται καὶ διὰ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ δυνάμεων νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐθνικῶν

του πόθων, διὰ τῆς δημιουργίας καλοῦ στρατοῦ καὶ ἄνευ τῆς Δυναστικῆς καὶ Ἀνακτορικῆς ἐπιβοηθείας.

Δ. Κλάδης. Ὁ θόρυβος ὁ ἐγερθεὶς καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, αἱ ἀπειλαὶ περὶ στάσεων καὶ προνουτσιαμέντων μὲ πείθουν ἀκόμη περισσότερον ὅτι πρέπει νὰ κηρυχθῶ ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ Ἐπανάστασις δὲν ἐγένετο κατὰ τοῦ Διαδόχου, ἐγένετο κατὰ τρομεροῦ πολιτικοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχον δημιουργήσει τὰ κόμματα, κατὰ τῆς ἐκφαυλίσεως, τῆς ἐκλύσεως — ἡ ἀναισθησία, ἡ ἀφιλοτιμία, ἡ πώρωσις τῶν κομμάτων, ἡ ἐθνικὴ πτῶσις ἣν ἀπειργάσαντο ταῦτα ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐγένοντο αἰτία τῆς στρατιωτικῆς, εἴτε λαϊκῆς, ὅπως θέλετε, ἐπαναστάσεως. Ὁ νῦν Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶνε ὁ εἰς ὃν ἔλαχεν ἡ ἀπόλυτος ἐμπιστοσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἵνα ἀποκαθάρῃ τὴν κόπρον τοῦ Αὐγείου. Εἶνε ὁ ἀντιμετωπίσας ἕνα βασιλόπαιδα καί, ἂν θέλῃ νὰ ἀντικαταστήσῃ ἤδη ἕνα ἄλλον, τοῦτο μᾶς ἐπιβάλλει νὰ ἔχωμεν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν χαρακτῆρα του, διὰ δὲ τὸ πεφωτισμένον τῆς σκέψεώς του τίς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ; Ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶνε νὰ παγιωθῇ ἡ γαλήνη καὶ ἡ τάξις ἐν τῇ χώρᾳ, τὴν ἐντολὴν δὲ ταύτην ἐξετέλεσεν ἡ Κυβέρνησις μέχρι τοῦδε καὶ εἶνε ἐπαρκὴς καὶ ἐνδεδειγμένη ὅπως τὴν πραγματοποιήσῃ καὶ τελικῶς. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ψηφίζοντες ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, εἴμεθα ἐντὸς τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ λαοῦ.

Β Μιχαλέας. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὑπηνίχθη ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του ὅτι οἱ ἐναντιοφρονοῦντες πρὸς τὸ νομοσχέδιον ἐγένοντο ὄργανα ἄλλων.

Ἐλ. Βενιζέλος. Οὐδέποτε ὑπηνίχθην ἢ εἶπον τοιοῦτόν τι.

Β. Μιχαλέας. Εἴμεθα ἐπίσης ὡς αὐτὸν ὑπερήφανοι, ὥστε νὰ ὁμιλῶμεν μόνον κατ' ἰδίαν συνείδησιν.

Πολεμοῦμεν μέτρον δι' οὗ ἀποκαθίστανται εἰς τὰ ἀξιώματα ἐκεῖνα οἵτινες ὅτε ὡλοκαυτοῦτο ἡ Ἀγχίαλος καὶ ὅλον τὸ ἔθνος ἔπλεεν εἰς πένθος μέγα, διήρχοντο ἀπαθῶς τὰς ἡμέρας ἐν ψυχαγωγίαις. Τὸ δὲ παρελθὸν ἐπιτρέπει τὴν ἀνάθεσιν τῆς Ἀρχηγίας τοῦ Στρατοῦ ἐν ὥρᾳ πολέμου εἰς τὸν Διάδοχον; Αὐτὸς μόνον τὸν καπνὸν τῶν μαχῶν εἶδε κατὰ τὸ 1897 καὶ ἡ ψυχαγωγία ἦν ἐπίσης τότε καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν τὸ κύριον μέλημα. Τὸ νομοσχέδιον θὰ ψηφισθῇ βεβαίως,

ἀλλὰ τοιαύτη νίκη δὲν θὰ εἶνε ἠθική, ἀλλὰ ὑλική, ἐνῷ ἠθικῶς μόνον ἐπεβλήθη εἰς τὴν χώραν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἀνατεθῇ ἡ Ἀρχηγία εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἐματαίωσε τὰς δοκιμὰς διὰ τὴν προμήθειαν τῶν πυροβόλων καὶ ἐγένετο αἰτία νὰ ὁπλισθῇ ὁ στρατός, μὲ πλημμελῆ πυροβόλα Κρούπ; Οὔτε δύναται εἰς τοιαύτην ἡλικίαν νὰ ἀλλάξῃ φύσιν καὶ ἀντίληψιν καὶ τρόπους. Οὔτε ἐξέλειπεν ἐκ τῆς καρδίας του ἡ μνησικακία διὰ τὰ γενόμενα. Ἀπόδειξις ὅτι δὲν ἀπήντησε πρό τινος μόλις ἐν Λεχωνίοις εἰς πρόποσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς, γενομένην ἀπὸ μέρους τοῦ Σώματος. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὕμνει προχθὲς τὸ ἔργον τῆς Ἐπαναστάσεως, νῦν τί πράττει διὰ τοῦ νομοσχεδίου; Τὸ μέτρον τοῦτο εἶνε πλῆρες συμφορᾶς καὶ μόνον πλάνη δύναται νὰ τὸ συγχωρήσῃ.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. **Γ. Κορομηλᾶ** ὑποβάλλεται τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Δ. Καλλιφρονᾶς. Μεθ' ὅσα καὶ ἂν ἐλέχθησαν ὁ στρατὸς ὁ Ἑλληνικὸς ὑπὸ ἔποψιν ἐκπαιδεύσεως δύναταί τις εἰπεῖν δὲν ἐγνώριζεν ἄλλο τι παρὰ τὸ «φέρτε ἄρμ». Ἐδέησε δὲ νὰ φανῇ ὁ Διάδοχος ἵνα λάβωμεν ἰδέαν ὅτι ὑπάρχει καὶ ἀνωτέρα τις στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις. Δὲν γνωρίζω ἂν ὑπῆρχε καὶ ἐντελῶς γνώστης τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς ὁ Διάδοχος ἀλλὰ τοὐλάχιστον ἐγνώριζε τὴν ὕπαρξίν της. Τὸ ζήτημα τὸ διοικητικὸν εἶνε ἐντελῶς διάφορον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ. Ποῖος ὀρθὸς λόγος θὰ μᾶς ὑπηγόρευε νὰ μὴ χρησιμοποιήσωμεν μίαν δύναμιν ὑπάρχουσαν εἰς τὸν τόπον, ὅταν εὑρισκώμεθα εἰς τὴν θέσιν νὰ μετακαλῶμεν κατ' ἐξ ξένων μερῶν πρὸς διοργάνωσιν τοῦ στρατεύματος; Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ Διαδόχου ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας αὕτη δὲν ἦτο ἰδέα ἐκ τῶν κυριωτέρων τῆς ἐπαναστάσεως, πλεῖστοι δὲ τῶν ἀξιωματικῶν μετὰ δέους ἤκουον τοῦτο, διότι οὐδένα εἶχον λόγον. Λόγους εἶχον οὐχὶ κατὰ τοῦ Διαδόχου ἀλλὰ κατὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ τῶν περιστοιχιζόντων αὐτόν.

Θρ. Πετμεζᾶς. Ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀπεκάλυψεν ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶνε ἡ δημιουργία θέσεως διὰ τὸν Διάδοχον τοῦ Θρόνου. Μετὰ

κάλεσε τὴν ὀργανωτικὴν ἀποστολὴν ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος πεισθὲν ὅτι ἀδύνατον ἦτο νὰ δημιουργηθῇ ἄλλως στρατός, οὐδὲ δύναταί τις ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνωτέρων εἶνε εἰς θέσιν ν' ἀναλάβῃ τὴν δημιουργίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Τὸ πρόσωπον τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου εἶνε κατ' οὐσίαν ἀνεύθυνον. Δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὸν στρατὸν καὶ διὰ τοῦτο κηρύσσομαι ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου. Δὲν ἔχει θέσιν καὶ δὲν πρέπει νὰ ζητῇ θέσιν ἐκεῖ. Δὲν εἶνε ἀνώτερον τῶν νόμων, καὶ ὀφείλει νὰ ὑποκύπτῃ εἰς αὐτούς. Δὲν τῷ ἀρνεῖται τις νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Πατρίδα, ἀλλὰ νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ ὅπου καλεῖται νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ.

Ι. Φωτιάδης. Τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον δὲν ζητεῖ παρὰ νὰ θεραπεύσῃ ἁπλῶς ἓν πεῖσμα τοῦ Διαδόχου. Τὰ δὲ πείσματα ταῦτα ὑποστηριζόμενα ὑπὸ Κυβερνήσεως θὰ ἔχωσιν ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν Βασιλέως ἰσχυρογνώμονος καὶ πείσμονος, ὃν διὰ τῆς βίας θὰ πετάξῃ ὁ λαός.

Γ. Βλάχος. Λέγει ὅτι ἐπεκράτει ἡ γνώμη ὅτι ὁ Διάδοχος δὲν διῴκει δικαίως καὶ ἕνεκα τούτου ἐπῆλθε τελεία διαίρεσις εἰς τὸν στρατόν, τώρα δὲ μόλις ἤρχισε νὰ ἐπανέρχεται εἰς αὐτὸν ἡ γαλήνη.

Ὁ κ. Βουλευτὴς ὁρίζει ὅτι ἐὰν ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον θὰ γίνῃ τοῦτο ἀφορμὴ ὑποθάλψεως μίσους καὶ νέων διαιρέσεων μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν.

Θ. Καστανιώτης λέγει ὅτι τὸν Διάδοχον βαρύνει καὶ ἡ ἀποτυχία τοῦ πολέμου. Ἄλλως τε δυσπίστως ἔχει ὁ λαὸς πανταχοῦ πρὸς τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, ἀναφέει δὲ ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀνόμη, ὅπου λατρεύεται ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια, ὑπάρχει χαρακτηριστική τις παράδοσις περὶ τῆς ἐνεργοῦ ἀναμίξεως ἑνὸς Ἄγγλου πρίγκηπος εἰς τὸν στρατόν.

Ἀνέρχεται εἶτα ἐπὶ τὸ βῆμα ὁ κ. Φ. Νέγρης.

Τὴν στιγμὴν ταύτην οἱ βουλευταὶ κ. κ. Ε. Κουλουμβάκης, Λ. Φλαμπῆς, Β. Μιχαλέας, Ι. Φουρίδης καὶ Β. Ἀθανασούλας ὑποβάλλουσιν αἴτησιν ὅπως ἀναγνωσθῇ ὁ κατάλογος, ἵνα ἐξακριβωθῇ ἐὰν ἡ Βουλὴ συνεδριάζῃ ἐν ἀπαρτίᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 137 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Φ. Νέγρης** κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου,

φρονῶν ὅτι τοῦτο κατ' οὐδὲν θέλει συμβάλῃ εἰς τὴν πρόοδον τοῦ στρατεύματος.

Α. Παπαχελᾶς λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἔδωκεν ἐντολὴν ὁ λαὸς ὅπως ψηφισθῇ τοιοῦτο νομοσχέδιον. Τοῦτο θὰ ἤρμοζε νὰ ψηφισθῇ μετὰ τὰς νέας ἐκλογάς, ὅτε ὁ λαὸς θὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι ζητεῖται ἡ ἐπαναρροὰ τοῦ Διαδόχου εἰς τὸ στράτευμα.

Α. Βαλαωρίτης λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει κἂν λόγος συνηγορίας ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, διότι οὐδεὶς ἐκ τῶν προλαλησάντων ὡμίλησε κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ μόνον κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Διαδόχου. Ἡ συζήτησις ἔδει νὰ διεξαχθῇ εὐσχημότερον, νὰ μὴ λεχθῶσι δὲ πράγματα στηριζόμενα μόνον ἐπὶ διαδόσεων.

Ε. Κοντοσταύλος. Εἶνε ἀνάγκη πρὸ παντὸς νὰ νὰ λύσωμεν ζητήματά τινα καλῆς πίστεως. Ὅταν τὸ πρῶτον ἦλθε πρὸς συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν, παρεκλήθημεν νὰ μὴ λάβωμεν τὸν λόγον κατὰ τὴν πρώτην ἀνάγνωσιν. Καὶ ἐστρέξαμεν εἰς τοῦτο ἐξ ἀβρότητος.

Ἀλλ' ἐκεῖνοι, οἵτινες μᾶς παρεκάλεσαν δὲν ἔδειξαν τὴν ἀβρότητα τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ δείξουν καὶ βλέπομεν ἤδη ὅτι θεσμὸς τοιαύτης σοβαρότητος συζητεῖται εἰς τοιαύτας μεταμεσονυκτίους ὥρας. Τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἦλθεν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ψηφισθῇ μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἀφορᾷ.

Ἡ Βουλὴ αὕτη δὲν εἶχε κανὲν δικαίωμα νὰ ψηφίσῃ τοιοῦτο νομοσχέδιον, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει γνώμη ὅτι ἐγκυμοιεῖ κινδύνους διὰ τὸν τόπον καὶ τὴν Δυναστείαν.

Ἔπρεπε καὶ ἐπεβάλλετο νὰ ὑπάρξῃ τὸ πολιτικὸν κόμμα, ὅπερ θὰ ἀνελάμβανεν ὑποχρεώσεις τιμῆς καὶ καθήκοντος νὰ καταργήσῃ τὸν νόμον.

Ἀκολούθως ἐξετάζων ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ Πολιτεύματος.

Γ. Φιλήμων ἐξετάζει διὰ μακρῶν τὰ τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τοῦ ὁποίου κηρύσσεται ἐκφράζων τὴν γνώμην ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε δρᾶσις τοῦ Διαδόχου δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀνάμιξιν αὐτοῦ εἰς τὸ στράτευμα.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη, γίνεται δὲ δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχήν. Λόγῳ ὅμως τῆς σοβαρότητος τοῦ ζητήματος ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι θέλει ἐνεργήσει ψηφοφορίαν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Καλοῦνται ψηφολέκται οἱ κ.κ. Π. Καραπάνος καὶ Ι. Φαρμάκης, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ ψηφοφορία.

Πρόεδρος οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου λέγουσι «ναὶ» οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι αὐτὴν λέγουσιν «ὄχι».

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς εὑρέθη ὅτι ἐψήφησαν ἐν ὅλῳ 158. Εἶπον «ναὶ» 134 «ὄχι» 22 καὶ 2 ἠρνήθησαν ψῆφον, κατὰ τὸ παρατιθέμενον ὧδε πρωτόκολλον.

Νικ. Α. Στράτος	Ν	Ἰωάν. Τερζάκης	Ν
Νικ. Χρυσόγελος		Παν. Φραντζῆς	
Λ. Παπαφώτης		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	Ν
Α. Γρίβας		Γεωργαντᾶς Θρόνος	Ν
Σ. Ψύχας		Γεώρ. Παρασκευόπουλος	Ν
Π. Καρασεβδᾶς	Ο	Νικ. Κόνδης	Ν
Ἐπ. Σουλτάνης		Ἀθ. Σωτηριάδης	
Γ. Πούλος		Κωνστ. Οἰκονομόπουλος	
Ι. Φαρμάκης	Ο	Κωνστ. Καζαντζῆς	
Ἀντ. Ροντήρης	Ν	Γερ. Νοταρᾶς	Ν
Α. Τριγώνης	Ν	Δημ. Κούζης	
Ε. Λαμπρακάκης	Ν	Ἀνδρ. Σαρλῆς	Ν
Ἰωάν. Κανάβος		Δημ. Ρούσσος	Ν
Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ν	Νικ. Δελακοβίας	
Α. Σπετσέρης		Νικόλ. Σακελλαρίου	Ν
Ι. Τσιγκόλης		Γεώρ. Βλάσσης	
Στέρ. Γρανίτσας	Ν	Χαρ. Σπηλιόπουλος	Ν
Γ. Ἰατρίδης	Ν	Νικ. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἰωάν. Κουρκουμέλης		Ἀναστ. Βάρβογλης	
Ἰωάν. Παπαθανασιάδης	Ν	Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	
Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς	Ν	Ἰωάν. Π. Μανέτας	Ο
Ἰωάν. Ἀκρίδας	Ν	Δ. Πλαπούτας	
Θεόφ. Θεοδωρόπουλος	Ν	Ἀλ. Παπαναστασίου	Ο
Ἐμμ. Ρέπουλης	Ν	Ἰωάν. Μπακόπουλος	
Δημ. Καλέργης	Π	Δημ. Χηνιάδης	Ν
Ἀθ. Χριστόπουλος	Ν	Δημ. Καρέλας	Ν
Γεώρ. Νέζος	Ν	Ἀθ. Πετρόπουλος	Ν
Παν. Ἀραβαντινὸς		Χαρ. Στασινόπουλος	

Κωνστ. Ρεβελιώτης		Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης	N
Νικ. Τριανταφυλλάκος		Κωνστ. Δεμερτζῆς	N
Α. Κατριβάνος		Θρ. Πετμεζᾶς	O
Ἠλ. Φλέσσας		Γεώρ. Καζανόβας	N
Ἰωάν. Πολίτης	N	Ἰωάν. Μπρισιμιτζάκης	N
Παν. Δεληβοριᾶς		Γεώρ. Σταμπάδος	
Σπυρ. Τσαγκάρης		Θερ. Μιχαλόπουλος	N
Θ. Πέρρος	N	Δημ. Ἀνδρέου	N
Χαρ. Βοζίκης		Δημ. Ζαβογιάννης	N
Ἀντ. Βούτσης		Ἐμμ. Κυταριόλλος	N
Νικ. Χαρδούβαλης		Βασ. Κυρέλλος	
Περ. Ἀλεξάκης		Ἀριστοτ. Σακελλαρίου	
Θεόδ. Γρηγορίου		Νικ. Σπηλιώτης	
Σπυρ. Σῖμος	N	Σπυρ. Παπαχατζῆς	N
Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος		Σάββας Βαρβιτσιώτης	
Περ. Κ. Καραπᾶνος	N	Λουκ. Κουτσοπέταλος	
Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς		Νικ. Ἀνδρεαδάκης	N
Πύρ. Καραπάνος		Δημ. Λαζαρῆς	N
Ἀντ. Γαρουφαλιᾶς		Σπυρ. Θεοδωρόπουλος	
Ἑλ. Βενιζέλος	N	Ἀναστ. Πουλῆς	N
Ἐμμ. Μπενάκης		Νικόλ. Ρούσης	N
Φωκ. Νέγρης		Στέφ. Ν. Δραγούμης	
Παναγ. Χαροκόπος		Ἀλέξ. Ζαΐμης	
Κ. Ρακτιβάν	N	Δ. Γαλαβᾶς	O
Μιλτ Νεγροπόντης	O	Α. Μιχαλακόπουλος	N
Γ. Ζερβουδάκης		Λ. Θ. Ροῦφος Κανακάρης	N
Λάμπρος Κορομηλᾶς	N	Κωνστ. Γόντικας	
Π. Λαγοπάτης	N	Ν. Κοντογούρης	
Γεώρ. Στρατούλης		Ἰωάν. Βέρροιος	N
Κ. Μάνος		Πολ. Πολυχρονιάδης	
Τιμ. Ἠλιόπουλος		Παν. Ζαΐμης	
Δημ. Βενιζέλος		Δ. Μάρκου	
Μιχ. Γαλανός		Γεώρ. Κατσιμπίρης	
Α. Παναγιωτόπουλος	N	Σπηλ. Ἀγαπητός	
Γεώρ. Πολίτης	N	Α. Φωτήλας	
Ἰωάν. Ἀθανασάκης		Α. Χοϊδᾶς	N
Γεώρ. Νικολαΐδης	N	Θεόδ. Ψυχαλινός	
Λουκᾶς Μπέλλος		Τ. Παπακυριακόπουλος	N
Ἀριστομ. Θεοδωρίδης	N	Βασίλ. Ἀντωνόπουλος	

Α. Καφετζόπουλος		Νικ. Βάρθης	
Λ. Φλαμῆς	O	Ἀναστ. Σκιαδαρέσης	
Κωνστ. Πανουτζόπουλος	N	Σπυρ. Χατζάρης	
Νικ. Συριόπουλος	N	Παν. Μανωλίτσης	
Θαν. Πετραλιᾶς		Σπ. Κογεβίνας	
Πελ. Ἠλιόπουλος		Σπυρ. Βλαντῆς	N
Χρ. Κορύλλος	N	Εὐθ. Α. Βελλιανίτης	
		Χρ. Καποδίστριας	
Παν. Βουρλούμης	N	Ἀνδρ. Κρητικός	
Νικ. Ραφτόπουλος		Λαυρ. Μαβίλης	O
Χρ. Μεϊντάνης		Κωνστ. Κατηφόρης	
Διον. Πολυζωγόπουλος		Σπυρ. Λάσκαρης	
Ἰωάν. Δογάνης		Βασίλ. Πουλιάσης	N
Γεώρ. Λαμπρινόπουλος		Κωνστ. Ἀρβανιτάκης	N
Γεώργ. Ἀβέρωφ		Διον. Βινιεράτος	
Νικόλ. Σταματιάδης		Παν. Λιβιεράτος	N
Δημ. Χρυσοστάλης		Σπυρ. Ἰγγλέσης	
Εὐάγ. Γεωργιάδης		Νικ. Χαριτάτος	N
Ἰωάν. Μπουρνιᾶς	N	Ἀνδρ. Μονοκροῦσος	
Νικόλ. Ἀβέρωφ	N	Πέτρ. Βασιλόπουλος	
Γεώρ. Μπένος	N	Ἀνδρ. Βαλσαμάκης	N
Νικόλ. Κάραλης	N	Νικ. Ἀλεβιζάτος	N
Κωνστ. Χατζηγιάννης		Σπ. Φορέστης	N
Δημ. Βάχλας		Νικ. Δ. Ραυτόπουλος	
Γεώρ. Κοσόνας	N	Ὀθ. Τετενὲς	N
Ἀπόστ. Ἀποστολίδης	N	Γεώρ. Μουσούρης	O
Μιχ. Σφακιανάκης	N	Σωκ. Ἀν. Καβαλλιεράτος	
Πλούτ. Μαυρίκης	N	Θ. Κοντομίχαλος	N
Βασίλ. Ἀθανασούλας	O	Λεων. Ἐμπειρῖκος	
Κωνστ. Χατζάκος		Σταμ. Βαρελιαδάκης	N
Γεώρ. Γαζέπης	N	Δημ. Μάνθος	N
Νικόλ. Πετσάλης	O	Περ. Γρυπάρης	N
Ἰωάν. Λούντζης	N	Κωνστ. Καλομενόπουλος	
Διον. Κουλούμπαρδος	N	Τριαν. Παπαδάμ	N
Ἀναστ. Λούντζης		Θωμᾶς Σκάσης	
Καῖσαρ Ζέζας	N	Ἰάκ. Ἀβάζος	N
Διον. Κλάδης	N	Δημ. Ζαμάνος	
Νικ. Παπαδάτος		Νικόλ. Καμπάνης	
Κωνστ. Ζαβιτσάνος	N	Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος	

Ἀλέξ. Μαλασπίνας		Γεώρ. Δρίβας	
Γεώρ. Γαϊτάνος	Ν	Ἀλέξ. Κασσαβέτης	
Ἀντ. Ρεβίνθης	Ν	Κωνστ. Χρυσοχοΐδης	
Μάρκ. Βαλληνδρᾶς		Γεώρ. Βλάχος	Ν
Νικολ. Καλβοκορέσης		Πελ. Ἀγγελίδης	
Κωνστ. Ἀλαβάνος	Ν	Κωνστ. Γιαννακόπουλος	
Δημ. Πετσετάκης	Ν	Φίλ. Ζαρζάμπας	
Χαρίλ. Προβελέγγιος		Χ. Μωραΐτης	
Ἐμμ. Πατρίκιος	Ν	Νικ. Παπαϊωάννου	Ν
Ἰωάν. Μαμάης	Ν	Μιχ. Φωτιάδης	
Ἰωάν. Κασδόνης	Ν	Βασίλ. Συληβρίδης	
Ἀντ. Φραγκίσκος	Ν	Περ. Αποστολίδης	Ν
Δημ. Καΐρης		Λεων. Ἀναγνώστου	
Θαλ. Κουτούπης	Ο	Κωνστ. Ζησόπουλος	
Γεώρ. Φικιώρης	Ο	Χ. Δικαῖος	
Κωνστ. Μέρμηγκας	Ν	Σ. Ντολιόπουλος	Ν
Γεώρ. Οἰκονόμου		Παν. Φλέσσας	
Εὐστρ. Κουλουμβάκης	Ο	Π. Κασίμης	
Ἰωάν. Λυμπερόπουλος		Ν. Παπαλέξης	
Νικ. Πετροπουλάκης	Ν	Δημ. Κάβουρας	Ν
Γεώργ. Τσοχώνης		Μ. Δαζέας	Ν
Παναγ. Πετροπουλάκης		Α. Πετρομανιάτης	Ν
Παν. Κουμάνταρος		Ἀθ. Περρωτῆς	Ν
Ἰωάν. Ἀθηνογένης	Ο	Π. Ἰατρόπουλος	
Βασίλ. Μιχαλέας		Π. Καράπαυλος	Ν
Ἰωάν Ραβανάκος	Ν	Ἀνδρ. Κοκκέβης	Ν
Ἰωάν. Πατσουράκος		Εὐστ. Μπαρδόπουλος	Ν
Χρ. Πετρέας	Π	Γεώργ. Κορομηλᾶς	
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Δημ. Κανελλόπουλος	Ν
Ἰωάν. Φουρίδης	Ο	Ἀθ. Αἰλιανός	Ν
Ἀναστ. Ἀβέρωφ		Ἀντ. Ζησιμόπουλος	Ν
Ἰωάν. Χρυσοβελώνης	Ν	Θεμ. Κουτσομητόπουλος	
Δημ. Οἰκονόμου		Γεώρ. Σπηλιόπουλος	
Μιλτ. Μπουφίδης	Ο	Κωνστ. Τριγγέτας	
Νικ. Γεωργιάδης		Γεώρ. Ράλλης	
Ἀγαμέμνων Σλῆμαν		Γεώρ. Μποῦτος	
Δημ. Κουκιάδης		Ἰωάν. Κουρτάκης	
Γεώρ. Τσαξίρης		Φώτ. Βακαλόπουλος	
Γεώρ. Σχινᾶς	Ο	Ἀθ. Παπαχελᾶς	

Μαν Πιπιλῆς		Θεμ. Ραφαηλᾶς	
Π. Μερλόπουλος		Κυρ. Κυριαζόπουλος	Ν
Δ. Ἀναστασόπουλος		Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	Ν
Ἰωάν. Λεωνίδας		Παν. Βερβενιώτης	
Πέτρος Γκίνης	Ν	Γεώργ. Καλλίτσης	
Ἀλέξ. Διομήδης	Ν	Ἰωάν. Μάνος	Ν
Ἀνδρ. Ἀναργύρου		Σπυρ. Ματσούκας	
Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς	Ν	Ρήγας Χατζηρρήγας	
Ἀλέξ. Παπαποστόλου		Ι. Παπαλουκᾶς	
Δημ. Θεοδοσόπουλος		Ἰωάν. Τσιριμῶκος	
Παυσ. Ζωγλοπίτης		Μιλτ. Σακελλαρίου	Ν
Γεώρ. Ζούκας		Κ. Λιδωρίκης	
Κωνστ. Σταμούλης		Θεμ. Παπαϊωάννου	
Ἰωάν. Κωτίκας		Ν. Ξηρὸς	
Βασίλ. Γρίβας	Ν	Νικ. Φραγκίστας	
Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος		Ἰωάν. Γιδογιάννος	
Ν. Γαρδικιώτης		Νικ. Πολιτόπουλος	
Δημ. Μπούσδρας		Κωνστ. Περιβολιώτης	
εώργιος Τάγιας		Ἰωάν. Γιαμαρέλος	Ν
Κωνστ. Παπακυρίτσης		Ἀνδρ. Μαρλᾶς	
Χρ. Καρᾶς		Δημ. Δεδούσης	Ν
Α. Θανόπουλος	Ο	Γεώργ. Σιγγούρης	Ν
Νικ. Γιουβρῆς	Ν	Στέφ. Σουμαρίπας	Ν
Γ. Καθάργιος		Κωνστ. Δημοκωστούλας	
Χρ. Βλάτσιος		Ἰωάν. Γραμματίκας	
Δημ. Κουκουλέτσος		Ἡρ. Βελλόπουλος	Ν
Γεώρ. Σπυρόπουλος	Ν	Ἀθ. Χρηστίδης	Ν
Ἀλέξ. Γιαννούσιος Τάκης	Ν	Γεώργιος Πὼπ	
Γεώρ. Ράμμος	Ν	Δημ. Βρατσάνος	Ν
Εὐθ. Μαντόπουλος		Ἐμμ. Παγκάρας	
Λάμπρος Περιστέρης			

Ἑπομένως τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ἄρχεται ἤδη ἡ κατ' ἄρθρον ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου ὁ κ. **Ι. Φουρίδης** ζητεῖ ὅπως καθορισθῇ ὅτι εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ διορίζεται μόνον ὁ Διάδοχος τοῦ Θρόνου.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 2.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὑποβάλλει τροπολογίαν. ἥτις γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Συνιστᾶται θέσις «Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ», φέροντος βαθμὸν Ἀντιστρατήγου καὶ ἑδρεύοντος ἐν Ἀθήναις, ὑπαγομένου δὲ ἀμέσως ὑπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ὁ Ἀντιστράτηγος Διάδοχος τοῦ Θρόνου.

Ἄρθρον 2.

Ὁ Γενικὸς Ἐπιθωρητὴς τοῦ Στρατοῦ διορίζεται διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον 3.

Ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ παρίσταται κατὰ βούλησιν εἰς τὰς ἐπιθεωρήσεις τὰς ἐνεργουμένας παρὰ τῶν Μεράρχων, τῶν Διοικητῶν, τῶν διαφόρων μονάδων καὶ τῶν Εἰδικῶν Ἐπιθεωρητῶν, δύναται δὲ νὰ ἐνεργῇ αὐτοπροσώπως ἐπιθεώρησιν παντὸς σώματος, καταστήματος ἢ ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, ὁσάκις ἤθελε κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον.

Κατὰ τὰς ἐπιθεωρήσεις ταύτας, ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ βεβαιοῦται περὶ τῆς καταστάσεως τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας, τῆς πειθαρχίας, τῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ τῆς πρὸς πόλεμον παρασκευῆς καὶ ὑποβάλλει περὶ τῆς καταστάσεως ταύτης ἔκθεσιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ παρίσταται εἰς τὰς τελουμένας κατ' ἔτος μεγάλας ἀσκήσεις καὶ ὑποβάλλει ἔκθεσιν περὶ τούτων εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀνακοίνωσις τῶν ἐκθέσεων τούτων εἰς τὸ Ἀνώτερον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ νόμου ΓΦΝΤ' τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη, συνερχόμενον διὰ τὴν σύνταξιν πινάκων προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν καὶ τὴν ὑποβολὴν προτάσεων περὶ τοποθετήσεως, μεταθέσεως ἢ ἀποσπάσεως.

Εἰς τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Στρατοῦ δύναται ν'

ἀνατεθῇ ἐκάστοτε ἡ διεύθυνσις μεγάλων ἀσκήσεων, ἢ ἡ διοίκησις τμημάτων Στρατοῦ κατὰ ταύτας.

Ἄρθρον 4.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ ὑποχρεοῦται, διὰ προσωπικῆς συνεννοήσεως, νὰ τηρῇ τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Στρατοῦ ἐνήμερον παντὸς σχεδίου, μελέτης καὶ ἐν γένει ἐργασίας, ἀφορώσης τὴν σύνταξιν, ὀργάνωσιν, ἐκπαίδευσιν καὶ πολεμικὴν παρασκευὴν τοῦ Στρατοῦ.

Ὁ δὲ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ ὑποβάλλει τὰς ἐπ' αὐτῶν σκέψεις του ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον 5.

Πάντα τὰ Σώματα, αἱ Ὑπηρεσίαι Στρατοῦ καὶ τὰ Καταστήματα ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχωσιν εἰς τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Στρατοῦ πᾶσαν οἱανδήποτε πληροφορίαν, τὴν ὁποίαν οὗτος ἤθελε ζητήσει παρ' αὐτῶν.

Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχουσι καὶ ἡ Ἐπιτελικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Στρατοῦ καὶ τὰ Τμήματα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀφοῦ προηγουμένως λάβωσι τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον 6.

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γραφείου του, ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ ἔχει παρ' αὐτῷ ἕνα ἀνώτερον καὶ ἕνα κατώτερον Ἀξιωματικόν, λαμβανομένους ἐξ ἄλλων ὀργανικῶν θέσεων τοῦ Στρατοῦ. Οὗτοι ἀποσπῶνται διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ, καὶ δὲν δύνανται νὰ παραμείνωσιν εἰς τὰς θέσεις πλέον τῆς διετίας, οὐδὲ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς αὐτὰς πρὸ τῆς παρελεύσεως τριετίας.

Ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ δικαιοῦται νὰ τηρῇ τέσσαρας ἵππους, οἱ δὲ Ἀξιωματικοὶ τοῦ Γραφείου του ἀνὰ ἕνα ἵππον.

Διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀποσπᾶται παρὰ τῷ Γραφείῳ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ τὸ ἀναγκαῖον κατώτερον προσωπικὸν γραφέων καὶ ἀγγελιαφόρων.

Ἄρθρον 7.

Διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς ἕδρας του ἐπιθεωρήσεις, ὁ Γενικὸς

Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ δικαιοῦται νὰ συμπεριλάβῃ, τῇ ἀδείᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, τὸν Γενικὸν Ἐπιμελητήν, τὸν Γενικὸν Ἀρχίατρον, τὸν Ἀρχικτηνίατρον, τὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Πυροβολικοῦ, τὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Μηχανικοῦ, ἢ καὶ οἱουσδήποτε ἑτέρους Ἀξιωματικούς.

Ἄρθρον 8.

Διὰ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ λοιπὰς ἀποζημιώσεις τῶν συμμετεχόντων εἰς τοιαύτας ἐπιθεωρήσεις Ἀξιωματικῶν καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ ἰσχύουσι τὰ ἑκάστοτε κεκανονισμένα διὰ τήν, ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐκτέλεσιν παρομοίων ἐντολῶν.

Ἄρθρον 9.

Πᾶσαι αἱ Στρατιωτικαὶ Ἀρχαί, ἀπευθυνόμεναι πρὸς τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Στρατοῦ, τηροῦσι τοὺς τύπους τῆς πρὸς προϊσταμένας ἀρχὰς ἀναφορᾶς.

Αἱ πρὸς τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν τοῦ Στρατοῦ ἀποδιδόμεναι τιμαί, καὶ ἡ πειθαρχικὴ ἁρμοδιότης αὐτοῦ ὁρίζονται διὰ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων κανονισμῶν ὑπηρεσίας καὶ ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 10.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου, ὁρισθήσονται τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη καταργεῖται.

Ε. Βενιζέλος: Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ζητεῖ ὅπως ἡ ἔναρξις τῆς συνεδριάσεως τῆς σήμερον ὁρισθῇ διὰ τὴν **5ην** ἀπογευματινήν.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται καὶ ἡ συνεδρίασις λύεται ὥρᾳ **6.50'** π. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στρίτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΔ'

Τῆς 15ης Ἰουνίου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 6ην ὥραν μ. μ., ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 120 βουλευτῶν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς: 1) Οἱ κάτοικοι Στεβενίκου τῆς Λεβαδίας ζητοῦν συνδρομὴν εἰς παθόντας ἐκ θερμηνίας. 2) Οἱ κατάδικοι κλπ. τῶν φυλακῶν Λεβαδείας ζητοῦν νὰ τοῖς προμηθευθῇ ὕδωρ. 3) Οἱ ἐν Ἀθήναις Ὀρειχαλκουργοὶ ὑποβάλλουσι ὑπόμνημα περὶ δασμολογήσεως τῶν ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν εἰσαγομένων εἰδῶν τῆς βιομηχανίας των. 4) Ὁ πρώην ὑποθηκοφύλαξ Β. πλευρᾶς Ἀθηνῶν Κ. Δράμαλης ζητεῖ ὅπως ἀνακληθῇ τὸ Διάταγμα τῆς καταργήσεως τοῦ ὑποθηκοφυλακείου τούτου κλπ. 5) Τὰ σωματεῖα Βουστασιαρχῶν, Ἀμαξηλατῶν κλπ. ὑποβάλλουσι ὑπόμνημα ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ ἀτελείας τοῦ εἰσαγομένου σίτου πρὸς μεταποίησιν. 6) Ἐμπ. Σύλλογος Αἰγίου ζητεῖ ὅπως ψηφισθῇ νομοσχέδιον περὶ συμβατικῶν τόκων. 7) Οἱ ὑποδιδάσκαλοι ζητοῦν τὴν ἀπονομὴν συντάξεως. 8) Οἱ κάτοικοι τῶν ἐκ θερμηνίας καταστραφέντων χωρίων Ἰμάρ., Τσάσιον κλπ. ζητοῦσι βοήθημα. 9) Σωματεῖον τοῦ Πύργου ζητεῖ ἐπιψήφισιν ἐργατικῶν νομοσχεδίων κλπ. 10) Οἱ Ἰατροὶ τῶν Ἀθηνῶν ζητοῦν ὅπως αἱ ἀμαξαί των πληρώνωσι τὸν αὐτὸν φόρον, ὃν καὶ αἱ ἀγοραῖαι. 11) Ὁ Σύλλογος Ἀλληλοβοήθεια τῶν ἐργατῶν Λαυρίου παρακαλεῖ ὅπως ἡ Κυβέρνησις ὑιοθετήσῃ τὰ νομοσχέδια περὶ ἐργατῶν τοῦ κ. Σ. Θεοδωροπούλου. 12) Οἱ κάτοικοι Ἰθάκης παρακαλοῦν ὅπως μὴ ὑπαχθῇ ἐπαρχία των εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας. 13) Ἡ Κτηνοτροφικὴ Σχολὴ αἰτεῖ ἀπονομὴν ἐτησίου χορηγήματος. 14) Ὁ Δήμαρχος Ἰθάκης ἐκφράζει εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ ὑπαγωγῇ Ἰθάκης εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας. 15) Ὁ Σύλλογος τῶν μηχανοσιδηρουργῶν Βόλου ζητεῖ ἐπιψήφισιν τῶν ἐργατικῶν νομοσχεδίων. 16) Ὁ Σύλλογος τῶν τεχνιτῶν Ἀμαλιάδος ζητεῖ ἐπιψήφισιν τῶν ἐργατικῶν νομοσχεδίων. 17) Ὁμοίως τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Ἀλμυροῦ. 18 Τὸ Σωματεῖον Τεχνιτῶν «ἡ Ὁμόνοια» ζητεῖ ἐπιψήφισιν τῶν ἐργατικῶν νομοσχεδίων. 19) Ὁ Γεωργικὸς Σύλλογος Παΐων ὑποβάλλει ψήφισμα περὶ ἱδρύσεως Εἰρη-

νοδικείου ἐν Στρεζόβῃ. 20) Κάτοικοι Ἀγουλινίτσης ζητοῦσι ἐπιψήφισιν τῶν δημοτικῶν νομοσχεδίων. 21) Οἱ ἱερεῖς τοῦ δήμου Ἀ-γνάντων ζητοῦσι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 22) Οἱ τυπογράφοι τῶν Πατρῶν ζητοῦσι τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἐργατικῶν νομοσχεδίων.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν.

Α. Φλαμπούρης. (Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως). Ζητεῖ νὰ βεβαιώσῃ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐὰν εἶνε ἀληθὲς τὸ ἀναγραφὲν εἴς τινας ἐφημερίδας, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτόν, ὅτι «δὲν εἶνε ἄξιος ἀπαντήσεως» ὅτε οὗτος κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν παρετήρησεν ὅτι δὲν προστατεύεται ἐπαρκῶς ὁ ἀπὸ τοῦ βήματος ὁμιλῶν βουλευτὴς κ. Κοντογούρης.

Ν. Στράτος (ἀπὸ τοῦ βήματος). Ἀληθῶς παρατηρεῖται τάσις οὐχὶ τοῦ Προεδρείου, ἵνα μεροληπτῇ, ἀλλὰ τάσις τινῶν ἐκ τῶν κ. βουλευτῶν, ὡρισμένων, νὰ ἐπιτίθενται καθημερινῶς κατὰ τοῦ Προεδρείου. Ἀδιαφορῶ τί θὰ εἴπωσι περὶ ἐμοῦ, διότι τὴν κρίσιν περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου δὲν θὰ τὴν θέσω ὑπὸ τὴν ἐκτίμησιν οἱουδήποτε κυρίου ἐξ αὐτῶν. Ἀλλά, ἐφόσον ἵσταμαι εἰς τὸ Προεδρεῖον, ἐννοῶ νὰ σέβωνται οἱ κ.κ. βουλευταὶ τὸ ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον διαχειρίζομαι.

Καθ' ἣν στιγμὴν χθὲς ἐγένετο ἐπεισόδιον εἰς τὸ θεωρεῖον τῶν ἀξιωματικῶν, τοῦ ὁποίου δὲν ἦσαν οἱ ἐν τῷ θεωρείῳ ὑπαίτιοι, ὑποθέτω ὅτι ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ ἀντελήφθη τὴν προσπάθειάν μου, ἵνα τηρήσω τὴν τάξιν, οὐχὶ ἵνα προστατεύσω τὸν ῥήτορα, διότι ὁ ῥήτωρ δὲν εἶχεν ἀνάγκην προστασίας, ἀλλ' ἵνα προστατεύτω τὴν τάξιν τῆς Βουλῆς, μὴ παρουσιάσῃ δὲ αὐτὴ θέαμα πανικοῦ. Τοῦτο προσεπάθουν ἀκριβῶς νὰ ἐπιτύχω, διότι ἡ Βουλὴ δὲν ἐγνώριζεν ἀκριβῶς περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Ἡ Βουλὴ εἶδε 15—20 ἀξιωματικοὺς συνωστιζομένους καὶ ἐγεννήθη παρά τισι τῶν κυρίων βουλευτῶν ἡ ἐντύπωσις, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συμπλοκῆς. ἐπόμενον δὲ ἦτο ὅτι ἡ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν γεγονότων περιέργεια τινῶν τῶν κ. κ. βουλευτῶν ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ παρεξηγηθῇ. Καὶ δυστυχῶς φύλλα τινὰ δημοσιογραφικὰ ἔγραψαν ἀνακριβῶς σήμερον, ὅτι ὑπῆρξεν ἡ ἀντίληψις, ὅτι κατελήφθη ἡ Βουλὴ ὑπὸ πανικοῦ. Προσεπάθουν λοιπόν, κρούων πράγματι δαιμονιωδῶς τὸν κώδωνα, νὰ τηρήσω τὴν τάξιν, ἐφόσον ἀντελήφθην ὅτι

δὲν συνέβαινε τίποτε, καὶ παρεκάλουν μάλιστα τὸν ἐπὶ τοῦ βήματος κ. Κοντογούρην ἐκ τοῦ Προεδρείου νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁμιλῶν καὶ μάλιστα τῷ εἶπον: «Ὁμιλήσατε ὁρμητικῶς», καὶ τοῦτο ἵνα συγκρατηθῇ ἡ περιέργεια τῆς Βουλῆς ἐπὶ τὸν ῥήτορα. Ἐνῷ τοιαύτην κατέβαλλον προσπάθειαν, ὁ κ. βουλευτὴς εὐηρεστήθη νὰ ἐξυβρίσῃ τὸ Προεδρεῖον, ἀπαγγέλλων κατ' αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν ὅτι μεροληπτεῖ. Ὅταν λοιπὸν βουλευτὴς τις τοιαῦτα κατὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς φθέγγηται, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ἀξιοῖ ἀπαντήσεως τὸν κ. βουλευτήν, καὶ παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ κ. Βουλευτοῦ.

Ε. Βενιζέλος. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ τὸν ῥήτορα κ. Κοντογούρην ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συγχύσεως ἐκ τῶν θεωρείων. Παρατηρῶ δὲ ὅτι ὡρισμένοι τινὲς βουλευταὶ δημιουργοῦν πάντοτε ἀπέναντι τοῦ Προεδρείου κατάστασιν, ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶνε ἀνεκτή.

Α. Φλαμπούρης. Αἱ φράσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐξηνέχθησαν μετὰ τὸ ἐπεισόδιον. Ἐποίησα συστάσεις πρὸς προστασίαν τοῦ ῥήτορος, ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὅμως ἀπήντησεν εἰς τὰς συστάσεις μου κατὰ τρόπον θίγοντα τὴν βουλευτικὴν ἀξιοπρέπειαν.

Ε. Κουζουμπάσης. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν ἀντίληψίν μου, εἶπε χθὲς πρὸς τὸν κ. βουλευτήν, ὅτι δὲν κρίνει ὅτι πρέπει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰ λεγόμενα αὐτοῦ, ἐννοῶν τὴν μομφὴν ἐπὶ μεροληψίᾳ, ὄχι θέλων νὰ θίξῃ προσωπικῶς αὐτόν.

Ν. Κοντογούρης (ἀπὸ τοῦ βήματος). Λαμβάνω τὴν τιμὴν Κύριοι βουλευταὶ νὰ ὑποβάλω τὴν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησίν μου.

Ἡ Βουλὴ ποιεῖται δεκτὴν ταύτην.

Ἄρχεται ἡ γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

Θ. Κουτσούπης. Φρονεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον θὰ συντελέσῃ, ὡς ἐκ τῆς συνθέσεώς του, οὐχὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τοιότητος τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ εἰς τὸ ἐναντίον, λέγει ὅτι δημιουργοῦνται ἐξ αὐτοῦ ἀρκεταὶ μεγάλαι δαπάναι,

ὅτι τὸ ἀπόκεντρον καὶ ἀκοινώνητον, ἐπομένως καὶ ἀπολίτιστον, τῶν μερῶν ὅπου θὰ τοποθετῶνται ὡς εἰρηνοδίκαι οἱ πρωτοδίκαι θὰ δημιουργήσῃ μειονεκτικὴν κατάστασιν αὐτῶν καὶ ἀπὸ δικαστικῆς ἀπόψεως. Ἔχει τὴν γνώμην ὅτι δὲν συμφέρει εἰς τὴν δικαιοσύνην ὁ προωρισμένος νὰ καταλάβῃ ἀνωτέραν θέσιν δικαστὴς νὰ διέρχεται προηγουμένως διὰ μικρῶν κέντρων.

Γ. Μοσχούρης. Ἡ ἐλάττωσις τῶν εἰρηνοδικείων θὰ δημιουργήσῃ μεγάλας δυσχερείας, θὰ δημιουργήσῃ καὶ μεγάλας δαπάνας. Τὸ νομοσχέδιον θὰ ζημιώσῃ καὶ τὸν εἰρηνοδικειακὸν κλάδον, θὰ ζημιώσῃ καὶ τοὺς Πρωτοδίκας. Θὰ στερήσῃ τὸν λαὸν τοῦ μεγαλειτέρου αὐτοῦ ἀγαθοῦ, τῆς Δικαιοσύνης, εἶνε ἄρνησις αὐτῆς. Πρέπει νὰ καταψηφισθῇ.

Α. Βαβυλόπουλος. Ζητεῖ νὰ γίνῃ τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον, καθ' ἣν οἱ ἔμμισθοι δικαστικοὶ πάρεδροι, μετὰ ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους ἐν Πρωτοδικείῳ, διορίζονται εἰρηνοδίκαι καὶ μετὰ παρέλευσιν ὡρισμένου χρόνου εἰρηνοδικειακῆς ὑπηρεσίας προάγονται εἰς Πρωτοδίκας.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. **Π. Μαυρίκη** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀτελείας τῶν εἰσαγομένων πρὸς μεταποίησιν καὶ ἐξαγωγὴν σίτου καὶ τοῦ πρὸς ἐκκοκισμὸν βάμβακος. 2) Τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ διαρρυθμίσεως τῆς Γεωργικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Τυπωθήσονται πρὸς διανομήν.

Κ. Ζαβιτσάνος. Καὶ τῶν εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν πρωτοδικῶν ὁ κλάδος θὰ ζημιωθῇ. Οἱ ἔμπειροι καὶ ἐπαρκεῖς πρωτοδίκαι θὰ ἀπομακρύνωνται χάριν καθηκόντων μὴ ἀπαιτούντων τόσα προσόντα. Ἢ ἔστω καὶ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἔργου ὑποδεεστέρου, τῆς εἰρηνοδικειακῆς δικαιοσύνης ἐξ ἅπαντος θὰ εἶνε ἐπιζημία ἐν γένει εἰς τὸν δικαστήν. Ὁ Πρωτοδίκης δὲν δύναται νὰ θεωρῆται ἐπαρκέστερος δι' ἔργον καθαρῶς διοικητικόν, ὡς τὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, δὲν ἔχει πεῖραν. Ἡ ἀνάθεσις ἔργου ὑποδεεστέρου ἢ οὕτως ἢ ἄλλως θὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν δικαστὴν ἀπογοήτευσιν, ἣν πρέπει ν' ἀποφύγωμεν. Καὶ ἡ δαπάνη δὲ ἣν δημιουργεῖ τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἀρκετὰ σοβαρά. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὅλην Δικαιοσύνην θὰ φέρῃ βλάβην τὸ νομοσχέδιον.

Δ. Κάβουρας. Ὑποβάλλει τροπολογίαν, καθ' ἣν ἐπιτρέπεται νὰ μεταβαίνουν εἰς Εὐρώπην ἰδίαις δαπάναις πρωτοδίκαι καὶ ἀντεισαγγελεῖς, πρὸς εὐρυτέρας σπουδάς, ἄνευ ἀποδοχῶν καὶ ἐπ' ἀδείᾳ μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. **Ι. Εὐαγγελάτου** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὴν πρώτην νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως τρόπου τινὸς πωλήσεως σταφιδοκάρπου», τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ε. Κουλουθάκης. Τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἀπαραδειγματίστως ἐμπειρικὸν κατασκεύασμα. Ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι συγχύζει τὰς διακεκριμένας παρ' αὐτοῦ δικαστικὰς δικαιοδοσίας. Εὐλόγως δύνανται ν' ἀρνηθῶσιν οἱ Πρωτοδίκαι ν' ἀναλάβωσιν ἔργα εἰρηνοδικῶν.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησις καὶ γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἄρθρον.

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ ἐπὶ τροπολογίας τοῦ κ. Κάβουρα εἰς τὸ α' ἄρθρον ἀπορρίπτει αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Ἡ Βουλὴ ψηφίζει δι' ἀναστάσεως τὸ α' ἄρθρον ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ἐπίσης ψηφίζει δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως τροπολογία εἰς τὸ 4ον ἄρθρον τοῦ βουλευτοῦ κ. Θ. Παπαϊωάννου.

Γίνεται δεκτὴ ἐν μέρει δι' ἀναστάσεως τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον του βουλευτοῦ κ. Ηλ. Μαυρίκη.

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Κάβουρα.

Ψηφίζεται τὸ ἄρθρον 4 δι' ἀναστάσεως, ἐπίσης ψηφίζεται καὶ τὸ 5ον ἄρθρον, ὡς καὶ τὸ 6ον, ἀπορριφθείσης τροπολογίας εἰς αὐτὸ του κ. Σ. Θεοδωροπούλου.

Η. Ἀφθονίδης. (Ἐπὶ του 7ου ἄρθρου). Λέγει ὅτι τὴν τελευταίαν στιγμὴν παρενεβλήθησαν τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον ἀλλοιοῦσαι ριζικῶς τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων καὶ τὸν νόμον περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων. Εἰσάγεται μέθοδος ἀνήκουστα εἰς τὸ ἀπαίσιον παρελθόν. Διαμαρτύρομαι, λέγει, ἐντόνως διὰ τουτο.

Ὑποβάλλει πρότασιν «καθ' ἣν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ χωρήσῃ, ὡς ἀντικειμένης εἰς τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) Οὐσιαστικὴ διάταξις τοῦ Νόμου περὶ προσόντων καμμία

δὲν μεταβάλλεται διὰ τῶν τροπολογιῶν. Ἁπλῶς προσαρμογὴ τοῦ Νόμου ἐκείνου πρὸς τὸ Σύνταγμα γίνεται.

Θ. Βετμεζᾶς. Ἐκ μεσολαβησάντων γεγονότων εἰσάγονται εἰς τὴν γ' ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἄλλαι τροπολογίαι αἵτινες δὲν εἰσάγονται κανονικῶς.

Εἴμεθα καταπεπονημένοι ἐκ τῆς χθεσινῆς συζητήσεως καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν ἐπ' αὐτῶν. Οὐσιαστικῶς δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς τροπολογίαι, κάμνετε ἐπαύξησιν τοῦ Νομοσχεδίου πέραν τοῦ ὁρίου τῶν τροπολογιῶν.

Ν. Δημητρακόπουλος. Πρόκειται ἁπλῶς περὶ προσαρμογῆς ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄλλη ἢ αὕτη.

Π. Ἀραβαντινός. Δὲν πρόκειται περὶ τροπολογιῶν, ἀλλὰ περὶ ἰδιαιτέρου Νομοσχεδίου, οὗτινος ζητεῖται ἤδη ἡ ἐπιψήφισις παρὰ τὸ Σύνταγμα. Ἡ ζητουμένη προσαρμογὴ εἶνε ἄσχετος πρὸς τὰ πρῶτα ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου σχετικὴ μόνον πρὸς τὸ ἄρθρον 88 τοῦ Συντάγματος. Τὸ ἄρθρον 7ον δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῇ, πρέπει νὰ διατυπώσῃ ὁ Ὑπουργὸς ἄλλο Νομοσχέδιον, εἰς ὃ νὰ περιλάβῃ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Δὲν εἶνε δυνατὸν δι' ὁσωνδήποτε νομοσχεδίων νὰ θίξω τὸν νόμον περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἔχει οὗτος ἀνάγκην πολλῶν μεταρρυθμίσεων.

Π. Ἀραβαντινός. Τὸ ζήτημα τῆς ἀντισυνταγματικότητος δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν, ὡς πρὸς τὸ τῆς σκοπιμότητος εἴμεθα σύμφωνοι, ὅτι σκοπιμωτέρα ἡ δι' ἰδιαιτέρου νομοσχεδίου διόρθωσις τοῦ νόμου περὶ προσόντων.

Μ. Μπουδίδης. Κηρύσσεται κατὰ τοῦ ἀπαραδέκτου.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Π. Πολυχρονιάδου, ὑποβάλλεται τροπολογία περὶ συμβατικοῦ τόκου τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδίας, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Κ. Ῥακτιβάν. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἀπαραδέκτου.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου, ἀπορρίπτει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως.

Χ. Βοζίκης. Ζητεῖ ὅπως ἐπὶ τὸ σαφέστερον ἑρμηνευθῇ, ἂν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 16 τοῦ νόμου ,ΓΥΛΖ' τοῦ

1909, τοῦ συμπεριληφθέντος ἤδη εἰς τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἀφορᾷ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀπολυθέντων εἰς τὰς ἃς κατεῖχον θέσεις ἢ καὶ εἰς κατωτέρας, διότι νομίζει ὅτι εἰς κατωτέρας δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς διετίας. Προτείνει νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ ὡς ἑρμηνευτικὴ δήλωσις.

Κ. Ζαβιτσιάνος. Συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προλαλήσαντος.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Ἀποδέχεται καὶ συμφωνεῖ νὰ σημειωθῇ ὡς ἑρμηνευτικὴ δήλωσις ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι «ὅτι δὲν ἀποκλείονται τοῦ διορισμοῦ εἰς κατωτέρας θέσεις καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας».

Ἡ Βουλὴ δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Γίνεται δεκτὴ ἐν μέρει, δι' ἀναστάσεως, τροπολογία τῶν κ. κ. Κ. Ρακτιβὰν καὶ Κ. Γόντικα

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Χ. Βοζίκη.

Ἀπορρίπτεται τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ι. Ἰατροπούλου, Θ. Κουτσομητοπούλου καὶ Ι. Κουρτάκη.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως τὸ 7ον ἄρθρον.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 8—ἀποσυρομένης τροπολογίας εἰς αὐτὸ τοῦ κ. Κάβουρα—καὶ 9.

Προστίθενται ἄρθρα 10ον καὶ 11ον ἄρθρον προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 12.

Ψηφίζεται καὶ τὸ σύνολον δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου κενουμένης ὁποτεδήποτε θέσεως εἰρηνοδίκου ἢ εἰδικοῦ πταισματοδίκου: 1) ἐν μὲν τῇ ἕδρᾳ πρωτοδικείου καὶ ἐν Πειραιεῖ, πληροῦται αὕτη ἀπ' εὐθείας διὰ πρωτοδίκου τοῦ οἰκείου ἢ καὶ ἄλλου τῶν πρωτοδικείων τοῦ Κράτους, εἰς ὃν τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον ἤθελεν ἀποφανθῇ, ὅτι πρέπει νὰ ἀνα-

τεθῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ πταισματοδίκου παρὰ τῷ εἰρηνοδικείῳ ἢ πταισματοδικείῳ τούτῳ ἐπὶ χρόνον οὐχὶ ἐλάσσονα τοῦ ἔτους, οὐδὲ μείζονα τῆς διετίας· 2) ἀλλαχοῦ δὲ διὰ μεταθέσεων εἰρηνοδικῶν ἢ πταισματοδικῶν, περὶ ὧν ἤθελεν ἀποφανθῇ τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, καὶ αἵτινες δύνανται νὰ ὦσι πλείονες τῆς μιᾶς, τῆς διὰ τούτων ἐν τῇ ἕδρᾳ πρωτοδικείου ἢ ἐν Πειραιεῖ ὑποχρεωτικῶς κενουμένης θέσεως πληρουμένης διὰ πρωτοδίκου κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὡρισμένα.

Ἐάν, προϊόντος τοῦ χρόνου, δὲν ἤθελον ὑπάρχει ἐν ταῖς ἕδραις τῶν πρωτοδικείων καὶ ἐν Πειραιεῖ εἰρηνοδίκαι ἢ πταισματοδίκαι, ἡ ἀλλαχοῦ κενουμένη θέσις εἰρηνοδίκου, ἐὰν μὲν ἡ ἐν πρωτευούσῃ ἐπαρχίας, πληροῦται ἀπ' εὐθείας διὰ πρωτοδίκου τοῦ οἰκείου ἢ καὶ ἄλλου τῶν πρωτοδικείων τοῦ Κράτους, εἰς ὃν τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον ἤθελεν ἀποφανθῇ, ὅτι πρέπει νὰ ἀνατεθῶσι τὰ καθήκοντα τοῦ εἰρηνοδίκου παρὰ τῷ εἰρηνοδικείῳ τούτῳ ἐπὶ ἓν ἔτος, ἐὰν δὲ ἡ ἐκτὸς πρωτευούσης ἐπαρχίας, πληροῦται διὰ μεταθέσεων εἰρηνοδικῶν, περὶ ὧν ἤθελεν ἀποφανθῇ τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, καὶ αἵτινες δύνανται νὰ ὦσι πλείονες τῆς μιᾶς, τῆς διὰ τούτων ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐπαρχίας ὑποχρεωτικῶς κενουμένης θέσεως πληρουμένης κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον διὰ πρωτοδίκου ἐπὶ ἓν ἔτος, ἡ δὲ ἀλλαχοῦ (ἐκτὸς ἕδρας πρωτοδικείου ἢ τοῦ Πειραιῶς) κενουμένη θέσις πταισματοδίκου πληροῦται ἀπ' εὐθείας κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ ἓν ἔτος διὰ πρωτοδίκου.

Ἐάν, προϊόντος τοῦ χρόνου, δὲν ἤθελον ὑπάρχει οὐδὲ ἐν πρωτευούσαις ἐπαρχιῶν εἰρηνοδίκαι, ἡ κενουμένη ἐκτὸς αὐτῶν θέσις εἰρηνοδίκου πληροῦται μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ εἴτε ἀπ' εὐθείας διὰ πρωτοδίκου ἐπὶ ἓν ἔτος, εἴτε διὰ μεταθέσεων εἰρηνοδικῶν, καὶ πλειόνων τῆς μιᾶς, ὅτε ἡ διὰ τούτων κενουμένη θέσις πληροῦται διὰ πρωτοδίκου ἐπὶ ἓν ἔτος κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρον 2.

Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον μεταθέσεων δύναται καὶ εἰρηνοδίκης πρώτης τάξεως

νὰ μετατεθῇ εἰς εἰρηνοδικεῖον δευτέρας τάξεως, ὅτε ὅμως διατηρεῖ τὸν μισθὸν αὐτοῦ ὡς εἰρηνοδίκου πρώτης τάξεως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐκτελούντων καθήκοντα εἰρηνοδίκου ἢ πταισματοδίκου πρωτοδικῶν θεωρεῖται ὡς ὑπηρεσία αὐτῶν παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ, ἐξ οὗ ἀπεσπάσθησαν· ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει ἐπιτρέπεται ἡ μετάθεσις αὐτῶν εἴτε εἰς ἕτερον εἰρηνοδικεῖον ἢ πταισματοδικεῖον, εἴτε ἐκ τοῦ πρωτοδικείου, ἐξ οὗ ἐλήφθησαν, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀπόσπασις.

Ἐὰν ἐν τῇ διαρκείᾳ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου κενωθῇ ἡ θέσις τοῦ καθήκοντα εἰρηνοδίκου ἢ πταισματοδίκου ἐκτελοῦντος πρωτοδίκου, πληροῦται αὕτη δι' ἑτέρου πρωτοδίκου μετὰ προηγουμένην περὶ τούτου ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα προκύψῃ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἐπιβάλλουσα τὴν ἐκ τοῦ εἰρηνοδικείου ἢ πταισματοδικείου ἀνάκλησιν αὐτοῦ ἀνακαλεῖται οὗτος εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ἐξ οὗ ἐλήφθη, μετὰ προηγουμένην περὶ τούτου ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, στηριζομένην εἰς γνωμοδότησιν ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ ἐφετείου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται τὸ εἰρηνοδικεῖον ἢ πταισματοδικεῖον καὶ ἀντικαθίσταται δι' ἑτέρου πρωτοδ.κου κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον.

Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ὁρισθέντος χρόνου ὁ πρωτοδίκης ἐπανέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ἐξ οὗ ἐλήφθη, ἀντικαθιστάμενος δι' ἄλλου πρωτοδίκου κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἐὰν δὲ καθ' ὅλον τὸν ὁρισθέντα χρόνον ἐξετέλεσε τὰ ἀνατεθέντα αὐτῷ καθήκοντα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀνατεθῶσιν αὖθις αὐτῷ τοιαῦτα, εἰμὴ ἐν ἐλλείψει ἄλλου πρωτοδίκου μὴ ἐκτελέσαντος ὡσαύτως, ὅτε κατὰ προτίμησιν ἡ ἀνάθεσις γίνεται εἰς τοὺς κατὰ τὸν διορισμὸν νεωτέρους πρωτοδίκας.

Ἄρθρον 4.

Ἐντὸς δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἥτις δύναται νὰ παραταθῇ διὰ Β. Διαταγμάτων, οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ εἰρηνοδίκαι καὶ εἰδικοὶ πταισματοδίκαι ὡς καὶ οἱ γραμματεῖς εἰρηνοδικείων, εἰδικῶν πταισματοδικείων, ἢ πολυμελῶν δικαστηρίων διορίζονται εἰς θέσιν ἐμμίσθου παρέδρου, ἐὰν εὐδοκιμήσωσιν ἐν διαγωνισμῷ, εἰς ὃν δύνανται νὰ

προσέλθωσι, καὶ ἂν ὑπερέβησαν τὸ τριακοστὸν πέμπτον ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν, ἔχωσι δὲ τὰ λοιπὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νόμου ΓΥΑΖ' (3437) τῆς 30 Νοεμβρίου 1909 διὰ τὴν θέσιν ἐμμίσθου παρέδρου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος προκηρύσσεται ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ κατὰ λόγον τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πρωτοδικῶν ὡς ἐκ τῆς ἀναθέσεως εἰς αὐτοὺς καθηκόντων εἰρηνοδίκου καὶ εἰδικοῦ πταισματοδίκου πρὸς πλήρωσιν τῶν ἕνεκα τῆς αὐξήσεως ταύτης προστιθεμένων θέσεων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων, δι' ἃς προκηρύσσεται ἑκάστοτε ὁ διαγωνισμός, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς δέκα, ἢ νὰ ᾖ μικρότερος τῶν πέντε. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου ΓΥΑΖ' (3437) τοῦ 1909 καὶ τοῦ κεφαλαίου Α' τοῦ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ Β. Διατάγματος τῆς 30 Δεκεμβρίου 1909.

Ἄρθρον 5.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΓΥΑΖ' νόμου τοῦ 1909 ἔτους περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀπαλείφεται ἡ φράσις «ὧν ὁ ἀριθμὸς ὁρίζεται ἴσος πρὸς τὰ πρωτοδικεῖα τοῦ Κράτους».

Ἐν τέλει τοῦ δικληρθέντος ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' προστίθεται δευτέρα παράγραφος ἔχουσα οὕτως:

«Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμμίσθων παρέδρων κανονίζεται οὕτως ὥστε νὰ συμπληρῶται δι' αὐτοῦ ὁ ἑκάστοτε ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ἀναγραφόμενος σύνολος ἀριθμὸς πρωτοδικῶν τε καὶ ἐμμίσθων παρέδρων»

Ἄρθρον 6.

Αἱ ἐν τῇ § 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ ΓΥΑΖ' νόμου λέξεις «ἐπὶ τριετίαν» ἀντικαθίστανται διὰ τῶν λέξεων «ἐπὶ διετίαν».

Ἄρθρον 7.

Τὰ ἄρθρα 8, ἐδάφ. 1 πρότασις 2, 13, 14 § 2, 15, 16, 17, 18, 25 καὶ 27 τοῦ Νόμου ΓΥΑΖ' (3437) τοῦ 1909 περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων τροποποιοῦνται ὡς ἕπεται:

Ἄρθρον 8. Ἐφέτης διορίζεται ὁ ὡς πρόεδρος πρωτοδικῶν ἐπὶ ἓν ἔτος τοὐλάχιστον ὑπηρετήσας, ἢ ἐπὶ δεκαετίαν ὡς πρωτοδίκης.

Ἄρθρον 13. Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 8 καὶ ἑπόμενα προαγωγήν: 1) πρωτοδικῶν, προέδρων πρωτοδικῶν καὶ ἐφετῶν εἰς θέσιν ἀνωτέραν πλὴν τῆς τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου· 2) ἀντεισαγγελέων καὶ εἰσαγγελέων πρωτοδικῶν καὶ ἀντεισαγγελέων ἐφετῶν εἰς θέσιν ἀνωτέραν, καὶ 3) ἀρεοπαγίτου ἢ ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς θέσιν ἀνωτέραν ἐκτὸς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. Διὰ δὲ τὴν εἰς τὰς θέσεις προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγὴν ἀπαιτεῖται προηγουμένη γνωμοδότησις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 14 § 2. Πρωτοδίκαι ἔχοντες ὡς τοιοῦτοι ὑπηρεσίαν εἴκοσι πέντε ἐτῶν, ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, λαμβάνουσι σύνταξιν κανονιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μεγαλειτέρου μισθοῦ προέδρου πρωτοδικῶν.

Ἄρθρον 15. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελεὺς καὶ ἀντεισαγγελεύς, οἱ παρὰ πρωτοδίκαις καὶ παρ' ἐφέταις εἰσαγγελεῖς καὶ ἀντεισαγγελεῖς, οἱ εἰρηνοδίκαι, οἱ εἰδικοὶ πταισματοδίκαι, οἱ συμβολαιογράφοι, οἱ φύλακες τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ οἱ δικαστικοὶ ἐν γένει γραμματεῖς παύουσι τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ νόμου ΥΜΓ' τοῦ 1871, περὶ ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων δικαστῶν, ἀναφερομένας περιπτώσεις, δύνανται δὲ νὰ παυθῶσι κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένας περιπτώσεις, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας αὐτῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των, ἐφαρμοζομένης ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τούτων τῆς δυνητικῆς παύσεως τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 9 καὶ 10 τοῦ εἰρημένου νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου ΧΜΖ' τῆς 28 Ἰουλίου 1877 τηρητέας διαδικασίας. Ὡσαύτως δ' ἐφαρμόζονται, ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἡλικίας τῶν ἐμμίσθων ἐξ αὐτῶν, αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΥΜΓ', ὡς πρὸς δὲ τὴν ἕνεκα νόσου ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν τε ἐμμίσθων καὶ τῶν ἀμίσθων αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2—7 τοῦ αὐτοῦ νόμου, τῆς διαδικασίας διεξαγομένης ὡς πρὸς μὲν τὸν εἰσαγγελέα, ἀντεισαγγελέα καὶ γραμματέα τοῦ Ἀρείου Πάγου

παρὰ τῷ Ἐρετείῳ Ἀθηνῶν, ὡς πρὸς δὲ τοὺς εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς καὶ γραμματεῖς ἐρετῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ καὶ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς παρὰ τῷ οἰκείῳ Ἐρετείῳ. Πάντες οἱ ἀνωτέρω παύονται προσέτι ὁριστικῶς τῆς ὑπηρεσίας, ἂν καταργηθῇ ἡ θέσις, εἰς ἣν διατελοῦσι.

Οἱ ἔμμισθοι πάρεδροι πλὴν τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 5 ἐδαφίου τελευταίου παύουσιν ἢ παύονται ὁριστικῶς τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς ἐγγυήσεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 16. Εἰς τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ 15 ἀναφερομένας θέσεις, ὡς καὶ εἰς θέσιν δικαστικοῦ ὑπογραμματέως ἢ γραφέως, ἐμμίσθου παρέδρου, πρωτοδίκου ἢ ἀνωτέραν τούτων δὲν δύναται νὰ διορισθῇ : α') ὁ καταδικασθεὶς ἐπὶ κακουργήματι, καίπερ ἀποκατασταθείς, ἢ ἐπὶ πλημμελήματι ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Ποινικοῦ νόμου, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐπιβληθεῖσα ποινή, ἢ ἐπί τινι τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 456, 457, 461, 462 καὶ 482 § 1 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων, β') ὁ ἐκπεσὼν τῆς ὑπηρεσίας δυνάμει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Ποινικοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνικανότης εἰς ἀνάκτησιν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τοῦ προηγουμένου στοιχείου, γ') ὁ στερηθεὶς τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ στέρησις, δ') ὁ παυθεὶς δικαστικὸς ὑπάλληλος δυνάμει ἀποράσεως ἕνεκεν ἄλλης ποινικῆς καταδίκης, πειθαρχικῶν παραπτωμάτων, ἢ ἀνεπαρκείας, πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς παύσεως, καὶ ε') ὁ παυθεὶς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 15, ὡς εἶχε πρὸ τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου τροποποιήσεώς του, διά τινα τῶν αὐτόθι ὑπὸ στοιχεῖα β', δ' καὶ ε' περιπτώσεων, πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς παύσεως.

Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει δύναταί τις παυθεὶς νὰ διορισθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἂν προηγουμένως δὲν ἀποφανθῇ ὑπὲρ τοῦ διορισμοῦ του τὸ ἀνώτατον δικαστικὸν συμβούλιον.

Ἄρθρον 17. Οἱ ὑπογραμματεῖς τῶν πολυμελῶν δικαστηρίων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν παρὰ ταῖς Εἰσαγγελίαις ὑπηρετούντων καὶ τῶν ἀρχειοφυλάκων, παύουσι τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ Νόμου ΥΜΓ' τοῦ 1871 ἀναφερομένας περιπτώσεις, δύνανται δὲ νὰ παυθῶσι

κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀναφερομένας περιπτώσεις, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας αὐτῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῆς δυνητικῆς παύσεως ἀποφαίνεται περὶ αὐτῆς τὸ δικαστήριον, παρ' ᾧ ὑπηρετεῖ ὁ περὶ οὗ πρόκειται δικαστικὸς ὑπάλληλος, εἴτε ἐξ ἐπαγγέλματος, εἴτε ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ τοῦ γραμματέως ἐκθέσει, ἀφοῦ προηγουμένως ἀκούσῃ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τὴν ἀπολογίαν τοῦ διωκομένου. Ἐὰν ἡ ἀπόρασις εἶναι ὑπὲρ τῆς παύσεως, ὁ γραμματεὺς ὀφείλει ἀμέσως νὰ ἀπολύσῃ αὐτὸν τῆς ὑπηρεσίας.

Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς ὑπογραμματεῖς τῶν εἰρηνοδικείων καὶ πταισματοδικείων, ἀποφαινομένου περὶ τῆς παύσεως, ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῆς δυνητικῆς τοιαύτης, τοῦ εἰρηνοδικείου ἢ πταισματοδικείου, παρ' ᾧ ὑπηρετεῖ ὁ διωκόμενος.

Ἐὰν ὑπογραμματεὺς εἰρηνοδικείου ἢ πταισματοδικείου, ὑπογραμματεὺς πολυμελοῦς δικαστηρίου (παρ' αὐτῷ, ἢ παρὰ τῇ Εἰσαγγελίᾳ, ἢ ὡς ἀρχειοφύλαξ ὑπηρετῶν) κατασταθῇ ἕνεκα νόσου ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ σώματος ἢ τοῦ νοὸς ἀνίκανος εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἡ ἀνικανότης αὕτη διήρκεσεν ἤδη ἢ μέλλει νὰ διαρκέσῃ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐπὶ ἓν ἔτος, ἡ ἀποχώρησις αὐτοῦ γίνεται κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον· ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ ὑπογραμματέως εἰρηνοδικείου ἢ πταισματοδικείου, ὁ οἰκεῖος εἰρηνοδίκης ἢ πταισματοδίκης, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ἄλλου ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων, ὁ εἰσαγγελεὺς τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ ὑπηρετεῖ οὗτος, εἴτε ἐξ ἐπαγγέλματος, εἴτε ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ ἐκθέσει τοῦ γραμματέως, εἴτε ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀποχωρητέου, προκαλεῖ τὰς προφορικὰς ἐξηγήσεις αὐτοῦ καὶ συντάσσει συμπράττοντος καὶ τοῦ γραμματέως ἔκθεσιν, ἐν ᾗ ἀναφέρει αὐτάς, ἢ τὴν τυχὸν ἄρνησιν ἢ ἀδυναμίαν τοῦ ἀποχωρητέου, ὅπως παράσχῃ τοιαύτας, μεθ' ὃ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τὸ οἰκεῖον δικαστήριον (εἰρηνοδικεῖον, πταισματοδικεῖον, πρωτοδικεῖον ἐρετείων, Ἄρειος Πάγος), ἀφοῦ ἐξετάσῃ ἐνόρκως μάρτυρας, ἰδίως ἰατρούς, καὶ ἀκροασθῇ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκθέσεως, ἀκούσῃ δέ, ἐὰν εἶναι πολυμελές, τοῦ παρ' αὐτῷ εἰσαγγελέως, ἀποφαίνεται ἂν ὑπάρχῃ περίπτωσις ἀποχωρήσεως. Ἐὰν ἡ ἀπόρασις εἶναι ὑπὲρ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ περὶ οὗ

πρόκειται, ὁ γραμματεὺς ὀφείλει ἀμέσως νὰ ἀπολύσῃ αὐτὸν τῆς ὑπηρεσίας.

Ὡς πρὸς τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἡλικίας τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδαφίοις τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναφερομένων δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου ΥΜΓ' τοῦ 1871.

Οἱ γραφεῖς τῶν πολυμελῶν δικαστηρίων παύονται ὑπὸ τοῦ γραμματέως μετὰ προηγουμένην ὑπὲρ τῆς παύσεως αὐτῶν γνωμοδότησιν τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου, ὅπερ ἀποφαίνεται εἴτε ἐξ ἐπαγγέλματος, εἴτε ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ τοῦ γραμματέως ἐκθέσει, καὶ μετ' ἀκρόασιν τοῦ Εἰσαγγελέως.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς γραμματεῖς νὰ μεταβάλλωσι τὰς ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ ἀναφερομένας μηνιαίας μισθοδοσίας τῶν ὑπογραμματέων καὶ γραφέων.

Οἱ παρὰ ταῖς εἰσαγγελίαις ὑπηρετοῦντες δικαστικοὶ ὑπογραμματεῖς καὶ γραφεῖς διορίζονται καὶ ἀνακαλοῦνται ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ οἰκείου δικαστηρίου κατ' ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ Εἰσαγγελέως· ὁ δὲ μισθὸς αὐτῶν ὁρίζεται ὑπὸ τῶν εἰσαγγελέων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διδομένης διὰ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ πιστώσεως διὰ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν ἑκάστης τῶν εἰσαγγελιῶν· ἀλλ' οὐδενὸς τῶν ὑπογραμματέων ὁ μισθὸς δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀνώτερος τοῦ μισθοῦ τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ γραμματέως.

Ἐκ τῶν παρὰ ταῖς εἰσαγγελίαις ὑπηρετούντων δικαστικῶν ὑπογραμματέων εἷς ὀνομάζεται γραμματεὺς Εἰσαγγελίας.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 13 προστίθενται τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ΥΜΓ' φράσις «συγκαλεῖται ὁλομελὲς ἐν συμβουλίῳ» ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἑξῆς: «συνέρχεται ὁλομελὲς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει». Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀπαλείφονται αἱ λέξεις «ἐν συμβουλίῳ», μετὰ δὲ τὰς λέξεις «τὸ δικαστήριον» καὶ πρὸ τῆς λέξεως «ἀκοῦσαν» παρεντίθενται αἱ λέξεις «ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει». Ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ αὐτοῦ Νόμου μετὰ τὴν φράσιν: «Ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς παραπέμπει τὰ σχετικὰ ἔγγραφα εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον» ἀπαλείφονται τὰ ἑπόμενα μέχρι τέλους τοῦ ἄρθρου, ἀντικαθιστάμενα διὰ τῶν ἑξῆς: «ὅστις ἀπορασίζει ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, ἀφοῦ προηγουμένως ἀκούσῃ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τὴν ἀπολογίαν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται

δικαστικοῦ ὑπαλλήλου ἢ μέλους τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑποβάλλεται διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, ὅστις, ἐὰν αὕτη εἶναι ὑπὲρ τῆς παύσεως, προκαλεῖ τὸ προσῆκον περὶ τῆς παύσεως Β. Διάταγμα».

Ἐκ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 25 μετὰ τὴν φράσιν «περὶ προαγωγῆς» ἀπαλείφονται τὰ ἑπόμενα μέχρι τέλους τῆς παραγράφου, ἀντικαθιστάμενα διὰ τῶν ἑξῆς: «καὶ γ') περὶ μεταθέσεως τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις».

Ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 27 μετὰ τὰς λέξεις «εἰς ἀνωτέρας θέσεις κενὰς» καὶ πρὸ τῶν λέξεων «ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης» παρεντίθενται αἱ λέξεις «πλὴν τῆς τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου». — Ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 27 προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος.

Προκειμένης προαγωγῆς εἰς θέσιν προέδρου ἐφετῶν τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον δύναται κατὰ πρῶτον λόγον νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς πληρώσεως αὐτῆς διὰ προαγωγῆς ἀρεσπαγίτου ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα. ὡσαύτως δὲ προκειμένης προαγωγῆς εἰς θέσιν εἰσαγγελέως ἐφετῶν τὸ Συμβούλιον δύναται κατὰ πρῶτον λόγον νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς πληρώσεως αὐτῆς διὰ προαγωγῆς ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔχοντος τὰ νόμιμα προσόντα. Αἱ προαγωγαὶ αὗται, ἀποκλειστικῶς κατ' ἐκλογὴν γινόμεναι καὶ τῇ συναινέσει τῶν προαγομένων, δὲν μεταβάλλουσι τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀρχαιότητος πρὸς τὴν ἐκλογήν, ὡς πρὸς τοὺς ἐξ ἐφετῶν, εἰσαγγελέων πρωτοδικῶν καὶ ἀντεισαγγελέων ἐφετῶν προακτέους.

Ἄρθρον 8.

Τὸ ἄρθρον 28 καὶ ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου ΓΥΛΖ' τοῦ 1909 καταργοῦνται.

Ἄρθρον 9.

Τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου ΓΥΛΖ' τοῦ 1909 τροποποιεῖται ὡς ἕπεται:

Κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐπιτρέπεται καὶ ἐντὸς τῆς τριετίας ἡ διετίας μετάθεσις προέδρων, εἰσαγγελέων ἢ ἀντεισαγγελέων παρὰ πρωτοδίκαις ἢ ἐφέταις, ἐφετῶν, πρωτοδικῶν, γραμματέων ἐφετείων ἢ πρωτοδικείων, καὶ γραμματέων εἰρηνοδικείων ἢ πταισματοδικείων εἰς τὰς

ἐξῆς μόνον περιπτώσεις: α') ἐὰν ὑπάρχῃ κενὴ θέσις, καὶ μόνον εἰς πλήρωσιν ταύτης διὰ μιᾶς μεταθέσεως· β') ἐὰν ὑποβληθῇ ἔγγραφος αἴτησις περὶ ἰδιοβαίας μεταθέσεως, καὶ γ') ἐὰν ἡ μετάθεσις ὡρισμένου προσώπου ἐπιβάλληται ἐξ ἀναποφεύκτου ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας, ὅτε ὁ μετατιθέμενος ἀντικαθίσταται παρ' ἐκείνου, οὗτινος καταλαμβάνει τὴν θέσιν.—Αἱ ὑπὸ στοιχεῖα β' καὶ γ' περιπτώσεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας καὶ πταισματοδίκας ὡς πρὸς τὴν μετάθεσιν αὐτῶν καὶ ἐντὸς τῆς διετίας.

Πάσης κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο μεταθέσεως δέον νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ὁρίζουσα τὰ μεταθετέα πρόσωπα.

Ἄρθρον 10.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρ. 24 τοῦ νόμου ΓΥΑΖ' τοῦ 1909 προστίθενται τὰ ἑξῆς:

«Καὶ τούτων δέ, κωλυομένων, ἡ ἀναπλήρωσις γίνεται διὰ τῶν ἐκτὸς τοῦ συμβουλίου ἀρεοπαγιτῶν, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν».

Ἄρθρον 11.

Εἰς τοὺς πρωτοδίκας καὶ ἀντεισαγγελεῖς Πρωτοδικῶν δύναται νὰ χορηγηθῇ διὰ βασ. διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἄδεια ἀπουσίας μέχρι τριῶν ἐτῶν διὰ τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς εὐρυτέρας σπουδὰς ἄνευ ἀποδοχῶν. Ὁ τῆς ἀδείας χρόνος λογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διά τε τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν σύνταξιν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διατελῶσιν ἐν τοιαύτῃ ἀδείᾳ συγχρόνως πλείονες τῶν πέντε.

Ἄρθρον 12.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ἀκολουθεῖ α' συζήτησις τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ συστάσεως Ἀβερωφείου πρακτικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς ἐν Λαρίσῃ.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως. Παραπεμφθήσεται εἰς Ἐπιτροπήν, καταρτισθησομένην παρὰ τοῦ κ. Προέδρου.

Ψηφίζεται ἀκολούθως κατ' ἀρχὴν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τὸ εἰς α' συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ διαρρυθμί-

σεως τῆς Γεωργικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Παραπεμφθήσεται εἰς τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω Ἐπιτροπήν.

Ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ἀπεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὡς κατεπείγουσαν τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ Ἀντιβασιλείας κλπ.» συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος.

Ψηφίζεται οὕτω κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ Ἀντιβασιλείας ἢ διαχειρίσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ ἀντιβασιλεία ἀνατίθεται τῇ Α. Β. Υ. τῷ Διαδόχῳ Κωνσταντίνῳ διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 2.

Ἐν περιπτώσει κωλύματος τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου, ἡ διαχείρισις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, διαρκούσης τῆς ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀποδημίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἀνατίθεται διὰ Β. Διατάγματος, ὡς ἄνω, εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐνασκεῖ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὁλόκληρον κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως, πλὴν τῶν ἑξῆς πράξεων.

α') Τῆς ἀναβολῆς, διακοπῆς, διαλύσεως καὶ συγκλήσεως τῆς Βουλῆς.

β') Τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως Ὑπουργοῦ.

γ') Τῆς κηρύξεως πολέμου καὶ τῆς πρὸς ξένας Δυνάμεις συνομολογήσεως συνθηκῶν.

δ') Τῆς ἀπονομῆς παρασήμων καὶ παντὸς στρατιωτικοῦ καὶ ναυτικοῦ βαθμοῦ.

ε') Τῆς ἀπονομῆς ἀμνηστίας καὶ χάριτος.

ς') Τῆς ἐγκρίσεως τῶν εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ Βασιλέως ὑπαγομένων ποινικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν, ναυτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων.

ζ') Τῆς ἐγκρίσεως καὶ ἐπικυρώσεως Ἐπισκόπων ἢ τῆς ἐγκρίσεως μεταθέσεως ἢ ἐπικυρώσεως Μητροπολίτου.

η') Τοῦ διορισμοῦ Πρεσβευτῶν καὶ παντὸς ὑπαλλήλου ἀπολαύοντος τοῦ προνομίου τῆς ἰσοβιότητος.

θ') Τῆς ἀνταποκρίσεως μετὰ Ἡγεμόνων καὶ Προέδρων ξένων Ἐπικρατειῶν.

ι') Πάσης ἄλλης πράξεως διὰ Β. Διατάγματος ἑκάστοτε προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁρισθησομένης.

Ἄρθρον 3.

Ὁ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους διδόμενος ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως ὅρκος τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ἡ διαβεβαίωσις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, δίδεται ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῇ ρητῇ ἑκάστοτε τοῦ Βασιλέως ἐντολῇ.

Ἄρθρον 4.

Αἱ πράξεις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, καθ' ἃς, κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀπαιτεῖται Β. Διάταγμα, ἀποφασίζονται ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ διὰ πλειοψηφίας, ἐπικρατούσης ἐν ἰσοψηφίᾳ τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου, ὑπογράφονται δὲ ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προσυπογράφονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν. Τὴν ἀπαρτίαν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπαρτελοῦσιν ὁ Πρόεδρος, ἢ, τούτου κωλυομένου, ὁ διὰ Β. Διατάγματος κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον διοριζόμενος προσωρινῶς ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄλλοι Ὑπουργοί, πλὴν τῶν διὰ Β.Διατάγματος κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον ἕνεκα κωλύματος ἀναπληρουμένων· ἀπαιτεῖται ὅμως πάντως πρὸς τὴν ἀπαρτίαν ἡ μετὰ τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ προσωρινῶς ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ σύμπραξις τριῶν τοὐλάχιστον Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 5.

Τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κωλυόμενον ἀναπληροῦσιν ἐν μὲν τῇ Προεδρείᾳ ὁ καθ' ὑπηρεσίαν ἀρχαιότερος καὶ μεταξὺ ἰσοχρόνων ὁ πρεσβύτερος τῶν Ὑπουργῶν, ὡς Ὑπουργὸν δὲ οἱ παρ' αὐτοῦ προταθησόμενοι Ὑπουργοί. Ὑπουργὸν δὲ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Πρόεδρος, ἢ, ἐπὶ τῇ προτάσει αὐτοῦ, ἄλλος Ὑπουργός. Περὶ τῆς ἀναπληρώσεως ἐκδίδεται ἑκάστοτε Β. Διάταγμα, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 κεκανονισμένα.

Ἄρθρον 6.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταχωρίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δ' ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἄρχεται ἀφ' ἧς ὁ Βασιλεὺς καταλίπῃ τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος, καὶ λήγει ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ, ἅμα τῇ ἀποβιβάσει ἐπ' αὐτοῦ.

Ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς γ' ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον ἀπορριφθεισῶν τροπολογιῶν εἰς αὐτὸ τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας κ. Κ.Ζαβιτσάνου, τοῦ βουλευτοῦ Φθιωτιδοροκίδος κ. Ν. Ξήρου καὶ τοῦ βουλευτοῦ Φθιωτιδοροκίδος κ. Ν. Σομμαρίπα τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου ΓΨΙΕ' (3715) τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 «περὶ προσθήκης ἐδαφίων εἰς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ νόμου ΓΦΝΣ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου ΓΨΙΕ' (3715) τῆς 7 Ἀπριλίου 1910 «περὶ προσθήκης ἐδαφίων εἰς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Νόμου ΓΦΝΣ' (3556) τῆς 11 Φεβρουαρίου 1910 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἐν τῷ οὕτω καταρτισθησομένῳ «Σχολείῳ τῶν Εὐελπίδων καὶ Ὑπαξιωματικῶν» θέλουσι κατατάσσεσθαι διὰ διαγωνισμοῦ ἐπὶ πληρωμῇ τῶν νενομισμένων διδάκτρων νέοι ἔχοντες ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ ἡλικίαν κατὰ μέγιστον ὅρον οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 20 ἐτῶν, συμπεπληρωμένων, ἄνευ δὲ διδάκτρων, ὑπαξιωματικοὶ τῶν διαφόρων ὅπλων καὶ σωμάτων τοῦ Στρατοῦ, ἔχοντες ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ ἡλικίαν κατὰ μέγιστον ὅρον οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, πραγματικὴν δ' ὑπηρεσίαν. ἐν Λόχῳ, Ἴλῃ ἢ Πυροβολαρχίᾳ δύο ἐτῶν, ἐξ ὧν ἐν ἔτος Λοχίου ἢ Ἐπιλοχίου.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς γ' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ΓΨΙΣΤ' (3716) τῆς 7ης Ἀπριλίου 1910, «περὶ συστάσεως Ἀνωτάτου Μικτοῦ Ἐπιτελείου», ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ παράγραφος 1η τοῦ ἄρθρου 2ου τοῦ Νόμου ΓΨΙΣ' (3716) τῆς 7ης Ἀπριλίου 1910 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς·

«Τὸ Ἀνώτατον Μικτὸν Ἐπιτελεῖον ἀποτελεῖται ἐκ:

Τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ, τῶν Ἀρχηγῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀποστολῶν, καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ναυστάθμου»

Ψηφίζεται εἰς γ' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου περὶ κυρώσεως Β. Διαταγμάτων, δι' ὧν ἐχορηγήθησαν ἔκτακτοι πιστώσεις ἐκ δραχ. 10,578,273 καὶ 35/00 ἐπὶ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Κυροῦνται τὰ ἀπὸ 28 Ἰουλίου, 28 καὶ 31 Αὐγούστου καὶ 9 Δεκεμβρίου 1910 τέσσαρα Β. Διατάγματα, δι' ὧν ἐχορηγήθησαν ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἔκτακτοι πιστώσεις ἐκ δραχμῶν δέκα ἑκατομμυρίων, πεντακοσίων ἑβδομήκοντα ὀκτὼ χιλιάδων, διακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν καὶ λεπτῶν τριάκοντα πέντε, ἀριθ. 10.578.273.35, καταλογισθεῖσαι εἰς τὸ ἐν τῷ προσαρτωμένῳ τῷ νόμῳ τούτῳ πίνακι ἀναγραφόμενα εἰδικὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν ἐποτένων γενικῶν κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων μοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910·

Κεφάλ. Γ'	Διοίκησις Οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους	δρ.	10,428.273.35
» Ϛ'	Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν	»	30,000.—
» Η'	» Στρατιωτικῶν	»	120.000.—
	Ἐν ὅλῳ δραχ.		10,578.273.35

Ἄρθρον 2.

Ἐγκρίνονται οἱ συνημμένοι εἰς τὸν παρόντα νόμον προϋπολογισμοὶ τῆς ὁλικῆς δαπάνης διὰ τὴν κατασκευὴν ὑποστέγου πρὸς κατάλυσιν ἵππων καὶ ἡμιόνων, εἰς ἣν ἀφορᾷ τὸ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1910 Β. Διάταγμα, δι' οὗ ἐχορηγήθη ἔκτακτος πίστωσις ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τῆς χρήσεως 1910 ὑπὸ κεφάλ. 25 «κατάλυσις παραγγελθέντων καὶ καταφθανόντων ἵππων καὶ ἡμιόνων. ἔτι δὲ ἀνδρῶν πρὸς περιποίησιν αὐτῶν», ἄρθρ. 1 «ἀνέγερσις ὑποστέγων καὶ παρακηγμάτων ἐκ δραχ. 120.000».

Ψηφίζεται εἰς γ' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου περὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων τοῦ ΓΥΛΒ'

νόμου καταρτισμοῦ Στελέχους Ἀξιωματικῶν Ἐφεδρείας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ, ἀπορριφθείσης τροπολογίας εἰς τὸ 2ον ἄρθρον αὐτοῦ τοῦ βουλευτοῦ κ. Σ. Σομμαρίπα- ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1ον

Τὸ ἐδάφιον πέμπτον τῆς 3ης παραγράφου τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Νόμου ΓΥΛΒ' (3432) τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1909 «περὶ καταρτισμοῦ στελέχους Ἀξιωματικῶν ἐφεδρείας τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς·

«ε') Ἐκ τῶν Νομομηχανικῶν, Μηχανικῶν καὶ Ὑπομηχανικῶν τοῦ Κράτους, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἰδιωτῶν Μηχανικῶν διπλωματούχων ἀνεγνωρισμένων Ἀνωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 ὁριζόμενα».

Τὰ ἐδάφια 7 καὶ 8 τοῦ ἄρθρου 4ου τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τὸ στέλεχος τῶν ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν τοῦ Μηχανικοῦ καὶ κατόπιν προτάσεως τῆς Ἐπιθεωρήσεως τοῦ Μηχανικοῦ, στηριζομένης εἰς γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀνήκουσι καὶ πάντες οἱ Νομομηχανικοί, Μηχανικοὶ καὶ Ὑπομηχανικοὶ τοῦ Κράτους, ὡς καὶ οἱ ἰδιῶται Μηχανικοὶ διπλωματοῦχοι ἀνεγνωρισμένων Ἀνωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν, οἱ ἐκπληρώσαντες τὴν στρατιωτικὴν αὐτῶν ὑποχρέωσιν καὶ μὴ ὑπερβάντες τὸ 54ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Καὶ οἱ μὲν Ὑπομηχανικοὶ λαμβάνουσι τὸν βαθμὸν τοῦ ἐφέδρου Ἀνθυπασπιστοῦ, οἱ Μηχανικοὶ καὶ ἰδιῶται Μηχανικοὶ διπλωματοῦχοι Ἀνωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν τὸν τοῦ ἐφέδρου Ἀνθυπολοχαγοῦ, οἱ δὲ Νομομηχανικοὶ τὸν τοῦ ἐφέδρου Ὑπολοχαγοῦ τοῦ Μηχανικοῦ».

Ἄρθρον 2ον.

Τὸ ἄρθρον 5ον τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἄρθρον 5ον. Εἰς τὸ στέλεχος τῶν ἐφέδρων ἀξιωματικῶν τῆς Ὑγειονομικῆς, Φαρμακευτικῆς καὶ Κτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας ὑπάγονται καὶ οἱ κάτωθι:

α'. Οἱ ἀφυπηρετήσαντες τῆς ἐνεργοῦ ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐπίκουροι ἀνθυπίατροι καὶ ἀνθυποφαρμακοποιοὶ ἢ ἐπίκουροι δόκιμοι ἰατροὶ καὶ δόκιμοι φαρμακοποιοί.

β'. Οἱ ἀφυπηρετήσαντες τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ διδάκτορες τῆς Ἰατρικῆς, πτυχιοῦχοι φαρμακοποιοὶ καὶ διπλωματοῦχοι κτηνίατροι, οἱ μὴ ὀνομασθέντες ἔφεδροι ὑγειονομικοὶ ἀξιωματικοί· καὶ

γ'. Οἱ ἔφεδροι ἀξιωματικοί, οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἐξασκοῦντες τὸ ἰατρικόν, φαρμακευτικὸν καὶ κτηνιατρικὸν ἐπάγγελμα κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Πάντες οὗτοι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου

δύνανται, οἱ μὲν ἐν τοῖς ἐδαφίοις α' καὶ β' ἀναφερόμενοι νὰ ὀνομασθῶσιν ἔφεδροι ἀνθυπίατροι, ἔφεδροι ἀνθυποφαρμακοποιοὶ καὶ ἔφεδροι ἀνθυποκτηνίατροι, ἐὰν περὶ τῆς ὀνομασίας των ταύτης ὑποβληθῇ πρότασις, διὰ μὲν τοὺς ἰατροὺς καὶ φαρμακοποιοὺς παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιατρείου, διὰ δὲ τοὺς κτηνιάτρους παρὰ τοῦ Ἀρχικτηνιατρείου, καὶ ἐὰν ἐνεργηθῶσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2ῳ ὁριζόμενα. οἱ δ' ἐν τῷ γ' ἐδαφίῳ νὰ μετατεθῶσιν ἐκ τοῦ ὅπλου εἰς ὃ ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν σῶμα μὲ τὸν βαθμὸν ὃν κέκτηνται, ἐὰν ὑποβάλωσιν, ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, αἴτησιν περὶ τῆς τοιαύτης μεταθέσεως πρὸς τὸ Γενικὸν Ἀρχιατρεῖον ἢ Ἀρχικτηνιατρεῖον, μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν περὶ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν ἐγγράφων.

ε'. Οἱ ἐπ' οἱονδήποτε λόγον ἀπαλλασσόμενοι ἑκάστοτε τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ διδάκτορες τῆς Ἰατρικῆς, διπλωματοῦχοι κτηνίατροι καὶ πτυχιοῦχοι φαρμακοποιοί, ἐὰν ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν διὰ Β. Δ. κανονισθησομένην ἐκπαίδευσιν.

ε'. Οἱ ἐπίτιμοι ὑγειονομικοὶ ἀξιωματικοί.

Ὁ τίτλος οὗτος ἀπονέμεται διὰ Β. Δ., τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, στηριζομένῃ ἐπὶ ὁμοίας τοῦ Γενικοῦ Ἀρχιατρείου, εἰς ὑγειονολόγους καὶ χειρουργοὺς ἐγνωσμένου κύρους.

Βαθμοὶ δὲ οἵτινες δύνανται νὰ ἀπονεμηθῶσιν αὐτοῖς εἰσὶν ὁ τοῦ Ἀρχιάτρου καὶ Ἐπιάτρου, παρεχόμενοι εἰς Καθηγητὰς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς ἢ καὶ ἄλλους διακεκριμένους χειρουργοὺς καὶ παθολόγους.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιτίμων ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς πέντε κατὰ Μεραρχίαν, ὧν οἱ τέσσαρες χειρουργοί.

Καὶ ἐν εἰρήνῃ μὲν οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνουσιν οὗτοι.

Ἐν ἐπιστρατεύσει ὅμως καλούμενοι ἀναλαμβάνουσιν ὑπηρεσίαν, χρησιμοποιούμενοι ἰδίως ὡς Σύμβουλοι, ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος, ἣν κέκτηνται.

Ἔχουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα οἷα καὶ οἱ λοιποὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καὶ ἀπολαμβάνουσι τὰς ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ των.

Ϛ') Οἱ μεταβάντες καὶ μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐφεδρείαν ἀνθυπασπισταὶ καὶ ἐπιλοχίαι ἀρχιπεταλωταὶ ὀνομάζονται ἔφεδροι δόκιμοι κτηνίατροι, ἐὰν περὶ τῆς ὀνομασίας των ταύτης ὑποβληθῇ πρότασις παρὰ τοῦ Ἀρχικτηνιατρείου καὶ κατὰ τὰ ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενα, χρησιμοποιοῦνται δὲ ὡς βοηθητικὸν προσωπικὸν τῆς κτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ».

Ἄρθρον 3ον.

Τὸ ἄρθρον 2ον τοῦ Νόμου ΓΡΟΒ' (3172) τῆς 11ης Ἰουνίου 1906, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα Νόμον, καταργεῖται.

Ψηφίζεται εἰς β' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ἄρθρου ἐπὶ τοῦ νόμου ΑΣΝΔ' τῆς 29 Ἰουλίου 1885.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ μέλη τῆς καταρτισθείσης παρ' αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ ψηφισθέντα κατὰ τὴν συνεδρίασιν δύο Γεωργικὰ νομοσχέδια, ἀποτελεσθείσης ἐκ τῶν Βουλευτῶν κ. κ. Ἀν. Βάρβογλη, Ἀντ. Ρουπάκη, Ἀρ. Θεοδωρίδου, Μ. Κάραλη, Ο. Τετενέ, Δ. Ζαμάνου, Π. Ἀγγελίδου, Λ. Παπαναστασίου καὶ Ν. Ξηρού.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην καὶ 30' ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΕ'

Τῆς 16 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 11 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 125 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) οἱ ἔμποροι καὶ παντοπῶλαι ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν συνεπειῶν τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου ΓΧΜΔ' τῆς 20 Μαρτίου 1910 περὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν. 2) οἱ ἱερεῖς Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος ζητοῦν τροποποίησιν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 3) οἱ κάτοικοι Μακρυνίτσης αἰτοῦνται ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ὑλοτομία εἰς τὸν διαμορισθησόμενον τὸ δάσος αὐτῶν. 4) οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς «Μιλτιάδου» τοῦ Παλαμηδίου κρατούμενοι ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν ὑπὲρ τοῦ ἐκεῖ ἐπιστάτου. 5) ὁ πανανιειρατικὸς σύλλογος «Πρόοδος» αἰτεῖται ὅπως υἱοθετηθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ πρότασις νόμου τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Καφετζοπούλου περὶ παροχῆς προνομίου ἐφευρέσεως εἰς τὸν κ. Γ. Τασόπουλον. 6) οἱ ἱερεῖς Αἰγουδίστης, Νεαπόλεως, Στυρέων ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν

νόμου. 7) οἱ ἱερεῖς Ηύργου ζητοῦσιν τροποποίησιν τῶν ἄρθρων 9, 11 καὶ 23 τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 8) οἱ κάτοικοι Κάτω-Παταμιᾶς αἰτοῦνται ὅπως ἀποσταλῇ μηχανικὸς πρὸς σύνταξιν σχεδίου καὶ προϋπολογισμοῦ πρὸς ἵδρυσιν τοῦ χωρίου των ἰδίαις δαπάναις. 9) ὁ ἐν Θήβαις σύλλογος «Ἐπαμεινώνδας» ζητεῖ ἐτήσιον χορήγημα. 10) ὁ ἐκ Πατρῶν Ἀν. Σακαλίδης ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ ἀποδόσεως καταχρασθέντων χρημάτων ἀπὸ μέρους τοῦ ταγματάρχ. Ἀθ. Μήτσα. καὶ 11) ἰατροὶ καὶ κατοικοι Ἀθηνῶν μηδέποτε ἐκτίσαντες στρατιωτικὴν θητείαν ζητοῦσιν ὅπως ἐν γυμνασίοις καὶ ἐπιστρατεύσει κατατάσσονται ὡς ἀνθυπίατροι.

Ὁ βουλευτὴς κ. Ν. Πετροπουλάκης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου ΓΨΛΕ' (3735) περὶ τοῦ χρόνου καταβολῆς τῶν κεκανονισμένων κρατήσεων λόγῳ συντάξεως. ὡς πρὸς τοὺς ὑποταμίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. Α. Κακλέβης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς. Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

κ. Καφαντάρης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος. Ἐπίσης εἰσηγεῖται καὶ ὑποβάλλει εἰς τὴν Βουλὴν τὰ κάτωθι νομοσχέδια·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκομένων πυριτιδος, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ σφαιριδίων (σκαγίων) νόμου».

«Περὶ προσθέτου φόρου ἐπιτηδεύματος τῶν ἰδιοκτητῶν μηχανῆς κατασκευῆς σιγαρέττων καὶ μηχανοποιήτων σιγαρέττων».

«Περὶ παραχωρήσεως προνομίου ἁλιείας καὶ ἐκμεταλλεύσεως κοραλλιορόρων κοιτασμάτων.

Περὶ ἐμπορίας τῶν οἴνων».

Ν. Στράτος (Πρόεδος τῆς Βουλῆς). Προτείνει ὅπως ψηφισθῶσι κατ' ἀρχὴν ὡς κατεπείγοντα τὰ ὑποβληθέντα νομοσχέδια ἵνα παραπεμφθῶσι τὸ ταχύτερον εἰς ἐπιτροπήν, ἥτις νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται τὴν πρότασιν καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν.

Ἡ Βουλὴ παραδέχεται δι' ἀναστάσεως τὸ κατεπείγον καὶ ψηφίζει δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν εἰς α ἀνάγνωσιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκομένων πυριτιδος, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ σφαιριδίων (σκαγίων) νόμου».

«Περὶ προσθέτου φόρου ἐπιτηδεύματος τῶν ἰδιοκτητῶν μηχανῆς κατασκευῆς σιγαρέττων καὶ μηχανοποιήτων σιγαρέττων».

«Περὶ παραχωρήσεως προνομίου ἁλιείας καὶ ἐκμεταλλεύσεως κοραλλιορόρων κοιτασμάτων.

«Περὶ ἐμπορίας τῶν οἴνων».

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ εἶτα ὅτι κατήρτισε τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος ἐκ τῶν ἑξῆς βουλευτῶν, τῶν κ.κ. Ν. Χρυσογέλου, Δ. Ρούσου, Θ. Γρηγορίου, Σ. Σίμου, Α. Καρατζοπούλου, Δ. Μπουρνιᾶ, Σ. Βλαντῆ, Ν. Χαριτάτου, Κ. Ἀλαβάνου, Χρ. Πετρέα, Ἀγ. Σχλῆμαν, Π. Ἀγγελίδου, Θ. Κουτσομητοπούλου, Ἀθ. Βαβυλοπούλου καὶ Στ. Σουμαρίπα.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν
Τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

(Ἀναφοραί)

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ἐπιφέρουσι παρατηρήσεις τινας οἱ κ.κ. **Κ. Γόντικας, Δ. Γκιλάβας, Ν. Βάρθης** καὶ **Σ. Θεοδωρόπουλος.**

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Λαμίας κατὰ τοῦ Σ. Ἐπισκόπου Φθιώτιδος, ὅπως εἰσαχθῇ οὗτος εἰς Ἐιδικὸν Δικαστήριον λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Μ. Γαλάνος.** Καὶ κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν, λέγει, ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, ἀλλ' ἠγέρθη ἡ γνώμη ὅτι ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος περὶ τοῦ Σ. Ἐπισκόπου ἵνα μὴ καταπίπτῃ τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία συμβάλλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἠθικὴν ἀναγέννησιν μιᾶς χώρας, οἱ δ' ἐπίσκοποι

εἶνε ἀνάγκη νὰ τιμωρῶνται διὰ τοῦτο ὅταν ὑποπίπτωσιν εἰς παραπτώματα.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς Ἐκκλησιαστικῶν). Ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν του πῶς ὁ προλαλήσας ὡμίλησε μετὰ τόσης δριμύτητος ἐνῷ τὰ μέχρι τοῦδε τελεσθέντα διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην νομίμως ἐτελέσθησαν. Ὁ Ἐπίσκοπος Φθιώτιδος ἠθωώθη ἀπὸ τὰ Δικαστήρια, ἡ δ' Ἐκκλησία καθῆκον εἶχε μετὰ τὴν ἀθώωσιν ταύτην νὰ ἐξετάσῃ λεπτομερέστερον τὸ ζήτημα ἵνα μὴ ὑποπέσῃ εἰς σφάλμα.

Ὁ κ. **Μ. Γαβανός** ἀνέρχεται καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ τοῦ βήματος.

Ε. Κουλουμβάκης παρατηρεῖ ὅτι ἡ διεξαγομένη συζήτησις εἶνε ἐκτὸς τοῦ Πολιτεύματος διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Συντάγματος ἡ Ἐκκλησία ἀσκεῖ δικαιώματα κυριαρχικά.

Ὁ κ. **Μ. Γαβανὸς** προβαίνει εἰς τὴν ἐξήγησιν ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος Φθιώτιδος ἠθωώθη λόγῳ ἀμφιβολιῶν. ὅτι δὲ κατόπιν μιᾶς τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου εἶνε ὀρθὸν νὰ ἐνεργήσῃ συντόνως ἡ Ἐκκλησία, διότι ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν «αἱ ἀμφιβολίαι» αὗται δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ εἶνε ὑπόδικος ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ποιμνίου του.

Ε. Μπενάκης (Ὑπουργὸς Γεωργίας καὶ Βιομηχανίας). Ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια. «Περὶ συστάσεως Κεντρικοῦ ταμείου γεωργικῆς πίστεως, περὶ γεωργικῶν πιστωτικῶν ταμείων καὶ περὶ γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ ἐν γένει.» «Περὶ ὀργανώσεως τοῦ ἐν τῷ τμήματι Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας γραφείου ἐργασίας»· «περὶ ἱδρύσεως σταθμῶν ἐπιβητόρων τοῦ Κράτους», «περὶ κτηνῶν ἵππων, ὄνων κλπ.» καὶ «περὶ Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ ἀνωτάτου Γεωργικοῦ Συμβουλίου». Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ε. Ρεπούλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν). Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνερχόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγει ὅτι τὸ ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ συναδέλφου του πρὸ ὀλίγου νομοσχέδιον περὶ γραφείου ἐργασίας εἶνε τὸ πρῶτον τῆς σειρᾶς τῶν νομοσχεδίων, διὰ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις προνοεῖ, ὡς ὑπεσχέθη ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν, διὰ τοὺς ὁποίους

ὄντως ὑπῆρχεν ἀνάγκη προνοίας, παρὰ τὴν ἀνυπαρξίαν ἐργατικῶν ζητημάτων ἐν Ἑλλάδι.

Τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ περὶ συγκροτήσεως Ἀνωτάτου Συμβουλίου ἐργασίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας καὶ Βιομηχανίας, συγκροτουμένου οὐχὶ μόνον ἐξ ὑπαλλήλων τοῦ κέντρου, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐπιστημόνων καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐκτὸς αὐτῶν καὶ ἀντιπροσώπων τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων καὶ ἐργατῶν. ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων ἐργατικῶν τάξεων. ἵνα ρυθμίζῃ τὰς σχέσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργολητῶν καὶ τὰ ἑκάστοτε μεταξὺ των ἀναφυόμενα ζητήματα.

Ἀκολούθως ὁ κ. Ὑπουργὸς ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

«Περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων». δι' οὗ καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡλικίας τῶν μὲν ἐργατίδων τὸ 12ον τῶν δὲ ἀρρένων τὸ 15ον».

«Περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας».

«Περὶ τῶν ὅρων ἱδρύσεως βιομηχανικῶν ἐργοστασίων».

«Περὶ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΤΝΗ' τοῦ 1856 περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων».

«Περὶ συστάσεως ἠλεκτρομηχανολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. πρὸς ἔλεγχον τῶν γνωμόνων φωταερίου καὶ ἠλεκτρισμοῦ καὶ λοιπὰς ἠλεκτρικὰς μετρήσεις».

«Περὶ καταργήσεως τῶν ἄρθρων 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 καὶ 15 παραγρ. 2 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΑΧΛΘ' νόμου τῆς 24 Δεκεμβρίου 1387».

«Περὶ συγκοινωνίας δι' αὐτοκινήτων ὀχημάτων».

«Περὶ πληρωμῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου τῆς δαπάνης διὰ τὴν διαπλάτυνσιν τῆς εἰσόδου τῆς μεγαλητέρας τῶν μονίμων δεξαμενῶν Πειραιῶς».

«Περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου πιστώσεως, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεταναστεύσεως».

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΧΙΒ' (ἀρ. 3612)

τοῦ 1910, δι' οὗ μετερρυθμίσθη ὁ νόμος ,ΓΚ' τοῦ 1845, περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἐν γένει»

«Περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως ἀφορώσης τὴν κυκλοφορίαν τῶν αὐτοκινήτων».

Τελευτῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς λέγει ὅτι ἀνεβάλλετο ἡ μεταρρύθμισις τοῦ νόμου περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν, ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ πρόληψις παντὸς κινδύνου ἐκ τῆς ἐπιδημίας τῆς χολέρας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπικαλεῖται ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν ἀρωγὴν τῶν βουλευτῶν, ἵνα διαφωτίσωσι τοὺς συμπολίτας των, ὅπως μὴ ἀναμένωσι τὰ πάντα ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου, διότι ἔφθασεν, ὡς ἐκ τῆς ἐπιδεικνυομένης φροντίδος, δῆμοι πρώτης τάξεως νὰ μὴ ἀρκῶνται εἰς τὸν ἐφοδιασμόν των ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ νὰ ζητοῦν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς καθαριότητος.

Κ. Μεραμπίας παρατηρεῖ ὅτι ἄνευ προσωπικοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ τελεσφορήσουν οἱαδήποτε μέτρα.

Ἡ **Βουλὴ** μετὰ τοῦτο δέχεται δι' ἀναστάσεως τὸ κατεπεῖγον τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων καὶ εἰσέρχεται αὖθις εἰς τὴν Ἡμερησίαν Νομοθετικὴν διάταξιν.

Οὕτω δὲ γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσως κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν τὰ κάτωθι νομοσχέδια. «Περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων.»

«Περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας».

«Περὶ τῶν ὅρων ἱδρύσεως βιομηχανικῶν ἐργοστασίων».

«Περὶ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ὑπαλλήλων».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΤΝΗ' τοῦ 1856 περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων».

«Περὶ συστάσεως ἠλεκτρομηχανολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, πρὸς ἔλεγχον τῶν γνωμόνων φωταερίου καὶ ἠλεκτρισμοῦ καὶ λοιπὰς ἠλεκτρολογικὰς μετρήσεις».

«Περὶ συγκοινωνίας δι' αὐτοκινήτων ὀχημάτων».

«Περὶ πληρωμῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου τῆς δαπάνης διὰ τὴν διαπλάτυνσιν τῆς μεγαλητέρας τῶν μονίμων δεξαμηνῶ Πειραιῶς».

«Περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῇ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων

τοῦ Ὑπουργείου πιστώσεως, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεταναστεύσεως».

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ,ΓΧΙΒ' (ἀρ. 3612) τοῦ 1910, δι' οὗ μετερρυθμίσθη ὁ νόμος ,ΓΚ' τοῦ 1845, περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἐν γένει».

«Περὶ συστάσεως Κεντρικοῦ ταμείου γεωργικῆς πίστεως, περὶ γεωργικῶν πιστωτικῶν ταμείων καὶ περὶ γεωργικῶν συνεταιρισμῶν ἐν γένει» «Περὶ ὀργανώσεως τοῦ ἐν τῷ τμήματι Ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας γραφείου ἐργασίας» «Περὶ ἱδρύσεως σταθμῶν ἐπιβητόρων τοῦ Κράτους». «Περὶ κηλώνων ἵππων, ὄνων». «Περὶ γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ ἀνωτάτου Γεωργικοῦ Συμβουλίου».

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ εἶτα ὅτι κατήρτισε τὰς διαφόρους ἐπιτροπὰς ὡς ἑξῆς·

Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἐμπορίας τῶν οἴνων. Οἱ κ. κ. Θ. Μπακόπουλος, Δ. Ἀνδρέου, Θ. Βουρλούμης, Ν. Κάραλης, Α. Σκιαδαρέσης, Α. Βαλσαμάκης, Ἀλ. Μαλασπίνας, Φ. Βακαλόπουλος, Ἀρ. Σακελλαρίου.

Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθέτου φόρου ἐπιτηδεύματος τῶν ἰδιοκτητῶν μηχανῆς κατασκευῆς σιγαρέττων καὶ περὶ μηχανοποιήτων σιγαρέττων. Οἱ κ. κ. Ἐπ. Λαμπρακάκης, Π. Ἀραβαντινός, Σπ. Θεοδωρόπουλος, Γ. Λαμπρινόπουλος, Γ. Βλάχος Δ. Μπούσδρας, Ι. Παπαλουκᾶς, Ν. Γιουβρῆς, Πλ. Μαυρίκης.

«Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως, προνομίου ἁλιείας καὶ ἐκμεταλλεύσεως κοραλλιοφόρων κοιτασμάτων».

Οἱ κ. κ. Δ. Κλάδης, Α. Σκιαδαρέσης, Ν. Χαριτᾶτος, Ο. Τετενές Τ. Παπαδάμ, Ι. Κουντουριώτης, Χρ. Μειτάνης, Κ. Μάνος, Θρ. Πετμεζᾶς.

Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκομένων πυρίτιδος, ἐκκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ σφαιριδίων (σκαγίων) νόμου.

Οἱ κ. κ. Θ. Πέρρος, Δ. Γκλαβᾶς, Ν. Συριόπουλος, Φ. Νέγρης, Θ. Κουτούπης, Ἀγ. Σχλῆμαν, Α. Ἀναστασιάδης, Δ. Ζαμάνος, Α. Διομήδης.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν Διακοπὴν

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὴν Ἡμ. Διάταξιν ἐπερωτήσεων.

Γ. Σχινᾶς. (Ἐπὶ τῶν κατατεθέντων ἐγγράφων διὰ τὸ ζήτημα τῆς Τζόμπας). Ζητεῖ τὸν διακανονισμὸν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν κολλίγων καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου, τὴν ἐφαρμογὴν τοὐτέστι τοῦ πνεύματος τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς συμβάσεως, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δικαίου τῶν χωρικῶν καὶ πρόληψιν δυσαρέστων. Λέγει ὅτι αἱ ἀρχαὶ ἔχουν συνήθως τὴν ἀντίληψιν, ὅτι πρόκειται περὶ ἰδιοκτησιῶν, εἰς ἃς δὲν ἔχουν ἰδιαίτερα ἱστορικὰ καὶ ἀναφαίρετα δικαιώματα οἱ κολλίγοι. Ζητεῖ νὰ συστηθῇ ἐντόνως εἰς τὰς ἐκεῖ ἀρχὰς νὰ ἐκτελῶσιν ἀμέσως τὰς ἃς λαμβάνουσιν ἐντεῦθεν διαταγάς.

Γ. Συγγούρης. Παραπονεῖται ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν τῷ ἐδόθη ὁ λόγος κατὰ τὴν β' ἐπανάληψιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Λαμίας κατὰ τοῦ Σ. Ἐπισκόπου των, ἐνῷ ἦτο πρῶτος ἐγγεγραμμένος, ἀλλὰ ἐδόθη εἰς τὸν δεύτερον καὶ τελευταίον ἐγγεγραμμένον κ. Γαλανόν.

Πρόεδρος. Εἴχατε ὁμιλήσει κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, ἐὰν δὲ δὲν σᾶς ἐδόθη τὴν πρωΐαν μετὰ τὸν κ. Γαλανὸν ὁ λόγος κατὰ τὴν β' ἐπανάληψιν τῆς συζητήσεως, τοῦτο προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι εἶχε παρέλθει ἡ ὥρα, λόγῳ τῆς ὑποβολῆς καὶ ἀναπτύξεως νομοσχεδίων παρὰ μέλους τῆς Κυβερνήσεως, καὶ διεκόπη ἡ συνεδρίασις.

Ἐυ. Ρέπουλης (Ὑπουρ. Ἐσωτ). Αἱ ἐνέργειαι τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῆς διενέξεως τῶν χωρικῶν Τζόμπας καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου Μαραθέα εἶνε τοιαύτη, ὥστε οὐδεμίαν θέσιν νὰ ἔχῃ οἱοσδήποτε ἔλεγχος. Ἡ τηλεγραφικὴ διαταγὴ περὶ προστασίας τῶν χωρικῶν ἦτον ἐντονωτάτη.

Γ. Σχινᾶς. Ναί, ἀλλὰ καὶ αἱ δικαστικαὶ καὶ αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαί, αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, δὲν ἐξετέλεσαν τὰς διαταγάς. Συνελήφθησαν παρανόμως καὶ διεπομπεύθησαν χωρικοὶ καὶ ἐφυλακίσθησαν καὶ αἱ παρανόμως οὕτω ἐνεργήσασαι κατ' αὐτῶν ἀρχαὶ δὲν ἐτιμωρήθησαν.

Δ. Μπουσῦρας. Μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν ἐγγράφων ἐξέλιπεν ὁ λόγος τῆς ἐπερωτήσεως.

Δ. Κουλουμπαρίος. [Διατὶ δὲν ἀπήντησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας εἰς ἐρώτησιν περὶ τῶν λόγων τῆς καταργήσεως τῶν μερικῶν ἐξετάσεων] Κηρύσσεται κατὰ τῆς καταργήσεως ταύτης. Θεωρεῖ τὰς μερικὰς ἐξετάσεις ὡς προπονούσας βαθμηδὸν τὴν ψυχὴν εἰς τὸ ὅλον τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἡ γυμναστικὴ διὰ τοὺς ἀσλητικοὺς ἀγῶνας. Ἄλλοτε αἱ μερικαὶ ἐξετάσεις ἦσαν βάσεις ἰδιατέρου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος. Δὲν εἶνε ἐπίδειξις θεατρική. Εἶνε ἁπλῶς ἐπίδειξις πρὸς ἅμιλλαν, ἀπαραίτητος διὰ τὴν πρόοδον εἰς τὰς ἐπιτυχίας. Δὲν δημιουργεῖ μίση καὶ διακινδυνεύσεις τῆς ζωῆς τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ ζωὴ οὕτω διακινδυνεύουσα καὶ ψυχαὶ οὕτω μολυνόμεναι καλλίτεραι νὰ λείψουν.

Τῷ ὄντι εἰς τὴν σημερινὴν ἐκπαίδευσιν παρατηρεῖται ἡ ἔλλειψις θεληματικότητος ἀπὸ τοὺς μαθητάς, ζητεῖ ἡ νεωτέρα ἐκπαίδευσις νὰ μορφώσῃ θέλησιν, ἀλλὰ ποῦ τὰ στοιχεῖα τῆς θελήσεως;

Μ. Μπουφίδης. (Ὁμιλεῖ ἐπὶ ἐπερωτήσεώς του πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν διατὶ δὲν προσεκόμισεν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἔγγραφα τ' ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐπανειλημμένην τροποποίησιν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Βόλου) Κατηγγέλων τὸ ἁρμόδιον τμῆμα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὡς παρανομῆσαν σοβαρῶς ἐν τῷ ζητήματι τῆς τροποποιήσεως τοῦ σχεδίου τοῦ Βόλου, χωρὶς ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἔχῃ εὐθύνην τινά. Συνιστᾷ αὐτῷ νὰ λάβῃ μέτρα καὶ πρόνοιαν.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργ. Ἐσωτ.). Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτε ἐζητήθη ἡ πρώτη μεταρρύθμισις τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, ἠθέλησε νὰ στηρίξῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχετικοῦ νόμου ἐπὶ ψηφίσματος τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου Βόλου. Εὑρέθην ὡς Ὑπουργὸς πρὸ ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Δημοσίου. Τὸ Συμβούλιον ἀπεφάνθη παμψηφεὶ ὅτι δὲν ἐγκρίνει τὴν περίληψιν εἰς τὴν ρυμοτομίαν καὶ τῆς ὁδοῦ Κωλέττη, ἥτις διὰ παρανόμου Β. Δ., ἐκδοθέντος ἄνευ ψηφίσματος τοῦ Δημ. Συμβουλίου, εἶχε περιληφθῇ καὶ αὕτη εἰς τὴν ρυμοτόμησιν. Ἔπραξα ἐγὼ ἐν τῇ περιστασει ταύτῃ, περὶ ἧς ὡμίλησεν ὁ κ. ἐκ Βόλου βουλευτής, ὅ.τι μοὶ ὑπηγόρευσεν ὁ νόμος.

Μ. Μπενιζέλος. Δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἑρμηνεύσῃ αὐτὸς ὀρθότερον τὸν νόμον, κυριαρχικῶς, κατὰ τὸ δικαίωμα ὃ ἔχει. Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον παρέβη τὸν νόμον, ὁρίσαν πλάτος παραβιάζον τὸ παρὰ τοῦ νόμου ὁριζόμενον ἐλάχιστον ὅριον. Δύναται ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐπανορθώσῃ νομίμως τὰ πράγματα, προκαλῶν καὶ τὴν γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Νομικοῦ Συμβούλου.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπ. Ἐσ.). Εἶχα στοιχειώδη ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ νόμου νὰ ἀνακαλέσω, ὡς ἀνεκάλεσα, τὸ Β. Δ. Δὲν μένει ἄλλο τι πλέον, εἰμὴ ἡ ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐξέτασις τῶν λόγων, δι' οὓς ἡ ὁδὸς Κωλέττη ἐγκατελείφθη εἰς πλάτος 3 μόνον μέτρων».

Παρὰ τῶν κ. Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλεται νομοσχέδιον «περὶ ἐγκρίσεως ἐιδικῶν προϋπολογισμῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων διὰ τῶν πόρων τοῦ Ταμείου τῆς Ἀμύνης. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Τῇ αἰτήσει 10 βουλευτῶν πρὸς τὸ Προεδρεῖον γενικεύεται ἡ συζήτησις.

Κ. Χρυσοχοΐδης. Τὸ Β. Διάταγμα τῆς 9ης Ἰουνίου 1909 θὰ εἶχε βαρυτάτας συνεπείας διὰ τὸ Δημόσιον, ἂν δὲν ἀνεκαλεῖτο. Ἄριστα καὶ νομιμώτατα ἔπραξεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀνακαλέσας αὐτό. Ἡ ἐνέργεια τοῦ Δημ. Συμβουλίου Παγασῶν θὰ δικαιωθῇ καὶ τελικῶς».

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Λαρίσης κ. Δ. Οἰκονόμου ὑποβάλλεται πρότασις Νόμου περὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐν Ἀμπελακίοις Μαντρείου Σχολῆς. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. Β. Κυριέλλου ὑποβάλλεται Τροπολογία εἰς τὸ Νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῶν ποινῶν, τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Λαρίσης κ. Μιχ. Φωτιάδου ὑποβάλλεται Τροπολογία ἐπὶ τῆς προτάσεως Νόμου «περὶ ἀναστάσεως τοῦ γραφείου τοῦ Ὑπομηχανικοῦ Ξηροχωρίου Εὐβοίας». Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Π. Μερλόπουλος. (Ἐπὶ τῶν κατατεθέντων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐγγράφων ἐν σχέσει πρὸς τὸ Β' ἐκλογικὸν τμῆμα τοῦ Δήμου Ἄρεως). Ζητεῖ νὰ ἐγκρίνῃ ἡ Διοικητικὴ ἐξουσία τὴν σχετικὴν ἀπόρασιν τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου, ὑπὲρ ἐγκαταστάσεως τοῦ Β' ἐκλογικοῦ τμήμα-

τος εἰς τὸ χωρίον Ἀρεοχώριον δὲν ἀπόκειται εἰς αὐτὴν νὰ ἐλέγξῃ τὴν ἀπόρασιν. Ἐλπίζει, λέγει, ὅτι παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος καὶ μόνον ὁ νόμος.

Ε. Ρέπουλης (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν). Ὁ Νομάρχης ἠκύρωσεν ἐπὶ προκατόχου μου Ὑπουργοῦ τὴν ἀπόρασιν τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἀπόρασις προκατόχου μου Ὑπουργοῦ, ἀπορριπτικὴ τῆς ἐρέσεως τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου.

Π. Μερλόπουλος. Ἔχετε τὰ μέσα νὰ ἐπανορθώσετε τὴν παρανομίαν τοῦ προκατόχου Σας.

Νικ. Νεζενίτης. (Διὰ τὴν Ὑπερωκεάνειον). Ἐὰν ἐγκαίρως ἡ Κυβέρνησις ἐνήργει, ὅτε ὁ λιμενάρχης κατήγγειλε τὰς καταχρήσεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ὑπερωκεανείου ἐν Ἀμερικῇ, θὰ ἦτον ἄλλη ἤδη ἡ ὄψις τῶν πραγμάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατέστρεψεν, ἠτίμασε καὶ ἐσπιλμάτισε τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα ἐν τῇ ξένῃ, ἤνοιξε βαθεῖαν πληγὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα. Ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις ἔδειξε παράδοξον καὶ ἔνοχον ἀδράνειαν ἀσυγχώρητον ἀνοχὴν ἀπέναντι ἐγκλημάτων, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ὀφείλει τίποτε τὸ Ἔθνος, ὥστε νὰ δυσφημῆται ἐξ αἰτίας των μεταξὺ τῶν ξένων. Ἐξελήφθημεν ἤδη καὶ ἐκλαμβανόμεθα ὡς ὡς Κράτος καλύπτον τὰ ἐγκληματοῦντα μέλη αὐτοῦ, ἐνῷ ἔγκαιρος παρέμβασις τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης, εἴτε ἔνοχοι, εἴτε ἀθῷοι ἀνεκαλύπτοντο οἱ καταγγελθέντες, θὰ ἔσωζε τὴν ὑπόληψιν τῆς φυλῆς καὶ τῆς Πολιτείας εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν Ἀμερικανῶν. Γνωρίζετε πόσον φριχτὰ ἐξευτελιστικὸς ὑπῆρξεν ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐφέρθησαν οἱ Ἀμερικανοὶ πρὸς τοὺς ἐνόχους ἀνωτέρους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικοὺς καὶ τὸ ἄλλο προσωπικὸν τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀθῆναι» τῆς Ὑπερωκεανείου καὶ ποίας ἀγρίας ποινὰς ἐπέβαλον εἰς αὐτοὺς τὰ Ἀμερικανικὰ Δικαστήρια. Τόσον βαρὺ ἔκριναν τὸ ἔγκλημά των—καὶ ἦτο τοῦτο ἡ λαθραία καὶ δόλια εἰσαγωγὴ εἰς Ἀμερικὴν ἐπιβατῶν Ἑλλήνων, τοὺς ὁποίους ἐκώλυον ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν χώραν σοβαρώτατα ἐμπόδια νόσου καὶ χρηματικῆς ἀνεπαρκείας. Καὶ ὅτι ἡ ἀνοχὴ ὑπῆρξε πραγματική, ἀποδεικνύει, ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων τῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, καὶ ἡ δραπέτευσις ἐκ τῆς Ἀμερικῆς ἐκεί-

νων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου, οἱ ὁποῖοι εἶχον μείνει ἐλεύθεροι ἀντὶ ἐγγυήσεων. Οὗτοι ἐδραπέτευσαν καὶ ἔγραψαν τὰς χρηματικὰς ἐγγυήσεις. Ἡ Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη ἠδύνατο νὰ ἐπέμβῃ καὶ αὐτὴ ἐγκαίρως καὶ γοργῶς καὶ νὰ πιστοποιήσῃ τοὐλάχιστον ἀπέναντι τῶν Ἀμερικανικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς κοινῆς ἐκεῖ γνώμης, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐνόχων ὄντως, διὰ νὰ μὴ φαίνεται τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἰς τὴν κρίσιν τῶν ξένων ὅτι ἐνέχεται τοὺς ἐγκληματίας ἂν μὴ καὶ περικαλύπτῃ αὐτούς. Τί περιέμενεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, τὶ περιμένει ἀκόμη, μήπως νὰ ἀποκλεισθῇ ἐντελῶς ἡ Ἑλληνικὴ σημαία ἀπὸ τὰς Ἀμερικανικὰς θαλάσσας καὶ ἔτι χείρονα ἀκόμη, πολὺ πιθανὰ καὶ συναφῆ, κανένα ἄγριον ἀποκλεισμὸν καὶ κατ' αὐτῶν τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων ἀκόμη ;

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΧΙΒ' (1910) δι' οὗ μετερρυθμίσθη ὁ νόμος ΓΚ' (1845) περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν ἐν γένει, κατηρτίσθη παρ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐξῆς κ. κ. βουλευτῶν : Περ. Καραπάνος, Χρ. Κορύλλου, Π. Λιβιεράτου, Κ. Δεμερτζῆ, Κ. Λάσκαρη, Δ. Λυμπεροπούλου, Ἐμμ. Κυταριόλου, Κ. Μέρμηγκα, Ἰ. Τσιαμώκου. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων. 1) περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πιστώσεως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεταναστεύσεως καὶ 2) περὶ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν ὑπαλλήλων, ἐν τῶν ἐξῆς : Χ. Βοζίκη, Θρ. Πετμεζᾶ, Ι. Μπρισιμιτζάκη, Π. Λαγοπάτη, Κ. Γόντικα, Θ. Κουτούπη, Δ. Κλάδη, Λ. Ἐμπειρίκου, Λ. Κοκκέβη. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων 1) περὶ ὀργανώσεως τοῦ ἐν τῷ τμήματι ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας γραφείου ἐργασίας, 2) περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας, καὶ 3) περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων ἐκ τῶν ἐξῆς : Α. Παπαναστασίου, Μ. Νεγροπόντη, Σ. Θεοδωροπούλου, Ι. Βερρείου, Ν. Πετροπουλάκη, Τ. Παπαδάμ, Δ. Οἰκονόμου, Α. Φωτήλα, Κ. Μάνου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων 1) περὶ τῶν ὅρων ἱδρύσεως βιομηχανικῶν ἐργοστασίων. 2) Περὶ τροποποιήσεως τοῦ

νόμου ΓΝΗ' (1856) περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, 3) περὶ συγκοινωνίας δ' αὐτοκινήτων ὀχημάτων, 4) περὶ συστάσεως ἠλεκτρομηχανολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ποὺς ἔλεγχον τῶν γνωμόνων φωταερίων καὶ ἠλεκτρισμοῦ καὶ πρὸς λοιπὰς ἠλεκτρολογικὰς μετρήσεις, 5) περὶ πληρωμῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ταμείου τῆς δαπάνης διὰ τὴν διαπλάτυνσιν τῆς εἰσόδου τῆς μεγαλητέρας τῶν μονίμων δεξαμενῶν Πειραιῶς, 6) περὶ κυρώσεως διεθνοῦς συμβάσεως ἀφορώσης τὴν κυκλοφορίαν τῶν αὐτοκινήτων ἐκ των ἐξῆς : Χ. Βοζίκη, Φ. Νέγρη, Γ. Πολίτου, Σ. Ἀγαπητοῦ, Λ. Κογεβίνα, Α. Παπαχελᾶ, Γ. Καζανίβα, Σ. Βαρβιαδάκη, Π. Ἀραβαντινοῦ. Καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων 1) περὶ γεωργικῶν ἐπιμελητηρίων καὶ ἀνωτάτου γεωργικοῦ συμβουλίου, 2) περὶ ἱδρύσεως σταθμῶν ἐπιβητόρων τοῦ Κράτους, 3) περὶ συστάσεως κεντρικοῦ ταμείου γεωργικῆς πίστεως, περὶ γεωργικῶν ἑταιρικῶν πιστωτικῶν ταμείων καὶ περὶ γεωργικῶν συνεταιρισμῶν ἐν γένει ἐκ τῶν ἐξῆς : Α. Βάββογλη, Α. Ροντήρη, Α. Θεοδωρίδη, Μ. Κάραλη, Ο. Τετενέ, Δ. Ζαμάνου, Π. Ἀγγελίδου, Α. Παπαναστασίου, καὶ Ν. Ξηρού.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9 καὶ 10' μ. μ. ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κυγεβίνας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΖ'

Τῆς 17ης Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10.55' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 129 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς : 1) Οἱ ἱερεῖς Κυθήρων, Ναυπακτίας καὶ Κυμαίων ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 2) Ὁ Δ. Καλότυχος πρώην γραμματεὺς α' τάξεως ἐν τῷ γραφείῳ τῶν κληροδοτημάτων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐκκαθαρισθεὶς ζητεῖ ἐπαναφοράν. 3) Ὁ Καπνεργατικὸς Σύνδεσμος Καρδίτσης ἐκφράζει τὴν εὐχὴν

ὑπὲρ ἐπιψηφίσεως ἐργατικῶν νομοσχεδίων. 4) Οἱ κάτοικοι Ἁγ. Βασιλείου τῶν Πατρῶν ζητοῦσι κατασκευὴν ὑπογείων καὶ στρορίγγων εἰς τὰς ὑπαρχούσας κρήνας. 5) Ὁ Δήμαρχος Πολυκτορείου αἰτεῖται ταχεῖαν ἐπιψήφησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὑπαγωγῆς τῆς Ἰθάκης εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας 6) Οἱ κάτοικοι Σπαΐδων τοῦ Δήμου Αὐλίδος, καταστραφέντων τῶν ἀγρῶν αὐτῶν ὑπὸ χαλάζης τῇ 23 Μαΐου ε. ε. ζητοῦσιν ἀπαλλαγὴν φόρων καὶ παροχὴν βοηθημάτων. 7) Ὁ Θηβαϊκὸς Σύνδεσμος Ἀθηνῶν ὑποβάλλει παράκλησιν ὅπως αἱ Θῆβαι δικαστικῶς ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν. καὶ 8) Οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων Καραντᾶ καὶ Ξηρονομὴ τοῦ Δήμου Θίσβης ζητοῦσιν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν φόρων ἐπὶ τετραετίαν καὶ παροχὴν βοηθημάτων, καταστραφέντων τῶν κτημάτων των ὑπὸ χαλάζης.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Α' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανώσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Προφέρος. Κύριοι βουλευταί, ἤθελον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως προβῇ εἰς συστάσεις τινὰς πρὸς τὴν Βουλὴν χάριν τῆς διευκολύνσεως τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησις δὲν εἶναι δυνατὸν ἢ νὰ περιλάβῃ, ἵνα γένηται εὐρεῖα, τὴν ὅλην ἐξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου....

Π. Μερλόπουλος. Καὶ τοῦ ἑπομένου.

Προφέρος. Διότι ἡ ἀρχὴ τῶν δύο νομοσχεδίων εἶνε κατ' ἐμὲ ὁ χωρισμὸς τοῦ Πανεπιστημίου εἰς δύο καὶ ἡ διάθεσις τοῦ Δομπολείου κληροδοτήματος πρὸς ἵδρυσιν τοῦ ἑτέρου Πανεπιστημίου. Τὰ περαιτέρω ἰδὲν εἶναι ἀντικείμενα ἀρχῆς, ἀλλὰ κεφαλαίων τοῦ νομοσχεδίου. Ἤθελον λοιπὸν προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐξετασθῶσι παρὰ τῶν θελόντων τὰ τῆς κυρίως ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ χωρισμοῦ δηλαδὴ τοῦ Πανεπιστημίου, διότι περὶ ἱδρύσεως δὲν πρόκειται, ἀφ' οὗ Πανεπιστήμιον ὑφίσταται· ἂν ἤθελε συναινέσει ἡ Βουλή, προτείνω νὰ ἐξετασθῇ τοῦτο τὸ κεφαλαιῶδες ζήτημα, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν οἱ θέλοντες νὰ ἐξετάσωσι τὰ τοῦ σκοπίμου τοῦ χωρισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς δύο καὶ τῆς διαθέσεως τοῦ Δομπολείου κληροδοτήματος, κατόπιν δὲ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν κατὰ κεφάλαια ὕλης.

Τοιουτοτρόπως ἡ συζήτησις θὰ ἦτο κανονικωτέρα καὶ συντελεστικωτέρα εἰς τὴν καλὴν ῥύθμισιν τοῦ νομοσχεδίου· διότι ἐξετάζοντες οὐχὶ κατ' ἄρθρον τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ κατὰ κεφάλαια, θὰ ψηφίσωμεν τοῦτο βεβαίως κατ' ἄρθρον.

Θὰ ἐξετάσωμεν οὕτω τὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σχολῶν ἐν συνόλῳ, τὰ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν ἑδρῶν ἐν συνόλῳ, τὰ τοῦ τρόπου τῆς εἰσαγωγῆς τῶν καθηγητῶν, τὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν φοιτητῶν καὶ οὕτω καθεξῆς, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι κεφαλαιώδη θέματα ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἂν τοιαύτη τις τάξις ἐτηρεῖτο, ἤθελε συντελέσει εἰς κανονικωτέραν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐν ᾧ, ἂν γίνῃ εὐρεῖα ἐξέτασις κατ' ἀρχὴν ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων τοῦ νομοσχεδίου, θὰ γίνῃ ἑτέρα καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων καὶ θέλομεν πελαγοδρομήσει ἄνευ σκοποῦ.

Ταύτην τὴν πρότασιν εἰσηγοῦμαι εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀφίεμαι εἰς τοὺς κ. βουλευτὰς νὰ κανονίσωσι τὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

Ε. Κοτζιαμπάσης λέγει ὅτι καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἔτους καὶ ἡ πληθὺς τῶν νομοσχεδίων, ἅτινα πρέπει νὰ ψηφισθῶσιν ἐπιβάλλουν τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν Πανεπιστημιακῶν νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα θέλουσι ἀπαιτήσει μεγάλην συζήτησιν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος προτείνει ὅπως ψηφισθῶσι διατάξεις τινὲς μόνον, αἵτινες θὰ διευκολύνουν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ νὰ συμπληρώσῃ κενάς τινας ἑδρας τοῦ Πανεπιστημίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρότασιν τοῦ κ. **Προέδρου**, μολονότι τὴν θεωρεῖ ὀρθοτάτην, ἔχει ἐν τούτοις ἀντιρρήσεις τινάς.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν γνώμην τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου περὶ ἀναβολῆς, διότι οὐδὲν τῶν ἐπιχειρημάτων του κατώρθωσε νὰ πείσῃ αὐτὴν περὶ τούτου. Τὰ νομοσχέδια ταῦτα κατηρτισμένα μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἐπεξειργασμένα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Συγκλήτου φρονεῖ ὅτι εἶνε εὐπρόσωπα, ὥστε ἤδη ἡ γνώμη τῶν κ. κ. βουλευτῶν ν' ἀκουσθῇ ἐπ' αὐτῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πλήρωσιν τῶν Πανεπιστημιακῶν ἑδρῶν, λέγει ὅτι αὕτη δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἄνευ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιψήφισιν ἐλπίζει ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει βοηθήσει. Τελευτῶν λέγει ὅτι εἶνε διατεθειμένος νὰ

δεχθῇ πᾶσαν λογικὴν τροποποίησιν καὶ ὑπενθυμίζει ὅτι καὶ τὰ νομοσχέδια ταῦτα εἶνε σπουδαιότατα διότι δι' αὐτῶν πρόκειται ν' ἀναπλασθῇ ἡ νεωτέρα γενεά.

Θ. Μιχαλόπουλος. Ὁμιλεῖ ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Κύριε Βουλευτά, παρακαλῶ ὅπως συντομεύσητε τὴν ἀγόρευσίν σας διότι ἡ Βουλὴ οὐδαμῶς εἶνε διατεθειμένη νὰ δεχθῇ τὴν ἀναβολήν.

Θ. Μιχαλόπουλος. Λέγει ὅτι δὲν εἶνε οὔτε ὑπὲρ οὔτε κατὰ τῆς ἀναβολῆς προτείνει δὲ ὅπως ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἀναβαλλομένων μόνον τῶν κεφαλαίων, ἅτινα εἶνε ἀπιδεκτικὰ ἀναβολῆς.

Ε. Κουζουμπάκης. Λέγει ὅτι ἀγωνίζεται ὅπως κερδίσῃ ἡ Βουλὴ χρόνον, ὅστις ματαίως θέλει καταναλωθῇ, διότι, δεδομένου ὄντος ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον δὲν λειτουργεῖ κατὰ τὸ θέρος, τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν παρὰ νὰ διευκολύνῃ τὸν διορισμὸν ὡρισμένων ἀνθρώπων ὡς καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περαιωμένη ἡ ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς συζήτησις.

Πρόεδρος. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀναβολὴν παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν.

Ἡ Βουλή. Δὲν παραδέχθη.

Πρόεδρος. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν.

Τ. Πλιώπουλος. Παρακαλεῖ ὅπως ταφέστερον διευκρινισθῇ τὸ ζήτημα τῆς ἀρχῆς.

Χ. Βοζίκης. Λέγει ὅτι δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον ἐκ τοῦ Πολιτεύματος νὰ ὁρισθῇ ποία εἶνε ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου· τὴν ἀρχὴν θὰ ἐννοήσῃ ὁ ῥήτωρ καὶ ἐπ' αὐτῆς θὰ ὁμιλήσῃ, ὡς τὴν ἀντελήφθη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι τὴν πρότασιν ἐπιδιήσατο πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συζητήσεως· ὑπενθυμίζει δ' ὅτι δικαίωμα ἔχει νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν ῥήτορα εἰς τὸ θέμα τῆς συζητήσεως, ἐξερχόμενον αὐτοῦ.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὑποτίθεται ὅτι θὰ ὁμιλήσουν πάντοτε οἱ ἔχοντες οὐσιωδεστάτας ἀντιρρήσεις περὶ τοῦ ἂν πρέπει ἢ μὴ νὰ συζητηθῇ τοῦτο. Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ θεωροῦσι

συζητήσιμον καὶ ἔχουσι μόνον παρατηρήσεις τινὰς νὰ ἐπιφέρωσι δύνανται νὰ ἐπιφυλαχθῶσιν, ὅπως ἐπιφέρωσι τὴν γνώμην των κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἄρθρων συζήτησιν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** δηλοῖ ὅτι ἀποσύρει τὴν πρότασίν του ἵνα μὴ ἀπόλλυται ἐπὶ ματαίῳ χρόνος.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ι. Καμπερόπουλος.** Ἐν ἀρχῇ ἐξετάζει τὰ τοῦ Δομπολείου κληροδοτήματος καὶ λέγει ὅτι συμφωνοτέρα μὲν πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου θὰ ἦτο ἡ ἵδρυσις καὶ ἑτέρου Πανεπιστημίου εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν δύναται νὰ γίνῃ τοῦτο ὀρθῶς τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ περὶ συγχωνεύσεως τῆς περιουσίας ταύτης εἰς τὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν ὅτι βραδύτερον θέλει εὑρεθῇ τὸ Κράτος εἰς θέσιν ὥστε νὰ δύναται νὰ ἱδρύσῃ καὶ ἕτερον Πανεπιστήμιον ἐν ἄλλῃ πόλει, ὅπερ θέλει ἐγείρῃ τὴν ἁμίλλαν, ἀναγκαίαν διὰ πᾶσαν ἐπιστημονικὴν πρόοδον· προχωρῶν λέγει ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐδόθη ἡ προσήκουσα προσοχὴ πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἑδρῶν, κηρύσσεται δὲ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἥτις διὰ τοῦ νομοσχεδίου καταργεῖται. Προχωρεῖ εἶτα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν καθ' ἕκαστον τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐκφέρει τὰς ἐπ' αὐτοῦ γνώμας του, προτείνων ὅπως αἱ ἐξετάσεις τῶν φοιτητῶν, ὡσι μᾶλλον πρακτικαί.

Ὁ κ. **Θ. Κουτούπης** φρονεῖ ὅτι ὁ τρόπος τῆς συζητήσεως δι' οὗ ὡμίλησεν ὁ προλαλήσας ἦτο σκοπιμώτερος καὶ τείνει πρὸς ταχυτέραν περαίωσιν τῆς συζητήσεως.

Πρόεδρος. Προτείνει νὰ ψηφισθῶσι τὰ νομοσχέδια εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν τῆς ἀρχῆς λογιζομένης ἐφ' ἑκάστου κεφαλαίου τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Π. Λιβιεράτος** νομίζει ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἔχει ἀνάγκην εὐρυτάτης συζητήσεως. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συζητηθῇ πρῶτον γενικῶς καὶ ἔπειτα ἐν λεπτομερείᾳ, διὰ νὰ σχηματίσῃ πλήρη ἰδέαν ἡ Βουλή.

Ὁ κ. **Σκάσης** ὁμιλεῖ περὶ τῶν γενομένων μέχρι τοῦδε νομοθετικῶν ἀποπειρῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν Πανεπιστημιακῶν πραγμάτων. Εἶνε γνωστόν, λέγει, ὅτι ὁσάκις ὑπεβλήθησαν μέχρι τοῦδε νομοσχέδια δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιπλεύσωσι τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἕνεκα τῶν ἐνεδρευόντων ἔξωθι ἐνδιαφερομένων,

Εἶτα ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ ὁποία ἐγένετο διὰ βιαίων μέσων. Τὴν ἵδρυσιν δύο Πανεπιστημίων δὲν θεωρεῖ λυσιτελῆ καὶ σκόπιμον.

Ἐξακολουθῶν προτείνει τὴν ἵδρυσιν κτηνιατρικῆς σχολῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἡ ὁποία θέλει παρασκευάσει ὄχι μόνον ἐπιστήμονας καλοὺς ἀλλὰ καὶ ἐπιστήμονας, οἱ ὁποῖοι θέλουσι τάμει νέους σταθμοὺς προόδου.

Διαφωνεῖ μὲ τὸν προτεινόμενον τρόπον διαγωνισμοῦ τῶν καθηγητῶν. Ἐὰν κριθῇ ὅμως ἀπαραίτητος ὁ διαγωνισμός, νομίζει ὅτι μόνον διαγωνισμὸς προσώντων δύναται νὰ καθιερωθῇ.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὡρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν Διακοπήν

Τὴν 5 καὶ 20′ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Κ. Καρομηλᾶς. Διεξερχόμενος τὴν ἱστορίαν τῆς διδασκαλίας τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν περιφανεστέρων Πανεπιστημίων, τονίζων ὅτι αὐτὰ εἶνε τὸ κέντρον τῆς σημερινῆς ζωῆς καὶ τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ, λέγει περὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅτι προωρισμὸν ἔχει ὄχι μόνον ἐπιστήμονας νὰ δημιουργῇ, ἀλλὰ καὶ χαρακτῆρας, ὅτι τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα ἐνσφηνωθέντα εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ Πανεπιστημίου, συνετέλεσαν εἰς τὴν κατάλυσιν τοῦ γοήτρου αὐτοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης. Ἐνεπιστεύθησαν τὰ Ἀδελφάτα τὸ πᾶν ἐν τοῖς νοσοκομείοις εἰς γυναίκας, ἐν τούτοις, «ἡ γυνὴ ἐνστίκτως φέρει ἐν ἑαυτῇ τὴν ἔμμονον ἐπιθυμίαν τοῦ καταλύειν τὸ πᾶν». Ἀπαιτεῖται, χάριν τῆς Ἐπιστήμης καὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἑνιαία διεύθυνσις ὅλων τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων. Κηρύσσομαι, λέγει, κατὰ τῆς ἐκτάκτου καθηγεσίας, ὡς φραγμοῦ ἐπιζημίου μεταξὺ τῆς ὑφηγεσίας καὶ τῆς τακτικῆς καθηγεσίας. Οἱ ἔκτακτοι Καθηγηταί, ὑπάρχοντες ἄλλοτε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἡμῶν, μέχρι τοῦ 1881, συνετέλεσαν ὥστε πᾶς νέος καὶ ἱκανὸς ἐπιστήμων νὰ μείνῃ μακρὰν τοῦ Πανεστημίου. Ἡ ἔκτακτος καθηγεσία θ' ἀποτύχῃ οἰκτρότατα ἐν Ἑλλάδι, ἡ Κυβέρνησις θ' ἀναγκασθῇ νὰ κάμῃ τοὺς ἐκτάκτους καθηγητὰς τακτικούς». Διακόπτει τὸν λόγον του ὁ ὁμιλῶν, δηλῶν ὅτι ἐπὶ ἑκάστου ἄρθρου θὰ λαμβάνῃ

τὸν λόγον, ὅπως ἐξαντλήσῃ καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ μέτρου.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Θ. Μιχαλοπούλου ὑποβάλλεται προπολογία ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὑποβαλλομένη πρὸς διανομήν.

Γ. Ἀκριτόπουλος. Πρέπει νὰ ἐπιμείνωμεν καὶ εἰς τὴν ἰδέαν ἣν διερμηνεύει ἡ λέξις «Ἐθνικόν», προκειμένου περὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν. Ἐγαλούχησε τοῦτο καὶ ἀλλοεθνεῖς πολλούς. Οἱ ἐξερχόμενοι αὐτοῦ ἰατροί, οἱ ἐκ τῆς ἀλυτρώτου Ἑλλάδος, ἐχρησίμευον, λόγῳ τοῦ ἐπαγγέλματος των κυρίως, καὶ ὡς σπορεῖς καὶ δημιουργοὶ τῆς ἐθνικῆς ἰδέας. Ἐν τούτοις ἀπό τινων ἐτῶν ἠμελήθη, εἰσέδυσαν καθηγηταὶ ἀνάξιοι τῆς ἀποστολῆς. Ἡ Ἀνόρθωσις κυρίως εἰς τὸ Πανεπιστήμιον πρέπει νὰ θέσῃ τὴν σφραγῖδα τοῦ ἔργου της. Ὁ μὲ διαγωνισμὸν διορισμὸς τῶν καθηγητῶν, τὸ ἀνώφελον συμβούλιον, εἶνε μέσα ἄριστα. Πρέπει νὰ περιληφθῇ διάταξις περὶ ἀπολύσεως ἐν γένει ὅλων τῶν ὑφηγητῶν, διότι ὁ θεσμὸς τῆς ὑφηγεσίας ἀπέτυχεν ἐπελῶς ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ, κατόπιν δὲ διὰ δοκιμασίας τινὸς αὐστηροτάτης νὰ προσληφθοῦν οἱ ἄξιοι ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἡ προσοχὴ ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ στραφῇ εἰς τὴν Ἰατρικὴν σχολήν, ἥτις πανταχοῦ τοῦ κόσμου σήμερον, ἰδίᾳ δ' ἐν Ἀνατολῇ, εἶνε τὸ κέντρον τῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως.

Ι. Βέρροιος. Λέγει ὅτι τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον εἶνε φυτώριον οὐ μόνον καλλιεργείας τοῦ πνεύματος καὶ πλουτισμοῦ τῶν γνώσεων, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ δημιουργίας χαρακτήρων. Ἀλλά, καὶ ἐάν τις δεχθῇ, ὅτι δὲν ὑστερεῖ ὡς πρὸς τὴν μεταβίβασιν τῆς ἐπιστήμης κατὰ τὴν ἑκάστοτε πρόοδον αὐτῆς, ὑστερεῖ ὅμως ἤδη ὡς πρὸς τὴν δημιουργίαν χαρακτήρων—καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶνε τὰ γενόμενα ἀπό τινων ἐτῶν ἐν αὐτῷ καὶ ἰδίως ἐν τῇ Ἰατρικῇ σχολῇ. Καὶ ὑπὸ ἔποψιν δὲ προσωπικοτήτων ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ὑστερεῖ ἀπό τινων δεκαετηρίδων, ὥστε μετὰ πόνου ν' ἀναλογίζεταί τις τὰς μεγάλας καὶ ἐκλεκτὰς μορφὰς καθηγητῶν, οἵτινες ἀθρόαι ἐλάμπρυναν ἄλλοτε αὐτό, ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς Σχολαῖς. Ὅθεν, ἐπιβάλλεται, προκειμένου περὶ ριζικῆς ὀργανώσεως τοῦ Πανεπιστημίου, ἄνευ σύδευμιᾶς προκαταλήψεως καὶ ἰδιοτελοῦς βλέψεως νὰ ἐπιλεχθῶσι καὶ συγκεντρωθῶσιν ἐν αὐτῷ ἐκεῖνοι οἵτινες, μόνοι ἔ-

χουσιν ἐπιστημονικὰ καὶ ἠθικὰ δικαιώματα νὰ διερμηνεύωσιν ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων βάθρων τὰ δεδομένα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς γνώσεως.

Β. Μιχαλέας. Λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἥτις ἀνεκάλυψε καὶ παρουσίασε στρατηλάτας διὰ νὰ ὀργανώσῃ πολεμικῶς τὴν Ἑλλάδα, βεβαίως εὐκολώτερον θὰ ὡρμα νὰ σκεφθῇ περὶ ἀναγεννήσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀλλά, παρ' ὅλας τὰς ἀγαθὰς διαθέσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τοὺς μόχθους αὐτοῦ πρὸς παρασκευὴν τῶν νομοσχεδίων, δὲν δύναταί τις ν' ἀναμένῃ ἀποτέλεσμα ἄξιον τοῦ σκοποῦ, διότι ἡ νόσος τοῦ Πανεπιστημίου εἶνε ὀργανικὴ καὶ χρονία καὶ δεῖται ἄλλης μεθόδου θεραπείας.

Π. Λιβιεράτος. Καὶ μόνη ἡ ἐξυγίανσις καὶ ἀνύψωσις τοῦ Πανεπιστημίου θὰ ἤρκει νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν Ἐπανάστασιν. Ὁ Στρατιωτικὸς Σύνδεσμος εἶχεν αὐτὴν ὡς πρῶτον ἄρθρον τοῦ προγράμματός του. Τὰ Πανεπιστήμια εἶνε χαλκεῖα τῆς σκέψεως καὶ τοῦ αἰσθήματος. Ἐξ αὐτῶν θὰ ἐξέλθουν τὰ ὄργανα καὶ οἱ δημιουργοὶ τῆς Πολιτείας. Οἱ συντελεσταὶ καὶ οἱ μεγαλομάρτυρες τῆς Νέας Ἰταλίας ἐξώρμησαν ἐκ τῶν Πανεπιστημίων της, οἱ ὀργανωταὶ καὶ οἱ παράγοντες τῆς μεγάλης Γερμανίας ἐπίσης. Ἀλλὰ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἡ ἀποστολὴ εἶνε καὶ ἐθνικὴ καὶ μεγίστην σημασίαν πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην. Ἡ Πολιτεία ὅμως ἡ Ἑλληνικὴ δυστυχῶς μέχρι τοῦ νῦν οὐδεμίαν ἀπολύτως ἰδιαιτέραν φροντίδα ἐπεδείξατο διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Πανεπιστημίου. Τὰ μεγάλα ποσά, ὅσα παρὰ φιλολογενῶν ἀνδρῶν διετέθησαν ἑκάστοτε ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Πανεπιστημίου, τὰ εὐεργετικὰ ἐπιστημονικὰ ἱδρύματα, ὅσα διὰ τῆς αὐταπαρνήσεως μεγαλοψύχων δωρητῶν ἀνεστυλώθησαν ἐν Ἀθήναις περὶ τὸ Πανεπιστήμιον, ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν πρόοδον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιστήμης, οὐδόλως ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὴν τελείωσιν καὶ τὴν λάμπρυνσιν τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Πανεπιστημίου. Ἡ δὲ ἐκλογὴ τῶν Καθηγητῶν ἐγένετο κατὰ τρόπον, ὅστις συνήθως ἀπέκλειε τὰς ἀξίας, ἐμάραινε τὸν ἐπιστημονικὸν ἔρωτα καὶ ἐσώρευεν ἐντὸς τῶν Σχολῶν τὴν παρακμὴν καὶ τὴν ἀδράνειαν. Αἱ κουρασμέναι καὶ λυμώτουσαι φιλοδοξίαι ἐγκαθιδρύοντο συνήθως ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διὰ τῆς κομματικῆς ἐπηρείας.

Τὸ Πανεπιστημιακὸν ζήτημα εἶνε ἀναπόσπαστον ἀπὸ τὸ ὅλον ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα. Φοβοῦμαι μήπως ζητοῦμεν ἤδη νὰ ἐμφανίσωμεν τὰ ἀνάγλυφα τῆς μετώπης προτοῦ θέσωμεν τὴν βάσιν τοῦ οἰκοδομήματος. Ἐν τούτοις καλούμεθα ν' ἀσχοληθῶμεν καὶ νὰ συζητήσωμεν ἐπὶ εἰλικρινοῦς ἀποπείρας ἀναζωογονήσεως τοῦ παρηκμακότος Πανεπιστημίου ἡμῶν καὶ θὰ εἴπωμεν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τινὰ γενικώτατα. Σήμερον τὸ ζήτημα τῆς ὀργανώσεως τῶν Πανεπιστημίων ἀπασχολεῖ καὶ ἄλλα Ἔθνη, ἀπασχολεῖ ἐξαιρετικῶς τὴν Ἰταλίαν. Τὸ Πανεπιστήμιον δὲν δύναται, ἢ νὰ ἔχῃ κυρίως ἐπιστημονικὸν σκοπόν. Ἀνύψωσις τῆς Ἐπιστήμης δὲν ἐπιτυγχάνεται ἢ διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐλευθέρας διδασκαλίας, τοὐτέστι τῆς ὑφηγεσίας. Ὁ θεσμὸς ὅμως πρέπει νὰ ὀργανωθῇ κατὰ τρόπον, ὥστις θὰ εἰσάγῃ μόνον τοὺς ἀξίους καὶ θὰ παρέχῃ εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ μέσα εἰς καλλιέργειαν τῆς Ἐπιστήμης. Εἰς τὸ Ἱερὸν τῆς Ἐπιστήμης δὲν πρέπει νὰ εἰσέρχωνται, εἰμὴ μόνον οἱ φλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ ἔρωτος αὐτῆς. Ὅταν εἰσέλθωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν λεπτομερειῶν θὰ λάβω τὸν λόγον, ἀλλὰ ἐπιμένω τὴν εὐχήν, ὅπως ἡ Ἀνορθωτικὴ Βουλὴ συζητήσῃ μετὰ τῆς ἐμπρεπούσης σοβαρότητος καὶ ἀπροκαταληψίας τὸ θέμα, ἔχουσα πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ ἐξαιρετικῶς τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον εἶνε κεκλημένον, παρὰ τὴν θεραπείαν τῆς καθαρᾶς Ἐπιστήμης, νὰ διαγράφῃ καὶ τὴν κυριωτάτην γραμμήν, ἐντὸς τῆς ὁποίας θὰ εὑρίσκωσι ζωοποίησιν καὶ πραγμάτωσιν τὰ Ἰδεώδη τῆς φυλῆς, αἱ ἐθνικαὶ ἐλπίδες καὶ ἡ κοσμοϊστορικὴ ἀποστολὴ τοῦ Γένους».

Γ. Οἰκονόμου. Λέγει ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Πανεπιστημίου καλῶς μᾶλλον ἐγένετο, ἔπρεπεν ὅμως νὰ γίνῃ ταυτοχρόνως καὶ ἡ μετάκλησις τῶν ἀρίστων ἐπιστημόνων. Συνιστᾷ τὴν ἀναβολὴν τῆς πληρώσεως τῶν ἑδρῶν τῆς Σχολῆς. Λέγει ὅτι τὸ ἄριστον θὰ ἦτο νὰ κλείσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν Ἰατρικὴν Σχολήν, νὰ ὀργανώσῃ εἶτα αὐτὴν ἐπὶ ἄλλων βάσεων εἶνε ζήτημα ἂν ἡ ἡμετέρα Ἰατρικὴ Σχολὴ εἶνε ὑποταγὴς πρὸς ἄλλην τινὰ ξένην, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ νομοσχεδίου. Φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀποβλέψῃ εἰς τὸ ὅτι διὰ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου, καλούμεθα, ὄχι μόνον νὰ λάβωμεν τὴν

ήγεσίαν τῆς Ἐπιστήμης ἐν Ἀνατολῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ τηρήσωμεν τὴν ἐνότητα τῆς φυλῆς.

Ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν ἕκαστον τῶν ἄρθρων 1, 2, 3.

Ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλήν, ὅτι τοῦτο θὰ συμπτυχθῇ μετὰ τοῦ 5 καὶ τοῦ 6 εἰς ἓν ἄρθρον, οὕτω δὲ θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ διανεμηθῇ τὸ νομοσχέδιον ἄῤῥιον.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν ὡς 4 ἄρθρον τὰ συνενωθέντα εἰς ἓν 4, 5 καὶ 6 ἄρθρα, ὁμοίως ὡς 5 τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8, συμπτυχθέντα εἰς ἓν.

Ε. Κοντοσταβλάκης. Λέγει ὅτι οὕτω ἡ συζήτησις γίνεται ἐπὶ ὑπάρξοντος καὶ οὐχὶ ἐπὶ ὁριστικοῦ νομοσχεδίου.

Πρόεδρος. Οὐδόλως. Ἡ διαρρύθμισις εἶνε ἐντελῶς ἐξωτερικὴ καὶ τυπική. Ἄῤῥιον δὲ θὰ διανεμηθῇ τὸ νομοσχέδιον ἐκ νέου ἁπλῶς μὲ συνεπτυγμένα ἐξωτερικῶς τὰ ἄρθρα, μὲ διαφορὰν δηλαδὴ ἀριθμήσεως αὐτῶν μόνον, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης μεταβολῆς ἢ μεταλλαγῆς.

Ε. Κοντοσταβλάκης. Καὶ ἐγὼ ἀπαντῶ ὅτι ἡ Ἀνόρθωσις δὲν σέβεται τίποτε πλέον.

Πρόεδρος. Σεῖς δὲν σέβεσθε τίποτε πλέον, σιωπήσατε, ἀνακαλεῖσθε εἰς τὴν τάξιν.

Ε. Κοντοσταβλάκης. Ἀνακαλέσατέ με, ἐγὼ λέγω ὅτι τὸ γινόμενον παρουσιάζει τὸ Κοινοβούλιον ἐν ἐκτροχιάσει.

Πρόεδρος. Ὑμεῖς παρουσιάζετε πρωτοφανῆ ἐκτροχίασιν, ἐπιβάλλεται πλέον νὰ ἀνακληθῆτε εἰς τὴν τάξιν καὶ ἡ ἀνάκλησις θὰ ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικά.

Ψηφίζονται κατόπιν ὡς 6ον ἄρθρον, συμπτυχθέντα τὰ ἄρθρα 9 καὶ 10, ὡς 7ον συμπτυχθέντα τὰ ἄρθρα 11 καὶ 12, ὡς 8ον συμπτυχθέντα τὰ ἄρθρα 13, 14, 15, ὡς 9ον συμπτυχθέντα τὰ 16, 17, 18, ὡς 10ον τὸ 19, ὡς 11ον τὰ 20, 21, 22, ὡς 12ον τὸ 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, ὡς 13ον τὰ 30, 31, 32, ὡς 14ον τὰ 33, 34, ὡς 15 τὸ 35, 36, ὡς 16ον τὰ 37, 38, 39, ὡς 17ον τὰ 40, 41, ὡς 18ον τὰ 42, 43, 44, 45, ὡς 19ον τὰ 46, 47, 48, 49, ὡς 20ον τὰ 50, 51, 52, 53, ὡς 21ον τὰ 54, 55, 56, 57, ὡς 22ον τὰ 58, 59, 60, ὡς 23ον τὰ 61, 62, 63, 64, 65, ὡς 24ον τὰ 66, 67, 68, 69, 70, 71, ὡς 25ον τὰ 72, 73, 74, 75, 76, 77, ὡς 26ον τὰ 78, 79, ὡς 27ον τὰ 80, 81, 82, ὡς 28ον τὸ 83.

Ἡ Βουλὴ ψηφίζει δι' ἀναστάσεως εἶτα καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον εἰς α' ἀνάγνωσιν.

Θ. Πετμεζᾶς. Προτείνει ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Τρίτης ἡ β' συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ε. Βενιζέλος. Προτείνει νὰ συζητηθῇ εἰς β' ἀνάγνωσιν κατὰ τὴν μεταμεσημβρινὴν συνεδρίασιν τῆς Δευτέρας.

Ἡ Βουλὴ δέχεται τοῦτο.

Ἀποφασίζεται ἡ ἀναβολὴ διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν τῆς κατόπιν ἐγγεγραμμένης α' συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου περὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Θεοδωρίδου, Α. Ἀναστασιάδου, Τ. Ε. Ἡλιοπούλου, Δ. Πολυζωγοπούλου, Α. Παναγιωτοπούλου, Κ. Β. Δεμερτζῆ, Α. Λ. Παπαναστασίου, Θ. Γ. Πετμεζᾶ, Θ. Κουτσόπη καὶ Α. Σακελλαρίου ὑποβάλλεται Πρότασις Νόμου, περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΓΣΚ' νόμου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ἀκολουθεῖ β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τῆς χαρτογραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ καὶ περὶ συστάσεως διαρκοῦς Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Μὴ ἐχόντος οὐδενὸς τὸν λόγον, ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἄρθρου ἐπὶ τοῦ Νόμου ΑΣΝΔ' τῆς 29 Ἰουλίου 1885.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν.

Θ. Κουτσόπης. Ὑποβάλλει τροπολογίαν εἰς τὸ μόνον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, γενομένην δεκτὴν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον κατ' ἄρθρον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν.

Ψηφίζεται καὶ κατὰ τὸ σύνολον, ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον μόνον

Ἐπὶ τοῦ Νόμου ΑΣΝΔ' τῆς 29 Ἰουλίου 1885, περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ΑΝΔ' Νόμου «περὶ καταχωρίσεως Διαταγμάτων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως», προστίθεται ἄρθρον 3ον, ἔχον ὡς ἕπεται :

«Ἄρθρον 3.

Βασιλικὰ Διατάγματα, δι' ὧν κυροῦνται συμβάσεις, ἀφορῶσαι εἰς προμήθειαν ὑλικοῦ τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, ἢ εἰς ἐκτέλεσιν ὀχυρωματικῶν ἔργων, γνωστοποιούμενα εἰς τοὺς ἀναλαβόντας τὴν προμήθειαν, ἢ κατασκευὴν ἔργων, ἐκτελοῦνται καὶ ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀνακοινούμεναι αἱ μὲν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, αἱ δὲ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ Ναυτικοῦ, ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἡ δημοσίευσις αὐτῶν θεωρῆται ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους».

Ἀκολουθεῖ γ' συζήτησις τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 181 καὶ 515 ἀριθ. 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον, ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 181 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Συνήθως συγχωρεῖται ἔφεσις κατὰ μόνων τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων· αἱ δὲ προεκδοθεῖσαι μὴ ὁριστικαὶ ἀποφάσεις συνεκκαλοῦνται κατὰ κανόνα μετὰ τῆς ὁριστικῆς.

Καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν. ἂν ὁ ἐκκαλῶν διάδικος ἦτο παρὼν κατὰ ταύτην, ἄλλως, ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῶν δύνανται νὰ ἐκκληθῶσιν αἱ μὴ ὁριστικαὶ ἀποφάσεις μόναν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

1. Ἐὰν ἀσχέτως πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, κακῶς δὲν ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ ὡς διαδικαστικὴ πρᾶξις. οἷον ἕνεκα ἀναρμοδιότητος. ἀκυρότητος τοῦ δικογράφου αὐτῆς κ.τ.λ.

2. Ἐὰν ἐσφαλμένως δὲν ἀπερρίφθη ἀγωγὴ μὴ στηριζομένη εἰς τὸν νόμον·

3. Ἐὰν διετάχθη ἀπόδειξις διεξακτέα δι' ἀποδεικτικῶν μέσων, μὴ ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου· ἐὰν διετάχθη ἀπόδειξις περὶ πραγμάτων μὴ ἐχόντων καθ' ἑαυτὰ οὐσιώδη κατὰ νόμον ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς ὑποθέσεως. ἢ ἂν τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως διετυπώθη ἐσφαλμένως, ἢ ὁ χρόνος τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς ἠμαρτημένως ὡρίσθη· ἂν ἐτάχθη ὅρκος κατὰ πλημμελῆ ἐκτίμησιν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων· ἐὰν τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ἐπεβλήθη παρὰ τὸν νόμον· καὶ τέλος διὰ παράποναν ἀναφερόμενα εἰς διαταχθεῖσαν ἀκύρωσιν καὶ ἐπανάληψιν ἀποδείξεων, εἰς ἐπίδειξιν ἐγγράφων ἢ διαταχθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς δίκης, κατὰ τὸ ἄρθρ. 455 Πολ. Δικονομίας.

Πᾶς ἕτερος λόγος κατὰ μὴ ὁριστικῆς ἀποφάσεως, δι' αὐτοτελοῦς ἐφέσεως ὑποβαλλόμενος, ἀπορρίπτεται ὡς ἀπαράδεκτος καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Αὐτοτελὴς ἔφεσις κατὰ μὴ ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐκπροθέσμως γενομένη, ἢ μὴ στηριζομένη εἴς τινα τῶν ἀνωτέρω λόγων, στερεῖται τῆς ἀνασταλτικῆς δυνάμεως καὶ ἀπορρίπτεται ὡς ἀπαράδεκτος καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, τὸ ἀπαράδεκτον δὲ τοῦτο ἐξετάζεται καὶ ὑπὸ τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου. Αὐτοτελὴς δὲ ἔφεσις κατὰ μὴ ὁριστικῆς ἀποφάσεως, στηριζομένη μόνον εἴς τινα τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 2 λόγων, δύναται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, νὰ μὴ ἀναστείλῃ τὴν ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ διαδικασίαν.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας τὸ πρωτόβαθμον δικαστήριον κρίνει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως καὶ τῶν τυχὸν κοινοποιηθέντων μεταγενεστέρων τοιούτων, μὴ ἐπιτρεπομένης κατὰ ταύτας τῆς ὑποβολῆς νέων λόγων ἐφέσεως διὰ τῶν προτάσεων. Γενομένης δεκτῆς τῆς ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου. ἡ διάφορος ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου καὶ πᾶσα ἐπ' αὐτῆς στηριχθεῖσα περαιτέρω διαδικασία καὶ ἀπόφασις ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχὺν αὐτῶν.

Ἀπορριπτομένης δι' οἱανδήποτε αἰτίαν τῆς αὐτοτελοῦς ἐφέσεως κατὰ τῆς μὴ ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ὁ ἡττηθεὶς διάδικος δύναται νὰ καταδικασθῇ εἰς πρόστιμον 10-50 δραχμῶν ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ κατ' αἴτησιν ἢ καὶ αὐτεπαγγέλ-

τως ἐὰν τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν δικαστήριον πεισθῇ κατ' ἐλευθέραν ἐκτίμησιν, ὅτι οὗτος ἐπὶ τῷ προφανεῖ σκοπῷ τῆς παρελκύσεως τῆς δίκης ἐξεκάλεσε τὴν μὴ ὁριστικὴν ἀπόφασιν πρὸ τῆς ὁριστικῆς.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 515 ἀριθ. 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

2. Ἐπὶ προπαρασκευαστικῶν καὶ παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων ὄχι πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ὁμοῦ μετ' αὐτῆς. Ἔφεσις κατὰ τοιούτων ἀποφάσεων, γενομένη πρὸ τῆς ὁριστικῆς, στερεῖται τῆς ἀναστολτικῆς δυνάμεως καὶ ἀπορρίπτεται ὡς ἀπαράδεκτος καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος· τὸ ἀπαράδεκτον δὲ τοῦτο ἐξετάζεται καὶ ὑπὸ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου. Ἀλλ' ἐπὶ διαφορῶν οἱουδήποτε εἴδους, ὧν τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 300 δραχμάς, ἢ εἶνε ἀορίστου ἀξίας, ἐπιτρέπεται καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν τοιούτων ἀποφάσεων, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 181 ἀκριβέστερον ὡρισμένα.

Ἄρθρον 3.

Αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἀσκηθεῖσαι ἐφέσεις κατὰ μὴ ὁριστικῶν ἀποφάσεων διέπονται ὑπὸ τῶν προϋφισταμένων διατάξεων.

Ἐπὶ τῶν ἤδη δὲ ἐκδεδομένων καὶ μήπω ἐκκληθεισῶν μὴ ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, τῆς προθεσμίας τοῦ α' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρ. 181 ἀρχομένης ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην καὶ 15' ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κ. Γεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΖ'

Τῆς 18ης Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10.50' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου εὑρέθη ἡ Βουλὴ ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 129 Βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς : 1) Ὁ Σ. Νικολαΐδης τεχνίτης τῆς Ἑταιρείας τῶν Ἑλ. Σιδηροδρόμων διαμαρτύρεται ἀπολυθείς τῆς ὑπηρεσίας ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐορτὴν «τοῦ Συνδέσμου τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδος» ἀπουσίασεν. 2) Κάτοικοι Θήρας παρακαλοῦσιν ὅπως ἐπιτρέπηται ἡ διὰ παγίδων θήρα τῶν ἀποδημητικῶν πτηνῶν. 3) Οἱ Σιδηροδρομικοὶ ὑπάλληλοι Καλαμῶν αἰτοῦνται ὅπως ἐὰν ἡ ὁμὰς τῶν κοινωνιολόγων ὑποβάλῃ πρότασιν περὶ ἀπαλλαγῆς των ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ ΣΠΑΠ ἀποκρουσθῇ αὐτη. 4) Οἱ κάτοικοι Γαστούνης ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ καθάρσεως τάφρου διερχομένης διὰ τῶν κτημάτων Ζωγράφου. 5) Οἱ σιγαροποιοὶ Πύργου ζητοῦσιν ὅπως τεθῇ φόρος τοὐλάχιστον 40 δρ. κατὰ βάλον 1560 μέτρων εἰς τὰς σιγαροποιητικὰς μηχανάς. 6) Οἱ κάτοικοι τῆς Μωράτης αἰτοῦνται ὅπως ἡ σιδηροδρομικὴ στάσις Ἀνδραβίδας προσαχθῇ εἰς τὸν σταθμόν. 7) Οἱ ἱερεῖς τῆς κωμοπόλεως Ζερμάνικο ὡς καὶ οἱ τοῦ χωρίου Σοφικοῦ ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου. 8) Ὁ Καπνεργατικὸς Σύλλογος Βόλου εὐχαριστεῖ δι' ὑποβολὴν ἐργατικῶν νομοσχεδίων καὶ 9)Κάτοικοι Φολεγάνδρου ζητοῦτιν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν τοῦ ἔτους 1910.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Χρ. Πετινάκης** ὑποβάλλει προσθήκην ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος».

Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Ν. Σταματιάδης, Ν. Κάραλης, Π. Μαυρίκης, Γ. Γαζέπης, Ι. Μπουρνιὰς καὶ Γ. Κοσόνας ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλομένων χρεῶν ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων». Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Μαμάης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Δ. Κλάδης** καὶ **Δ. Κουζούμ-**

παρῶσας ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ θήρας».

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Ἀραβαντινὸς** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ ἀποστολῆς εἰς Ἑσπερίαν ὑποτρόφων πρὸς σπουδὴν δασολογίας» καὶ «περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις κτηνιατρικοῦ μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου».

Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Ἐκ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ὁ κ. **Θρ. Πετμεζᾶς** παρακαλεῖ ὅπως ἐκτυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι τὰ ἐργατικὰ νομοσχέδια, ἵνα οἱ κ. κ. βουλευταὶ λάβωσι γνῶσιν αὐτῶν.

Α. Βαβυλόπουλος Ζητεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἀπαραίτητον, παρακαλεῖ δ' ὅπως συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ εἰς α' ἀνάγνωσιν.

Κ. Στεμούδης λέγει ὅτι μᾶλλον ἐπείγοντα εἶνε ἄλλα ζητήματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προηγηθῶσι τῶν φορολογικῶν, τοιαῦτα δὲ εἶνε τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἀκόμη ἐγένετο, παρὰ τὰς Κυβερνητικὰς ὑποσχέσεις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) ἀπαντᾷ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Οἰκονομικῶν νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τοῦ Κυβερνητικοῦ προγράμματος. Ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἀφορμὴν ἔδωκεν ὥστε νὰ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν βάσιμοι οἱ λόγοι τοῦ προλαλήσαντος ὅτι διαψεύδονται αἱ ἐλπίδες τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ διὰ τὸ ἀγροτικὸν ζήτημα. Ἀλλ' ἔχει τὴν ἀπαίτησιν ὅπως αὐτὴ κανονίζει τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς καὶ αὐτὴ καθορίζῃ ποῖα νομοσχέδια πρέπει νὰ προταχθῶσι καὶ ποῖα νὰ μὴ προταχθῶσι.

Ι. Φαρμάκης ζητεῖ ὅπως μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον «περὶ συμβατικοῦ τόκου».

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Τὸ νομοσχέδιον «περὶ συμβατικοῦ τόκου» εἶνε ἐξ ἐκείνων τῶν ὁποίων τὴν ἐπιψήφισιν θὰ ζητήσῃ ἡ Κυβέρνησις, ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά του.

Α' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς.

Ι. Πολίτης ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ φόρου τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν. Ἐν τῇ ἐπιτροπῇ, λέγει, μετὰ πολλῆς προσοχῆς ἠκούσθησαν πᾶσαι αἱ γνῶμαι, καὶ τῆς πλειονοψηφίας καὶ τῆς μειοψηφίας, ἡ δὲ προτεινομένη λύσις ἐκρίθη ὡς προσωρινὸς σταθμός.

Ν. Γαρδικιώτης. Κηρύσσεται κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου φρονῶν ὅτι διὰ τούτου δὲν φορολογεῖται μόνον ἡ ἔγγειος πρόσοδος ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ παραγωγικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας. Ἡ προτεινομένη φορολογία εἶναι ἀνισωτάτη, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄλλας, διότι φορολογοῦμεν πλέον οὐ μόνον τὸ ἡμερομίσθιον τῶν γεωργῶν ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ εἰκοσάλεπτον τῆς παιδίσκης τοῦ γεωργοῦ. Οἱ γεωργοὶ θὰ ἐξαρτῶνται πλέον ἀπὸ τὰς ὀρέξεις τοῦ βεβαιωτοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκβιάζῃ καὶ θὰ καταπιέζῃ αὐτούς. Τὸ νομοσχέδιον θὰ συντελέσῃ μόνον εἰς τὸ νὰ καταφέρῃ ἰσχυρότατον πλῆγμα κατὰ τῆς γεωργίας.

Θ. Κουτούπης. Κατὰ τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως, λέγει, δημοκρατικὸν πνεῦμα ἐπέβαλε τὴν φορολογίαν ἐπὶ τῶν σπειρομένων γαιῶν. Ἀλλ' ἀπομένει νὰ ἴδωμεν ἂν ἐπέτυχεν ἡ Κυβέρνησις τὴν φορολογικὴν ἰσότητα διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου τούτου.

Ὡς ἐν ἀρχῇ ὑπεβλήθη τὸ νομοσχέδιον ἦτο σκληρὸν καὶ βάρβαρον, ἀνάξιον τῆς ἐποχῆς ἐν ᾗ ζῶμεν. Ἤδη ἐπῆλθον μεταρρυθμίσεις, αἵτινες τὸ καθιστῶσι λογικώτερον, ἀνεκτικώτερον καὶ πλέον δίκαιον. Ἀλλ' ἐνῶ τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν φαίνεται καλὸν δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα καὶ ἐντελῶς εὐχαριστημένοι...

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ἀλλ' ἐὰν εἴμεθα ἐντελῶς εὐχαριστημένοι, κύριε συνάδελφε, θὰ ἀπεκλείετο πᾶσα πρόοδος ἐν τῷ μέλλοντι...

Θ. Κουτούπης. Καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα εὐχαριστημένοι διότι ἡ φορολογία δὲν εἶνε δικαία. Φορολογεῖται ὁ ἄρτος τοῦ πτωχοῦ λαοῦ ἐνῶ διὰ τοὺς μεγάλους καλλιεργητὰς ἡ φορολογία εἶνε ἀνεπαίσθητος.

Φ. Νέγρης. Ἀνέρχομαι λέγει, τὸ βῆμα μετὰ τινος

ἀνησυχίας διότι φοβοῦμαι μὴ νομισθῇ ὅτι εἶνε δυνατὸν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ νὰ ὁρμηθῇ τις ἐκ πνεύματος ἀντιπολιτεύσεως. Ἔχωμεν καθῆκον, λέγει, νὰ εἴπωμεν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦμεν ἐπὶ πολὺν χρόνον εἰς τὰ πράγματα. Ἀκολούθως ὁ κ. Νέγρης ἀναγινώσκει διαφόρους ἐπιστολὰς γεωργῶν, κηρυσσομένων κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Προσθέτει ὅτι κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὀφείλει ὁ γεωργὸς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν βεβαιωτὴν 4 ἢ 5 ἡμέρας πρὸ τοῦ λικνίσματος, καὶ ἂν ἐν τῷ μεταξὺ βρέξῃ τί θέλει ἀπογίνῃ ἡ περιουσία τοῦ γεωργοῦ; Τελευτῶν συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἀρκεσθῇ εἰς τὸν φόρον τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν.

Α. Θεοδωρίδης. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον, λέγει, δὲν ζητεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ οὔτε τὴν «δεκάτην» ὡς ὑποστηρίζουσί τινες, οὐδ' ἄλλο τι.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ζητεῖ μόνον ν' ἀναλάβῃ ἐν μέρος τῆς τεχνικῆς ἀξίας τὴν ὁποίαν ἐπέβαλεν αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος δι' ἑνὸς ὑπερόγκου φόρου τὸν ὁποῖον ἐπέβαλεν ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου σίτου...

Α. Θεοδωρίδης. Ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος ἐνῶ δὲν εἶνε ἐπαχθὴς εἶνε δικαιότατος, διότι καθιεροῖ τὴν δικαιοτέραν καὶ νομιμωτέραν φορολογίαν, οἵα εἶνε ἡ τοῦ εἰσοδήματος.

Διακόπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν, ἵνα συνεχισθῇ μετὰ μεσημβρίαν.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ εἰς β' συζήτησιν νομοσχέδιον «περὶ συμβατικοῦ τόκου, τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας» κατ' ἀρχήν, ἄρθρα καὶ σύνολον, διακόπτεται δ' ἡ συνεδρίασις ὥρα 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 5 καὶ 15' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φωκίδος καὶ Φθιώτιδος κ. Α. Χρηστίδου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Συνεχίζεται ἡ α' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Ι. Φαρμάκης. Ὑπάρχουν παρ' ἡμῖν πληθυσμοὶ γεωργικοὶ ἐστερημένοι πάσης γενικῆς, ἄρα καὶ γεωργικῆς, μορφώσεως, διὰ τοῦτο ἐλλείπει παρ' αὐτοῖς ἡ γεωργικὴ ζωὴ καὶ δημιουργία, δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ πραγματῶσιν οὐδὲ τὰς στοιχειωδεστάτας ἀνάγκας αὐτῶν. Ἐν γένει ἡ Γεωργικὴ κίνησις ἐν Ἑλλάδι εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν πρωτογόνου ὀπισθοδρομήσεως.

Ἀλλαχοῦ ὑπάρχουν Τράπεζαι Γεωργικαί. Τραπεζικαὶ ἀποθῆκαι, ἐμπόριον γενικώτερον, ζωτικώτερον, ποικιλώτερον—ταῦτα συντείνουν νὰ ὑποβοηθοῦν καὶ ἐνισχύουν τὴν παραγωγήν. Ἡ ἰδέα τοῦ κέρδους δὲν συνδέεται παρ' ἡμῖν μὲ ἰδέας γενικωτέρας παραγωγῆς καὶ γενικωτέρου πολιτισμοῦ. Ἐντεῦθεν ἡ προσφυγὴ εἰς τὸν τοκογλύφον. Ἐλλείψει μορφώσεως περὶ τὰ τῆς Γεωργίας, ἡ πρώτη ἐμφανιζομένη νόσος ἀφίεται συνήθως ἀκώλυτος νὰ ἐπιφέρῃ τὰ ἀποτελέσματά της. Ἐν γένει αἱ συνθῆκαι τῆς Γεωργικῆς κινήσεως παρ' ἡμῖν εἶνε δυσμενέσταται καὶ ἀνάστροφοι. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, γινόμενον νόμος, θὰ συντελέσῃ εἰς ἐπιδείνωσιν τῶν πραγμάτων καὶ τὸ ἐπιδιωκόμενον διὰ τοῦ νομοσχεδίου ματαιωθῇ.

Ἔχομεν 130 περίπου δρχ. φορολογίαν ἐπὶ εἰσοδήματος 700 κοιλῶν. ὑπολογιζομένου δὲ μετὰ τῶν δαπανῶν καὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐργασίας, θὰ ἐξαιρέσωμεν τὰ δύο τρίτα τῆς παραγωγῆς—λαμβάνω ὡς βάσιν παραγωγὴν ἐπιτυχῆ—καὶ τὸ 1/3, 600 δηλ. δρχ., θὰ φορολογῆται μὲ 120 περίπου δρχ. Ἀφαιρουμένης τῆς φορολογίας, μένει ἕνα ὑπόλοιπον 1000 περίπου δρχ. πρὸς πληρωσιν τῶν πρώτων ἀναγκῶν τῆς γεωργικῆς οἰκογενείας καὶ ἐξάλειψιν τῶν πρώτων ὑποχρεώσεων, τῶν ἀναληφθεισῶν ἀρχικῶς χάριν τῆς καλλιεργείας.

Ὥστε ἔχομεν 120 δρχ. φορολογίαν ἐπὶ εἰσοδήματος 1020 δρχ. περίπου. Οἱ μικροὶ καλλιεργηταὶ συνήθως εἶνε θύματα τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ἀμαθείας. Ἐκ τῆς τοιαύτης βαρυτάτης φορολογίας παρακωλύεται ἡ πρόοδος τῆς μεγάλης ταύτης τάξεως, τῆς ἐκπροσωπούσης τὴν πραγματικὴν ἀριστοκρατίαν, τῆς μὴ ἀνεχομένης νὰ ζῇ εἰς βάρος ἄλλης τάξεως, τῆς ἐργαζομένης συνεχῶς, τῆς προθύμου εἰς πᾶσαν θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἰδεωδῶν τοῦ Ἔθνους, τῆς παρεχούσης ἐργασίαν καὶ εἰς ἄλλας τάξεις, οὐχὶ συντελεστικὰς εἰς τὸν ἀνθρωπισμόν, ἀλλὰ τοὐναντίον. Θὰ ἐπεθύμουν ἡ τελευταία

αὐτή, λόγῳ δυσμενείας συνθηκῶν, γεωργικὴ τάξις νὰ μείνῃ ἀφορολόγητος. ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνισχυθῇ ἀπὸ τὸ Κράτος, ἵνα κατορθωθῇ νὰ χειραφετηθῇ οἰκονομικῶς καὶ πνευματικῶς, ἀφοῦ εἶνε διαρκὲς θέμεθλον τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας. Προβάλλω τὴν γνώμην νὰ ἐξαιρεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἡ φορολόγησις τῆς τοιαύτης τάξεως τῶν γεωργῶν—ἀρκεῖ ἡ φορολόγησις τῶν εἰσοδηματιῶν γεωργῶν, ἥτις εἶνε δικαία δικαιοτάτη. Δὲν εἶνε ὅμως ἔργον δικαιοσύνης νὰ παραβλέψωμεν τὰ ἐξαιρετικὰ αἰσθήματα τῆς μικρᾶς ταύτης τάξεως, παρ' ἣ ἡ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς εἶνε μεγαλειτέρα τῶν ἀναγκῶν της καὶ τῆς δυσμενείας τῆς τύχης. Ἔχομεν 5 δρχ. δημόσιον φόρον καὶ 2 δημοτικόν, εἷς τινα δὲ μέρη τῆς χώρας καὶ 9 καὶ 11. Αἰσθάνομαι τιμὴν παρακολουθῶν, ὡς μέλος τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, τὰς ἰσχυρὰς καὶ εὐγενεστάτας προσπαθείας τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ ἀναγεννήσεως τῆς χώρας. Ἀλλὰ ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς τάξεως ταύτης, ἧς ὑπερασπίζομαι καὶ ἧς ἐγνώρισα ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν θέσιν, θὰ εἶνε ὀπισθοδρόμησις εἰς τὸ ἀναγεννητικὸν ἔργον τῆς παρούσης Κυβερνήσεως.

Α. Παπαποστόλου. Εἰς ἄλλα Κράτη ὑπάρχει ὁ εἰσαγωγικὸς—ὁ προστατευτικὸς τῆς Γεωργίας—δασμὸς—δίδουσι ταῦτα ἔμμεσον προστασίαν εἰς τοὺς Γεωργούς, παρ' ἡμῖν ὁ δασμὸς ἀπέβλεπεν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους. ἀποδίδει δὲ 15 ἑκατομμύρια. Εἰς τὰ ἄλλα Κράτη ὅμως δὲν φορολογοῦνται εἰδικῶς οἱ καλλιεργηταί, οἱ ὠφελούμενοι ἀπὸ τὸν εἰσαγωγικὸν δασμόν, δίδουν μάλιστα τὰ Κράτη ταῦτα καὶ ἀμοιβὴν εἰς τοὺς κατωρθώνοντας νὰ ἐξάγουν.

Γ. Πολίτης. Ἐκεῖ ὅπου ἐπικρατοῦν οἱ εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ ὑπάρχουν καὶ οἱ ἔγγειοι φόροι, ἄνευ ἐξαιρέσεως.

Α. Παπαποστόλου. Οὕτω ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἠτιολόγησεν ἐπιστημονικῶς τὸ νομοσχέδιον. Τὸ νομοσχέδιον φορολογεῖ ὄχι τὸ εἰσόδημα τοῦ γεωργοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐσοδείαν. Θὰ ἦτο δημοκρατικὸν ἐὰν ἐφορολογεῖτο καθαρῶς τὸ εἰσόδημα, δίκαιον ἐὰν δὲν περιελάμβανε τοὺς κολλίγους, τοὺς βιοπαλαιστὰς γεωργούς. Ἡ Γεωργικὴ τάξις ἄλλως τε ἔχασε διὰ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τὸ σπουδαῖον ἔσοδον ἐκ τῶν ἀμβύκων. Δὲν εἶνε ἀσφαλὴς ἡ γνώμη, ὅτι ὡς πρὸς τὴν Θεσ-

σαλίαν ἡ ἐπιβολὴ τοῦ φόρου ταύτου εἰς τοὺς τσιφλικιούχους θὰ ἔχῃ ὡς ἀντιστάθμισμα τὴν ἔκπτωσιν τῶν τιμῶν τῶν μεγάλων κτημάτων. Τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔχει ὀρθὰς αἰτιολογητικὰς βάσεις, ἔχει σφάλματα ἐν ταῖς λεπτομερείαις, δὲν τὸ ἀποδέχομαι, τί, θὰ εἰσάγωμεν φόρον ἐπὶ φόρου λεληθότως καὶ ὑπὸ τὰ διάφορα προσχήματα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν διὰ τῆς Ἀνορθώσεως; Δὲν βλέπω νὰ δημιουργοῦμεν ἰσότητα, ὡς ὑπεσχέθημεν. Πρέπει νὰ τρέψωμεν τὸν λαὸν πρὸς τὴν γῆν, πρὸς τὴν Γεωργίαν, οὐχὶ νὰ δημιουργήσωμεν θέσεις ἀρνητικὰς βεβαιωτῶν, εἰσπρακτόρων κλπ.

Μ. Μπουρίνος. Εἶμαι κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, λόγῳ τῆς πολιτικῆς του σημασίας, τοῦ ὅτι ἀποτελεῖ κεφαλαιώδες μέρος τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως καίτοι ὢν διατεθειμένος ἐναντίον πάσης φορολογίας. Ἐπειδὴ δὲ βλέπω ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ νομοσχεδίου τείνει εἰς τὴν κύρωσιν τῆς καθαρᾶς προσόδου, παρακαλῶ αὐτὴν νὰ δεχθῇ τὰς σχετικὰς παρατηρήσεις τῆς μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει.

Μ. Ἀποστολίδης. Πρόκειται περὶ ἐπανόδου εἰς πρὸ 30ετίας φορολογικὸν καθεστώς. Δὲν πρόκειται περὶ ἐπιβολῆς νέου φόρου διὰ τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διεκήρυξεν ὅτι τὸ ὅλον ποσὸν τῆς ἀνεκκαθαρίστου προσόδου τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἀνέρχεται εἰς 100 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἡ παραγωγὴ ἡμῶν εἶνε μόνον 46 ἑκατομμύρια. Ἡ παραγωγή μας εἶνε ἐλάττων τῆς καταναλώσεως. Ἄλλως θὰ ἐξήγομεν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν σῖτον καὶ θὰ ἐκαταλογιζόμεθα μεταξὺ τῶν μᾶλλον ἀνεξαρτήτων οἰκονομικῶν Κρατῶν.

Γ. Πολίτης. Κατὰ τὴν στατιστικὴν ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ὅλου τῶν δημητριακῶν καρπῶν εἶνε 18—20 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Γ. Ἀποστολίδης. Εἶνε μηδαμινὴ ἡ τῶν ἄλλων δημητριακῶν. Ἡ διαφορὰ τῆς βεβαιώσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀνεκκαθαρίστου προσόδου καὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν πραγμάτων ἐκμηδενίζει τὴν βάσιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ ἀνατίμησις τῶν κτημάτων ἐν Θεσσαλίᾳ, ὡς πρὸς ἣν γνωρίζω τὰ πράγματα, προῆλθεν οὐχὶ ἐκ τοῦ δασμοῦ, ὡς ἰσχυρίσθη τις τῶν κ. Βουλευτῶν, ἀλλὰ ἐκ τῆς βελτιώσεως τῆς καλλιεργείας. Εἶνε δὲ ἀφ' ἑτέρου γνωστόν, ὅτι,

ὅσον αὐξάνει ἡ τιμὴ τῆς ἐγγείου ἰδιοκτησίας, τόσον οἰκονομικῶς τὸ Κράτος ἐκεῖνο ἀνθεῖ. Ἐὰν εἴχομεν πρόοδον ὑπὸ ἔποψιν ἐπιστημονικῆς καὶ διὰ μηχανημάτων καλλιεργείας, δὲν θὰ εἴχομεν καμμίαν ἀνάγκην κανενὸς προστατευτικοῦ δασμοῦ. Ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ἐτέθη 7 δρχ. φόρος κατὰ 100 κιλόγραμμα, ἦλθον εἰς τοιαύτην δύσκολον θέσιν ἐκ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ξένων, ὥστε ἠναγκάσθη ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐνισχύσῃ ἔτι μᾶλλον διὰ παντὸς μέσου τὴν γεωργίαν αὐτῆς, ἥτις ἐθεωρεῖτο ἐν μεγίστῃ προόδῳ εὑρισκομένη. Καὶ ἡμεῖς ζητοῦμεν νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὴν Γεωργίαν ἡμῶν, τὴν βάσιν αὐτὴν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ οἰκονομίας; Ἡ δὲ ἀνακούφισις ἑνὸς μέρους δι' ἐπιβαρύνσεως ἄλλου, ὅηλ. τῆς φορολογίας τῶν τσιφλικιούχων, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς ἀλευροβιομηχανίας, ἥτις καὶ πολλοὺς, ἐργάτας ἀπασχολεῖ καὶ ἐν ὥρᾳ ἐκτάκτου ἀνάγκης εἶνε ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ—ἂν δὲν θέλωμεν νὰ παθωμεν ἐκ λιμοῦ.

Ὁ φόρος ὁ ἐπιβαλλόμενος ἐκ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε φόρος τῆς δεκάτης ὑπὸ ἄλλην μορφήν· «Μὴ κίνει κακὸν εὖ κείμενον», αὐτὸ τὸ ῥητὸν πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει ἐν τῷ ζητήματι. Πρὸς τί νὰ δημιουργήσωμεν ἀναστατώσεις, ἀνωμαλίας, δυσφορίαν, ἀφοῦ δύναται νὰ δειχθῇ ἀσφαλῶς ἐκ τῶν πρωτέρων, ὅτι οὐδὲν τοὐλάχιστον διὰ τὸ Κράτος ὄφελος θὰ προκύψῃ εἰς ἀντιστάθμισμα τοῦ δημιουργουμένου κακοῦ; Οἱ ἰδιοκτῆται οἱ μεγάλοι θὰ πληρώνουν φόρον τὸ ἥμισυ ἐκείνου ὃν θὰ πληρώνῃ ὁ μικρὸς καλλιεργητής. Πρὸς τί λοιπὸν ὅλη ἡ ἱστορία αὐτή; Καλλίτερον, ὁπωσδήποτε, θὰ ἦτο νὰ διαρρυθμισθῇ ὁ φόρος τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν. Ὁ δὲ στρεμματικὸς φόρος, καίτοι ἐπιβαρύνων καὶ αὐτὸς τὸν γεωργόν, δὲν θλίβει καὶ δὲν ἐξαντλεῖ τοὐλάχιστον αὐτὸν μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε ν' ἀδυνατῇ νὰ ἐκπληρώσῃ οὕτω τὰς πρὸς τὸ Κράτος ὑποχρεώσεις. Δὲν δυνάμεθα νὰ θέσωμεν διὰ τῆς προτεινομένης φορολογίας τὸν γεωργὸν εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ μὴ δύναται οὐδὲ ἑαυτὸν νὰ συντηρῇ καὶ διατρέφῃ. Ἤλθομεν νὰ χειραφετίσωμεν τὸν λαὸν ἀπὸ τὰ οἰκονομικὰ βάρη, ὄχι νὰ καταθλίψωμεν αὐτὸν διὰ νέων καταπιεστικωτάτων τοιούτων, ὅσον καὶ ἀσκόπων. Ὁμιλῶ κατ' ἐπίγνωσιν τῶν πραγμάτων, ἐκ πόνου βαθέος πρὸς τὴν δυστυχίαν τῶν ἀγροτῶν, τὴν ὁποίαν ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν θὰ

ἐπαυξήσω διὰ τῆς ψήφου μου. ἀποβλέπω, καταπολεμῶν τὸ νομοσχέδιον, μόνον εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα. ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ, ἢ ὑπῆρξέ τις ὅστις θὰ διετείνετο ὅτι λόγῳ ἰδίου συμφέροντος ὑπαγορεύσε τοὺς ἰσχυρισμούς μου, τοῦτον περιφρονῶ, διότι εἶνε γνωστοτάτη ἡ πορεία μου ἐν τῷ παρελθόντι καὶ δύναμαι οὕτω νὰ διακηρύξω, ὅτι ἡ φωνή μου ἐν τῷ ζητήματι ὅπερ μᾶς ἀπασχολεῖ, εἶνε φωνὴ ἀληθείας, εἰλικρινείας καὶ πόνου ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν συμφερόντων.

Ἐ. Βλάσσης. Λέγει ὅτι αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπεραμυνθῇ τῶν συμφερόντων τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ, ὅστις εἶναι ὁ περισσότερον φορολογούμενος λαὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἀναφέρει τὰ παθήματα τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ, λέγων σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἡ Κυβέρνησις Δραγούμη ἐπετέθη διὰ τῶν ὅπλων κατὰ τῆς δικαίας ἐξεγέρσεως τῶν κατοίκων τῆς Θεσσαλίας. Ἀναπτύσσει ὅτι ἡ ἔγγειος φορολογία εἶνε νόμιμος, ἀλλὰ δικαιοτάτη εἶνε μόνον ἡ στρεμματικὴ φορολογία, θὰ ἀναγκάσῃ αὕτη τοὺς πλουσίους νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸ Κράτος ὅσα δύνανται. Κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀποδοχῆς τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Μπουφίδου καὶ τῆς ἀναγραφῆς διατάξεως, καθ' ἣν ὁ φόρος τῆς βεβαιώσεως γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένης δηλώσεως τῆς κοινότητος. Συνιστᾷ πρὸς τούτοις ν' αὐξηθῇ τὸ ποσοστόν, τὸ ὁποῖον θὰ μένῃ ἀφορολόγητον.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Θ. Πέρρου ὑποβάλλεται πρότασις Νόμου περὶ ἑρμηνείας τοῦ Νόμου ΒΧΔ' τῆς 6 Ἰουλίου 1899 καὶ τοῦ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1900 νομοθετικοῦ Διατάγματος. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Λαρίσης κ. κ. Δ. Σλήμαν, Γ. Βλάχου, Β. Φωτιάδου, Π. Ἀγγελίδου, ὑποβάλλεται πρόσθηκη εἰς τὸ περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας Νομοσχέδιον τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Λ. Μπέλλου, Σ. Σίμου, Γ. Πολίτου, Γ. Στρατούλη, Π. Λαγοπάτη, Α. Παναγιωτοπούλου ὑποβάλλεται Πρόσθηκη εἰς τὸ Πανεπιστημιακὸν νομοσχέδιον, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Καφεντζοπούλου ὑποβάλλεται Τροπολογία εἰς τὸ Νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων προσόδων κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Κ. Σταμούλης Τὸ Κράτος μέχρι τοῦδε περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ λέγῃ εἰς τὸν λαὸν «φέρε», δὲν ἐφρόντισεν ὅμως νὰ ἐνισχύσῃ τὰς πλουτοπαραγωγικὰς δυνάμεις τῆς χώρας. Ἡ Θεσσαλία στερεῖται καὶ ἀσφαλείας καὶ διοικήσεως καὶ δικαιοσύνης. Αἱ Κυβερνήσεις δὲν ἐφρόντισαν νὰ μελετήσουν τὰ στοιχεῖα τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας καὶ νὰ προσανατολισθοῦν πρὸς ὡρισμένην οἰκονομικὴν πολιτικήν. Τοῦτο ἤλπιζαν οἱ Θεσσαλοὶ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἀνορθώσεως. Θεωρητικῶς τὸ νομοσχέδιον ἔχει τι τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ τὰ δημιουργούμενα δι' αὐτοῦ κακὰ εἶνε πολὺ περισσότερα.

Γ. Σιγγούρος. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ 1835 ἔλεγεν «ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀλλάξωμεν τὸ βάρβαρον σύστημα τῆς δεκάτης θέτοντες εἰς τὴν θέσιν της μὲ ὀρθοτέραν βάσιν φορολογίαν». Ἀφοῦ τότε ἦτο βάρβαρον, τί δύναται νὰ εἶνε σήμερον; Οἱ νεώτεροι οἰκονομολόγοι μας, ἀφοῦ ἔκαμψαν τὸν λαὸν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν φόρων, ἔρχονται τὴν τελευταίαν στιγμὴν διὰ ν' ἀπαλλάξουν δῆθεν τὸν λαὸν τῶν ἄλλων φορολογιῶν, νὰ ἐπιβάλλουν εἰς αὐτὸν τὸν ἐπαχθέστατον τῶν φόρων. Θὰ κατασυκοφαντηθῇ ὅμως τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων παρὰ τῶν ἐνεδρευόντων κομμάτων ἅτινα αὐτὰ ἐπεβάρυναν καὶ ἐξήντλησαν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν διὰ τῶν φορολογιῶν. Μὴ βλέπωμεν τί γίνεται ἐν Κύπρῳ καὶ ἄλλο Ἑλληνικὸν τμῆμα εὑρίσκετο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς κυρίους, ἀλλὰ δι' ἐξεγέρσεων καὶ θυσιῶν ἐζήτησε τὴν ἀπαλλαγήν του ἀπ' αὐτῶν. Οὔτε τί γίνεται ἐν Κρήτῃ. Φρονῶ ὅτι μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Νέγρη, τὸ φορολογικὸν τοῦτο μέτρον δὲν εἶχε πλέον θέσιν ἐνταῦθα.

Ι. Παπαδοπούλος Ὁμιλεῖ εὐφήμως περὶ τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ ὅστις ποτὲ δὲν ἀπέβλεψεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους καὶ προσθέτει ὅτι, ὑποστηρίζας τὴν Κυβέρνησιν, ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποβάλῃ αὕτη τόσον καταθλιπτικὸν νομοσχέδιον. Ἀναφέρει τὰ συλλαλητήρια τὰ ὁποῖα ἐγένοντο εἰς τὰς ἐπαρχίας κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐπικρίνει αὐτό.

Ν. Σπηλιώτης Ὑποβάλλει παρατηρήσεις τινας ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου τὰς ὁποίας παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του. Ὑποστηρίζει ὅτι, ὡς παρουσιάζεται τὸ νομοσχέδιον εἶνε καταθλιπτικὸν καὶ ὅτι ἡ παρατηρηθεῖσα κατ' αὐτοῦ ἐξέγερσις τοῦ

γεωργικοῦ κόσμου δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἀναμνήσεως τοῦ βαρβάρου θεσμοῦ τῆς δεκάτης, ἀλλὰ τῆς πεποιθήσεως ὅτι τὸ εἰσαγόμενον μέτρον εἶνε καταθλιπτικόν. Λέγει κατόπιν ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς πολλάκις εὑρέθη αὐτὴ εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης ἐπιδεικνυομένην ὁδόν, φρονεῖ λοιπὸν ὅτι καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν πρέπει νὰ λάβῃ ἡ Βουλὴ ὡς γνώμονα τῶν ἀποφάσεών της τὴν κοινὴν γνώμην. Προσθέτει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ διαφορὰ τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβαλλομένου παρὰ τοῦ φορολογουμένου καὶ τοῦ ποσοῦ ὅπερ περιέρχεται εἰς τὸ Κράτος. Λέγων τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ἐνοικίασιν. Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶνε παραβιασταί. Ὁ ἀγὼν τῆς Ἀνορθώσεως δὲν πρέπει νὰ προσκόψῃ ἐπὶ βεβαίων σχεδὸν ἐμποδίων ἐκ τοῦ φόρου τούτου. Ὁ γεωργικὸς κόσμος ἀρχίζει νὰ δυσπιστῇ ἀδίκως πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἀνορθώσεως, ἀδίκως, διότι εἶνε δυνατὸν δι' ἄλλου τρόπου νὰ ἐξοικονομηθῇ ὅ,τι ζητεῖται ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Παρὰ τῶν κ.κ. Ἀλκ. Θανοπούλου, Α. Παπαποστόλου, Κ. Σταμούλη, Χ. Βλάτση, Δ. Κουκουλέτσου καὶ Ν. Γαρδικιώτου ὑποβάλλεται ἔνστασις περὶ μὴ ἀπαρτίας

Ὁ κ. **Πρόεδρος** διατάσσει τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ.κ. Σταμούλης καὶ Σχιζᾶς. Ἀναγινώσκεται ὁ κατάλογος, γενομένης δὲ τῆς διαλογῆς προκύπτει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην καὶ 45' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγοριάδης
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΗ'.

Τῆς 20 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 11 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 129 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Ὁ Γ. Οἰκονόμου κατάδικος Παλαμηδίου ζητεῖ Β. χάριν. 2) Ὁ Σύνδεσμος Καπνεργατῶν Βόλου ζητεῖ ὅπως τεθῇ φόρος 40 δραχ. κατὰ ρόλον σιγαροχάρτου. 3) Κτηματίαι, συντεχνίαι καὶ λαὸς Λαρίσης ζητοῦσιν ὅπως μὴ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπαναρρᾶς τοῦ νόμου ΧΜΒ' ὡς ἐπιζήμιον εἰς τοὺς γεωργοὺς καὶ κτηνοτρόφους. 4) Οἱ καρεμαγειροϋπάλληλοι Λαρίσης ζητοῦσιν ὅπως κανονισθῶσιν καὶ αἱ ἐργάσιμοι ὧραι αὐτῶν. 6) Οἱ καπεργάται Λαρίσης ζητοῦσιν ὅπως τεθῇ φόρος 40 δρ. ἐρ' ἑκάστου ρόλου σιγαροχάρτου. 6) Ὁ Σύνδεσμος σιγαροδετῶν Ἀκμίας παρακαλεῖ ὅπως αὐξηθῇ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν μηχανοποιήτων σιγαρέττων ἀπὸ 25 δρ. εἰς 40. 7) Ὁ ἐξ Ἀστακοῦ Καροῦτος παρακαλεῖ ὅπως τεθῇ φόρος 40 δρ. ἐρ' ἑκάστου ρόλου σιγαροχάρτου. 8) Κάτοικοι Ἰθάκης αἰτοῦνται ὅπως ταχέως ὑπαχθῇ αὕτη εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας. 9) Διάφοροι συντάκται ἐφημερίδων ζητοῦσιν ὅπως ὁ περὶ κυριακῆς Ἀργίας Νόμος ἐφαρμοσθῇ καὶ διὰ τὰς ἐφημερίδας. 10) Τὸ Σωματεῖον τῶν ἀποστράτων ὑπαξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ζητεῖ αὔξησιν τῆς συντάξεως τῶν μαχίμων ὑπαξιωματικῶν· καὶ 11) Οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Μηλεῶν ζητοῦσι τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ΓΧΘ' νόμου περὶ συνενοικιάσεως τοῦ Δημοσίου καὶ δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν.

Ὁ βουλευτὴς κ. Γ. Καρμηλῆς ὑποβάλλει συγκριτικὴν διασάφησιν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης μηνιαίως καὶ αἰτησίως πρὸς μισθοδοσίαν τοῦ πρὸς διδασκαλίαν προσωπικοῦ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς.

Ὁ βουλευτὴς κ. Τ. Παπαδᾶμ. ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦνομοσχεδίου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὡς καὶ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ».

Ἐπὶ τοῦ ἰδίου νομοσχεδίου ὑποβάλλει τροπολογίαν ὁ κ. Κ. Ἀλαβάνος.

Ὁ κ. Ν. Πετροπουλάκης ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος» «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀρῦρώντων τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους».

Ἐπίσης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου ΓΤΛΑ' (3331) ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀνακοπῆς κατὰ δικηγορικοῦ πίνακος ἐκκαθαρισθέντος ὑπὸ εἰρηνοδίκου».

Ὁ κ. Γ. Παπακυριακόπουλος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἀπαγορεύσεως τρόπου τινὸς τῆς πωλήσεως σταφιδοκάρπου.

Ὁ κ. **Α. Καβαλιεράτος** ὑποβάλλει τὰς κάτωθι προτάσεις νόμων 1) «περὶ ἐργατικῆς διαιτησίας». 2) «περὶ ἐργατικῶν ἑνώσεων ἀλληλοβοηθείας καὶ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων ἐν ἐργοστασίοις ἐργατῶν», 3) «περὶ συστάσεως τμήματος ἐργασίας καὶ κοινωνικῆς προνοίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας» καὶ 4) περὶ ἐργατικῆς ἐρεύνης».

Θέλουσι ἐπίσης αὗται ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Πρόεδρος. Πρὶν ἢ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν εἶνε ἀνάγκη νὰ δοθῶσιν ἐξηγήσεις τινές, διότι ἔχομεν ἤδη τρεῖς Ἡμερησίας Διατάξεις διὰ τὸ πρωϊνὸν τμῆμα τῆς συνεδριάσεως. Συνανεῖ ἡ Βουλὴ ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶνἐπερωτήσεων, μετὰ τὴν ἐξάντλησιν δὲ τούτων προβῶμεν εἰς τὴν ψήφισιν τῶν προτάσεων νόμων;

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, Μάλιστα...

Πρόεδρος. Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου ἡμῶν θὰ προέτεινον ὅπως πᾶσαι αἱ ἀναφοραὶ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα. Τοῦτο θὰ ἦτο πρακτικώτερον διότι οὕτω μόνον θὰ καταστῇ δυνατὸν ὅπως λάβωσι γνῶσιν καὶ μεριμνήσωσι περὶ αὐτῶν οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοί.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ κ. Προέδρου.

Πρόεδρος. Προβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων· πρὸ ταύτης ὁ κ. Μανωλίτσης ἔχει τὸν λόγον.

Π. Μανωλίτσης. Λέγει ὅτι ἐλήφθη πρὸ ἡμερῶν

ἀπόφασις ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς ὅπως τὴν πρωΐαν ἑκάστης Δευτέρας συζητοῦνται αἱ προτάσεις νόμων. Δυστυχῶς ἡ ἀπόφασις αὕτη παρακάμπτεται σήμερον καίτοι δὲν παρενεβλήθη οὐδὲν ἐμπόδιον εἰς τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐὰν καὶ σήμερον τὸ ζήτημα παρακαμφθῇ. τότε θ' ἀναγκασθῶμεν ν' ἀπόσχωμεν.

Δ. Χρυσοστάλης. Παρακαλεῖ τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὅπως ἔχθῃ καὶ προταχθῶσι τὰ τοπικὰ νομοσχέδια. διότι εἶνε ἀπαραίτητα καὶ δὲν πρόκειται νὰ ἐπιβαρύνουν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους. Τὸ βουλευτικὸν ἀξίωμα, λέγει, δὲν ἔχει πλέον καμμίαν χάριν.κ. Πρωθυπουργέ.διότι εἰς τὰ ὑπουργεῖα δὲν μᾶς κάμνουν τίποτε ὑπὲρ τῶν συμπολιτῶν μας. Τοὐλάχιστον δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀφίνωμεν ἐκτεθειμένους καὶ ἐντὸς τῆς Βουλῆς. Ἡμεῖς ψηφίζομεν τὰ νομοσχέδια τῆς Κυβερνήσεως χωρὶς νὰ διαβάζωμεν αὐτά. Λοιπὸν καὶ ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ δεχθῇ ὅπως ψηφισθῶσιν αἱ προτάσεις νόμων.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) Ἡ πλειονοψηφία ψηφίζει τὰ νομοσχέδια στηριζομένη εἰς τὴν μελέτην, τὴν ὁποίαν ἔχει κάμει ἐπ' αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως δὲν δύναται νὰ δεχθῇ τὴν ψήφισιν προτάσεων νόμου, τὰς ὁποίας ὑποβάλλει εἷς μόνον βουλευτής. Βεβαίως οὐδεὶς ἀρνεῖται τὴν σκοπιμότητα τῶν τοπικῶν νομοσχεδίων. ἀλλὰ ἡ Κυβέρνησις θὰ τὰ μελετήσῃ τὸ ταχύτερον καὶ θὰ ὁρίσῃ ἰδίαν ἡμέραν διὰ ταῦτα.

Δ. Χρυσοστάλης. Ἐπιμένει ὅπως ψηφισθοῦν τὰ τοπικὰ νομοσχέδια καὶ ζητεῖ ὅπως καθορισθῇ πρὸς τοῦτο τοὐλάχιστον ἡ προσεχὴς Πέμπτη.

Ε. Κουλουμβάκης λέγει ὅτι ὀρθότερον ἤθελεν εἶναι ἐὰν ἡ Βουλὴ προυχώρει εἰς τὸ ἔργον. τῆς ἀκολουθοῦσα τὸν κανονισμὸν καὶ μὴ λαμβάνουσα ταύτας ἢ ἐκείνας τὰς ἀποφάσεις.

Πρόεδρος. Ἡ Βουλὴ λαμβάνουσα ἀποφάσεις εἶνε ἐντὸς τοῦ Κανονισμοῦ κ. βουλευτά.

Ἡ **Βουλὴ** ἀκολούθως ἐρωτωμένη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου. ἀποδέχεται ὅπως κατὰ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, συζητηθῶσιν αἱ προτάσεις νόμων τῶν κ. κ. βουλευτῶν.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων

Πρόεδρος Γενικὴ συζήτησις περὶ τῆς ὑπερωκεανείου ἑταιρείας.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) ζητεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης, διότι ταύτην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἔλαβε τὴν ἔκθεσιν τοῦ τμηματάρχου τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τὴν ὁποίαν δὲν ἀνέγνωσεν εἰσέτι.

Ν. Πετροπουλάκης ζητεῖ ἐπίσης τὴν ἀναβολήν.

Ν. Βάρθης λέγει ὅτι πρόκειται περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἑταιρείας καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ παρεμπεσόντος ζητήματος τῆς Ἀμερικῆς, ἑπομένως ἡ συζήτησις πρέπει νὰ διεξαχθῇ.

Θ. Καφαντάρης ζητεῖ ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως ἀποσύρει τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασίν του

Θ. Καφαντάρης ἐπιτίθεται κατὰ τῆς Ὑπερωκεανείου Ἑταιρείας καὶ λέγει ὅτι συμβαίνουν ἐν αὐτῇ πλεῖστα ὅσα ἔκτροπα. Ἀναφέρει ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ κυριωτέρου τῶν μετόχων κ. Ἰωαννόγλου κατώρθωσε νὰ λάβῃ τὸ πρακτορεῖον τοῦ Πειραιῶς μὲ 10 ο/ο ποσοστὰ καὶ 10 δραχμὰς κέρδος κατ' ἐπιβάτην. εἰς στιγμὴν καθ' ἣν προσεφέρθησαν ν' ἀναλάβουν τὸ Πρακτορεῖον ἄλλοι μὲ ποσοστὰ 8 ο/ο καὶ 2 δραχμὰς κατ' ἐπιβάτην.

Ἡ Ἑταιρία ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν εὔκολον χρηματισμὸν διὰ τῆς μεθόδου τῶν ἀσυστάτων δικαιολογιῶν.

Ἀναγινώσκει εἶτα κατάθεσιν μελῶν τοῦ πληρώματος. καθ' ἣν ἐπιβάται ἐπλήρωσαν εἰς τὸν πλοίαρχον τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀθῆναι» ποσὰ διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ δραπέτευσίς των, ἅμα τῇ ἀφίξει των εἰς Ἀμερικήν.

Ο. Τσενὲς λέγει ὅτι ἡ ὑπάρξασα παραβίασις πρὸς τὴν κατανομὴν τοῦ μερίσματος ὠφείλετο εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς συγκλήσεως Συνελεύσεως διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ μερίσματος.

Θρ. Πετμεζᾶς. Δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς ὑποθέσεως ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ἡ μὴ ἐπέμβασις τῆς Δικαιοσύνης. ἀφοῦ ἔχομεν διδόμενον ὅτι ἔλα-

βον χώραν παραβάσεις ὡρισμένων διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἔδειξεν ἀμέλειαν, διότι ἀμέσως ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος· ταύτην δὲ μόλις τὴν στιγμὴν ἔλαβε τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 Ἰουνίου ἔκθεσιν τοῦ οἰκείου τμηματάρχου. Κατὰ συνέπειαν παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν ἀναγκαιοῦντα χρόνον διὰ νὰ κανονίσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνέργειάν της. Τότε καὶ μόνον θὰ δυνηθῇ ἡ συζήτησις νὰ διεξαχθῇ λυσιτελῶς

Ὁ κ. **Θρ. Πετμεζᾶς** συνεχίζων λέγει ὅτι δὲν θέλει ν' ἀποδώσῃ μομφὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐν τούτοις κατόπιν τῶν λόγων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, προθύμως παραιτεῖται τοῦ λόγου διὰ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπί τινας ἡμέρας.

Ἀναβάλλεται εἶτα ἡ συζήτησις διὰ τὴν ἑπομένην συνεδρίασιν Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

Ἀναβάλλεται εἶτα ἡ γενικὴ συζήτησις περὶ φορολογίας τῆς ρητίνης.

Γ. Διγγούρης. Κατόπιν τῆς βεβαιώσεως, λέγει, ἐκ μέρους τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι θ' ἀποσταλῇ ἔξαρχος εἰς Λαμίαν πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἐπισκόπου Φθιώτιδος δὲν θὰ ἐλάμβανε τὸν λόγον· ἔλαβεν ὅμως τοῦτον ἵνα ἐκφράσῃ τὴν λύπην του διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐβεβαίωσε πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἔλαβον χώραν. Παρακαλεῖ ὅπως ληφθῇ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὸ ζήτημα τοῦ Ἐπισκόπου Φθιώτιδος.

Α. Ῥοῦφος. Λέγει ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος οὗτος εἶνε ἐκ τῶν ἀρίστων ἐπισκόπων τοῦ Κράτους.

Διαγράφονται εἶτα αἱ ἐπερωτήσεις διὰ τὴν μὴ ἐπισκευὴν τῆς γεφύρας «Καραϊσκάκη» τοῦ ποταμοῦ Παμίσου τῶν Τρικκάλων» «ἐπὶ παραλείψει καθήκοντος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.» «Διατὶ δὲν ἐνηργήθη τίποτε κατὰ τοῦ εἰρηνοδίκου Ἀροανίας καὶ τῶν γραμματέων αὐτοῦ.» «Διὰ παράνομον ἐνέργειαν τοῦ Εἰσαγγελέως Ναυπλίου ἐπὶ τῆς κληρονομίας Κωτσάκη». «Ὅπως ἐλέγξωσι τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς Καρδίτσης».

Ἀναβάλλεται ἡ ἐπερώτησις ἐπὶ διαφόρων ἔργων τελεσθέντων ἐν τῷ λιμένι Κατακώλου καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Δε Defire-Misel.

Ὁ κ. **Ν. Βάρθας.** Συνιστᾷ εἰς τὸν κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ὅπως τοποθετήσῃ ἓν τάγμα πεζικοῦ εἰς Λευκάδα καὶ ἐρωτᾷ διὰ τίνα λόγον διετάχθη ἡ μεταφορὰ τῆς Ἐφορείας Ὑλικοῦ Πολέμου ἐκ Κερκύρας εἰς Μεσολόγγιον.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν). Λέγει ὅτι τοῦτο ἐγένετο κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτελικῆς ὑπηρεσίας.

Διαγράφονται αἱ ἐπερωτήσεις. Περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου. Περὶ τῆς συμβάσεως πρὸς κατασκευὴν ὑδραγωγείου ἐν Μεγαλοπόλει καὶ Περὶ ἀτασθαλιῶν τοῦ ἀστυνομικοῦ Σταθμάρχου Κτημενίων.

Ὁ κ. **Α. Τριγώνης** ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν 1) διατί δὲν προσεκάλεσε τοὺς προϋπηρετήσαντας νὰ ὑποβάλωσιν αἰτήσεις περὶ διορισμοῦ ἢ προαγωγῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22613 προσκλήσεώς του. 2) διατί προεκήρυξε διαγωνισμὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22612 ἐ. ἔ. προκηρύξεώς του πρὸς πλήρωσιν 5 κενῶν θέσεων γραφέων α' τάξεως. 3) ποῖος εἶνε ὁ νόμος ΓΥΟΘ' καὶ τὸ ἀπὸ 13 Αὐγούστου Β. Διάταγμα. 4) διατί ἐνέκρινε καὶ ἐξετέλεσε τὰς μέχρι τοῦδε ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, ληφθείσας ἐναντίον τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου.

Ἀναβάλλεται ἡ ἐπερώτησις «Περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν κληροδοτημάτων καὶ τῆς ἀποστολῆς νεανίδων εἰς Εὐρώπην.»

Διαγράφονται αἱ ἐπερωτήσεις «Διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς ἐτησίας χορηγίας ὑπὲρ τῆς ἐν Μονάχῳ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας» καὶ «Ἐπὶ τῆς καταστάσεως τοῦ σωφρονιστηρίου Κερκύρας.

Ἀναβάλλονται αἱ ἐπερωτήσεις «Ἐπὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν Πανεπιστημιακῶν κτημάτων» καὶ ἐπὶ τοῦ «τί ἐνήργησεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐπὶ τοῦ σκανδάλου τοῦ Δημ. Συμβουλίου Καστορίου ἐν τῷ ἐκεῖ Ἑλλ. σχολείῳ.»

Διαγράφεται ἡ ἐπερώτησις. «Διατὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἀπεφάνθη ἀκόμη ἐπὶ τοῦ δανείου τοῦ δήμου Ἀθηναίων.»

Ἀναβάλλονται αἱ κάτωθι ἐπερωτήσεις. «Ἐπὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν

Ι.Δραγούμη.» «Ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ ὀρφανοτροφείου Χατζῆ-Κώστα.» «Ἐπὶ τῆς παραβάσεως τοῦ περὶ γυμναστῶν σχετικοῦ νόμου». «Ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν κατὰ τοῦ γραμματέως τοῦ Πανεπιστημίου.»

Διαγράφεται ἡ ἐπερώτησις διὰ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ Γενικοῦ Προξένου Ἀλεξανδρείας κ. Χ. Μητσοπούλου.

Ἀναβάλλονται αἱ ἐπερωτήσεις. «Διατὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἐνήργησε τὰ δέοντα κατὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης Συγγροῦ» «περὶ ἀνικάνων δι' ἐργασίαν ὑπαλλήλων» καὶ «ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς Μ. Πέμπτης δωρεὰν διανομῆς μεταφρασμένων Εὐαγγελίων ὑπὸ ξένων πρακτόρων».

Διαγράφεται ἡ ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 49 καὶ 50 τοῦ νόμου ΑΦΜΓ' περὶ στρατιωτικῶν εἰσφορῶν.

Ἀναβάλλονται αἱ ἐπερωτήσεις. «Διατί δὲν ἐλήφθη πρόνοια περὶ διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ χειμάρρου Ξηριᾶ καὶ κατασκευῆς γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βιστρίτσα. καὶ διατί δὲν ἐθεωρήθησαν τὰ ἐντάλματα ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου διὰ τὰ ἐνοίκια, γραφικὰ κλπ. τῶν ἐπιθεωρητῶν δημοτ. σχολείων»

Διαγράφονται αἱ κάτωθι ἐπερωτήσεις. «Διατὶ ἀνεκλήθη ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Βερσάκης καὶ τὶς ἐστάλη πρὸς ἀντικατάστασιν τούτου διὰ τὰς ἐνεργουμένας ἀνασκαφάς, νὰ κατατεθῇ δὲ καὶ ὁ σχετικὸς φάκελος εἰς τὴν Βουλήν». Ἐπὶ τοῦ διαγραφέντος θέματος «Συζήτησις ἐπὶ τῶν κατατεθειτῶν ἐκθέσεων περὶ τοῦ ταμείου τῆς Ἐθνικῆς ἀμύνης». «περὶ τῆς καταργήσεως τοῦ Βορείου ὑποθηκοφυλακείου Ἀθηνῶν.» «διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς Γεφύρας Σαρακίνης.» «διὰ τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ρώμης.» «περὶ παραλείψεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ρώμης.»

Ἀναβάλλεται ἡ ἐπερώτησις «Διατὶ δὲν ἀπελύθη ὁ Ἐπιμελητὴς τοῦ Ἀρεταιείου Νοσοκομείου».

Διαγράφονται αἱ ἐπερωτήσεις «Ἐπὶ τηλεγραφήματος ὅπερ ἔστειλεν ἐκ Λιβόρνου ὁ κυβερνήτης τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀβέρωφ», πλοίαρχος Ἰω. Δαμιανὸς καὶ ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ κατόπιν τοῦ τηλεγραφήματος τούτου ἀπευθυνομένου πρὸς τὸν κ. Κυρ Μαυρομιχάλην, δημοσιευθέντος εἰς τὸ «Ἐμπρός».« Ἐπὶ τῆς ἀμελείας τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς Διοικ. ἐνεργείας ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν πραγματογνωμόνων διὰ τὴν κατάστασιν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας.» «Ἐπὶ παρανόμου ἐνεργείας τοῦ ἀστυνόμου Δωρίδος κακοποιήσαντος τὸν Ι. Ἀνδρικόπουλον.» «Περὶ παρανόμου συλλήψεως ἐν Γαρδικίῳ ἑνὸς συνταξιούχου ἀστυφύλακος». «Περὶ παρανόμου συλλήψεως ἐν Καρδίτσῃ τῶν Θηβῶν τοῦ Κ.Γκίκα ὑπὸ τοῦ ἀστυνομικοῦ στα θμάρχου». «Περὶ σφραγίσεως τῆς ξυλείας καὶ ἐν γένει ἐμπορίας αὐτῆς.» «Περὶ ἀνθρακοποιΐας καὶ ἐν γένει περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων ἐνίων Ὑπουργῶν καὶ ποία μέτρα ἔλαβεν ὁ κ. Ὑπουργὸς κατὰ τῶν αὐθαιρεσιῶν.» «Περὶ τῶν λιμενικῶν ἔργων τοῦ λιμένος Βόλου.» «Περὶ τῆς ἐκσκαφῆς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Κρασίδωνος καὶ ἐπιχώσεως τῶν ἑλῶν ἐν θέσει Παλαιοῦ Βόλου.» «περὶ διαρκείας τῆς ἐπιχώσεως τῆς ἐπεκτάσεως τῆς προκυμαίας Βόλου.» «Συζήτησις ὅπως κηρυχθῇ ἔκπτωτος ἡ προνομιοῦχος ἑταιρεία Ἐνιαία.»

Ἀναβάλλεται ἡ ἐπερώτησις τοῦ κ. Ι. Πατσουράκου «Διὰ τίνα λόγον παρητήθη ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κ. Κουμανούδης καὶ τίνες λόγοι σκοπιμότητος ὑπεχρέωσαν τὸν διορισμὸν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ κ. Καφαντάρη.»

Διαγράφονται αἱ ἐπερωτήσεις «διὰ τίνα λόγον δὲν ἐφαρμώσθη ὁ νόμος ΓΧΛΘ' περὶ μεταφορᾶς Βασιλικῶν Σταύλων.» «Διὰ τὰς λαμβανούσας χώραν ὑπερβάσεις περὶ τὴν εἴσπραξιν τοῦφόρου τῶν δημοσίων θεαμάτων.» Ὅπως ὑποβάλῃ πρότασιν νόμου.«Διατὶ παραμένει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὁ ἀποταχθεὶς οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ Τηλ. Κουτσουβέλης.»

Ἀναβάλλονται αἱ ἐπερωτήσεις «Διατὶ δὲν ἐγένετο ἐνέργεια πρὸς σύστασιν τηλεφώνου μεταξὺ Πύργου καὶ Πατρῶν.» «Διατὶ κατηργήθη τὸ τηλεγραφεῖον Δούκα.» «Διατὶ δὲν ἐνεκρίθησαν τὰ καταστατικὰ τῶν ἐν τοῖς χωρίοις Δουνέϊκα καὶ Καρδαμᾶ τοῦ δήμου Ἐλίσσης συσταθέντων συλλόγων.» «Διατὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς παρέλειψε νὰ διορίσῃ ἐπὶ ὁλόκληρον ἐξαμηνίαν καθηγητὴν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὸ Γυμνάσιον Τρικκάλων» καὶ«Διατὶ παρὰ τὴν

ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ νομοῦ Τρικκάλων ὅπως αἱ ἐξετάσεις γίνωσι τὴν 10 Ἰουνίου ὥρισε ταύτας ἄλλην ἡμέραν.» Διαγράφονται αἱ κάτωθι ἐπερωτήσεις. «Διατὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπιτρέπει τὴν διαμονὴν ἐν Κυθήροις τελωνειακῶν ὑπαλλήλων παρὰ τὸν νόμον περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων.» «Τοῦ κ. Σχινᾶ ὅπως ἐλέγξῃ τοὺς Ὑπουργοὺς Δικαιοσύνης καὶ Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἀρχῶν ἐν τῷ ζητήματι τῆς Τζόμπας.» «Διατὶ ὁ κ. Νομάρχης Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δὲν ἐξετέλεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 7011 τῆς 28 Μαΐου ἐ. ἔ. διαταγὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφορῶσαν ὑποβολὴν σχεδιαγρ. τῆς πλατείας Δοσφίνης.» Τοῦ κ. Βρατσάνου ἐπερωτήσοντος τὸν κ. Ὑπ. τῶν Ἐσωτερικῶν «διατὶ ἐπιτρέπει εἰς τὴν Ἑταιρείαν τοῦ Λαρισ. Σιδηροδρ. νὰ διακυβεύῃ τὴν ζωὴν τῶν ἐπιβατῶν.» Τοῦ κ. Α. Χριστίδου «περὶ τῆς παρατάσεως νόμου καταδιώξεως τοῦ ἱερέως Καζιώτου.» Ἰδίου «διατὶ οἱ ἁρμόδιοι δὲν ἐπέτρεψαν νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκτὸς τῶν φυλακῶν Ἀμφίσης ἐπί τινας ἡμέρας νοσηλεία τοῦ καταδίκου Κοτίνη» Τοῦ κ. Ν. Βάρθη «διὰ τὴν συνομολογηθεῖσαν σύμβασιν τοῦ δι' ἀσετιλίνης φωτισμοῦ τῆς Λευκάδος». Τοῦ κ. Κ. Ζαβιτζινιάνου «ἐπὶ τῶν παρ' ἐκεῖ ληφθέντων μέτρων διὰ τὴν σκανδαλώδη ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀστυνόμου Σπένδου παρὰ τοῦ Ἐφετείου Κερκύρας »Τοῦ κ. Ν.Βάρθη «διατὶ παρὰ τὸν ψηφισθέντα νόμον ΓΨΒ' διατηρεῖται ἐν Ἰθάκῃ ὡρισμένος τηλεγραφητής.»

Θ. Κωτσόπουλος. Συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως μὴ παρεμποδίζηται ἡ συλλογὴ ἅλατος ἐν Μάνῃ, προωρισμένου δι' οἰκιακὴν χρῆσιν, ἀφοῦ μάλιστα πρόκειται περὶ ποσοῦ μόλις ἑκατοντάδων τινῶν δραχ.

Δ. Ποδιζωγκόπουλος ἐπερωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν διατί κατὰ προφανῆ τοῦ νόμου ΓΨΞΑ' παράβασιν, καθορίσαντος τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ μέρους τῶν σεισμοπαθῶν φόρων, μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ ἄνω νόμου, ἀρνεῖται τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν.

Α. Κοφομιχάλης (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λέγει ὅτι θέλει εἰσαχθῇ σχετικὸν νομοσχέδιον.

Προτάσει τοῦ κ. Ν. **Χωρεμόπουλου**, συνηγοροῦντος καὶ τοῦ κ. Σ. **Φορέστη**, ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται ὅπως προταχθῇ ἡ εἰς γ' συζήτησιν πρότασις νόμου «περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀργοστολίῳ». Ψηφίζεται δ' αὐτὴ

εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον, ἔχουσα οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Ἐγκρίνεται ὁ συναπτόμενος ὧδε εἰδικὸς προϋπολογισμὸς τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης, ἐγκεκριμένης παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἐκ δραχμῶν 120.000, πρὸς ἀνέγερσιν δημοσίου δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀργοστολίῳ ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος τῷ Δημοσίῳ ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀργοστολίου οἰκοπέδου συμφώνως τοῖς ὅροις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14743 τῆς 22 Αὐγούστου 1906 συμβιβαστικοῦ συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ἀντωνίου Μπουρνιᾶ.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ ἔργου θέλει ἀναγραφῇ κατὰ τὸ ἔτος 1911 ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπὸ τὸ οἰκεῖον Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον πίστωσις ἐκ δραχμῶν εἴκοσι χιλιάδων, τοῦ ὑπολοίπου τῆς δαπάνης μέλλοντος νὰ βαρύνῃ τὸν τοῦ 1912 προϋπολογισμόν.

Ἄρθρον 3.

Τὰ συμβολαιογραφεῖα Ἀργοστολίου, ὡς καὶ τὸ Ὑποθηκοφυλακεῖον Ἀργοστολίου, ἐγκατασταθήσονται ἐν τῷ δικαστικῷ τούτῳ μεγάρῳ ἀντὶ ἐνοικίου. Τὰ καθέκαστα τῶν ἐνοικιάσεων κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ὁ κ. **Χωρεμόπουλος** διερμηνεύων τὰ αἰσθήματα ὁλοκλήρου τοῦ λαοῦ τῆς Κεφαλληνίας ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ.μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 5ην καὶ 45' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** τῆς Κυβερνήσεως προτείνει ὅπως προταχθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται τὴν πρότασιν.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον ἐπὶ τῆς α' συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, ψηφίζεται τοῦτο εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ

τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δι' ἀναστάσεως, κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Προβαίνει ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς α' συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Κ. Παπακυρίτσης. Θεωρεῖ τὸν φόρον ἐπιβαρυντικόν, μισητὸν παρὰ τοῦ λαοῦ, κρίνων ὅτι ὁ φόρος τῶν ἀροτριώντων, βελτιουμένων τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ αὐξανόμενος κατά τι, εἶνε πολὺ προτιμώτερος. Δὲν ἐπιτρέπεται, λέγει, νὰ ἐπιβαρύνωμεν μόνον τὰς ἐργαζομένας τάξεις, ἀφοῦ ἡ Πολιτεία ὑφίσταται δαπάνας ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους, ἂς στραφῇ τέλος, ἐὰν ἔχῃ ἤδη ἀνάγκην, καὶ πρὸς τοὺς κεφαλαιούχους ἀποκλειστικῶς, ἂς λάβῃ μέρος τῶν κεφαλαίων των. Ὁ δὲ εἰσαγωγικὸς ἐπὶ τοῦ σίτου δασμὸς μήπως εἶνε ἆρά γε προστατευτικός; Ἐξ αὐτοῦ ὠφελοῦνται μόνον οἱ ἔχοντες μεγάλας ἐκτάσεις γαιῶν—εὐκταῖον νὰ καταργηθῇ.

Ὁ γεωργὸς εἶνε τὸ ἄτομον τὸ παλαῖον καθ' ὅλων τῶν δυστυχιῶν. Ἀλλὰ καὶ τό ἐπιβαρυνόμενον ἐν Ἑλλάδι ὑπὲρ τὰ ἄτομα τῶν ἄλλων τάξεων. Ἡ ἐντελὴς αὕτη ἔλλειψις δικαιοσύνης εἰς τὴν κατανομὴν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν πολιτῶν ὁδηγεῖ κατὰ βαράθρου τὴν Πολιτείαν. Καὶ ἡ γεωργικὴ τάξις εἶνε ἐν Ἑλλάδι ἐκείνη, διὰ τὴν ὁποίαν ὀλιγωτέρας ἀπὸ κάθε ἄλλην ἔκαμε θυσίας ἡ Πολιτεία. Ἂς μοὶ ἀποδειχθῇ ποία μέριμνα ἀξία λόγου ἐλήφθη μέχρι τοῦδε διὰ τὴν γεωργικὴν τάξιν—ἀναλόγως πρὸς ὅ,τι ἐγένετο καὶ γίνεται διὰ τὰς ἄλλας—καὶ θὰ εἶμαι πρόθυμος νὰ ὑπερψηφίσω τὸ νομοσχέδιον. Δὲν ἀποστέργω φορολογίαν τῆς Γεωργικῆς τάξεως, ἀλλὰ ἀποκρούω διαρρήδην τὸν φόρον τῆς δεκάτης—τὸ σύστημα τοῦ φόρου αὐτοῦ τὸ θεωρῶ ὀλέθριον, καταθλιπτικώτατον, ἂς ἐπανέλθῃ ὁ φόρος τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν. Ὁ φόρος τῆς δεκάτης πλήσσει τὰς τάξεις τῆς μικροκαλλιεργείας, δὲν θίγει τοὺς μεγαλοκτηματίας—διότι ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 ὁ φόρος διὰ τὴν ἐκτατικὴν καλλιέργειαν ὁρίζεται ὡς πρὸς αὐτοὺς εἰς χρῆμα, ἀπαλλάσσει δ' αὐτοὺς τῶν ἐνοχλήσεων καὶ περιπλοκῶν—ὥστε τὸ νομοσχέδιον εἶνε χαριστικόν.

Κ. Αἰβωρίκης. Παρ' ἡμῖν ἀσκεῖται κατ' ἀρχὴν ἡ ἐκτατικὴ καλλιέργεια, ἀπαιτοῦσα μέγα ποσὸν ἡμερομισθίου. Ἐλλείψει στατιστικῆς θὰ βασισθῶ ἐπὶ τῆς πείρας

καὶ τῆς παρατηρήσεως. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 100 ἑκατομ., τοῦ φερομένου ὡς ἐσόδου ἀγροτικοῦ, θ' ἀφαιρέσω μέγα ποσὸν ἡμερομισθίων. Τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος εἶνε ἄγονον, ἐξηντλήθη. Ἀπαιτεῖ ὅθεν μεγαλειτέραν ἐργασίαν καὶ μεγαλείτερον κεφάλαιον, ἄρα θ' ἀφαιρέσωμεν καὶ πάλιν ἐκ τῶν 100 ἑκατομμυρίων. Πρὸς τούτοις, ἐπὶ 6 ἢ 7 γεωργικῶν περιόδων ἡ μία εἶνε εὐτυχής, αὕτη δὲ θὰ καλύψῃ καὶ τὰς δαπάνας καὶ ζημίας τῶν ἄλλων. Ὥστε, διὰ τὰ ἄνω ταῦτα, δὲν δυνάμεθα νὰ φορολογήσωμεν, νὰ ἐπιβαρύνωμεν ἐπὶ πλέον τὸν ἀγρότην. Αὐτὸς εἶνε ὁ μᾶλλον ἀπροστάτευτος καὶ δυσπροστάτευτος, λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἔργου του, παρ' ἡμῖν δὲ ἐλάχιστα προστατεύεται παρὰ τῆς Πολιτείας. Πρὸς τούτοις ἀντεκατεστάθη ἐν μέρει ὁ καταργηθεὶς φόρος τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν ὑπὸ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν βοσκησίμων γαιῶν. Δὲν εἶνε δὲ ἀκριβές, ὅτι ὁ ἀγρότης εἶνε ἀπηλλαγμένος τῶν ἀμέσων φόρων. Καὶ ἡ μετανάστευσις, ἡ καὶ αὐτῆς τῆς προσφιλοῦς πατρικῆς γῆς ἐγκατάλειψις, δὲν πείθει νὰ μὴ δώσωμεν ψῆφον ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ἐξ εὐλόγου φόβου μήπως ἐκτείνωμεν τὸ κακόν; Ἡ δὲ εἰς εἶδος εἴσπραξις τοῦ φόρου εἶνε ἀληθὴς βάσανος διὰ τὸν ἀγρότην. Αἱ διατυπώσεις τῆς τοιαύτας εἰσπράξεως ἐπιδρῶσι κακῶς, ὑπὸ ψυχολογικὴν ἔποψιν, εἰς τὸν ἀγρότην. Ἔχουσιν ἀκατανικήτους δυσχερείας. Τὸ νομοσχέδιον ἐν γένει εἶνε ἀψυχολόγητον καὶ ἀφιλοσόφητον. Τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν τέλος, μετὰ τόσους μόχθους, συγκινήσεις, διακινδυνεύσεις, θὰ συγκεντρώσῃ ὁ γεωργὸς τὸ προϊὸν τῆς ἐργασίας του, ἐξαπολύομεν κατ' αὐτοῦ ὁρμαθὸν καὶ ἑσμὸν βεβαιωτῶν, εἰσπρακτόρων δημοτικῶν ὀργάνων, κλπ.

Φ. Νέγρης. Τὸ πλεῖστον τῶν καλλιεργητῶν ἐν Ἑλλάδι μόλις ἀποζῇ ἐκ τῆς καλλιεργείας. Ἆρα δὲν τοὺς ὠφελεῖ οὐδόλως ὁ εἰσαγωγικὸς τοῦ σίτου δασμός. Ἡ ἀνάγκη τῆς οἰκογενείας τοῦ καλλιεργητοῦ ἀνέρχεται εἰς 35—40 κοιλὰ περίπου κατ' ἔτος.

Ν. Γαρβικιώτης. Ἐν Θεσσαλίᾳ 100—120.

Φ. Νέγρης. Εἰς πλεῖστα μέρη ἡ παραγωγὴ εἶνε 1: 3 ½, ἄρα ἔχομεν ἀνάγκην 20 κοιλῶν σπόρου. Φορολογοῦμεν τὸν ἄρτον καὶ φορολογοῦμεν τὸν σπόρον διὰ τοῦ νομοσχεδίου. Οἱ καλλιεργηταὶ εἶνε πρόθυμοι νὰ καταβάλλουσιν ὑπὲρ τῶν δημοσίων προσόδων ὅ,τι κατέβαλον μέχρι τοῦδε, ὡς τὸν φόρον τῶν ἀροτριώντων. Διότι οἱ βεβαιωταὶ εἶνε πιε-

σται, εἶνε τύραννοι. Ἀπόδειξις τὰ γενόμενα ὅτε ὑπῆρχεν ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ οἴνου πρὸς τούτοις ὁ βεβαιωτὴς συνεννοεῖται μετὰ τοῦ καλλιεργητοῦ πληρώνει οὗτος εἰς χρῆμα καὶ θὰ εἶνε ἐλεύθερος νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει. Ποῦ τότε ἡ ὠφέλεια τοῦ Δημοσίου; Ὁ βεβαιωτὴς θὰ εἶνε ἢ καταχραστής, ἢ τύραννος ἢ ἀφοσιωμένος εἰς τὸ καθῆκον—δίκαιος. Ἀλλὰ καὶ ὁ τελευταῖος θὰ εἶνε δίκαιος εἰς μάτην, αἱ καταθλίψεις θὰ εἶνε μοιραῖαι. Αἱ δαπάναι τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου εἶνε κολοσσιαῖαι, θὰ ἀνατρέπουσι τὰς εἰσπράξεις.

Α. Κορομηλᾶς. Ἐν Κύπρῳ τίθεται τὸ προϊὸν εἰς σάκκους οἵτινες σφραγίζονται. Αἱ δαπάναι τῆς εἰσπράξεως εἶνε 10 %.

Φ. Νέγρης. Δὲν γνωρίζω. Ἀλλά, ὁπωσδήποτε, διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ φόρος τῶν ἀροτριώντων εἶνε προτιμώτερος.

Γ. Παπάνος. Εἶμαι ἠναγκασμένος, κύριοι, νὰ ἐκφράσω τὴν ἐντύπωσίν μου ἐκ τῆς ὑποβολῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, ὅτι δι' αὐτοῦ δημιουργεῖται ἀπόδειξις, ὅτι αἱ ἐπαγγελίαι αἱ δοθεῖσαι πρὸς τὸν λαὸν προεκλογικῶς παρὰ τῆς πολιτικῆς ἡμῶν μερίδος τῶν Φιλελευθέρων ἀθετοῦνται. Αἱ ἐπαγγελίαι αὗται ἦσαν ἀνακούφισις τοῦ λαοῦ, τῶν ἐργατῶν, τῶν πενομένων, ἀπὸ τὰ ὑπέρογκα καὶ δυσβάστακτα φορολογικὰ βάρη καὶ ἡ μεταβίβασις αὐτῶν ἐπ' ἐκείνων, οἵτινες δύνανται προφανῶς νὰ φέρωσιν αὐτὰ ἄνευ στενοχωρίας καὶ καταστροφῆς. Τοιαύτη εἶνε ἡ ἐντύπωσίς μου ἐκ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον, ὡς τέκνον γεωργῶν καὶ χωρικῶν ἐγώ, ὡς γνωρίζων ἄριστα τὰ τοῦ βίου καὶ τῆς ἐργασίας αὐτῶν, θεωρῶ ἐν συνειδήσει καταθλιπτικώτατον διὰ τὰς ἀγροτικὰς τάξεις, τὰς πενεστέρας ἐννοῶ τὰς μόνον ἀποζώσας ἐκ τῆς καλλιεργείας. Δὲν μὲ ἐνδιαφέρει μὴ τυχὸν ἐκ τῆς τοιαύτης γνώμης μου χαρακτηρισθῶ ὡς ἀντικείμενος εἰς τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων. ἐγὼ εἰργάσθη ἀπὸ πολλοῦ ὑπὲρ τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ καὶ θὰ ἀνήκω πάντοτε εἰς αὐτάς, ἀσχέτως πρὸς πρόσωπα.

Ἡ δυσκολία τῆς βεβαιώσεως εἶνε βασανιστικὴ διὰ τὸν μικρὸν καλλιεργητήν. Διὰ τὸν μεγάλον δὲν ὑπάρχει δυσκολία. Οἱ μικροκαλλιεργηταὶ θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ ἀλλάξουν ἐπάγγελμα. Ἐν ἄρθρῳ 6 τὸ νομοσχέδιον ζητεῖ νὰ εἰδοποιῆται ὁ βεβαιώτης πρὸ 4 ἡμερῶν. Οἱ μικροκαλλιεργηταὶ πρέπει νὰ μείνουν ἀφορολόγητοι. Οὐδὲν ἔχει νὰ ὠφεληθῇ

τὸ Δημόσιον ἐκ τῆς φορολογίας αὐτῶν. Τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ καταψηφισθῇ κατ' ἀρχὴν καὶ ἀπολύτως. Ἂν ὁ κ. Πρόεδρος ἐπιμένῃ ἂς θέσῃ ὡς ἐπικεφαλίδα «φόρος ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν πενομένων λαῶν».

Ι. Καλογερόπουλος. Δὲν θεωρῶ τὸ βῆμα τοῦτο βῆμα δημαγωγίας, ἀλλὰ ἀληθείας. Δὲν νομοθετοῦμεν μόνον, ἀλλὰ καὶ διαπαιδαγωγοῦμεν πολιτικῶς τὸν λαόν. Ἡ ἔλλειψις πολιτικῆς ἀνατροφῆς ἔφερε τὴν καταστροφὴν τοῦ παρελθόντος. Δὲν εἶνε καιρὸς νὰ δικάσωμεν τὴν Κυβέρνησιν. Εἰσέρχομαι εἰς τὸ νομοσχέδιον. Ζητεῖ ἡ Κυβέρνησις δι' αὐτοῦ νὰ τῇ δώσωμεν τὰ μέσα διὰ τὴν ζωοποίησιν τοῦ προγράμματός της. Ἐκλήθη ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀπροόπτως. Χάριν τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ὁποῖον εἶνε ἡ βάσις τοῦ πολιτικοῦ αὐτῆς προγράμματος, θὰ ὑπερψηφίσω τοῦ νομοσχεδίου. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τῆς διαβαθμίσεως τῆς φορολογίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, πρὸς τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν μικρῶν τάξεων τῶν καλλιεργητῶν κάτω τῶν 70 κοιλῶν, καὶ ὡς πρὸς ἄλλα τινὰ σημεῖα, θὰ ὑποβάλω τροπολογίας. Φρονῶ δὲ γενικῶς, ὅτι ἡ βεβαίωσις καὶ εἴσπραξις τοῦ φόρου αὐτοῦ θὰ προσκόψωσιν εἰς τὰ πράγματα. Ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς εἶνε κατὰ μέγα μέρος κατεσπαρμένος κατὰ δύο, πέντε, δέκα οἰκογενείας.

Προτιμότερον θὰ ἦτο σύστημα δηλώσεων ἐνεργουμένων ἐνώπιον τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, μέχρις ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ κοινοτήτων, ὅτε προσφορώτερον θὰ ἠδύνατο ν' ἀνατεθῇ αὐταῖς ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων τούτων ἐπωφελῶς καὶ διὰ τὸ δημόσιον συμφέρον καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῶν κοινοτήτων καὶ τὴν ὅσον ἀρορᾷ πρόληψιν παρενοχλήσεων τοῦ λαοῦ καὶ διακυβεύσεως τῶν προϊόντων αὐτοῦ εἴτε ἐκ κακοκαιρίας, εἴτε ἐκ κλοπῶν. Ἀρίομαι εἰς τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὰς διατυπωθείσας εὐχάς μου.

Γ. Σγουρός. Ὁ φόρος ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σίτου ἦτο ταμιευτικός, ἀλλὰ καὶ εὐεργετικὸς μόνον εἰς τοὺς τσιφλικιούχους, οἵτινες ἐπέτυχον νὰ στρέψωσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτῶν τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε νὰ ἐξαιρέσῃ τῆς φορολογίας τοὺς κολλίγας, τοὺς μικροϊδιοκτήτας, τοὺς ἀγρότας τοὺς τρώγοντας τὸν

ἄρτον αὐτῶν ἐν ἰδρῶτι. Μὴ πράττουσα τοῦτο. δὲν ἔχει ἠτιολογημένην βάσιν εἰς τὸ νομοσχέδιον. Εἰς τὴν Βουλγαρίαν ὁ Σταμπούλωφ ὑπεχρέωσε τοὺς τσιφλικιούχους νὰ δηλώσωσι τὰ κτήματά των ἐντὸς 6 μηνῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τούτων ὑπέβαλε τὸν στρεμματικὸν φόρον. Ὁ Θεσσαλὸς ἀγρότης. πιέζεται ἀπὸ τὸν τσιφλικιοῦχον καὶ τὰ ὄργανά του. Θὰ προστεθῇ εἰς αὐτοὺς καὶ ἡ βάσανος τῶν βεβαιωτῶν. Τοιοῦτον τυραννικὸν νομοσχέδιον ἐγὼ δὲν θὰ τὸ ψηφίσω. ἔχω δὲ τὴν ἐλπίδα καὶ ὅτι, γινόμενον νόμος. δὲν θὰ ἐφαρμοσθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ὅτε πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει μέγα παράπονον. ἀναμένει τὴν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἄρτου. Διατηρῶ ἀκόμη τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἴδωμεν καὶ τοιαῦτα μέτρα παρὰ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως.

Γ. Σπυρόπουλος. Θὰ ἐξετάσω τὸ νομοσχέδιον ὑπὸ γεωργικὴν πρακτικὴν ἔποψιν. Ἕνα ἀροτριὸν ζεῦγος ἔχει τὸ ἐλάχιστον 400 δραχμάς, ἄλλα ἔξοδα, βοϊδαμαξα. ξυλάλετρον κλπ. εἶνε 1200 περίπου δραχ. Παράγει ὁ παραγωγὸς οὗτος 120 κοιλὰ σίτου 30—35 ἀραβοσίτου 12—13 ρεβιθίων 7—8 ἢ 12 ρόβι κλπ. Ἀλλοτε ἐπλήρωνε 50 ὀβ δημοτικὸν ὁ γεωργός. 2 1)2 εκατομ. ἐλάμβανε τὸ Κράτος διὰ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων, οὔτε 1 1)2 δὲν θὰ λάβετε μὲ τὸν φόρον τῶν σπειρομένων. Εἶνε φορολογία ἐπὶ μὴ ὑπάρχοντος εἰσοδήματος. τοιαύτη δὲν πρέπει νὰ τίθεται. Διὰ νὰ εἶνε ἰσοσκελὴς ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ τεθοῦν τὰ βάρη ἐκεῖ ὅπου δύνανται νὰ κρατηθοῦν. Ἡ γεωργικὴ τάξις πρέπει μόνον νὰ ἐνισχυθῇ εἰς τὸ ἔργον της καὶ τὸν προορισμόν της καὶ κατόπιν νὰ ζητηθῇ καὶ ἀπὸ αὐτὴν θυσία.

Παρὰ τῶν Βουλευτῶν κ. κ. Δ. Μπούσδρα, Ν. Γαρδικιώτου. Χρ. Βλατσίου, Δ. Κουκουλέτσου. Ε. Κουλουμβάκη. Α. Βαβυλοπούλου, Α. Τάκη. Γ. Μπένου, Χ. Θεοδοσοπούλου. Κ. Παπακυρίτση. Γ. Ράμμου, Π. Ἀποστολίδου. Γ. Σπυροπούλου, Α. Παπαποστόλου. Ἀλκ. Θανοπούλου. Γ. Σχινᾶ. Β. Γρίβα ὑποβάλλεται πρότασις περὶ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Πρόεδρος διατάσσει τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου.

Καλοῦνται ψηφολέκται οἱ κ. κ. Ἀγαπητὸς καὶ Θανόπουλος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἐψήφισαν τὸ ὅλον 146 βουλευταὶ ἐξ ὧν 117 ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου. 27 κατὰ. καὶ 2 ἀρνήθησαν ψῆφον, συνῳδὰ τῷ παρατιθεμένῳ πρωτοκόλλῳ ψηφοφορίας.

Νικ. Α. Στράτος	Ν	Γεωργαντᾶς Θρόνος	Ν
Νικ. Χρυσόγελος		Γεώργ. Παρασκευόπουλος	
Λ. Παπαφώτης		Νικ. Κόνδης	
Α. Γρίβας		Ἀθ.Σωτηριάδης	Ν
Σερ. Ψύχας		Κωνστ. Οἰκονομόπουλος	
Π. Καρασεβδᾶς	Ν	Κωνστ. Καζαντζῆς	
Ἐπ. Σουλτάνης		Γερ. Νοταρᾶς	Ν
Γ. Ποῦλος		Δημ. Κούζης	Ν
Ι. Φαρμάκης		Ἀνδρ. Σαρλῆς	
Ἀντ. Ροντήρης	Ν	Δημ.Ροῦσσος	
Α. Τριγώνης		Νικόλ. Δελακοβίας	Ν
Ε. Λαμπρακάκης		Νικόλ. Σακελλαρίου	Ν
Ἰωάν. Κανάβος		Γεώργ. Βλάσσης	
Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ν	Χαρ. Σπηλιόπουλος	
Ε. Σπετσέρης		Νικ. Δημητρακόπουλος	Ν
Ι. Τσιγκόλης	Ν	Ἀναστ. Βάρβογλης	
Στέφ. Γρανίτσας	Ν	Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	Ν
Γ. Ἰατρίδης		Ἰω. Π. Μανέτας	
Ἰωάν. Κουρκουμέλης		Δ. Πλαπούτας	
Ἰωάν. Παπαθανασιάδης	Ν	Ἀλ. Παπαναστασίου	Ο
Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς		Ἰωάν. Μπακόπουλος	
Ἰωάν. Ἀκρίδας		Δημ. Χηνιάδης	Ν
Θεοφ. Θεοδωρόπουλος		Δημ. Καρέλας	
Ἐμμ. Ρέπουλης	Ν	Ἀθ. Πετρόπουλος	
Δημ. Καλέσγης		Χάρ. Στασινόπουλος	
Ἀθ. Χριστόπουλος	Ν	Κωνστ. Ρεβελιώτης	
Γεώργ. Νέζος		Νικ. Τριανταφυλλάκος	Ο
Παν. Ἀραβαντινός	Ο	Α. Κατριβάνος	Ν
Ἰωάν. Τερζάκης		Ἠλ. Φλέσσας	
Παν. Φραντζῆς		Ἰωάν. Πολίτης	Ν
Γεώργ.Παπασπυρόπουλος		Παν. Δεληβοριᾶς	

Σπυρ. Τσαγκάρης	Ν	Θεμ. Μιχαλόπουλος	Ν
Θ. Πέρρος	Ν	Δημ. Ἀνδρέου	Ν
Χαρ. Βοζίκης		Δημ. Ζαβογιάννης	
Ἀντ. Βούτσης		Ἐμμ. Κυταριόλλος	Ν
Νικ. Χαρδούβαλης		Βασίλ. Κυρέλλος	
Περ. Ἀλεξάκης		Ἀριστοτ. Σακελλαρίου	Ν
Θεόδ. Γρηγορίου		Νικ. Σπηλιώτης	
Σπ. Σῆμος	Ν	Σπ. Παπαχατζῆς	
Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος		Σάββ. Βαρβιτσιώτης	Ν
Περ. Κ. Καραπᾶνος	Ν	Λουκᾶς Κουτσοπέταλος	
Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς		Νικ. Ἀνδρεαδάκης	
Πύρ. Καραπᾶνος		Δημ. Λαζαρῆς	
Ἀντ. Γαρουφαλιᾶς		Σπ. Θεοδωρόπουλος	Ν
Ἐλευθ. Βενιζέλος	Ν	Ἀναστ. Πουλῆς	Ν
Ἐμμ. Μπενάκης		Νικόλ. Ρούσης	Ν
Φωκίων Νέγρης	Ο	Στέφ. Ν. Δραγούμης	
Παν. Χαροκόπος		Ἀλέξ. Ζαΐμης	
Κ. Ρακτιβάν		Δ. Γαλαβᾶς	
Μιλτ. Νεγρεπόντης	Ν	Α. Μιχαλακόπουλος	
Γ. Ζερβουδάκης		Λ. Θ. Ροΐδος Κανακάρης	Ν
Λάμπρος Κορομηλᾶς	Ν	Κωνστ. Γόντικας	
Π. Λαγοπάτης	Ν	Ν. Κοντογούρης	
Γεώρ. Στρατούλης	Ν	Ἰω. Βέρροιος	
Κ. Μάνος	Ν	Πολ. Πολυχρονιάδης	
Τιμ. Ἡλιόπουλος		Παν. Ζαΐμης	
Δημ. Βενιζέλος		Δ. Μάρκου	
Μιχ. Γαλανός	Ν	Γεώργ. Κατσιμπίρης	
Α. Παναγιωτόπουλος	Ν	Σπηλ. Ἀγαπητὸς	Ν
Γεώρ. Πολίτης	Ν	Α. Φωτήλας	
Ἰωάν. Ἀθανασάκης		Α. Χοϊδᾶς	
Γεώρ. Νικολαΐδης		Θεόδ. Ψυχαλινὸς	
Λουκᾶς Μπέλλος		Γ. Παπακυριακόπουλος	
Ἀριστομ. Θεοδωρίδης	Ν	Βασίλ. Ἀντωνόπουλος	
Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης	Ν	Α. Καφετζόπουλος	
Κωνστ. Δεμερτζῆς	Ν	Λ. Φλαμῆς	ἀρν.
Θρ. Πετμεζᾶς		Κων. Πανουτσόπουλος	
Γεώρ. Καζανόβας		Νικ. Συριόπουλος	Ν
Ἰω. Μπρισιμιτζάκης	Ν	Θαν. Πετραλιᾶς	
Γεώρ. Σταμπάδος		Π. Ἡλιόπουλος	Π

Χρ. Κορύλλος	Ν	Χρ. Καποδίστριας	Ν
Παν. Βουρλούμης	Ν	Ἀνδρ. Κρητικὸς	
Νικ. Ραυτόπουλος		Λαυρ. Μαβίλης	Ν
Χρ. Μαϊτάνης		Κωνστ. Κατηφόρης	Ν
Διον. Πολυζογόπουλος	Ο	Σπυρ. Λάσκαρης	Ν
Ἰω. Δογάνης		Βασίλ. Πουλιάσης	Ν
Γεώρ. Λαμπρινόπουλος	Ν	Κωνστ. Ἀρβανιτάκης	Ν
Γεώργ. Ἀβέρωφ		Διον. Βινιεράτος	
Νικ. Σταματιάδης		Παν. Λιβιεράτος	
Δημ. Χρυσοστάλης		Σπυρ. Ἰγγλέσης	
Εὐάγ. Γεωργιάδης		Νικόλ. Χαριτάτος	Ν
Ἰω. Μπουρνιᾶς		Ἀνδρ. Μονοκρούσος	
Νικ. Ἀβέρωφ		Πέτρος Βασιλόπουλος	
Γεώρ. Μπένος	Ο	Ἀνδρ. Βαλσαμάκης	Ν
Νικόλ. Κάραλης	Ν	Νικ. Ἀλιβιζᾶτος	
Κωνστ. Χατζηγιάννης		Σπυρ. Φορέστης	
Δημ. Βάχλας		Νικ. Ραυτόπουλος	Ν
Γεώρ. Κοσόνας		Ὄθων Τετενὲς	Ν
Ἀπόστ. Ἀποστολίδης		Γεώργ. Μουσούρης	
Μιχ. Σφακιανάκης	Ν	Σωκρ. Ἀν. Καβαλλιεράτος	
Πλούτ. Μαυρίκης	Ν	Θεόδ. Κοντομίχαλος	Ν
Βασ. Ἀθανασούλας		Λεων. Ἐμπειρᾶκος	
Κωνστ. Χατζάκος		Σταμ. Βαφειαδάκης	
Γεώρ. Γαζέπης		Δημ. Μάνθος	
Νικ. Πετσάλης	Ν	Περ. Γρυπάρης	Ν
Ἰω. Λούνζης	Ν	Κωνστ. Καλομενόπουλος	
Διον. Κουλούμπαρδος	Ν	Τριαντάφ. Παπαδᾶμ	Ν
Ἀναστ. Λούτζης		Θωμᾶς Σκάσης	
Καῖσαρ Ζέζας	Ν	Ἰάκ. Ἀβάζος	
Διον. Κλάδης	Ν	Δημ. Ζαμάνος	
Νικόλ. Παπαδάτος		Νικ. Καμπάνης	
Κωνστ. Ζαβιτσᾶνος	Ν	Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος	
Νικ. Βάρθης		Ἀλέξ. Μαλασπίνας	Ν
Ἀναστ. Σκιαδαρέσης		Γεώρ. Γαϊτᾶνος	Ν
Σπυρ. Χατζάρης		Ἀντ. Ρεβίνθης	Ν
Παν. Μανωλίτσης	Ν	Μάρκος Βαλληνδρᾶς	
Σπ. Κογεβίνας	Ν	Νικόλ. Καλβοκορέσης	
Σπυρ. Βλαντῆς		Κωνστ. Ἀλαβάνος	Ν
Εὐθύμ. Α. Βελλιανίτης		Δημ. Πετσετάκης	Ν

Χαρ. Προβελέγγιος	Ν	Χ. Μωραΐτης	
Ἐμμ. Πατρίκιος		Νικ. Παπαϊωάννου	Ν
Ἰωάν. Μαμάης	Ν	Μιχ. Φωτιάδης	
Ἰωάν. Κασδόνης		Βασίλ. Συληβρίδης	
Ἀντ. Φραγκῖσκος		Πε Ἀποστολίδης	Ο
Δημ. Καΐρης		Λεων. Ἀναγνώστου	Ν
Θαλ. Κουτούπης	Ο	Κωνστ. Ζησόπουλος	
Γεώργ. Φικιώρης	Ν	Χ. Δικαῖος	
Κωνστ. Μέρμηγκας	Ν	Σ. Ντολιόπουλος	
Γεώρ. Οἰκονόμου	Ν	Παν. Φλέσσας	
Εὐστρ. Κουλουμβάκης	Ο	Π. Κασίμης	
Ἰωάν. Αυμπερόπουλος		Ν. Παπαλέξης	Ο
Νικ. Πετροπουλάκης	Ν	Δημ. Κάβουρας	
Γεώργ. Τσοχώνης		Μ. Δαζέας	Ν
Παναγ. Πετροπουλάκης	Ν	Α. Πετρομανιάτης	Ν
Παν. Κουμάνταρος		Ἀθ. Περρωτὴς	
Ἰωάν. Ἀθηνογένης		Π. Ἰατρόπουλος	
Βασίλ. Μιχαλέας		Π. Καράπαυλος	
Ἰωάν. Βαβανάκος	Ν	Ἀνδρ. Κοκκέβης	Ν
Ἰωάν. Πατσουράκος		Εὐστ. Μπαρδόπουλος	Ν
Χρ. Πετρέας	Ν	Γεώργ. Κορομηλᾶς	Ν
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Δημ. Κανελλόπουλος	Ν
Ἰωάν. Φουρίδης		Ἀθ. Αἰλιανὸς	
Ἀναστ. Ἀβέρωφ		Ἀντ. Ζησιμόπουλος	Ν
Ἰωάν. Χρυσοβελώνης	Ν	Θεμ. Κουτσομητόπουλος	Ν
Δημ. Οἰκονόμου	Ν	Γεώρ. Σπηλιόπουλος	
Μιλτ. Μπουφίδης	Ν	Κωνστ. Τριγγέτας	Ν
Νικ. Γεωργιάδης		Γεώρ. Ράλλης	
Ἀγαμέμνων Σλῆμαν	Ν	Γεώρ. Μποῦτος	
Δημ. Κουκιάδης		Ἰωάν. Κουρτάκης	
Γεώρ. Τσαξίρης		Φώτ. Βακαλόπουλος	Ν
Γεώρ. Σχοινᾶς	Ο	Ἀθ. Παπαχελᾶς	Ν
Γεώρ. Δρίβας		Μαν. Πιπιλῆς	
Ἀλέξ. Κασσαβέτης		Παν. Μερλόπουλος	
Κωνστ. Χρυσοχοΐδης		Δ. Ἀναστασόπουλος	
Γεώρ. Βλάχος		Ἰωάν. Λεωνίδας	
Πελ. Ἀγγελίδης	Ν	Πέτρος Γκίνης	Ν
Κωνστ. Γιαννακόπουλος		Ἀλέξ. Διομήδης	Ν
Φίλ. Ζαρζάμπας		Ἀνδρ. Ἀναργύρου	

Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς	Ν	Παναγ. Βερβενιώτης	Ν
Ἀλέξ. Παπαπαστόλου	Ο	Γεώργ. Καλλίτσης	
Δημ. Θεοδοσόπουλος		Ἰωάν. Μάνος	Ν
Παυσ. Ζωγλοπίτης		Σπυρ. Ματσούλας	
Γεώρ. Ζούκας		Ρήγας Χατζηρρήγας	Ο
Κωνστ. Σταμούλης		Ι. Παπαλουκᾶς	
Ἰωάν. Κωτίκας		Ἰωάν. Τσιριμῶκος	Ν
Βασίλ. Γρίβας	Ο	Μιλτ. Σακελλαρίου	
Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος	Ο	Κ. Λιδωρίκης	
Ν. Γαρδικιώτης	Ο	Θεμ. Παπαϊωάννου	Ν
Δημ. Μπούσδρας	Ο	Ν. Ξηρὸς	
Γεώργιος Τάγιας		Νικ. Φραγκίστας	
Κωνστ. Παπακυρίτσης	Ο	Ἰωάν. Γιδογιάννος	
Χρ. Καρᾶς		Νικ. Πολιτόπουλος	
Α. Θανόπουλος	Ο	Κωνστ. Περιβολιώτης	
Νικ. Γιουβρῆς		Ἰωάν. Γιαμαρέλος	
Γεώργ. Καθάργιος		Ἀνδρ. Μαρλᾶς	
Χρ. Βλάτσιος	Ο	Δημ. Δεδούσης	Ν
Δημ. Κουκουλέτσος	Ο	Γεώργ. Σιγγούρης	
Γεώρ. Σπυρόπουλος	Ο	Στέφ. Σουμαρίπας	Ν
Ἀλέξ. Γιαννούσιος Τάκης	Ο	Κωνστ. Δημοκωστούλας	
Γεώργ. Ράμμος	Ο	Ἰωάν. Γραμματίκας	Ο
Εὐθ. Μαντόπουλος		Ἡρ. Βελλόπουλος	
Λάμπρος Περιστέρης		Ἀθ. Χρηστίδης	Ο
Θεμ. Ραφαλιᾶς	Ν	Γεώργιος Πὼπ	
Κυρ. Κυριαζόπουλος	Ν	Δημ. Βρατσάνος	
Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	Ν	Ἐμμ. Παγκάρας	

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ κατ' ἄρθρον τὸ νομοσχέδιον, διακόπτεται ἡ συνεδρίασις.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 11ην ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις, ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ 1ον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μετὰ παρατηρήσεις τινὰς τῶν κ. κ. Ν. Γαρδικιώτη, Παπαποστόλου, Ν. Παπαϊωάννου, Κουκουλέτσου, Λιδωρίκη κλπ.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου ἀποσύρεται ὑποβεβλημένη παρὰ 15 Βουλευτῶν πρότασις περὶ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορίας ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Κουκουλέτσος** ὑποβάλλει τροπολογίαν, καθ'

ἣν ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας καὶ 40 κοιλὰ δι' ἑκάστην γεωργικὴν οἰκογένειαν.

Ψηφίζεται τὸ 2ον ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ 3ου ἄρθρου ὁ κ. **Κοκκινοβάφος** ἀναπτύσσει τροπολογίαν, καθ' ἣν ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας ἐντελῶς οἱ κολλίγοι εἰς τὸ τριτάριον σύστημα, ἢ ἄλλως, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου ὁριζομένων κοιλῶν νὰ ἐξαιρεθοῦν τῆς φορολογίας καὶ 12 κοιλὰ σίτου ἢ ἀραβοσίτου δι' ἕκαστον ἄτομον ἑκάστης γεωργικῆς οἰκογενείας.

Ψηφίζονται τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 δι' ἀναστάσεως.

Εἰς τὸ 5ον ἄρθρον ἀναπτύσσουν παρατηρήσεις των οἱ κ. κ. Βαβυλόπουλος, Παπαποστόλου, Κουτούπης, Βλάχος, Λιδωρίκης, Παπανικολάου, Ι. Πολίτης, Θεοδωρίδης, Λαμπρινόπουλος, Πελ. Ἡλιόπουλος, Ο. Τετενές.

Ψηφίζεται εἶτα δι' ἀναστάσεως τὸ 5 ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου λαμβάνουν τὸν λόγον ὁ κ. **Θενόπουλος** καὶ ὁ κ. **Παπαθανασίου**, ζητοῦν νὰ ὁρισθῇ ὅτι οἱ συλλεγόμενοι ἀραβόσιτοι ζυγίζονται ἀμέσως καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ φορολογοῦνται.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως τὸ 6ον ἄρθρον καὶ κατόπιν ἓν ἕκαστον τῶν ἄρθρων 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34.

Ψηφίζεται τὸ σύνολον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κυκλάδων κ. Κ. Ἀλαβάνου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Κ. Ρακτιβὰν ὑποβάλλονται τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συμβατικοῦ τόκου κλπ., τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Δ. Γκλαβᾶ, Γ. Συγγούρη, Ι. Παπαθανασιάδου, ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Γ. Συγγούρη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ συμβατικοῦ τόκου κλπ. τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ν. Βρ. Βάρθη καὶ Δ. Πλα-

πούτα ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ Πανεπιστημιακὸν νομοσχέδιον, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Χρ. Μείτάνη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως νόμου περὶ φορολογίας τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκομένων πυριτίδος κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ψηφίζεται εἰς α' ἀνάγνωσιν, δι' ἀναστάσεως, παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, τὸ νομοσχέδιον «περὶ τῶν διδακτηρίων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως», κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ σύνολον.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς, δι' ἀναστάσεως, τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐπιμισθίων θέσεως ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυτικῷ».

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον «περὶ τῆς ἐνεργοῦ δυνάμεως τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1911».

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀναγνωσιν τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας Συνθήκης περὶ ἀμοιβαίας ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας Συμβάσεως περὶ κληρονομικῶν τελῶν ἐπὶ κινητῶν περιουσιῶν.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μεγάλης Βρεττανίας Συνθήκης, συνομολογηθείσης τῇ 11]14 Σεπτεμβρίου 1910, καὶ τῆς πρωτοκόλλου πρὸς ἔκδοσιν διατυπώσεως.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν φάρων».

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως τοῦ Σαββάτου, 18 Ἰουνίου.

Παρὰ τοῦ **κ. Προέδρου** ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, εἰς ἣν θὰ παραπεμφθῶσι τὰ νομοσχέδια 1) περὶ ἐπιμισθίων θέσεως ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ, 2) περὶ τῆς ἐνεργοῦ δυνάμεως τοῦ κατὰ θάλασσαν Στρατοῦ κατὰ

τὸ ἔτος 1911. 3) περὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν φάρων ἐσχηματίσθη ἐκ τῶν ἐξῆς κ. κ. βουλευτῶν: Π. Γκίνη, Ι. Λεωνίδα, Δ. Κουλουμπάρδου, Θ. Κουτσόπη, Ι. Κουντουριώτου, Π. Γρυπάρη, Π. Μανωλίτση Θ. Κοντομιχάλου, καὶ Ν. Ραφτοπούλου.

Ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ εἰς ἣν θὰ παραπεμφθῶσι τὰ νομοσχέδια 1) περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας συνθήκης κλπ. 2) περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας συμβάσεως κλπ. 3) περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μ. Βρεττανίας συνθήκης κλπ. κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ κ. Προέδρου πρὸς τὴν Βουλήν, ἐσχηματίσθη ἐκ τῶν ἐξῆς κ.κ. βουλευτῶν: Δ. Καλλέργη, Σ. Βαρειαδάκη, Α. Βάρβογλη, Κ. Μάνου, Π. Πολυχρονιάδου, Ι. Κουντουριώτου, Χ. Βοζίκη, Α. Ροντήρη, Α. Διομήδη.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 1 καὶ 20′ ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Ὁ Πρόεδρος
Νικ. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κωγεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΘ′
τῆς 21 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 11 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 122 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) οἱ φύλακες τοῦ μουσείου Ἀκροπόλεως ζητοῦσιν ὅπως ἡ μισθοδοσία των ἀφομοιωθῇ πρὸς τὴν τῶν φυλάκων τοῦ Κεντρικοῦ Μουσείου, 2) οἱ ἔμποροι Πατρῶν ὑποβάλλουσιν αἴτησιν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ δασμοῦ τοῦ ἀπεστειρωμένου ἑλβετικοῦ γάλακτος, 3) ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς Ἑξαμιλίων διαμαρτύρεται κατὰ τῆς ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν σπειρομένων γαιῶν, 4) κάτοικοι Καρνίων παρακαλοῦσιν ὅπως μὴ ἡ Ἰθάκη ὑπαχθῇ εἰς ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας, 5) οἱ κάτοικοι Σουδενείκων τῆς Δύμης διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ ἀστυν. σταθμάρχου Ἀχαΐας (Δύμης) Χ. Κογιώννης ὡς παρανομοπαίντος εἰς ἀπειλάς, ὕβρεις καὶ βωμολοχίας, 6) ὁ πολιτ. σύλλογος ὁ «Μέγας Κωνσταν-

τῖνος» ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ Κυριακῆς ἀργίας, 7) οἱ καπνεργάται Αἰγίου αἰτοῦνται ὅπως τεθῇ φόρος 40 δρ. κατὰ βόλον σιγαροχάρτου.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Βέρροιος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ νομοσχεδίου ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Α. Καφαντζόπουλος** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ κωδικοποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς νομοθεσίας.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Χ. Θεοφάκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν.

Πᾶσαι αὗται θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Κ. Ἀλεξάνδρου. Παρακαλεῖ ὅπως διανεμηθῇ τὸ ἐκτυπωθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀμβύκων.

Πρόεδρος. Ἀπαντᾷ ὅτι θέλει διανεμηθῇ τὸ νομοσχέδιον. Ἤδη προκειμένου νὰ γίνῃ β′ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐπικαλοῦμαι τὴν ἀντίληψιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν τελεσθέντων κατὰ τὴν α′ ἀνάγνωσιν, ὅπως διευκολυνθῇ ἡ συζήτησις.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκ βουλευτῶν ὑπέβαλε τροπολογίας τινάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐκφέρῃ ἤδη τὴν γνώμην της ἢ κατὰ τὴν γ′ ἐπιψήφισιν, ἀφοῦ ἀκουσθῶσι καὶ αἱ γνῶμαι τῶν λοιπῶν συναδέλφων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς τροπολογίας λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀποδέχεται μὲν τὸ προταθὲν ὅπως ὁ ἀντιπρύτανις ἐκλέγηται ἐναλλὰξ καὶ ἐκ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου. Ἀποδέχεται τὴν τροπολογίαν καθ' ἣν οἱ συγγενεῖς ὑποψηφίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ δὲν δύνανται νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν σχολήν. Προχωρῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐκθέτει τὰς γνώμας αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὰς λοιπὰς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς λέγει δ' ὅτι ἀποδέχεται τὴν τροπολογίαν καθ' ἣν τὰ καθήκοντα τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου εἶνε ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἱασδήποτε ἄλλης ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως.

Α. Διομήδης. Παρακαλῶ, κύριε Ὑπουργέ. Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην θὰ ὑπάγηται μόνον τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον;

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ὄχι, περιλαμβάνονται ἀμφότερα.

Α. Διομήδης. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶνε δυνατὸν νὰ προκύψωσιν ἀσυμβίβαστά τινα, ἅτινα δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ προκύψουν. Διότι οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἢ τῆς Φιλοσοφικῆς π. χ. θ' ἀπαγορεύηται νὰ διδάσκουν εἰς τὸ Ἀσσάκειον ἢ εἰς τὴν Ριζάρειον.

Α. Ἀλεξανδρῆς. Ὄχι, δὲν πρόκειται περὶ τούτου, διότι τὸ Ἀρσάκειον εἶνε ἀνεγνωρισμένον. Δὲν πρόκειται ἄλλως τε περὶ τούτων τῶν περιπτώσεων, εἰμὴ περὶ τῶν περιπτώσεων, αἵτινες ἀπομακρύνουσι τοὺς καθηγητὰς ἀπὸ τὰς καθηγητικὰς αὐτῶν ἀσχολίας.

Ἡ Κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Ὑπουργός, ἀποδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς ὅπως συνάπτῃ συμβάσεις μὲ ξένους καθηγητὰς ἵνα ἐρχόμενοι ἐνταῦθα διδάσκωσιν ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ἐπὶ ἴσοις ὅροις ἀμοιβῆς.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπιμένει ἐπίσης εἰς τὴν τριετῆ προθεσμίαν πρὸς συγγραφὴν συγγράμματος. Καθηγητής, ὅστις μετὰ τριετίαν διδασκαλίας δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ συγγραψῃ σύγγραμμα τῆς ἐπιστήμης του, θὰ ἦτο ἀνάξιος διὰ τὴν θέσιν τοῦ καθηγητοῦ.

Κ. Δημητζῆς. Θὰ ἦτο ἐπίσης ἀνάξιος καὶ ὁ ἐπιστήμων, ὅστις θ' ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συγγράψῃ ἐντὸς τριετίας ἐπιστημονικὸν σύγγραμμα ἀξίας.

Ὁ κ. **Ὑπουργὸς** ἐπιμένει, διότι ὑπάρχουν καθηγηταί, οἵτινες ἐπὶ δεκαετίας ἐδίδαξαν ἀπὸ χειρογράφου καὶ ἐπιβάλλεται νὰ ταχθῇ αὐστηρὸς ὅρος.

Ἀπορρίπτει τὴν τροπολογίαν περὶ ἱδρύσεως κτηνιατρικοῦ σχολείου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, καίτοι ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην τοῦ καταρτισμοῦ καλῶν κτηνιάτρων εἰς χώραν κτηνοτρόφον ὡς ἡ ἡμετέρα. Τοιαῦται σχολαὶ ὑπάρχουν παν αχοῦ. Ἀλλ' οὐδαμοῦ σχεδὸν ὑφίστανται ὡς σχολαὶ Πανεπιστημιακαί. Πρέπει νὰ εἶνε σχολεῖα ἰδιαίτερα. Χρειάζονται ὁκτὼ καθηγητικαὶ ἕδραι διὰ τὴν κτηνιατρικὴν καὶ οὐδεὶς ἰατρὸς δύναται νὰ διδάξῃ τὰ μαθήματα ταῦτα.

Ἐν τέλει ὁ κ. Ὑπουργὸς δηλοῖ ὅτι καὶ πάλιν ἡ Κυβέρνησις εἶνε πρόθυμος νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διαφόρων γνωμῶν καὶ νὰ δεχθῇ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν διαφόρων τροπολογιῶν.

Ὁ κ. **Α. Κορυτζόπουλος** ζητεῖ ὅπως γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τῆς διαθήκης Δομπόλη διὰ νὰ σχηματισθῇ γνώμη περὶ τῆς ἕδρας τοῦ Πανεπιστημίου. Διότι καὶ αἱ Πάτραι καὶ ἡ Κέρκυρα καὶ ἡ Λάρισσα ἔχουν δικαίωμα νὰ γίνουν ἕδραι τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ κ. **Α. Ἀλεξανδρῆς** καταθέτει τὸ κείμενον τῆς διαθήκης καὶ δηλοῖ ὅτι πρὶν ἡ ἐκφέρῃ γνώμην εὐχαρίστως θὰ ἤκουε τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ τοιούτου θέματος.

Α. Κορομηλᾶς (ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς νομοσχέδια «περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δρ. 1500 εἰς βάρος τοῦ Εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ 1910», «περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δρ. 3.137.71 εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τῆς χρήσεως 1910» «περὶ ἀναγραφῆς πιστώσεως ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ 1911, πρὸς πληρωμὴν ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργολάβου τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Δικαστικοῦ Μεγάρου».

Ὁ κ. **Βρύσσης** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐὰν ἀποδέχεται ὅπως θεωρηθῶσι τὰ ὑποβληθέντα νομοσχέδια ὡς κατεπείγοντα καὶ προτασσόμενα ψηφισθῶσιν ἵνα παραπεμφθῶσιν εἶτα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν.

Ἡ Βουλὴ ἀποδέχεται καὶ τὰ νομοσχέδια ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, παραπέμπονται δὲ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπήν.

Α. Διομήδης λέγει ὅτι τὸν ὀργανισμὸν τοῦ Πανεπιστημίου διέπει γενικῶς δυσπιστία τις τῆς Πολιτείας λίαν ἐπιβλαβής. Διότι ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι προώδευσαν μόνον τὰ Πανεπιστήμια τὰ ἐργασθέντα ἀνεξαρτήτως καὶ αὐτονόμως, χωρὶς περιορισμοὺς ἀπὸ τὴν Πολιτείαν.

Τὰ μᾶλλον ἀνελεύθερα σημεῖα τοῦ ὀργανισμοῦ εἶνε οἱ περιορισμοὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν καθηγητῶν, περιορισμοὶ οἵτινες βεβαίως δὲν θὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν καλλιτέρων. Ὅσον περισσότεροι περιορισμοὶ τίθενται τόσον περισσότεραι θύραι ἀνοίγονται εἰς τοὺς ἐπιτη-

δειοτέρους. Ὑπάρχουν δ' ἐπιστήμονες ἀξίας. οἷοι οἱ κ. κ. Δημητρακόπουλον καὶ Ρακτιβάν, οἵτινες βεβαίως δὲν θὰ προσέλθωσι ποτὲ διὰ νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ νὰ γίνουν καθηγηταί. Ἀλλὰ τοιούτους ἐπιστήμονας τὸ Κράτος πρέπει νὰ τοὺς ἀνασύρῃ καὶ νὰ τοὺς τοποθετήσῃ εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν ἕδραν.

Ἀνεξιτήριος. Ἀλλ' ὅταν ἐπιστήμονες τοιοῦτοι ἔχουν διάθεσιν νὰ ὑπηρετήσουν τὴν πατρίδα των, προθύμως θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς τυπικὰς αὐτὰς διατυπώσεις.

Διομήδης. Δὲν πρόκειται νὰ θέλουν. Ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ τοὺς ἀνασύρῃ ἔστω καὶ διὰ τῆς βίας. Μία Πανεπιστημιακὴ Σχολὴ πρέπει νὰ δύναται νὰ καλῇ ἕνα ἐξέχοντα ἐπιστήμονα νὰ καταλάβῃ ἐπιστημονικὴν ἕδραν.

Παρατηρεῖ ἐπίσης ὁ κ. βουλευτὴς πόσον εἶνε ἀνελεύθερον ἡ Βουλὴ σήμερον νὰ καθορίσῃ καθηγητικὰς ἕδρας ἑκάστης Σχολῆς καὶ μαθήματα καὶ ὥρας διδασκαλίας. Ποῖος ἐκ τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ δώσῃ γνώμην ἐπὶ τοιούτων ζητημάτων; Αὐτὰ εἶνε ἀντικείμενα ἐσωτερικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ γνωμοδοτήσεις τῶν εἰδικῶν. Ἐξέρχονται τῶν ὁρίων τῆς νομοθετικῆς ἁρμοδιότητος. Τὸ Πανεπιστήμιον τοιουτοτρόπως ἐκπίπτει εἰς Σχολεῖον ὑπαξιωματικῶν.

Διὰ τοιούτου Πανεπιστημίου δυνατὸν νὰ καταρτισθῶσιν ἐπαγγελματίαι, ἀλλὰ βεβαίως δὲν θὰ μορφωθῶσιν ἐπιστήμονες, ὁποίους μόνον ἡ ἐλευθέρα ἐπιστημονικὴ διδασκαλία δύναται νὰ δώσῃ. Ἐπίσης ἀνελευθέρα εἶνε ἡ προθεσμία τῶν τριῶν ἐτῶν, ἡ ταττομένη πρὸς συγγραφὴν συγγράμματος. Εἰς τοιοῦτο διάστημα μόνον φυλλάδες θὰ γραφῶσι, μὲ γνώσεις ξηρὰς καὶ ἀκαταλλήλους διὰ τὴν μόρφωσιν ἐπιστημόνων. Καὶ ἐπιστήμονας οὐχὶ δὲ ἐπαγγελματίας ἔχει σκοπὸν νὰ μορφώσῃ τὸ Πανεπιστήμιον.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 1 μ.μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 5ην καὶ 38′ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀκαρνανίας κ. Κουλουμβάκη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, τυπωθησομένης πρὸς διανομήν.

Κ. Μέρμιγκας. (Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἀμροτέρων τῶν εἰς β' συζήτησιν Πανεπιστημιακῶν νομοσχεδίων). Ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ τῶν Καθηγητῶν καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ἑδρῶν εἶνε τὰ κεφαλαιωδέστατα σημεῖα τοῦ ζητήματος. Ἡ γνώμη τινῶν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς ταῦτα ἀφίσταται τῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Διὰ τοὺς ὑποψηφίους καθηγητὰς πρέπει νὰ δημιουργηθῇ αὔξησις καὶ ἔντασις τῶν ἐμποδίων. Πρέπει οὐτοι νὰ ἔχωσι συγγραφὴν εἰδικὴν σοβαράν, ἐγγυήσεις ὡς πρὸς τοῦτο σοβαρὰς δὲν παρέχει τὸ νομοσχέδιον, δεύτερον ν' ἀποδεικνύωσιν ὅτι ἠδοκίμησαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Ἐπιστήμης των, ἐὰν αὕτη εἶνε ἐκ τῶν θεωρητικῶν, τρίτον νὰ παρέχωσιν ἀπόδειξιν ὅτι δύνανται νὰ μεταδίδωσι καὶ εἰς ἄλλους τὰ παρ' αὐτῶν κατεχόμενα, ὅτι ἔχουσι τὴν Ἀκαδημαϊκὴν ἱκανότητα. Γαλλικὸν λόγιον λέγει ὅτι «ὡς πρὸς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν ὅλος ὁ κόσμος, πλὴν τῶν ἰατρῶν, εἶνε ὄχλος». Πρέπει ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο ζήτημα τῆς διδακτικῆς ἐπαρκείας νὰ χαραχθῇ ἀφοριστήριος γραμμὴ μεταξὺ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς καὶ τῶν ἄλλων Σχολῶν. Ἡ κρίσις δὲ πρέπει νὰ γίνεται ὡς ὁρίζεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Πρὸς τούτοις καλὸν θὰ εἶν ἐὰν ἕκαστος κριτὴς ἐνυπογράφως ἐκδηλῇ τὴν γνώμην του δι' ἕκαστον τῶν ὑποψηφίων καθηγητῶν, ἡ γνώμη νὰ δημοσιεύεται μόνον ἡ δημοσιότης σώζει ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ αὔξησις δὲ τῶν ἑδρῶν ἐπιβάλλεται ἀπαραιτήτως. Δυσαναλογίαν μεγίστην καὶ μοναδικὴν ἔχομεν μεταξὺ τοῦ πληθυσμοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρέσεως καὶ ἐπιδόσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑδρῶν. (Διακόπτει ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ, ὅπως προβῇ εἰς ἐπείγουσαν ἀνακοίνωσιν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως),

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἀνακοινοῖ τὸ περιεχόμενον τῶν διαδοχικῶν τηλεγραφημάτων διὰ τὸ πάθημα τοῦ «Ἀβέρωφ», προσκρούσαντος ἐπὶ ὑφάλου παρὰ τὴν Πλημμύθην τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου, ὅτε ἔπλεε πρὸς ἀγκυροβολίαν. Αἱ ζημίαι δέ, λέγει, εἶνε παραμόρφωσις ἐλασμάτων περὶ τὴν πρῷραν, ἐκκαρρώσεις καρφίων ἄλλων ἐλασμάτων, μικρόν τι ῥῆγμα κλπ. Αἱ ζημίαι, κατὰ πιθανὸν ὑπολογισμὸν ἐνταῦθα, εἶνε 100,000 δρχ., ἡ ἐπισκευὴ δὲ θ' ἀπαιτήσῃ ἴσως 6 ἑβδομάδας.

Β. Μιχαλάκης. Εἶχε πλοηγὸν τὸ πλοῖον;

Ε. Β. Νιζέλος. Ὑποθέτω ὅτι δὲν εἶχε. Ὁ πλοίαρχος κ. Δαμιανὸς τηλεγραφεῖ, ὅτι ἐκυβέρνα ὁ ἴδιος. Τὸ ἀτύχημα εἶνε ἐκ τῶν συνηθεστάτων, ἀσήμαντον μᾶλλον, τὸ ἠθικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ δὲν δύναται οὐδόλως νὰ θιχθῇ ἐξ αὐτοῦ. Πᾶσα ἀνησυχία τοῦ κοινοῦ δὲν ἔχει αἰτιολογίαν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Δ. Πλαπούτα ὑποβάλλεται πρότασις νόμου «περὶ διαθέσεως τοῦ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Δημοτ. Ὁδοποιΐας τοῦ δήμου Ἠραίας ὀφειλομένου ποσοῦ, πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος κλπ.».

Μαρὰ τῶν βουλευτῶν Ἀρκαδίας κ. κ. Χ. Στασινοπούλου καὶ Δ. Πλαπούτα ὑποβάλλεται πρότασις νόμου «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ εὐεργετήματος τῶν δικαστικῶν διακοπῶν καὶ εἰς τοὺς ἐμμίσθους Παρέδρους, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Κ. Μερμιγκᾶς. (Συνεχίζων) Οὕτω διὰ τοῦ μικροῦ,τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑδρῶν, ὁ ἐπιστημονικὸς ζῆλος ὀπισθοδρομεῖ καὶ ἐλαχίστου,ἀνακύπτεται. Ἡ αὐτοδοκιμασία καὶ ἡ δοκιμασία, ἡ ἄσκησις διὰ τὰ καθήκοντα τοῦ καθηγητοῦ,ἡ διάρεσος οὕτως εἰπεῖν καθηγεσία, ἡ ἐγκαθίδρυσις Ἀκαδημαϊκῆς σταδιοδρομίας εἰδικῶς διὰ τὴν Ἰατρικὴν Σχολήν, μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἀναλήψεως τῆς καθηγεσίας, εἶνε ἀπαραίτητος. Ὑπάρχει τοιοῦτον καθεστὼς πανταχοῦ ἀλλοῦ. Οὕτω ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὰς μεταβατικὰς διατάξεις ὁρίζει τὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑφηγεσίας, μόνον ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἐννοεῖται. Προτείνομεν ὅθεν ἐγκαθίδρυσιν Ἀκαδημαϊκῆς σταδιοδρομίας εἰδικῶς διὰ τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν καὶ ἀποκλειτικῶς διὰ τὸ μέλλον.

Ἀποκρούομεν τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ἣν ὁ εὐδοκιμήσας ἐν τῇ ξένῃ κατ' ἐπιστημονικὴν καὶ Πανεπιστημιακὴν ἀπόδειξιν δύναται ἄνευ ἀνταγωνισμοῦ πρὸς τοὺς ἡμετέρους νὰ καταλάβῃ θέσιν τακτικοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἡ διάταξις αὕτη ἀρνεῖται τὴν ἐξ ἀντικειμένου κρίσιν, ἀνατρέπει τὴν Πανεπιστημιακὴν ἰδέαν. Θέτει ἐκ τῶν προτέρων ἀναιτιολογήτως εἰς ἥσσονα θέσιν τὸ Ἑλληνικόν. Ἡ δὲ ἀπαγορευτικὴ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἔργου παρὰ τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς εἶνε ἀτιμωτική, ἄλογος, πρωτοφανής.

Ὡς πρὸς τοὺς ὀδοντοϊατρούς, πρέπει νὰ νομοθετηθῇ διὰ τὸ μέλλον ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐξασκήσωσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο ἂν δὲν ἔχωσι δίπλωμα Ἰατρικῆς. Πολλάκις αἱ παθήσεις τοῦ στόματος εἶνε ἐξ ἀκλάσεως ἄλλων μακρυνῶν νόσων τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἡ γενικὴ ἰατρικὴ παίδευσις εἶνε ἀπαραίτητος διὰ πᾶσαν ἐπὶ μέρους ἐφαρμογὴν τῆς Ἰατρικῆς.

Ὡς πρὸς δὲ τοὺς κτηνιάτρους, δὲν δυνάμεθα ἀρά γε ἡμεῖς, δὲν εἴμεθα ὥριμοι, νὰ ἔχωμεν ἐνταῦθα Κτηνιατρικὸν Σχολεῖον—καὶ ἐντὸς τῆς πόλεως ἀκόμη; Δύο μόνον ἐκτάκτων ἑδρῶν ἔχομεν ἀνάγκην, Παθολογίας καὶ Χειρουργικῆς τῶν ζώων, ἡ ἄλλη, ἡ φυσιολογία περιλαμβάνεται εἰς τὸ νομοσχέδιον. Ἡ δὲ δαπάνη εἶνε μικρά. Καὶ ἀροῦ μετὰ ζετίαν θὰ λειτουργῇ, δυνατὸν ἐν τῷ μεταξὺ νὰ μορφωθῶσι καὶ εἰδικοὶ πρὸς διδασκαλίαν. Δύναται δὲ νὰ καθορισθῇ σύστημα ἐπακολούθου ἐκπαιδεύσεως διὰ τοὺς ἰατροὺς τῶν ἐπαρχιῶν, ἵνα, ἐρχόμενοι οὗτοι κατ' ἔτος, τὸν Μάϊον, πληροφορῶνται περὶ τῶν νεωτέρων προόδων τῆς Ἐπιστήμης παρὰ τῶν καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν ἀντὶ ἐλαχίστου τιμήματος».

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κυκλάδων κ. Π. Γρυπάρη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν».

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Δ. Γκλαβᾶ ὑποβάλλονται τροπολογίαι καὶ προσθῆκαι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας «ἡ Ἀμοιβαία», τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Κ. Δεσυπεξάκης. Τὸ Πανεπιστήμιον, λέγει, ἤκμαζε πρὸ ἐτῶν καὶ διότι διετήρει πλήρες τὸ ἠθικὸν κῦρος αὐτοῦ. Ἀλλὰ ἀπὸ 20ετίας, ἕνεκα τῆς παρεισδύσεως τῆς πολιτικῆς, ἐξηχρειώθησαν τελείως αἱ σημαντικώταται Σχολαὶ τῆς Ἰατρικῆς καὶ Νομικῆς. Αἱ σημαντικώταται ἀπὸ ἀπόψεως πρακτικῆς σκοπιμότητος. Ἀνοσιουργήματα ἐτελέσθησαν εἰς τὴν Ἰατρικὴν διὰ νὰ εἰσέλθουν καθηγηταί, φαυλότης ἐπεκράτησε διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἰς τὴν Νομικήν. Εἰς τὴν πρώτην οἱ καθηγηταὶ ἐχειροτονοῦντο ὑπὸ γνωστοῦ ἰσχυροῦ προσώπου τῆς ἡμέρας. Τί ἠθικὸν κῦρος θὰ εἶχον οὕτω διοριζόμενοι καθηγηταί, τινὲς τῶν ὁποίων ἐπὸ ἄλλας συνθήκας θὰ ἀπετέλουν καύχημα; Ἐκ τῶν λόγων τούτων προῆλθεν ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ Πανεπιστημίου. Αὕτη, παρ' ὅλας τὰς ἐλλείψεις της, ἐξησφάλισε τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἐν τῇ Νομικῇ ὅμως Σχολῇ ἡ ἐκκαθάρισις ἐγένετο δικαιοτάτη. Δὲν ἔπταιε δὲ ὁ Ὀργανισμός. Ὁ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ Ὀργανισμὸς ὅμως ἐξευτελίζει τὸ Πανεπιστήμιον καὶ

τὴν Ἐπιστήμην. Ἐπιβάλλει διαδικασίαν, ἥτις θ' ἀποκλείσῃ πάντα σεβόμενον ἑαυτὸν ἐπιστήμονα. Ἡ δοκιμασία κατὰ τὸν Ὀργανισμὸν τοῦτον δὲν εἶνε κρίσις, εἶνε ἐξέτασις.

Δύο περιορισμοὺς δέχομαι ὡς κριτήριον, πρῶτον νὰ ἐρωτᾶται ἡ Σχολὴ ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τὸν κατάλληλον ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος, ὥστε νὰ μὴ δίδεται καιρὸς πρὸς καταρτισμὸν τῶν συμφερουσῶν πλειοψηφιῶν, δεύτερον ἡ κρίσις τοῦ κριτοῦ διὰ τὸν ὑποψήφιον νὰ εἶνε ἠτιολογημένη κατὰ πάντα. νὰ τὸν κρίνῃ ἀπολύτως, νὰ δημοσιεύται δέ.

Φρονῶ ὅτι ὁ ἕκτακτος Καθηγητής, ἐὰν μετὰ πενταετίαν κριθῇ ὑπὸ τῆς Σχολῆς ὡς ἔχων τὰ προσόντα, ὡς ἄρτιος, πρέπει νὰ γίνεται μόνιμος. Φυσικὸν δὲ εἶνε ὅτι οὗτος θὰ εἶνε ὁ ἐνδεδειγμένος τακτικὸς Καθηγητής. Ὅθεν οἱ ἀνὰ πενταετίαν διαγωνισμοὶ παρέλκουν καὶ ἀνωμαλίαν καὶ ἀδικίαν δύνανται νὰ δημιουργοῦν. Ὅταν ἔχω τὸν ἄρτιον ἐπιστημονικῶς καὶ καθηγητικῶς Καθηγητήν, δὲν μὲ ἐνδιαφέρει διὰ τὸν τυχὸν ἀρτιώτερον. Ἡ Σχολή, μετὰ μίαν διετίαν, δύναται—ἀποφαινομένη, εἴτε κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, εἴτε κατὰ πλειοψηφίαν τῶν 2]3, νὰ γνωρίζῃ καλῶς ἂν ὁ ἕκτακτος Καθηγητὴς ἔχῃ τὴν ἐπάρκειαν ὥστε νὰ γίνῃ μόνιμος ἕκτακτος.

Ἀποκρούω τὴν διάταξιν τῶν ἐτησίων ἐξετάσεων, γραπτῶν καὶ προφορικῶν—καίτοι δὲν εἶμαι κατὰ τῶν τμηματικῶν—θὰ μεταβάλῃ τὸ Πανεπιστήμιον εἰς Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Εἶνε σύστημα ὑποδουλοῦν ἐντελῶς καὶ τὸν Καθηγητὴν καὶ τὸν φοιτητήν, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλας τὰς Ἐπιστήμας. Ἐ'ς τὴν Νομικὴν δὲ Σχολὴν θ' ἀποβῇ ἐπιζημιώτατον. Ἀντίκειται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου εἰς τὰς γενικάς μου δόξας περὶ Πανεπιστημίου. Ἄφισατε, Κύριε Ὑπουργέ, πᾶσαν δυνατὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰς Σχολάς, εἰς Ὑμᾶς ἐκληρώθη τὸ ἔργον τοῦ νὰ ἐμπλήσετε τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ ἀρίστου Καθηγητικοῦ ὑλικοῦ, ὑπὸ τοὺς δύο τούτους ὅρους ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ σᾶς εὐλογῇ διὰ τὸ ἔργον ἡμῶν.

Ν. Πετιμέζας. «Ἡ διὰ νόμων ρύθμισις τῶν πάντων» ἀπετέλεσε, κατὰ τὸν Μοντεσκιέ, τὸ κύριον γνώρισμα τῆς παρακμῆς τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Τοιούτους περιορισμοὺς θέτει τὸ νομοσχέδιον. Πρὸς τί δὲ αἱ γραπταὶ ἐξετάσεις τῶν

φοιτητῶν; Καὶ διατὶ ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἀπὸ τῶν Καθηγητῶν; Τοῦτο ἐπιβάλλεται ὄντως ἐν Εὐρώπῃ διά τινας κλάδους τῆς Ἰατρικῆς, ἀλλὰ ἀφέθη εἰς τοὺς ἀγράφους νόμους ἡ τήρησις αὐτοῦ. Ἡ κακοδαιμονία τοῦ Πανεπιστημίου δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν πλημμέλειαν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ εἰς τὴν εἴσοδον ἐν αὐτῷ προσώπων ἀναρμοδίων. Ὑπὸ τοὺς φαινομενικῶς ἀποκεντρωτικοὺς νόμους τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν Καθηγητῶν, περιῆλθε τοῦτο διὰ φαύλης ἐκμεταλλεύσεως εἰς ἔκλυσιν, ἐγένετο χαλκευτήριον ποταπῶν καὶ μικρῶν συμφερόντων. Ὑπῆρξαν καὶ Καθηγηταί, οἵτινες ἐχρηματίζοντο ὡς Καθηγηταὶ εἰς βάρος καὶ τοῦ ταμείου τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ ταμείου τοῦ Πανεπιστημίου. Πάντα ταῦτα κατήγγειλα καὶ ἐπισήμως καὶ διὰ τῆς δημοσιότητος καὶ προὐκάλεσα τοὺς καταγγελλομένους καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐτόλμησε νὰ μὲ καταδιώξῃ διὰ μηνύσεως. Ὑποστηρίζω ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις ἐπάταξεν οὓς ὤφειλε νὰ πατάξῃ, καὶ ἐὰν ἤνοιγεν ἐνταῦθα τὸ ζήτημα τῶν λόγων τῆς ἐκκαθαρίσεως ἑκάστου τῶν κ. Καθηγητῶν θὰ ἀπήντων κατὰ τρόπον ὅστις θὰ ἐφίμου πάντα τυχὸν ἀντιφρονοῦντα.

Ν. Μαβίλης. Ἐν ἀρχῇ, κύριοι βουλευταί, ὑπῆρξα σύμφωνος πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου. Ἀκούσας ὅμως τὸν κ. Διομήδην ἐπείσθην ὅτι ἐν τῇ συζητήσει τῆς ἀρχῆς πρέπει νὰ περιληφθῶσι καὶ τὰ σπουδαιότερα ἄρθρα τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου. Εἶμαι σύμφωνος πρὸς τὴν γνώμην τοῦ ἐκ Σπετσῶν βουλευτοῦ, καθ' ἣν ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Πανεπιστημίου πρέπει νὰ συνταχθῇ ἐπὶ τῷ φιλελευθερώτερον. Συνιστᾷ ὅπως οἱ φοιτηταὶ παρακολουθῶσιν ἐπὶ ἓν ἔτος τουλάχιστον τὰ φιλοσοφικὰ μαθήματα ὅπως εἶσιν ἕτοιμοι εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων συγγραμμάτων, τὰ ὁποῖα πολλάκις διασαλεύουσι τὰς πεποιθήσεις των. Ταῦτα ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χωρισμὸν προτείνει ὅπως τὸ Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον ἰδρυθῇ ἐν Κερκύρᾳ.

Τὴν 10 καὶ 40' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Σπ. Ι. Θεοδωροπούλου ὑποβάλλονται τροπολογίαι εἰς τὸ σχέδιον νόμου περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Α. Πανεπιστήμιον. Λέγοντες νέον Πανεπιστήμιον σήμερον δὲν ἐννοοῦμεν Πανεπιστήμιον ἀφῃρημένων διδασκαλιῶν, ἐννοοῦμεν Πανεπιστήμιον καλλιεργοῦν τὰς ἀντικειμενικὰς ἐπιστήμας, πεπροικισμένον μὲ τμῆμα ἀγρονομικῶν ἐπιστημῶν, τῶν βιολογικῶν ἐπιστημῶν— αἵτινες ἔχουν καὶ τὰς οἰκονομικὰς καὶ τὰς τεχνικὰς αὐτῶν ὄψεις. Καθυστεροῦμεν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς βιομηχανικῆς, τῆς ἐμπορικῆς, τῆς Γεωργικῆς Ὀργανώσεως. Εἷς ἐκ τῶν μεγίστων κοινωνιολόγων εἶπεν ὅτι ἡ βαθμὶς τοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς Κράτους κρίνεται ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν γνώσεων παρ' αὐτῷ καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν. Τῷ ὄντι ἄνευ τοῦ ἐφοδίου τούτου κινδυνεύομεν νὰ καμφθῶμεν ἐν τῷ ἀνταγωνιστικῷ ἐθνικῷ ἀγῶνι. Τὸ δεύτερον Πανεπιστήμιον, ὀργανούμενον κατὰ τὴν ἄνω ἀντίληψιν, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μέγας μοχλὸς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἔθνους. Ὅλα τὰ τεθειμένα εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ ἀναπτυχθέντα ἐνταῦθα προσόντα τῶν Καθηγητῶν θὰ ἀποβοῦν μάταια, ἐὰν δὲν ἐπιβάλλωμεν εἰς αὐτοὺς τὸ αἴσθημα καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἁμίλλης. Τὸ ὀλίγον δὲ τῶν Πανεπιστημιακῶν θέσεων ματαιοῖ τὴν δημιοργίαν φυτωρίου, ὅπως ἐξέρχωνται οἱ ἐπαρκεῖς διὰ νὰ γίνωσι Καθηγηταί.

Ἡ ἵδρυσις καὶ ἄλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Κέντρου, ὑπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὸν λόγον τῶν ἀνωτέρω σκέψεων, θὰ συνετέλει καὶ εἰς τὸ νὰ παρακολουθῶσιν οἱ φοιτηταὶ τὴν ἄλλην κίνησιν τοῦ τύπου, ὡς τῆς πολιτικῆς, οὐχὶ μετὰ τῶν ὑπερβασιῶν, τῶν φαντασιώσεων καὶ τῶν μικρονοιῶν τῶν μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου εἶνε περιττὴ ἡ πεῖρα. Θὰ συνετέλει εἰς τὸ νὰ συζῶσι καὶ συνδιαιτῶνται οἱ φοιτηταὶ κατὰ τρόπον ἀναπτύσσοντα τὸ ἀτομικὸν καὶ κοινωνικόν των ἐγώ, ὡς ἐν τοῖς μᾶλλον προηγμένοις Πανεπιστημιακῶς Κράτεσι συμβαίνει. Θὰ συνετέλει εἰς τὸ νὰ γίνῃ τοῦτο κέντρον διεθνοῦς φοιτητικῆς κινήσεως. Θέλομεν τὸ δεύτερον τοῦτο Πανεπιστήμιον. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἀπὸ τοῦδε ἐπαρκεῖς ἐπιστήμονες δι' αὐτό, ἱδρύσατέ το μὲ μίαν μόνον Σχολὴν ἐν τῷ παρόντι— τὴν ἀγρονομίαν λ.χ. Τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τοῦ β' Πανεπιστημίου δὲν εἶναι δυσεπίλυτον. Ἡ περιπλέον δαπάνη τῶν 200,000 δρχ. θὰ ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ἐκ τῶν πόλεων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, αἵτινες, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη πόλις, θὰ ἀνελάμβανον προθύμως τὸ βάρος τῆς συντηρήσεως—

ἀποβλέπουσαι εἰς τὰ ἐξ αὐτοῦ ὠφελήματα. Ἡ Λάρισα, ἡ Κέρκυρα, αἱ Πάτραι θὰ ἠδύναντο ἐπίσης νὰ βαστάσουν τὸ ἐπὶ πλέον βάρος τοῦτο. Ἄνευ δευτέρου, ἰδιαιτέρου Πανεπιστημίου ἀδύνατος ἀληθῶς ἡ πρόοδος τῶν νεωτέρων ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι—ἤτοι ἡ πρόοδος τῆς χώρας.

Ὡς πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἐλάχιστα θὰ εἴπω. Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐπιστημῶν δὲν πρέπει νὰ εὑρίσκῃ ἐμπόδιον εἰς τὸν καθορισμὸν καὶ τὴν δέσμευσιν τῶν ἑδρῶν— εὐοδοῦται εἰς τὴν δημιουργίαν νέων ἑδρῶν— αἱ ἐπιστήμαι δὲν ἀντικαθίστανται, πολλαπλασιάζονται. Προτείνω, πρὸς μείζονα ἐξασφάλισιν, τὴν καταλληλοτέραν διαρρύθμισιν τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐκτάκτων Καθηγητῶν. Ἀποβλέπειοὐτος εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν νεωτέρων ἐπιστημόνων. Ἀποβλέπει ὅμως καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν φυτωρίου διὰ τακτικοὺς Καθηγητάς. Ἐν Γερμανίᾳ κατὰ κανόνα δύναταί τις νὰ εἴπῃ οὗτοι λαμβάνονται ἐκ τῶν ἐκτάκτων Καθηγητῶν Ἐκτὸς τοῦ Πανεπιστημίου σπανιωτάτη ἡ ἐπιστημονικὴ εὐδοκίμησις καὶ ἀνάδειξις. Οἱ ἔκτακτοι Καθηγηταὶ ἀνάγκη νὰ ἔχουν καὶ κάποιαν μονιμότητα.

Αἱ καθιερούμεναι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις ἀντίκεινται εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἥτις τείνει νὰ καταργήσῃ ἐξ ὁλοκλήρου τὰς ἐξετάσεις Τὸ σύστημα τῶν ἐξετάσεων ἦν τὸ ἀγαπητὸν τῶν Ἰησουϊτῶν, ἀποβλεπόντων διὰ τῶν ἐξετάσεων εἰς πανηγυρικὴν διαφήμησιν τοῦ ἔργου τῶν Σχολῶν των. Νῦν ὅμως ἡ μάθησις εἶνε θετική, οὐχὶ παθητική, ψυχολογικὴ ἐνέργεια. Ἡ μεγάλη μεταρρύθμισις τοῦ 8ου αἰῶνος ἐν Γερμανίᾳ ἦν ἡ ἀντικατάστασις ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τῶν κειμένων διὰ τῆς ἐλευθέρας διδασκαλίας.

Χρ. Κορύλλος. Οἱ ἐκτραφέντες ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τὰ πρῶτα φῶτα λαβόντες, ἔστω καὶ ἀτελῆ, ἔπρεπε νὰ πράξωμεν ὅ,τι οἱ υἱοὶ τοῦ Νῶε. Ἀρκετὰ ἐξεσφενδονίσθησαν ἐναντίον του ἐντεῦθεν, ἂς σταματήσωμεν. Τοῦτο φρονεῖ ὑποθέτω καὶ ἡ Κυβέρνησις. Τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ἀποδέχομαι.

Αἱ ἕδραι δὲν πρέπει νὰ ὁρισθοῦν διὰ νόμου, ἀλλὰ νὰ ὁρίζωνται διὰ Β. Δ. διότι ἡ ἐξέλιξις τῆς ἐπιστήμης ἀπαιτεῖ καὶ νέας ἑκάστοτε ἕδρας.

Ἡ Ἀστυκλινικὴ πρέπει νὰ διατηρηθῇ, νὰ διδάσκωσιν

εἰς αὐτὴν ἕκτακτοι Καθηγηταί. Ἐλλείπει ἐκ τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἀπαραίτητος ἕδρα τῶν νόσων τῶν θερμῶν κλιμάτων. Τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας δὲν εἶνε ἀπαραίτητον, νὰ τεθῇ ὅτι ἀπομακρύνεται ὁ νοσήσας ἀνιάτως. Διὰ τοὺς βοηθοὺς πρέπει νὰ ὁρισθῇ ὅριον μέχρι 30 ἐτῶν τοὐλάχιστον.

Οἱ καθηγηταὶ οἱ διδάσκοντες εἰς τὰ φροντιστήρια πρέπει ν' ἀμοίβωνται ὁπωσδήποτε. Εἰς τὰς κλινικὰς πρέπει νὰ διδάσκουν οἱ καθηγηταὶ ἀνὰ δύο ὥρας. Πρέπει ὁ Κοσμήτωρ νὰ ἐγκαλῇ τὸν καθηγητὴν ὅστις δὲν ἐτελείωσε τὸ μάθημά του ἐντὸς δύο ἐτῶν. Πρέπει νὰ τεθῇ ὁ ὅρος «Ὀδοντίατρος» κατὰ τὸ ὑπίατρος κλπ. ὑποβάλλω σχετικὰς τροπολογίας

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Τρικκάλων κ. κ. Α. Παπαποστόλου καὶ Χ. Βλατσίου καὶ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Γ. Συγγούρη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ συμβατικοῦ τόκου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ν. Βάρβης. Ὑποστηρίζω τὴν ἵδρυσινΔευτέρου Πανεπιστημίου εἰς Κέρκυραν.Θὰ εἶνε καὶ ἐθνικὸν κέντρον,ὡς ἐκ τῆς γειτνιάσεως μὲ τὴν Ἤπειρον καὶ Ἀλβανίαν. Τοιοῦτον ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἡ Ἰόνιος Ἀκαδημία, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος. Ἡ Κέρκυρα ὑπὸ τὴν Ἐνετίαν καὶ τὴν Γαλλ. Δημοκρατίαν ἐχρησίμευσεν ὡς ἄσυλον τῶν πεφωτισμένων καὶ λογίων ἑλλήνων, οἵτινες ἐκαλλιέργησαν τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ γλῶσσαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς μεγίστην τότε ἐπιρροὴν ἀσκούσης ἐπὶ τῆς κοινωνίας Ὀρθοδόξου ἐκκλησίας.

Ἐκεῖ κατέφυγον, ἐνήργησαν, συνεννοήθησαν καὶ ἐκεῖθεν ἐξέτειναν τὰς ἐνεργείας των καὶ ἐπὶ τὸν λοιπὸν Ἑλληνισμὸν διασημότατοι πρωτοστάται καὶ κήρυκες τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀναγεννήσεως. Ἐκεῖ ἱδρύθη ἡ περίφημος «Ἀκαδημία τῶν ἐξησφαλισμένων», τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Τυπογραφεῖον, ἐπὶ Γαλλίας ἱδρύθη ἡ Ἰόνιος Ἀκαδημία, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὁποίας ἤκμασαν οἱ μέγιστοι διδάσκαλοι τοῦ Γένους

Ὡς ἐκ τῆς ἱστορικῆς τύχης της καὶ τῶν ἀνωτέρω λόγων ἡ Κέρκυρα συνεκράτησεν ἐθνικῶς μεγάλα καὶ σημαντικώτατα τμήματα τοῦ ἑλληνισμοῦ εἰς χαλεπὰς περιστάσεις. Ὅμοιον προορισμὸν δύναται ἐπιτυχῶς νὰ ἐκτελέσῃ καὶ νῦν ἡ Κέρκυρα—καὶ διὰ τοῦτο, διὰ τὸ παρελθόντης, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ ἱδρυθῇ δεύτερον Πανεπιστήμιον ἐν Κερκύρα.

Β. Μιχαλάκης. Ἡ Κυβέρνησις θὰ λάβῃ ἆρα γε ὑπ' ὄ-

ψιν τὰς γενομένας ἐνταῦθα παρατηρήσεις ἢ ἔχει ἤδη λάβει ἀμετακλήτως τὴν ἀπόφασίν της ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου; Πιστεύω,ἢ μᾶλλον γνωρίζω, τὸ δεύτερον. Πρωτοῦ δὲ συμπληρώσω τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου γνώμην μου θέλω νὰ ἀπαντήσω εἰς προλαλήσαντα συνάδελφον, ὅστις ἐχαρακτήρισεν ὑποβολιμαίαν τὴν πρότασιν νόμου 190 βουλευτῶν περὶ ἐπαναφορᾶς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν ἐκκαθαρισθέντων καθηγητῶν. Βουλευτὴς προτείνων καὶ συζητῶν ἐνταῦθα καθ' ὑποβολὴν ἄλλων δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄξιος νὰ εἶνε βουλευτής, διότι, ἢ θὰ εἶνε ἠλίθιος, ἢ θὰ εἶνε ἑτερογνώμων.

Πῶς ἦτο δυνατὸν τὸ Πανεπιστήμιον νὰ εὑρίσκετο εἰς ὑγιᾶ κατάστασιν καθ' ἣν ἐποχὴν ὁλόκληρος ἡ Πολιτεία εὑρίσκετο ἐν ἐκτροχιάσει; Καὶ πότε αὐτὴ ἐστράφη πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον μετὰ στοργῆς; Ἀφ' ὅτου ἱδρύθη τὸ Πανεπιστήμιον μας 12κις ἤλλαξαν οἱ ὀργανισμοὶ τῶν ἄλλων Πανεπιστημίων ἡμεῖς δὲ μόλις ἤδη ἀσχολούμεθα μὲ τὸν ὀργανισμὸν αὐτοῦ καὶ δὴ μετὰ τὴν λεγομένην ἐπανάστασιν. Δὲν εἶνε δὲ λόγος τῆς παραμικρᾶς ἡ εἴσοδος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἡμιμαθῶν, ἀμαθῶν, ἑρπετῶν, ἡ ὑπονόμευσις παρὰ τοῦ κομματισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔλλειψις μέσων διδασκαλίας. Ἐνῷ δὲ δὲν ἀπέλειψαν καὶ οἱ ἔξοχοι Καθηγηταὶ καὶ ἐπιστήμονες ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν, ἐν τούτοις ἡ ἀσυνείδητος καὶ ἀνίερος πολιτικὴ διὰ τῆς αἰσχρᾶς διαρκοῦς ἀναμίξεώς της κατώρθωσε νὰ παριστᾷ ἡμᾶς ὑπὸ Πανεπιστημιακὴν ἔποψιν ἐν μειονεκτικῇ θέσει, κατώρθωσε νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἐκκαθάρισιν, ἥτις ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον κτύπημα κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐὰν θέλετε νὰ ἐξασφαλίσετε καὶ νὰ ἀναδείξετε τὸ Πανεπιστήμιον, δώσατε εἰς αὐτὸ καὶ τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ τὰ μέσα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, τὸ ἔδαφος αὐτῆς, Νοσοκομεῖα καὶ Κλινικὰς καὶ τότε θὰ ἀναλάμψῃ ἐπιστημονικὸν φῶς μέγα εἰς τὴν χώραν ταύτην. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν εἶμαι εὔελπις καὶ ἐκ τῆς παρούσης ἐργασίας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἂς ἀπολύσῃ ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις ὅλους τοὺς ὑπάρχοντας Καθηγητὰς καὶ εἶτα ἂς διορίσῃ ἡ ἰδία, ὑπὸ ἰδίαν της εὐθύνην, τοὺς ἱκανωτέρους. Ἂς εἶνε καὶ ὀλίγοι οὗτοι ἐν ἀρχῇ. Οὕτω θὰ γίνῃ ὀργάνωσις καὶ ἀνόρθωσις. Ἄστοχον θεωρῶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν καὶ δευτέρου Πανεπιστημίου ἐν Ἀθήναις. Ἐὰν διεξήγετο ἐλευθέρα ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἡ Κυ-

βέρνησις δὲν θὰ ἦτον ἡ νικῶσα. Τὸ Δεύτερον Πανεπιστήμιον πρέπει νὰ ἱδρυθῇ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φαιάκων. Τὰ ἐκ Κερκυραϊκοῦ Πανεπιστημίου καλὰ θὰ εἶνε μεγάλα καὶ διὰ τὴν χώραν καὶ ἠθικῶς.

Α. Κυριακόπουλος. Διαμαρτύρομαι κατὰ τῆς τάσεως τῆς Πολιτείας νὰ συγκεντρώσῃ πᾶσαν ζωὴν καὶ κίνησιν εἰς τὴν Πρωτεύουσαν. Τὸ Δομπόλειον Πανεπιστήμιον πρέπει νὰ ἱδρυθῇ εἰς τὴν προσορωτέραν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, ἣν δὲν θὰ ἔλθω ἐγὼ βεβαίως νὰ ὁρίσω.

Πρόεδρος. Ἡ συζήτησις κατ' ἀρχὴν κηρύσσεται περαιωμένη.

Γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν εἰς β' συζήτησιν.

Θ. Κοντούπης. Φρονεῖ ὅτι εἰς τὴν β' συζήτησιν ἠδύναντο νὰ ἀναπτυχθῶσιν αἱ τροπολογίαι καὶ αἱ γνῶμαι τῶν βουλευτῶν ὥστε νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν γ' συζήτησιν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ εἰς μεταμεσονύκτιον ὥραν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε παρόντες οἱ ἐγγεγραμμένοι καὶ οἱ θέλοντες νὰ ὁμιλήσουν βουλευταί, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Βουλὴ ἐργάζεται ἀπὸ πρωΐας.

Πρόεδρος. Ὑπάρχουν ἄρθρα ἐφ' ὧν ὑπάρχουν ἐγγραφαί. Ὡς πρὸς αὐτὰ δυνάμεθα ν' ἀποφασίσωμεν ἄλλως, ν' ἀναβάλωμεν τὴν συζήτησιν.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Φρονεῖ ὅτι ἡ β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου πρέπει νὰ προχωρήσῃ, διότι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ὡμίλησαν τόσοι διὰ μακρῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς παρακωλύσεως, ἀνέπτυξαν δὲ καὶ ὅλας τὰς ἐν τοῖς καθέκαστα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου γνώμας των. Δι' οὐδὲν ἄλλο νομοσχέδιον ἐγένετο τόσον ἐκτεταμένη συζήτησις.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Χρ. Κορύλλου ὑποβάλλονται τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, τυπωθήσετε πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας κ. Ν. Βρ. Βάρδη ὑποβάλλεται Τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Νομοσχεδίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Θρ. Πετμεζᾶς. Τὴν ἀνάγκην τῆς λεπτομεροῦς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου ἀποδεικνύει αὐτὴ αὕτη ἡ ἀγόρευσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπε-

ρυλάχθη νὰ ἐκφέρῃ τὰς γνώμας αὐτοῦ ἐπὶ ὡρισμένων σημείων. Τελευτῶν συνιστᾷ ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου εἰς ἀλλεπαλλήλους συνεδριάσεις ἀλλ' ἀφήσῃ καιρὸν εἰς τοὺς βουλευτάς, ὅπως μελετήσωσιν αὐτό.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας) λέγει ὅτι δὲν πρόκειται ἡ περὶ τῶν ἓξ πρώτων ἄρθρων.

Θ. Κοντούπης. Δι' ὅσων εἶπον, λέγει, δὲν ἐσκόπουν νὰ ὑποστηρίξω ὅτι ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ νὰ ὑφαρπάσῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἐὰν πρόκειται περὶ ποσοῦ θὰ προέτεινον ὅπως ψηφισθῇ καὶ τὸ Καποδιστριακὸν νομοσχέδιον, διότι, ὡς ἀντελήφθην, οἱ κ. κ. βουλευταὶ ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὁμιλοῦσι καὶ περὶ τοῦ δευτέρου.

Ἀναγινώσκεται εἶτα τὸ 1ον ἄρθρον.

Ἐπὶ τούτου λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Θ. Μιχαλόπουλος,** ὅστις δὲν κρίνει σκόπιμον τὴν διαίρεσιν εἰς δύο τμήματα τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς.

Ὁ κ. **Α. Μιχαλακόπουλος** ποιεῖται παρομοίαν παρατήρησιν.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον 1 εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὁ κ. **Θ. Μιχαλόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι εἶνε ἀναγκαῖον ὅπως ἐγκριθῶσιν ἔξοδα παραστάσεως χάριν τοῦ πρυτάνεως.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 4.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ εἰς β' συζήτησιν δι ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως 20ῆς Ἰουνίου, λύεται δ' ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1.35' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στρατος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚ'

Τῆς 22 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 10. 50' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 130 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. Λ. Σκιαδαρέσης ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ τῶν μαρτυρίων τῶν καταδίκων Ἰθάκης ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου· 2) οἱ ἱερεῖς Βοστινίτσης ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα· 3) ὁ Τηνιακὸς Σύνδεσμος Σύρου αἰτεῖται ὅπως ἐπαναληφθῇ ἡ ἱερουργία ἐν τῷ ἐν Τήνῳ ναῷ τῆς Εὐαγγελιστρίας· 4) ὁ ἐν Πάτραις σύνδεσμος τῶν σιδηροδρ. ὑπαλλήλων αἰτεῖται ὅπως μὴ καταργηθῇ τὸ Ταμεῖον τῶν Συντάξεων· 5) οἱ τσαρουχοποιοὶ καὶ ὑποδηματοποιοὶ Καρδίτσης εὐχαριστοῦν δι' ὑποβολὴν ἐργατικῶν νομοσχεδίων· 6) οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικαὶ παροικίαι Λόυελ, Μάντσεστερ καὶ Πρόβιντσενς παρακαλοῦσιν ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀποστείλῃ πρόσωπον κύρους πρὸς διεύθυνσιν τῆς «Πανελληνίου Ἑνώσεως» περιεχούσης 7 χιλ. μέλη καὶ δὴ τὸν κ. Παπαμιχαλόπουλον.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Σ. Λαγουμτσῆς** ζητεῖ ἄδειαν ἀπουσίας 1 1)2 μηνὸς διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἡ Βουλὴ ἐγκρίνει τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας ταύτης.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Γ. Κορομηλᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν τῆς διατάξεως ἀριθ. 9 (ἄρθ. 106. 37) τῆς ἐπιτροπείας τῆς Βουλῆς, ἀποδεκτῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Θ. Πετρόπουλος** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 15 τοῦ νόμου ΓΧΖΒ' (3692) περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ἐπίσης ὑποβάλλονται τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ κ. **Γ. Ρ[illegible]** ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου», πρότασις νόμου τοῦ βουλευτοῦ κ. **Ν. Κ[illegible]** «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀγροτικῶν ἀκινήτων κτημάτων ἐν Κερκύρᾳ ἀπὸ τῶν βαρυνόντων αὐτὰ διηνεκῶν βαρῶν».

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ ὑπομνήματος τῶν μοναχῶν τοῦ Μ. Σπηλαίου.

Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. **Φ. Ρηγόπουλος** καὶ **Κ. Κυφιώτου** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 11 τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου».

Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Πρόεδρος. Ἐξακολούθησις τῆς κατ' ἄρθρον β' συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου περὶ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τὸ ἄρθρον 7.

Ὁ κ. **Β. Ἀ[illegible]** λέγει, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν καρδίαν τοῦ νομοσχεδίου καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸ ἡ δέουσα προσοχή. Συμφωνεῖ μὲ τὰς γνώμας τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἐκεῖνο ὅμως εἰς τὸ ὁποῖον διαφωνεῖ μετ' αὐτῆς εἶνε ὅτι ἀνέγραψεν ἕδρας δευτερευούσης σημασίας καὶ παρέλειψεν ἄλλας σπουδαίας σημασίας.

Παρελείφθη ἡ ἕδρα τῆς γυναικολογίας, ἡ ὁποία εἶνε ἀναπόσπαστος πρὸς τὴν τῆς μαιευτικῆς. Ἀκόμη καὶ ἕνας λόγος συντρέχει ὅπως χωρισθῇ ἡ ἕδρα τῆς γυναικολογίας ἀπὸ τὴν τῆς μαιευτικῆς. Ὁ λόγος εἶνε ἡ ἀφροδισιακὴ ἐπιστήμη. Προτείνει δὲ ὅπως ἱδρυθῇ ἕκτακτος ἕδρα τῆς γυναικολογίας. Ἐπίσης νομίζει ἀναγκαίαν τὴν ἵδρυσιν ἰδιαιτέρας ἕδρας διὰ τὰς θερμορρόους νόσους. Ἐπιβάλλεται ἡ ἵδρυσις τοιαύτης ἕδρας παρ' ἡμῖν, ὅπου ἔχουν ἐγκλιματισθῇ οἱ ἑλῶδεις πυρετοί. Ἡ ἕδρα θὰ εἶνε ἐκείνη, ἡ ὁποία θὰ ἐξετάσῃ τοὺς λόγους ἕνεκα τῶν ὁποίων δημιουργεῖται ἡ ἑλονοσία μαστίζουσα πολλὰς ἐπαρχίας.

Καταλήγων ὑπενθυμίζει ὅτι τὸ ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ βαρυτάτας ὑποχρεώσεις ἀπέναντι ἑκατομμυρίων ἑλλήνων.

Προκειμένου περὶ τῆς συμπληρώσεως τῶν ἑδρῶν ἐν γένει, προτείνει ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀναλάβῃ ἄνευ περιορισμῶν καὶ διατυπώσεων καὶ ὑπευθύνως ἀπέναντι τῆς κοινωνίας τὸν διορισμὸν τῶν καθηγητῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων καὶ τῶν ὑφηγητῶν, χωρὶς νὰ καταναγκάζωνται οἱ ἐπιστήμονες νὰ

δοκιμάζουν τὴν ἀντοχὴν τῆς ὑπολήψεώς των εἰς τὴν κοχλάζουσαν χύτραν τῶν προσωπικῶν παθῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ὑπομιμνήσκει ὅτι ἡ συζήτησις εἶνε ἐπὶ τῶν ταχτικῶν ἑδρῶν συνιστᾷ δ' ὅπως οἱ ῥήτορες μὴ παρεκβαίνωσι τοῦ θέματος.

Ι. Βρυώνης. Συνιστᾷ ὅπως συσταθῇ καὶ ἕδρα νοσημάτων τῶν θερμῶν χωρῶν.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Λέγει ὅτι θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ σύστασις.

Ι. Βρυώνης. Κατόπιν τῆς δηλώσεως ταύτης τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας παραιτεῖται τῆς περαιτέρω ὁμιλίας του.

Α. Σχοινᾶς. Τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ἱδρύσεως ἑδρῶν πρακτικῶν μαθημάτων εἰς τὴν φυσικομαθηματικὴν Σχολήν, ὅπως δοθῇ ὥθησίς τις πρὸς τὰς σπουδὰς τῶν ἐφαρμοσμένων ἐπιστημῶν. Ὁμιλεῖ δὲ κατόπιν ἐν ἐκτάσει περὶ μιᾶς ἑκάστης τῶν ἑδρῶν, ὑποδεικνύων τὰς μεταβολὰς αἵτινες κατὰ τὴν γνώμην του δύνανται νὰ γείνουν. Προκειμένου περὶ τῆς ἕδρας τῆς Ὀρυκτολογίας, λέγει ὅτι θὰ ἤθελε δι' αὐτὴν μόνον ἕκτακτον Καθηγητήν

Φ. Νέγρης. Ἡ Ὀρυκτολογία ἐν τούτοις εἶνε ἡ γραμματικὴ τῆς Γεωλογίας καὶ τῆς Παλαιοντολογίας.

Ὁ κ. **Α. Σχοινᾶς** προσθέτει ἐπίσης τινὰ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς διδασκαλίας τῆς κτηνιατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ὁ ἰατρός, ὁ σπουδάζων ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ στοιχειώδεις κτηνιατρικὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας ἐπωφελῶς θὰ χρησιμοποιήσῃ ἐν τῇ περιφερείᾳ του.

Ι. Θρυπτῆρης (Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλει νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τοῦ ΓΨΙΑ' (3711) νόμου, περὶ ὀργανώσεως τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου, καὶ ἕτερον «περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινῶν τοῦ Προξενικοῦ Νόμου». Παρακαλεῖ ὑπως τὰ νομοσχέδια ταῦτα θεωρηθῶσι κατεπείγοντα, ψηφισθῶσι δ' ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατ' ἀρχήν, ἵνα παραπεμφθῶσιν εἰς ἐπιτροπήν.

Ἡ **Βουλή,** ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, ἀπεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ κατεπεῖγον τῶν νομοσχεδίων καὶ

τὴν ἀναγραφὴν καὶ πρόταξιν αὐτῶν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

Γίνονται κατόπιν δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ νομοσχέδια ταῦτα κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ μετὰ τοῦτο ὅτι κατήρτισεν ἐπιτροπὴν εἰς ἣν θέλουσι παραπεμφθῇ τὰ νομοσχέδια ταῦτα πρὸς ἐπεξεργασίαν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἀπετελέσθη ἐκ τῶν ἑξῆς·

Τῶν κ.κ. Δ. Καλλέργη, Ι. Κουντουριώτη, Α. Ροντήρη, Α. Διομήδη, Θ. Κουτσόπη, Κ. Μάνου, Κ. Δεμερτζῆ, Ἀγ. Σλῆμαν, καὶ Σ. Σίμου.

Ὁ κ. **Θ. Μιχαλόπουλος** ὑποβάλλει τὰς σκέψεις του περὶ τῶν ἑδρῶν τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς.

Ὁ κ. **Δ. Ζημᾶνος** θεωρεῖ ἀπαραιτήτους τὰς δύο ἑδρας τῆς Ὀργανικῆς καὶ τῆς Ἀνοργάνου Χημείας.

Α. Ἀλεξανδρής (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Λέγει, ὅτι ἐθεώρησε κακὸν νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν Σχολὴν μὲ μαθήματα, τὰ ὁποῖα θὰ δημιουργήσουν ἁπλῶς ἡμιμαθεῖς.

Ὁ κ. **Φ. Νέγρης** τονίζει ἐπίσης τὴν ἀνάγκην τῆς ἕδρας τῆς Ὀρυκτολογίας.

Πελ. Παλιόπουλος. Ἀναφέρει ὅτι ἡ κτηνοτροφία ἐν Ἑλλάδι μαστίζεται ὑπὸ ἐπιζωοτίας, ἡ Πολιτεία ἀδυνατεῖ νὰ περιστείλῃ τὸ κακόν, συνιστᾷ τὴν διδασκαλίαν τῆς Κτηνιατρικῆς. Ἐπίσης συνηγορεῖ καὶ ὑπὲρ τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀγρονομίας, καθ' ὅσον ὁ Γεωργικὸς πληθυσμὸς εὐαρέστως θ' ἀκούσῃ τὴν ἵδρυσιν τῆς διδασκαλίας καὶ μετ' ἀνακουφίσεως θὰ εἰσφέρῃ καὶ τοὺς νέους φόρους.

Προτάσει τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως γίνονται δεκτὰ μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ μεταλλήσεως ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν πρὸς ὀργάνωσιν τῆς χωροφυλακῆς» καὶ εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ τῶν διδακτηρίων τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν Διακοπήν

Τὴν ὥραν καὶ 11' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα κατ' ἄρθρον β' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Γ. Κορομηλᾶς. (Ἐπὶ τοῦ 7ου ἄρθρου). Διατυπώνει διαφόρους παρατηρήσεις. Λέγει ὅτι αἱ ἔκτακτοι καθηγεσίαι, ὑπάρχουσαι νῦν μόνον ἐν Γαλλίᾳ καὶ δὴ ἐν Παρισίοις, εἶνε θεσμὸς ἀνεπιτυχής, τείνουσαι ν' ἀντικατασταθῶσι δι' ἑδρῶν τακτικῶν «συμπληρωματικῶν» Καθηγητῶν.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Δὲν δύναται νὰ ἐπεκτείνεται ὁ ὁμιλῶν καὶ εἰς ζητήματα μὴ θιγόμενα διὰ τοῦ συζητουμένου ἄρθρου. Ἄλλως τε τὴν πρωΐαν τοῦτο συνεφωνήθη ἐκ νέου μεταξὺ τῶν κ. Βουλευτῶν. Τὸ ζήτημα τῶν ἐκτάκτων καθηγητῶν καὶ τῆς θητείας ἀνήκει εἰς ἄλλο ἄρθρον, δι' ὃ δύναται νὰ ἐγγραφῇ.

Γ. Α. Οἰκονόμου. Νομίζει ὅτι τακτικὸς Καθηγητὴς διὰ τὴν Ἰατροδικαστικὴν δὲν θὰ ἦτον εἰς τὴν θέσιν του δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχει νῦν ὁ ἐπαρκὴς τοιοῦτος, ὁ συγγράψας πρωτοτύπως. Ἡ ἕδρα τῆς Χειρουργικῆς Παθολογίας δύναται νὰ μὴ ἔχῃ τακτικὸν Καθηγητήν. Δύο ἔκτακτοι θὰ ἦσαν προτιμώτεροι. Ἡ ἕδρα τῆς Παιδιατρικῆς ἐπίσης περιττὸν νὰ ἔχῃ τακτικὸν Καθηγητήν. Ἡ Ἀστυκλινικὴ πρέπει νὰ διατηρηθῇ μόνον ὡς ἵδρυμα. Πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν αἱ καθαρῶς ἐπιστημονικαὶ ἕδραι. Ἡ ἱστολογία καὶ ἡ ἐμβρυολογία ἀπαιτοῦσι τακτικὸν Καθηγητήν.

Γ. Λαμπρινούδης. Ζητεῖ νὰ χωρισθῶσιν αἱ ἕδραι τῆς μαιευτικῆς καὶ τῆς γυναικολογίας, ἡ δευτέρα ν' ἀνατεθῇ εἰς τακτικὸν Καθηγητήν. Ἡ ἱστολογία καὶ ἡ ἐμβρυολογία ν' ἀνατεθῶσιν εἰς τακτικὸν Καθηγητήν. Νὰ ἱδρυθῇ ἕδρα τῶν νόσων τῶν θερμῶν χωρῶν. Τὴν Γεωλογίαν, Ὀρυκτολογίαν καὶ Παλαιοντολογίαν δύναται εἰς καὶ μόνος Καθηγητὴς ν' ἀναλάβῃ.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λακωνίας κ. Γ. Α. Οἰκονόμου ὑποβάλλονται τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Φ. Νέγρη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ αὐτὸ νομοσχέδιον τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Γ. Ράλλη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ 10ον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Θ. Σκάσης. Διατυπώνει διαφόρους γνώμας του ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου. Ζητεῖ χωρισμὸν τῆς Γυναικολογιακῆς ἀπὸ τῆς Μαιευτικῆς ἕδρας.

Προτείνει ἵδρυσιν ἕδρας ἐμβρυολογίας καὶ ἱστολογίας, ὡς καὶ τῶν νοσημάτων τῶν θερμῶν χωρῶν. Ὡς πρὸς τὴν Ἀστυκλινικήν, λέγει ὅτι ἔχει σκοπὸν τὴν εἰδικὴν μόρφωσιν τῶν ἰατρῶν, πρέπει νὰ διατηρηθῇ. Ἀπέτυχε μέχρι τοῦδε καὶ καταργήθη καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἕδρα λόγῳ τοῦ πλημμελεστάτου ὀργανισμοῦ αὐτῆς, ζητεῖ δεκτὴ φράσιν ἀντὶ δεκτούς. Λέγει ὅτι ἡ Ἀστυκλινικὴ θὰ χρησιμεύσῃ ὡς μέσον ἀσκήσεως τῶν ἐκτάκτων Καθηγητῶν, πρέπει εἰς τοὺς Καθηγητὰς νὰ παρέχωνται κλινικαὶ ὅπου καὶ εὐρέως ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως δύνανται ν' ἀσκῶνται εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν.

Ε. Κωνσταντόπουλος. Ἡ ἡμετέρα Ἰατρικὴ Σχολὴ ὑπὸ ἐθνικὴν ἔποψιν εἶνε ἡ σημαντικωτάτη. Ἡ φυσιολογία καὶ ἡ παθολογία εἶνε ἡ βάσις τῆς μορφώσεως εἰς καλὸν ἰατρόν. Διὰ νὰ γίνῃ τις καλὸς φυσιολόγος πρέπει νὰ σπουδάσῃ τὴν Ἀνατομικὴν καὶ μάλιστα ὅλων τῶν ζώων, ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς συγκριτικῆς Ἀνατομικῆς καὶ Ὀντογονίας. Ἡ Ἀνατομικὴ ἐν τούτοις ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μας διδάσκεται πρωτογενῶς. Ἀπαιτοῦνται δύο ἕδραι δι' αὐτήν. Ἀπαραίτητος δὲ διὰ τὴν μόρφωσιν περὶ τὴν φυσιολογίαν τοῦ ἀνθρώπου ἡ μάθησις τῆς Γενικῆς Φυσιολογίας. Ὁμοίως ἀπαραίτητος εἶνε ἕδρα τῆς Πειραματικῆς Παθολογίας.

Ἕδρα Ἀστυκλινικῆς εἶνέ τι περιττόν, ἀλλὰ καὶ ἀκατανόητον. Ἀκατανόητος καὶ ἀναιτιολόγητος εἶνε καὶ ὁ θεσμὸς τῶν ἐκτάκτων καθηγητῶν. Ἕδρας κυρίας καὶ δευτερευούσας πρέπει νὰ ὁρίσωμεν ἀντὶ τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων καθηγητῶν. Οὕτω καὶ οἱ τῶν κυρίων καὶ οἱ τῶν δευτερευόντων μαθημάτων καθηγηταὶ θὰ εἰσήρχοντο κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ θὰ εἶχον τὴν αὐτὴν μονιμότητα. Ἕδρας δευτερευούσας θεωρῶ τὴν τῆς Ἰατροδικαστικῆς, ἥτις ἀπαιτεῖ ἰδιοφυΐαν καὶ φαντασίαν ἀκόμη. Ὁ ἰατροδικαστὴς μᾶλλον «γεννᾶται δὲν γίνεται».

Ὁ θεσμὸς τῶν ὑφηγητῶν πρέπει νὰ καταργηθῇ. Πρέπει νὰ εἰσάγωνται ὡς καθηγηταὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀπ' εὐθείας οἱ ἐπιστήμονες, διότι εἶνε πλάνη νὰ φρονῶμεν ὅτι ἡ ἐπιστήμη καλλιεργεῖται μόνον ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Εἰς τὸ ἔργον τῆς ὀργανώσεως τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ

ἐκπονηθὲν παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, δύνανται νὰ ἐπέλθουν μεταβολαί, ἀπαλλάσσουσαι αὐτὸ ἀπὸ τοῦ στοιχείου τῆς ἐμπειρικότητος, ὅπερ τὸ διακρίνει. Παρ' ὅλην τὴν ἐν γένει ἀξίαν τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, αὕτη συνεπιέσθη καὶ συνεπνίγη καὶ ἐξ ἐπιδράσεων.

Ν. Πετσάλης. Λέγει ὅτι συγχαίρει τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὴν κατάργησιν τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἱδρύματος ὅπερ ἐστοίχιζε 1500 δραχ. τὸν μῆνα χωρὶς νὰ συνεισφέρῃ τίποτε, προτιμώτερον εἶνε τὸ ὁριζόμενον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὅτι οἱ ἔκτακτοι καθηγηταὶ θὰ ἔχωσι περιορισμένον ἀριθμὸν κλινῶν ἐν ταῖς διαφόροις κλινικαῖς, ὅπου δήποτε καὶ ἂν εὑρίσκωνται αὐταί, καὶ θὰ θεωρῶσι καὶ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἀσθενεῖς. Ἐπιφέρει καὶ ἄλλας τινὰς παρατηρήσεις εἰς τὸ ἄρθρον.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ε. Ρέπουλη ὑποβάλλεται σχέδιον νόμου περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 28000 πρὸς πληρωμὴν ἀμοιβῶν τοῦ διενεργηθησομένου κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1911 διαγωνισμοῦ πρὸς σύνταξιν μελετῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν μελετῶν δικαστικοῦ μεγάρου ἐν Ἀθήναις. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Κ. Μέρμιγκας. Ἀναπτύσσει τροπολογίαν καθ' ἣν κατατάσσονται οἱ ὑφηγηταὶ εἰς τὸ ἀνώτερον διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἦν δηλοῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὅτι κάμνει δεκτήν. Ὑπεραμύνεται εἶτα τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἀστυκλινικῆς, τῆς «κλινικῆς τοῦ Ἄστεως», ὡς ἀπαραιτήτου καὶ ἐπιστημονικῶς καὶ φιλανθρωπικῶς.

Ι. Βέρμιος. «Πρέπει νὰ κατανοήσωμεν πάντες τὴν σημασίαν τῆς Ἀστυκλινικῆς καὶ τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἡ ἰατρικὴ σχολὴ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν της ἄνευ Ἀστυκλινικῆς. Ἡ Ἀστυκλινικὴ ἔχει διπλοῦν σκοπόν, τὸν φιλανθρωπικὸν καὶ τὸν ἐπιστημονικόν, εἶνε δὲ ἀδιάσπαστοι ἀμφότεροι οὗτοι. Διὰ νὰ συρρεύσουν οἱ πάσχοντες πρέπει νὰ καθιερώσωμεν θεραπείαν ἄνευ πληρωμῆς. Ἡ Ἀστυκλινικὴ δὲν δύναται ν' ἀντικατασταθῇ διὰ κλινικῶν. Ὁ καθηγητὴς τῆς εἰδικῆς νοσολογίας ἂς εἶνε καὶ διευθυντὴς καὶ καθηγητὴς τῆς Ἀστυκλινικῆς. Ἡ Ἀστυκλινικὴ θὰ εἶνε καὶ κέντρον ὅπου θὰ τοποθετηθῶσιν οἱ ἔκτακτοι καθηγηταί, ἐργαστήριον ἀσκήσεως αὐτῶν».

Παρὰ πολλῶν βουλευτῶν ὑποβάλλεται πρότασις Νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ φορολογικοῦ νόμου ΓΦΚΕ' τῆς 13ης Ἰανουαρίου 1910 περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Τ. Παπαδάμ. Ἡ Ἰατροδικαστικὴ εὑρίσκεται παρ' ἡμῖν εἰς νηπιώδη κατάστασιν. Ἡ ἰατροδικαστικὴ προώδευσε μεγάλως λόγῳ τοῦ μαθήματος τῆς ἐγκληματικῆς ἀνθρωπολογίας. Οὐδεμία μνεία γίνεται ἕδρας τοιούτου μαθήτος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Κλάδος τῆς ἐγκληματικῆς ἀνθρωπολογίας εἶνε τὸ μάθημα τῆς δικαστικῆς ταυτότητος.

Α. Ἀλεξανδρής. Ἐὰν ἐμνημόνευον ἰδιαιτέρως θὰ ἦτο ὡς νὰ ὠνόμαζον παρὰ τῷ κορμῷ καὶ τὸν κλάδον.

Τ. Παπαδάμ. Ἀπὸ τῆς ἕδρας δὲ καὶ μόνον διδασκομένη ἡ Ἰατρικὴ ἀδύνατον νὰ ἔχῃ καρπούς. Καταθέτει σχετικὴν τροπολογίαν.

Β. Μιχαλέας. Εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ζητημάτων τοῦ Πανεπιστημίου, τὰ ἀνακινούμενα ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ μαίνονται τὰ προσωπικὰ πάθη.

Ἀφοῦ ἦλθε τὸ ζήτημα τῆς Ἀστυκλινικῆς, διατί ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐζήτησε πρὸ ὀλίγου ν' ἀναβάλλωμεν τὴν τελικὴν συζήτησιν ἐπ' αὐτῆς; Ἐὰν ἄλλοι συνεχάρησαν τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὴν κατάργησιν τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἐγὼ ἀναγκάζομαι νὰ τὸν συλλυπηθῶ. Ἡ Ἀστυκλινική, καλῶς ὀργανωμένη, θὰ συντελέσῃ θαυμασίως καὶ τὸν ἐπιστημονικὸν καὶ τὸν πρακτικὸν καὶ τὸν φιλανθρωπικὸν προορισμόν της. Ἐὰν ἠτύχησε, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν γενικὴν ἐξάρθρωσιν τῆς Πολιτείας. Κανενὸς ἄλλου εἴδους κλινικὴ δὲν δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ αὐτήν. Τίνα δὲ λόγον ἔχει ὁ Καθηγητὴς τῆς εἰδικῆς νοσολογίας;

Ν. Ρούσης. Παρατηρεῖ τὴν ἔλλειψιν ἐκ τοῦ νομοσχεδίου τῆς ἕδρας τῆς Ὠτολογίας καὶ τῆς Λαρυγγολογίας, ἥτις ὑρίσταται.

Α. Ἀλεξανδρής. Ὑφίσταται ὡς ἔκτακτος. Δὲν παρεῖδε δὲ ὄντως ἡ Κυβέρνησις τὴν ἕδραν ταύτην.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 7 ἄρθρου κηρύσσεται περαιωμένη.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Παρὰ πολλῶν βουλευτῶν ὑποβάλλεται τροποποίησις

τοῦ Νόμου ΓΦΚΕ' τῆς 13 Ἰανουαρίου τοῦ 1910 περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τῶν ἀμβύκων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Διακόπτεται τὴν 9ην ὥραν ἡ συνεδρίασις.

Τὴν 11 1/2 ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Γ. Λαμπρινόπουλος. Ἡ ἀπαίτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀξίων λόγου πραγματειῶν διὰ τοὺς ὑποψηφίους Καθηγητὰς εἶνε ὑπερβολική. Αἱ δὲ εἰς τινα ξένα ἐργαστήρια συντασσόμεναι πραγματεῖαι, αἱ ἐπιβαλλόμεναι καὶ ὑποβαλλόμεναι ἐνταῦθα ὡς πρωτότυποι, εἶνε γνωστὸν πῶς συντάσσονται. Φαινομενικῶς ὑποδεέστεραι πραγματεῖαι ἡμετέρων εἶνε πολλάκις σημαντικώτεραι.

Γ. Κυπριωτάκης. Τί ζητεῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὁρίζων πρωτότυπον ἐργασίαν; Διαφέρει αὕτη ἀπὸ πρωτότυπον ἔργον.

Α. Ἀ[illegible]ξανδρῆς (Ὑπουργ. Παιδ.) Πρωτότυπος ἐργασία εἶνε ἡ προσθέτουσα τι πραγματικὰ νέον εἰς τὴν Ἐπιστήμην.

Γ. Κυπριωτάκης. Δεκτὴ καὶ ἔγκυρος γίνεται ἡ πρωτότυπος λεγομένη ἐργασία ὅταν παρέλθῃ τριετὲς χρονικὸν διάστημα. Ἂν δὲν διασαφηνισθῇ πραγματικῶς ἡ ἔννοια τοῦ «πρωτοτύπου», θὰ ἐξηγεῖται κατὰ τὸ δοκοῦν ἀπὸ τοὺς κριτάς. Πρόκειται νὰ ψηφίσωμεν καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν ἐρμηνείαν.

Κ. Μερμιγκης. Ζητοῦμεν τὸν ὁρισμὸν ἡλικίας τινὸς διὰ τοὺς Καθηγητάς, ὅπως ἀποδείξιν τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτῶν ἱκανότητος καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐπιστήμης αὐτῶν. Ζητοῦμεν ἐπίσης δημοσιότητα τῆς κρίσεως ἑκάστου κριτοῦ, ἑκάστου δι' ἕκαστον ὑποψήφιον. Θέλομεν ρῶς καὶ πλήρη αἰτιολογίαν τῶν γνωμέων.

Διατί δὲ νὰ κηρύσσεται σχολάζουσα ἡ Σχολὴ ἐπὶ τριετίαν, ἐν περιπτώσει μὴ ἐπιτεύξεως τῆς ἀπαιτουμένης πλειοψηφίας διὰ ἕνα τῶν ὑποψηφίων;

Ν. Πετσάλης. Προκειμένου περὶ ἕδρας τῆς Ἰατρικῆς ἐπιστήμης, ἥτις εἶνε ἑτερόρρωτος, λαμβάνει τὰ ρῶτά της ἐκ τῶν φυτικῶν ἐπιστημῶν, εἶνε δὲ διὰ τοῦτο κατ' ἐξοχὴν πρακτική, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐμπιστευώμεθα τακτικὴν Καθηγητικὴν ἕδραν εἰς νέους ἀνασκήτους καὶ ἀδοκιμάστους, οἵτινες ἔτυχε νὰ γράψωσι πραγματείαν τινὰ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν Καθηγητῶν τῶν ἐργαστηρίων — ἐργαστηρίων ἐχόντων ὅλα

τὰ μέσα. Δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ περίπτωσις οἷα μὲ τὰς θεωρητικὰς ἐπιστήμας, Θεολογίαν καὶ Φιλοσοφίαν.

Φρονῶ ὅτι οἱ ἐξ Εὐρώπης, ὑπὸ τὸ κάλυμμα μιᾶς ὡς ἄνω πραγματείας, ἐρχόμενοι πρέπει, διὰ νὰ δύνανται νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, νὰ δοκιμάζωνται πρῶτον ἐπί τι διάστημα ἐπὶ τόπου.

Φρονῶ ὅτι ὁ Καθηγητὴς τῆς Ἰατροδικαστικῆς πρέπει νὰ εἶνε τοὐλάχιστον πρόλυτης τῆς Νομικῆς καὶ νὰ ἔχῃ κεφαλαιώδεις γνώσεις Χημείας. Ἐν Εὐρώπῃ φροντίζουν νὰ διαιρέσουν τὰς σπουδὰς εἰς ἐκείνους οἵτινες θὰ ἐπιδοθοῦν μόνον εἰς ἐπαγγελματικὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς διδάσκαλοι.

Πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ μετάθεσις ἀπὸ ἕδρας εἰς ἕδραν. Διὰ τὴν Χειρουργικὴν νοσολογίαν καὶ διὰ τὴν εἰδικὴν παθολογίαν τοὐλάχιστον νὰ γίνεται ἐξαίρεσις. Ἀπολύτως ν' ἀπαγορεύεται δι' αὐτοὺς ὁ διορισμὸς Καθηγητοῦ εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν, ἔχοντος προηγουμένως ἄλλην ἕδραν.

Α. Ἀ[illegible]ξανδρῆς. Τὸ νομοσχέδιον ἀποκλείει ἐντελῶς κατάχρησιν ὡς ἡ κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 8ου ἄρθρου.

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει τὸ 8ον ἄρθρον δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Τρικκάλων κ. Γ. Σπυροπούλου ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ διαθέσεως 13.053 καὶ 38 ο/ο τῆς δημοτ. ἐκπαιδεύσεως τοῦ δήμου Τρικκάλων κλπ. Τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ἐπὶ τοῦ 9ου ἄρθρου διατυπώνουν παρατηρήσεις ὁ κ. **Λαμπρινόπουλος,** ὁ κ. **Πετσάλης** καὶ ὁ κ. **Χρυσοστάλης.**

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Π. Βουλούμη, Λ. Ρούσου, Χ. Κορύλλου, Ι. Βερβέρου, Χρ. Μεϊτάνη, Ι. Δογάνη, Κ. Παναγιωτοπούλου, Π. Ἡλιοπούλου ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ διοικήσεως τοῦ δημοτικοῦ ταμείου Πατρῶν. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Ἐπὶ τοῦ 9ου ἄρθρου διατυπώνουν παρατηρήσεις καὶ οἱ κ.κ. **Ε. Κοντομηνάκης, Α. Σχοινᾶς, Κ. Μερμιγκης, Θ. Μιχαλόπουλος, Ι. Βέρβιος, Δ. Ἀνδρέου** καὶ **Α. Πετρομανιάτης.**

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περαιωμένη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ

ἄρθρου 9, γίνεται δὲ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς Β' ἀνάγνωσιν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς Β' ἀνάγνωσιν τὰ ἄρθρα 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 καὶ 28.

Γίνεται δεκτὸν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς Β' ἀνάγνωσιν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1. 5' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος	Θ. Γρηγορίου
	Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΑ'

τῆς 23 Ἰουνίου 1911

Ὥρα 11 καὶ 5' π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 123 βουλευτῶν.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. 1) Ἐπιτροπὴ τῆς ἐν Λεβαδείᾳ Συνεργατικῆς Ἀδελφότητος τῶν Στενημαχιτῶν αἰτοῦνται ἵδρυσιν συνοικισμοῦ κληθησομένου «Νέα Στενήμαχος» 2) Ὁ ἐκ Τριπόλεως Ι. Μαρμαρίδης καταγγέλλει τὸν Γραμματέα τῆς Νομαρχίας Ν. Καστέρην ὡς γενόμενον ὄργανον τοῦ πολιτευομένου Ι. Καλούτση. 3) Οἱ ἱερεῖς Χαλανδρίου ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν Νόμου. 4) Οἱ Α. Μαστρογιαννόπουλος καὶ Δ. Οἰκονομόπουλος τελειόφοιτοι τῆς φιλολογίας ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου Διδασκαλείου τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως. 5) Οἱ ἐνορῖται τοῦ χωρίου Πλάκα τοῦ Δήμου θοριικίων καταγγέλλουσι τὸν ἐφημέριον αὐτῶν διὰ διαφόρους παρανομίας. 6) Ὁ Ἀναγράφος Θ. Κληρονόμος αἰτεῖται χορήγημα 1, 500 δραχμῶν πρὸς ἔκδοσιν πολυτίμου Ἐθνικῆς συλλογῆς του. 7) Πολλοὶ πολῖται ἐν διαφόροις τοῦ Κράτους ἐπαρχίαις κατοικοῦντες ζητοῦσι πρόταξιν τοῦ περὶ συμβατικοῦ τόκου Νομοσχεδίου. 8) Κάτοικοι Μεσινικόλα ζητοῦσι νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ κοπὴ καυσοξύλων.

Ὁ βουλευτὴς Κεφαλληνίας κ. Νικ. Χαριτάτος ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἐν Κεφαλληνίᾳ Βαλλιανείου Γεωργικῆς Σχολῆς. Ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Α. Χρηστίδης ὑποβάλλει τροπολογίας α') ἐπὶ τοῦ Β'. Κεφαλαίου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν τοῦ ἀφορῶντος τὴν βεβαίωσιν τούτου καὶ Β') τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν. Οἱ βουλευταὶ Ἀχαϊοφθίδος κ. κ. Π. Πολυχρονιάδης Ν. Συριόπουλος καὶ Γ. Λαμπρινόπουλος ὑποβάλλουσιν πρότασιν Νόμου περὶ προσθήκης ἐδαφίου ἐν τῷ Νόμῳ ΓΨΚ' ἀναγραφῆς πιστώσεως καὶ διὰ τὰς παραληφθείσας Σχολὰς ἀπόρων παίδων Πύργου καὶ Αἰγίου ἀνὰ δραχμὰς χιλίας δι' ἑκάστην. Ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Θεμιστ. Παπαϊωάννου ὑποβάλλει πρότασιν Νόμου περὶ διαθέσεως δρ. 3.942 ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας τῆς Ἐπαρχίας Δωρίδος πρὸς κατασκευὴν ὑδραγωγείου τῆς κωμοπόλεως Γρανίτσης τοῦ δήμου Θαΐας. Ὁ βουλευτὴς Ἀττικοβοιωτίας Β. Κυριέλλος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ὑπὸ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν. Θέλουσι τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Κατὰ τὴν ληφθεῖσαν ἤδη ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς θέλουσιν συζητηθῇ αἱ προτάσεις νόμων.

Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης). Λέγει ὅτι σχετικῶς πρὸς ἐρώτημα τοῦ βουλευτοῦ κ. Σχινᾶ δι' ὑπόθεσιν ἐν Βόλῳ οὐδὲν ἄλλο πρὸς τὸ παρὸν δύναται ν' ἀνακοινώσῃ ἢ ὅτι αἱ ἀναφερθεῖσαι ἀρχαὶ ἐκτελοῦσι τὸ καθῆκόν των.

Πρόεδρος. α' συζήτησις τῆς προτάσεως νόμου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ δασῶν νόμων.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν καθόσον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐμελέτησεν εἰσέτι τὸ ζήτημα. Τὸ ζήτημα ἄλλως εἶνε Κυβερνητικῆς πρωτοβουλίας καὶ οὐχὶ ζήτημα προτάσεως ἐκ μέρους βουλευτῶν.

Ν. Γαρδικιώτης. Λέγει ὅτι ἐπιβάλλεται σύντονος ἡ μέριμνα ὑπὲρ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ δασῶν, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν, εἶνε ἀνάγκη νὰ κανονισθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν κοινοτήτων ἐπὶ τῶν δασῶν. διὰ τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ Ὀθωμανικὴ νομοθεσία εἶχε μεριμνήσει.

Οἱ κ. κ. **Α. Παπαποστόλου, Α. Βιλόπουλος, Α. Τάκης, Α. Θανόπουλος,** κηρύσσονται κατὰ τῆς ἀναβολῆς καὶ ζητοῦσιν ὅπως σύντονος ληφθῇ μέριμνα περὶ διακανονισμοῦ τῶν σχέσεων τῶν δασῶν ἐν Θεσσαλίᾳ.

Ἰωάν. Χρυσοβελώνης ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν πρέπει νὰ δοθῇ αὕτη, ἀλλὰ θὰ ἐπεθύμουν νὰ συστήσω εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν. ὅπως κατὰ τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος ζητήσῃ καὶ τὴν γνώμην τῶν εἰδικῶν ἀνδρῶν ὡς καὶ τὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις τυγχάνει νὰ ᾖ γνώστης τῶν Θεσσαλικῶν πραγμάτων.

Ν. Παπαφλέσσας ὁρονεῖ ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον νόμου, ἀναπτύσσει δὲ τοὺς νομικοὺς λόγους. δι' οὓς τὸ δίκαιον ἀνήκει εἰς τὰς κοινότητας.

Νικ. Παπαϊωάννου ὑποστηρίζει ἐπίσης δι' ὀλίγων ὅτι ἐπείγει ἡ ἀνάγκη ὅπως διακανονισθῶσιν αἱ σχέσεις τῶν δασῶν πρὸς τὰς κοινότητας.

Πρόεδρος ἡ συζήτησις ἐπεραιώθη. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀναβολὴν παρακαλοῦνται νὰ ἐγερθῶσιν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ὑπουργάλλει τὰ ἑξῆς νομοσχέδια 1) «περὶ ἐγκρίσεως εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ ὁλικῆς δαπάνης ἐκ δρ. 48.000 διὰ τὴν κατασκευὴν λιθοδμήτων βάθρων μετὰ σιδηροῦ ζεύγματος τῆς ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ Βωβοῦ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἄρτης Κοπραίνης κατασκευασθησομένης γεφύρας» 2) «περὶ ἐγκρίσεως συμπληρωματικῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῆς ἀπαιτουμένης συμπληρωματικῆς δαπάνης διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἔργων ὁδοποιΐας, ὧν ἕκαστον ἀπαιτεῖ δαπάνην μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνωτέραν τῶν δρ. 1000, πάντων δ' ὁμοῦ ἡ δαπάνη ἀνέρχεται εἰς δρ. 16.397.59» καὶ 3) «περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ὁλικῆς δαπάνης ἐκ δρ. 412.000 ἐν ὅλῳ πρὸς κατασκευὴν κτιρίων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν. Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης». (Θέλουσι ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Γίνεται δεκτὴ ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς α' συζήτησιν ἡ πρότασις νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν δήμων Πτελεατῶν καὶ Ἀμαλιάδος διοικητικῶς εἰς τὸν νομὸν Λαρίσης καὶ τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ. ἐκλησιαστικῶς εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Δημητριάδος καὶ δικαστικῶς εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Βόλου.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ προσθήκης ἐν τῷ νόμῳ ΓΨΚ' περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πιστώσεως πρὸς συνδρομὴν τοῦ Κράτους εἰς δημοσυντήρητά τινα γυμνάσια κλπ. ἐδαφίου πρὸς ἀναγραφὴν πιστώσεως καὶ διὰ τὸ γυμνάσιον Πύργου. ποσοῦ 12 χιλιάδων δραχμῶν ἐτησίως.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ συστάσεως ταμείου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῷ χειμάρρῳ Νέδοντι καὶ περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων ΑΩΝΕ' τοῦ 1890 ΑΡΙΔ' τοῦ 1891 ΓΣΑΑ' τοῦ 1907 καὶ ΓΣΝΘ' τοῦ 1908 περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν χειμάρρῳ Νέδοντι.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ «διοικήσεως τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Μεσσήνης (Νησίου)».

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπαγορεύσεως τρόπου τινὸς πωλήσεως σταριδοκάρπου.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐκποιήσεως Ἐκκλησιαστικῶν γειτνιῶν διαλελυμένων Μονῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ναυπακτίας.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης «Δύστος».

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν. ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου ΒΦΝΘ' τῆς 19 Μαΐου 10 Ἰουνίου 1903 περὶ διευθετήσεως τοῦ ἐν τῷ δήμῳ Λετρίνων χειμάρρου «Κυρᾶς Ἀναγκάδι».

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν. ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀνα-

στάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ διαθέσεως δρ. 14.956.20 τῆς δημοτικῆς ὁδοποιίας τοῦ Δήμου Θεσπιέων (πρώην Θέρμου) πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ὑδραγωγείου Παραβόλας καὶ κατασκευὴν γεφύρας ἐν τῷ χωρίῳ Σιτερόνων τοῦ αὐτοῦ Δήμου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἐσημίτσης.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ κατασκευῆς τοῦ ὑδραγωγείου Ἀμφιλοχίας.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ὅπως παραπεμφθῇ εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ποταμοῦ Παμίσου» καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΑΧΜΖ' τοῦ 1888 «περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ποταμοῦ Παμίσου».

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ νόμου ΧΝΒ' τῆς 3 Αὐγούστου 1861.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ὑπαγωγῆς διοικητικῶς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ εἰς τὸν νομὸν Φθιωτιδος καὶ Φωκίδος.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀναστολτικῆς ἰσχύος τῆς ἀνακοπῆς κατὰ προσκλήσεων πρὸς πληρωμὴν μεταλλαγῶν περιελθουσῶν δυνάμει τοῦ ΑΦΙ' νόμου εἰς τοὺς δήμους Κερκύρας.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀχιλλοπουλείου νοσοκομείου ἐν Βόλῳ.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον δ' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ εἰδικοῦ Ταμείου ὁδοποιίας τοῦ δήμου Ἀλαγωνίας.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τοῦ νόμου ΒΥΒ' τῆς 5 Ἀπριλίου 1896 «περὶ ἀμέσων φόρων τῶν δήμων τῶν ἐπαρχιῶν Γυθείου καὶ Οἰτύλου.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐπεκτάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ΒΣΙΓ' νόμου τοῦ 1894 περὶ τιμαρίων ἐν

Κερκύρᾳ, ὡς καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΓΣΠ' νόμου τοῦ 1908.

Ἀποφάσει τῆς Βουλῆς παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ παραχωρήσεως εἰς τὴν κατὰ παράκλησιν νομὴν τοῦ χωρίου Λεπενοῦς τοῦ δήμου Στράτου τοῦ λειβαδίου «Βοϊδολείβαδον».

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ Διοικητικῆς καὶ δικαστικῆς ὑπαγωγῆς τοῦ δήμου Παρακαμπυλίων.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ Πρωτοδικείου Εὐρυτανίας εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπαλλαγῆς ἀκινήτων ἐν Κερκύρᾳ ἐκ μεταλλαγῶν εἰς τοὺς δήμους Κερκύρας εἰσφερομένων καὶ ἐκ παροχῶν ἀναφερομένων εἰς τρίτους ἐκπροσωποῦντας τὴν Λατινικὴν Μητρόπολιν Κερκύρας.

Διαγράφεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας πρὸς πληρωμὴν τῶν φόρων ἀροτριώντων κτηνῶν, ἀμπέλων ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν χρήσεων 1909 καὶ 1910.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ χορηγήσεως ἐτησίου βοηθήματος τῇ Σιτοτροφικῇ Ἑταιρίᾳ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Ἀποσύρεται, ψηφισθέντος εἰδικοῦ νόμου, ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ δωρεὰν ἐγγραφῆς τῶν ἐκ Θράκης, Μακεδονίας, Κρήτης, Ἠπείρου, Κύπρου καὶ Μικρᾶς Ἀσίας καταγομένων ἀπόρων Φοιτητῶν.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ προσθήκης § 5 εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΓΦΚΕ'.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 404 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ συμβατικοῦ τόκου.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀποζημιώσεως τῶν λιμνῶν καὶ τελμάτων.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τοῦ ἄρθρου 121 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπαλλαγῆς παντὸς φόρου καὶ πάσης διατυπώσεως τῶν παραγομένων οἰνόπνευμα (σῦμα), ἐκ προϊόντων αὐτῶν, δι' ἀμύλων μικρᾶς χωριστικότητος.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου ΓΤΖ' (ὑπ' ἀριθ. 3397) περὶ προσωρινῆς ἀτελείας τοῦ μεταποιουμένου σίτου καὶ βάμβακος.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος Νόμων.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΔΙΗ' τῆς 7 Αὐγούστου 1892.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου διὰ τὰς ἐν ἀλλοδαπῇ συντασσομένας πράξεις διαθέσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι κειμένων ἀκινήτων.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐκτελέσεως τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ἐπιβληθεισῶν ποινῶν.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 10 ἐδ. γ' τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ΑΧΝΒ' νόμου.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 273, 280, 331 καὶ 333 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ διακανονισμοῦ τῶν χρεῶν.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ διορισμοῦ καθηγητῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδ' ἀρ. 3 τοῦ νόμου ΒΡΞΒ' περὶ φορολογίας τῆς ῥητίνης.

Ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ διαθεσιμότητος ἀντισυνταγματαρχῶν καὶ ταγματαρχῶν τῶν διαφόρων ὅπλων.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐπιστροφῆς τοῦ καταβληθέντος φόρου καταναλώσεως ἐπὶ

τοῦ οἰνοπνεύματος τοῦ χρησιμοποιηθέντος πρὸς κατασκευὴν ὕδατος Κολωνίας κατὰ τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγὴν αὐτοῦ.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ προσθήκης καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2ου τοῦ νόμου ΒΙΖ' τοῦ 1893 περὶ τῶν προσόντων δικαστικῶν κλητήρων.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου ΓΤΚ τῆς 27 Ἰουλίου 1895 περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Ἀστικοῦ νόμου ΓΖΑ' τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν διάταξιν (τῶν νομοθετικῶν ἔργων).

Προτάσει τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ καὶ περὶ συστάσεως διαρκοῦς Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἔχον οὕτω:

Μέρος Α'.

Ἄρθρον 1.

Ἄμεσος προϊσταμένη ἀρχὴ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, πρὸς ὃ ὑποβάλλεται πᾶσα αἴτησις τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Χαρτογραφικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Στρατοῦ σκοπεῖ.

α') Τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πύκνωσιν τοῦ τριγωνομετρικοῦ δικτύου τῆς χώρας καὶ τὴν χωροστάθμησιν ἀκριβείας αὐτῆς.

β') Τὴν τοπογραφικὴν ἀποτύπωσιν τῆς χώρας.

γ') Τὴν κατάρτισιν τοῦ κτηματικοῦ χάρτου καὶ τῶν πινάκων τῶν ἀκινήτων ἁπλημάτων τῆς χώρας.

δ') Τὴν σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν χαρτῶν ἐν γένει.

ε') Τὴν ἐν ἐνημερότητι τήρησιν τοῦ τε εἰδικοῦ ἐπιτελικοῦ καὶ τοῦ κτηματικοῦ χάρτου τῆς χώρας μετὰ τῶν σχετικῶν πινάκων.

τ') Τὴν συγκέντρωσιν, ἐπεξεργασίαν, κατάταξιν καὶ ἐν ἐνημερότητι τήρησιν παντὸς χαρτογραφικοῦ ἢ γεωγραφικοῦ ἔργου τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἢ καὶ ἑτέρων χωρῶν, προερχομένου εἴτε ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῆς ὑπηρεσίας, εἴτε ἐξ ἄλλων τοῦ Κράτους ὑπηρεσιῶν, εἴτε ἐξ ἰδιωτῶν.

ζ') Τὴν συλλογὴν καὶ ἐκτέλεσιν μετεωρολογικῶν καὶ μαγνητικῶν παρατηρήσεων ἐπὶ γεωδαιτικῶν καὶ τοπογραφικῶν σταθμῶν.

η') Τὴν ἐκτέλεσιν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων σχετιζομένων πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους καὶ μήκους τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁμόρων ἐπαρχιῶν.

θ') Τὴν δημοσίευσιν ἐτησίας γενικῆς ἐκθέσεως καὶ περιλήψεως περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ ἐκτελουμένων χαρτογραφικῶν ἔργων.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Χαρτογραφικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Στρατοῦ περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς γραφεῖα :

α') Γραφεῖον Γεωδαισίας (Τριγωνισμὸς— Ἀστρονομικαὶ μετεωρολογικαὶ καὶ μαγνητικαὶ παρατηρήσεις—Χωροστάθμησις ἀκριβείας Προμήθεια, ἔλεγχος, φύλαξις, συντήρησις καὶ ἐπισκευὴ γεωδαιτικῶν, ἀστρονομικῶν καὶ μαγνητικῶν ὀργάνων, ὡς καὶ τῶν σχετικῶν βιβλίων παρατηρήσεων καὶ ὑπολογισμῶν).

β') Γραφεῖον Τοπογραφίας (Τοπογραφία ἀκριβείας καὶ στρατιωτικὴ Στατιστικὴ—Σχολὴ Τοπογράφων—Στερεοφωτογραμμετρία—Ὑδρογραφία—Προμήθεια, ἔλεγχος, φύλαξις, συντήρησις καὶ ἐπισκευὴ τῶν τοπογραφικῶν ὀργάνων)

γ') Γραφεῖον Κτηματικοῦ χάρτου. (Καταμέτρησις καὶ ἀποτύπωσις ἀκινήτων κτημάτων.—Πίνακες ἀκινήτων κτημάτων κ.τ.λ.—Σχολὴ χωρομετρῶν—Προμήθεια. ἔλεγχος, φύλαξις, συντήρησις καὶ ἐπισκευὴ τῶν διὰ τὸν κτηματικὸν χάρτην χρησιμοποιουμένων ὀργάνων. Ἀρχεῖον κτηματικῶν χαρτῶν καὶ βιβλίων. Τήρησις αὐτῶν ἐν ἐνημερότητι),

δ') Γραφεῖον Χαρτογραφίας. (Σχεδίασις καὶ ἀναγωγὴ τοπογραφικῶν χαρτῶν— Ἐν ἐνημερότητι τήρησις αὐτῶν· Τήρησις ἀρχείου χαρτῶν καὶ χαρτογραφικῶν πρωτοσχεδιασμάτων.

ε') Γραφεῖον Ἐκτυπώσεως Χαρτῶν. (Ἐκτύπωσις χαρτῶν—Φύλαξις. συντήρησις καὶ ἐπισκευὴ τῶν σχετικῶν ἐκτυπωτικῶν πλακῶν).

Ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω γραφείων συντάσσει ἔκθεσιν τῶν ὑπὸ αὐτοῦ ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν μετὰ στατιστικῆς τῶν δαπανῶν κ.τ.λ. κατὰ τὰ διὰ Β. Διατ. ὁρισθησόμενα. Τὰς ἐκθέσεις καὶ στατιστικὰς ταύτας συγκεντρώνει ἡ Διεύθυνσις τῆς Χαρτ. Ὑπηρεσίας καὶ συντάσσει γενικὴν ἔκθεσιν καὶ στατιστικὴν τοῦ συνόλου τῶν ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 4.

Ἕδρα τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ ὁρίζονται αἱ Ἀθῆναι.

Οἱ εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς χαρτογραφικὰ ἔργα ἀσχολούμενοι ἀξιωματικοὶ εἴτε μεμονωμένως εἴτε κατὰ μοίρας ὑπάγονται ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 5.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας διαιρεῖται εἰς μόνιμον, κινητὸν καὶ βοηθητικόν.

Ἄρθρον 6.

Τὸ μόνιμον προσωπικὸν ἀποτελοῦσιν.

α') Ἀντισυνταγματάρχης τοῦ Μηχανικοῦ διευθυντής.

β') Ταγματάρχαι τοῦ Μηχανικοῦ ὑποδιευθυντὴς καὶ προϊστάμενος τοῦ Γραφείου Κτηματικοῦ Χάρτου.

γ') Τρεῖς Λοχαγοὶ τοῦ Μηχανικοῦ προϊστάμενοι τῶν Γραφείων, Τοπογραφίας, Γεωδαισίας, Χαρτογράφιαν καὶ Ἐκτυπώσεως Χαρτῶν.

δ') Ὑπολοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ ὑπασπιστής.

ε') Ὑπολοχαγὸς τοῦ Οἰκονομικοῦ διαχειριστὴς τοῦ χρηματικοῦ.

ς') Ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ Οἰκονομικοῦ διαχειριστὴς τοῦ ὑλικοῦ καὶ διοικητὴς τοῦ Μικροῦ Ἐπιτελείου, λαμβανόμενος δι' ἀποσπάσεως.

ζ') Εἷς Ἀνθυπασπιστὴς τοῦ μηχανικοῦ βοηθὸς τοῦ ὑπασπιστοῦ.

η') Τέσσαρες (4) ἰδιῶται καλλιγράφοι αἱ σχεδιασταὶ διὰ τὸ Γραφεῖον τῆς Χαρτογραφίας.

θ') Δύο λοχίαι ὡς γραφεῖς.

ι') Δύο δεκανεῖς.

ια΄) Τέσσαρες στρατιῶται τεχνῖται (ξυλουργοί, σιδηρουργοί).

ιβ΄) Δώδεκα στρατιῶται φύλακες τοῦ ταμείου καὶ τοῦ Καταστήματος, καθαρισταὶ καὶ ὑπηρέται ἀποθηκῶν.

Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ἀποσπῶνται ἐξ ἑνὸς τῶν ἐν Ἀθήναις Φαγμάτων τοῦ Μηχανικοῦ, εἰς ἃ ἕνεκα τούτου θέλει κατατασσεσθαι κατ' ἔτος ἀνάλογος ἀριθμὸς κληρωτῶν πέραν τῆς ὀργανικῆς αὐτῶν δυνάμεως.

Ἄρθρον 7.

Τὸ κινητὸν προσωπικὸν ἀποτελεῖται:

α΄) Ἐξ ἀξιωματικῶν τοῦ Μηχανικοῦ καὶ τοῦ Πεζικοῦ, κατὰ προτίμησιν ὑπολοχαγῶν καὶ ἀνθυπολοχαγῶν, ἁρμοδίως ἀποσπωμένων ἐξ ἄλλων ὀργανικῶν θέσεων τοῦ Στρατοῦ.

Λοχαγοὶ ἀποσπῶνται παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ μόνον ὅταν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς εἰδικότητος αὐτῶν καθίστανται ἀπαραίτητοι διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποσπωμένων ἀξιωματικῶν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγκῶν τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας καὶ καιρόπιν προτάσεως τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς.

β΄) Ἐξ ὑπομηχανικῶν καὶ γεωμευρῶν, οἵτινες δύνανται ν' ἀποσπασθῶσι παρὰ τῇ Χαρτοδραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ ἐπικουρικῶς διὰ τὴν διεξαγωγὴν κτηματογραφικῶν ἔργων, λαμβανόμενοι ἐκ τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἑτέρων Ὑπουργείων διατελούντων· καὶ

γ΄) Ἐξ ἰδιωτῶν, πτυχιούχων τῆς Σχολῆς τῶν Βιομηχάνων Τεχνῶν ἢ ἑτέρας ἰσοτίμου τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ κεκτημένων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ διότητας πρὸς διεξαγωγὴν κτηματογραφικῶν ἢ χαρτογραφικῶν ἔργων ἐπί τε τοῦ πεδίου καὶ ἐν τοῖς γραφείοις καὶ οὓς προσλαμβάνει ἡ Χαρτογραφικὴ Ὑπηρεσία κατὰ τὰς ἀνάγκας.

Τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν ὑπάγεται ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ καὶ ἐργάζεται ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτῆς διεύθυνσιν.

Ἄρθρον 8.

Τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἐξ ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ἀποσπωμένων ἐκ τοῦ Μηχανικοῦ καί,

ἐν ἐλλείψει, ἐκ τῶν διαφόρων ὅπλων τοῦ Στρατοῦ, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἐξ ἰδιωτῶν ἐργατῶν.

Ὁ ἀπαιτούμενος ἑκάστοτε ἀριθμὸς ὁπλιτῶν ἢ ἐργατῶν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας, στηριζομένης ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ κατωτέρω ἄρθρ. 17 ἐγκεκριμένου προγράμματος τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Οἱ οὕτως ἀποσπώμενοι ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται δέον νὰ λαμβάνωνται ἐκ τῶν διανυόντων τὸ πρῶτον ἔτος τῆς θητείας των, ἐχόντων δὲ διαγωγὴν ἄμεμπτον καὶ κατὰ προτίμησιν ἐκ τεχνιτῶν (ξυλουργῶν, σιδηρουργῶν, κτιστῶν κτλ.). Οἱ ὁπλῖται οὗτοι συγκεντροῦνται παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ ἐντὸς ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργασιῶν, κατανέμονται δὲ εἰς τὰς Μοίρας καὶ Τμήματα αὐτῆς, ὅπου παραμένουσι μέχρι πέρατος μὲν ἐργασιῶν τούτων, πλὴν ἂν λόγοι ὑγείας ἁρμοδίως πιστοποιούμενοι ἐπιβάλλωσι τὴν κατάστασιν αὐτῶν.

Ὁπόταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁπλιτῶν ὁμάδος τινὸς ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργαζομένης ἐλαττοῦται ἕνεκα νόσων, πιστοποιουμένων παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἰατροῦ, εἰς βαθμὸν παρακωλύοντα τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν, ὁ διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἐξαιτεῖται τὴν παρὰ τοῦ ἐγγύτερον πρὸς τὸ πεδίον τῶν ἐργασιῶν ἐδρεύοντος Σώματος, προσωρινὴν ἀπόσπασιν καταλλήλων ὁπλιτῶν, τὸν δὲ Σῶμα τοῦτο ὑποχρεοῦται ν' ἀποσπάσῃ ἀμέσως αὐτούς, ἀναφέρον τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ ἀρχήν.

Ἄρθρον 9

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας, ἐκλεγόμενος μεταξὺ τῶν κεκτημένων τὰς πρὸς τὸ εἰδικὸν ἔργον τῆς ὑπηρεσίας ταύτης καὶ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ ἰδιότητας, κατὰ προτίμησιν δὲ ἐκ τῶν παρ' αὐτῇ προϋπηρετησάντων καὶ εὐδοκίμως ἐργασθέντων ἀξιωματικῶν, διορίζεται διὰ Βασ. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ στηριζομένου ἐπὶ προτάσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ.

Καθ' ὅμοιον τρόπον ἐκλέγονται καὶ διορίζονται καὶ οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ.

Διὰ τὴν πρόσληψιν τῶν κατὰ τὴν χ κ' τοῦ ἄρθρου 6ου

τεσσάρων καλλιγράφων καὶ σχεδιαστῶν ἡ Χαρτογραφικὴ Ὑπηρεσία προκηρύσσει ἐκάστοτε διαγωνισμὸν δι' ἀριθμὸν θέσεων ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς. Ἐκ δὲ τῶν ἐπιτυχόντων διορίζει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀνάλογον ἀριθμὸν κατὰ σειρὰν ἱκανότητος. Οἱ οὕτω διοριζόμενοι ἀπολύονται τῇ ἠτιολογημένῃ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς ὑπηρεσίας, λόγῳ ἀνικανότητος, ἀμελείας, παραβάσεως τῆς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀπαιτουμένης ἐχεμυθείας κτλ. Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ἄνω σχεδιαστῶν καὶ καλλιγράφων ὁρίζεται εἰς μισθὸν ὑπομηχανικοῦ δ' τάξεως, μετὰ τριετίαν ὅμως λαμβάνουσιν οὗτοι μισθὸν ὑπομηχανικοῦ γ' τάξεως καὶ μετὰ ἑτέραν τριετίαν μισθὸν μηχανικοῦ γ' τάξεως. Οἱ ὅροι τοῦ ὡς ἄνω διαγωνισμοῦ, αἱ ὑποχρεώσεις καὶ αἱ ποιναὶ τῶν ἀνωτέρω καλλιγράφων καὶ σχεδιαστῶν ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ.

Ἀπαλλάσσονται τοῦ διαγωνισμοῦ οἱ τυχὸν ὑπηρετοῦντες παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ καλλιγράφοι καὶ σχεδιασταί, περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν ὁποίων ἤθελεν ὑποβάλει ἔκθεσιν ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας. Οὗτοι διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ, κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, λογίζεται δὲ δι' αὐτοὺς καὶ ὁ μέχρι τοῦ διορισμοῦ των χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ διὰ τὴν εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας κατάταξιν.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ κινητοῦ προσωπικοῦ ἐκλέγονται μεταξὺ ἀποφοίτων Στρατιωτικῆς Σχολῆς, ἐχόντων τὰς διὰ τὰς χαρτογραφικὰς ἐργασίας ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ ἰδιότητας, ἀποσπῶνται δὲ εἰς αὐτὴν διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, προτάσει τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ.

Τὸ ὑπὸ τῆς χ 6' τοῦ ἄρθρου 7 ὁριζόμενον προσωπικὸν ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν δικείων Ὑπουργῶν μεταξὺ τῶν κεκτημένων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ ἰδιότητας καὶ κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ στέλεχος τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐφεδρείας, ἀντικαθίστανται δὲ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, στηριζομένῃ ἐπὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ.

Διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ κατὰ τὴν χ γ' τοῦ ἄρθρου 7 πολιτικοῦ προσωπικοῦ, ἡ Χαρτογραφικὴ Ὑπηρεσία προκηρύσσει ἐκάστοτε διαγωνισμόν, δι' ἀριθμὸν θέσεων ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Ὑπηρεσίας, ἐκ δὲ τῶν ἐπιτυχόντων διορίζει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τοὺς παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας προτεινουμένους κατὰ σειρὰν ἱκανότητος. Οἱ οὕτω διοριζόμενοι ἀπολύονται μόνον κατόπιν ἠτιολογημένης ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας, εἴτε ὅταν αἱ προκαλέσασαι τὸν διορισμὸν αὐτῶν ἀνάγκαι ἐξέλιπον, εἴτε ἕνεκεν ἀνικανότητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χαρτογραφικῶν ἔργων.

Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὡς ἀνωτέρω διοριζομένων ὑπαλλήλων ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 150 αὐξανόμενος εἰς δραχμὰς 180 μετὰ συμπλήρωσιν πενταετοῦς συνεχοῦς ὑπηρεσίας.

Οἱ ὅροι τοῦ ὡς ἀνωτέρω διαγωνισμοῦ, αἱ ἡμερήσιαι ἀποζημιώσεις καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργαζομένου κινητοῦ πολιτικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει, ὡς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις καὶ αἱ ποιναὶ αὐτοῦ, ὁρισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν.

Οἱ ὡς ἀνωτέρω ἰδιῶται ὡς καὶ οἱ κατὰ τὸ ἐδάφ. η' τοῦ ἄρθρου 7 καλλιγράφοι καὶ σχεδιασταὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῶν περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων Νόμων.

Ἄρθρον 10.

Οὐδεὶς ἀξιωματικὸς τοποθετεῖται εἰς τὴν Χαρτογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Στρατοῦ ἢ ἀποσπᾶται παρ' αὐτῇ ἂν δὲν ὑπηρέτησε προηγουμένως ἐπὶ δύο συνεχῆ ἔτη εἰς μάχιμον ὑπηρεσίαν τοῦ Στρατοῦ. Τῆς διαμάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου τυχὸν ὑπηρετοῦντες παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ δύνανται νὰ ὑπηρετῶσι παρ' αὐτῇ ἐπ' ἀόριστον ἀπαλλασσόμενοι τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀξιωματικῶν ἐκτὸς τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν.

Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐπὶ μακρὸν ἀπὸ τῆς μαχίμου ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσις τῶν ἀξιωματικῶν τούτων δὲν ἀποτελεῖ μειονέκτημα ἐν σχέσει πρὸς τὴν προαγωγὴν αὐτῶν, ἂν κέκτηνται οὗτοι τἄλλοιπὰ ἀπαιτούμενα πρὸς προβιβασμὸν προσόντα.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ κινητοῦ προσωπικοῦ ἀποσπώμενοι παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ καὶ κρινόμενοι ὑπ' αὐτῆς ἱκανοὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χαρτογραφικῶν ἔργων κατόπιν δοκιμασίας μιᾶς θερινῆς περιόδου ἐν τῷ πεδίῳ, ὑπηρετοῦσιν ὑποχρεωτικῶς παρ' αὐτῇ τρία ἔτη κατ' ἐλάχιστον καὶ πέντε ἔτη κατὰ μέγιστον, μεθ' ὁ ἐπανέρχονται εἰς τὰ σώματά των. Τῆς διατάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται οἱ κατὰ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου τυχὸν ὑπηρετοῦντες παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ ἀξιωματικοί, οἵτινες δύνανται νὰ ὑπηρετήσωσι παρ' αὐτῇ ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ἀπαλλασσόμενοι καὶ οὗτοι τῆς ὑποχρεώσεως τῆς σειρᾶς ὑπηρεσίας τῶν ἀξιωματικῶν ἐκτὸς τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν.

Ἀξιωματικὸς τοῦ κινητοῦ προσωπικοῦ ὑπηρετήσας παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ πλέον τῆς τριετίας καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὸ Σῶμά του, δύναται ν' ἀποσπασθῇ καὶ πάλιν παρ' αὐτῇ μετὰ παρελευσιν ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Σῶμά του ἐπανόδου.

Ἅπαντες οἱ ἀπόφοιτοι Στρατ Σχολείων Ὑπολοχαγοὶ καὶ Ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ Μηχανικοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑπηρετήσωσι παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ ἐπὶ δύο ἔτη τοὐλάχιστον, κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος ἐν τοῖς βαθμοῖς τούτοις.

Οὐδεὶς Ἀξιωματικὸς ἐπανέρχεται εἰς τὸ Σῶμά του διαρκουσῶν τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργασιῶν. Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης ἐκεῖνοι περὶ ὧν ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἤθελε γνωματεύσει δι' αἰτιολογημένης ἐκθέσεώς του.

Εἰς τοὺς παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ ὑπηρετοῦντας Ἀξιωματικοὺς οὐδεμία ἀνατίθεται ἐξωτερικὴ ὑπηρεσία μὴ σχετιζομένη πρὸς χαρτογραφικὰ ἔργα. Δύναται μόνον ν' ἀνανεθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ διδασκαλία ἢ ἡ ὑρηγεσία τοῦ μαθήματος τῆς Γεωδαισίας ἢ τῆς Τοπογραφίας εἰς τὰ Στρατιωτικὰ Σχολεῖα ἢ εἰς τὸ τῶν Βιομηχάνων Τεχνῶν.

Ἄρθρον 11.

Τὸ ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργαζόμενον προσωπικὸν τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ὑποδιαιρούμενος εἰς Γεωδαιτικά, Τοπογραφικὰ ἢ Κτηματογραφικὰ Τμήματα τίθεται ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν Ἀξιωματικῶν, Τὰ Κτηματογραφικὰ Τμήματα εἰδικῶς τίθενται καὶ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἰδιωτῶν ὑπαλλήλων ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς β΄. καὶ γ΄. τοῦ ἄρθρου.

Δύο ἢ πλείονα τοιαῦτα Τμήματα ὑπὸ ἐνιαίαν διεύθυνσιν ἀποτελοῦσι Γεωδαιτικὴν, Τοπογραφικὴν ἢ Κτηματογραφικὴν Μοῖραν. ἑκάστης δὲ τῶν Μοιρῶν τούτων προΐσταται Ἀξιωματικός.

Οἱ προϊστάμενοι τῶν Γραφείων Γεωδαισίας, Τοπογραφίας ἢ Κτηματογραφίας ἐξασκοῦσι τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν καὶ ἐπίβλεψιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργαζομένων Γεωδαιτικῶν, Τοπογραφικῶν ἢ Κτηματογραφικῶν Μοιρῶν καὶ Τμημάτων. Οὗτοι παρακολουθοῦσι τὰς ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργασίας, μεταβαίνοντες κατόπιν διαταγῆς ἢ ἐγκρίσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας πρὸς ἐπιτοπίαν ἔλεγχον καὶ ἐπίβλεψιν, ὅπου ἡ παρουσία αὐτῶν καθίσταται ἀναγκαία.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας, ἢ κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ ὁ Ὑποδιευθυντής, δύναται νὰ μεταβαίνῃ πρὸς ἐπιθεώρησιν ἐντὸς τοῦ Κράτους εἰς πάντα τόπον ἔνθα ἐκτελοῦνται γεωδαιτικαὶ, τοπογραφικαὶ ἢ κτηματογραφικαὶ ἐργασίαι παρὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Χαρτοβραφικῆς Ὑπηρεσίας, ὑσάκις ἤθελε κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, ἀναφέρων περὶ τῆς ἀναχωρήσεως καὶ τῆς πιθανῆς διαρκείας τῆς ἐκ τῆς ἕδρας ἀπουσίας αὐτοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ταυτόχρονος ἀπουσία ἐκ τῆς ἕδρας τοῦ τε Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 12.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 κινητὸν προσωπικὸν καταστάσσεται εἰς τρεῖς κατηγορίας.

1) Τὴν τῶν Λοιπίμων Χαρτογράφων.

2) Τὴν τῶν Χαρτογράφων β΄. τάξεως.

3) Τὴν τῶδ Χαρτογράφων α΄, τάξεως.

4) Τὴν τῶν Προϊσταμένων Γεωδαιτικῶν, Τοπογραφικῶν ἢ Κτηματογραφικῶν Μοιρῶν.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν Χαρτογράφωτ β΄ τάξεως κατατάσσονται οἱ ἀποδεδειγμένως εὐδοκιμήσαντες ὡς δόκιμοι χαρτογράφοι μετὰ μίαν τοὐλάχιστον θερινὴν περίοδον ἐργασιῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου.

Εἰς τὴν τῶν χαρτογράφων α' τάξεως κατατάσσονται οἱ εὐδοκίμως ἐργασθέντες τοὐλάχιστον ἐπὶ μίαν διετίαν ὡς χαρτογράφοι β' τάξεως.

Προϊστάμενοι Μοιρῶν διορίζονται ἀξιωματικοὶ ἐκ τῶν χαρτογράφων α' τάξεως κεκτημένοι πλὴν τῆς εἰδικῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως καὶ προσόντα χαρακτῆρος καὶ ἐπιβολῆς καθιστῶντα αὐτοὺς ἱκανοὺς πρὸς διεύθυνσιν ἐργασιῶν ἐν εὐρυτέρῳ κύκλῳ καὶ μὲ πολυαριθμότερον προσωπικόν.

Ἡ κατάταξις τοῦ κινητοῦ προσωπικοῦ εἰς τὰς ἀνωτέρω κατηγορίας ἐκτελεῖται κατ' ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργασιῶν.

Πρὸς τοῦτο ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας, συμβουλευόμενος τὰ φύλλα ποιότητος τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ τὰς ἐγγράφους προτάσεις τῶν προϊσταμένων τῶν γραφείων, καταρτίζει πίνακα, ὃν ὑποβάλλει πρὸς κύρωσιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἀξιωματικὸς ἢ ἰδιώτης ὑπάλληλος τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἅπαξ καταταχθεὶς εἴς τινα τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν δὲν εὔναται νὰ ὑποβιβασθῇ εἰς κατωτέραν, ἐπιδείξας δὲ ἀνικανότητα ἢ ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, ὁ μὲν Ἀξιωματικὸς ἐπανέρχεται εἰς τὸ Σῶμα του, ὁ δὲ ἰδιώτης ὑπάλληλος, ἂν μὲν ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν § 6' τοῦ ἄρθρου 7 ἐπανέρχεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐξ οὗ ἀπεσπάσθη, ἂν δὲ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν § γ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἀπολύεται τῆς Ὑπηρεσίας κατόπιν προτάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογρ. Ὑπηρεσίας, στηριζομένης ἐπὶ δικαιολογητικῆς ἐκθέσεως τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Γραφείου.

Ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν διὰ τὰς ἐργασίας πεδίου σχηματιζομένων Μοιρῶν ἦναι κατώτερος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν προϊσταμένων Μοιρῶν κατατεταγμένων ἀξιωματικῶν ὁ Διευθυντὴς τῆς Καρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας θέτει τοὺς ἐκ τούτων ὑπεραρίθμους ἐπὶ κεφαλῆς ἁπλῶν Τμημάτων, ἀνεξαρτήτων.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας καταρτίζει ἑκάστην Μοῖραν εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς Ἀξιωματικὸς νὰ ᾖ ἀνώτερος κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότερος τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν λοιπῶν Ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρον 13.

Τὸ προσωπικὸν τῶν Μοιρῶν ἢ Τμημάτων τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται ν' ἀποσχοληθῇ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Φρουράρχων ἢ ἑτέρων Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν ἀπὸ τῶν εἰδικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν, ὧν ὁ τόπος, τὸ εἶδος καὶ ἡ διάρκεια ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 14.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας δύναται νὰ εἰσέρχηται πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του εἰς ἰδιωτικὰ κτήματα κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΓΧΝΖ' (3657) «περὶ κτηματικοῦ χάρτου καὶ ὁροθεσίας τῶν ἀκινήτων κτημάτων».

Ἄρθρον 15.

Ἡ ἀπόσπασις τῶν κατὰ πρῶτον εἰσερχομένων παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἀξιωματικῶν ἢ ἰδιωτῶν ὑπαλλήλων λαμβάνει χώραν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ἡ δὲ τῶν τυχὸν προϋπηρετησάντων κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 16.

Οἱ κατὰ πρῶτον ἀποσπώμενοι παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἀξιωματικοὶ ἢ ἰδιῶται ὑπάλληλοι ὑρίστανται κατὰ τὴν ἐν τῷ γραφείῳ χειμερινὴν περίοδον προπαίδευσιν, θεωρητικήν τε καὶ πρακτικήν, ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος (Γεωδαισία, Τοπογραφία, Κτηματογραφία, Χαρτογραφία) δι' ἣν προορίζονται, παρ' Ἀξιωματικῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 17.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτοδραφικῆς Ὑπηρεσίας συντάσσει κατ' ἔτος καὶ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν δαπανῶν τοῦ ἐπιόντος ἔτους, ὑποβάλλει δὲ ἀμφότερα δι' ἐκθέσεώς του πρὸς κύρωσιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, μετὰ τῶν σχετικῶν αἰτήσεων περὶ τοῦ τυχὸν ἀναγκαιοῦντος νέου προσωπικοῦ καὶ ὑλικοῦ ἢ περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ὑπάρχοντος.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἐκδίδει ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ κυρωθέντος προγράμματος ἀναγκαιούσας διαταγάς.

"Αρθρον 18.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἐκτέλεσις ἐκτάκτων ἐργασιῶν μὴ ἀναφερομένων ἐν τῷ ἐγκεκριμένῳ προγράμματι. Τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων ἐργασιῶν δύναται νὰ διατάξῃ μόνον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ὅταν ἔκτακτοι, ἐπείγουσαι καὶ μεγάλαι ἀνάγκαι τοῦ Κράτους ἐπιβάλλωσι τοῦτο. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπαφίεται εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας πλήρης ἐλευθερία, ἵνα περιορίσῃ τὰς τακτικὰς ἐργασίας πρὸς ἐξοικονόμησιν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν δαπανῶν.

"Αρθρον 19.

Τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καὶ τὸν τῆς λήξεως τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου ἐργασιῶν προσδιορίζει ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας μόνον δὲ ὅταν ὑπέρτεραι ἀνάγκαι ἐπιβάλλωσι τὸν περιορισμὸν ἢ τὴν ἀναστολὴν τῶν ἐργασιῶν δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ διατάξῃ τὰ περὶ τούτου.

"Αρθρον 20.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ χρῆσις τῶν ἐπιστημονικῶν ὀργάνων, ἐργαλείων, σκευῶν καὶ παντὸς εἴδους ὑλικοῦ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας δι' ἰδιωτικὰς ἐργασίας.

Μόνον ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας δύναται, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς ἡμεδαποὺς ἢ ἀλλοδαποὺς τὴν χρῆσιν τῶν ἐν αὐτῇ μετεωρολογικῶν ὀργάνων πρὸς ἐπιστημονικὰς μελέτας καὶ παρατηρήσεις.

"Αρθρον 21.

Πᾶσα δημοσίευσις τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἢ ἀντίτυπον τῶν ὑπ' αὐτῆς συνταχθησομένων χαρτῶν ἢ γεωδαιτικῶν, ἢ τοπογραγραφικῶν καὶ χαρτογραφικῶν στοιχείων διατιμᾶται καὶ πωλεῖται παρ' αὐτῆς. Τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως εἰσπραττόμενον ποσὸν κατατίθεται εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας» καὶ λογίζεται ὡς δημόσιον ἔσοδον. Δύναται δέ, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ν' ἀνατεθῇ παρὰ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας εἰς ἰδιώτας ἡ μεταπώλησις ὡρισμένων χαρτῶν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκδιδομένων καὶ μετὰ προηγουμένην συμφωνίαν ὡς πρός τε τὴν τιμὴν καὶ τοὺς ὅρους τῆς μεταπωλήσεως. Τὸ οὕτω

εἰσπραττόμενον ποσὸν θεωρεῖται ἐπίσης ὡς ἔσοδον τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐκτύπωσις τῶν ὑπὸ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἐκδιδομένων χαρτῶν καὶ τῶν παντὸς εἴδους ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΤΡΔ' (ἀριθ. 3104 τῆς 17ης Ἰουνίου 1905 «περὶ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου».)

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἐν ἐκτελέσει ἤδη ἐκτύπωσιν χαρτῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας.

"Αρθρον 22.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Χαρτογραφικὴν Ὑπηρεσίαν, κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρωτιωτικῶν, ν' ἀνταλλάσσῃ ἀντίτυπα τῶν παρ αὐτῇ ὑπαρχόντων πολλαπλῶν βιβλίων ἢ χαρτῶν, πρὸς δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς βιβλιοθήκας τοῦ Κράτους καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς λαμβάνουσα ἕτερα ἴσης ἀξίας.

Ἐπιτρέπεται ἐπίσης αὐτῇ ν' ἀποστέλλῃ δωρεὰν ἀντίτυπα τῶν δημοσιεύσεών της εἰς Γεωγραφικὰς Ὑπηρεσίας Στρατῶν τῆς Ἀλλοδαπῆς καὶ εἰς Γεωγραφικὰς Ἑταιρείας ἀνταλλασσούσας τὰ δημοσιεύματα αὐτῶν.

Μέρος Β'.

"Αρθρον 23.

Συνιστᾶται Διαρκὲς Χαρτογραφικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, τιθέμενον ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑποργοῦ, προοριζόμενον δὲ :

Νὰ γνωμοδοτῇ :

α') Περὶ τῆς ἔκ τε τεχνικῆς ἀπόψεως, ὡς καὶ ἐξ ἀπόψεως τῆς χρησιμοποιήσεως πρὸς τὸν εἰδικὸν καὶ γενικὸν σκοπόν, ὃν μέλλει νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ χαρτογραφικὸν ἔργον, καταλλήλου ρυθμίσεως καὶ διεξαγωγῆς πάσης ὑπὸ δημοσίων ἢ δημοτικῶν ἀρχῶν, ὑπὸ ἑταιρειῶν ἢ ἰδιωτῶν, ἐπὶ τοῦ πεδίου ἢ ἐν τοῖς γραφείοις ἐκτελουμένης ἐργασίας, σκοπούσης καταρτισμόν, ἐκτύπωσιν, ἀνατύπωσιν, μεταποίησιν παντὸς εἴδους χαρτῶν, ἤτοι πάντα προσδιορισμὸν νέων καὶ πᾶσαν χρησιμοποίησιν ὑπαρχόντων στοιχείων πρὸς σύνταξιν παντὸς εἴδους χαρτῶν, ἤτοι πάντα προσδιορισμὸν νέων καὶ

πᾶσαν χρησιμοποίησιν ὑπαρχόντων στοιχείων πρὸς σύνταξιν πανὸς εἴδους χαρτῶς.

β') Περὶ συσχετίσεως καὶ συνδέσεως πρὸς ἄλληλα καὶ ἀπροσκόπτου συνεχίσεως πάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκτελουμένων χαρτογραφικῶν ἔργων.

γ') Περὶ ἐξομαλύνσεως ἐνδεχομένης ἐπὶ χαρτογραφικῶν ζητημάτων δυσχερῶς συνεννοήσεως ἢ διαφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπηρεσιῶν καὶ

Νὰ ὑποβάλῃ ἀρμοδίως προτάσεις καὶ συστάσεις, ἀναφερομένας εἰς οἱονδήποτε χαρτογραφικὸν ζήτημα.

Ἄρθρον 24.

Εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τούτου δὲν ὑποβάλλονται ἔργα σκοποῦντα ἢ ἐνέχοντα ἐξακριβώσεις ἢ πληροφορίας καθαρῶς στρατιωτικῆς φύσεως.

Ἄρθρον 25.

Τὸ Διαρκὲς Χαρτογραφικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἀποτελεῖται ἐκ μελῶν ἑπτά, ἑνὸς εἰσηγητοῦ ἔχοντος ψῆφον καὶ ἑνὸς γραμματέως ἄνευ ψήφου.

Ἄρθρον 26.

Πρὸς καταρτισμὸν τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐκλέγεται ἀνὰ εἷς ἐκ τῶν ἀνωτέρων καὶ μᾶλλον ἀρμοδίων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Συμβουλίου ὑπαλλήλων τῶν Ὑπουργείων, πλὴν τοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅστις καὶ διορίζεται τῇ προτάσει τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ Ὑπουργοῦ διὰ Β. διατάγματος μέλος τοῦ Συμβουλίου.

Χρέη εἰσηγητοῦ ἀπὸ τῷ Συμβουλίῳ ἐκτελεῖ ὁ προϊστάμενος τοῦ Γραφείου τῆς Χαρτογραφίας.

Χρέη γραμματέως τοῦ Συμβουλίου ἐκτελεῖ ὁ ὑπασπιστὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ.

Ἄρθρον 27.

Τοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ τοῦτον δὲ ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Ὑποδιευθυντής.

Ἄρθρον 28.

Ὁ προεδρεύων τοῦ Συμβουλίου προσδιορίζει τὸν χρόνον τῶν συνεδριάσεων κατὰ τὰς ἀνάγκας.

Ἄρθρον 29.

Ἐν ταῖς γνωμοδοτήσεσι τοῦ Συμβουλίου καταχωρίζονται καὶ αἱ γνῶμαι τῶν μειοψηφούντων.

Ἄρθρον 30.

Τὸ Συμβούλιον:

α') Προκαλεῖ καὶ διεξάγει μεταξὺ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτοῦ συνεννοήσεις περὶ τοῦ διαθεσίμου προσωπικοῦ, τῶν τεχνικῶν στοιχείων, τῶν ὑλικῶν καὶ τῆς δαπάνης.

β') Καλεῖ ἐκτάκτως καὶ προσωρινῶς εἰς τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ ἀντιπροσώπους ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένων ἐπιτροπῶν καὶ ἑταιρειῶν ἢ ἐπιστημονικῶν ἱδρυμάτων, ἐκτελούντων ἢ ὁπωσδήποτε ἐνδιαφερομένων εἰς χαρτογραφικὰ ἔργα, πρὸς πληροφορίαν καὶ διαφώτισιν του.

γ') Ἐπὶ παντὸς γενικοῦ ἢ ειδικοῦ χαρτογραφικοῦ ζητήματος, ἐπὶ πάσης ἐν τῷ Συμβουλίῳ ἀναφυομένης διαφωνίας ἢ ἀμφιβολίας δύναται διὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην ἀρμοδίων προσώπων, διατελούντων ἢ μὴ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κράτους, ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν.

Ἄρθρον 31.

Αἱ γνωμοδοτήσεις τοῦ Συμβουλίου ἔχουσιν ἰσχὺν συμβουλευτικὴν διὰ τὸ οἰκεῖον Ὑπουργεῖον.

Ἄρθρον 32.

Ἅπασαι αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Κράτους, ὡς καὶ ἐπιτροπαὶ ἢ ἰδιῶται ὑποχρεοῦνται πρὸ τῆς παρ' αὐτῶν ἐνάρξεως οἱουδήποτε χαρτογραφικοῦ ἔργου ἢ γεωδαιτικῆς ἐργασίας, νὰ γνωστοποιῶσι ταύτην πρὸς γνωμοδότησιν εἰς τὸ Διαρκὲς Χαρτογραφικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτοῦ καὶ νὰ παρέχωσι πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τοῦ τοῦ ἀποσκοπουμένου ἔργου. Εἰς τοὺς μὴ συμμορφουμένους πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην ἀπαγορεύεται διοικητικῶς ἡ ἐκτέλεσις.

Ὁ προεδρεύων τοῦ Συμβουλίου συγκαλεῖ αὐτὸ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἀνωτέρω γνωστοποιήσεως ὑπως γνωμοδοτήσῃ συμφώνως τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ 23.

Ἄρθρον 33.

Αἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι ὑπηρεσίαι, ἑταιρεῖαι, ἐπιτροπαὶ ἢ ἰδιῶται ὑποχρεοῦνται, ἅμα τῇ περατώσει τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἔργων, νὰ καταθέτωσι παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Στρατοῦ πέντε μὲν ἀντίτυπα παντὸς ἐκτυπωθέντος ἔργου, ἓν δὲ ἀντίγραφον παντὸς μὴ

δημοσ.ευθέντος μετὰ συντόμου ἐκθέσεως περὶ τοῦ διατεθέντος προσωπικοῦ, τοῦ χρόνου, τῆς δαπάνης, τῆς τηρηθείσης ἀκριβείας, τῶν χρησιμοποιηθέντων ὀργάνων καὶ τῶν ἐφαρμοσθεισῶν μεθόδων.

Τὰ ἔργα ταῦτα ἐκτυπωθέντα ἢ μή, καὶ αἱ ἐκθέσεις κατατίθενται ἐν τῷ ἀρχείῳ χαρτῶν τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας (Γραφεῖον Χαρτογραφίας). Τὸ ἀρχεῖον τοῦτο τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Διαρκοῦς Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου, ὁσάκις τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 34.

Πᾶσα παρ' οἱασδήποτε ἀρχῆς ἢ ἐπιτροπῆς ἢ ἑταιρείας ἢ ὑπὸ ἰδιωτῶν ἐκτελουμένη χαρτορυλακὴ ἐργασία βασίζεται ἐπὶ τῶν ἤδη ὑπὸ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ προσδιορισθέντων γεωδαιτικῶν καὶ χαρτογραφικῶν στοιχείων.

Ἄρθρον 35.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ προεδρεύοντος τοῦ Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἀδείας τοῦ τε Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ ἑκάστοτε ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἀνακοίνωσις μήπω δημοσιευθέντων Χαρτογραφικῶν στοιχείων οἱουδήποτε εἴδους. Ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦσι Χαρτογραφικὰ στοιχεῖα καθαρῶς στρατιωτικῆς φύσεως, ἅτινα ἐπιτρέπεται νὰ παρέχῃ ὁ Διευθυντὴς τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, μόνον κατόπιν διαταγῆς ἢ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρον 36.

Ἡ δημοσίευσις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρὰ τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἢ ἑτέρων ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους ἐκτελουμένων χαρτογραφικῶν ἔργων, πλὴν τῶν καθαρῶς στρατιωτικῆς φύσεως, δι' ἃ ἀποφασίζει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου ἀποραινομένου ἐν συνεδριάσει δι' αἰτιολογημένου πρακτικοῦ.

Ἡ ἐπιμέλεια τῆς ἐκδόσεως ἀνατίθεται εἰς τὴν Χαρτογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Στρατοῦ. (Γραφεῖον Ἐκτυπώσεως Χαρτῶν) ἡ δὲ δαπάνη βαρύνει τὸ οἰκεῖον Ὑπουργεῖον.

Ἄρθρον 37.

Τὸ Γραφεῖον τοῦ Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου ἐγκαθίσταται παρὰ τῇ Χαρτογραφικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Στρατοῦ.

Ἄρθρον 38.

Τοῦ Γραφείου τοῦ Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου προΐσταται ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ ὅστις τηρεῖ καὶ τὸ ἀρχεῖον τοῦ Συμβουλίου, πλὴν τοῦ τῶν Χαρτῶν, ὅπερ τηρεῖται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 33 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον 39.

Τὸ Γραφεῖον τοῦ Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου καθίσταται κέντρον παροχῆς εἰδικῶν πληροφοριῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰ τῆς Χαρτογραφίας πρὸς πάντα ἐξαιτούμενον τοιαύτας, ἁρμοδίως δὲ δικαιολογοῦντα τὴν αἴτησίν του, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἐν ἄρθρ. 35 ὁριζομένων.

Ἄρθρον 40.

Ὁ κανονισμὸς τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Χαρτογραφικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ γραφείου αὐτοῦ καταρτισθήσεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου καὶ ὑποβληθήσεται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 41.

Ἡ δαπάνη διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ὡς ἐν ἄρθρῳ 37 Γραφείου ἐπιβαρύνει τὴν Χαρτογραφικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Στρατοῦ.

Ἄρθρον 42.

Διὰ Β. Διαταγμάτων προκαλουμένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον 43.

Πᾶσα διάταξις ἀνωτέρα ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ καταργεῖται.

Ἄρθρον 44.

Προσωρινὴ διάταξις

Πρὸς πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος καταρτίσεως τοῦ κτηματικοῦ χάρτου, τοῦ καθορισθέντος κατόπιν συνεργασίας τῆς Χαρτογραφικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ μετὰ τοῦ ἐν Καρλσρούῃ (Βάδης) εἰδικοῦ καθηγητοῦ καθηγητοῦ κ. Hatt, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ Νόμου ΓΧΝΖ' (ἀριθ. 3657), μετακαλεῖται δι' ἓν ἔτος ἀλλοδαπὸς Μηχα-

νικός, εἰδικὸς εἰς τὰ τῆς Κτηματογραφίας, δυνάμενος νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ πέραν τοῦ ἔτους.

Εἰς τὸν εἰρημένον θέλει χορηγηθῇ ἐτησία ἀμοιβὴ δεκακισχιλίων (10.000) χρυσῶν φράγκων, πρὸς δὲ τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καθόδου αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπατόδου εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ὡς καὶ τὰ τῶν μελλουσῶν μετακινήσεων αὐτοῦ λόγῳ ὑπηρεσίας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν προτάσσονται καὶ γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὰ κάτωθι νομοσχέδια «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ νόμου ΓΥΚΖ' (ἀριθ. 3427) τῆς 20 Νοεμβρίου 1909 «περὶ ὁδοποιίας» εἰς α' συζήτησιν. «Περὶ μετακλήσεως ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν πρὸς ὀργάνωσιν τῆς Χωροφυλακῆς» εἰς β' συζήτησιν. «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΣΙΗ' (ὑπ' ἀριθ. 3218) «περὶ ἀγροφυλακῆς» εἰς α' συζήτησιν. «Περὶ αὐξήσεως τῆς δυνάμεως τῆς ἐφίππου χωροφυλακῆς» εἰς α' συζήτησιν.

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προτάσσεται εἶτα καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ ὑπαγωγῆς τῆς Ἐπαρχίας Ἰθάκης εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας, εἰς α' συζήτησιν.

Προτάσεται τῇ προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ εἰς α' συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τοῦ ἐγχωρίου ἀνθρακασβεστίου».

Προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν προτάσσονται ἐπίσης καὶ γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν, παραπεμπόμενα εἰς ἐπιτροπὴν, τὰ κάτωθι νομοσχέδια»,

«Περὶ ἐγκρίσεως εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ ὑλικῆς δαπάνης ἐκ δρ. 48.000 διὰ τὴν κατασκευὴν λιθοδμήτων βάθρων μετὰ σιδηροῦ ζεύγματος τῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βωβοῦ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἄρτης-Κοπραίνης κατασκευασθησομένης γεφύρας».

«Περὶ ἐγκρίσεως συμπληρωματικῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῆς ἀπαιτουμένης συμπληρωματικῆς δαπάνης διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἔργων ὁδοποιίας, ὧν ἕκαστον ἀπαιτεῖ δαπάνην μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνωτέραν τῶν δρ. 1000, πάντων δ' ὁμοῦ ἡ δαπάνη ἀνέρχεται εἰς δρ. 16.797 59».

«Περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ὑλικῆς δαπάνης ἐκ δρ. 412,000 ἐν ὅλῳ πρὸς κατασκευὴν κτιρίων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης».

Εἶτα προτάσει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν, παραπεμπόμενα εἰς ἐπιτροπὴν τὰ νομοσχέδια «περὶ τῆς ὀργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ», καὶ «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταμετρήσεως τῶν ἐμπορικῶν πλοίων διατάξεων».

Παρὰ δέκα βουλευτῶν ὑποβάλλεται μετὰ ταῦτα πρότασις περὶ προτάξεως καὶ ἐπιψηφίσεως τῶν προτάσεων νόμων «περὶ ἀπονομῆς προνομίου κατασκευῆς ζαχάρεως ἐκ σταφιδοκάρπου ἢ σταφυλῶν» καὶ «περὶ παροχῆς προνομίου κατασκευῆς βιομηχανικοῦ προϊόντος ἐκ χώρας σταφίδος».

Ἡ πρότασις αὕτη ἀπορίπτεται δι' ἀναστάσεως.

Ὁ κ. **Μόσχος** ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ ὑδραυλικῶν ἔργων Παμίσου ἀπετελέσθη ἐκ τῶν ἑξῆς·

Τῶν κ. κ. Π. Μερλοπούλου, Δ. Κάβουρα, Α. Πετρομανιάτη, Α. Περρωτῆ, Φ. Βακαλοπούλου, Ἀθ. Παπαγελᾶ, Π. Φλέσσα, Θ. Κουτσομητοπούλου, καὶ Μ. Δαζέα.

Ἐπίσης ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ παραχωρήσεως τοῦ ἐθνικοῦ λειβαδίου «Βοϊδολείβαδο» εἰς τὴν κατὰ παράκλησιν νομὴν τοῦ Δήμου Στράτου, ἀπετελέσθη ἐκ τῶν ἑξῆς, τῶν κ.κ. Ι. Μπακοπούλου, Ἀρ. Θεοδωρίδη, Δ. Γκλαβᾶ, Δ. Κλάδη, Θρ. Πετμεζᾶ, Ν. Πετροπουλάκη, Θ. Παπαϊωάννου, Κ. Παπακυρίτση, Ἀλ. Διομίδους.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Τὴν 5 καὶ 40' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Θ. Κουτσόπης. Ζητεῖ νὰ γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ἐπερωτήσεων προτασσομένης ἐπερωτήσεώς του σχετικῆς μὲ τὸν Κυβερνήτην τοῦ «Ἀβέρωφ» πλοίαρχον κ. Δαμιανόν.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προτείνει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς Ἡμερησίας Νομοθετικῆς Διατάξεως καὶ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Κουτούπη ὀλίγον πρὸ τῆς διακοπῆς. Ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀκολουθεῖ α' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος.

Κ. Δεκεμπρίου. (Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου). Ἀπὸ πολλοῦ τὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης ἀντεκατέστησαν τοὺς ἀμέσους φόρους διὰ τοῦ ἐνιαίου φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, διὰ νὰ φορολογῆται οὐχὶ τὸ ἀκάθαρτοι ἀλλὰ τὸ καθαρὸν μόνον εἰσόδημα τοῦ φορολογουμένου. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐξευρίσκεται τὸ καθ' ἕκαστον εἰσόδημα τοῦ φορολογουμένου καὶ φορολογεῖται οὕτω τὸ καθολικὸν εἰσόδημα αὐτοῦ, τίθεται ὁ φόρος ἐπὶ τῆς ἀμέσου πηγῆς τοῦ εἰσοδήματος. Ὁ Ἀγγλικὸς νόμος προϋποθέτει κατάργησιν ὅλων τῶν κατ' ἰδίαν ἀμέσων φόρων. Ἡμεῖς, δι' ἔλλειψιν στατιστικῆς κλπ., ἀδύνατον νὰ ἀκολουθήσωμεν νῦν τὸ Ἀγγλικὸν σύστημα. Οὔτε τὸ Γερμανικόν, τὸ πρότυπον τῆς προοδευτικῆς φορολογίας, καθ' ὃ ἐξευρίσκεται τὸ σύνολον τοῦ εἰσοδήματος τοῦ φορολογουμένου διὰ τοῦ καθεστῶτος τῆς φορολογικῆς διοικήσεως. Τὸ διπλάσιον εἰσόδημα φορολογεῖται λ. χ. τριπλασίως, τὸ 10πλάσιον 20σίως κλπ. Συνεπληρώθη τὸ σύστημα τοῦτο διὰ τῆς κληθείσης συμπληρωματικῆς φορολογίας, διὰ τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς περιουσίας, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀναλογία μεταξὺ κινητῆς καὶ ἀκινήτου κινήσεως ἀφ' ἑνὸς καὶ εἰσοδήματος προερχομένου ἄλλοθεν ἀφ' ἑτέρου.

Τὸ σύστημα τὸ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προσομοιάζει πρὸς τὸ εὑρισκόμενον νῦν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς. Ἐν Γαλλίᾳ ἔχουν μικτὸν σύστημα, σύνθεμα Γερμανικοῦ καὶ Ἀγγλικοῦ συστήματος. Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Γαλλικοῦ συστήματος, τὸν συμπληρωματικὸν φόρον ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, τὸ εἰσαγόμενον νῦν ἐν Γαλλίᾳ, ἠσπάσθημεν καὶ ἡμεῖς. Ἡ συνεργασία τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀπέβη καρποφόρος. Τὸ νομοσχέδιον, μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπερβαίνει τὰς προβλέψεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. (Ἀναλύων εἶτα ὁ ὁμιλῶν τὰς λεπτομερείας τοῦ ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιλέγει:)

Αἱ ἀφορολόγητοι προοδευτικῶς τάξεις ἐν Ἑλλάδι εἶνε αἱ περισσότεραι. Τὸ ὅλον εἰσόδημα ἐν Ἑλλάδι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε μικρότερον τῶν 500.000.000. εἶνε δὲ τὸ μικρότερον εἰσόδημα σχετικῶς πρὸς τὰ εἰσοδήματα τῶν ἄλλων Κρατῶν, εἰς ὅλα τὰ ἄλλα Κράτη τὰ εἰσοδήματα τὰ ὑπὲρ τὰς 5.000 ἀντιπροσωπεύουσι τὸ $^1/_4$ τοῦ ὅλου εἰσοδήματος, θὰ φορολογήσωμεν 100.000.000. Ἡ κλίμαξ ἀρχίζη ἀπὸ 0 μέχρι 3 καὶ ἐὰν λάβωμεν ὡς μέσον ὅρον τὸ 1 1/2, θὰ ἔχωμεν 2 περίπου ἑκατομμύρια ἔσοδα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ προσεπάθησε κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς Ἐπιστήμης, νὰ προσαρμόσῃ τὸν φόρον τοῦτον τοῦ εἰσοδήματος ἐπὶ τοῦ ὅλου συστήματος τῶν ἀμέσων φόρων ἐν Ἑλλάδι. Δὲν φρονεῖ ὅτι δύνανται νὰ ἀντικατασταθοῦν ἐντελῶς οἱ ἄμεσοι φόροι διὰ τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος. Οἱ ἄμεσοι φόροι εἶνε ἀνάγκη, πλήττονται δι' αὐτῶν μόνον οἱ ἔχοντες καὶ ἀπαλάσσονται οἱ μὴ ἔχοντες, ἔμμεσοι φόροι ἐπιτρέπονται μόνον μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς δι' ἀμέσων φόρων προσπαθείας. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, Κύριοι, ἐξηντλήθη ἐκ τῶν φόρων, εἰς τὸ ἔσχατον τῆς ἐθελοθυσίας θὰ προβῇ μόνον ὅταν ἴδῃ ὅτι τὰ βάρη κατενεμήθησαν ἀναλόγως καὶ εἰς τοὺς δυναμένους ἀνέτως νὰ φέρωσιν αὐτά».

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, διακόπτεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ εἰσέρχεται αὕτη εἰς τὸν Κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον, προτασσομένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Κουτούπη ἐπὶ τηλεγραφήματος σταλέντος ἐκ Λιβόρνου ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου τοῦ «Ἀβέρωφ» πλοιάρχου κ. Ι. Δαμιανοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ κατόπιν τοῦ τηλεγραφήματος τούτου ἀπευθυνομένου πρὸς τὸν κ. Κυρ. Μαυρομιχάλην, δημοσιευθέντος, εἰς τὸ «Ἐμπρός».

Θ. Κουτούπης. Λέγει ὅτι ὁ πλοίαρχος οὗτος εἶνε ὁ τηλεγραφήσας τὰ τῆς καθελκύσεως καὶ παραλήψεως τοῦ «Ἀβέρωφ» πρὸς γνωστὸν ἀρχηγὸν πολιτικῆς μερίδος, ὑπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε διατελέσει Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως, ὅτι δὲ εἶχε δοθῇ τὸ τηλεγράφημά του ἐκεῖνο πανηγυρικῶς πρὸς δημοσίευσιν. Ἔπραξε τοῦτο ὅπως ἐνισχύσῃ πολιτικῶς τὸν ἀρχηγὸν τοῦτον κ. Μαυρομιχάλην καὶ δὲν ἐθεώρησεν ἀξίους συγχαρητηρίου τηλεγραφήματος οὔτε τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἐθνικοῦ δωρητοῦ, οὔτε τὴν Ἑλλη-

νικὴν Κοινότητα Ἀλεξανδρείας. Καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν ἐνηργήθη κατ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀντιπειθαρχικὴν ἐκείνην ἐνέργειάν του. Ἐν τούτοις ὁ πλοίαρχος αὐτός, εἰς ὃν ἐνεπιστεύθη ἡ Πατρὶς τὴν διακυβέρνησιν τοῦ πολυτιμωτέρου πολεμικοῦ σκάφους της, εἶνε κυριευμένος ἀπὸ τὸ πάθος τῆς μέθης, τὸ ὁποῖον τὸν περιάγει εἰς διαγωγὴν ἥκιστα συνᾴδουσαν πρὸς τὸ ἀξίωμά του καὶ καθιστῶσαν αὐτὸν ἐπικίνδυνον ἐν τῷ Ναυτικῷ. Εἶνε δειλὸς καὶ ἄτολμος. Κατὰ τὸ κίνημα τοῦ Τυπάλδου κατελήφθη ὑπὸ πανικοῦ καὶ παρέλυσε, μὴ ἀποστείλας ἀγήματα εἰς τὸν Ναύσταθμον.

Ἡρ. Βελλόπουλος. Διακόπτων ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν του πῶς ἐπιτρέπεται νὰ προπηλακίζεται εἰς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Ναυτικοῦ, ἐγνωσμένης μάλιστα ἱκανότητος, ὁ καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως σταλεὶς εἰς τὰς Βασιλικὰς ἑορτὰς τῆς Ἀγγλίας. Δὲν νομίζει πρέπον νὰ ἐκστομίζωνται τοιούτου εἴδους ὕβρεις ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Ἑλλην. Κοινοβουλίου κατ' ἀξιωματικοῦ διατελοῦντος ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἀπόντος ἐν τῇ ξένῃ.

Θ. Κουτούπης. Μὲ καταπλήττουν τὰ ἐπιχειρήματά σας κ. συνάδελφε. Κατὰ τὰς ἀρχάς σας ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου δύναταί τις νὰ ὁμιλῇ περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων.

Ἡρ. Βελλόπουλος. Προτιμώτερον ἀπὸ τοῦ νὰ ὑβρίζητε ἀνευθύνως καὶ ἀδίκως.

Θ. Κουτούπης. Ἄλλοτε ἐπὶ πολεμικοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον ἐκυβέρνα, τοῦ «Ναυάρχου Μιαούλη» διεπληκτίσθησαν καὶ ἀλληλοεκτυπήθησαν ἀξιωματικοὶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐνώπιόν του καὶ οὔτε ἐτόλμησε νὰ προβῇ εἰς τιμωρίαν αὐτῶν. Πῶς δὲ διεχειρίσθη τὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ὡς Ὑπουργὸς τῆς στρατιωτικῆς ἐπαναστάσεως θα μάθῃ ἄλλοτε ἡ Βουλή. Ἡ ψυχολογία τοῦ ἀνδρὸς τούτου εἶνε νὰ μὴ συνεννοῆται μὲ κανένα—εἶνε ἀνειλικρινής. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχῃ ἄλλον ἰσόβαθμον ἀξιωματικόν διὰ νὰ τὸν ἀποστείλῃ ἂς τὸν ἀντικαταστήσῃ ἀμέσως μὲ ἄλλον οἱονδήποτε διὰ νὰ μὴ λάβῃ καὶ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ διαστήματος, ὅστις θ' ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ «Ἀβέρωφ». Ἔπρεπε δὲ ν' ἀνακαλέσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς κυβερνείας τοῦ «Ἀβέρωφ» ἀμέσως μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τοῦ δυστυχήματος καὶ τῆς βεβαιώσεως

ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ ὑπαίτιος. Τοιοῦτος δὲ ὤν, δὲν ἔπρεπε ν' ἀποσταλῇ ὡς Κυβερνήτης τοῦ «Ἀβέρωφ», εἴτε δὲ εἶχε, εἴτε μὴ πλοηγόν, αὐτὸς εἶνε ὁ ὑπεύθυνος τοῦ κακοῦ. Δὲν εἶνε δὲ ἀληθὲς ὅτι τὸ πλήρωμα ἦν ἀνεπαρκὲς καὶ τὸ λυπηρὸν γεγονὸς δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ Ναυτικοῦ, ἥτις εἶνε πολὺ καλλιτέρα ἀπό τινος χρόνου.

Κατ' αἴτησιν βουλευτῶν πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἡ συζήτησις γενικεύεται.

Β. Μιχαλέας. Τὸ ἀτύχημα τοῦ «Ἀβέρωφ» εἶνε σχετικὸν βεβαίως μὲ κατάστασιν ἀφόρητον, ἥτις ὑπάρχει ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ναυτικοῦ, ἐν αὐτῷ τῷ Ὑπουργείῳ, ὅπου ἑδρεύουν ἀξιωματικοὶ ἐπιληψιμωτάτης διαγωγῆς. Κατήγγειλα αὐτοὺς ἄλλοτε ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν κ. Ὑπουργόν. Εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ «Ἀβέρωφ» ὑπῆρχον δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα καὶ εἰς τοῦτο πταίει ἡ σχετικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν. Τὰ πρόσωπα, ἅτινα περιστοιχίζουσι τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ, παρασκευάζουσι συμφορὰς καὶ δι' αὐτὸν καὶ δια τὸ Ἔθνος. Σημειωτέον ὅτι, κατὰ τὸν ἐν Λονδίνῳ ἀνταποκριτὴν Ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος μεταβάντα ἐπὶ τόπου, ἡ εὐθύνη ἀποδίδεται ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Ναυάρχου ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν Κυβερνήτην. Ἀλλὰ σημειωτέον καὶ ὅτι ὁ Κυβερνήτης εἶνε πρόπωπον ἀντικείμενον πρὸς τοὺς πορφυρογεννήτους καὶ πρὸς τὴν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν κλίκαν.

Π. Μερλόπουλος. Θέλω νὰ προτείνω ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως. Δὲν εἶνε ἡτιολογημένη ἡ βαρεῖα προσβολὴ ὁλοκλήρου τοῦ σώματος τοῦ Πολεμικοῦ ἡμῶν Ναυτικοῦ, ἡ προκληθεῖσα ἐκ τῆς συζητήσεως. Ἐπὶ ποίων στοιχείων θὰ κρίνωμεν περὶ τῶν ἐνόχων τοῦ ἀτυχήματος; Καὶ ἐπὶ ποίων στοιχείων θ' ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς εὐθύνης τῆς Κυβερνήσεως ἐὰν κληθῶμεν ἀπόψε εἰς τοῦτο:

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Ἀποκρούω πάσῃ δυνάμει τὴν πρότασιν περὶ ἀναβολῆς. Ἐὰν ὑπάρχουν βουλευταὶ ἕτοιμοι νὰ ζητήσουν ψῆφον μορφῆς κατὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλων πληροφοριῶν, ἐκτὸς τῶν παρασχεθεισῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκείνων ἅστινας προετιθέμην νὰ παράσχω ἀπόψε, δὲν εἶνε βεβαίως δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν τὴν ἀναβολήν. Ἀλλὰ καὶ εἶνε

δυνασόν, μετὰ τὰ λεχθέντα κατὰ τοῦ Ναυτικοῦ ἡμῶν παρὰ τοῦ ἐκ Λακωνίας βουλευτοῦ κ. Μιχαλέα; νὰ μὴ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις; Διότι τὸ Ναυτικὸν ἡμῶν, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς πολὺ καλλιτέραν κατάστασιν ἢ ὅσον φρονοῦν μερικοί, ἔχει νὰ ζημιωθῇ ἐὰν ἀνακοπῇ ἡ συζήτησις.»

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δὲν δέχεται τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Ἐ. Ἀλεξάκης. Συνιστῶ νὰ μὴ χωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ θέματος σοβαρωτάτου, διὰ τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ὑπάρχουν τὰ στοιχεῖα ἐφ' ὧν νὰ κρίνῃ ἡ Βουλή, παρακαλεῖ ἰδιαιτέρως τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν ἀναβολήν.

Ἐ. Κουτσομιχάλης. Συνιστῶ ὁμοίως νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, διότι, ὡς διεξήχθη ἡ συζήτησις μέχρι τῆς στιγμῆς, πᾶς τις εἶνε πεπεισμένος ὅτι τὸ Ναυτικὸν οὐδόλως ἐθίγθη.

Φ. Κοντογούρης. Ἀπέβλεπον, ὁμιλήσας, εἰς τὸ νὰ ἐλέγξω τὴν Κυβέρνησιν διότι δὲν ἀνεκαλεσεν εὐθὺς τὸν ἔνοχον Κυβερνήτην, χωρὶς νὰ ἀποκρύψω καὶ τὴν μέχρι τινὸς δυσκολίαν διὰ τὴν ἀνάκλησιν. Νῦν ὅμως, ληγουσῶν τῶν ἑορτῶν τῆς στέψεως, νομίζω ὅτι δύναται ἡ ἀνακληθῇ. Προσθέτω δὲ ὅτι δὲν προετίθεμην νὰ ἐλέγξω τὴν Κυβέρνησιν δι' ὅλα ὅσα συνέβησαν σχετικῶς, χωρὶς νὰ ἔχω νὰ παρουσιάσω καὶ ἀποδείξεις. Καὶ ἐπειδὴ ἐπεξετάθη παρὰ ὁμιλήσαντος συναδέλφου ἡ ἐπίκρισις, καὶ μάλιστα δριμυτάτη, καὶ ἐναντίον ἄλλων μελῶν τοῦ Ναυτικοῦ ἡμῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει αὐτοῦ τῆς σημερινῆς, δηλῶ, ὅτι, κατὰ τὴν ἀντίληψίν μου καὶ τὰς πληροφορίας μου, τὸ Ναυτικὸν ἡμῶν εὑρίσκεται σήμερον εἰς πολὺ καλλιτέραν κατάστασιν, ἢ μέχρι πρό τινος, κατὰ τὸν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως χρόνον, θὰ λάβω δὲ ἀφορμὴν νὰ ἐξάρω καὶ νὰ ἀναπτύξω τὴν βελτίωσιν ἥτις ἐπῆλθεν ἀπό τινος εἰς αὐτό. Διότι ἡ τακτική μου εἶνε νὰ μὴ χαρίζωμαι εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπου φρονῶ ὅτι σφάλλει, ἀλλὰ καὶ νὰ τονίζω τὰ καλὰ τὰ ἐξ αὐτῆς προερχόμενα.

Ἐ. Βενιζέλος. (Πρ. Κυβ.) Ἡ ὁμιλία τοῦ ἐκ Λακωνίας βουλευτοῦ κ. Κουλουμβάκη ἀποτελεῖ ἀνάκλησιν τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ δηλώσεως πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὅτι ζητεῖ τὸν λόγον διὰ νὰ μεμφθῇ τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐ. Κουτσομιχάλης. Ἐζήτησα ἤδη τὴν ἀναβολὴν ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως.

Ἐ. Βενιζέλος. Ὁ κ. Κουτσόπης, καίτοι δὲν μὲ ἐμέμφθη ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν ἀνεκάλεσα τὸν πλοίαρχον κ. Δαμιανόν, ὅτε εὗρον αὐτὸν ἐπιστατοῦντα εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ «Ἀβέρωφ», ἀφοῦ τὸν εὗρον, εἶπεν ὅμως τοιαῦτα κατὰ τοῦ κ. Δαμιανοῦ, ὥστε ὄντως θὰ ἦτο ἀξία καταδίκης ἡ Κυβέρνησις ἐὰν ἀνέθετε εἰς τὸν κατὰ τὸν κ. Κουτσόπην Δαμιανὸν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ «Ἀβέρωφ». Εἶπε δὲ ὅτι τὸ Ναυτικὸν φρονεῖ περὶ τοῦ κ. Δαμιανοῦ ὅσα αὐτὸς φρονεῖ. Ὅθεν ὀφείλω νὰ ἀπαντήσω ἐν γένει δι' ὀλίγων.

Διὰ τὸ πρὸς τὸν κ. Μαυρομιχάλην τηλεγράφημα, σταλὲν οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ δημοσιεύσεως ἀλλὰ δημοσιευθὲν παρὰ τὴν θέλησίν του, ὡς εἰκάζω ἀσφαλῶς, δὲν ἐθεώρησα ὅτι ἔπρεπε νὰ ζητήσω λόγον, καίτοι αὐστηρότατα κρίνω πάντοτε τὰ κατὰ τὴν πειθαρχίαν. Γενικῶς δὲ ὁ κ. Δαμιανὸς ὡς ναυτικὸς καὶ ὡς ἄτομον κατέχει ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Ναυτικοῦ μίαν τῶν καλλιτέρων θέσεων, λίαν δὲ αὐστηρῶς ἐξεφράσθη περὶ αὐτοῦ ὁ κ. Κουτσόπης. Ὁ κ. Δαμιανὸς πρὸ 13 ἐτῶν ὡδήγησε τὰ «Ψαρρὰ» εἰς Μασσαλίαν, ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς ἀρχαίας Φωκαίας, κατόπιν ὡς Κυβερνήτης τοῦ «Ναυάρχου Μιαούλη» κατὰ τὸν Ἐκπαιδευτικὸν πλοῦν διέδραμε ἐπὶ 7 1/2 μῆνας 13 1/2 χιλ. ναυτικὰ μίλλια, χωρὶς νὰ πάθῃ τι τὸ πλοῖον. Ἐπεστάτησεν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ «Ἀβέρωφ», καλῶς καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις τῆς κατασκευῆς καὶ ἐγκριθείσης πάντοτε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς ἐπιστατικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας. Τῷ 1901 διετέλεσε καὶ Μοίραρχος. Δὲν ἠδυνάμην ὅθεν ἢ ἀναφορέως εἰς αὐτὸν ν' ἀναθέσω τὴν Κυβέρνησιν τοῦ πλοίου.

Τὰ λεχθέντα δὲ περὶ τοῦ Ναυτικοῦ ἡμῶν παρὰ τοῦ κ. Μιχαλέα, προερχόμενα κατὰ τὴν ἀντίληψίν μου, παρ' ὅλην τὴν ἀγαθὴν πίστιν τοῦ ὁμιλήσαντος, ἐξ ἀκαθάρτων πηγῶν, λεχθέντα μὴ προσηκόντως, μὲ ἀναγκάζουν νὰ καταδιάσω ἀπροκαλύπτως τὸν ὁμιλήσαντα.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ὀνομασθεῖσαν «κλίκαν» τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, δηλ. ἐκείνους μεθ' ὧν ἐμπιστευτικῶς ἐργάζομαι ἐν αὐτῷ, οὗτοι δύνανται νὰ μὴ εἶνε ἀρεστοὶ εἰς πολλούς, ἀλλὰ εἶνε ἐκεῖνοι μεθ' ὧν φρονεῖ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ὅτι ἔπρεπε νὰ συνεργάζεται. Οὐδὲν δὲ ὡρισμένον

ἐπέρριψε κατά τινος ἐξ αὐτῶν ὁ κ. Μιχαλέας, εἰμὴ δριμείας ἀοριστολογικὰς ἐκφράσεις. Ὡς πρὸς τὴν δῆθεν εὐθύνην μου διὰ τὸ ἀτύχημα τοῦ θωρηκτοῦ ἀπαντῶ δι' ὀλίγων:

Ἐκρίναμεν, κληθέντες, ὅτι ἔπρεπε νὰ μετάσχωμεν διὰ τῆς καλλιτέρας ναυτικῆς ἡμῶν μονάδος εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς στέψεως, μονάδος ἥτις δὲν θὰ ἀπετέλει δυσανάλογον ἐκδήλωσιν τῆς Ναυτικῆς Ἑλλάδος ἀπέναντι τῶν ἀντιπρόσωπε σεων τῶν ἄλλων Κρατῶν. Πρὸς τούτοις, συνεδύασα καὶ τὴν παράληψιν παρὰ τοῦ «Ἀβέρωφ» τῶν πυρομαχικῶν του ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ἅτινα, ἐὰν ἤρχοντο ταχυδρομικῶς, θὰ ἐστοίχιζον δεκάδας χιλιάδων δραχμῶν. Ὁ δὲ Ναύαρχος Τώφνελ, εἶχε δηλώσει ὅτι δύναται ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ νὰ περιαγάγῃ τὸ πλοῖον ἐπί τινας ἑβδομάδας εἰς τοὺς Ναυστάθμους τῆς Ἀγγλίας πρὸς μελέτην παρὰ τοῦ πληρώματος πραγμάτων ἅτινα δὲν θὰ ἠδύνατο τοῦτο νὰ ἴδῃ ἐν ἄλλῃ εὐκαιρίᾳ. Ὡς πρὸς τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ πληρώματος, τοῦτο δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν, διότι δὲν ἔχει καμμίαν ἀπολύτως σχέσιν μὲ τὸ εἶδος τοῦ δυστυχήματος. Ὁ πλοίαρχος ἄλλως τε εἶχε δηλώσει ὅτι πλήρωμα 218 ναυτῶν ἤρκει εἰς αὐτὸν νὰ φέρῃ τὸ πλοῖον ἐνταῦθα, ἡμεῖς ἐν τούτοις τῷ ἀπεστείλαμεν 418, 586 ναῦται ἐπέβαινον τὸ ὅλον τοῦ πλοίου ἐνῷ ἡ ἐμπόλεμος δύναμις εἶνε 686, 30 ἀξιωματικοὶ ἀντὶ 32 τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως. Ἐπέβαινον αὐτοῦ 134 θερμασταὶ ναῦται καὶ 38 ὑπαξιωματικοὶ μηχανικοί, ἀντὶ 32 ἐν πολέμῳ. Ὡς πρὸς τὴν φήμην περὶ διαστάσεως τοῦ Ἐπιτελείου οὐδεμίαν ἐπίσημον ἔκθεσιν ἔχω περὶ τοιούτου τινὸς γεγονότος. Ἀλλὰ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν γεγονὸς τοιοῦτον πρὸς τὸ δυστύχημα, γενόμενον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Κυβερνήτου, ὁδηγήσαντος αὐτὸ ἀντιθέτως.

Ἡ εὐθύνη ἐπὶ τῷ ἀτυχήματι, κατὰ τηλεγράφημα τῆς Β. Πρεσβείας, βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τὸν πλοίαρχον Δαμιανόν. Συνεπείᾳ τούτου ἀνεκάλεσα αὐτὸν σήμερον, διατάξας νὰ παραδώσῃ τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου εἰς τὸν ὕπαρχον. Πρὸς τούτοις, ἀνεξαρτήτως τῆς διοικητικῆς ἀνακρίσεως, ἧς τὰ πορίσματα ἀναμένω, ἔδωκα ὁδηγίας πρὸς τὸν κ. Πρέσβυν σχετικῶς μὲ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ στοιχεῖα πρὸς διενέργειαν ἀνακρίσεως ὅπως ζητηθῇ καὶ ποινικὴ εὐθύνη, συμφώνως πρὸς τὸν ναυτικὸν ποινικὸν κώδικα.

Δὲν ὑπάρχει δὲ οὐδόλως περίπτωσις ἐν τῷ ζητήματι τῆς βλάβης τοῦ «Ἀβέρωφ» ὅπως ἡ κοινὴ γνώμη διατελῇ εἰς συγκίνησιν καὶ ταραχήν, ὑποθαλπομένην τεχνηέντως καὶ σκοπίμως παρὰ ὡρισμένων γνωστῶν προσώπων. Διότι πρόκειται περὶ δυστυχήματος ὅπερ εἶνε οὐχὶ σπουδαῖον καὶ συνηθέστατον εἰς ὅλα τὰ ναυτικά, ἐπανορθωσιμον δὲ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὁ λαός, ὁ πενθήσας ἅμα τῇ πρώτῃ ἐξογκωμένῃ εἰδήσει, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἤδη καθησύχασεν. Οὐδαμῶς δὲν δύναται νὰ σχετισθῇ τὸ παροδικὸν τοῦτο ἀτύχημα πρὸς τὴν ποιότητα καὶ τὸ μέλλον τοῦ Πολεμικοῦ ἡμῶν Ναυτικοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀναγέννησις εἶνε ἀσφαλής.

Ε. Κουλουμβάκης. Δὲν ὑπῆρχεν ἐπιτακτική, ἀναπόφευκτος ἀνάγκω νὰ σταλῇ εἰς Ἀγγλίαν τὸ νεότευκτον ἐκεῖνο πλοῖον. Δὲν ἐστάθμισε καλῶς τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ Κυβέρνησις. Δὲν ἀπευθύνω μομφὴν κατ' αὐτῆς ὡς παραβάτου νόμου τινος ἢ καθήκοντος. Ἀλλὰ ὡς μὴ σταθμισάσης καλῶς τὰ πράγματα.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Δὲν ἔχομεν βεβαίως τὰ θωρηκτὰ διὰ νὰ τὰ φυλάττωμεν περικεκλεισμένα εἰς τοὺς λιμένας μας. Ὁ «Ἀβέρωφ» ἐξεπλήρου προορισμὸν στελλόμενος εἰς Ἀγγλίαν.

Ἀναβάλλεται, κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως διὰ τὴν Δευτέραν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. Π. Καμπάνη, Γ. Γαϊτάνου, Λ. Ἐμπειρίκου, ὑποβάλλεται προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Ε. Κυταριόλου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου.

Παρὰ τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς φορολογίας τῶν ἀμβύκων ὑποβάλλεται ἡ ἔκθεσις αὐτῆς, τυποθησωμένη πρὸς διανομήν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην καὶ 15'.

Ο Πρόεδρος	Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Στράτος	Θ. Γρηγορίου
	Λίνος Κουρεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΒ'.

Τῆς 24 Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 11 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 132 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) ὁ ἐκ Σπετσῶν μαθητὴς τῆς Ὀδοντοϊατρικῆς Λύσανδρος Σάφφων ζητεῖ ὅπως κληθῇ καὶ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ Β. Ἰατροσυνεδρίου τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις. 2) ὁ Γεωργικὸς Σύνδεσμος Ψαρσάλων ζητεῖ ὅπως ψηφισθῇ νόμος κανονίζων τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας. 3) οἱ ἐν Ἀθήναις Δωριεῖς ζητοῦσι συμπλήρωσιν τῆς ὁδοῦ Ἡρατείνης—Γερύρας «Στενοῦ», ἥτις πρὸ τριακονταετίας ἀξιαμένη ἔμεινεν ἡμιτελής.

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. **Ι. Μητσοπουλος** παρακαλεῖ ὅπως τὸ νομοσχέδιον «περὶ μεταλλήσεως ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν πρὸς ὀργάνωσιν τῆς Χωροφυλακῆς» καὶ τὸ «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΣΠΗ' (ἀρ. 3218) περὶ ἀγροφυλακῆς» ψηφισθῶσιν ἐν ὥραις τακτικαῖς συνεδριάσεως καὶ οὐχὶ ἐκτάκτως διότι σκοπεῖ νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς ἐπ' αὐτῶν.

Ν. **Βάρβογλης** ἀπορεῖ πῶς ἐψηφίσθη εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπαγωγῆς τῆς Ἰθάκης εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Κεφαλληνίας.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Πρόεδρος α' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος.

Φ. **Κοντογιάννης** λέγει ὅτι αἱ ἀνάγκαι τοῦ Κράτους αὐξάνουσι καὶ ἑπομένως παρίσταται ἀνάγκη αὐξήσεως καὶ ἐπιβολῆς νέων φόρων. Τὸ νομοσχέδιον κατηρτίσθη οὕτω πως, ὥστε νὰ περιλάβῃ πᾶσαν πρόσοδον, ἐκτὸς ἐκείνης, ἡ ὁποία διατίθεται διὰ τὴν διατροφὴν τῶν οἰκογενειῶν.

Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι οἱ ἐπιβαλλόμενοι φόροι ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἐπιβαρύνουσι τοὺς ἐνοικιαστάς.

Γ. **Τρικούπης**. Δὲν ἔχετε δίκαιον. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ προσφορὰ κανονίζει τὴν ζήτησιν.

Ὁ κ. Φ. **Κοντογιάννης** συνεχίζων ὑποστηρίζει τὴν γνώμην του καὶ λέγει ὅτι ὁ Γούναρις ἔπεσε ἐξ αἰτίας γε-

νικῆς ἐξεγέρσεως ἀδίκου, ἥτις ἐπιτηδείως ὑπεκινήθη. Καὶ ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος φόρος ἦτο ἐπιστημονικώτερος τοῦ ἐπιβαλλομένου διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου καὶ εἶχε βάσεις καλλιτέρας. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ 9ου ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ πάντες οἱ πολῖται συνεισφέρουν «ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των» δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἢ διὰ τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος ἀλλ' ἐπὶ ἄλλων βάσεων διαρρυθμιζομένης. Ἡ φορολογία αὕτη εἶνε ἡ μόνη συλλαμβάνουσα τὸν ὀλίγαργυρον, ὅστις δὲν ὑπάκειται εἰς ἄλλας φορολογίας. Ἡ φορολογία ἐν γένει ἐνισχύει τὴν παραγωγικότητα, διότι ἐξαναγκάζει τοὺς φορολογουμένους νὰ κερδίζουν περισσότερα. Τὸ ἐνοίκιον ὅμως ὡς βάσις τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ φόρου δὲν ἀποτελεῖ ἀκριβῶς δεδομένον. Ὑπάρχουν δὲ ἔσοδα ἰδιωτικά, τὰ ὁποῖα εἰς οὐδεμίαν ὑπόκεινται ἐξακρίβωσιν. Καταλήγων λέγει, ὅτι ἡ Πολιτεία ἀπηγόρευσεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ φορολογούμενος ἔχει εἰσόδημα ἀνώτερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει πρὸς φορολογίαν.

Ἀπορρίπτει τῆς Βουλῆς προτάσσεται μετὰ τοῦτο ἡ β'. συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν».

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον, εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8.

Ἐπὶ τοῦ 9ου ἄρθρου ὁ κ. **Ι. Μητσοπουλάκος** ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει ν' αὐξηθῇ καὶ ὁ μισθὸς τῶν δασοφυλάκων.

Τὴν ἰδίαν παρατήρησιν ποιοῦνται οἱ κ. κ. Φ. Νέγρης καὶ Θ. Κουτσόπουλος.

Ὁ κ. Φ. **Νέγρης** ὑποβάλλει σχετικὴν τροπολογίαν, ἥτις θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὸ ἄρθρον 9 ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 10, 11, 12, 13 καὶ 14 τοῦ νομοσχεδίου εἰς β' ἀνάγνωσιν.

Γίνεται δεκτὸν καὶ τὸν σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς β' συζήτησιν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς:

Οἱ κ.κ. Σ. Θεοδωρόπουλος, Δ. Κουλουμπάρδης, Λ. Κογεβίνας, Δ. Κλάδης, Λ. Ἀναστασιάδης, Κ. Ζαβιτσάνος, Γ.

Καζανόβας ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ φορολογίας τοῦ ἀνθρακάσβεστίου».

Οἱ κ.κ. Δ. Πλαπούτας, Δ. Κούζης, Γ. Φικιώρης, Θ. Γρηγορίου, Χ. Στασινόπουλος, Ν. Βάρθης, Θ. Πέρρος, Α. Πετρόπουλος, Ν. Σακελλαρίου καὶ Ι. Μαλλιαρόπουλος ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου».

Οἱ κ.κ. Α. Σκιαδαρέσης, Α. Ζαβιτσιάνος καὶ Λ. Κονεβίνας ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τῆς Προτάσεως Νόμου «περὶ ὁριστικῆς ἐπεκτάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ΒΙΣΓ' Νόμου τοῦ 1894 περὶ τιμαρίων ἐν Κερκύρᾳ ὡς καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΓΣΠ' Νόμου τοῦ 1898.

Οἱ κ.κ. Ἀλαβάνος, Τ. Παπαδάμ, Ν. Καμπάνης καὶ Γ. Ἐξαρχόπουλος ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου».

Ὁ κ. Γ. Βούλος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας».

Ὁ κ. Π. Κασίμης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ΓΣΙΗ' περὶ ἀγροφυλακῆς». Ἐπίσης ἑτέραν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ΗΨΤΒ' περὶ βοσκῆς ζώων».

Ὁ κ. Ι. Μαμάης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συμβατικοῦ τόκου». Ἐπίσης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ φορολογίας τῶν οἰκοπέδων».

Πᾶσαι αὐταὶ θέλουσιν ἐκτυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 μ.μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 6ην καὶ 20' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἐξακολούθησις τῆς α' συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος.

Α. Θεοδωρίδης. Εἶνε φόρος δίκαιος. Μέχρι τοῦδε διὰ τῆς φορολογίας ὁ λαὸς ἐλεηλατεῖτο. Τώρα φορολογοῦνται καὶ οἱ ἀφορολόγητοι. Θ' ἀνατείλουν καλλίτεραι ἡμέραι καὶ διὰ τὸν λαόν. Ἐκ τοῦ 21 ἐξῆλθεν ὡς λαὸς ἀγροτῶν

καὶ ποιμένων μόνον. Ὅθεν τῷ ἐπεβλήθη ἡ ἀποδεκάτωσις καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν κτηνῶν. Καὶ ἀσήμαντός τις φόρος ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων. Ἐν τούτοις τὸ ἐμπόριον, ἡ βιομηχανία ἐξειλίχθησαν ἔκτοτε ἀλματικῶς, ἐσχηματίσθη κινητὸν κεφάλαιον. Ἀλλὰ τὸ δημοσιονομικὸν μας σύστημα ἔμεινε τὸ αὐτό. Ἐστράφη ἐν τούτοις ὁ νομοθέτης πρὸς τοὺς ἐμμέσους φόρους, ὡς εὐκολωτέρους. Τὸ 1880 εἶνε ἡ ἐποχὴ τῶν μεγάλων φόρων. Ἐσχάτως ὁ λαός, διὰ τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐξηγέρθη ὑπὲρ φορολογικῆς ἰσότητος διὰ τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος. Τὸ νομοσχέδιον ἐγκατέλειπε τὴν ἀρχὴν τῆς πραγματικῆς ἐξευρέσεως τοῦ εἰσοδήματος καὶ κατέφυγεν εἰς τὸ ἐκ τοῦ ἐνοικίου τεκμήριον. Πρὸς τούτοις δὲν φορολογεῖ τὸ κεφάλαιον, τὸ εἰσόδημα τοῦ κεφαλαίου--οὐχὶ τοῦ ἐν ἐργασίᾳ κεφαλαίου. Λέγων κεφάλαιον ἐννοῶ ἐνυπόθηκα δάνεια, καταθέσεις κλπ.

Θὰ ἐπεθύμουν νὰ εὕρῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς μέσον πλήρους δυνατῆς ἐξευρέσεως τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος. Αἱ δηλώσεις, αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14, σημειοῦν μόνον τὸ πρῶτον βῆμα εἰς τὴν ἐξεύρεσιν ταύτην. Τάσσομαι ἐν τούτοις κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, διότι καθιεροῖ μίαν βάσιν, ἐξασφαλίζει τι οὐχὶ ἀσήμαντον. Ἡ πρώτη βάσις αὐτοῦ εἶνε τὸ ἐνοίκιον, ὡς ἔνδειξις τοῦ καθολικοῦ εἰσοδήματος. Ἐχομεν ἐν αὐτῷ καὶ τὰς προσαυξήσεις.

Ἐπιθυμῶ δὲ νὰ δηλώσῃ ὁ κ. Ὑπουργός, ἐὰν ὁ ὅρος ὁ ἐπαγόμενος εἰς τὸν φορολογούμενον, εἶνε δεκτὸς πάντοτε. Εἶνε σπουδαιότατον τὸ σημεῖον τοῦτο. Πρὸς τούτοις ῥωνῶ, ὅτι εἰσόδημα κάτω τῶν 5,000 δραχ. δὲν ἔπρεπε νὰ φορολογῆται, σύμφωνα πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ κλίμαξ τῆς φορολογίας, ἡ πρόοδος αὐτῆς, εἶνε ἐλαφρὰ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Διὰ τοῦ φόρου τοῦ εἰσοδήματος θὰ κατορθώσωμεν νὰ ἐγχωμεν μίαν ἡμέραν καταλόγους τῆς προσόδου ἑκάστου πολίτου. Ἡ Ἀγγλία, ἡ μήτηρ τοῦ φόρου τούτου, δι' αὐτοῦ διεξήγαγε πολέμους, σήμερον τὸν αὐξάνει.

Δὲν δυνάμεθα πλέον, Κύριοι, νὰ ἀποτεινώμεθα πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν δι' ἑκάστην μεγάλην ἀνάγκην. Οὗτος, καὶ ἡ κατωτέρα καὶ ἡ μέση τάξις ἠτόνησαν. Δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιβαρύνεται ἀλλεπαλλήλως ὁ ἄρτος του, ὁ καπνός του καὶ πάντα ταῦτα. Πρέπει ν' ἀρχίσουν νὰ πληρώνουν ὁμοίως καὶ αἱ εὐποροῦσαι τάξεις. Αἱ δὲ ἀντίστοιχοι ἐλαττώσεις

θὰ ἐπέλθουν μὲ τὸν καιρόν. Εὑρέθα δὲ δυστυχῶς μακρὰν τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν θὰ σκεπτώμεθα μόνον περὶ ἐλαττώσεως ὅλων τῶν φόρων. Ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος καὶ ὁ ἐπὶ τῶν σπειρομένων γαιῶν εἶνε κατ' ἀρχήν, ὡς μέθοδοι καὶ ἀρχαί, δικαιότατοι.

Γ. Ταξίωις. Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ εἶνε σήμερον τὸ οὐσιῶδες μέρος τῶν πολιτικῶν προγραμμάτων. Ἡ ἐπιβολὴ νέας φορολογίας φαινομενικῶς αὐξάνει τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ ἄστοχος φόρος ἀναγκάζει εἰς ὄρσιν αὐτοῦ ἐπὶ διαταράξει ὅμως ἐπιβλαβῶς τοῦ ὅλου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας. Ὅλαι αἱ νεώτεραι φορολογικαὶ μεταρρυθμίσεις ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ ν' ἀντικαθιστῶσι τοὺς ἐμμέσους φόρους δι' ἀμέσων. Εἶνε ἡ τάσις τῆς ἰσοπεδώσεως τῶν κοινωνικῶν ἀνισοτήτων. Αἱ ἐπαναστάσεις στρέφονται κατ' εὐθείαν κατὰ τῶν ἐμμέσων φόρων. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐν τούτοις, ἔνθα μετὰ ἐπανάστασιν ἐγένετο ἡ ἀπόπειρα αὐτή, 78 $^0/_0$ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους δίδονται ἐκ τῶν ἐμμέσων φόρων. Εἶνε οὗτοι ἀποτελεσματικώτεροι καὶ δύσκολος ἡ ἐξ αὐτῶν ἀπαλλαγή, ἄνευ θεμελιώδους μεταλλαγῆς τῆς κοινωνικῆς ὀργανώσεως.

Τὸ νομοσχέδιον ἐχρησίμευσεν ὡς ὁ στόχος, τὸ κέντρον, τῶν μετὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ ὀλίγον πρὸ αὐτῆς προβληθεισῶν οἰκονομικῶν μεταρρυθμίσεων ἐν Ἑλλάδι. Ἐν τούτοις ἡ τοιαύτη ἐργασία, ἡ ἐπιβολὴ τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, ἥτις φορολογία τόσον μεγάλας ὑπηρεσίας προσέφερεν ἀλλαχοῦ, ἐγένετο ἤδη ἐπὶ ποδός, ἐκ τοῦ προχείρου. Εἶνε ἀνάλογον πρὸς τὴν σπουδαιότητα τοῦ μέτρου, ἔχει τὰ ἀπαραίτητα συνθετικὰ καὶ θεμελιώδη στοιχεῖα: Θὰ τὸ ἐξετάσω: Ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος εἰσήχθη τὸ πρῶτον ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τοῦ Οὐίλιαμ Πήτ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πρὸς τὴν Γαλλίαν πολέμου. Ἦτο φόρος ἀνάγκης, ἀλλὰ παρέμεινεν ἔκτοτε. Ὁ φόρος οὗτος εἶνε ἐλαστικώτατος, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ ἐλαστικότης εἶνε μία τῶν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἀρετῶν του.

Ἡ διακύμανσίς του εἶνε ἀπὸ 100 ἑκατομμύρια μέχρις ἑνὸς δισεκατομμυρίου. Ἄλλην μορφὴν τοῦ φόρου τούτου ἔχομεν ἐν Γερμανίᾳ καὶ τρίτην ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐκεῖ προσεπάθησαν νὰ κάμουν αὐτὸν δικαιότερον. Πανταχοῦ ὁ φόρος οὗτος περιλαμβάνει πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ εἰσοδήματα

καὶ εἶνε ἐλαστικώτατος. Ἐν Γαλλίᾳ δὲν ἔχουν ἔτι κυρίως φόρον ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, ὑπάρχει ἔμμεσος φόρος ἐπ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ μήπως ὅλοι οἱ φόροι κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον δὲν φορολογοῦσι τὸ εἰσόδημα; Ἤδη δὲ εἰσάγουν τὸν καθαρὸν φόρον τοῦ εἰσοδήματος ἐν Γαλλίᾳ. Εἰς τὸ Βέλγιον λειτουργεῖ ὁ Ὁλλανδικὸς νόμος τοῦ 1822.

Τὸ μέτρον ὃ θέλει νὰ εἰσαγάγῃ νῦν ὁ Ὑπουργὸς εὑρηται ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ μόνον εἰς δύο Κράτη, ἀλλὰ εἶνε ἑτοιμοθάνατον, δὲν υἱοθετήθη παρ' ἄλλων Κρατῶν, δὲν ἐπέτυχεν ὅπου εὑρέθη. Οὔτε εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὸ Βέλγιον, ἔχει τὴν ἀξίωσιν ὁ νομοθέτης ν' ἀνεύρῃ διὰ μαθηματικῆς πράξεως τὸ εἰσόδημα καὶ νὰ φορολογήσῃ αὐτό. Λογικὸν νὰ φορολογήσωμεν τὴν ἔνδειξιν τοῦ πλούτου ὡς τοιαύτην, ἀλλὰ νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὴν ἔνδειξιν ταύτην ἐπί τινα ὑποθετικὸν συντελεστὴν εἶνε αὐθαίρετον καὶ ἄνισον.

Ὁ φόρος τοῦ νομοσχεδίου δὲν εἶνε συμπληρωματικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος. Δὲν φορολογεῖ τὸ σύνολον τῶν καθέκαστα φορολογηθέντων ἤδη εἰσοδημάτων. Ὅτε θὰ φορολογήσωμεν εἰς τὸ μέλλον τὸ καθ' ἕκαστον εἰσόδημα, θὰ προβῶμεν εἰς ἔλεγχον τῶν εἰσοδημάτων, καὶ ἔπειτα θὰ φορολογήσωμεν τοῦτο συμπληρωτικῶς. Τὸ νομοσχέδιον στηρίζεται ἐπὶ ὑποθέσεων. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ὑπάρχει ἀναλογία τις μεταξὺ τοῦ ἐνοικίου καὶ τοῦ κεφαλαίου φορολογεῖ τὸ νομοσχέδιον μίαν μόνην ἔνδειξιν τοῦ πλούτου. Ζητεῖ νὰ πληρώσωμεν τὸν μέσον στατιστικὸν ὅρον, ἀδιάφορον ἂν τὰ εἰσοδήματα ὅλων δὲν συμπίπτουν μὲ αὐτόν. Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ δὲ θὰ παραδώσῃ τὸν φορολογούμενον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑπαλλήλου. Διανοίγεται εὐρὺ τὸ πεδίον εἰς τὴν κατάχρησιν, διότι θὰ ἐπαπλασιάζεται τὸ λάθος τοῦ ὑπαλλήλου. Νομοσχέδιον μὲ θέμα τοιαύτης σπουδαιότητος ἐτροπολογήθη ριζικῶς εἰς 15 ἡμέρας. Ἆρα δὲν εἶχεν ὡριμάσει εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου. Δὲν πρόκειται δὲ περὶ τροπολογιῶν, ἀλλὰ περὶ μεταβολῆς συστήματος. Ὁ Ρόμπερτ Πήλ εἰς τὴν εἰσήγησίν του εἶπε περὶ τοῦ φόρου τούτου ὅτι ἀνέμενε νὰ παύσῃ τὸ δι' αὐτοῦ ἔλλειμμα νὰ ἐνισχυθῇ ἡ βιομηχανία, νὰ μειωθῇ ἡ τιμὴ τῶν εἰδῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης. Ταῦτα περιμένομεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ μετατοπισθοῦν βάρη τινὰ εἰς ἰσχυροὺς ὤμους.

Ὁ συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου ἔλαβεν ὡς βάσιν τὰς

Ἀθήνας. Ἀλλὰ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐλάχιστοι πληρώνουσιν ἐνοίκιον περισσότερον τῶν 150 δραχμῶν. Οἱ τοκογλύφοι δέ, οἱ ἐκ στερήσεων καὶ εἰς βάρος τοῦ λαοῦ πλουτήσαντες, δὲν δαπανῶσι διὰ τὸ ἐνοίκιόν των, ὥστε διεκφεύγουν.

Τὸ νομοσχέδιον ὅθεν φορολογεῖ μέρος μόνον τῶν φανερῶν κεφαλαίων. Τὰ εἰς μὴ ἐνυπόθηκα δάνεια κατατεθειμένα κεφάλαια κλπ. δὲν φορολογοῦνται. Δὲν θὰ πληρώσουν τὸν φόρον ὅσοι πρέπει νὰ τὸν πληρώσουν. Οἱ ἔχοντες μεγαλείτερον εἰσόδημα τοῦ εἰκαζομένου ἐκ τοῦ ἐνοικίου δὲν θὰ σπεύσουν νὰ δηλώσουν. Οἱ ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἐξεύρεσις τοῦ μέρου ὅρου τῆς φορολογίας δὲν θὰ σπεύσουν νὰ ἐξομολογηθοῦν εἰς τὸν βεβαιωτήν. Εἶνε οὗτοι οἱ ἔμποροι. Εἶνε οἱ κληρονόμοι, οἵτινες ἐξ ὑπερηφανείας, ἐκ φιλοτιμίας καὶ δι' ἄλλους τινὰς λόγους δὲν θὰ εἰποῦν τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ πραγματικοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν, ὅτι στεροῦνται τοῦ εἰσοδήματος ἐκείνου ὃ φέρει ἡ ῥήμη περὶ αὐτῶν.

Καὶ ταῦτα διότι τὸ μέτρον δὲν εἶνε γενικόν, ἡ ἔρευνα δὲν τίθεται γενική, τὸν ἔλεγχον τοῦ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου θὰ τὸν ὑποστῶσιν ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν θὰ δύνανται ἀκριβῶς νὰ εἴπωσι τὴν ἀλήθειαν. Ἄρα ὁ φόρος, ὡς διατυποῦται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, δὲν θ' ἀποδώσῃ ὅτι ὑπολογίζομεν, εἶνε ἀνεφάρμοστος, πλανῶμεν τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ἐπιβάλλετε φόρον ἐπὶ τῆς πολυτελείας ἀλλὰ μὴ λέγετε ψευδῶς ὅτι φορολογεῖτε τὸ εἰσόδημα. Μὴ ἀποκλείετε καὶ ἐκμηδενίζετε διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου διέξοδον, ἥτις ἐχρησίμευσεν ἀλλαχοῦ ὡς ἀνακούφισις, μὴ δημιουργεῖτε οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ ζητήσετε καὶ νὰ εὕρετε οἰκονομικὴν διέξοδον. Ὀνομάσατέ τον φόρον ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου, κανονίσατέ τον ὡς τοιοῦτον, αὐτὸν τὸν φόρον τὸν ὁποῖον ἐπιβάλλετε, ἀλλὰ δὲν εἶνε οὐδόλως φόρος τοῦ εἰσοδήματος. Ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ προσωρινοῦ μέτρου, λόγῳ τῆς βίας καὶ τοῦ ἀπροόπτου τῶν ἀναγκῶν, τοῦ ἀπαρασκεύου τῆς Κυβερνήσεως διὰ μεγαλείτερα ἐγχειρήματα, ὅτε ἀναμένω νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις.

Α. Ἀναστασιάδης. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων θὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀκριβὴς καὶ δικαία φορολογία τοῦ ἐνοικίου. Δὲν εἴμεθα ὀργανωμένοι, στερούμεθα πολιτικῆς ἀνατροφῆς καὶ ἀσκήσεως. Αἱ ἐφορεῖαι θὰ μεταβληθῶσιν εἰς τυρρηνικὰς σάλπιγγας, διακηρυττούσας

τὸ εἰσόδημα ἑκάστου ἐμπόρου. Ὀρθῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἀνέπτυξεν ὅτι ἡ βεβαίωσις πρέπει νὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος τοῦ ἐμπόρου καὶ οὐχὶ τῆς κατοικίας αὐτοῦ.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ συμμετέχουν ὑποχρεωτικῶς καὶ οἱ ἐπαγγελματίαι, οὐχὶ δυνητικῶς. Φοβοῦμαι διὰ τὴν ἀμοιβὴν τὴν παρεχομένην εἰς τὰ διοικητικὰ ὄργανα, μήπως αὐτὴ γίνῃ ἀφετηρία ὑπερβάσεων. Ἐὰν ὁ φόρος οὗτος διαρρυθμισθῇ ἐπὶ τὸ ἠπιώτερον, δύναται νὰ στηριχθῇ καὶ ν' ἀποδώσῃ καρπούς τινάς.

Θ. Τσιντσ. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς φορολογεῖται βαρέως, δὲν ἔχει δὲ τὰ ἀντισταθμίσματα—δικαιοσύνην, ἀσφάλειαν, ἰσότητα. Διὰ τοῦτο ἰδίως εἶνε καταθλιπτικὴ ἡ φορολογία. Ἔχει καὶ τὴν ἔκτακτον, τὴν ἄγραφον φορολογίαν. Ἔχομεν πληγὰς καὶ ἀνάγκας τῆς Πολιτείας, πληγὰς καὶ ἀνάγκας τοῦ Ἔθνους. Ἔχομεν Πολιτειακάς, ἀλλὰ ἔχομεν καὶ Ἐθνικὰς ὑποχρεώσεις καὶ ἀνάγκας, μεγίστας καὶ ἐξαιρετικωτάτας. Ποῖος ὅμως θὰ πληρώσῃ; Ὁ ἐργάτης; Ἀλλὰ αὐτὸς πληρώνει 1 1)2 δραχ. ἐπὶ 4.

Ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος εἶνε ὡς ἰδέα δίκαιος. Ἐδημιουργήσαμεν χάσμα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 9 ἑκατομμυρίων, διὰ τῆς καταργήσεως τῶν φόρων ἀροτριώντων καὶ ἀμπέλων, διὰ τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ δανείου τῶν 110 ἑκατομμυρίων. Νὰ πάρωμεν ἀπὸ τὸν λαὸν πάλιν διὰ νὰ πληρώσωμεν τὸ χάσμα; Ἀδύνατον. Ἡ φορολογία 3 ο)ο ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος δὲν εἶνε οὐδόλως ὑπερβολική. Ἀλλαχοῦ εἶνε μεγαλειτέρα.

Νὰ εὐχώμεθα ὥστε αἱ μέγισται ἐθνικαί μας ἀνάγκαι νὰ μὴ μᾶς ἐπιβάλλουν φόρον 13 ο)ο εἰς τὸ εἰσόδημα. Τί δὲ σημαίνει βεβαίωσις; Ἐὰν ὁ εἰσοδηματίας παρουσιάσῃ τὰ βιβλία του, ἐὰν εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν, δὲν ὑπάρχει κανεὶς φόβος ἀδικίας. Διατί δὲ τέλος νὰ μὴ φανερωθῇ ἕνας ἔμπορος, ὅστις εὑρίσκεται εἰς παραμονὰς χρεωκοπίας; Ἢ δὲν ἐνθυμεῖσθε τὰ καταστρεπτικὰ διὰ πλείστους πτωχοὺς ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἀπροόπτου χρεωκοπίας Τραπέζης τινός, τῆς ὁποίας ἡ ἀσθενὴς καὶ ὑποπτος χρηματικὴ βάσις ἔμενεν ἐν τῷ σκότει;

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀργολικορινθίας κ. Ν. Σακελλαρίου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ φόρου τῶν σπειρομένων γαιῶν, 2) Τροπολογία εἰς τὴν πρότασιν

Νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῆς ρητίνης, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀρκαδίας κ. Στασινοπούλου ὑποβάλλεται πρότασις Νόμου περὶ διαθέσεως τοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Δημοτικῆς ὁδοποιΐας τοῦ δήμου Τροπαίων ὀφειλομένου ποσοῦ, διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραγωγείου, διὰ τὴν διοχέτευσιν ὕδατος εἰς Βυζίκιον, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. Γ. Α. Οἰκονόμου, Λακωνίας, ὑποβάλλονται τρεῖς τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. Πολ. Λαγοπάτη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ αὐτὸ νομοσχέδιον τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ πολλῶν βουλευτῶν ὑποβάλλεται Πρότασις Νόμου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως μέρους τῆς ποινῆς τῶν καταδίκων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8 1/2 ὥραν.

Τὴν 10 καὶ 25' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις

Γ. Στρατούλης. Οἱ ἔμποροι ἐπροθυμοποιήθησαν πάντοτε καὶ εἰς νομοποιημένας καὶ εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας τοῦ τόπου—καὶ εἰς ἀνάγκας τοῦ Ἔθνους. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀνεξάντλητο ὥστε νὰ στρέψῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς «κατ' αὐτῶν τὴν συμπάθειάν του» διὰ τοῦ νομοσχεδίου. Εἶνε καὶ αὐτοὶ ἐργάται. Ἐλάχιστοι δὲ ἐπιπλέουν καὶ ἀνυψοῦνται, 5 ο/ο, οἱ λοιποὶ καταποντίζονται. Τὸ νομοσχέδιον ὅμως λέγει σχεδὸν πρὸς τὸν ἔμπορον «ἔλα νὰ τὰ μοιράσουμε». Θέτει μόνιμον φόρον. Ὁ ἔμπορος χρειάζεται ἕνα κεφάλαιον διὰ τὸ Τελωνεῖον καὶ ἄλλο διὰ τὸ ἐμπόρευμά του. Καὶ ὅταν ἐκπίπτουν ἐκτάκτως τὰ ἐμπορεύματα, τὸ Δημόσιον δὲν τοῖς ἐπιστρέφει τὸ ἀναλογοῦν μέρος. Πανταχόθεν πλήττεται ἀπὸ τὰς φορολογίας ὁ ἔμπορος. Πρέπει ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ φανῇ ἐπιεικὴς ὡς πρὸς τὰς «ἐπαυξήσεις». Ἰδίως ὡς πρὸς τοὺς ἐμπόρους πολυτελείας, οἵτινες εἶνε οἱ δυστυχέστεροι καὶ οἱ ἐπισφαλέστεροι. Οἱ ἔμποροι ἔχουν καὶ τὸν μεγαλείτερον φόρον ἐπιτηδεύματος. «Οἱ κατοικοῦντες δωρεὰν εἰς παραρτήματα Τραπεζῶν, λέγει τὸ νομοσχέδιον, προσαυξάνονται τὸ ἐνοίκιον κατὰ 30 ο/ο»—5ον ἄρθρον. Ἐπ' αὐτοῦ θέλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Ἡ ἔρευνα δὲ

δὲν εἶνε κακή, ἀλλὰ κακὴ διὰ τὸν τόπον μας, διότι εἶνε μικρὸς—ἔρευνα βιβλίων. Ἕνας ἔμπορος, ὅστις ἐζημιώθη σήμερον, ἕνα οἱονδήποτε ἔτος δηλ., περιμένει τὰ ἑπόμενα διὰ νὰ σωθῇ καὶ πολλάκις ἐπιτυγχάνει. Ἐὰν ὅμως γίνῃ φανερὰ ἡ ζημία του καὶ ἡ ἀνεπάρκειά του αὐτὴ καταδικάζεται καὶ διὰ τὸ μέλλον. Δὲν ἀρνούμεθα οἱ ἔμποροι νὰ πληρώσωμεν διὰ τὸ Κράτος, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶνε δίκαιος ὁ φόρος.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Κυκλάδων κ.κ. **Γ. Γαΐτάνου** καὶ **Ν. Καμπάνη** ὑποβάλλονται τροπολογίαι εἰς τὸ 19ον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου». Τυπωθήσονται πρὸς διανομήν.

Η. Βελλόπουλος. Δὲν βλέπω διαφορὰν τῆς παρούσης Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὰς προηγουμένας, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν φορολογιῶν. Πάντοτε τὸ πρόσχημα τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν. Μόνον ἡ πρώτη Κυβέρνησις τῆς Ἐπαναστάσεως ἀνεκούφισε τὸν λαόν, διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν, ἀλλὰ ἐπανῆλθε καὶ ἐκεῖνος.

Ε. Βενιζέλος (Πρ. Κυβ.). Μὰ δὲν πρόκειται περὶ νέας φορολογίας, ἀλλὰ περὶ ἀντικαταστάσεως ἄλλης.

Η. Βελλόπουλος. Εἶμαι ὑπὲρ τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, ἀλλὰ τοῦ καθαροῦ, τοῦ πραγματικοῦ, ἀφαιρουμένων τῶν φορολογουμένων εἰσοδημάτων.

Δικαιότερος καὶ γενικώτερος φόρος τοῦ εἰσοδήματος ἦν ὁ ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης ψηφισθείς, ἀλλὰ δὲν ἀφίνουν νὰ ἐφαρμοσθῇ. Ἐπ' ἐκείνου ἔπρεπε νὰ βασισθῇ ὁ κ. Ὑπουργός».

Δηλαῒ ἐν τέλει ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Π. Βουρλούμης. Ἡ ἐπιτροπὴ διηγωνίσθη πρὸς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν εἰς αὔξησιν τῆς διὰ τοῦ ἀρχικοῦ νομοσχεδίου ἐπιβληθείσης φορολογίας. Εἶναι τοῦτο φαινόμενον ἀσύνηθες, διότι αἱ ἐπιτροπαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐλαττοῦσι καὶ δὲν αὐξάνουσι τὰ φορολογικὰ βάρη, τὰ ζητούμενα ἀπὸ τὰς Κυβερνήσεις. Ἡ ἐπιτροπή, ὅμως, ἐνθουσιασθεῖσα ἀπὸ τὴν ἐπιδιωκομένην μετατροπὴν τοῦ φορολογικοῦ ἡμῶν συστήματος καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐμμέσων φόρων, διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀμέσων, μετέπεσε, συνεργοῦντος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, εἰς τελείαν μεταβολὴν τοῦ ἀρχικοῦ νομοσχεδίου.

Ζητεῖται ἡ ἐπέκτασις τῶν ἀμέσων φόρων καὶ ἐξάλειψις τῶν ἐμμέσων. Θεωρεῖται τοῦτο πλέον οἰκονομικὸν ἀξίωμα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἔμμεσοι φόροι, μὴ παραβλάπτοντες τὴν κοινωνίαν, οἱ λεγόμενοι εἰσούσιοι, ὡς ὁ τοῦ καπνοῦ, τοῦ οἰνοπνεύματος, τοὐναντίον βεβαίως ὁ τοῦ ἄρτου, τοῦ ἅλατος κλπ. Ὅλα δὲ σχεδὸν τὰ Κράτη τοὺς προϋπολογισμούς αὐτῶν τροφοδοτοῦσι κυρίως ἀπὸ τοὺς ἐμμέσους φόρους καίτοι ἡ ἐπιστήμη καταδικάζει αὐτούς. Τί πίστιν θὰ δώσωμεν εἰς τὰ θεωρούμενα αὐτὰ ἀξιώματα τῆς σημερινῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, ἀφοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνατρέπονται διαρκῶς, ἀφοῦ λ. χ. ὁ προστατευτισμὸς τείνει σήμερον νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἐλευθέραν ἐμπορίαν, ἥτις ἐθεωρεῖτο πρό τινος καὶ θεωρεῖται ἀκόμη ἀπὸ πολλοὺς οἰκονομολόγους ὡς ἀλάθητον ἀξίωμα; Λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ σχετικὰ συμβάντα.

Θὰ ἤθελα νὰ εἴχομεν τὸν φόρον τοῦ εἰσοδήματος ὡς «ἀποθεματικὸν κεφάλαιον» οὕτως εἰπεῖν, ἐνῷ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου φονεύομεν τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐκ τοῦ φόρου τοῦ εἰσοδήματος εἰσπράττονται 1 δισεκατομμύριον 100, 000, 000 φρ., ἀλλὰ πληρώνεται ἀπὸ ἓν ἑκατομμύριον φορολογουμένων ἐπὶ 45 ἑκατομμυρίων πληθυσμοῦ διότι ἐκεῖ ὁ μέγας πλοῦτος εἶνε συγκεντρωμένος εἰς ἐλάχιστα ἄτομα. Τὰ 39 ἑκατομμύρια τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἀγγλίας κατέχουν τὸ ἥμισυ τῆς Ἐθνικῆς προσόδου τὰ δὲ ὑπόλοιπα 5 ἑκατομμύρια λαοῦ τὸ ὑπόλοιπον ἥμισυ. Ἀλλὰ τοιαύτη συγκέντρωσις πλούτου εἰς ὀλιγίστους ἐν Ἑλλάδι δὲν ἀπαντᾶται. Εὑρεθα ἐν τῇ διαμορφώσει ἀκόμη. Ὑπάρχει δὲ κανὲν εἰσόδημα ἐν Ἑλλάδι μὴ φορολογούμενον; Ἐκ τας ἐθνικῆς ἡμῶν προσόδου δίδομεν εἰς τὸ Κράτος 27 ο)ο, οἱ Ἄγγλοι μόνον 10 ο)ο! Ὁ νόμος τοῦ 1909 ἦτο βασιμώτερος, ἐστηρίζετο ἐπὶ ἀρτίας ἐπιστημονικῆς βάσεως, ἀντικαθίστα ὑπάρχουσαν φορολογίαν, καίτοι ἦτο κακῶς ἐρυθμισμένος ἐν ταῖς λεπτομερείαις. Τὸ παρὸν ὑπολείπεται, δὲν φορολογεῖ τὸ καθαρὸν εἰσόδημα, ὡς ἐκεῖνο, μετέχει ἀρκετὰ ἐμπειρισμοῦ.

Ὡς πρὸς τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἐμπόρων διὰ τὴν ἔρευναν, φρονῶ ὅτι δὲν δύνανται νὰ ζητοῦν οὗτοι νὰ μὴ γνωρίζεται ἡ οἰκονομικὴ θέσις των, διότι τὸ ψεῦδος οὐδέποτε

εἶνε θεμιτόν, ἀλλὰ δύνανται νὰ παραβλαφθῶσιν ἐκ τῆς ἐρεύνης ὡς πρὸς τὰ ἐμπορικά των μυστικά, ἀναγόμενα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἔχομεν ὑπαλληλίαν λιμώττουσαν, ὅτι στερούμεθα πολιτικῆς ἀγωγῆς.

Τελευτῶν, νομίζω, ὅτι πρέπει ὁ φόρος ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος νὰ μείνῃ ὡς ὕστατον καταφύγιον διὰ τὴν μέλλουσαν φορολογικὴν μεταρρύθμισιν, ἣν βεβαίως σκέπτεται νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ν' ἀρκεσθῶμεν δὲ εἰς τὸν φόρον τοῦ ἐνοικίου ὡς εἰσήχθη, μὲ μετριόφρονας ἀξιώσεις. Καταντᾷ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει νὰ μὴ διαφέρῃ κατ' οὐδὲν τοῦ νόμου τὸν ὁποῖον καταργοῦμεν, ὡς πρὸς τὴν ἀνάκρισιν καὶ τὴν ἔρευναν. Ὀπαδὸς τῆς πολιτικῆς πειθαρχίας, διότι ἄνευ πολιτικῆς πειθαρχίας δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσι πολιτικὰ προγράμματα. Θέλω ψηφίσει τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, τιθεμένου ζητήματος ἐμπιστοσύνης, ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει ἐπιμείνει.

Η. Μανωλόπουλος. Κηρύσσομαι κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος. Τὸ νομοσχέδιον ὅμως εἰσάγει νέον σύστημα φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος. Ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος, ὁ ὑπερισθεὶς διὰ νόμου τοῦ 1909, ἂν καὶ ἐπεκρίθη τὴν πρωΐαν ὡς ἀνώτατος, ἐν τούτοις ἦτο δίκαιος καὶ ὀρθὸς κατὰ βάσιν, δὲν δύναται νὰ ἐπικριθῇ ἐκ τοῦ ὅτι, εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως, εἶχε μικρὰν ἀπόδοσιν. Δὲν εἶνε δὲ οὐδόλως συμπληρωτικός, ὡς αὐτοκαλεῖται ὁ εἰσαγόμενος διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου. Εἰσάγει τοῦτο φόρον γενικόν, προσθέτον, δεύτερον ἐπὶ εἰσοδημάτων φορολογηθέντων ἤδη μάλιστα καὶ τινων ἀπηνέστατα. Εἰσάγει καὶ τὸ καταθλιπτικὸν σύστημα τῆς βεβαιώσεως, ὃ εἶχεν ἀποδεχθῇ καὶ ὁ νομοθέτης τοῦ 1909. Τὸ δὲ τεκμήριον τοῦ ἐνοικίου, ἐπιτρεπομένης τῆς ἀνταποδείξεως, καθιεροῖ διαδικασίαν. Τὸ ἄρθρον 19 προσδιορίζει τὴν χρῆσιν ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἄρα καὶ τῶν βιβλίων τοῦ ἐμπόρου.

Ε. Καλομενόπουλος ποιεῖται τὴν παρατήρησιν ὅτι ἐπεθύμει νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὴν α' συζήτησιν, πλὴν τῷ εἶνε τοῦτο ἀδύνατον λόγῳ τοῦ προκεχωρηκότος τῆς ὥρας.

Α. Μαυροφρύδης. Τὸ νομοσχέδιον εἶνε τοιοῦτο ὥστε δυνάμεθα νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν καὶ νὰ ἐπαινέσωμεν τὴν Κυβέρνησιν. Διότι πάντοτε μέχρι σήμερον ἐφορολογοῦντο ταὐτὰ τῆς

πρώτης ἀνάγκης. Τὸ εἰσαγόμενον νομοσχέδιον σήμερον φορολογεῖ τὴν μεσαίαν καὶ ἀνωτέραν τάξιν. Δὲν ἐπιβαρύνει τὸν ἐργατικὸν λαὸν καὶ πρέπει πάντες νὰ χειροκροτήσωμεν. Ἔπρεπε μάλιστα νὰ τεθῇ φορολογία καὶ εἰς τὴν προῖκα καὶ εἰς τὴν πολυτέλειαν. Ἔπρεπε να συγχαρῶσι πάντες τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὄχι νὰ παρέλθωσιν ἐντεῦθεν ἐναντίοι διότι βλέπουσιν τὴν ἀνακούρισιν τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη.

Γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν ἡ ἀρχὴ ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ νομοσχεδίου. Ἐπίσης γίνεται δεκτὸν τὸ 5 ἄρθρον μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Θ. Κουτσόπη.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 6, 7, 8, 9, 10, 11 μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Χρυσοβελώνη, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Π. Μερλοπούλου, 24, 25, 26 καὶ 27 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Πρόεδρος. ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ὑγειονομικῶν ἀρχῶν νόμου» ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσίν της, ἥτις θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Γίνεται δεκτὸν εἶτα κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἐκ φρ. 2.853.622.20.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις τῇ 1.15' μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΓ'

Τῆς 25ης Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 11.5' π. μ. ἀναγνωσθέντος του καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 132 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) ὁ λαὸς Ἀγρινίου ζητεῖ ὅπως μὴ διαγραφῇ ἐκ τοῦ περὶ συρβατικοῦ τόκου νομοσχεδίου ἡ διάταξις περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος· 2) οἱ ἐν Ἀθήναις πλανόδιοι ὁπωροπῶλαι διαμαρτύρονται ἀπαγορευθείσης εἰς αὐτοὺς τῆς εἰς τὰς κεντρικὰς ὁδοὺς ἐνασκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των· 3) οἱ ἔμποροι Πύργου ζητοῦσιν ἐλάττωσιν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀπεστειρωμένου Ἑλβετικοῦ γάλακτος.

Ὁ κ. **Π. Βουρλούμης** ὑποβάλλει τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ διαγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλομένων ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων» καὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους».

Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ κ. **Δ. Χρυσοστάλης** παραπονεῖται ὅτι παρελήφθησαν ἀπὸ τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Πέμπτης δηλώσεις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ σχετικῶς πρὸς τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης «Δύστος».

Ἰ. Δογάνης. Παραπονεῖται διότι δὲν εἶνε ἐγγεγραμμένη ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἡ πρότασις νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπιτηδευμάτων τοῦ 1909 καὶ 1910».

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον, καὶ σύνολον θεωρηθὲν κατεπεῖγον, εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἐκ φράγκων 2.853,622.30».

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' συζήτησιν νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀρορώντων τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νόμων».

Ὁ κ. **Θ. Καστόπουλος** προτείνει τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὡς καὶ τῶν δύο ἑπομένων, καθόσον ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὸν Προϋπολογισμόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἤκουσεν ἀκόμη τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Α. Κυριακόπουλος (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἀντικρούει τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν καὶ λέγει ὅτι εἶνε ἀνάγκη ὅπως ψηφισθῶσι τὰ νομοσχέδια ταῦτα, ἵνα ἀπελευθερωθῇ ὁ λαὸς ὁ Ἑλληνικὸς ἀπὸ τοὺς τυράννους τοὺς λεγομένους εἰσπράκτορας. Ἀπορεῖ πῶς ἐνῷ διὰ τοῦ νομοσχεδίου βελτιοῦται ἡ εἰσπρακτορικὴ ὑπηρεσία, ζητεῖται ἡ ἀναβολή· παρακαλεῖ δὲ ὅπως ἡ Βουλὴ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοσχεδίων.

Ὁ κ. **Δ. Κόκκινος**. Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ παρατηρεῖ ὅτι δὲν δύναται κἂν νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀναβολῆς ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει πρότασις 10 βουλευτῶν.

Δ. Χρηστοβασίλης. Λέγει, ὅτι πᾶς ὁ ἀναγνώσας μετὰ προσοχῆς τὴν μακρὰν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, πείθεται ἀκραδάντως περὶ τῆς ἄγαν σκοπιμότητος τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ. Οὐδὲ συμφωνεῖ μὲ τὸν ἀξιότιμον προλαλήσαντα βουλευτὴν ἐκ Λακωνίας κ. Κουτρούπην, ὅτι θὰ αὐξηθῶσιν αἱ δαπάναι διὰ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ μόνον, καὶ ὅστις ζητεῖ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἵνα οὗτος προσαγάγῃ καὶ ἄλλο φορολογικὸν νομοσχέδιον, ἵνα οὕτω διὰ τῶν φόρων καλυφθῶσι αἱ δαπάναι αἱ ἐκ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ προκύπτουσαι. Καὶ δὲν συμφωνεῖ, διότι ἔχει τὴν ἰδέαν ὅτι αἱ δημιουργηθησόμεναι δαπάναι ἐκ τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ θὰ ὑπερκαλυφθῶσι πολλαπλασίως ἐκ τῆς δι' αὐτοῦ ἐπιτευχθησομένης καλλιτέρας εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων. Παρακαλεῖ δὲ τὴν Βουλήν, ἵνα θεωρήσῃ ἐπείγον τὸ νομοσχέδιον καὶ προβῇ εἰς τὴν ἄμεσον αὐτοῦ ἐπιψήφισιν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις θὰ πείσῃ ὡς ἐλπίζει τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ἵνα μὴ ὑπαχθῶσιν οἱ μέλλοντες νὰ διορισθῶσιν εἰσπράκτορες εἰς τὸν ΦΜ' Νόμον τοῦ 1875 ἤτοι εἰς τὸν

περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων νόμον, διότι θὰ δείξῃ οὗτος ὅτι μὲ τὴν μέχρι τοῦδε μισθοδοσίαν τῶν εἰσπρακτόρων, εἰς ἣν νὰ ὑπαχθῶσιν ὅλοι οἱ εἰσπράκτορες, ἤτοι νὰ γίνουν ἔμμισθοι ὅλοι μὲ 40 δραχμὰς μηνιαίως καὶ μὲ τὰ ὑπάρχοντα ἤδη ποσοστὰ καὶ νὰ μὴ ἐκτοπίζωνται εἰμὴ ἀπὸ Δήμου εἰς Δῆμον τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, θὰ προκύψῃ ἄριστον ἀποτέλεσμα ὑπὲρ τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων· καὶ θὰ προκύψῃ ἀφ' ἑτέρου οἰκονομία ὑπὲρ τὰς ἑβδομήκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἐκ τῆς ἤδη προβλεπομένης δαπάνης διὰ τὰς μισθοδοσίας τῶν εἰσπρακτόρων.

Φ. Νέγρης. Καίτοι εἶνε ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου φρονεῖ ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἀναβολή, λόγῳ τοῦ βραχέος χρονικοῦ διαστήματος ὅπερ ὑπολείπεται καὶ μάλιστα ἀφοῦ οὐδὲν ἔχει νὰ πάθῃ ἐκ τῆς τριμήνου ἀναβολῆς τὸ νομοσχέδιον.

Ε. Κουλουμβάκης. Ἡ Βουλὴ ἡμῶν εἶνε ἀγνώριστος καὶ εἶνε ἀγνώριστος διότι μετὰ μίαν ἐπανάστασιν, στρεφομένην κατὰ τῶν ὑπερόγκων δαπανῶν κυρίως ἐρχόμεθα ἐδῶ καὶ ψηφίζομεν δαπάνας ἐπὶ δαπανῶν. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου οὐδὲν ἄλλο πρόκειται νὰ γίνῃ ἢ νὰ προστεθῶσι δαπάναι εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Διότι εἶνε γνωστὸν ὅτι οἱ μέχρι τῶν γυμνασίων προχωρήσαντες, καὶ ἔχοντες συνεπῶς τὰ προσόντα τοῦ νομοσχεδίου, εἶνε οἱ μεγαλήτεροι λυμεῶνες τοῦ λαοῦ.

Ν. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου θέλουσιν αὐξηθῇ συμφερόντως τὰ ἔσοδα, οὕτω δὲ θὰ καλυφθῇ πολλάκις ἡ μικρὰ δαπάνη. Ἓν μέγα λάθος τῶν ἄχρι τοῦδε Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν εἶνε ὅτι ἐγίνοντο οἰκονομίαι εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους. Αἱ δαπάναι ὅμως αὗται εἶνε δαπάναι παραγωγικαὶ καὶ ἀποδίδουσι πολλαπλασίως αὔξησιν εἰσπράξεων.

Α. Παπαποστόλου ζητεῖ ἐπίσης ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ περὶ ἀναβολῆς πρότασις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Νομίζω, κύριοι βουλευταί, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδια ἀποτελοῦν, αὐτὸ τὸ οἰκονομοπρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ὅταν αὐτὸ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἀντιπολίτευσιν θὰ ἐννοήσωσι καλῶς ὅτι πᾶσα πρότασις περὶ ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου,

πᾶσα προσπάθεια παρελκυστικὴ καὶ ἐπιβραδυντικὴ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἤθελε συνετελέσει ἢ εἰς τὸ νὰ παρατείνῃ ἡ Βουλὴ τὰς ἐργασίας της. ν' ἀναγκασθῇ δὲ νὰ ἐργάζηται εἰς χρόνον, καθ' ὃν εὐκταῖον θὰ ἦτο νὰ μὴ ἐργάζηται. Ἀποδίδουν ὀλίγην σοβαρότητα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἂν φαντάζωνται ὅτι αὕτη θὰ ἐγκαταλίπῃ ἔκθετον τὸ οἰκονομικὸν αὐτῆς πρόγραμμα καὶ ὅτι θὰ περιμείνῃ παρ' αὐτῶν νὰ μάθῃ πότε πρέπει νὰ ψηφίσῃ τὰ οἰκονομικὰ νομοσχέδια καὶ ποῖος εἶνε ὁ εὔθετος χρόνος πρὸς συζήτησιν αὐτῶν.

Εἶπεν ὁ προλαλήσας ὅτι ἡ Κυβέρνησις, διὰ τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς νομοσχεδίων, ἐπιβάλλει νέα βάρη εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν καὶ πιστεύω ὅτι τοιαύτη εἶνε ἡ εἰλικρινὴς ἀντίληψις αὐτοῦ ὡς ἀντιπολιτευομένου. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ἀπεναντίας, ὅτι αὐξάνουσα ὀλίγον τὰς δαπάνας τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων, πολλαπλασιάζει τὰ ἔσοδα ταῦτα καὶ ἀνακουφίζει τὸν Λαὸν καὶ ἐξισώνει τὰ βάρη τῶν φορολογουμένων.

Ἡ Ἀντιπολίτευσις δύναται νὰ φρονῇ ὅ,τι θέλει. Ἀλλὰ, διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, πρόκειται νὰ λήξῃ ἅπαξ διὰ παντὸς ἡ πληγὴ τῶν καθυστερουμένων, ἡ μαστίζουσα ἀπὸ ἐτῶν τὸ Κράτος.

Ἔχω καθῆκον νὰ κάμω πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν δήλωσιν ταύτην· ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐπιμείνει εἰς τὴν ψήφισιν τῶν νομοσχεδίων τῶν ἀποτελούντων τὸ οἰκονομικὸν αὐτῆς πρόγραμμα, εἶνε δὲ ἀδύνατον νὰ διακοποῦν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν νομοσχεδίων τούτων. Ἂν τοῦτο δὲν ἤθελε γίνει, ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν θέσιν της, ἀφοῦ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ οἰκονομικὸν αὐτῆς πρόγραμμα.

Ταύτας τὰς δηλώσεις ἐθεώρησα καθῆκόν μου νὰ κάμω πρὸς τὴν Βουλήν. Καὶ ποιοῦμαι ἔκκλησιν πρὸς τὴν Ἀντιπολίτευσιν, ὅπως μὴ παρατείνῃ ἀσκόπως τὸ ἔργον τῆς Βουλῆς.

Ε. Καλογερόπουλος. Λέγει ὅτι ἡ Ἀντιπολίτευσις θὰ σταθμίσῃ τὴν πορείαν αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὰς γνώμας αὐτῆς οὐχὶ δὲ κατὰ τὰς Κυβερνητικὰς ὑποδείξεις. Ἡ Ἀντιπολίτευσις οὐδένα λόγον ἐποιήσατο περὶ χρόνου, οὐδ' ἐνδιαφέρεται δι' αὐτόν, ἔχει ὅμως καθῆκον νὰ δηλώσῃ ὅτι διὰ τῶν

ὑποβληθέντων νομοσχεδίων ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ νὰ προετοιμάσῃ τὸ ἐκλογικὸν ἔδαφος.

Πολλοὶ βουλευταί. Ὄχι δά . . .

Ν. Βάρθης. Φρονεῖ ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου δημιουργοῦνται δαπάναι, σκοπὸν ἔχουσαι τὸν σχηματισμὸν στελεχῶν κομματικῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Θ. Καυκούπης παρατηρεῖ ὅτι αἱ δημιουργούμεναι δαπάναι ὄχι μόνον παραγωγικαὶ δὲν εἶνε, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ταμιακαί.

Π. Ἀλεξάκης. Ὁ κ. ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, λέγει, κατηγόρησε τοὺς πρώην συναδέλφους του ἐπὶ φειδωλίᾳ, ἐνῷ πάντες κατηγοροῦσι τὸ παρελθὸν ἐπὶ σπατάλῃ. Κηρύσσεται κατὰ πάσης νέας αὐξήσεως δαπανῶν, πλὴν τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὰ στρατιωτικὰ καὶ ναυτικὰ πράγματα τῆς χώρας.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** κηρύσσει ἤδη τὴν περὶ ἀναβολῆς συζήτησιν περαιωμένην.

Τίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ περὶ ἀναβολῆς πρότασις ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Παπαποστόλου Δ. Οἰκονόμου, Χ. Βλάτσιου, Β. Σιλυβρίδη, Π. Μερλοπούλου, Ε. Κουλουμβάκη, Θ. Κουτούπη, Θρ. Πετμεζᾶ, Λ. Θανοπούλου καὶ Α. Παπαναστασίου.

Ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται δι' ἀναστάσεως.

Ι. Μητσόπουλος. Ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ προτάξῃ τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ μόνον ὡφελιμον αὐτῆς σημεῖον.

Μετὰ τοῦτο γίνεται δεκτὸν εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον, περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νόμων, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

1) Περὶ ὀργανώσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου εἰς α' συζήτησιν.

2) περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 167 τοῦ νόμου περὶ εἰς α' συζήτησιν.

καὶ 3) περὶ λογιστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν Νόμων ΓΚΖ' τοῦ 1906 καὶ ΓΦΜΘ' τοῦ 1910 περὶ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης εἰς β' συζήτησιν.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ παροχῆς μηνιαίας περιθάλψεως εἰς τὸν τέως Ἐπίσκοπον Λαρίσης κλπ. Ἀμβρόσιον.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ μετατροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακίσεως εἰς χρηματικὰς» ἔχον οὕτω·

Ἄρθρον 1.

Πᾶσα ποινὴ κρατήσεως ἢ φυλακίσεως, ἧς τὸ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικάσαντος ποινικοῦ δικαστηρίου ἀπαγγελθὲν ὅριον ὑπερβαίνει τὴν μίαν ἑβδομάδα, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἓν ἔτος, μετὰ τὴν ἔκτισιν αὐτῆς κατὰ τὸ ἥμισυ μετατρέπεται διὰ τὸ ὑπόλοιπον εἰς χρηματικὴν μὲν ποινὴν ἡ τῆς φυλακίσεως, εἰς πρόστιμον δὲ ἡ τῆς κρατήσεως, τῇ αἰτήσει τοῦ καταδικασθέντος.

Τῆς μετατροπῆς ἐξαιροῦνται: 1) Αἱ ἕνεκεν ἀδικήματος ζωοκλοπίας ἢ ζωοκτονίας ἢ λαθρεμπορίας ἀπαγγελθεῖσαι ποιναί. 2) Αἱ ποιναὶ αἱ ἐπιβαλλόμεναι εἰς τοὺς ὑποστάντας πρότερον ἄλλην ποινὴν μετατραπεῖσαν εἰς χρηματικήν, ἢ εἰς πρόστιμον.

Ἄρθρον 2.

Ἡ μετατροπὴ γίνεται ὑπολογιζομένης ἑκάστης, ἐκ τῶν ὑπολειπομένων, ἡμέρας κρατήσεως ἢ φυλακίσεως πρὸς 3—75 δραχμὰς χρηματικῆς ποινῆς ἢ προστίμου.

Ἄρθρον 3.

Τὴν περὶ μετατροπῆς διάταξιν ἐκδίδει ὁ εἰσαγγελεύς, ἐπιμελούμενος κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 544 ποιν. Δικονομίας, τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποράσεως. Ἁρμόδιος εἶναι ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν πλημμελειοδικῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ ἐκδὸν τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον, οἱονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τοῦτο. Ἡ διάταξις ὁρίζει τὸ ἀνθ' ἑκάστης ἡμέρας φυλακίσεως ἢ κρατήσεως καταβλητέον ποσὸν χρηματικῆς ποινῆς ἢ προστίμου, ἐπισημειοῦται δὲ εἰς τὸ τηρούμενον βιβλίον τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀπαγγελθείσης ποινῆς φυλακίσεως

ἢ κρατήσεως ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς πραγματικῆς εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον καταβολῆς τοῦ προσδιορισθέντος ποσοῦ χρηματικῆς ποινῆς ἢ προστίμου, μηδενὸς ἐπιτρεπομένου λόγου ἀπαλλαγῆς. Τὸ γραμμάτιον προσαρτᾶται εἰς τὴν σχετικὴν δικογραφίαν.

Ἄρθρον 5.

Ἂν ὁ καταδικασθεὶς δὲν ἀποδέχηται τὸν ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως ἀποφασισθέντα κανονισμὸν τῆς μετατροπῆς, ἢ ἀρνῆται ὁ Εἰσαγγελεὺς τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ μετατροπῆς διατάξεως, ἡ περὶ τούτου ἀντίρρησις εἰσάγεται πάντοτε εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον τὴν πρώτην δικάσιμον ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς πρὸς τοῦτο αἰτήσεως. Τὸ πλημμελειοδικεῖον, ἀκροώμενον τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τοῦ αἰτοῦντος ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, ἀποφαίνεται ὁριστικῶς περὶ τῆς μετατροπῆς. Κατὰ τῆς ἀποράσεως οὐδὲν ἐπιτρέπεται ἔνδικον μέσον.

Προτάσει τῶν βουλευτῶν κ.κ. **Ν. Χαριτάτου** καὶ **Ν. Γαρδικιώτη** προτάσσεται ἡ πρότασις νόμου «περὶ ἐκτελέσεως τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ἐπιβληθεισῶν ποινῶν».

Γίνεται δ' αὕτη δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν καὶ παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπήν, ἀνακοινωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου**, ἣν ἀπαρτίζουσιν οἱ ἐξῆς βουλευταί.

Π. Μερλόπουλος, Α. Χρηστόπουλος, Ν. Χαριτᾶτος, Ν. Πετροπουλάκης, Ἐπ. Λαμπρακάκης, Ἀν. Σκιαδαρέσης, Δ. Γκλαβᾶς, Δ. Κλάδης, Ι. Πατσουράκος, Γ. Ἰατρίδης καὶ Ν. Γαρδικιώτης.

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς».

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 1 μ.μ.

Μετὰ Μεσημβρίαν

Τὴν 6 καὶ 7' ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. **Ν. Στράτου** ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 75 καὶ 76 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν α' συζήτησιν τοῦ νομο-

σχεδίου «περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους».

Ἰ. Μπακόπουλος. Δηλοῖ ὅτι θὰ καταψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον, διότι μόνον ἐπιβάρυνσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀναμένει ἐξ αὐτοῦ, ἐὰν γίνῃ νόμος, οὐδὲν δὲ καλόν.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Ἐπὶ τοῦ 7ου ἄρθρου ἀναπτύσσει τροπολογίαν του ὁ βουλευτὴς κ. **Δ. Οἰκονόμου**, χαρακτηρίζων τὸ νομοσχέδιον ὡς ἄριστον.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. **Α. Κορομηλᾶς** δηλοῖ ὅτι θὰ μελετήσῃ τὴν τροπολογίαν.

Α. Βιβιλόπουλος. Συνιστᾷ τὴν τροπολογίαν.

Ψηφίζεται καὶ τὸ 7ον ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζονται ἀκολούθως τὸ 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον καὶ κατὰ τὸ σύνολον δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς β' συζήτησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Πελ. Ἀγγελίδης. Λέγει ὅτι ἀγροτική τις τάξις, τῶν λεγομένων «αὐτοκαλλιεργητῶν» φορολογεῖται βαρέως διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐνῷ διὰ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων ἐφορολογεῖτο ἀρκετὰ μετριώτερον. Πρέπει νὰ πληρώνουν οὗτοι ὅσον καὶ οἱ τριτάρηδες. Ὡς πρὸς τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου συνιστᾷ νὰ γίνεσαι αὕτη διὰ δηλώσεων, κατὰ τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Μπουφίδου.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, τυπωθησομένην πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. **Α. Θεοδωρίδου** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Π. Κασίμης. Ἐὰν μὲ προσέξῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ

ἀντικαταστήσῃ τὸν φόρον τοῦτον μὲ τὸν φόρον τῶν ἀροτριώντων. Ἂς ἀναβάλῃ τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν θὰ ψηφίσωμεν τὸ νομοσχέδιον περὶ Κοινοτήτων, ὅτε θὰ συνδυασθοῦν συμφερώτερον διὰ τὸν λαὸν καὶ σκοπιμώτερον καὶ βασιμώτερον αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου μὲ τοὺς θεσμοὺς τῶν Κοινοτήτων. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 4,100,000 ὅπερ ὑπολογίζει ὁ κ. Ὑπουργὸς ὡς εἰσπραξιν, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον τὸ ποσὸν τοῦτο μεῖον 873.000 δραχ. συνεπείᾳ καθυστερήσεως, δαπανῶν τοῦ Δημοσίου κλπ. Οὕτω θὰ ἀνέλθῃ τὸ ποσοστὸν τῶν ζημιῶν ἀπὸ 15 ο]ο εἰς 25ο]ο. Ὥστε ἔχομεν εἴσπραξιν ἐπὶ πλέον τῆς ἐκ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν 1,277,000, ἀλλὰ μὲ δαπάνας 873.000. Εἶνε τοῦτο οἰκονομικὴ πολιτική; Θὰ ἐπέλθουν καὶ διαταράξεις ἐκ τοῦ νομοσχεδίου. Αἱ καθαρῶς Γεωργικαὶ οἰκογένειαι ἐν Ἑλλάδι εἶνε 170,000, διότι τόσαι εἶχον δηλώσει ἀροτριῶντα κτήνη, καὶ 190,000 μὲ τὰς ἀποκρυβείσας, μὴ δηλωσάσας δηλ. 77 ο]ο ἐν Ἑλλάδι ἀποτελοῦν τὸν καθαρῶς ἀγροτικὸν πληθυσμόν, διάφορον τοῦ γεωργικοῦ. Ὑπολογίσατε ἀφ' ἑτέρου ἔστω 20.000,000 ἔστω 20.000.000 τὴν παραγωγήν.

Τὰ ταμιακὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶνε ἀπελπιστικά. Ἀλλὰ δὲν θὰ φορολογήσετε βεβαίως ἀκριβῶς 20 ἑκατομμύρια.

Αἱ δὲ ἀντίξοοι περιπτώσεις, τὰς ὁποίας κυρίως ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁ δημιουργήσας τὸ νομοσχέδιον,

δύνανται καὶ νὰ κάμουν ὥστε νὰ εἰσπραχθῶσι πολὺ ὀλιγώτερα τῶν διὰ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων εἰσπραττομένων.

Δὲν παραβλέπω τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, σκοποῦσαν νὰ καθιερωθῇ δικαιοτέρα φορολογία ἀπαλλασσομένων αὐτῆς τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ὅλων τῶν περιπτώσεων, συνθηκῶν, κλπ. πρέπει νὰ καταλήξῃ τις καὶ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ἐγκαταλειφθῇ πρὸς τὸ παρὸν τὸ νομοσχέδιον.

Βεβαιωτὰς θὰ ἔχωμεν 6.000 περίπου. Πρέπει νὰ εἶνε φερέγγυοι, ἐγγράμματοι, λογισταί, τίμιοι. Ἀλλὰ εὑρίσκονται τοιοῦτοι μὲ 4 δραχ., λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας αὐτῆς; Ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες θὰ ἀποβλέψουν νὰ βεβαιώσουν δι' ἑαυτούς. Ἀλλὰ θὰ πληρώσετε ἕκαστον διὰ δύο μῆνας μόνον.

Ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ εἰσαχθῇ συνδυαζόμενον κατὰ τὰς βάσεις μὲ τὸ καθεστὼς τῶν Κοινοτήτων καὶ τοῦτο χάριν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Μπουρίδη, Καλαντζοπούλου, Σουμαρίπα, Οἰκονόμου, Καναβοῦ, Ξηροῦ, Ι. Τσιριμώκου, Ι. Μπουρνιᾶ, ὑποβάλλεται Ὑπόμνημα περὶ μεταβολῆς τοῦ συστήματος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῶν σπειρομένων γαιῶν, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. **Ε. Ρίπουλα**, ὑποβάλλεται Σχέδιον Νόμου περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τοὺς νόμους περὶ Κυριακῆς ἀργίας κλπ., τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ κ. **Πρωθύρου** ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν Ἔκθεσις καὶ Τροπολογίαι τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπορίας τῶν οἴνων. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Α. Παπαναστασίου. Πρόκειται περὶ οἰκονομικοῦ συστήματος παμπαλαίου, ἀπολακτισθέντος πανταχόθεν σχεδόν. Ἡ φοργία τῆς παραγωγῆς εἰς εἶδος καὶ ποσοστὸν ἀποτελεῖ κώλυμα εἰς αὐτήν. Ἀμβλύνει τὴν φιλοπονίαν τοῦ ἀγρότου. Γερμανὸς συγγραφεὺς τοῦ 1803 ἀναπτύσσει τοὺς λόγους τῶν ἐλαττωμάτων τῆς δεκάτης ἐν εἰδικῷ συγγράμματι. Καλεῖ αὐτὴν «ἀναπόφευκτον ποινὴν ἐπὶ πάσης βελτιώσεως τῆς γεωργίας, ἐπὶ πάσης ἐξευγενίσεως τῶν προϊόντων». Νῦν ἡ κατάστασις τῆς γεωργίας ἐν Ἑλλάδι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι εἶνε χειροτέρα τῆς ἣν εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ συγγραφεὺς ἐν Γερμανίᾳ. Ἤδη τείνει αὕτη ἐν Ἑλλάδι ἀλλαχοῦ μὲν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μετρίαν ἐντατικὴν καλλιέργειαν, ἀλλαχοῦ εἰς τὴν ἀνωτέραν τοιαύτην. Γίνεται ἤδη χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων, δι' ἃ ἔχει ἱδρυθῇ καὶ ἐργοστάσιον. Καλλίτεραι μηχαναὶ γεωργικαὶ εἰσάγονται. Καὶ εἰς τὴν πρώτην ταύτην περίοδον τῆς προαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς γεωργίας παρουσιάζεται ἡ δεκάτη ἀκριβῶς διὰ νὰ ἀνακόψῃ αὐτήν.

Λέγοντες δὲ ἐντατικὴν καλλιέργειαν δὲν ἐννοοῦμεν μόνον τὴν χρησιμοποίησιν μεγαλειτέρων κεφαλαίων, ἀλλὰ καὶ τὴν διάθεσιν καὶ κατανάλωσιν μεγαλειτέρων ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Τοῦτο δὲ τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας κρατεῖ ἐν Ἑλλάδι καὶ οὐδὲν τὸ Κράτος πράττει πρὸς

ἐνίσχυσιν αὐτῆς. Ὡς πρὸς δὲ τὰ μεγάλα κτήματα, ἡ δεκάτη θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἔξωσιν τῶν κολλίγων ἐξ αὐτῶν, ἄρα τὴν μετατροπὴν τῶν τσιφλικίων εἰς λειβάδια. Τὸ νομοσχέδιον κάμνει ἐξαίρεσιν ὡς πρὸς τὸ ποσοστὸν τῆς φορολογίας μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων μικρογεωργῶν. Δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἂν ὁ γεωργὸς ἐσοδεύῃ διὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτός, ἢ διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὸν δανειστήν του.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8ην καὶ 40' ὥραν.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 10 15' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ κ. Α. Παπαναστασίου συνεχίζει τὴν ἀγόρευσίν του.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, λέγει, ἐπεκαλέσθησαν ὡς οὐσιώδη δικαιολογίαν τὸν δασμὸν τοῦ σίτου. Δὲν ἔχομεν, ἀτυχῶς στατιστικήν, ὅπως ἀσφαλῶς γνωρίζομεν τὰ πράγματα, ἀλλ' εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι πλεονάζουν οἱ μικροὶ καλλιεργηταί. Καὶ οὗτοι ἀκριβῶς, οἱ ὁποῖοι οὐδὲν κερδίζουν ἐκ τοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου, οὗτοι φορολογοῦνται διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου. Ἀπὸ τοὺς καλλιεργητὰς τούτους ἡ Πολιτεία ἀφαιρεῖ ἐν ποσοστὸν τοῦ σίτου ὁ ὁποῖος τοῖς ἀναγκαιοῖ πρὸς συντήρησιν.

Βεβαίως ἐγὼ εἶμαι ἀντίθετος πρὸς τὸν ὑπερβολικὸν δασμὸν ἐπὶ τοῦ σίτου, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι φαντάζονται ὅτι ὁ προστατευτικὸς οὗτος δασμὸς ἐπὶ τοῦ σίτου οὐδένα ἔχει λόγον. Ἀλλὰ ὑπῆρξε καὶ ἄλλη δικαιολογία τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου τούτου, ὅτι δηλαδὴ τὸ εἶδος τοῦτο ἔμεινεν ἀφορολόγητον. Πλὴν καὶ ἡ δικαιολογία αὕτη οὐδαμῶς εἶνε ἐπιστημονική, διότι τὸ νὰ φορολογηθῶσιν οἱ γεωργοὶ εἶνε τὸ ἴδιον ὡσεὶ νὰ ἐφορολογοῦντο οἱ ἐργάται τῶν ἐργοστασίων διὰ τὸ προϊὸν τὸ ὁποῖον παρήγαγον τὰ ἐργοστάσια. Ἐπίσης ἀστήρικτος εἶνε ἡ δικαιολογία ὅτι ἡ εἰς εἶδος ποσοστοῦ φορολογία εἶνε ἀπαραίτητος, ἕνεκα τῆς δυσκολίας τῶν χωρικῶν νὰ πληρώσωσιν εἰς χρῆμα.

Ἐκτὸς τούτων τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἀποκρουστέον διὰ τὰς μεγάλας δαπάνας ποῦ θὰ προκαλέσῃ, τὰς ἐνοχλήσεις εἰς

ἂς θὰ ὑποβάλῃ τοὺς γεωργοὺς καὶ τὸν κίνδυνον εἰς ὃν θὰ ἐκθέτῃ τὰ προϊόντα αὐτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑποβάλλει τὴν τὴν ἔκθεσίν της (θέλει διανεμηθῇ).

Π. Ἀλεξάκης. Λέγει ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη φορολογία θὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν γεωργικὸν κόσμον ὁ ὁποῖος μὴ δυνάμενος νὰ ζήσῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀναγκάζεται νὰ μεταναστεύσῃ. Δὲν εἶνε, λέγει, ἀληθὲς ὅτι διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ σίτου δασμοῦ ἐβελτιώθη ἡ τύχη τῶν ἐργατῶν. Οὕτω δὲ ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς φορολογεῖ ἤδη τὸν ἱδρῶτα καὶ τὸ αἷμα τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ ἐνισχύων τὴν μετανάστευσιν καὶ ἀναγκάζων αὐτὸν ἀλλαχοῦ νὰ ζητήσῃ πόρον ζωῆς. Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς δὲν θὰ εὕρῃ κἂν μετά τινα χρόνον ἄνδρας διὰ τὸν στρατόν. Παρακαλεῖ ἐν τέλει τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, ὅπως ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον.

Ι. Βαβανάκος. Κηρυσσόμενος ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι εἶνε ἀναγκαία ἡ ἐπιβολὴ τοῦ φόρου τούτου κατόπιν τῆς καταργήσεως τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν ὅπως πληρωθῶσι τὰ χάσματα τοῦ προϋπολογισμοῦ. Δὲν ἐννοεῖ τὴν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀντίδρασιν. Διότι κατὰ στατιστικὴν αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Βόλου εἰσεπράχθηχθησαν ἐν Θεσσαλίᾳ πέρυσιν ἐκ τοῦ σίτου 33.000000. Τί δ' ἐπλήρωσεν ἐκ τούτων τῶν ἑκατομμυρίων εἰς τὸ δημόσιον ἡ Θεσσαλία; οὐδέν. Ποιούμενος ἀκολούθως συγκριτικὴν παραβολὴν τῶν πληρωνομένων ὑπ' ἄλλων ἐπαρχιῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Θεσσαλίας πληρωνόμενα, εὑρίσκει ὅτι ὁ φόρος εἶνε δικαιότατος καὶ πρέπει νὰ ψηφισθῇ.

Α. Βαβυλόπουλος. Κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ζητεῖ νὰ ἐπιβάλῃ φόρους ἐπὶ τῶν γεωργῶν, διὰ τὴν τύχην τῶν ὁποίων οὐδέποτε ἐμερίμνησεν ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία. (Ἐνταῦθα ὁ κ. βουλευτὴς διακόπτει τὴν ἀγόρευσίν του πρὸς στιγμήν).

Ε. Κουλουμβάκης. Μὴ στενοχωρεῖσθε, κ. Βουλευτά, διότι εἰς τὸν Κονονισμὸν θὰ τεθῇ διάταξις ὅπως ἀπαγορεύηται εἰς τοὺς βουλευτὰς νὰ παρακάθηνται εἰς τὰ Ὑπουργικὰ ἐδώλια καὶ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ συνεργάζωνται μετὰ τῶν ὑπαλλήλων των, διαρκούσης τῆς συζητήσεως ἐν τῇ Βουλῇ.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Κύριε Πρόεδρε· δὲν εἶνε εὐπρεπὲς τοῦτο. Ὁ κ. βουλευτὴς ἐπανειλημμένως ἐπιχειρεῖ νὰ δίδῃ μαθήματα εἰς τὴν Βουλήν.

Ε. Κουλουμβάκης προσθέτει τινα μὴ ἀκουόμενος.

Πολλοὶ βουλευταὶ διαμαρτύρονται.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακαλεῖ εἰς τὴν τάξιν τὸν βουλευτὴν κ. Ε Κουλουμβάκην.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως. Κύριε Πρόεδρε, παρακαλῶ τὴν Δευτέραν πρὸ πάσης ἄλλης συζητήσεως νὰ προταχθῇ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Κανονισμοῦ. Δὲν εἶνε κατάστασις αὐτή.

Α. Βαβυλόπουλος συνεχίζει μετὰ τοῦτο τὴν ἀγόρευσίν του καὶ συνιστᾷ τὴν μὴ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ι. Καλαντζόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ διαφόρων ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν. (Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Α. Θανόπουλος κηρύσσεται ἐπίσης κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. ἐξετάζων δὲ τὰ κατ' αὐτὸ εὑρίσκει ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη φορολογία πλήσσει κυρίως τὸν γεωργικὸν κόσμον.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι οἱ βουλευταὶ κ. κ. **Ι. Καννάβας** καὶ **Ι. Τσιγκόλας** ὑποβάλλουσι τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν. (Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Α. Ἀφαμάνακης λέγει ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη φορολογία εἶναι δικαιοτάτη ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον ἔχει ἀνάγκην μικρῶν τινων μεταρρυθμίσεων, ὅπως μὴ προκαλῶνται διαμαρτυρίαι. Καθ' ὃν τρόπον ἀναγράφεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὅτι θὰ γίνηται ἡ βεβαίωσις καὶ δύσκολος θὰ εἶνε αὕτη καὶ ἐπαχθής. Διότι οἱ βεβαιωταὶ θὰ δύνανται νὰ εἰσέρχωνται ὁποτεδήποτε εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν γεωργῶν ἵνα προβαίνωσιν εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ σίτου.

Χ. Δεῖτινος. Ἔχετε σεῖς τι, κύριε βουλευτά, νὰ ὑποδείξητε;

Π. Ἀφακιανάκης. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι προτιμώτεραι εἶνε αἰδηλώσεις. Διότι καὶ ἂν οἱ χωρικοὶ ἤθελον ἀποκρύψει ποσόν τι, τοῦτο θὰ εἶνε μικρότερον τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ δαπανηθῇ διὰ τοὺς βεβαιωτάς.

Δ. Γκλαβᾶς. Παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἀπο-

σύρῃ τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὑποῖον εὑρίσκει ἄδικον, διότι ζητεῖ ἡ Πολιτεία 4 ἑκατομμύρια ἀπὸ τὸν γεωργόν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ γεωργία εὑρίσκεται εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἐπιμείνῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου παρακαλεῖ ὅπως αὐξηθῇ ἡ βάσις τοῦ μὴ φορολογησίμου ποσοῦ τοὐλάχιστον μέχρις 60 κοιλῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ὑποβάλλει πρότασιν τροποποιήσεως τοῦ ἄρ. 28 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἥτις θέλει συζητηθῇ τὴν προσεχῆ Δευτέραν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος**. Ἀνακοινοῖ εἶτα τὰ ἑξῆς· Πρὸ μικροῦ, κύριοι βουλευταί, τὸ Β. Αὐλαρχεῖον μοὶ ἀνήγγειλεν ἐπισήμως, τὸν θάνατον τῆς Μεγάλης Δουκίσσης Ἀλεξάνδρας, Μητρὸς τῆς ἡμετέρας Βασιλίσσης. Ἐπὶ τῷ θλιβερῷ ἀγγέλματι παρακαλῶ ὅπως μ' ἐξουσιοδοτήσῃ ἡ Βουλὴ ἵνα ἐκφράσω πρὸς τὸν Ἄνακτα καὶ τὴν Βασίλισσαν τὰ θερμότατα συλλυπητήρια τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐπὶ τῷ πλήξαντι τὸν Βασιλικὸν Οἶκον μεγάλῳ δυστυχήματι.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα. Μάλιστα.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρα 2.10' μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κργεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΔ'.

τῆς 27ης Ἰουνίου 1911

Ὥρᾳ 11 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 122 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Οἱ ἱερεῖς Σουδενῶν ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου, 2) ὁ λαὸς τῶν Δήμων Ὀρχομενοῦ, Νάσων καὶ Μαντινείας παρακαλεῖ ὅπως ἀποσυρθῇ τὸ Νομοσχέδιον περὶ φόρου σπειρομένων γαιῶν, 3) ὁ Γ. Νέλος κάτοικος Πύργου ὑποβάλλει ἀναφορὰν κατὰ τοῦ Εὐστ. Ἐκκλησιάρου ἀστυνόμου, 4) ἐργάται Πατρῶν ἐκφράζουσιν εὐγνωμοσύνην διὰ τὰ ἐργατικὰ νομοσχέδια, 5) ὁ Κτηματικὸς Σύλλογος Σηκιωνίων παρακαλεῖ ὅπως ὑπο-

βληθῇ νομοσχέδιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ὑπὸ δήλωσιν πωλήσεων σταφιδοκάρπου, 6) οἱ κ. κ. Στελάκης, Σαρρῆς, Κρούσιος, Κοτζιᾶς, Εὐγενικός, Φραγκιᾶς ἐκ Λαυρίου τελοῦντες ὑπὸ μόνωσιν ζητοῦσι ν' ἀφεθῶσιν ἐλεύθεροι, 7) ὁ Μηνᾶς Γλένης ὑποβάλλει ἀναφορὰν κατὰ τοῦ Γ. Τζανετάκη, ἐπιτηρητοῦ Ἀλυκῶν, 8) Κατάδικοι Αἰγίνης διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ χορηγητοῦ τοῦ ἄρτου, 9) ὁ ἐν Ἀθήναις ἀπόστρατος λοχαγὸς τοῦ Οἰκονομικοῦ Στ. Γουλάνος ζητεῖ ἐπαναφοράν, 10) αἱ Συντεχνίαι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ οἱ καταναλωταὶ ἀεριόφωτος ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα περὶ τῆς Ἑταιρίας τοῦ Ἀεριόφωτος, 11) ὁ ἐκ Γαργαλιάνων Λάμπρος Πυλιώτης ζητεῖ χρήματα καθυστερούμενα ἐξ ἐνοικίων τῆς οἰκίας του ὡς τηλεγραφείου, 12) οἱ ἐν Ἄρτῃ μέτοχοι τῆς Ἀμοιβαίας ζητοῦσιν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ἀφορῶντος τῆς ἐκκαθάρισιν τῆς Ἀμοιβαίας.

Ὁ κ. Ι. **Φαρμάκης**. Ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐκ τοῦ νομοσχεδίου, «περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκ. Ἐφοριῶν τοῦ Κράτους.»

Ὁ κ. Ι. **Καλαντζόπουλος**. Ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκ. Ἐφοριῶν τοῦ Κράτους».

Ὁ κ. Π. Κασσίμης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Νόμου ΓΣΠΗ' περὶ Ἀγροφυλακῆς».

Ὁ βουλευτὴς κ. Ν. Βάρθης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ βοηθήματος ὑπὲρ τῆς σηροτροφικῆς ἑταιρείας.

Οἱ κ. κ. Ι. Ἀβᾶζος, Α. Μαλασπίνας καὶ Π. Ἠλιόπουλος ὑποβάλλουσι προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἄρ. 20 § 1 τοῦ περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν Δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νομοσχεδίων.

Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ κ. Ε. **Κοντοιαβάκης**. Ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Προέδρου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κανονισμοῦ, (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Πρὸ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνων τὸν λόγον ὁ κ. Π. **Μανωλίτσης** παρατηρεῖ ὅτι εἶνε δίκαιον διὰ τοὺς κλητῆρας τῆς Βουλῆς ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦσιν οὗτοι ὑπη-

ρεσίαν τῆς Βουλῆς νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς τοὺς ταχυδρομικοὺς διανομεῖς ὥστε νὰ κυκλοφορῶσι δωρεὰν διὰ τῶν τράμ. Συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὅπως ληφθῇ ἡ δέουσα μέριμνα.

Ε. Ρέπουλης. (Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι θέλει ἐνεργήσει παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, πολὺ ὅμως φοβεῖται ὅτι μέχρις ὅτου λήξουν αἱ συμφωνίαι θὰ ἔχωσι περατωθῇ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ὁ κ. Β. Μιχαλέας λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι οὐδαμοῦ βλέπει ἀναγεγραμμένην τὴν ἐπερώτησιν διὰ τὸν «Ἀέρωρ» ἐφ' ἧς ἔχει ζητήσει τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** λέγει ὅτι κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς θὰ συζητηθῶσιν ἤδη αἱ προτάσεις νόμων. Μετὰ μεσημβρίαν, ἐὰν συζητηθῶσιν ἐπερωτήσεις ὁ κ. βουλευτὴς θὰ ἔχῃ τὸν λόγον.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου ΒΤΚ' τῆς 27 Ἰουλίου 1895 καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Ἀστικοῦ νόμου ΤΖΑ' τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῷ χειμάρρῳ Νέδοντι καὶ περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων ΑΩΝΕ' τοῦ 1890, ΑΨΙΔ' τοῦ 1891, ΓΣΛΑ' τοῦ 1907 καὶ ΓΣΝΘ' τοῦ 1908 περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν χειμάρρῳ Νέδοντι.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ «διοικήσεως τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Μεσσήνης (Νησίου)».

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπαγορεύσεως τρόπου τινὸς πωλήσεως σταριδικάρπου.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐκποιήσεως Ἐκκλησιαστικῶν λειβαδίων, διαλελυμένων Μονῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ναυπακτίας.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου ΒΨΝΘ' τῆς 19 Μαΐου 1903 περὶ διευθετήσεως τοῦ ἐν τῷ δήμῳ Λετρίνων χειμάρρου «Κυρᾶς Λαγκάδι».

Ἐπὶ τῆς εἰς β' συζήτησιν προτάσεως νόμου περὶ διαθέσεως δρ. 14, 956. 20 τῆς δημοτικῆς ὁδοποιΐας τοῦ Δήμου Θεσπιέων (πρώην Θέρμου) πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ὑδραγωγείου Παραβόλας καὶ κατασκευὴν γεφύρας ἐν τῷ χωρίῳ Σιτομένων τοῦ αὐτοῦ Δήμου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἑρημίτσης».

Ὁ κ. **Α. Παπαχελᾶς** ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινάς.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** λέγει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ προνομίου, οὐδὲ περὶ τροποποιήσεως τοῦ τρόπου τῆς ἀποδόσεως τῶν χρημάτων τῆς ὁδοποιΐας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τοὺς Δήμους. Ἀλλ' ἁπλῶς τὰ χρήματα ἀντὶ νὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ὁδοποιΐαν θὰ διατεθοῦν δι' ἔργα ὑδρεύσεως.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δεκτὴ ἡ πρότασις αὕτη νόμου εἰς β' συζήτησιν, κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὴ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον, ἡ πρότασις νόμου περὶ κατασκευῆς τοῦ ὑδραγωγείου Ἀμφιλοχίας.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου ΧΝΒ' τῆς 3 Αὐγούστου 1861.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς γ' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ὑπαγωγῆς διοικητικῶς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ εἰς τὸν νομὸν Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς γ' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀχιλλοπουλείου Νοσοκομείου ἐν Βόλῳ.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρα καὶ σύνολον εἰς γ' συζήτησιν ἡ πρότασις νόμου περὶ εἰδικοῦ ταμείου ὁδοποιΐας τοῦ δήμου Ἀλαγονίας, γενομένων δεκτῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἄρθρων 1,2 καὶ 3 τροπολογιῶν τῶν κ. κ. Δικαίου καὶ Κουρτάκη καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ἐπενεχθείσης τροπολογίας τοῦ κ. Α. Πετρομανιάτη. δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀπάλειψις τῶν λέξεων «ἐπαρχιακὸς ταμίας Καλαμῶν», ἀπορριφθείσης δὲ δι' ἀναστάσεως τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρ

6 τροπολογίας τῶν κ. κ. Δικαίου Κυρτάκη καὶ Κουτσομητοπούλου.

Ἡ πρότασις αὕτη νόμου ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 1.

Συνιστᾶται εἰδικὸν ταμεῖον, ἑδρεῦον ἐν Καλάμαις, οὗτινος σκοπὸς ἔσται ἡ κατασκευὴ ἀμαξιτοῦ ὁδοῦ ἀπὸ Καλαμῶν ἀρχομένης, διηκούσης μέχρι τῆς θέσεως Ἅγιος Πολύκαρπος τῆς Ἀλαγονίας, διακλαδουμένης δ' ἀπὸ τῆς θέσεως Διπόταμον πρὸς τὰ χωρία Λαδᾶ— Καρβέλι, ἀπὸ δὲ τῆς θέσεως Ἅγιος Πολύκαρπος πρὸς τὰ χωρία Τσερνίτσα, Σίτσοβα, Μικρὰ καὶ Μεγάλη Ἀναστάσοβα.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ συντήρησιν τῆς ὁδοῦ ταύτης καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐπὶ τούτῳ καταληφθησομένων τυχὸν κτημάτων, ἐπιβάλλονται εἰδικοὶ φόροι ἐπὶ τῶν ἐν τῷ δήμῳ Ἀλαγονίας παραγομένων ἢ ἐκεῖθεν προερχομένων·

1) Πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν καὶ ἐλαίων.

2) Ἐπὶ τῶν ἐν τῷ δήμῳ Ἀλαγονίας σφαζομένων ζώων ἢ ἀλλοθεν μεταφερομένων ἐσφαγμένων ζώων πρὸς λεπτὰ τριάκοντα δι ἕκαστον ἐρίφιον ἢ ἀρνὸν καὶ πρὸς λεπτὰ πεντήκοντα δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν σφαζομένων ζώων.

Ἡ βεβαίωσις καὶ εἴσπραξις τῶν ἀνωτέρω φόρων ἐνεργεῖται μετὰ τῶν ἀντιστοίχων δημοσίων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἐπ' ἀμοιβῇ ποσοστοῦ 1ο/ο ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τοὺς πόρους τοῦ εἰδικοῦ τούτου ταμείου ἀνήκουσι καὶ ἀποδίδονται αὐτῷ ὡς εἰσφορά·

1) Οἱ ὑπὸ τοῦ ταμείου τῆς ἐπαρχιακῆς καὶ δημοτικῆς ὁδοποιίας ὀφειλόμενοι μέχρι τοῦδε, καὶ ἐκ τῶν εἰς τὸ ἑξῆς εἰσπραττομένων οἱ ἀναλογοῦντες εἰς τὸν δῆμον Ἀλαγονίας φόροι κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύι περὶ ὁδοποιίας νόμους τοῦ Κράτους.

2) Τὸ 1/2 (ἥμισυ) τῶν ὑπὸ τοῦ ταμείου τῆς ἐπαρχιακῆς καὶ δημοτικῆς ὁδοποιίας ὀφειλομένων ἤδη πρὸς τὸν δῆμον Καλαμῶν, ὅπερ προορίζεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀπὸ Καλαμῶν μέχρι τῶν συνόρων Ἀλαγονίας τμήματος τῆς ὁδοῦ ταύτης.

Ἄρθρον 4.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1ον ὁδὸς εἶναι δημοσίας ἀνάγκης, τὰ δὲ πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς καταληρθησόμενα κτήματα ἀπαλλοτριοῦνται ἀναγκαστικῶς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΑΧΙΙΙ' τοῦ 1887 εἰς βάρος τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν, ἐὰν δὲ ταῦτα ἀνήκωσιν εἰς τὸ Δημόσιον, καταλαμβάνονται ἄνευ ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 5.

Πρὸς διοίκησιν, διαχείρισιν καὶ ἐκπροσώπησιν τοῦ συνιστωμένου εἰδικοῦ ταμείου ὁδοποιίας τοῦ δήμου Ἀλαγονίας, ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον, καθίσταται τοπικὴ ἐπιτροπή, ἣν ἀπαρτίζουσιν·

α') ὁ Νομάρχης Μεσσηνίας ὡς Πρόεδρος

β') ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Καλαμῶν

γ') οἱ Πρόεδρος, Ταμίας καὶ Γραμματεὺς τοῦ ἐν Καλάμαις ἑδρεύοντος Ταμιευτηρίου τῶν ἀπανταχοῦ Ἀλαγονίων, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον λειτουργεῖ τοιοῦτον.

Ἄρθρον 6.

Ἡ τοπικὴ ἐπιτροπή, ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν, διαχείρισιν καὶ ἐκπροσώπησιν τοῦ εἰδικοῦ τούτου ταμείου, θέλει συμμορφοῦσθαι πρὸς τὰς διατάξεις τῶν νόμων καὶ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, τῶν καθοριζόντων τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν λιμενικῶν Ἐπιτροπῶν. Θεωρεῖται δ' ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας καὶ δύο ἐκ τῶν ἄλλων μελῶν αὐτῆς, καὶ λαμβάνει τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς διὰ πλειοψηφίας τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 7.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἐπιτρέπεται εἰς τὴν τοπικὴν ἐπιτροπήν, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἡ συνομολόγησις δανείου καὶ ἡ ἐξασφάλισις αὐτοῦ διὰ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου τούτου ἐπιβαλλομένων προσθέτων φόρων καὶ εἰσφορᾶς. Οἱ πρόσθετοι οὗτοι φόροι καὶ ἡ εἰσφορὰ ἰσχύουσι μέχρι τῆς ἀποσβέσεως τοῦ συνομολογηθησομένου, ὡς ἀνωτέρω, δανείου· κατατίθενται δ' εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμίου Καλαμῶν εἴς τι τῶν ἐν Καλάμαις ὑποκαταστημάτων τῶν ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ λογαριασμὸν τοῦ Εἰδικοῦ ταμείου, χρησιμοποιούμενοι δ' ἀποκλειστικῶς

δι' ὃ προωρίσθησαν ἔργον, ἢ ἀποδιδόμενοι εἰς τὸν μεθ' οὗ συνομολογηθήσεται τὸ δάνειον.

Ἄρθρον 8.

Διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων κανονίζονται ἑκάστοτε πᾶσαι αἱ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἀφορῶσαι λεπτομέρειαι.

Προκειμένου νὰ ψηφισθῇ ε'ς γ'. ἀνάγνωσιν ἡ πρότασις νόμου περὶ ἐπεκτάσεως καὶ ἐπὶ τῆς Ἐπαρχίας Λευκάδος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου ΒΣΙΓ' περὶ τιμαρίων, τοῦ ἰσχύοντος εἰδικῶς ἐν Κερκύρᾳ, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Σκιαδαρέση καὶ Ζαβιτσάνου, ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρακαλεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ δύο ἡμέρας, ὅπως μελετήσῃ τὴν τροπολογίαν καὶ ἐγγραφῇ ἡ πρότασις νόμου πρὸς συζήτησιν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τῆς προσεχοῦς Πέμπτης.

Π. Μανωλίτσης. Ζητεῖ νὰ ψηφισθῇ ἡ πρότασις ἄνευ τῆς τροπολογίας.

Α. Σκιαδαρέσης. Παρακαλεῖ νὰ μὴ ἀπορριφθῇ ἡ τροπολογία, τὴν ὁποίαν ἀποσύρει, ἵνα τὴν ὑποβάλῃ καὶ πάλιν ὡς νέαν πρότασιν νόμου.

Οὕτως ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ ε'ς γ' ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον ἔχουσα οὕτω·

Ἄρθρον μόνον.

Αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ,ΒΣΙΓ νόμου τῆς 10 Ἰανουαρίου 1894 περὶ τιμαρίων ἐν Κερκύρᾳ, ὡς καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ,ΓΣΠ' (3280) τῆς 11 Ἀπριλίου 1908, ἐπεκτείνονται ὁριστικῶς καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α.' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ διαθέσεως δραχ. 3,942 ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας τῆς ἐπαρχίας Δωρίδος πρὸς κατασκευὴν ὑδραγωγείου τῆς κωμοπόλεως Γρανίτσης τοῦ Δήμου Ὑαίας.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α.' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΦΛΓ' τῆς 14 Ἰανουαρίου 1910».

Ἀναβάλλεται μὴ ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἡ πρότασις νόμου περὶ ἀνασταλτικῆς ἰσχύος τῆς

ἀνακοπῆς κατὰ προσκλήσεων πρὸς πληρωμὴν μεταλλαγῶν περιελθουσῶν δυνάμει τοῦ ΑΦΙ' νόμου εἰς τοὺς δήμους Κερκύρας.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν. ἄρθρον καὶ σύνολον δι ἀναστάσεως ἡ εἰς β.' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν δήμων Πτελεατῶν καὶ Ἀμαλιάδος διοικητικῶς εἰς τὸν νομὸν Λαρίσης καὶ τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν τῆς ἐπαρχίας Ἁλμυροῦ, οἰκονομικῶς καὶ δασικῶς εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἁλμυροῦ, ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Δημητριάδος καὶ δικαστικῶς εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Βόλου.

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν πρότασις ὁμου περὶ προσθήκης καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ,ΒΡΖ' τοῦ 1893 περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν κλητήρων.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφ. 3 τοῦ νόμου ΒΡΞΒ' περὶ φορολογίας τῆς ρητίνης.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ συστάσεως «εἰδικοῦ ταμείου τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ποταμοῦ Παμίσου» καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΑΧΜΖ'' τοῦ 1888 «περὶ ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ποταμοῦ Παμίσου.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ παραχωρήσεως εἰς τὴν κατὰ παράκλησιν νομὴν τοῦ χωρίου Λεπενοῦς τοῦ Δήμου Στράτου τοῦ λειβαδίου «Βοϊδολήβαδο».

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης «Δῦστος».

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπαλλαγῆς ἀκινήτων ἐν Κερκύρᾳ ἐκ μεταλλαγῶν εἰς τοὺς δήμους Κερκύρας εἰσφερομένων καὶ ἐκ παροχῶν ἀναφερομένων εἰς τρίτους ἐκπροσωποῦντας τὴν Λατινικὴν Μητρόπολιν Κερκύρας.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ χορηγήσεως ἐτησίου βοηθήματος τῇ Σηροτροφικῇ Ἑταιρίᾳ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότα-

σις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 404 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τοῦ ἄρθρου 121 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ διακανονισμοῦ τῶν χρεῶν.

Γίνεται δεκτὴ κατ' ἀρχὴν. ἄρθρον καὶ σύνολον δι' ἀναστάσεως ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 26 τοῦ νόμου ΓΠ' τῆς 17 Ἰουλίου 1906.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' τῆς 21 Φεβρουαρίου 1901.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 ἐδάρ. 7 τοῦ νόμου ΓΧΙΤ' τῆς 11 Μαρτίου 1910.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐκτελέσεως τῶν τοκογλυφικῶν δανείων.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ διαγραφῆς, ἐκκαθαρίσεως, ἀνανεώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τοὺς Δήμους ὀφειλομένων ἀπὸ συνεισπραττομένους τοῖς δημοσίοις καὶ δημοτικοὺς φόρους κλπ.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὰς ὀρφανὰς πατρὸς καὶ μητρὸς ἀδελφὰς τῶν ἐν τῷ πολέμῳ 1897 φονευθέντων ἐφέδρων ἀξιωματικῶν.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς β' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τοῦ νόμου ΒΥΒ' τῆς 5 Ἀπριλίου 1896 «περὶ ἀριέσων ὁρίων τῶν δήμων τῶν ἐπαρχιῶν Γυθείου καὶ Οἰτύλου».

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις, περὶ προσθήκης 18 ἐδαφ. εἰς τὸν νόμον περὶ βραχυπροθέσμου παραγραφῆς.

Ἀποσύρεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἀνανεώσεως τῶν μέχρι τοῦ 1909 καθυστερουμένων καὶ ὀφειλομένων πρὸς τὸ δημόσιον χρεών.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου ἐπὶ

προτάσεως πρὸς ἑρμηνείαν ἢ συμπλήρωσιν τοῦ ΓΨΞΑ' νόμου.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ παροχῆς προνομίου κατασκευῆς βιομηχανικοῦ προϊόντος ἐκ χλωρᾶς σταφίδος.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπαλλαγῆς ἀγροτικῶν ἀκινήτων ἐν Κερκύρᾳ ἐκ τῶν βαρυνόντων αὐτὰ διηνεκῶν βαρῶν.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ὀργανώσεως τῆς δημοσίας στατιστικῆς ὑπηρεσίας.

Αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ κ. Ν. Βάρθη παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἐνυποθήκων δανείων καὶ ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν συγκεντρωμένων κτημάτων τοῦ νομοῦ Κερκύρας.

Προκειμένου νὰ ψηφισθῇ πρότασις νόμου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας νόμου ὁ κ. Μ. Δημητρακόπουλος παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχει σχετικὸν νομοσχέδιον ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ διατάξει, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ.

Ὁ κ. Ἀλεξάκης λέγει ὅτι οὔτε πρέπον οὔτε προσῆκον εἶνε νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον ἀφοῦ οὐδεὶς εἶχε τοῦτο ὑπ' ὄψιν.

Ἀναβάλλεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τοὺς ὑποδιδασκάλους.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ κανονισμοῦ, τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς Ναξίας σμύριδος.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ κανονισμοῦ ποινῆς λιποταξίων παρελθόντων ἐτῶν.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ τοκογλυφίας καὶ αἰσχροκερδείας.

Ἀναβάλλεται ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ γραφείου τοῦ ὑπομηχανικοῦ Ξηροχωρίου τῆς Εὐβοίας.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ καταργήσεως τῶν περὶ τοῦ τύπου τῶν δωρεῶν διατάξεων τοῦ Ἰονίου Κώδικος.

Γίνεται δεκτὴ εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστά ως κατ σ ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον καὶ παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ πρότασις νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ Πρωτοδικείου Εὐρυτανίας εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν ἡ εἰς α' συζήτησιν πρότασις νόμου περὶ Διοικητικῆς καὶ δικαστικῆς ὑπαγωγῆς τοῦ δήμου Παρακαμπυλίων.

Προτάσει τοῦ κ. Χαριτάτου προτάσσεται εἶτα καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ εἶτα τὰς ἐξῆς ἐπιτροπάς·

Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ διαθέσεως δρ. 3942 ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας Δωρίδος πρὸς κατασκευὴν ὑδραγωγείου τῆς κωμοπόλεως Γρανίτσης τοῦ δήμου Ὑαίας.

Θ. Παπαϊωάννου, Γ. Πούλος, Κ. Λοιδωρίκης. Ἰ. Γιαμαρέλλος, Ν. Φραγγίστας.

2) Ἐπὶ τῶν προτάσεων νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 404 τῆς Πολιτικῆς Διαδικασίας,» «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 121 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας» «διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποράσεων», «περὶ προσθήκης 18 ἐδαφ. εἰς τὸν νόμον περὶ βραχυπροθέσμου παραγραφῆς.»

Ἀθ. Τριγώνης, Ν. Πετροπουλάκης, Δ. Κάβουρας, Π. Ἀραβαντινός, Δ. Κλάδης, Π. Λαγοπάτης, Ἰ. Μπρισιμιτζάκης, Ν. Καμπάνης Ν. Χαριτάτος.

3) Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ διακανονισμοῦ τῶν χρεῶν.

Δ. Γκλαβᾶς, Α. Φλαμπῆς, Α. Καρετζόπουλος, Ἀρ. Θεοδωρίδης, Π. Ἠλιόπουλος, Κ. Ζαβιτσιᾶνος, Θρ. Πετμεζᾶς, Τ. Ἠλιόπουλος, Κ. Ρακτιβάν.

4) Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' τῆς 21 Φεβρουαρίου 1901.»

Φ. Νέγρης, Δ. Μπουρνιᾶς, Α. Παπαναστασίου, Σ. Ἀγαπητός, Γ. Κατσιμπίρης, Α. Μιχαλακόπουλος, Ο. Τετενές, Μ. Νεγροπόντης, Ν. Ξηρός.

5) Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἐπεκτάσεως ἐνυπο-θήκων δανείων καὶ ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν συγκεντρωμένων κτημάτων τοῦ νομοῦ Κερκύρας.»

Ν. Βάρθης, Σπ. Λάσκαρης, Κ. Ζαβιτσιάνος, Εὐθ. Βελλιανίτης, Σπ. Χαντζάρης, Λ. Κογεβίνας.

6) Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ καταργήσεως τῶν περὶ τοῦ τύπου τῶν δωρεῶν διατάξεων τοῦ Ἰονίου Κώδηκος.»

Σπ. Λάσκαρης, Κ. Ζαβιτσιᾶνος, Ἀν. Σκιαδαρέσης, Δ. Κλάδης, Ν. Χαριτάτος, Ν. Ραυτόπουλος, Δ. Λούντζης, Σπ. Ἰγγλέσης, Ν. Δελακοβίας.

7) Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ πρωτοδικείου Εὐρυτανίας εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.»

Γ. Ἰατρίδης, Ι. Τσιγγόλης, Στ Γρανίτσας, Λ. Φλαμπῆς, Ι. Τσιριμῶκος, Δ. Φαρμάκης, Λ. Καρετζόπουλος, Θ. Παπαϊωάννου, Ἐπ. Λαμπραμάκης.

8) Ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ Διοικητικῆς καὶ Δικαστικῆς ὑπαγωγῆς τοῦ δήμου Παρακαμπυλίων.»

Ἀθ. Τριγώνης, Ἰ. Παπαθανασιάδης, Ι. Τσιγγόλης Στ. Γρανίτσας, Ἐπ. Λαμπραμάκης, Γ. Πούλος, Ι. Κανάβος.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 1 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 6ην ὥραν ἐπαναλαμβάνεται ἡ συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ προτάσεως τοῦ κ. Φω-μοῦ θὰ προταχθῇ πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Πέμπτης ἡ ἐπερώτησις πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ διαφόρων ἔργων τελεσθέντων ἐν τῷ λιμένι Κατακώλου καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως [illegible]-Michel.

Β. Μιχαλόπουλος. Ὑπενθυμίζει ὅτι εἶχεν ἀποφασισθῇ ὅπως κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν συνεχισθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὸν «Ἀβέρωφ» συζήτησις.

Ε. Βενιζέλος. (Πρ. Κυβ.). Λέγει ὅτι πρέπει ν' ἀναμείνῃ ἡ Βουλὴ τὴν κατάθεσιν τῆς ἐπισήμου ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ γεγονότος.

Ν. Στράτος. (Πρόεδρος). Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας. Πρῶτον ἀντικείμενον ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἐλ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός). Ἂς ἀναβληθῇ.

Πρόεδρος. Ὑπεβλήθησαν καὶ ἄλλαι τροπολογίαι,

αἱ ὁποῖαι ἐστάλησαν εἰς τύπωσιν, ὥστε μετὰ τὴν διανομὴν τῶν τροπολογιῶν αὐτῶν δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς συζήτησιν.

Συζήτησις τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 75 καὶ 76 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς. Ἡ πρότασις αὐτὴ ὑποβάλλεται ὑπ' ἐμοῦ καὶ σχετίζεται πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς. Παρακαλῶ τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον νὰ καταλάβῃ τὴν ἕδραν τοῦ Προέδρου διὰ νὰ δώσω ἐξηγήσεις τινὰς πρὸς τὴν Βουλήν.

(Τὴν ἕδραν τοῦ Προέδρου καταλαμβάνει ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Θ. Πέρρος).

Ν. Στράτος. Διὰ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 75 καὶ 76 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐπέρχονται αἱ ἑξῆς μεταρρυθμίσεις σχετιζόμεναι πρὸς τὸ προσωπικὸν τῆς Βουλῆς: Κατόπιν τῆς ψηφίσεως τῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν ἅπαντα τὰ νομοσχέδια παραπέμπονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἐπιτροπήν, τῆς ὁποίας ἐγένετο χρῆσις ἤδη κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, κατέστη δῆλον, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων τῆς Βουλῆς εἶναι τελείως ἀνεπαρκές, διότι τοποθετοῦνται ἐπιτροπαὶ εἶναι ἐν λειτουργίᾳ καὶ τοταύτη ἡ ἐργασία αὐτῶν, ὥστε εἶναι ἀνάγκη ἑνὸς ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος νὰ παρακολουθῇ τὴν ἐργασίαν τῶν ἐπιτροπῶν καὶ νὰ συντάσσῃ τὰ πρακτικὰ αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος συνιστῶ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν προσθήκην ἑνὸς γραμματέως τῶν Ἐπιτροπῶν. Ἡ ὑπηρεσία, ἡ μέχρι τοῦδε, μοὶ παρέχει τὸ θάρρος νὰ βεβαιώσω τὴν Βουλήν, ὅτι πρὸς τὸ παρὸν εἶναι ἀνάγκη ἀπόλυτος προσθήκης ἑνὸς γραμματέως τῶν ἐπιτροπῶν, διότι τὸ προσωπικὸν τὸ ὑπάρχον εἶναι ἀνεπαρκές. Ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ δευτέρου τμήματος τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν μελλουσῶν Βουλῶν ἐνδείξῃ ἡ πρόοδος τῆς ἐργασίας, ὅτι εἶναι ἀνάγκη προσθήκης καὶ ἑτέρου προσωπικοῦ, δύναται νὰ προστεθῇ τοιοῦτον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκεῖ τοῦτο, ἡ προσθήκη ἑνὸς γραμματέως τῶν ἐπιτροπῶν, ὁ ὁποῖος νὰ συγκεντρώνῃ τὴν ἐργασίαν τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐπιμελῆται τῆς συντάξεως τῶν ἐκθέσεων καὶ τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων τῶν ἐπιτροπῶν.

Θ. Πετμεζᾶς. Τίνα προσόντα θὰ ἔχῃ;

Ν. Στράτος. Οὐδεὶς ὑπάλληλος τῆς Βουλῆς ἔχει προσόντα. Ἐγὼ ἔχω κανονίσει, ὅτι ὁ γραμματεὺς τῶν ἐπιτροπῶν θὰ ἐκλέγηται καθ' ὃν τρόπον οἱ προϊστάμενοι τῶν γραφείων, ὑπὸ τοῦ Προέδρου. Ἐὰν ἡ Βουλὴ νομίζῃ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ διαγωνισμός, δὲν ἔχω οὐδεμίαν ἀντίρρησιν εἰς τοῦτο.

Θ. Πετμεζᾶς. Βεβαιωθῆτε, ὅτι δὲν εἶχον κανένα λόγον νὰ ζητήσω νὰ ληφθῇ ἄλλη τις πρόνοια περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ γραμματέως τούτου, ἀφοῦ θὰ διορίζεται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου, οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος νὰ ἀσχοληθῇ περαιτέρω ἡ Βουλή.

Ν. Ἀλεξάκης. Ἐγὼ νομίζω, ὅτι πάντως πρέπει νὰ καταργηθῇ πᾶν προνόμιον διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Βουλῆς, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν εὐθύνην τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ὁ Πρόεδρος.

Ν. Στράτος. Προσόντα ἐκ τοῦ κανονισμοῦ εἰς οὐδεμίαν θέσιν τῆς Βουλῆς ὑπάρχουσιν ἐπιβεβλημένα. Ἐγὼ εἶχον εἰσηγηθῇ, ὥστε οἱ γραφεῖς νὰ ὑποβάλλωνται εἰς διαγωνισμόν, ἐπέτυχε δὲ πλήρως τὸ σύστημα τοῦτο, διότι ἐπέτυχον εἰς τὸν διαγωνισμὸν δύο γραφεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐκτελοῦσι θαυμασίως τὴν ὑπηρεσίαν των. ἐπέτυχον δὲ γραφεῖς, οἱ ὁποῖοι οὐδενὸς τὴν ὑποστήριξιν ἐζήτησαν. Ἐπίσης εἰσηγοῦμαι διὰ τῆς αὐτῆς προτάσεως τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων τῆς Βουλῆς. Ὀφείλω νὰ ἐξηγήσω ποῖος εἶναι ὁ λόγος τῆς αὐξήσεως ταύτης. Ὁ βοηθὸς τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων τῆς Βουλῆς εἶναι πρόσωπον εἰδικότητος, διότι πρέπει νὰ εἶναι κάτοχος τῆς γλώσσης, ὁ κατέχων δὲ τὴν θέσιν κ. Καλλιγερόπουλος εἶναι ἀπόφοιτος τῆς Φιλοσοφικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῆς καὶ ἐκτετελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος μόνον τὸν ἔπαινον τῆς Βουλῆς δύναται νὰ ἐπισπάσῃ. Συμβαίνει δέ, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς ὀφείλουσι νὰ ἐργάζωνται κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ὁ εἰρημένος ὑπάλληλος ἵνα ἐπαρκέσῃ εἰς τὸ ἔργον του δέον νὰ ἐργασθῇ καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὡρῶν τούτων. Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τούτων, ὑπάλληλος μὲ 120 δραχμ. μισθὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ, ἀφοῦ, ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσχοληθῇ εἰς ἄλλο ἔργον καὶ δὲν δύναται νὰ ζήσῃ μὲ 120 δραχμάς. Ζητῶ αὔξησιν εἰς 180 δραχ. Δηλῶ δὲ προσέτι, ὅτι περὶ τούτου εὑρίσκομαι ἐν

πλήρει συνεννοήσει μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Πολλοὶ Βουλευταί. Μάλιστα, μάλιστα.

Π. Ἀλεξάκης. Εἰς διακυσίας δραχμάς, κύριε Πρόεδρε.

Ν. Παπαϊωάννου. Δὲν νομίζετε, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες στενογράφοι δὲν εἶναι ἀρκετοὶ ἵνα διεξάγωσι τὴν τοσαύτην ἐργασίαν, ἡ ὁποία εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς αὐτούς;

Ν. Στρούτος. Προκειμένου περὶ τῶν στενογράφων καὶ τοῦ στενογραφικοῦ γραφείου ὀφείλω νὰ καταστήσω γνωστὸν εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι τὸ στενογραφικὸν γραφεῖον καὶ μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δύο δοκίμων, οἱ ὁποῖοι προσετέθησαν, καὶ πάλιν εἶναι ἀνεπαρκές, λόγῳ τῆς καταστάσεως τὴν ὁποίαν ὑρίστανται οἱ στενογράφοι. Πρὸ πάντων δὲ πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει καὶ κάτι ἄλλο, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζω ἂν σήμερον εἶνε ἡ ὥρα τῆς μερίμνης, ἢ θὰ εἶναι βραδύτερον. Πρέπει διὰ τοὺς στενογράφους, τοὺς ἐκτελέσαντας ὑπηρεσίαν 20 ἐτῶν ἢ 25 ἐτῶν, νὰ ληφθῇ μέριμνα περὶ τῆς συντάξεως των, διότι, μετὰ εἰκοσιπενταετῆ ὑπηρεσίαν, εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ στενογράφος δὲν δύναται πλέον νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀποδίδῃ τὰ στενογραφήματα πιστῶς. Ἡ ἐνίσχυσις τοῦ στενογραφικοῦ γραφείου νομίζω ὅτι ἐπιβάλλεται. Θέλετε ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐνισχυθῇ τοῦτο, ἢ θέλετε ἀπὸ τοῦδε νὰ τεθῇ ἐν τῷ κανονισμῷ καὶ νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν;

Ἐλευθ. Βενιζέλος (Ηρωϊ). Ἡ ἐργασία εἶναι πάραπολὺ μεγάλη· οἱ στενογράφοι εἰργάσθησαν ἐφέτος ἐξαιρετικῶς.

Ν. Στρούτος. Τέσσαρες στενογράφοι ἀλλεπαλλήλως ἐζήτησαν ἄδειαν ἕνεκα ὑπερκοπώσεως, τὴν ὁποίαν ἔπαθον. Εἶναι ἐργασία φοβερά.

Σημειῶ δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ὑπεβλήθησαν εἰς μείζονα κόπωσιν, διότι τοῖς ἐπεβλήθη νὰ εἶνε ἐνήμεροι εἰς τὴν μετάφρασιν, ἵνα προχωρήσῃ ἡ ἐκτύπωσις τῆς ἐφημερίδος τῶν συζητήσεων. Ἐὰν δεχθῆτε τὴν προσθήκην, θὰ ἀρχίσῃ ἡ μισθοδοσία τοῦ προστιθεμένου προσωπικοῦ ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου.

Β. Μιχαλέας. Διὰ τί ὄχι ἀπὸ τώρα;

Ν. Στρούτος. Ἂν προστεθῇ προσωπικόν, τὸ προσωπικὸν ἀναγκαίως ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου, διότι κατὰ τὸ θέρος δὲν ὑπάρχει ἐργασία.

Κ. Ζαβιτσιάνος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμαν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὴν ὁποίαν θὰ ἔχωσι κατὰ τὰς διακοπάς.

Ν. Βάρθης. Προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ ἓν μέτρον δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ σήμερον.

Ν. Στρούτος. Τὴν σήμερον μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἐργάζεται τὸ προσωπικὸν τὸ διὰ τοῦ κανονισμοῦ τοποθετημένον εἰς τὸ στενογραφικὸν γραφεῖον· ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι στενογράφοι, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Βουλῆς οὔτε ὡς δόκιμοι, οἱ ὁποῖοι δὲ παρακολουθοῦσι τὸ στενογραφικὸν γραφεῖον πρὸς ἐκμάθησιν, ἑπομένως ἡ ἐργασία αὐτῶν δὲν εἶναι ἐργασία ἀμείψιμος, εἶναι μᾶλλον ἐργασία ἰδιωτική· τοῖς ἐπετράπη νὰ ἐργάζωνται ὅπως ἐγυμνασθῶσιν. Λέγω τοῦτο, διότι διὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον βεβαίως τὸ στενογραφικὸν γραφεῖον δὲν δεῖται ἐνισχύσεως.

Ι. Παπακόπουλος. Ζητεῖ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ἐργασία τῆς ἐκτυπώσεως τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων τῆς Βουλῆς μεθ' εὑρετηρίου μενούσης ἀνεκδότου ἀπὸ 7ετίας.

Ν. Στρούτος. Διέταξα τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ τεύχους τῶν συνεδριάσεων τῆς παρούσης Βουλῆς, ἅτις γίνεται ἤδη. Μέχρι τοῦ Λυγούστου θὰ διανεμηθῇ πρὸς τὰ μέλη τῆς παρούσης Βουλῆς τὸ τεῦχος τοῦ Λυγούστου μετὰ τοῦ παραρτήματος.

Χρ. Μεϊτάνης. Ζητεῖ πληροφορίας ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν ἐπὶ τῆς εἰδήσεως τῶν Ἐφημερίδων περὶ σταπιασμοῦ τοῦ πληρώματος τοῦ «Ἀβέρωφ» ἐν αὐτῷ.

Π. Γκίνης. Ἡ ἐρώτησις τοῦ κ. συναδέλφου μοὶ δίδει ἀφορμὴν νὰ εἴπω, ὅτι ἐπείγει ἡ ἀνακοίνωσις τῶν πληροφοριῶν διὰ τὰ συμβάντα περὶ τοῦ «Ἀβέρωφ», ἢ ἐπίσημος πλήρης διαφώτισις παντὸς ἀναγομένου εἰς τὸ λυπηρὸν γεγονὸς τῆς φθορᾶς τοῦ Θωρηκτοῦ. Προχθὲς ἐπέρριψε τόσα ἀπὸν βουλευτὴς ἐναντίον τοῦ Κυβερνήτου τοῦ Θωρηκτοῦ, ὥστε συνετάραξε τὴν ναυτικὴν συνείδησιν καὶ αἱ κατηγορίαι ἔμειναν ὡς μαῦρον νέφος ἐπὶ τῆς ὑπολήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ. Σήμερον ἀναγράφεται καὶ ἀνακοινοῦται καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἐνταῦθα ὅτι ἐγένετο στάσις τοῦ πληρώ-

ματος ἐν τῷ Θωρηκτῷ. Τὸ Ναυτικὸν ἡμῶν δὲν εἶνε ἄξιον τοιαύτης καθημερινῆς διαπομπεύσεως, ἕνεκα συνήθους ἁπλοῦ δυστυχήματος, οὔτε τοιούτων γεγονότων καὶ ἐὰν ἠλήθευεν ἡ εἴδησις περὶ στάσεως ἐν τῷ «Ἀβέρωφ», θὰ ἤγετό τις νὰ εὐχηθῇ καὶ τὰ χείριστα τῶν τυχαίων δυστυχημάτων εἰς τὸ Ναυτικὸν ἡμῶν, παρὰ τοιαύτην κατάστασιν εἰς αὐτό. Παρακαλῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν ὅπως ζητήσῃ τηλεγραφικὰς πληροφορίας διὰ τὴν εἴδησιν περὶ στάσεως.

Κ. Βενιζέλος. (Πρ.Κυβ.). Κρίνω ὅλως περιττὸν νὰ ζητήσω τηλεγραφικὰς πληροφορίας ἐπὶ τοιαύτης εἰδήσεως καὶ ἐὰν στασιασμὸς συνέβαινε πρώτη θὰ τὸν ἐμάνθανε ἡ Κυβέρνησις. Δὲν πρέπει νὰ ὑποθάλπωμεν τὴν ἀνακίνησιν τοιούτων μυθιστορικῶν εἰδήσεων. Πιθανὸν νὰ ὑπῆρχον καὶ νὰ ὑπάρχουν δυχόνοιαι τινὲς εἰς τὸ πλήρωμα, συνήθεις, ὄχι ὅμως στασιασμός. Εἶνε δὲ ἀληθὲς ὅτι πρέπει νὰ σεβώμεθα τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, ἣν ἡμεῖς καθιερώσαμεν· ἀλλὰ πρέπει καὶ οἱ χειριζόμενοι τὸς κάλαμον νὰ σέβωνται τὴν ἀλήθειαν καὶ τὰ Ἐθνικὰ συμφέροντα. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶνε πρόθυμος νὰ δεχθῇ πᾶσαν συζήτησιν ἂμ' ὡς ἀρχίσῃ ἡ ἐπίσημος ἔκθεσις τοῦ Ναυάρχου Τῶρνελ, ἀναμενομένη ἐντὸς δύο ἡμερῶν τὸ πολύ.

Ἀθαν. Παπαγεωργάκης. Νὰ διαταχθῇ ὁ Εἰσαγγελεὺς νὰ ἐνεργήσῃ ἐναντίον τῶν διαδιδόντων ἐξογκωμένας καὶ πλαστὰς εἰδήσεις διὰ τὰ συμβάντα ἐν τῷ «Ἀβέρωφ».

Θ. Καφταντζῆς. Ἐρωτᾶ ἂν εἶνε ἀληθὲς τὸ τηλεγράφημα τῆς Ἑλλ. Πρεσβείας περὶ τοῦ ὅτι ὁ Ἄγγλος ὑποπλοίαρχος ἐχρησίμευσε ὡς πιλότος.

Κ. Βενιζέλος. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ἔκθεσις θὰ συζητήσωμεν ἐπὶ βάσεως.

Ἀναγινώσκεται πρὸς συζήτησιν καὶ ψήφισιν ἡ πρότασις περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 75 καὶ 76 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀκαρνανίας κ.Ν. Πετροπουλάκη περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ μισθοῦ τοῦ διεκπεραιωτοῦ τῆς Βουλῆς λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Βενιζέλος** λέγων ὅτι ὑπέγραψε τὴν τροπολογίαν τοῦ ἐκ Ἀκαρνανίας βουλευτοῦ κ.Πετροπουλάκη χάριν ἀποκαταστάσεως τοῦ δικαίου.

Θ. Καφταντζῆς. Μισθὸς ἅπαξ δοθεὶς δὲν δύναται νὰ

μειωθῇ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐνισχύω τὴν ὑποβληθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ παρὰ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται τὴν τροπολογίαν καθ' ἣν ὁ μισθὸς τοῦ Διεκπαιρεωτοῦ τῆς Βουλῆς ἀποκαθίσταται εἰς δραχ. 240.

Ἀπορρίπτεται κατόπιν παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ πρότασις περὶ προσθήκης δύο στενογράφων ὡς βοηθῶν.

Ψηφίζεται εἶτα παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως ὁλόκληρος ἡ Πρότασις περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 75 καὶ 76 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ὡς ἐτροπολογήθη ἔχουσα οὕτω :

Εἰς τὸ ἐδάφιον 2ον τοῦ ἄρθρου 75ου μετὰ τὴν φράσιν «Εἷς διορθωτὴς τῶν ἐντύπων» προστίθεται

«Εἷς γραμματεὺς τῶν Ἐπιτροπῶν».

Εἰς τὸ ἐδάφιον 9 τοῦ ἄρθρου 75ου μετὰ τὴν φράσιν «ὁ διορθωτὴς τῶν ἐντύπων» προστίθεται

«ὁ Γραμματεὺς τῶν Ἐπιτροπῶν».

Εἰς τὸ ἐδάφιον 1ον τοῦ ἄρθρου 76ου ἡ § 2 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

2) Τοῦ Διεκπεραιωτοῦ πρὸς δραχ. 240.

Μετὰ τὴν § 4ην προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος.

5) τοῦ Γραμματέως τῶν Ἐπιτροπῶν πρὸς δρ. 140.

Αἱ §§ 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀριθμοῦνται ὡς 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 11,

Ἡ § 17 τοῦ ἄρθρου 76ου ἀριθμουμένη ὡς 12η τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

12) Τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἐπιμελητοῦ πρὸς δρ. 180.

Αἱ §§ 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 καὶ 22 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀριθμοῦνται ὡς 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 καὶ 23.

Ἀναγινώσκεται καὶ ψηφίζεται κατόπιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως κατὰ Κεφάλαιον καὶ Ἄρθρον ὁ συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπῆς μὲ τὴν προσθήκην πιστώσεως δραχ.240 διὰ τὴν διαφορὰν τῆς μισθοδοσίας τοῦ Διεκπεραιωτοῦ καὶ δραχ. 840 διὰ μισθοδοσίαν τοῦ Γραμματέως τῶν Ἐπιτροπῶν, συμφώνως πρὸς τὴν ψηφισθεῖσαν προηγουμένως τροποποίησιν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἔχων οὕτω:

Βουλή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἄρθρον 2.

Πρόσθετος ἀποζημίωσις βουλευτῶν τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς 362×1200 =δραχμ. 434.400.

Ἐκπίπτουσι διὰ τὰς θέσεις τῶν 6 Ὑπουργῶν πρὸς δρ. 600 δι' ἕκαστον καὶ διὰ 12 θέσεις βουλευτῶν ἀποβιωσάντων ἢ ὧν ἠκυρώθησαν αἱ ἐκλογαὶ δρ. 18.000 .. Δρ. 416,400

Ἄρθρον 3.

Ὑπόλοιπον ἀποζημιώσεως βουλευτῶν τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἤτοι 105 κατοίκων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ 242 κατοίκων λοιπῶν πόλεων τοῦ Κράτους.. Δρ. 263.000

Ἄρθρον 4.

Ἔξοδα παραστάτεως Προέδρου τῆς Βουλῆς μηνιαίως πρὸς δραχμ. 250×7. Δρ. 1.750 681.150 681.150

Μισθοὶ προσωπικοῦ τῶν γραφείων τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἄρθρον 2 δ'.

Διὰ διαφορὰν μισθοδοσίας τοῦ Διεκπεραιωτοῦ ἐπὶ 6 μῆνας πρὸς δραχ. 40 κατὰ μῆνα .... Δρ. 240

Ἄρθρον 4 δ'.

Μισθὸς Γραμματέως τῶν Ἐπιτροπῶν δι' 6 μῆνας πρὸς

Εἰς μεταφορὰν Δρ. 1.740 681.150

Ἐκ μεταφορᾶς... Δρ. 1.440 681,150

δραχ. 140 κατὰ μῆνα . Δρ. 840

Ἄρθρον 11.

Διὰ διαφορὰν μισθοδοσίας τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων τῆς Βουλῆς .... Δρ. 360

Ἄρθρον 21.

Μισθὸς τῶν 10 ἐκτάκτων κλητήρων κατὰ μῆνα πρὸς δραχ. 60×6 ..... Δρ. 3.600

Ἄρθρον 22.

Μισθὸς τοῦ ἐκτάκτου θυρωροῦ κατὰ μῆνα πρὸς δρ. 50×6 Δρ. 300 5.340 5,340

Ἔξοδα γραφείων τῆς Βουλῆς ἐν γένει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἄρθρον 1.

Δι' ἀποζημίωσιν ἑνὸς ἑκάστου τῶν 8 στενογράφων διὰ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν κατὰ μῆνα πρὸς δρ. 80×4 . . . Δρ. 2.560

Ἄρθρον 2.

Δι' ἀποζημίωσιν θερμαστοῦ καὶ δι' ὑλικὸν θερμάνσεως Δρ. 500

Ἄρθρον 3.

Δι' ἀποζημίωσιν προσωπικοῦ καὶ δι' ὑλικὸν καθαριότητος Δρ. 800

Ἄρθρον 5.

Διὰ χάρτην πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν ἐντύπων..... Δρ. 2.000

Ἄρθρον 6.

Διὰ προμήθειαν γραφικῆς ὕλης..... Δρ. 3.000

Ἄρθρον 7.

Εἰς μεταφοράν. Δρ. 13.760 686.490

Ἐκ μεταφορᾶς . .	Δρ. 13,760		686,490
Διὰ δεπικὰ πρακτικῶν καὶ ἐντύπων ἐν γένει . .	Δρ. 2,000		
Ἄρθρον 8.			
Διὰ προμήθειαν ὕδατος Ἀμαρουσίου	Δρ. 1,200		
Ἄρθρον 10.			
Διὰ μικρὰ ἔξοδα τῆς Βουλῆς	Δρ. 1,700		
Ἄρθρον 13.			
Δι' ἐπισκευὰς, ἐπίπλωσιν καὶ διακόσμησιν αἰθουσῶν καὶ γραφείων τῆς Βουλῆς . .	Δρ. 10,000		
Ἄρθρον 14.			
Διὰ στολὰς κλητήρων τῆς Βουλῆς κλπ.	Δρ. 2,200		
Ἄρθρον 15.			
Διὰ μετατροπὴν τοῦ συστήματος τῆς θερμάνσεως τοῦ Βουλευτηρίου	Δρ. 24,000	49,960	49,960

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἄρθρον 2.			
Βοήθημα εἰς τὸν Λογιστὴν τῆς Βουλῆς διὰ τὴν προσγενομένην εἰς αὐτὸν ζημίαν ἐκ δρ. 800 ἐν ὑπηρεσίᾳ.	Δρ. 800	800	800
			737,250

Μεθ' ὃ ψηφίζεται καὶ τὸ σύνολον τοῦ ὡς ἄνω συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀνερχόμενον εἰς δραχ. ἑπτακοσίας τριάκοντα ἑπτὰ χιλιάδας διακοσίας πεντήκοντα.

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς περὶ κατεπείγοντος, ἀκολουθεῖ γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἐκ δραχμῶν 2,853,622.30.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον, ψηφίζεται τοῦτο παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως, κατ' ἀρχὴν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 χορηγεῖται ἔκτακτος πίστωσις ἐκ δρ. δύο ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων πεντήκοντα τριῶν χιλιάδων ἑξακοσίων εἴκοσι δύο καὶ λεπτῶν τριάκοντα (ἀριθ. 2,853,622.30), καταλογιζομένη ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον 9 δίς, φέρον τὸν τίτλον «Ἔκτακτα ἔξοδα πραγματοποιήσεως προκαταβολῆς δράγ. 40,000,000 ἐπὶ λογαριασμῷ δανείου δράγκων ἢ δραχμῶν χρυσῶν 150,000,000» καὶ ὑπὸ τὰ ἑξῆς τοῦ κεφαλαίου τούτου ἄρθρα, ἤτοι :

Ἄρθρον 1. «Προμήθεια ἀνοίξεως λογαριασμοῦ τῆς προκαταβολῆς πρὸς 1 1)2 ο]ο καὶ διαπραγματεύσεως τῶν ἐκπροσωπουσῶν αὐτὴν ὁμολογιῶν πρὸς 3 1)2 ο]ο ἐπὶ τοῦ ὅλου κεφαλαίου τῆς προκαταβολῆς» .	δρ.	2,000,000.—
Ἄρθρον 2. «Τόκος πρὸς 5 ο]ο ἐτησίως ἀπὸ τῆς παραλαβῆς ἑκάστου μέρους τῆς προκαταβολῆς μέχρι 1 Νοεμβρίου 1910»	»	74,654.40
Ἄρθρον 3. «Ἀντίτιμον Γαλλικοῦ καὶ Ἀγγλικοῦ χαρτοσήμου»	»	770,324.—
Ἄρθρον 4. «Ἔξοδα ἐκτυπώσεως καὶ παραδόσεως τῶν ὁμολογιῶν τῆς προκαταβολῆς	»	8,643.90
Ἐν ὅλῳ	δρ.	2,853,622.30

Συνεχίζεται ἡ β' κατ' ἄρθρον συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου.

Ε. **Κουζουμπάσης**. (Ἐπὶ τοῦ 9ου ἄρθρου) Ὑποβάλλει διαφόρους παρατηρήσεις του, ἐν αἷς καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται χωρισμὸς τῆς ἕδρας τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, δύο καθηγηταὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας καὶ εἷς διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐμπειρικῆς Ψυχολογίας, δι' ἣν ὑπάρχει ἤδη εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης ἰδιαιτέρα ἕδρα. Δηλοῖ ὅτι κατὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου θὰ ὁμιλήσῃ κατ' ἀρχὴν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημιακῶν νομοσχεδίων καὶ θ' ἀναπτύξῃ τροπολογίας του ἐπ' αὐτῶν

Θ. Πετμεζᾶς. Ὑποβάλλει διαφόρους παρατηρήσεις του σχετικὰς μὲ τὰς ἕδρας τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου. Κηρύσσεται κατὰ τῆς ἄκρας εἰδικεύσεως τῶν ἑδρῶν. Ἡ κατάτμησις εἰς εἰδικότητας, λέγει, ἐν τῇ Νομικῇ Ἐπιστήμῃ κωλύει τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνάπτυξιν.

Θ. Κονταράκης. Ἕνα ἱκανὸν καὶ ἐξαιρετικὸν ἐπιστήμονα δὲν δυνάμεθα νὰ τὸν περιορίσωμεν εἰς ὡρισμένην γραμμὴν τῆς ἐπιστήμης, νὰ ἐμποδίσωμεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ μεταδώσῃ εὐρύτερον τὰ ρῶτά του πρὸς τοὺς ὁριστὰς. Ἀφοῦ δὲ δίδομεν τοιαύτην ἔκτασιν εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, διατὶ περιορίζομεν τόσον στενῶς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς διδασκαλίας τῶν ἄλλων δικαίων;

Ἡ Πολιτικὴ Οἰκονομία πρέπει νὰ διδάσκεται παρ' ἑνὸς Καθηγητοῦ. Πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἕδρα τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας καὶ τῶν μέσων καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων. Δύο Φιλοσοφικαὶ ἕδραι εἶνε ἀνεπαρκεῖς, ἡ Φιλοσοφία διδάσκεται ἀναποσπάστως ἀπὸ τὴν Παιδαγωγικήν, αὕτη διδάσκεται ἀπὸ Καθηγητὰς τῆς Φιλοσοφίας εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης.

Ἐν γένει φρονῶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς ὀλίγας ἕδρας ἐκ πνεύματος οἰκονομίας. Ὅταν δι' 20 δραχμοὺς λ. χ. δαπανᾷ ἡ Πολιτεία 240,000 πῶς νὰ ἐλαττώσωμεν τὰς δαπάνας προκειμένου περὶ διδασκαλίας τῆς Ἐπιστήμης; Ὅταν θὰ λάβω τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἰς τὴν γ'. συζήτησιν θ' ἀποδείξω ὅτι ἐπέρχεται σημαντικὴ οἰκονομία διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ Πανεπιστημίου εἰς δύο. Ἡ διδασκαλία τῶν Λατινικῶν ἠδύνατο νὰ περιορισθῇ, πρέπει ν' ἀποβλέψωμεν μᾶλλον εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν νεωτέρων μεγάλων ξένων Φιλολογιῶν. Πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἕδρα τῆς νέας Τέχνης ἢ γενικῶς τῆς Τέχνης, πλὴν τῆς ἕδρας τῆς Ἀρχαίας Τέχνης.

Ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ παυάσχῃ κατὰ τὴν γ' συζήτησιν καλλιτέραν ρύθμισιν τῶν ἑδρῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Δ. Κλάδης. Νὰ γίνῃ καὶ ἄλλη ἕδρα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἡ Ἐγκυκλοπαιδεία μὲ τὴν Ἀπολογητικὴν νὰ γίνῃ μία ἕδρα καὶ νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ τὴν Ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Νὰ γίνῃ ἕδρα τῆς Φιλολογίας τῶν μέσων καὶ νεωτέρων Χρόνων. Τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας ἕδραι εἶνε πολλαὶ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Π. Λαγοπάτης. Ἐπιφέρει διαφόρους παρατηρήσεις. Λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ἠδύνατο νὰ εἶνε ὑπερήφανος ἐὰν ἐρίστα τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Φιλοσοφίας. Αἱ δύο ἕδραι πρέπει νὰ γίνουν τρεῖς. Πρέπει νὰ γίνῃ ἕδρα τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τῆς Φιλοσοφίας, εἰς ἣν νὰ περιληφθοῦν τὰ μαθήματα τῆς Πειραματικῆς Ψυχολογίας, τῆς Ἠθικῆς καὶ τῆς Λογικῆς. Ἡ μέχρι τοῦδε διδασκαλία τῆς Ψυχολογίας μᾶλλον ὡς ὕβρις κατὰ τοῦ μαθήματος τούτου ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ.

Ὁ Ἑλληνισμός, κατ' ἐξαίρεσιν καὶ ὑπεροχὴν τῶν ἄλλων Ἐθνῶν, εἶνε προσηλωμένος καὶ εἰς τὰς Ἰδέας, ὅσον καὶ εἰς τὰ κατ' ἀντικείμενον ὄντα. Σχετικὸν φαινόμενον εἶνε καὶ τὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ἐπαναστάσεως, ἥτις ἐσεβάσθη τὸ παρελθόν, ἀπὸ Ἰδεῶν ὁρμηθεῖσα.

Κ. Δεμερτζῆς. Ἡ διατήρησις τῆς ἕδρας τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ τοῦ Ἀστικοῦ δὲν ἔχει βασιμότητα. Ἂς ὀνομασθοῦν καὶ αἱ τρεῖς ἕδραι τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου. Πρέπει νὰ ἔχωμεν ἕδρας τοῦ Δικονομικοῦ Δικαίου ἐν γένει, μᾶλλον μίαν ταχτικὴν καὶ μίαν ἔκτακτον.

Τὸ περιεχόμενον τῶν ἑδρῶν τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου εἶνε ἐντελῶς τὸ αὐτό, πρὸν τί λοιπὸν αἱ δύο ἕδραι; Ἀνάγκη νὰ δημιουργηθῇ ἕδρα Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

Χ. Βοζίκης. Εὑρέθημεν ἀπροόπτως πρὸ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ συζητήσεως ἐπὶ τῆς Νομοθετικῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, πρὸ συζητήσεως διὰ τὴν ὁποίανδὲν εἴμεθα ἕτοιμοι.

Α. Ἀλεξανδρῆς. Ἕνεκα τοῦ ἐπείγοντος τῆς παρατώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς εἶχεν ἀποφασισθῇ ὅπως κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου γίνεται Νομοθετικὴ συζήτησις μ. μ.

Χ. Βοζίκης. Ὡς πρὸς τὰς δύο ἕδρας τοῦ Κανονικοῦ καὶ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου ὑπῆρχον μέχρι τοῦδε ἐξωτερικοὶ λόγοι, ἐπιβάλλοντες τὴν διατήρησιν αὐτῶν. Ἀλλὰ οὐσιώδεις διαφοραὶ μεταξὺ τῶν δύο ἑδρῶν δὲν ὑπάρχουν, ἡ διαφορὰ εἶνε ὅτι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον περιέχει καὶ τὴν νεωτέραν νομοθεσίαν. Ἡ αὐτὴ ὕλη κατενεμήθη εἰς δύο

ἕδρας πρὸς ἐξοικονόμησιν προσώπων καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο. Ἡ Ἀνόρθωσις πρέπει νὰ διορθώσῃ καὶ τὸ κακὸν τοῦτο. Διότι ὑπαρχουσῶν δύο ἑδρῶν δι' ἓν μάθημα, ἀδικεῖται ἄλλο μάθημα τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Δὲν παραβλέπω δὲ καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς τακτοποιήσεως τῶν διδασκόντων εἰς τὰς δύο ἕδρας προσώπων, τῶν κ. κ. Εὐταξίου καὶ Ράλλη, ἀλλὰ ἂς ἐξοικονομηθοῦν ἄλλως, ὁπωσδήποτε.

Ὁμολογῶ ὅτι εἶνε ἀνάγκη οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας πρὸ παντὸς νὰ διδαχθῶσι Κανονικὸν Δίκαιον, διότι αἱ ὑπάρχουσαι καὶ ἐμφανιζόμεναι μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀνωμαλίαι προέρχονται διότι οὐδεὶς τῶν ἀνωτέρων κληρικῶν γνωρίζει Κανονικὸν Δίκαιον, ἀφοῦ οὐδεὶς ἐδιδάχθη τοῦτο.

Ὡς πρὸς τὴν Ποινικὴν Δικονομίαν, φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ εἶνέ τις εἰδικὸς εἰς τὸ Ποινικὸν Δίκαιον διὰ νὰ διδάξῃ Ποινικὴν Δικονομίαν. Δὲν ἔχω ὅμως τὴν ἰδέαν ὅτι μόνον ὁ γνωρίζων Ποινικὸν Δίκαιον δύναται νὰ διδάσκῃ Ποινικὴν Νομοθεσίαν. Δὲν ὑπάρχει δὲ κανεὶς μελετήσας τὸ Ποινικὸν Δίκαιον, ὅστις νὰ μὴ ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ μελετήσῃ καὶ τὴν Ποινικὴν Δικονομίαν. Ἀλλὰ δὲν φρονῶ ὅτι ὁ διδάσκαλος αὐτῆς πρέπει νὰ εἶνε ἐνήμερος καὶ εἰς τὰ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Τὸ τοιοῦτον δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὑπὸ ἀναπραφέντος ὑπὸ τὸ παλαιὸν καθεστὼς τοῦ Πανεπιστημίου. Περισσοτέραν σχέσιν ἔχουν πρὸς ἀλλήλας αἱ δύο Δικονομίαι παρὰ ἑκατέρα αὐτῶν πρὸς τὸ ἀντίστοιχον Δίκαιον, διότι ἀμφότεραι ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἐνάσκησιν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους. Κατεδείχθη δὲ ἡ ἀνάγκη νὰ ὑποχρεώσωμεν τοὺς φοιτητὰς εἰς πρακτικὰς Δικονομικὰς ἀσκήσεις καὶ τοῦτο ἀδύνατον ἄνευ ἑνώσεως τῶν δύο Δικονομιῶν καὶ διορισμοῦ δύο καθηγητῶν αὐτῶν, διδασκόντων ἐκ περιτροπῆς καὶ ἀσκούντων συγχρόνως τοὺς φοιτητὰς φροντιστηριακῶς.

Ὅθεν πρέπει νὰ δεχθῇ ἡ Κυβέρνησις δύο ἕδρας τοῦ Δικονομικοῦ Δικαίου. Οὕτω δὲ δὲν θὰ εὑρεθα ἠναγκασμένοι νὰ ζητήτωμεν νὰ ψηφίσωμεν τὸν νόμον περὶ δικηγόρων, ὃν ζητεῖ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

Α. Ἀλεξανδρής. Τὸ νομοσχέδιον λέγει ὅτι εἰς ὅλας τὰς ἕδρας θὰ ὑπάρχουν φροντιστήρια.

Θ. Μιχαλόπουλος. Ἀντικρούει τὴν ἵδρυσιν ἑδρῶν τῶν νεωτέρων φιλολογιῶν ἐπὶ μειώσει τῆς σπουδῆς τῶν δύο ἀρχαίων κλασικῶν. Ζητεῖ ἵδρυσιν ἑδρῶν τῆς μέσης καὶ νεωτέρας Ἑλληνικῆς φιλολογίας, ὡς καὶ ἑκατέρους ἕδρας διὰ τὰς 4 νεωτέρας κλασικὰς ξένας φιλολογίας.

Α. Ἀλεξανδρής. Ὁρίζεται αὐτοτελὴς ἑκάστος ἕδρα τῆς μέσης καὶ νεωτέρας φιλολογίας, ὡς ἀνέπτυξα ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει.

Θ. Μιχαλόπουλος. Θεωρεῖ ἀνεπαρκεῖς τὰς δύο ἕδρας τῆς φιλοσοφίας, ζητεῖ 4. Ἐξαίρει τὴν ἕδραν τοῦ ἀρχαίου Δικαίου.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης κ. Σπ. Κ. Ἰγγλέση ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὴν πρότασιν περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. Σ. Θεοδωροπούλου ὑποβάλλεται πρότασις νόμου περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ διαδικασίας τῶν ἐξ ἡμερομισθίων ἀξιώσεων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Κερκύρας κ. κ. Ε. Σκιαδαρέση, Κ. Ζαβιτσιάνου, Λ. Κυγεΐνα ὑποβάλλεται πρότασις νόμου «περὶ συμπληρώσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ΒΣΠΓ' νόμου τοῦ 1894, περὶ τιμαρίων ἐν Κερκύρᾳ, ὡς καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΓΣΗ' νόμου τοῦ 1908, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Ἀττικοβοιωτίας κ. κ. Γ. Πολίτη καὶ Δ. Ζαμάνου Κυκλάδων ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. Ν. Σφακιανάκη ὑποβάλλονται τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Ὁ Βουλευτὴς Τρικκάλων κ. **Α. Παπαποστόλου** παρακαλεῖ ὅπως ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς καταθέσῃ τὸ ταχύτερον πίνακα λεπτομερῆ τῶν καθυστερουμένων ἐσόδων τοῦ Κράτους, εἰς ἕκαστον τῶν ἑξῆς κυριωτέρων ταμείων—ἤτοι Πειραιῶς—Αἰγίνης, Πατρῶν, Ἠλείας, Βόλου, Μαντινείας, Φθιώτιδος, Κορινθίας, Λακεδαίμονος, Λαρίσσης, Τρικκάλων καὶ Καρδίτσης διὰ τὰ ἔτη 1906, 1907, 1908 1909 καὶ 1910, χωριστὰ δι' ἕκαστον ἔτος, νὰ διαιρηθῶσι δὲ τὰ καθυ-

στερήματα τῶν νέων συνοικισμῶν προστρύγων εἰς τὰ ταμεῖα Βόλου, Λαρίσσης, Τρικκάλων καὶ Καρδίτσης.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν.

Μετὰ τὴν διακοπήν.

Τὴν 11ην ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Γ. Δημητρονόπουλος. Ζητεῖ αὔξησιν τῶν ἑδρῶν τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας.

Κ. Ζαβιτσάνος. Ζητεῖ δύο ἕδρας τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου. Καὶ τακτικὴν ἑδρῶν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου. Χωρισμὸν τῆς ἕδρας τῆς Ποινικῆς Οἰκονομίας ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου. Δηλ. ἕδρα τοῦ Οἰκονομικοῦ Δικαίου μὲ δύο τακτικοὺς Καθηγητάς. Κατάργησιν τῆς ἕδρας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου. Διαίρεσιν τῆς ἕδρας τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν.

Π. Ἀποστολίδης: Ζητεῖ νὰ ὀνομασθῇ Σχολὴ τῆς Ἐθνικῆς Φιλολογίας ἡ Φιλολογικὴ Σχολή. Αὔξησιν τῶν ἑδρῶν αὐτῆς. Ἐριστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων Γλωσσολογίας καὶ τῆς Ἀρχαιολογίας. Ζητεῖ ἕδραν Νομισματικῆς

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας, κ. **Μ. Νεγροπόντη** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ 9 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου περὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, τυποθησωμένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. **Ν. Σκιροῦ** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ 7. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου περὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀττικοβοιωτίας κ. **Δ. Ἀνδρέου** ὑποβάλλεται Πρότασις Νόμου περὶ ἐξασκήσεως τῆς Ἰατρικῆς ἐν Ἑλλάδι τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Πελ. Ἡλιόπουλος. Κατόπιν λέγει, τοῦ πλουτισμοῦ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου διὰ διαφόρων κληροδοτημάτων, εὐλόγως ἀξιοῖ ἡ κοινωνία μας ἂν ὄχι τὸν χωρισμὸν τοῦ Πανεπιστημίου πάντως ὅμως ἀναμένει τὸν πλουτισμὸν τῶν ἑδρῶν. Παρατηρεῖ μετὰ ἐθνικῆς λύπης του τὴν ἀμάθειαν τοῦ Ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὰς ἕδρας τῆς Νομικῆς Σχολῆς, συνιστᾷ τὴν ἵδρυσιν ἑδρῶν τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ Ναυτικοῦ Δικαίου. Παρακαλεῖ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἑδρῶν τῶν Πολ. Ἐπιστημῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν τῆς στατιστικῆς καὶ Ἀγρονομίας. Ὑπενθυμίζει ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον λόγῳ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν εἶνε μεταξὺ τῶν πρώτων τοῦ κόσμου, καὶ ὅτι, ὡς ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν Ναῶν τῆς Σοφίας καὶ τῶν Μουσῶν, πρέπει αἱ ἕδραι τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας καὶ Φιλοσοφίας νὰ αὐξηθῶσιν, ἐπίσης θεωρεῖ χρήσιμον καὶ ἕδραν Γεωγραφίας.

Α. Διομήδης. Φρονεῖ ὅτι μειδίαμα προκαλοῦν ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου 1) ὁ ὁρισμὸς ἕδρας Κανονικοῦ Δικαίου καὶ ἕδρας Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, ἑνὸς δηλ. καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. 2) ὁ περιορισμὸς εἰς μίαν μόνον ἕδραν Πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἐπιβαρυνομένην καὶ μὲ τὴν Δημοσιονομίαν 3) Ἡ ἔλλειψις ἕδρας Βυζαντινῆς Τέχνης καὶ Βυζαντινῆς Φιλολογίας, ὅτοι Βυζαντιακοῦ Πολιτισμοῦ.

Π. Ἀργυρόπουλος. Ἡ διάκρισις μεταξὺ Ἀστικοῦ καὶ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου δὲν ἔχει οὐδένα λόγον. Ἔπρεπε νὰ καθορισθῇ ἕδρα τῆς Ἱστορίας τοῦ Δικαίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς προαγωγῆς τῆς ἐπιστήμης τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Ἑλληνιστικοῦ Δικαίου. Ἡ ἕδρα τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ποινικῆς Οἰκονομίας πρέπει νὰ διακριθῶσι. Ἡ τῆς Ποινικῆς Οἰκονομίας νὰ συνταυτισθῇ μὲ τὴν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, Νὰ γίνῃ μία καὶ μόνον ἕδρα Κανονικοῦ Δικαίου καὶ διὰ τοὺς Θεολόγους καὶ διὰ τοὺς Νομικούς ὁ ὅρος Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον δὲν ἔχει θέσιν. Ὅταν κενωθῇ ἡ θέσις ἀπὸ τὸν κατέχοντα αὐτὴν γηραιὸν Καθηγητὴν κ. Εὐταξίαν, τότε νὰ γίνῃ ἡ συνένωσις τῶν ἑδρῶν.

Ἡ Δημοσία Οἰκονομία πρέπει νὰ διδαχθῇ εὐρύτατα. Ζητῶ ἕδραν Θεωρητικῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ πρακτικῆς, ἢ ἑρμηνευομένης τοιαύτης. Θεωρῶ ἀπαραίτητον τὴν ἵδρυσιν τακτικῆς ἕδρας διὰ τὴν Μεσαιωνικὴν καὶ νεωτέραν Ἑλληνικὴν Φιλολογίαν. Εὑρισκόμεθα ἄμεσοι ἀπόγονοι τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ ψυχολογία μας, αἱ σκέψεις μας καὶ τὸ αἴσθημά μας θὰ εἶνε ἀνισόρροπα, ἐφ' ὅσον δὲν στηρίζομεν τὴν Ἐθνικὴν ἡμῶν συνείδησιν ἐπὶ τῆς ἀκεραίας γνώσεως τοῦ παρελθόντος ἡμῶν, τὸ ὁποῖον βασίζεται τόσον ἐπὶ τῆς κλασικῆς Ἑλλάδος, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ Πανεπιστήμιον δὲ εἶνε τὸ μόνον μέσον πρὸς δημιουργίαν τοιαύτης πλήρους ἐθνικῆς συνειδήσεως.

Γ. Γαΐτάνης. Ζητεῖ νὰ γίνουν 4 αἱ ἕδραι τῆς Ἑλλ. Φιλολογίας, νὰ ἱδρυθῇ ἕδρα Νομισματικῆς καὶ Σφραγιδογλυφίας. Ζητεῖ καὶ γ' ἕδραν τῆς Φιλοσοφίας· δὲν πρέπει, λέγει, αἱ ἕδραι αὐταὶ νὰ καθορισθῶσιν, ἀλλὰ νὰ ὁρισθῶσιν ἁπλῶς.

Περαιοῦται ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9ου συζήτησις καὶ ψηφίζεται τοῦτο δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζονται ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 10, 11, 12, 13, 14, 15 καὶ 16. Ἐπὶ τοῦ 17ου ὁ κ. Κουλουμβάκης λέγει ὅτι εἶνε ἀναιτιολόγητον τὸ ὅριον ἡλικίας διὰ τοὺς Καθηγητὰς τῆς Θεολογίας, τῆς Φιλοσοφίας καὶ τῆς Φιλολογίας.

Μ. Ἀριβαντινός. Φρονεῖ ὅτι πέραν τοῦ 60οῦ ἔτους δὲν δύναται νὰ διδάσκῃ ὁ Καθηγητής. Οἱ πέραν τοῦ 60οῦ δύνανται νὰ διδάσκωσιν ὡς Ἐπίτιμοι.

Ψηφίζεται ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 17 ὡς καὶ τὰ 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25—62

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον εἰς β' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ἀκολουθεῖ Γ' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ μετακλήσεως ἀλλοδαπῶν ἀξιωματικῶν πρὸς ὀργάνωσιν τῆς Χωροφυλακῆς.

Ε. Κουμανιωτάκης. Φρονεῖ ὅτι ἔσπευσεν ἡ Κυβέρνησις νὰ δημιουργήσῃ ἀστυνομίαν ἐξ ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, παρασυρθεῖσα ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς Κρητικῆς Χωροφυλακῆς. Δὲν ἔπρεπε νὰ σκεφθῶμεν νὰ δημιουργήσωμεν τὴν κατάστασιν τῆς μονιμότητος τῆς ἐκ Χωροφυλακῆς ἀστυνομίας εἶνε προωρισμένη νὰ ἀποτύχῃ καὶ ἡ νέα αὕτη ἐκ Χωροφυλακῆς ἀστυνομία, ἀλλὰ ὅταν θελήσωμεν ν' ἀπαλλαχθῶμεν αὐτῆς θὰ εἶνε μάταιον, διότι θὰ ἔχῃ δημιουργηθῇ πλῆθος ἀξιωματικῶν, οἵτινες κατὰ τὸ Σύνταγμα θὰ μισθοδοτοῦνται.

Ἐλ. Βενιζέλος Οἱ ὀργανωταὶ θὰ χρησιμεύσουν καὶ διὰ νὰ ὑποδείξουν σύστημα ἀστυνομικὸν προσφορώτερον. Ἡ δὲ Κρητικὴ χωροφυλακὴ ὑπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ὀργανωτὰς κατέστη ἀληθῶς πρότυπον ἀστυνομίας.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ μετακαλέσῃ ἕνα ἀλλοδαπὸν ἀνώτερον Ἀξιωματικὸν μετ' ἐπιτελείου ἐξ ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἀλλοδαπῶν ἐπίσης Ἀξιωματικῶν, πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Χωροφυλακῆς, τὴν διαρρύθμισιν τῆς εἰδικῆς καὶ Ἀστυνομικῆς αὐτῆς ὑπηρεσίας καὶ τὸν κανονισμὸν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν γένει τοῦ Σώματος.

Ἡ Στρατιωτικὴ αὐτὴ Ἀποστολὴ θέλει διατελεῖ ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῶν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, κατὰ λόγον τῆς ἐπὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἑκάστου τούτων ἁρμοδιότητος.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀποστολῆς ἀνατίθεται ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Χωροφυλακῆς, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς Ἀξιωματικοὺς ἡ διοίκησις ἄλλων μονάδων, ὑπηρεσιῶν ἢ καταστημάτων τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ ἡ ἐκτέλεσις καθηκόντων Ἐπιθεωρητοῦ.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀποστολῆς δύναται νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἕνα τῶν κατωτέρων αὐτῆς Ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρον 3.

Εἰς ὅσας μονάδας ἤθελεν ἀνατεθῇ ἡ διοικησις εἰς ἀλλοδαπὸν Ἀξιωματικόν, οἱ ἐν αὐταῖς ὑπηρετοῦντες Ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἐξακολουθοῦσιν ἀσκοῦντες τὴν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τοπικὴν ἀστυνομίαν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ, κατὰ τὰ διὰ Β. Διαταγμάτων κανονισθησόμενα.

Ἄρθρον 4.

Οἱ ἀλλοδαποὶ Ἀξιωματικοὶ διατηροῦσι τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀλλοδαποῦ, θεωροῦνται δὲ ἔχοντες τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν ἐκείνου, ὃν ἐν τῷ στρατῷ αὐτῶν κατέχουσιν, ἀφ' ἧς ἀναλάβωσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ὑπηρεσίαν.

Τάσσονται δὲ ἐν τῷ Σώματι τῆς Χωροφυλακῆς ἐς πᾶσαν περίστασιν πρὸ πάντων τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ βαθμοῦ πρὸς ὃν ἐξομοιοῦνται.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ἀποδοχαὶ καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἐν Ἑλλάδι ὑπηρεσίας τῶν ἀλλοδαπῶν Ἀξιωματικῶν, ὡς καὶ αἱ δαπάναι τῆς μετακλήσεως αὐτῶν, ὁρισθήσονται διὰ συμβάσεως μεταξὺ τῆς

Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους, ἐξ οὗ ἡ Ἀποστολή.

Τὰ ἕνεκα κινήσεως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ὁδοιπορικὰ αὐτῶν ἔξοδα κανονισθήσονται διὰ Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἀναγκαία πίστωσις διὰ τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὰς δαπάνας ἐν γένει τῶν ἀλλοδαπῶν Ἀξιωματικῶν, αἵτινες εἰς οὐδεμίαν ὑποβάλλονται κράτησιν, ἀναγράφεται ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 7.

Αἱ τοποθετήσεις τῶν ἀλλοδαπῶν Ἀξιωματικῶν ἐνεργοῦνται διὰ Βασ. διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀποστολῆς.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποσπῶνται παρὰ τῇ Ἀποστολῇ καὶ Ἀξιωματικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς.

Ἄρθρον 8.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου, κανονισθήσονται διὰ Β. διαταγμάτων.

Ψηφίζεται εἶτα παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον «περὶ φορολογίας τοῦ ἐγχωρίου ἀνθρακασβεστίου».

Ψηφίζονται ἀκολούθως κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως τὰ νομοσχέδια :

«Περὶ ὀργανώσεως τῶν λιμενικῶν ἀρχῶν καὶ περὶ συστάσεως λιμενικοῦ σώματος».

«Περὶ τῶν ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυτικῷ τηρουμένων μητρώων».

«Περὶ τῆς ὀργανώσεως τῶν συνεργείων τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ περὶ τοῦ σώματος τῶν τεχνιτῶν»

«Περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ναυτικῶν συντάξεων διατάξεων».

«Περὶ συνδρομῶν καὶ ἑτέρων δαπανῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν».

«Περὶ συστάσεως τμήματος ἐμπορικῆς ναυτιλίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας

καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΣΚΤ' περὶ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου».

Παραπέμπονται δὲ ταῦτα εἰς Ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν κ. κ. Π. Γκίνη, Ι. Λεωνίδα, Δ. Κολουμπάρδου, Θ Κουτσόπη, Ι. Κουντουριώτου, Π. Γρυπάρη, Π. Μανωλίτση, Θ. Κοντομιχάλου, καὶ Ν. Ραυτοπούλου.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 1 καὶ 56' μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στρίτες

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κογεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΕ'

Τῆς 28ης Ἰουνίου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου, ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι αὐτὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, παρόντων 127 βουλευτῶν.

Παρὰ τοῦ κ. **Προέδρου** ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς· 1) Ὁ Ἐμπορ. Σύλλογος Φαρσάλων ζητεῖ Ὑποκατάστημα Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Φαρσάλοις. 2) Οἱ κάτοικοι τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ζητοῦν ἀσφαλτόστρωσιν τῆς ὁδοῦ. 3) Οἱ Καφεπῶλαι Πατρῶν μετὰ τῶν πελατῶν των ζητοῦν νὰ ἐπιτραπῇ τὸ παιγνίδιον «Τόμπολα». 4) Οἱ ἐν Ἑλλάδι ποτοποιοὶ ζητοῦν νὰ ψηφισθῇ τὸ περὶ φόρου τοῦ οἰνοπνεύματος νομοσχέδιον. 5) Οἱ Ἀμπελοκτήμονες Ἀττικοβοιωτίας ζητοῦν νὰ υἱοθετηθῇ ἡ πρότασις νόμου 60 καὶ πλέον βουλευτῶν περὶ τοῦ φόρου τοῦ οἰνοπνεύματος. 6) Οἱ Λαχανοπῶλαι Ἀθηνῶν—Πειραιῶς ἀναφέρονται διὰ τὸ νέον νομοσχέδιον περὶ Κυριακῆς ἀργίας. 7) Οἱ Οἰνοπῶλαι καὶ Μάγειροι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὁμοίως. 8) Αἱ ἐν Πειραιεῖ ἐργάτιδες ὑποβάλλουν ἀναφορὰν περὶ ἐπιβολῆς φορολογίας εἰς τὰς ραπτομηχανάς. 9) Ὁ Σύνδεσμος Ἀλληλοβοηθείας τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων Λευκάδος ὑποβάλλει ἀναφορὰν ὑπὲρ τῶν οἰκονομικῶν νομοσχεδίων.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. **Ἀθ.**

Χριστίδου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ταμιακῆς ὑπηρεσίας κλπ.. τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Α. Συγλίτικον. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως συγκατανεύσῃ εἰς τὴν ψήφισιν εἰς β' ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τοῦ οἰνοπνεύματος.

Α. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Δὲν δύναται τὴν στιγμὴν ταύτην νὰ μεταβληθῇ ἡ Ἡμερησία Διάταξις, ἐν τῇ προόδῳ τῆς συνεδριάσεως θὰ ἴδωμεν.

Ε. Ράπουλης. (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Ζητεῖ νὰ δεχθῇ ἡ Βουλὴ ὅπως προταχθῇ πρὸς ψήφισιν τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου ΓΥΚΖ' (ἀριθ. 3427) τῆς 20 Νοεμβρίου 1909 «περὶ ὁδοποιΐας».

Ἡ Βουλή, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, δέχεται τὴν πρότασιν.

Μὴ ἔχοντος οὐδενὸς τὸν λόγον, ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν β' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νόμων.

Θ. Καιτσούπης. Πῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀντελήφθη καὶ ἐξήλεγξεν, ὅτι ἀπαιτεῖται αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ ὡρισμένων ταμείων — καὶ δὴ 50 γραμματέων δημοσίων εἰσπρακτόρων. Καὶ ἂν ὑπάρχῃ πράγματι ἀνάγκη αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσπρακτόρων, πῶς δικαιολογεῖται ἡ μέριμνα περὶ αὐξήσεως τοῦ ὅλου προσωπικοῦ, ἐπὶ μεγάλῃ ἐντάσει τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους. Καὶ ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ταμιακῶν ὑπαλλήλων εἶνε βελτίωσις τῆς ὑπηρεσίας; Τοιαῦτα δοκίμια καὶ τοιαύτας παρωδίας νομοθετικῆς ἐργασίας ἐκπονηθείσης παρὰ τῶν ἁρμοδίων τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐγκλειούσης ἐξάπαντος προσωπικὰς δαπάνεις, ὑπενθυμίζουν τὸ παρελθόν.

Ἡ πολυθρύλητος τῶν ταμείων τῆς Ἑλλάδος, ἡ αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ, οὕτως ὥστε αἱ δαπάναι νὰ ἀπορροφοῦν μέγα μέρος τῶν εἰσπράξεων, δὲν ἔχει τὸ ἀνάλογον ἀλλαχοῦ. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἓν μόνον Κεντρικὸν Ταμεῖον ὑπάρχει, τὰ δὲ ὑπο-

καταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας ἀναλαμβάνουν τὰς εἰσπράξεις καὶ τὰς πληρωμάς. Ἠδύνατο καὶ παρ' ἡμῖν ν' ἀνατεθῇ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἀντὶ ποσοστοῦ, ἐν μέρει τοὐλάχιστον, ἡ εἴσπραξις καὶ πληρωμὴ τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων. Θὰ εἴχομεν δὲ ὡς ἀποτέλεσμα καὶ ὅτι τὸ Κράτος θὰ ἐχρειάζετο ὀλιγωτέρου νόμισμα πρὸς πληρωσιν τῶν ἀναγκῶν. Θὰ ἐβελτιοῦντο αἱ Τραπεζικαὶ ἐργασίαι καὶ θὰ ἐχρειάζετο διὰ τὴν κίνησιν τῶν συναλλαγῶν πολὺ ὀλιγώτερον ποσὸν νομίσματος, εἴτε χρυσοῦ, εἴτε χαρτίνου. Ὁ ἔλεγχος διὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κλπ. εἶνε ἐντελῶς φαινομενικός. Ἐὰν δὲν πρόκειται ν' ἀλλάξῃ τὸ ταμιακὸν σύστημα, τοὐλάχιστον ἐπιβάλλεται ἡ βελτίωσις τοῦ ποιοῦ τῶν ταμιακῶν ὑπαλλήλων. Καὶ ἡ κεντρικὴ ταμιακὴ ὑπηρεσία εἶνε τοῦ αὐτοῦ ἀκριβῶς ποιοῦ μὲ τὸ κατώτερον προσωπικόν.

Πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐξάνονται αἱ δαπάναι καὶ λόγῳ τῶν συντάξεων, δὲν καλύπτονται οὐδόλως αὐταὶ διὰ τῆς κρατήσεως ἐκ τῶν μισθῶν. Διπλάσιον σχεδὸν εἶνε τὸ ποσόν, τὸ πληρωνόμενον παρὰ τοῦ Κράτους εἰς συντάξεις, ἀπὸ τὸ λαμβανόμενον παρ' αὐτοῦ διὰ τῶν κρατήσεων.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀποδεικνύει ὅτι θὰ αὐξήσουν αἱ εἰσπράξεις, ἀλλὰ αἱ δαπάναι ἀσφαλῶς θ' αὐξήσουν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας εἰς τὸ ποσὸν ὅπερ μᾶς ζητεῖ ὁ κ. Ὑπουργός, ἤτοι 211.000 δραχ. περίπου. Ἀπὸ δεκαετίας ἔχομεν μεγάλας αὐξήσεις εἰς τὰ ἔξοδα τῆς διοικήσεως, χωρὶς νὰ ἔχωμεν βελτίωσιν τῆς διοικήσεως. Πρὸς τούτοις δίδεται ἕνα ὁλόκληρον 3 τοῖς ο/ο πεσόστὸν καὶ εἰς τοὺς ταμίας καὶ εἰς τοὺς ἐφόρους καὶ εἰς τοὺς γραφεῖς ἀκόμη.

Ἀντὶ βελτιώσεως τῆς ταμιακῆς καὶ τῆς ἐφορειακῆς ὑπηρεσίας ἔπρεπε νὰ συγκεντρωθῇ ἡ μέριμνα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς βελτιώσεως τῆς τελωνειακῆς ὑπηρεσίας, ἥτις εἶνε ἡ βάσις τῶν δημοσίων προσόδων.

Προκειμένου δὲ περὶ Ταμιακοῦ συστήματος, νῦν, ὅτε καὶ ἡ συγκοινωνία ἀνεπτύχθη, εἰς καλὸν σημεῖον, ἡ μόνη βελτίωσις εἰς αὐτὸ εἶνε ἡ ἀνατροπὴ τοῦ κρατοῦντος ἤδη παρ' ἡμῖν. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὅμως δημιουργοῦνται νέαι δαπάναι, ἀφ' ὧν ποτὲ δὲν θ' ἀπαλλαγῶμεν, δημιουργεῖται δαπάνη μὴ παραγωγική, τὴν ὁποίαν ἐξάπαντος θὰ κἰσθανθῇ

ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὡς καὶ ἠσθάνθη καὶ τὴν δαπάνην τῆς αὐξήσεως τῶν Νομαρχιῶν καὶ τῶν Πρωτοδικείων.

Οἱ κ. κ. **Θρ. Πετμεζᾶς** καὶ **Πελ. Ἀλιόπουλος**, ὑποδεικνύουν τὰ ἐλαττώματα τοῦ 32ου ἄρθρου θεωροῦντες ὅτι δι' αὐτοῦ δημιουργεῖται παγὶς κατὰ τῶν πολιτῶν, καὶ ἰδίως τῶν ἐνοικιαστῶν, καὶ συνιστοῦν τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ.

Παρὰ πολλῶν βουλευτῶν ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Μεσσηνίας, κ.κ. Θ. Κουτσουμπτοπούλου, Α. Περρωτῆ καὶ Δ. Κάβουρα, ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὴν πρότασιν Νόμου περὶ ἀναγραφῆς ἐδαφίου ἐν τῷ Νόμῳ ΓΨΚ' (3720) πιστώσεως διὰ τὰς σχολὰς Ἀπόρων Παίδων Πύργου καὶ Αἰγίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Μεσσανίας, κ.κ. Γ. Κορομηλᾶ, Ἀν. Κοκκέβη, Ε. Μπαρδοπούλου, Δ. Κάβουρα ὑποβάλλεται Τροπολογία εἰς τὸ σχέδιον Νόμου περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος κ. Π. Βουρλούμη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Δ. Κανελλοπούλου, ὑποβάλλεται Τροπολογία εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Φ. Νέγρης Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἀρνεῖται τὴν πληρωμὴν φόρων, ἀλλὰ ποτὲ δὲν πηγαίνει ὁ εἰσπράκτωρ νὰ τοὺς ζητήσῃ ἀπὸ αὐτὸν ὅταν δύναται νὰ πληρώσῃ. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου προέρχονται κατόπιν αἱ δυσχέρειαι καὶ τὰ βάσανα τῶν χωρικῶν. Εἶχα κηρυχθῆ πάντοτε καὶ διὰ τῆς δημοσιογραφίας, ἀκόμη ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ταμειακοῦ συστήματος. Συγχαίρω τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὴν ἀπόπειραν διὰ τοῦ νομοσχεδίου. Ἀλλὰ βλέπω ἐλλείψεις. Θέτει τὴν ἀξίαν καὶ χρησιμότητα τῶν ὑποταμιῶν εἰς ἥσσονα θέσιν. Δὲν δυνάμεθα νὰ ρίψωμεν αὐτοὺς εἰς τοὺς δρόμους ὡς

ἀπαιτεῖ τὸ νομοσχέδιον, τινὲς αὐτῶν ἔχουν καταθέσεις εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Κράτους, λόγῳ συντάξεως, καὶ αὐτὰς θὰ τὸ ληστεύσῃ τὸ Κράτος. Μὴ μνημονεύων οὐδόλως αὐτῶν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐν τῇ ἐκθέσει καὶ προσθέτων νέους ὑπαλλήλους διὰ τοῦ νομοσχεδίου, μᾶς λέγει βεβαίως ὅτι ἀπολύει, δηλ. ἀδικεῖ αὐτούς. Καὶ ὅμως ὁ θεσμὸς τῶν ὑποταμιῶν ἦν ἐκ τῶν χρησιμωτέρων διὰ τὰς εἰσπράξεις.

Δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμέν τι κατὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς σήμερον, οἵτινες περισσότερα δίδουν διὰ τῶν κρατήσεων πρὸς τὸ Δημόσιον ἢ ὅσον λαμβάνουν διὰ τῶν συντάξεων.

Μόνον τῶν δημοτικῶν διδασκάλων ἡ θέσις εἶνε ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην καλλιτέρα.

Δ. Χνιάδης. Ζητεῖ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ὅρου περὶ Διπλώματος διὰ τοὺς ὑποταμίας προκειμένου περὶ συμμετοχῆς εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῶν γραμματέων εἰσπράξεων. Διότι ἄλλως θὰ ἀπομακρυνθοῦν ὑποταμίαι τιμιώτατοι, ἐμπειρότατοι καὶ χρησιμώτατοι εἰς τὸ Δημόσιον.

Δὲν εἶνε δὲ καλόν, λέγει, οἱ ὑπάρχοντες εἰσπράκτορες καὶ ἔχοντες ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ Σχολείου νὰ μὴ δικαιοῦνται νὰ μετάσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ.

Π. Βελλόπουλος Ζητεῖ νὰ ὁρισθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀφομοίωσις τῶν ταμιῶν πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ δὴ τοὺς Ἐφορειακούς, διότι ἄλλως παραβλάπτονται ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν εἰς β'. ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζονται κατόπιν δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, ἐπὶ τοῦ 5ου ἄρθρου παρατηρεῖ ὁ κ. **Κ. Γόντικας** ὅτι ἡ διάκρισις διὰ τὸν Κεντρικὸν Ταμίαν ὡς πρὸς τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας εἶνε χαριστική. Ὁρίσατε, λέγει, διὰ τοὺς Ταμίας τὸ 70ὸν καὶ ἀφίσατε εἰς τὰ συμβούλια κλπ. νὰ ἀποφαίνωνται περὶ ἀντικαταστάσεως ἐν περιπτώσει ἀσθενείας σοβαρᾶς κλπ.

Ε. Κουλουμβάκης. Πρὶν γίνω βουλευτὴς ἤμην κατὰ τῆς γεροντοκρατίας, ἀφότου ἔγεινα βουλευτὴς μετενόησα. Αὐξάνομεν τὰς Δημοσίας θέσεις, αὐξάνομεν τοὺς συνταξιούχους διὰ τῶν φραγμῶν περὶ ἡλικίας κλπ., ἔχομεν ἀφ' ἑτέρου καὶ τὴν μετανάστευσιν, καὶ θὰ καταντήσωμεν ἀποκλειστικῶς Κράτος ἀργῶν τροφίμων τοῦ Δημοσίου Τα-

μείου. Ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου κατὰ τοῦ γεροντισμοῦ μετεπέσαμεν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως, εἰς τὸ ἕτερον ἀντίθετον καὶ ἠρχίσαμεν ν' ἀποδιώκωμεν τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν ὑπαλλήλους ἀκμαιοτάτους ἀκόμη — δι' ἀλλεπαλήλων νόμων καὶ μέτρων.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, 8, 9.

Ἐπὶ τοῦ 10ου ὁ κ. **Θ. Πετμεζᾶς** φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ διατηρηθῶσι κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ὑπηρεσίας οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου εἰσπράκτορες, ὥστε νὰ μὴ στερηθῶμεν καὶ καλῶν ὑπαλλήλων.

Π. Ἀραβαντινός. Ἐκφέρει τὴν αὐτὴν γνώμην.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὸ 10ον ἄρθρον καὶ τὸ 11ον.

Ἐπὶ τοῦ 12ου ἄρθρου ὁ κ. **Βούτσης** κηρύσσεται κατὰ παντὸς ποσοστοῦ καὶ δὴ τῶν 3 ο]ο, τῶν διδομένων εἰς τοὺς γραμματεῖς διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐκτὸς τῶν διδομένων διὰ λογιστικὰ λάθη.

Ε. Κουλουμβάκης. Δὲν εὑρίσκει πραγματικὸν λόγον διὰ τὰ ποσοστὰ ταῦτα τῶν 3ο]ο.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 12, 13, 14.

Ἐπὶ τοῦ 15ου ἄρθρου ὁ κ. **Κ. Γοντικᾶς** φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' αὐξηθῇ τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας ὡς πρὸς τοὺς εἰσπράκτορας, νὰ ἐπιτρέπεται δὲ νὰ μετέχουν τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ οἱ ἔχοντες πτυχίον ὑποδιδασκαλείου καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 15, 16, 17, 18, μετὰ παρατήρησιν εἰς αὐτὰ τοῦ κ. **Φ. Νέγρη,** 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30.

Ἐπὶ τοῦ 31ου ὁ κ. **Π. Καθαίμης** ἀναπτύσσει Τροπολογίαν του, ἣν ὑποβάλλει καὶ ἐγγράφως εἰς τὸ Προεδρεῖον. Θὰ τυπωθῇ πρὸς διανομήν.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως τὸ 31ον ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ 32ου ὁ κ. **Θ. Πετμεζᾶς**, ὁ κ. **Πελ. Ἠλιόπουλος** καὶ ὁ κ. **Φ. Νέγρης** ὑποβάλλουν παρατηρήσεις

Ε. Κουλουμβάκης. Λέγει ὅτι ἡ διάταξις ἀπαγορεύει ὡρισμένον εἶδος συναλλαγῶν ὑπὸ ὅρους συμφέροντας καὶ τιμίους. Οὐδεὶς ἐνοικιαστής, εἴτε ἰδιοκτήτης εἶχε ποτὲ συμφέρον νὰ καθυστερήσῃ τὸν φόρον τοῦ Δημοσίου.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως τὸ 32ον.

Ἐπὶ τοῦ 33ου ἄρθρου ὁ κ. **Ι. Μπακόπουλος** ζητεῖ

νὰ μὴ ἀρχίζῃ δεκαετία παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβαιώσεως τοῦ προστίμου.

Ε. Κουλουμβάκης. Ὑποστηρίζει τὴν γνώμην ταύτην.

Ι. Μπακόπουλος. «Δὲν ἔχει σκοπιμότητα ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου, διότι ὅλα τὰ πρόστιμα εἰσπράττονται αὐτοστιγμεὶ ἀπὸ τῆς βεβαιώσεως. Μὴ θέλετε νὰ καταδιώκετε τοὺς ἀνηλίκους καὶ τὰς γυναῖκας ἐφ' ὅρου ζωῆς, νὰ μεταβάλλεται τοὺς ὅρους τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.»

Ε. Κουλουμβάκης. Ὑποθέτω ὅτι πρόκειται περὶ παρεννοήσεως.

Ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 33, 34, 35.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ σύνολον εἰς β' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφίζεται δι' ἀναστάσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορολογίας τοῦ οἰνοπνεύματος νόμων.

Ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. **Ε. Ρέπουλη** 1) Νομοσχέδια περὶ ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Καλαμῶν 2) Νομοσχέδιον περὶ προσλήψεως ἑνὸς τοπογράφου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν Δημοσίων ἔργων.

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς κηρύσσονται τὰ Νομοσχέδια κατεπείγοντα.

Ἡ Βουλὴ, ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου, ψηφίζει αὐτὰ κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν. Ὁ κ. Πρόεδρος, τῇ συναινέσει τῆς Βουλῆς, καταρτίζει Ἐπιτροπὰς πρὸς παραπομπὴν αὐτῶν, ἃς καὶ ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ μὲ τὸ πρῶτον ἐκ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ἀν. Κοκέβη, Εὐστ. Μπαρδοπούλου, Μαρ. Δαζέα, Ἀ. Παπαχελᾶ, Δημ. Κάβουρα, Ἀν. Πετρομανιάτη, Ἀ. Περρωτῆ, Θ. Κουτσομητοπούλου, Ν. Δελακοβία, διὰ δὲ τὸ β'. ἐκ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Γ. Βλάχου, Π. Ἀγγελίδου, Ν. Παπαϊωάννου, Δ. Οἰκονόμου, Ν. Ρούση, Γ. Καθάργιου, Ἀθ. Βαβυλοπούλου, Χρ. Καρᾶ, Γ. Σχινᾶ.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 1 καὶ 55' μετὰ μεσημβρίαν ὥραν.

Μετὰ μεσημβρίαν

Ὥρα 6.10' μ.μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἔκθεσιν τοῦ πλοιάρχου κ. Δαμιανοῦ περὶ τοῦ ἀτυχήματος τοῦ «Ἀβέρωφ» ὡς καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἥτις διεξήγαγε τὴν ἀνάκρισιν δηλῶ δὲ ὅτι εἶμαι ἕτοιμος ὅπως δεχθῶ τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τῆς σχετικῆς πρὸς τὸ ἀτύχημα τὸ ἐπισυμβὰν εἰς τὸ Θωρηκτόν.

Π. Γκίνης ἐρωτᾷ ἐὰν θὰ γίνῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Πρόεδρος Ἐγὼ γρονῶ ὅτι μέχρις οὗ τυπωθῶσιν τὰ κατατεθέντα ἔγγραφα, διότι ἀπεστάλησαν ἀμέσως πρὸς ἐκτύπωσιν καὶ διανομήν, ὀρθὸν θὰ ἦτο νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει. Ὅταν δὲ ταῦτα ἐκτυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ ἀτυχήματος τοῦ «Ἀβέρωφ».

Β' συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανώσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Ι. Ἀθηνογένης. Κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην τῆς ὀργανώσεως τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου. Φρονεῖ ὅτι ἐπιβεβλημένη εἶνε ἡ μετάκλησις ξένου ὀργανωτοῦ.

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ὀφείλω ἀπὸ τοῦδε νὰ δηλώσω ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ θέλει προστεθῇ ἄρθρον δι' οὗ θὰ εἶνε δυνατὸν ὅπως ἀνατεθῇ ἡ Διεύθυνσις τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου εἰς ἀλλοδαπόν.

Φ. Νέγρης Οὔτε εἰς ταύτας τὰς δαπάνας θὰ μὲ εὕρῃ ἀντιμέτωπον ἡ Κυβέρνησις, διότι εἶνε ὡμολογημένη ἡ ἀνάγκη τῆς ὀργανώσεως τοῦ Γεν. Λογιστηρίου. Ἐν ταῖς λεπτομερείαις μόνον θέλω ὑποδείξει παρατηρήσεις τινάς· προχωρῶν παρατηρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον οὐδαμῶς μεριμνᾷ περὶ τῶν παλαιῶν ὑπαλλήλων παρακαλεῖ δ' ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν σχετικὴ τροπολογία, ἣν θὰ ὑποβάλῃ.

Ε. Κουλουμβάκης Ἐντελῶς παράκαιρα ἔρχεται ἡ εἴδησις ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ μεταπαλέσῃ ἀλλοδαπὸν ὀργανωτὴν διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γ. Λογιστηρίου. Ἤθελον ὅμως παρακαλέσει τὴν Κυβέρνησιν νὰ δηλώσῃ εἰς ποῖον ποσὸν ὑπολογίζει τὴν δαπάνην διὰ πάντας τοὺς ὀργανωτάς, ἀφοῦ ἀκόμη δὲν ἔγιναν αἱ δηλώσεις ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Α. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγράφεται ἡ δαπάνη διὰ τοὺς ὀργανωτὰς τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λοιποὺς ὀργανωτὰς ἡ δαπάνη ἀναγράφεται πάντως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει ἀκούσει ἡ Βουλὴ τὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περαιωμένη, γίνεται δὲ δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν.

Ἐπίσης γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2.

Ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου ὁ κ. **Φ. Κουτσόπης** παρατηρεῖ ὅτι ἐκ τῶν 6 ὑπουργικῶν γραμματέων οἱ 5 εἶνε α' τάξεως καὶ ὁ εἷς μόνον β', ἐπομένως ὑπάρχει δυσαναλογία τις διότι οἱ γραφεῖς, εἶνε 7 α' τάξεως καὶ 7 β'. Συνιστᾷ ὅπως διαρυθμισθῇ τὸ πρᾶγμα. Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3 καὶ τὸ ἄρθρον 4τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου ὁ κ. **Φ. Νέγρης** ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ὑποβάλλει δὲ τροπολογίαν, ὡς ἐπίσης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ εἰσπράξεων τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νόμων.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 5ον, 6, 7 καὶ 8 τοῦ νομοσχεδίου, ὡς καὶ τὸ σύνολον τούτου.

Ὁ κ. **Α. Θεοδωρίδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος (θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Πρόεδρος β' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφοριῶν τοῦ Κράτους.

Θ. Κουτσόπης. Λέγει ὅτι ἐνῷ ἡ Βουλὴ ἐπανειλημμένως ἐψήφισε νομοσχέδια δι' ὧν αὐξάνονται αἱ δαπάναι οὐδὲν ἐψήφισε μέχρι τοῦδε περὶ μειώσεως τῶν δαπανῶν. Ὅταν θὰ διεξαχθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις θὰ εὑρεθῶ λέγει εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐπαινέσω τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν διὰ σημαντικὰς οἰκονομίας, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου. Συνιστᾷ ὅπως ἡ Κυβέρνησις μεριμνήσῃ πρὸς περικοπὴν τῶν περιττῶν δαπανῶν, αἵτινες εἶνε σημαντικαί. Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ

σύστημα τῶν ἐνοικιάσεων εἶνε βάρβαρον καὶ πεπαλαιωμένον δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ γίνῃ λόγος περὶ διοργανώσεως τοῦ ἐφοριακοῦ κλάδου, πρὶν ἢ καταργηθῇ τοῦτο. Θὰ προέτεινον ὅπως ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν στηρίζῃ τὴν βεβαίωσιν εἰς τὰς δηλώσεις τῶν φορολογουμένων, σύστηματὸ ὁποῖον θέλε εἶναι εὐχερὲς μάλιστα καὶ ἤδη ὁτιπρόκειται νὰ ἱδρυθῶσιν αἱ κοινότητες. Φρονεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον δέον ἔπρεπε μετὰ τοσαύτης σπουδῆς νὰ προσαχθῇ ἀλλ' ὅτι ἔδει ν' ἀναβληθῇ διὰ μέλλοντα χρόνον, ὁπότε ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ ἔβλεπεν ὅτι ἄλλα εἶνε τὰ μέτρα, ἅτινα θὰ ἔπρεπε νὰ προτείνῃ.

Ε. Κουλουμβάκης λέγει ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου πρόκειται ἁπλούστατα νὰ γίνῃ ἀναστάτωσις τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, ἡ ἀναστάτωσις δ' αὕτη ὀνομάζεται ἀναδιοργάνωσις. Εὔχεται ἡ πολιτικὴ ἡ σημερινὴ νὰ μὴ ὁδηγήσῃ τὸ Κράτος εἰς βάραθρον.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη. Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 εἰς β' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3. ὁ κ. **Δ. Κουλούμπαρδος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων τῶν καπνοκοπτηρίων (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.)

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Ἀνομολογεῖ ὅτι οἱ μισθοὶ τῶν δικαστῶν τῶν καπνεργοστασίων καὶ ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων τῶν καπνεργοστασίων εἶνε μικροί, ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο σκόπιμον νὰ προστεθῇ ἡ διάταξις αὕτη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ. Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους θέλει εἰσαχθῇ εἰδικὸν νομοσχέδιον.

Ι. Δογάνης. Ἐρωτᾷ ποίαν θέσιν καὶ ποίαν ὑπηρεσίαν ἐξελεγκτικὴν θὰ ἔχωσι παρὰ ταῖς Ἐφορείαις οἱ ἐλεγκταί, φρονεῖ δ' ὅτι αἱ θέσεις αὗται εἶνε περιτταί.

Α. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι οἱ ἐλεγκταὶ εἶνε ὑπάλληλοι ἀνώτεροι τῶν μέχρι τοῦδε ὑπαρχόντων. Οἱ ἐλεγκταὶ οὗτοι θὰ συνεργάζωνται μετὰ τῶν ἐφόρων κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων. Ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ὅτι εἶχε καθῆκον νὰ ζητήσῃ μεγαλητέρας ἐγγυήσεις χάριν τοῦ λαοῦ ἐν τῇ Ἐφοριακῇ ὑπηρεσίᾳ, οὗτος δ' εἶνε ὁ λόγος τῆς ἱδρύσεως τῆς νέας θέσεως.

Π. Ἀγγελίδης. Ὑποβάλλει παρατηρήσεις τινὰς σχε-

τικῶς πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ ὁριζομένους μισθοὺς τῶν διαφόρων ὑπαλλήλων, ὑποδεικνύει δ' αὐξήσεις τινάς.

Α. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς γενομένας συστάσεις περὶ αὐξήσεως.

Ἡ συζήτησις κηρύσσεται εἶτα περαιωμένη καὶ γίνονται δεκτὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ 5ου ὁ κ. **Γόντικας** παρατηρεῖ ὅτι ἐπιβάλλεται ὅπως διὰ διαγωνισμοῦ καταλαμβάνωνται αἱ θέσεις.

Α. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι θέλει λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν παρατήρησιν.

Ποιοῦνται ἐπίσης παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ. κ. Κ. Γόντικας καὶ Α. Τριγώνης.

Ὁ κ. **Βαβυλόπουλος** ποιεῖται ἐπίσης παρατηρήσεις τινάς, μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 5.

Ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου ὁ κ. **Ε. Κουλουμβάκης** λέγει ὅτι τὰ προσόντα καὶ οἱ διαγωνισμοὶ οὐδένα λόγον ἔχουσι διότι ὁ ὑπάλληλος καθ' ἑκάστην ἐπιδεικνύει τὴν ἱκανότητα καὶ τὰ προσόντα αὐτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 καὶ 13.

Ἐπὶ τοῦ 14ου ἄρθρου ὁ κ. **Φαρμάκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ὅπως δοθῇ ἀποζημίωσις εἰς ὑπάλληλον παθόντα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Α. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προσωπικὴ διάταξις.

Ι. Καναβός. Συνηγορεῖ ἐπίσης καὶ λέγει ὅτι ἡ Πολιτεία ἔχει καθῆκον νὰ ἀμείβῃ τοὺς παθόντας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπαλλήλους.

Ὁ κ. **Δ. Γκλαβᾶς** συνηγορεῖ ἐπίσης.

Α. Κορομηλᾶς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἰσαγάγῃ τὴν προτεινομένην διάταξιν.

Μετά τινας παρατηρήσεις τοῦ κ. **Κ. Γόντικα** περὶ τοῦ τιθεμένου ὁρίου ὁλικίας γίνονται δεκτὰ εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 14, 15, 16, 17, 18, 19, μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. **Φ. Νέγρη** 20, 21, 22 καὶ 23 ὡς καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Κ. Ἀλιβιζάνος** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ διοικήσεως τοῦ ἐν Τήνῳ Πανελληνίου ἱδρύματος».

Οἱ κ. κ. Λ. Φλαμπᾶς, Π. Πολυχρονιάδης, Γ. Παπακυριακόπουλος, Α. Καφεντζόπουλος, Ν. Συριόπουλος, Ἰ. Δογάνης, Ν. Ραρτόπουλος, Π. Ἡλιόπουλος, Λ. Ρῶσσος, Γ. Γαζέπης καὶ Δ. Γκλαβᾶς ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους».

Γίνεται δεκτὸν εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως, κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 167 τοῦ νόμου περὶ στρατολογίας.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπολογισμῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων διὰ τῶν πόρων τοῦ ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης». Παρακαλεῖ ὅπως τὸ νομοσχέδιον θεωρηθῇ κατεπείγον καὶ ἐπιψηφισθῇ κατ' ἀρχήν, ὅπως παραπεμφθῇ εἰς ἐπιτροπήν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἀποδέχεται τὴν ἀναγραφὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει, γίνεται δὲ δεκτὸν τοῦτο κατ' ἀρχὴν καὶ παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Οἱ κ. κ **Β. Μιχαλέας** καὶ **Ν. Βάρθης** ζητοῦσιν ὅπως συνεχισθῇ ἤδη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀτυχήματος τοῦ «Ἀβέρωφ».

Τῆς Βουλῆς συναινούσης ὁ λόγος δίδεται εἰς τὸν κ. Β. Μιχαλέαν, ἀφοῦ διενεμήθη ἡ ἐκτυπωθεῖσα ἔκθεσις τοῦ πλοιάρχου Δαμιανοῦ.

Π. Γκίνης. Κύριε Πρόεδρε, εἶμαι ἐγγεγραμμένος πρῶτος, ἑπομένως, ἐὰν ἡ Βουλὴ νομίζῃ ὅτι ἐπέστη ἡ στιγμὴ τῆς συζητήσεως, παρακαλῶ νὰ μοὶ δοθῇ ὁ λόγος.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Γκίνης ἔχει τὸν λόγον.

Π. Γκίνης. Λέγει ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ μορφώσῃ γνώμην ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. Δαμιανοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχε γνώμην ἀσφαλῆ δὲν νομίζει ὅτι θὰ ἐπετρέπετο νὰ ἔλθῃ πρὸ τῆς Βουλῆς τὸ ζήτημα πρὶν ἢ ἐξενεχθῇ ἡ ἐτυμηγορία τῶν φυσικῶν καὶ νομίμων δικαστῶν τοῦ πλοιάρχου τοῦ ἀτυχήσαντος πλοίου. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἐλεγχθῇ μόνον διότιδὲν ἠμύνθη ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ «Ἀβέρωφ», καὶ δὴ τοῦ κυβερνήτου ὅταν οὗτοι ἐγένοντο ἀντικείμενον προσωπικῆς ἐπιθέσεως ἐν τῇ Βουλῇ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Λακωνίας.

Β. Μιχαλέας. Νὰ ὀνομάσητε τὸν κ. βουλευτήν, διότι εἴμεθα βουλευταὶ Λακωνίας ὑπ' ἀριθ. 1, 2 καὶ 3.

Π. Γκίνης. Ἐννοῶ τὸν κ. Κουτούπην, ὅστις εἶνε καὶ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, δὲν ἀνέμενον δὲ νὰ προπηλακίσῃ ἀνώτερον αὐτοῦ καὶ ἀπόντα.

Θ. Κουτούπης. Τί ἐννοεῖτε προπηλακισμόν; Διότι ἐγὼ δὲν σᾶς ἐπιτρέπω νὰ μοῦ ἀποδίδετε τοιοῦτον χαρακτηρισμόν.

(Ἐνταῦθα προκαλεῖται θόρυβος καὶ φωναί, ὁ δὲ κ. Πρόεδρος ἀπειλεῖ ὅτι θ' ἀναγκασθῇ νὰ διακόψῃ τὴν συνεδρίασιν).

Π. Γκίνης. Δὲν ἔχω ἀνάγκην συνηγόρων οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς τὸ βῆμα νὰ δώσω ἐξετάσεις παλικαρισμοῦ· τίθεμαι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κ. βουλευτοῦ. Τὸ θάρρος καὶ τὴν ὀργὴν αὐτὴν ἔπρεπε νὰ ἐπιδείξῃ ὁ κ. βουλευτὴς κατὰ τοῦ δημοσιεύσαντος εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀνοικτὴν ἐπιστολήν, ἐκθέτουσαν τοὺς λόγους δι' οὓς ὁ κ. Κουτούπης μηνίει κατὰ τοῦ κ. Δαμιανοῦ.

Ὁ κ. **Θ. Κουτούπης** διαμαρτύρεται ζωηρῶς καὶ μὴ ἀκουόμενος λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος θορύβου.

Πρόεδρος Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 3'.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος,** ὅστις λέγει ὅτι τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ κ. Κουτούπη εἰς τὴν πρώτην συζήτησιν κατὰ τοῦ ἀτυχήσαντος πλοιάρχου, ὁ κ. Γκίνης ἐχαρακτήρισεν ὡς προπηλακισμόν, ὁ δὲ κ. Κουτούπης διεμαρτυρήθη ἕνεκα τούτου κατὰ τρόπον προκαλέσαντα ἀνωμαλίας ἐν τῇ Βουλῇ. Ὀφείλω νὰ δηλώσω, ὅτι οὐχὶ προπηλακισμὸν ἁπλῶς, ἀλλὰ κάτι πλέον ἀπετέλεσαν ὅσα ὁ κ. Κουτούπης εἶπε κατὰ τοῦ κ. Δαμιανοῦ.

Καὶ ἂν κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, ὡς ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἥτις κατεῖχε πάντας ἡμᾶς ἠδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ ὁ κ. βουλευτὴς Λακωνίας οὕτω ὁμιλήσας, ἐγὼ καθῆκον νὰ δηλώσω, ὅτι ἡ σημερινὴ αὐτοῦ στάσις κατ' ἀνωτέρου του ἀξιωματικοῦ εἶνε ἀξία πάσης κατακρίσεως. (Χειροκροτήματα).

Θ. Κουτσόπης. Τὰ χειροκροτήματα τῆς πλειοψηφίας δὲν θὰ δικαιολογήσωσι τὸ ἀδικαιολόγητον. Ἐγὼ δὲν εἶπον ὅσα μοὶ ἀπεδόσησαν, ἀλλ' εἶπον ὅτι ἡ εὐθύνη τοῦ κ. Δαμιανοῦ ἦτο ἀκεραία διὰ τὸ ἀτύχημα.

Φωναί. Διὰ τὰς ὕβρεις ;

Θ. Κουτσόπης. Ἀνέφερα ὡρισμένα γεγονότα, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς δύναται νὰ διαψεύσῃ καὶ ἤλεγξα τὴν Κυβέρνησιν διότι εἰς τοιοῦτον ἀξιωματικὸν ἀνέθηκε τὴν διεύθυνσιν τοῦ μοναδικοῦ μας θωρηκτοῦ. Δὲν ἐπροπηλάκισα κανένα, ὁ δὲ κ. Γκίνης δύναται νὰ δηλώσῃ ἐὰν ὅσα εἶπον δὲν εἶνε πασίγνωστα μεταξὺ τοῦ ναυτικοῦ κόσμου. Ὑβριν ἀποτελοῦν ὅσα εἶπεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὑπερτιμήσας ὡς ὑπερεπίμησε τὰ λεχθέντα. Δὲν ἀνέμενα, ἵνα ὁ κ. Γκίνης μὲ προκαλέσῃ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἑνὸς καθάρματος. Θὰ ἀπήντων ἐὰν ὁ κ. Γκίνης ἐδέχετο, ὡς ἀληθῆ τὰ ἐν αὐτῇ.

Καταλήγων δηλοῖ, ὅτι αἰσθάνεται σεβασμὸν πρὸς τὸν κ. Γκίνην καὶ ὡς ἀνώτερόν του καὶ διότι τὸν ἐτίμα καὶ ζητεῖ ὅπως ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐξασκῇ τὴν ἐπιβολήν του πρὸς τήρησιν τῆς εὐκοσμίας, συνιστᾷ δὲ νὰ ἐνδιαφέρεται ἧττον ὑπὲρ τῶν φίλων του καὶ περισσοτέραν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

Ὁ κ. **Η. Γκίνης** συνεχίζων λέγει ὅτι ὁ κ. Κουτσόπης δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὅσα ἠκούσθησαν διὰ τὸν κ. Δαμιανόν, διότι τοὐλάχιστον ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του ὅτι ὁ κυβερνήτης ἐκεῖνος μετέβαινεν ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος παρὰ ξένῃ Αὐλῇ, θὰ ἦτο δὲ ἀνίκανος νὰ παραστῇ ἔστω καὶ ὡς θεατὴς εἰς τὰς ἑορτὰς ἐκείνας, ἐὰν ἦτο ἐλεεινὸς ἀνθρωπίσκος οἷαν τὸν παρέστησεν ὁ βουλευτὴς Λακωνίας. Ἐξακολουθῶν ἐξαίρει τὸν δημόσιον καὶ τὸν ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα τοῦ κ. Δαμιανοῦ, ὅστις ἄλλως συναινούσης καὶ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ πάντων τῶν ἀξιωματικῶν, ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἐπὶ τῆς ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως. Τότε ὁ κ. Κουτσόπης ἦτο δρῶν πρόσωπον ἐν τῇ ἐπαναστάσει. Ἂν δὲ κατόπιν μετέβαλε γνώμην ἀπέναντι τοῦ κ. Δαμιανοῦ, ἡ αἰτία δύναται νὰ ἀναζητηθῇ εἰς τὴν δημοσιευθεῖσαν κατ' αὐτοῦ ἀνοικτὴν ἐπιστολήν.

Φ. Κουτσόπης λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνεται

λόγος ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τῶν λεγομένων ἢ γραφομένων ἔξω αὐτῆς.

Τελευτῶν ὁ κ. **Γκίνης** λέγει ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ εἴπῃ τὴν γνώμην του πρὶν ἴδῃ καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ναυάρχου Τῶφνελ καὶ πρὸ παντὸς πρὶν ἐκδοθῇ ἡ ἐτυμηγορία τῶν φυσικῶν τοῦ κυβερνήτου δικαστῶν. Ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ἀτύχημα, ἂν ἔφερε ζημίας εἰς τὸ Κράτος, δὲν δύναται ὅμως νὰ κηλιδώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ. Καὶ φοβεῖται μήπως ἡ ὑπεράγαν ζωηρὰ ἐπίθεσις ἡ γενομένη ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀτυχήματος ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα νὰ κλονίσῃ τὴν πεποίθησιν τοῦ ἔθνους ἐπὶ τὸ ναυτικόν. Καὶ τοῦτο θὰ εἶνε ἀπώλεια πολὺ μεγαλητέρα οἱωνδήποτε ἀπωλειῶν εἰς τὸ ὑλικὸν τοῦ στόλου.

Καταλήγει ζητῶν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ δημιουργήσῃ ἰσχυρὸν ναυτικόν, ἔστω καὶ ἂν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο χρειασθῇ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀποκάθαρσιν, πατῶσα ἐπὶ πτωμάτων, διότι ἄνευ πειθαρχοῦντος καὶ ἰσχυροῦ ναυτικοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ πολεμικὴ Ἑλλάς. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. Β. Μιχαλέας Λέγει ὅτι ἡ πηγὴ παντὸς κακοῦ εἶνε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν τοῦ ὁποίου ἡ ὑπηρεσία διήρεσε τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα, ἐνσπείρουσα τὸ μῖσος καὶ τὴν διχόνοιαν. Αὐτὴ ἡ ραδιοῦργος κλίκα ἔθεσε τὸν στόλον μας ἐν ἀδυναμίᾳ, καὶ ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τόσων ζημιῶν εἰς τὰ πλοῖα ἐκ συγκρούσεων καὶ προσκρούσεων τονίζει ὅτι λέγων ταῦτα δὲν ἐλέγχει τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ἀλλὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ. Ἐλέγχει ἀκολούθως τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διότι δὲν ἔδωκεν εἰς τὸν κ. Δαμιανὸν ὡς βοηθοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἀλλὰ τουναντίον διώρισεν ἐχθροὺς αὐτοῦ παρὰ τὴν διαμαρτυρίαν του, ἀνεκάλεσε δὲ τὸν κ. Βρυάκον τὸν μόνον ἀξιωματικὸν τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ κ. Δαμιανοῦ. Ὑπίσης εὑρίσκει οὐχὶ σοβαρὸν τὸ κυβερνητικὸν ἐπιχείρημα ὅτι ἐστάλη ὁ «Ἀβέρωφ» εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Δύναμιν ταύτην.

Καταλήγων λέγει πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὅτι ἐπισπεύδει τὴν πτῶσίν του καὶ ἡ πτῶσίς του εἶνε προσεχὴς διότι τὴν παρεσκεύασε διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ Διαδόχου καὶ διὰ τοῦ δυστυχήματος τοῦ «Ἀβέρωφ».

Διακόπτεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρα 9. 10' μ. μ.

Μετὰ τὴν Διακοπὴν.

Ὁ κ. **Κουλούμπαρδος.** Προσωπικῶς, λέγει, ὑπηρετήσας ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ κ. Δαμιανοῦ, ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος εἶνε ἰδεώδης τύπος ὡς ἄνθρωπος καὶ δημόσιος ἀνήρ. Τὸ πάθημα τοῦ «Ἀβέρωφ» εἶνε λόγος μετ' ἐπιεικείας τις νὰ κρίνῃ τὴν εὐθύνην τοῦ ἀτυχήσαντος κυβερνήτου τοῦ σκάφους, καὶ οὐχὶ ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς ἀφορμὴ διὰ νὰ ἀκουσθοῦν ὕβρεις προσωπικαί.

Ὁ κ. **Σ. Ἰγγλέσης** λέγει, ὅτι δὲν θέλει νὰ κατακρίνῃ τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' ἁπλῶς λαμβάνει τὸν λόγον ἵνα χαρακτηρίσῃ ὡς ἀποκλειστικῶς ὑπαίτιον τὸν κ. Δαμιανόν, ὅστις ἰσχυρίζεται ὅτι ἴσως ὑπῆρχεν ἐν τῷ λιμένι ὕφαλος μὴ σημειουμένη ἐν τῷ χάρτῃ τοῦ Ναυαρχείου.

Ὁ κ. **Ν. Βάρθης** λέγει ὅτι ἡ πρόθεσίς του εἶνε νὰ ἐλέγξῃ τὴν Κυβέρνησιν διότι ἀπέστειλε τὸν «Ἀβέρωφ» εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ διότι ἠνέχθη σύνθεσιν τοιαύτην τοῦ πληρώματος, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ διάστασις μεταξὺ ἐπιτελείου καὶ κυβερνήτου. Ἰδίως ἂν ὡς πρὸς τὸ δεύτερον σημεῖον τὰ γραφόμενα καὶ τὰ λεγόμενα εἶνε ἀληθῆ, τολμᾷ νὰ ἀπευθύνῃ μομφὴν ἐπὶ ἐγκληματικῇ προδοσίᾳ, καὶ ζητεῖ νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Κυβέρνησις ἀνάκρισιν ἂν ἀληθεύουν ταῦτα, ὁπότε εἰς τοὺς ἐνόχους δέον νὰ ἀπαγγελθῇ κατηγορία ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς Πατρίδος. Καταλήγων ζητεῖ ὅπως ἡ ἀνάκρισις διεξαχθῇ παρ' ἀμερολήπτων προσώπων.

Π. Λαγοπάτης. Ἀνατρέχει εἰς τὰ ἀπὸ μακροῦ χρόνου συμβαίνοντα ἐν τῷ Ναυτικῷ καὶ λέγει ὅτι καὶ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἐγένετο ὅ,τι γίνεται συνήθως ἐκ μέρους ἀξιωματικῶν ἐξ ἐπαγγέλματος κατηγορούντων τὸ Ναυτικόν. Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι καὶ τώρα ἐξακολουθοῦν τὸ σκότιον ἔργον των, καὶ πρέπει ἐπὶ τέλους ἀπέναντι αὐτῶν νὰ τερματισθῇ ἡ ὑπερβολικὴ νομιμοφροσύνη τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Τὰ αὐτὰ πρόσωπα ἐπωφελήθησαν τοῦ ἀτυχήματος τοῦ «Ἀβέρωφ» διὰ νὰ ἐκμεταλλευθῶσι τὴν καλὴν πίστιν ἐνίων ἐφημερίδων καὶ ἔλθωσιν εἰς δημοσιότητα πλεῖστα τὰ σατανικὰ καὶ συκοφαντικά. Ἀπαριθμεῖ ἀκολούθως πάσας τὰς καταγγελίας, ὅσας ὑπέβαλεν ὁ κ. Τσουκαλᾶς, ἀναφέρει δὲ καὶ τὴν ἐν τῷ «Ἄστει» τοιαύτην διὰ τ' ἀντιτορπιλλικά.

Ε. Ρέπουλης. Ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διηύθυνον ἐγὼ τὸ «Ἄστυ», τὰ δημοσιευθέντα δὲ τότε περὶ τῶν ἀντιτορπιλλικῶν ἐγράφησαν παρ' ἐμοῦ, κρίνοντος τὴν παραγγελίαν ἀπὸ πολιτικῆς, οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ἀπόψεως.

Π. Λαγοπάτης. Θλίβεται ὅτι εἶπε τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἀλλὰ τέλος πάντων εἶχε καθῆκον νὰ τὰ εἴπῃ, διότι πρέπει νὰ τεθῇ ἓν τέρμα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην.

Π. Γαίνης. Παρακαλεῖ ὅπως διακοπῇ ἡ συζήτησις διότι δὲν βλέπει νὰ ὑπάρχῃ ζήτημα κυβερνητικῆς εὐθύνης, ἀλλὰ καὶ ἂν τοιοῦτο ὑπάρχει ἐλλείπουσι τὰ στοιχεῖα.

Θ. Κουτούπης ἐπανερχόμενος εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ λεχθέντα περὶ τοῦ κ. Δαμιανοῦ, λέγει ὅτι κατηγόρησεν αὐτὸν ὡς δειλὸν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ ναυτικῇ ὑπηρεσίᾳ. Διότι οὐδεὶς διημφισβήτησε τὸ γεγονὸς ὅπερ ἀνέφερα, ὅτι ὑπῆξεν ἀνίκανος νὰ ἐπιβληθῇ εἰς ἀξιωματικοὺς διαπληκτισθέντας ἐν τῇ γεφύρᾳ του «Μιαούλη» καὶ οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ὅτε ἦτο Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν, ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἀπειλὴν ὑποπλοιάρχου καὶ ἀνήρεσεν ἀπόφασίν του, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐνυπόγραφον κατ' αὐτοῦ ἐπιστολὴν καθ' ἣν ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ κ. Δαμιανοῦ, διότι οὗτος τὸν ἐκήρυξε στάσιμον, λέγει ὅτι τὰ τρία ἄλλα μέλη τὸν ἐθεώρησαν ἱκανόν, ἐήργησε δὲ οὕτω ὁ κ. Δαμιανός διότι αὐτὸς ὡς μέλος τοῦ Στρατ. Συνδέσμου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἄριστα γνωρίζει ὁ κ. Πρωθυπουργός, συνετέλεσεν ὅπως ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν.

Ἔπρεπε, λέγει ὁ κ. Πρωθυπουργὸς νὰ εὕρῃ ἄλλην εὐκαιρίαν νὰ πλέξῃ τὸ ἐγκώμιον τοῦ κ. Δαμιανοῦ, ὅστις οἱουδήποτε πλοίου καὶ ἂν ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν φέρει τὴν διαίρεσιν ἐν τῷ ἐπιτελείῳ αὐτοῦ.

Ν. Βάρθης ζητεῖ ὅπως ἐκλεγῇ ἐξεταστικὴ τῶν πραγμάτων ἐπιτροπή.

Β. Μιχαλέας δευτερολογῶν ὑπεραμύνεται τοῦ κ. Τσουκαλᾶ.

Ε. Κουλουμβάκης λέγει ὅτι προκειμένου νὰ καταθέσῃ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς σχετικὰ ἔγγραφα πρὸς τὴν ὑπόθεσιν δὲν δύναται νὰ ὁμιλήσῃ πρὸ τῆς καταθέσεως τῶν ἐγγράφων του.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ε. Βενιζέλος. (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Κατηγορήθην λέγει ὅτι ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν περιστοιχίζεται ἀπὸ λωποδύτας. Τοῦτο ἐλέχθη διὰ τὸν κ. Κουτσοβέλην, ὅστις δὲν κατέχει ἐμπιστευτικὴν θέσιν, καὶ ὅστις κατηγορήθη μὲν ἀλλ' ἐξέτισε τὴν ποινὴν τῆς προσκαίου παύσεως εἰς ἣν εἶχε καταδικασθῇ. Ἀναγινώσκει διαφόρους ἐπισήμους ἐκθέσεις ἐξαιρούσας τὴν ἱκανότητα. φιλεργίαν κλπ. τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου καὶ συνιστώσας τὴν κατ' ἐκλογὴν προαγωγὴν αὐτοῦ. Ὡς πρὸς τὴν ἄλλην κατηγορίαν, ὅτι δὲν εἰσεπράχθη ποσὸν 2800 δρ., ὅπερ ἔχει καταλογισθῇ εἰς τὸν κ. Κουτσουβέλην, ἀπαντᾷ ὅτι ἔχει διατάξει ἐπιτροπὴν πρὸ πολλοῦ ἵνα ἐξακριβώσῃ πάντα τὰ ὑπάρχοντα ἐλλείμματα καὶ ἐπιδιώξῃ τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν.

Ε. Βενιζέλος. Ἐλπίζω, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θὰ σᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ὁμιλήσετε καὶ διὰ τετάρτην φοράν.

Εἰσερχόμενος εἶτα εἰς τὰ τοῦ ἀτυχήματος τοῦ «Ἀβέρωφ» λέδει ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε ληφθεῖσαι ἐπίσημοι πληροφορίαι δὲν διαφωτίζουν μὲν πλήρως τὴν ὑπόσιν, ἀλλὰ ἀρίνουσι νὰ φανῇ σαφῶς, ὅτι ἀνακριβῆ ὑπῆρξαν πάντα ὅσα ἐγράφησαν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀτυχήματος ὑπὸ τὸν τύπον πολεμικῆς κατὰ τῆς κυβερνήσεως.

Δὲν θέλει νὰ ἐπαναλάβῃ ὅσα καὶ προηγουμένως εἰς τὴν Βουλὴν ἀνεκοίνωσεν εἰς ἀπάντησιν πρὸς τὰς κατηγορίας, ὅτι ἀπέστειλε τὸν «Ἀβέρωφ» εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς στέψεως καὶ ὅτι ὥρισε τὸ ἐπ' αὐτοῦ πλήρωμα μικρότερον τοῦ συνήθους, ἀφοῦ καὶ ἄλλοτε τὰ πλοῖα ἔπλευσαν πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν καὶ ὁλόκληρος ὁ στόλος προσφάτως μετέβη εἰς τὸ Ἀντίβαρι διὰ τὴν στέψιν τοῦ βασιλέως τοῦ Μαυροβουνίου καὶ ἀφοῦ καὶ τὸ σταλὲν πλήρωμα ὑπῆρξεν ἀνώτερον τοῦ ζητηθέντος παρὰ τοῦ κ. Δαμιανοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν ἄλλην κατηγορίαν, ὅτι διώρισεν ἐπιτελεῖον τοῦ θωρηκτοῦ ἐχθρικὸν πρὸς τὸν κυβερνήτην αὐτοῦ λέγει, ὅτι οὐδεμίαν ὑπόδειξιν ἔκαμε πρὸς τοῦτο ὁ κ. Δαμιανὸς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν. Ἐξηγεῖ δὲ πῶς ἐτοποθέτησε τὸν κ. Δραγάτσην ἐπὶ τοῦ Ἀβέρωφ, ὁμιλῶν πρὸ τούτου περὶ τῆς κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ «Ἀβέρωφ» μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Βρυάκου ἔριδος, ἐφ' ἧς ὑποβληθεισῶν καταγγελιῶν ἀμοιβαίως ἐξέδωκεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀποφάσεις ἀπαλλακτικάς. Ἐτοποθέτησε δὲ τὸν κ. Δραγάτσην ἐπὶ

τοῦ θωρηκτοῦ, διότι οὗτος δὲν εἶχεν ἐχθρότητα πρὸς τὸν κ. Δαμιανόν, ἦτο δὲ ἐξ ἄλλου ὁ ἐποπτεύσας εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ πλοίου καὶ ἀξιωματικὸς ἐκ τῶν ἱκανωτάτων. Βεβαιοῖ ἀκόμη ὅτι ὅταν ἀνεκάλεσεν ἐκ Λιβόρνου τὸν κ. Δραγάτσην, συνεπείᾳ τηλεγραφήματος τοῦ κ. Δαμιανοῦ, καὶ ἕνεκα τῆς μετὰ τοῦ κ. Βρυάκου ἔριδος, ὁ κ. Δραγάτσης θεωρήσας ἑαυτὸν προσβληθέντα ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του δίς, ἣν δὶς ἀπέκρουσεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς συμβουλεύσας καὶ ὡς προϊστάμενος καὶ πατρικῶς τὸν ἀξιωματικὸν τοῦτον. Προσθέτει ὅτι ἐπὶ πλέον ἔστειλε Κυβερνήτην τὸν κ. Δαμιανόν, διότι δὲν ὑπῆρχε τότε ἄλλος πλοίαρχος, καὶ διότι ὁ κ. Ἡπίτης ὃν ἤθελε νὰ ἀποστείλῃ κυβερνήτην τοῦ «Ἀβέρωφ» πρὸς ἠθικὴν αὐτοῦ ἱκανοποίησιν δι' ὅσας καταδιώξεις ὑπέστη δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀπαλλαγῇ τῆς κατηγορίας.

Ἀπαντᾷ ἐπίσης καὶ εἰς τὰς ἄλλας κατηγορίας λέγων ὅτι ἀφῆκεν εἰς τοὺς διευθύνοντας τὸ πλοῖον νὰ ἐκλέξωσι τὸν τόπον τοῦ καθαρισμοῦ, καὶ ὅτι τὸ θωρηκτὸν ἀπέπλευσεν ἐξ Ἰταλίας ἀπολύτως κατὰ πάντα ἕτοιμον.

Καταλήγων ὁ κ. Πρόεδρ. τῆς Κυβερνήσεως λέγει ὅτι κατὰ τηλεγράφημα τοῦ κ. Δαμιανοῦ τῆς 26 Ἰουνίου ἡ ἐπισκευὴ θὰ στοιχίσῃ 2000 λίρας θὰ διαρκέσῃ δὲ ἓξ ἑβδομάδας. Τὸ ἀτύχημα τοῦτο τοῦ «Ἀβέρωφ» ὅπερ εἶνε πολὺ μικρότερον ἀπὸ ὅσον ὑπετέθη, ἐπεζητήθη νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς πολιτικὴ κερδοσκοπία καὶ ὅπως ἐπιταθῇ ἡ διαίρεσις ἐν τῷ ναυτικῷ. Διὰ τῆς διαδόσεως φημῶν ὡς ἐκείνη καθ' ἣν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου μετὰ τὸ ἀτύχημα παρεδόθησαν εἰς ἀραιπάλην, καὶ ἡ ἄλλη καθ' ἣν τὸ πλοῖον ἐκυβέρνα Ἄγγλος ἀξιωματικὸς κλπ. Καὶ ἀναγινώσκει νεώτερον τηλεγράφημα τοῦ κ. Δαμιανοῦ βεβαιοῦντος ὅτι οὐδεὶς Ἄγγλος ἀξιωματικὸς ἐκυβέρνησε τὸ πλοῖον μέχρις ἐκεῖ.

Ἀναφερόμενος εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Βάρθη, ἀποκρούει τὴν σύστασιν ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, διότι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν εἰς τὸ ναυτικὸν, καὶ νὰ θεραπεύσῃ ταχέως τὴν ἐν αὐτῷ νόσον ἥτις εἶνε βαρυτέρα ἢ ἐν τῷ στρατῷ, καὶ ἥτις ἀπὸ ἑπταετίας ὑπάρχουσα συνεδέετο πρὸς δίκην ἥτις μόλις προχθὲς ἔλαβε τὸ τέρμα αὐτῆς. Καὶ ποιεῖται τὴν δήλωσιν ὅτι, ἤδη ὅτε ἐπερατώθη ἡ δίκη, θὰ ἐφαρμόσῃ τὴν πειθαρχικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ναυάρχου Τῶφνελ, πρὸς ἐκκαθάρισιν

του ναυτικοῦ ἐδάφους, ἵν' ὡς τάχιστα θὰ ἐπιδιώξῃ καὶ εἰς ἣν ἀσφαλῶς θὰ φθάσωμεν.

Ἀπαντῶν ἀκολούθως εἰς τὸ λεχθὲν ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς προπαρασκευάζει προσεχῶς τὴν πτῶσιν του, λέγει ὅτι γνωρίζει καλῶς νὰ πίπτῃ ἐγκαίρως. Πλὴν καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπλανήθησαν οἱ ταῦτα φρονοῦντες, διότι δυνατὸν εἶνε νὰ ἐπέλθῃ ἡ πτῶσις, ἀλλ' ἡ πτῶσις αὐτὴ δὲν θὰ εἶνε ταχεῖα διότι ὁ λαὸς περιβάλλει διὰ τῆς ἀπολύτου αὐτοῦ ἐμπιστοσύνης τὴν Κυβέρνησιν (χειροκροτήματα).

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Λύεται εἶτα ἡ συνεδρίασις ὥρα 1.50' μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Σφήτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Θηγορίου
Λίνος Κογεβίνας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΖ'
Τῆς 29ης Ἰουνίου 1911.

Ὥρᾳ 11 π. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου ἡ Βουλὴ εὑρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 125 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς: 1) Ἡ ἐν Ἀθήναις Συντεχνία τῶν Ἀρτοποιῶν ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ Κυριακῆς Ἀργίας νόμου. 2) Ὁλοχαγὸς τοῦ οἰκονομικοῦ Χρῆστος Κονταγιάννης ἀποστρατευόμενος μετ' ὀλίγον, ὡς ὑπηρετήσας ὡς ἀξιωματικὸς 27 ἔτη, ζητεῖ προαγωγήν. 3) Οἱ ἐν Πάτραις μαχαιροποιοὶ καὶ χαλκεῖς παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ τὰ κατάλληλα δασμολογικὰ μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς βιομηχανίας των. 4) Οἱ ἱερεῖς Τσαγκαράδας ζητοῦσιν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐγγυρίων νόμου. 5) Οἱ κάτοικοι Σκουροχωρίου ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ὑπὸ δήλωσιν πωλήσεων σταριοκάρπου. 6) Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἄσπρα Σπήτια καταγγέλλουσι τὸν ὑποδιδάσκαλον Δ. Πούλον ὡς δηλοῦντα ψευδῆ ἀριθμὸν μαθητῶν ὅπως μὴ προαχθῇ τὸ σχολεῖόν των. 7) Αἴτησιν τῶν ἀμπελοκτημόνων Μεγαρέων.

Ὁ κ. **Χ. Πετρέας** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2, ἐδ. ε', τοῦ νόμου ΓΧΙΣ' (ἀριθ. 3616) τῆς 11 Μαρτίου 1910, περὶ Κυριακῆς ἀργίας καὶ ἑορτῶν.

Οἱ κ. κ. **Δ. Λαζαρὶς** καὶ **Μ. Λαγοπάτης** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Καποδιστριακοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Χρ. Καρεθλᾶς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς Ταμιακῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. **Ν. Ροϊδῆς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ταμιακὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους νόμων».

Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται εἶτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Δ. Κλάδης, Δ. Οἰκονόμου, Β. Σηλυβρίδης, Π. Ἀγγελίδης, Λ. Σχοῖνας, Β. Κυρέλος, Α. Χρηστίδης, Ι. Παπαθανασιάδης, Δ. Κακκέβης, καὶ **Δ.** Κάβουρας, ζητοῦσιν ὅπως προταχθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Ἀβερωφείου Πρακτικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Λαρίσσης.

Ν. Γαρδικιώτης. Λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐπεξειργάσθη ἀκόμη τὸ νομοσχέδιον περὶ λειτουργίας τῆς σχολῆς ταύτης καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐπισπευσθῇ ἡ ἐπεξεργασία αὐτῆ.

Ὁ κ. **Πρόεδρος.** Λέγει ὅτι ἐκοινοποίησεν ἔγγραφον πρὸς ἁπάσας τὰς ἐπιτροπάς, ὅπως ἐντὸς τριημέρου ὑποβάλωσι τὰς ἐκθέσεις των.

Ν. Βάσσος. Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει δέκα βουλευτῶν συνιστᾷς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὅπως δεχθῇ ἵνα οἱ ἐπιτυγχάνοντες κατὰ τὸν περισυνὸν διαγωνισμὸν ὑπαξιωματικοὶ κληθῶσι διὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις χωρὶς νὰ ὑποστῶσι τὰς δοκιμαστικὰς καὶ τὰς κληρίους, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀκυρώσεως τοῦ πίνακος προφανῶς ἠδικήθησαν.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ἀπαντᾷ ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποδεχθῇ τοῦτο.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα, δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν τὰ νομοσχέδια «περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπο-

λογισμῶν πρὸς ἀνέγερτιν στρατιωτικῶν κτιρίων» καὶ «περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπολογισμῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων διὰ τῶν πόρων τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

Ἐπὶ τῆς εἰς α' συζήτησιν ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συμπληρώσεως καὶ ἀποπερατώσεως τῶν ἀνεγειρομένων ἤδη στρατώνων, τοῦ ἀνεγειρομένου Στρατιωτ. Νοσοκομείου ἐν Λαρίσῃ καὶ περὶ ἀνεγέρσεως ἀποθηκῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς ἐπιστρατεύσεως» ὁ κ. **Ι. Μπακόπουλος** συνιστᾷ ὅπως ἀποπερατωθῇ ἡ ἐργασία τῆς ἀνεγέρσεως τῶν στρατώνων τῆς Τριπόλεως.

Θ. Κυτούπης. Ποιούμενος ἐν ἀρχῇ τὴν παρατήρησιν ὅτι διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου αἰτεῖται ὅπως μὴ ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς, θεωρεῖ εἶτα ἄγαν πολυτελεῖς τοὺς ἀνεγειρομένους στρατῶνας, δι' οὓς ἐδαπανῶντο μέχρι τοῦδε περισσότερα τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Κηρύσσεται κατὰ τῶν δαπανῶν καὶ εὑρίσκει ὅλως περιττὴν τὴν πολυτέλειαν τῆς ἀνεγέρσεως νέων κτιρίων.

Ε. Κουλουμβάκης. Λέγει ὅτι πρέπει νὰ δαπανηθῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερα, ἂς στραγγαλισθῶσι δὲ πρὸς τοῦτο καὶ σχέδια καὶ προϋπολογισμοί.

Σ. Ἰγγλέσης. Λέγει ὅτι πρὸ ἡμερῶν μεταβὰς ἐν Ἄρτῃ ἀντελήφθη ἰδίοις ὄμμασιν, ὅτι παρὰ τὸν ἀμυντικὸν στρατῶνα ᾠκοδωμήθη ἐπὶ ἄλλης κυβερνήσεως πολυτελὴς οἰκοδομὴ πρὸς φύλαξιν ὑλικοῦ πολέμου εἰς θέσιν περίοπτον ὥστε νὰ εἶνε στόχαστρον εἰς τὰ ἀπέναντι τουρκικὰ πυροβολεῖα. Ὡκοδομήθη ἐπίσης ὁμοία πολυτελὴς ἀποθήκη ἐν μέρει χθαμαλῇ, τὸ ὁποῖον καταλύζεται τὸν χειμῶνα ὑπὸ τῶν ὑδάτων. Συνιστᾷ ὅπως οἱ μηχανικοὶ προσέχωσι λίαν περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν οἰκοπέδων εἰς τὸ μέλλον καὶ εἶνε βέβαιος ὅτι αἱ μέλλουσαι οἰκοδομαὶ θὰ γίνωνται ἐν πνεύματι οἰκονομίας καὶ πρακτικότητος.

Ν. Βρυώνης. Λέγει ὅτι δυνατὸν μὲν οἱ ἀνεγερθέντες μέχρι τοῦδε στρατῶνες νὰ εἶνε πολυτελεῖς, εἶνε ὅμως στερεοί.

Π. Μανωλίτσης. συνιστᾷ ἐπίσης ὅπως περιορισθῶσιν αἱ δαπάναι.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχήν.

Γίνονται μετὰ τοῦτο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς α' συζήτησιν κατ' ἀρχὴν τὰ κάτωθι νομοσχέδια.

1) Περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 1500 εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ 1910,

2) Περὶ ἀναγραφῆς πιστώσεως ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ 1911, πρὸς πληρωμὴν ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργολάβου τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Δικαστικοῦ Μεγάρου.

3) Περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεως ἐκ δραχ. 28,000 πρὸς πληρωμὴν ἀμοιβῶν τοῦ διενεργηθησομένου κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1911 διαγωνισμοῦ πρὸς σύνταξιν μελετῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν Δικαστικοῦ Μεγάρου ἐν Ἀθήναις.

4) Περὶ ἐγκρίσεως συμπληρωτικῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν συμπληρωτικῆς δαπάνης διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἔργων ὁδοποιΐας, ὧν ἕκαστος ἀπαιτεῖ δαπάνην μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνωτέραν τῶν δραχ. 10 000 πάντων δ' ὁμοῦ ἡ δαπάνη ἀνέρχεται εἰς δραχ. 16.397.59.

5) Περὶ ἐγκρίσεως εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ ὁλικῆς δαπάνης ἐκ δραχ. 48 000 διὰ τὴν κατασκευὴν λιθοδμήτων βάθρων μετὰ σιδηροῦ ζεύγματος τῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βωβοῦ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἄρτης-Κομπραίνης κατασκευασθησομένης γεφύρας.

καὶ 6) Περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ὁλικῆς δαπάνης ἐκ δραχ. 412,000 ἐν ὅλῳ, πρὸς κατασκευὴν κτιρίων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Δικαιοσύνης.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου** ἀποδέχεται τὸ κατεπεῖγον τῶν ἀνωτέρω νομοσχεδίων καὶ συναινεῖ ὅπως ταῦτα ἐγγραφῶσιν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ Διατάξει πρὸς ἐπιψήφισιν ἄνευ παραπομπῆς εἰς ἐπιτροπάς.

Γίνονται δεκτὰ εἶτα δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν τὰ νομοσχέδια «περὶ τῆς ἐν τῷ Πολ. Ναυτικῷ Ἐκπαιδεύσεως» καὶ «περὶ τῆς τροφοδοτικῆς μερίδος ἐν τῷ Πολ. Ναυτικῷ». Τὰ νομοσχέδια ταῦτα παραπέμπονται εἰς Ἐπιτροπὴν καταρτισθεῖσαν ἐκ τῶν ἑξῆς: Τῶν κ.κ. Π. Γκίνη, Ι. Λεωνίδα, Δ. Κουλουμπάρδου, Θ. Κυτούπη, Ι. Κουντουριώτη, Π. Γρυ-

πάρη, Η. Μανωλίττη, Θ. Κοντομιχάλου, Ν. Ραυτοπούλου, Ἀθ. Σωτηριάδη.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπορίας τῶν οἴνων ὁ κ. **Ν. Κύρου** ζητεῖ ὅπως ψηφισθῇ τοῦτο εἰς β' συζήτησιν.

Ν. Βαξεβάνης. Παρακαλεῖ ὅπως πάντες οἱ κ. κ. βουλευταὶ ὑποβάλλωσιν ἐγγράφως τὰς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου προπολογίας των ἵνα δυνηθῶσι πάντες νὰ τὰς ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν.

Πρόεδρος. Ἐπαναλαμβάνει τὴν σύστασιν τοῦ κ. βουλευτοῦ Ἀρκαδίας πρὸς τοὺς κ. κ. βουλευτάς, ἀναγκαιοτάτην διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς συζητήσεως.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως μετὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον κατ' ἄρθρον εἰς β' συζήτησιν.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 167 τοῦ νόμου περὶ στρατολογίας», ἔχον οὕτω :

Ἄρθρον Μόνον.

Τὸ ἄρθρον 167 τοῦ νόμου ΑΦΚΗ' τῆς 28ης Μαΐου 1887, ὡς ἔχει τροποποιηθῇ διὰ μεταγενεστέρων περὶ στρατολογίας νόμων, τροποποιεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὡς ἕπεται.

Ἄρθρον 167.

Εἰς τοὺς διανύοντας ἐν τῷ ἐνεργῷ Στρατῷ τὸ πρῶτον τῆς θητείας των ἔτος δύναται νὰ χορηγηθῇ κανονικὴ ἄδεια μετὰ ἀκτὼ μηνῶν ὑπηρεσίαν οὐχ ἧττον ἐν ἐξαιρέτικῇ περιστάσει, οἷον θανάτου γονέων ἢ ἀδελφῶν ἢ σοβαροῦ κινδύνου οἰκογενειακοῦ, ἐξακριβωθείσῃ ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Σώματος ἢ Καταστήματος καὶ πάντοτε τῇ αἰτήσει αὐτοῦ δύναται ὁ Ὑπουργὸς καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ὀκταμήνου ὑπηρεσίας νὰ ἐγκρίνῃ τὴν χορήγησιν κανονικῆς ἀδείας μέχρι δέκα πέντε ἡμερῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς γ' συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ λογιστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ταμείου Ἐθν. Ἀμύνης καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν Νόμων ΓΚΖ' τοῦ 1906 καὶ ΓΦΜΘ' τοῦ 1910 περὶ Ταμείου Ἐθν. Ἀμύνης» λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Θ. Κοντούπης**. Εἶνε ἀξιέπαινος, λέγει, ὁ κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς διότι ἐτροποποίησε τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ νομοσχεδίου, συμπεριλαβὼν μάλιστα ἐν τῇ αἰτιολογικῇ Ἐκθέσει καὶ πάντας τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἐγὼ

ἀνέφερα ἐντεῦθεν. Θὰ συνίστων ὅπως καὶ ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐμμείνῃ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως εἰς τοῦτο. Ἀκολούθως παρατηρεῖ ὅτι ἐν τῇ διατάξει ἥτις περιλαμβάνει τὸ προσωπικόν, ὑπάρχει ὡς γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς ἀξιωματικὸς μάχιμος, ἐνῷ πρέπει νὰ ἐκλείπουν οἱ «κακλαμαράδες» ἀξιωματικοί.

Ε. Βενιζέλος (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν). Ἡ διάταξις εἶνε προτωρινή.

Ὁ κ. Θ. Κοντούπης τελευτῶν λέγει ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δὲν ἐτηρήθη ἡ ἀρχὴ τῆς διακρίσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐκτελέσεως.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 1ον

Ἡ Λογιστικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης καταρτιζομένη εἰς ἴδιον τμῆμα τοῦ Ταμείου ἀποτελεῖται :

1ον) Ἐξ ἑνὸς Λοχαγοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ ὡς λολισεσῶ καὶ διαχειριστοῦ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ὑλικοῦ ἐπιστρατεύσεως καὶ

2ον) Ἑνὸς Ὑπολοχαγοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ ὡς βοηθοῦ τοῦ λογιστοῦ.

Ἄρθρον 2ον

Οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ Ἀξιωματικοὶ καὶ ὁ Ταμίας εἶναι μόνιμοι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ταμείου μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς μεταθέσεως των εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν πρὸ τῆς παρελεύσεως τοὐλάχιστον τριετοῦς ὑπηρεσίας καὶ τότε οὐχὶ ταυτοχρόνως.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται μετάθεσίς τινος ἢ τινων ἐξ αὐτῶν τῇ ἀπορράσει τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου ὁπόταν ἐπιβάλλωσιν αὐτὴν λόγοι προερχόμενοι ἐκ τῆς εἰδικῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ὑπηρεσίας των.

Ἄρθρον 3ον.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδιδόμενα μέχρι τοῦδε χρηματικὰ ἐντάλματα ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ταμείου Ἀμύνης θέλουσιν ἐκδίδεσθαι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης «διὰ λογαρια-

σμὸν τοῦ Ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης» καὶ ἐξοφλεῖσθαι δυνάμει ἀποδείξεων τῆς Τραπέζης ταύτης.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδίδον τὰ ὡς ἄνω χρηματικὰ ἐντάλματα ἀποστέλλει κατάστασιν πρὸς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀποστέλλει πρὸς μὲν τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης κατάστασιν τῶν ἐνεργουμένων πράξεων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ταμείου τούτου, πρὸς δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὰς ἀπαιτουμένας συμψηριστικὰς ἀποδείξεις ὅσαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λογιστικοῦ αὐτοῦ.

Ὁ Ταμίας καὶ ὁ λογιστὴς τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐνεργοῦσι τὰς οἰκείας ἐγγραφὰς ἐν τοῖς βιβλίοις αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω καταστάσεων.

Ἄρθρον 4ον

Τὰ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀπ' εὐθείας εἰσπραττόμενα ἔσοδα κατατίθενται παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἄρθρον 5ον

Οἱ Γραμματεῖς Πρωτοδικῶν ἀποστέλλουσι πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀποσπάσματα κεκυρωμένα τῶν διαθηκῶν, δι' ὧν κληροδοτεῖται αὐτῷ οἱονδήποτε εἶδος, ἀκίνητον ἢ χρηματικὸν ποσόν.

Ἄρθρον 6ον

Τὸ ἄρθρον 3ον τοῦ Νόμου ΓΦΜΘ' (3549) τῆς 23ης Ἰανουαρίου 1910 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

«Τὸ ἄρθρον 4ον τοῦ Νόμου ΓΚΖ' ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑπομένου :

«Τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης διοικεῖ Ἐπιτροπή, συγκειμένη :

α') Ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς Προέδρου.

β') Ἐκ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς Ἀντιπροέδρου.

γ') Ἐκ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

δ') Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Στρατοῦ.

ε') Ἐκ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Στρατιωτικῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς.

ς') Ἐκ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιτελικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ.

Ἐν ἰσοψηφίᾳ ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄνευ ψήφου διορίζεται Ἀνώτερος μάχιμος Ἀξιωματικὸς τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ Στρατοῦ.»

Ἄρθρον 7ον

Τὸ ἐδάφιον στ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου ΓΚΖ' τοῦ 1904 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς. «Ἀνατίθησιν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν τὴν ἔγκρισιν δαπανῶν πρὸς πληρωμὴν εἰς τοὺς δικαιούχους τῆς ἀξίας πάσης κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς γενομένης προμηθείας ἢ ἐκτελέσεως ἔργων οἱωνδήποτε ὡς καὶ πρὸς ἐπιστροφὴν χρημάτων ἀχρεωστήτως περιελθόντων εἰς τὸ Ταμεῖον. Ὡσαύτως ἀνατίθησιν εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν τὸν ἔλεγχον τῶν δαπανῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ διὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπηρεσιῶν καὶ ὀργάνων κατὰ τὰ περὶ τούτου διὰ Β.Διατάγματος κανονισθησόμενα.»

Ἄρθρο 8ον

Τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου ΓΚΖ' τοῦ 1904 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

«Οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ταμίαι καὶ ὑποταμίαι ὑποβάλλουσι κατὰ μῆνα εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης κατάστασις τῶν γραμματίων παραλαβῆς ὅσα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξέδοσαν.

Εἰς τοὺς παρακίπτοντας τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ταμίας καὶ ὑποταμίας ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, στηριζομένου εἰς ἀπόφασιν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης πρόστιμον ἐκ δραχμῶν 25—100.

Τοιοῦτον πρόστιμον ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς παραλίποντας τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 5ου τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένην ὑποχρέωσιν γραμματεὶς τῶν Πρωτοδικῶν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ὡς ἄνω Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὰ ἐκ τῶν προστίμων τούτων εἰσπραττόμενα εἰσάγονται εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὡς ἔσοδα αὐτοῦ.»

Ἄρθρον 9ον.

Ἡ 2α παράγραφος τοῦ ἄρθρου 14ου τοῦ νόμου ΓΚΖ' ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Νόμου ΓΣΚΒ' τῆς 22ας Ἰουνίου 1907 μεταρρυθμίζεται οὕτως :

«Τὸ ἔνταλμα καὶ ἡ ἐπιταγὴ ἐπιστρέφονται εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, οὗτινος ὁ προϊστάμενος ταμίας ἀποκόπτων τὴν ἐπιταγὴν παραλίδει ταύτην εἰς τὸν δικαιοῦχον φυλάττει δὲ τὸ ἔνταλμα μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν. Προκειμένου ὅμως περὶ προμηθειῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ περὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἐπιδομάτων ἀξιωματικῶν ἀποστελλομένων λόγῳ ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἢ περὶ ραφῆς ἱματισμοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ περὶ ἐξόδων ἀποβιβάσεως καὶ ἀποθηκεύσεως ὑλικοῦ εὐ στρατοῦ περὶ κατασκευῆς ὑλικῶν Στρατοῦ ἐν τῷ Ναυστάθμῳ ἢ τῷ Ὁπλοστασίῳ, ἢ ἐκτελέσεως δοκιμῶν ὁπλισμοῦ, πυρομαχικῶν καὶ ὑλικῶν καθὼς καὶ περὶ ἀπαπλωτριώσεως γηπέδων πρὸς ἀνέγερσιν στρατιωτικῶν κτιρίων, δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἐγκρίσει τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, χρηματικὸν ἔνταλμα ἐπ' ἀποδόσει λογαριασμοῦ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ταμίου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἢ ἐπ' ὀνόματι ἄλλου ἀξιωματικοῦ, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ δικαιολογήσωσι τὴν δαπάνην ἐντὸς προθεσμίας ὁριζομένης ἑκάστοτε διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Νόμου ΓΤΟΔ' τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 1909. Ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ συναπτομένη εἰς τὰ χρηματικὰ ταῦτα ἐντάλματα, καθίστησι τοὺς εἰρημένους ἀξιωματικοὺς ὑπολόγους ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καταλογιζομένους ὑπ' αὐτοῦ, ἐὰν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας δὲν προσαγάγωσιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

Ὅσάκις ὅμως τὰ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ταμίου ἐκδιδόμενα ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ χρηματικὰ ἐντάλματα ἀφορῶσιν, εἴτε τὴν πληρωμὴν προμηθειῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δι' ἀξιωματικῶν ἐκ τῶν εὑρισκομένων εἰς τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς, ἢ διὰ δημοσίου ὑπαλλήλων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, εἴτε τὴν πληρωμὴν ἐξόδων καὶ ἐπιδομάτων τῶν ἀξιωματικῶν, ὁ ταμίας καθίσταται ὑπόλογος ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου μονον μέχρι τῆς ἀποστολῆς τῆς σχετικῆς συναλλαγματικῆς πρὸς τὸν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀξιωματικὸν ἢ δημόσιον ὑπάλληλον. Ἡ ἀποστολὴ τῆς συναλλαγματικῆς βεβαιοῦται, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 22ης Ἰανουαρίου 1910 διὰ πρωτοκόλλου συντασσομένου εἰς διπλοῦν ἐνώπιον τῶν ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὁριζομένων ἑνὸς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ καὶ

ἑνὸς ἀνωτέρου οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου. Τὸ ἓν τῶν πρωτοκόλλων τούτων συνάπτεται εἰς τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ταμίου, τὸ δὲ ἕτερον φυλάσσεται εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Τὴν παραλαβὴν τῶν ἀποστελλομένων συναλλαγματικῶν βεβαιοῦσιν ὁ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀξιωματικὸς ἢ ὁ ὑπάλληλος δι' ἀποδείξεως ἀποκτελλομένης εἰς τὸν ταμίαν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ καθίστανται αὐτοὶ ὑπόλογοι καταλογιζόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐὰν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ταχθείσης προθεσμίας δὲν ὑποβάλλωσι τὰ δικαιολογητικὰ τῆς δαπάνης. Τὰς ἀποδείξεις ταύτας ὁ ταμίας φυλάττει ἐν τῷ Ταμείῳ, ἀποστέλλει δὲ πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον κατάστασιν ἐμπαίνουσαν τὰ εἰς ἕκαστον ἀξιωματικὸν ἢ ὑπάλληλον διαβιβασθέντα χρηματικὰ ποσά.

Ἐπιτρέπεται ἐν τούτοις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης νὰ χρησιμοποιήσῃ παγίαν προκαταβολὴν ὁριζομένην ἀποφάσει τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν προπληρωμὴν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἐπιδομάτων ἀξιωματικῶν ἀποστελλομένων λόγῳ ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, τακτοποιουμένων κατὰ μῆνα διὰ ταακτικῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρὰ τῶν ληπτόρων τούτων ἀποστελλομένων ὡσαύτως κατὰ μῆνα δικαιολογητικῶν ὡς καὶ τῶν ἐξόδων ραφῆς ἱματισμοῦ καὶ τῶν ἐπιστρεπτέων ἀντισηκωμάτων.

Ἄρθρον 10ον

Εἰς τὸ ἄρθρον 18ον τοῦ Νόμου ΓΚΖ' προστίθενται αἱ ἑξῆς δύο παράγραφοι:

«Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ταμίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης νὰ δέχηται καὶ κρατῇ εἰς μετρητὰ ἢ εἰς ὁμολογίας Ἐθνικῶν δανείων χρηματικὰ ποσὰ κατατιθέμενα λόγῳ ἐγγυήσεως ὑπὸ προμηθευτῶν ἢ ἐργοληπτῶν. Τὰς χρηματικὰς ταύτας ἐγγυήσεις οἱ εἰρημένοι καταθέτουσιν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον λαμβάνοντες γραμμάτιον παρακαταθήκης, τοῦτο δὲ παραδίδουσιν εἰς τὸν ταμίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὅστις φυλάττει αὐτό, σημειῶν ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, ὑπ' αὐτοῦ τηρουμένῳ, τὴν χρονολογίαν τῆς παραλαβῆς καὶ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὸν δικαιοῦχον.

Εἰς τὸν ταμίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης χορηγεῖται μη-

νιαίαν ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα, καταλογιζομένη εἰς βάρος τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ Ταμείου.»

Ἄρθρον 11ον.

Τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου ΓΚΖ' τοῦ 1904 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ὁ συνταξόμενος κατὰ τὸ ἄρθρον 6ον ἰσολογισμὸς περιλαμβάνει πάσας τὰς δαπάνας τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους, εἰς ὃ ἀνήκει.

Τριμελὴς Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐκλεγομένη ὑπὸ τοῦ Σώματος ἐξελέγχει πρὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνὸς Μαΐου ἑκάστου ἔτους τόν τε ἀπολογισμὸν καὶ τὸν ἰσολογισμὸν τοῦ Ταμείου καθ' ὅλα αὐτῶν τὰ μέρη. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ Ἐλέγχου ὑποβάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ὅπερ συνερχόμενον ἐν γενικῇ συνεδριάσει ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀπόφασίν του ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου μετὰ τοῦ ἀποτελογισμοῦ καὶ ἰσολογισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀντίγραφα δὲ αὐτῶν διαβιβάζονται πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις εἰσάγει εἰς τὴν Βουλὴν μεσὰ νομοσχεδίου τὸν ἀπολογισμὸν πρὸς κύρωσιν.

Ἅπαντα τὰ σχετικὰ δικαιολογητικὰ ἐξόδων καὶ ἐσόδων τῆς χρήσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, παραδίδονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τούτου μετὰ τοῦ ἐνιαυσίου λογαριασμοῦ.

Ἄρθρον 12ον

Διὰ τὸ ὑλικὸν τὸ παραδιδόμενον ἐκ τῶν ἀποθηκῶν ἐπιστρατεύσεως, λόγῳ ἀνανεώσεως, εἰς τὸ Δημόσιον ἐπὶ καταβολῇ τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης κατὰ τὸ ἄρθρον 6ον τοῦ Νόμου ΓΦΜΘ' τοῦ 1911, αἱ Διευθύνσεις τῶν Στρατιωτικῶν Ἀποθηκῶν, ἐξ ὧν τὸ ὑλικὸν τοῦτο παραδίδεται, συντάσσουσιν εἰς διπλοῦν καταστάσεις, ἐν αἷς ἀναγράφεται μετὰ τῆς χρονολογίας τῆς παραδόσεως τὸν εἶδος, τὸ ποσὸν καὶ ἡ χρηματικὴ ἀξία τοῦ παραδοθέντος ὑλικοῦ, ἀμφοτέρας δὲ ταύτας διαβιβάζουσιν ἑκάστοτε εἰς τὸν ταμίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ὁ ταμίας σημειοῖ ἐπὶ τῶν εἰρημένων καταστάσεων, ἂν καὶ πότε ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ

ἀντιτίμου τοῦ εἰς αὐτὸ παραδοθέντος ὑλικοῦ μετὰ τῆς χρονολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ σχετικοῦ χρηματικοῦ ἐντάλματος.

Ἐὰν μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους τῆς παραδόσεως τοιούτου ὑλικοῦ δὲν κατεβλήθη τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὁ ταμίας ἀναγράφει καὶ τοῦτο εἰς τὰς ἐν λόγῳ καταστάσεις, τὴν μίαν δὲ ἐξ αὐτῶν διαβιβάζει, μετὰ τῶν ἄλλων στοιχείων καὶ τῶν παραστατικῶν ἐγγράφων τῆς διαχειρίσεως, εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον συγχρόνως μὲ τὸν ἐνιαύσιον λογαριασμὸν τοῦ Ταμείου

Ἄρθρον 13ον

Διὰ πᾶσαν τυχὸν καθυστέρησιν ἀντιτίμου ὑλικοῦ παραδοθέντος διὰ τὰς συνήθεις ἀνάγκας τοῦ Στρατοῦ ἐκ τῶν Ἀποθηκῶν ἐπιστρατεύσεως, τὸ Δημόσιον καταβάλλει ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης τόκον λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραδόσεως τοῦ ὑλικοῦ, ἴσον πρὸς τὸν ἀποδιδόμενον εἰς τὸ αὐτὸ Ταμεῖον ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰς παρ' αὐτῇ ἐντόκους καταθέσεις, τοῦ Ταμείου.

Τὰ ἐκ τοιούτου λόγου ὀφειλόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀναγράφονται ὑπὸ ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ταμείου τοῦ ἐπομένου ἔτους καὶ, εἰσπραττόμενα ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἔσοδα αὐτοῦ, κατατίθενται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Ἄρθρον 14ον.

Αἱ β' γ' καὶ δ' παράγραφοι τοῦ ἄρθρου 5ου τοῦ νόμου ΓΦΜΘ' τοῦ 1910 τροποποιοῦται οὕτω:

β') Τὸ Γραφεῖον διευθύνεται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς λοχαγοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ ἑνὸς ὑπολοχαγοῦ τοῦ Στρατοῦ ὡς εἰσηγητῶν.

γ') Τὸ Ταμεῖον ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς ἐπιμελητοῦ ὡς Ταμίου, ἑνὸς λοχαγοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ ὡς λογιστοῦ καὶ διαχειριστοῦ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ὑλικοῦ ἐπιστρατεύσεως καὶ ἑνὸς ὑπολοχαγοῦ τοῦ αὐτοῦ Σώματος ὡς βοηθοῦ τοῦ λογιστοῦ.

δ') Τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γραφείου κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἕτερος ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Στρατοῦ, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τῇ προτάσει τῆς

Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸν δὲ Ταμίαν ὁ λοχαγὸς λογιστὴς ὑπέχων πάσας τὰς εὐθύνας δημοσίου ὑπολόγου, ἃς ὑπέχει ὁ Ταμίας.

Ἄρθρον 15.

Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς λειτουργίας τοῦ τε Ταμείου καὶ τοῦ Γραφείου Ἀμύνης ὡς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ λοχαγοῦ λογιστοῦ, ὅστις ὑπάγεται εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ Ταμείου Ταμίαν, ὄντα συνάμα καὶ Διευθυντὴν τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας.

Γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχὴν εἰς γ' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν.

Ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου κατόπιν παρατηρήσεως τῶν κ. κ. **Χ. Βαζίκη καὶ Ι. Μπακοπούλου,** ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως), ποιεῖται τὴν δήλωσιν ὅτι ἡ ἀναστολὴ δὲν ἀφορᾷ τὸ δασικὸν τμῆμα τῆς Βυτίνης.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δεκτὸν εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 ὁ κ. **Ι. Μπακόπουλος** συνιστᾷ ὅπως παραλειφθῇ ἡ διάταξις καθ' ἣν ἡ διάθεσις τοῦ ὑλοτομητέου ὑλικοῦ θέλει κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Α. Ἀλεξανδρῆς. Λέγει ὅτι προτιμώτερον εἶνε ὅπως ρυθμισθῇ τὸ πρᾶγμα διὰ νόμου, ἵνα ὑπάρχῃ πάγιος τις κανονισμός.

Μετά τινας παρατηρήσεις τῶν κ. κ. Κ. Λοιδωρίκη καὶ Α. Παπαποστόλου, γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 3, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, 4, 5 καὶ 6, 7, μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Π. Ἠλιοπούλου καὶ 8. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 ὁ κ. **Π. Ἀραβαντινός** παρατηρεῖ ὅτι δημιουργεῖται δαπάνη ἐντελῶς ἄσκοπος διότι οὐδένα προορισμὸν ἐπιτελοῦσιν οἱ δασοφύλακες. Τὰ δάση συντηροῦνται μόνον ἐφ' ὅσον ἀφίενται εἰς τὰς κοινότητας. Οἱ δασοφύλακες εἶνε ἡ πηγὴ τῶν παρανομιῶν, ἀντὶ δὲ νὰ διορθώνεται τὸ κακὸν αὐξάνεται διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν.

Γ. Λαμπρινόπουλος. Δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὸν προλαλήσαντα.

Ἰ. Μαμάης. Συνιστᾷ νὰ προστεθῇ ὅτι αἱ θαμνώδεις ἐκτάσεις δὲν θεωροῦνται δάση.

Ποιοῦνται ἐπίσης παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου οἱ κ. κ. **Κ. Καλογερόπουλος, Ι. Δογάνης** καὶ **Χ. Πετρέας.**

Κ. Λοιδωρίκης. Λέγει ὅτι πρέπει νὰ καθορισθῶσιν αἱ ἐκτάσεις, αἵτινες θὰ τεθῶσιν εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας.

Μετά τινας παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Α. Παπαποστόλου** καὶ **Π. Ἀργυροπούλου** ἡ συζήτησις κηρύσσεται περαιωμένη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9.

Γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως προπολογία τοῦ κ. Φ. Νέγρη, γίνεται δὲ δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ὡς ἐτροποποιήθη καὶ τὸ ἄρθρον 9 εἰς γ' συζήτησιν.

Μετὰ τινας παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Π. Ἀραβαντινοῦ, Ν. Ἀκκελλέρου** καὶ **Π. Μερλαπούνου,** γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς γ' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 10, 11, 12, 13 καὶ 14.

Γίνεται δεκτὸν ἕτερα εἰς γ' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως, μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. κ. **Α. Βρύτου** καὶ **Δ. Ρούσσου,** καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντος οὕτω·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Περὶ προσωπικοῦ Δασαρχείων

Ἄρθρον 1.

Τὸ δασοκομικὸν τμῆμα τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Βυτίνης προορίζεται διὰ τὴν προπαίδευσιν τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας διὰ τῆς ὑποδειγματικῆς διαχειρίσεως τῶν δασῶν, περιλαμβάνει δὲ τοὺς δήμους Νυμφασίας τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας καὶ Φαλάνθου τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας, ἀποσπωμένους τῆς περιφερείας τῶν οἰκείων Δασαρχείων. Διὰ Β. Διαταγμάτων δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Δασοκομικοῦ τμήματος καὶ ἕτεροι ὅμοροι δῆμοι.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μορφώσεως τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας ἢ τῆς ὑποδειγματικῆς διαχειρήσεως τῶν δασῶν δύνανται νὰ συσταθῶσι διὰ Β. Διαταγμάτων πρότυπα Δασαρχεῖα καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Κράτους, ὧν ἡ λειτουργία δύναται ν' ἀνασταλῇ μονίμως ἢ προσωρινῶς ἐπίσης διὰ Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Δασοκομικὸν τμῆμα τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Βυτίνης καὶ τὰ πρότυπα Δασαρχεῖα διευθύνονται ὑπὸ Δασαρχῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου ΒΡΞΒ' τῆς 13 Φεβρουαρίου 1893 ἀπαιτούμενα προσόντα, ἢ ὑπὸ Δοκίμων Δασαρχῶν διωρισμένων δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ΒΩΙΖ' τοῦ 1901, ἢ ὑπὸ τῶν δυνάμει εἰδικῶν νόμων μετακληθησομένων ἀλλοδαπῶν Δασολόγων, εἰς οὓς ἀνατίθεται ἡ διαχείρισις καὶ διοίκησις τῶν δασῶν τῆς περιφερείας των, καθὼς καὶ ἡ ἔκδοσις ἀδειῶν ὑλοτομίας κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Τὸ κατώτερον προσωπικὸν τοῦ Δασοκομικοῦ τμήματος τοῦ ἐν Βυτίνῃ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ καὶ τῶν προτύπων Δασαρχείων, ἐκτὸς τῶν μαθητευομένων δασοφυλάκων, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὁρίζεται ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὁρισθήσεται διὰ Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 3.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δασοκομικοῦ τμήματος καὶ τῶν προτύπων Δασαρχείων ἡ ὑλοτομία ἐνεργεῖται ὑποδειγματικῶς ἐπὶ τῇ βάσει διαχειριστικῶν σχεδίων μονίμων ἢ προσωρινῶν καὶ κατόπιν προσημάνσεως τῶν ὑλοτομητέων δένδρων, ἐπιτρεπομένης τῆς διαθέσεως τοῦ ὑλοτομητέου δασικοῦ ὑλικοῦ καὶ διὰ δημοπρασίας κατὰ τὰ λεπτομερέστερον διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησόμενα.

Διὰ Β. Διατάγματος ἐφάπαξ ἐκδοθησομένου ὁρισθήσονται οἱ ὅροι τῆς διαθέσεως τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος τῆς ὑλοτομίας, τῆς συλλογῆς ἢ κατασκευῆς τῶν πρὸς ἐμπορίαν δασικῶν προϊόντων καὶ ἡ σύνταξις τῶν διαχειριστικῶν σχεδίων ἢ τῶν πινάκων ὑλοτομίας ἔν τε τῷ δασοκομικῷ τμήματι τοῦ γεωργικοῦ σταθμοῦ Βυτίνης καὶ ἐν τοῖς προτύποις καὶ λοιποῖς δασαρχείοις, καταργουμένης πάσης ἀντικειμένης τῇ παρούσῃ διατάξεως.

Ἄρθρον 4.

Οἱ κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου διατελοῦντες μαθηταὶ τοῦ δασοκομικοῦ τμήματος τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Βυτίνης θὰ ἐξακολουθήσωσι τὰ μαθήματα αὐτῶν μέχρι πέρατος τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Καὶ οἱ μὲν ἐπιτυχόντες κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους αὐτῶν ἐξετάσεις θὰ διορισθῶσι δασοφύλακες β' τάξεως. Οἱ δὲ ἀπορριφθησόμενοι μαθηταὶ τῆς δευτέρας τάξεως, καθὼς καὶ οἱ ἀπόφοιτοι

τῆς πρώτης τάξεως θὰ καταταχθῶσιν ὡς μαθητευόμενοι δασοφύλακες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ μαθητευομένων δασοφυλάκων.

Ἄρθρον 5.

Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας διὰ προκηρύξεώς του δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καλεῖ τοὺς βουλομένους νὰ καταταχθῶσιν ὡς μαθητευόμενοι δασοφύλακες, ὁρίζων ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν καταταχθησομένων, ὅστις κατ' οὐδένα λόγον δύναται νὰ αὐξηθῇ, ἅπαξ καθορισθείς, διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος.

Γίνονται δεκτοὶ πρὸς κατάταξιν πολῖται Ἕλληνες, ἀποκλειστικῶς κάτοικοι ἀγροτικῶν συνοικισμῶν, φέροντες ἀπολυτήριον ἑλληνικοῦ σχολείου μὲ βαθμὸν τουλάχιστον καλῶς (6), ἀρυπηρετήσαντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μὲ διαγωγὴν ἄμεμπτον, μὴ συμπεπληρωκότες τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, οὐδὲ ὑποπεσόντες εἴς τι τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 21, 22 καὶ 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπομένων ἀδικημάτων. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει παρουσιασθῶσι πρὸς κατάταξιν ὑποψήφιοι πλείονες τῶν ὁρισθέντων διὰ τῆς προκηρύξεως, ἐνεργεῖται μεταξὺ αὐτῶν διαγωνισμὸς ἐνώπιον τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁριζομένης, καὶ διορίζονται οἱ πρῶτοι κατὰ σειρὰν ἐπιτυχόντες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρισθέντος ἀριθμοῦ.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν μαθητευομένων δασοφυλάκων εἶναι ὀκτάμηνος· περιλαμβάνει δὲ τὴν τυπικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δασοφύλακος καὶ πρακτικάς τινας γνώσεις δασοκομίας, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ δασοκομικοῦ τμήματος τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Βυτίνης ἢ τῶν τῶν προτύπων Δασαρχείων διδασκομένας. Ἡ περίοδος τῆς μαθητείας των ἄρχεται τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους. Κατὰ τὸ πέρας τῆς περιόδου ταύτης, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὁρίζει ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ δασοκομικοῦ τμήματος ἢ τοῦ διευθυντοῦ ἐν ἑκάστῳ τῶν προτύπων Δασαρχείων καὶ δύο ἑτέρων μελῶν, ὑπὸ τῆς ὁποίας οἱ μαθητευόμενοι δασοφύλακες ὑποβάλλον-

ται δημοσίᾳ εἰς ἐξετάσεις. Οἱ ἐπιτυχόντες κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας καὶ τυχόντες τοὐλάχιστον τοῦ βαθμοῦ «καλῶς» (6) διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν δασῶν ὡς δασοφύλακες β' τάξεως, δίδοντες πρὸς τοῦτο τὸν ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπηρέτου.

Ἄρθρον 7.

Κατὰ τὴν ὀκτάμηνον περίοδον τῆς μαθητείας των οἱ μαθητευόμενοι δασοφύλακες λαμβάνουσι παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου τριακοντάδραχμον χορήγημα μηνιαίως. Φέρουσι δὲ στολὴν ἢ διακριτικὰ σημεῖα κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησόμενα. Οἱ κατὰ τὰς πρώτας αὐτῶν ἐπὶ διορισμῷ ἐξετάσεις ἀποτυγχάνοντες παύουσι λαμβάνοντες χορήγημα· δύνανται ὅμως νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὑπηρετοῦντες ὡς μαθητευόμενοι δασοφύλακες μέχρι τέλους τῆς περιόδου τοῦ ἐπιόντος ἔτους, ὁπότε, ὑποβαλλόμενοι εἰς νέας ἐξετάσεις, ἐὰν ἀπορριφθῶσιν, ἀποβάλλονται.

Ἄρθρον 8.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ δασοκομικοῦ τμήματος τοῦ ἐν Βυτίνῃ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ ἢ τῶν προτύπων Δασαρχείων ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν μαθητευομένων δασοφυλάκων τὴν αὐτὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, ἣν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὑφισταμένων του. Τῇ ἠτιολογημένῃ δὲ προτάσει τούτου ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας δύναται νὰ ἀποβάλῃ πάντα μαθητευόμενον δασοφύλακα δι' ἀσυμβίβαστον διαγωγήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ἀρχιφυλάκων καὶ δασοφυλάκων.

Ἄρθρον 9.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρχιφυλάκων δασῶν καὶ δασοφυλάκων ὁρίζεται ὡς ἑξῆς·

Ἀρχιφύλακες	α'	τάξεως	20
»	β'	»	50
Δασοφύλακες	α'	»	130
»	β'	»	300
Ἐν συνόλῳ			500

Ἡ δὲ μηνιαία μισθοδοσία αὐτῶν καθορίζεται ὡς ἑπεται:

Ἀρχιφύλαξ δασῶν	α'	τάξεως	120	δραχμ.
» »	β'	»	100	»
Δασοφύλαξ	α'	»	80	»
»	β'	»	70	»

Οἱ δασοφύλακες α' τάξεως παραμένοντες εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν πλέον τῆς πενταετίας δύνανται νὰ λάβωσι κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας αὔξησιν τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας των ἐκ δραχμῶν δέκα, μετὰ δεκαετῆ δὲ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν αὔξησιν δέκα ἔτι δραχμῶν, προσμετρουμένου καὶ τοῦ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου χρόνου τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ὁ ἱματισμὸς καὶ ὁπλισμὸς χορηγεῖται εἰς τοὺς δασοφύλακας δωρεάν.

Ἄρθρον 10.

Οἱ δασοφύλακες β' τάξεως δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς α' τάξεως τοιούτους. ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ἀρχιφύλακες β' εἰς α' τάξεως μετὰ τριετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ, ὃν κατέχουσιν.

Οἱ δασοφύλακες α' τάξεως προάγονται εἰς ἀρχιφύλακας β' τάξεως κατόπιν διαγωνισμοῦ μετὰ τριετῆ ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ δασοφύλακος α' τάξεως ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 11.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ δασοφυλάκων εἶναι συντάξιμος. Ἡ δ' ἐπὶ τούτων πειθαρχικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις τῶν νόμων περὶ τῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὑπαγομένων ὑπαλλήλων.

Οἱ ἀρχιφύλακες τῶν δασῶν καὶ οἱ δασοφύλακες φέρουσι στολὴν μετὰ διακριτικῶν σημείων κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησόμενα.

Ἄρθρον 12.

Οἱ ἀρχιφύλακες καὶ δασοφύλακες ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, προτάσει τοῦ οἰκείου δασάρχου ἢ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δασῶν, ἐὰν γνωμοδοτήσῃ πρὸς τοῦτο τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 13.

Διὰ Β. Διαταγμάτων κανονισθήσονται τὰ τῶν ἐξετά-

σεων τῶν ὑποψηφίων μαθητευομένων δασοφυλάκων, τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητευομένων δασοφυλάκων, τὰ τῶν ἐξετάσεων τῶν δασοφυλάκων α' τάξεως ἐπὶ προαγωγῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιφύλακος, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 14.

Καταργεῖται ὁ νόμος ΒΤΟΓ' τῆς 16 Μαρτίου 1896 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ δασολογικοῦ τμήματος τοῦ γεωργικοῦ Σταθμοῦ Βυτίνης τῆς Γόρτυνος», τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου ΒΥΞΒ' τῆς 8 Ἰανουαρίου 1897 ὡς καὶ πᾶσα ἐν γένει διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Προτάσει τοῦ κ. **Ε. Ἀμπρακάκη** προτάσσεται καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ εἰς γ' συζήτησιν νομοσχέδιον «περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς», ἀπορριφθεισῶν τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν τῶν κ. κ. Β. Κυρέλου καὶ Α. Κοκκέβη.

Τὸ νομοσχέδιον ἔχει οὕτω:

Ἄρθρον 1.

Τὰ δικαστήρια καταδικάζοντα εἰς κράτησιν ἢ φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς τρεῖς μῆνας, δύνανται συνάμα νὰ διατάττωσι δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς ἐφ' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα οὐχὶ κατώτερον τῶν τριῶν καὶ οὐχὶ ἀνώτερον τῶν πέντε ἐτῶν.

Ἡ περὶ ἀναστολῆς ἀπόφασις δέον νὰ λαμβάνηται δι' ὁμοψηφίας τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 2.

Ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς δύναται νὰ χορηγηθῇ μόνον ἂν ὁ καταδικασθεὶς οὐδεμίαν πρότερον ὑπέστη ἄλλην καταδίκην, καὶ ἂν τὸ δικαστήριον ἐκ τῆς ἐρεύνης τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς ἐτελέσθη ἡ πρᾶξις, τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ ἐν γένει βίου τοῦ καταδικασθέντος πεισθῇ ὅτι οὗτος εἶναι ἄξιος τοῦ εὐεργετήματος τούτου.

Ἄρθρον 3.

Ἂν κατὰ τὸν ὁρισθέντα χρόνον τῆς ἀναστολῆς ὁ καταδικασθεὶς εἰς οὐδεμίαν νέαν ἀξιόποινον ὑποπέσῃ πρᾶξιν, ἡ ἀναστα λεῖσα ποινὴ θεωρεῖται ὡς ἐκτιθεῖσα. Ἐν ἐναντίᾳ δὲ

περιπτώσει ἡ ἀναστα λεῖσα ποινὴ καὶ ἡ ποινὴ τῆς νέας πράξεως ἐκτελοῦνται ὁριστικῶς.

Ὁ Πρόεδρος ἀπαγγέλλων τὴν περὶ ἀναστολῆς ἀπόφασιν γνωστοποιεῖ συνάμα τῷ καταδικασθέντι τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς τῷ παρέχεται αὕτη.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς δὲν ἀπαλλάσσει τὸν καταδικασθέντα τῆς πληρωμῆς τῶν δικαστικῶν δαπανῶν καὶ τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως.

Δὲν ἀπαλλάσσει ὁμοίως ἀπὸ τῶν ἐπιπροσθέτων στερήσεων δικαιωμάτων καὶ ἀνικανοτήτων, ἃς ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου ὡρισμέναις περιπτώσεσι συνεπάγεται ἡ καταδίκη. Ἀλλ' αἱ συνέπειαι αὗται τῆς καταδίκης παύουσιν ἀφ' οὗ χρόνου, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἡ ἀναστα λεῖσα ποινὴ θεωρηθῇ ὡς ἐκτιθεῖσα.

Ὁ βουλευτὴς κ. **Π. Πολυχρονιάδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκον. Ἐφορειῶν». Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Σ. Ἰγγλέσης, Ν. Χαριτάτος, Π. Λιβιεράτος, Πετροπουλάκης, Ἀ. Μονοκρούσος, Γ. Παπακυριακόπουλος, Λ. Μαβίλης, Ε. Γρανίτσας, Δ. Γκλαβᾶς καὶ Λ. Ἀναστασιάδης ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου περὶ χορηγίας ἐτησίου βοηθήματος τῷ Ζωολογικῷ Κήπῳ». (Θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Α. Κορομηλᾶς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ κάτωθι νομοσχέδια 1) «περὶ προσωρινῆς βεβαιώσεως τῶν ὁρίων οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων μέχρις ὁριστικότητος τῶν οἰκείων φορολογικῶν καταλόγων», 2) «περὶ ἐξακολουθήσεως καὶ πέρατος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς μελέτην τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ δασολογίου» 3) «περὶ συστάσεως τελωνειακῆς ἀστυνομίας» 4) «περὶ προαγωγῆς καὶ συστάσεως τελωνειακῶν θέσεων.»

Ἡ **Βουλὴ** ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀποδέχεται τὸ κατεπεῖγον τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων. Ἅτινα ἀναγράφονται ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει καὶ γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν δι' ἀναστάσεως, ἀποφασίζεται δ' ὅπως παραπεμφθῶσιν εἰς ἐπιτροπήν.

Α. Ἀλεξανδρῆς (Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας). Ὑπο-

βάλλει νομοσχέδιον «περὶ αὐξήσεως κατὰ δραχ. 60,000 τοῦ πρὸς τὸ Εἰδ. Ἀρχ. Ταμεῖον χορηγουμένου ποσοῦ ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἐθν. Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος Ἀχείου» (θέλει ἐκτυπωθῇ).

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ εἶτα τὰς ἑξῆς ἐπιτροπάς.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως τελωνειακῆς ἀστυνομίας» οἱ κ. κ. Ε. Κουλουμβάκης, Ι. Πατσουράκος, Θ. Κουτούπης, Χ. Βοζίκης, Ε. Λαμπρακάκης, Α. Μιχαλακόπουλος, Δ. Γκλαβᾶς, Λ. Ρούβρος Κανακάρης καὶ Ι. Τσιριμῶκος.

Ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ προσωρινῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων μέχρις ὁριστικότητος τῶν οἰκείων φορολογικῶν καταλόγων», «περὶ ἐξακολουθήσεως καὶ πέρατος τῶν ἔργων τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς μελέτην τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ δασμολογίου» καὶ «περὶ προαγωγῆς καὶ συστάσεως τελωνιακῶν θέσεων» οἱ κ. κ. Ν. Πετροπουλάκης, Θρ. Πετμεζᾶς, Ι. Τσιγκόλης, Σ. Σῖμος, Ι. Μπακόπουλος, Βασ. Κυρέλλος, Ν. Σπηλιώτης, Ἀλέξ. Φωτήλας, Π. Ἡλιόπουλος.

Προτάσει τοῦ κ. Προέδρου ἡ **Βουλὴ** ἐξουσιοδοτεῖ τὰς ἀνωτέρω ἐπιτροπάς, ὅπως, ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἡμερῶν, ὑποβάλωσι τὰς ἐκθέσεις των ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω νομοσχεδίων.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 1 10′ μ. μ.

Μετὰ μεσημβρίαν

Τὴν 6ην μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Μ. Φωτιάδης** ὑποβάλλει προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ταμιακοῦ νομοσχεδίου.

Προβαίνει ἡ Βουλὴ εἰς συνέχειαν τῆς 6′ συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Ι. Μπούσδρης. Τὴν καθαρὰν πρόσοδον παράγουν ἡ ἐργασία, τὸ κεφάλαιον, ἡ γῆ καὶ ἡ Πολιτεία. Ἡ Πολιτεία ζητεῖ διὰ τοῦ νομοσχεδίου νὰ λάβῃ τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν ἐργασίαν. Τοῦτο εἶνε ἁρπαγή. Ἔπρεπε τὸ νομοσχέδιον νὰ λάβῃ ἀκριβῶς ὑπ᾽ ὄψιν τὰ κεφαλαιοῦχα στοιχεῖα τῆς πα-

ραγωγῆς τῆς προσόδου παρὰ τοῦ γεωργοῦ—τότε θὰ ἦτο σύμφωνος ἡ φορολογία πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου. Ὁ μισθὸς τοῦ ἐργάτου τῆς γῆς εἶνε μικρότερος τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐργάτου τῆς πόλεως, ὁ μισθὸς τοῦ δευτέρου δὲν φορολογεῖται διατί, παρὰ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἰσότητος, νὰ φορολογηθῇ ὁ τοῦ πρώτου; Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν τέκνων τοῦ ἐργάτου τῆς πόλεως εἶνε πολὺ εὐκολωτέρα.

Πρέπει ν᾽ ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον. Δὲν θ᾽ ἀποδώσῃ τὸ ὑπολογιζόμενον ποσόν. Οἱ βεβαιωταὶ θ᾽ ἀνέλθουν εἰς 12.000 περίπου, πρὸς 3 δραχ. ἐπὶ 5 μῆνας, θ᾽ ἀπορροφήσουν σχεδὸν τὸ ὅλον τοῦ φόρου. Ὁ φόρος δὲν εἶνε πάγιος, διότι ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐτησίας παραγωγῆς, ἐξαρτωμένης ἐκ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν. Θὰ παρεμποδίζῃ τὰς βελτιώσεις τῆς γεωργίας, διότι οὐδεὶς θὰ καταβάλλῃ κεφάλαια προωρισμένα νὰ φορολογηθοῦν—καὶ οὕτω ἀποκλειόμεθα ἀπὸ τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν τὸ Ἰδεῶδες τῆς καλλιεργείας. Οἱ βεβαιωταὶ θὰ καταχρῶνται. Τί περιμένετε λοιπὸν διὰ τὸ Δημόσιον ἀπὸ φορολογίαν ὑπὸ τοιούτους ὅρους;

Α. Κυριακίδης (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Εἰς τὴν Κύπρον, ἥτις εἶνε τὸ 1)9 τῆς Ἑλλάδος καὶ σιτοπαραγωγὸς χώρα, δίδει ὁ φόρος 2 ἑκατομμύρια. Ἐν Κρήτῃ ἀποδίδει 450,000—δὲν εἶνε ἡ νῆσος αὕτη σιτοπαραγωγὸς—ὁ τῶν ἀροτριώντων ἀπέδιδε πρὶν ὀλιγώτερα.

Ι. Μπούσδρης. Ἡ προστασία διὰ τῆς φορολογίας τοῦ ἔξωθεν εἰσαγομένου σίτου δὲν ἀντισταθμίζει τὴν δεκάτην. Ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἡ Κυβέρνησις τῆς προστασίας ταύτης, ἥτις περιορίζεται εἰς 100 περίπου τσιφλικιούχους, παράγοντας τὰ 9)10 τοῦ Θεσσαλικοῦ σίτου—δὲν θέλομεν νὰ πλουτίζωμεν εἰς βάρος ἄλλων. Ὁ λόγος δὲ τῆς καλύψεως ἐλλείμματος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ

Ἄρα ἡ Κυβέρνησις ἀποβλέπει μόνον νὰ σφραγίσῃ τοὺς καρποὺς τοῦ Ἕλληνος ἀγρότου, νὰ ὑποδουλώσῃ τὸν λαόν. Θὰ ἤθελον νὰ προτρέψω τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ μὴ μεταβάλῃ σύστημα φορολογίας, πρὶν ἢ παγιώσῃ τὴν πολιτικὴν θέσιν του ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

Π. Βολουμής. Ἀποδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, διότι νομίζει ὅτι τὸ εἰσόδημα τῆς γῆς ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὰ βάρη τῆς Πολιτείας. Ἀνεξαρτήτως τῆς προστασίας, ἣν τὸ Κράτος παρέχει εἰς τὴν σιτοπαραγωγὴν

διὰ τοῦ δασμοῦ εἰσαγωγῆς, τοῦ καθιστῶντος δαπανηρότερον τὸν βίον, ἰδίως τῶν πενεστέρων τάξεων. ὁρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ εἰσφέρῃ καὶ ἡ ἐκ τῆς γῆς πρόσοδος εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ἀλλά, ἐὰν ἀποδέχεται κατ' ἀρχὴν τὴν φορολογίαν, διέστη ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ πρὸς τοὺς συναδέλφους αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ συνέταξε τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας, καθ' ἣν ὡς τρόπος βεβαιώσεως δέον νὰ θεσπισθῇ ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5ῳ τοῦ νομοσχεδίου καθοριζόμενος διὰ τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν. Τὴν γνώμην ταύτην τῆς μειοψηφίας ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν, ἀποδεικνύων ὅτι διὰ τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων τὸ Κράτος θὰ διασώσῃ τὰς δαπάνας τῆς βεβαιώσεως, αἵτινες θ' ἀνέλθωσι κατ' ἐλάχιστον ὅρον εἰς 800 χιλ. δραχ., διότι τὰ σιτοπαραγωγὰ χωρία, κατὰ τὰ πρωτόκολλα τοῦ 1880, ἀνέρχονται εἰς 3,300, ἐὰν δὲ χρειασθῶμεν δύο βεβαιωτὰς κατὰ χωρίον, ὡς ἰσχυρίσθη, διακοπεὶς προχθές, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ πληρώσωμεν τούτους πρὸς 2 δρ. κατ' ἄτομον ἐπὶ 60 μόνον ἡμέρας, θὰ χρειασθῶμεν 792.000 δραχ. μόνον διὰ τοὺς βεβαιωτάς. Τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων ἐφαρμόσθη δι' ὅλους τοὺς ἀμέσους ἡμῶν φόρους, ὡς ὁ τῶν βοσκησίμων γαιῶν, τῶν ζώων, τῶν περιβολίων, τῶν οἰκοδομῶν, τῶν ἐπιτηδευμάτων, τῶν ἀροτριώντων. Κατὰ τὴν βεβαίωσιν δὲ τοῦ τελευταίου τούτου φόρου, ἔχομεν τὴν πεῖραν τοῦ παρελθόντος, καθ' ἣν οἱ ἐλλιπῶς δηλώσαντες τὰ κτήνη αὐτῶν ποικίλλουσι μεταξὺ 4 1)2 καὶ 7 1)2 ο)ο. ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν μεταγενεστέρως γενομένων ἀπαριθμήσεων. Καὶ ἂν παραδεχθῶμεν, λέγει, ὅτι θὰ ἔχωμεν ἀπόκρυψιν 20 ο)ο τὸ ποσὸν τοῦτο πάντως θὰ στοιχίσῃ εἰς τὸ Δημόσιον ὀλιγώτερον τῶν δαπανῶν τῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου καὶ τὸ ἀποκρυβὲν ποσὸν θὰ μείνῃ ὡς ἀποταμίευμα εἰς τὸν πτωχὸν παραγωγόν, ἀντὶ νὰ περιέλθῃ εἰς τὰ θυλάκια τῶν βεβαιωτῶν ἢ τῶν ἐνοικιαστῶν.

Ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεως τοῦ φόρου, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νομοσχεδίου, δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν προοδευτικὴν φορολογίαν, ἀνάλογον πρὸς τὴν γονιμότητα τοῦ ἐδάφους καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς δημοσιονομικὰς ἀρχάς, αἵτινες ἀπαιτοῦσι νὰ φορολογῆται βαρύτερον οὐχὶ ὁ τὴν ἐλάσσονα, ἀλλὰ τὴν μείζονα ἔχων πρόσοδον. Λαβόντες, λέγει, ἐπιτακτικὴν ἐντολὴν νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν Κυβέρνησιν τῶν

Φιλελευθέρων, καὶ νὰ δώσωμεν αὐτῇ τὴν ἐμπιστοσύνην ἡμῶν ἐν λευκῷ, θὰ ψηφίσωμεν βεβαίως τὸ νομοσχέδιον, ἀλλ' ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συστήσωμεν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ θεμελιώσῃ τὴν φορολογίαν ἐπὶ τῶν ἀληθῶν δημοσιονομικῶν ἀρχῶν, ἐμπνεόμενος δὲ ἀπὸ τὰ διδάγματα τῆς πείρας, ν' ἀπαλλάξῃ τὸν φορολογούμενον ἀπὸ τὸ Φάσμα τοῦ Σπαχῆ καὶ τῆς σφαγῖδος.

Ι. Μπακόπουλος. Πρόκειται καθαρῶς περὶ ἐπιβολῆς νέου φόρου. Προσέξατε, Κύριοι. Ἡ Βουλὴ ἀπὸ δεκαέξ ἐτῶν μετεβλήθη εἰς φορολογικὸν ἐργοστάσιον. Πρέπει νὰ δουλεύῃ ὁ λαὸς διὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, χωρὶς τοῦτο νὰ ἀνταποδίδῃ τίποτε, ἀφ' ἑτέρου, εἰς αὐτόν, εἴτε εἰς τὴν διοίκησιν, εἴτε εἰς τὴν παίδευσιν, εἴτε εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν; Τὸ Κράτος βάλλει διαρκῶς διὰ τῶν Κυβερνήσεων κατὰ τῆς Γεωργικῆς τάξεως. Τώρα ὡς ἐπισφράγισμα ἐπιβάλλομεν διὰ τοῦ νομοσχεδίου φόρον οὐχὶ ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς ἐργασίας. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἀπεκρούσθη καὶ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορίαν αὐτῆς, ἥτις τυπικῶς μόνον ἀπέβη ὑπὲρ αὐτοῦ. 6 ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ ἐψήφισαν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, 5 ὑπέρ, ἐξ ὧν εἷς μετ' ἐπιφυλάξεως.

Ὁ φόρος τῆς δεκάτης εἶνε πρωτογενοῦς ἐποχῆς, ἀρχέγονος καὶ καταπιεστικός, ρίπτει ὑπὸ τοὺς ὄνυχας τοῦ Σπαχῆ καὶ τοῦ Χαβελὲ τὴν μόνην παραγωγικὴν τάξιν, τὴν Γεωργικήν. Τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, τὸ μὲ τόσον μεγάλας ἐπαγγελίας ἀπολυτρώσεως τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν ποικίλων δυστυχιῶν ἐλθὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν, θὰ διαψεύσῃ τὸ παρήγορον ὄνομά του, θὰ ἀποβῇ ὁ τύραννος τοῦ λαοῦ;

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑποστηρίζει ὅτι ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων διεταράχθη τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ διὰ τῆς δεκάτης ἀντιστάθμισμα. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ 1895 ἐπηγγέλλοντο αἱ Κυβερνήσεις τὴν κατάργησιν τοῦ γεγηρακότος φόρου τῶν ἀροτριώντων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην ἐπέβαλλον καὶ νέους φόρους εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, χωρὶς ὁ φόρος τῶν ἀροτριώντων νὰ καταργῆται.

Ἡ Κυβέρνησις αὕτη, ἥτις δὲν ἔχει ἀντίδρασιν οὔτε ἐν τῇ Βουλῇ, οὔτε ἐκτὸς αὐτῆς, ὤφειλε νὰ καταστήσῃ διὰ μέ-

τρων ἁπλουστέραν τὴν διοίκησιν διὰ νὰ ἀνακουφίσῃ τὸν λαόν. Ἀντὶ τούτου ἐδημιούργησε θεσμοὺς πολυτελείας, ὡς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας.

Ἡ φορολογία αὕτη τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν θὰ αὐξήσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἄρτου. Διὰ τὴν Κύπρον, περὶ ἧς εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι μένει εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν δεκάτην, ὑπάρχουν καὶ ἐπίσημοι ἀκόμη μαρτυρίαι, ὅτι δυσαρεστώτατα πάντοτε προσβλέπει ὁ λαὸς εἰς τὸν φόρον τῆς δεκάτης καὶ πολλαὶ ἀπόπειραι πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν διοίκησιν ἐγένοντο διὰ τὴν κατάργησίν της. Οὔτε δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἡ ἐπιβολὴ τῆς δεκάτης ἐκ λόγου γενικωτέρου οἰκονομικοῦ συστήματος, διότι καὶ ἄλλοτε ἠκούσαμεν τὰ αὐτὰ καὶ ὅλοι οἱ φόροι οἱ ἐπιβληθέντες ὑπὸ τὴν αἰτιολογίαν ταύτην μετέβησαν εἰς τὸν πάτον τῶν Δαναΐδων.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων ἐπιβάλῃ τὸν φόρον τοῦτον, θ' ἀποδείξῃ αὐτὸ τυραννικώτατον.

Β. Κυριάκος. Ἡ Κυβέρνησις αὕτη καὶ διὰ τὴν Ἀνόρθωσιν τῆς χώρας ἐν γένει ἐργάζεται εἰλικρινῶς καὶ διὰ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Τὰ δικαστικὰ νομοσχέδια δικαιολογοῦν τὸν δεύτερον ἰσχυρισμόν. Διά τινων ἐξ αὐτῶν ἀποδίδονται οἱ ἀγροὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν, τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας ὑποβληθέντα νομοσχέδια πρόκειται νὰ ὠφελήσωσι μεγάλως τὴν ἀγροτικὴν καὶ γεωργικὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦτο τάσσομαι κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ παντὸς μέτρου, δι' οὗ ζητεῖ ἡ Κυβέρνησις ἀντιστάθμισμά τι.

Ἀρεταὶ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε ἡ ἐλαστικότης τὸ ἐπίκαιρον τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου, ἐξ οὗ ἐπικαίρου ἀποφεύγουν τὰς συνεπείας τῆς ὑπερημερίας. Τὰ ἐλαττώματα δὲ τοῦ νομοσχεδίου εἶνε θεραπεύσιμα. Τὸ κεφάλαιον τοῦ Γεωργοῦ, κεφάλαιον δάνειον κατὰ 99 ο/ο. ληφθὲν δὲ τοκογλυφικῶς πρέπει ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον νὰ θιχθῇ, μόλις τὸ 1/3 ἐκ τῆς καθαρᾶς προσόδου δύναται νὰ ἀναλογισθῇ πρὸς τὸ κεφάλαιον. Οὕτω πρέπει νὰ φορολογήσωμεν 50 ο/ο ἑκάστην γεωργικὴν πρόσοδον. Φοβοῦμαι δὲ ὡς πρὸς τοὺς βεβαιωτάς, μήπως ἀποβῶσι καταπιεσταὶ καὶ ἄδικοι, ἕνεκα τοῦ ὑλικοῦ, ἐξ οὗ θὰ λαμβάνωνται, τῆς μικρᾶς ἀντιμισθίας αὐτῶν καὶ τινων ἐκ τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς θὰ ἐργάζωνται. Ἐὰν δεχθῇ

ὁ κ. Ὑπουργὸς τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, τὸ προταθὲν παρὰ τοῦ κ. Βουρλούμη, θὰ πράξῃ ὡς ἄριστα.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. **Ι. Γοριμόκου** καὶ **Ν. Φραγκίστα** ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν οἰκονομικῶν ἐφορειῶν τοῦ Κράτους, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῆς ἁρμοδίας βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἡ ἔκθεσις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Καλαμῶν, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῆς ἁρμοδίας βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἡ ἔκθεσις αὐτῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ διαθέσεως δραχ. 3942 ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς Δημοτ. Ὁδοποιΐας τῆς ἐπαρχίας Δωρίδος τοῦ δήμου Γαΐας κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῆς ἁρμοδίας Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἡ Ἔκθεσις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας ἐκκρηματικῶν ὑλῶν κλπ., τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ κ. **Ι. Τσιριμώκου** ὑποβάλλονται Τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκονομ. Ἐφορειῶν τοῦ Κράτους, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν, ὁμοίως Τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων κλπ., τυπωθησόμεναι ἐπίσης.

Παρὰ τῆς ἁρμοδίας Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἡ Ἔκθεσις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσλήψεως ἑνὸς τοπογράφου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν δημοσίων ἔργων, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν κ. κ. **Ε. Ρέπουλη** καὶ **Α. Κορομηλᾶ** ὑποβάλλεται νομοσχέδιον περὶ ἀναγραφῆς ἐτησίως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πιστώσεως πρὸς περίθαλψιν προσφύγων, τυπωθησόμενον πρὸς διανομήν.

Παρὰ τῆς ἁρμοδίας Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἡ Ἔκθεσις αὐτῆς ἐπὶ τῆς Προτάσεως Νόμου περὶ ἐκτελέσεως τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐπιβληθεισῶν ποινῶν, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. **Ι. Γρυπάρη** ὑποβάλλεται νομοσχέδιον περὶ ἀναγκαρῆς ἐν τῷ προϋπολο-

γισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν κλπ. πιστώσεως διὰ τὸ ἐνοίκιον τοῦ μεγάρου τῆς ἐν Κων/πόλει Β. Πρεσβείας.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν αἴτησις τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης κ. Ο. Τετενὲ περὶ διμήνου ἀδείας διὰ τὸ ἐξωτερικόν, χάριν ἐπειγουσῶν ἰδιωτικῶν του ὑποθέσεων

Ἡ Βουλὴ παρέχει τὴν ἄδειαν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦται πρὸς τὴν Βουλὴν ἡ ἔκθεσις τῆς μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκομένων ἐκκρητικῶν ὑλῶν κλπ. Τυπωθήσεται πρὸς διανομήν.

Λύεται ἡ συνεδρίασις τὴν 8ην καὶ 35′ ὥραν.

Ο Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χριστόπουλος
Θ. Γρηγορίου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΖ′

Τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 10ην καὶ 50′ π.μ. ἀνακοινοῦται παρὰ τοῦ κ. Προέδρου πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ αὐτὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, παρόντων 127 βουλευτῶν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς: 1) Ὁ λαὸς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ παρακαλεῖ νὰ ψηφισθῇ εἰς γ′ συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ἐπαρχίας εἰς τὸν Νομὸν Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος. 2) Ὁ ἐν Ἀθήναις Σύλλογος «Ὁμόνοια», ἐξ ὑπαλλήλων τῶν ξενοδοχείων, ζητεῖ νὰ παρεμποδισθῇ ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἀστυνομίας ἀπο τοῦ νὰ τοὺς φωτογραφῇ ἀνθρωπομετρικῶς, ὡς ἤρχισε πράττουσα. 3) Αἴτησις τοῦ καταδίκου Γ. Μητσέα περὶ ἐξετάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν δίκην του καὶ καταδίκην του. 4) Οἱ κάτοικοι Παλαιομανίνης τοῦ δήμου Οἰνιατῶν παρακαλοῦν νὰ ἐνεργηθῇ νέα κα-

ταμέτρησις τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἐθνικῶν γαιῶν. 5) Οἱ κάτοικοι Βαθέος τῆς Αὐλίδος ζητοῦν νὰ ὑπαχθοῦν διοικητικῶς καὶ δικαστικῶς εἰς τὸν δῆμον Χαλκιδέων. 6) Οἱ κάτοικοι Λεβαδείας διαμαρτύρονται διότι ἡ Ἑταιρεία Κωπαΐδος καὶ οἱ κάτοικοι Μπραμιάγας καὶ Ρωμαΐκου καθυστεροῦσιν αὐτοῖς τὸ ἀρδευτικὸν ὕδωρ.

Κατὰ πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, γενομένην δεκτὴν παρὰ τῆς Βουλῆς, προτάσσονται κηρυσσόμενα κατεπείγοντα καὶ ψηφίζονται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β′ ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον 1) τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας Συνθήκης περὶ ἀμοιβαίας ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν». 2) Τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας Συμβάσεως περὶ κληρονομικῶν τελῶν ἐπὶ κινητῶν περιουσιῶν». 3) Τὸ νομοσχέδιον «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μεγ. Βρεττανίας Συνθήκης, συνομολογηθείσης τῇ 11]24 Σεπτεμβρίου 1910 καὶ τῆς πρωτοκόλλου πρὸς ἔκδοσιν διατυπώσεως».

Κηρύσσεται παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς κατεπεῖγον τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἐπιμισθίων θέσεως ἐν τῷ Πολεμ. Ναυτικῷ» καὶ ψηφίζεται παρ' αὐτῆς εἰς β′ ἀνάγνωσιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Κηρύσσεται ὁμοίως ὡς κατεπεῖγον τὸ νομοσχέδιον «περὶ τῆς ἐνεργοῦ δυνάμεως τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1911» καὶ ψηφίζεται παρ' αὐτῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β′ ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Κηρύσσεται ὁμοίως κατεπεῖγον παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταμετρήσεως καὶ ἀνακαταμετρήσεως τῶν ἐμπορικῶν πλοίων διατάξεων» καὶ ψηφίζεται παρ' αὐτῆς δι' ἀναστάσεως εἰς β′ ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Συμφώνως πρὸς τὴν ληφθεῖσαν παρὰ τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίασιν, συνεχίζεται ἡ β′ συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος.

Ἰ. Βέφροιος. «Ἡ δυσφορία τῶν γεωργῶν διὰ τὴν δεκάτην ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως αὐτοῦ. Τὰ ἔξοδα, αὐτῆς θὰ ὑπερβοῦν

ἐξάπαντος τὸ ἑκατομμύριον. ἀγοράσται δέ, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς χρῆμα τὴν πρόσοδόν του τὸ Δημόσιον, δὲν θὰ εὑρεθοῦν εὐκόλως, ἐκτὸς ἂν προσφερθῇ ὁ φόρος μὲ μεγάλην ὑποτίμησιν. Προσθέσατε καὶ τὰς καταχρήσεις ἐκ τῶν βεβαιωτῶν. Ἆρα τὸ ὄφελος τοῦ Δημοσίου θὰ εἶνε πολὺ ὀλιγώτερον τοῦ προϋπολογιζομένου. Οἱ δὲ φορολογούμενοι δι' αὐτοῦ θὰ πιέζωνται ποικιλοτρόπως, ὡς ἐκ τοῦ ποιοῦ τῶν βεβαιωτῶν. Τί εἶχε μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀθλιότητος ὁ γεωργὸς καὶ ὁ ἀγρότης; Μήπως δικαιοσύνην, ἀσφάλειαν; Καὶ θὰ προσθέσωμεν καὶ ἄλλα δεινὰ εἰς πολίτην, ὅστις εἶνε ἠθικώτερος τοῦ ἐν ταῖς πόλεσι πολίτου εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του πρὸς τὸ Δημόσιον; Μὴ ἐκλαμβάνῃ λοιπὸν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸν Ἕλληνα ἀγρότην ὡς ἐχθρὸν τοῦ Δημοσίου καὶ μὴ ἐπιμένῃ εἰς τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως, ὡς τὸν διατυπώνει εἰς τὸ νομοσχέδιον. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως ἠνάγκασε τοὺς Θεσσαλοὺς συναδέλφους νὰ στραφῶσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς σφοδρῶς ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου, καίτοι ἐν τῇ συνειδήσει των δὲν ἀποκρούουν τὸν ἐπιβαλλόμενον δι' αὐτοῦ φόρον. Ἡ βεβαίωσις παρὰ τῶν Κοινοτήτων εἶνε ἡ ἀρίστη, διὰ δηλώσεων.

Οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἀνορθώσεως θὰ ὁρμηθοῦν ἐν τῷ μέλλοντι ἀπὸ τοῦ μέτρου τούτου εἰς πόλεμον κατ' αὐτῆς ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν δεχθῇ τὴν μεταρρύθμισιν τῆς βεβαιώσεως. Ἡμεῖς ἐν τούτοις, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐπιμείνῃ, θὰ ψηφίσωμεν ὡς θὰ ἐπιμείνῃ, χάριν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἀνορθώσεως, ἀλλὰ διαμαρτυρόμεθα καὶ προλέγωμεν ἐντεῦθεν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Εὐβοίας κ. **Β. Σφακιανάκη** ὑποβάλλονται τροπολογίαι καὶ προσθῆκαι ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΣΠΗ' περὶ ἀγροφυλακῆς, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Ε. Κυταριόλου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος (ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν), τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ι. Πατσουράκος. Ὁ φόρος τῆς δεκάτης εἶνε ἄδικος, ἀντισυνταγματικός, διότι φορολογεῖ τὸ ἀκαθάριστον

εἰσόδημα τοῦ ἀγροτου. Εἶνε καταθλιπτικώτατος ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως. Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ἐφορολόγουν τὸ εἰσόδημα ἀναλόγως τῆς ὑλικῆς δυνάμεως ἑκάστου. Μᾶς δίδουν παράδειγμα οἰκονομικῆς δικαιοσύνης. Ἡ δεκάτη δὲν εἶνε ἀνεκτὴ παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Σύρει ὄπισθέν τις ἁμαρτίαν καὶ βάσανον. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἀποστέργει ἐπιβάρυνσιν χάριν τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ἔθνους. Ἀλλὰ πότε ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία ἀπέδειξεν εἰς αὐτόν, ὅτι πρωτίστως χάριν τῶν στοιχειωδῶν συμφερόντων αὐτοῦ ἐπιβάλλονται οἱ ἐπιβαλλόμενοι φόροι; Καὶ ἐνῷ οὔτε δικαιοσύνην, οὔτε ἀσφάλειαν, οὔτε παίδευσιν, οὔτε διοίκησιν ἔχει ὁ λαὸς παρὰ τῆς Πολιτείας ταύτης, ἐνῷ ἡ μετανάστευσις ὡς μέγας ποταμὸς παρασύρει μέρος αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀντιπόδας, τρεπόμενον εἰς φυγὴν ἐξ Ἑλλάδος ὄχι πρὸς εὕρεσιν τύχης, ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν δεινοῦ καὶ αἰσχροῦ βίου ἐν τῇ γενεθλίῳ χώρᾳ, ἐνῷ ἔγεινε μία ἐπανάστασις διὰ νὰ λυτρωθῇ ὁ λαὸς ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας καὶ τὰ βάσανα τοῦ παρελθόντος, ἔρχεται μία Κυβέρνησις ἀπόρροια τῆς ἐπαναστάσεως νὰ ἐπιβαρύνῃ καὶ περισσότερον τὸν λαόν, καὶ δὴ εἰς αὐτὸν τὸν ἄρτον του, χωρὶς ἀφ' ἑτέρου νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὸν ἀντισταθμίσματα ἀνώτερα. Ἀπεναντίας, καὶ ἀφῄρεσε καὶ ἄλλα ἐξ αὐτοῦ, ἀπεδείχθη Κυβέρνησις σπατάλης καὶ πρὸς κάλυψιν τῶν δημιουργηθέντων παρ' αὐτῆς ταύτης ἐλλειμμάτων ἐπιβάλλει τὴν φορολογίαν τοῦ ἄρτου. Διότι τὸ ὅτι θὰ φθηνήνῃ τὸ ψωμὶ διὰ τῆς δεκάτης εἶνε μῦθος. Εἶνε δὲ Κυβέρνησις ὑποσχεθεῖσα πρὸς τὸν λαὸν ὅτι θὰ μεταθέσῃ τὰ βάρη εἰς τοὺς ὤμους τῶν πλουσίων. Ἀλλὰ ἀπέβη τοὐναντίον διὰ τῆς ὅλης διαγωγῆς της, φίλη τῆς πλουτοκρατίας καὶ ἐναντία πρὸς τὸν λαόν. Εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ μετανοήσῃ.

Παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. **Θ. Ι. Μιχαλοπούλου** ὑποβάλλονται τροπολογίαι εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, τυπωθησόμεναι πρὸς διανομήν.

Παρὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ διαρρυθμίσεως τῆς Γεωργικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Ἀθαν. Παπαχελᾶς. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου οἱ μικροκαλλιεργηταί, οἱ παράγοντες 60—70 κιλά, δὲν θὰ

ἐπιβαρυνθοῦν. Οἱ 100—120 κατὰ τί θὰ πληρώσουν περισσότερον τοῦ ὅ,τι ἐπλήρωνον ἐκ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν; 16 δρ.θὰ πληρώνουν ἐκ τοῦ δεκάτης,40 ἐπλήρωνον ἐκ τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων.Ταῦτα κατὰ μέσον ὅρον. Ἀλλὰ εἰς τὸν δεύτερον φόρον ἔχει φορολογούμενος καὶ τὸν κίνδυνον νὰ γίνῃ ἐκπρόθεσμος,δὲν ἔχει δὲ ἡ σπανιώτατα χρῆμα διὰτὸν εἰσπράκτορα καὶ τότε κηρύσσεται ὑπερήμερος μὲ ὅλας τὰς γνωστὰς συνεπείας. Ἡ δεκάτη δὲν εἶνε περισσότερον καταθλιπτικὴ ἀπὸ τοὺς φόρους δι' ὧν ἐπιβαρύνεται ὁ ἐργάτης τῶν πόλεων, νῦν δέ, ὅτε ζητοῦμεν διὰ μιᾶς τὰ πάντα, δικαιοσύνην, ἀσφάλειαν, διοίκησιν, στρατόν, στόλον, ἄτινα βεβαίως δὲν γίνονται ἄνευ ἀντιστοίχων δαπανῶν, ἐπιτρέπεται νὰ παριστῶμεν ὡς φόρον αἵματος φόρον, ὅστις δὲν εἶνε οὐδόλως ἐκ τῶν βαρέων, ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἄλλους, καθὼς δὲν δύνανται βεβαίως ν' ἀρνηθῶσιν οἱ γνωρίζοντες τὰ πράγματα καὶ καλῆς πίστεως ὄντες; Τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶνε ἀντιλαϊκόν, δὲν θὰ φορολογηθῇ ὁ λαὸς πλειότερον ἢ ὅσον ἐφορολογεῖτο μέχρι τοῦδε, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἐπιβαρυνθῶσι τὰ δυνατώτερα ὑλικῶς πρόσωπα καὶ οὕτω πραγματοποιεῖται μέρος τῶν ἐπαγγελιῶν τῆς Κυβερνήσεως πρὸ τῶν ἐκλογῶν. Τὸ νομοσχέδιον λοιπὸν τὸ εὑρίσκω κατ' ἀρχὴν δίκαιον, φιλολαϊκόν, ἀλλὰ ὁ ἀναγεγραμμένος ἐν αὐτῷ τρόπος τῆς βεβαιώσεως ἀδικεῖ τὴν ἀρχήν,θὰ ἐκρέῃ μέγα μέρος τῆς εἰσπράξεως ἐκ τοῦ ΔημοσίουΤαμείου, 2 1]2 ἑκατομμύρια δὲ θὰ δίδῃ εἰς τοὺς βεβαιωτὰς τὸ Κράτος. Διότι 7.000 περίπου βεβαιωτῶν πρὸς 450 δραχ. μᾶς δίδουν πλέον τῶν 2 1]2 ἑκατομμυρίων. Μαζῆ δὲ μὲ τὸν βεβαιωτὴν τοῦ Δημοσίου θὰ παρίσταται καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς. Ὁ δι' ἐνοικιάσεως τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου εἶνε ὁ ἄριστος, ἐνῷ διὰ τοῦ ἀναγραφομένου νῦν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁ καλλιεργητὴς ἔρχεται ἀντιμέτωπος πρὸς τὸ Κράτος. Διὰ τῆς ἐνοικιάσεως ὁ φόρος τοῦ ἐλαίου εἰσπράττεται ἀνελλιπῶς, καίτοι εἶνε μέγας. Μὲ τὸν ἐνοικιαστὴν ὁ παραγωγὸς συνεννοεῖται καλλίτερα.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς πρέπει νὰ μεταβάλῃ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου. Νὰ περιλάβῃ δὲ εἰς τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν φορολογίαν τοῦ βάμβακος, ὅπως περιελήφθη ὁ σανός, ἡ κριθή.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν Ζακύνθου κ. κ. Ι. Δ. Λούντζη καὶ Δ. Κλάδη ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ νόμου ΓΨΤΒ' (3702) τῆς 31ης Μαρτίου 1910.

Παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Δ. Πλαπούτα, Θ. Πέρρου ὑποβάλλεται τροπολογία εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γεν. Λογιστηρίου.

Ψηφίζεται τῇ προτάσει πολλῶν βουλευτῶν περὶ παρατάξεως, γενομένῃ δεκτῇ παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰς α' ἀνάγνωσιν ἡ πρότασις νόμου περὶ διοικήσεως τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Πατρῶν, κατ' ἀρχὴν καὶ παραπέμπεται συγχρόνως εἰς ἐπιτροπήν.

Αὕτη ἀπετελέσθη παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐκ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Ρούφου, Π. Βουρλούμη, Γ. Λαμπρινοπούλου, Ἰ. Βαβανάκου, Ἰ. Μάνου, Ι. Βερροίου, Α. Μιχαλακοπούλου, Θεμ. Κουτσομητοπούλου καὶ Ἐπ. Λαμπρακάκη.

Ἡ Βουλή, κηρύσσουσα κατεπείγον καὶ μὴ δεόμενον διὰ τοῦτο παραπομπῆς εἰς ἐπιτροπὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας ζωῆς καὶ προνοίας «Ἡ Ἀμοιβαία», ψηφίζει αὐτὸ κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον εἰς α' ἀνάγνωσιν.

Ἡ Βουλὴ κηρύσσει κατεπείγον τὸ νομοσχέδιον περὶ διαγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλομένων χρεῶν ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων καὶ ψηφίζει αὐτὸ δι' ἀναπτάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον.

Ψηφίζεται κατόπιν παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως πράξεων συνταχθεισῶν κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΓΤΖΑ' τοῦ 1909 νόμου «περὶ φορολογίας κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ αἰτίᾳ θανάτου δωρεῶν».

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἐνυποθήκων δανείων καὶ ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν συγκεντρωμένων κτημάτων τοῦ νομοῦ Κερκύρας, προστίθενται ὡς μέλη καὶ οἱ κ.κ. Λ. Μαβίλλης, Α. Σκιαδαρέσης καὶ Λ. Παπαναστασίου.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 1 μ. μ. ὥραν.

Μετὰ μεσημβρίαν

Ὥρᾳ 5 55' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινοῖ ὅτι ὁ βουλευτὴς κ. Σ. Ἰγγλέσης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου περὶ προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 14 τοῦ σχεδίου νόμου περὶ διδακτηρίων (θέλει ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Ὁ βουλευτὴς κ. **Ν. Φραγκίσκος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 80 τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τοῦ πρωτοδικείου Εὐρυτανίας εἰς τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

(Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ).

Π. Ἠλιόπουλος. Πᾶσα φορολογικὴ καινοτομία εἴτε πρὸς μεταρρύθμισιν τῆς ὑφισταμένης φορολογίας εἴτε πρὸς λῆψιν νέων φορολογικῶν μέτρων διαταράσσει ἐπιζημίως τὴν παραγωγήν· θεωρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον στρέφεται ἐναντίον τῆς οἰκονομικῆς καὶ παραγωγικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, καὶ θεωρεῖ ὅτι θὰ ἐπιδεινώσῃ τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν τοῦ τόπου.

Ἡ διαρρύθμισις τοῦ φορολογικοῦ συστήματος καὶ ἰδίως τοῦ συστήματος τῶν ἐγγείων φόρων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς διανεμητικῆς δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναλογικῆς ἰσότητος εἶνε ἐν τῶν πρωτίστων καθηκόντων καὶ μελημάτων τῶν Κυβερνήσεων. Ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἐθνικὴ συνείδησις βαρύτατα ἔχουν καταδικάσει τὸν θεσμὸν τοῦτον τὸν ὁποῖον καὶ ὁ Ἀριστοτέλης χαρακτηρίζει ὡς σατραπικόν, ἐξετάζει οὐχὶ τοῦ φορολογουμένου τὴν δύναμιν ἀλλὰ τοῦ φορολογοῦντος τὴν ἀνάγκην.

Πρέπει νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος φορολογίας τῆς γῆς μὴ στραγγαλίζων τὴν γεωργίαν καὶ μὴ ὑποδουλῶν τὸν γεωργόν, πρὸς τοῦτο ὑποδεικνύει τὴν μελέτην τῶν νομοσχεδίων τῶν ὑποβληθέντων κατὰ τὸ 1860, 63, 1871, ὑπὸ τῶν ἀειμνήστων Κουμουνδούρου καὶ Σωτηροπούλου. Πρέπει ν' ἀπαλλάξωμεν τὸν ἕλλην. λαὸν ἀπὸ τὸν ἐφιάλτην τῆς φορολογίας τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου, ὅστις λυμαίνεται τὸν

ὡραῖον ἡμῶν τόπον, καὶ ἀσχημίζει τὸ λαμπρὸν οἰκοδόμημα τῶν ἐλευθεριῶν.

Περαίνων ἐπικρίνει τὰ ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων ποσοστὰ ἅτινα θέλουν χρησιμεύσει πρὸς πίεσιν τῶν πολιτῶν. Συνιστᾷ ὅπως ληφθῇ πρόνοια ὅπως τὰ ποσοστὰ ταῦτα χρησιμεύσουν μᾶλλον ὡς πρὸς ἵδρυσιν Γεωργικῆς Τραπέζης πρὸς εὐκολίαν τῶν γεωργῶν πρὸς ἀγορὰν χρησίμων εἰδῶν πρὸς καλλιέργειαν, διότι μόνον διὰ τῆς παραδοχῆς ταύτης θὰ καταστήσωμεν ἀνεκτὸν παρὰ τῷ λαῷ τὸ νομοσχέδιον ὡς ὑπεδείχθη παρὰ τοῦ Γεωργικοῦ Συνεδρίου, καὶ ἐκ τοῦ Συνδέσμου τῶν Παραγωγικῶν Σωματείων, καὶ παρακαλεῖ τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ὅπως ἐπεκτείνῃ γενικώτερον τὸ μέτρον τῶν δηλώσεων.

Χρ. Καρᾶς. Ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς Θεσσαλίας εἶνε κεκηρυγμένος κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τούτου φορολογεῖται ἡ ἀκαθάριστος πρόσοδος καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι τοῦτο ὑπενθυμίζει τὴν ἐποχὴν τῶν σπαχήδων καὶ τῶν νταούτηδων. Ἡ Ἀνορθωτικὴ Κυβέρνησις ὀφείλει πρῶτον νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς δοθείσας ὑποσχέσεις πρὸς τὸν Θεσσαλικὸν λαὸν καὶ εἶτα νὰ ἐπιβάλλῃ φόρους, τοὺς ὁποίους ἀσμένως θ' ἀποδεχθῇ ὁ λαός. Ταῦτα εἶχον νὰ εἴπω διερμηνεύων τὴν γνώμην τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύω.

Ε. Κουλουμβάρης. Ἔχετε ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους αἱ μάχαι αἱ κοινοβουλευτικαὶ διεξήγοντο κυρίως ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος. Ἔχετε ἀκόμη ὑπ' ὄψιν ποία ὑπῆρξεν ἡ κυριωτέρα βάσις τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἡ ἀπαίτησις τοῦ λαοῦ πρὸς περιορισμὸν τῶν δαπανῶν. Ἡ ἐλάττωσις τῶν δαπανῶν ἦτο ἡ ἐντολή, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις. Καὶ πᾶς βουλευτὴς ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὴν ἀπαίτησιν ὅπως προσέλθῃ ἡ Κυβέρνησις ἐνταῦθα καὶ περιορίσῃ τὰς δαπάνας, εἶπε δὲ πρὸς ἡμᾶς ὅτι δίκαιον εἶχεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐξεγερθείς, ἀφοῦ δυνατὸς ἦτο ὁ περιορισμὸς τῶν δαπανῶν. Ἀντὶ ὅμως τούτων πάντων εἴδομεν ν' ἀναγράφωνται αἱ πιστώσεις ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ κατὰ τὸ ἁμαρτωλὸν παρελθόν, ἵνα ἐξυπηρετηθῶσιν αἱ προσωπικαὶ ἀπαιτήσεις. Ἐν θέλω εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς. Ὅτι ἐκ τῶν 25 ἑκατομμυρίων τῶν δήμων τοὐλάχιστον τὸ 1)3 ἀπολύεται ἐν σπατάλῃ καὶ σφετερισμῷ. Πῶς ἡ Κυβέρνησις δὲν

ἐμερίμνησεν ὅπως ἐκεῖθεν ἐξοικονομήσῃ τὰ 10 ἑκατομμύρια ἵνα μὴ εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ ἐπιβάλλῃ νέους φόρους. Κηρυσσόμενος ἀπολύτως κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀποδίδει τὴν πεποίθησίν του ταύτην εἰς τὴν πενίαν, ἥτις μαστίζει τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἐξ οὗ ἀναγκάζεται οὗτος ν' ἀποδημῇ εἰς Ἀμερικήν, ἀνατρέχει δὲ καὶ εἰς τὰς στατιστικὰς ἀκύρους, τὰς ὁποίας ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θεωρεῖ ἀφερεγγύους πάντας. Ἐξακολουθῶν φρονεῖ ὅτι αἱ ἀπό τινος χρόνου δημιουργούμεναι διαιρέσεις εἰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ θὰ ἔχωσι κακὰ ἀποτελέσματα. Καὶ λέγονται, λέγει, ταῦτα καὶ διαιρεῖται ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τάξεις κατὰ τὴν σημερινὴν περίοδον, ὅτε τοσοῦτον ἐξητάσθησαν τὰ κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ ζητήματα. Διότι ἠκούσαμεν, ἐντεῦθεν λεγόμενα ὅτι θὰ πλήξωσι τὴν πλουτοκρατίαν· ἀλλὰ μήπως τοῦτο δὲν εἶνε τὸ ἴδιον ὡσεὶ νὰ ἐλέγετο πρὸς τὰς χεῖρας «τί μέλει ὑμῖν, θ' ἀφαιμάξωμεν τοὺς πόδας». Ἐξακολουθῶν ὁ κ. βουλευτὴς λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχει ὅτι ἀπεκλείσθη πλέον τὸ ἐκλογικὸν στάδιον εἰς τοὺς παλαιούς, ἀλλ' ὅμως φοβεῖται ὅτι ἐνῷ τὰ κόμματα ἐπιζητοῦσι νὰ τραποῦν ὅπως διέλθωσιν, ἡμεῖς τοῖς διανοίγομεν μεγαλοπρεπεῖς λεωφόρους, διὰ τῶν ὁποίων θριαμβευταὶ θὰ ῥθάσωσιν ἐκεῖ ὅπου μόνοι δὲν δύνανται. Ἐξετάζει ἀκολούθως τὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐκεῖθεν ὁρμώμενος ἐλέγχει τὴν Κυβέρνησιν ὅτι δὲν ἐξεπλήρωσεν τοὺς πόθους τοῦ λαοῦ, ὅστις ἀπῄτησε μόνον ἀνόρθωσιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ μεταρρύθμισιν τῶν δημοτικῶν. Ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἔπραξεν· ἡ δὲ μέχρι τοῦδε πορεία τῆς Κυβερνήσεως εἰς οὐδὲν θὰ συντελέσῃ, ἢ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον πλέον τὴν ἐπιτυχίαν τῶν νεωτέρων βουλευτῶν.

Α. Κομνηνὸς (Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν). Λαμβάνω ἀπὸ τοῦδε τὸν λόγον διότι φρονῶ ὅτι ἡ συζήτησις παρετάθη ὑπὲρ τὸ δέον, καταπονοῦσα τὴν Βουλὴν ἐνῷ καὶ πλεῖστα ἄλλα νομοσχέδια σημαντικῆς σπουδαιότητος ἔχομεν νὰ συζητήσωμεν.

Δὲν δύναταί τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως ἦτο νὰ ζητήσῃ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ἰσοζύγιον ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ, ἄνευ τοῦ ὁποίου θὰ ἀποβῶσι ἀπραγματοποίητα πάντα τὰ Κυβερνητικὰ μέτρα πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς Χώρας. Εἶνε ἀδύνατον νὰ δαπανήσωμεν ἂν πρῶτον δὲν εἰσπράξωμεν.

Πολλοὶ ἀντετάχθησαν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Καὶ μάλιστα ἐζητήθησαν ἐπιχειρήματα ἐκ τῆς στατιστικῆς. Εἶπον καὶ χθὲς ὅτι στατιστικὴν δὲν ἔχομεν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἴσως θὰ ἦτο μάταιον νὰ προσπαθήσω ν' ἀνατρέψω ὅλους τοὺς ὑπολογισμοὺς τοὺς δημιουργηθέντας ἐκ τῆς φαντασίας τῶν ἀγορευόντων. Ἀντικρούων ἀκολούθως ὁ κ. Ὑπουργὸς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ βουλευτοῦ Μεσσηνίας κ. Κασίμη λέγει ὅτι ἐάν τις λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπογραφὴν ἐξάγει ὅτι οἱ ἀσχολούμενοι εἰς γεωργικὰς ἐργασίας συμποσοῦνται εἰς 825 χιλιάδας ἐν ὅλῳ ἤτοι 160 χιλ. οἰκογενείας καὶ οὐχὶ 250,000 ὡς ἐλέχθη. Εἰσερχόμενος εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ὑποβαλοῦσα τὸ νομοσχέδιον ἐδήλωσεν ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προγράμματός της, καθόσον κατ' αὐτὴν θ' ἀπετέλει κατάφορον ἀδικίαν ἂν οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοὶ δὲν συνέβαλλον ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς Πατρίδος.

Τὸ ἐπιχείρημα ὅτι οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοὶ προστατεύονται ὑπὸ δασμοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ πολεμηθῇ οὔτε καὶ ἐπαρκῶς. Ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ὅτι εἶχε καθῆκον νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀσκόπως καὶ ἀδίκως καταργηθεῖσαν φορολογίαν τῶν δημητριακῶν καρπῶν, νομίζω δ' ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἐντεῦθεν ἀγορασάντων δὲν ἠμφεσβήτησαν τὸ δίκαιον τῆς φορολογίας πλὴν μόνον τὸν τρόπον τῆς ἐπιβολῆς τῆς φορολογίας. Δὲν ἀμφισβητῶ ὅτι ὁ τρόπος τῆς φορολογίας εἶνε πεπαλαιωμένος, ἀλλ' εἶνε πάντως ἀνώτερος τοῦ τῶν ἀροτριόντων κτηνῶν, καὶ μεταξὺ τῶν δύο τούτων εἰδῶν, τῆς φορολογίας τῶν ἐσοδείων καὶ τῆς τῶν ἀροτριόντων κτηνῶν ἡ Κυβέρνησις προετίμησε τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον ἔχει μὲν ἀτελείας, ἀλλ' ἔχει σπουδαιοτάτας εὐκολίας καὶ εἶνε ἀσυγκρίτως ἀνώτερος τοῦ δευτέρου. Ἀκολούθως ὁ κ. Ὑπουργὸς ποιούμενος λόγον περὶ τοῦ προταθέντος συστήματος τῶν δηλώσεων λέγει, ὅτι καὶ τοῦτο δὲν εἶνε ἀπηλλαγμένον ὀχλήσεων, ὅταν δ' οἱ προτείναντες τοῦτο τὸ ἴδωσι τετυπωμένον θὰ αἰσθανθῶσι φρικίασιν.

Μ. Μπουφίδης. Ἐγὼ τὸ εἶδον τετυπωμένον καὶ δὲν ἠσθάνθην φρικίασιν.

Α. Κομνηνὸς. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Τὸ εἴδατε τετυπωμένον, ἀλλὰ τὸ εἴδατε διατετυπωμένον μόνον φιλολογικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ μὲ τὰς ποιὰς ἀναγραφομένας. Ἐν τούτοις, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπειδὴ οἱονδή-

ποτε σύστημα εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ εἶνε ἀπηλλαγμένου ὀχλήσεων, ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ ἐπιβάλῃ τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε ὀλιγώτερον ὀχληρόν. Διὰ τοῦτο θέλω ὑποβάλει τροπολογίαν δι' ἧς θὰ ἀφίεται ἐλευθέρα ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐφαρμόσῃ οἱονδήποτε σύστημα αὐτὴ κρίνῃ ὀρθότερον.

Ε. Βενιζέλος. (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Προτείνει ὅπως διακοπῇ μὲν ἡ συνεδρίασις ἐπανέλθωσι δ' οἱ κ.κ. βουλευταὶ τὴν 10ην ἀκριβῶς ὅπως κατορθωθῇ ἡ ἐπιψήφησις τοῦ νομοσχεδίου ἐντὸς τῆς συνεδριάσεως ταύτης.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται.

Οἱ κ. κ. Δ. Γκλαβᾶς, Γ. Σχοινᾶς, Α. Παπαποστόλου, Ν. Γαρδικιώτης ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 8.30 μ. μ.

Μετὰ τὴν διακοπήν

Ὥρᾳ 10.20' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ζητεῖται ἡ μεταρρύθμισις τοῦ φορολογικοῦ συστήματος. Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο, ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦτο ἀναξία ἑαυτῆς ἐὰν δὲν ἔσπευδε νὰ φέρῃ τὴν ἰσότητα εἰς τὴν φορολογίαν. Καὶ ἐὰν δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐὰν ἀκόμη εἴχομεν περισσεύματα 10 καὶ 15 ἑκατομμ. ἐπεβάλλετο εἰς τὴν Κυβέρνησιν, σεβομένην ἑαυτὴν, καὶ ἔχουσαν ὑπ' ὄψει της ὅτι οἱ ἕλληνες εἶνε ἴσοι ἀπέναντι τοῦ νόμου καὶ συνεισφέρουσιν ἀναλόγως ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας, νὰ ἐπιβάλῃ τὴν φορολογίαν ταύτην.

Ἔχει δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν ἡ Κυβέρνησις, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς λαμβάνοντας 14 ἑκατομμύρια ὡς ἐκ τῆς προστασίας τῆς διὰ τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου παρεχομένης ὅπως καταβάλουν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὸ 1/3.

Εἰς τὰ ἀκατανίκητα ταῦτα ἐπιχειρήματα οὐδὲν ἀντετάχθη. Προεκλήθη μόνον δήλωσις τοῦ βουλευτοῦ Τρικκάλων κ. Μπούσδρα, ὅτι οἱ ἀντιτασσόμενοι κατὰ τοῦ νομοσχεδίου

δὲν ἔχουν καμμίαν δυσκολίαν νὰ δεχθοῦν τὴν κατάργησιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου. Ἡ δήλωσις αὐτὴ στερεῖται καὶ σοβαρότητος, ἠδυνάμην δὲ νὰ εἴπω καὶ εἰλικρινείας. Ἐὰν εἴχομεν ἐνώπιόν μας αὐτοὺς τοὺς παραγωγοὺς καὶ ἠθέλομεν ἐρωτήσει αὐτοὺς ἂν προτιμῶσι τὴν κατάργησιν τοῦ φόρου διὰ νὰ μὴ ἐπιβληθῇ ὁ φόρος τῶν σπειρομένων γαιῶν, γνωρίζω ὁποία θὰ ἦτο ἡ ἀπάντησις. Ἐν πάσει περιπτώσει ἡ κατάργησις τοῦ φόρου ἐκείνου θὰ ἀπετέλει ἀνατροπὴν τοῦ παντὸς. Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι δὲν ἀπολαμβάνουσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ εἰσαγωγικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ σίτου καὶ οἱ μικροὶ παραγωγοί.

Μᾶς εἶπε, λέγει, ὁ κ. βουλευτὴς ἐξ Ἀρκαδίας, ὅτι διὰ προγραμμάτων καὶ ἐντὸς τῆς Βουλῆς ἀκόμη ὑπεσχέθημεν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τοῦ Κράτους καὶ ὅτι τὰς ὑποσχέσεις μας ταύτας δὲν ἐξεδηλώσαμεν παρὰ μόνον διὰ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν γεωργικῶν τάξεων διὰ νέων βαρῶν. Ἰσχυρίζομαι ὅτι ὄχι μόνον δὲν εὑρίσκονται αἱ ἐπαγγελίαι τῆς Κυβερνήσεως ἐν ἐντιθέσει πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν του προκειμένου νομοσχεδίου, ὅπερ ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν ἐδραίωσιν τῶν οἰκονομικῶν, ἄνευ τῆς ὁποίας εἶνε ἀδύνατος ἡ ἀνόρθωσις οἱουδήποτε κλάδου, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐλήφθη πρόνοια ὑπὲρ τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας.

Βεβαίως δὲν εἶνε ἰδεώδης ὁ φόρος οὗτος, ἀλλ' ἀπέναντι τῆς προστασίας τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος παρέχει διὰ τῆς δημοσιονομικῆς του πολιτικῆς πρὸς τοὺς σιτοπαραγωγούς, αἱ παρατηρούμεναι ἀτέλειαι εἶνε ἀσήμαντοι.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ τῆς εἰσπράξεως, θεωρεῖ καλλίτερον τὸν διατυπωθέντα ἐν τῷ ἀρχικῷ σχεδίῳ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ προτεινόμενον σύστημα τῶν δηλώσεων, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ὑπ' ὄψει της τὰ πορίσματα τῶν νέων νόμων, ὡς πρὸς τὰς τμηματικὰς εἰσπράξεις, ὡς καὶ τὰ πορίσματα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ὀργανισμοῦ τῶν κοινοτήτων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Παρακαλεῖ ὅθεν τὴν πλειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν σπουδαιότερα ζητήματα, νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὴν καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ νὰ τῇ

ἐπιτρέψῃ ὅπως διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος κανονίσῃ τὸ ζήτημα τῆς βεβαιώσεως καὶ τῆς εἰσπράξεως.

Ταῦτα, λέγει, ἦσαν ὅσα εἶχον νὰ εἴπω διὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· ἔχων τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ φίλοι τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἐγκρίνωσι καὶ θὰ ἐπιδοκιμάσωσι ταῦτα, κρίνω περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ τὴν τύχην της συνδεομένην ἀπολύτως πρὸς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Ν. Γιουβρής** κηρυσσόμενος ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἀπαλλάξῃ τοῦ φόρου τοὺς ἐπὶ μορτῇ καλλιεργοῦντας καὶ τοὺς μικροκαλλιεργητὰς μέχρι 200 στρεμμάτων.

Α. Βούτσης. Ζητεῖ ὅπως τὸ ποσοστὸν τὸ χορηγούμενον εἰς ἕκαστον ἰδιοκτήτην ὁρισθῇ ἀπὸ 400 ὀκάδων εἰς 1000.

Γ. Κοσόνας. Μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ ἠπιώτερος τρόπος εἰσπράξεως τοῦ φόρου παραιτεῖται τῆς ὁμιλίας του.

Α. Φλαμής. Φρονεῖ ὅτι εἶνε ἀντεθνικὴ ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης, ἡ ὁποία ἐπιζητεῖ νὰ φορολογήσῃ τὴν γῆν· κατακρίνει διὰ μακρῶν τὸ νομοσχέδιον, καὶ ὑπενθυμίζει τὴν γενικὴν ἐξέγερσιν ἣν προεκάλεσε τοῦτο ἅμα ὑποβληθέν, οὐχὶ μόνον διὰ τὸ ἐπαχθὲς τοῦ φόρου τούτου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνισότητα τῆς φορολογίας.

Ἂν ὑπάρχει, λέγει, ἀνάγκη χρημάτων διὰ τὴν κάλυλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων, ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ζητήσῃ ταῦτα ἀπὸ τὰς τάξεις, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ τὰ προσφέρωσι καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸν πενόμενον γεωργικὸν πληθυσμόν. Κατακρίνει ἐπίσης τὸ σύστημα τῆς βεβαιώσεως καὶ καταλήγων λέγει ὅτι θὰ προετίμα τοῦ φόρου τούτου τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ φόρου τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν. Τελευτῶν συνιστᾷ ὅπως παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον πρὸς συζήτησιν διὰ τὸν Ὀκτώβριον.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ κυρώσεως συμβάσεως μετὰ τῆς Μεγάλης Βρετανίας περὶ ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν», «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας συνθήκης περὶ ἐκδόσεως ἐγκληματιῶν» καὶ «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας συμβάσεως περὶ κληρονομικῶν τελῶν ἐπὶ κινητῶν περιουσιῶν ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Ἡ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν νομοσχεδίων Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων «περὶ συνδρομῶν καὶ ἑτέρων δαπανῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν» «περὶ τῶν ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυτικῷ τηρουμένων μητρῴων ὡς καὶ «περὶ τῆς τροφοδοτικῆς μερίδος ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυτικῷ» ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ καταμετρήσεως καὶ ἀνακαταμετρήσεως τῶν ἐμπορικῶν πλοίων».

Ὁ Βουλευτὴς **Ν. Ξηρός** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Ὁ κ. **Ι. Π. Πολυχρονιάδης** ὑποβάλλει τροπολογίαν περὶ διαγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλομένων καὶ παρελθουσῶν χρήσεων.

Ὁ κ. **Π. Ἡλιόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νομοσχεδίου «περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν. (θέλουσιν ἐκτυπωθῇ).

Ὁ κ. **Κ. Σταμούλης** ἐκθέτει τὰ τῆς καταστάσεως τῶν γεωργῶν καὶ κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου τὸ ὁποῖον θεωρεῖ σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον, τελευτῶν συνιστᾷ ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀναβάλῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Ἀφ' ἧς ὑπεβλήθη τό νομοσχέδιον τοῦτο ἀπησχόλησε τὴν Βουλὴν καὶ τὸν λαόν. Καὶ ἡ ἀπασχόλησις αὕτη δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐξεπλήρωσεν τὰς ὑποχρεώσεις της ἀλλ' ὅτι ἐπιζητεῖ νὰ ἐπιβάλῃ νέους φόρους. Ὑποβάλλει ἀκολούθως πρότασιν περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιβαλομένην καὶ ἐκ τῆς γενομένης δηλώσεως ὅτι θέλει ὑποβληθῇ τροπολογία δι' ἧς θὰ καθορίζεται ὅτι ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως θὰ ὁρισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς συζήτησις περαιωμένη.

Τίθεται εἰς ψηφοφορίαν ἡ περὶ ὀνομαστικῆς κλήσεως πρότασις περὶ ἀναβολῆς ὑπογεγραμένη ὑπὸ τῶν ἑξῆς βουλευτῶν τῶν κ. κ. Δ. Θεοδοσοπούλου, Δ. Μπούσδρα, Ε. Γαρουφαλιᾶ, Α. Παπακυρίτση, Κ. Σταμπούλη, Ἀλ. Παπαποστόλου, Α. Θανοπούλου, Ε. Μαντοπούλου, Δ. Κουκουλέτσου, Χρ. Καρᾶ, Γ. Σπυροπούλου, Λ. Περιστέρη,

Α. Βαβυλοπούλου. Γ. Ζούκα. Ν. Γιουβρῆ. Η. Ζωγλοπίτη. Ἡρ. Βελοπούλου.

Καλοῦνται ψηφολέκται οἱ βουλευταὶ κ. κ. Μ. Νεγροπόντης καὶ Ε. Γαρουφαλιᾶς, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ ψηφοφορία.

— Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀναβολὴν λέγουσι «ναὶ» οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν «ὄχι».

Περατωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς εὑρέθη ὅτι ἐψήφησαν ἐν ὅλῳ 161. 127 εἶπον «ὄχι» 28 «ναὶ» καὶ 6 ἀπέχουσαν ψῆφον. κατὰ τὸ παρατιθέμενον ὧδε πρωτόκολλον·

Νικ. Α. Στράτος	Ο	Ἰωάν. Τερζάκης	
Νικ. Χρυσόγελος		Παν. Φραντζῆς	
Α. Παπαρρώτης		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	
Α. Γρίβας		Γεωργαντᾶς Θρόνος	Ο
Σ. Ψύχας		Γεώρ. Παρασκευόπουλος	Ο
Π. Καρασεβδᾶς		Νικ. Κόνδης	Ο
Ἐπ. Σουλτάνης		Ἀθ. Σωτηριάδης	Ο
Γ. Ποῦλος	Ο	Κωνστ. Οἰκονομόπουλος	
Ι. Φαρμάκης	Π	Κωνστ. Καζαντζῆς	Ο
Ἀντ. Ροντήρης	Ο	Γερ. Νοταρᾶς	
Α. Τριγώνης		Δημ. Κούζης	
Ε. Λαμπρακάκης		Ἀνδρ. Σαρλῆς	Ο
Ἰωάν. Κανάβος	Ο	Δημ. Ροῦσσος	
Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ο	Νικ. Δελακοβίας	
Α. Σπετσέρης		Νικόλ. Σακελλαρίου	Ο
Ι. Τσιγκόλης	Ο	Γεώρ. Βλάσσης	
Στέρ. Γρανίτσας	Ο	Χαρ. Σπηλιόπουλος	Ο
Γ. Ἰατρίδης		Νικ. Δημητρακόπουλος	Ο
Ἰωάν. Κουρκουμέλης		Ἀναστ. Βάρβογλης	
Ἰωάν. Παπαθανασιάδης	Ο	Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	
Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς		Ἰωάν. Π. Μανέτας	
Ἰωάν. Ἀκρίδας		Δ. Πλαπούτας	
Θεόφ. Θεοδωρόπουλος		Ἀλ. Παπαναστασίου	
Ἐμμ. Ρέπουλης	Ο	Ἰωάν. Μπακόπουλος	Ν
Δημ. Καλέργης		Δημ. Χηνιάδης	Ο
Ἀθ. Χριστόπουλος		Δημ. Καρέλας	
Γεώρ. Νέζος		Ἀθ. Πετρόπουλος	Ο
Παν. Ἀραβαντινὸς	Π	Χαρ. Στασινόπουλος	

Κωνστ. Ρεβελιώτης		Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης	Ο
Νικ. Τριανταφυλλάκος		Κωνστ. Δεμερτζῆς	Ο
Α. Κατριβάνος		Θρ. Πετμεζᾶς	Π
Ἠλ. Φλέσσας		Γεώρ. Καζανόβας	
Ἰωάν. Πολίτης	Ο	Ἰωάν. Μπρισιμιτζάκης	Ο
Παν. Δεληβοριᾶς	Ο	Γεώρ. Σταμπάδος	
Σπυρ. Τσαγκάρης		Θερ. Μιχαλόπουλος	Ο
Θ. Πέρρος	Ο	Δημ. Ἀνδρέου	Ο
Χαρ. Βοζίκης	Ν	Δημ. Ζαβογιάννης	
Ἀντ. Βούτσης		Ἐμμ. Κυταριόλλος	
Νικ. Χαρδούβαλης		Βασ. Κυρέλλος	
Περ. Ἀλεξάκης		Ἀριστοτ. Σακελλαρίου	
Θεόδ. Γρηγορίου		Νικ. Σπηλιώτης	
Σπυρ. Σῖμος	Ο	Σπυρ. Παπαχατζῆς	Ο
Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος		Σάββας Βαρβιτσιώτης	Ο
Περ. Κ. Καραπᾶνος	Ο	Λουκ. Κουτσοπέταλος	Ο
Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς	Ν	Νικ. Ἀνδρεαδάκης	Ο
Πύρ. Καραπᾶνος		Δημ. Λαζαρῆς	Ο
Ἀτ. Γαρουφαλιᾶς		Σπυρ. Θεοδωρόπουλος	Ο
Ἐλ. Βενιζέλος	Ο	Ἀναστ. Πουλῆς	
Ἐμμ. Μπενάκης		Νικόλ. Ρούσης	Ο
Φωκ. Νέγρης	Ν	Στέφ. Ν. Δραγούμης	
Παναγ. Χαροκόπος		Ἀλέξ. Ζαΐμης	
Κ. Ρακτιβάν		Δ. Γλαβᾶς	Π
Μλτ. Νεγροπόντης	Ο	Α. Μιχαλακόπουλος	Ο
Γ. Ζερβουδάκης		Λ. Θ. Ροῦφος Κανακάρης	Ο
Λάμπρος Κορομηλᾶς	Ο	Κωνστ. Γόντικας	Ο
Π. Λαγοπάτης	Ο		
Γεώρ. Στρατούλης		Ἰωάν. Βέρροιος	Ο
Κ. Μάνος	Ο	Πολ. Πολυχρονιάδης	Ο
Τιμ. Ἠλιόπουλος		Παν. Ζαΐμης	
Δημ. Βενιζέλος		Δ. Μάρκου	
Μιχ. Γαλανὸς		Γεώρ. Κατσιμπίρης	
Ἀνδρ. Παναγιωτόπουλος	Ο	Σπηλ. Ἀγαπητὸς	
Γεώρ. Πολίτης	Ο	Α. Φωτήλας	Ο
Ἰωάν. Ἀθανασάκης		Α. Χοϊδᾶς	Ο
Γεώρ. Νικολαΐδης		Θεόδ. Ψυχαλινὸς	
Λουκᾶς Μπέλλος		Γ. Παπακυριακόπουλος	Ο
Ἀριστομ. Θεοδωρίδης	Ο	Βασίλ. Ἀντωνόπουλος	

Α. Καρετζόπουλος		Νικ. Βάρθης	
Α. Φλαμῆς	Ν	Ἀναστ. Σκιαδαρέσης	
Κωνστ. Πανουτζόπουλος	Ο	Σπυρ. Χατζάρης	
Νικ. Συριόπουλος	Ο	Παν. Μανωλίτσης	Ο
Θαν. Πετραλιᾶς		Σπ. Κογεβίνας	Ο
Πελ. Ἡλιόπουλος	Π	Σπυρ.Βλαντῆς	Ο
Χρ. Κορύλλος		Εὐθ. Α. Βελλιανίτης	
		Χρ. Καποδίστριας	
Παν. Βουρλούμης	Ο	Ἀνδρ. Κρητικὸς	
Νικ. Ραφτόπουλος	Ο	Λαυρ. Μαβίλης	Ο
Χρ. Μεϊτάνης	Ν	Κωνστ. Κατηφόρης	
Διον. Πολυζωγόπουλος		Σπυρ. Λάσκαρης	Ο
Ἰωάν. Δογάνης	Ο	Βασίλ. Πουλιάσης	
Γεώρ. Λαμπρινόπουλος	Ο	Κωνστ. Ἀρβανιτάκης	
Γεώργ. Ἀβέρωφ		Διον. Βινιεράτος	
Νικόλ. Σταματιάδης		Παν. Λιβιεράτος	Ο
Δημ. Χρυσοστάλης	Ο	Σπυρ. Ἰγγλέσης	Ο
Εὐάγ. Γεωργιάδης		Νικ. Χαριτάτος	Ο
Ἰωάν.Μπουρνιᾶς	Ο	Ἀνδρ. Μονοκρούσος	
Νικόλ. Ἀβέρωφ		Πέτρ. Βασιλόπουλος	
Γεώρ. Μπένος		Ἀνδρ. Βαλσαμάκης	
Νικόλ. Κάραλης	Ο	Νικ. Ἀλεβιζάτος	Ο
Κωνστ. Χατζηγιάννης		Σπ. Φορέστης	
Δημ. Βάχλας		Νικ. Δ. Ραυτόπουλος	Ο
Γεώρ. Κοσόνας	Ο	Ὀθ. Τετενὲς	
Ἀπόστ. Ἀποστολίδης		Γεώρ. Μουσούρης	
Μιχ. Σφακιανάκης	Ο	Σωκ. Ἀν. Καβαλλιεράτος	
Πλούτ. Μαυρίκης		Θ. Κοντομίχαλος	
Βασίλ. Ἀθανασούλας		Λεων. Ἐμπειρίκος	Ο
Κωνστ. Χατζάκος		Σταμ. Βαφειαδάκης	
Γεώρ. Γαζέπης	Ο	Δημ. Μάνθος	Ο
Νικόλ. Πετσάλης		Περ. Γρυπάρης	Ο
Ἰωάν. Λούντζης		Κωνστ. Καλομενόπουλος	
Διον. Κουλούμπαρδος	Ο	Τριαν. Παπαδᾶμ.	Ο
Ἀναστ. Λούντζης	Ο	Θωμᾶς Σκάσης	
Καῖσαρ Ζέζας		Ἰάκ. Ἀβάζος	
Διον. Κλάδης	Ο	Δημ. Ζαμάνος	Ο
Νικ. Παπαδάτος		Νικόλ. Καμπάνης	Ο
Κωνστ. Ζαβιτσάνος	Ο	Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος	

Ἀλέξ. Μαλασπίνας		Γεώρ. Δρίβας	
Γεώρ. Ραιτᾶνος	Ο	Ἀλέξ. Κασσαβέτης	
Ἀντ. Ρεβίνθης		Κωνστ. Χρυσοχοΐδης	Ο
Μάρκ.Βαλληνδρᾶς		Γεώρ. Βλάχος	Ο
Νικολ. Καλβοκορέσης		Πελ. Ἀγγελίδης	Ο
Κωνστ. Ἀλαβάνος	Ο	Κωνστ. Γιαννακόπουλος	
Δημ. Πετσετάκης	Ο	Φίλ. Ζαρζάμπας	
Χαρίλ. Προβελέγγιος		Χ. Μωραΐτης	
Ἐμμ. Πατρίκιος		Νικ. Παπαϊωάννου	Ο
Ἰωάν. Μαμάης	Ο	Μιχ. Φωτιάδης	
Ἰωάν. Καστδόνης		Βασίλ. Συληβρίδης	Ο
Ἀντ. Φραγκίσκος		Περ. Αποστολίδης	Ν
Δημ. Καΐρης		Λεων. Ἀναγνώστου	
Θαλ. Κουτούπης	Π	Κωνστ. Ζησόπουλος	
Γεώρ. Φιλιώρης	Ο	Χ. Δικαῖος	
Κωνστ. Μέρμηγκας	Ο	Σ. Ντολιόπουλος	
Γεώρ. Οἰκονόμου	Ο	Παν. Φλέσσας	
Εὐστρ. Κουλουμβάκης		Π. Κασίμης	
Ἰωάν. Λυμπερόπουλος		Ν. Παπαλέξης	
Νικ. Πετροπουλάκης	Ο	Δημ. Κάβουρας	Ο
Γεώργ. Τσοχώνης		Μ. Δαζέας	Ο
Παναγ. Πετροπουλάκης	Ο	Α. Πετρομανιάτης	Ο
Παν. Κουμάνταρος		Ἀθ. Περρωτᾶς	Ο
Ἰωάν. Ἀθηνογένης		Π. Ἰατρόπουλος	Ο
Βασίλ. Μιχαλέας	Ο	Π. Καράπαυλος	
Ἰωάν Βαβανᾶκος	Ο	Ἀνδρ. Κακλέβης	Ο
Ἰωάν. Πατσουράκος		Εὐστ. Μπαρδόπουλος	Ο
Χρ. Πετρέας	Ο	Γεώργ. Κορομηλᾶς	Ο
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Δημ. Κανελλόπουλος	Ο
Ἰωάν. Φουριώδης		Ἀθ. Αἰλιανὸς	Ο
Ἀναστ. Ἀβέρωφ	Ν	Ἀντ. Ζησιμόπουλος	Ο
Ἰωάν. Χρυσοβελώνης	Ο	Θερ. Κουτσουμητόπουλος	Ο
Δημ. Οἰκονόμου		Γεώρ. Σπηλιόπουλος	
Μιλτ. Μπουφίδης	Ο	Κωνστ. Τριγγέτας	
Νικ. Γεωργιάδης		Γεώρ. Ράλλης	
Ἀγαμέμνων Σλῆμαν	Ο	Γεώρ. Μποῦτος	
Δημ. Κουκιάδης		Ἰωάν. Κουρτάκης	
Γεώρ. Τσαξίρης		Φώτ. Βακαλόπουλος	
Γεώρ. Σχινᾶς		Ἀθ. Παπαχελᾶς	Ο

Μαν Πιπιλῆς	Ο	Θερμ. Ραφαηλᾶς	
Π. Μερλόπουλος		Κυρ. Κυριαζόπουλος	
Δ. Ἀναστασόπουλος		Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	
Ἰωάν. Λεωνίδας		Παν. Βερβενιώτης	
Πέτρος Γκίνης	Ο	Γεώργ. Καλλίτσης	
Ἀλέξ. Διομήδης	Ο	Ἰωάν. Μάνος	Ο
Ἀνδρ. Ἀναργύρου		Σπυρ. Ματσούκας	
Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς		Ρήγας Χατζηρρήγας	
Ἀλέξ. Παπαποστόλου	Ν	Ι. Παπαλουκᾶς	
Δημ. Θεοδοσόπουλος	Ν	Ἰωάν. Τσιριμῶκος	Ο
Παυσ. Ζωγλοπίτης	Ν	Μιλτ. Σακελλαρίου	Ο
Γεώρ. Ζούκας	Ν	Κ. Λιδωρίκης	Ν
Κωνστ. Σταμούλης	Ν	Θερμ. Παπαϊωάννου	Ο
Ἰωάν. Κωτίκας		Ν. Ξηρὸς	Ο
Βασίλ. Γρίβας		Νικ. Φραγκίστας	
Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος	Ν	Ἰωάν. Γιδογιάννος	
Ν. Γαρδικιώτης		Νικ. Πολιτόπουλος	
Δημ. Μπούσδρας	Ν	Κωνστ. Περιβολιώτης	
Γεώργιος Τάγιας		Ἰωάν. Γιαμαρέλος	Ο
Κωνστ. Παπακυρίτσης	Ν	Ἀνδρ. Μαρλᾶς	
Χρ. Καρᾶς	Ν	Δημ. Δεδούσης	
Α. Θανόπουλος	Ν	Γεώργ. Σιγγούρης	Ν
Νικ. Γιουβρῆς	Ν	Στέφ. Σουμαρίπας	
Γ. Καθάργιος		Κωνστ. Δημοκωστούλας	
Χρ. Βλάτσιος		Ἰωάν. Γραμματίκας	
Δημ. Κουκουλέτσος	Ν	Ἡρ. Βελλόπουλος	Ν
Γεώρ. Σπυρόπουλος	Ν	Ἀθ. Χρηστίδης	Ν
Ἀλέξ. Γιαννούσιος Τάκης		Γεώργιος Πῶπ	
Γεώρ. Ράμμος	Ν	Δημ. Βρατσάνος	
Εὐθ. Μαντόπουλος	Ν	Ἐμμ. Παγκάρας	
Λάμπρος Περιστέρης	Ν		

Ἐπομένως ἡ πρότασις περὶ ἀναβολῆς ἀπερρίφθη.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** κηρύσσει εἶτα τὴν συζήτησιν περαιωμένην ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὑπάρχει πρότασις τῶν βουλευτῶν κ. κ. Γ. Ράμμου, Ε. Γαρουφαλιᾶ, Δ. Θεοδοσοπούλου, Ἀλ. Παπαποστόλου, Α. Βαβυλοπούλου, Ι. Μπουρνιᾶ, Χ. Βοζίκη, Φ. Νέγρη, Ἡρ. Βελλοπούλου, Δ. Μπούσδρα, Κ. Παπακυρίτση, Γ. Σπυροπούλου, Ν. Γιουβρῆ, Α. Περιστέρη, Γ. Ζούκα, Κ. Σταμούλη, Δ. Κουκουλέτσου, Ε. Μαντοπούλου, Π. Ζωγλοπίτου, Ἀλκ. Θανοπούλου, Ε. Κουλουμβάκη, Ν. Γαρδικιώτη, Χρ. Καρᾶ, ὅπως ἡ ψηφορορία διεξαχθῇ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Καλοῦνται ψηφολέκται οἱ κ. κ. Μ. Νεγροπόντης καὶ Δ. Κανελόπουλος, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁποίων ἄρχεται ἡ ψηφορορία.

Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου λέγουσι «ναί», οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν «ὄχι».

Περατωθείσης τῆς ψηφορορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς εὑρέθη ὅτι ἐψήφισαν ἐν ὅλῳ 168.

Εἶπαν «ναὶ» 135 καὶ «ὄχι» 33. κατὰ τὸ παρατιθέμενον ὧδε πρωτόκολλον.

Νικ. Α. Στράτος	Ν	Δημ. Καλέργης	
Νικ. Χρυσόγελος		Ἀθ. Χριστόπουλος	Ν
Λ. Παπαφώτης		Γεώρ. Νέζος	
Α. Γρίβας		Παν. Ἀραβαντινὸς	Ο
Σερ Τύχας		Ἰωάν. Τερζάκης	
Π. Καρασεβδᾶς		Παν. Φραντζῆς	
Ἐπ. Σουλτάνης		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	
Γ. Πούλος	Ν	Γεωργαντᾶς Θρόνος	Ν
Ι. Φαρμάκης	Ο	Γεώρ. Παρασκευόπουλος	Ν
Ἀντ. Ροντήρης	Ν	Νικ. Κόνδης	Ν
Α. Τριγώνης		Ἀθ. Σωτηριάδης	Ν
Ε. Λαμπρακάκης		Κωνστ. Οἰκονομόπουλος	
Ἰωάν. Καναβὸς		Κωνστ. Καζαντζῆς	Ν
Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ν	Γερ Νοταρᾶς	
Ε. Σπετσέρης		Δημ. Κούζης	
Ι. Τσιγκόλης	Ν	Ἀνδρ. Σαρλῆς	
Στέφ. Γρανίτσας	Ν	Δημ. Ῥοῦσσος	
Γ. Ἰατρίδης	Ν	Νικόλ. Δελακοβίας	
Ἰωάν. Καυρκουμέλης		Νικόλ. Σακελλαρίου	Ν
Ἰωάν. Παπαθανασιάδης	Ν	Γεώρ. Βλάσης	
Ἰωάν Χριστοδουλιᾶς		Χαρ. Σπηλιόπουλος	Ν
Ἰωάν. Ἀκρίδας		Νικ. Δημητρακόπουλος	Ν
Θεόφ. Θεοδωρόπουλος	Ν	Ἀναστ. Βάρβογλης	
Ἐμμ. Ρέπουλης	Ν	Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	

Ἰω. Π. Μανέτας	Δ. Βενιζέλος
Δ. Πλαπούτας	Μιχ. Γαλανὸς N
Ἀλ. Παπαναστασίου O	Α. Παναγιωτόπουλος N
Ἰωάν. Μπακόπουλος O	Γεώρ. Πολίτης N
Δημ. Χηνιάδης N	Ἰω. Ἀθανασάκης
Δημ. Καρέλας	Γεώρ. Νικολαΐδης
Ἀθ. Πετρόπουλος N	Λουκᾶς Μπέλλος
Χαρ. Στασινόπουλος	Ἀριστομ. Θεοδωρίδης N
Κωνστ. Ῥεβελιώτης	Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης N
Ν.κ. Τριανταφυλλάκος O	Κωνστ. Δεμερτζῆς N
Α. Κατριβᾶνος	Θρ. Πετμεζᾶς
Ἠλ. Φλέσσας	Γεώρ. Καζανόβας
Ἰωάν. Πολίτης N	Ἰωάν. Μπρισιριτζάκης N
Παν. Δεληβοριᾶς N	Γεώρ. Σταμπάδος
Σπυρ. Τσαγκάρης	Θεμ. Μιχαλόπουλος N
Θ. Πέρρος N	Δημ. Ἀνδρέου N
Χαρ. Βοζίκης O	Δημ. Ζαβογιάννης
Ἀντ. Βούτσης	Ἐμ. Κυταριόλος N
Ν. Χαρδούβαλης	Βασ. Κυρέλλος
Περ. Ἀλεξάκης	Ἀριστοτ. Σακελλαρίου N
Θεόδ. Γρηγορίου	Νικ. Σπηλιώτης
Σπυρ. Σῖμος N	Σπ. Παπαχατζῆς N
Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος	Σάββας Βαρβιτσιώτης N
Περ Κ. Καραπᾶνος N	Λουκᾶς Κουτσοπέταλος N
Εὐάγ. Γαρουφαλλιᾶς O	Νικ. Ἀνδρεάκης N
Πύρ. Καραπᾶνος	Δημ. Λαζαρῆς N
Ἀντ. Γαρουφαλλιᾶς	Σπ. Θεοδωρόπουλος N
Ἑλ. Βενιζέλος N	Ἀθ. Πουλῆς
Ἐμμ. Μπενάκης	Νικόλ. Ρούσης N
Φωκ. Νέγρης O	Στέφ. Ν.Δραγούμης
Παν. Χαροκόπος	Ἀλ. Ζαΐμης
Κ. Ρακτιβάν	Δ. Γκλαβᾶς O
Μιλτ. Νεγρεπόντης N	Α. Μιχαλακόπουλος N
Γ. Ζερβουδάκης	Λ. Θ. Ροῦφος Κανακάρης N
Λάμπρος Κορομηλᾶς N	Κων. Γόντικας N
Π. Λαγοπάτης N	
Γεώρ. Στρατούλης	Ἰω. Βέρροιος N
Κ. Μᾶνος N	Πολ. Πολυχρονιάδης N
Τιμ. Ἠλιόπουλος	Παν. Ζαΐμης

Δ. Μάρκου	Ἰω. Λούντζης
Γεώρ. Κατσιμπίρης	Διον. Κουλουμπαρδος N
Σπηλ. Ἀγαπητὸς	Ἀναστ. Λούντζης N
Α. Φωτήλας N	Καῖσαρ Ζέζας
Λ. Χοϊδᾶς N	Διον. Κλάδης O
Θεόδ. Ψυχαλινὸς	Νικ. Παπαδᾶτος
Γ. Παπακυριακόπουλος N	Κων. Ζαβιτσιᾶνος N
Βασ. Ἀντωνόπουλος	Νικ. Βάρθης
Α. Καρετζόπουλος	Ἀναστ. Σκιαδαρέσης
Λ. Φλαμῆς O	Σπυρ. Χατζάρης
Κων. Πανουτσόπουλος N	Παν. Μανωλίτσης N
Νικ. Συριόπουλος N	Λ. Κογεβίνας N
Θαν. Πετραλιᾶς	Σπυρ. Βλαντῆς
Π. Ἠλιόπουλος	Εὐθ. Α. Βελλιανίτης
Χρ. Κορύλλος	Χρ. Καποδίστριας
Παν. Βουρλούμης N	Ἀνδρέας Κρητικὸς
Νικ. Ῥαρτόπουλος N	Λαυρ. Μαβίλης N
Χρ. Μαϊτάνης	Κων. Κατηφόρης
Διον. Πολυζωγόπουλος N	Σπ. Λάσκαρης N
Ἰωάν. Δογάνης	Βασ. Πουλιάσης
Γεώρ. Λαμπρινόπουλος N	Κων. Ἀρβανιτάκης
Γεώρ. Ἀβέρωφ	Διον. Βινιεράτος
Νικ. Σταματιάδης	Π Λιβιεράτος N
Δημ- Χρυσοστάλης N	Σπ. Ἰγγλέσης N
Εὐάγ. Γεωργιάδης	Νικ. Χαριτᾶτος N
Ἰω. Μπουρνιᾶς N	Ἀνδρ Μονοκρούσος
Νικ. Ἀβέρωφ	Πέτρος Βασιλόπουλος
Γεώρ. Μπένος	Ἀνδρ. Βαλσαμάκης
Νικ. Κάραλης N	Νικ. Ἀλεβιζᾶτος N
Κωνστ. Χατζηγιάννης	Σπ. Φορέστης
Δημ. Βάχλας	Νικ. Δ. Ραρτόπουλος N
Ῥεώρ. Κοσόνας N	Ὄθων Τετενὲς N
Ἀπόστ. Ἀποστολίδης	Γεώρ. Μουσούρης
Μιχ. Σραμανάκης N	Σωκρ. Ἀν.Καβαλλιεράτος N
Πλούτ. Μαυρίκης	Θεόδ. Κοντομίχαλος N
Βασίλ. Ἀθανασούλας	Λεων. Ἐμπειρίκος
Κων. Χατζάκος	Σταμ. Βαρειαδάκης
Γεώρ. Γαζέπης N	Δημ. Μάνθος N
Νικ. Πετσάλης	Περ. Γρυπάρης N

Κων. Καλομενόπουλος		Δημ. Οἰκονόμου	
Τριαντ Παπαδᾶρ	Ν	Μιλτ. Μπουρίδης	Ν
Θωμᾶς Σκάσης		Νικ. Γεωργιάδης	
Ἰάκ. Ἀβάζος		Ἀγαμέμνων Σλῆμαν	Ν
Δημ. Ζαμᾶνος	Ν	Δημ. Κουκιάδης	
Νικ. Καμπάνης	Ν	Γεώρ. Τσαξίρης	
Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος	Ν	Γεώρ. Σχινᾶς	
Ἀλέξ. Μαλασπίνας		Γεώρ. Δρίβας	
Γεώρ. Γαϊτᾶνος	Ν	Ἀλέξ. Κασσαβέτης	
Ἀντ. Ρεβίνθης		Κωνστ. Χρυσοχοΐδης	Ν
Μάρκος Βαλληνδρᾶς		Γεώρ. Βλάχος	Ν
Νικ. Καλβοκορέσης		Ηελ. Ἀγγελίδης	Ν
Κων. Ἀλαβᾶνος	Ν	Κωνστ. Γιαννακόπουλος	
Δημ. Πετσετάκης	Ν	Φίλ Ζαζάμπας	
Χαρ. Προβελέγγιος		Χ. Μωραΐτης	
Ἐμμ. Πατρίκιος		Νικ. Παπαϊωάννου	Ν
Ἰωάν. Μαμάης	Ν	Μιχ. Φωτιάδης	Ν
Ἰωάν. Κασδόνης		Βασίλ. Σηλυβρίδης	
Ἀντ Φραγκίσκος		Περ. Ἀποστολίδης	Ο
Δημ. Καΐρης		Λεων. Ἀναγνώστου	
Θαλ. Κουτούπης	Ο	Κωνστ. Ζησόπουλος	
Γεώρ. Φικιώρης	Ν	Χ. Δικαῖος	
Κωνστ. Μέργηγκας	Ν	Σ. Ντολιόπουλος	
Γεώρ.Οἰκονόμου		Παν. Φλέσσας	
Εὐστρ. Κουλουμβάκης	Ο	Π. Κασίμης	
Ἰωάν. Λυμπερόπουλος		Ν. Παπαλέξης	
Νικ. Πετροπουλάκης	Ν	Δημ. Κάβουρας	Ν
Γεώργ. Τσοχώνης		Μ. Δαζέας	Ν
Παν. Πετροπουλάκης	Ν	Α. Πετρομανιάτης	Ν
Παν. Κουμάνταρος		Ἀθ. Περρωτής	Ν
Ἰωάν. Ἀθηνογένης		Π. Ἰατρόπουλος	Ν
Βασίλ. Μιχαλέας		Π. Καράπαυλος	Ν
Ἰωάν. Βαβανάκος	Ν	Ἀδρ. Κοκκέβης	Ν
Ἰωαν.Πατσουράκος		Εὐστ. Μπαρδόπουλος	Ν
Χρ. Πετρέας	Ν	Γεώργ. Κορομηλᾶς	Ν
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Δημ. Κανελλόπουλος	Ν
Ἰωάν. Φουρίδης		Ἀθ. Αἰλιανός	Ν
Ἀναστ. Ἀβέρωφ	Ο	Ἀντ. Ζησιμόπουλος	Ν
Ἰωάν. Χρυσοβελόνης	Ν	Θεμ. Κουτσομητόπουλος	Ν

Γεώρ. Σπηλιόπουλος	Ν	Ἀλέξ.Γιαννουσίου Τάκης	
Κωνστ. Τριγγέτας		Γεώργ. Ῥάμμος	Ο
Γεώρ. Ῥάλλης		Εὐθ. Μαντόπουλος	Ο
Γεώργ. Μπούτος		Λάμπρος Περιστέρης	Ο
		Θεμ. Ῥαφαλιᾶς	
Φώτ. Βακαλόπουλος	Ν	Κυρ. Κυριαζόπουλος	Ν
Ἀθ. Παπαχελᾶς	Ν	Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	
Μαν. Πιπιλῆς	Ν	Παναγ. Βερβενιώτης	
Παν. Μερλόπουλος		Γεώργ. Καλλίτσης	
		Ἰωάν. Μᾶνος	Ν
Ἰωάν. Λεωνίδας		Σπυρ. Ματσούκας	
Πέτρος Γκίνης	Ν	Ρήγας Χατζηρρήγας	
Ἀλέξ. Διομήδης	Ν	Ι. Παπαλουκᾶς	
Ἀνδρ. Ἀναργύρου		Ἰωάν. Τσιριμῶκος	Ν
Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς		Μιλτ. Σακελλαρίου	Ν
Ἀλέξ. Παπαποστόλου	Ο	Κ. Αἰδωρίκης	Ο
Δημ. Θεοδοσόπουλος	Ο	Θεμ. Παπαϊωάννου	Ν
Παυσ. Ζωγλοπίτης	Ο	Ν. Ξηρὸς	Ν
Γεώρ. Ζούκας	Ο	Νικ. Φραγκίστας	Ν
Κωνστ. Σαμούλης	Ο	Ἰωάν. Γιδογιάννος	
Ἰωάν. Κοττίκας		Νικ. Πολιτόπουλος	
Βασίλ. Γρίβας		Κωνστ. Περιβολιώτης	
Α. Ἀθαν. Ἠ Βαβυλόπουλος	Ο	Ἰωάν. Γιαμαρέλος	Ν
Ν. Γαρδικιώτης	Ο	Ἀνδρ. Μαρλᾶς	
Δημ. Μπούσδρας	Ο	Δημ. Δεδούσης	
Γεώργιος Τάγιας		Γεώργ. Σιγγούρης	Ο
Κωνστ. Παπακυρίτσης	Ο	Στέφ. Σουμαρίπας	
Χρ. Καρᾶς	Ο	Κωνστ. Δημοκωστούλας	Ν
Α. Θανόπουλος	Ο	Ἰωάν. Γραμματίας	
Νικ. Γκυβρᾶς	Ο	Ἡρ. Βελλόπουλος	
Γεώργ Καθάργιος		Ἀθ. Χρηστίδης	
Χρ. Βλάτσιος		Γεώργιος Πῶπ	
Δημ. Κουκουλέτσος	Ο	Δημ. Βρατσάνος	
Γεώρ. Σπυρόπουλος	Ο	Ἐμμ. Παγκάρας	

Ἑπομένως τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν κατ' ἀρχὴν εἰς β' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου ὁ κ. **Φ. Νέγρης** ὑποβάλλει τροπολογίαν, ἥτις θέλει ἐκτυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ.

Οἱ κ. κ. **Α. Βαβυλόπουλος, Ι. Μπακόπουλος, Ε. Γαρουφαλιᾶς, Α. Σκιαδαρέσης** ὑποβάλλουσιν ἐπίσης παρατηρήσεις τινάς.

Κηρύσσεται εἶτα ἡ συζήτησις περαιωμένη, γίνεται δὲ δεκτὸν τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου οἱ κ.κ. **Ι. Φαρμάκης, Ν. Σακελάριος, Α. Παπαχελᾶς, Α. Σκιαδαρέσης** καὶ **Δ. Κουκουλέτσος** ἐπιφέρουσι παρατηρήσεις τινάς, μεθ' ὃ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2 δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 οἱ κ. κ. **Χ. Καρᾶς** καὶ **Γ. Συγγούρης** ὑποβάλλουσι τροπολογίας.

Ἐπιφέρουσιν ἐπίσης παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ. κ. Γ. Σχινᾶς καὶ Ε. Γαρουφαλιᾶς, μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ὑποβάλλουσι τροπολογίας οἱ κ. κ. **Α. Παπαποστόλου, Γ. Συγγούρης** καὶ **Α. Σκιαδαρέσης.**

Ἐπίσης ὑποβάλλει παρατηρήσεις τινὰς ὁ κ. **Κ. Σταμούλης,** μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον 4 γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 ὑποβάλλουσι παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ. κ. **Α. Παπαποστόλου, Ν. Γαρδικιώτης** καὶ **Φ. Νέγρης,** μεθ' ὃ τὸ ἄρθρον γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) συνιστᾷ τὴν διαγραφὴν τῶν ἄρθρων ἀπὸ τοῦ 6ου μέχρι τοῦ 12ου.

Ἡ **Βουλὴ** ἀποδέχεται τοῦτο.

Τὸ ἄρθρον 13ον ἀριθμεῖται ὡς 6ον καὶ γίνονται δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 14, 15, 16, 17 καὶ 18, ὧν ἡ ἀρίθμησις μεταβάλλεται εἰς 7, 8, 9, 10 καὶ 11.

Τὸ 19ον μεταβάλλεται εἰς ἄρθρον 12 γίνεται δὲ δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Α. Βαβυλοπούλου.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὰ ἄρθρα 13 (20), 14 (21), 15 (22), 16 (23) καὶ 17 (24).

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 18 (25) ἐπιφέρουσι παρατηρήσεις τινὰς οἱ κ. κ. **Ι. Μπακόπουλος** καὶ **Ε. Γαρουφαλιᾶς** μεθ' ὃ γίνεται τοῦτο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Γίνονται εἶτα δεκτὰ δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν τὰ

ἄρθρα 19 (26), 20 (27), 21 (28), 22 (29), 23 (30), 24 (31), 25 (32), μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Π. Ἡλιοπούλου, 26 (33) καὶ 27 (34).

Γίνεται εἶτα δεκτὸν δι' ἀναστάσεως εἰς β' συζήτησιν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως) ζητεῖ ὅπως ψηφισθῇ εἰς β' συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος. Ὁ **Βουλὴ** ἀποδέχεται δι' ἀναστάσεως ὅπως προταχθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου συζήτησις ἀναβαλλομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου.

Οἱ βουλευταὶ κ. κ. Κ. Γαρουφαλιᾶς, Α. Παπαναστασίου, Ι. Μπακόπουλος, Ε. Κουλουμβάκης καὶ Ε. Μαντόπουλος ὑποβάλλουσιν ἔνστασιν περὶ μὴ ἀπαρτίας.

Ἀναγινώσκεται ὁ κατάλογος ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν κ. Ε. Γαρουφαλιᾶ καὶ Νεγροπόντη ὡς ψηφολεκτῶν, ἡ δὲ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 130 βουλευτῶν.

Ε. Κουλουμβάκης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὁμιλῶν λέγει ὅτι καὶ νέος φόρος ἀντιλαϊκὸς ὑποβάλλεται διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. Διότι διὰ τοῦ φόρου τούτου πλήττονται αἱ τάξεις τῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες δαπανήσαντες πολλὰ καὶ μέρος τῆς ἑαυτῶν ὑγείας ἀπολέσαντες κατώρθωσαν τέλος νὰ ἔχωσι μικρόν τι ἔσοδον. Καὶ ἐνῷ πλήττονται οὗτοι καὶ οἱ ἔμποροι δὲν θίγονται κἂν αἱ πλουτοκρατικαὶ τάξεις. Τελευτῶν ὁ κ. βουλευτὴς λέγει ὅτι ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ καθ' ἣν ὑποφώσκει ἡ ἡμέρα ψηφίζονται νομοσχέδια, δι' ὧν φορολογεῖται βαρύτατα ὁ ἑλληνικὸς λαός. Ἡ τοιαύτη πορεία τῆς Κυβερνήσεως ἄγει πρὸς ὄλεθρον τὴν Ἑλλάδα.

Β. Μιχαλέας. Φρονεῖ ἐπίσης ὅτι διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου φορολογοῦνται αἱ μικραὶ τάξεις καὶ λέγει ὅτι θὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου μόνον καὶ μόνον διότι πιστεύει ὅτι δι' αὐτοῦ εἶνε δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ καὶ νὰ δημιουργηθῇ οὕτω Ἑλλὰς ἔνδοξος καὶ ἰσχυρά.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Κύριοι βουλευταί, φρονῶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀφήσω ἀναναπαντήτους κατηγορίας λεχθείσας κατὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. Καὶ εἰς ἀπάντησιν φέρω μόνον ἓν παράδειγμα ἐξ αὐτοῦ τοῦ

νομοσχεδίου. Ὁ πληρώνων δρ. 1200 θὰ πληρώνῃ φόρον δρ. 10. Ὁ πληρώνων ἐνοίκιον διπλάσιον ἤτοι δρ. 2400 θὰ πληρώνῃ φόρον τριπλάσιον τοῦ πρώτου, ὁ δὲ πληρώνων ἐνοίκιον 25000 ἤτοι οἱ πλούσιοι δὲν θὰ πληρώνουν φόρον οὔτε 600 δρ. οὔτε 2000, οὔτε 3240, οὔτε 4440 ἀλλὰ 7 καὶ ἥμισυ ἐν ὅλῳ χιλιάδων δραχμῶν. Ταῦτα μόνον εἶχον νὰ εἴπω εἰς ἀπάντησιν τῶν λεχθέντων.

Ε. Γιοβανέλλας Κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιζητήσῃ νὰ ὑραρπάσῃ τὴν ψῆφον τῆς Βουλῆς εἰς τοιαύτην ὥραν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον κατ' ἀρχὴν ἄρθρον καὶ σύνολον εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως.

Ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως μεθ' ἣν λύεται ἡ συεδρίασις περὶ ὥραν 4.45' τῆς πρωΐας.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. Στράτος

Οἱ Γραμματεῖς
Θ. Γρηγορίου
Λίνος Κόγεβίνας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΗ'

τῆς 1 Ἰουλίου 1911.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου τὴν 6ην καὶ 10' ὥραν, ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλήν, ὅτι αὐτὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 125 βουλευτῶν.

Παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἀνακοινοῦνται πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἑξῆς: 1) οἱ κάτοικοι Σαμπαζῆ ζητοῦν βοήθημα ὡς καταστραφέντων τῶν προϊόντων αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀρουραίων, 2) οἱ κάτοικοι Λασποχωρίου ζητοῦν βοήθημα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, 3) οἱ κάτοικοι Ἄνω Ὀρφανῶν ὁμοίως, 4) οἱ κάτοικοι Καραλὰρ ὁμοίως, 5) οἱ κάτοικοι Σοῦπι τῆς Καρδίτσης ὁμοίως, 6) οἱ ἐν Ἀλμυρῷ πρόσφυγες ζητοῦσιν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων νομοσχεδίου, 7) ὁ ἐν Κυπαρισσίᾳ δικηγόρος Σ. Δ. Ἀναγνωστόπουλος ὑποβάλλει ἀναφορὰν περὶ τῶν ἀνακοπτόντων φυγοποίνων, 8) ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Ναυπλίου παρακαλεῖ ὅπως τὸ ἐκεῖ τελωνεῖον προαχθῇ εἰς α' τάξεως, 9) ὁ λαὸς Ἀρακυνθίων παρακαλεῖ ὅπως τῷ ἐπιτραπῇ ἡ κατασκευὴ σούμας πρὸς ἰδίαν χρῆσιν δι' ἀμβύκων 40 ὁκάδων, 10) οἱ κάτοικοι Μεσσήνης παρακαλοῦσιν ὅπως ψηφισθῇ ἡ πρότασις νόμου τοῦ κ. Φ. Βακαλοπούλου περὶ ὑδραυλικῶν ἔργων Παμίσου, 11) ὁ Γεωργικὸς Σύλλογος Φθιώτιδος παρακαλεῖ ὅπως μὴ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ σπειρομένων γαιῶν, 12) ὁ λαὸς Δύμης παρακαλεῖ ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἐνεργήσῃ παρὰ τῇ Προνομιούχῳ καὶ ἱδρυθῶσιν ἐν Κάτω Ἀχαΐᾳ ἀποθῆκαι σταφιδοκάρπου, 13) ὁ κατάδικος φυλακῶν Χαλκίδος Δ. Ζαχαριᾶς ζητεῖ ἀπονομὴν Β. Χάριτος, 14) οἱ ἐκ Φθιώτιδος μέτοχοι τῆς «Ἀμοιβαίας» ζητοῦσιν ὅπως ἀποσυρθῇ πᾶν περὶ «Ἀμοιβαίας» νομοσχέδιον, 15) ὁ λαὸς τοῦ δήμου Πτελεατῶν ἐν συλλαλητηρίῳ συγχαίρει τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ ἀνορθωτικόν της ἔργον καὶ ἀποδοκιμάζει πάντα ἀντιδρῶντα.

Ὁ βουλευτὴς Λακωνίας κ. Ι. Πατσουράκος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιμισθίων θέσεων ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυτικῷ.

Ὁ βουλευτὴς Ἀχαϊοήλιδος κ. Π. Βουρλούμης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένων ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων ὡς καὶ ἑτέρων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διαγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένων ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων εἰς τὰ ἄρθρα 6 καὶ 8.

Ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Θ. Παπαϊωάννου ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανώσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γεν. Λογιστηρίου.

Ὁ βουλευτὴς Ἀχαϊοήλιδος κ. Π. Ἠλιόπουλος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωματικῶν φόρων ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος.

Παρὰ πολλῶν βουλευτῶν ὑποβάλλεται πρότασις περὶ προτάξεως πρὸς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Καλαμῶν».

Ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν πρόταξιν.

Ψηφίζεται τὸ νομοσχέδιον εἰς β' συζήτησιν δι' ἀναστάσεως κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ σύνολον.

Ψηφίζεται ἀκολούθως παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ χορηγίας ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν

ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἐκ δραχ. 756,891.87.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1911 πιστώσεως διὰ τὸ ἐνοίκιον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτικοῦ μεγάρου τοῦ ἔτους 1911. Παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως κατὰ δραχ. 60,000 τοῦ πρὸς τὸ εἰδικὸν ἀρχαιολογικὸν ταμεῖον χορηγουμένου ποσοῦ ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος Λαχείου. Παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐγκρίσεως εἰδικῶν προϋπολογισμῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων διὰ τῶν πόρων τοῦ ταμείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ψηφίζεται εἰς β' ἀνάγνωσιν κατ' ἄρθρον παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον περὶ προσλήψεως ἑνὸς τοπογράφου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν δημοσίων ἔργων.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Ν. Δημητρακοπούλου ὑποβάλλεται σχέδιον νόμου περὶ συντάξεως τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

Κηρύσσεται παρὰ τῆς Βουλῆς κατεπεῖγον καὶ ἀναγραπτέον παραχρῆμα εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς κατ' ἀρχὴν εἰς α' ἀνάγνωσιν καὶ παραπέμπεται εἰς ἐπιτροπὴν σχηματισθεῖσαν παρὰ τοῦ κ. Προέδρου ἐκ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Χ. Βοζίκη, Θρ. Πετμεζᾶ, Α. Πετρομανιάτη, Ι. Τσιριμώκου, Ι. Μπακοπούλου,

Εἰσέρχεται ἡ Βουλὴ εἰς τὴν γ' συζήτησιν τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Ι. Τριγώνης. Ἡ ἀποδεκάτωσις φορολογεῖ τὴν ἀκαθάριστον πρόσοδον, εἶνε ἀναχρονιστικός, βάρβαρος θεσμός, φορολογεῖ τὸ κεφάλαιον, τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν. Εἶνε δήμευσις, διὰ δὲ τῆς βεβαιώσεως θίγεται καὶ ἡ προσωπικὴ

ἐλευθερία τοῦ πολίτου, ὑδηγούμεθα οὕτω πρὸς τὴν ἐπανάστασιν. Ἐπιφυλάσσομαι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ ὁμιλήσω γενικώτερον.

Α. Θεοδωρόπουλος. Δὲν πρόκειται περὶ ἐξαιρετικῆς φορολογίας τῆ ἐργασίας. Οἱ ἔμμεσοι φόροι ἐδυστύχησαν τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἡ φορολογία τῶν προϊόντων εἶνε ἄλλο, δὲν θὰ καταστρέψῃ αὐτὴ τὴν γεωργίαν. Τὸ ζήτημα δὲ τῆς βεβαιώσεως, μετὰ τὰ λεχθέντα ἐπ' αὐτοῦ ἐνταῦθα, ἔλαβε, νομίζω, τροπήν, ἥτις θὰ καθησύχασε βεβαίως τοὺς φοβηθέντας καταπιεστικότητα ἐκ τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως, ὡς διατυποῦται οὗτος ἤδη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τροπολογίαν εἰς τὸ 5ον ἄρθρον, ἀναγομένην εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας, καθ' ἣν ἀρίεται ἐλεύθερος ὁ θέλων νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ 6 ο/ο ὁ θέλων κτηματίας, μένει, δηλαδὴ τὸ σύστημα τῆς φορολογίας τῆς καθαρᾶς προσόδου ὡς γενικὸν εὐεργέτημα εἰς τὸν θέλοντα νὰ ὑπαχθῇ εἰς αὐτό. Ζητῶ ἃ μὴ ὁρίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀριθμὸς στρεμμάτων.

Ἀφοῦ, Κύριοι, θέλομεν νὰ καθιερώσωμεν ἀρχὴν δικαίου, μὴ θέτωμεν ἐξαιρέσεις καὶ προνόμια εἰς τὰ μέτρα ἡμῶν. Μὴ κλονιζώμεθα δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ ἡμῶν, ἥτις εἶνε, συμφώνως πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ λαοῦ, ἡ ἀντικατάστασις ὅλων τῶν ἐμμέσων φόρων διὰ τῶν ἀμέσων—καὶ τοιοῦτον εἶνε τὸ νομοσχέδιον.

Ε. Κουλουμβάκης. Προστίθεται νέα φορολογία ἐπὶ βαρέως φορολογουμένου ἤδη λαοῦ. Ποῦ δὲ ἡ Συνταγματικὴ ἰσότης, ἣν ἐπικαλοῦνται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ἐν τῇ ὅλῃ φορολογίᾳ, ἀφοῦ εἰς φορολογεῖται καὶ 5 ἢ 10 δαπανοῦν—τουτέστιν ἡ οἰκογένεια; Δὲν ἐπετρέπετο νὰ σκεφθῆτε νὰ φορολογήσετε τὴν Γεωργίαν, πολίτας οἵτινες ἐξ ἐσχάτης ἀνάγκης ἐγκατέλειπον σωρηδὸν τὴν πάτριον γῆν, νὰ φορολογήσετε εἶδος κατ' ἐξοχὴν πρώτης ἀνάγκης. Πρέπει νὰ ἐνισχύσωμεν, νὰ τονώσωμεν τὴν Ἑλληνικὴν Γεωργίαν καὶ χάριν ἡμῶν τῶν ἀστῶν ἐπίσης—διότι ἡ ἐσχάτη ἔνδεια ἤρχισε νὰ περιζώνῃ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν, πάντα τὰ στρώματα αὐτῆς.

Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἤδη δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ τοιαύτας ἀγρίας φορολογίας, καὶ διότι δὲν ἔχει πλέον τὴν ἐμ-

πιστοσύνην τῆς Βουλῆς. Δὲν ἔχει πλέον τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς διότι καὶ τὸ 56 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὡς ἐτέθη, ἵνα διευκολύνῃ ὡς ὑπηλήρθη τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς, βεβαίως δὲν ἀνήρεσε παρ' ἡμῖν τὴν θεμελιώδη κοινοβουλευτικὴν ἀρχὴν τοῦ κυβερνᾶν τὴν πλειονοψηφίαν, ὅπερ δέον ν' ἀποδεικνύεται ψηφιζομένων πολιτικῶν ζητημάτων.

Τὸ σύνολον τῆς κοινωνικῆς Οἰκονομίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς ἔχει ἤδη ἐπιβαρυνθῆ τόσον πολὺ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχει ἔδαφος διὰ νέαν φορολογίαν. Ὅθεν μόνον ἀναλογικωτέρα κατανομὴ τῆς ὑπαρχούσης φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως ἔπρεπε να ἐπιχειρηθῆ. Ἀλλὰ τοιοῦτό τι δὲν ἦτο κἂν εἰς θέσιν νὰ σκεφθῆ ἡ Κυβέρνησις, ἐνῶ τοῦτο μόνον ἔπρεπε νὰ σκεφθῆ. Καὶ ἀπὸ χθὲς ζητεῖ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν γνώμην της ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως καὶ νὰ ἀρίσται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐκλογὴ τούτου. Ζητεῖ δηλ. νὰ διενεργῆ τὴν εἴσπραξιν ἄνευ νόμου. Νὰ μεταθέσῃ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία τὸ κυριώτερον αὐτῆς δικαίωμα εἰς τὴν ἐκτελεστικήν. Ὡς ἂν ἤμεθα κύριοι ἀπόλυτοι καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ἐντολοδόχοι. Ζητεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ κανονίζῃ ἐπὶ τῇ βάσει Β. Δ. τὴν βεβαίωσιν, ἐπομένως καὶ τὴν εἴσπραξιν. Νὰ δημιουργηθῆ Διάταγμα μὲ νομοθετικὸν περιεχόμενον, ὡς ἂν ἐπιτρέπεται τοῦτο. Ῥητῶς ἀναγράφεται ὅτι μόνον νόμος κανονίζει τὴν λῆψιν φόρων παρὰ τῆς Πολιτείας. Κατάπάτησιν δικαιωμάτων καὶ παραγνώρισιν τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλιῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δεικνύει ἡ ἀπαίτησις αὐτῆς διὰ τὸ Διάταγμα. Θὰ περιέχῃ τοῦτο καὶ ποινικὰς διατάξεις. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει ἐπιβολὴν ποινῆς ἄνευ νόμου ὁρίζοντος τὰ κατ' αὐτήν, ὅπερ σημαίνει ὅτι ὁ νόμος πρέπει νὰ ὁρίζῃ καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς ὡς ἀξιοποίνου θεωρουμένης πράξεως.

Καὶ δίδεται τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς οὕτω ἀγρίως ἀλλὰ καὶ ἀνόμως ἐνταυτῷ φορολογουμένους γ' ἀρνηθῶσι φόρον. Καὶ θέτει ὁ κ. Ὑπουργὸς ὡς τροπολογίαν τὴν διάταξιν περὶ Β. Δ. ἐνῶ πράκειται περὶ περιουσίας, περὶ τιμῆς τοῦ πολίτου, θέτει ὡς τροπολογίαν κατὰ τὴν γ', συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου. Τὴν παρουσιάζει ἀντικανονικῶς καὶ ἀντισυνταγματικῶς. Δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ συζητήσετε κἂν ἐπὶ τοιαύτης διατάξεως.

Γ. Σαγγούρης. Ὁ φόρος τῆς δεκάτης κατεδικάσθη ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει, ὅπως καὶ ὁ τῶν ἀροτριώντων. Προχθὲς ὁ κ. Ὑπουργὸς ὑπεστήριξεν ὅτι ἐν Κύπρῳ ἡ δεκάτη εὐδοκιμεῖ καὶ οἱ κάτοικοι εἶνε εὐχαριστημένοι. Καὶ ἄλλο ὅμως τμῆμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ διετέλει ὑπὸ τοὺς Ἄγγλους, ἀλλὰ μέχρι μεγάλων θυσιῶν προέβη διὰ ν' ἀπαλλαχθῇ αὐτῶν. Πρὸς τούτοις τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ παραδείγματα ἐν τῷ ζητήματι ἡμῶν δὲν ἔχουσι θέσιν.

Ἀλλὰ καὶ ἄνευ τῆς δεκάτης ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος πληρώνει ἐν τῷ συνόλῳ τετραπλάσια εἰς φόρους, ἢ ὅσα πληρώνει ὁ Κυπριακός. Ὁ Κύπριος πολίτης, ὁ Κύπριος ἀγρότης δὲν ἐπιβαρύνεται μὲ κανένα ἄλλον φόρον, ὁ ἀγρότης ὅμως τῆς Ἑλλάδος; Ὁ Φθιωτικὸς ἀγροτικὸς λαὸς πληρώνει φόρον τετραπλάσιον, ἢ ὅσον ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς Κύπρου.

Θ. Κοτσούπης. Διὰ νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ ἐπέλθοθν ριζικαὶ τροποποιήσεις. Πρέπει νὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς φορολογίας μίαν τάξις ἀγροτικὴ ἥτις πλήσσεται ἀρκετὰ βαρέως δι' ἄλλων φόρων. Τὰ 20 κοιλὰ ἐπὶ παραγωγῆς μέχρις 70 δὲν εἶνε ἐξαίρεσις διότι ἀποτελοῦσι τὸν σπόρον. Πρέπει νὰ τεθῇ ἡ μεγάλη ἐξαίρεσις. Τὸ ζήτημα τῆς βεβαιώσεως, μετὰ τὴν τροπολογίαν μάλιστα, εἶνε ἄλλο ἐντελῶς στοιχεῖον τοῦ ὅλου ζητήματος.

Ἡ ἀπαλλαγὴ ποσοῦ μὴ δυναμένου νὰ πωληθῇ ἀπὸ τὸν παραγωγὸν δὲν εἶνε προστασία. Ἐρώσον ἡ προστασία εἶνε μεγαλειτέρα ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιβαρύνει τὴν τάξιν τὴν μὴ παράγουσαν εἰμὴ κατὰ μέσον ὅρον ἐπὶ ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἐτῶν ποσὸν ἀρκοῦν πρὸς διατροφὴν μόνον. Οἱ Θεσσαλοὶ ὅμως βουλευταὶ ὑπεστήριξαν τὴν μεγαλειτέραν προστασίαν. Μολονότι ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὅτι ἡ Θεσσαλία φορολογικῶς ἔχει προνομιοῦχον θέσιν ἀπέναντι ἄλλων τμημάτων τῆς Ἑλλάδος ἐν τούτοις δὲν ἔχουν οὐδόλως τοιαύτην ὡρισμέναι κατηγοριαι τῶν κατοίκων τῆς Θεσσαλίας.

Μὴ ἐπιβαρύνωμεν λοιπὸν, ὡς προεῖπον, τὴν τάξιν ἥτις εὑρίσκεται εἰς τὸ μετάχμιον τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ἐπιβαρύνεται δὲ βαρύτατα διὰ τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ. Ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν 20 κοιλῶν δὲν εἶνε ἀπαλλαγὴ φόρου, εἶνε ἀπαλλαγὴ τοῦ σπόρου. Καὶ ἐὰν δὲν αὐξήσῃ ἀκόμη τὸ ποσὸν εἰς 60 κοιλὰ ἡ Κυβέρνησις, θὰ φερθῇ ἐγκληματικῶς.

Ἐκ τοῦ προστατευτικοῦ φόρου οἱ μικροεισοδηματίαι ἐπιέσθησαν. ἠναγκάσθησαν νὰ ἐκπατρισθοῦν. εἶνε μόνον πρὸς ὄφελος τῶν πλουσίων οὗτος.

Ἐδέχθη ἡ Κυβέρνησις τροπολογίαν μου ἐξ ἧς αὔξεται ἡ πρόσοδος τοῦ φόρου. ἀλλὰ θὰ ἤθελον καὶ ἀντάλλαγμα. ἀνακούφισιν δηλ. καὶ ἀπαλλαγὴν διὰ τοὺς μικροσιτοπαραγωγούς, ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν 20 κοιλῶν δὲν σημαίνει τίποτε.

Ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐμπόρους ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τοῦ συμπληρωτικοῦ φόρου τοῦ εἰσοδήματος. τοὺς ἀγρότας δὲν τοὺς λαμβάνει ὑπ' ὄψιν. Τὰ δύο φορολογικὰ νομοσχέδια δὲν ἀποδεικνύουν τὴν Κυβέρνησιν σύμφωνον πρὸς τὰς προεκλογικὰς ἐπαγγελίας της περὶ ἐπιβαρύνσεως τῶν εὐπόρων κυρίως καὶ πρὸς τὸν θαυμάσιον λόγον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 17ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, τὸν προκαλέσαντα καὶ φόβους μήπως ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶνε σοσιαλιστικώτατος.

Ἀλλά, πρὸς τούτοις, ἡ Κυβέρνησις ἔφερεν ἐνταῦθα νομοσχέδιον μὴ προϋπολογίζον τὴν δαπάνην τῆς εἰσπράξεως. Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ ἐπιτρέψωμεν ὅπως συζητηθῇ νομοσχέδιον, ἡ δαπάνη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου εἶνε ἀπροϋπολόγιστος».

Παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλεται ἡ ἔκθεσις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Πρακτικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς ἐν Λαρίσσῃ τῆς Θεσσαλίας, τυπωθησομένη πρὸς διανομήν.

Προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. **Ν. Δαμπτοακοπούλου,** γενομένῃ δεκτῇ παρὰ τῆς Βουλῆς, ψηφίζεται παρ' αὐτῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχὴν κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὸ σύνολον τὸ νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν περὶ ἀποπλανήσεως εἰς ἀσέλγειαν διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ὁ βουλευτὴς Τρικκάλων κ. **Γ. Σπυρόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν εἰς τὸ 20ον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου περὶ σπειρομένων γαιῶν. Ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. **Γ. Συγγούρος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωματικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος. Ὁ βουλευτὴς Ζακύνθου κ. **Κουλουμπαρδος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφοριῶν τοῦ Κράτους. Ὁ

βουλευτὴς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. **Ν. Ξηρὸς** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Καποδιστριακοῦ ὡς εἰσάγεται τροποποιημένον. Ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. **Ν. Φραγκίστας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Θέλουσι τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ πᾶσαι αἱ τροπολογίαι αὗται.

Διακόπτεται ἡ συνεδρίασις τὴν 9ην ὥραν.

Μετὰ τὴν Διακοπήν

Ὥρᾳ 10. 45' μ. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ διακοπεῖσα συνεδρίασις.

Ὁ **κ. Ι. Δαγάνης** κηρύσσεται κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου. ἔχει δὲ ἀντιρρήσεις μόνον ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῆς βεβαιώσεως, τὸ ὁποῖον, ἐνῷ θ' ἀπαιτήσῃ δαπάνας θὰ δώσῃ ἀφ' ἑτέρου ἀφορμὴν εἰς συναλλαγήν.

Ν. Γαρδικιώτης. Τὸ εἶδος τοῦ φόρου διαμφισβητῶ. ὄχι τὴν ἐπιβολὴν φόρου χάριν τῶν ἀναγκῶν τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ Ἔθνους. Οἱ συνήγοροι τοῦ νομοσχεδίου συγχέουσι τὴν καθολικὴν πρόσοδον μὲ τὴν καθαρὰν ἔγγειον πρόσοδον. Ὁ προστατευτικὸς ἐπὶ τοῦ σίτου δασμὸς δὲν ὠφελεῖ τὸν ἁπλοῦν γεωργόν. τὸν ἁπλοῦν ἰδιοκτήτην. Ὁ Θεσσαλὸς παραγωγὸς ὑφίσταται σωρείαν ἀδήλων φορολογιῶν. Καμμίαν προστασίαν δὲν τοῦ παρέσχεν ἡ Πολιτεία. Στερεῖται συγκοινωνίας. Δὲν ἔχομεν ἐν Ἑλλάδι Γεωργικὴν Οἰκονομίαν. Διατί λοιπὸν ἐπιβάλλεται ἡ δεκάτη, ἡ ὁποία δημιουργεῖ ἀδικίαν. δημιουργεῖ ἀνισότητα, παρὰ τὸ Σύνταγμα; Τὴν ἐνοικίασιν ἢ τὸν βεβαιωτὴν καὶ ἐκτιμητὴν προτιμᾷ ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν βεβαίωσιν ὄχι τὰς δηλώσεις. Τοὐλάχιστον ἂς καθιερώσῃ τὰς δηλώσεις διὰ τοῦ νομοσχεδίου. διὰ νὰ εἶνε ὀλιγώτερον καταθλιπτικὸν τὸ μέτρον. Δὲν ὑπάρχει βάσις καταχρήσεως ἐκ τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων. Ζητεῖ ἐν τούτοις παρ' ἡμῶν ἐν λευκῷ τὴν ἄδειαν νὰ ὁρίσῃ ὡς θέλει τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως.

Εὔχομαι, νὰ μὴ μετανοήσῃ διὰ τὴν ἐπιμονήν της. Ἡμεῖς ἐν τούτοις διαμαρτυρόμεθα καὶ διὰ τὸ μέτρον. διαμαρτυρόμεθα καὶ διὰ τὴν παράδοξον ἐπιμονὴν τῆς Κυβερνήσεως νὰ μὴ θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ μέτρον ἠπιώτερον διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀνεκτωτέρου μέτρου τῆς βεβαιώσεως.

Α. Παπαποστόλου. Ἡ Θεσσαλία, λέγει, πληρώνει

ἐπὶ 2-2 1)2 ἑκατομ. καλλιεργησίμων στρεμμάτων αὐτῆς ἀρκετοὺς φόρους μέχρι τῆς στιγμῆς. Οἱ πίνακες ἀποδεικνύουσιότι πληρώνει εἰς τὸ ἀκέραιον, καὶ ἐν τούτοις ἐλέχθη ἐνταῦθα τὸ ἐναντίον—καὶ δὴ παρ' ἀντιπροσώπων τμήματος τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον καθυστερεῖ διαρκῶς ὁρειλὰς πρὸς τὸ Δημόσιον. Ἡ φορολογία τοῦ σίτου τοῦ 1905 ἐτέθη ἕνεκα ἐλλειμμάτων τῶν δήμων πρὸς τὸ Δημόσιον. Ἐτέθη ἐξ ἀνάγκης οἰκονομικῆς. Κατὰ σύμπτωσιν κερδίζει τὸ Δημόσιον ἐξ αὐτῆς καὶ ὠφελεῖται μέρος μόνον τῶν ἀπὸ τῆς γῆς παραγωγῶν. Ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς δεκάτης ἀνατρέπει τὴν δικαιοσύνην, ρονεύει τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, ἀθετεῖ τὰς ἐπαγγελίας της πρὸς τὸν λαὸν περὶ μεταθέσεως τῶν δημοσίων βαρῶν ἀπὸ τῶν ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους. Ἡ Θεσσαλία ἔχει 35 ὀρεινοὺς δήμους, ἐπὶ 70 τὸ ὅλον δήμων, τί ὠφελοῦνται οἱ ὀρεινοὶ οὗτοι δῆμοι ἐκ τῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν δημητριακῶν ;

Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠθέλησε ν' ἀναβάλῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ μέτρου τούτου μέχρις Ὀκτωβρίου, ὡς ὑπεδείξαμεν ἀρχῆθεν ἡμεῖς, μέχρις ὅτου τεθῶσι βάσεις οἰκονομικῆς διαρρυθμίσεως τοῦ Κράτους. Ἀναγνώρισεν ὅμως τὸ ὀρθὸν τῆς ὑποδείξεώς μας καὶ πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πραγμάτων ζητεῖ νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ διὰ Β. Δ. ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως—καὶ τοῦτο διότι δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ μελετήσῃ τὸν ἄριστον καὶ συμφερώτερον τρόπον βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως. Δημιουργεῖ ἐν τούτοις παρανομίαν καὶ ἀντισυνταγματικότητα διὰ τοῦ μέτρου τοῦ Β. Δ., διότι μόνον νόμῳ ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ γίνουν πραγματοποιήσεις φορολογιῶν καὶ νὰ ἐπιβληθῶσι ποιναί. ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐλησμόνησεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ «νόμος ἁπάντων πατήρ». Ἡ Κυβέρνησις ἐπιβάλλει τὴν δεκάτην παρὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ λαοῦ. Ἡμεῖς, ἀντιφρονοῦντες εἰς τὸ μέτρον, διαμαρτυρόμεθα. Εὐχόμεθα ἐν τούτοις νὰ διαψευσθῶμεν εἰς τὰς ἀπαισιοδόξους σκέψεις μας καὶ νὰ ὠφελήσῃ ὄντως τὴν χώραν ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ μέτρου τῆς δεκάτης.

Π. Βεργόπουλος. Τὴν εργασίαν καὶ τὰς χρηματικὰς καταβολὰς φορολογεῖ ἀκριβῶς τὸ νομοσχέδιον. Ἐκ τοῦ φόρου τοῦ εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ δὲν ὠφελεῖται ἡ μόνον τὸ Δημόσιον καὶ οἱ μεγάλοι καλλιεργηταί, οἱ μέχρι 150 στρεμμάτων παράγοντες, οὐδόλως ὠφελοῦνται. Ἐπὶ τοῦ Β. Δ.,

ὅπερ θεωρῶ ἀντισυνταγματικώτατον, δὲν ὁμιλῶ νῦν, ἂς τὸ κρίνουν οἱ ἐκλογεῖς ὅταν θὰ δημοσιευθῇ καὶ ὁρισθοῦν αἱ λεπτομέρειαι τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως. Τὸ νομοσχέδιον θὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐρήμωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐκ τοῦ Γεωργικοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς, ἣν ἤρχισεν ἡ μετανάστευσις.

Ε. Γαρουφαλιᾶς (Ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ). Ζητεῖ νὰ προτεραιοθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τοῦ νομοσχεδίου λόγῳ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 19 διατάξεως αὐτοῦ περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ὁρισμὸν διὰ Β. Δ. τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως. Λέγει ὅτι θεωρεῖ τὴν διάταξιν γενικὴν καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ τὸ ἀπαράδεκτον.

Ε. Βενιζέλος (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἀπαράδεκτος, διότι ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένον ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὄχι εἰς τὸ ὅλον αὐτοῦ. Ὡς πρὸς τὰς ποινὰς ἃς θὰ ὁρίζῃ τὸ Β. Διάταγμα, ὁ ὁρισμὸς οὗτος δὲν εἶνε οὐδόλως ἀντισυνταγματικός, ὡς προελέχθη. Ἔχομεν ἄλλως τε καὶ προηγούμενα ὁμοια. Ἐν τούτοις, διὰ ν' ἀραιρεθῇ πᾶν ἔδαφος διαστροφῆς τῶν πραγμάτων, δηλῶ ὅτι αἱ ποιναὶ θὰ ὁρισθοῦν ὡς ἀστυνομικὰ πρόστιμα. Ὀφείλω δὲ νὰ διαμαρτυρηθῶ διὰ τὴν τάσιν τῆς ἀντιπολιτεύσεως εἰς τὸ νὰ φέρεται κωλυσιεργικῶς, ἐνῷ οὔτε ἡ Κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς παραμονὰς πτώσεως, ὥστε νὰ δικαιολογῆται πῶς τοιαύτη τακτική, οὔτε ἡ ἀντιπολίτευσις εἶνε ἑτοίμη νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἐν περιπτώσει πτώσεως.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Λέγει ὅτι οὐδαμῶς διὰ τῆς περὶ ἀπαραδέκτου προτάσεως ἐσκόπει νὰ κωλυσιεργήσῃ ἀλλ' οὐδὲ κἂν νὰ προκαλέσῃ ὀνομαστικὴν κλῆσιν. Ἀντικρούει τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐξορκίζει τὴν Βουλὴν ἵνα μὴ ἀπεμπολήσῃ τὰ δικαιώματά της.

Π. Μιχαλόπουλος. Λαμβάνων τὸν λόγον ἐκ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Ἄρτης κ. Γαρουφαλιᾶ ὑποστηρίζει τὸ ἀπαράδεκτον τοῦ νομοσχεδίου καὶ λέγει ὅτι κωλυσιεργίαν ἀποτελεῖ ὁ τρόπος καθ' ὃν διεξάγουν τὴν συζήτησιν οἱ Κυβερνητικοὶ βουλευταί. Τὸ ἄρθρον 19ον λέγει εἶνε τὸ οὐσιωδέστερον μέρος τοῦ νομοσχεδίου καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἦτο ἄντικρυς ἀντισυνταγματική, διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιβληθῶσι ποιναὶ ἄνευ νόμου.

Ε. Κουλουμβάκης λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου λέγει ὅτι πολλοὶ τῶν ἀποτελούντων τὴν ἀντιπολίτευσιν βουλευτῶν δὲν ὡμίλησαν οὐδ' ἅπαξ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐνῷ τοὐναντίον ὡμίλησαν πλειστάκις αὐτοὶ οὗτοι οἱ φίλοι τῆς Κυβερνήσεως· ποία λοιπόν, λέγει, ἡ Ἀντιπολίτευσις, ἡ δυσχεραίνουσα τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ παρεμποδίζουσα αὐτὴν ὅπως ἐκπληρώσῃ ἐντὸς ὡρῶν, ἐντὸς λεπτῶν τὰς ἀνεκπληρώτους αὐτῆς ὑποσχέσεις. Ἐκεῖνοι ἀκριβῶς οἱ ὁποῖοι συνεργάζοντο καὶ συνεργάζονται εἰσέτι μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐκεῖνοι κωλυσιεργοῦσι. Τελευτῶν ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπέτυχεν ἐν τῷ ἔργῳ της.

Α. Παπαποστόλου. Ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ἀπαραδέκτου λέγει ὅτι ὑπῆρξεν ὅλως ἀδικαιολόγητος ἡ μορφὴ τὴν ὁποίαν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐπέρριψεν εἰς τοὺς βουλευτάς, οἵτινες ἐκ καθήκοντος καὶ πεποιθήσεως ἀντικρούουσι τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, συνιστᾷ δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἀποσύρῃ τὴν μορφὴν ταύτην.

Δ. Μπούσβορος. Ἀπαντῶν εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Κουλουμβάκη, λέγει, ὅτι εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ κ. ἐκ Λακωνίας βουλευτὴς δημιουργεῖ διαρκῶς ἐπεισόδια, ὥστε νὰ δύναται νὰ τῷ ἀποδοθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπεισοδιακοῦ βουλευτοῦ. Διὰ τοῦτο δὲν θεωρεῖ σκόπιμον ν' ἀπαντήσῃ εἰς αὐτά.

Ε. Κουλουμβάκης λέγει ὅτι δὲν ὠνόμασεν αὐτὸς κωλυσιεργοὺς τοὺς ἐκ Θεσσαλίας βουλευτάς, ἀλλ' ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς χυδαίας ὕβρεις δὲν ἀπαντᾷ, διότι συνείθισε ν' ἀπαντᾷ μόνον εἰς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι «τοῦ ταιριάζουν».

Ἀπορρίπτεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως ἡ περὶ ἀπαραδέκτου πρότασις τοῦ κ. **Ε. Γουρουβάλη**.

Συνεχίζεται εἶτα ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σπειρομένων γαιῶν.

Γ. Σχινᾶς. Ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν του διὰ τὸ λεχθὲν ὅτι κωλυσιεργοῦσιν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται ὑπὲρ τοῦ δυστυχοῦς καὶ πτωχοῦ ἀγροτικοῦ λαοῦ, κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀφοῦ δὲν ἐπείσθη ἡ Κυβέρνησις ὅπως ἀποσύρῃ αὐτό, ζητεῖ τοὐλάχιστον ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς φορολογίας οἱ πτωχοὶ μικροκαλλιεργηταί.

Οἱ βουλευταὶ Μεσσηνίας κ.κ. Π. Καράπαυλος, Γ. Ράλλης καὶ Α. Ζησιμόπουλος ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ θήρας».

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κοιλώνων ὕπνων, ὄνων κλπ.» ὑποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Θέλουσιν ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Π. Ἀραβαντινός. Λέγει ὅτι ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ὁμιλήσῃ ἐναντίον τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, δὲν δύναται ἢ νὰ ἐνθυμηθῇ τὸν μῦθον τοῦ Αἰσώπου, καθ' ὃν ὅταν ἡ Σελήνη ἐζήτει ἔνδυμα ἀπὸ τὴν μητέρα της ἐλάμβανε τὴν ἀπάντησιν ὅτι οὐδὲν ῥοῦχον εἶνε δυνατὸν νὰ τῆς κατασκευάσῃ αὕτη διότι ὁτὲ μὲν εἶνε πανσέληνος, ὁτὲ δὲ μηνοειδὴς καὶ οὐδέποτε ἔχει τὸ ἴδιον σχῆμα. Ἐξετάζων ἀκολούθως τὸ νομοσχέδιον εὑρίσκει αὐτὸ μὴ σύμφωνον οὔτε πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς οὔτε πρὸς τοὺς δημοσιονομικοὺς κανόνας. Ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος, λέγει, εἶνε ἄδικος διότι εἰσάγει τὰς διακρίσεις ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἔχει προοδευτικὴν ἀρχὴν ἀλλ' ἀναλογικὴν ταιαύτην.

Δεύτερον εἶνε ἄδικος διότι δὲν ἀφαιρεῖ ὁλόκληρον τὸ κέρδος τὸ ἐκ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ δασμοῦ τοῦ σίτου, ἀλλὰ μέρος μόνον, διότι δὲν ἀφίνει ἀφορολόγητον ἀνάλογον μέρος ἐνῷ ὁ φόρος τοῦ εἰσοδήματος ἀφήνει ἀφορολόγητον εἰσόδημα τεσσάρων ὅλων χιλιάδων δραχμῶν. Τοιουτοτρόπως θὰ βαρύνῃ μεγάλην τάξιν παραγωγῶν, οἵτινες παράγουν τόσον μόνον ὅσον ἀρκεῖ νὰ καταναλώσουν.

Τὸ σπουδαιότερον, λέγει ὁ κ. βουλευτής, εἶνε ὅτι δὲν τηρεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς νομιμότητος δηλαδὴ δὲν καθορίζει τὰς λεπτομερείας τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως, ἐν τέλει δὲ ἐπιβαρύνει τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν.

Τελευτῶν λέγει ὅτι θὰ καταψηφίσῃ τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ὅπερ ἀφ' οἱασδήποτε ἀπόψεως ἐξεταζόμενον δὲν πρέπει νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Βουλῆς διότι ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς δικαιοσύνης.

Λ. Μεϊτάνης κηρυσσόμενος κατὰ τοῦ νομοσχεδίου λαμβάνει ἐντεῦθεν ἀφορμὴν καὶ ἀναπτύσσει διαφόρους αὐτοῦ σκέψεις συνιστᾷ δ' ὅπως καταργηθῇ ὁ ἐπὶ τοῦ σίτου εἰσαγωγικὸς δασμός, ἵνα οὕτω ἐλαττωθῇ ἡ τιμὴ τοῦ ἄρτου κατὰ 10 λεπτά.

Φ. Νέγρης ὁμιλῶν ἐναντίον τοῦ νομοσχεδίου λέγει

ὅτι ἡ παραγωγὴ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἀποδίδει εἰς τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμοὺς 30 λεπτὰ κατ' ἄτομον. Ἀπὸ τὰ 30 λοιπὸν αὐτὰ λεπτὰ τί εἶνε δυνατὸν νὰ περικοπῇ; Ἀλλὰ δὲν ζητῶ, λέγει, ὅπως ἀπαλλαγῶσιν οἱ συμπολῖται μου τοῦ φόρου τούτου, ζητῶ μόνον νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τῶν καταθλίψεων καὶ τῶν καταπιέσεων, τὰς ὁποίας ἐπιζητεῖ νὰ ἐπιβάλῃ τὸ νομοσχέδιον. Ἀναφέρει ἀκολούθως διαφόρους ἀτελείας τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐκφράζει τὴν λύπην του διότι πᾶσαι αἱ προσπάθειαι, ἃς κατέβαλεν ὑπὲρ τῶν συμπολιτῶν του, ἀπέβησαν εἰς μάτην.

Ε. Γαρουφαλιᾶς. Κατάθλιψις τοῦ ἐργάτου τῆς γῆς, ἀνατροπὴ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος εἶνε ἡ δεκάτη.

Θ' ἀνακόψῃ τὴν πρόοδον τῆς καλλιεργείας. Διότι εἶνε φορολογία τῆς προσωπικῆς ἐργασίας. Οἱ ἐνοικιασταὶ θὰ ἐκλείψουν. Καὶ πλεῖστοι ἀγροὶ θὰ μείνουν χέρσοι. Ὁ ζῆλος καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς καλλιεργείας θὰ ἐκπέσουν. Πρέπει ν' ἀποσύρῃ ἐν τῷ παρόντι ὁ κ. Ὑπουργὸς τὸ νομοσχέδιον, νὰ παρουσιασθῇ τοῦτο μετὰ μελέτην καλλιτέραν, ὥστε ἡ Βουλὴ νὰ μὴ εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ τὸ ἀφίσῃ ὑραρπαζόμενον, ὡς νῦν καὶ πλῆρες πλημμελειῶν ἐν πρωϊνῇ ὥρᾳ.

Γ. Σπυρόπουλος. Ἀναπτύσσει τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου σχετικὴν μὲ τὴν πληρωμὴν τοῦ Δημοτικοῦ φόρου, ἣν καταθέτει. Ἡ τροπολογία τυποθήσεται πρὸς διανομήν.

Κ. Παπαευρίτιος. Ἡ βάσις τῆς οἰκονομικῆς ὑπάρξεως ἑνὸς Κράτους, ἡ τροφὸς τῆς Πολιτείας εἶνε ἡ Γεωργία, τὴν τροφὸν ταύτην ἐπιβαρύνομεν; Διαμαρτυρόμεθα διὰ τὴν νέαν ταύτην φορολόγησιν τοῦ λαοῦ. Ποιοῦμαι ἔκκλησιν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν ὅπως ἀπορρύψῃ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀλκιβ. Θανόπουλος. Ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ πτωχοῦ καὶ εἴλωτος Θεσσαλικοῦ διαμαρτύρομαι ἐκ μέρους αὐτοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐξ ἧς ἠλπίσαμεν ἀπολύτρωσιν. Ὑπεσχέθη τὴν ἀπολύτρωσιν ταύτην ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀνὰ τὰ Θεσσαλικὰ πεδία. Ἐν τούτοις ἁρπάζει τὸν ἄρτον, ὑποδουλοῖ ἐκ νέου τὸν λαὸν αὐτὸν διὰ τοῦ Σπαχῆ.

Ι. Πατσαγιάννης. Κατ' ἀρχὴν ὁ ἔγγειος φόρος εἶνε δικαιότατος. Ἀλλὰ τί παρέχει ἡ Πολιτεία ὡς ἀντιστάθμισμα; Οὐδέν σχεδόν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐν συγγράμματι τι ἄλλοτε ἐκηρύχθη κατὰ τῆς δεκάτης. Νῦν ἀφοῦ ἐγνώρισε καὶ τοὺς δύο κόσμους ἐν τῷ μεταξύ, ἔρχεται νὰ ἐπιβάλῃ μέτρον προκαταλυσμιαῖον.

Τὸ μέτρον ἀντίκειται πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, περὶ ἐσοδείας καὶ κατανομῆς τῶν βαρῶν, πρὸς τὸ 7ον, τὸ ἀναγόμενον εἰς τὸν τρόπον ἐπιβολῆς ποινῶν, πρὸς τὸ 59 πρὸς τὸ 61. Τὴν δεκάτην αἱ Ἀθῆναι εἶχον μόνον ἐπὶ Πεισιστράτου, εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀναπτύξεως τῆς Δημοκρατίας. Οἱ Πεισιστρατίδαι κατεβίβασαν αὐτὴν εἰς τὸ 2%ον. Καὶ οἱ Ρωμαῖοι εἶχον τὴν δεκάτην. Προυκάλει αὕτη ἐν τῷ Κράτει στασιάσεις. Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐν Κρήτῃ ἐχαρακτήρισε τὴν δεκάτην ὡς μέτρον ἀνάγκης.

«Δὲν ὑπάρχει ὅρος τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς δημοσιολογίας τὸν ὁποῖον δὲν παραβιάζει τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως ἔλεγεν ὁ Σωτηρόπουλος. Ὁ Μεσσηνέζης τὴν ὠνόμαζε κατάρατον. Ὁ Καθηγητὴς τῆς Πλουτολογίας Σοῦτσος εἶχε καταδικάσει αὐτὴν ὡς ἐπάρατον καὶ ἀντιστρατευομένην πρὸς τὰς φιλελευθέρας ἀρχάς».

Τὸ πρῶτον νομοσχέδιον περιεῖχε τὴν φορολογίαν τοῦ βάμβακος. Εἰς τὸ δεύτερον τὸ τροποποιημένον αὕτη ἐξηλείφθη. Τί συνέβη; Ἐπίδρασις τῶν βουλευτῶν Λεβαδείας ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Δ. Καζάρος. Εἶνε ψευδέστατον τοῦτο. Ἡ Κυβέρνησις τῶν Φιλελευθέρων δὲν πιέζεται ἀπὸ κανένα.

Ι. Πατσογιάννης. Ἐπιέσθη.

Χ. Ἀνδρεαδάκης. Μὴ ἐπιμένῃς. Δὲν ἐπιέσαμεν κανένα.

Ε. Κοτζιαμπάσης. Ποινὴ ἄνευ νόμου διαγράφοντος τὸ ἀδίκημα, δὲν ἐπιβάλλεται. Διὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον εἶνε ἀπαράδεκτον ὡς ἀντικείμενον πρὸς τὸ Σύνταγμα. Οὔτε συμβιβάζεται πρὸς τὸ Σύνταγμα, διότι ὁρίζονται ποιναὶ πταισματικαί, προβαλλομένου τοῦ ἐκ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων δῆθεν ἐπιχειρήματος, διότι αἱ ἀστυνομικαὶ διατάξεις θέτουσιν εἰς ἐνέργειαν, κατὰ τόπον καὶ χρόνον διατάξεις τῶν ἀστυνομικῶν νόμων δὲν ὁρίζουσιν αὐταὶ τὰ πταίσματα οὔτ' ἐπ' αὐτῶν βασίζονται αἱ ἀποφάσεις.

Α. Χρηστίδης. Ἐπεθύμουν Κύριοι, νὰ ὁμιλήσω καὶ ἐγὼ ἐπὶ τοῦ συζητουμένου τοσούτου σπουδαίου νομοσχεδίου,

τὸ μέν, διότι οἱ ἐκλογεῖς μου κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι γεωργοί, τὸ δὲ διότι οἰκείως ἔχω εἰς τὰ οἰκονομολογικά. Δὲν ηὐτύχησα εἰς τοῦτο διότι δὲν ἐκλήθην κατὰ τὴν σειράν μου. Ἤδη ποιοῦμαι τὴν ἑξῆς δήλωσιν. Φιλελεύθερος ὢν ἀπὸ πεποιθήσεως καὶ ἀνατροφῆς ἔλαβον καὶ γενικὴν ἐντολὴν παρὰ τῶν ἐντολέων μου νὰ ὑποστηρίζω τὴν κυβέρνησιν καὶ τὸ πράττω. Ἔλαβον ὅμως εἰδικὴν ἐντολὴν ὑπὸ τῶν ἐκλογέων μου νὰ καταψηφίσω τὸ νομοσχέδιον τοῦ φόρου τῶν σπειρομένων γαιῶν, ὡς ἄδικον καὶ ἐπαχθές.

Εὑρίσκομαι ἐπομένως ἔναντι γενικῆς καὶ εἰδικῆς ἐντολῆς. Θέλω δὲ νὰ τηρήσω καὶ ἁρμονίαν μεταξὺ τῶν δύο ἐντολῶν καὶ τῆς συνειδήσεώς μου ὑπέβαλεν τροπολογίας καὶ θὰ κανονίσω τὴν ψῆφόν μου κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν τροπολογιῶν μου ἐχων ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς δηλώσεις τοῦ ἀξιοτίμου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἀναλαμβάνει οὗτος ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην, καὶ πράττων οὕτω εἶμαι ἐν τῷ ὕψει τῆς ἀποστολῆς μου.

Δ. Λαζαρὶς. Ὀφείλω νὰ δηλώσω καὶ πάλιν ὅτι καμία πίεσις παρὰ τῶν βουλευτῶν Ἀττικοβοιωτίας δὲν ἐνησκήθη ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀπάλειψιν τῆς φορολογίας τοῦ βάμβακος ἐκ τοῦ νομοσχεδίου.

Κηρύσσεται περαιωμένη ἡ συζήτησις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ν' ἀποφανθῇ ἐὰν ἀποδέχεται κατ' ἀρχὴν τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν γ' αὐτοῦ ἀνάγνωσιν.

Ἡ Βουλὴ δέχεται δι' ἀναστάσεως τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ' ἀνάγνωσιν.

Ὑπάρχούσης ὅμως προτάσεως ὅπως γίνῃ ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ὑπογεγραμμένης παρὰ τῶν βουλευτῶν κ. κ. Δ. Μπούσδρα, Ν. Γαρδικιώτου, Κ. Παπακυρίτση, Γ. Ζούκα, Γ. Συγγούρη, Γ. Σπυροπούλου, Δ. Θεοδοσοπούλου, Ε. Μαντοπούλου, Ο. Βαβυλοπούλου, Ἀλκ. Θανοπούλου, Δ. Κουκουλέτσου, Α. Παπαποστόλου, Η. Βελλοπούλου καὶ Ε. Γαρουφαλιᾶ, διατάσσει ὁ κ. Πρόεδρος τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ καταλόγου πρὸς διενέργειαν τῆς ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Καλοῦνται ψηφολέκται οἱ κ. κ. Μ. Νεγροπόντης καὶ Ε. Μπαρδόπουλος.

Περατωθείσης τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου καὶ γενομένης διαλογῆς ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα, καθ' ὃ ἐψήφισαν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς 126, κατ' αὐτῆς 28 καὶ εἰς ἠρνήθη ψῆφον, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ παρατιθεμένου ὧδε πρωτοκόλλου τῆς ψηφοφορίας.

Κατὰ συνέπειαν τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν κατ' ἀρχὴν εἰς γ' ἀνάγνωσιν.

Νικ. Α. Στράτος	Ν	Γεωργαντᾶς Θρόνος	Ν
Νικ. Χρυσόγελος		Γεώργ. Παρασκευόπουλος	Ν
Λ. Παπαρρώστης		Νικ. Κόνδης	Ν
Α. Γρίβας		Ἀθ. Σωτηριάδης	Ν
Σερ. Ψύχας		Κωνστ. Οἰκονομόπουλος	
Π. Καρασεβδᾶς		Κωνστ. Καζαντζῆς	Ν
Ἐπ. Σουλτάνης		Γερ. Νοταρᾶς	Ν
Γ. Ποῦλος	Ν	Δημ. Κούζης	
Ι. Φαρμάκης		Ἀνδρ. Σαρλῆς	Ν
Ἀντ. Ροντήρης		Δημ. Ροῦσσος	Ν
Α. Τριγώνης		Νικόλ. Δελακοβίας	
Ε. Λαμπρακάκης		Νικόλ. Σακελλαρίου	Ν
Ἰωάν. Κανάβος	Ν	Γεώργ. Βλάσσης	
Ἰωάν. Καλαντζόπουλος	Ν	Χαρ. Σπηλιόπουλος	
Ε. Σπετσέρης		Νικ. Δημητρακόπουλος	Ν
Ι. Τσιγκόλης	Ν	Ἀναστ. Βάρβογλης	
Στέφ. Γρανίτσας	Ν	Ἰωάν. Μαλλιαρόπουλος	
Γ. Ἰατρίδης	Ν	Ἰω. Η. Μανέτας	
Ἰωάν. Κουρκουμέλης		Δ. Πλαπούτας	
Ἰωάν. Παπαθανασιάδης	Ν	Ἀλ. Παπαναστασίου	Ο
Ἰωάν. Χριστοδουλιᾶς		Ἰωάν. Μπακόπουλος	
Ἰωάν. Ἀκρίδας	Π	Δημ. Χηνιάδης	Ν
Θεοφ. Θεοδωρόπουλος		Δημ. Καρέλας	Ν
Ἐμμ. Ρέπουλης	Ν	Ἀθ. Πετρόπουλος	Ν
Δημ. Καλέργης		Χαρ. Στασινόπουλος	
Αθ. Χριστόπουλος		Κωνστ. Ρεβελιώτης	
Γεώργ. Νέζος		Νικ. Τριανταφυλλάκος	
Παν. Ἀραβαντινός	Ο	Α. Κατριβάνος	
Ἰωάν. Τερζάκης		Ἠλ. Φλέσσας	
Παν. Φραντζῆς		Ἰωάν. Πολίτης	Ν
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος		Παν. Δεληβοριᾶς	Ν

Σπυρ. Τσαγκάρης . . . . . Ν	Θεμ. Μιχαλόπουλος . . . Ν
Θ. Πέρρος . . . . . Ν	Δημ. Ἀνδρέου . . . . . Ν
Χαρ. Βοζίκης	Δημ. Ζαβογιάννης . . . . .
Ἀντ. Βούτσης	Ἐμμ. Κυταριόλλος . . Ν
Νικ. Χαρδούβαλης	Βασίλ. Κυρέλλος . . . .
Περ. Ἀλεξάκης	Ἀριστοτ. Σακελλαρίου . . Ν
Θεόδ. Γρηγορίου . . . . . Ν	Νικ. Σπηλιώτης . . . . .
Σπ. Σῦμος . . . . . Ν	Σπ. Παπαχατζῆς . . . . . Ν
Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος	Σάββ. Βαρβιτσιώτης . . . Ν
Περ. Κ. Καραπᾶνος . . . . Ν	Λουκᾶς Κουτσοπέταλος . .
Εὐάγ. Γαρουφαλιᾶς . . . . Ο	Νικ. Ἀνδρεαδάκης . . . . . Ν
Πύρ. Καραπᾶνος	Δημ. Λαζαρῆς . . . . . Ν
Ἀντ. Γαρουφαλιᾶς	Σπ. Θεοδωρόπουλος . . . Ν
Ἐλευθ. Βενιζέλος . . . Ν	Ἀναστ. Πουλᾶς . . . . .
Ἐμμ. Μπενάκης	Νικόλ. Ρούσης . . . . . Ν
Φωκίων Νέγρης . . . . . Ο	Στέφ. Ν. Δραγούμης . . . .
Παν. Χαροκόπος	Ἀλέξ. Ζαΐμης . . . . .
Κ. Ρακτιβάν	Δ. Γαλαβᾶς . . . . Ο
Μιλτ. Νεγρεπόντης . . . . Ν	Α. Μιχαλακόπουλος . . . Ν
Γ. Ζερβουδάκης	Δ. Θ. Ροῦρος Κανακάρης . Ν
Λάμπρος Κορομηλᾶς . . . . . Ν	Κωνστ. Γόντικας . . . . . Ν
Π. Λαγοπάτης . . . . . Ν	Ν. Κοντογούρης . . . . .
Γεώρ. Στρατούλης . . . . . Ν	Ἰω. Βέρροιος . . . . . Ν
Κ. Μάνος . . . . . Ν	Πολ. Πολυχρονιάδης . . . Ν
Τιμ. Ἡλιόπουλος	Παν. Ζαΐμης . . . . .
Δημ. Βενιζέλος	Δ. Μάρκου . . . . .
Μιχ. Γαλανός . . . . . Ν	Γεώργ. Κατσιμπίρης . . . . .
Α. Παναγιωτόπουλος . . . Ν	Σπηλ. Ἀγαπητός . . . . .
Γεώρ. Πολίτης . . . . . Ν	Α. Φωτήλας . . . . . Ν
Ἰωάν. Ἀθανασάκης	Α. Χοϊδᾶς . . . . . Ν
Γεώρ. Νικολαΐδης . . . Ν	Θεόδ. Ψυχαλινός . . .
Λουκᾶς Μπέλλος	Γ. Παπακυριακόπουλος . Ν
Ἀριστομ. Θεοδωρίδης . . . Ν	Βασίλ. Ἀντωνόπουλος . . .
Ἀλέξ. Ἀναστασιάδης . . Ν	Α. Καρετζόπουλος . . . .
Κωνστ. Δεμερτζῆς . . . . . Ν	Α. Φλαμῆς . . . . Ο
Θρ. Πετμεζᾶς . . . . . Ο	Κων. Πανουτσόπουλος . Ν
Γεώρ. Καζανόβας . . . . . Ν	Νικ. Συριόπουλος . . . . Ν
Ἰω. Μπρισιμιτζάκης . . . . Ν	Θαν. Πετραλιᾶς . . . .
Γεώρ. Σταμπάδος	Π. Ἡλιόπουλος . . . . . Ν

Χρ. Κορύλλος	Χρ. Καποδίστριας . . . . .
Παν. Βουρλούμης . . . . . Ν	Ἀνδρ. Κρητικός . . . . .
Νικ. Ραυτόπουλος . . . . Ν	Λαυρ. Μαβίλης . . . . Ν
Χρ. Μεϊτάνης . . . . . Ο	Κωνστ. Κατηφόρης . . . .
Διον. Πολυζογόπουλος . . .	Σπυρ. Λάσκαρης . . . . Ν
Ἰω. Δογάνης . . . . . Ο	Βασίλ. Πουλιάσης . . . . .
Γεώρ. Λαμπρινόπουλος . . Ν	Κωνστ. Ἀρβανιτάκης . . . .
Γεώργ. Ἀβέρωφ	Διον. Βινιεράτος . . . . .
Νικ. Σταματιάδης	Παν. Λιβιεράτος . . . . .
Δημ. Χρυσοστάλης	Σπυρ. Ἰγγλέσης . . . . Ν
Εὐάγ. Γεωργιάδης	Νικόλ. Χαριτάτος . . . . Ν
Ἰω. Μπουρνιᾶς . . . . . Ν	Ἀνδρ. Μονοκρούσος . . . . .
Νικ. Ἀβέρωφ . . . . . Ν	Πέτρος Βασιλόπουλος . . . .
Γεώρ. Μπένος	Ἀνδρ. Βλασαμάκης . . . .
Νικόλ. Κάραλης . . . . Ν	Νικ. Ἀλιβιζᾶτος . . . . .
Κωνστ. Χατζηγιάννης . . .	Σπυρ. Φορέστης . . . . .
Δημ. Βάχλας	Νικ. Ραυτόπουλος . . Ν
Γεώρ. Κοσόνας . . . . . Ν	Ὄθων Τετενὲς . . . . .
Ἀπόστ. Ἀποστολίδης . .	Γεώργ. Μουσούρης . . . . .
Μιχ. Σφακιανάκης . . . Ν	Σωκρ. Ἀν. Καβαλλιεράτος .
Πλούτ. Μαυρίκης	Θεόδ. Κοντομίχαλος . . . .
Βασ. Ἀθανασούλας	Λεων. Ἐμπειρᾶτος . . . .
Κωνστ. Χατζάκος . . . . Ν	Σταμ. Βαρειαδάκης . . .
Γεώρ. Ραζέπης . . . . Ν	Δημ. Μάνθος . . . . . Ν
Νικ. Πετσάλης . . . . . Ν	Περ. Γρυπάρης . . . . . Ν
Ἰω. Λούντζης	Κωνστ. Καλομενόπουλος . .
Διον. Κουλούμπαρδος . . .	Τριαντάφ. Παπαδᾶμ. . . . Ν
Ἀναστ. Λούτζης	Θωμᾶς Σκάσης . . . . . Ν
Καῖσαρ Ζέζας	Ἰάκ. Ἀβάζος . . . . .
Διον. Κλάδης . . . . . Ν	Δημ. Ζαμάνος . . . . . Ν
Νικόλ. Παπαδάτος	Νικ. Καμπάνης . . . . . Ν
Κωνστ. Ζαβιτσᾶνος	Γεώρ. Ἐξαρχόπουλος . . . . Ν
Νικ. Βάρθης	Ἀλέξ. Μαλασπίνας . . . . .
Ἀναστ. Σκιαδαρέσης . . . Ν	Γεώρ. Γαϊτᾶνος . . . . . Ν
Σπυρ. Χατζάρης	Ἀντ. Ρεβίνθης . . . . .
Παν. Μανωλίτσης . . . . Ν	Μάρκος Βαλληνδρᾶς . . . . .
Σπ. Κογεβίνας . . . . . Ν	Νικόλ. Καλβοκορέσης . . . . .
Σπυρ. Βλαντῆς . . . . . Ν	Κωνστ. Ἀλαβάνος . . . . .
Εὐθύμ. Α. Βελλιανίτης	Δημ. Πετσετάκης . . . . . Ν

Χαρ. Προβελέγγιος . . . . N	Χ. Μωραΐτης . . . . .
Ἐμμ. Πατρίκιος	Νικ. Παπαϊωάννου . . . . N
Ἰωάν. Μαμάης	Μιχ. Φωτιάδης . . . . . N
Ἰωάν. Κασδόνης	Βασίλ. Συληβρίδης . . . .
Ἀντ. Φραγκίσκος	Πε Ἀποστολίδης . . . . .
Δημ. Καΐτης	Λεων. Ἀναγνώστου . . . .
Θαλ. Κουτούπης . . . . . O	Κωνστ. Ζησόπουλος . . . .
Γεώργ. Φικιώρης	Χ. Διακᾶος . . . . .
Κωνστ. Μέρμηγκας	Σ. Ντολιόπουλος . . . . .
Γεώρ. Οἰκονόμου	Παν. Φλέσσας . . . . . N
Εὐστρ. Κουλουμβάκης . . . N	Π. Κασίμης . . . . .
Ἰωάν. Λυμπερόπουλος . . .	Ν. Παπαλέξης . . . . .
Νικ. Πετροπουλάκης . . . N	Δημ. Κάβουρας . . . . N
Γεώργ. Τσοχώνης	Μ. Δαζέας . . . . .
Παναγ. Πετροπουλάκης . . N	Α. Πετρομανιάτης . . . . N
Παν. Κουμάνταρος . . . . . N	Ἀθ. Περρωτὴς . . . . .
Ἰωάν. Ἀθηνογένης	Π. Ἰατρόπουλος . . . . . N
Βασίλ. Μιχαλέας	Π. Καράπαυλος . . . . .
Ἰωάν. Βαβανᾶκος	Ἀνδρ. Κακαέβης . . . .
Ἰωάν. Πατσουράκος . . . . O	Εὐστ. Μπαρδόπουλος . . . N
Χρ. Πετρέας . . . . . N	Γεώργ. Κορομηλᾶς . . . . N
Πέτρος Μαυρομιχάλης . . .	Δημ. Κανελλόπουλος . . . . N
Ἰωάν. Φουρίδης	Ἀθ. Αἰλιανός . . . . .
Ἀναστ. Ἀβέρωφ	Ἀντ. Ζησιμόπουλος . . . N
Ἰωάν. Χρυσοβελώνης . . . . N	Θερμ. Κουτσουμητόπουλος .
Δημ. Οἰκονόμου	Γεώρ. Σπηλιόπουλος . . . N
Μιλτ. Μπουρίδης . . . . . N	Κωνστ. Τριγγέτας . . . . N
Νικ. Γεωργιάδης	Γεώρ. Ράλλης . . . . .
Ἀγαμέμνων Σλῆμαν . . . . N	Γεώρ. Μποῦτος . . . . .
Δημ. Κουκιάδης	Ἰωάν. Κουρτάκης . . . . .
Γεώρ. Τσαξίρης	Φώτ. Βακαλόπουλος . . . .
Γεώρ. Σχοινᾶς	Ἀθ. Παπαχελᾶς . . . . . N
Γεώρ. Δρίβας	Μαν. Πιπιλῆς . . . . . N
Ἀλέξ. Κασσαβέτης	Παν. Μερλόπουλος . .
Κωνστ. Χρυσοχοΐδης . . . . N	Δ. Ἀναστασόπουλος . . . .
Γεώρ. Βλάχος	Ἰωάν. Λεωνίδας . . . . .
Πελ. Ἀγγελίδης . . . . . N	Πέτρος Γκίνης . . . . . N
Κωνστ. Γιαννακόπουλος . . .	Ἀλέξ. Διομήδης . . . . . N
Φίλ. Ζαρζάμπας	Ἀνδρ. Ἀναργύρου . . . . .

Ἀπ. Ἀλεξανδρῆς	Παναγ. Βερβενιώτης . . . . .
Ἀλέξ. Παπαπαστόλου . . . O	Γεώργ. Καλλίτσης . . . . .
Δημ. Θεοδοσόπουλος . . . O	Ἰωάν. Μάνος . . . . . N
Παυσ. Ζωγλοπίτης	Σπυρ. Ματσούλας . . . . .
Γεώρ. Ζούκας . . . . . O	Ρήγας Χατζηρρήγας . . . .
Κωνστ. Σταμούλης	Ι. Παπαλουκᾶς . . . . .
Ἰωάν. Κωτίκας	Ἰωάν. Τσιριμῶκος . . . . . N
Βασίλ. Γρίβας	Μιλτ. Σακελλαρίου . . . .
Α. Ἀθαν. ἢ Βαβυλόπουλος O	Κ. Λιδωρίκης . . . . .
Ν. Γαρδικιώτης . . . . . O	Θερμ. Παπαϊωάννου . . . . N
Δημ. Μπούσδρας . . . . . O	Ν. Ξηρὸς . . . . . N
Γεώργιος Τάγιας	Νικ. Φραγκίστας . . . . N
Κωνστ. Παπακυρίττσης . . . O	Ἰωάν. Γιδογιάννος . . . . .
Χρ. Καρᾶς . . . . . O	Νικ. Πολιτόπουλος . . . .
Α. Θανόπουλος . . . . . O	Κωνστ. Περιβολιώτης . . .
Νικ. Γιουβρῆς	Ἰωάν. Γιαμαρέλος . . . N
Γεώργ. Καθάργιος	Ἀνδρ. Μαρλᾶς . . . . .
Χρ. Βλάτσιος	Δημ. Δεδούσης . . . . .
Δημ. Κουκουλέτσος . . . O	Γεώργ. Σιγγούρης . . . . . O
Γεώρ. Σπυρόπουλος . . . . O	Στέφ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀλέξ. Γιαννούσιος Τάκης .	Κωνστ. Δημοκωστούλας . . .
Γεώργ. Ράμμος . . . . . O	Ἰωάν. Γραμματίκας . . . . .
Εὐθ. Μαντόπουλος . . . . . O	Ἡρ. Βελλόπουλος . . . . O
Λάμπρος Περιστέρης	Ἀθ. Χρηστίδης . . . . . O
Θερμ. Ραφαλιᾶς	Γεώργιος Πὼπ . . . . .
Κυρ. Κυριαζόπουλος	Δημ. Βρατσάνος . . . . .
Ἰωάν. Θ. Κουντουριώτης	Ἐμμ. Παγκάρας . . . . .

Ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον εἰς γ' ἀνάγνωσιν συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου. Ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. **Π. Βουρλούμη** εἰς τὸ 1 ἄρθρον, ἀπορρίπτεται τροπολογία τοῦ κ. **Β. Κυριέλλου** εἰς αὐτό, ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. **Α. Χρηστίδου**.

Ψηφίζεται παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως εἰς γ' ἀνάγνωσιν τὸ 1 ἄρθρον.

Ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου ἀποσύρεται τροπολογία τοῦ κ. **Α. Χρηστίδου**, ὁμοίως τοῦ κ. **Α. Σακελλαρίου**, ἀπορρίπτεται τροπολογία τοῦ κ. **Μ. Σφακιανάκη**.

Ψηφίζεται τὸ 2ον ἄρθρον δι' ἀναστάσεως.

Ψηφίζονται κατόπιν ἀλληλοδιαδόχως δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς ἐπροπολογήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κατόπιν παρατηρήσεων διαφόρων βουλευτῶν τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, ἀποσυρθεισῶν τῶν τροπολογιῶν τῶν βουλευτῶν κ. κ. Α. Θεοδωρίδου, Μ. Σφακιανάκη, Ν. Γαρδικιώτου, Α. Περιστέρη, Γ. Σπυροπούλου, Χ. Καρᾶ, Δ. Κουκουλέτσου, Ε. Μαντοπούλου, Γ. Σχινᾶ, Α. Σκιαδαρέση, Α. Παπαποστόλου, Γ. Σιγγούρη, Κ. Παπακυρίτση, Δ. Μπούσδρα, Ι. Τσιριμώκου, Μ. Μπουρίδου, Ι. Καλαντζοπούλου, Ι. Μπουρνιᾶ, Σ. Σομμαρίπα, Οἰκονόμου, Ι. Κανακοῦ, Ν. Ξηρού,

Οἱ κ. κ. **Α. Φλάμος** καὶ **Κ. Γόντικας** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν περὶ προσθήκης 21 ἄρθρου, ἣν ἀποσύρουσι κατόπιν ὅπως ὑποβάλλουσιν ὡς πρότασιν νόμου.

Ψηφίζεται κατόπιν δι' ἀναστάσεως παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐρωτηθείσης παρὰ τοῦ κ. **Ηρο δρου** καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ'. ἀνάγνωσιν, ἔχον οὕτω :

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἐπιβολὴ τοῦ φόρου.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιβάλλεται ἀπὸ τῆς χρήσεως 1912 καὶ ἐφεξῆς φόρος ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν σπειρομένων γαιῶν πρὸς παραγωγήν :

1) Δημητριακῶν καρπῶν ἐν γένει, ἤτοι σίτου παντὸς εἴδους, σμιγοῦ, κριθῆς, σικάλεως, βρόμης, ἀραβοσίτου, καλαμβοκίου (λειανοκαλάμβοκου), ὀρυζίου καὶ σησαμίου, καὶ

2) τῶν ἐξῆς ξηρῶν ὀσπρίων, ἤτοι κυάμων, ἐρεβίνθων, φασολίων, φακῆς, πιζελίων καὶ

3) τοῦ σανοῦ (κριθῆς ἢ βρόμης).

Ὁ φόρος, καταβαλλόμενος ὑπὸ τῶν φορολογουμένων εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα, ὁρίζεται εἰς 5 %, μετὰ τὰς ἐν τῷ ἑπομένῳ 2 ἄρθρῳ καθοριζομένας ἐκπτώσεις.

Ἄρθρον 2.

Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρου ὁρίζονται ἐκπτώσεις:

α') 20 % διὰ τὸν σῖτον καὶ σμιγόν, 15 % δὲ διὰ τοὺς λοιποὺς δημητριακοὺς καρπούς, ὡς καὶ τὸν σανὸν (κριθῆς ἢ βρόμης), ἐπὶ τοῦ συγκομιζομένου ποσοῦ ἐν οἱαδήποτε περιπτώσει καὶ ἐν πάσῃ σχέσει καλλιεργείας.

Ἡ ἔκπτωσις αὕτη ἐπὶ παραγωγῆς μέχρις 70 κοιλῶν δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ἐξ ἑκάστου εἴδους καρπῶν οὐδέποτε εἶνε κατωτέρα τῶν 20 κοιλῶν διὰ τὸν σῖτον καὶ σμιγὸν καὶ τῶν 15 κοιλῶν διὰ τοὺς λοιποὺς δημητριακοὺς καρπούς, καὶ

β') ἀνὰ 100 ὀκάδας ἐξ ἑκάστου εἴδους ξηρῶν ὀσπρίων δι' ἑκάστην οἰκογένειαν.

Θεωροῦνται ἀποτελοῦντες μίαν οἰκογένειαν πάντες οἱ συμβιοῦντες πλὴν τῶν ἐγγάμων.

Ἄρθρον 3.

Ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν παραγομένων δι' ἐπιμόρτου καλλιεργείας προϊόντων ὁ κατὰ τὸν παρόντα νόμον φόρος ὁρίζεται ὡς ἑξῆς·

Ἔνθα ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τῆς ἐξ ἡμισείας διανομῆς τῶν προϊόντων (μισάρικον), ἂν μὲν ὁ σπόρος καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἄνευ ἀνταποδόσεως, ὑπολογίζεται ἡ ἔκπτωσις τοῦ φορολογητέου ποσοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ὡς πρός τε τὸν ἰδιοκτήτην ἢ τὸν ἐνοικιαστὴν τοῦ κτήματος καὶ τὸν καλλιεργητήν, ὁ δὲ διὰ τὸ ὑπόλοιπον φόρος ὁρίζεται εἰς 5 % διὰ τὸν ἰδιοκτήτην, εἰς 4 ½ % δὲ διὰ τὸν καλλιεργητήν. Ἂν δ' ὁ σπόρος καταβάλληται ἐξ ἡμισείας, ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἔκπτωσις ὡς πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην ὁρίζεται εἰς 10 % διὰ πάντα τὰ προϊόντα, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ἐφαρμόζονται οἱ προηγούμενοι ὅροι.

Ἔνθα δὲ ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τῆς ἀπολήψεως ἑκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν προϊόντων (τριτάρικον) ἢ ἐπὶ ἄλλου ποσοστῷ, ὁ δὲ σπόρος καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ ἄνευ ἀνταποδόσεως, ὑποβάλλεται τὸ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ ἐνοικιαστὴν ἀνῆκον ποσὸν εἰς 7 % ἄνευ τινὸς ἐκπτώσεως, τὸ δὲ εἰς τὸν ἐπίμορτον καλλιεργητὴν ἀνῆκον ποσὸν μετὰ ἔκπτωσιν 30 % διὰ τὸν σῖτον καὶ σμιγὸν καὶ 25 % διὰ τὰ λοιπὰ προϊόντα, ὑποβάλλεται εἰς φόρον 4 %. Ἂν δὲ ὁ σπόρος καταβάλληται ὁλόκληρος ἐπ' ἀνταποδόσει εἴτε ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου

εἴτε ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ, ἡ ἐν ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένη ἔκπτωσις γίνεται ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς ὑπὲρ τοῦ καταβαλόντος τὸν σπόρον καὶ τὸ μὲν ἀναλογοῦν τῷ ἰδιοκτήτῃ ποσὸν ὑπόκειται εἰς φόρον 7 ο]ο, τὸ δὲ εἰς τὸν καλλιεργητὴν εἰς φόρον 4 ο]ο.

Οἱ ἰδιοκτῆται μεγάλων ἀγροτικῶν κτημάτων (τσιφλικίων) ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλωσιν ἐφάπαξ εἰς τὸν Οἶκον. Ἔφορον τῆς περιφερείας τοῦ κτήματος δήλωσιν περὶ τῶν ὑπαρχουσῶν σχέσεων πρὸς τοὺς καλλιεργητὰς αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν διανομὴν τῶν προϊόντων. Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι καθορισθῆ ὁ τύπος καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν δηλώσεων τούτων καὶ ἡ προθεσμία ἐντὸς τῆς ὁποίας θέλουσιν αὗται ὑποβληθῆ.

Ἄρθρον 4.

Οἱ ἐκμισθοῦντες ἀπ' εὐθείας εἰς καλλιεργητὰς μεγάλα ἀγροτικὰ κτήματα (τσιφλίκια) ἢ γαίας ἐπὶ μισθώματι εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος (ἐπὶ γεωμόρῳ ἢ ἐπὶ ἀντισπόρῳ κλπ.) ὑποβάλλονται εἰς φόρον 7 $^0/_0$ ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τούτου, τὰ δὲ εἰς τοὺς καλλιεργητὰς ἀνήκοντα προϊόντα ὑποβάλλονται εἰς φόρον 4 $^0/_0$ μετὰ ἔκπτωσιν 30 $^0/_0$ διὰ τὸν σῖτον καὶ σμιγὸν καὶ 25 $^0/_0$ διὰ τὰ λοιπὰ ἐν περιπτώσει καταβολῆς τοῦ μισθώματος εἰς εἶδος, μετὰ ἔκπτωσιν δὲ 40 ο]ο διὰ τὸν σῖτον καὶ σμιγὸν καὶ 30 ο]ο διὰ τὰ λοιπὰ ἐν περιπτωσει καταβολῆς τοῦ μισθώματος εἰς χρῆμα.

Οἱ ἐκμισθωταὶ οὗτοι καὶ οἱ μισθωταὶ ὑποχρεοῦνται εἰς δήλωσιν καθ' ἕκαστον ἔτος κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ Β.Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 5.

Ἀπαγορεύεται πᾶσα καθ' οἱονδήποτε τρόπον συμφωνία δι' ἧς ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ὑπεκμισθωτὰς ἢ τοὺς ἐπιμόρτους καλλιεργητὰς μέρος ἢ τὸ ὅλον τοῦ βαρύνοντος κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοὺς ἰδιοκτήτας φόρου. Πᾶσα δὲ παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην συμφωνία εἶνε αὐτοδικαίως ἄκυρος.

Ἄρθρον 6.

Ἐν τοῖς μεγάλοις ἀγροτικοῖς κτήμασιν, ἐκτάσεως συνεχομένης τετρακοσίων τουλάχιστον στρεμμάτων, ἔνθα ἀσκεῖται ἐντατικὴ καλλιέργεια εἴτε διὰ φυσικῶν ἢ χημικῶν λιπασμάτων εἴτε δι' ἐπιμελεστέρας τοῦ ἐδάφους κατεργασίας καὶ σπορᾶς ἐξ ὑπαμοιβῆς εἴτε ὑπὸ οἱονδήποτε ἄλλον τύπον, ὁ φόρος ὁρίζεται εἰς χρῆμα εἰς 7 $^0/_0$ ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος ἐκ παντὸς εἴδους προϊόντων τοῦ κτήματος.

Οἱ ἰδιοκτῆται ἢ οἱ ἐνοικιασταὶ τοιούτων κτημάτων ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὸν Οἶκον. Ἔφορον ἐφάπαξ μὲν δήλωσιν μετὰ τοπογραφικοῦ σχεδιογραφήματος τοῦ κτήματος αὐτῶν, καθ' ἕκαστον δὲ ἔτος δηλώσεις περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς σπορᾶς καὶ τῆς συγκομιδῆς ἑκάστου προϊόντος ἐκ τῆς δι' ἕκαστον τούτων προσδιορισθείσης ἐκτάσεως.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται ὁ φόρος τῶν κτημάτων τούτων νὰ εἶναι κατώτερος τῶν 60 λεπτῶν κατὰ στρέμμα ἀπάσης τῆς πρὸς παραγωγὴν οἱουδήποτε προϊόντος καλλιεργουμένης ἐκτάσεως.

Ὁ φόρος βαρύνει τὸ κτῆμα, καθιστάμενον ὑπέγγυον μετὰ τῶν προσόδων του μέχρις ἐξοφλήσεως, οἱ δὲ συνιδιοκτῆται εὐθύνονται πάντες ἀλληλεγγύως διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τούτου.

Διὰ Βασ. Διατάγματος θέλουσι καθορισθῆ ὁ τρόπος τῆς εἰς χρῆμα ἀποτιμήσεως τῶν καρπῶν πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ εἰσοδήματος, τὸ περιεχόμενον τῶν δηλώσεων καὶ τὰ τῆς ἐπαληθεύσεως αὐτῶν, ἐν γένει δὲ ἡ διαδικασία τῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρον 7.

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον 6 φορολογία δύναται νὰ ἐφαρμόζηται καὶ ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ προερχομένου ἐκ κτημάτων ἐκτάσεως 400 τουλάχιστον συνεχομένων στρεμμάτων, ἔνθα ἀσκεῖται καὶ ἐντατικὴ καλλιέργεια, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 6, ἀλλ' ὁ φόρος τῶν κτημάτων τούτων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶνε κατώτερος τῶν 40 λεπτῶν κατὰ στρέμμα ἀπάσης τῆς πρὸς παραγωγὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένων προϊόντων ἐκτάσεως.

Ἄρθρον 8.

Ἐπὶ τοῦ ἐν ἄρθροις 3 καὶ 4, 6 καὶ 7 ὁριζομένου ποσοστοῦ τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἰδιοκτητῶν μεγάλων ἀγροτικῶν κτημάτων ἢ γαιῶν καθ' ἅπαν τὸ Κράτος προστίθεται πρόσθετον ποσοστὸν 3 ο]ο, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον

οὗτοι δὲν ἔχωσι κατοικίαν καὶ σταθερὰν ἐγκατάστασιν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ τὰ τῆς δηλώσεως καὶ τὰ τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου τούτου τῶν ἀποδημούντων, ὅστις βαρύνει τὸ κτῆμα καθιστάμενον ὑπέγγυον ἀπέναντι τοῦ Δημοσίου.

Μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου συνευθύνεται προσωπικῶς καὶ ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ ὁ ἐπιστάτης τοῦ κτήματος διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ φόρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Δημοτικὸς φόρος καὶ πρόσθετος ὑπὲρ Γεωργικοῦ ἱδρύματος.

Ἄρθρον 9.

Μετὰ τοῦ δημοσίου φόρου συμβεβαιοῦται καὶ συνεισπράττεται ἀπὸ τῆς χρήσεως 1912 καὶ ἐρεξῆς πρόσθετος καὶ ὑποχρεωτικῶς πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἐκ τῶν σπειρομένων γαιῶν εἰσοδήματος δημοτικὸς φόρος εἰς εἶδος, ὁριζόμενος εἰς 1 1)2 ο]ο ἐπὶ τοῦ συγκομιζομένου καὶ ὑποβαλλομένου καὶ εἰς δημόσιον φόρον ποσοῦ τῶν καρπῶν.

Πᾶσα ἄλλη δι' οἱονδήποτε λόγον αὔξησις τοῦ ποσοστοῦ τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἀπαγορεύεται.

Εἰς δημοτικὸν φόρον 1 1)2 ο]ο ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος αὐτῶν ὑπόκεινται τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος νόμου φορολογούμενα κτήματα, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἐκμισθωταί.

Τὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἕκαστον δῆμον ἐκ τοῦ φόρου τούτου κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἐπίσης μετὰ τοῦ δημοσίου φόρου συμβεβαιοῦται καὶ συνεισπράττεται, προσθέτως 1)2 ο]ο ἐπὶ τοῦ συγκομιζομένου καὶ ὑποβαλλομένου εις δημόσιον φόρον ποσοῦ τῶν καρπῶν ἢ τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 βεβαιουμένου ὑπὲρ Γεωργικοῦ ἱδρύματος, περὶ οὗ σκοποῦντος νὰ παρέχῃ ἐπὶ πιστώσει εἰς τοὺς καλλιεργητὰς γεωργικὰ ἐργαλεῖα ἢ ζῶα κτλ. θέλει προνοήσει εἰδικὸς νόμος. Μέχρι δὲ τῆς ψηφίσεως τοιούτου νόμου τὰ ἐκ τοῦ προσθέτου τούτου φόρου εἰσπραχθησόμενα θὰ κατατίθενται ἐντόκως ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ποιναὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 10.

Δημόσιοι ὑπάλληλοι, δήμαρχοι, δημαρχικοὶ ἢ εἰδικοὶ πάρεδροι καὶ ὄργανα τῆς ἀστυνομίας καὶ τῆς ἀγροφυλακῆς διὰ πᾶσαν παράβασιν ἢ παράλειψιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἢ τῶν ἐκδοθησομένων Β. Διαταγμάτων ἀνατεθειμένων αὐτοῖς καθηκόντων τιμωροῦνται πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ προηγουμένην ἀπολογίαν, μὲ πρόστιμον μέχρι δραχμῶν 200, ὑπόκεινται δὲ καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἐπῆλθε ζημία ἐκ τῆς παραβάσεως ἢ παραλείψεως αὐτῶν.

Αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ ἐπὶ ταῖς ποιναῖς τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑποχρεοῦνται, καλούμεναι πρὸς τοῦτο, νὰ παρέχωσι πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρον 11.

Οἱ παραλείποντες τὰς κατὰ τὰ ἄρθρα 4 καὶ 6 δηλώσεις ἢ οἱ ψευδεῖς ὑποβάλλοντες τοιαύτας δηλώσεις τιμωροῦνται διὰ προσθέτου φόρου ἴσου μὲ τὸ 1]4 τοῦ ἁπλοῦ δημοσίου φόρου ἐπὶ τοῦ μὴ δηλωθέντος καὶ φορολογητέου εἰσοδήματος.

Ὡσαύτως τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς δραχμῶν ἑκατὸν μέχρι χιλίων οἱ παραλείποντες τὴν κατὰ τὴν τελευταίαν ᾗ τοῦ ἄρθρου 3 δήλωσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Προσωρινὴ φορολογία τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1911.

Ἄρθρον 12.

Ἐπιβάλλεται διὰ τὴν χρῆσιν 1911 ἐπὶ παντὸς κτήνους, χρησιμοποιηθέντος πρὸς ἀροτρίασιν διὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ 1911, ἔγγειος δημόσιος φόρος καθοριζόμενος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13.

Εἰς τὸν αὐτὸν φόρον ὑποβάλλονται καὶ τὰ ἀτμοκίνητα ἄροτρα, ὧν ἡ εἰς ἵππους δύναμις τῆς ἀτμομηχανῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς ἴσον ἀριθμὸν κτηνῶν.

Ἄρθρον 13.

Τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 10—12 τοῦ ΩΙ' νόμου τοῦ 1880 καὶ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ ΑΝ' νόμου τοῦ 1882 συνταγέντα πρωτόκολλα προσδιορισμοῦ τοῦ μέσου ὅρου τῆς παραγωγῆς δημητριακῶν καρπῶν ἐν ἑκάστῳ χωρίῳ διατηροῦνται ἐν ἰσχύι ὡς καὶ οἱ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν συνταγέντες πίνακες.

Ὁ κατὰ ἀροτριῶν κτῆνος δημόσιος φόρος κανονιζόμενος κατὰ χωρίον, ἐν ᾧ ἐγένετο κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ ἀροτρίασις, καθορίζεται ὡς ἑξῆς:

Εἰς δραχμὰς	2.40	ὅταν ὁ διὰ τῶν κατὰ τὴν πρώτην ᾗ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων πρωτοκόλλων προσδιωρισμένος μέσος ὅρος παραγωγῆς κατὰ κτῆνος ἐν τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ ἠροτρίασε τὸ φορολογούμενον κτῆνος ἀνέρχεται ἀπὸ 1— 20 κοιλῶν
»	4.20	21— 30
	5.70	31— 40
	7.20	41— 50
	8.70	51— 60
	10.20	61— 70
	11.70	71— 80
	13.20	81— 90
	14.40	91—100
	15.60	101—110
	16.80	111—120
	18.	121—130
	19.20	131—140
	20.40	141—150
	21.60	151—160
	22.80	161—170
	24.	171—180
	25.20	181—190
	26.40	191—200
	27.60	201—210
	28.80	211—220
	30.	221 καὶ ἄνω

Ἄρθρον 14.

Οἱ κύριοι ἢ κάτοχοι ἀροτριώντων κτηνῶν ἢ ἀτμοκινήτων

ἀρότρων, δι' ὧν ἠροτρίασαν διὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ 1911, ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσι δήλωσιν ἐπὶ ἀσήμου χάρτου ἐντὸς προθεσμιῶν ὁρισθησομένων διὰ Β. Διατάγματος, καὶ νὰ καταβάλωσιν ἅμα τῇ δηλώσει ὁλόκληρον τὸν δημόσιον φόρον ἐφ' ὅσον οὗτος κατὰ κτῆνος εἶναι μέχρι 8.70 δραχμῶν.

Ἐὰν ὁ κατὰ κτῆνος δημόσιος φόρος εἶνε ἀνώτερος τῶν 8.70 δραχμῶν, καταβάλλονται ἅμα τῇ δηλώσει 8.70 δραχμαί, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐξοφλεῖται μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1911.

Δύναται ὅμως νὰ προκαταβάλληται τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ἐπὶ ἐκπτώσει 2%.

Διὰ Β. Διαταγμάτων κανονισθήσονται τὰ τοῦ περιεχομένου καὶ τοῦ τύπου τῶν δηλώσεων καὶ τοῦ βιβλίου μεταγραφῆς αὐτῶν, τὰ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν διαρόρων ἀρχῶν, τὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν καταλόγων τῶν δηλωσάντων ὡς καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια.

Ἐὰν οἱ κατὰ τὸν νόμον ΓΦΛΒ' (3532) τῆς 14 Ἰανουαρίου 1910 ὑποβαλόντες δήλωσιν διὰ τὸν δημοτικὸν φόρον τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν των τῆς χρήσεως 1911 παραλείψωσι τὴν κατὰ τὴν α' ᾗ τοῦ παρόντος ἄρθρου διὰ τὸν δημόσιον φόρον δήλωσιν, χρεοῦνται ἐν χρηματικῷ καταλόγῳ ὑπὸ τοῦ Οἰκ. Ἐφόρου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διὰ τὸν δημοτικὸν φόρον δοθείσης δηλώσεως καὶ διὰ τοῦ ἀντιστοίχου δημοσίου φόρου μετὰ προσθέτου 10 ο/ο. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἐν τῇ διὰ τὸν δημοτικὸν φόρον δηλώσει δὲν ἀναγράφεται τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἐκαλλιέργησεν, χρεοῦται ὁ φορολογούμενος διὰ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου κατὰ κτῆνος φόρου εἰς τὸ χωρίον τῆς κατοικίας αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς παραλιπόντας ἄχρι τοῦδε νὰ ὑποβάλωσι τὴν κατὰ τὸν ΓΦΛΒ' (3532) νόμον τῆς 14 Ἰανουαρίου 1910 δήλωσιν διὰ τὸν δημοτικὸν φόρον τῶν ἀροτριώντων κτηνῶν των τῆς χρήσεως τοῦ 1911 ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβάλωσιν ἄνευ τινος ποινῆς τὴν δήλωσιν ταύτην συγχρόνως μετὰ τῆς ἐν τῇ α' ᾗ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένης δηλώσεως.

Αἱ δὲ τυχὸν ὑπάρχουσαι κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος νόμου ἐκκρεμεῖς καταγγελίαι καὶ ἐκδοθεῖσαι καταδικαστικαὶ ἀπορράσεις ἐπὶ παραλείψει τῆς δηλώσεως ταύτης διὰ τὸν δημοτικὸν φόρον τοῦ 1911 ἀκυροῦνται μόνον ὡς πρὸς ἐκεί-

νους οἵτινες θέλουσιν ὑποβάλει ἐμπροθέσμως τὰς κατὰ τὴν προηγουμένην § δηλώσεις.

Ἄρθρον 15.

Οἱ ἰδιοκτῆται, κάτοχοι, ἐπικαρπωταὶ ἢ ἐνοικιασταὶ ἀγροτικῶν κτημάτων (τσιφλικίων) εἰς ἃ ἡ πρὸς παραγωγὴν δημητριακῶν καρπῶν καλλιέργεια γίνεται ὑπὸ ἐγκατεστημένων ἐν τῷ κτήματι καλλιεργητῶν διὰ τῶν ἰδίων κτηνῶν ἐπὶ τῷ ὄρῳ τῆς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν διανομῆς τῶν προϊόντων, ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι τὰ ἐν τῷ κτήματι χρησιμοποιηθέντα πρὸς ἀροτρίασιν διὰ τὴν συγκομιδὴν 1911 κτήνη καὶ νὰ καταβάλωσι ἅμα τῇ δηλώσει τὸν προσήκοντα κατὰ τὸν παρόντα νόμον δημόσιον καὶ δημοτικὸν φόρον, δικαιούμενοι νὰ ἀπαιτήσωσι παρὰ τῶν καλλιεργητῶν μέρος ἑκατέρου τῶν φόρων τούτων κατὰ τὰ μεταξύ των ἀνέκαθεν συμπεφωνημένα.

Ἄρθρον 16.

Πᾶς ὁ μηδόλως ἢ ἐλλιπῶς δηλώσας τὰ κτήνη, ἅτινα ἐχρησιμοποίησε πρὸς ἀροτρίασιν διὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ 1911 καὶ μὴ περιληφθείς δι' ἅπαντα τὰ χρησιμοποιηθέντα παρ' αὐτοῦ κτήνη ἐν τῷ κατὰ τὴν πέμπτην § τοῦ ἄρθρου 14 συνταγησομένῳ ὑπὸ τοῦ Οἰκ. Ἐφόρου χρηματικῷ καταλόγῳ ἢ ψευδῶς δηλώσας διὰ τῆς κατὰ τὴν α' § τοῦ ἄρθρου 14 δηλώσεως τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἠροτρίασαν, καταγγέλλεται ὑπὸ οἱουδήποτε καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ πταισματοδικείου μὲ πρόστιμον ἴσον μὲ τὸν ἁπλοῦν δημόσιον φόρον, βεβαιούμενον καὶ εἰσπραττόμενον σὺν τῷ προστίμῳ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατακλειστικῆς ἀποφάσεως.

Ἐπιτρέπεται ἡ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς καταγγελίας ἐπίδοσις ἐκπροθέσμου δηλώσεως ἐπὶ τῇ καταβολῇ τοῦ τε ἁπλοῦ φόρου καὶ προσθέτου 25% ἐπὶ τοῦ ἁπλοῦ.

Τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὴν α' § προστίμου ὡς καὶ ὁλόκληρος ὁ κατὰ τὴν β' § πρόσθετος φόρος ἀποδίδονται εἰς τὸν μηνυτήν.

Αἱ κατὰ τὴν α' § καταγγελίαι ἐπιδίδονται ἐντὸς προθεσμίας ὁρισθησομένης διὰ Β. Διατάγματος, συζητοῦνται δὲ ἐντὸς τῶν δύο πρώτων δικασίμων μετὰ παρέλευσιν ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς καταγγελίας.

Κατὰ τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Πταισματοδικείου οὐδὲν ἔνδικον μέσον ἐπιτρέπεται. Μόνον κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται ἀνακοπή.

Ἄρθρον 17.

Δημοτικὸς φόρος διὰ τὴν χρῆσιν 1911 θέλει εἰσπραχθῇ ὁ διὰ τοῦ νόμου ΓΦΑΒ' (3532) τῆς 14 Ἰανουαρίου 1910 καθορισθείς.

Εἰς τὸν αὐτὸν δημοτικὸν φόρον διὰ τὴν χρῆσιν 1911 θέλουσιν ὑπαχθῇ καὶ τὰ ἐν τοῖς μεγάλοις ἀγροτικοῖς κτήμασι (τσιφλικίοις) ἢ μεγάλαις γεωκτησίαις ἀροτριῶντα κτήνη δι' ἅτινα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ΓΦΑΒ' νόμου τῆς 14 Ἰανουαρίου 1910 δὲν ἐφηρμόσθη ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2—5 τοῦ αὐτοῦ νόμου δημοτικὴ φορολογία.

Ἄρθρον 18.

Τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Δ' τοῦ παρόντος νόμου ὑποβαλλόμενα εἰς φόρον ἀροτριῶντα κτήνη διὰ τὴν χρῆσιν 1911 δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν κατὰ τὸν ΒΦΟΘ' νόμον τοῦ 1899 φόρον τῶν μεγάλων ζώων διὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν 1911. Αἱ τυχὸν ὑπάρχουσαι ἐκπρεμεῖς καταγγελίαι κατὰ κυρίων ἢ κατόχων τοιούτων κτηνῶν ἐπὶ παραλείψει δηλώσεως αὐτῶν ὡς μεγάλων ζώων ἀκυροῦνται ὡς καὶ αἱ τυχὸν ἐκδοθεῖσαι ἐπὶ τούτῳ ἀποφάσεις τῶν Πταισματοδικείων, τὰ δὲ εἰσπραχθέντα ἀποδίδονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 19.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ μετὰ προηγουμένην σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, θέλει καθορισθῇ α') ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως τῆς εἰσπράξεως, ὡς καὶ τῆς διαθέσεως τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 1—4 ἐπιβαλλομένου φόρου καὶ ἡ πρὸς τοῦτο τηρητέα διαδικασία. β') Αἱ διὰ τὴν παράβασιν ἢ τὴν παράλειψιν τῶν διὰ τοῦ διατάγματος τούτου ἀνατεθησομένων καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων εἰς δημοσίους ἢ δημοτικοὺς ἢ ἐκκλησιαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἢ εἰς τοὺς φορολογουμένους ἢ ἄλλους ἰδιώτας ἐπιβλητέαι πταισματικαὶ ποιναὶ μὴ δυνάμεναι νὰ ὑπερβῶσι τὸ πρόστιμον 500 δρ. ἢ τὴν κράτησιν τριῶν μηνῶν, ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ποινικοῦ νόμου διὰ πᾶσαν βαρυτέραν παράβασιν.